

H8113Ke

HORACE

(Q. HORATI FLACCI)

OPERA

RECENSERVNT

O. KELLER ET A. HOLDER

VOL. II

SERMONVM LIBRI II EPISTVLARVM LIBRI II
LIBER DE ARTE POETICA

LIPSIAE

IN AEDIBVS B. G. TEVBNERI

MDCCCXLVIII

328119H

19583
14/12/91
6.

LVDOVICO · KAYSERO
GVILELMO · TEVFFELIO

PIETATIS · ERGO

- A'* = liber archetypus codicum *A* et *a*.
A = codex Parisinus 7900^a saeculi (VIII—) X. olim Puteaneus.
a = codex Auenionensis nunc Ambrosianus O. 136 sup. saeculi VIII (—X.)
- D* = codex Oberlinianus A nunc Argentoratensis C VII. 7 saeculi (VIII—) X.
- E'* = liber archetypus codicum *E* et *e*.
E = codex Emmerammensis 685 nunc Monacensis Lat. 14685 saeculi XI.
e = schedae Stutgardianae mss. poet. et phil. nr. 53 saeculi XI—XII.
- γ* = codex Bliudifontanus nunc Parisinus 7975 saeculi XI.
- B* = codex Bernensis 363 olim Floriacensis saeculi VIII—VIII.
- C* = codicis Monacensis 14685 pars altera manu atque *E* scripta saeculo XI.
- F'* = liber archetypus codicum *φ* et *ψ*.
φ = codex Parisinus 7974 olim Remensis saeculi X.
ψ = codex Parisinus 7971 olim Floriacensis saeculi X.
- λ'* = liber archetypus codicum *λ* et *l*.
λ = codex Parisinus 7972 olim Jo. Jacobi Menteli saeculi VIII—X.
l = codex Leidensis Lat. nr. 28 olim s. Petri Beluacensis saeculi X ineuntis.
- δ'* = liber archetypus codicum *δ* et *d*.
δ = codex Harleianus 2725 siue Graeuianus saeculi VIII—X.
d = codex Harleianus 2688 saeculi VIII—X.
- ε* = codex Einsidlensis 361 olim s. Geroldi saeculi X ineuntis.
- u* = codex Parisinus 7973 olim Floriacensis saeculi X ineuntis.
- β'* = liber archetypus codicum *β* et *Fran.*
β = codex Bernensis 21 olim Floriacensis saeculi X.
Fran. = codex Franekeranus nunc Leeuwardensis olim Genauensis saeculi XI—XII.
- ν* = codex Nienburgensis nunc Dessauiensis A saeculi X ineuntis.
- π'* = liber archetypus codicum *π* et *Lips.*
π = codex Parisinus 10310 saeculi X—XI.
Lips. (II) = codex Lipsiensis rep. I. 4. 38 saeculi X.
- σ* = codex Sangallensis oppidanus 312 olim Francogallicus saeculi X.
- τ* = codex Turicensis Carolinus 6 saeculi X.
- g* = codex Gothanus chart. B 61 saeculi XV.

- r* = codex Parisinus 9345 saeculi XI.
v = codex Parisinus 8213 saeculi XIII.
V = codex Blandinius qui dicitur uetustissimus.
y = codicum aliorum atque Ω ς aut singuli aut nonnulli.
w = editionum ante Cruquium aut singulae aut nonnullae.
Porph. = liber archetypus interpretationum *Porph.* et *Porf.*
Porph. = interpretationes codicis Monacensis Lat. 181 saec.
VIII (—X).
Porf. = interpretationes codicis Wolfenbuttelani Gudiani
Lat. 85 saeculi XIII.
Pph. = lemmata *Pph.* et *Pf.* inter se congruentia.
Pph. et Pf. = interpretationum *Porph.* et *Porf.* lemmata.
Acr. = interpretationes Pseudoacronis.
Ac. = lemmata Pseudoacronis (cod. *v*).
schol. Γ = ea scholia marginalia quae non ad *Ac.* *Acr.* pertinent,
ueruntamen non solum in cod. *y*, sed in aliis quoque libris
manu scriptis, ut in *r Bamberg. Barcin. Francker.*, passim-
que etiam in cod. *v* reperiuntur.
gloss. Γ = ea scholia interlinearia quae non tantum in cod. *y*, sed
etiam in aliis, ut in *E a Bamberg. Barcin.* extant.
tractat. Vindob. = tractatus Vindobonensis de arte poetica nr. CXLV
saeculi X.

FASCICVLVS 1

Q. HORATI FLACCI

SERMONVM LIBRI II

RECENSUIT

ALFREDVS HOLDER

Q. HORATI FLACCI
S E R M O N V M
LIBER PRIMVS

I

Qui fit, Maecenas, ut nemo, quam sibi sortem

TESTIMONIA.

I 1. INSCR. cf. Apoll. Sid. c. 9, 233 sqq.: 'non quod per satiras, epistularum sermonumque sales nouumque epodon libros carminis ac poeticam artem Phoebi laudibus et uagae Dianae conscriptis uoluit sonare Flaccus'. c. 23, 453: 'quamuis post satiras lyramque tendat ille ad Pindaricum uolare cygnum' 1-3 cf. Hildebert. moral. phil. 980: 'ex hoc uitio oritur, quod nemo sua sorte contentus uiuat, sed laudet diuersa sequentes' 1 'qui fit Maecenas' gloss. Mai class. auct. VIII 490

VARIA LECTIO.

Ω'' = omn. codd. DEγBFκ'(λ)δ'(δd)u: ζ'' = aut omnes codd. β'vπ' σagr(dl) aut ea pars horum codd. ex quibus non aliae lectiones notantur; ξ = aut omnes codd. vσagr(dl) aut ea pars horum codd. ex quibus non aliae lectiones notantur

SERMONVM I 1. Q · HORATHI FL · EPISTOLARVM || LIBER · II · EXPLIC || INCIPIT SERMONVM LIBER PRIMVS · E Q · HORATHI FLACCI · LIBER · SERMO · PRIMVS INCIPIT γ FINIT || POETICA || SERMON̄ LIB · I · INCIPIT · B Q · HORATHI · F · EP · LARV̄ · LIB · II · EXP || INCIPIT SERMONV̄ · LIB · I · F Q · HORATHI FLACCI (FL δ) EPISTOLARV̄ LIB · II · EXPLICIT INCIPIT SERMONVM LIBER · I · λδ (a cons. d) Q · HOR · F · SCLARE CARM EXPLIC || INCIPIT SERMONV̄ LIB PRIMVS u inscriptionibus carent D (v)l Q · II · F · Carmen seculare explicit: incipit Eclogarum [Sermorum V2] liber primus y [V] 'in Blandiniis singula notata sunt hoc titulo: Ecloga 1. 2. 3. &c.' Cr. SERMONES hi libri nuncupantur etiam apud ueteres grammaticos. ex omnibus quos contulimus libris nullus exhibet titulum saturarum. HORATHI FLACCI CARMINVM LIBER · V · EXPLIC || CIT : INCIPIT SERMONVM LIB · I Porph. 'Quamuis saturam (saty: Porf.) esse opus hoc suum Horatius ipse confiteatur. . . . tamen proprios titulos uoluit ei accommodare. nam hos priores duos libros 'sermonum' posteriores 'epistularum (episto: Porf.)' inscripsit (inscribens Porph.) Porph. 'Quamuis igitur hoc opus saturam esse Horatius ipse profiteatur . . . tamen proprios titulos uoluit ei accommodare hos priores duos libros sermonum (ep̄larū v), posteriores epistularum (sermones v) scribens' Acr. 1 Quid E a. ras. y Pph. alt. l. recte Pph. Porph. Ac. maecenas EB (va et β) meccenas δ' meccēnas D meccenas cell.'

seu ratio dederit seu fors obiecerit, illa
 contentus uiuat, laudet diuersa sequentis?
 'o fortunati mercatores!' grauis annis
 miles ait multo iam fractus membra labore. 5
 contra mercator, nauem iactantibus austris,
 'militia est potior. quid enim? concurritur: horae
 momento cita mors uenit aut uictoria laeta'.
 agricolam laudat iuris legumque peritus,
 sub galli cantum consultor ubi ostia pulsat. 10

TESTIMONIA.

3 cf. Sedul. carm. pasch. I 325: 'ambo errore pares, quamquam diuersa sequentes' 4—19 cf. Maximus Tyrius diss. 21, 1 'καὶ ἴδοις τὸν μὲν γεωργικὸν μακαρίζοντα τοὺς ἀστικοὺς ὡς συνόντας βίῳ χαρίζεσθαι καὶ ἀνθηρῶ' τοὺς δὲ ἀπὸ τῶν ἐκκλησιῶν καὶ τῶν δικαστηρίων, καὶ τοὺς πάντῃ ἐν αὐτοῖς εὐδοκίμους, ὀδυρομένους τὰ αὐτῶν καὶ εὐχομένους ἐπὶ σκαβάνῃ βιῶναι καὶ γηδίῳ σμικρῶ. ἀκούσῃ δὲ τοῦ μὲν στρατιωτικῆς τὸν εἰρηρικὸν εὐδαιμονίζοντος, τοῦ δὲ ἐν εἰρήνῃ τὸν στρατιωτικὸν τεθηπότος. καὶ εἴ τις θεῶν ὥσπερ ἐν δράματι ὑποκριτὰς ἀποδύσας ἕκαστον τοῦ παρόντος βίου καὶ σχήματος μεταμφιέσει τὰ τοῦ πλησίον, αὐτῆς αὐτοῖς οἱ αὐτοὶ ἐκεῖνοι ποθήσουσι μὲν τὰ πρότερα, ὀδυροῦνται δὲ τὰ παρόντα. οὕτω δυσάρεστον τί ἐστὶν ὁ ἀνθρώπος κομιδῆ καὶ φιλαίτιον καὶ δεινῶς δύσκολον καὶ οὐδὲν τῶν (τὰ *Duebner*) αὐτοῦ ἀσπάζεται'. 4—5 'o felices mercatores — ait' Petrus Cluniacensis epist. III 36 6—7 'mercator — potior' Petrus Cluniacensis epist. III 36 7—8 'concurritur — laeta' Ioann. Saresber. polier. VII 16

VARIA LECTIO.

2 fors *DEγFλδ' u ζ' (et omn. Bland.) Pph. Porph. Ac. Acr.*
 sors *B (et Lips.) schol. D ψ 'fortuna elegerit' Porph. schol. F cf. fors opp. ratio apud Cic. ad Att. XIII 13, 3 ulla E ψ a. ras. (v a. ras. σ) γ opp. Pph.* 3 laude *B laudat Ey opp. Ac. sequentis Bd' (π' r) γ [Regimensis 1 Vossianus] sequentes cett. ζ'* 4 fortunate *B g' aues B annis Ω' ζ' gloss. Γ armis con. Bouhicrus sed cf. Verg. Aen. VIII 246: 'hic annis grauis atque animi maturus Aletes' Theocr. XXIII 100: 'Τειρεσίας πολλοῖσι βαρῦς περὶ ἐὼν ἐνιαυτοῖς' Appulei. met. II 2, 85: 'senex iam grauis in annis'* 5 mites *B membra lu labore] dolore u* 6 *INCIPIT cod. e;*

$\Omega''' = DE'(Ee)\gamma B F\lambda'(\lambda)\delta'(\delta d)u$

nauim *D1γBpr. r (r corr. et Fran.) nauem cett. D2 ζ' (e cuanūt) Porph.*
 7 Milicia *Dλ potior D portior φ a. ras. quid enim Ω''' ζ' Pph. Ac. cf. II 3, 142 quidni γ ortum ex Acr.: 'quare non et est comicum'*
 8 cita *Ω''' ζ' (et 4 Bland.) Pph. Ioannes Saresber. aut cita γ Bentl. (quod ex gloss. F inrepsisse uideatur) λῆτα γ leta u le//ta λ letta λ a. ras.* 9 laudat] *ladat δ' 1* 10 cantū *φ cantu u (et Fran.) γ opp. Pph. Porph. Ac. Acr. consultor cantum B opp. Pph. Acr. ubi*

ille datis uadibus qui rure extractus in urbem est,
solos felices uiuentis clamat in urbe.

cetera de genere hoc, adeo sunt multa, loquacem

delassare ualent Fabium. ne te morer, audi

quo rem deducam. si quis deus 'en ego' dicat

15

'iam faciam quod *uoltis; eris tu, qui modo miles,

mercator; tu, consultus modo, rusticus: hinc uos,

uos hinc mutatis discedite partibus. heia!

quid statis? — nolint. atqui licet esse beatis.

quid causae est, merito quin illis Iuppiter ambas

20

iratus buccas inflet neque se fore posthac

tam facilem dicat, uotis ut praebeat aurem?

praeterea ne sic ut qui iocularia ridens

percurram,* (quamquam ridentem dicere uerum

TESTIMONIA.

13—14 'cetera — loquacem ut lassare queant (lassare ut ualeant *ed. Ascens.*) Fabium' Ioann. Sar. polier. I 13 24 'ridentem — uerum' Ioann. Sar. pol.VIII 11 'quam dicere uerum' *ecbasis capt.* 484

VARIA LECTIO.

$\Omega''' = DE' \gamma B F \lambda' \delta' u$; $\xi'' = \text{omn. codd. } \beta' \nu \pi' \sigma \text{ agr } (d e l)$
praeter eos ex quibus aliae lectiones notantur; $\xi = \text{omn. codd. } \nu \sigma \text{ agr } (d e l)$
praeter eos ex quibus aliae lectiones notantur

ostia] osti. vbi *E* ostia *E'* ($\pi' d r$) hostia *cett.*' ξ'' *Pph.* 11 rup^r *E*

urbe *Bu* 12 uiuentis γ ($\pi' a l p r$. ut uid. *r*) *y* [*Mellic. Valen-*

tian. 1] uiuentes *cett.*' ξ'' cantat *By* 13 Cetera *E' B \lambda' \delta' u* Caetera *D \gamma F*

loq^a *B opp. Ac.* 14 ualent] uolent *Epr. opp. etiam Pph.'*

moror *E* (morer *e*) 16 uoltis $\Omega''' \xi''$ 18 motatis *E* (*non e*)

discite γi heia *E p. ras. (aeg)* heha *E a. ras. cia cett.*' ξ''

19 nolent *B y* nolint *cett.*' ξ'' (et *omn. codd. Cr.*) cf. *Cic. Cat. mai.*

23, 83: 'siquis deus mihi largiatur . . . ualde recusem' adqui δ'

beatis $\Omega''' \xi''$ *Ac.* beatos *vy* 20 est] *om. u pr. y opp. Pph. Ac.*

iuppiter $\gamma \delta'$ (*Ir et Fran.*) iuppiter *cett.*' ξ'' turpiter *Peerlk.* 21 buccas

u opp. cett.' ξ'' *Acr.* posthac *E a. ras. uu.* 22 *sq. inuerso ordine*

in B u. 22 post *u.* 27 positus *in y* [*Taurin. 1 aut pr.*] 22 prebeat

$\gamma \delta' \lambda u$ *uu.* 23—27 ne — ludo *parenthesi inclusit Bentl.* 23 Pre-

terea *E' \lambda' \delta' u* Praeterea *cett. est Lucretianum Praetereo y Boulierus*

interea *Peerlk. recte Pph. Ac.* ne *DE' \gamma B \delta' u \xi''* nec *F \lambda' (g 1)*

Pph.' ut *add. E supra u.* iocularia δ (ocularia *d1 Acr.*)

24—27 quamquam — ludo *parenthesi inclusit Wakefieldus* 24—26

quamquam — prima *parenthesi inclusit Lambinus* 24 Percurrant *B*

quid uetat? ut pueris olim dant crustula blandi 25
doctores, elementa uelint ut discere prima,
sed tamen amoto quaeramus seria ludo:)
ille grauem duro terram qui uertit aratro,
perfidus hic caupo, miles nautaeque per omne
audaces mare qui currunt, hac mente laborem 30
sese ferre, senes ut in otia tuta recedant,
aiunt, cum sibi sint congesta cibaria: sicut
paruola (nam exemplo est) magni formica laboris
ore trahit quodcumque potest atque addit aceruo
quem struit, haut ignara ac non incauta futuri. 35
quae, simul inuersum contristat Aquarius annum,

TESTIMONIA.

25—26 'sic pueris — prima' Ioann. Saresber. metal. III 3 'ut —
doctores' Seruius ad Aen. VII 115 'dant — doctores' Seruius ad georg.
III 360 25 cf. Hieronym. epist. 128: 'itaque Pacatula nostra — litera-
rum elementa cognoscat, iungat syllabas, discat nomina, uerba consociet,
atque ut uoce tinnula ista meditetur, proponatur ei crustula' 27 cf.
ecbasis capt. u. 831: 'ne tamen ^a ludo' 29—30 'per — currunt' schol.
I' ad epist. I 5, 2 33 Seruius ad Aen. III. 402. floril. Paris. 8818^a
et Nostradam. 188 36—37 'quae — proreipit' Seruius ad Aen. III
403 36 Pseudoacron uolgatus (non A) ad epod. 11, 13 cf. Auson. epist.

VARIA LECTIO.

quanquam *F*λ quamquam *DE'γBδ'u* discere *γ a. ras.* (*π'a*) *opp. Acr.*
25 Quī ^dδ' dant olim *γ* olim dant *cell.*" (dat δ) *Pph.* *Seru.*
Ioann. Saresber. 26 ut discere] indiscere *D pr. B* 27 Set *γ pr.*
et *Peerlk.* tamen] tandem *Peerlk.* amato *F* amisso *By* [*Argen-*
torat. III, *Regius*] *opp. ccb. capt.* queramus *Eδ'φu* quaerantur
Peerlk. 28 qui terram *ry* *Meinekus* uertit *E* 29 hic]
^c*in. λ* caupo *Ω'''σ''* campo *γ* [*Bruxell.* 10063 a 1. *m. Valentian.* 390
Vaticani G Palatinus A1 DF Chisianus B ap. Feam; caupo *Regi-*
nens., Zulichem.] *schol. tacent alii alia coni.:* causidicus uaffer hic,
callidus (prouidus, perfidus) hic cautor, responsi hic caupo, peruigil
(praefidus, peruicus, perficus, perfidus) hic campo, feruidus in campo
meles *B* 31 ut motia *γ pr.* ocia *D* tua *E* recedunt
γ pr. 33 Paruola *E'γ 1 Fλ'* (*v pr. a d a. ras. ut uid.*) *γ* [*π Mo-*
nac. 375 *Pulmanni cod. G codd. Bland.*] *Pph.* Paruola *DB*
λ corr. δ u γ 2 σ' (puula *γ*) *Pf. Acr. cf. Auian. fab.* 34, 15 (*de for-*
mica): 'paruola tunc ridens sic est affata cicadam' 34 thrait *ψ λ*
qδcunq; E que cumq; D 35 strauit *Fδ'(li)* haut *EB* (*et Fran. 1*) haud
cell." *σ'Ac.* ac] aut *β'ν γ* at *Ac.* et *γ* 36 constristat *γ a. ras. λ pr.*

non usquam prorepat et illis utitur ante
 quaesitis patiens, cum te neque feruidus aestus
 demoueat lucro, neque hiemps, ignis, mare, ferrum,
 nil obstet tibi, dum ne sit te ditior alter. 40
 quid iuuat, immensum te argenti pondus et auri
 furtim defossa timidum deponere terra?
 'quod si comminuas, uilem redigatur ad assem.'
 at ni id fit, quid habet pulchri constructus *aceruos?
 milia frumenti tua triuerit area centum, 45
 non tuus hoc capiet uenter plus ac meus, ut si

TESTIMONIA.

24, 102: 'effusaque hiemem contristat aquarius unda' 41 sq. Seruius
 ad Aen. X 526 43 florileg. Cusan. 46 florileg. Nostrad. 188 'non
 — meus' florileg. Paris. 8818^a

VARIA LECTIO.

37 Nonus quam δ prorepat u proripit B prepat (e in ras.) δ
 38 Quae si//s D sapiens FLδ'u uar. ζ(r uar.) y [π Argentor. III
 Bamberg. Barcin. Berol. 269 Bruxell. 9777 a 1. m. 10063 a 2. m.
 Fran. Paris. 8216 a 2. m. 8219. Nostrad. 184 uar. Vossianus Zuli-
 chem. 1, omn. codd. Cr.] patiens γ Bu λ corr. (vσ a l 2 uar. r et β)
 Acr. cons. Porph.' paciens DE' (g et Lips.) potieris ω potiens Ges-
 nerus 'sapiens] sapiens absolute dicitur; est enim nomen non partici-
 pium, ut si diceret, qui ante non enim illis sapiens' sic mendose
 Pph.' Porph.' 'quaesitis per aestatem patiens utitur atque contenta'
 Acr. cf. II 6, 91 epist. I 17, 14 et Seren. Sammon. de medic. 6
 uu. 81 sq.: 'pulis quem congerit alte dulcibus ex latebris patiens for-
 mica laborum' practerea cf. uar. lect. epist. I 7, 40, estus u
 39 Demoueat E'BDz(β'π'ar 2 et omn. Bland.) Dimoueat γFLδ'u(vσgr 1)
 Dummoueat D 1 hiems B (π'σ a dg) hiemps cett.'"ζ" (hiepm r)
 mare] matre δ 40 obstet Ω'"ζ'" sit te] te sit γ dicior Dλ
 41 Qui λ immensum DBLδ(σ r in ras. im : g) immensum E'γFu(β'
 v π'a d) 42 Fōrtim γ defossa γ δ tumidum y Seruū cod.
 Paris. 7929 opp. Ac. (tvmdñ g 1) supponere Seruū Reginensis
 43 Quod si DyBFLδ'u (β'v σ g) Ac. Quodsi E'(π'ar) cminuas (=
 conu:) F comminuas cett.'"ζ'" Ac. Pf. cons. Pph. uellem redicat'
 B opp. Pph.' 44 id] ud D a. ras. pulcri u(al) aceruo B
 aceruus cett.'"ζ'" (aceruis a) 45 Millia B (lpr.) Milia cett.'"ζ'" (et omn.
 codd. Cr.) tua triuerit] trui attriuerit B 46 hoc Ω'"ζ'" florileg.
 Nostrad. hic γ uar. (r2 uar.) y flor. Paris. 8818^a ac BFLδ'u (vσ
 et π 1 Fran.) florileg. Nostrad. quam DE'γ (agr et β Lips.) Porph.
 Acr. gloss. F florileg. 8818^a

reticulum panis uenalis inter onusto
 forte uehas umero, nihilo plus accipias quam
 qui nil portarit. uel dic, quid referat intra
 naturae finis uiuenti, iugera centum an 50
 mille aret? 'at suauest ex magno tollere aceruo'.
 dum ex paruo nobis tantumdem haurire relinquo,
 cur tua plus laudes eumeris granaria nostris?
 ut tibi si sit opus liquidi non amplius urna
 uel cyatho, et dicas 'magno de flumine malle[m] 55
 quam ex hoc fonticulo tantumdem sumere'. eo fit,
 plenior ut siquos delectet copia iusto,
 cum ripa simul auolsos ferat Aufidus acer.

TESTIMONIA.

55 cf. Hildebert. moral. philos. 961: 'ac si de magno flumine cyathum propinet quis sorbillandum'

VARIA LECTIO.

47 panes *E corr. D2 opp. Ac.* uenalis *E pr. γ corr. (π' r) y* [*Montepess. Paris. 8219*] *Pph.* uenalis *B* uenales *DE corr. γ pr. Fl' δ' u* (*β' vσaeg*) honusto *γ pr. δ' u* 48 uehas *F* umero *By* [*Paris. 8214 pr.*] humero *cett. "ς"* nichilo *u* 49 nihil *δ'* portaris *E1* aut *pr.* dic] *om. oppr.* quid] *om. E pr.* 50 natura *B* finis *E' γ B(ag) y* [*Gronou. Regin. 1 Valentian.*] *Pph.' Ac.* fines *cett. "ς"* uiuent *B* uiuunt *Acr.* uiuentis *Chabotius opp. Pph. Porph.* u. 51 in *mag. y* [*cod. Paris. 8219*] 51 ad *E a. ras. ut uid. (d1)* at *cett. 'obiectio' gloss. I* suauest] sua ūt (= sua uert *natum ex suauest*) *B* suaue est *cett. "ς"* *Pph.'* tolleret *λ* 52 Cū *u y opp. Pph.' Ac.* tantumdem *BFu* (*gr et β π*) tan[·]dem *γ* tantumdem *cett. "ς"* *v σ a* (*et Fran. Lips.*) *Pph.' Porph.* 53 cur] cum *comment. Cruqu.* laudes eumeris] laudas eumeris *λ(a pr.) y* eumeris laudas *u* 54 si] *om. E opp. Pph.'* 55 cibato *u pr.* cyato *δ'* et] 'malle[m] abesse particulam '&' ut in duobus manuscriptis' *Torrentius* magno de] de magno *y Hildebertus cf. Ouid. am. II 19, 32:* 'carpat, de magno flumine sumat aquam' malle[m] *DE' γ (β' vσagr et Lips.)* malle *By* malim *Fl' δ' u* (*et π*) malis *Porph.'* in interpret. malit *Acr.* in interpret. 56 tantumdem *Bu(g)* tandūde *φ* tantumdem *cett. "ς"* *Ac.* eo] *o* (= con) *B* 57 siquos] siquis *Ey opp. etiam Pph. et e* delectet *DE' γ Bδ' (β' vπ' agr)* *Pph.'* delectat *Fl' u E p. ras. (σ)* copia iusto] copia/iusto *D* copia cornu *u y opp. Pph.' Acr.* 58 auolsos *E' γ Fl' y* [*Pulmanni G*] auulsos *Bδ' u D2 ς"* auulsus *D1(g)*

at qui tantuli eget, quantost opus, is neque limo
 turbatam haurit aquam nec uitam amittit in undis. 60
 ut bona pars hominum decepta cupidine falso
 'nil satis est' inquit, 'quia tanti quantum habeas sis'.
 quid facias illi? iubeas miserum esse, libenter
 quatenus id facit: ut quidam memoratur Athenis
 sordidus ac diues, populi contemnere uoces 65
 sic solitus 'populus me sibilat, at mihi plaudo
 ipse domi, simul ac nummos contemplor in arca'.
 Tantalus a labris sitiens fugientia captat
 flumina — quid rides? mutato nomine de te

TESTIMONIA.

62 Hildebert. moral. philos. 990 65 cf. mythogr. III tract. 5, 6
 ap. Mai class. auct. III 186 = ap. Bodeum p. 174: 'innuit feneratorum
 uitam in omnibus, ut probat Horatius, sordidam' 68—70 'Tantalus —
 narratur' Seruius ad Aen. VI 603 (sed u. 68 non extat in codd.) florileg.
 Nostradam. 68—69 'Tantalus — flumina' schol. Statii Theb. III 538
 Vincentius Bellou. spec. hist. 69 69 sq. 'quid rides? mutato nomine
 fabula de te narratur' florileg. Paris. 8069 'quid rides? fabula narra-
 tur, mutato nomine, de te' mythogr. II c. 102 ap. Mai class. auct.
 III 122 = ap. Bodeum I 109

VARIA LECTIO.

59 Atqui *Eγ* At qn *B* At qui *cett.*" tanto leget *B* tantuli *DE'γδ'λ*
superscr. (*νπ'σar*) tantulo *Fl'u*(β') (tanto *g*) æget φ ^anto.
 stopus *B* quanto est opus *cett.*"*ς*" quantum est opus *y Bentl.* is] //is
 δ 60 Turbata . . . aqua *E* opp. *cett.*"*ς*" *Pph.* neque *BFl'δ'*
uς' (et *Fran.*) *Ac.* nec *DE'γ* (et β) 61 Vt *D1* ut uid. *E'γBFl'δ'*
 (β' *νπ'agr*) *Pph.* At u *D2* ut uid. *E2* aut corr. *B2uar.* λ' uar.
 (σ) par *D1Epr.* 62 abeas *E* abes *F* habeas *cett.*" *Acr.* *Hil-*
debert. cf. *Lucil. ap. schol. Iuuen.* III 143: 'tantum habeas, tan-
 tum ipse sies tantique habearis' 63 *ficias E* miserum] miseram
y coni. Marcilius Bentl. opp. Pph.' Porph.' Ac. Acr. 64 Qua-
 tenus *Ω'ς'* Quatinus *l1* (et codd. *Bland.*) *y* athēnis *γ* 65 con-
 temnere *EBδ'(g)* contempnere u contempnere *cett.*"*ς*" 66 ad *λ1* ut
uid. aut λ pr. at *cett.*"*ς*" ac *lry* 67 acum mos *D pr.* nūos *λ*
 archa *Fl'u* u. 68 om. *Dpr.* 68 a *Ω'''ς'* (et *Lips.*) *Pph.* ab *y*
 siciens *DE* ut uid. *λ* fugiencia *λ* fugencia *D* fugientia *E* opp. *Ac.*
 captat] captas *Peerlk. opp. Pph.' gloss. Γ* et imitatus est hunc locum
iam Maximianus el. I 185 sq.: 'non aliter sitiens uicinus Tantalus
 undas captat' 69 multato *E* de te] de&e ψ

fabula narratur: congestis undique saccis 70
indormis inhians, et tamquam parcere sacris
cogeris aut pictis tamquam gaudere tabellis.
nescis quo ualeat nummus, quem praebat usum?
panis ematur, holus, uini sextarius, adde
quis humana sibi doleat natura negatis. 75
an uigilare metu exanimem, noctesque diesque
formidare malos fures, incendia, seruos,
ne te compilent fugientes, hoc iuuat? horum
semper ego optarem pauperrimus esse bonorum.
at si condoluit temptatum frigore corpus 80
aut alius casus lecto te adflixit, habes qui
assideat, fomenta paret, medicum roget, ut te

TESTIMONIA.

72 florileg. Nostradam. 'aut — tabellis' florileg. Cusanum 76 cf. Gerberti epist. 8: 'fortunam nostram sola uestra conturbat absentia noctesque diesque' 78 'ne — fugientes' gloss. Mai class. auct. VIII 152. 417 78—79 'horum — bonorum' Priscian. XVIII 2, 22 florileg. Cusan. et Nostradam.

VARIA LECTIO.

71 indormis] qui dormis *Marklandus* insomnis (uel indormis:) inhias *Peerlk. opp. Ac. Acr.* tamquam *DE'Fδ'ς'* tamquam *γλu(β)* īq = inquam *B* quanquam *florileg. Cusan.* 72 ac u (et β) y aut *cett."ς'* *Pph.' florileg. Cusan.* et y *florileg. Nostrad.* tamquam *Dγψδ'ς'* tanquam *EBφlu* (et *Fran.*) 73 quid u y quo *cett."ς"* (et 3 *Bland.*) *Ac.* numus δ' nummus *cett."ς"* prebeat λ u 74 olus. *EB* holus *cett."ς"* negantis γ 76 noctes] nocte δ 1 u. 78 omis. *B*
78 Nec *D(σ)* cpilent (= comp:) *E* compilent *cett."ς"* *Ac.*
79 optarem *DE'γB(σa g 1 et Fran. obt: β) Prisciani cod. Vind. 348* optarim *FL'δ'u(νπ'g 2 r a. ras. ut uid.) Pf. florilegia, Prisciani codd. plerique* obtarum *Pph.* bonorum] malorum *B opp. Pph.' Acr.*
80 *Ac Ey At cett."ς"* conduluit γ *pr.* temptatū *D* temptatum *cett."ς"* frigore corpus] corpore frigus u *opp. Acr.* 81 adflixit *E'BFλ'δ'(νπ'a)* afflixit γ a. ras. λ *corr. u (β'g r uar. et omn. Bland.)* afflixit *D* afflixit γ p. ras. y [*Argentor. III p. ras. Berolin. 269 Bru-xell. 10063 Montepess. Parisini 7976. 8213 uar. 8214. 8216. 8219 corr. Nostrad. 184 Regin. 2 Valentian. 1*] adflixit σ r (et *Petropolitanus*)
82 Adsideat *D 1 FL'E p. ras.* Adsiderat *E a. ras.* Assideat γ δ' λ *corr. u D 2* assidat *B*

suscitet ac reddat gnatis carisque propinquis?
 non uxor *saluom te *uolt, non filius; omnes
 uicini oderunt, noti, pueri atque puellae. 85
 miraris, cum tu argento post omnia ponas,
 si nemo praestet quem non merearis amorem?
 an si cognatos, nullo natura labore
 quos tibi dat, retinere uelis seruareque amicos,
 infelix operam perdas, ut siquis asellum 90
 in campo doceat parentem currere frenis?
 denique sit finis quaerendi, cumque habeas plus,
 pauperiem metuas minus, et finire laborem
 incipias parto quod auebas, ne facias quod
 Vmmidius quidam. non longa est fabula. diues 95

TESTIMONIA.

86 florileg. Paris. 8818^a et Nostradam. 94—95 'ne — quidam'
 Charis. II 14 p. 228 K. Diomed. I p. 394 K.

VARIA LECTIO.

83 reddat gnatis *DE'* (*a* et *β*) reddat natis *γBFl'* (*v* et *π*) natis
 reddat *δ' u* (*r* et *Fran. Lips.*) notis reddat *σ* gnatis reddat *g* (*et*
 3 *Bland.*) *u.* 84 *in marg. exhibet λ* 84 te uult saluum *Dy* saluum
 te uult *cett.* " *ζ'' Pf.* te saluum uult *va y Pph.* 85 Uicini *δ'*
 atque] *q B uu.* 86 *sq. post u.* 89 *ponit Peerlk. opp. Porph.'*
 87 prestat *γFlu* merearis] mercaris *y* amorem] honorem *u* (*su-*
perscr. *† amorē*) *y* 88 An si *DE'B* (*v* *1 ut uid. π'2 uar. r uar. et*
 2 *Bland.*) *y Pph. Porph. Ac. Acr.* Ac si *γ y* At si *Fl'δu* (*β'v2σd2gr*)
Pf. Porf. Ad si *d1* Vt si *a*; alii alia *coni.*: aut si, et si, nec si, non si,
 sic si, an sic, at sic, atqui nulla *γBy opp. Pph.' Acr.* 89 uellis
φ a. ras. 89—90 seruareque amicos infelix, operam *Doederlinus.*
uu. 90 *sq. in fine huius sermonis ponit Peerlk. opp. Porph.' schol. Γ*
 90 infelix *δ* perdas *Ω''ζ''* perdes *σ r uar. (et 1 Bland.) y* perdis *Acr.*
alt. l. 'uideris tibi ita operam' perdere' *Acr.* 91 campo *DE'γ Bu* *ς*
 campum *Fl'δ'* (*gr et Fran. Lips. pr.*) docent *E'* curre^{re} *δ'* 92 que-
 rendi *E'λ* dūq; *u y* quoque *Muretus* 94 porto *γ* partho *E'*
 auebas *DE' u φ corr. (v2σ agr) Ac.* hauebas *ψ corr. δ 2* habebas
Fl'(β'v1π') *Pph.'* h^abebas *B* habeas *d1* h^auebas *γ* 'cupiebas' *Porph.'*
 ne facias *Ω''ζ'' Charisius Diomedes* ne faciat *y* [*omn. Bland. (?)*]
 95 Vmmidius *DE'γδ(π'r) Acr.* Vmidius *Bl'u(σadget Fran.) schol. F*
u. 99 Vīmidius *y* [*β*] Humidius *F(v)* (*Charisii codd. uariant*) Numidius *y*
Diomedes opp. etiam Charis. quidam] qui tam *Bentl. opp. Porph.'*

ut metiretur nummos, ita sordidus ut se
non unquam seruo melius uestiret, adusque
supremum tempus ne se penuria uictus
opprimeret metuebat. at hunc liberta securi
diuisit medium, fortissima Tyndaridarum.

100

'quid mi igitur suades? ut uiuam Naeuius, aut sic
ut Nomentanus?' pergis pugnancia secum
frontibus aduersis componere? non ego auarum
cum ueto te fieri, uappam iubeo ac nebulonem.
est inter Tanain quiddam socerumque Viselli:
est modus in rebus, sunt certi denique fines,

105

TESTIMONIA.

100 'fortissima Tyndaridarum' Quintilianus VIII 4, 65 103—104
'non — iubeo' gloss. Mai class. auct. VIII 614 106 sq. Hildebertus
moral. philos. 981 Vincent. Bellouac. specul. hist. 69 florileg. Paris.
8818^a et Cusanum et Nostradam.

VARIA LECTIO.

Acr. Diomed. Charis. 96 metireretur *E* sordibus *B* surdidus *E*
97 Nonnumquam *D a. ras. (d a. ras.) y* 'potest et nonnumquam legi'
Acr. unquam *u (g)* unquam *cell.* " ξ " seruo melius] melius seruo
y opp. Ac. adusque] at usque γ *pr.* atusq. *E'* 98 Supremum
DE'δ' u (β') penuria φ 99 Opprimere *E* liberta *D 1 aut*
pr. libi ^a *E* 100 tindaridarum γ *u corr.* tindaridurum *u pr.* tyn-
daridū *B* Tyndaris. horum *Io. Clericus* 'tyndaridarum pro tindari-
dum' *Ac. Acr. cf. Priscian. perieg.* 670: 'post fines Tyndarida-
rum' 101 quid mi] Quidne *y Reisigius* mi *Bu (g. et Fran.)*
mihi *DE'γ Fl'δ'ξ' Pph.' Ac.* nœuius *v (et omn. codd. Cr.) Pf.*
Porf. nœuius $\Omega''\xi''$ *Pph. Porph. Acr.* nœuius *g 1* menius *y NAEVIUS*
inscriptions Maenius Glareanus aut *DE'Fl'δ'u (β'νπ'σ ar et omn.*
codd. Cr.) Pph.' an B(g) ac l sic] sic (= sicut) *B* 102 nomentus *E*
nomentaneus δ' *pges u opp. Ac.* pugnancia *D* 103 componere
lu componere cell. " ξ " *Ac.* auarum] *Dauum glossar. Mai* 104 ueto]
ulto *B* ac *DE'γ BFλ'δ' (β'νπ'σ g 1)* aut *u γ uar. (a g 2 r)* 105 tanain
γBδ' Pph.' tānayn D tanai ^m φ tanai $\psi\lambda'u$ tanta inquit dā *E'* 'soce-
rum] generū *superscr.* socerū *u* 'Socer proprium nomen est qui fuit
hirsiosus et libertus Beselli' *schol. F* que] *om. E* uiselli *Dy*
Bλcorr. (vσar et Fran. 1 Lips.) Acr. uiscelli *E* (uisselli *e*) beselli *Fl'δ'*
(et π) *Porph. alt. l. breselli u biselli y* [β *pr.*] *Pph.' Porph.' om.*
g 1 (liselli g 2) VISELLIUS inscriptions

quos ultra citraque nequit consistere rectum.
 illuc unde abii redeo. nemo†n ut auarus
 se probet ac potius laudet diuersa sequentis
 quodque aliena capella gerat distentius uber, 110
 tabescat, neque se maiori pauperiorum
 turbae comparet, hunc atque hunc superare laboret.
 sic festinanti semper locupletior opstat,
 ut, cum carceribus missos rapit ungula currus,
 instat equis auriga suos uincentibus, illum 115

VARIA LECTIO.

107 nequid λpr. δ' 108 unde] un^dB habii E' abit B nemon ut E'γBu D p.ras. λ'2 (σα et 2 Bland.)y Pph. Ac. ne non ut D a.ras. Fλ'δ' (β'νπ'gr) nemo ut y [tertius Bland. et alii codd.] qui nemo ut y [V] ut nemo auarus Pf. 'quo modo nemo auarus se probet' Acr. '... dissentire (dissentiret Acr.) tamen auarum ait (ait solum Acr.) qui (om. Acr.) proposito suo gaudeat (gaudere Acr.) solus (om. Acr.) haec autem admiratio pronuntiantis non ad illud pertinet quod auarus se (se non ν Bamb. Fran.) probet sed quod nemo alius' Porph.' Acr. 'p nemo ita ut auarus se probat' gloss. Fran. 'nemon] a] ne ñ. 1. iubeo utrunq; potest legi ne non ð ne ñ; (sic) gloss. Fran. nemo. ^{ut} y [Gronou.] nemon aut y [Paris. 8214a. ras.] nec non ut y [Berol. 269] nemo ut si ω cur nemo ut Petrus Nannius quum nemo ut Keckius quia nemo ut Nipperdeius nunc nemo ut Ritschelius nemoque ut Doederlinus nemo unquam ut Kirchnerus nemo nam ut Graserus 109 ac Ω'''ς''' Pph.' at Vy pocius Dλ sequentis E'γ1 Bλ' (a r et π) sequentes cett.'γ2 λ'2 ς' 110 aligena D opp. Ac. distencius D 111 nec u opp. Ac. meliori u y [Paris. 8213 Wolfenbutt. Gud. 185] opp. Ac. Acr. pauperiorem D pr. (r pr. l corr.) 112 Turbe E' comparet λ u y (et β) comparet cett.'ς' oparet γ (uersui 113 κ praefigitur in d, uersum omis. cod. Fran., add. post u. 121 scholiastae manus, delet Peerlk. opp. Ac. Acr.) 113 sic] si Hamacherus opp. Pph.' Ac. locupletior δ' obstet B uar. y Porph.' optet B obsto D uar. obstat cett.''''ς''' 'totus iste uersus † diafon est (dia·fonē γ Diane c̄ ē·ν diafañē Bamb.), nam hoc uersu interposito sequentem superiori sensui adiungit. qui sensus talis est. quem ad modum auriga instat cum equis his qui uincunt equos suos. quando autem instat? cum rapit ungula currus. contempuit autem sequentem i. e. posteriorem. ita auarus semper festinat uincere ditiores se' Acr. 114 ut] sic Peerlk. opp. schol. F missis B 115 suos BFλ'δ'u (σ2 et π Fran.) y Pph.' Porph.' Acr. uar. suis DE'γ pr. δ2 ς Acr. 'suis equis septimus casus est. uincentibus datiuus. hoc est his instat qui praecedunt. Aliter quibus instat suos uincentibus' Acr.

praeteritum temnens extremos inter euntem.
 inde fit ut raro, qui se uixisse beatum
 dicat et exacto contentus tempore uita
 cedat uti conuiuia satur, reperire queamus. —
 iam satis est; ne me Crispini scrinia lippi
 compilasse putes, uerbum non amplius addam.

120

II

Ambubaiarum conlegia, pharmacopolae,

TESTIMONIA.

119 'ut conuiuia satur' Prisc. V 2, 6 120—121 'ne — putes' Acr. ad serm. I 4, 14 schol. γ (non Acr.) ad serm. II 7, 45 Porph. ad serm. I 4, 14 121 cf. ecbasis capt. u. 1229: 'sermonem claudam, uerbum non amplius addam'

1 2. 1 sq. tractatus de duce Ernesto ap. Haupt. German. antiquitat. annal. VII 218: 'ambubaiarum — balatrones et hoc genus omne' 1 gloss. Mai class. auct. VIII pp. 73. 432. 439 'ambubaiarum conlegia' p. 28 cf. Auson. epist. 9, 46: 'aut parasitorum conlegia Plautinorum'

VARIA LECTIO.

116 Preteritum $\gamma F\lambda'\delta'u$ temnens *B* (*ag* et β) temptens *E* tempnens *cett.* " ξ' intereuntem *Dpr. E\gamma Buar.* praeter euntem *B*
 117 se] *om.* ψ *pr.* uixisse λ dixisse *u* uexisse *E*

DESINIT *cod. e;* $\Omega'' = DE\gamma BF\lambda'\delta'u$

118 et exacto] Γ it (*in septem fere litterarum lacuna*) *B* contemptus $\varphi\delta'$ contentus *cett.* " ξ' *Ac.* uita *Epr. \gamma\delta' D corr. \lambda* superscr. (*v\pi' \sigma ag* et *omn. Bland.*) *Porph.* uita *B* uitae *Dpr. F\lambda'u E corr.* ($\beta'r$ *pr.*) uite γ *uar.* 119 Caedat *D\gamma F\lambda'\delta* queamus] *beatus B* 120 *Nam \gamma corr. \lambda corr. opp. Ac.* Crispini] *crisippi uy opp. Pph. Porph. Acr.* lippum *Bentl.* lippi $\Omega'' \xi''$ *Pf.* (*lippini Pph.*) *Porph.* ad serm. I 4 *Acr.* ad serm. I 4 *schol. \Gamma* ad serm. II 7 121 *Compilasse Fu(v) Pph. Porph. ad serm. I 4 Compilasse cett.* " ξ'' *Acr. serm. I 4 schol. \Gamma* serm. II 7 *putas B(\pi'rpr.) putes cett.* " ξ' *Pph. Porph. h. l. et serm. I 4 Acr. ad serm. I 4 putes. uerbum non amplius addam, infelix operam perdens, ut siquis asellum in campum doceat parentem currere frenis Peerlk. qui et ipse infelix operam perdidit*

I 2. *Continuatur hic sermo prior iin D₁ EBF\lambda'\delta'u(\pi'g pr.) etiam D(v)y inscriptione carent TIGELLI (TIGELLII \gamma a) HERMOGENIS MORES (MORIS r) DESCRIBIT \gamma\lambda z (armarg.) (AD TIGELLIVM HERMOGENEM \sigma)* 1 *Ambubaiarum \delta'u B corr. glossar. Mai cons. Pph. Porph. ambubarrum B Hambubaiarum DE\gamma F\lambda' clegia E conlegia cett.* " ξ'' *Pph.* *pharma copule \gamma pr.*

mendici, mimae, balatrones, hoc genus omne
 maestum ac sollicitum est cantoris morte Tigelli.
 quippe benignus erat. contra hic, ne prodigus esse
 dicatur metuens, inopi dare nolit amico, 5
 frigus quo duramque famem propellere possit.
 hunc si perconteris, aui cur atque parentis
 praeclaram ingrata stringat malus ingluvie rem,
 omnia conductis coemens obsonia nummis,
 sordidus atque animi quod parui nolit haberi, 10
 respondet. laudatur ab his, culpatur ab illis.
 Fufidius uappae famam timet ac nebulonis

TESTIMONIA.

2 Ioann. Saresber. VIII 13 'mendici mimi balatrones' gloss. Mai
 class. auct. VIII 65 cf. Vopisc. Carin. 21, 1: 'ne patrimonia sua pro-
 scriptis legitimis heredibus mimis et balatronibus deputarent' 6 schol.
 Iuuenal. XIII 273 9 cf. ecbasis capt. 186 'omnia distractis coemens
 obsonia gazis'

VARIA LECTIO.

$\Omega'' = DE\gamma BF\lambda\delta'u$

2 ^{mi} omne *E* mimi *y* glossar. Mai, Ioannes Saresber. balathrones
E\gamma(v)Pph.'Porph.' balatrhone*s D* balatrones *cett."* ζ'' *Ac. Acr.* baratro-
 nes *y* 'legitur et baratrones' (bal: mendose *v d* *Bamb. Fran.*) *Acr.* 'gu-
 losi quasi baratrones' gloss. *l* mestum *By* [*Bamberg.*] Mestum *cett."*
 ζ'' est] γ (= et) *B* more *B* tigilli *F\lambda\delta'(gr et \pi)* tigelli *cett.* (β' *v\sigma ar*
corr. et Lips.) Porph.' Acr. 4 hic] id *B opp. Ac.* esse] esset *By*

u. 5 *om. D pr.* 5 ^{metuens} moriens inope *B* daræ γ 6 quo] quod *u* (et β)
opp. schol. Iuuen. famen λ propellere *DE\gamma pr. B* (β' *\sigma agr et Lips.*)
 depellere γ *corr. F\lambda\delta'u* (*v et \pi*) *schol. Iuuen. cf. Cic. fin. III 25, 69:*
 'famem propulsare' item *Tac. ab exc. d. Aug. XIII 24* 7 percun-
 cteris *By* [*\pi pr. Fran.*] perconteris *cett."* ζ *Pph.'* aui] ã (= aut) *B*

8 Preclarum $\gamma\lambda\delta'u$ *Ac.* ingrata] irata *Peerlk. opp. Ac. Acr.*
 et *cf. Lucret. III 1001 sq.:* 'animi ingrata naturam pascere semper
 atque explere bonis rebus satiareque nunquam' *Callinach. a\i\tau. \beta'*
fragm. 14, 3 sq. Bergk: 'ὄσσα τ' ὀδόντων ἐνδοθι, νειαιήην τ' εἰς
 ἀχάριστον ἔδν' malus] nen ζ *B* 9 opsonia *F\lambda(v)y* [*\pi Paris. 8214*]
 obsonia *cett.' \zeta' uu.* 10—13 *om. y* [*Paris. 7976 a. 1. m., Taurin. a. 1. m.*]
 eosdem inter *uu.* 14 et 15 inseruit *y* [*Paris. 8219*] 10 Sordib' *E*
 parui quod *u* noluit *B* 11 Respondit laudat rabhis *B*
 abhillis δ *a. ras.* 12 Fufidius *DE\gamma(\beta'\sigma a)* ut *uid. r et Lips.) Pph.'*
schol. \Gamma Fusidius *F\lambda\delta'u* (*v et \pi*) *Ac. schol. F* Futidius *B* (*g et*
V) **FVFIDII** in inscriptionibus reperiuntur, **FVTIDII** nusquam
 famam] fumam *B*

[diues agris, diues positis in faenore nummis]:
 quinas hic capiti mercedes exsecat, atque
 quanto perditior quisque est, tanto acrius urget; 15
 nomina sectatur, modo sumpta ueste uirili
 sub patribus duris tironum. 'máxime' quis non
 'Iuppiter' exclamat, simul atque audiuit? 'at in se
 pro quaestu sumptum facit hic'. uix credere possis,
 quam sibi non sit amicus, ita ut pater ille Terenti 20
 fabula quem miserum gnato uixisse fugato
 inducit, non se peius cruciauerit atque hic.
 siquis nunc quaerat 'quo res haec pertinet?' illuc:
 dum uitant stulti uitia, in contraria currunt.

TESTIMONIA.

24 Acr. uolgatus (non nostri codd.) ad art. poet. 31 Gunzo Nouar. epist.

VARIA LECTIO.

u. 13 ut glossema sequenti uersui ex arte p. 421 adscriptum.
 uncis inclusimus auctore Sanadono. schol. et gloss. omittunt hunc
 uersum, nisi quod ad uocem positis in gloss. F adscriptum est:
 'conlatis (coll. δ'ν) ad usuram' quod quidem non extat in cod. D.
 in 2 codd. hunc u. cum tribus antecedentibus deesse, antecedere
 uersui 15 in Paris. 8219 ad u. 10 monuimus 13 fenore B foe-
 nore Dγδ' (νπ'σ ar et Fran.) fenore EFλ'u (g et β) 14 quina sic B
 capitis δ a. ras. (r1) opp. Pph.' exsecat Bδ' (agr et β pr. Lips. omn.
 Bland.) Porph. alt. l. execat DEpr. γFλ' (ν et β corr. Fran. 1) Ac. Acr.
 cons. Porph.' alt. l. execat Porph. alt. l. exigat Pph.' Porf. alt. l.
 exigit Ecorr. δ' superscr. u F uar. λ uar. y gloss. Γ δ' 15 pdicior D
 perditio B urget Ω' ε Pf. urguet φ corr. (ar et β π) Pph. cons. Ac.
 16 sectantur λ pr. opp. Pph.' sectetur upr. opp. Pph.' 17 tiro-
 num Bδ'u (νπ'lr) Acr. tyronum DEγFλ1 (β'σag) Ac. Acr. alt. l.
 18 Iupiter γ (a et β π) Iuppiter Dpr. Iuppiter cett." D corr. ε exclam-
 met δ' (σ et Fran.) y 'Interrogatiue pronuntiandum . . . Quis non
 miretur . . . et exclamet' schol. Γ simulac γ2 y opp. Ac. gloss. F
 at] & ψ2 superscr. opp. Ac. Acr. ipse u (β') y in se cett." ε' (et
 omn. Bland.) Ac. 19 questu DEγFλδ' u facit om. δ' pr. post hic
 interpungunt Eγ, post facit cett." hoc Fλδ' (β'g) hic cett.' Pph.'
 uix] uis λ possit γ pr. y 20 sibi] tibi E1 sit] om. D terenti
 DEγB (νπ'σ ar ther: g) Pph.' terentii Fλδ' u (β terenc: Fran.) 21 quem]
 quam λ gnato DEγB (β'σag) nato cett." (νπ'r) uixisse] fugisse B
 22 cruciauerit Fu cruciauerat D 23 non λ querat Eλ u hec
 Eγ om. D 24 stulti uitant y Vincentius florileg. Paris. 8818^a

Maltinus tunicis demissis ambulat; est qui
 inguen ad obscenum subductis usque facetus;
 pastillos Rufillus olet, Gargonius hircum.
 nil medium est. sunt qui nolint tetigisse nisi illas,
 quarum subsuta talos tegat instita ueste:
 contra alius nullam nisi olenti in fornice stantem. 30

TESTIMONIA.

ad Aug. ap. Marten. I 312 Ioann. Saresber. polier. VIII 13 Eutyech. II 8 florileg. Paris. 8818^a et Nostradam. 188 Vincentius Bellouac. spec. hist. 69 25 sq. Ioannes Saresber. polier. VIII 12 25 'Maltinus — ambulat' Acr. ad epod. 1, 34 schol. Bamberg. ad serm. I 2, 64 'Malchinus — ambulat pro Maecenas' Acr. ad serm. I 2, 64 27 'pastillos Rufillus hol&' gloss. Mai class. auct. VIII 421 cf. Senec. epist. 86, 13: 'descripturus infamem et nimis notabilem deliciis Horatius Flaccus quid ait? pastillos Buccillus olet. dares nunc Buccillum, perinde esset ac si hircum oleret et Gargonii loco esset, quem idem Horatius Buccillo obposuit' 29 Seru. ad Aen. II 516 schol. Statii Theb. VII 654

VARIA LECTIO.

opp. Ioann. Saresber. uicia λ 25 EGLOGA · II · F [ITĒ DE CONTRARIETATE VITIORŪ Sorbon. 1578 maiore litera incipit Paris. 8214] Malchinus *Dγ* (β' ar et Lips.) Ac. Acr. ad h. l. et u. 64 Machin' E Malhinus σ Malthinus λ corr. δ' (ν et π) Pph.' Porph.' Ioann. Saresb. Maltinus *BFλ'u* (g) Acr. ad epod. 1, 34 schol. F Malthacinus Peerlk. cf. Iustin. XXXVIII 3, 4: 'in quod tum missi Aquilius et Mallius Maltinus (Malthinus cod. D) legati' § 8: 'Aquilius et Mallius Maltinum' prolog. Trog. Pomp. lib. 38: 'Maltino' In Mommseni I. R. N. nr. 6153 memoratur 'Manlius Maltinus' 'sub Malthini nomine quidam Maecenatem suspicantur significari' Porph.' 'M(a)ecenatem tangit' Acr. cf. Senec. epist. 114, 4 demissis *EFλ'δ'uy* corr. (β' ντ' agr) Pph. Porph.' schol. γ *Fd* ad u. 64 et Ioann. Saresber. demisis B Acr. ad u. 64 dimissis *Dγpr.* (σ) Pf. schol. D Acr. ad epod. 1, 34 schol. Paris. 7985 ad u. 64. cf. Plaut. Poen. V 5, 24: 'sane genus hoc muliebrosum est tunicis demissiciis' 26 Anguen λ₁ obscenum Ω''ξ] opscenū y [π] subductis] subducti B demissis Ioannes Saresber. 27 rufillos γ (σ) rufillus cett.'' ξ Pph. glossar. Mai Buccillus Seneca or& λ pr. gargonius *DEyBψpr.* δ' (π' sar et Fran.) Pph.' galgoniq g gaorgonius y [β] gorgonius φλ' u ψ corr. (ν) Gargonios exhibent inscriptiones hircum γ *Fλδ'* (ar et βπ) hircum B hircum cett. (νσgl et Fran. Lips.) 28 nolint *EyBψιλδ'* (β' ντ' agr) Pph. nolunt *Dφυψz* (al) Pf. Ac. 29 suta γ subdsuta λ pulsata Seruū Paris. 1750 opp. Acr. sub suta vdl (et Fran.) Reisigius tegit uy schol. Statii opp. Pph.' tetigit Seruū Paris. 1750 30 nulā E ^{si} ni · λ olenti Ω''ξ''] olente g pr. Bcnll. 30 sq. stantem

quidam notus homo cum exiret fornice, 'macte uirtute esto' inquit sententia dia Catonis: 'nam simul ac uenas inflauit taetra libido, huc iuuenes aequum est descendere, non alienas permolere uxores'. — 'nolim laudari' inquit 35 'sic me' mirator cunni Cupiennius albi. audirest operae pretium, procedere recte qui moechis non *uoltis, ut omni parte laborent, utque illis multo corrupta dolore uoluptas, atque haec rara cadat dura inter saepe pericla. 40 hic se praecipitem tecto dedit, ille flagellis

TESTIMONIA.

31—32 'Horatius: macte uirtute esto pro 'mactus uirtute'' Prisc. XVII 27 32 'ut Horatius: sententia dia Catonis' schol. Pers. 1, 31 et. Sulpiciae sat. uu. 48—50: 'quos inter Prisci sententia dia Catonis scire adeo magni fecisset, utrumne secundis, an magis aduersis staret Romana propago?' 34—35 'non — uxores' Eutythis ars II 8 p. 477 K.

37 'quartam speciem addiderunt, quam Graeci dicunt *κράσιον*, id est cum unius litterae uocalis in duas syllabas fit communitio, ut: audire — recte' Marius Victorinus I 20, 9

VARIA LECTIO.

— fornice om. *g* 1 32 inquit *E a. ras.* sententia λ diua *u (et \beta) y* opp. *Sulpicia schol. Pers.* 33 $\tau\epsilon\tau\alpha$ *B tetra cett.* " ζ " 34 Hac

F\lambda\delta'u uar. iuuenes *E* $\xi\eta\bar{u}$ *B* equum *DEF\lambda (g et \beta)* (equem *r*) aequum *cett.* (*v\pi'gal et Fran.*) 35 inquit *\gamma corr.* 36 cupeniuss *F\lambda' schol. F*

opp. *cett.* " ζ " *Acr.* (sed cupeniuss *schol. v*) cupeniuss *Porph.* (cupp. *Porf.*)

37 audi resto pe *B* Audire est op: *cett.* " *B superscr.* " ζ " *Pph. Marius Victorinus* (est om. *Pf.*) opere *E\gamma B\lambda\delta'* precium *D\lambda* pcedere *Pph. opp. Pf. Porph.' schol. \gamma Victorin.* precedere *schol. v in Enniano loco* 38 moechis *D\gamma B\delta'\psi corr.* (*v\pi'r et \beta*) *Pph.' mechis u\lambda corr.*

(*σag et Fran.*) moechi//s *E* moechos *F(l)y* mechos λ moechis non] moechis rem *Ioann. Clericus (conl. Enn. ann. fragm. 454 V.) opp. Pph.' Porph.' Acr.* moecham rem *Peerlk. opp. Pph.' Porph.' Acr.* uoltis Ω " ζ " *Pph.' Acr.* laborent] laboret *l pr. Peerlk. opp. Pph.' laborant* δ 1 39 multa *B pr. \psi pr. (l) opp. Pph.' nullo Peerlk. opp. Pph.' dolore uoluptas] omis. B relicta lacuna* 40 atque haec rara cadat]

rara cadat atque haec *Peerlk. opp. Pph.'* haec rara] $\text{aeerata } E$ rara] *rata E pr. F\lambda' opp. Pph.' schol. \Gamma* cadat] *cadant D a. ras. opp. Pph.' schol. \Gamma* sepe *E\lambda Ac.* pericula \varnothing *pr. Pph.' opp. Ac.* 41 hic] *h\bar{ic} (= hinc) B opp. Ac.* precipitem $\gamma \delta'u$ fragellis *B*

ad mortem caesus, fugiens hic decedit acrem
 praedonum in turbam, dedit hic pro corpore nummos,
 hunc permixerunt calones; quin etiam illud
 accidit, ut quidam testis caudamque salacem 45
 demeteret ferro. 'iure' omnes: Galba negabat.
 tutior at quanto merx est in classe secunda,
 libertinarum dico, Sallustius in quas
 non minus insanit quam qui moechatur. ut hic si,
 qua res, qua ratio suaderet, quaque modeste 50
 munifico esse licet, uellet bonus atque benignus

TESTIMONIA.

43 'dedit — nummos' mythogr. II 30 ap. Bodeum p. 84 44 'hunc
 — calones' Prisc. X 1, 1 gloss. Mai class. auct. VIII 88 'calo]
 seruus unde et calones' gloss. I' in epist. I 14, 42 45—46 'accidit
 — ferro' Abbo Floriac. quaest. gramm. c. 7 45 'caudamque salacem'
 Eutythis ars I 1, 6 p. 454 K.

VARIA LECTIO.

42 cesus *DE*δ'u 43 Predonum *Eu* Predoinū λδ in] *om. B*
 hic] *ni g pr. opp. Ac. om. v y opp. Ac. hoc Pph.' opp. mythogr.*
 44 Hinc γ permixerunt *EB*δ'y *Pph. Pf. corr. Porph.'* permiserunt
B uar. Prisciani cod. D a 1. m. permixere y glossar. Mai perminxe-
runt cett.'ς'' Pf. pr. Prisc. calones] catonus B 45 quidam Ω''ς''
Abbo cuidam y [2 codd. Lambini, Petropolitani, in Cruquii cod. Tons.
adscriptum] Barthius Bentl. testis Epr. γ1B(π'ar) y [β corr. Harlei.
 2724. Mellic. Montepess. Valentian. 1] testes *cett.'E corr. γ2ς'*
 46 Demeteret Ω''ς'' *Ac. Abbo Demeterent y [Vaticanus B ap. Feam]*
schol. D Barthius Bentl. cuidam testeis y [2 codd. ap. Lambin. (?)]
 . . . demeteret ferrum *y Lambinus ferro Ω''ς'' Abbo ferrum y [cod.*
Carrionis a 1. m. (?)] ^ςcalba *E negabit γ 1 y opp. Pph.' Porph.'*
 47 Tucior *DE* merx est] merces *Pf. mers u pr. (et βπ) Pph. merces*
Bφλ merx cett.'ς Ac. mēx l clausse λ 48 sallustius BFl(π')
Pph. Porph. salustius DEγδ'u(β'vσaglr) Pf. Porf. in quas Ω''ς''
Pph.' cons. Acr. in quis y [Paris. 7979] con. Nic. Heinsius in qua y
[Regius, 1 ap. Gesner.] Bentl. 49 non] Num Ac. quam qui supra
u. add. δ'2(π') opp. Pph.' moecatur δ' mechatur Du recte etiam
Pph.' ut D1 aut pr. EγBFlδ'(β'vπ'agr) Ac. at D2 aut corr. φ su-
perscr. (σ d uar. l2 r uar.) & u y e Pph. hic si δ si] sit B sis λ a.
ras. 50 q̄ res q̄ (= quae res quae) B opp. Ac. 'In antiquioribus in-
uenio qua res (qua res inuenio v Bamb. Fran.) ut sit sensus: in quan-
tum res' Acr. quaeque B opp. Pph.' 51 Munifico DEγB ψ corr. λ
corr. u δ'2 (β'vσagr et Lips. omn. Bland.) Pph.' Munificum Flδ'D2(etπ1)

esse, daret quantum satis esset, nec sibi damno
 dedecorique foret. uerum hoc se amplectitur uno,
 hoc amat et laudat, 'matronam nullam ego tango'.
 ut quondam Marsaeus, amator Originis ille, 55
 qui patrium mimae donat fundumque laremque,
 'nil fuerit mi' inquit 'cum uxoribus unquam alienis'.
 uerum est cum mimis, est cum meretricibus, unde
 fama malum grauius quam res trahit. au tibi abunde
 personam satis est, non illud, quicquid ubique 60
 officit, euitare? bonam deperdere famam,
 rem patris oblimare, malum est ubicumque. quid inter
 est in matrona, ancilla peccesue togata?
 Villius in Fausta Sullae gener, hoc miser uno

TESTIMONIA.

55 sq. Seru. ad ecl. 10, 6 59 'fama — trahit' mythogr. II 30 ap.
 Bodeum p. 84 62 'rem — ubicumque' Philargyrius ad Vergil. georg. III 136

VARIA LECTIO.

52 dampno *Fl'u* (*va et Fran.*) damno *cell.*' (π' σ *gr et β*) 53 uerum
 foret *B* hoc] *om. u* amplectitur λ 54 et laudat $\Omega''\zeta'$ (*et 1 Bland.*)
 hoc laudat σ (*et Fran.*) *y* 55 marsaeus *D* (*et π*) *Pph.* mars sequus *B*
 marseus *cell.*" ζ' *Pf. Ac.* originis *E* originis *cell.*" *Pph.' Acr.* 55—
 56 ille; qui p: m: donans *Bouhierus opp. Seruius* 56 nimiae *B*
ⁱ
 mme *D* mimae *cell.*" *Pph.' Porph.'* 57 mi *Bu a. corr. (d p. ras. r2) y*
 michi σ (*et β*) mihi *cell.*" (ν π' *a r1 et Fran.*) inquit *B* unquam *EB*
^{mimis}
 (*g*) $\tilde{u}q$ *add. supra u. u* unquam *cell.*" ζ'' alienis $\delta 1$ (*et $\pi 1$*) 58 nimis
 \varnothing *opp. schol. F* 59 trahit. an tibi] tibi an trahit *B opp. Pph.' Porph.'*
 auum de *B* habunde *Flz(σa) Ac.* abunde *cell.*" ζ'' abuti *Schirachius*
 60 quicquid $\Omega''\zeta''$ *Pf. Porf.*] quidquid *g Pph. Porph.* 61 disper-
 dere *E y [Regius]* ^{de} *pdere δ pdere d* 62 quid in \bar{r} *D* 63 in] *add.*
sup. u. u (r2) an D (et Fran.) y in cell." ζ' *Pph.' Porph.' Acr.*
 ancilla] an ancilla *D* peccesue $\Omega''\zeta''$ (*et omn. Bland.*) *Pph. peccasue Pf.*
 peccesue *y Lambinus Bentl.* 64 Villius *DEyF δ ' (vsagr et $\pi 2 Fran.$*
^r
Lips.) Ac. Acr. Villius *y [$\pi 1$]* // illi' u Tillius *y [β]* Utilius *B; $\lambda n. l.$*
 (*l: Ullius*) Fulius *Bentl.* infaustas ull ζ *B* faust ζ *Pph.' opp. Ac. Acr.*
 syllae *DF(vl) Pph. Porph. Acr.* sylle γ *Ac.* sillae $\lambda\delta'u$ (*ar et $\beta\pi Fran. 2$*)
^y
 sill ζ *E* sille *g (et Lips.)* scillae σ silu ζ *y [Fran. 1]* sil ζ *Pf. Porf.* gener]
 genere *coni. nescio quis miscell. obseruu. Amst. 1733, Linkerus opp. Ac.*
Acr. genero Meinekius opp. Pph.' Ac. Acr. hoc] *ac Linkerus opp. Ac.*

nomine deceptus, poenas dedit usque superque 65
 quam satis est, pugnis caesus ferroque petitus,
 exclusus fore, cum †Longarenus foret intus.
 huic si Muttonis uerbis mala tanta uidenti
 diceret haec animus 'quid uis tibi? numquid ego a te
 magno prognatum depono consule cunnum 70
 uelatumque stola, mea cum conferbuit ira?'
 quid responderet? 'magno patre uata puella est.'
 at quanto meliora monet pugnantiaque istis
 diues opis natura suae, tu si modo recte
 dispensare uelis ac non fugienda petendis 75
 inmiscere. tuo uitio rerumne labores,

TESTIMONIA.

71 Prisc. VIII 8, 43 'uelataque stola' Acr. ad serm. II 3, 43

VARIA LECTIO.

65 penas u usq;] //// E, add. in marg.
 in hoc u. DESINIT cod. d

66 Qam D Qd̄ u cesus DElu u. 67 seclisit Apitzius opp.
 Porph.' Ac. Acr. 67 longa renus γψδ Acronis cod. γ alt. l.
 longa rhenus B longurenus Acr. cod. v alt. l. in interpret. longa-
 renus cett.' Porph.' Acr. Lignarenus uel Tignarenus uel Lanarenus
 uel Longurienus Linkerus 68 Hunc γ a. ras. λ opp. Pph.'
 schol. Γ muttonis γ FL' (v 2 π' g corr. r et β) Pph.' Porph'.
 Acr., Ciceronis cod. Taurinensis pro Scauro 3. item δ, sed litte-
 rae uttonis in ras., multonis v 1 mottonis g pr. Muttonis Ang.
 Maius ad Cic. fragm. or. pro Scauro 23 opp. Porph.' Acr. mo-
 tionis B muttonis E mutonis Du γ in marg. (σ a et Fran.) Acronis cod.
 γ schol. D ad u. 72 schol. δ uidenti DEγBFδλ corr. ε' Pph.' schol.

F gloss. Γ uident̄i λ uidentis u y 69 hec E heac λ nunqd E

70 DEFICIT π; Ω' = DEγBFλ'δ u; ε' = aut omn. codd.
 β' v σ a gr (l) aut horum codd. ea pars ex quibus non aliae lectio-
 nes notantur; ε = aut omn. codd. v σ a gr (l) aut horum codd.
 ea pars ex quibus non aliae lectiones notantur e. q. s. prognat-
 um] cognatum B canus D pr. recte D corr. 71 conferbuit

γ B pr. F corr. λ corr. δ 2 ε (et β) seruuuit B corr. ferbuit F λ
 pr. δ 1 u 72 puella est] puellæ D a. ras. puella D p. ras. y

73 meliore B opp. Acr. pugnaque B 74 tu si] tussi δ a.
 ras. 75 Dispensare δ ac non] annon δ 1 petentis λ 76 Im-
 miscere u (g) imiscere B Inmiscere cett.' ε' tuo] tu B uicio D λ
 corr. om. λ pr. rer,ne v rerumne σ y opp. Pph.' Ac. rerumq. r

nil referre putas? quare, ne paeniteat te,
 desine matronas sectarier, unde laboris
 plus haurire mali est quam ex re decerpere fructus.
 nec magis huic inter niueos uiridisque lapillos 80
 (sit licet hoc, Cerinthe, *tuom) tenerum est femur aut crus
 rectius, atque etiam melius persaepe togatae.
 adde huc quod mercem sine fucis gestat, aperte
 quod uenale habet ostendit, neque, siquid honesti est,
 iactat habetque palam, quaerit quo turpia celet. 85
 regibus hic mos est, ubi equos mercantur: opertos

TESTIMONIA.

80 cf. Boetius philos. consol. III 10: 'ant Indus calido propinquus
 orbi candidis miscens uirides lapillos' III 4: 'quamuis se Tyrio su-
 perbus ostro comeret et niueis lapillis' 81 'Horatius: femur, Cerin-
 the, tuum' Prisc. VI 10, 52 86 cf. ccb. capt. 492: 'tempore sic
 pacis fuerat mos regibus illis'

VARIA LECTIO.

Ω' = $DE\gamma BFl'\delta u$, ζ' = codd. $\beta'v\sigma agr$ (l) praeter eos ex
 quibus aliae lectiones notantur; ξ = codd. $v\sigma agr$ (l) praeter e. q. s.
 77 referre γ quare ne poeniteat δ ne] non E (et Fran.) y
 peniteat γ peniteat cell. ($\beta'\sigma ag$) poeniteat vr 78 matronas sectarier
 δ ($v\sigma$ et β corr. Fran.) y matronas seclarier E matronas sectari (r et β
 pr.) y sectari matronas $D\gamma BFl'u$ (ag) schol. F in interpret. cf. Plaut.
 mil. glor. 91: 'ait esse ultra omnis mulieres sectarier' laboris $BFl'u$
 $D2\gamma$ uar. ($\beta'v1$ ut uid. σg) labores $D1E\gamma \delta a$. ras. ($v2 r$ pr.) y a n. l.
 labori Peerlk. 79 aurire $\delta \lambda$ 80 huic] hunc u opp. Ac. Acr. omis.
 B opp. Ac. Acr. huic in \bar{t} δ in ras. uiridis $E\gamma B$ (ag) uirides cell. ' ζ'
 Acr. 81 hoc] os Hiltzigius hoc . . . tuo uy [Paris. 8214] hæc
 . . . tuum y [1 Bland.] hoc . . . tuum cell. ($\beta'\sigma a$ et cell. Bland.)
 Pph.' schol. I' schol. F ac . . . tuum r ho . . . tuū g o . . . tu//m
 v tuum testatur etiam Priscianus cerinthe $DE\gamma$ Pph.' erinthe B
 Chærinte y [1 Bland.] cherinthe F Acr. cherinte $\lambda\delta u$ Cerintha Doeder-
 linus opp. Porph.' schol. F 'nec magis erit tuum femur o Cherinthe
 tenerum aut crus rectum' Acr. aut] ac uy et σ (et Fran.) y 82 per-
 sepe $E\lambda u$ persepe ψ togatae (uel togate) est y [omn. Bland. ut uid.
 cum aliis] Bentl. 83 aperte] apertis B Pph.' apertam $\gamma 2$ uar. y
 84 ostendit $\lambda\delta$ neque $DE\gamma Fl'\delta u$ (β' var) nec B(g) siquit δ
 honesti v y honesti est Ω' ζ' Ac. 85 querit λ quo turpia] quot
 pia $\delta 1$ caelet $E\gamma F$ 86 nouum sermonem incipiunt $F\lambda\delta u$ ($\beta'v\sigma gr$)
 y [Bamberg. Barcin. Brol. 269 Lips. Mellic. Paris. 7976. 8213.
 8214. 8216. Nostrad. 184 Sorbon. 1578 Vossianus Zulichem. alii]
 Pph.' opp. $E\gamma B$ (a) y; nullum interuallum, sed maior littera initialis

inspicunt, ne si facies, ut saepe, decora
 molli fulta pedest, emptorem inducat hiantem,
 quod pulchrae clunes, breue quod caput, ardua ceruix.
 hoc illi recte: ne corporis optima Lyncei 90
 contemplere oculis, Hypsaea caecior illa,
 quae mala sunt spectes. 'o crus, o braccia!' uerum
 depugis, nasuta, breui latere ac pede longo est.
 matronae praeter faciem nil cernere possis,
 cetera, ni Catia est, demissa ueste tegentis. 95
 si interdicta petes, uallo circumdata, (nam te

TESTIMONIA.

89 Prisc. V 5, 29 Nonius 196, 31 p. 133 G. 'pulchrae clunes' Charis. I 15 p. 101 K. cf. Charis. I 18, 79 p. 78: 'clunes femiino genere dixit Melissus . . . et Horatius' Prisc. V 8, 42: 'hic et haec cassis clunis' 'Horatius male: quod pulchrae clunes' Seru. ad Aen. II 554 92—93 'uerum depingis nasuta' gloss. Mai class. auct. VIII 375

VARIA LECTIO.

in D (l) y; interuallum sine inscriptione $\beta'y$; cum inscriptione EGLOGA .III. Fl δ a. ras. ut uid. u Pph. y CONSIDERATIO EQVI add. ψ ($\nu\sigma$) apertos y opp. $\Omega'z'$ (et omn. Bland.) Pph.' Porph.' Acr. 87 Inscipiunt δ facies u saepe E λ u. 89 ante 88 ponit Peerlk.

88 Molle B fulta λ fuit B pedes lēptorem B pede est emptorem cett.' z' inducat] ducat Bentl. 89 Qd // (Qvd E1 ut uid.) E pulchre E pulcre u clune E capud E γ pr. δ a. ras. upr. ceruis λ pr. 90 ille E ne] tu Bentl. lyncei D1 aut pr. γ B (r et V) ^{is}

lincei r linc::: a lynceis E (σ et β) linceis Fl' u D2 aut corr. (v γ et Fran.) cf. Boetius phil. cons. III 8: 'quodsi, ut Aristoteles ait, Lynceis oculis homines uterentur' 91 Contemplere DEF λ' δ u γ uar. z' Contemplare γ By Bentl. contemplans Erasmus contemplate Peerlk. hypsea E γ B ($\beta'y$) Pph. Ac. hipsea D (σ ar) y psea Fl' ipsea δ u (ν) Porph. schol. F Isaea Pf. Porf. caecior illa ~~caecior~~ E caecior, illa Bentl. caecior Eu illac B 92—96 o crus — petes] om. u pr. 92 sunt] om. Dy sint l spectes] species E spectas Bentl. o] omis. B opp. Ac. braccia B brachia cett.' z' Ac. Acr. 93 Depugis D Epr. B ψ corr. (l 2 uar. r et β Fran. uar. omn. Bland.) Depygis F δ u (σ agl) Ac. Depigys γ Depigis λ E corr. (v et Fran.) depingis glossar. Mai nasuta] $\tilde{n}\tilde{a}\tilde{s}\cdot\tilde{u}\tilde{t}\tilde{a}$ B naisuta δ latere] litore Epr. longo est $\Omega'z'$ 94 Matrone Eu preter γ λ δ 95 Caetera D γ F ni] // ni // φ cacia D copia B opp. Ac. Acr. demissa λ dimissa D cons. Acr. opp. Pph.' 96 inter dicta D ψ λ' δ u Ac. interdicta E γ B φ

hoc facit insanum) multae tibi tum officient res,
 custodes, lectica, ciniffones, parasitae,
 ad talos stola demissa et circumdata palla
 plurima, quae inuideant pure apparere tibi rem. 100
 altera, nil opstat: Cois tibi paene uidere est
 ut nudam, ne crure malo, ne sit pede turpi;
 metiri possis oculo latus. an tibi mauis
 insidias fieri pretiumque auellier ante
 quam mercem ostendi? 'leporem uenator ut alta 105
 in niue sectetur, positum sic tangere nolit'
 cantat, et adponit 'meus est amor huic similis: nam

TESTIMONIA.

98 Seru. ad Aen. XII 611 'ciniffones' exhibet etiam ecbasis captiui
 u. 567

VARIA LECTIO.

97 multa & tibi δ multe E tum DE γ B δ 2 (ν σ agl2 et β V) dum
 FL' δ u (r et Fran. 1 Bland.) officient DE γ B δ (agr corr. et β 1 V)
 officiant FL' u (ν σ r pr. et β 2 Fran. cett. Bland.) 'inpediunt (imp: Porf.)

Porph.' in interpret. u. 98 del. Peerlk. opp. schol. et Seru. 98 lectica
 Dy parasiti y [Basil. III Montepess.] Pph.' opp. Seru. uu. 99
 sq. inuerso ordine in FL' (ν) y [Dresd. 1 Paris. 8214] 99 sq.
 palla — rem] om. y [Lips. 1] 99 circumdata λ palla] nam te FL'
 δ 1 (ν 1) y [Regin. 1 Vossian. 1] u. 100 omis. δ pr. aut 1 y [Vossian. 1]
 100 \bar{q} λ que E pure apparere tibi] cur apparet ibi B 101 altera?

nil obstant Coae tibi; Peerlk. opstat Pph. pr. ^bostat δ obstat cett.' ζ'
 Pph. corr. Pf. cois DE γ B Pph.' Ac. chois FL' δ schol. F clorin
 u opp. Pph.' Porph.' Ac. Acr. clorim y [Paris. 8213, superscr.
 † chois] chlorin y pene λ u poene DE δ 102 nudum y [1 Bland.]

ne crure] nec ^crure E turpi δ 103 Metyri F 104 feri y

ferri E p̄cium DE auellier] equalle^r E 105 mercem] mercedē
 E u pr. uenator] uenerator Ac. opp. Acr. ut] ī B ut in D a.
 ras. 106 sectetur Ω' ζ' (et omn. Bland.) Pph.' sectatur φ corr. y
 comment. Cruqu. in interpr. sic Ω' (σ agr et β) Pph.' si v Doederlinus
 sibi Bouhierus tangere] tollere Pph.' opp. Porph.' nolis D pr
 nolit cett.' ζ' Pph.' 107 Captat Lambinus opp. Ω ζ' (et omn. Bland.)
 Pph.' Porph.' Ac. Acr. adponit B Pph. apponit cett.' Ac. Acr. Pf.
 huic E huc B opp. Pph.' Acr. 'in medio uersu (107) ego suspi-
 eor aliquid esse contaminatum' Barthius adu. XXXIX 2 p. 1755

transuolat in medio posita et fugientia captat?

hiscine uersiculis speras tibi posse dolores

atque aestus curasque grauis e pectore pelli?

110

nonne, cupidinibus statuatur natura modum quem,

quid latura sibi quid sit dolitura negatum,

quaerere plus prodest et inane abscindere soldo?

num, tibi cum fauces urit sitis, aurea quaeris

poenula? num esuriens fastidis omnia praeter

115

pauonem rhombumque? tument tibi cum inguina, num, si

ancilla aut uerna est praesto puer, impetus in quem

continuo fiat, malis tentigine rumpi?

TESTIMONIA.

114—116 'num — rhombumque' Seneca epist. 119, 13 118 cf. anth. Lat. 1648 M.: 'turpe quidem factu: sed ne tentigine rumpar' praeterea cf. 1638, 4 sq.

VARIA LECTIO.

108 Tranuolat δ 109 sperans λ doloris *Epr.* γ (*var*) γ labores σ dolores *cett.* ζ' 110 Atque ψ estus *u* que] *om.* *Epsi* grauis *E1* ut uid. (*g*) γ [β *Argent.* III ut uid. *Barcin.* *Bern.* 542 *Gronou. pr.* *Lips. corr.* *Valentian.* graui *Mellic.*] graues *cett.* ζ' c] a r γ [*Berol.* 269 *Lips.*] opp. V pelli *DEyFl'u* (β' *vσag* γ r) tolli *By* [*V Argent.* III *superscr.* † pelli, *Regius, cod. Galei et Regiae Societatis et Magdalen.* 1 ap. *Bentl.*] uelli γ illi *g* 1 cf. *Sil. Ital.* XIII 262 sq.: 'Virrius a Poeno nullam docet esse salutem, uociferans pulsus uiuendi e pectore curis'. *Propert.* II 1, 69 sq.: 'idem Caucasia soluet de rupe Promethei brachia et a medio pectore pellet auem' 111 cupidinib; λ statuatur Ω' (β' *vσag* et *codd. Bland.*) *schol.* *F* stabat *Pph.* 'statuerit' *Porph.* *schol.* γ *alt.* l. statuit r γ *Pf. Acr.* quem] q; *B* u *pr.* *Pph.* (*om.* *Pf.*) 112 latura sibi, *Lambinus* latura, sibi *Aldus* 113 Querere *Eλδ u* abscindere *DEy corr.* *Fl'u* ζ' *Pph.* *Ac.* abscidere γ *pr.* (*r*) abscedere *B* obscindere δ INDE *A V.* 114 DEFICIT δ ; $\Omega' = DE \gamma BF \lambda' u$; $\zeta' = aut omn. codd.$ $\beta' v\sigma a gr$ (*l*) aut horum *codd.* ea pars ex quibus non aliae lectiones notantur; $\zeta = aut omn. codd.$ $v\sigma a gr$ (*l*) aut e. q. s. queris λu 115 num] non λ . esuriens λ esurgens *E* fastidio somnia *B* praeter λ 116 pauonem] $\phi n\bar{e}$ *B* rombu u brombu *B* cum] $n\bar{u}$ *B* inguina γ 117 Ancilla λ presto γFl puer] aut puer *Fl'* (*v corr.*) γ [*Bern.* 508. 542 *Montepess. Paris.* 8214 *Sorbon.* 1578 *Petropolitanus Regin.* 2 *Vossian. corr. Zulich.* 2] impetus *Eu* impeçt' ϕ

non ego: namque parabilem amo uenerem facilemque.
 illam 'post paulo'; 'sed pluris'; 'si exierit uir' 120
 Gallis, hanc Philodemus ait sibi, quae neque magno
 stet prelio neque cunctetur, cum est iussa uenire.
 candida rectaque sit; munda haecenus ut neque longa
 nec magis alba uelit quam dat natura uideri.
 haec ubi supposuit dextro corpus mihi laeuom, 125
 Illa et Egeria est; do nomen quodlibet illi,
 nec uereor ne, dum futuo, uir rure recurrat,
 ianua frangatur, latret canis, undique maguo
 pulsa domus strepitu resonet, uaepallida lecto

TESTIMONIA.

120 'Horatius: illam 'post paulum' 'sed multo' Prisc. XVIII 245

VARIA LECTIO.

Ω' = *DEyBFλ'u*; ξ' = *codd. β' vσ agr (l) praeter eos*
ex quibus aliae lectiones notantur; ξ = *codd. vσ agr (l) praeter*
eos ex quibus aliae lectiones notantur

119 parabile *E* 120 illa *By opp. Ac.* post Ω' ξ' *Ac.*
 pos *Prisciani cod. Vossianus paulo*] paulum *Priscianus paulum*
y [?] *opp. Pph.' Ac.* s& γ ι , *E* si *Bouhierus* 121 *Callis D1* *Callis*
E Gallis cett.' ξ' Pph.' Porph.' Ac. Gallius *g* hanc] *om. λ 1 (non Ac.*
et l) philodemus *DEyBuz' Acr.* philodamus *Fl' Porf. schol. F* filo-
 damus *Porph. p. Ac.* sibi quae] sibiq; *El* si quae *B* magi *E*
 122 precio *D λ* nec *E (σ g) y Bentl.* neque *cett.' ξ' Ac.*

neq; cum est iussa uenirē cunctetur λ cunctetur *u* 123 actenus
EBλ' y 124 dat *EyBξ' Pph.'* det *DF λ'u (vr)* 125 Hec λ
 supposuit $\gamma BFλ'u$ (*ag et β*) *Pph.'* subposuit *DE (vσ r et Fran.)*
 dextrum corpus mihi laeuo *y Lambinus* dextro Ω' ξ' *Pph.'* laeuom
E leuō y [Fran. uar.] leuo B laeuum DF (valr) Pf. leuum γλ u (β'σ g)
Pph. 126 *I//lia ψ et]* \sim *B* 127 metuo *Fl'u (g2) y* uereor
DEyBξ' futuo Ω' ξ' facio γ *uar. (r; fat: Fran. uar.)* 128 canis
 latr& *B* lat/r& *E* 129 uae pallida γF (*al*) *Pf. tuē pallida B*
 ue. pallida *El* ue. pallia *D* uel pallida *u y* ue pallida β' *vσ g* uepal-
 lida *r (et V)* Ue pallio *Pph.* ne pallida *y Bentl.* Pallida *Ac.* 'quidam
 putant uaepallida (*sic γ Bamb.; ue pallida v Fran.*) unam partem ora-
 tionis esse quomodo uesana; sed magis diuidendum est ut ue (*ne v*)
 interiectio sit . . .' *Acr.; Porph.:* 'quidam putauerunt uaepallidam
 (uae *p: Porf. uep: Porph.*) nunc unam partem orationis esse . . . ut
 significet 'ualde pallida'. sed mihi uidetur . ue (*lege* uae) imitatio cha-

desiliat mulier, miseram se conscia clamet,
 cruribus haec metuat, doti deprensa, egomet mi.
 discincta tunica fugiendumst et pede nudo,
 ne nummi pereant aut puga aut denique fama.
 deprendi miserum est: Fabio uel iudice uincam.

130

III

Omnibus hoc uitium est cantoribus, inter amicos
 ut nunquam inducant animum cantare rogati,
 iniussi nunquam desistant. Sardus habebat

TESTIMONIA.

I 3. 1—3 'ut ait Flaccus in satyra: omnibus — amicos, rogati ut nunquam cantent, iniussi nunquam desistant' Hieronym. epist. 6 ad Iulianum 'omnibus — desistant' Adami de Fulda musicae pars prima cap. 4 [M. Gerbert. III 336] Vincentius Bellouac. spec. hist. 69 florileg. Paris. 8818^a et Nostrad. 188

VARIA LECTIO.

ractere dictum, ut illa perturbata mariti aduentu lamentationis uocem proferat' *cons. etiam schol. F* 130 Desiliat *DEγB* (*β' ag r uar.*) *Pph.'* Desiliet *σ* Dissiliat *Fl' u* (*vr*) 131 *hec om. Dpr.* *hec λ* [doti] doti haec *Nic. Heinsius Bentl.* deprensa *Bγ* dep̄usa *E* dep̄ensa *D* dep̄hensa *Fl' u* mi *EBu* mihi *DγFl' u.* 132 *om. γ pr. opp. Pph.' Porph.' Ac. Acr.* 132 Discinta *E* fugiendū st *B* fugiendum est *cett.' ζ' Pph.'* et *Ω' ζ r uar. Pf.* ac *σ r* (*et Fran.*) *y* ant *y* ut *Pph.* 133 puga *Eψ2λ* *corr.* (*l uar. et β a. ras.*) *y* fuga *B* *pyga γu* (*σ aglr*) *pyge Flpr.* (*pyge Pf. pie Pph.*) *piga D* (*v et β p. ras. Fran.*) 134 Dep̄endi *D* Dep̄en̄si *λ* Dep̄ehendi *u Pph.'* Fabio] Fabio hoc *Peerlk. opp. Pph.' Ac.* uincam *λ* uincas *Pph.* per errorem, recte etiam *Pf.* hunc sermonem quartus quintus sextus *cett. secuntur in Porph.'*

I 3. DE HERMOGENE (ERM : *Eγ*) TIGELLIO (TIGI : *σ* ET TIGELLI *E*) MODVLATORE (MODVLATIONE *E*) *Eγ* (*σ ar*) EGLOGA · III · *Flu* inscriptione carent unius uersus interuallo relicto *D* (*v*) priori sermoni continuant *By* [Montepess.] sine interuallo sed maiore litera initiali *gl* post serm. I 5 extat in *Porph.'* 'egloga III' (*om. Pf.*) huius eglogae ordo post secundam eglogam primi libri ordinatus est' *Porph.'* 'In Tigellium Hermogenem hic inuehitur' *schol. F*
 1 uicium *Dλ* est] *om. y* Vincentius Adamus florileg. 8818^a
opp. Pph.' Ac. Hieronym. 2 nunquam *E* *λ* nunquam *cett. ζ'*
 3 Iniusti *B* nunquam *E* *λ* nunquam *cett. ζ'*

ille Tigellius hoc. Caesar, qui cogere posset,
 si peteret per amicitiam patris atque suam, non 5
 quicquam proficeret; si collibuisset, ab ovo
 usque ad mala citaret 'io Bacchae!' modo summa
 uoce, modo hac, resonat quae chordis quattuor ima.
 nil aequale homini fuit illi: saepe uelut qui 10
 currebat fugiens hostem, persaepe uelut qui
 lunonis sacra ferret; habebat saepe ducentos,
 saepe decem seruos; modo reges atque tetrarchas,
 omnia magna loquens, modo 'sit mihi mensa tripes et
 concha salis puri et toga, quae defendere frigus
 quamuis crassa queat.' deciens centena dedisses 15

TESTIMONIA.

6—7 'ab — Bacche' Acr. ad serm. II 4, 12 'ab — mala' Porph.
 ad serm. II 4, 12 11—17 'habebat — oculis' Senec. epist. 120, 20
 13—14 'omnia — puri' Prisc. VI 10, 57

VARIA LECTIO.

4 tigellius *Dyu(vsa)* Porph.' Ac. ad h. u. tigillius *B(g)* tigel-
 lus *Fl'(β'r)* tegellus *E* 'tigilli' Porph.' in loco Luciliano cesar
Elu qui] quod *B* possit *B(σg)* 5 amiciciā *D* amitiiciā *E*
 6 collibuisset *Ω'ς'* 7 citaret *E* cytaret *σ* citaret *cett.* *ς'* Pph.'
Porph. Acr. ad serm. II 4, 12 schol. *γ* ad h. l. iteraret *y* natum
 ex Porph.', Bentl. bacche *EB* (*r*) baccē *y* [*Fran.*] bache *γ* (*v*)
 bacche *Fl'u* (et om. codd. *Cruq.*) Pf. Acr. ad serm. II 4, 12 bache
D(σag et β) Pph. Bacche et *ω* [*ed. Fabric.*] Baccheu! *Hirschfelderus*;
 in Porph.' schol. ad u. 7: 'io Bacche' post schol. ad uu. 7 sq.:
 'modo summa — ima' et post schol. ad uu. 10 sq.: 'saepe uelut
 — ferret' positum est 8 hac] haec Pph.' resonat *DEγBφu*
 (*β'vσαr*) Pf. resonet *ψλ'(g)* Pph. quae] *q;* *E* chordis *γB* (*σ* et *β*
 cordis *r*) cordis *DEFλ'u* (*vag et Fran.*) quattuor *EγFu* (*val*) Pph. Ac.
Acr. quatuor *Dλ(β'σgr)* Pf. ^{or} *lll.* *B* 9 equale *Eψlu* homini
 fuit illi saepe, *Peerlk.* u. 10 omis. *γ* pr. *B y* 10 Curre. ^{bat} *u*
 currebat fugiens] curreret aufugiens *Praediconius opp.* Pph.' Porph.'
Acr. psepe *E* sepe Pph. 11 habeat *E* halebat *y* [*Vossianus*]
 alebat *Bentl. opp. Seneca et schol. F* sepe *λu* 12 Sepe *Eλ*
 tetrachas *E* 13 loquentes *B opp. Senec. et Priscian.* 14 Conca
E salis puri] satis pure *B* et] omis. *y* [*Basil. III*] *Seneca* 15 deci-
 ciens *B* decies *cett.* *ς'* dedisset *u pr. y opp. Acr. Senecae codd.*

huic parco, paucis contento, quinque diebus
 nil erat in oculis. noctes uigilabat ad ipsum
 mane, diem totum stertebat. nil fuit unquam
 sic impar sibi. nunc aliquis dicat mihi 'quid tu?
 nullane habes uitia?' immo alia. 'et fortasse minora?' 20
 Maenius absentem Nouium cum carperet, 'heus tu'
 quidam ait 'ignoras te, an ut ignotum dare nobis
 uerba putas?' 'egomet mi ignosco' Maenius inquit.
 stultus et improbus hic amor est dignusque notari.
 cum tua peruideas oculis mala lippus inunctis 25
 cur in amicorum uitiiis tam cernis acutum,

TESTIMONIA.

21 'Maenius et satyricæ absentem Nouium cum carpit (caperes Porph.)'
 Porph.' ad epist. I 15, 26 25 sq. Hildebert. moral. philos. 996 floril.
 Paris. 8069 et Nostradam. 26—27 'Linx est fera acutissimi uisus qui

VARIA LECTIO.

plurimi 'putaret quod dedisset ei aliquis . . .' *schol. F* 17 noctes
 Ω'ς' *Ac.* noctis *y* [*Bamberg.*] 18 unquam *DEB*λ*u* (*g*) umquam
cett. ς' 19 impar *DEB*λ'*u* (β' *vagr*) impar γ*F*(σ) nunc] ñ ψ nec
l pr. nū *B* u. 20 *omis. B* 20 Nulla nē, abes λ uicia *D*λ et
 Ω'ς' (et *omn. Bland.*) haud *y* aut *y* at *Baxterus* 'et fortasse minora?'
interpunximus cum H. Keckio uu. 21—24 post u. 28 *ponit*
Pcerlk. 21 Maenius γ *B Pf. Porf. ad h. l. Porph.' ad epist.*
Memus E Menius *cett.' Pph. Porph. Ac.* Maenius *y Pf. corr. com-*
ment. Cruqu. absemtem λ *a. ras.* cāperet u recte etiam *Pph.'*
uu. 22—26 *om. Epr., add. in marg.* 22 ut] *om. E opp. Ac.* igno ψ
 23 mi γ *Bu* mihi *DEF*λ' moenius γ menius *E*λ'*u* 24 improbus
DBu (*v sagl*r et *Fran.*) improbus *E*γ*F*λ (et β) 25 tua] tria *Hildebertus*
opp. Ac. peruideas *DBF*λ'*u* γ *corr. ς' Pph. Ac. florileg.* 8069 per
 uideas *E* (*vr*) *Pf. prēuideas γ praeuideas y Bentl. puideas y [Barcin.]*
Acr. cod. Paris. 7985 non uideas *y florileg. Nostrad.* tu uideas *coni.*
Bentl. praetereas (unde p̄ueas) coni. Meruilius, cf. Terent. hecyr. 418
sq.: 'o fortunate, nescis quid mali praeterieris, qui numquam es ingres-
 sus mare' uideas *interpret. Porph.' Acr.* mala Ω'ς' *Pph.' Porph.'*
Acr. florileg. 8069. *Nostrad. Hildebert.* male *y [Argent. III a. ras. ut*
uid., Dresd. II, quidam codd. Cruquiū] Bentl. 26 uiciis *D*λ acute
l pr. (v 2 superscr. l 2 superscr. et gloss. Fran.) y [Basil. III Regin. 2
uar.] Porph.' acutum cett. ς' schol. Lucan. florilegia Hildebert.

quam aut aquila aut serpens Epidaurius? at tibi contra
 euenit, inquirant uitia ut tua rursus et illi.
 iracundior est paulo, minus aptus acutis
 naribus horum hominum rideri possit eo quod 30
 rusticius tonso toga defluit et male laxus
 in pede calceus haeret: at est bonus, ut melior uir
 non alius quisquam, at tibi amicus, at ingenium ingens
 inculto latet hoc sub corpore. denique te ipsum
 concute, numqua tibi uitiorum insecuerit olim 35

TESTIMONIA.

etiam parietes ligneos uisu penetrare dicitur unde Horatius: cur — Epi-
 daurius' schol. Vossianus II ad Lucan. VI 672 teste Vsenero 29—
 30 'minus — naribus' schol. Pers. 1, 40

VARIA LECTIO.

27 quam] Quidā E1 quam aut aquila aut] ut linx uel *schol.*
Lucan. opp. Ac. aut aq.] ut aquila u y *opp. Porph.' Ac.* aut^a aquila λ
 at u(σ) *Ac.* ac DEγBFλ' (vgr et β) a n.l. tibi] *om. E* 28 uicia
 Dλ illi] illa *Ac.* uu. 29—37 post u. 53 ponit *Peerlk.* 29 'Ira-
 cundior est] interrogatiue' *Ac. Acr.* iracundior] infacundior *Peerlk.*
opp. Pph.' Porph.' Ac. est] *om. E* 1 *opp. Pph.' Ac.* aptus]
 actus Fλ'y *opp. Acr. Hildebert.* acutis] aduncis dubia *Bentlei* sus-
 picio *opp. Ac. Acr. schol. Pers. et cf. Auson. praef. ad griphum*
 [edyll. 1, 1]: 'neque me fallit fore aliquem qui hunc iocum nostrum acu-
 tis naribus et caperata fronte condemnet' 30 possit] in ras.
 D posset l 1 y Rusticius γ Rusticus E tenso *Epr. y opp. Porph.'*
Ac. toga tonso D *opp. Porph.' Ac.* defluit D defluit u laxus
 inale E *opp. Ac.* 32 heret γλ' u D *corr.* erit E haeret? *Peerlk.*
 33 'et tibi amicus' *Porph.' in interpr.* (ac tibi *Pph.'*) *opp. Ac.*
 ã (= aut) ingenium iges B 34 Inculto g *Peerlk. opp. Ac. Acr.*
 sub corpore] suppectore F (cf. *uar. lect. Verg. Aen.* II 227. VI 256.
 X 626) corpore DEγBψ *uar.* ζ' pectore Fλ'u y [β2 *Bruxell.* 9777.
Montepess. uar. Paris. 8213. 8214. 8216. *Nostrad.* 184 *uar. Sor-*
bon. 1578. *Regin. 2 Valentian. alii]* cf. *Auian. fab.* 40, 1 ubi pe-
 ctore *uar. lect. extat in cod. Durlac.* cortice *Peerlk.* 'te ipsum
 concute] . . . hoc Maenio respondetur' *Acr.* te] et D in ras. y
 opp. *Ac.* 35 numqua DγF nū qua u nūquā λ nunq^{uid} E nūq
 (= nuncquam) B 'Numqua pro num aliqua' *Porph.' cons. Acr.*
 uiciorum Dλ insecuerit DEγBλ *corr.* (vσagr) Pf. *Porph.' Ac.* insue-

natura aut etiam consuetudo mala; namque
 neglectis urenda filix innascitur agris.
 illuc praeuertamur, amatorem quod amicae
 turpia decipiunt caecum uitia aut etiam ipsa haec
 delectant, ueluti Balbinum polypus Hagnae. 40
 uellem in amicitia sic erraremus, et isti
 errori nomen uirtus posuisset honestum:
 ac pater ut gnati, sic nos debemus amici
 siquod sit uitium non fastidire: strabonem
 appellat paetum pater, et pullum, male paruos 45
 sicui filius est, ut abortiuus fuit olim
 Sisyphus: hunc uarum distortis cruribus, illum
 balbutit scaurum prauis fultum male talis.

TESTIMONIA.

40 'ueluti — Agnae' gloss. Mai class. auct. VIII 432. 461 47 'hunc
 — cruribus' schol. Statii Theb. VI 848

VARIA LECTIO.

uerit *u* γ *y* insederit *Fl'* (β') *Pph.* 'iusita fuerit' *Porph.* cons. schol.
 γ 'ingenuerit fecerit' *Acr.* 36 nanq, *B* 37 neglectis *B* Neglectis
 'cett.' ζ' Neclectis *y* [*Mellic.*] filix *DyBu* *Ecorr.* φ 2 ($\nu\sigma ar$ 2) filix *Fl'*
 (β') felix *Epr.* (*g r* 1) *Pph.* *uu.* 38—40 post *u.* 24 *p* δ mit *Peerlk.*
 38 praeuertamur $\gamma\lambda$ praeuertamus *Pph.* *Peerlk. opp. Ac.* anorem *B*
 amice *u* *Ac.* amici *Fl'y* 39 cecum *Eu* caecum, uitia *Horkc-*
lius uitta *E* uicia λ haec λ 40 Delectat *E* polypus *DEyFl*
Pph. cons. *Ac.* polipus *Bu* hagnae *DyB* (*ar*) hagne *Ac.* agnae
EFl'u ζ' *Pph.* schol. *Fran. glossar. Mai* igne *g* Hagnae scribendum
cum marmoribus *uu.* 41 sq. post *u.* 48 *ponit Peerlk.* 41 amiti^{ci},
D amititia *Eu* 42 uirtus nomen $\lambda'u$ *y* uirtus posuisset] uita im-
 posuisset *Peerlk.* *uu.* 43—48 post *u.* 40 *ponit Peerlk.* 43 *Ac* *DEyB*
 (σ *gr* et *Fran.*) *At* *Fl'u* corr. (*va* et β) *Ut u* *pr.* uiti *u* *y* amicis *B*
 44 sit] sic *E* *pr.* uicium λ 45 petum *Eu* Paetum . . . Pullum *Peerlk.*
sed cf. Fest.: 'antiqui . . . puerum quem quis amabat pullum eius dice-
 bant' pater et] *pa* τ *B* pullum \dot{p} male λ paruos *B* paruus
cett.' ζ' *Pph.* *Ac.* 46 Sicut *B* est] .e. *E* abortiuus Ω' ζ'
 47 Sisyphus *DEy Pf. Ac.* sisyfus *B Pph.* Sisyphus *Fl'u* Varum
Doederlinus distorsit *B* 48 Balbutit γ *Pph. Porph.* balbutie *B*
 Balbutit *cett.' Pf. Porf. Acr.* Scaurum *Doederlinus* Hillum *Rut-*
gersius Scaulum *Dacierus* opp. *Pph. Porph. Acr.* prauis Ω' ζ'
 paruus *y* [*Bruxell.* 9777 *Sorbon.* 1578 *alii*] *Peerlk.* fultu *B* opp. *Ac.*

parcius hic uiuit: frugi dicatur. ineptus
 et iactantior hic paulo est: concinnus amicis
 postulat ut uideatur. at est truculentior atque
 plus aequo liber: simplex fortisque habeatur.
 caldior est: acris inter numeretur. opinor,
 haec res et iungit, iunctos et seruat amicos.
 at nos uirtutes ipsas inuertimus atque
 sincerum cupimus uas incrustare. probus quis
 nobiscum uiuit, multum demissus homo; illi
 tardo cognomen pingui damus. hic fugit omnis

50

55

TESTIMONIA.

54 sq. cf. ecb. captiui uu. 520 sq.: 'haec res conseruat iunctos et iungit amicos. at uos uirtutes ipsas inuertitis omnes' 54 Willelmus uita s. Thomae I 196 Gil.

VARIA LECTIO.

uu. 49—53 post u. 42 ponit Peerlk. 49 Partius γ uiuit? y [omn. Bland.] 50 est? y [omn. Bland.] 51 Postulat ut $\Omega' \zeta'$ postulo uti Ios. Kleinus at] ad B uu. 52—55 om. B 52 equo λ liber? Peerlk. 53 Caldior D est? Peerlk. acris DE γ (ar) y [Bamberg. Bern. 542. Bruxell. 9777 Gronou. Lips. Mellic. Montepess. Valentian.] acres FL' $\upsilon \zeta'$ numeretur, opinor Peerlk.

54 Hec E iungat . . . seruet T. Faber et iungit ψ et]

quoque Willelmus 56 Sincerim ψ Sincertū D 1 cupimus] fugimus B incurtare DE λ B y [1 Bland. cum aliis] Pph.' Porph.' (in Luciano loco Porph.: 'incrustedus' Porf.: 'incurtatus' exhibit) incurtare r incrustare γ FL' υ D uar. E 2 ($\beta' \nu \sigma a g$) Ac. Acr. uar. 'Incrustare. (corr. uidetur Incurtare) minuere, lectum est et incrustare' Acr. incurtare non est uox Latina ϕ bus////quis λ 57 multum est $u y$ multum et conieci illi $\Omega' \zeta'$ Pph.' Acr. ille y [V Paris. 8216 cod. Sorb. ap. Valart.] Bentl. ille est Petrus Nannius sed cf. Cic. de orat. II 43, 182: 'eaeque omnia quae proborum, demissorum, non acrium, non pertinacium, non litigiosorum, non acerborum sunt, ualde beneuolentiam conciliant' 58 pingui $\Omega' \zeta'$ (et omn. Bland.) Pph.' Acr. pinguis y pingui et Heindorfius pingui huic uel hui con. nescio quis damus] dom' E pr. aut 1 illi tardo cognomen pingui demus Pph.' ille; tardo ac cognomen Bentl. ille: tardo et cognomen Hauptius ille; tardo cognomen pingui damus Keckius ille: tardo cognomen, pingui damus Dillenburgerus 'id est sensus: naturam in uitium uertentes pro pingui tardum dicimus' scholion ineptissimum Porph.' nec meliora Acr. hic] hoc Ac. omnis E γ (var) y [Bamberg. Bruxell.

insidias nullique malo latus obdit apertum,
 cum genus hoc inter uitae uersetur, ubi acris 60
 inuidia atque uigent ubi crimina: pro bene sano
 ac non incauto fictum astutumque uocamus.
 simplicior quis et est, qualem me saepe libenter
 optulerim tibi, Maecenas, ut forte legentem
 aut tacitum impellat: 'quouis sermone molestus 65
 communi sensu plane caret' inquam. eheu,
 quam temere in nosmet legem sancimus iniquam!

TESTIMONIA.

66 'communi — inquam' Eutyichis ars II 12 p. 480 K. 67 cf. ecbasis captiui u. 515: 'quam temere in uosmet legem sancitis inquam'

VARIA LECTIO.

9777 Gronou. Lips. Mellic. Montepess. Paris. 8219 Valentian.] omnes cett. 'ς' 59 obdit] odit λ pr. y opp. Pph.' Porph.' Ac. apertum D(vpr. ut uid.) y opp. Pph.' 60 uersetur Ω'ς' uersemur y [V] Bentl. 'cum in genere huius uitae uersemur insidiosorum hominum' Acr. ubi] hubi λ acris] ac res B u. 61 om. E pr. add. in marg. ead. m. 61 inuidia atque] inuidiatq B 62 At D a. ras. y fictūq u uictū E1 63 Simplitior Eγ quis et est Ω'ς' (et omn. Bland.) si qui est y 'ORDOĒ. Et siquis est simplicior qualem me tibi s(a)epe libenter exhibui o M(a)ecenas hunc appellant molestum et stultum' Acr. in proecodosi uerba: qualem — Maecenas defuisse et ante forte extitisse amicam censet Hitzigius libenter] libent^r E legentē v a. ras. licenter Praedicowius libenti Schneidevinus 64 Optulerim Dψ1y [Barcin. Paris. 8216 Zulichem.] Optulerim cett. 'ς' 'si quis est simplex, ut legentem aut cogitantem molestus interpellat, statim eum carere communi sensu dicimus' Acr. maecenas BF(v) meccenas γ meccenas DEL'uς' ut DEγBφ uar. ς' aut λ'u y Peerlk. haut ψ haud φ haud v uar. 64 . . . 65 ut forte . . . impellat] aut forte . . . impellit? Peerlk. 65 inpellat Eλ (v) ipellat g impellat cett. ς' (et omn. Bland.) impediāt Bentl. appellat y appellet Lambinus impeliāt conieci cf. uox 'impelimentum' cont. Charis. V p. 294 K.: 'impedio legentem' Diomed. I p. 315 K.: 'impedio lectorem' molestus] modestus Fl' y 'quouis sermone: 'molestus! c: s: p: c:' distinxit ω [Mediolan. 1477]; nos interpunximus ut Doederlinus 66 communi et Peerlk. opp. Ac. Eutyich. plane] pia ne B heheu u 67 temere in] te merem B sancim' u iquam B unquam Ac.

nam uitii nemo sine nascitur; optimus ille est,
 qui minimis urgetur. amicus dulcis, ut aequum est,
 cum mea compenset uitii bona, pluribus hisce, 70
 si modo plura mihi bona sunt, inclinēt, amari
 si uolet: hac lege in trutina ponetur eadem.
 qui ne tuberibus propriis offendat amicum
 postulat, ignoscet uerrucis illius: * aequum est,
 peccatis ueniam poscentem reddere rursus 75
 denique, quatenus excidi penitus uitium irae,
 cetera item nequeunt stultis haerentia, cur non
 ponderibus modulisque suis ratio utitur, ac res

TESTIMONIA.

68—69 'nam — urgetur' Hieronymus epist. 79. 133 Hildebertus moral. phil. 962 floril. Nostrad. 188 'uiciis — urgetur' Vincent. Bello-
 nac. spec. hist. 69 florileg. Paris. 8818^a et cf. Wernherus de Elmendorf.
 [Hauptii antiqu. Germ. ann. IIII p. 302] uu. 658—662 71—72 cf.
 tractatus de duce Ernesto [VII 239 H.]: 'amare si cupis me, hac lege
 in trutina poneris eadem' 74—75 'equum — rursus' Vincent. Bel-
 louac. spec. hist. 69 florileg. Nostrad. 188 'equum — reddere' florileg.
 Paris. 8818^a 78 cf. tractatus de duce Ernesto [VII 208 H.]: 'en pon-
 deribus modulisque suis ratio utitur imperatoris'

VARIA LECTIO.

68 Na λ heu *Vincentius opp. Pph.' Ac.* uiciis λ optimus
Eφ1 aut pr. 69 minime *B Pph. pr.* minimis *cett.' ζ' Pf. Pph. corr.*
Hieronym. florileg. Paris. Vincent. Hildebert. urgetur Ω' ζ' *Pph.'*
florilegia urgetur² *g y* equum *y* [*Sorbon.* 1578] equum *E λ (g et β)*
 aequum *cett. ζ est]* om. *g opp. Pph.'* 70 cum] cur *B opp. Pph.'*
 compenset *F u (r et β) Pph.* compenset *cett.' ζ Pf.* uiciis *Dλ uitris B*
 'sic ergo ex eo quod est bona per figuram syllepsis bonis adsu-
 mimus' *Porphyr.* 'amicus bonus debet compensare mea uitia cum
 bonis et, si plura sunt bona, ad ea propensior fieri i. e. ea magis
 laudare' *Acr.* 'Ordo est. amicus dulcis ut iustum est esse cum
 uitiiis meis multis compenset bona facta mea' *schol. F* hisce] hisce
γ corr. hisque *B* 71 sunt] sint *l pr.* amari] amare *Doeringius opp.*
Pph.' Ac. Acr. 72 lege] idē *B opp. Pph.'* ponetur] potent^{ne 2} *E*
 73 Qui ne¹ uberih *E* 74 ignoscet *DEγFζ' Pph.' Benth.* ignoscē & λ
 ignoscat *Bu (et β corr.) y* aequum *DγBFλ'u corr.* equum *Eu pr.*
 75 poscentem] poscenti *florileg.* 8818^a *opp. Vincent.* uu. 76—80
 om. *B* 76 quatinus *Fλ'y* quatenus *cett. ζ' Pf.* catenus *Pph.* quater.
Ac. penitus *D* uicium *Dλ* 77 Caetera *DγF* herentia *DEu*
 herencia λ 78 ratio λ

ut quaeque est, ita suppliciiis delicta coercet?
 siquis eum *seruom, patinam qui tollere iussus 80
 semessos piscis tepidumque ligurrierit ius,
 in cruce suffigat, Labeone insanior inter
 sanos dicatur. quanto hoc furiosius atque
 maius peccatum est! paulum deliquit amicus
 (quod nisi concedas, habere insuauis): acerbus 85
 odisti et fugis ut Rusonem debitor aeris,
 qui nisi, cum tristes misero uenere kalendae,
 mercedem aut nummos unde unde extricat, amaras

TESTIMONIA.

81 Nonius p. 134 cf. ecbasis captiui u. 628: 'semesos pisces quos Indus liquerat hospes' 84 sq. cf. Hildebert. moral. phil. 973: 'nemo satis credit tantum delinquere, quantum permittas, adeo indulgent sibi latius omnes' 88 'nummos — amaros' gloss. Mai class. auct. VIII 578

VARIA LECTIO.

79 est] *om. E opp. Ac.* supplitiis *u* coercet *E γ F (va)*
 cohercet *D λ' u (β' σ r)* (coheret *g*) 80 eum *Ω' ζ' Ac.* enim *y Heim-*
soethius seruum *Ω' ζ'* 81 Semessos *E y [Montepess.] semeso B*
Semosos celt. ζ' piscis *B* pisces *celt. ζ'* Nonius tepidum *Ω' ζ'*
Nonius trepidum *y* ligurrierit *DE γ pr. Fl' u ζ (et β omn. Bland.)* ligu-
 rierit *B γ corr. (v)* ligurrierat Nonius 82 labeonē *B* labeone *celt. ζ'*
Pph. Porph. cons. Acr. Labieno *Bentl.* 83 San3 *B* sanos dicatur
 . . . p: e:] insanos dicat: 'quanto . . . peccatum est!' *Peerlk. opp.*
Pph. hoc *D γ BF λ' u ζ (et Fran.) Ac. om. E y [β Bamberg. Bru-*
xell. 9777 Gronou. Mellic. Montepess. Paris. 8219 Nostrad. 184
Vcorr. alii] uu. 84sq. *om. B* amicus. quod nisi concedas, ha-
 beare insuauis, acerbus; *Doederlinus cons. Acr.:* 'paulum si pecca-
 uerit amicus, odisti eum. quod paulum peccatum nisi concesseris
 saeuus et acerbus uideare uel habeare (habeares *v* habueris *Fran.)'*
 85 quod] quoi *Bentl. opp. Acr.* habere *E pr.* acerbum *Reisigius*
opp. Acr. 86 rusonem *DEBF λ' ζ'* (et scripta fere omnia *Cruquii*)
Ac. Acr. russionem *Pf.* drusonem *u y Porph. rusionem γ rossonem*
Pph. Rusones inueniuntur apud *Sallust. Iug. 104, 3 et in inscript. Rhen.*
Bramb. 1230, 4. 1471, 1 'Octauius Druso acerbus fenerator fuisse
 traditur' *Porph.* 87 qui] quid *B* cum] cōn *ψ* cum tristes]
 cunct ristes *E* kalendae *D γ BF u ζ'* kalende *g* calendē *E* 88 unde
 unde *D* alterum unde *om. y glossar. Mai sch. D Acronis cod. Paris.*
 7985 habet unde *y [Montepess. superscr. † unū unū]* ω aliunde *y*
 [*Regius*] extricta *B* amaras] amaros *glossarium Mai opp. schol. Γ*

porrecto iugulo historias captiuus ut audit.
 commixit lectum potus mensaue catillum 90
 Euandri manibus tritum deiecit: ob hanc rem,
 aut positum ante mea quia pullum in parte catini
 sustulit esuriens, minus hoc iucundus amicus
 sit mihi? quid faciam, si furtum fecerit, aut si
 prodiderit commissa fide sponsumue negarit? 95
 quis paria esse fere placuit peccata, laborant,
 cum uentum ad uerum est: sensus moresque repugnant
 atque ipsa utilitas, iusti prope mater et aequi.
 cum prorepserunt primis animalia terris,
 mutum et turpe pecus, glandem atque cubilia propter 100
 unguibus et pugnīs, dein fustibus, atque ita porro
 pugnabant armīs quae post fabricauerat usus,
 donec uerba, quibus uoces sensusque notarent,
 nominaque inuenere; dehinc absistere bello,

TESTIMONIA.

99—102 'cum — terris, mutum et pingue pecus nobis fabricauerat usus' ebasis captiui uu. 114 sq.

VARIA LECTIO.

89 captiuus Ω'ς' Acr. 90 com̄xti B Commixit γ pr. (v a 1 r et Fran.) γ Acr. Commixit cett.' (σ g et β) Ac. 91 Euandri manibus tritum Ω'ς' Euandri tritum (Euandritum mendose Pph.) manibus γ [Bruxell. 9777] Pph.' manibus] labris Peerlk. tortum γ [Regius] Bentl. opp. Ac. deiecit E pr. piecit B deiecit DE corr. γ Fl' u ς' Pph.' Acr. deiecit ob hanc rem: interpung. Peerlk. u. 92 omis. B 92 mea] me Fl'(β') Pph.' opp. Acr. 93 sustulit] Sustinuit γ pr. opp. Pph.' Acr. hoc] hic Peerlk. opp. Acr. sch. F: 'ideo' iucundus EBFλ' (v σ pr. a r et Fran.) iocundus Dyu (σ corr. g et β) forma scholiū usitata ut hic Acr. sch. F 94 aut si] auq ~ (= aui est) B uu. 95—100 omis. B 95 fide] fidei ψ natum ex gloss. Γ: 'fide] p fidei' cf. Terent. Andr. I 5, 61 96 hinc noui sermonis initium in γ [Bruxell. 9777 Lips. Regin.] paria] pariat λ patria E a. ras. 96—97 laborant cum uentum, interpung. γ [onn. Eland.] u. 98 omis. γ [Montepess. 1] habent Ω'ς' Pph.' Porph.' 98 equi λ u. 100 omis. γ [Mellic. pr.] 100 atque] φ D 101 unguibus B Inguib; ψ₁ dehinc B 102 post] p̄ E faricauerat E pr. 104 absistere bello] abstinere belli; E desistere bello Muretus

oppida coeperunt munire et ponere leges, 105
 nequis fur esset neu latro neu quis adulter.
 nam fuit ante Helenam cunnus taeterrima belli
 causa, sed ignotis perierunt mortibus illi,
 quos uenerem incertam rapientis more ferarum
 uiribus editior caedebat ut in grege taurus. 110
 iura inuenta metu iniusti fateare necesse est,
 tempora si fastosque uelis euoluere mundi.
 nec natura potest iusto secernere iniquum,
 diuidit ut bona diuersis, fugienda petendis;
 nec uincet ratio hoc, tantumdem ut peccet idemque 115
 qui teneros caules alieni fregerit horti
 et qui nocturnus sacra *diuom legerit. adsit
 regula, peccatis quae poenas inroget aequas,
 ne scutica dignum horribili sectere flagello.

TESTIMONIA.

110 cf. ecb. captiui u. 350: 'uiribus editior, collecto tum grege maior' 117—118 'assit — equas' Vincentius Bellouac. spec. hist. 69 florileg. Paris. 8818^a et Nostradam. 188

VARIA LECTIO.

105 ceperunt u cepeñ *E* legem γ *pr.* 106 nequis] Neu quis
 u *y* neu quis] nequis σ *y* u. 107 om. *E*₁ opp. *Pph.* *Porph.*
 107 taeterrima *Fy* teterrima *cett.*' ζ ' *Pf.* deterrima *g y Pph.* *Aldus* 109
 rapientis *EB(vg)y* [*Bamberg.*] rapientes *cett.*' ζ ' 110 edicior *D* edi-
 tior γ editor *B* cedebat *DEB\lambda u* uu. 111—124 omis. *B*
 111 inuenta] mta φ metu] mutu *E*₁ necesse est Ω' ' ζ ' u. 112
 om. *y* [*Barcin.*] opp. *Acr.* 113 iniquum *y* [*Regius*] iniquum Ω' ' ζ ' *Pph.*
 115 tantumdem $\psi\lambda$ (*g*) tãtundem u tantundem *DE\gamma\varphi* (*v\sigma ar et*
\beta) *Pph.* tandundẽ *l* 116 caules Ω' ' ζ ' caulos *g* flores *Nic. Heinsius*
opp. etiam Porph. fregerit] infregerit *Nic. Heinsio auctore Bentl.*
 orti *F\lambda'u* u. 117 om. *y* [*Fran. pr.*] 117 sacra diuum Ω' ' ζ ' diuum
 sacra *a y* [*Argent. III Gronou. Paris. 8219 Zulichem., 5 codd. Kirchneri*]
Pph. cf. art. poet. 114 atsit *E* adsit *cett.*' ζ ' assit σ (*et Fran.*)
 absit *r*₂ 118 penas *D* penas u inroget *EF(ag et Fran.)* irroget
D \lambda'u (*v\sigma r et \beta*) *Vincent. florileg.* inrogat γ 119 Nec u (*\sigma a et \beta*) *y*
Pf. opp. Pph. scutica Ω' ' ζ ' scutira *g* scythica (*sci: Pph.*) *Pph.*
 horribile *E pr.* flagella ψ *pr.* 119—121 flagello, (nam, ut ferula
 caedas meritum maiora subire uerbera, non uereor) *Keckius* nam ut

nam, ut ferula caedas meritum maiora subire 120
 uerbera, non uereor, cum dicas esse pares res
 furta latrocinii et magnis parua mineris
 falce recisurum simili te, si tibi regnum
 permittant homines. si diues, qui sapiens est,
 et sutor bonus et solus formosus et est rex: 125
 cur optas quod habes? 'non nosti, quid pater' inquit
 'Chrysippus dicat: sapiens crepidas sibi nunquam
 nec soleas fecit, sutor tamen est sapiens'. qui?
 'ut quamuis tacet Hermogenes, cantor tamen atque
 optimum est modulator; ut Alfenus uaser omni 130
 abiecto instrumento artis clausaque taberna
 sutor erat; sapiens operis sic optimum omnis

VARIA LECTIO.

ferula caedas meritum maiora subire uerbera? — non uereor, cum *Wachendorffius* 120 ut] ne *Ac.* ferula φ cedas *DEu* 121 uereor] rememor *Apitzius* ueneror *Ieepius opp. Ac. Acr.* pares] *om. E* 122 latrocin' *E* 123 Facce γpr. Facile u pr. recisurum simili te] recisurum & similia *Pph.'* recisum iri simul a *Peerlk.* simili] simili// ψ 124 Permit//tant λ 126 obta *E* non] nū u y *opp. Pph.'* quid *EBF* λ'ς' *Pph.'* quod *D1 γ u* inquit] in//quit λ inquis y *opp. Pph.'* 127 Chrysippus *EBF* λ' Crisippus *D* Crysippus γ Crisippus u nunquam *E* γ λ nunquam *cett.* ζ' 128 quo *DE γ Fl' u* ζ' *Ac.* qui *B u y* [1 *Bland. Lips.* I *cod. collegii Trinitatis ap. Bentl. Paris.* 8213 *superscr. Valentian.* 2] *Bentl.* q. m y [*Paris.* 8216] cf. *uar. lect. epist.* I 16, 63 'quo] quomodo, hoc interrogatiue poeta' *Ac. Acr.* 'quo] qua ratione est sapiens sutor uolo ut dicas mihi' *sch. F* 129 ut] Et u y quamuis *DE* λ' u quam uis γ *BF* 130 Optumus *D γ Fl* (l *corr. r corr.*) y [*Regin.* 1 *Vossianus* Obtum' *Gronou.*] Optimus *EB u* ζ' alfenus *DE γ BF λ' Pph. Porph.* (alph: *Pf. Porf.*) *Acr.* alfen' u [*'Alfuius Varus . . . 4 codices Bland. in annotationibus'* (?)] omni olim u *opp. Pph.'* 132 Sutor Ω' ζ' *Pph.' Porph.'* ['ustrina, habet *V* et in ipso carmine subsequenti erasis characteribus, tonsor erat' *Cruq.*] Tonsor y [*V*] *Bentl.* 'Alfenus sutoris filius . . .' *Acr.* 'Alfenum (ad fenū v) Varum Cremonensem deridet qui abiecta ustrina (lege abiecto sutrino; tonstrina legit *Bentl. ex cod. Regiae Societatis natum ex abiecto ustrino*) quod (quam *Paris.* 7985) in municipio suo exercuerat, Romam uenit . . .' *Acr.* 'Alfenus nimium uaser Cremonensis fuit qui abiecto sutrino quod in municipio suo exercuerat. et clausa taberna . i . tuguriunculo suo Romam petit . . .' *sch. F* optimum

est opifex solus, sic rex.² uellunt tibi barbam
 lasciui pueri, quos tu nisi fuste coerces,
 urgeris turba circum te stante miserque
 rumperis et latras, magnorum maxime regum.
 ne longum faciam, dum tu quadrante lauatum
 rex ibis neque te quisquam stipator ineptum
 praeter Crispinum sectabitur, et mihi dulces
 ignoscent, si quid peccaro stultus, amici,
 inque uicem illorum patiar delicta libenter,
 priuatusque magis uiuam te rege beatus.

135

140

III

Eupolis atque Cratinus Aristophanesque poetae
 atque alii quorum comoedia prisca uirorum est,

TESTIMONIA.

136 sq. cf. ecb. captiui u. 130

I 4. 1 schol. Pers. 1, 123 cf. Acr. ad serm. I 10, 1: 'quod Lucilii

VARIA LECTIO.

y [β a. ras.] obtum' *y* [Gronou.] optimus Ω' ξ Ac. ^{omnis} *omnis*] olim *u*
opp. Ac. 133 solus sic rex *B* solus. sic rex *DE\gamma Fu* sic rex
 solus λ *y* uellunt] uellent *u*(σ 1) *y* *opp.* *Pph.*' 134 tu] *om.* *E*
 coerces *EBF\gamma p.* ras. coherces *D \gamma a. ras.* $\lambda'u \xi'$

INDE A V. 135 *DEFICIT* cod. *B*; $\Omega' = DE\gamma F\lambda' (\lambda l) u$; $\xi' =$
aut omn. codd. β' (β Fran.) *v\sigma agr (l)* aut ea pars ex quibus non aliae
 lectiones notantur; $\xi =$ aut omn. codd. *v\sigma agr (l)* aut ea pars e. q. s.

135 *Vrgeris* $\Omega' \xi'$ *Vrgeris a g* 137 lauatum λ a. ras.

138 post *ibis* comma ponit *Doederlinus* 139 *Preter u* et $\Omega' \xi'$ at
r 1 ut uid. y Maduigijs 140 peccaro *DE\gamma F\lambda' u uar.* ($\beta' \sigma ar$) *y cons.*
Acr. interpr. peccauero cf. *Cic. ad Att.* X 8, 5 peccabo *u* (*v g*) *y*

142 *Priuatus DE\gamma F \xi' Pph.' Porph.' Acr.* *Priuatū u Priuatim* $\lambda' y$
uiuam $\Omega' \xi'$ *Acr.* *uiuat Pph.' uinet Porph.'*

I 4. *In fine serm. I 3*: HAEC EGLOGA ORDINE SVO .|| SE-
 QVITVR deinde schol. serm. I 6 *Porph.* DE VHS POETARVM SECVTVS
 (PSECVTVS *E*) LVCILIVM *D marg. E y sine interuallo D* EGLOGA
 .V. DE VITHS (VIC: λ) POETARVM SECVTVS (SEQVVTVS *u*) LVCILIVM
F\lambda u EGLOGA QVARTA INCIPIT *a*; inscriptione carcent $\gamma \xi'$ EGLOGA
 : V : *Pph. post finem schol. serm. I 2* 'Dicit ergo modo unde nata sit
 satira simul qualis esse debeat satira' *Acr.* 1 *Que polis E* aristophanes
E po&e *E* 2 *comedia Eu* uirorum *Epr. y* uirorum est *cett.* ξ'

siquis erat dignus describi, quod malus ac fur,
 quod moechus foret aut sicarius aut alioqui
 famosus, multa cum libertate notabant. 5
 hinc omnis pendet Lucilius, hosce secutus
 mutatis tantum pedibus numerisque, facetus,
 emunctae naris, durus componere uersus.
 nam fuit hoc uitiosus: in hora saepe ducentos,
 ut magnum, uersus dictabat stans pede in uno. 10
 cum flueret lutulentus, erat quod tollere uelles.
 garrulus atque piger scribendi ferre laborem,
 scribendi recte: nam ut multum, nil moror. ecce,
 Crispinus minimo me prouocat: 'accipe, si uis,
 accipe iam tabulas; detur nobis locus, hora, 15
 custodes; uideamus uter plus scribere possit.'
 di bene fecerunt, inopis me quodque pusilli

TESTIMONIA.

uersus dampnasset in satura 'Eupolis atque Cratinus'' 7—8 'face-
 tus, emunctae naris' Donatus ad Terent. Phorm. IIII 4, 1 9 sq. Gun-
 zonis epist. ad Augienses [I 296^e Marten. et Dur.] 11 'cum flueret
 lutulentus' schol. γ ad serm. I 10, 50 'ego quantum ab illis tantum
 ab Horatio dissentio qui Lucilium fluere lutulentum et esse ali-
 quid, quod tollere possis, putat . . . multum est tersior ac purus
 magis Horatius, et, non labor eius amore, praecipuus' Quintilian. X
 1, 94 17 sq. schol. Γ (om. quodque — animi) ad serm. II 6, 58

VARIA LECTIO.

$$\Omega' = DE\gamma F\lambda'(\lambda l)u$$

3 ac $\Omega' \zeta'$ Bentl. aut γ 4 moechus F mecus λ mechus u
 aut sic:] at si carius E 8 Emuncē E Emuncte γF duris φ
 componere $E u$ componere *cett.*' ζ' 9 uiciosus λ sepe $E\lambda$ u . 11
ante u. 9 *ponit Peerlk. opp. Pph.' Porph.'* 11 lutulentus. erat
 $DE\gamma F u$ *Pph.' cons. Quintilian.* lutulentus erat λ 'erat] deest tamen'
gloss. Γ u. 11 *Keckius in parenthesi collocat et garrulus atque piger*
cum dictabat u. 10 *coniungit* 12 Carrulus E_1 13 scribendi — moror]
in parenthesi collocat Botheus uam] iā E *opp. Pph.'* 14 minimo
 $\Omega' \zeta'$ *Pph.' Porph.' Acr.* mimo σ *pr. Nic. Heinsius nummo Bentl.*
numero Horkelius si uis E 15 Accipe iam D *pr. Eγ uar.* (σa
 $g r$) γ Accipiam $\gamma F \lambda' u$ ($\beta' \nu$ et *omn. Bland.*) 'accipe si uis] accipia-
 mus ait' *Pph.' Porph.'* detur $DE \gamma \zeta'$ dentur $F \lambda' u$ (νr)
 16 uter] inter E scribere] //scripere λ 17 Dii u ($\beta' a g$) *Di*
cett. ($\nu \sigma r$)

finxerunt animi, raro et perpauca loquentis;
 at tu conclusas hirquinis follibus auras
 usque laborantis, dum ferrum molliat ignis, 20
 ut maus, imitare. beatus Fannius ultro
 delatis capsis et imagine, cum mea nemo
 scripta legat uolgo recitare timentis ob hanc rem,
 quod sunt quos genus hoc minime iuuat, utpote plures
 culpari dignos. quemuis media elige turba, 25
 aut ob auaritiam aut misera ambitione laborat.
 hic nuptiarum insanit amoribus, hic puerorum;
 hunc capit argenti splendor; stupet Albius aere;

TESTIMONIA.

19—21 'at — imitare' schol. Pers. 5, 10

VARIA LECTIO.

18 raro] rara *y* raro et perpauca Ω'ς' schol. *Γ serm.* II 6, 58
 raro *p* pauca *y* [*Gronou.*] ore et parua et pauca *Peerlk.* rari oris,
 pauca *Linkerus* raro ore et pauca *conicci* loquentis Ω'ς' (et *omn.*
codd. Cruq.) schol. *Γ sch. F* loquentes *y* loquentem *Lambinus* 19 c̄clu-
 das *E opp. Pph.*' schol. *Pers.* hirquinis *E y* [*Mellic.*] hyrquinis
r 1 y [*Lips. 1 Valentin. 1*] hyrcinis *DγF* hircinis *cett.*' *ς Ac.*
 20 laborantis *DEγFl'* (*vagr*) *y* [*Bamberg. Bruxell. 9777 Lips. corr.*
Mellic. Regin. 1 Vossianus] laborantes *u* (β'σ) emolliat *Bentl. opp.*
schol. Pers. 21 imitare] mitare *E* fannius *DEγFl'* *ς* (et *Fran.*)
Pph.' *Porph.*' *Ac. Acr.* faunius *u* (et β) *Acr. alt. l. sch. D* 23 uolgo
EFλ' (*v r*) *y* [*Lips. pr. Vossianus*] uulgo *Dγyς'* 24 nu^{nime} iuuat *E*
 minimū *g* nimiū *D pr. opp. Acr.* utpote *E y* [*Lips.*] ut, puto,
Peerlk. plures Ω'ς' pluris (*genct.*) *Keckius* iures *Horkelius*
 25 quem uis *DγFl'* (*v a et Fran.*) quemuis *E u* (σ*g r et β*) *Ac.* elige
DEγς (et β, *quartus Bland.*) erue *Fl'u* (et *Fran.*) eripe *y* [*3 Bland.*]
 extrahe *ψ uar. y gloss. F*; 'producito' *Acr. in interpret.* arripe *Bentlei*
dubia suspicio rape *Linkerus* erige *conicci u.* 26 eicit *Apitzius* 26
 auariciam λ ob auaritia *y* [*Regin.*] ab auaritiam *y* [*Gronou. a. ras.*
1 cod. Feae] ab anaritia *y* [*Dessau. II Gronou. p. ras.*] *Ianus Douza*
pater ob auaritiam Ω' ob auariciam *ς'* aliquo uitio *Peerlk.* misera *DE*
γ (*vσ agr 2 et β*) miser *Fl'u* (*r 1 et Fran.*) *omis. ψ pr.; cf. Appulei.*
mag. 75, p. 86, 15 Kr.: 'nec quicquam ei relictum est ex largiore
 fortuna praeter ambitionem miseram et profundam gulam'
 27 nuptiarum *γ a. ras.* amiorib, *E* 28 Albius] alter in *Peerlk.*
opp. Porph. argenti, splendorem (uel splendore) alius stupet aeris
Linkerus aere *E* aera *coni. nescio quis opp. Pph.'*

hic mutat merces surgente a sole ad eum quo
 uespertina tepet regio; quin per mala praeceps 30
 fertur uti puluis collectus turbine, nequid
 summa deperdat metuens aut ampliet ut rem.
 omnes hi metuunt uersus, odere poetas.
 'faenum habet in cornu, longe fuge: dummodo risum
 excutiat sibi, non hic cuiquam parcat amico, 35
 et quodcumque semel chartis inleuerit, omnis
 gestiet a furno redeuntis scire lacuque
 et pueros et anus'. agedum, pauca accipe contra.
 primum ego me illorum, dederim quibus esse poetas,
 excerpam numero: neque enim concludere uersum 40
 dixeris esse satis; neque, siqui scribat uti nos
 sermoni propiora, putes hunc esse poetam.

TESTIMONIA.

29 'hic — sole' schol. Pers. 5, 54 34 sq. florileg. Paris. 8069 et
 Nostrad. 'dummodo — amico' Acr. ad serm. I 4, 82 sqq. 39 'fie-
 rique tribuno] figurate per datiuum. ut supra: dederim quibus esse poe-
 tis (potis *v* poetas Fran.)' Acr. ad serm. I 6, 25

VARIA LECTIO.

29 motat *E* merces Ω'ε' schol. Pers. 30 tepet *DEγ u uar.*
 ε' (et *v uar.*) Acr. cf. Ouid. met. I 63: 'uesper et occiduo quae
 litora sole tepescunt' petet *y* [Lips. 1] patet *Fλ'u(v) y sch. F*
 precēs λ 31 Feritur *E* 32 ampliet *DEγφu(σagr) Ac.* ampliet *ψλ'*
 (β'ν)*y* 33 poetam *Bentl. opp. Ac.* 34 Fenum *EF (l et Fran.) Fenum*
 λ(*g*) Foenum *Dγ u ε (et β)* risum] risus *D pr. y* 35 Excuciat *E* sibi]
 tibi *Rutgersius opp. florileg. Paris. 8069 Acr. ad u. 82* non hic
DEγφ2 ψ corr. ε' (Noc hic *v*) *florileg. Nostrad. sch. v u. 82* non
 quam
 non *Fλ'y florileg. 8069* n̄ huic *u* non (*om. hic*) *y sch. γ u. 82*
 parcat] pacc& *E pr. parcat y Acr. ad u. 82 florileg. Nostrad. opp.*
florileg. 8069 u. 36 omis. y [Paris. 8219 pr.] 36 q̄cunq̄ *E* in-
 leuerit *γ Fλ ε' Ac. inlerit E illeuerit D u(σ l)* omnis *DE1(agr) y*
 omnes *Fλ'uE2(β'νσ) Pph.'* 37 Gestiget *D* redeuntis *D pr. Eγ*
 (*a gr*) *y Ac. redeuntes D corr. Fλ'u (β'νσ) Pph.'* 39 eīgo *γ*
 poetas Ω'ε' *Ac. poetis y [Doruill. I superscr.] Acr. ad serm. I 6,*
 25 *coni. Despauterius* 40 Excerpta φ 41 siqui *DEγ ψ λ'*
 quis
 (β' a r p. ras.) sibi φ si quis *u (g)* siquis *σ r a. ras. ut uid. is qui v2 y*
 [Gronou.] hi siqui *v* 42 putas *E(σg) y schol. ψ opp. schol. Dφ Fran.*

ingenium cui sit, cui mens diuinior atque os
 magna sonaturum, des nominis huius honorem.
 idcirco quidam comoedia necne poema 45
 esset quaesiuere, quod acer spiritus ac uis
 nec uerbis nec rebus inest, nisi quod pede certo
 differt sermoni, sermo merus. 'at pater ardens
 saeuit, quod meretrice nepos insanus amica
 filius uxorem grandi cum dote recuset, 50
 ebrius et, magnum quod dedecus, ambulet ante
 noctem cum facibus'. numquid Pomponius istis
 audiret leuiora, pater si uiueret? ergo
 non satis est puris uersum perscribere uerbis,
 quem si dissoluas, quiuis stomachetur eodem 55
 quo personatus pacto pater. his, ego quae nunc,
 olim quae scripsit Lucilius, eripias si-
 tempora certa modosque et quod prius ordine uerbum est
 posterius facias, praeponeus ultima primis:
 non, ut si soluas 'postquam Discordia taetra 60

TESTIMONIA.

43 sq. Prisc. XI 8, 34 et in marg. cod. B alt. man. VIII 7, 37

VARIA LECTIO.

44 sanaturum γ 45 Idcirco $E(\sigma)y$ Idcirco $cett.'\zeta'$ comedia
Eu necne] nec ne D numne *Reisigijs* ne haec ne *Franckeus*
 46 quesiuere $\gamma\phi\lambda u$ 47 quod] qui $Pph.'opp. Ac.$ 49 Seuit DEu
 insanus $DE\gamma\psi 2$ (*v s a gr et omn. Bland.*) $Pph.'$ insanit $F\lambda'u \gamma uar.$ (β')
natum ex u. 27 50 grandi $DE\gamma F$ corr. u $\lambda' 2 \zeta'$ grandem $Fpr. \lambda'$
 51 ambulat $y Pph. opp. \Omega' \zeta' Pf. Porph.' Acr.$ 52 numquid
 $DF\lambda'u \gamma uar. \zeta' Pph.'$ (nunq: $Pf.$) $Ac.$ num qui $\gamma(r) y$ [*Gronou. 1*]
 nūqui $E y$ [*Lips. 1 Mellic.*] pomponius $E\gamma F\lambda' Pph.' Porph.' Ac.$
 pomp^onⁱus D pompei' u 54 puris] pueris $Fpr. \lambda' opp. Acr.$ uer-
 bis] uerbū $F_1 \lambda' 1 opp. Acr.$ 55 qui uis DFu quiuis $E\gamma\lambda' Pph.'$
 56 Quo D 58 que] *om. \gamma* ordine] in ordine $\psi a. ras.$
 uerbū ē y [*Vossianus*] uerbum $DE\gamma u \zeta' \tilde{u}m g$ uersū $F\lambda'$ 59 ppo-
 nes E preponēsⁿ γ 60 ut $EF\lambda'u D$ in *ras. \gamma uar. \zeta' Ac. Acr.* et
 $D a. ras.$ ut *uid. \gamma (r 1) y* si soluas $DE\gamma F\lambda' u \zeta' Ac.$ siq̄ soluas λ
 dissoluas $\psi corr. y sch. F$ in *interpret.* taetra $DE\gamma F\lambda'$ tetra $u \zeta'$
 terra g

belli ferratos postis portasque refregit,
 inuenias etiam disiecti membra poetae.
 hactenus haec: alias iustum sit necne poema,
 nunc illud tantum quaeram, meritone tibi sit
 suspectum genus hoc scribendi. Sulcius acer 65
 ambulat et Caprius, rauci male, cumque libellis,
 magnus uterque timor latronibus; at bene siquis
 et uiuat puris manibus, contemnat utrumque.
 ut sis tu similis Caeli Byrrique latronum,
 non ego sim Capri neque Sulci: cur metuas me? 70
 nulla taberna meos habeat neque pila libellos,
 quis manus insudet uolgi Hermogenisque Tigelli.
 nec recito cuiquam nisi amicis, idque coactus,
 non ubiuis coramue quibuslibet. in medio qui

VARIA LECTIO.

61 Bellā γ postis DEγ (a pr.) y [Lips. pr. Mellic. 1 ut uid.]
 postes Fl' u ζ' u. 62 post u. 67 ponit v pr. 62 Inuenias Ω' ζ'
 Pf. schol. γ in textu inuenies Pph. Acr. disiecti Ω' ζ' discerpti y
 [1 cod. Valartii] Pph. (d̄iscerpti Pf.) quae lectio ex serm. II 8,
 86 inrepsisse uideatur membra E λ u poete γ φ 63 hec λ necne
 D λ' u nec ne Eγ F 64 nunc] Nec E tantum] tamtū u tañ E
 queram E λ u meritone] merito.^{no} D 65 sulcius DEγ ζ' Pph. Acr.
 sulgius Fl' y uulgi' u 66 rauci] raucus Matth. Bonfinis opp. Ω' ζ'
 (et omn. Bland.) Pf. Acr. post uocem libellis interrogationis signum po-
 nit Docderlinus 67 at] ad E ac l (et Fran. 1) y 68 contemnat
 γ (g) contempnat D corr. EF λ' ζ' contempnat D a. ras. contempnat u
 69 Vt Eγ Fl' ζ' Ac. Ut, sed U in ras. ut uid. D Et u y 'pro si posuit'
 Acr. sis tu Ω' ζ' Pph. tu sis σ y Pf. schol. Paris. 7985 celi
 Eγ Pph. Porph. celi g (et β) caelii Fl' (σ ar et Fran.) celi Du (v)
 birri Eγ Fl' u ζ' Pph. Acr. byrri D (β' r) byrrius Porph. (birrius Porf.)
 et Acr. (v) in interpret. buri y [Berol. 269] sch. Paris. 7985 70 sim
 Ω' ζ' Ac. sum y [Basil. I Berolin. 269] Pph. Porph. capri DEγ φ λ'
 φ corr. ζ Pph. caprii u (et Fran.) Pf. capre φ pr. sulci DEγ u pr.
 (v σ ar) Pf. sulcii g sulgii Fl' u corr. (et Fran.) sulgi y [β] suti Pph.
 sulcius (sult: Porph.) Porph. in interpr. 72 manus] mens Maeh-
 lyus uolgi E (r) uulgi D uulgi cett. ζ' 73 Nec DEγ u ζ' Non F
 λ' y Nec recitem y [quidam libri apud Lambinum] Bentl. cui-
 quam] quicquam y [cod. Magdalenensis] Bentl. coactis λ pr. (σ
 pr.) 74 ubi uis E ψ

scripta foro recitent, sunt multi quique lauantes: 75
 suaue locus uoci resonat conclusus. inanis
 hoc iuuat, haut illud quaerentis, num siné sensu,
 tempore num faciant alieno. 'laedere gaudes'
 inquit, 'et hoc studio prauos facis'. unde petikum
 hoc in me iacis? est auctor quis denique eorum, 80
 uixi cum quibus? absentem qui rodit amicum,
 qui non defendit alio culpante, solutos
 qui captat risus hominum famamque dicacis,
 fingere qui non uisa potest, commissa tacere
 qui nequit, hic niger est, hunc tu Romane caueto. 85

TESTIMONIA.

81—85 'absentem — caueto' Vincentius Bellouac. spec. hist. 69
 florileg. Nostrad. 81 'absentem — amicum' florileg. Paris. 8818^a
 cf. Augustini ad fratres in eremo serm. 26 [VI p. 1279 ed. Ben.] =
 anthol. Lat. III 144: 'quisquis amat dictis absentem rodere uitam,
 hanc mensam indignam nouerit esse sui' 84 sq. florileg. Parisin. 8069
 84 cf. Gerberti epist. 5: 'quoniam, ut ait poeta, nusquam tuta fides, et
 quia finguntur nec uisa, nec audita, uoluntatem nostram uobis non
 nisi scriptis aperimus, nec uestram aliter recipiemus' 85 'hic — caueto'
 schol. Pers. 1, 110 Seruius ad ecl. 5, 56 georg. I 320 Lactant. schol.
 Statii Theb. I 57 (sed om. cod. Monac.)

VARIA LECTIO.

75 quique] quisq; *D pr.* 76 resonat] sonat ψ sonat *l* inanis
Ey Fl' (*v i a g*) *y* [*Argent. III Fran. Gronou. Mellic. pr. Montepess.*
Vossian.] inanes *Du* ξ *Ac.* conclusus, inanis. *Doederlinus* 77 haut
Eypr. (et β) haud *Dy corr. Fl'u(vsa et Fran. corr.)* aut *g(et Fran. pr.)*

quaerentis γ (*a pr. g*) *y* [*Argent. III pr.*] \tilde{q} rentis *y* [*Mellic.*] querentis
Ey [*Lips.*] quaerentes *DF(vsa corr. lr et β)* querentes λu (*et Fran.*)

78 ledere *El u* gaudes $\Omega' \xi'$ *sch. I sch. F* gaudet *sch. Bamb. in*
interpret. comment. Cruqu. (grauis *Ac.*) 79 Inquit *D a. ras.* γ (*a et β*
corr.) y Ac. sch. F Bentl. Inquid *E* Inquis *Fl'u ξ'* studium *Peerlk.*
opp. Pph. Ac. prauos *y* [*Valentian.* 1 *codex in orthographicis haud sper-*
nendus] *Pf.* prauus $\Omega' \xi'$ *Pph. Ac.* 80 sq. est — quibus] *om. φ 1,*
add. in marg. φ 2 81 Dixi *u pr.* 81—85 quibus? 'absentem —
 caueto' interloquentem inducit accusatorem poetae *Keckius* 81 qui]
 \tilde{q} s florileg. Paris. 8818^a 82 defendit *D* solutos *D pr.* sodales
Vincentius 83 dicatis *Dl pr.* 84 non uisa *DEy Fl' ($\beta' v \sigma ar$) sch.*

F florileg. 8069 cons. *Gerbert.* \bar{n} ^{+ uisa} uissa *u* \bar{n} iussa *g* commissa *Peerlk.*
 taceri *E* 85 hic niger] hoc nichil *Vincentius opp. floril. Nostr.*
 romanę ψ

saepe tribus lectis uideas cenare quaternos,
 e quibus unus auet quauis aspergere cunctos
 praeter eum qui praebet aquam; post hunc quoque potus,
 condita cum uerax aperit praecordia Liber.
 hic tibi comis et urbanus liberque uidetur, 90
 infesto nigris; ego si risi, quod ineptus
 pastillos Rufillus olet, Gargonius hircum,
 liuidus et mordax uideor tibi? mentio siquae
 de Capitolini furtis iniecta Petilli
 te coram fuerit, defendas ut tuus est mos: 95
 'me Capitolinus conuictore usus amicoque
 a puero est, causaque mea permulta rogatus

TESTIMONIA.

90 cf. ecbasis captiui u. 715: 'comis et urbanus, animo pius, ore
 serenus' 92 'pastillos Rufillus holet' gloss. Mai class. auct. VIII 421

VARIA LECTIO.

86 Sepe u uideas DEF u ε' uideat E uidetis λ' uidea g ce-
 nare Du(agr et Fran.) caenare γ F' (v σ l r 2 et β) caenēre λ canere E
 quaternis u 87 unus DEγ u ε' Pph.' imus FL' y (v n. l.) 'ultimus'
 gloss. F' auet DEγ φ λ' u ψ corr. ε' Ac. aut Pph.' nouet ψ pr. 1 amet y
 [1 Bland. et 2 codd. Valart.] Bentl. quauis D γ F λ' u ε' Pf. Ac.
 quamuis E y [Bamberg. 1 1 Bland. Mellic. Wolfenb. III, quidam codd.
 ueteres ap. Lambinum] Pph. quis g quauis Peerlk. aspergere
 E(v) Pph. Porph. aspergere cett.' ε' Pf. Porf. Ac. cunctos] cunctis,
 Peerlk. opp. Pph.' 88 Preter EL' u eum] in ras. D ut uid.
 prebet D aquam Ω' ε' Pph.' Ac. aqua Muretus Octauium Pana-
 gathum secutus, ut aequum Peerlk. post] p' F ast Peerlk.
 89 condita] Candida y Reisigius opp. Ω' ε' Pph.' Porph.' Acr.
 90 comis et] cōmisc& E 91 ego] ergo E 92 Post illos E rufillus
 Ω ε' rēfillus l rufinus r y gargonius DEγ (v a g et β) gorgonius FL' u
 (σ r et Fran.) yreū E hircum cett.' (v g) hyrcum ε' 93 liuidus] Luūi-
 dus Dpr. micio λ 1 siquae DEγ (a r) sique Pf. Ac. siq; g Pph. siqua
 FL' u (β' v σ) 'pro siqua ut alibi [c. III 14, 19]: Spartacum siqua potuit
 nagantem fallere testa' Acr. 94 capitolini γ u Dp. ras. ψ corr. λ corr.
 (β' σ a g) Pph.' Porph.' Acr. capitolinis D a. ras. EFL' (vr) p&illa
 E 95 defendes y [Doruill. II Zulichem.] Porph.' opp. sch. F
 mos] nos λ 1 96 me] Meo E 97 a puero] NP uero E

fecit, et incolomis laetor quod uiuit in urbe;
 sed tamen admiror, quo pacto iudicium illud
 fugerit? hic nigrae sucus lolliginis, haec est 100
 aerugo mera. quod uitium procul afore chartis
 atque animo prius, ut siquid promittere de me
 possum aliud uere, promitto. liberius si
 dixero quid, si forte iocosius, hoc mihi iuris
 cum uenia dabis: insuevit pater optimumus hoc me 105
 ut fugerem exemplis uitiorum quaeque notando.
 cum me hortaretur, parce frugaliter atque
 uiuerem uti contentus eo quod mi ipse parasset:
 'nonne uides, Albi ut male uiuat filius, utque
 Baius inops? magnum documentum, ne patriam rem 110

TESTIMONIA.

107 sq. Prisc. XVI 16

VARIA LECTIO.

98 incolomis *Fλ'u* (*β'a*) *Porph.* incolomis *Eγ* (*υσgr*) *schol. F*
 incolimis *D* letor *u* 99 ammiror *E* (*β'g*) iuditium *Eγψ* 100 hic]
om. E nigre *E* sucus *DEγFλ'ς'* *Pph. Ac.* succus *u Pf.* hec *λ*
 101 post mera interrogationis signum ponit *Doederlinus* uicium
Dλ afore *DEFλ'ς'* (et *omn. Bland.*) *sch. F* afore *γ* affore *u(σ) Ac.*
 102 atque] ex *Peerlk.* animo; prius *D* ut *Ω'ς' Acr. sch. F*
 et *σ corr. y* [*Montepess. superscr.*] *Peerlk.* id, *Doederlinus* 103 aliud
DEγυ (*υσα* et *β* in *ras.*) quid *y* [*Fran.*] aliquid *Fλ'* (*gr*) *schol. F* et
Acr. in interpret. illud *y* [*Dresd. III*] *Peerlk.* 104 michi *u* 105 in-
 seuit *y schol. Bamb. opp. Pph. Ac.* (et *omn. Bland.*) optimumus *y*
 [*Vossian.*] *Pf.* (obtinus *Pph.*) optime *E* optimumus *cett.'ς'* me] mi *Lam-*
binus opp. Pph. Acr. (et *omn. Bland.*) 106 uiciorum *Dλ* quaeque]
 at quēq; q
 quēq; *D* quē quod *γ* quōq; *E* 107 ortar&ur *E* 108 mi *DEu*
 (*β'σα*) mihi *γFλ'* (*vgr*) *Prisciani libri* parasset *DγFuλ corr.* (*σαgr*
 et *β*) *Priscianus rass& E* parar& *v y* parassem *λ'* (et *Fran.*) 109 utque
DEγψυλ2 (*σαl2r* et *Fran.*) *uīq;* φ *a. ras.* at quē *λ1* atque *vgl1* ut
uid. (et *β*) ut qui *y* [*cod. Galeanus*] *Bentl.* 110 Baius *DEγλ corr.*
 (*σ pr. a r* et 4 *Bland.*) Barus *Fλ'* (*β'σ corr. g*) *schol. F Bentl.* Barrus
u y Balbus v farris uel panis malebat Bentl. Paus *y* [*ms. Gesneri a 1.*
m. (?)] interrogationis signum ante inops ponit *Doederlinus* BAIA T·F·
 QVINTA inuenitur apud *Mommsen. I. R. N. 288.* BAIA . . . *nr. 5914*
 L·BAIUS RESTITVTVS *spec. ap. Kellermann. Vig. 99^a* [2, 26]

perdere quis uelit? a turpi meretricis amore
 cum deterreret: 'Scetani dissimilis sis'.
 ne sequerer moechas, concessa cum uenere uti
 possem: 'deprensus non bella est fama Treboni'
 aibat. 'sapiens, uitatu quidque petito 115
 sit melius, causas reddet tibi; mi satis est, si
 traditum ab antiquis morem seruare tuamque,
 dum custodis eges, uitam famamque tueri
 incolumem possun; simul ac durauerit aetas
 membra animumque tuum, nabis sine cortice'. sic me 120
 formabat puerum dictis, et siue iubebat,
 ut facerem quid, 'habes auctorem, quo facias hoc',
 unum ex iudicibus selectis obiciebat;
 siue uetabat, 'an hoc inhonestum et inutile factum
 necne sit addubites, flagret rumore malo cum 125

TESTIMONIA.

115—116 'sapiens — reddit' gloss. Mai class. auct. VIII 597

VARIA LECTIO.

111 qui^s λ a *Dγφ* corr. (*νσ* corr. *alp. ras. r*) aut *EFλ'u* (*g*) at
λ corr. (*σ pr.*) om. β' 112 deterreret *DEFλ'uγuar.* (β' *νσ ag*) *schol.*
F deterrerer *γ* (*r*) 'cum uellet me retinere' *schol.* Γ scetani Ω'
 (β' *var* et 3 *codd. Bland.*) *Ac.* setani σ sectani *g* (et 1 *Bland.*) *Scan-*
tini uel Scatini Goettlingius 113 mechas *D* mechas *u* 114 de-
 phensi *u* 115 quitq̄ *E* quidue *y Pph.' Acr. in interpret. opp. glos-*
sar. Mai 116 reddat ψ reddit *y glossar. Mai recte etiam Pph.'*
Porph.' Ac. mi satis est si *E u* (β' *σ g*) mihi satis est si *Fλ'(v)*
Porph.' mi satis etsi *D* sed mihi sat si *γ* (*a r corr.*) *y* sat mihi est
 si *r pr.* 119 Incolumem *DEγ* (*νσ g*) Incolumem *u* (*alr* et β) Inco-
 lumen *Fλ* (et *Fran.*) possum *D γ Fλ'u ζ'* (et *omn. Bland.*) *Bentl.*
 possim *E y Lambinus* 120 Membra λ 121 sine iubeat *E*
 122 *INCIPIIT* *cod. C; Ω' = omn. codd. DEγCFλ' (λλ) u*
 123 selectis *D γ C* (*σ a g r a. ras. et β*) *Pph.'* electis *Fλ'u* (*ν r p. ras.*
 et *Fran.*) electi *E* cf. *Plin. n. h. XXXIII 7 (2):* 'decuriae quoque
 ipsae pluribus discretas nominibus fuere, tribunorum aeris et selecto-
 rum et iudicum' obiciebat *E* 124 uetabat *E* factum *DEγφ u*
 (β' *σ agr* (et *omn. Bland.*) factu *Cψλ'(v)* 125 Necne *DCγz* Nec ne
Eγ1 Fλ'u at dubites *E* (*g*) an dubit& *C pr.* an dubites *C corr. y* ad-
 dubites *cell. ζ' .i. dubites' gloss. Γ* flagret *DEγCu ζ* fraglet *Fλ'* (et β)

hic atque ille?' auidos uicinum funus ut aegros
 exanimat mortisque metu sibi parcere cogit,
 sic teneros animos aliena obprobria saepe
 absterrent uitiiis. ex hoc ego sanus ab illis,
 perniciem quaecumque ferunt, mediocribus et quis 130
 ignoscas uitiiis teneor; fortassis et istinc
 largiter abstulerint longa aetas, liber amicus,
 consilium proprium: neque enim, cum lectulus aut me
 porticus exceptit, desum mihi. 'rectius hoc est.
 hoc faciens uiuam melius.' sic dulcis amicis 135
 occurram. hoc quidam non belle: numquid ego illi
 imprudens olim faciam simile?' haec ego mecum
 compressis agito labris; ubi quid datur oti,
 inludo chartis. hoc est mediocribus illis

TESTIMONIA.

128—129 'sic — uitiiis' Vinc. Bell. spec. hist. 69 floril. Nostr. 188

VARIA LECTIO.

Ω' = $DE\gamma CF\lambda'$ (λl) u ; ζ' = *omn. codd.* β' (β *Fran.*) $\nu \sigma a g r$ (l)
praeter eos ex quibus aliae lectiones notantur; ξ = *omn. codd.*
 $\nu \sigma a g r$ (l) *praeter e. q. s.*

126 atque] ita ϕ E auidos $DE\gamma C u \lambda 2 \zeta'$ *Pph.' Acr.* uides $F\lambda'$
u uar. y egros u 128 an:] amicos C obprobria $DF\lambda'u \zeta'$ *Porph.'*
 opprobria γ opppria C obppa E sepe λ 129 Abstinerent E uiciis
 $D \lambda$ 130 Perniciem $DE\gamma CF\lambda$ *corr.* ζ' Perneciem $\lambda' \psi$ *corr.* Pernitiem
u (r) Pph.' quecūq; ϕ quecunq; EC et] *in ras. D ut uid.*
 131 Ignoscas $DE\gamma C \lambda$ *corr.* u ($\beta' \sigma a g r$) Ignoscat $F\lambda' (\nu 1)$ uiciis $D \lambda$
 teneor] tentor *Desprezius* fortassis et] fortasse I ; C 'Et istinc]
 In alio istis inuenitur. ut sit de mediocribus uitiiis' *Ac. Acr.* istinc]
 istine y [*Bamberg.*] 132 abstulerint $D pr.$ $E \gamma$ ($\nu a r$ *corr.* et $\beta 1$) *Acr.*
 abstulerit D *corr.* $CF\lambda'u$ ($\sigma g r$ *pr.* et $\beta 2$ *Fran.*) etas λ 133 cum]
om. D pr. aut 1, opp. Acr. 135 amicus^{cis} u 136 occurram] Hoc cu-
 ram γ *pr.* numquid] non qui^d λ Ñⁱ qd y [*Fran.*] ñc qd (= nunc quid)
 C nunqd E 137 Imprudens $E \gamma C F u$ (σa) Imprudens $D \lambda' \zeta'$ *Ac.*
 faciam] *om. D* hec $E \phi \lambda$ hoc g 138 Compressis $D \gamma \zeta'$ Con-
 pressis $ECFu$ Cūmpressis λ labris] libris D quidatur λ qd (= quod)
 datur E *pr. opp. Pph.'* oti $C y$ oci σ otii $\gamma F\lambda'u$ (νr) *Pph.'* ocii $DE\gamma$
 ($\beta' a g$) 139 Inludo $E \gamma C u$ *pr.* λ *uar. (agr) gloss. I* Illudo $D u$
corr. (σ et Fran.) Includo ϕ *uar. y* Incumbo $F\lambda'u$ *uar. (ν a 2 uar.)*
Ac. Pf. (incubo Pph.)

ex uitiiis unum; cui si concedere nolis,
 multa poetarum ueniat manus, auxilio quae
 sit mihi (nam multo plures sumus) ac ueluti te
 Iudaei cogemus in hanc concedere turbam.

140

V

Egressum magna me accepit Aricia Roma
 hospitio modico; rhetor comes Heliodorus,
 Graecorum longe doctissimus: inde Forum Appi
 differtum nautis cauponibus atque malignis.

TESTIMONIA.

141—143 cf. Ioannes Saresber. polier. III 13: 'ilico multa adulatorum ueniet manus, et ueluti te Iudaei cogent in suam concedere turbam' 141 cf. Senec. de nit. beat. c. 17: 'tota illa comicorum poetarum manus in me uenenatos sales suos effudit'

I 5. 1 Seruius uolgatus ad Verg. Aen. II 713 (deficiunt Thilonis codices)

VARIA LECTIO.

140 uiciis *Dλ* nolis *Ω'ς'* noles *Bentl.* 141 ueniat *DCFλ'u* (*β'v agr uar.*) ueniat ueniat *γ* uenit *E* ueniet *σ r Acr.* Ioannes Saresber. *Dan.* Heinsius *Bentl.* auxilio quae *D a. ras. γ C u* (*vσ agr uar.*) auxilioque *EFλ' D p. ras.* (*β'r*) auxilio quae *Ac.* 142 nam] *iā E* ac] et *γ* Ioannes Saresber. *opp. Acr.* 143 Iudei *D γ λ u* cogamus *ω* [*Mediolan.* 1512] *Bentl. opp. Acr. schol. F*

I 5. EGLOGA VI · *D Pph.* ODOEPORICOS (*om. σ*) ITER SVVM DESCRIBIT (DESCRIBIT ITER SVVM *E σ*) BRVNDISII (BRVNDV: *r* ET BRVNDI: *σ*) *E γ* (*σ a r*) inscriptione carent *β'v g l* DESCRIBIT ITER SVVM A ROMA · BRVNDISIVM SEXTA EGLOGA (EGLOGA · VI · *φ*) *Fλ* EGLOGA · VI · DESCRIBIT IT SVV A ROMA BRVNDISIVM *u* 1 Egressum]. gressū *C* accepit *EγC* (*β'agr et 1 Bland.*) *Pph.' Seru. uolg.* excepit *DFλ'u* (*vσ et 3 alii Cruquii*) cf. *Plaut. Amphitr.* I 1, 9 sq.: 'ita peregre huc adueniens puplicitus ego hospitio accipiar' *Cic. ad Att.* II 16, 4: 'te in Arpinati uidebimus et hospitio agresti accipiemus' aritia *C* arithia *u* atroia *E* 2 Hospicio *DEλ'* rethor *λ'u r&hor E* · heliodrus *E* elio dorus *C* 3 Græcorū *Cy* Greecorum *cett.'ς' Ac.* longe *DEγ Cλ* corr. (*σ al'uar. r*) *Acr.* linguae *Fλ'u Duar. γ uar.* (*vr uar. et Fran.* 3 *Bland.* lingue *g* lingē *β*) linguam *Paulyus* cf. *Vopiscus Aurelian.* c. 4, 2: 'matrem quidem eius Callicrates Tyrius, Graecorum longe doctissimus scriptor, sacerdotem templi solis, qui in uico eo in quo habitabant parentes . . . fuisse dicit' unde *E* (*l, superscr. † inde*) apii *u* appi *cett.'*

hoc iter ignaui diuissimus, altius ac nos 5
 praecinctis unum: minus est grauis Appia tardis.
 hic ego propter aquam, quod erat deterrima, uentri
 indico bellum, cenantis haut animo aequo
 expectans comites. iam nox inducere terris
 umbras et caelo diffundere signa parabat; 10
 tum pueri nautis, pueris conuicia nautae
 ingerere: 'huc appelle'. 'trecentos inseris.' 'ohe!
 iam satis est!' dum aes exigitur, dum mula ligatur,
 tota abit hora. mali culices ranaeque palustres
 auertunt somnos. absentem ut cantat amicam 15
 multa prolutus uappa nauta atque uiator
 certatim, tandem fessus dormire uiator
 incipit, ac missae pastum retinacula mulae

TESTIMONIA.

5—6 'altius — unum' Sernius ad Aen. I 210 VIII 724 15—16
 'absentem — uappa' gloss. Mai class. auct. VIII 614

VARIA LECTIO.

5 hoc] hinc *Botheus* iter] $\text{ih}\bar{\tau}$ φ dimisim' u pr. aut 1 diuissi-
 mus l alcius E 6 Precinctis u Precinctis λ Pare cinctis C minus]
 nimis σ y apia u 7 deterrima Ω' ζ' *Porph.* teterrima y [*Ar-*
gent. III *Pulmanni cod. II*] *Bentl.* sed cf. *Gell.* XVIII 5, 5: 'in eo
 libro scriptum fuit deterrimam esse potu aquam e niue' uenti E
 8 Indicio E cenantis EC(ar1) y [*Paris.* 8213] equantis D pr. γ
 (r2) y [*Bamberg.*] caenantes D corr. F(v σ g2l et Fran.) cenantes λ u
 (g1 et β) cenantemque *Peertk.* haut EC (et Fran. pr.) haud cett.' ζ
 9 Expectantes φ a. ras. Expectantans u Exspectans σ a r Expectas γ
 Expectans cett.' ζ' expecto comitem *Peertk.* 10 celo λ diffu-
 dere γ pr. (a et Fran.) 11 conuitia ECF λ' u (r et β) conuicia
 γ conuicia D ζ naute EC 12 hu ϵ c γ λ appelle E γ CF λ' ζ'
Pf. apelle D u (r) *Pph.* applica y [*Barcin.*] gloss. I' pro interpre-
 tatione *Apitzius* uerba huc appelle non domino aut seruo cuidam,
 sed toti uiatorum turbae prope eanalem nauigium propter noctem iam
 ingruentem enixius captanti tribuit ohe γ C u ohae cett.' cf. *Plaut.*
cas. II 3, 32: 'ohe iam satis uxor est' *Martial.* III 89 (91) 1.
 9: 'ohe iam satis est, ohe libelle' sed cf. etiam s. I 3, 7: 'io
 Bacchae!' 14 ora F λ ra//ne u 15 Euertunt somnos u
 ut cantat E γ F λ' u (β' σ 1 a) ut cantet v pr. r pr. cantat DC φ 2
 (g r corr. cant & v corr.) *Pph.* gloss. Mai amicam C amicam
 glossarium Mai opp. etiam *Pph.* 16 uapa C u. 17 om. γ

nauta piger saxo religat stertitque supinus.
 iamque dies aderat, nil cum procedere lyntrem 20
 sentimus; donec cerebrosus prosilit unus
 ac mulae nautaeque caput lumbosque saligno
 fuste dolat; quarta uix demum exponimur hora.
 ora manusque tua lauimus, Feronia, lympha.
 milia tum pransi tria repimus atque subimus 25
 inpositum saxis late candentibus Anxur.
 huc uenturus erat Maecenas optumus atque
 Cocceius, missi magnis de rebus uterque
 legati, auersos soliti componere amicos.
 hic oculis ego nigra meis collyria lippus 30
 inlinere. interea Maecenas aduenit atque

TESTIMONIA.

20 cf. Sedulius op. pasch. IIII 113: 'iamque dies aderat nocturna
 maestior umbra' 23 'quarta — hora' carmen de figuris u. 179 p. 70
 Halm. 24 Eutyichis ars II 16 p. 484 K.

VARIA LECTIO.

[Lips. pr. Paris. 8216 pr.] 18 Incepit *C* misse *E* misse *Cy* mule
 pastum retinacula misse *u* opp. *Pph.* *Acr.* 19 sertit *omisso* que
 λ *pr.* suppinus φ 20 adherat *F* cū nil *uy* lyntrem γ (*a corr.*) *y*
 lync rē *E* lintrem *cett.* ζ' 21 Sentin' *E* celebrosus ψ *pr.* 22 Emulae
E naute *E* 24 manus *omisso* que λ tuas *D* *Eutychi's* cod.
Paris. opp. *Pph.* lauimur *Nic. Heinsius Benll.* opp. *Pph.* et
Eutyich. foeronia γ, recte etiam *Pph.* *Porph.* *Ac.* *Acr.*; in titulis
 inuenitur IVNO FERONIA limpha *Du* 25 Millia γ (*a*) Mili//a *E*
 Milia *cett.* ζ' repimus *DγCFλ'ζ'* (et *codd. Bland.*) *Pph.* *Porph.* *Ac.*
 repin' *E* reppimus *u pr.* repsimus *u corr.* (σ) *y Pf. Porf.* 26 Impositum
D (β'σ a g l) *Pf. Porf.* Inpositum *E γ C F λ u* (σ r) *Pph.* *Porph.*
 Impositū *v* Impositis *a 2 uar. Ac.* saxis late *DEγFλ'u ζ' Pph.* s:
 late *C* late saxis *ag* (et *quidam Bland. cod.*) *y* saxū *a 2 uar.* anxur *DE*
γCu ζ' Pph. *Porph.* *Acr.* anxur *Fλ* anxir *l Pph. alt. l.* 27 Hic γ
 (*l1 et β corr.*) opp. *Pph.* maecenas *DCy* [*Bamberg.*] mecaenas γλ (et β)
 maecaenas *F* mecenas *E u ζ* optumus *y* [*Regin. a. rās. Vossianus*]
 optimus Ω' ζ' *Ac.* *uu.* 28—31 *om. y* [*Paris. 7976 a1.m.*]
 28 Cocceus *E* magn' *E* 29 aduersos *E corr.* (*a*) *y* acuersos
E pr. opp. Ac. componere *Fλ* (*v et β*) 30 collyria γ *F* (*g*
 et β) collirigia *C* colliria *DEλ'u ζ* 31 Inlinere *DECFλ* Inlinire γ
 (*v1 agt r pr. et Fran.*) *Ac.* Illinere *u* (σ et β) maecenas *DC* (*v*) mece-
 nas γλ (et *Fran.*) maecenas *F* (*l*) mecenas *Eu ζ* atuenit *E*

Cocceius Capitoque simul Fonteius, ad unguem
 factus homo, Antoni non ut magis alter amicus.
 Fundos Aufidio Lusco praetore libenter
 linquimus, insani ridentes praemia scribae, 35
 praetextam et latum clauom prunaeque uatillum.
 in Mamurrarum lassi deinde urbe manemus,
 Murena praebente domum, Capitone culinam.
 postera lux oritur multo gratissima: namque
 Plotius et Varius Sinuessae Vergiliusque 40
 occurrunt, animae qualis neque candidiores
 terra tulit neque quis me sit deuinctior alter.

TESTIMONIA.

32—33 'ad — homo' Acr. ad art. poet. 294 Seruius ad georg. II
 277 cf. Vincentius Bellouac. spec. hist. 69: 'homo factus ad unguem'
 35 Prisc. II 2; 13 Alcuinus p. 2085 P. 'insani — scrib(a)e' Acr. ad
 serm. II 3, 43 36 Seruius ad Aen. XI 788 cf. gloss. Mai class. auct.
 VII 552: 'batillum turibulum' 575: 'pruna, carbones uiui' VIII 80:
 'batum, uas uini; batillum, paruam batum. Horatius: latum clauum
 prunaeque batillum' gloss. Isidor. 1601 t. VII 492 Areu.: 'uascillum,
 paruam uas' 39 cf. ecbasis capt. u. 322: 'postera lux oritur, multo
 gratissima fertur' 40—42 'Plotius — tulit' Prisc. XVII 32 41—
 42 cf. uita s. Thomae Cantuarensis auctore Willelmo uol. I p. 182 G.:
 'quali non candidiorem terra tulit, nec quo fuerit deuinctior alter'

VARIA LECTIO.

32 Cocceus *E* forceius *C* 33 antonii *D* (et *Fran.*) antino *C* antio-
 nio *u* 34 Lusco] Fusco ω lusco *Teuffelius* pretore *E* λ 35 ri-
 dentes] dentes *E* proemia *D* premia λ 36 Pretextam λ *u*
 clauom *C* clauum *cett.* ζ' *Pph.* *Ac.* uatillum Ω' ζ' (et *omn.*
Bland.) *Pph. Seruii Regin.* 1674 batillum σ *corr. r y glossar. Mai*
batilum Seruii Paris. 7929 'quod magni penderet indutum se esse
 lato clauo ac praetexta et de balneis publicis prunas sibi domum a
 mediastinis adferri (aff.: *Porf.*)' *Porph.* clauum, et nigram quoque
 alutam *Peerlk.* bacillum ω cf. *Cic. de lege agr.* II 34, 93 37 //lassi
E 39 Proxima γ (*a*) *y* [*Bamb. uar.*] Postera *cett.* γ *uar.* ζ'
 nanque γ *EC* 40 Plocius *DC* λ uarius *DE* γ *C* (*v* σ *corr. a*
g r et Fran.) *Seruius* uarus *F* $\lambda' u$ (σ *pr. et* β) sinuisse *E* *u*
 uergilius *D a. ras. EC* uirgilius *F* $\lambda' u$ *D* *corr.* ζ' *Priscianus*
 41 anime λ qualis *E* γ (*r*) *y* [*Lips. pr.*] quales *cett.* ζ' nec *g*
Willelmus 42 neque quis] nequis *C* sit] fit *C* deuin-
 cior γ *u*

o qui complexus et gaudia quanta fuerunt!
 nil ego contulerim iucundo sanus amico.
 proxuma Campano ponti quae uillula, tectum 45
 praebuit, et parochi quae debent ligna salemque.
 hinc muli Capuae clitellas tempore ponunt.
 lusum it Maecenas, dormitum ego Vergiliusque:
 namque pila lippis inimicum et ludere crudis.
 hinc nos Coccei recipit plenissima uilla, 50
 quae super est Caudi cauponas. nunc mihi paucis
 Sarmenti scurrae pugnam Messique Cicirri
 Musa, uelim memores, et quo patre natus uterque
 contulerit litis. Messi clarum genus Osci;
 Sarmenti domina extat: ab his maioribus orti 55
 ad pugnam uenere. prior Sarmentus 'equi te
 esse feri similem dico.' ridemus, et ipse

TESTIMONIA.

43 ecbasis captiui 776 44 ecbasis capt. 991 46 'parochi —
 salemque' Prob. de nomine p. 209 K. 47 Seruius ad georg. I 273

VARIA LECTIO.

43 complexus $C\phi\lambda(\sigma \text{ et } \beta)$ complexus *cett.*' ζ 44 contulerim] praetulerim *C y ecb. capt. opp. Pph.' Ac. Acr.* iucundo *DECF (v\sigma r)* iucundo λ iocundo $\gamma u \zeta'$ *Pph.'* 45 Proxima *Fl'* Proxima *cett.*' ζ' *Pph.'* quae] q ; *E* tetum λ $t\epsilon\epsilon\bar{u}m$ ψ 46 Praebuit *u* parrochi *E Ac. Acr.* quae *DE\gamma CFu \zeta'* *Probus* que λ (\bar{q} l) qui *g y Pph.'* ligna] lingua *E (l1)* sed cf. *Cic. ad Att. V 16, 3* 47 mule *g* mulae *y opp. Seruius* ditellas *C* 48 it] ut *E* maecenas *DC\phi (v r)* mecenas γ maecenas ψ (l) mecenas *E\lambda u \zeta'* uergilius *C* uirgilius *cett.*' ζ' 49 Nanque γC lippus *E* 51 super] semp *C* Caudi cauponas] cauponas claudii *u* caudi *D (g r) y Pf. Porph.' Ac. Acr.* claudi *E \gamma C \zeta'* (et *omn. codd. Cr.*) *Pph.* claudii *Fl' u* nun.^c ϕ 52 scurre γ messiiq; *E a. ras. Pph. (non Pf.)* cicirri *DF\lambda' u (g et \beta 2) Pf.* cicirrei *y [\beta 1]* cicirri *C (v\sigma ar et Fran.) Pph. Porph.* cicirci γ circi *E* cicirrius (cicirrius *Porf.*) *Porph. in interpr. cf. CICEREIVS C. I. L. I 565* 53 patre] pat *C* 54 litis *D pr. E \gamma C (a 1 r) y [Lips. pr.]* lites *cett.*' ζ' 55 Sarmenti (*Serm: Pph.*) domina extat . . . Messi clarum genus Osci (orti *Pph.*) hoc ordine *Pph.' Porph.'* extat *Fph. opp. \Omega' \zeta' Pf.* 56 uenire *E (g)* sarmentis *E (g)* sarmentius *Porph.' opp. Acr. ad u. 63* 57 ferri *E* redem' *E pr.*

Messius 'accipio', caput et mouet. 'o tua cornu
ni foret execto frons' inquit, 'quid faceres, cum
sic mutilus miniteris?' at illi foeda cicatrix 60
saetosam laeui frontem turpauerat oris.

Campanum in morbum, in faciem permulta iocatus,
pastorem saltaret uti Cyclopa rogabat:
nil illi larua aut tragicis opus esse coturnis.
multa Cicirrus ad haec: donasset iamne catenam 65
ex uoto Laribus, quaerebat; scriba quod esset,
nilo deterius dominae ius esse; rogabat
denique cur unquam fugisset, cui satis una
farris libra foret, gracili sic tamque pusillo.

TESTIMONIA.

59—60 'quid — minitaris' gloss. Mai class. auct. VIII 341

VARIA LECTIO.

58 Missus *E* Mesius *C*(*r*) *opp. inscriptiones* capud *upr.* tua] tibi *Peerlk.* 59—61 'o si non esses mutilatus praesepto cornu de sinistra parte frontis, quid faceres (facer& *v*), quomodo minitaris ut taurus?' *Acr.* 59 Si *upr.* execto *ECFL'* (et *Fran.*) exsecto *Dγuξ* inq[ui]d *C* 60 miniteris *DEγ* (σ et β) minitaris *CFλ'u* (*vagr et Fran.*) *glossar.* *Mai* foeda *DEγξ* faeda *Cu* (β'σ) feda *FL'* 61 Saetosam *Dγ CFu* Saetossam λ *Setosã Eξ'* *Sec:* *g* laeui γ (σ) leui *ECFL'uD uar.* ξ' *Pph.' Linkerus* læti *D* 'leui oris frontem pro leuam partem ponit in fronte' *Porph.'* 'in leua parte frontis habuit cicatricem' *gloss.* *I* oris] orbe *Horkelius* ora *Apitzius* 62 Campanū *u* immorbum λ fatiem *u* iocatus] locatus *C* 63 saltrat *E* cyclopa *FL'* (*g*) *Ac.* *Acr.* ciclopa *DEγuξ'* cillo *pa C* cidopo *E* rogarat *C uu.* 64—67 *omis. y* [*Paris.* 7976 a 1. m.] 64 larua] barba *D a. ras.* *φ uar.* (*v 1r*) *cf. Acr.:* 'quia demissa erat (erat dem: *v Bamb.*) barba' aut] at *C* coturnis *D pr.* coturnis *cett.'ξ'* 65 cicirrus *DFλ'u* (*v 2 g et Fran.*) cicirrus *EγC* (*v 1σ a r et β*) hec λ' 66 querebat λ 67 Nilo deterius *v y* Nihilo deterius *DEγCFλ'* (*ar pr. et Fran. Bland. 4.*) *Pph.' Ac.* Nichilo deterius *u* (β') Nullo deterius *v 2 uar.* σ *r corr. y* Deterius nihilo *l 2* (*nich: g*) *y* dominae ius] domicevis *E* dominus *Pph.* dominū uis *Pf.* domini *γC* (*var*) *y fort. rectius, cons. Porph.:* 'id est: nullum praeciudicium dominum passum, quod illum decuria scribarum sibi comparasset' dominae *cett.' (β'σ) gloss. I* dñe *g* 68 unquam *Eγ(a)* nūc quā *g* unquam *cett.'ξ'* (et *omn. codd. Cruquii*) satis] sanis λ 1

prorsus iucunde cenam producimus illam. • 70
 tendimus hinc recta Beneuentum, ubi sedulus hospes
 paene macros arsit dum turdos uersat in igni:
 nam uaga per ueterem dilapso flamma culinam
 Volcano summum properabat lambere tectum.
 conuiuas audios cenam seruosque timentis 75
 tum rapere atque omnis restinguere uelle uideres.
 incipit ex illo montis Apulia notos
 ostentare mihi, quos torret Atabulus et quos
 nunquam erepsemus, nisi nos uicina Triuici
 uilla recepisset lacrimoso non sine fumo, 80

TESTIMONIA.

70 cf. *ecb. capt.* 1206: 'prorsus iucundam noctem produximus istam' 72 *schol. Pers.* 6, 24 78 cf. *Gellius* II 22, 25: 'ut est Horatianus quoque ille Atabulus' 80 cf. *Ouid. met.* X 6: 'fax . . . lacrimoso stridula fumo' *Auson. epist.* 4, 7: 'et tinguit piceo lacrimosa colonica fumo'

VARIA LECTIO.

70 iucunde $\gamma C F \lambda'$ (*var*) iocunde $\beta' \sigma$ iucunde *E* iocunde *u* iocundā *D* iucundā *g ecb. capt.* cenam *EC* ($\beta' ag$) caenam *D\gamma F \lambda' u \zeta* producimus Ω' ($\beta' \nu \sigma$ *corr. ar*) pducimus *gy* produximus σ *pr. y ecb. capt.* illam] istam *ecb. capt.* 71 recta Beneuentum] beneuentū recte *u* recta *E\gamma C* ($\nu i \sigma ag$) recte *DF \lambda' u* ($\beta' \nu 2 r$) *y* setulus *lpr.* 72 Pene *EF \lambda u* ($\beta' ag$) Paene *D\gamma C* ($\nu \sigma$ *et omnes codd. Cr.*) Poene *lr* arsit macros *y Lambinus opp. Pph.' schol. Pers.* turdos dum ω [*Médiol.* 1477] *opp. Pph.' schol. Pers.* tardos $\varphi 1$ turbos *E* in igni *DE\gamma C \varphi \lambda' u* (*u agr*) in igne ψ ($\beta' \sigma$) *schol. Pers.* insignis *Pph.'* 73 dilapso *DE\gamma u* ($\nu \sigma ar$ *et Fran.*; *dal: \beta 1*) delapso *CF \lambda' (g et \beta 2)* Volcano *ECF \lambda' y* [*Lips. Regim. 1 Vossian.*] Vulcano *D\gamma u \zeta'* 75 cenam σag (*et Fran.*) *y* caenam $\Omega' (vr et \beta)$ timentis *E\gamma C (ar) y* [*Lips. Mellic. Regim. 1*] timentes *DF \lambda' u \zeta'* 76 Tunc *vy* omnis *DE\gamma C (\sigma ar) y* [*Bamberg. Gronou. Lips. Mellic. Valentian. Vossian.*] omnes *F \lambda' u \zeta'* restringere *Cy* uideres] uideri *E* 77 Incipit *u* montis *D pr. \gamma C (ag) y* [*Bamberg. pr.*] montes *EF \lambda' u D corr. \zeta' Pph.'* appulia *D opp. Pph.'* mihi Daunia *Heimsoethius opp. Pph.' schol. Bamb.* 78 Ostentare φ mihi,], grauis *Heimsoethius opp. Pph.' Acr.* torret] terret *E\gamma C y opp. Pph.' Porph.' Ac.* at//abulus ψ *opp. Pph.' Ac. Gellius* 79 Nunquam *E\gamma C* Numquam *cell. \zeta'* uicina] auicina *C opp. Pph.'* triuici *D corr. CF \lambda' u \zeta' Pph.' Acr.* triciui *D 1 aut pr. E\gamma Ac.* 80 Valla *E* lacrimo *E*

udos cum foliis ramos urente camino.

hic ego mendacem stultissimus usque puellam
ad mediam noctem expecto; somnus tamen aufert
intentum ueneri, tum immundo somnia uisu
nocturnam uestem maculant uentremque supinum. 85

quattuor hinc rapimur uiginti et milia raedis,
mansuri oppidulo, quod uersu dicere non est,
signis perfacilest: uenit uilissima rerum
hic aqua, sed panis longe pulcherrimus, ultra
callidus ut soleat umeris portare uiator; 90
nam Canusi lapidosus, aquae non ditior urna
qui locus a forti Diomede est conditus olim.
flentibus hinc Varius discedit maestus amicis.

TESTIMONIA.

87 cf. ecbasis capt. 793: 'potio talis adest, quae uersu dicere non est' 93 cf. ecbasis capt. 506: 'flentibus hic paucis discedit moestus amicis'

VARIA LECTIO.

81 ramos *C opp, Acr.* 83 noctē mediā *D* 84 Intantum *φ*
immundo *DEγFu* *ς' Pph.* immundo *C Pf.* immōdo *λ* 85 Nocturna *C*
uentre *λ'* sopinū *C suppinum φ* 86 Quattuor *EγCFu* (*ual*) Quatuor
Dλς' raedis *γCFλ'(r)* redis *Euς'* rhēdis *D* 87 opidulo *DC*
88 pfacilē *y [Gronou.]* pfacele *ẽ E* perfacile *u* perfacile est *cett.'ς'*
Pph.' uilissima *u* 89 panis] *om. u pr.* 90 Cañidus *u*
umeris *D Pph.'* umbris *C* humeris *cett.'ς'* 91 labidosus *D pr.*
aquae] atq; *E* ^{aquae} *sed u opp. Pph.'* dicior *Dλ(vgr)* dulciōr *y* [*β2*
uar. et alii] *Pph.'* ditior *cett.* (*β'σal*) ditius *Peerlk.* urna] una
Apitzius opp. Pph.' *u.* 92 uncis inclusit *Bentl.*; *Peerlk. uersui* 88
iungit sic: 'signis perfacile est: locus a forti Diomede conditus est
olim; uenit . . . aqua' *uersus* 92 *non memoratur a Pph.' Porph.' Ac.*
Acr.; *gloss. Γ exhibit:* 'locus] Canusium' cf. *praeterea Acr. ad*
serm. l 10, 30: 'Canusini enim cum sint Latinae gentis et a Dio-
mede Gr(a)ecitatis partem trahant . . .' 93 hinc] hic *u(vg) y Bentl.*
hin *l pr. y* hinc *cett.* (*β'σar*) *Pph.'* cf. *Plaut. cist. l 2, 13:* 'hinc
flens abiit' uarius *DEγC* (*β'vagr a. ras.*) *Pph.* (*uarijs Pf.*) uarus
Fλ'u (*σ r p. ras. ct β corr.*) discedit *EγCFλ'uς' Pf. ecb. capt.*
(*desc: Pph.*) discessit *D* (*σ*) mestus *DEC u mēaestus λ*

inde Rubos fessi peruenimus, utpote longum
 carpentes iter et factum corruptius imbri. 95
 postera tempestas melior, uia peior adusque
 Bari moenia piscosi; dein Guatia Lymphis
 iratis extracta dedit risusque iocosque,
 dum flamma sine tura liquescere limine sacro
 persuadere cupit. credat Iudaeus Apella, 100
 non ego: namque deos didici securum agere aeuom,
 nec, siquid miri faciat natura, deos id
 tristis ex alto caeli demittere tecto.
 Brundisium longae finis chartaeque uiaequest.

TESTIMONIA.

94 'inde — peruenimus' Seruius ad georg. I 266 101 'namque
 — aeuom' Acr. ad serm. II 6, 65

VARIA LECTIO.

u. 94 *omis.* E 1 *opp.* Ac. Acr. utpote C 95 imbri] imbre
 C (*v2 uar.*) ymbri $\nu\sigma$ 96 tempesta E peiora tusq; γ atusq; E
 97 Bari D $\gamma C F \lambda' \zeta'$ Ac. Barri E (σr et $\beta 2$) Barri u maenia D
 Cu p/scosi D dein D E γC ($\beta' \nu \sigma a$) dehinc F $\lambda' u$ (g) Pph.' deinde
 r hinc Peerlk. gnatia D corr. E γC (*v uar.* σar et β) Pph. gratia
 D pr. F $\lambda' u$ ($\beta' \nu$ $\text{gr}\bar{a}$ g et Fran.) Pf. Egnatia ω Peerlk. lymphis
 D E γF (*v a g r*) Pph.' Ac. limphis C $\lambda' u$ ($\beta' \sigma$) nimphis η [Bamberg.
 Montepess. *uar.*] Nymphis Peerlk. 98 extracta D E C F u ζ' Pf. ex-
 structa $\gamma \lambda$ (σ) Pph.' risus] rurs' E *opp.* Pph.' Acr. iocos] locos
 C 99 thura D lumine E pr. η flumine C (g) flamine r limne Pph.'
 'limine] in templo' gloss. I 100 credat D E $\gamma F \lambda' u \zeta'$ Pph.' credet
 C (g) credas Peerlk. iudeus D E λu apellat] λ *opp.* Pph.' Ac. Acr.
 u. 101 del. Gruppeus *opp.* Pph.' Porph.' schol. γ 101 nanq; γC
 aeuom C aeuom cett.' ζ' (eu \bar{u} g) Pph.' u. 102 *om.* *v pr.*
 102 miris D a. ras. faciat] facia \ddot{s} λ (facias l) deos] deo E *om.*
 Pph.' 103 Tristis D E γC (a g) η [Bru \ddot{x} ell. 9777 Gronou. Mellic.]
 Tristes F $\lambda' u \zeta'$ Pph.' celi λu demittere $\gamma C F \lambda' u 2$ (a g et β)
 Pph.' dimittere D E u 1 ($\nu \sigma r$ et Fran.) 104 Brundisū E Brundisium
 cett.' Acr. Brundesium Pph.' Porph.' longe EC Pph.' cartę E
 carthę u uiequest Pph. uiaeque (uieq; g), *om.* est, u 1 (g) η Bentl.
 uiaeque est cett.' ζ' Pf. in extremo sermone 5 legitur in Porph.:
 'EGLOGA III (om. Porf.) huius eglogae ordo post secundam eglo-
 gam primi libri ordinatus est'

VI

non quia, Maecenas, Lydorum quicquid Etruscos
 incoluit finis, nemo generosior est te,
 nec, quod *auos tibi maternus fuit atque paternus,
 olim qui magnis legionibus imperitarint,
 ut plerique solent, naso suspendis adunco
 ignotos aut me libertino patre natum.
 cum referre negas quali sit quisque parente
 natus, dum ingenuus, persuades hoc tibi uere,
 ante potestatem Tulli atque ignobile regnum

5

TESTIMONIA.

I 6. 5 'naso — adunco' schol. Pers. 1, 40

VARIA LECTIO.

I 6. AD MECENATEM DE VITA SVA *Eγ* (*σ ar et Fran.*) EGLOGA
 (EGLOGA · λ) VII · *DFlu inscriptione carent C (v gl et β) totus
 sermo post I 3 legitur in Porph.'* HAEC EGLOGA ORDINE SVO. ||
 SEQUITVR *Porph.* 1 *mēcenas DC (vr) mēcaenas Fl' mecenas
 Eγ u ζ' lidorum Clu (σ) Pph.' lydorum cett. ζ' Pph.' alt. l. Ac.*
 quidquid *C (g) Pph. qāvicqd E quicquid cett.' ζ' Pf. etruscos u*
 2 *finis DEγ pr. C (agr) y [Lips. pr. Mellic.] Pph.' fines Fl'u
 D corr. ζ' Pph.' alt. l. Acr. generosius E opp. Acr. u. 3 post
 u. 4 legitur in y [Mellic.] 3 Ne Eγ auus Ω' ζ' Ac. Acr.*
 4 *legionibus Ω' ζ' regionibus y; imitatus est Apollinaris Sidon. carm.
 II 204: 'innumerabilibus legionibus imperitabant' imperitarint DγC
 (σ ar) imperitarint E imperitarent Fu (β'vtr uar.) inperitarent λy im-
 peritaret g imperitarunt y 5 Vt DγCφu λ p. ras. ζ' Aut Eλ'ψ2
 (v uar.) Aut ψ adunco] acuto y [codex collegii Trinitatis] ω
 schol. Pers. 6 Ignatos E ut Dφ corr. (σ corr. et β pr. Fran.
 p. ras.) aut γFl'u (σ pr. a r et β corr. Fran. a. ras.) at ut E aut
 ut C (g) et ut v natus D1 C (r1) natos γE (v2 uar. a g) natum
 Fl'u D2 γ uar. (β'vσ) 7 Dū u pr. y nēgas D pr. qualis Eγ
 pr. y 8 ,persuades hoc tibi, uere sic interpung. Doederlinus opp.
 Acr. 'persuades hoc tibi recte' Acr. ad u. 14 'Recte hoc tibi per-
 suades, o M(a)ecenas, quod ante imperium Tulli qui unus ex septem
 regibus seruili tamen genere fuerat, alii multi ignobiles sed uiri boni
 et uitae optimaē extiterunt. Sensus hic est: Recte hoc sentis, non
 nobilitatem magni pendis sed uirtutem' Acr. 9 tullii u (g) tullii
 cett.' ζ' Pph.' *Porph.' Acr. ignobile regnum] ignobili regnum Pph.
 ignobilis regni Pf. ignobilis Anci Peerlk.**

multos saepe uiros nullis maioribus ortos 10
 et uixisse probos, amplis et honoribus auctos;
 contra Laeuinum, Valeri genus, unde Superbus
 Tarquinius regno pulsus fugit, unius assis
 non unquam pretio pluris licuisse, notante
 iudice quo nosti populo, qui stultus honores 15
 saepe dat indignis et famae seruit ineptus,
 qui stupet in titulis et imaginibus. quid oportet
 nos facere a uolgo longe longeque remotos?
 namque esto, populus Laeuino mallet honorem
 quam Decio mandare nouo, censorque moueret 20
 Appius, ingenuo si non essem patre natus:
 uel merito, quoniam in propria non pelle quiessem.

TESTIMONIA.

11 cf. Prudent. c. Symmach. I 595: 'honoribus aucti' et ecbasis
 capt. 1151: 'litterulis doctus, multis et honoribus auctus' 15—16
 'populus quoque (si florileg.) stultus — indignis' Vincent. Bellouac.
 spec. hist. 69 florileg. Nostrad. 188

VARIA LECTIO.

10 Multo *EC opp. Pph.'* sepe *Eγλ* crede *Peerlk. opp. Pph.'*
 nulli *C opp. Pph.'* 11 amplis] multis *v*, sed † amplis *super-*
scr. a 2. m. y ecb. capt., at cf. Sallust. Iug. 25, 4: 'amplis hono-
ribus usi' 12 leuinum *DEγλ'u* 13 pulsus regno *C (g) y*
 fugit *DγCFλ'uς'* (et 4 *Bland.*) fuit *EF corr. λ' corr.* (62 *r uar. et*
β uar.) cf. *Vergili Maecenas* l 24: 'quae bene praecinctos postmodo
 pulsa fugit' *Ouid. met. VII 290: 'pulsa fugit macies' Lactant. di-*
uin. instit. I 13: 'fugit igitur expulsus' regno pulsus fugit] fugit
 pulsus regno *Peerlk.* 14 Non unq̄ *E* Non unquam *γFλ'uD corr.*
ς' Nonnumquam *D a. ras. (g) Pph.* (nō nunq̄ *Pf.*) Nonnumq̄ *C*
pcio DC p̄ci E plures *l 1* 15 iudice quo? nosti: populo *Keckius*
 iudice eo, nosti, *Peerlk.* 16 Sepe *EC* fame *EC* fama *λ'*
 17 inmaginib; *C* 18 nos] non ω uos *Bentl. opp. Ac. Acr.* uolgo
ECFλ' (v) y [Lips. pr. Vossian.] uulgo Dγυς' longēque] lateque
g y Pf. opp. Pph. y [omn. Cr.] post u. 18 uersum 'uiuere perpetuo
(uel uel porro) longe longeque remotos' excidisse putat Doederlinus
opp. Pph.' 19 Nanq; *γC* Namque *cett. ς' Pph.* esto] est *Pph.'*
 esto, ut *Kirchnerus opp. Pph.' Ac. Acr.* leuino *γ λ u*
u. 21 in parenthesi collocat Reisigius 21 Aapius *u* si non
 essem] qui non esset *Peerlk.* 'cum non essem' *schol. I'*
 22 quiesset *Peerlk. opp. Pph.'*

sed fulgente trahit constrictos Gloria curru
 non minus ignotos generosis. quo tibi, Tilli,
 sumere depositum clauom fierique tribuno? 25
 inuidia adcreuit, priuato quae minor esset.
 nam ut quisque insanus nigris medium impediēt erus
 pellibus et latum demisit pectore clauom,
 audit continuo 'quis homo hic est? quo patre natus?'
 ut siqui aegrotet quo morbo Barrus, haberi 30
 et cupiat formonsus, eat quacumque, puellus
 inicit curam quaerendi singula, quali
 sit facie, sura, quali pede, dente, capillo:
 sic qui promittit, cuius, urbem sibi curae,

TESTIMONIA.

31. 33 cf. eeb. captiui 1145: 'formosus facie sura pede dente lacerto'

VARIA LECTIO.

23 Set γ pr. constrictos $\Omega' \zeta'$ Ac. constructos σy conscrip-
 ptos Pph.' 24 quo tibi] qđibi E quo] quod D a. ras. Pph.'
 opp. Ac. tilli DE γ Fl ζ' Pph.' schol. I Bentl. tullu u ($\nu \sigma$ corr. l
 a. ras. et Fran.) Ac. 25 clauom C clauum cett.' ζ' fieri] fure
 aut fiere C tribunalum D corr. u 2 y tribunus u 1 tribuno cett.' ζ'
 Pph.' Porph.' Ac. Acr. 'ceterum illud simplicius erat fierique tribu-
 num' Porph.' 26 adcreuit ECF $\lambda'u$ (νr et Fran.) accreuit D γ ($\sigma a g$
 acreuit β) quae minor] qui minor E 27 nigris] om. u impedi-
 diēt DC λ' ($\sigma a r$ et Fran.) Ac. impediēt E γ (ν ĩp: g) inpediit u φ
 corr. (et β in ras.) y 28 demisit γ CF $\lambda'u \zeta'$ (demissis r) dimisit DE
 (y) clauom C clauum cett.' ζ' 29 hic est DE γ ($\beta' \sigma a r$) est hic?
 y [Barcin. Monac. V, omn. codd. Cruq., Vatic. B ap. Feam] hic
 et CF $\lambda'u$ (g) hic aut y Bentl. hic ē. ~~aut~~ ν hic, est Apitzius hic?
 et Kruegerus 'aut inquirentium aut exprobrantium hic sermo est'
 Acr. 30 Vt DE γ C $\psi \lambda'u \zeta'$ Pph.' Ac. Et $\varphi \psi$ uar. in marg. a. ras. ut
 uid. (r) y 'alia comparatio' Acr. siqui DF $\lambda u \gamma$ ras. Pph.' Ac. si
 qui C siquis γ a. ras. siqui// E egrotet Eu barrus DE γ Cu ζ'
 schol. γ cf. Cic. Brut. 46, 169 uarrus Fl' Pph.' Acr. 'Barrus (Var-
 rus ν Barus Fran.) iste cupiebat se (om. ν) formosum uideri (uid:
 form: γ Bamb. Fran.)' Acr. 31 Et cupiat DE γ CF ζ' (et omn.
 Bland.) Ac. Acr. Vt cupiat $\lambda'u \varphi$ uar. ψ corr. ($a 2 r$ uar.) y et per-
 cupiat Paulus ut percipiat Doederlinus formonsus C formosus
 cett.' ζ' quacunq; C 32 Inlicit C Illicit g Initiat E Inicit cett.'
 ζ' Iniciet Peerlk. 'inicit (incipit γ Bamb. Fran.)' Acr. in interpret.
 'querend/i ψ querenti E 33 facie E 34 sic] Si Cy opp.

imperium fore et Italiam, delubra deorum, 35
 quo patre sit natus, num ignota matre inhonestus,
 omnis mortalis curare et quaerere cogit.
 'tunc, Syri, Damae, aut Dionysi filius, audes
 deicere de saxo cuius aut tradere † Cadmo?'
 at Nouius collega gradu post me sedet uno: 40
 namque est ille, pater quod erat meus. 'hoc tibi Paulus
 et *Messalla uideris? at hic, si plostra ducenta
 concurrantque foro tria funera, magna sonabit
 cornua quod uincatque tubas: saltem tenet hoc nos?'

TESTIMONIA.

38 Prisc. XVIII 1, 4

VARIA LECTIO.

Pph. *Porph.* *Ac.* qui] *om.* *E* cuius *Eγ*1 *C* (*a r*) *y* [*Bamberg.*
Barcinon. Regin. 1] *Acr.* ciues *cett.* 'ς' *Pph.* cui9 *g* curae et *y*
 curet *gy* curę & rei (*leg. rel.*) *Pph.* 35 delubra] et delubra *y* *Benl.*
 36 matre] *om.* *γ pr.* 37 Omnis *C* (*g*) *y* [*Bruxell.* 9777 *Lips.*]
 Omnes *cett.* 'ς' mortalis *γC* (*a g*) *y* [*Lips. Mellic.*] mortales *cett.* 'ς'
 curę *E* querere *EγCu* cogat *D*1 *EγFl'* (*β' vag* *cugat r*)
 cogit *u D* 2 (*σ*) cog& *C* ut *uid.*, *coni.* *Peerlk.* 38 Tunc *E Tu*,
omisso ne D recte etiam Priscian. siri *ECu* dame *Cλ* damme
Ac. cons. Acr. aud *γ pr.* dionysi *F* dionisi *cett.* 39 de *DEγ*
CFλ' 'ς' *Pph.* *Acr.* *e u* (*σ pr. g*) *om. y* saxo] xaso φ cuius *C* (*a*)
 cui9 *g* ciues *cett.* 'ς' *Pph.* aut *DEγCFλ'* 'ς' *Pph.* & *u y* cadmo
Ω' (*sed euanuit C*) 'ς' (*et 4 Bland.*) *Pph.* *Porph.* *Ac.* *Acr.* chatmo *σ*
 camo *y* [*Paris.* 8216 *corr. codex Martinius cum Busl. et Nann.*]
 chamo *y* [*Zulichemianus siue Carrionis cod.*] cahmo *y* [*Regius*]
 bathmo *coni.* *Cruquius* 'Cadmus carnifex illo tempore fuisse dicitur'
Porph. 'Cadmus fuit carnifex notae crudelitatis' *Acr.* 40 At *D*
Eγ *corr.* *CFλ'* 'ς' *Pph.* *Porph.* *Ac.* Et *u* Aut *γ pr.* (*r pr. aut i*)
 'Subiectio' *Acr.* collega *Ω'* 'ς' *Pph.* *uu.* 41 — II 7, 118 *DE-*
SVNT *cod. C*

Ω' = *DEγFl'* (*λ l*) *u*; 'ς' = aut omnes *codd.* *β'* (*β Fran.*)
v σ a g r (*l*) aut ea pars horum *codd.* ex quibus non aliae lectiones
 notantur; 'ς' = aut omnes *codd.* *v σ a g r* (*l*) aut ea pars horum
codd. ex quibus non aliae lectiones notantur

41 Nanque *λ'* ille] *omis.* *λ i* *opp.* *Pph.* tibi] tibi *γ* 42 messala
Ω' 'ς' *Acr.* hic] *hσ* *u* plostra *DEγFl'* 'ς' *Pph.* plaustra *u y* [*Fran.*
cum aliis] 43 'Aut magna cornua. aut magna funera. aut magna
 sonabit pro ualde sonabit' *Acr.* 44 quod] quo *Kirchnerus opp.* *Acr.*

nunc ad me redeo libertino patre natum, 45
 quem rodunt omnes libertino patre natum,
 nunc, quia sim tibi, Maecenas, conuictor, at olim,
 quod mihi pareret legio Romana tribuno.
 dissimile hoc illi est; quia non, ut forsit honorem
 iure mihi inuideat quiuis, ita te quoque amicum, 50
 praesertim cautum dignos assumere, praua
 ambitione procul. felicem dicere non hoc
 me possim, casu quod te sortitus amicum:
 nulla etenim mihi te fors optulit; optimus olim
 *Vergilius, post hunc Varius dixere quid essem. 55

TESTIMONIA.

47 'nunc (non Seruius) — conuictor? Seruius ad Aen. I 214 gloss. Mai class. auct. VIII 598 49 sq. Prisc. XV 6, 35 'dissimile — quiuis? Prisc. XV 4, 24

VARIA LECTIO.

Ω' = *DEyFl' (λl) u* ξ' = *aut omnes codd. β' (β Fran.) vσagr (l) aut ea pars horum codd. ex quibus non aliae lectiones notantur* ξ = *aut omnes codd. vσagr (l) aut ea pars horum codd. ex quibus non aliae lectiones notantur*

uu. 45 sq. omis. *y* [*Argent. III pr.*] *tacent Pph.' Porph.'*
 u. 46 om. *y* [*Bamberg. 1 Lips. pr. Par. 8216 pr. 8219 Nostrad. 184 a 1. m. Vossianus 1*] u. 47 ante 46 ponit *y* [*Bruzell. 9777* 46 omnes] *homines u natum EyFl'u (β'σ) natus D (vagr) y 47 sim EyFl'u ξ Pph.' Seruius sum D (β') y glossar. Mai, Bentl. 'quod sum' schol. y in interpret. tibi Maecenas] mecnas*
l u opp. Pph.' Seruius maecenas D (vag) maecenas F (l) mecnas y mecnas Elu (σr et Fran. mecena β) 48 pararet D pr. E 49 illi] & illi u ille E forsit Ω' (β'va et omn. codd. Cr.) Pph. Priscianus fors sit g y forsitan λ2 u uar. (σ) y Pf. 50 qui uis ψ Pph. quiuis etiam Pf. uu. 51—53 om. E1 opp. Acr. 51 Praesertim Eu assumere DEyu ξ' assumere λ' adsumere F adsūmere g punctum post assumere ponit, tollit ante felicem Apitzius 52 Ambicione D λ 53 me] Te u possim Ω'ξ' (et omn. Bland.) possum σ corr. l2 uar. (et β superscr.) y possunt ω commentat. Cruq. Bentl. 54 mihi te] tibi me y [cod. colleg. s. Trinit. ap. Bentl., 2 codd. Valart] commentat. Cruq. Bentl. optulit γ λ (g) y obtulit DEFu ξ' 55 Virgilius Ω'ξ' uarius DEγ (vσ corr. agr a. ras.) uarus Fl'u (β'σ pr. r p. ras.) essem] esset E

ut ueni coram, singultim pauca locutus,
 (infans namque pudor prohibebat plura profari)
 non ego me claro natum patre, non ego circum
 me Satureiano uectari rura caballo,
 sed quod eram narro. respondes, ut tuus est mos, 60
 pauca: abeo, et reuocas nono post mense iubesque
 esse in amicorum numero. magnum hoc ego duco,
 quod placui tibi, qui turpi secernis honestum
 non patre praeclaro, sed uita et pectore puro.
 atqui si uitii mediocribus ac mea paucis 65
 mendosa est natura, alioquin recta, uelut si
 egregio insparsos reprehendas corpore naeuos,
 si neque auaritiam neque sordes ac mala lustra

TESTIMONIA.

56 Prisc. XV 2, 5. 4, 19 56—57 'singultim — profari' ecb. captiui 117 sq. 56 'singultim pauca locutus' gloss. Mai class. auct. VIII 553 59 Seruius ad georg. II 197 62—64 'magnum — puro' om. u. 63 floril. Nostrad. 188 64 cf. ecb. captiui 1147: 'tu patre praeclaro nutritus pectore casto' 66—67 'uelut — naeuos' Hieronym. epist. ad Saluinam 79

VARIA LECTIO.

56 ueni] λ recte etiam Pph.' Priscian. singultu u opp. Pph.' Ac. Priscian. ecb. capt. glossar. Mai singultū γ marg. schol. Fran.
 57 nanq. λ 58 claro DFL'u ($\beta'v\sigma gr$) clarum E γ (a) y natum] nautū ψ 58. 59 'ORDO. Non ego narro me circum rura uectari caballo sature iano . . . Tarentino quia Satureia dicta est Tarentina ciuitas' Acr. 59 me] Ne u pr. opp. Seruius sature iano F sature//iano D sature iano λ' ($a g$) satureiano E γ (σr et β) Pph.' Seruius cons. Porph.' satyreiano u (ν) Satureiana Petrus Nannius sata Vreiano Zangemeisterus 'Satureiani nomine fundi in Apulia illis temporibus fuisse dicuntur satis ampli ac nobiles; per quod 'Apulum equum' significat' Porph.' 60 eram] erat u y 61 Pauca] † pauca (sic) γ
 62 magnō D ego] om. D pr. 64 preclaro λu s& γ s; u sed cett.' 65 si] om. E uiciis D λ ac DE $\gamma u\zeta'$ Pph.' aut FL' at $\varphi_2 y$ 66 alioquin DE $\gamma u \varphi_2 \psi$ corr. ζ' Pph. alioqui Fu Pf. alio qui λ (alioqui l) recta] uera Pph.' uelud E 67 insparsos E γu ($\beta'a gr$) insparsos DFL' ($\nu \sigma$) Hieronymus reprehendas $\Omega' \zeta'$ Hieronymus reprehendas σy deprendas Marklandus
 corp̄re λ neuos r neuos $\Omega' \zeta'$ 68 auiritiam γ auariciam D λ ac mala $\Omega' \zeta'$ Pf. nec mala y [V Lips. I Monac. III] ac neq.// r ^{† mala}

obiciet uere quisquam mihi, purus et insons,
 ut me conlaudem, si et uiuo carus amicis: 70
 causa fuit pater his, qui macro pauper agello
 noluit in Flauī ludum me mittere, magni
 quo pueri magnis e centurionibus orti,
 laeuo suspensi loculos tabulamque lacerto,
 ibant octonos referentes idibus aeris, 75
 sed puerum est ausus Romam portare docendum
 artis, quas doceat quiuīs eques atque senator
 semet prognatos. uestem seruosque sequentis,
 in magno et populo siqui uidisset, auita
 ex re praeberi sumptus mihi crederet illos. 80

TESTIMONIA.

69 Probus cathol. t. IIII 28 K. Claudius sacer. II 48: 'insons in-
 sontis: sic Horatius' 70 cf. ecb. captiui 225: 'ut te collaudem,
 uideam geminumque parentem'

VARIA LECTIO.

aut mala *Pph.* ω *Bentl.* 'Ordo est. Si neque auaritiā in me re-
 prendis neque tabernās . . .' *Acr.* 69 Obiciat *Dy opp. Pph.'*
 quisquam uere *gy Pph.'* 70 ut] ne *Peerlk. opp. Acr. ecb. capt.*
 conlaudem *Eγψu pr. (v a g r)* collaudem *D λ'u corr. σ' ecb.*
capt. laudem φ 'ut me laudem' Acr. in interpret. amicis γ
 71 his pater *E (β') y* 72 flauī *DEγu pr. σ' Pph. flauī F λ' u*
corr. Pf. 73 e *Du (β'σ gr)* et *γFλ' (v a r 2 uar.) om. E* 74
 Leuo φ 75 octonos *Da. ras. Eγ pr. (a g r pr.) y [Sorbon. 1578*
corr.] Ac. octonis γ corr. Fλ'u D p. ras. (β'ν σ) aeris *DEγ pr.*
(a r a. ras.; ξri g) aera *γ corr. Fλ'u D uar. (β'ν σ)* asses *y [Sorbon.]*
 asse sacris *Ac. cf. inscr. Orelli-Henzen. nr. 7115, 6: 'municipes*
praesentes acciperent aeris octonos' Cic. pro Q. Roscio 10, 28: 'nam
illa membra merere per se non amplius poterant duodecim aeris' Plin.
nat. hist. XIII 95: 'censores . . . edixerunt, nequis uinum Grae-
cum . . . octonis aeris . . . uenderet' 76 Set *γ pr. ausis E*
 77 Artis *Eγ (a 1) y [Mellic. 1 Montepess.] Artes DFλ'u σ'* 78 ^vsestē
E sequentis Eγλ' (a r) y [Mellic.] sequentes DFuλ2σ' 79 po-
 pulo] puero *Peerlk. sed habemus 'in magno populo' etiam apud Plaut.*
Truc. I 1, 55 Flor. I 26, 6 Sulpic. Seuerum I 84 siqui DEγFλ'σ'
 (et *codd. Bland.) Ac. si quis u (g) y Acr. in interpret. 80 ^{re}preberi φ*
 preberi λ' crederit *E*

ipse mihi custos incorruptissimus omnis
circum doctores aderat. quid multa? pudicum,
qui primus uirtutis honos, seruauit ab omni
non solum facto, uerum obprobrio quoque turpi;
nec timuit, sibi ne uitio quis uerteret, olim 85
si praeco paruas aut, ut fuit ipse, coactor
mercedes sequerer; neque ego essem questus: at hoc nunc
laus illi debetur et a me gratia maior.
nil me paeniteat sanum patris huius; eoque
non, ut magna dolo factum negat esse suo pars, 90
quod non ingenuos habeat clarosque parentis,
sic me defendam. longe mea discrepat istis
et uox et ratio: nam si natura iuberet
a certis annis acuum remeare peractum
atque alios legere ad fastum quoscumque parentis; 95

TESTIMONIA.

91 cf. ecb. captiu. 1148: 'certum est, ingenuos habeas ditesque parentes'

VARIA LECTIO.

81 omnis *DEγ* (*a g 2 r*) *y* [*Bruxell.* 9777 *Gronou. Mellic. Valentian.*] omnes *Fλ'u ζ'* 83 seruauit *DEγ u ζ' Pph. Acr.* seruabat *Fλ'u uar. y* 84 obprobrio *γ Fλ'u ζ' Pf.* obpprio *E* opbriio *D* oppbriio *g* obprobrium *Pph.* 85 *commate ante olim distinxit Stallbaumius cum uolgo uerteret olim iungatur* 87 ego] *om. D* questus *γ* ad hoc *D a. ras. γ Fλ'u ζ'* (*et omn. codd. Cruquii praeter Diuacii et 1 Bland.*) adhuc *E* at hic *g* ab hoc *D p. ras.* at hoc *y* [*Vaticanus E apud Feam*] *Aldus* ad haec *y* [*1 Bland. cum aliis*] *Bentl.* ob hoc *σ 2 y* 'ad hoc] propter hoc uel nunc usque. alii 'ad haec' legunt, ut sit: ad haec quae praestitit' *Ac. Acr.* 89 poeniteat *γ (v)* peniteat *DEFλ'u ζ'* paeniteat *y* [*Lips. Mellic. Nostrad.* 184] *co* ego *u pr.* 90 magna] magno *y Pph. opp. Acr.* 91 ingenuos] exiguos *E* habeat] habeam *Pph.* parentis *Eγ (a 1 r)* *y* [*Mellic.*] parentes *DF λ'u ζ' Pph.* 93 ratio *λ* 94 Aucertis *λ* Acerti *E* a teneris *I. Bootius opp. Acr.:* 'a certo anno' acuo . . . pacto *y* [*Lips.*] euū *u (g et β)* acuum *cell. ζ* remanere *E* 95 Adq; *φ pr.* fastum] fastus *Pph. opp. Pf. Porph.* 'ad fastum] ad superbiam ad nobilitatem an ad eligendi fastidium quod ex copia nascitur' *Acr.* ac licitum hos legere a fatis *Peerlk. opp. Ac. Pph.* quoscunq; *λ Pf.* quos-

optaret sibi quisque, meis contentus honestos
 fascibus et sellis nollem mihi sumere, demens
 iudicio *uolgi, sanus fortasse tuo, quod
 nollem onus haut unquam solitus portare molestum.
 nam mihi continuo maior quaerenda foret res 100
 atque salutandi plures, ducendus et unus
 et comes alter, uti ne solus rus * peregreue
 exirem, plures calones atque caballi
 pascendi, ducenda petorrita. nunc mihi curto
 ire licet mulo uel si libet usque Tarentum, 105
 mantica cui lumbos onere ulceret atque eques armos;
 obiciet nemo sordes mihi quas tibi, Tilli,
 cum Tiburte uia praetorem quinque secuntur

TESTIMONIA.

103—104 'plures — petorrita' Isidorus orig. XX 12, 4 104 cf. Quintilianus I 5, 57: 'plurima Gallica eualuerunt ut raeda ac pe-
 torritum, quorum altero tamen Cicero altero Horatius utitur'
 107 cf. ecb. capt. 1152: 'obiciet nemo sordes tibi, quas mihi multi'

VARIA LECTIO.

cumque *cett.* u corr. ζ' Pph. ὀq; u pr. parentis Eγ (a r) y [Gronou-
 Mellic. patēntis Montepess.] parentes DFl' u ζ' Pph.' 96 Obtar & Fl
 sibi] si Fl' meis] meo Peerlk. honestos Ω' ζ' (et omn.
 codd. Cr.) Ac. honestos σ y onustos y Lambinus sed cf. Plaut. capt.
 II 3, 32: 'qui me honore honestiorem semper fecit et facit' 97 su-
 mere] facere uolebat u pr. 98 luditio Eγ u *uolgi] nulgi E
 uulgi *cett.* ζ' 99 nollem: onus Peerlk. hon' u (a 2 l et Fran.)
 onus *cett.* ζ' haut Dγ 1 (σ) aut E (ν) haud Fl' u γ 2 ζ' unquam
 E λ unquam *cett.* ζ' molestv E 100 querenda E λ 101—
 103 ducendus — plures] *omis.* E 101 et] ut γ 1 aut pr. ut uid.
 102 come salter F uti nec u (et β corr.) y opp. Pph.' rusue Ω ζ'
 rusue y [Fran.] rus ue (rusue ue Pph.) peregre Pph.' rus peregreue
 G. N. du Rieu disput. de gente Fabia p. 456 peregre aut Ω (nisi
 quod E deficit) ζ peregre l y [Fran. Nostradam. 184] peregreue y
 [Wolfenbutt. III] Aldus 104 ducenda] et habenda Peerlk. curto]
 cureo E 106 onere u oneret γ equos E 107 nemo sordes
 DEγ Fu ζ' sordes nemo λ y [Basil. I] opp. Pph.' ecb. capt. quas
 //tibi φ tilli DEγ Fl u uar. (β' σ a r) Pph. Porph. Ac. tulli u
 (vgl a. ras. r uar.) Pf. Porf. 108 tyburte E pretorem γ Fl
 secuntur Eγ φ (ν et β) sequuntur ψ pr. u sequuntur D λ' ψ corr.
 (σ agr et Fran.)

te pueri, lasanum portantes oenophorumque.
 hoc ego commodius quam tu, praeclare senator, 110
 milibus atque aliis uiuo. quacumque libido est,
 incedo solus, percontor quanti holus ac far;
 fallacem circum uespertinumque pererro
 saepe forum, adsisto diuinis, inde domum me
 ad porri et ciceris refero laganique catinum; 115
 cena ministratur pueris tribus, et lapis albus
 pocula cum cyatho duo sustinet, astat echinus
 uilis, cum patera gutus, Campana supellex.
 deinde eo dormitum non sollicitus, mihi quod eras
 surgendum sit mane, obeundus Marsya, qui se 120
 *noltum ferre negat Nouiorum posse minoris.
 ad quartam iaceo; post hanc uagor, aut ego lecto

TESTIMONIA.

123—124 'ungor — lucernis' Seruius uulgatus ad Aen. I 726 (non

VARIA LECTIO.

109 enophorum *u* eo nophorū *E* 110 cōmodius *E* pre-
 clare λ ^{cl} p̄dare *u* 111 Millib; *E y Ac.* Milibus *cell.* 'ς' (et 'mss. omnia
 praeter 1 Bland.' *Cr.*) Militibus *y* [1 Bland. pr. aut 1 Gronou. 1]
 & multis aliis *y* [2 Bland. ad marg.] 'multis aliis rebus commodius
 uiuo' *Acr.* 'si milia sunt seuatorum, commodius me fateor uicitare;
 nam (non γ ν) a (om. Fran.) milio (mino ν), ut quidam putant, fal-
 sum est; nam numeri tantum singularis est milium' *Acr.* multis *Lam-*
binus mollibus *Praedicouius* millibus atque alius *Apitzius* nobilibus-
 que aliis *Peerlk.* mollius *conicci* 112 holus *E γ u* (β' a g l r) olus
DFl (νσ) 113 uespertinus *y* [*Bruzell.* 9777 a 2. m., *codd. ap. R.*
Stephanum] *Lambinus* opp. *Pph.* *Porph.* *Acr.* 114 Sepe *E γ*
 adsisto *E γ Fl'* (β' ν a r) *Pph.* assisto *Du* (σ g) 115 Aporri *D* at
 porri *Pph.* lagane *E* lachauī *y* [1 cod. *Lambini* (?)] opp. *Pph.* *Acr.*
 116 Cena *E* (g) *y* [β *Mellie.* *Paris.* 8216. 8219 *Regius Vossia-*
nus] Caena *cell.* 'ς' 117 cyatho *F* cyato λ' ciatho *D γ* ciathito *E*
 duo] mihi *y* [3 Bland.] opp. *Pph.* astat *DE γ Fu* 'ς' adstat λ'
Pph. 118 gutus *DE γ Fl'* (νσ a r) guttus *u* (β' g) suppellex φ a.
ras. 119 mihi quod] qđ m̄¹ *u* 120 obeundis φ opp. *Pph.*
 marsya *E* (a g) misia *D* marsia *cell.* 'ς' 121 Vultum *DE γ Fl'* 'ς'
Pph. Vuultū *u* minores *y* *Pph.* 122 At *E* lecto] scripto
g y opp. *Pph.* 'lecto] p̄ lectito' gloss. γ 'aut ego lecto] cum me

aut scripto quod me tacitum iuuet, ungor oliuo,
 non quo fraudatis immundus Natta lucernis.
 ast ubi me fessum sol acrior ire lauatum 125
 admonuit, fugio rabiosi tempora signi.
 pransus non auide, quantum interpellat inani
 uentre diem durare, domesticus otior. haec est
 uita solutorum misera ambitione grauique;
 his me consolor uicturum suauius ac si 130
 quaestor *auos pater atque meus patruusque fuissent.

TESTIMONIA.

extat in cod. Cassell.) 'nam ob pinguedinem incalesse hunc Natam in-
 duxit, quod potest ab Horatio uideri translatum, qui ait: ungor — lucer-
 nis' schol. Pers. 3, 31 123 cf. hexametri finem apud Symphos. aenigm.
 42, 3: 'ungor oliuo' 125—126 'ast — admonuit' Seruius ad georg.
 III 443 Eutythis ars II 16 p. 485 K.

VARIA LECTIO.

delectet. lecto producta priore syllaba enuntiare debemus, quia fre-
 quentatium est ab eo quod est lego' *Pph.' Porph.'* 123 scripto]
 scribo *g y* lecto *y* iuuet *D γ E F λ* ($\beta' \nu \sigma a$ uiuet *l 1*) iuuat *u*
 (*g l 2*) *y* unguor 'E ungor *cell.'* 124 non quo] quo non
schol. Pers. furatis *Seruius Lionis opp. Pph.' schol. Pers.*
 immundus *E γ F λ'* ($\beta' \nu \sigma r$) *Pph.* imundus *g Pf.* immundus *D u* (*a*)
 natta *D F λ' γ 2* ($\nu \sigma a r$) *Pph.' Porph.' Ac. Seruius Lionis* nat a *E*
 nata $\gamma 1 u$ (*et β*) *schol. Pers.* natta *g Pf. pr.* *u.* 125 *om. y*
 [*Lips. pr.*] 125 ast] Est $\psi 1$ *opp. Seruius Eutyth.* lauandū *u*
opp. Seruius Eutyth. 126 Admonuit *D E γ F* ($\nu \sigma a r$ *et β*) Ammo-
 nuuit $\lambda' u$ (*g et Fran.*). rabiosi (rabiosa γ *pr.* rabidosi *r uar. y* rubi-
 dosi *D pr.* rapidosi *y*) tempora (tempore *D pr.* $\lambda 1 y$) signi $\Omega' \zeta'$
Pph.' cons. gloss. Γ uidetur esse parodia cf. s. I 5, 9 sq.; cāpū lu-
sitq; trigonem g campum lusumque trigonem ('sed in V supposita sunt
puncta, uulgataque lectio est adnotata: rabiosi tempora s.' Cruqu.) y [*V*
Paris. 9219 (?) ap. Valart.] campum nudumque trigonem *Benil.* campum
 inuisumque trigonem *Paulyus* campum lusumque strigosum *Apilzius*
 'caniculares dies dicit qui sunt caloratissimi (col: *codd. nostri*)' *Porph.'*
 'rabiosi] (a)estuosi. dicit autem dies caniculares' *schol. γ* 'caniculares
 dies sanctificat (*lege: significat*)' *schol. Fran.; cf. Auien. Arat. 1275:*
 'uenientis tempora signi' 127 interpellat *D γ φ λ u* *Pph.' Ac.* inter-
 pellet ψ interpell& *E* 128 Ventrē *E a. ras.* ocior *D λ* haec]
 hoc *D y* 129 ambitione *D λ u* 130 uicturus *g y* [*Gronou. Paris.*
 7977. 8213, *Cruquii cod. Bustid.*] suauis *E* 131 Quaestor *a y*
Pf. Questor $\Omega' \zeta'$ *Pph.* auus $\Omega' \zeta'$ *Pph.' Porph.'* atque] aq; *u*

VII

Proscripti Regis Rupili pus atque uenenum
 hybrida quo pacto sit Persius ultus, opinor
 omnibus et lippis notum et tonsoribus esse.
 Persius hic permagna negotia diues habebat
 Clazomenis, etiam litis cum Rege molestas, 5
 durus homo atque odio qui posset uincere Regem,
 confidens tumidus, adeo sermonis amari,
 Sisennas, Barros ut equis praecurreret albis.

TESTIMONIA.

I 7. 2—3 'opinor — esse' florileg. Nostrad. 188 4—5 'diues
 agebat Clazomenis' Seruius ad Aen. IIII 345 8 'bis senos — albis'
 gloss. Mai class. auct. VIII 69

VARIA LECTIO.

om. *E opp. Pph.* pater atque mens] praetorque pater *Peerlk.* pa-
 truusque] praetorque *Buechelerus* fuissent *DEγ pr. Fl' (β'gr,*
 fuissent *a) Pph. Porph.* fuisset *uγ corr. (vσ) y Buechelerus Peerlk.*

I 7. IN RVPILIVM (RVBILIV D) REGEM PNESTINV D (σ et
Fran.) DE CONTIONE (con:tionē a) PERSII ET RVPILII (RVTILI r)

REGIS γ (ar) DE CONTENTIONE PSH ET RVPILII || REGI IN RVPILIV
 REGE PRANESTINV. *E EGLOGA. (EGLOCA. λ) VIII. IN RVPILIV (RV-*
PILLIV λ) REGEM PRENESTINVM (PRENESNESTINV λ) Flu 1 rupili
EγFl'u (β'agr) Porph. ad u. 32 Pph. rupuli v σ Pf. u. 32 Ac.
Acr. 'rutilium' et 'rutilius' Porph. in interpret. sed 'rupilius'
Porph. ad u. 29 Acr. ad u. 20 'rupilium' Porph. ad u. 30. 32

Rupili pus] ru^bil]pus D uenenum] uenenus λ *opp. Pph.*
 Rupili pusque uenenumque *Peerlk.* 2 *Hybrida φλ' (g) Pph. Porf.*
Ac. Acr. Ibrida DEγ u (β'σ ar) Porph. Hybridra ψ a. ras. Ibrida
v ultus] uultus E opinor] opimor E a. ras. 3 et] haud
Tan. Faber opp. Pph. lippis] lixis Clericus opp. Pph. 4 ne-
gocia λ (vσg et Fran.) habeat E agebat Seruius opp. Pph. et cf.
Cic. epist. I 3, I. XIII 30, I. 57, 2. 5 Clazomenus E a. ras. etiam]
et iam Botheus litis D pr. Eγ (a) y [Bruxell. 9777 a I. m. Gron-
nou. Mellic. Valentian. I] lites D corr. Fl'u ζ' molestas] molestus
y [Gronou.] cum Rege: molestus, Peerlk. 7 tumidus DEγ u
(ag) y [V Bruxell. 10064 a I. m. Harlei. 2724 Mellic. Montepess.
Nostrad. 184 Regius, alii; tim; Paris. 8219] tumidusque Fl'ζ'y

8 Sisenas u Sisennas *cett. ζ' Pph. Ac. Sisenas g bis senos glossar.*
Mai barros Eγ u I aut pr. ζ' glossar. Mai cons. Ac. Acr. barras

ad Regem redeo. postquam nihil inter utrumque
 conuenit; (hoc etenim sunt omnes iure molesti, 10
 quo fortes, quibus aduersum bellum incidit. inter
 Hectora Priamidem animosum atque inter Achillem
 ira fuit capitalis, ut ultima diuideret mors,
 non aliam ob causam, nisi quod uirtus in utroque
 summa fuit; duo si discordia uexet inertis 15
 aut si disparibus bellum incidat, ut Diomedis
 cum Lycio Glaucō, discedat pigrior ultro

TESTIMONIA.

16 cf. Plinius epist. V 2: 'accepi pulcherrimos turdos — recipies ergo epistulas steriles et simpliciter ingratas ac ne illam quidem sollertiam Diomedis in permutando munere imitantes'

VARIA LECTIO.

σ *pr. Ac.* uaros *Da. ras.* *Fλ'y Pph.'* *Porph.'* baros *D corr.* uaros *u corr.*
 aequis *F glossar. Mai* precurreret γλ̄ p̄cederet *u opp. u marg. Pph.'*
Ac. glossar. Mai al//bis *E opp. Pph.' Ac. Acr.* 9 ad Regem redeo] moliri
 exitium, *Lehrsius* regem] rem iam *Hertelius* p'quã *Ac. Acr.* nichil *u*
 inter] in *E* τ̄ *g* 10 iure] more *Doeringius opp. Pph.' Ac.*
 11 aduersis *y* [*Basil. I uar. a. 2 m. Bruxell. 9777 a 1. m.*] *Kirchnerus opp. Pph.'* ob uerbum *Hamacherus* inter *E* olim *Bentley*
suspicio 12 Haectora *F* Haetora λ̄ priamidem *E* priamidē *u*
 inter Achillem] inī//acille *E* 14 aliam ob] ob a¹ob *u* 15—18
 duo — missis] *del. Peerik.* 15 uexit a uerset *y Bentley. opp. Pph.'*
 uexet ζ' inertis *E* 1 ut uid. γ (a) *y* [*Bruxell. 9777 a 1. m. Mellic.*]
 inertes *E* inertes *DFλ'u ζ' Pf.* inheres *Pph.* inermes *y* 16—17
 bellum — Glaucō *del. Apitzius opp. Porph.' Acr.* 16 aut] At γ *y*
 incidat] incid& *E* 17 'Glaucus enim confessus se uictum
 munus Diomedis misit arma aurea, et Diomedes aerea accepit. At Diome-
 des et Glaucus inimici fuerunt, Diomedes fortis, Glaucus ignauus.
 et munera Diomedis misit, ut ab armis discederet' *Acr.* licio *D*
 (β'νσlr2) litio *Eγu(ar)* lucio *y* [*Lips. uar.*] licyo *F* lycio λ̄(g) *Pph.'*
 Glaucō] claudio *E opp. Ac.* discedat] lis, cedat *Apitzius* pulchrior
EγFλ'u uar. (β'vr et 3 *Bland.*) pulchrior a pulcrior *D* 1 aut *pr. cf.*
Cic. pro Murena 12, 26: 'ne pulcrum se ac beatum putaret' pigrior
u D 2 aut *corr.* (σ'gl *marg. et β* 2) *y* [*V Arg. III Barcin. Gronou.*
Paris. 7976. 7979. 8213. 8219. Nostrad. 184. Sorb. 1578. Zulichem.]
 consentire uidentur *Porph.' Acr.*; cf. *cod. a serm.* II 3, 95: pleris^{u h}
 'cito contentio finietur cedente inferiore et ultro dante aduersario munera' *Porph.'*

muneribus missis;) Bruto praetore tenente
 ditem Asiam, Rupili et Persi par pugnat, uti non
 compositum melius cum Bitho Bacchius. in ius 20
 acres procurrunt, magnum spectaculum uterque.
 Persius exponit causam; ridetur ab omni
 conuentu; laudat Brutum laudatque cohortem;
 solem Asiae Brutum appellat, stellasque salubris
 appellat comites, excepto Rege; canem illum, 25
 inuisum agricolis sidus, uenisse; ruebat
 flumen ut hibernum, fertur quo rara securis.
 tum Praenestinus salso multoque fluenti

TESTIMONIA.

21 cf. ecb. capt. 773: 'concurrunt ambo, psalmos pariter recitando'

VARIA LECTIO.

u. 18 omis. y [*Lips. pr.*] missis,] nuper *Peerlk. deletis uu.* 15
 —18 duo — muneribus pruto *E* pretore γ λ p̄tore *E* 19 rupuli gl
 (et *Fran.*) psii u persili *Pph.* pugnat Ω ζ' pugnant l 1 pugna
Pph. pugñ. *Ac.* pugnat uti] pugna erat, ut *Peerlk.* uti non *testan-*
tur Pph. *Ac.* 20 Compositum γ *F* (va r) *Pf.* *Ac.* Compositum *E* 1
 (σ) *Pph.* Compositus *DE* 2 γ *uar.* (β' g l) Compositus λ u Compositi y
 [*cod. Magdalcn.*] *Bentl. cf. carm. ad Liu.* 301: 'par bene compo-
 situm' bitho *DEγFλ'* (*agr*) *Pph. cons. Porph. Acr.* Bithus (Bithi'
 v) *Acr.* bitto u bito v bytho β'σ *Pf. cons. Porf.* 'Bitus' *schol. u*
BITVS inscr. Rhen. 855. 1290. *BITI* 955 *Bramb.* *BITHVS in inscr.*
Philippensi revue arch. 1865 nr. 6 p. 451 Bithye *Peerlk.* ba-
 chius *Dγζ'* bacchius *cell.'* (a) baccius *Pph. Porph.* bacchus *Pf. Porf.*
 in ius] intus y [*V*] *opp. Ac. Acr.* 21 concurrunt *DEγ* (β'
 v σ ar et 3 *Bland.*) procurrunt *Fλ'u* (et *V*) y p̄currunt g procedunt
Acr. in interpret. spectā^{cu}lū *D* uterque], u^u terq̄ *E* 23 choortē
 u coortē *E* 24 apellat *D* (et β *p. ras.*) appellat *EγFλ'uζ'*
 salubris γ (a) salubres *cell.'* ζ' *Acr.* 25 Apellat γ Appellat *DEFλ'*
 u ζ' canem] canē *E opp. Ac.* 26 uenisse] ueniss& λ *opp. Pph.'*
 rueat ^b*E* 27 Fulmen *D opp. Pph.' Porph.' Ac.* fertur quo
 rara securis] fertur rapido in sata cursu uel sternit rapido sata
 cursu uel ferūt quo rara securis *Peerlk.* 'quo (qua *cod. Fran., Bamb.*
n. l.) rara securis fertur (fertur securis *Bamb. Fran.*)' *Acr.*
 securis *D ut uid. opp. Pph.' Acr.* securis ⁱ*E opp. Pph.' Acr.*
 28 p̄estinūs u multo *DEγ* (β' v σ *corr. a g r*) *Pph.' Porph.'* mul-
 tum *Fλ'u γ 2 uar.* (σ *pr.*) musto *Dan. Heinsius*

expressa arbusto regerit conuicia, durus
 uindemiator et inuictus, cui saepe uiator 30
 cessisset magna compellans uoce cucullum.
 at Graecus, postquam est Italo perfusus aceto,
 Persius exclamat 'per magnos, Brute, deos te
 oro, qui reges consueris tollere, cur non
 hunc Regem iugulas? operum hoc, mihi crede, *tuorumst.' 35

VIII

Olim truncus eram ficulnus; inutile lignum,

TESTIMONIA.

I 8. 1—4 'olim — formido' Hieronym. comment. in Isaiam lib. XII
 cap. 44 Lactant. instit. diuin. II 4, 1 1—3 'olim — deum' glossa
 uet. ad Prudent. apotheos. u. 293 1 Prisc. XV 5, 28 Seruius ad Aen.

VARIA LECTIO.

29 Expresso *D opp. Pph.' Ac.* arbusto] arbusta *Pph.' opp.*
Ac. ambustus *Peerlk. opp. Pph.' Porph.' Ac.* reger erit γ *opp.*
Pph.' Porph.' conuicia *D\gamma F\lambda \xi* conuitia *Eu* (σ l et β) *Pph. Porph.*

30 Vindemator *E\gamma \varphi p. ras.* Vindemiator *D\varphi a. ras.* $\lambda' u$ ψ *p.*
ras. ξ' *Pf. Ac.* Vindenmiator ψ Vindemiator *a* uindemiatur *Pph.*
 'Vindemiator (Viudemator *Bamb.*) non dicitur sed uindemator (uinde-
 miator *v Bamb. Fran.*) et ni ita dixeris uersus non stabit' *Acr.*

sepe *E\gamma* 31 compellans *F\lambda u* compellans *DE \xi'* φ pellās *g* cucul-

lum *DE\gamma pr. F\lambda corr. u \xi'* (*l a. ras.*) cucullum γ cuculum λ cuculum
l p. ras. y 32 grecus *F Pph.'* grecus *cett.' \xi'* (\bar{g} cus *a*) postquam]
 postquā λ italo] itatio *E a. ras.* 33 Persius exclamat] per te auos
 clamat *Peerlk. opp. Pph.'* te] *om. Pph.'* 34 reges] regis *g opp.*
Pph.' Ac. consueueris *y Pph.'* censueris *E* consueras *y* consuesti
y [cod. Galeanus] Bentl. consuestis *Peerlk.* 35 rege λ' *opp. Pph.'*
Ac. crede] credere *E* hic, mihi crede, tuorum est uel operis,
 mihi crede, tui hoc est *Peerlk.* tuorum est $\Omega' \xi'$ tuorum, *om.* est *g y*

I 8. DE PRIAPO EGLOGA · VIII · D EGLOGA · (EGLOCA λ) · VIII ·
F \lambda u Porph. INDVCIT PRIAPVM LOQVENTEM σ VER BAST
 PRIAPI *a*; sermoni 7 continuant γ ψ *y* sine inscriptione sed maiore
 littera initiali *E* (ν l et β) HOS (sic) SATYRA INDVCIT LOQVEN-
 TEM || DE MALEFITIIS · *y [Fran.]* 1 eram $\Omega' \xi'$ *Pph. Ac.*
Lactant. Hieronym. Seruius Alcuin. schol. Argentor. II erat *codd.*
DHK Prisciani unde Paldamus coni.: 'truncus erat olim' lignum]
 dignum φ *a. ras. \lambda' opp. Pph.'*

cum faber, incertus scamnum faceretne Priapum,
 maluit esse deum. deus inde ego, furum auiumque
 maxima formido: nam fures dextra coercet
 obscenoque ruber porrectus ab inguine palus: 5
 ast inportunas uolucres in uertice harundo
 terret fixa uetatque nouis considerare in hortis.
 huc prius angustis eiecta cadauera cellis
 conseruos uili portanda locabat in arca;
 hoc miserae plebi stabat commune sepulchrum, 10

TESTIMONIA.

XI 65 (inutile lignum deest in cod. Paris. 7929, non in Regin. 1674) Alcuinus de gramm. p. 2085 P. 'olim truncus eram' schol. Argentorat. II (= Oberlini B) ad epod. 17, 58. 76. cf. Priap. 75, 3: 'quae tamen exanimis nunc est et inutile lignum' uita Adalberonis, mirac. cap. 1 [Pertz XIII = XII 139]: 'nam quasi truncus erat ficulus, inutile lignum' 4—7 'nam — fixa' Seruius ad georg. III 411 mythographus III tract. 6, 26 ap. Mai class. auct. III 204 = p. 189 ap. Bodeum 'fures — fixa' mythographus I lib. 2 c. 126 ap. Mai, III 46 = p. 40 ap. Bodeum 5 Prisc. III 3, 18 7 cf. ecb. captiui u. 1137: 'ericio latis solito considerare cellis' 9 cf. ecb. capt. 1157: 'conseruus uilis, quem tardat acuta securis'

VARIA LECTIO.

2 scamnū u faceret λ 4 coercet DEγ (a) cohercet FL'ς'
 Ac. choeracet u 5 Obsceno Ω'ς' ruber] rubet y Seruii cod. Vatican. 3317 rubra g porrectus] proiectus mythographus I palus] paulus λ a. ras. 6 ast] Est FL' has Seruii cod. Vatican. 3317 inportunas DEγ Fuλ corr. ς' (īp: g) importunas l importunus λ pr. uolucres Ω'ς' harundo FL'u ς' Seruii Paris. 7959 arundo D arundo Eγ (a) 7 terret] terrae mythogr. III considerare in hortis] haerere sepulcris in proecdosi fuisse suspicatur Hitzigiuss opp. Pph.' Porph.' considerare DEγ FL'ς' insidere uy Pph.' consistere y hortis] ortis E opp. Pph.' Porph.' uu. 8—16 in proecdosi defuisse, post serm. 7 editos esse suspicatur Hitzigiuss 8 huc] Hunc prima littera maiore ut in nouo sermone g opp. Acr. cellis φ 9 conseruos Acronis cod. Paris. 7985 et ed. Acronis Ascensiana 1529 conseruus Ω'ς' Acr. codd. cett. uilis FL' (et Fran.) y ecb. capt. archa ul 2 10 hoc] Hic y [Bruxell. 9777 a 2. m.] Cuninghamus Peerlk. misere E plebi] phoebi l1 stabat] dabat in Peerlk. sepulchrum Eγ FL'ς' sepulchrum Du (σ) cf. Cic. orat. 48, 160 aspirabant 'ueteres' auctore Gellio II 3, 3, et sua quoque aetate manere aspirationem Charisius p. 56 dicit; sepulchrum et Doedertinus post sepulchrum distinxerunt colo Stallbaumius, Keckius puncto, u. 11 post

Pantolabo scurrae Nomentanoque nepoti.

mille pedes in fronte, trecentos cippus in agrum

hic dabat, heredes monumentum ne sequeretur.

nunc licet Aesquiliis habitare salubribus atque

aggere in aprico spatari, quo modo tristes

15

albis informem spectabant ossibus agrum;

cum mihi non tantum furesque feraeque suetae

hunc uexare locum curae sunt atque labori,

quantum carminibus quae uersant atque uenenis

TESTIMONIA.

11 cf. Acr. ad serm. II 1, 22: 'nomina luxuriosorum quos etiam (om. γ) in priore libro (libro etiam γ) Lucilius (licentius coni. Hautthial.) carpsit' 17 Consentii ars cap. 16 p. 400 K.: 'quod Horatius ait: feraeque suetae (soetae M)' 18 cf. ecb. capt. 1138: 'abdere se silici curae fuit atque labori'

VARIA LECTIO.

nepoti *interpunctio* *omni sublata* 11 Pantolabo *Du(g) Pph.' Porph.' cons. Acr. Panto labo EFλ' Ac. Panta labo γ (Panta labo Fran. Planta labo β) Pantalabo $\nu \sigma a r$ Pantolabo et Peerlk. scurre *E* susurre *D* ^{m.º} nortē. ntafoq; λ nepoti] sepulcri *y* [*Valentian. 1*] *opp. Pph.'* 12 Mile *y* [*Lips.*] *opp. Pph.' Ac. pedē Ac. pedis Porph. 1 opp. Porf. Acr. pedes Ω'ς' Pph.' cippus DE γ \varnothing corr. ($\beta' \nu \sigma a g$) Acr. ciprus *Fλ a. ras.* (cyprus *l*) *y* cipus *u* ^v agrō γ *opp. gloss. Γ* agro *y* *opp. gloss. Γ* 'quot pedes (pedis *Porph.*) in fronte, quot (qđ *Porph.*) in agris (agro *Porph. pr.*) habeant' *Porph.' uu. 13 sq. inuerso ordine habet y* [β], *sed errore signis » » correcto* 13 hic stabat, heredes mon : n : s :] et stabat mon : heredes ne sequeretur *Peerlk. haeredes Fλ' monumentum l 1 Porph.' monumentum Ω* ζ' *ne*] *Nec Ac. sequeretur DE γ ($\sigma a g r$ pr.) sequerentur Fλ'u ($\beta' \nu$) Ac. 'hoc monumentum heredes non sequentur' *Porph.' sed cf. Orell. inser. 4379. et C. I. Graec. 3270 Boeckh.* 14 libet *u* *opp. Pph.'* aesquiliis $\gamma F\lambda'$ (σa) *Acr. esquiliis DEu* (νr et β esquis *g*) exquiliis *y* [*Fran.*] 15 spatari] spatiantur *Pēerlk.* quo $\Omega' \zeta'$ qua *Bentl. qui Apitzius Peerlk.* 16 deformem *u* (*superscr. in*) *y* *opp. Pph.' inforū a* 17 cum] ^{+ tū} Cum γ dum *Doeringius* quin *Horkelius tantum*] uolucres *Peerlk. ferre γ ; E* suaete *F* suaetae λ' suaeta *E* 18 sunt *E γ Fλ'ς'* sint \bar{u} sint *D* (σ) *y* 19 Quamtū λ quae] \bar{q} *F* \bar{q} ue λ que γ uersant *DE γ Fλ'ς'* uexant *u y* 'uersant] mutant. in aliis 'uexant' lego' *gloss. γ****

humanos animos: has nullo perdere possum 20
 nec prohibere modo, simul ac uaga Luna decorum
 protulit os, quin ossa legant herbasque nocentis.
 uidi egomet nigra succinctam uadere palla
 Canidiam pedibus nudis passoque capillo,
 cum Sagana maiore ululantem: pallor utrasque 25
 fecerat horrendas aspectu. scalpere terram
 unguibus et pullam diuellere mordicus agnam
 coeperunt; cruor in fossam confusus, ut inde
 manes elicerent animas responsa daturas.
 lanca et effigies erat, altera cerea: maior 30
 lanca, quae poenis conpesceret inferiorem;
 cerea suppliciter stabat seruilibus ut quae
 iam peritura modis. Hecaten uocat altera, saeuam

TESTIMONIA.

27 'puellam — agnam' gloss. Mai class. auct. VIII 362. 30 'lanca
 — cerea' Porph. ad u. 34 Seruius ad Aen. IIII 508

VARIA LECTIO.

20 perdere] pellere *Nic. Heinsius* auertere *Heinrichius* uaga
 Ω'ς' *Porph.* simul — legant] uultu uix Luna decoro prodit, quum
 ossa sepulta legunt *Peertk. opp. Pph. Porph. schol. γ* decorum]
 deo^o *Eγ opp. Pph.* 22 nocentis *Eγ (a1) y [Mellic.]* nocentes
cett. 'ς' 23 succintā *F* 26 aspectu Ω'ς' 27 Vungibus ψ
 deuellere *l y opp. Pph.* 28 Caeperunt *γ u (νσ et Fran.)* Ceberūt *g*
 sicut erat *Peertk. opp. Pph.* infosā *E* confusus] confusus *ν*
uu. 20 sq. inuerso ordine sunt in *g* 29 Manes Ω'ς' *Ac. cons. Porph.*
cf. Vergil. Aen. IIII 427 manibus *Pph. probante Kirchnero* 'mire
 dictum est manes (manibus *codd.*) animas hoc est quae animae
 manes sunt. ut si diceret 'manes mortuorum' *Porph.* 'quid sint
 manes animae responsa daturae?' *Acr.* eliciant *u* elicerent *DEγF*
λ'ς' Pph. (elirent *g*) responsa] daresponsa *u* 30 et] *om. u*
y Ac. Seruius opp. Pph. et Porph. ad u. 34 effigees λ effigies
g effugies *Pph. Porph. Ac. opp. Seru. Acr.* cerea *γ* 31 Lanca
 λ poenis *DEγF (σ alr et β)* penis *u (ν et Fran.)* penis λ (*g*)
 conpesceret *γFλ u (σ a et β) Pph.* c̄pescere *E* conpesceret *D (vglr et*
Fran.) Pf. 32 Cerea φ *Cerea cett.* subplīcī *E* ut quae *Du*
 (β'σ) *cons. gloss. Fran.* utque *ν* ut que *γ λ (g)* utq; *F (alr)* atq; *E*
 33 hecaten *DEγFλ' (σ agr et β)* hecatē *u* Hechaten *ν* hecatā
y [Fran.] uocet *γ pr.* seuam *Eγ*

altera Tisiphonen: serpentis atque uideres
 infernas errare canes, Lunamque rubentem, 35
 ne foret his testis, post magna latere sepulchra.
 mentior at siquid, merdis caput inquinat albis
 coruorum, atque in me ueniat mictum atque cacatum
 Iulius et fragilis Pediatia furque Voranus.
 singula quid memorem? quo pacto alterna loquentes 40
 umbrae cum Sagana resonarent triste et acutum,
 utque lupi barbam uariae cum dente colubrae
 abdiderint furtim terris, et imagine cerea
 largior arserit ignis, et ut non testis inultus
 horruerim uoces Furiarum et facta duarum. 45

TESTIMONIA.

37 sq. Prisc. X 1, 1 florileg. Cusanum 37 ecb. capt. 1156 'merdis
 — albis' gloss. Mai class. auct. VIII 357 39 Prisc. V 4, 20 40 cf.
 ecb. capt. 807: 'singula quid memorem? superent cum singula laudem'

VARIA LECTIO.

u. 34 *omis. y* [Regius 1] 34 tisiphonen *D* tisiphonem *γ* tisi-
 phonē *ν* tisi//phonē *a* tisifonē *E* tysiphonē *β'* *g* tesyphonen *F* λ the-
 siphonē *u* (*l* thesiphoten *σ*) tessiphonem *r* serpentis *D* *pr.* *E* *γ* 1
 (*a* *g*) *y* [Gronou. *pr.*, Lips. Mellic.] serpentes *cell.* *D* superscr. *ς'*
Pph. *Porph.* *Acr.* uiderem *γ* *pr.* aut 1 *opp.* *Pph.* *Porph.*
 35 canes Ω' *ς'* *Pph.* *Porph.* *Acr.* 36 ne] neu *Peerlk.* *opp.* *Ac.*
 latere sepulchra] sepulchra latebant *Peerlk.* *opp.* *Ac.* foret]
 forte *E* his] his] λ sepulchra *E* *γ* *F* λ' (*β'* *u* *a* *r*) *Acr.* sepulchra *Du*
 (*σ* *g*) *u.* 37 *omis. y* [Barcinon. 1] *opp.* *Priscian.* 37 Mencior λ
 capud *Eu* *pr.* 38 ime *γ* ueniat *D* *E* *γ* *F* λ' *ς'* *Prisciani* *codd.*
 5 ueniant *u* *y* *Priscianus* *Hertzii* *floril.* mictum *D* *E* *γ* *F* λ' *ς'* *Priscia-*
nus *floril.* mictum *u* *y* atque] *q*; *γ* *y* 39 pediatia *D* *γ* *F* λ' (*β'* *a* *r*)
Pph. *Acr.* pediacia *ν* *g* pedatia *u* (*σ*) pediatia *E* 'Pediatius . . . propter
 quod eum Horatius feminino nomine Pediatiam non Pediatium appellauit'
Porph. uoranis *γ* *p.* *ras.* *y* *opp.* *Porph.* *Ac.* uoram' *E* *opp.* *Ac.*
 40 aī//na *D* 41 resonarent Ω' *ς'* r'sonaret *g* resonarint *y* [*Bru-*
xcell. 9777 *uar.* *a* 2. *m.*, 1 *cod.* *ap.* *Valart.* (?)] *Benll.* resonauerint
y [*Monac.* III] resonant et *Reisigius* 42 uarię *y* [*Bru-xcell.* 9777]
 Marsae *Peerlk.* colibrę *E* 43 Abdederint *E* Abdiderunt *y* [*Bam-*
berg. *a.* *ras.* *Paris.* 8213 *Wolfenbutt.* III] Abdiderint *cell.* *ς'*
 in imagine λ certa *E* *opp.* *Ac.* 44 asserit *E* *opp.* *Pph.* *Ac.* *Acr.*
 ut non] non *φ* 1 *opp.* *Ac.* non ut *σ* *pr.* *opp.* *Ac.* 45 Horruerim Ω'
ς' Orrueri *a* *pr.* *y* [*Barcin.*] Obruerim *y* [*Succouatic.* *G* *ap.* *Feam*] *Fea*

nam, displosa sonat quantum uesica, pepedi
diffissa nate ficus; at illae currere in urbem.
Canidiae dentes, altum Saganae caliendrum
excidere atque herbas atque incantata lacertis
uincula cum magno risuque iocoque uideres.

50

VIII

Ibam forte uia sacra, sicut meus est mos,
nescio quid meditans nugarum, totus in illis:
accurrit quidam notus mihi nomine tantum,

TESTIMONIA.

46 Prisc. X 4, 23 Eutychnis ars II 4 p. 471 K. 'quantum uesica displosa pepedi' gloss. Mai class. auct. VIII 458 48 'altum Saganae caliendrum' gloss. Mai class. auct. VIII 88

I 9. 1—2 'ibam'—nugarum' schol. Veronens. Verg. ecl. 6, 1 (sed non legit Arn. Herrmannus) 'ibam forte' Victorinus IIII 1, 28 2 cf. ecb. capt. 4: 'nectebar neniis, nugis quia totus in illis'

VARIA LECTIO.

46 displo//sa a uesica Ω'ς' Eutychn. glossar. Mai uesica Prisciani cod. K uessica Prisciani cod. B a. ras. ue//sica Prisciani cod. G pepedi Eγ Fλ'u D corr. ς' gloss. Γ Eutychn. glossar. Mai pependi D pepedit aliquot codd. Prisciani ap. Krehl. in his D a. ras. ap. Hertzius 47 Diffissa DEFL'ς' Ac. Acr. (diuisa schol. v) Diffisa γ u (a i) ficus] nisus Peerlk. opp. Acr. (fixus schol. Fran. alt. l. opp. γ Bamb.) ille Eλ' illas Peerlk. curre E in] ⁱⁿ p E 48 Canidie E dentes Ω'ς' Pph.' caliendrum DEγ (var et β) Acr. glossar. Mai ^acaliendrum σ caliandrum Fλ'u (g et Fran.) Porph.' (gal: Porph. alt. l.) caleandrum Pph.' 49 lacertis] iacere Machlyus opp. Ω' Pph.' 50 uincula] icula E opp. Pph.' Ac.

I 9. REFERT MOLESTIAM GARRVLI (CA: E QVA: Fran.) DE γ u (σ a r et Fran.) in u additum est quod exhibet F EGLOGA (EGLOCA · λ) · X · (X Porph.) F λ Porph. inscriptione carent vgl 'Sermo iste dicitur MOLESTVS. ΕΠΙΦΕΡΟΜΕΝΟC' Acr. 'De epagomeno dicit' Acr. 1 Ibam] Ibam ut Bentl. opp. Pph.' Ac. uia] om. γ pr. opp. Pph.' Porph.' uia sacra] sacra uia Ac. opp. Pph.' Porph.' meus] om̄s E opp. Pph.' 2 meditans E (medicans E i) totus] et totus γ Lambinus 3 Accurrit DEγ u corr. (β'νσ al r et om̄. Cr.) Accurrit λ Adeurrit F Occurrit u pr. (σ corr. g) Pph.' mihi] sic Pph.' nomine] nom̄e λ opp. Pph.'

arreptaque manu 'quid agis, dulcissime rerum?'
 'suauiter, ut nunc est' inquam, 'et cupio omnia quae uis'. 5
 cum adsectaretur, 'num quid uis?' occupo. at ille
 'noris nos' inquit; 'docti sumus'. hic ego 'pluris
 hoc' inquam 'mihi eris'. misere discedere quaerens,
 ire modo ocius, interdum consistere, in aurem
 dicere nescio quid puero, cum sudor ad imos 10
 manaret talos. 'o te, Bolane, cerebri
 felicem' aiebam tacitus, cum quilibet ille
 garriret, uicos, urbem laudaret. ut illi
 nil respondebam, 'misere cupis' inquit 'abire:
 iamdudum uideo; sed nil agis: usque tenebo; 15
 persequar hinc quo nunc iter est tibi'. 'nil opus est te
 circumagi: quendam uolo uisere non tibi notum;

TESTIMONIA.

4 'quid — rerum?' ecb. capt. 1143 10—11 'sudor — talos'
 schol. Iuuen. X 178 13 'uerbem et ficos laudabat' Charisii cod. N
 I 15 p. 96 K. 14 'misere — abire' ecb. capt. 135

VARIA LECTIO.

4 Arrepte λ manu] manu] λ 'Ordo. quid rerum agis ait
 (aut γ) mihi tu dulcissime' Acr. 5 ut nunc est ut nunc est γ
 inqua φ opp. Ac. u. 6 om. E₁ add. E₂ 6 assectaretur γ
 E(2) (β'σ a) adsectaretur DF λ' (v g adsectetur^{are} r) assentaretur u
 nunquid γ (et Fran.) Acr. num quid DE (2) F λ' u (vσ ar et β) nē
 qd g occupo] om. E(2) occupa g Occupio Ac. 7 inquit] at ille
 u 8 Hunc E pr. opp. Ac. mihi] haud mihi Peerlk. discere E
 querens E γ λ' u 9 hocius γ a. ras. otius Eu 10—11
 puero. cum . . . talos: o te *distinxit Bentl.* 10 sodor y [Bamberg.
 pr.] opp. Ac. Acr. 11 Maner & E manabat schol. Iuuen. bolante
 E opp. Pph.' Porph.' Ac. 'uolanum' Acr. in interpret. balane σ g
 12 Fēlicē u opp. Pph.' Ac. Acr. agebam E γ 1 aut pr. F λ' Pph.'
 aiebam Du γ corr. Pph.' quid lib & E γ quilibet cett.' quihb; g
 13 uicos DE γ u (σ ar 1) ficos F (β' v g l) Charisius ficos λ 15 Iam-
 dudum D γ u (a) Iam dudum E ψ 2 (β' v g r) Nam dudū ψ 1 Namdudumē
 λ Nā dudū l Iā du dū φ Iam uideo dudum σ s & γ 16 Per-
 sequar E γ u (σ ag et β) Prosequar DF λ' (v r et Fran. 2 Bland.)
 iter est] ē iter E 17 quendam DEF λ' s' quemdam γ u

trans Tiberim longe cubat is, prope Caesaris hortos'.
 'nil habeo quod agam, et non sum piger: usque sequar te'.
 demitto auriculas, ut iniquae mentis asellus, 20
 cum grauius dorso subiit onus. incipit ille
 'si bene me noui, non Viscum pluris amicum,
 non Varium facies: nam quis me scribere plures
 aut citius possit uersus? quis membra mouere
 mollius? inuideat quod et Hermogenes, ego canto? 25
 interpellandi locus hic erat: 'est tibi mater,
 cognati, quis te saluo est opus?' 'haut mihi quisquam.
 omnis composui'. 'felices! nunc ego resto.
 confice: namque instat fatum mihi triste, Sabella
 quod puero cecinit diuina mota anus urna: 30

TESTIMONIA.

18 'trans — cubat' Acr. ad epist. II 2, 68

VARIA LECTIO.

18 Transyberim γ Transtibrē *E* is] his *E* γ *pr.* (*a a. ras.*)
 cesaris *u* ōrtos γ ortos *E* 19 nil] nihil *Pph.*' quod *E* γ *Fl'*
D corr. ζ' *Pph.*' quid *E* quid *D pr.* λ *corr.* *u y* sequar te] sequastē
D 1 sequartē *D* 2 20 iniq; *E* asellis *E* 21 subiit γ *pr.*
 honus γ *u* 22 me] te *Apitzius opp. Pph.' Ac.* noui] noris *Mark-*
landus opp. Pph. Ac. nouit *Pf. opp. Ac.* Viscum] Fuscum *Por-*
phyriionis ω *Wcichertus opp. Porph.' Acr.* 23 uarium *D E* γ (*v ag*
r et β *pr.*) *Porph. Acr.* uarum *Fl'u* (σ et β *corr. Fran.*) *Porf.* me]
om. \gamma pr. opp. Pph.' Ac. plures Ω' ζ' *Pph.'* 24 cicius *E* m̄bra *u*
 26 Inter pellandi λ' In̄ bellandi *E* 27 quis te saluo est *D* γ
Fl' \zeta' quis saluo ē (*om. te*) *E* quib; est saluo te *u* quibus est te saluo
y [1 *Bland.*] quis te saluo opus ē? *v y* ζ' 1. in quibus necessaria
 salus tua est' *gloss.* *I'* haut *D a. ras. E* γ (*v* σ) haud *Fl'u D p.*
ras. (ar et. \beta) *Pf.* aut *y* [*Fran.*] *Pph.* haut *g* 28 Omnis *D E* γ (*ag*
r) *y* [β *Bruxell.* 9777 *Gronou.* 1 *Lips. Mellic. Valentian. Vossian.*]
 Omnes *Fl'u* (*v* σ et *Fran.*) *Pph.'* composui *D F* (*v aglr et Fran.*)
Pf. composui λ composui *E* γ (σ et β) *Pph.* 29 Confece *y* [*Lips.*]
opp. Pph.' factum *u pr. opp. Pph.' Acr.* triste, Sabella] triste
 Sabellae, *Peerlk. opp. Pph.'* sabilla *E opp. Pph.' Porph.'* 30
 cecinit puero σ *opp. Pph.'* cecinit] cecini *Pph.'* puro *E* cecinit
 mota diuina auctore *Cruquio Bentl.* mota cecinit diuina *Peerlk.* mota]
 motum *Reisigius* urna] aura *Iacobsius* 'Mota anus u.] id est ipsa

hunc neque dira uenena, nec hosticus auferet ensis,
nec laterum dolor aut tussis, nec tarda podagra;
garrulus hunc quando consumet cumque: loquaces,
si sapiat, uitet, simul atque adoleuerit aetas?.

uentum erat ad Vestae, quarta iam parte diei 35
praeterita, et casu tum respondere uadato
debebat; quod ni fecisset, perdere litem.
'si me amas', inquit, 'paulum hic ades'. 'intercam, si
aut ualeo stare aut noui ciuilia iura;
et propero quo scis'. 'dubius sum quid faciam' inquit, 40
'tene relinquam an rem'. 'me, sodes'. 'non faciam' ille,
et praecedere coepit; ego, ut contendere *durumst
cum uictore, sequor. 'Maecenas quomodo tecum?'

TESTIMONIA.

34 cf. origo et exordium gentis Francorum n. 135: 'et matura suis aetas adoleuerit annis?'

VARIA LECTIO.

commota ex urna dixit imminere mihi fatum ex garrulo. aut mota
urna ipsa anus ceciuit quoniam sortes de urna tolluntur? *Ac. Acr.*

31 dira] dura $\beta' y$ opp. *Pph.'* nec] neque *g Pph.'* 34 uitet

DEF $\lambda' u \zeta'$ (nitet *r* 1) uites γ nitat σ 1 *y* atque] *om. u* 35 uen-
tum] *Vestū E* opp. *Pph.'* 36 Preterita *Eu* tum *DγFL' u ζ'* dū
E cū v tunc *y* uadato *DEγFu ζ'* uedato λ uadatus *y lemma*
cod. Acr. Fran., Benll. 'Vadato (Vadatus *Fran.*) iudicio (iuditio
γ iudicia *v*) quia uadatus cum fuerat. Participium est' *Ac. Acr.*

∴ bat

37 Debeat *u* opp. *Acr.* Debeat *a Porph. opp. Porf.* quid *u* opp. *Pph.'*
ni] *ui E* (*ni a*) opp. *Pph.'* 38 inquit λ hic ades] *incades*
E hic] *huc y Apitzius* interea γy 39 Aut . . . aut *DEγ pr.*
 ζ' *Pph.'* Haud . . . haud *FL' u pr. γ corr.* (*v a. ras.*) // Aut . . . aut *r*
Ahaud . . . haud λ (*A minio picta*) 40 quid] *qt a* inquit λ
41 an *DEγFL' (v σ agr)* *Pph.'* aut *u* (β') *y* 42 precedere γ
cepit *E cepit u* ego] *ergo Ac. opp. Acr.* durum est $\beta' v \sigma$ *corr. y*
Acr. ut uid. Doedertinus durum *om. est Ω' ζ Pph.' Ac.* 'Ordo et sen-
sus est: ego sequor ut est durum contendere cum uictore id est per-
tinace' *Porph.'* 43 sequar $\gamma pr.$ (*a*) sequor *ceff. ζ' Pph.'* meenas
DEF (v σ lr) *Porf. Pf.* meenas γ meenas λu ($\beta' ag$) *Porph. Acr.*
tecum] *tecum est y [Bamberg. Fran., Chisianus A ap. Feam,*
2 *codd. ap. Valart.] opp. Pph.' Porph.' Ac. Acr.* 44—52 'pau-
corum hominum et mentis bene sanae] Horatius dicit: 'magnum narras?'

hinc repetit; 'paucorum hominum et mentis bene sanæ;
 nemo dexterius fortuna est usus. haberes 45
 magnum adiutorem, posset qui ferre secundas,
 hunc hominem uelles si tradere: dispeream, ni
 summosses omnis'. 'non isto uiuimus illic
 quo tu rere modo: domus hac nec purior ulla est
 nec magis his aliena malis; nil mi officit, inquam, 50
 ditior hic aut est quia doctior; est locus uni
 cuique suus'. 'magnum narras, uix credibile.' 'atqui
 sic habet'. 'accendis quare cupiam magis illi

TESTIMONIA.

47—49 'hunc — modo' Prisc. X 3, 16 47—48 'hunc — omnes'
 Prisc. VIII 8, 41

VARIA LECTIO.

ne (*om. Porf.*) necesse sit (*necessit Porph.*) frequenter ostendere quis
 qu(a)e uerba habeat aut unde incipiat loqui. hoc obseruandum est:
 deinceps et supra et ubi duo puncta interposita sunt alteram
 personam loqui intellegas. certe iam sensus ipse docet quid Horatius,
 quid ille molestus dicat' *Pph. Porph.* 44 sane *E corr. aut 2 sine E*
pr. aut 1 45—48 uerba nemo — omnis garrulo ascribebat *Stall-*
baumius 45 dexterius] deterius *y [Bruzell. 9777 a 1. m.] ω Wad-*
delius est] te *Roederus* 46 posset *DEγFl'ς' Ac.* posses u pos-
 sit *y* fere λ *opp. Ac.* 47 hunc hominem] huic homini *Peerlk.*
opp. Ac. hominem] hominū *E opp. Ac.* hominum *Prisciani VIII*
cod. R opp. Ac. uelles] ferres u si uelles *y opp. Priscian.* (*et*
omn. codd. Cr.) tardere *E* 48 Summosses *DEγ uς' Priscianus*
Submosses Fl' omnis *Eγ (ar1) y [Lips.] omnes DFl'uς' Priscia-*
nus uiuimus Ω'ς' *Priscianus* uiuitur *y [Montepess. superscr. † m⁹;*
Galeanus Zulichem. cod. collegii Trinit. Feae Chisian. B a 1. m. uiuum⁹
Bruzell. 10064] Bentl. opp. Priscian. 49 nec] ne γ y ne φ ι λ u y
 purior] pulchrior *y [Bruzell. 9777] ulla] illa u est] om. y*
[Bamberg. 2 codd. Bersmanni] 50 nec] Ne u nil Ως' // nil ι nihil
 [4 *Bland. Fran.; nichil β*] mi *Eγ D p. ras. φ p. ras. (vσ ar) mihi*
D a. ras. Fl'u corr. Acr. om. u pr. (β'g et 4 Bland.) inquam DE
γFl'ς' (et 4 Bland.) Ac. umquam u (σ *pr.*) *y* 51 Dicter *D λ*
 aut *DEγ u φ corr. λ corr.ς'* haud *Fl'* hic aut] aut hic u (*et in*
marg. hic) 52 su//s γ (*suis γ pr.*) suos *cell.ς'* suis a atqui
DEγ uς' atque *Fl' (g)* u. 53 *om. D pr.* 53 ^h ab& λ accen-
 dis] Ascendis *Ac. opp. Acr.*

proximus esse'. 'uelis tantummodo: quae tua uirtus,
 expugnabis; et est qui uinci possit, eoque 55
 difficilis aditus primos habet'. 'haut mihi dero:
 muneribus seruos corrumpam; non, hodie si
 exclusus fuero, desistam; tempora quaeram;
 occurram in triuiis; deducam. nil sine magno
 uita labore dedit mortalibus'. haec dum agit, ecce 60
 Fuscus Aristius occurrit, mihi carus et illum
 qui pulchre nosset. consistimus. 'unde uenis?' et
 'quo tendis?' rogat et respondet. uellere coepi
 et prensare manu lentissima brachia, nutans,
 distorquens oculos, ut me eriperet. male salsus 65

TESTIMONIA.

54—55 'modo uelis, quae tua uirtus, expugnabis' Diomed. 1 p. 386 K. 59—60 'nil (nihil Hieronymus) — mortalibus' Hieronym. epist. 58 uita s. Theodulphi abbatis [act. ss. Mai I] cap. 1, 7 p. 97

VARIA LECTIO.

54 Proximus *F*λ 1 Proximus *cett.* λ *p. ras.* ζ' modo uelis quae tua uirtus est *Diomedis codd. AB opp. Ac.* quae] que λ 55 Expugnabit σ 1 (et β *corr.*) *y Diomedis cod. M opp. cod. B* Expugnabilis *g' (et Fran.) y* possit] posset *y opp. Ac.* poscit *Ianus Douza opp. Ac.* eoq// *D* eo ^{qā} eoq; *u* eo quod *y ω* 56 Difficilis *D pr. E γ F λ'* (*a r* Difficili *g*) *y [Bruxell. 9777 a 1. m. Fran. Gronou. Lips. Mellic. Valentian. Zulichem.]* Difficiles *u D corr.* (σ et β) Difficiles *v* primos aditus *D* haut *E(v)* haud *cett.* 'ς' dero *g* deero Ω' 'ς' 57 seruos] *omis. E pr.* 58 tempora *E* (temuora *E*1) tempore^a *u* queram *γ u* 59 Occurrā maiore littera initiali ut in nouo sermone *g* nil] nihil *Hieronymus* 60 uita labore] labore uita *Hieronymus* hec *E* agit] ait *y [Fran.] Botheus opp. Ω' 'ς' (et omn. codd. Cr.)* ecce λ 61 aristius *D E γ F λ' 'ς' Pph.' Porph.' Ac.* (aristeius *g*) aristhius *u* 62 pulchre φ pulcre *u* uenis et *E γ u D corr. φ corr. λ' corr.* (β'νσa) *Pph.'* uenisset *D pr. F λ' (g r)* 'Interrogabat unde uenisset (uenis set γ) Aristius (arustius γ) uero (*om. Fran.*) respondet (respondit *Fran.*) schol. Γ 63 tendis *D E γ u λ' 2 'ς' Pph.'* tendit *F λ' y* respondet Ω' respondit *y Pph.'* cepit *u opp. Pph.'* 64 prensare γ (β'ν a 1 et *omn. codd. Cr.* prens: r) pensare *E (σ) y* pressare *D ψ u (p̄ss: a 2 gl) y Pph.' Porph.' pressare φ λ* manu] ματῦ λ (*sic*) brachia *Pf. Porph.' brachia Ω' 'ς' Pph. Porph.' alt. l.* nutans] mutans *E opp. Ac. Acr.* nictans *y Baxterus opp. Ac. Acr.* 65 salsus] falsus *y lemma Acr. codd. Bamb. Fran. opp. Pph.' Ac.* falsum *Peerlk. opp. Pph.' Porph.' Ac.*

ridens dissimulare; meum iecur urere bilis.
 'certe nescio quid secreto uelle loqui te
 aiebas mecum'. 'memini bene, sed meliore
 tempore dicam: hodie tricesima sabbata: uin tu
 curtis Iudaeis oppedere?' 'nulla mihi' inquam 70
 'relligio est'. 'at mi: sum paulo infirmior, unus
 multorum. ignosces; alias loquar'. huncine solem
 tam nigrum surrexe mihi! fugit improbus ac me
 sub cultro linquit. casu uenit obuius illi
 aduersarius et 'quo tu turpissime?' magna 75
 inclamat uoce et 'licet antestari?' ego uero
 oppono auriculam. rapit in ius: clamor utrimque,
 undique concursus. sic me seruauit Apollo.

TESTIMONIA.

69—71 'uin — est' Prisc. X 4, 23 76 'licet antestari' Entychis
 ars II 15 p. 484 K. 78 'sic — Apollo' schol. Iuuenal. I 128

VARIA LECTIO.

66 Ridens *E* (Ridem *E* 1) bilis] bellis *F*λ'y 68 set γ
 meliore *DE*γυ (*σ*ar) meliori *F*λ' (β'ν*g*) 69 tricesima *l a. ras.*
 (et *Fran.*) tricesima *DE*γ*F*λ*ς* *Pph.* trigesima *u y opp. Pph. Ac.*
 uintu *D*γ (*ν*l et *Fran.*) uin tu *F*λ*u* (*σ*agr et β) *Pph.* uin tu *E* uis
 tu *y Bentl.* 70 iudaeis *F*γ iudeis *DE*λ*u* oppedere *D*γ*F*λ'*E* *corr.*
u superscr. (β'ν*σ*ar) *Pph.* *Porf.* (oppendere *Porph.*) *Ac. Prisciani*
codd. BDHGLK opponere *E pr. u* obponere *Prisciani cod. R a t.*
m. opperiere *g* 'Oppedere] contra dicere quasi contra pedem oppo-
 nere' *Ac. Acr.* mihi] mihi γ *a. ras.* mi γ *p. ras.* inquam] ·1·q·
Ac. inqua *y* unquam *y* umquam *y* ὡ/quā *a* 71 Relligio *D**F**u*
 (*ν*σ*2* *l r*) Religio *E*γλ (β'σ*1* *a*) Riligio *g* at] aut *E* (at *E* 2 aut
E 1) mi] mihi *DE* γ *a. ras.* *F*λ'*u* (β'ν*a r* michi *g*) *Pph.* mi
 γ *p. ras.* (σ) *y* *u.* 72 *omis.* *y* [*Montepess. pr. Paris. 7976 pr.*]
opp. Pph. Ac. Acr. 72 ignosces] ignoscis *ν* huncine *E**F* (β'
 σ*l*) *Acr. cod. ν* huncine *D*γ λ*u* (*ν*agr) *Pph. Acr. codd. γ Fran.*
 73 tam] *Iā ν opp. Ac. Acr.* surrexēs λ fugit] fingit *E*
 improbus *D*γλ'*u* (*gr et Fran.*) *Ac.* inphus *E**F* (β*ν*σ*a*) ac me] ame
 γ 75 tu] *om. u pr.* (β') *y opp. Pph.* 76 Inclamat *DE*γ*F*λ' (σ*1*
a g r) Exclamat *u* (β'*ν r uar.*) 77 Oppo^{no} *E* Obpono *ν* Oppone *Ac.*
 Appono *y* Oppono *cellt. Pph.* utrimque *D**F*λ'*u*ς' utrimque *E*γ*y*
 78 *Vmdiq. u Vundiq. D* seruauit] seruabit *schol. Iuuen. opp. Pph.*

X

[Lucili, quam sis mendosus, teste Catone
defensore tuo peruincam, qui male factos

VARIA LECTIO.

HOS OCTO VERSVS EXHIBENT FL' (β') y [Bamberg. a 2. m. marg. Bern. 327. 542. 619 Berol. 5. 269 Burnei. 179 (in marg. a 2. m.) Dessau. II Dresd. I a 2. m. III et marg. Dresd. L Harlei. 2699. 2724 marg. (ab al. sed uetusta manu) Martinius cod. ap. Cruq. Montepess. Paris. 7976. 7977. 8212. 8213. 8214. 8216. 10401 Genou. Nostrad. 184 = Pulmanni B Petropolitanus Romani I. VI. 2, Ottobon. 1660, Feae 3 Vaticani 2766. 2777 (adscr. a 1. m.) 3259. 4 Suecouatic. (in his 1675) Palatini ADF (F a 2. m.) Angelicus A a 2. m. Barberinus B Vallicellanus A Vpsal. olim Miegianus nonnulli codd. Landini R. Stephani Lambini, 1 ap. Canterum, 1 apud Bersmannum, ms. Gesneri II, adscripti sunt in editione princ. bibl. Vaticanae teste Fea] ω [ed. Zaróti, Mediol. 1486, Ald. 1501. Iunt. 1503. Argent. 1514] **CONTINVANT ANTECEDENTI SERMONI β' y** [Montepess. Paris. 8214 Nostrad. 184] **VT SERM. X EXORDIVM EXHIBENT HOS VERSVS FL' y OMITTVNT DEYU (v̄agr) y** [quos ipsi contulimus Bamb. Barcin. Burnei. 179 a 1. m. Bruxell. 9777. 10064. Gronou. Harlei. 3534. Lips. Paris. 7979. 7984. 8218 Sorbon. 1578 Regin. Regius Valentian. Zulichem. praeterea Argent. III. codd. Bland. Gemblac. Mellic. et alii apud alios editores] Pph.' Porph.' Ac. Acr. schol. Γ in dubium uocat Aldus Manutius, Horatio abiudicat Lambinus, Bentleius silentio damnat, spurios esse ostendit Frid. Iacobsius, Orellius Frontonis circiter aetate ab homine otioso factos esse probare studet, Furio Bibaculo Kirchnerus uindicare conatur, Fannio (cont. Aer. ad serm. I 4, 21) nuper Fr. C. Hermannus Horatianos esse primus putauit Valartius; Heindorfius aut huius aut alius cuiusdam sermonis exordium incohatum sed post reiectum a poeta putat, aut in schedis eius post mortem repertum et huic sermoni additis uerbis ut redeam illuc temere praepositum esse; C. Morgensternius hos uersus ab Horatio primum quidem initio huius sermonis positos sed curis secundis remotos esse putat. de duplici recensione huius sermonis a poeta facta etiam C. Frankeus cogitat; Io. Val. Franckius his uersibus locum in ipso sermone post uerba: age quaeso u. 51 adsignauit. Reisigius hos uersus ab Horatio compositos et post u. 71 inserendos esse putat **EGLOGA · XI · FL' y (SATYRA · XI · Nostrad. 184) 1 quam sis** quod sis y [codd. plerique ap. Lamb., 1 cod. Canteri] quod sit y [Paris. 10401] **2 Defensore y** [Bern. 327] tuo nouo y [Berol. 5 pr.] tui Ascensius peruincam] conuincam y ω [cd. Landini ex mss.] deuincam y [Kirchneri cod. L in Dresd. III] prope uincam Peerlk. qui quod ω [Landin.]

emendare parat uersus, hoc lenius ille
 quo melior uir † est, longe subtilior illo
 qui multum puer et loris et funibus udis
 exoratus, ut esset opem qui ferre poetis
 antiquis posset contra fastidia nostra,

VARIA LECTIO.

3 Emenda rapat y [Montepess.] Cōmendare y [Dresd. III Fran.]
 lenius] lenior y [uar. lect. ap. Pulman.] ω [ed. H. Stephan.]
 lenius y [Bern. 327 pr. 619. Berol. 269. ed Landin. ex mss.]
 ille] illo Hanowius 4 Quo melior uir est Fl' (β') y [Bamberg.
 Bern. 327. Dresd. I. Montepess. Paris. 8213. 8216. 10401. No-
 strad. 184 a 1. m. mss. ap. Lambin.] Quo melior uir et est y
 [Nostrad. 184 a 2. m., Kirchneri ms. L in Dresd. III] Meinekuis
 Quo melior uir adest y [Berolin. 5] Quo melior uir hic est y [Mar-
 tinus cod. ap. Cruq.] Quo meliore uir et est y [Bern. 619] Quo
 meliorq; uir ē y [Dessau. II Dresd. III Harleian. 2724] quo melior
 uir is est Lambinus Est quo uir melior y [Bern. 542 Paris. 7976]
 ω [Landin. Ald. Mediol. 1486] est quo uix melior Chabotius Quo
 est uir melior y [Berol. 269] Quo uir melior est y [Paris. 8214]
 Quo uir est melior y [Petropolitanus] longe] longe ac y [Martini-
 us] longe et Praediconius illo] ille y [Bamberg.] uir, et est
 longe subtilior isto Botheus 5 qui] quem Praediconius mul-
 tum] paulum y [mss. ap. Lambin. aliq., ms. Canter.] puer et
 Fl' β' y [Bamberg. Bern. 327. 542. 619 Berol. 5 Harlei. 2724 Mon-
 tepess. Martinus Paris. 7976. 8213. 8214. Nostrad. 184] puer
 et y [Paris. 8216] puer est Gesnerus pueros Vrlichsius puerum est
 Reisigius nuper Rugersius fuerit Praediconius udis in ras. y
 [β] 6 Exoratus F (β' l) y [Basil. I Bern. 327 a 1. m. 542.
 Berol. 5. Dessau. II Dresd. I. III. Harlei. 2724. Montepess. Paris.
 7976. 8214. 10401. Nostrad. 184. ms. Gesneri II, ms. ap. Rob. Ste-
 phan. Feae Vatic. G Suecouat. CDK collegii Romani B] // // // atus y
 [Bamberg.] Exora//tus λ Exortatus y [Bern. 327 a 2. m. 619
 Berol. 269 Paris. 8213. 8216. 10401 uar.] Exhortatus y [Martini-
 us, Petropolitanus, codd. ap. Lambin., Feae Vatic. A I Palatin.
 CD Chis. A a 1. m. Vallicell. A] Aldus Praediconius exornatus Gla-
 reanus est ornatus Valartus excoriatus Horkelius est hortatus Peerlk.
 ut esset] omis. y [Bern. 327 pr.] opem] opus y [Dresd. III] qui]
 quis Aldus quod ω [Landin.] ferre] ferrer y [β pr.] 7 antiquis]
 Ambiguus y [codd. aliq. ap. Lambin.] fastidia] fastivia y [Berol. 5]
 nostra] uestra ω [Landin.] 7—8 nostra, — grammaticorum, e: d:
 Doederlinus qui hos octo uersus genuinos habet u. 8 spurium iudicat
 Hitzigius qui septem priores uersus Horatio abiudicat et lectori coaetaneo
 Valeri Catonis et Horati tribuit; eundem delet Apitzius

grammaticorum equitum doctissimus. ut redeam illuc,]

Nempe incomposito dixi pede currere uersus
Lucili. quis tam Lucili fautor inepte est,
ut non hoc fateatur? at idem, quod sale multo
urbem defricuit, charta laudatur eadem.

nec tamen hoc tribuens dederim quoque cetera; nam sic 5
et Laberi mimos ut pulchra poemata mirer.

ergo non satis est risu diducere rictum
auditoris; et est quaedam tamen hic quoque uirtus;
est breuitate opus, ut currat sententia neu se

TESTIMONIA.

I 10. cf. simile exordium ap. Persium Horati imitatore s. 3, 1: 'Nempe hoc adsidue e. q. s.' eidem s. 5, 1 Horatiani sermonis I 3 exordium ante oculos uersatum esse arbitramur 1-3 cf. Hieronym. epist. 84: 'mordetur et Lucilius, quod incomposito currat pede, et tamen sales eius leposque laudantur' 1 cf. ecb. captiui 22: 'nam pede composito certans insistere metro' 436: 'nec pede composito sese sociauerat antro' 3 sq. 'quod (quae B) — defricuit' Consentius p. 348 K. 6 cf. ecb. capt. 16: 'hic sua deuitat, dum pulchra poemata cantat'

VARIA LECTIO.

8 Gramaticorum β' y [Bamberg. Berol. 5 Paris. 10401] grecorum y [Bern. 327] romanorum y [codd. ap. Lambin. aliq.] equitū y [β] equidem Kirchnerus omis. Landinus illuc] illic y [Nostrad. 184 Feae Vatic. A 2]

I 10. EGLOGA · XI · u Porph. AD MALEDICTIONEM (MALEDICTIONE a et Fran. MALEDICTVM σ) LVCILII (LOC: r) RESPONDET (RESPONDIT r) E γ (σ ar) y inscriptione carent D (v g l et β) 1 incomposito DE γ ψ u ζ' Pph.' Ac. incomposito φ λ (v)

2 Lucilii . . . lucilii u inepte Ω' Ac. inepti β' r 1 et uar. marg. 2 y inepte est] ineptus
ineptus y [Berol. 5] ineptus Doeringius inepte \\ ē v 'Fautor inepte est] fauemus alicui quando aperta uitia eius negamus' Ac. Acr. 3 at] 'Subiectio' Acr. at E γ F λ u D corr. ζ' Pph.' ad D pr. ac l quod] quo. λ opp. Pph.' quae Consentii cod. B opp. Pph.'

4 defricuit (e in ras. ut uid.) D opp. Pph.' Porph.' schol. γ Lips. Consentius defricuit schol. Fran. perfricuit Acr. 5 caetera D γ (v σ a) nam D 1 E 1 y [Doruill. II. Dresd. III. Monac. III Paris. 7976 a 1. m. Nostrad. corr. Valentian. 1] Pph. Acr. num γ F λ' D 2 E 2 (v σ ar et β in ras. Fran.) Pf. nec u y n̄ g y 6 laberi^{rii} γ laberi celt. ζ' Pph. Ac. (liberi Pf.)^a minos^{mimos} E opp. Pph.' Acr. pulchra u 7 diducere D pr. E γ (v σ agr) Pph.' deducere D corr. F λ' u (β') 8 quedam λ hec u 9 est] Est ~~h~~ φ opp. Pph.' Ac.

impediat uerbis lassas onerantibus aures; 10
 et sermone opus est modo tristi, saepe iocoso,
 defendente uicem modo rhetoris atque poetae,
 interdum urbani, parcentis uiribus atque
 extenuantis eas consulto. ridiculum acri
 fortius et melius magnas plerumque secat res. 15
 illi scripta quibus comoedia prisca uiris est
 hoc stabant, hoc sunt imitandi; quos neque pulcher
 Hermogenes unquam legit, neque simius iste
 nil praeter Caluom et doctus cantare Catullum.
 'at magnum fecit quod uerbis Graeca Latinis 20
 miscuit'. o seri studiorum! quine putetis
 difficile et mirum, Rhodio quod Pitholeonti

TESTIMONIA.

14—15 'ridiculum — res' florileg. Nostrad. 188 18 cf. ecb.
 captiui 706: 'talìa conferre compellit simius iste' 20—21 'at —
 miscuit' Iulius Rufinianus de figuris sent. et cloe. § 6 p. 39 sq. Halm.
 21—23 'o — contigit' Prisc. XVI 2, 12

VARIA LECTIO.

ut currat sententia neu se] est modo tristi. saepe iocoso. *D pr. opp.*
Pph.' curat *E opp.* *Pph.'* curra^t u *opp.* *Pph.'* sententia λ
 u. 10 sq. om. *D* 1 10 Impediat *D* (2) γφuζ' Impediat *Eψλ*
 honerantibus *Fλ'* hōnerantib; *D* (2) aures Ω'ζ' 11 sepe *DEγλ*
 u. 12 omis. *y* [*Lips.* I] ante u. 11 ponit *v* 1 Defendente λ
 rethoris *Eγυ Ac.* poete *E* 13 urbane *F* (l 1) *y opp.* *Pph.' Acr.*
 14 Extenuantis λ Extenuatis *F* Extenuatis *Dψ* 15 Forcius λ
 et] ac *y* [*Regius, Vatic. Palat. F*] *Porph.'* ad u. 17 *opp.*
Pph.' 16 Illis γ *opp.* *Pph.' Ac.* comodia γ comedia *DEu Pph.*
 17 quos] quas γ 1 18 unq *E(ag)* unquam *cett.'ζ'* simus γ *pr.*
opp. Pph.' Porph.' Acr. 19 caluom *Fλ'* caluum *cett.'ζ'* et doctus
 Ω'ζ' edoctus *y* [*Barcin. Berol. 5 pr. Doruill. II*] doctus σ *y* 20 grēca
F Pf. gēca a l *Acr.* grēca *DEγλ u ζ'* 21 o s//eri γ o seri *v* o sacri
 a *opp. Pph.' Porph.' Ac. Priscian.* quine γ *Fλ' u (a) Pf. Porph.'*
 qui ne *D* (β' *v* σ *r* et *Cruquii codd.*) *Pph. Priscian.* qui . ne *E qd*
 ne *g* 'Id est: putatisne . . ?' *Acr.* putetis *DEγ Fλ' (β' v 2 σ*
a g pr. r et Cruquii omnes) Pph. Porph. Pf. corr. Priscianus pu-
 tatis *u (v 1 g corr.) y Pf. pr. Porf.* putarit *Peerlk.* post u. 21
 insertus est nec suo loco omissus u. 71 in *y* [*cod. Gesn. II.*] 22 Dificile
E et] ac *Peerlk.* rodio *u* pitholeonti *u* (σ) pitho leonti *E*

contigit? 'at sermo lingua concinnus utraque
suauior, ut Chio nota si commixta Falerni est'.

cum uersus facias? te ipsum percontor, an et cum 25

dura tibi peragenda rei sit causa Petilli?

scilicet oblitus patriaeque patrisque Latini,

cum Pedius causas exudet Puplicola atque

Coruinus, patriis intermiscere petita

uerba foris malis, Canusini more bilinguis. 30

atque ego cum Graecos facerem natus mare citra

uersiculos, uetuit me tali uoce Quirinus,

VARIA LECTIO.

pytho leonti *g* pito leonti *y* [*Fran.*] pitholeo (*Eγ* pitholeon *vγ* *alt. l.* pitoleon *Fran.* phitoleon *Fran. alt. l.*) *Acr.* in *interpret.* 'pitholeo, rhodius' *Porph.* in *interpret.* (πο&ae. leonti *Porph.* petaleonti *Porf.* pythalochon *Porphyr. cod. Bern.* 516 anni 1472 unde Pitholeo olim scribendum uideatur *cf. Suet. diu. Iul.* 75 *Macrob. sat.* II 2, 13

23 concinnus λ 24 ut *DEγυψ2* (β'σ agl2r) *Pph.' Ac.* et *Fλ'* (*v*) *y*

[*Bamberg. Basil. III Montepess. Vossianus*] commixta λ *opp. Pph.' Ac.* (cōmissa *g opp. Pph.' Ac.*) 25—26 'an et cum dura tibi peragenda rei sit causa Petilli . . . cum uersus facias te ipsum percontor' hoc ordine *Pph.' cum Porph.'* 25 facias? *interpunximus cum*

Keckio pconctor *E opp. Pph.'* pē eorum *Ac.* an et cum] anēcum *E opp. Pph.' Acr.* u. 26 post Petilli interrogandi nota et u. 30 post bilinguis puncto *distinximus cum Kirchnero* 26 Dura//ū u *opp. Pph.' Porph.'* petelli *Eγ* (*a et β pr.*) petilli *DFλ'u* (*vσgr et Fran. β corr.*) *Pph.' Acr. cons. Porph.' fast. Capitol. et nummi Petilli, et Doederlinus* u. 27 *omis. Pph.' Porph.' Acr., ante u. 25 ponit Maehlyus, post u. 30 Doederlinus* oblitus Ω'ς' oblitos *Bentl. oblitis Maehlyus* patriaeque patrisque] patrię patriiq; u patrięq; patrisq; u2 *uar. patrumque Latine Peerlk. latini DEγφ corr. u λ 2 σ* (et *Cruquii codd. omnes*) latine *F u2 uar. (et Fran.) latine λ'* (et *β pr.*) 28 pedil; *E i opp. Pph.' Acr.* exudet *EγD corr. ζ' Pph.* exsudet *D pr. Fλ'u* (*g*) *Pf.* puplicola *y* [*Lips.*] *Pph. Porph.* publicola Ω'ς' *Pf. Porf. Acr.* publicula a i Poplicola *Muretus* u. 29 *omis. y* [*Par. 7976 pr.*] *opp. Acr.* 30 malis] malles u *pr. malim Peerlk.* Canusini more bilinguis post uerba uetuit — uera (u. 32 — 33) ponit *Pph.' Porph.'* more] mere *E* bilinguis (*acc.*) *Poppendieckius opp. Acr.* 31 Atque Ω'ς' Atqui *y Bentl. at cf. Lachmann. ad Lucret. p.* 168 *graecos y* [*Regin.*] ḡcos *al y grecos Ω ζ'* 32 me tali Ω'ς' *Pph.' Ac.* tali me *y* [*codex collegii Trinitatis*] *Bentl.*

post mediam noctem uisus, cum somnia uera,
 'in siluam non ligna feras insanius ac si
 magnas Graecorum malis implere cateruas'. 35
 turgidus Alpinus iugulat dum Memnona dumque
 defingit Rheni luteum caput, haec ego ludo,
 quae neque in aede sonent certantia iudice Tarpa,
 nec redeant iterum atque iterum spectanda theatri.
 arguta meretrice potes Dauoque Chremeta 40
 eludente senem comis garrere libellos
 unus uiuorum, Fundani; Pollio regum

TESTIMONIA.

33 cf. *ecb. capt.* 227: 'post noctem mediam, quando sunt somnia uera'

34 'in siluam ne ligna feras' praefatio s. Eusebii Hieronymi in librum psalmodum [Vall. VIII 1157] Hieronymus ad. Pelagian. in fine, Hieronym. Sophonio epist. 134 Seruat. Lupus ad Einhardum epist. 1 Seruat. Lupi de tribus quaestionibus liber pag. 256 Baluz. cf. Berno Augiensis de cons. tonorum diuersitate [t. II p. 114 Gerbert.]: 'in siluam ne ligna feras: et in mare pisces?' Petrus Cluniacensis epist. II 12: 'et quamuis secundum uulgare prouerbum stolidissimum uideatur humeris ligna ad siluam deferre et aqua urceo allata mare infundere'

VARIA LECTIO.

u. 33 *omis. y* [*Wolfenb.* I] *opp. Pph.' Porph.'* mediam noctem] noctem mediam *ecb. capt. opp. Pph.' Porph.* somnia u 34 siluas D non] ne y ligna] ligni φ lingua σ gl r y feras] ferēs σ ferās a ferēs y [*Regius*] insanius // insanius λ 35 *græcorum ψ* *græcorum al crecorum E grecorum D γ φ λ υ ζ'* implere Ω' ζ' inplere σ 36 memnona *DEFλ' (vg) Pph.' Porph.' Acr.* menona γ mennona u (β' ar) memona σ 37 Defingit *D γ (v σ a)* Defingit β' r pr. Defindit *E y* Diffingit *F λ' u (g r corr.)* diffinget *Pph.' diffingat Porph.* diffringit *Rhoeci Dan. Heinsius opp. Acr.* defringit Rheni (uel Rheno) *Peerlk.* capud *E* haec ψ hec *D λ* hoc *E 1 (v 1 g) y opp. Pph.'* 38 neque Ω' ζ' *Pph.'* nec y ede u sonent] sonant φ pr. y *opp. Pph.'* certancia λ 39 Neī λ spectanda *D γ E 2 (β' v σ a l 2 r)* spectata *F λ' u y* spectantia *E 1* spectatq; *g* 40 in meretrice *Peerlk. opp. Ω' Pph.'* potes] potest *F λ' potens φ 2 y* [*Bruxell.* 9777 uar. a 2. m. *Gotting.* I *Monac.* I *Sorbon.* 1578] *Pph.'* putes *E pr.* places *Horkelius recte schol. γ* crhemeta u *opp. Pph.'* 41 eludente] Et ludent *E 1* senem comis, *Kirchnerus* comi garrere labello *Raymundus Seyffertus* comis] comes ψ *superscr. y* [*Basil.* III *Zulichem. pr.*] libellos *E γ F λ' u ζ'* libellos *D pr. aut 1 y* [*Valentian. a. ras.*] libellis y [*Lips.* I a 1. m.] *Kirchnerus* popello *Horkelius* 42 unus]

facta canit pede ter percusso; forte epos acer
 ut nemo Varius ducit; molle atque facetum
 Vergilio adnuerunt gaudentes rure Camenae. 45
 hoc erat, experto frustra Varrone Atacino
 atque quibusdam aliis melius quod scribere possem,
 inuentore minor; neque ego illi detrudere ausim
 haerentem capiti cum multa laude coronam.
 at dixi fluere hunc lutulentum, saepe ferentem 50
 plura quidem tollenda relinquendis. age, quaeso,
 tu nihil in magno doctus reprehendis Homero?

TESTIMONIA.

44 sq. cf. Quintilian. institut. orat. VI 3, 20: 'neque enim diceret Horatius, facetum carminis genus natura concessum esse Vergilio'

44 'Varius — facetum' Seruius ad Verg. ecl. VIII 35

VARIA LECTIO.

Elu ψ 1 (uolebat Eludente) opp. Ac. EV^renus ψ opp. Ac. uiuonum
 ψ opp. Ac. pollio Ω' ' ζ' Acr. 43 facta] Fracta γ [Lips.] Fata
 g γ [Paris. 8216 pr. Wolfenb. I] Horkelius Facta Ω' ' ζ' [^rIn 3
 codd. Bland. & Busl. hi uersus ad hunc modum leguntur, forte epos
 acer, ut nemo, Varius, ductu molle atque facetum Vergilio annue-
 runt gaudentes rure Camœnae' Cr.] 44 nemo E (neme E 1) opp.
 Acr. uarius $DE\gamma$ ($\nu\sigma a g r$ et 3 Bland.) Acr. Seruii Vossianus
 uarus $F\lambda'u$ (β') Seruii Vatic. 3317 Paris. 7959 ducit D 1 $E\gamma$
 ($\nu a r$) Seruii Vossianus dicit σg Seruii Vatic. 3317 Paris. 7959
 ductu $F\lambda u$ (l uar. et β 3 Bland.) dictu l (et Fran.) ductū D
 molle] mole ψ opp. Pph.' Acr. 45 Vergilio γ [Lips. pr. Regin.]
 Vergilio Ω' ' ζ' (et 3 Bland.) Acr. annuerint $D u$ (β') adnuerint $F\lambda'$
 (ν) annuerant γ (σa) adnuerant r adnumerunt E adnuerunt $g \gamma$ [3
 Bland. Busl. Gotting. I Mellic. Paris. 7976. 8213 Nostrad. 184 a
 pr. m. Pulmanni E] Acr. camene E 46 uarone γ opp. Acr.
 47 possem $DE\gamma u$ ($\nu\sigma a g l$ uar. r et β corr.) Acr. possim $F\lambda'$ (β')
 48 ego ψ illi] om. ψ pr. λ 1 u γ opp. Ac. 49 Herentem ψ Herentem
 $DE\gamma\phi\lambda'u\zeta'$ capiti] capite γ 1 ut uid. cum multa Ω' ' ζ' cumulata
 F uar. γ cumulatam γ multa cum γ u. 50—51 'at dixi — relin-
 quendis.' Ritterus opp. Pph.' u. 50 omis. γ [Paris. 8214] 50 At
 D corr. $\gamma\phi u$ E 2 ψ 2 ζ Pph.' Ad D pr. E 1 (σ pr.) Et ψ λ' (et
 Fran.) dixi] dixi u opp. Pph.' lutulentū E lutulentē E 1 opp.
 Pph.' sepe $E\gamma\lambda$ ferentem] ferentem λ pr. 51 quidam λ
 quaero $DE\gamma$ ($\nu\sigma a r$ 1) quero λ corr. (g et β corr.) Pph. quaeso $F u$
 ($l r$ 2 et Fran.) γ Pf. queso λ pr. (et β pr.) γ 52 nichil u repre-
 hendis Ω' ' ζ' reprehendis $\sigma \gamma$ Homero] omero E

nil comis tragicici mutat Lucilius Acci?
 non ridet uersus Enni grauitate minores,
 cum de se loquitur non ut maiore reprehens?
 quid uetat et nosmet Lucili scripta legentis 55
 quaerere, num illius, num rerum dura negarit
 nersiculos natura magis factos et euntis
 mollius ac siquis pedibus quid claudere senis,
 hoc tantum contentus, amet scripsisse ducentos 60
 ante cibum uersus, totidem cenatus? Etrusci
 quale fuit Cassi rapido feruentius anni
 ingenium, capsis quem fama est esse librisque

TESTIMONIA.

54 Seruius ad Aen. XI 601

VARIA LECTIO.

53 Nihil *E Porph.' opp. Ac.* comis] comes *Porph. opp. Porf. Ac.* tragicici] traici *E tragicis u* motat licilius *E opp. Porph.' acci DEγ (β' σ a g) Porph.' accii Fλ'u acti v Atti Lambinus Enni Peerlk.* 54 enni u (*gl*) Acci *Peerlk. opp. Pph.' Porph.' minores Ω'ς' Pph.' Porph.' Seruii Paris.* 7929 minores? ω [*Mediol.* 1477 *Vcnet.* 1478] minoris *g y* [*Argent. III Regin. Sorbon.* 1578 *Valentian.* 1] *Seruii Regin. quod nescio an recte in textum recipere nolimus; de homocoteleuto cf. uu.* 81. 82. 83. 85 55 de se loquitur non ut] loquitur de se, ut de non *Peerlk. opp. Pph.' Ac.* reprehens *DEγφ* 56 uetat] notat *Ac. opp. Acr.* 57 Querere *Eγ* num illius] non illius ψ *pr. opp. Pph.' Porph.' Ac. Acr.* negarit *D (r in ras. ut uid.) negauit y* [*Bamberg. Wolfenb. III*] opp. *Pph.' Porph.'* 58 factos] altos *gy* [*Fran. uar. Gotting. I Harlei.* 4862 *Lips. pr. Sorbon.* 1578 *Wolfenb. II superscr.*] abtos *y* [*β uar.*] aptos *y* [*Dresd. III Harlei.* 2724] comptos *y* et] *om. E* euntis *D pr. γ (a r pr.) y* [*Gronou. Mellic. Montepèss.*] uentis *E euntis D corr. cett.'ς' Acr.* u. 59 sq. omis. *y* [*Zulichem.* 1] 59 ac *DEFλ'ς' (et omn. codd. Cr.) at u & γ (a)* at sit *Lambinus quid*] qui *y* [*2 Bland.*] 61 cenatus *Eγ λ uς'* caenatus *DF (vl)* Etrusci] etrusce *γ pr. opp. Pph.'* 62 Cassi] crassi φ *opp. Pph.' Porph.' Ac. Acr.* feruentuus *E* anni *u Pf. opp. Pph. Acr.* amue σ *y opp. Pph.' Acr.* 63 Ingeniom *γ* capsis — librisque] *del. Hitzigius opp. Pph.' quem] quē D opp. Pph.'*

ambustum propriis. fuerit Lucilius, inquam,
 comis et urbanus, fuerit limator idem, 65
 quam rudis et Graecis intacti carminis auctor
 quamque poetarum seniorum turba; sed ille,
 si foret hoc nostrum fato dilapsus in *aeuom,
 detereret sibi multa, recideret omne quod ultra
 perfectum traheretur, et in uersu faciendo 70
 saepe caput scaberet, uiuos et roderet unguis.
 saepe stilum uertas, iterum quae digna legi sint,
 scripturus, neque te ut miretur turba labores,
 contentus paucis lectoribus. an tua demens
 uilibus in ludis dictari carmina malis? 75
 non ego: nam satis est equitem mihi plaudere, ut audax

TESTIMONIA.

65 cf. ecb. captiui 715: 'comis et urbanus, animo pius, ore serenus' 71 schol. Pers. 1, 106 Eutyichis ars II 1 p. 467 K. cf. ecbasis captiui 13: 'saepe caput scabatur, uiuus conroditur unguis' 72—73 'saepe — scripturus' Hieronym. comment. in ecclesiasten cap. 2 72 'saepe stilum uertas' Pompeii commentum ap. Keil. V 1 p. 109

VARIA LECTIO.

64 propriis] *del. Hitzigius lucilius inquā φ inquam] inq*
 (= inquam) u u. 65 *omis. φ 1 opp. Acr.* 65 urbanis *F λ' y*
opp. ecb. capt. limator *ψ opp. Ac. Acr.* 66 rudis et] Rudius
Casaubonus opp. Acr. et] ex *y [Fran.] a y at Rutgersius*
græcis Pf. græcis y [Barcin.] græcis Ac. grecis Ω'ς Pph. intacti] qui
 intacti *Peerlk. opp. Pph.' Ac.* auctor] actor *Pph. opp. Pf. Ac.*
 67 set *γ* 68 fato] facto *E* dilapsus *Ω'ς* (laps in ras. β) dila-
 tus *σ g* (et β *pr. ut uid. 1 Bland.*) delapsus *y* [*3 Bland.*] delatus *y*
 euum *λ u aeuum cett.* 69 *D&errer& E* Detraheret *y Acr. in*
interpret. u. 71 *omis. φ 1 opp. Pph.' Porph.'* 71 Sepe capud
E scaberet] scabar & *E opp. Ac.* scalperet *y [Fran. uar.] Pph.'*
Acr. in interpret. unguis *D pr. Eγ (ar) y [Paris. 7979]* ungues
cett.' ε' Pph.' schol. Pers. Eutyich. 72 'iterum ad scripturus (scri-
 pturos *cod.*) retulit' *gloss. γ* quae] q. *E* legissint *γ a. ras. y opp.*
Hieronym. legissent u 1 *opp. Hieronym.* sint] sunt *y comma post*
uocem sint delet Doederlinus 74 demens] clemens *E pr. opp.*
Ac. 75 Vilibus *DE γ φ u ε Pph.'* Milibus *ψ λ' (et Fran.)* in
 ludis] illudis *γ* 76 nam] n̄ u equitem] equidē *E opp. Ac.*
omis. D pr. mihi] *omis. u*

contemptis aliis, explosa Arbuscula dixit.
 men moueat cimex Pantilius, aut cruciet quod
 uellicet absentem Demetrius, aut quod ineptus
 Fannius Hermogenis laedat conuiua Tigelli? 80
 Plotius et Varius, Maecenas *Vergiliusque,
 Valgius et probet haec Octavius optimus atque
 Fuscus, et haec utinam Viscorum laudet uterque.
 ambitione relegata te dicere possum,
 Pollio, te, Messalla, tuo cum fratre simulque 85
 uos, Bibuli et Serui, simul his te, candide Furni,
 compluris alios, doctos ego quos et amicos
 prudens praeterco; quibus haec, sint qualiacumque,
 adridere uelim, doliturus, si placeant spe
 deterius nostra. Demetri, teque, Tigelli, 90

TESTIMONIA.

77 'explosa Arbuscula dixit' Seruius ad ecl. 10, 6 79 'uellicat
 absentem Demetrius' Eutyichis ars II 2 p. 2169 P.

VARIA LECTIO.

77 Contenptis *u* arbustula *E* (*g*) *Acr. cod. v* arbuscula *cell. 'ς'*
Pph. Porph. Ac. Acr. codd. γ Fran. Seruius 78 cimex] *in ras.*
γ (cimex *a*) *opp. Ac. cumex u opp. Ac.* pantillius *y [Fran.] Api-*
tzius potill⁹ g cruci[†] & E cruciat y 79 demetrius *Eutyichis cod.*
Paris. 80 *M* Fannius *ψ (M minio picta) Faunius y [β]* Fannius *g*
 ermocenis *E* laedat *Eu* conuiua] *ciua E tegelli E tigilli*
gy u. 81 *omis. D pr.* Plotius *γ Fλ' u (a) Plocius DE 'ς'*
 uarius *DE γ (ν σ a g) uarus Fλ' u (β' r)* maecenas *ly [Bamberg.*
Gronou. Lips.] meçenas φ meçenas γ ψ mecenus DE λ u 'ς' Vergi-
 lius *Aldus uirgilius Ω' 'ς'* *uu.* 82 *sq. ordine inuerso in gy [Lips.]*
 82 hec *λ omis. u ante uocem* Octavius *punctum ponit Düntze-*
rus hoctavius *γ* 83 haec] aequae *Machlyus utinam] uninō E*
 laudet] laudat *F pr. (g)* 84 Ambicione *DFλ* 85 Pollo *E* Pollio
cell. 'ς' Acr. messalla Fλ messala DE γ u 'ς (et β) fratre *E (fracte E1)*
 86 bibuli *Ω' 'ς'* Bibule *Murctus serui DE γ u 'ς'* serui *Fλ (l 2)*
 his te] iste *E y opp. Ac. Acr.* Furni] funi *u opp. Ac.* 87 Cō-
 pluris *y [Valentian.] Complures D γ (β' σ a g Cπ//pl: ν) Conplures*
EFλ' (r) Compluresq; u Compluresque y 88 *πtereo EFλ' u pre-*
 tereo *D* sint *Ω' (var et Fran.) Acr. sunt σ pr. g (et β)* qualia cum-
 que *D γ λ'* qualiacumque *EF u Acr.* 89 Adridere *DE (ν) Arridere*
γ Fλ' u 'ς' cons. Acr. placeatⁿ E 90 te] *om. Pph. ad h. l. teque]*

discipularum inter iubeo plorare cathedras.
i puer atque meo citus haec subscribe libello.

TESTIMONIA.

92 cf. ecbasis captini 695: 'i puer, atque meae citus hunc impone coquinae'

VARIA LECTIO.

om. *Porph.*' ad u. 18 tigelli Ω'ς' tigilli g y *Pph.*' ad h. l. et
Porph.' ad u. 18 91 Discupularū. *E* Discipularum *DγFluς Pph.*'
Ac. Acr. Discipulorum l 1 (et β 1) y 92 i] ~~ξ~~ γ haec] hoc y *Ac.*
opp. Pph.'

SERMONVM LIBER · I · EXPLIC̄ · || INCIPIT LIBER II · *E* HORATHI
(HRATHI *a*) FLACCI SERMONV̄ LIB · I · EXPLICIT · INCIPIT (INCIP̄ · γ)
LIB · II · AD TREBATIV̄ IVRIS CONSVLTVM · γ(*a*) SERMONV̄ LIB · I · EX-
PLIC̄ (EXP̄ ψ om. λ) INCIPIT · LIB (om. *F*) · II · *F* λ' SERMONV̄ LIB
EXPLICIT · INCIPIT · SCDS *u* subscriptione carent *D* (*v g* 1) Expt. liber
· I · Sermonum. Incip̄ · II · σ Q. HORATHI FLACCI SERMONVM
LIB · I · EXPLICITVR · HINC SECÐ ORDITVR *r* · Q · hōcij flaccij
S3monū liber 1^m9 explicit || Incipit 2⁹ foelici^r velut 1ⁱ dyalogū. || Tre-
banio loquit² *g* 2 HORATHI FLACCI SERMONVM || LIBER · I · EX-
PLICIT · || INCIPIT EIUSDĒM || LIBER · II · *Porph.*

Q. HORATI FLACCI
S E R M O N V M

LIBER SECVNDVS

I

Sunt quibus in satura uidear nimis acer et ultra legem tendere opus; sine neruis altera quicquid composui pars esse putat similisque meorum mille die uersus deduci posse. Trebati, quid faciam, praescribe. 'quiescas'. ne faciam, inquis, 5 omnino uersus? 'aio'. peream male, si non

TESTIMONIA.

II 1. 1—2 'sunt — opus' Porph.' et Acr. ad serm. I 1, 1

VARIA LECTIO.

II 1. NCIPIT E. SCDS SERMONV̄. *v* Ad trebatiū eqtē romanū scribit *u* Ad trebatium scribit equitem romanum Porph.' Ad trebatium quendam iuris peritum scribit et consulit quidnam faciat Acr. 1 satura Porph. ad serm. I 1, 1 satyra $D\psi\lambda'$ ($\sigma a g$ et β) Pph.' Porf. ad serm. I 1, 1 Acr. codd. *v* et Bamb. ad serm. I 1, 1 satira $E\gamma\phi u$ (*v* et Fran.) Acr. cod. γ ad serm. I 1, 1 uidear nimis] nimis vider *E* uidear $D\gamma\lambda\phi 2 \zeta'$ Porph.' et Acr. ad serm. I 1, 1 uideor *F u* (*l* ut uid., sed parum liquet) *y om.* Pph.' 2 tendere $\Omega'\zeta'$ Porph.' et Acr. ad serm. I 1 tenere *g* intendere *y Nic. Heinsius* quidquid *F* (quid quid *l*) quicquid *cett.* ζ' (quitquid *g*) 3 Composui *v* (et β) $C\bar{v}$ posui *E pr.* Composui *cett.* *E corr.* ζ similis $E\gamma$ (σ corr. *a g*) *y* [Bruxell. 9777 *a 1. m. Valentian.* 1] similes *cett.* ζ' 4 die] $d\bar{i} \lambda$ die] γ deduci $DE\gamma\zeta'$ diduci $F\lambda'u$ (*r uar.*) *y* 5 fatiā *u* prescribe $F\lambda$ quiescam *F 1* ut uid. (*r*) *y* quiescas *cett.* $\phi 2 \psi$ *uar.* ζ' inquis] inqd *g* 6 aio] ago *E pr.* (*aio g*) opp. Pph.' non] nau γ *pr.*

optimum erat; uerum nequeo dormire. 'ter uncti
 transnato Tiberim, somno quibus est opus alto,
 inriguumque mero sub noctem corpus habento.
 aut, si tantus amor scribendi te rapit, aude
 Caesaris inuicti res dicere, multa laborum
 praemia laturus'. cupidum, pater optime, uires
 deficient: neque enim quiuis horrentia pilis
 agmina nec fracta pereuntis cuspidē Gallos
 aut labentis equo describat uulnera Parthi.
 'attamen et iustum poteras et scribere fortem,
 Scipiadam ut sapiens Lucilius'. haut mihi dero,
 cum res ipsa feret: nisi dextro tempore, Flacci
 uerba per attentam non ibunt Caesaris aurem,

TESTIMONIA.

7—8 'ter — alto' Ioannes Saresber. polier. I 8 15 schol. Pers.
 5, 4 16—17 'et scribere — Lucilius' Prisc. VII 2, 4

VARIA LECTIO.

7 Optimū λ ter] iter *E opp. Acr. Ioann. Saresber.* uncti]
 unti γ *opp. Ioann. Saresber.* uersum 9 ante u. 8 exhibet y [Valentian.]
 Transnato *E γ pr. (β')* Pph.' *opp. Acr. Ioann. Saresber.* Trans nanto
 φ Trasnanto ψ 9 Inriguum *DEFλ u (v)* Irriguum γ ζ' 10 rapit]
 capit *D pr. y [Basil. I Bentlei Colbertinus]* Bentl. 11 Cesaris *E u*
 12 Premia *u* obtime λ 14 nec] ne *E (v) y opp. Pph.'* fracta] facta
E opp. Pph.' Porph.' Ac. pereuntis *E γ (a 1) y [Bruxell. 9777*
Gronou. 1 Mellic.] Pph.' preuntis *D* pereuntes *Fλ'u ζ'* 15 labentes
E opp. schol. Pers. describit *DFλ' (β'σ r 2 uar.)* describat *E γ u*
φ 2 uar. ψ 2 (var et β corr.) describet *g* ['describat. sic habet cod.
Mart. ceteri aut describit aut describet' Cruq.] descripsit *schol. Pers.*
 uulnera *y [Regin.] uulnera ψ uulnera cett.' ζ' schol. Pers.*
 16 At tamen *D λ' opp. Pph.' Ac.* 17 Scipiadam Ω' ζ' *Pph.'*
Priscianus Scipiadem y [Dresd. III] haut *E λ (σ)* haud *D γ Fu ζ (et β)*
Ac. (aud Fran.) aut *y [1 Bland.]* deero Ω' ζ' (et *idem cod. Bland.*)
 dero *g* 18 Cum *DEγ φ u ζ Ac.* quum *y [idem cod. Bland. (?)]*
 Dum *ψ λ' (et β corr. Fran.)* res] *omis. ψ pr. opp. Ac.* ipsa] *ista*
Peerlk. opp. Ac. feret] *fer//t ψ ferat y ferunt Ac.* nisi] *aut y*
[idem cod. Bland.] opp. Acr. dextro] *deero D a. ras. dero D p.*
ras. opp. Acr. 19 per attentam] *parat tentā E attentam] attantā*
φ opp. Pph.' Porph.' cesaris *u*

cui male si palpere, recalcitrat undique tutus. 20
 'quanto rectius hoc quam tristi laedere uersu
 Pantolabum scurram Nomentanumque nepotem,
 cum sibi quisque timet, quamquam est intactus, et odit?
 quid faciam? saltat Milonius, ut semel icto
 accessit feruor capiti numerusque lucernis; 25
 Castor gaudet equis, ouo prognatus eodem
 pugnis; quot capitem uiuunt, totidem studiorum
 milia: me pedibus delectat claudere uerba
 Lucili ritu, 'nostrum melioris utroque. 30
 ille uelut fidis arcana sodalibus olim
 credebat libris, neque, si male cesserat usquam,
 decurrens alio, neque si bene: quo fit, ut omnis

TESTIMONIA.

26 schol. Statii Theb. VI 329 27—28 'quot — milia' schol. Pers.
 5, 52 29 Porph.' uita Horati

VARIA LECTIO.

20 si palpere, recalcitrat] equus palpere recalcitrat, *Peerlk.*
 palpebre *D a. ras. y Pph. opp. Porph. Ac.* palpere *v y opp. Pph.'*
 recalci//trat ψ recalcitret *y Bentl. opp. Ac.* 21 hoc] hic *E*
 quod quidem inrepsisse uideatur ex art. p. 140 laedere *y [Argent. III*
Bamberg. Montepess.] ledere $\Omega' \zeta'$ u. 22 del. *Apitzius (cont. serm.*
I 8, 11) opp. Ac. Acr. 22 Panto labū *E y F Pantolabum D pr.*
opp. Ac. scurram] scurritē *E* que *DEy u φ corr. (v a g et β, σ in*
litura) Pf. pr. ue F λ' (r et Fran.) Pph. Pf. corr. nepotem] nopotē
E poetā u i opp. Pph.' 23 cum] quem *Doederlinus opp. Acr.*
 quisque] quis⁹ *E* 24 millionius *g y Pph.' Porph.' inscr. ap.*
Gruterum 54, 1 milionius $\Omega' \zeta'$ *Porph. alt. l. Acr.* semel] simul
y Porph.' in interpret. icto] uncto *Peerlk. opp. Ac.* 25 nume-
 rus] numerisⁿ *E opp. Pph.' Ac.* 26 Castor] P Castōr *u* 27 quot]
 quod *E φ 1 (l 1) Ac.* uiuunt $\Omega' \zeta'$ *schol. Pers.* u. 28 omis. *E i*
opp. Ac. 28 Milia $\Omega' \zeta'$ *Ac.* uerba] uerbū *u y* 29 Lucilli *u (v σ g et*
Fran.) opp. Porphyronis uita ritu] ritum *Porph.' uita Horati*
 29—37 interpunxi cum *Keckio* 30 uelud *Ac.* archana $\lambda' u$ qui
 arcana *Peerlk. opp. Pph.'* 31 nec si male res erat *Gogauius ne-*
 que se male gesserat *Peerlk.* gesserat *DEy F λ' u corr. (v σ a g r et*
β corr. Fran. omn. Cruq.) cesserat u i (et β pr.) y usquam *DEy*
F λ' ζ' umquam u φ uar. (σ i r et β in ras.) [vnquam 1 Bland.]
 32 quo] qđ (= quod) *E opp. Ac.* omnis] om̄s *u pr. y opp. Acr.*

uotiuā pateat ueluti descripta tabella
 uita senis'. sequor hunc, Lucanus an Apulus, anceps:
 nam Venusinus arat finem sub utrumque colonus, 35
 missus ad hoc pulsus, uetus est ut fama, Sabellis,
 'quo?' ne per uacuum Romano incurreret hostis,
 siue quod Apula gens seu quod Lucania bellum
 incuteret uiolenta. sed hic stilus hau petet ultro
 quemquam animantem et me ueluti custodiet ensis 40
 uagina tectus: quem cur destringere coner
 tutus ab infestis latronibus? o pater et rex
 Iuppiter, ut pereat positum robigine telum,
 nec quisquam noceat cupido mihi pacis! at ille
 qui me commorit (melius non tangere! clamo), 45
 flebit et insignis tota cantabitur urbe.

TESTIMONIA.

35 Porph.' uita Horat. 42—43 'o — rubigine ferrum' Prisc. XV
 6, 35 44—46 'at — flebit' Prisc. XVII 1, 5 44 sq. cf. ecb.
 captiui 553—555: 'nec quisquam noceat cupido mihi pacis, et ultra de
 grege conuentus non sit, qui calcitret ullus, qui te commouit, melius
 non tangere scibit' 45—46 'qui — flebit' Prisc. X 3, 16

VARIA LECTIO.

34 apōlus γ apulus cett.' ζ' Acr. appulus v y 35 finem] om.
 Pph.' opp. Porph.' uita Hor. 36 Maſsus D opp. Acr. ut] et g
 y 37 quo ne] ne quo Doederlinus opp. Acr. uacuum Ω' ζ' Ac.
 (uactium Acr.) 38 Sēue λ quod . . . quod] quid . . . quid Bentl.
 appula v (et β) seu quot F bellum] belli Bentl. 39 lu-
 cur& E set γ si E opp. Pph.' Ac. hau Pph. haut E λ (σ)
 haud cett. ζ' Pf. aut aut ut a 1 petet] pitō^d (an prēi?) E opp. Pph.'
 petit σ y opp. Pph.' 40 quemquam] Quēq; u 41 quem] quē E
 opp. Ac. Acr. destringere D E γ ψ uar. ζ' dstringere F λ' u
 coner D in ras. u. 42 in rasura D 43 Iuppiter E u ζ' Pph.
 Iupiter D γ F λ' (a) Pf. positum Ω' ζ' Pph.' Priscianus potius
 Peerlk. robigine E y rubigine cett.' ζ' Priscianus telum] taelum
 F λ' ferrum Priscianus opp. Ac. collum y opp. Ac. 44 pacis] paucis
 ψ a. ras. (l a. ras.) ille Ω' ζ' Priscianus illi Peerlk. 45 com-
 morit D E γ u ζ' Ac. Priscian. commorit F λ commouit ecb. capt. opp.
 Acr. commordit y Rutgersius 46 fleuit 5 codd. Prisciani lib. XVII.,
 2 codd. lib. X. opp. Acr. tota] nota E opp. Acr. urbē F

Ceruius iratus leges minitatur et urnam,
 Canidia Albuci, quibus est inimica, uenenum,
 grande malum Turius, siquid se iudice certes.
 ut quo quisque ualet suspectos terreat, utque 50
 imperet hoc natura potens, sic collige mecum.
 dente lupus, cornu taurus petit: unde, nisi intus
 monstratum? Scaeuae uiuacem crede nepoti
 matrem: nil faciet sceleris pia dextera; mirum:
 ut neque calce lupus quemquam neque dente petit bos: 55
 sed mala tollet anum uitiatio melle cicuta.

TESTIMONIA.

54 cf. ecb. captiui 530: 'uerum nil sceleris faciat pia dextera regis'
 55 cf. ecb. capt. 365: 'nam neque calce lupus neque quemquam dente petit bos'

VARIA LECTIO.

47 Ceruius] Seruius *y* Lambinus opp. Ω' ς' (et omn. Bland.) Pph.'
 Porph.' Ac. minitatur] imitatur Porph.' minatur Acr. 48 Canidaⁱ λ
 opp. Pph.' Ac. Canidiam γ pr. opp. Pph.' Ac. albuci Ω' ς' Pph.'
 Porph.' cons. Acr. albuti *y* Albutius Porph. alt. l. in interpret.
 affu. Ac. est] omis. D pr. 49 malum] ^malū E turius Eγλ ψ
 uar. u 2 in marg. ς' Pph.' Porph.' Ac. Acr. turias D F (l) torius u
 Furius Cruquius quid . . . certes Eγ (ν 1 σ a et β) Pph.' quis . . .
 certes r 1 quid . . . certet D corr. *y* quis . . . certet D F λ' u γ uar.
 (ν 2 g r 2 et Fran.) quid sibi . . . certes Apitzius 50 ut] Et u opp.
 Ac. ualet] ualeat u ualeat g 51 mecum] metū λ a. ras. opp.
 Pph.' 52 cornu] cornu D (curnu D 1) 53 Monstratā F 1 (l 1) opp.
 Ac. scaeuae γ sceuē D F λ' u sēue E crede] credere F a. ras.
 opp. Pph.' Ac. 54 nil] nilal λ faciet] facit λ opp. Acr. faceret
 u opp. Acr. faciat g (et Fran.) *y* ecb. capt. opp. Acr. mirum Ω
 ς' Ac. //mirum l mirum est *y* uerum *y* signum exclamandi post mirum
 ponit Stallbaumius, interrogationis signum Halmius mirum ni (uel si)
 Bentl. mirum, quin Goellerus nimirum Meinekius mirum: at Horke-
 lius 55 neque] ne E quemquam] quenq u q̄quā g neque
 dente] dente λ nec dente φ (l) dente ψ petit] peti^t λ petat F (σ
 corr. gl) *y* petit in ras. ut uid. D 56 Set γ pr. mala] male
 E 1 γ pr. (β' r 1) Pph. mala D F λ' u E 2 γ corr. (ν σ a g r 2) Pf. tollet]

ne longum faciam: seu me tranquilla senectus
 expectat seu mors atris circumuolat alis,
 diues, inops, Romae, seu fors ita iusserit exul,
 quisquis erit uitae scribam color. 'o puer, ut sis 60
 uitalis metuo, et maiorum nequis amicus
 frigore te feriat? quid? cum est Lucilius ausus
 primus in hunc operis componere carmina morem,
 detrahere et pellem, nitidus qua quisque per ora
 cederet, introrsum turpis; num Laelius aut qui 65
 duxit ab oppressa meritum Karthagine nomen,
 ingenio offensi aut laeso doluere Metello
 famosisque Lupo coperto uersibus? atqui
 primores populi arripuit populumque tributim,

TESTIMONIA.

69 gloss. Mai class. auct. VIII 579

VARIA LECTIO.

toll& E (tellet E 1) tollit σ y opp. Pph.' uiciato D γ cicuta] //cicuta
 λ opp. Pph.' 57 Neu u 58 Exspectat λ pr. Expectet^a g Expectat
 cett. ζ' mors] sors γ pr. mors iam Peerlk. circum uolat D E γ ψ
 circumuolat φ λ u 59 rome λ iusserit Ω' ζ' luserit r 1 y Fca
 exul Ω' ζ' Ac. 60 crit] erat λ pr. ut uid. uite λ 61 et] del.
 Keckius maiorē E amicus] amicus D pr. 62 Frigora v 1 Ac.
 est] omis. D ω 63 hunc] hūc λ huc g hunc . . . morem]
 hanc . . . formam Marklandus componere D E γ λ' (β' σ ar) componere
 : - : pellem
 Fu (v) 9ponē g 64 pellem] morē u qua] κ (= quia) a (a 2
 uar. : qua) y opp. Ac. 65 Cederet γⁱⁿ Cederet v y [Vossianus]
 in cederet y Nic. Heinsius introrsum] intorsum D y introrsus
 g y lelius D E γ u aut E γ F λ' D in ras. (β' v corr. σ a r)
 et D a. ras. ut uid. u (v pr. g r 2 uar.) 66 opressa E
 kartagine E (v et Fran.) cartagine D F λ (g r et β cart: l) carthagine γ
 pr. (σ a) karthagine γ corr. chartagine u 67 Ingeno λ laeso]
 lapso λ les//o D leso u deluere E 1 metallo D a. ras.
 68 Famosiq. D opp. Pph.' que] ue Cuninghamus opp. Pph.'
 copto D cf. Lachm. Lucr. p. 135 sq. cooptis u cooperto cett. ζ' ζ'
 Pph.' atqui] &qui F (l a. ras.) y at̄ (= atque) g 69 populum]
 populis glossar. Mai opp. Ω' ζ' (et omn. codd. Cruquii) Pph.' Ac. Acr.

scilicet uni aequus uirtuti atque eius amicis. 70
 quin ubi se a *uolgo et scaena in secreta remorant
 uirtus Scipiadae et mitis sapientia Laeli,
 nugari cum illo et discincti ludere, donec
 dequoqueretur holus, soliti. quicquid sum ego, quamuis
 infra Lucili censum ingeniumque, tamen me 75
 cum magnis uixisse inuita fatebitur usque
 inuidia, et fragili quaerens inlidere dentem,
 offendet solido, nisi quid tu, docte Trebati,
 dissentis. 'equidem nihil hinc diffindere possum;
 sed tamen ut monitus caueas, ne forte negoti 80
 incutiat tibi quid sanctarum inſcitia legum:

VARIA LECTIO.

tributum *Dγ Fl' u E 2 ζ'* (et omn. codd. Cruquii) *Pph.'* tributum
E 1 (g) y Lambinus 70 *equs a* aequus *Ω' (νσr 2)* equis *r 1* equus
β' g 71 uulgo *Ω' ζ'* et] et *F* scaena *σ l y* scena *Ω' ζ'*
 72 scipaidę *D* laeli *Eγφψ* corr. *λ* corr. (*a 1 l*) *lelli D* laedi *ψ a.*
ras. λ pr. opp. Acr. *lelli a 2* (et *Fran.*) *lelli u* (*ν r 2*) *leli σgr 1* (et *β*)
 73 *distinti γ* 74 Dequoqueretur *γFu* (*β'a*) *y* [*Bamberg. 1 Barcin.*
Gronou. Vossian.] Dequoqueret *λ* (*Dequeretur l*) Dequeritur *E* Deco-
 queretur *D(νσgr)* cf. *art. poet.* 186: 'quoquat' *Verg. Aen.* VII 636:
 'requoquont' *Ouid. met.* VII 265: 'inquoquit' et cf. *Quintil. instit.*
 VI 3, 47: 'quae Ciceroni aliquando sed non in agendo exciderunt,
 ut dixit, cum is candidatus, qui coci filius habebatur, coram eo suf-
 fragium ab alio peteret: ego quoque tibi fauebo' holus *Ω' ζ'* olus
ν quidquid *F(σa 1 l)* qd *g* quicquid *cett. ζ'* quamuis] quā uis *ψ*
quuis λ quauis *y* 75 lucilii *Fl' u Pph. Porph. opp. Pf. Porf.*
 77 querens *λ u* inlidere *EγFl 1* (*νagr* et *β 1*) illidere *Du* (*σ l* et *β 2*
Fran.) 78 Offendit *σy* Offend=Offendis *Ac. opp. Acr.* solido] solito
D uar. opp. Acr. *trabati E* 79 nihil *DEγFl' (νσar* et *Fran.) Pph.'*
nichil u (et *β*) *nil g* hinc] hic *y opp. Ω' ζ'* (et omn. codd. *Cruq.*) *Pph.'*
 diffingere *γu* (*β'ar* et 3 *Bland.*) *Ac.* diffingere *σ* deffinge *g* diffin-
 dere *D pr.* (*ν corr. et Fran. uar. V*) *y* diffindere *D* diffundere *E* diffi-
 dere *F λ u uar.* (*ν pr. l 2, l 1 n. l.*) *Pph.'* 'Diffingere legitur et (*om.*
Porph.) diffidere' *Porph.'* his diffindere *Bentl.* 'Praetor enim solebat
 dicere: hic dies diffisus (diffusus *Fran.* confisus *ν om. γ*) esto' *Acr.*
 80 *Set γ pr.* *negoci λ* negotii *Fu u.* 81 *omis. γ pr. opp.*
Pph.' Porph.' 81 *I/ncutiat D* *Incitiat E opp. Pph.'* *sanctarum]*
scaurū u opp. Pph.' Ac.

si mala condiderit in quem quis carmina, ius est
iudiciumque? esto, siquis mala: sed bona siquis
iudice condiderit laudatus Caesare? siquis
obprobriis dignum latrauerit, integer ipse?
'soluentur risu tabulae, tu missus abibis'.

85

II

Quae uirtus et quanta, boni, sit uiuere paruo
(nec meus hic sermo est, sed quae praecepit Ofellus
rusticus, abnormis sapiens crassaque Minerua)

TESTIMONIA.

82—83 'si — iudiciumque' Apollinar. Sidon. epist. 11 Ioann. Sa-
resber. polier. VII 24

VARIA LECTIO.

u. 82—84 in — condiderit] *omis. y [Montepess.]* 82 con-
dēderit *v* 83—86 ['esto si quis mala. *Haec sunt Horatiū per-*
contantis Trebatium ad eum usque uersum, soluentur risu t. idque
cum nota interrogationis in V' Cruq.] 83 iuditiū *Eu* set *γ pr.*

84 laudatus *DEyFu* (*va glir* et 2 *Bland.*) laudatur λ ($\beta' \sigma l_2$)
cesare u 85 Obpbriis *DFl'u* ($\beta' v \sigma r$) Opprobriis γ (*a g*) Oppprians *E*
obprobrium *y* [2 *Bland.*] latrauerit $\Omega' \zeta'$ lacerauerit *y Lambinus*
Bentl. ipse ϕ opp. *Ac. Acr. ipse* ψ 86 tabulae $\Omega' \zeta'$ *Pph.'*
rabulae Franckeus opp. Pph.' Acr. subsellia: Peerlk. ex Porph.' Acr.

II 2. AD OFFELLIVM DE EGLOGA · II · F EGLOGA · II · AD
OFELLIVM λ *inscriptione carent y u* 'In hac egloga sub persona
Ofelli luxuriosos carpit' *Porph.'* 'In hoc sermone sub persona Ofelli
cuiusdam stoici lacerat luxuriosos' *Acr. huic sermoni primum edito uer-*
sus 2 sq. 112 — 136 defuisse, sermonem olim tantum ad u. 111 pertinuisse,
posterius editum additis uersibus 2 sq. 112 — 136 esse putat Keckius,
totam eclogam Lucano attribuit Hitzigius conlato prooemio cum Phar-
sal. IIII 377, sed Horati nomen testantur Priscian. Eutyck. schol.
Pers. Seruius Charisii ed. princeps. 1 boni *D pr. E y Fl u* ζ' (et
omn. Bland.) bono *D corr. bonis l a. ras. y Pph.' Acr.* sit] quid
uel quanta homini sit *Peerlk. opp. Pph.'* 2 set γ quae Ω' (σ
a g et β) quem *v l r* (et *Fran.*) precepit λ recepit *E* ofellus
DEyFu ζ' ofellus λ *pr. ofella* σ *superscr. Torrentius Bentl. opp.*
Acr. 3 abnormi *E y pr. l u pr. F p. ras. (v p. ras. a l p. ras.*
et β 3 *Bland. uetustiss.) Acr. uar. abnormis y corr. F a. ras. u*
corr. (v a. ras. g l a. ras. r et Fran. a. ras.) Ac. ab normis D 'ultra
normam philosophiae peritus, aut abnormi recta' *Acr. cf. Cic. Lael.*
5, 18: 'ad istorum normam fuisse sapientis'

discite, non inter lances mensasque nitentis,
 cum stupet insanis acies fulgoribus et cum 5
 adclinis falsis animus meliora recusat,
 uerum hic inpransi mecum disquirite. 'cur hoc?'
 dicam, si potero. male uerum examinat omnis
 corruptus iudex. leporem sectatus equoue
 lassus ab indomito uel, si Romana fatigat 10
 militia adsuetum graecari, seu pila uelox
 molliter austerum studio fallente laborem
 seu te discus agit (pete cedentem aera disco),
 cum labor extuderit fastidia, siccus, inanis
 sperne cibum uilem, nisi Hymettia mella Falerno 15

TESTIMONIA.

II 2. 8—9 'male — iudex' Hildebertus mor. philos. 985 10—
 11 'uel (uelut cod. P) si — adsuetum' Eutyichis ars II 3 p. 470 K.

VARIA LECTIO.

4 lances Ω'ς' Pph.' nitentis DEγ (a) y [Bruzell. 9777 Re-
 gin. Vossian. 1] nitentes F λ' u (β' v σ g. r) Acr. 5 insanis] in
 uanis Peerlk. opp. Ac. Acr. u. 6 omis. E 1 aut pr. 6 Ad-
 clinis Ω' (β' v a r Adcliu: g) Acclinis σ Ac. cf. Verg. Aen. X 835
 7 Verbū E iupransi Ω'ς Ac. Acr. inpransi y [β pr.]
 8 uero D pr. opp. Ac. examinat] æxaminat ψ exanimat u. opp.
 Ac. Acr. Hildebert. 10 sqq. Stallbaumius interpunctionem sustulit
 post indomito, post aera disco suspensae orationis signo interposito
 10 lassus] Lassus D Lassus y [Regin.] Lals' y [Valentian.] Lapsus ω
 Acronis cod. Fran. opp. Acr. codd. γ v fatigat] fatiget Eutyich.
 11 Milicia D Malitia ψ opp. Pph.' Eutyich. adsuetum D F λ' E 2
 (v σ r et β) Pf. Eutyich. atsuetū E 1 assuetum γ u (a g et Fran.) Pf.
 greçari Pf. gçari y [Zulichem.] grecari Ω'ς Ac. egregari Pph. 'aut
 luxuriari aut Graeco more ludere' Porph.' 12 molliter austerum]
 del. Peerlk. opp. Ac. molliter] Mollito uel Molire quidam ap. Lam
 bin. opp. Pph.' Ac. studio fallente laborem] post uocem agit (u. 13)
 ponit Peerlk. fallente] fallente D fallente v 13 agit Ω'ς' (et a 2
 uar.) aget v g y ait a pete — disco] del. Peerlk. cedentem]
 cedentē ψ φ 2 cedente φ 1 (l) aera] mera F 1 (l 1) 14 extuderit
 DEγ (β' v σ a g l p. ras.) Ac. extuderit F (l a. ras.) extulerit λ u (r et
 β p. ras.) y expulerit y Bentl. 15 Spenne u a. ras. hymettia g y
 [Lips.] himettia D a. ras. γ hymetia F λ' (et β) hymetica y [Fran.]

ne biberis diluta. foris est promus, et atrum
 defendens piscis hiemat mare: cum sale panis
 latrantem stomachum bene leniet. unde putas aut
 qui partum? non in caro nidore uoluptas
 summa, sed in te ipso est. tu pulmentaria quaere 20
 sudando: pinguem uitii albumque neque ostrea
 nec scarus aut poterit peregrina iuuare lagois.
 uix tamen eripiam, posito pauone uelis quin
 hoc potius quam gallina tergere palatum,
 corruptus uanis rerum, quia ueneat auro 25
 rara auis et picta pandat spectacula cauda:
 tamquam ad rem attineat quicquam. num uesceris ista
 quam laudas pluma? cocto num adest honor idem?

TESTIMONIA.

16 'non biberes — antrum' gloss. Mai class. auct. VIII 459 23
 —24 'posito — palatum' Prisc. VIII 9, 50 24 schol. Pers. 3, 114

VARIA LECTIO.

himettia *D a. ras.* himetia *ED p. ras.* (*va*) himecia σ hyme//cia *r* hyme-
 tica *y* [*Fran.*] ymetia *u* ^afelerno ψ 16 diluta] duluta *E* deluta σ *y*
^{at dens}
opp. Ac. glossar. Mai est] tibi *Peerlk.* 17 Defendes *a opp. Ac.*
 piscis *D pr. γ (v agr 1)* *y* [*Bruzell. 9777 Valentian. 1*] pisces *EFL'u D*
corr. (β' σ *r* 2) 18 stomachu *F* λ (β') leniet *D γ F'u ζ'* len^h& *E* liniet λ
u. 19 *omis. u opp. Ac. Acr.* 19 partum? non in] paritur non
 ex *Peerlk. opp. Ac. Acr.* 20 set γ pulmentaria] pulmentaria *D*
opp. Pph.' Ac. Acr. quere λ 21 neque Ω' ζ' *Pph.'* nec *g y* ostręa
D 22 lagonis *F* λ' *Pph.' Ac.* laganis *g* 23 tamen] tandem *y* [2 *Bland.*]
opp. Ac. Acr. 24 potius *D* quam] qua *E opp. Priscian. schol.*
Pers. 25 'Variis (uanis *Pph.*) rerum quia ueneat] pro uariis rebus'
Pph.' Porph.' uanis] uariis *y* [*Dresd. II*] *Pf. opp. Ac. Acr.*
 26 picta . . . cauda] pictam . . . caudam *Peerlk.* pandat] pandet ψ
 pandet *y* pandit *u* (*g pr.*) *y* cauda] caudla *E* cauda? *y* [*et illi*
 2 *Bland.*] 27 Tamquam *D γ λ' ζ'* Tanquam *EFu (a g)* ad] *omis.*
D attineat *D E γ (v σ ar 2)* attineat *F* λ' *u* (β') p^tineat *g r 1 y* qdquā *g*
 num] nec *l i nē v nē y* [*Montepess.*] 28 Quē *E 1* cocto
 num adest] coctone etiam est *Bentlei dubia suspicio* num] nec γ
corr. y opp. Ω' ζ' (et codd. Bland.) Pph.' honor Ω' ζ' *Pph.'* color
g (et 1 Bland.) y ω opp. Pph.'

carne tamen quamuis distat nil, hac magis illam
 imparibus formis deceptum te petere esto.
 unde datum sentis, lupus hic Tiberinus an alto
 captus hiet? pontisne inter iactatus an amnis

30

VARIA LECTIO.

29 quā uis *DFl* (*a*) quamuis *Eγu* (*vσgr* et *β*) *Pf. Acr.* quiuis
Ac. opp. Acr. omis. Pph. distat] distet *u y* *Acr.* instat *D pr. ut*
uid. nil] nihil *E* (*σ*) nichil *g y* nihilo *G. Wagnerus* hac *DEγ*
Fλ'ς' hęc *u y* bec *g y* magis] anis *Peerlk.* illa *DγFλ'u* *ς* illā
Eγ uar. ψ uar. (*σ g* et *β*) *Acr.* ista *y* [*Fran.*] illa ac *Hitzigius* 'Carne
 tamen hac (hanc *Porph.* hac// *Porf.*) magis illam petere deceptum (decep-
 tum *Porph.*) imparibus formis, quamuis nihil distet, esto' *Porph.* hoc
schol. in Porph. post *sch. ad uerba:* pontisne inter iactatus (32) *et ante*
schol. ad uerba: imparibus formis (30) *extat.* 'Carne tamen quamuis
 (quiuis *v*). Hoc interrogatiue (interrogatione *v*). Sensus: Quamuis enim
 hoc (*om. v*) carne distet, magis tamen illam te petere (repetere *γ*) impari-
 bus (tepetem paribus *v*) formis deceptum esto .1. (*om. v*) concedamus.
 Non distat inquit sed ideo petis quia maior est' *Ac. Acr.* carne]
 carnis (*nominat.*) *Weilius* carpe tamen, quamuis distat nihil, hanc
 magis illa! *Praediconius* carne tamen, quamuis distat nil, hac magis
 illā *Gesnerus* carne tamen, quamuis distat nihil hac, magis illa — :
Fr. Iacobus Carne tamen, quamuis distat nihil, hac magis illa — :
Hauckeus carne tamen quamuis distat nihil haec magis (= lanx, *cf.*
Plin. nat. hist. XXXIII 146 Digest. XII 6, 36. cl. Varr. l. l. V 25, 34)
 illa *ensor Ienensis a. 1837* carne tamen —, quamuis distat nil hac
 magis illa, imparibus *A. Moebius* c: t: q: d: nil hic magis illa *Cuningha-*
mus nihil hac magis illa, et *Sanadonus* nihil haec magis illi *Valartus*
(qui post u. 24 ponit hunc u.) carne tamen quamuis distat nihil, hac
 magis illa *Kirchnerus* carne tamen, quamuis distat nihil hac auis
 illā *Heindorfus* 'carne tamen!' quamuis distat nihil haec magis illa?
 — *E. C. Franckeus* carne tamen, quamuis distat, uis hac magis illa:
H. I. Hellerus carne tamen quamuis distat nil, hanc (*uel* hunc) ma-
 gis illā imparibus formis deceptum te patet — esto (= *ab edendo*) *Simo-*
nius carne tamen quamuis distat nil hac magis illā, imparibus formis
 deceptum te patet', *Hauthalius*, uersum 29 *delent Goerlitzius et Mei-*
nekus cui praeterea inserendus post illa uidebatur esse uersus fere
hic: delector; pulchri quid habet Iunonius ales? 30 *Imparibus γ ς'*
Imparibus D E F λ' u Pph. (*τρ: Pf.*) te patet *F λ' u D 2 γ uar.*
(β' vσ corr. r) te patet *D* te petere *D 1 ut uid. γ ψ uar.* (*σ pr. a g*
et β corr.) *Porph.* (*om. te*) *Acr.* depetere *E* (deperere *E 1*) 31 *datum]*
antem Peerlk. opp. Ac. ratum Franckeus opp. Ac. an] in *F* (*ct β*)
y opp. ψ uar. cett. de *Porph.* uide *appar. ad u. 29*
 32 *pontis D 1 ut uid. E γ (vagl) y [Barcin. Gronou. 1 ut uid. Mellic.*

ostia sub Tusci? laudas, insane, trilibrem
 mullum, in singula quem minuas pulmenta necesse est.
 ducit te species, uideo: quo pertinet ergo 35
 proceros odisse lupos? quia scilicet illis
 maiorem natura modum dedit, his breue pondus.
 'ieiunus raro stomachus *uolgaria temnit.
 'porrectum magno magnum spectare catino
 uellem' ait Harpyis gula digna rapacibus. at uos 40
 praesentes, Austri, quoquite horum obsonia. quamquam
 putet aper rhombusque recens, mala copia quando
 aegrum sollicitat stomachum, cum rapula plenus

TESTIMONIA.

38 Hildebertus mor. philos. 985 ecbasis captiui 631 40—41 'at
 — opsonia' schol. Γ (non Acr.) ad serm. II 8, 6 43 cf. ecbasis cap-
 tiui 552: 'tu dispone domum, ne quis sollicitet aegrum'

VARIA LECTIO.

Monac. I Regin.] *Pph.*' pontes φ λ u corr. (β'σr) *Acr.* pontos *D* pon-
 tus ψ *pr.* u *pr.* annis] annis u 33 *Hostia γ (et Fran.) Acr. alt.*
l. tusci *D* insana *E* 34 sigula *E* 35 quo *DE γ u ψ 2 uar.*
 (vσag) *Pph.*' quid *F λ' (β'r)* u. 38 suspectauit *Bentl. opp. Pph.*'
Porph.' Ac. Acr., post u. 22 ponit Doederlinus Ieiunus *D 1* Ieiunus
 λ raro *DE γ λ φ uar. ψ 2 uar. u 2 uar. ζ' (et omn. codd. Cruqu.) Ac.*
Hildebert. ecb. capt. rari γ uar. y [Vossian. p. ras.] raris Fu (l 1) y
Pph.' rare Porph.' in interpret. 'rari (raris Fran.) magis lego . . .
alii rare legunt cum in usu habeamus raro' Acr. stomachus λ (et
 β) uulgaria Ω' ζ' *Ac.* temnit *DE γ (a g) ecb. capt. tēpnit F λ'*
 (β'vσ) tepnit u tepnit r tempit *Hildebertus* 39 Porretū *F*
 magno] magno *D pr. γ pr. magnum r* 40 Velle *D 1 γ (r)* Vellem
EF λ' u D 2 ζ' Vell& v ait] agit γ harpyis y [*Lips.*] arpyis *D γ*
E 2 (r) harpiis g arpiis *F λ' u (β'σa) cons. Acr. arpigis v arpis E 1 cf.*
Verg. Aen. III 212 VI 289 41 Presentes *DE u Ac. omis. schol.*
 Γ *serm. II 8, 6 opp. Pph.*' Austri] Austris *Hamacherus* quo
 quite y [*Fran. Gronou. 1 a. ras.*] coquite Ω' ζ obsonia *DE γ corr.*
F λ' u (β'σg r) schol. γ serm. II 8, 6 opsonia v schol. E serm.
 II 8, 6 opsonia γ *pr. op//sonia a* quamquam *DE γ u (β'σgr) quanquā*
 v quaquā a) *Ac. quāuis F λ' (quā uis ψ) y* 42 rombus *DE γ u*
 (vσa) rhombus *F λ' (β'g) rombos r* que] *om. u pr. mala] male*
E (v) y 43 A//grū *D* sollicitat *E; sollicitas E 1* stomachū λ

atque acidas mauolt inulas. necdum omnis abacta
 pauperies epulis regum: nam uilibus ouis 45
 nigrisque est oleis hodie locus. haut ita pridem
 Galloni praeconis erat acipensere mensa
 infamis. quid? tunc rhombos minus aequor alebat?
 tutus erat rhombus tutoque ciconia nido,
 donec uos auctor docuit praetorius. ergo 50
 siquis nunc mergos suavis edixerit assos,
 parebit prauī docilis Romana iuuentus.
 sordidus a tenui uictu distabat, Ofello

VARIA LECTIO.

44 mauolt *EFλ'y* [*Bamberg. Regin. 1*] mauult *Dγυς Pf. Acr.*
 mala uult *Pph.* necdum *Eφλu Ac.* nec dum *Dγψ* omnis] omnes
Ac. abacta] abacta est *y Kirchnerus*. 46 haut *γ pr.* (*r 1 ut*
uid. et Fran.) aud *E* haud *cett.'ς Ac.* 47 Gallonis *γ a. ras.* (*r a.*
ras.) *y Porph.' in interpret.* Galloni *cett.'ς (et omn. Cr. et cons. β')*
Pph.' Ac. acipensere *DFλ'E 2 u corr.* (*et Fran.*) accipensere *σ (et*
β) Pf. accipensere *ψ corr.* accipiens ere *E 1 γ (g)* accipiensere *u a r*
Acr. cons. Porph.' arrūpere *u pr.* acquipens̄ *φ uar.* u. 48 *sq.*
omis. y [Lips. pr.] 48 tunc *DEγ (β'σ a)* tum *Fλ'u (vgr) Pph.'*
 rhombos *DE(vσ rūbos β')* rhombos *γFλ' (agr1)* rhombus *u(r2)y*
 aequor alebat *D γ Fλ'u (vσ a eq: β'gr)* aequora alebant *ED 2 y*
 [1 *Bland.*] u. 49 *omis. g opp. Acr.* 49 rhombus *D (vσ)* rhombos
E rhombus *γFλ'u (a r et Fran.) rūbus y [β]* tuto . . . nido] totis
 . . . nidis *Peerlk.* 50 auctor] uictor *Pph.'* 'uictor] legitur et
 auctor' *Pph.' Porph.'* pretorius *Eγλ u* ergo] $\bar{\gamma}$ ergo *E*
 51 nunc] *om. Pph.'* suavis *D 1 Eγ (a) y [Bruxell. 9777 Gronou.*
Mellic. Valentian.] Pph. suaves cett.'ς' Pf. edixerit *Ω'ς' Pph.'*
 edixerit *a* elixerit *y* 52 prauī] *pāui λ* 53 nouum sermonem
 incipiunt *D φ corr.* (*g r*) *y [Basil. III Bern. 327 Bruxell. 9777.*
 10064 *Burnei. 179 Corb. Dessau. II Dresd. II. III Gronou. Lips. I.*
 II. III. *Monac. I. III. Paris. 7979. Sorbon. 1578 Regin. 2 Regius*
Vossianus Wolfenbutt. II, Bad. I, 1 cod. ap. Bersmann., Florenti-
tinus apud Preiss. I 219, plures codd. ap. Torrent.] Pph.' 'In
 sordidos. incipit haec egloga' *Porph.'* CORRIPIT SORDIDOS SUB OFELLI
 NOMINE (NOMIN^E *φ*) *φ marg. y [Florent.] CORRIPIT SORDIDOS*
 EGLOGA III · *y [Lips. I. II.] EGLOGA III · D y [Gronou. Vossian.*
cons. Bruxell. 9777 Sorbon. 1578] inscriptione carent g r 53 Sordid,
E opp. Pph.' Ac. Acr. a] ac *F pr. (l a. ras.) y opp. Pph.'* dista-
 bat *DEγ Fλ'ς' (et omn. Bland.; distaba g)* distabit *u y* ofello *λ*
opp. Ac.

iudice: nam frustra uitium uitaueris illud,
 si te alio *prauom detorseris. Auidienus, 55
 cui Canis ex uero dictum cognomen adhaeret,
 quinquennis oleas est et siluestria corna,
 ac nisi mutatum parcit defundere uinum, et
 cuius odorem olei nequeas perferre, licebit
 ille repotia, natalis aliosue dierum 60
 festos albatus celebret, cornu ipse bilibri
 caulibus instillat, ueteris non parcus aceti.
 quali igitur uictu sapiens utetur, et horum
 utrum imitabitur? hac urget lupo, hac canis, aiunt.

TESTIMONIA.

64 'hac lupo, hac canis urget' uita Heinrici III imperatoris
 cap. 1 [Pertz XIII = XII 271]

VARIA LECTIO.

54 uitaberis u uitauerit l 55 alio . . . detorseris] aliud . . . detor-
 serit *Peerlk.* prauum Ω'ς' prauus y [*Dessau.* II, 1 *cod. ap. Bers-*
mann.] *Bentl.* tetorseris E₁ auidienus Dγφ *corr.* ψλ' audiemus
 φ *pr.* auidienis E 56 uero] utero E a. ras. y [*Mellic. pr.*]
 dictum Ω'ς (et β) ductum y [*V Fran. Gronou. a. ras. Lips. Sorbon.*
 1578 *Valentian.* 2] adhaeret D (v a) adheret Eγ F λ' u. (β'σ g r)
 adhesit y 57 Quinquennis' D₁ Eγ (v a g r i n. l.) y [*Barcin. Mon-*
tepeess. Paris. 10401 *cons. Mellic.*] Quinquennes F λ' D₂ (σ r et β)
 Quinquennas u (et *Fran.*) y 58 motatū E mutarum *Ac.* defun-
 dere D Eγ (v a g r et *Fran.* 4 *Bland.*) fundere F λ' diffundere u λ' 2 (σ
 et β) et] om. λ y 59 olei] olet F *pr.* (l i) 60 repotia D Eγ
 (a et β; r i n. l.) Pph.' *Porf. Ac. Acr.* repocia σ g (et *Fran.*) repor-
 tia F λ' u *Porph.* repocia v natalis D₁ Eγ (g r uar.) y [*Bruxell.*
 9777 *Lips. Regin.* 1 *Valentian.* 1 *Vossian.*] natales F λ' u D₂ E uar.
 (β'v σ r) dierum] deorum *superscr.* ie E u 61 festos] Festus u
pr. Etistos E₁ bilibri] bilibri id *Peerlk.* 62 non parcus] parcus
 non -Pph.' non parem *Ac.* quoque parcus *Peerlk. opp. etiam Acr.*
 63 Quasi E₁ *opp. Ac.* 64 canis aiunt ac (hac *Pf.*) lupo urget
 (urget *Pf.*) Pph.' urget] urgu& E (g) Pph. *opp. cett.* ε' (et
codd. Bland.) *Pf. Ac.* lupus] d. *Ac.* aiunt D₁ Eγ F λ' (β'
 v σ a g r uar. et om. *Bland.*) angit u D₂ (r) y [*Argent.* III a 2. m.
Bern. 327. 619 *Berol.* 269 *Bruxell.* 9777. 10064. *Paris.* 7976.
 8214. 8216. 10401 uar. *Nostrad.* 184 uar. a 2. m. *Valentian.* 1 *Cru-*
quii Mart., Zulichem. siue Diuaci cod., alii apud alios agit Regius]

mundus erit, qua non offendat sordibus, atque 65
 in neutram partem cultus miser: hic neque seruis,
 Albuci senis exemplo, dum munia didit,
 saeuos erit, nec sic ut simplex Naeuius unctam
 conuiuis praebebit aquam: uitium hoc quoque magnum.
 accipe nunc, uictus tenuis quae quantaque secum 70
 adferat. in primis ualeas bene: nam uariae res
 ut noceant homini, credas, memor illius escae,
 quae simplex olim tibi sederit; at simul assis
 miscueris elixa, simul conchylia turdis,
 dulcia se in bilem uertent stomachoque tumultum 75
 lenta feret pituita. uides ut pallidus omnis
 cena desurgat dubia? quin corpus onustum
 hesternis uitiiis animum quoque praegratua una
 atque affigit humo diuinae particulam aurae.

TESTIMONIA.

77 'desurgit: ἀφοδεύει, ὡς Ὀράτιος' gl. Philox. p. 70, 7 Vulc.

VARIA LECTIO.

65 qua *D* 1 *Eγ* (*v uar. a r 1 et 4 Bland.*) *Pph.* *Ac.* *Acr.* qui *F*
λ'u D 2 γ uar. (*β'vσgr2*) offendat *DEγFλ'* (*β'vagr et 4 Bland.*)
Pph. offendet *u* (*l uar.*) *γ* offendit *D superscr.* (*σ et Fran. 2*) *γ* sordi-
 bus] sordidus *γ* [*2 Bland.*] *Pf.* 66 cultus miser.] cultu. miseri *Peerlk.*
opp. Pph. cultus] Cuius *Ac.* miser] miseri *Hamacherus opp. Pph.*
migret Duentzerus 67 Albuci *Ω'ς' Pph.* *Ac.* *Acr.* Albutius *Porph.*
Albucius Porf. didit *γ D corr.* *E 2 ψ 2* (*v uar. σ a r*) dedit *D pr.*
ut uid. E 1 Fλ'u (*β'v g*) *Ac.* adibit *γ Fea* 68 saeuos *Porph.* Sae-
 uus *Ω'* (*var et β*) *Porf.* Seuus *σ* (*et Fran.*) Seruis *g* sic ut] *sit*
ut E ut] omis. u pr. γ naeuus *γ Fλ'* (*a*) neuus *D E u ζ'*
Acr. Nouus *Ac.* 69 Conuiuiis *D u Acr.* 70 nūcⁿ uinctus *λ*
opp. Pph. *Acr.* tenuis// *E teneris Acr. opp. Pph.* *Ac.* 71
 Adferat *D γ u* (*β'σ a g*) *Ac.* Adferat *E Fλ'* (*v r*) ualeat *γ pr.*
 uarie *λ* 72 hominis *γ a. ras.* esce *γ esce φ esse λ ascē E*
 73 at] at (*ad E 1 ut uid.*) *E ac gr γ* at *cell. ζ'* 74 conchylia
E γ conchilia D Fλ' ζ' chonchilia *u* 76 lenta] *L//// D Lenia Ac.*
 feret] ferat *β'γ* pētuita *λ opp. Ac.* 77 Cena *γ* (*ag et Fran.*)
Pph. *Acr.* Caena *DE Fλ'u* (*v σ r et β*) dubia] naria *ex Acr. interpr.*
Doederlinus opp. Pph. *Ac.* honustum *γ λ* onestū *E* 78 animū
 animū *u* pregruat *γ* 79 adfigit *E* (*r et omn. codd. Cr.*) affigit

alter, ubi dicto citius curata sopori 80
 membra dedit, uegetus praescripta ad munia surgit.
 hic tamen ad melius poterit transcurrere quondam,
 siue diem festum rediens aduexerit annus
 seu recreare uolet tenuatum corpus, ubique
 accedent anni, tractari mollius aetas 85
 inbecilla uolet; tibi quidnam accedet ad istam,
 quam puer et ualidus praesumis, mollitiem, seu
 dura ualetudo inciderit seu tarda senectus?
 rancidum aprum antiqui laudabant, non quia nasus
 illis nullus erat, sed credo hac mente, quod hospes 90
 tardius adueniens uitiatum commodius, quam
 integrum edax dominus consumeret. hos utinam inter
 heroas natum tellus me prima tulisset!

TESTIMONIA.

80 cf. s. Odilonis de mirac. s. Adelheidae liber [ap. Marrier. bibl. Cluniac. p. 366^a]: 'mox citius dicto surrexit claudus ab imo'
 84—87 'seu — puer (om. tenuatum — uolet)' florileg. Nostrad. 188
 84 cf. ecbasis captiui 111: 'tu recreare uenis tenuatum corpus ab
 escis' 85—86 'tractari — istam' florileg. Nostrad. 188 'tractari —
 solet' Vincentius Bellouac. spec. hist. 69

VARIA LECTIO.

D γ Fl' u uar. (β' ν σ α effigit *g*) afflixit *u* affligit *y* 80 dico *E*
 dictus *D* *pr.* opp. *Pph.* *Acr.* cicius *D E* 81 Membra *γ u*
 82 *Hic D Sic y* [*Fran.*] opp. *Pph.* *Ac.* trans currere *γ φ*
 quondam λ 83 festum rediens] rediens festū *D opp. Ac.*
 aduexerit Ω' ζ' (et 4 *Bland.*) adduxerit σ 2 *y* adduxerat *r*
uu. 84 sq. omis. *y* [*Paris.* 7976 *pr.*] 84 ubique] ubiue *Bentl.*
 85 Accedunt *u* (ν) *y* accident *Ac.* tractari *D opp. Ac.* et
 tractari *y* [*Regin., codd. aliq. ap. Torrent.*] ω mollius] nulli'
u opp. Acr. floril. Nostr. Vincent. etas λ etati *y* 86 Imbecilla
DEγ λ u ζ (et β) Imbecilla *F* (l et *Fran.*) uolet] solet *Vincentius*
 accedet] accrescet *Fea opp. Pph.* istam] illam ν *uar. y opp. Pph.*
 87 presumis λ mollitiem *γ u* molliciem *D Fl' mollicē E*
 88 ualetudo *EFl' u pr.* (σ ar 2 et *Fran.*) *Acr.* ualētudo φ *u* ualītudo
D γ ualītudo *vgr* 1 (et β) *Ac.* 90 set *γ pr.* 91 uitiaret *γ* (*a r* et
 'codex *Bland.*' *Cruq.*) *Acr.* uiciaret *E* (σ) uitiatum *D Fl' u γ uar.* (et β
 uic: ν σ *uar. g* et *Fran.*) uitaret *Peerlk.* [*'in 3 Bland. adnotatum est,*
reprehenderet' *Cruq.*] 93 Heroas λ

das aliquid famae, quae carmine gratior aurem
 occupet humanam: grandes rhombi patinaeque 95
 grande ferunt una cum damno dedecus; adde
 iratum patrum, uicinos, te tibi iniquum
 et frustra mortis cupidum, cum derit egenti
 as, laquei pretium. 'iure' inquit 'Trausius istis
 iurgatur uerbis; ego uectigalia magna 100
 diuitiasque habeo tribus amplas regibus'. ergo,
 quod superat non est melius quo insumere possis?
 cur eget indignus quisquam te diuite? quare
 templa ruunt antiqua deum? cur, inprobe, carae
 non aliquid patriae tanto emetiris aceruo? 105

TESTIMONIA.

103 'cur — diuite?' Seruius ad Aen. VI 611 schol. Pers. 3, 70

VARIA LECTIO.

94 graciosior *D* 95 Occupet *D* *Eγψ* 2 uar. λ p. ras. (σ pr. a l 2
 et *V*) Occupat u ψ corr. (β' v σ corr. g l 1 r) *Pph.* Hoccupat *F* λ a.
 ras. hoccupet λ rhombi *EγFλ'u* (agr et β) rombi *D* (vσ) rhūbi y
 [*Fran.*] patēq̄ *D* patinac cett. 96 grande ferunt] Grandes fuer̄
E dāpno φ (v; dampno β) danpno u dāno^{mp} *D* damno *Eγλ'ψ* (σ agr
 et *Fran.*) dedūcus λ adde] ^{adde} exte u opp. *Ac.* 97 uicinos]
 atque affines, *Peerlk.* iniquum y [*Mellic.*] iniquum Ω'ς' *Pph.* *Ac.*
 unquā *Pf.* 98 derit v 1 g deēpit *E* de erit γ ψ (l) deerit cett. ζ' u. 99
 om. y [*Barcin.*] 99 As *D* pr. *EγFλ'u* corr. ζ (et 4 *Bland.*) *Pph.* (ad
Pf.) Aes *D* corr. φ uar. (v corr. l 2 et *Fran.*) *Ac.* †As u as laquei]
 Asia que *F* (Asiaq̄ & l 1) laque *Pph.* (non *Pf.*) precium *E* λ
 inquit r *Pph.* inquis y opp. *Pf.* *Ac.* *Acr.* trausius *D* γ λ u (β' σ
 a g r) trauius *F* (v l r 2 uar.) *Pph.* *Porph.* transius *E* 1 trauius u 2
 marg. tranis *Ac.* Thracius *Cruquius* Trallius *Baxterus* **TRAUSIUS**
inscr. ap. Gruter. 744, 3 100 iurgatus *E* 1 opp. *Ac.* *Acr.* 101 ergo
E ergo hoc σ 102 quo insumere] quod ^{† q̄ insumere} sumere r insumere]
 insumere
 uincere u sumere y [*Lips.*] 103 indignus Ω'ς (cons. β') *Pph.* *Ac.*
Acr. *Seruius* schol. *Pers.* indignus *Hitzigius* 'Sensus (est add. *Porf.*):
 Cur te diuite aliquis pauper est?' *Porph.* 104 Templarū ^{vnt} *E*
 inpbe *D* *Eγ* (a et β) ipbe g) inpbe *F* λ' u (vσ r et *Fran.*) carae] carā
E 105 aliquid] aliud r y

uni nimirum recte tibi semper erunt res?
o magnus posthac inimicis risus! uterne
ad casus dubios fidet sibi certius? hic qui
pluribus adsuerit mentem corpusque superbum,
an qui contentus paruo metuensque futuri 110
in pace, ut sapiens, aptarit idonea bello?
quo magis his credas, puer hunc ego *paruos Ofellum
integris opibus noui non latius usum,
quam nunc accisis. uideas metato in agello
cum pecore et gnatis fortem mercede colonum, 115
‘non ego’ narrantem ‘temere edi luce profesta
quicquam praeter holus fumosae cum pede pernae.
ac mihi seu longum post tempus uenerat hospes

TESTIMONIA.

116 ‘temere — profesta’ gloss. Mai class. auct. VIII 235

VARIA LECTIO.

106 recte tibi Ω' (β'σ ag) Ac. recte tibi vr (et V) y tibi recte
y Bentl. tibi recte y recte Pph.' tibi] omis. Pph.' erunt Ω'ς'
Pph.' eunt y [Harlei. 3754. 4862] e. con. Nic. Heinsii Bentl.
res] tres Pph.' 107 inimici u opp. Ac. 108 dubius D pr. opp.
Pph.' Ac. fidet] fi& F (l1) opp. φ corr. Pph.' fidit g y Acr.
sibi] tibi E y opp. Pph.' cercius D 109 assuerit Dγu (β'σ agr)
Pf. adsuerit Fλ' E2 (v) Pph. atsuerit E1 Asuerit Ac. 110 an] At
γ At l At a y an qui] Antiqui E a. ras. y An//qui λ contus λ
112 his] hic y [Monac. quintus] Pph.' opp. Ac. Acr. puer
λ u E p. ras. F p. ras. (β'σ g) puerum DE u. ras. γ (val a. ras. r)
paruus Ω'ς' (pu9 g) offellū λ opp. Acr. 113 latius] lautius y
H. Stephanus laetius Nic. Heinsius 114 abcisis E pr. aut corr.
opp. Ac. uideas] omis. E opp. Ac. metato] metatū Fλ' (l1) opp.
Ac. mercato u uar. y opp. Ac. 115 gnatis EγFλ'ς natis u (et β)
gnatis D 116 edi luce DE u φ p. ras. (β'σ a1gr) Pf. Acr. glossar.
Mai edi//luce γ de luce λ γ uar. y et edulce F (l1) edulce Pph. & edi
luce ψ corr. & de luce va2 profesta] pfecta E pr. F opp. Pph.'
Porph.' Ac. Acr. gloss. Mai 117 Qdquā g opp. Acr. Qcquam a
preter E γ φ fumuse E 118 Ac DE γ Fλ'ς (et β) At ψ
corr. u (et Fran.) y Ac. seu] post u pr. opp. Ac. longus
D pr.

siue operum uocuo gratus conuiuia per imbrem
 uicinus, bene erat non piscibus urbe petitiſ, 120
 sed pullo atq̄ae haedo; tunc pensilis uua secundas
 et nux ornabat mensas cum duplici ficu.
 post hoc ludus erat culpa potare magistra,
 ac uenerata Ceres, ita culmo surgeret alto,
 explicuit uino contractae seria frontis. 125
 saeuia atque nouos moueat Fortuna tumultus:
 quantum hinc imminuet? quanto aut ego parcius aut uos,
 o pueri, nituistis, ut huc *nouos incola uenit?
 nam propriae telluris erum natura neque illum
 nec me nec quemquam statuit: nos expulit ille; 130

TESTIMONIA.

120 cf. ecbasis captiui 183: 'ex quo cum pomis, cum piscibus urbe petitis' 121—122 'tum — ficu' Prisc. VII 12, 63 22 'cum duplici ficu' Charis. I 15 p. 96 K. 128 cf. ecbasis captiui 110: 'laudes dic superis, siluae nouus incola surgis'

VARIA LECTIO.

119 uocuo γ *pr.* uacuo *cett.* 'ς' *Ac.* conuiuia λ 121 Set γ *pr.*
 hēdo γ λ (νr) ξ do a hēdo *Fu* (β' σgl) *Ac.* aedo *DE* tunc *DE* γ
 (σ a) tum *F*λ'u (β' νgr) *Priscianus* 122 nōx *E* ōrnabat γ
 ficu *D* γ *F*λ'u (β' a r) *Charisius Prisciani cod. optimus R* 1 fico *E*
 (νσg) u. 124 ante u. 123 ponit *Hamacherus* 123 culpa Ω'ς' (et
omn. codd. Cruq.) *Porph. Acr.* cuppa γ *Lambinus* cupa ω *Bentl.* pulpa
Nic. Heinsius nulla con. *Bentl.* nupta uel *Polla Peerlk.* pulso p: ma-
 gistro *Kirchnerus* in ed. a. 1817 culpa potare] cum nulla adpota
Hamacherus portare *E* 124 ac] quae *Peerlk. opp.* Ω'ς' (et *codd.*
Bland.) *Pph. Ac.* ita Ω'ς' (et *codd. Bland.*) uti σ *pr.* γ ita ut λ 2
 γ ut γ *Peerlk.* 125 Explucuit a contractiē D frontes λ
 126 Seuiat *D* u *S*ueuiat *E*. nouuos *E* - tumultus λ 127 inmi-
 nuet *E* imminuet *D* γ *F*λ'uς im: γ [*Fran.*] quanto *E* γ (a 12) quan-
 tum *D**F*λ'u (β' νσgr) quando *Peerlk.* aut] om. *E pr.* parti' φ u
 128 nituistis *D pr.* *E* γ ψ φ *uar.* ς' (nituis r 1) *Ac.* *Acr.* insti-
 tuistis *D corr.* φ (a 211) γ *Pph.* in//tuistis λ uixistis u γ ortum ex *Acr.*:
 'Nituistis accepti estis bene uixistis' huc] hoc ψ *opp. Pph. Ac.* hic
Pf. nouus Ω'ς' *Pph. ecb. capt.* 129 propriae Ω (β' νσar) pro-
 prie gl γ erum *DE* γ (σ ag et *Fran.*) γ herum *F*λ'u (νr et β)
 130 quem quam γ qemquā λ

illum aut nequities aut uafri inscitia iuris,
 postremum expellet certe uiuacior heres.
 nunc ager Vmbreni sub nomine, nuper Ofelli
 dictus, erit nulli proprius, sed cedit in usum
 nunc mihi, nunc alii. quocirca uiuite fortes
 fortiaque aduersis opponite pectora rebus?.

135

III

Sic raro scribis, ut toto non quater anno
 membranam poscas, scriptorum quaeque retexens,
 iratus tibi quod uini somnique benignus

TESTIMONIA.

131 'ut et supra: illud aut (aut & Porph.) nequities' Porph.' ad
 serm. II 3, 94 136 ecbasis captiui 218

II 3. 2 cf. ecbasis captiui 209: 'Romam, res lactas et prospera
 quaeque retexens'

VARIA LECTIO.

131 uaftri γ pr. POST V. 131 VNVM FOLIUM EXCISVM
 EST IN D, REDIT SERM. II 3, 75; ITEM POST V. 131 DE-
 SINIT cod. u

Ω' = $E\gamma F\lambda'$ ξ' = codd. $\beta' \nu \sigma a g r$ (l) praeter eos ex qui-
 bus aliae lectiones notantur; ξ = codd. $\nu \sigma a g r$ (l) praeter e. q. s.

132 Postremum Ω' ($\beta' \nu$ Post tremū a) Postremo $\sigma g r y$ expellit
 $E y$ uiuacior E 133 umbreⁿ E nuper] $\nu \sigma p$ E 134 Dictus
 erat: nulli proprius; sed cedit y Bentl. erit Ω' ($\beta' \sigma a g r$) erat νy

Peerlk. μ prius φ caedet $F\lambda'$ cedit ν cedit y Bentl. 135 aliis
 λy quo circa EF 136 opponite] ob ponite ν opponito ecb. capt.

II 3. DAMASIPPVM INTRODVCIT TRACTANTEM SECVM HORATIVS
 (S: II: om. r) $E(r)$ EGLOGA · III · $F\lambda$ DE DAMASIPPO add. ψ inscriptio-
 nibus carent γ (vagl) 'In hac egloga (om. Porph.) introducit Damasip-
 pum corripientem se tamquam (tanq: Porf.) desidiosum' Porph.' 'Haec
 ergo satyra habet quasi dialogi genus' Acr. 1 Si E 1 F corr. ($\beta' g$ et

3 Bland.) Ac. Acr. Sic $\gamma F\lambda' E_2$ ($\nu \sigma ar$ et β corr.) Pf. Si^c Pph.
 raro] rato E opp. Pph.' Ac. scribes $E_1 \gamma \psi$ corr. (a g) Pph. Ac.
 Acr. scribis $F\lambda' E_2$ ($\beta' \nu \sigma r$ et 3 Bland.) Pf. sic ergo scribis Peerlk.

ut $\Omega' \xi'$ Pph.' tu, ut Meinekius sic raro scribis, toto non ut quater
 anno Duentzerus 2 retexens] repixens F uar. opp. Ac. ecb. capt.

nil dignum sermone canas. quid fiet? ab ipsis
 Saturnalibus huc fugisti. sobrius ergo 5
 dic aliquid dignum promissis. incipe: nil est.
 culpantur frustra calami, inmeritusque laborat
 iratis natus paries dis atque poetis.
 atqui *uultus erat multa et praeclara minantis,
 si uacuum tepido cepisset uillula tecto. 10
 quorsum pertinuit stipare Platona Menandro,
 Eupolin Archilochum, comites educere tantos?
 inuidiam placare paras uirtute relicta?
 contemnere miser. uitanda est inproba Siren
 desidia, aut quicquid uita meliore parasti 15

TESTIMONIA.

9 Seruius ad Aen. II 96 13—14 'quin tu inuidiam — miser'
 schol. Pers. 3, 21 in glossis Pithoeanis 13 Hildebertus moral. phi-
 los. 983

VARIA LECTIO.

Ω' = $E\gamma F\lambda'$; ξ' = codd. $\beta'v\sigma agr(l)$ praeter eos ex quibus
 aliae lectiones notantur; ξ = omnes codd. $v\sigma a gr (l)$ praeter
 eos e. q. s.

4 ab $E\gamma\lambda\psi_2$ ($\beta'v\sigma arl_2$) at F (gl_1 et V) y 5 fugisti sobrius.
 ergo y [1 Bland.] Bentl. ergo esto y [1 Bland. Valentin. 1
 Vatican. A a 2. m.] Bentl. 6 incipe in rasura φ nil est? Cu-
 ninghamus 7 inmeritus $EF\lambda$ ($v r$ et Fran.) immeritus γ (σal) im-
 meritus (g et β) 8 iratis] Iratus Pph.' paries $\Omega'\xi'$ Pph.' chartis
 Hitzigius opp. etiam Porph.' 9 uultus $\Omega'\xi'$ Seruius 10 uacuum
 $\Omega'\xi'$ coepisset $E\gamma F$ tecto] lecto coni. et damnauit Bentl.
 11 Quorsum φ plantona γa . ras. 12 Eupolin $E\psi\lambda'$ ($v\sigma a g$)
 Eupolim $\gamma \varphi$ (r et β Eupoli Fran.) Eupolidi Peerlk. archilochum $F\lambda'$
 archilochus y [Basil. III Regin. 2, Feae codd. Vatic. E Suecouat.
 B a 1. m. Vaticanus Palat. F] Bentl. educere] et ducere y Stall-
 baumius tantos] quin tu (pro quantos?) schol. Pers. quid? tu Rut-
 gersius Bentl. 13 placare placare γ placere E Pph. opp. Pf. Acr.
 schol. Pers. Hildebert. paras] pares γ pr. y opp. Pph.' schol. Pers.
 Hildebert. putas y Peerlk. opp. Pph.' schol. Pers. Hildebert. pa-
 rasti Acr. in interpret. 14 Contemnere F (σagr) schol. Pers. Com-
 temnere γ Contēpnere λ ($\beta'v$) Contempne E inproba Ω (σ) improba
 $\beta'v agr$ Acr. siren $E\gamma$ syren $F\lambda$ 15 quicquid $E\gamma$ ($\beta'v\sigma ar$) Ac.
 Acr. quicquid F (gl) quid quod λ meliora φa . ras.

ponendum aequo animo'. di te, Damasippe, deaque
 uerum ob consilium donent tonsore. sed unde
 tam bene me nosti? 'postquam omnis res mea Ianum
 ad medium fracta est, aliena negotia curo
 excussus propriis. olim nam quaerere amabam, 20
 quo uafēr ille pedes lauisset Sisyphus aere,
 quid sculptum infabre, quid fustum durius esset;
 callidus huic signo ponebam milia centum;
 hortos egregiasque domos mercarier unus
 cum lucro noram; unde frequentia Mercuriale 25
 inposuere mibi cognomen compita'. noui,
 et miror morbi purgatum te illius. 'atqui
 emouit ueterem mire nouos, ut solet, in cor
 traiecto lateris miseri capitisue dolore;
 ut lethargicus hic cum fit pugil et medicum urget'. 30

TESTIMONIA.

16—17 'dii — tonsore' historia pontificalis 39 [monum. Germ. SS. XX 542]

VARIA LECTIO.

17 tonsores *y* [Paris. 8213 a. ras.] *Pph.*' sed unde] sc̄te
 (= secunde) *E* sed] set *γ* *pr.* 18 bene me] bene ///me λ
 postquam] pos. q̄a *y* [Montepess.] postquam etiam *Pph.*' 19 negocia
 λ' 20 querere *Eγ* 21 uafēr] faber *Fλ'γ* uar. (β' a uar. r) *y*
opp. *Pph.*' *Porph.*' *Ac.* lauisset] lauasset φ *pr.* *y* *opp.* *Pph.*'
 sisypus *F Pf.* sisiphus *γ λ* *Acr.* sisippus *E* sysyphus *Pph.* 22 Qui
E sculptum *Eγλψ* uar. (σ a corr. et omn. codd. Cruq.) scultum β' a
pr. scalptum *F* (vglr) 23 poenebā *E* *opp.* *Ac.* 25 mercuriale *γ*
pr. *y* mercuriē *E* *opp.* *Pph.*' *Porph.*' 26 Inposuere *E Fλ* *Pph.*
 Imposuere *γ* ζ' *Pf.* compita *EγF* (β' a l r) *Pph.*' copita λ competa *vσg*
 Eopoeta *Ac.* 27 miror morbi] morbi miror *y* *Aldus* atqui] *omis.*
E 1 28 Emouit *γ Fλ'* (β' v p. ras. σ ar) *Ac.* Et mouit *E* (v a. ras.
g) *y* mire] maior *Horkelius* morbus uel ire (sic) *Peerlk.* nou^v
 nouos a 1 ? *y* [Bamberg. pr. ut uid.] nou^vs a nouus Ω ζ'
 29 Traicto *γ* *opp.* *Pph.*' Traiecta *Ac.* *opp.* *Pph.*' ue *E* (σ g) que
γ Fλ' (β' v a r) 'qui lateris aut capitis dolore correpti sunt' *Acr.*
 30 ut] aut *Hertelius* lethargicus *EF* (β' g l) *Ac.* *Acr.* letargic'
 λ (σ) *Ac.* alt. l. loethargicus *γ* (a) letargicus *v* cons. r medicum]
 modicū *F* (β' ut uid. v a g l 1 et 2 Bland.) *y* urget *γ λ* ζ' urgvet
E urguet *g* urget *F* (l)

dum nequid simile huic, esto ut libet. 'o bone, ne te
frustrere: insanis et tu stultique prope omnes,
siquid Stertinius ueri crepat, unde ego mira
descripsi docilis praecepta haec, tempore quo me
solatus iussit sapientem pascere barbam 35
atque a Fabricio non tristem ponte reuerti.
nam male re gesta cum uellem mittere operto
me capite in flumen, dexter stetit et 'caue faxis
te quicquam indignum: pudor' inquit 'te malus angit,
insanos qui inter uereare insanus haberi. 40
primum nam inquiram, quid sit furere: hoc si erit in te
solo, nil uerbi, pereas quin fortiter, addam.
quem mala stultitia et quemcumque inscitia ueri
caecum agit, insanum Chrysippi porticus et grex
autumat. haec populos, haec magnos formula reges 45
excepto sapiente tenet. nunc accipe, quare
desipiant omnes aequae ac tu, qui tibi nomen
insano posuere. uelut siluis, ubi passim

VARIA LECTIO.

31 esto φ opp. Acr. hone] bene E opp. Ac. ne] omis. E
32 Frustrere λ opp. Pph. tu] omis. E post hunc u. ponunt
u. 40 β' y [Bamb. pr.] neque eundem suo loco omittunt 33 Siquid E
neri E $\gamma\psi$ uar. (vsa1gl2) uerum Fl' (β' r et 2 Bland.) uere a 2
34 Describi E hec γ π λ u. 35 omis. y [Paris. 8216 pr.] opp.
Ac. Pph. ^{sa} pientē λ sapientiā E opp. Pph. Porph. Ac. 36 fabri-
tio γ fabricicio λ 37 cum] \bar{c} λ opp. Ac. uellē] uellet Ac.
operto] operto ψ 38 dexter stetit] dextersterit E opp. Pph.
39 quidquā g te malus] temadus γ a. ras. angit E $\gamma\psi$ uar. (v
uar. σ ag) urget Fl' (β' v σ corr. r et 4 codd. Bland.) u. 40 omis.
y [Lips. 1] (cf. β' y ad u. 32) opp. Acr. 40 qui] qui φ uereare]
uereate E 41 si erit] siet Fl' y siriet (ortum ex siet) r 1 y [Lips.
pr.] 42 nihil λ pr. Acr. 43 Qē E stulticia et E (β' v σ gr) stu-
ltilia et cett. (a) Ac. stultities Meinekus et] omis. y [Basil. III
Wolfenbutt. I] quemcumque Ω' ζ' [quemcunq. 4 Bland.] quaecum-
que y \bar{c} \bar{c} \bar{c} g cuiusque Cuninghamus isitia λ 44 Cecum E
chrysippi λ' chrysippi F chrisippi E γ (v a g) crysip pi r crisippi. β'
 σ Ac. 45 autumat] Attumat Ac. hec . . . hec E 47 equē E
eq. λ 48 insano] Insani y Lambinus opp. Ac.

palantis error certo de tramite pellit,
 ille sinistrorsum hic dextrorsum abit, unus utrisque 50
 error, sed uariis inludit partibus; hoc te
 crede modo insanum, nihilo ut sapientior ille,
 qui te deridet, caudam trahat. est genus unum
 stultitiae nihilum metuenda timentis, ut ignis,
 ut rupes fluuiosque in campo obstare queratur: 55
 alterum et huic uarum et nihilo sapientius, ignis
 per medios fluuiosque ruentis: clamet amica
 mater, honesta soror cum cognatis, pater, uxor
 'hic fossa est ingens, hic rupes maxima: serua!'
 non magis audierit, quam Fufius ebrius olim, 60

TESTIMONIA.

49 cf. ecbasis captiui 1097: 'sufficiat dictis de tanto tramite uul-
 pis' 50—51 'ille — error' Prisc. XV 4, 19 59 'hic — maxima
 pendens' ecbasis capt. 200

VARIA LECTIO.

49 Palantis *E* (*r*) *y* [*Barcin. Bruxell. 9777 Lips. Montepess. Valentian.*] Pallantis *γ* Pallantis *a* Palantes *Fλ'* (*β'ν σ g*) de tramite] d&ramiite *E* 50 sinistrosū *y* [*Paris. 10401*] non Priscian. utrisque *Eγ* (*σ r 2 uar. et β corr. Fran.; a n. l.*) utrique *Fλ'* (*ν g r et β omn. Bland.*) Priscianus utrimque Cuninghamus 51 s& *γ* inludit *γ Fλ'* (*a*) illudit *Eζ'* parciū *E* 52 crede] Cre *E* nihilo *Eγψλ' Ac.* nichilo *φ* 53 trahit *γ* (*ν a*) trahat *E Fλ'* (*β'σ gr thr: l*) *Pph.' Porph.'* 54 Stulticiae *E* nihilum] nichilo *φ pr. ut uid. ignis Eγψ corr. y* [*Montepess. Valentian.*] ignes *Fλ'ζ'* (*a n. l.*) u. 55 sq. omis. *y* [*Bruxell. 9777 a 1. m.*] 55 rupes *Ω'ς* rupis *g* 56 uarum *E γ F λ* (*β' a gr*) *Pph.' Porph.' Ac. Acr.* uarium *ψ uar. (ν σ l) Bentl.* nihilo *E F λ'* (*ν σ agr uar. et Fran. nich: β*) nihilo *γ nilo r y* [*Basil. III Regin. 1*] ignis *E γ* (*ν a*) *y* [*Barcin. Mellic.*] ignes *F λ'* (*β' σ gr*) 57 ruentis] ruentes *F* (*ν pr. l a. ras.*) *y* amica] auicla Horkelius amice Schneidewinus 57—58 'amica mater honesta soror] melius est sic (si *Porph.*) accipi: amica mater, ut sit ex Graeco tractum *φίλη μήτηρ*, quam per se 'amica', per se deinde 'mater', quia mentionem uxoris facit in sequentibus' *Porph.'* 58 cognatis] ognatis *γ cognatus φ* 59 hic rupes] hinc rupes *y* [*Fran.*] ecb. capt. Vt rupes *Ac.* rupis *y opp. Acr.* ruptis *E* 60 fufius *E γ F* (*σ a l a. ras. r 2*) *Pph.' Porph.'* fusius *β'ν* ut uid. *l p. ras. r 1 fus' λ* (*g*) non post olim sed post Fufius commate distinguit Kirchnerus

cum Ilionam edormit, Catiensis mille ducentis
 'mater, te appello!' clamantibus. huic ego uolgens
 errori similem cunctum insanire docebo.

insanit ueteres statuas Damasippus emendo:
 integer est mentis Damasippi creditor? esto.

65

'accipe quod nunquam reddas mihi' si tibi dicam;
 tune insanus eris si acceperis? an magis excors
 reiecta praeda, quam praesens Mercurius fert?

scribe decem a Nerio: non est satis, adde Cicutae
 nodosi tabulas centum, mille adde catenas;

70

effugiet tamen haec sceleratus uincula Proteus.
 cum rapies in ius malis ridentem alienis,

TESTIMONIA.

64 historia pontificalis 39 [monum. Germ. SS. XX 542] 69 Ser-
 uui ad Aen. VII 422 'scribe decem Nerio' schol. Persii 2, 14
 71 cf. quod ex Appuleio laudauimus testimonium ad epist. I 1, 90

VARIA LECTIO.

61 edormit *Eγλψ p. ras. ζ' Porph.* edormiit *F(l) y* 'Et edor-
 mit pro praeterito accipi non pro praesenti debet (dedit *Porph.*)'
Porph. Ilionam dormit *y* Iliona dormit *Lennepius* catiensis *Ω'*
(ψ uar. per errorem) ζ' Pf. Porf. Ac. Acr. catenis *φ uar.* caciensis *gy*
Pph. Porph. 62 appello *E F (ν σ g l)* apello *γ λ (β' a r)* uulgus
E (g r) uulgum *λ* uulgum *γ F corr.* (*β' ν 2 σ a*) uultum *F (ν 1 ut uid.)*
 uulgus *l* (*littera g in erasa t ut uid.*) 63 Errorē *E* Errore *F pr.*
(l 1) opp. Ac. similem] similis *F* cunctum] cuncta *F pr.* (*l a. ras.*)
y uu. 64 sq. inuerso ordine in *y* [*Valentian.*] 64 'n̄ insanit. hyro-
 nicos † interrogatiue' schol. *γ uu.* 65 sq. inuerso ordine in *y* [*Lips.*
pr.] creditor, esto *Duentzerus* 66 nunquam *E(a)* numquam *cell.*
ζ' si]sit λ pr. 67 acciperis *E* 68 Reiecta *γ* 69 decem] dotem
Seruii cod. Regin. (deam Paris. 7929) opp. Ac. Pph. a nerio (*a et*
omn. codd. Cruq.) *Ac. Acr.* anerio *Ω' ζ' Pph.* nerio (*om. a*) *σ corr. gy*
Pf. schol. Persii '... lege decem (duodecī *Porf.* decem *Porf. marg.*)
 tabularum quas Nerio instituit' *Porph.* 'quidam anerio *ύφ' εν (ΥΦΗΝ*
Porph. υΦΗν Porf.) legunt' *Porph.* 'quidam anerio unum nomen
 esse dicunt, alii uero separant praepositionem et sic nomen infe-
 runt: Nerio, ablatiui casus. Nerius autem siue Anerius et Cicutae
 generatores fuerunt' *Acr.* 71 Effugit *E* tamen haec] *bis habuit*
λ pr. haec sceleratus] hic celeratus *E* proteus *Ω' (a) Ac. Acr.*
ptheus ψ corr. ζ' 72 rabies *E (g) opp. Pph.* ius *E γ uar. φ corr.*

fiet aper, modo auis, modo saxum et, cum uolet, arbor.
 si male rem gerere insani est, contra bene sani,
 putidius multo cerebrum est, mihi crede, Perelli 75
 dictantis, quod tu nunquam rescribere possis.
 audire atque togam iubeo componere, quisquis
 ambitione mala aut argenti pallet amore,
 quisquis luxuria tristiue superstitione
 aut alio mentis morbo calet: huc propius me, 80
 dum doceo insanire omnis, uos ordine adite.
 danda est ellebori multo pars maxima auaris;
 nescio an Anticyram ratio illis destinet omnem.
 heredes Staberi summam incidere sepulchro,
 ni sic fecissent, gladiatorum dare centum 85

TESTIMONIA.

75 cf. ecbasis captiui 147: 'sanior (sanius A) est multum cerebro (multo cerebrum A) qui potat acetum' 76 Seruius ad Aen. VII 422
 83 schol. Pers. 4, 16

VARIA LECTIO.

(gl uar. et Fran. Bland. codd.) y Pph.' Porph.' iura γ F a. ras. λ'
 (ν σ a r et β) iuſtra (ra a manu tertia) φ 73. 72 fiet (fict Pph.
 fit Pf.) aper modo auis modo saxum. & Pph.' et Porph.' ante u. 72
 exhibent 73 auis] apis v Ac. 74 si male rem] Simularē E 1
 opp. Ac. gererem γ pr. opp. Acr. insani, contra bene sani
 est y Bentl. 75 REDIT D

$$\Omega' = DE\gamma F\lambda'$$

mihī om. D pr. perelli Ω' Acr. pellē l perilli a parelli y Pph.
 (paſſerelli Pf.) Porph.' 76 nunquam EF (a) nunquam cett.' γ' Acr.
 77 audire atque] Atq. audire D opp. Pph.' componere EF (v)
 componere cett.' γ' Pph.' Porph.' 78 amorē E uu. 78—79 aut
 — luxuria] omis. y [Paris. 8216] 80 morbo] omis. E huc] hunc
 γ pr. hu//c v † hvc v marg. 81 oīs y [Paris. 10401] omnes Ω' γ'
 82 ellobori E pr. 83 Nescio Ω' γ' Pph.' Ac. schol. Pers. nec scio
 Meinekius an] om. φ pr. λ' y opp. Pph.' schol. Pers. anticyram
 σ r (et Fran.) y Pph.' Porph.' Acr. schol. Pers. antycirā D (g et β)
 antycyram F (l) anticiram γ (va) anticycyrā λ antiscyrā E 84 Here-
 des DE γ λ Hæredes F incidere] insculpserē Peerlk. 'ut heredes
 sui sepulcro eius insculperent' Porph.' sepulchro D γ F λ' γ' Acr.
 sepulcro E Porph.' 85 dacentum λ

damnati populo paria atque epulum arbitrio Arri,
 frumenti quantum metit Africa. 'siue ego prae,
 seu recte hoc uolui, ne sis patruus mihi'. credo,
 hoc Staberi prudentem animum uidisse. 'quid ergo
 sensit, cum summam patrimoni ~~in~~sculpere saxo 90
 heredes uoluit?' quoad uixit, credidit ingens
 pauperiem uitium et cauit nihil acrius, ut, si
 forte minus locuples uno quadrante periret,
 ipse uideretur sibi nequior: omnis enim res,
 uirtus, fama, decus, diuina humanaque pulchris 95
 diuitiis parent; quas qui construxerit, ille
 clarus erit, fortis, iustus. sapiensne etiam? et rex

TESTIMONIA.

95—98 'uirtus — uolet' Vincentius Bellouac. spec. hist. 69 florileg.
 Paris. 8818^a et Nostrad. 188 95—97 Hildebert. moral. philos. 990
 97 Prisc. XVI 2, 12 cf. Hincmari Rem. ad episc. epist. cap. 1 [t. II
 487^c Du Chesne]: 'unde in adulta aetate sapiens et rex fortis se
 ipsum reprehendebat, et uitare uolebat'

VARIA LECTIO.

$$\Omega' = DE\gamma FL'$$

86 Damnati *DE\gamma F* (*\sigma a g l r*) *Pf.* Dampnati λ ($\beta'v$) *Pph.*
 atque] et *Pph.* arbitrio] arbitriao φ *pr.* arri *E\gamma* (*\sigma a g r* et
Fran.) *Porph.* *Ac.* arrii *DFL'* (*v* et β) Arri, et *Bentl.* 87 quan-
 tum] et quantum *Peerlk.* africa γ afria^c *E* u. 89 ante u. 88
 ponit *y* [*Zulichem.*] 88 recte] recto *Ac.* 89 uidisse $\Omega'\zeta'$ (*et omn.*
codd. Cruq.) uidisse? *Horkelius* iussisse uel uoluisse *Lambinus* ludisse
y [*Regius*] cauisse^b *Peerlk.* quid] qd λ ergo] ego *E \lambda' pr.*
 90 cum summam] consūmā λ patrimoni *D\gamma* (*\sigma a* et β) patri-
 monii *EFL'* (*vgr* et *Fran.* patrom. *l*) 91 Heredes *FL* Heredes *DE\gamma*
 noluit] ~~staberi~~ φ quoad uixit $\psi \lambda$ (*a 2*) quo aduixit $\gamma E 2$ (*vgr* et
Fran.) quo ad uixit *D\varphi* (*\sigma l* et β) qd aduixit *E 1* (*a 1 ut uid.*) 92 nihil
 $\Omega'\zeta$ *Ac.* nil σ 93 locuples] locupl^t *Ac.* periret *DE\gamma* (*\sigma g a r*) per-
 isset *FL'* ($\beta'v$ et 3 *Bland.*) 94 nequior *D* omnis enim res] omnia
 enim, spes *Peerlk.* 95 pulchris *DE\gamma \psi \lambda'* ($\beta'v \sigma$) pulcris *r* pul-
 cris φ (*g*) pulcris^{u h} *a* 96 diuitiis parent] parent diuitiis *Hildebertus*
opp. Ac. construxerit *DE\gamma* (*\sigma gr* et 1 *Bland. cons. a*) *Vincentius*
 contraxerit *FL'* ($\beta'v$) *Hildebertus* 97 fortis iustus] iustus (iustus
Pph.) fortis *Pph.* *opp. Priscian. Hildebert. Vincent. floril.* 8818^a

et quicquid uolet. hoc, ueluti uirtute paratum,
 sperauit magnae laudi fore. quid simile isti
 Graecus Aristippus, qui seruos proicere aurum 100
 in media iussit Libya, quia tardius irent
 propter onus segnes? uter est insanior horum?
 nil agit exemplum, litem quod lite resoluit.
 siquis emat citharas, emptas conportet in unum,
 nec studio citharae nec musae deditus ulli, 105
 si scalpra et formas non sutor, nautica uela
 auersus mercaturis, delirus et amens
 undique dicatur merito. qui discrepat istis,
 qui nummos aurumque recondit, nescius uti
 compositis metuensque uelut contingere sacrum? 110

TESTIMONIA.

100 cf. Auson. ed. 3, 13: 'spargit Ar. mediis in Syrtibus aurum'
 103 Acr. ad n. 210 florileg. Paris. 8069 et Nostradam. 188 105 cf.
 eebasis captiui 207: 'nec studio citharae, nec musae deditus ulli'
 106 'hinc etiam Horatius in odis: si — sutor' gloss. Mai class.
 auct. VIII 551 109 sq. Vinc. Bell. spec. hist. 69 floril. Nostr. 188

VARIA LECTIO.

iustus sapiens] sapiens iustus *Dy opp. Priscian. Hildebert.* iustus
 et sapiens *Vincentius* ne γF ($\beta' \nu \sigma$ pr. l in ras. r) *Acr. Priscia-*
nus floril. Nostrad. que *DE* (l uar.) *Ac. floril. Paris.* 8818^a omis.
 ψ corr. λ ($g \sigma$ corr. et β p. ras.) *Hildebertus Vincentius* ['uariant hic
 codices, alii sapiensne etiam et rex; alii, sapiensque etiam rex; alii,
 sapiensque etiam et rex habent' *Cruq.*] 'aut interrogatio audientis aut
 dicentis dubitatio' *Acr.* et $\Omega' \zeta'$ *Priscianus Vincentius omis. g y*
Hildebertus floril. Paris. 8818^a *Nostrad.* 98 quidquid $F \lambda'$ (g) y
 ueluti] uelut in λ' opp. *Ac.* uelutin F 99 magne $E \lambda$ quid si-
 mile isti] Dissimilisque *Peerlk. opp. Ac.* simili E opp. *Ac.*
 100 Græcus $F Pf.$ Grecus *cett. Pph. Ac.* proicere] piccere $E y$
 101 Immedia D libya $F \lambda'$ libia $DE \gamma$ 102 onus $D \gamma F \lambda' \zeta$
 hōnus E (r a. ras. et *Fran.*) 103 quod] quid $D \iota$ aut pr. opp. *Acr.*
 litem quod] quod litem $y Pf.$ floril. Paris. 8069 *Nostrad.* 188
 opp. *Pph. Acr. ad u. 210 uu.* 104—140 omittitur uidetur *Porph.*
 104 siquis] Sequis *Ac.* citharas $DE \iota \gamma$ cytharas $F \lambda'$
 conportet EF (ν et β) conportet $D \lambda'$ (σagr et *Fran.*) 105 citharę Dy
 cytharac $EF \lambda'$ 106 nautia $E \lambda$ p. ras. 108 qui $\gamma F \lambda' D$ p. ras.
 ($\beta' \nu \sigma r$ et *omn. codd. Cr.*) *Ac.* quid $D a.$ ras. E (g) istis $DE \gamma \psi$
 corr. (σagr) *Ac.* iste $F \lambda'$ ($\beta' \nu$ et 2 *Bland.*) 109 qui] hic *Vincen-*
tius 110 Conpositis ν uelud λ contingere γ

siquis ad ingentem frumenti semper *aceruom
 porrectus uigilet cum longo fuste, neque illinc
 audeat esuriens dominus contingere granum,
 ac potius foliis parcus uescatur amaris;
 si positus intus Chii ueterisque Falerni 115
 mille cadis, nihil est, tercentum milibus, acre
 potet acetum; age, si et stramentis incubet unde
 octoginta annos natus, cui stragula uestis,
 blattarum ac tinearum epulae, putrescat in arca:
 nimirum insanus paucis uideatur, eo quod 120
 maxima pars hominum morbo iactatur eodem.
 filius aut etiam haec libertus ut ebibat heres,
 dis inimice senex, custodis? ne tibi desit?
 quantum enim summae curtabit quisque dierum,
 ungere si caules oleo meliore caputque 125

TESTIMONIA.

114 cf. ecbasis captiui 144: 'sed potius foliis parcus uescaris
 acerbis' 117—118 'unde — uestis' Prisc. XVIII 24, 210 de fig.
 num. § 30 p. 416 K. 117 cf. ecbasis captiui 147: 'sanior est mul-
 tum cerebro qui potat acetum' 119 'blattarum et — putrescant'
 gloss. Mai class. auct. VIII 68

VARIA LECTIO.

111 frumētis *E* aceruum Ω'ε' 112 porrectus] Proiectus *y*
 [Montepess.] Bentl. proiecto Peerlk. 113 contingere Ω'ε' con-
 fringere Meinekius contundere Apitzius consumere Peerlk. gra-
 num] in ras. *y* [Nostrad. 184] sacrum *y* [Monacensis quintus]
 114 foliis] foliis φ folii *E* uescatur] uexatur *E* (a) pascatur σ *y*
 115 positus *E* 116 ter centum γ tercentū *D F λ' Ac.* tre-
 centū *E* 117 stantis *E* opp. *Acr.* unde Ω'ε' *Ac.* ndis Horke-
 lius opp. *Acr.* uluae Meinekius opp. *Acr.* ultra Peerlk. opp. *Acr.*
 uneoctoginta Prisciani lib. XVIII. cod. *R a 1. m.* 118 Octo-
 ginta *D* opp. *Ac.* annos] annis *v y* 119 Blattarum *D E γ F*
 glossar. Mai Blatarū λ ac] et glossar. Mai putrescat Ω'ε'
 putescat Cruquiana putrescant glossar. Mai 121 pars] par *E*
 opp. *Ac.* 122 hec γ haeres *E F λ'* 124 Qvntvlum *E* cur-
 tabit] curtabat λ' opp. *Ac.* *Acr.* 125 Vngere *D γ F λ' (β'νσar)*
 Vnguere *E* (*g*) mediore *D a. ras.* capud *E*

coeperis inpexa foedum porrigine? quare,
 si quiduis satis est, peiuras, surripis, aufers
 undique? tun sanus? populum si caedere saxis
 incipias seruosue tuos, quos aere pararis,
 insanum te omnes pueri clamentque puellae; 130
 cum laqueo uxorem interemis matremque ueneno,
 incolumi capite es? quid enim? neque tu hoc facis Argis,
 nec ferro ut demens genetricem occidis Orestes.
 an tu reris eum occisa insanisse parente,
 ac non ante malis dementem actum Furiis quam 135

TESTIMONIA.

126 'inpexa — porci' gloss. Mai class. auct. VIII 421 'inpexa foedum porrigine' VIII 437 'inpexum foeda porrigine' VIII 435
 132 cf. ecbasis captiui 1144: 'incolumi capite es qui cano flore reluces'

VARIA LECTIO.

126 inpexa Ω' (v a r et β) inpexa σ g (et Fran.) glossar. Mai pp. 421. 437 cons. Acr. foedum DEγ (v agr et Fran.) glossar. Mai fedum Fλ' fēdum σ (et β) porrigine Ω'ς' Acr. prurigine y opp. Ac. glossar. Mai quare] porci glossar. Mai opp. Ac. Acr.

127 Siquiduis D Ac. Siquid uis E quid uis γ F q̄duis λ per-
 iuras γ (v a g; p iuras Fran.) peiuras DEFλ' (σ r et β) surripis]
 subripis a 1 (et β supripis Fran.) 128 tun sanus E γ pr. ψ p. ras.
 (a 1 g r et Fran.) tunc sanus D tu insanus Fλ'γ superscr. (v a 2) tum
 sanus σ (et β) cēdere y [Bamberg. Gronou. Regin.] credere g cedere
 Ω'ς' 129 seruosque y tuos Ω'ς' tuo g y Bentl. fuges Kirchne-
 rus pararis] parabis σ 130 te] ē^e E clamēt D clamant y
 131 interemis E y [Fran. Mellic. Montepess. pr. Paris. 7976 Regin.]

Ac. interimis D γ Fλ'ς 132 Incolumi Fλ (β' a r Inca^olumi l) Ac.
 incolomi DEγ (v σ g) es?] es. Duentzerus quidni? neque enim
 Bentl. quid enim Ω'ς' Ac. quidni? y tu] omis. λ (σ 1 a pr. et β)
 y Argis] agris E 1 133 ferro ut demens Ω'ς' demens ferro ut
 σ pr. y genetricem EFy [Mellic. Montepess. Paris. 7976] geni-
 tricem cett. ψ corr. ς' occidis Ω (v uar. σ pr. a g et β) occidit
 v σ corr. l r (et Fran.) horestes λ uu. 134—137 omis. y
 [Harleian. 2724 a 1. m.] 134 eum] en λ 135 'malis] aut
 magis uelis aut malis furiis (futuris v) uel uitis' Ac. Acr.

in matris iugulo ferrum tepescit acutum?
 quin, ex quo est habitus male tutae mentis Orestes,
 nil sane fecit quod tu reprehendere possis:
 non Pyladen ferro uiolare aususue sororem
 Electram; tantum male dicit utrique uocando 140
 hanc Furiam, hunc aliud, iussit quod splendida bilis.
 pauper Opimius argenti positi intus et auri,
 qui Veientanum festis potare diebus
 Campana solitus trulla uappamque profestis,
 quondam lethargo grandi est oppressus, ut heres 145

TESTIMONIA.

136 cf. ecbasis captiui 1219: 'ad iugulum tantum ferrum reddebat acutum' 142—157 cf. mythographus II 226 p. 149 Bod.: 'quidam uir Opimius admodum extitit auarus, ut quum multis diuitiis abundaret, ipse festis diebus Veientanum pessimum uinum biberet, priuatis autem diebus nappam, quod est Veientano deterius. hic forte prae nimio sollicitudine incidit in letargum morbum. tunc eius laetus heres coepit circa loculos currere et clauas quaerere, sperans illum cito moriturum. accedens medicus fidelis cognita morbi causa et pecunia tota ante se numerata dixit aegro: nisi tua custodias, nihil distat fame an morbo pereas. ille enigmilans: 'quis tollit?' ait et saluatus est' 143 schol. Pers. 5, 147

VARIA LECTIO.

136 iugulo] // // gulo λ tepe fecit u. 137 omis. λ pr. opp.
 Acr. est] omis. y Heindorfius male = tutae D (sic) male tuae
 E tutae] motae Nic. Heinsius horestes γ λ 138 sane] plane
 Peck. fecit γ quod] q λ que // (e in ras. i ut uid.) D
 reprehendere Ω' ε' reprehendere σ y possit γ pr. 139 pyladen g
 piladen γ (ν σ a r et Fran.) piladen E filadē λ (filaden β loco cor-
 recto) phyladen F philaden D (l) aususue D γ F λ ε' aususq; E
 sororem] sororem est y Bentl. 140 Electram E γ F λ' (ν 1 a 1 r)
 Electram D (β' ν 2 σ a 2 g) male dicit D E F maledicit γ λ utrique]
 utrisq; E uocando] uocandū λ 141 aliud] aliū F y quod] qua
 β' y opp. Pph. illis D uilis Pph. opp. Ac. 142 opimius D E
 γ ψ 2 (β' ν σ a r) Acr. opimus F λ' (g) Pph. argenti positi . . . auri]
 argento posito . . . auro Peck. opp. Acr. positi] poti E
 opp. Acr. 143 ueientanum D E ψ corr. (ν σ g r) Pf. schol. Pers.
 uegentanum γ F λ' (β' a) Pph. Ac. Acr. 144 uapā φ 1 opp. Acr.
 145 lethargo D F (g l r 2 et Fran.) letargo λ (r 1) loethargo γ (a)
 lithargo E laethargo ν letargo σ (et β) heres D γ λ heres F
 heros E

iam circum loculos et clavis laetus ouansque
 curreret. hunc medicus multum celer atque fidelis
 excitat hoc pacto: mensam poni iubet atque
 effundi saccos nummorum, accedere pluris
 ad numerandum: hominem sic erigit; addit et illud: 150
 'ni tua custodis, auidus iam haec auferet heres'.
 men uiuo? 'ut uiuas igitur, uigila. hoc age!' quid uis?
 'deficient inopem uenae te, ni cibus atque
 ingens accedit stomacho futura ruenti.
 tu cessas? agedum, sume hoc tisanarium oryzae!' 155
 quanti emptae? 'paruo'. quanti ergo? 'octussibus'. cheu!
 quid refert, morbo an furtis percamque rapinis?'

TESTIMONIA.

156 'quanti emptae? — octussibus' gloss. Mai class. auct. VIII 35

VARIA LECTIO.

146 clavis *D pr. E γ (v a r 1)* clauis *cell. 'ς'* letus *λ* 147
 medicus multum celer atque] medici ingenium celere arsque uel med-
 icus multa celer arte *Peerlk. opp. Acr.* celer atque] celebratq *E*
opp. Ac. 149 pluris *y [Regin. 1]* plures *Ω'ς'* 150 addit] addidit
E λ 151 haec] iam *Nic. Heinsius* heres *D* haeres *E γ F λ'*
 152 uiuas] uigiles *Peerlk.* uigil hoc age! *Doederlinus* uigila
D E F λ'ς' uigil^a *γ* quid *E γ D 2ς'* quod *D 1 F λ'* (et *β corr.*) *y*
 153 Deficiant *E y [Doruill. I Defit: Valentian. 1]* uenae te] uenae^e
E ni] nē *γ* 154 Ingens *Ω'ς'* praesens *Benll.* (is praesens
Peerlk.) ingesta *Marklandus* instans *Sanadonus* id genus *Horke-*
lius liquens *Hamacherus* insons *Paulyus* accedat *D ψ corr. λ (σ)*
 accedit *E γ F (β'v a g r)* 155 tisanarium *D γ (σ a g r 1 tisanariū v)*
Ac. tisanariū *E* tisanarium *F λ' (β')* tisanarium *r* oryzae *D E γ F (v σ*
ar et β) oryzae *λ (g et Fran.)* oryzae *l* 156 Quanti *D* emptae *DE*
^{at ū}
γ F corr. (v σ r et β) glossar. *Mai* empte *g (et Fran.)* emtae *a* empti
F λ'y emptum *Apitzius* ergo] omis. *γ (v i a 1) y* octussibus *DE*
γ F (v σ a l r et 3 Bland.) Ac. glossar. *Mai* octussibi;; *λ* octusibus *β*
l p. ras. octo assibus *y Acr. interpr.* oct. assibus *y [V] omis. g*
cf. Varr. L. L. V § 169: 'ptisanarium octusse siue octo assibus
emptum est' cheu *γ F λ' D 2 (v σ a r et Fran.)* cheu *D 1 a. ras.*
ehu E heheu *y [β] omis. g* 157 percamque *Ω'ς'* (et *omn. Bland.*)
 percamne *v y* percamue *y*

quisnam igitur sanus? 'qui non stultus'. quid auarus?
 'stultus et insanus'. quid, siquis non sit auarus,
 continuo sanus? 'minime'. cur, Stoice? 'dicam. 160
 non est cardiacus (Craterum dixisse putato)
 hic aeger: recte est igitur surgetque? negabit,
 quod latus aut renes morbo temptentur acuto.
 non est periurus neque sordidus, immolet aequis
 hic porcum Laribus; uerum ambitiosus et audax: 165
 nauiget Anticyram. quid enim differt, barathrone

TESTIMONIA.

158 'quisnam igitur sanus' Acr. ad u. 168 161 schol. Pers. 3, 65
 163 'Horatius in II sermonum: quod — acuto' Prisc. VI 6, 30
 164 cf. ecbasis captiui 714: 'non est periurus neque sordidus ac furiosus'

VARIA LECTIO.

ante u. 158 INCIP̄. DE STOICIS DISPVTARE *φ marg. noui ser-*
monis initium cum titulo EGLOGA . V . y [Gronou.] uu. 159—166
 quid — Anticyram] *del. Gruppeus u. 159—160 quid — sanus?*
omis. g opp. Acr. 159 quid, siquis non sit auarus?] quid enim
 differt, barathrone *Peerlk. u. 160 ante u. 159 ponit y [Bam-*
berg.] u. 159 omis. y [Paris. 8214 a 1. m.] opp. Acr.
 u. 167 et hunc u.: 'nauiget Anticyram. quid siquis non sit auarus'
 post u. 159 ponit *Peerlk. 162 Hoc E₁ eger D ager λ' est]*
omis. y u. 163 qui legitur etiam epist. 16, 28 in marginem releg-
abat Meinekius opp. Pph.' Porph.' Ac. Acr. 163 aut Ω'ς' Pr-
iscianus et σ 2 uar. g y morbo] mor/no E opp. Pph.' Acr. Priscian.
 temptentur *DγFλ' (σ a et β) Pph.' tententur y [codd. Bland.]*

temptent² *E pr. temptantur v g r (et Fran.) y Priscianus 164*
 periurus *Ω'ς' Acr. peiurus y [Gronou. 1] immolet DEγF (β' v σ*
alr) imolet λ imolet g inmol& Acr. 165 Ηι^o λ portum λ' por-
 cam *v Acr. uerum] utrū F u. 166 omis. E opp. Pph.' Acr.*

166 anticyram *γFλ' (a corr. r et β) Ac. anticyra D anticiram v σ a*
pr. g (et Fran.) anticurā y [Lips.] quid] q λ opp. Pph.' barathrone
DFλ' barathone γ (a r) baratrone β' σ g pr. Pph. baratrone Pf. bala-
 throne *v Ac. Acr. balatrone r 2 uar. y balatrone y Bentl. 'Barathro*
 (Baratro *Porph.) luxuriosus; uerum quidam legunt barathro ut ueniat*
 a nominatio *barathrus (baratrhus Porph.)' Porph.' 'Balathrone.*
 scurre et triuialis. nam balathrones (balatrones *γ) dicuntur rustici*
 homines, inepti et triuales. Publius Seruilius baratro (barathro *γ* ba-
 latro *Fran.) multa (multi v) in Augustum amare (cēsarē Fran.) non*

dones quicquid habes an nunquam utare paratis?
 Seruius Oppidius Canusi duo praedia, diues
 antiquo censu, gnatis diuisse duobus
 fertur et hoc moriens pueris dixisse uocatis 170
 ad lectum 'postquam te talos, Aule, nucesque
 ferre sinu laxo, donare et ludere uidi,
 te, Tiberi, numerare, cauis abscondere tristem;
 extimui, ne uos ageret insania discors,
 tu Nomentanum, tu ne sequerere Cicutam. 175

TESTIMONIA.

168—169 'diues (om. Regin. 1674) antiquo censu' Seruius ad Aen. VII 537

VARIA LECTIO.

sine ioco dixit. fuit autem tantus (totus ν) deuorator, ut simili uitio laborantes barathrones (barathones γ balatrones *Fran.*) dicti sint' *Acr.*

167 dones] damnes (*seruata scriptura* barathrone) *dubia Bentl.*
suspicio opp. Ac. quicquid *DEγψ pr. ζ' Ac.* quidquid *cett.' (g)*
 nunq̄ *E* numquam *cett.' ζ'* 168 *noui sermonis faciunt initium λ' (β'ν)*
y [Barcin. Berol. 5 Bruxell. 9777. 10064. Dessau. II Dresd. I. III.
Florentinus Lips. I. II a 2. m. Mellic. marg., Monac. I Montepess.
Pâris. 7976. 8214. 10401 Nostrad. 184 Valentian. 2 Wolfenb. I] non
Porph.' Acr. CONTRA AVAROS · ET AMBICIOSOS λ CONTRA AVA-
ROS & AMBITIOSOS EGLOGÁ · V · y [Mellic. Paris. 7976 cons.
Paris. 8214] CONTRA AMBITIOSOS & AVAROS y [Nostrad. 184]
Contra ambitiosos & auaros · egloga · V y [Bruxell. 9777] CONTRA
AMBITIOSOS ECLOGA V y [Florentinus] maiorem litteram ini-
tialem exhibent ψ y [Bamberg. Lips. sed minio pictam, Sorbon.
 1578] 168 Canusi] casusi *E opp. Pph.' Ac. Acr.* praedia *E Pph.'*
 prelia *Acr.* (plia g 1) 169 censo *E opp. Porph.' Ac. Seruius*
 gnatis] ignatis *E natis y* diuisse *DEγλ' ψ corr. ζ' (et omn. codd.*
Cruq.) Ac. diuisisse *F (a) y ex interpretatione Acronis* 170 hoc]
 haec y uocatis] duob; ν 1 u. 171 omis. y [Bamberg. pr.] *opp.*
Acr. posquā ν *opp. A* talos ψ (l) aule ψ \aleph ϕ 172 et
 ludere] effundere *Hamacherus opp. Acr.* et] te y [Lips. pr.] omis.
 g y ludere] laudere *E opp. Acr.* perdere *Bentl. opp. Acr.* cre-
 dere *Cuninghamus* 173 Te] omis. *E y* tiberi] tibi ψ *pr.*
 174 Extumui y [Mellic.] insania *D 1 E γ (a g r) y.* uaesania *F*
 uesania λ' *D 2 (β'νσ)* discors] discors *Nic. Heinsius* 175 nu-
 mentanum γ momētānū g Momentanum *Ac.* sequerere] sequere *D 1*
 λ' y *Pf.* sequerere *E* cicutā ν *Ac.*

quare per diuos oratus uterque Penatis,
 tu caue ne minuas, tu ne maius facias id
 quod satis esse putat pater et natura coerct.
 praeterea ne uos titillet gloria, iure
 iurando opstringam ambo: uter aedilis fueritue 180
 uestrum praetor, is intestabilis et sacer esto.
 in cicere atque faba bona tu perdasque lupinis,
 latus ut in circo spatiere et aeneus ut stes,
 nudus agris, nudus nummis, insane, paternis;
 scilicet ut plausus quos fert Agrippa feras tu, 185
 astuta ingenuum uolpes imitata leonem.
 nequis humasse uelit Aiacem, Atrida, uetas cur?
 'rex sum'. nil ultra quaero plebeius. 'et aequam

TESTIMONIA.

183 cf. Prudentius c. Symmach. I 102: 'ecce deum in numero formatum et aeneus adstat' 187 Seruius ad Aen. III 475 Prisc. VII 2, 7

VARIA LECTIO.

176 penatis $\gamma F \lambda$ (a) y [*Gronou. 1 Lips. pr.*] $p//natis E$ penates $DF2\zeta'$ 177 maius] mavis E 178 coerct & γF ($\nu\sigma ar$) coerct $DE \lambda'(\beta'g) Ac.$ 179 Praeterea λ titillet] tetillet a 1 aut *pr. opp. Ac.*

180 opstringā y [*Valentian. pr.*] obstricigā E obstrāngam r obstringam *cett.* ζ' aedilis EF edilis $D\gamma\lambda$ 181 pretoris γ p̄toris. his F at̄ p̄torib; his ψ *marg.* intestabilis] in̄testabilis D (in̄testabilis D 1) in̄etonabilis E recte etiam *Pph. Porph. Ac. Acr.* 182 cicere] cicera *Pph. opp. Ac.* tu] // φ perdasque $\Omega'\zeta'$ pdasne ψ *uar.* 183 Latus

$\Omega'\zeta$ (*et omn. codd. Cruq.*) Catus y [*Fran. 1*] $Ac.$ lentus *Nic. Heinsius* altus *Peerlk.* circo] circos ψ $a.$ *ras.* et $F \lambda'y$ *cons. Prudent.* aut $DE\gamma$ ($\beta' \nu 2 \sigma a g r$) & ut $\nu 1 y$ aeneus $EF\lambda'$ ϵ neus $D \gamma$

ut stes $DE\gamma F \zeta' Ac.$ instes λ ^{ut}astes y [*Paris. 8216*] astes y [*Basil. I 1 cod. Fcae*] asstes y [*Paris. 8213*] 184 nudus nummis] nummis $D y$ 186 ingenuum] ingeniū $\lambda'(g) y$ uolpes $E \psi$ (l *pr.*) y [*Regin.*] uulpes $D \gamma \varphi \lambda \zeta' Acr.$ imitata] imitate *Peerlk.* 187 humassē E uelit] uellet *Pph. opp. Seruius Priscianus* 188 nil $\gamma F \lambda'\zeta'$ nihil DE (r 1) *Pph. Acr.* quaero $D\gamma F \lambda'$ (νa et

β) quero E ($\sigma g r$ et *Fran.*) ^{ro}quære y [V] quaeres *Doederlinus* plepeius E et] at *Peerlk. opp. Acr.* equam γ

rem imperito, ac sicui uideor non iustus, inulto
dicere quod sentit permitto'. maxime regum, 190
di tibi dent capta classem reducere Troia.
ergo consulere et mox respondere licebit?
'consule!' cur Ajax heros ab Achille secundus
putescit, totiens seruatis clarus Achiuis,
gaudeat ut populus Priami Priamusque inhumato, 195
per quem tot iuuenes patrio caruere sepulchro?
'mille ouium insanus morti dedit, inclitum Ulixen
et Menelaum una mecum se occidere clamans.'
tu, cum pro uitula statuis dulcem Aulide natam
ante aras spargisque mola caput, inprobe, salsa, 200
rectum animi seruas *cursum? insanus quid enim Ajax
fecit, cum strauit ferro pecus? abstinuit uim
uxore et gnato: mala multa precatus Atridis:

VARIA LECTIO.

189 imperito *DEγF* ($\beta' \nu \sigma a l r$) *Acr.* īperito λ (*g*) ac *DEγ*
F ζ' at λ (*et V*) *y* cui] *omis.* *D pr.* 190 quod *EγFλ* ($\beta' \nu \sigma a r$)
Quid *gy* que *D y* permitto] *pmixto* ψ 2 *uar.* 191 Dii γ Di *DEFλ'*
Pph.' capta classem] *classē* capta *Eγ* reducere *DEγ1F* (*vagl*
r corr. et β) redducere $\lambda \gamma$ 2 (σ et *Fran.*) ^{reducere} *r* deducere *y Pph.'*

Troia] *troiē Pf.* 193 Ajax] *aiax* γ *aia* // *l* Achille] *acille* λ'
194 Putescit *DEγFλ* ($\nu \sigma a r$ et β *pr. omn. codd. Cruq.*) Putescit *g*
(*et β corr. Fran.*) *y* *Potescit* *l* totiens *DFλ'* (νa) *lociens* *E* (β'
 σr) *totēēs* γ *tocies* *g* seruatus ψ *pr. y* 196 sepulchro $\Omega' \zeta'$
sepulcro σ 197 insanus] *sanus Pph. omis. Pf.* ulixen *DEγψ*
($\nu \sigma a l r$ et β) ulixem φ (*g*) ulixē λ (*et Fran.*) 199 statuisti *E*
vlide E 200 *aram y* [*Bruxell.* 9777, 1 *cod. Valarti*] *Kirchnerus*

inpbe *DγF* *īpbe* λ (*g*) *pbe* *E* *improbe* ζ' 201 *cursum* *Bo-*
theus quorsum *DEγψ* *uar.* λ *corr.* ($\sigma a g l r$ *pr. et β*) *Acr. loco*
poster. quor̄sū φ quor̄sum *r* quor̄ ψ λ *pr.* (*et Fran.*) quorum *g r*
corr. Pph. Porph. Acr. loco priore 'inter quos, inquit (inquit
Porph.), insanus est utrum inter luxuriosos et auaros an inter amb-
bitiosos?' *Porph.'* 'quia multa sunt genera insaniae de quibus insanus
(*insanis v*) fuit Ajax? in *alio: (*om. D*) quorsum (*D*; in aliquorum
 γ *v Fran.*) insanus? hoc est quam (*sic D, om. γ, quod v Fran.*)
ob causam uel in quam partem?' *Acr.* insanus] *insani Peerlk.*
opp. Acr. 202 *nim*] *uini E opp. Ac.* 203 *Vxoreñ* γ gnato
DEγψ 2 ($\nu a g l r$ et *Fran.*) nato *Fλ* (*et β*) gnata σy

non ille aut Teucrum aut ipsum uiolauit Ulixen.
 'uerum ego, ut haerentis aduerso litore nauis 205
 eriperem, prudens placauit sanguine diuos'.
 nempe tuo, furiose. 'meo, sed non furiosus'.
 qui species alias ueri scelerisque tumultu
 permixtas capiet commotus habebitur, atque
 stultitiane erret nihilum distabit an ira. 210
 Ajax cum inmeritos occidit desipit agnos;
 cum prudens scelus ob titulos admittis inanis,
 stas animo, et purum est uitio tibi cum *tumidumst cor?'
 siquis lectica nitidam gestare amet agnam,

VARIA LECTIO.

204 ulixen *Dγ* (*v et β*) *Pph. Ac.* ulyxen *Pf.* ulixem *EFλ'* (*σ agr et Fran.*) 205 haerentis *al y* [*Valentian. 1*] herentis *Eγ* (*vr pr.*) *y* [*Bruzell. 9777 Lips. erentis Montepess.*] haerentes *Fλ* herentes *D* (*β'σ gr corr.*) litore *DEγF* (*agl r et β*) littore *λ* (*vσ et Fran.*) ibi sidere *Peerlk.* nauis *D pr. Eγ* (*v al r et β*) *y* [*Bamberg. Bruzell. 9777 Gronou. pr. Lips. Regin. Valentian. 1*] naues *cett. ζ*
 207 tuos *φ a. ras.* furiose *E* furiose? *Duentzerus* set *γ*
 208 alias] prauas *Hirschfelderus* falsas *Peerlk.* ueri sceleris *DE* *γ* (*β' v σ a g 2 r*) ueris celeris *F λ'* ueris sceleris *g 1* ueris (ueri *Pf.*) celeri *Pph.' Hamacherus* ueris cerebri *Horkelius* (ueris 'cerebri usque *Linkerus*) [*V habet Species alias ueris . . . sed. f. littera maiuscula adempta sequenti dictioni, adscripta erat praecedenti' Cruq.*] 'qui facit scelus etiam (*om. γ*) propter aliquam commoditatem tamen iste necessario (necarius *γ*) habeatur (habebatur *v*) insanus . . . Cum dicit insanum qui scelus innocentiae confuderit, dum iactantiae suae plus detrahit . . .' *Acr.* tumultum *γ pr. y opp. Ac.* 'qui sub specie iustitiae scelus admittit . . . tumultum sceleris miscet ueritati habendus est motae mentis' *Acr.* 209 permixtas capiet] permiscet capitibus *Peerlk.* 210 Stulticia *D* ne erret] neherret *F* an ira] amira *φ a. ras.* 211 cum i: *D* (*g et omn. Bland.*) i: cum *cett.* (*σ a r*) i: dum *β' v y* immeritos *DEγ* (*v σ a l*) inmeritos *Fλ* (*β' r*) im'itos *g* 212 cum] Tu *y* [*Wolfenb. II uar.*] *Bentl.* ^{ru}adens *D* admittis *Ω'* (*β' v σ a r p. ras. et 1 Bland.*) admittit *r a. ras. y* comittit *g Pf.* comittit *Pph.* committis *y* [committis inaneis. sic omnes codd. *Cruqui praeter 1 Bland.*] cum admittis *Bentl.* inanis *Fλ'* (*v 1*) *y* [*Gronou. 1 Regin. 1 Valentian. 1*] *Pph.'* inanes *DEγ λ corr.* (*β' v 2 σ agr*) *Acr.* 213 stas] Stans *a pr. g opp. Ac.* uitio] *om. Fλ* (*β'*) *y* uicio *add. ψ 2* tibi] *omis. Eγ pr. (a 1 aut pr. l 1) y* tumidum, *om. est λ y* tumidum est *cett. ζ'*

huic uestem ut gnatae, paret ancillas, paret aurum, 215
 Rufam aut Pusillam appellet fortique marito
 destinet uxorem, interdicto huic omne adimat ius
 praetor et ad sanos abeat tutela propinquos.
 quid? siquis gnatam pro muta deuouet agna,
 integer est animi? ne dixeris. ergo ubi praua 220
 stultitia, hic summa est insania; qui sceleratus
 et furiosus erit, quem cepit uitrea fama,
 hunc circum tonuit gaudens Bellona cruentis.

TESTIMONIA.

216—217 'fortique — uxorem' Donatus ad Terent. hec. IIII 1, 41
 222—223 cf. tractatus de duce Ernesto [VII 197 H.]: 'et quem honoris mei cepit uitrea fama humiliabo, quia per me hunc circumtonabit gaudens Bellona cruentis' 222 'Quē — fama' floril. Cusanum

VARIA LECTIO.

215 gnate *E* (*g*) gratae *a* pr. natae *y* [β] 216 putam et putillam *Ios. Scaliger* pupam aut pupillam *y* *Lambinus* Rusam aut rusillam ω [*Georg. Fabricius*] aut Ω' ζ' et *y* [*omn. Bland. (?)*], pusillam Ω' ($\beta' \nu \sigma a r$) pus iam *g* posillam *y* [*V*] rufillam *Ioannes Despauterius* appellet *DEFL* ζ' apellet γ (*l*) 218 Pretor *D* γ λ Precor *E* habeat *E* γ pr. 219 Quid Ω' ζ' (et *omn. codd. Cruq.*) *Ac.* Quis *r* *y* gnatam *D* γ *F* λ' ($\nu \sigma a r$ et *Fran.*) gnatas *E* natam *g* (et β) muta] mitta λ multa *E* (*g*) deuouet *D* 220 Inter^{ge} *D* ergo] ergu *E* pr. 221 Stulticia *DE* St: hic s: est Ω' ζ' stultities summast *Linkerus* suma *D* qui] quis *F* (*g* pr.) *y* opp. *Ac.* 222 cepit *g* σ (et β 1) *y* *Pph.* floril. *Cus. tractat. de Ernesto* caepit *v* *r* (et β 2 *Fran.*) cōpit *E* cōpit *l* coepit *D* γ *F* λ (*a*) *Pf.* fama] forma *F* uar. (ν 1) opp. *Pph.* *Ac.* *Acr.* floril. *Cus. et tract. de Ernesto uu.* 223 sq. inuerso ordine in *r* pr. 223 circumtonuit *F* λ circum tonuit *E* γ *Ac.* circū tonuit *D* circumsonuit *Pcerlk.* gaudens *D* gaudens *cell.* ζ' *Ac.* *Acr.* tractatus de Ernesto flagris *Hitzigius* gladiis uel facibus *Peerlk.* cruentes ϕ pr. (*g*) 'cruentis] aut rebus aut plagis. absolute quae sanguine laetatur cruentis gaudens' *Ac.* *Acr.* 224 ab hoc uersu noui sermonis initium statuit *v* 'Nunc luxuriosos insanos probat, supra auaros et ambitiosos' *Porph.* cf. *Acr.*: 'Dixit in auaros, deinde in ambitiosos, nunc in luxuriosos. uult enim etiam hos insanos dicere (doc: *v*)' *Acr.* 'aut uerba Stertiii refert Damasippus aut ex persona cum Horatio Damasippus loquitur' *Acr.*

nunc age luxuriam et Nomentanum arripe mecum:
 uincet enim stultos ratio insanire nepotes. 225
 hic simul accepit patrimoni mille talenta,
 edicit, piscator uti, pomarius, auceps,
 unguentarius ac Tusci turba impia uici,
 cum scurris fartor, cum Velabro omne macellum
 mane domum ueniant. quid tum? uenere frequentes; 230
 uerba facit leno: 'quicquid mihi, quicquid et horum
 cuique domi est, id crede tuum et uel nunc pete uel cras'.
 accipe quid contra haec iuuenis responderit aequos.
 'in niue Lucana dormis ocreatus, ut aprum
 cenem ego; tu piscis hiberno ex aequore uellis: 235

TESTIMONIA.

228 'ac — uici' Seruius ad Aen. V 560

VARIA LECTIO.

224 nunc] Hunc *E* (*r pr.*) opp. *Pph.* luxuriã φ opp. *Pph.*
 numentanum γ nomen uanũ *F* 1 λ 1 nomentanum *cell.* ξ' *Pph.*
 momentanum *Pf.* 225 Vincet *DE* $\gamma\psi$ corr. ξ' (et *omn. codd. Cr.*)
Ac. Acr. Vincit *F* λ' (uicit *r*) γ stultos] et stultos *Peerlk.* opp.
Ac. 226 patrimoni $\gamma\varphi\lambda'$ ($\nu\sigma a$ 1 et β) patromoni ψ a. ras. patri-
 moni *E* (*a* 2 *g* et *Fran.*) matrimoni *D* 227 *E*//dicit *D* Et dicit *E*
 Edicit *a* 228 Vnguentarius *E* $\gamma F \lambda$ (*vag*) Vngentarius *D* ($\beta' \sigma l r$)
 impia Ω' ($\beta' \nu a g r$) *Pf.* *Porph.* *Acr.* *Seruii Cassell.* $\tau\rho i a \sigma$ impia γ
Pph. 229 scurtis λ opp. *Pph.* *Ac.* uelabro (ue in *ras.* ut *uid.*)
D 230 quid tum? *D* γF ($\nu\sigma a g l r$ 2 et β) quid tu γ [*Fran.*] φ tũ?
 λ quid dũ *E* a. ras. (*r* 1 a. ras.) γ quid dũ *E* qui cum γ *Bentl.*
 quid enim γ *Cuninghamus* uenire *E* ut uenere *Meinekis*
 231 quidquid . . . quidquid *F* λ (*g*) quid quid . . . quiquid *l* et
 horum] eorum *F* *uar.* 233 haec *D* $\gamma F \lambda'$ ($\nu\sigma a$ et β *quidam codd.*
Cruquiũ) hec *E* (*g* et *Fran.*) hoc *r* γ *omis.* γ iuenis *E* Inuenis *Ac.*
 aequos *Pph.* aequus $\Omega' \xi'$ (*a n. l.*) *Ac. Acr.* equus *g* 'aut proprium
 nomen Aequus aut ironia' *Acr.* — 234 in] tu *Bentl.* lucana Ω
 (lac: *l* a. ras.) ξ' tu cana *Peerlk.* ocreatur *E* opp. *Ac.* 235 Ce-
 nem *DE* γ ($\beta' \sigma a g r$) Caenam *F* λ' (ν) tu] tũ *E* piscis *E* (νa et
Fran.) γ [*Montepess. Valentian.*] pisces $\gamma F \lambda' \xi$ pissces *D* aequore
E F \lambda' equore *D* γ uellis *DE* γ ($\sigma a g l$ et β corr.) uerris *F* λ *D* *uar.*
 ($\beta' \nu r l$ *uar.* et *omn. Bland.*) *Ac. corrupt.* 'Vellis.] alii uerris . 1 .
 trahis. sed si (*om. v*) uellis, cum difficultate trahis (*add. \gamma: . †* capis.
 si uerris, trahis)? *Acr.*

segnis ego indignus qui tantum possideam. aufer!
 sume tibi *decies! tibi tantumdem! tibi triplex,
 unde uxor media currit de nocte uocata!¹
 filius Aesopi detractam ex aure Metellae,
 scilicet ut decies solidum absorberet, aceto 240
 diluit insignem bacam: qui sanior ac si
 illud idem in rapidum flumen iaceretue cloacam?
 Quinti progenies Arri, par nobile fratrum,
 nequitia et nugis, prauorum et amore gemellum,
 lusciniis soliti inpenso prandere coemptas, 245
 quorsum abeant? sani ut creta an carbone notati?

TESTIMONIA.

245 'et luscinia (luscina cod. Bobiensis), ut Horatius dicit' ex Charis. arte gramm. exc. p. 552 K. 246 schol. Pers. 5, 108 cf. tractatus de duce Ernesto 4 [VII 197 H.]: 'ad quem non creta sed carbone notandus comes'

VARIA LECTIO.

236 Signis ψ uar. 237 sume] inde *Peerlk.* decies cf. u. 240] decies $\Omega' \zeta'$ tantundem $DE\gamma\lambda'$ ($\nu \sigma a r$ et *Fran.*) tantūdē F (g et β) tibi] tibi tibi φ opp. *Ac.* 238 currit $\Omega' \zeta'$ (et *omn. codd. Cruq.*) currat y curret *Doederlinus* uocata $\Omega' \zeta'$ citata y [*cod. Barberinus A a 2. m. ap. Feam*] 'nocte citata] legitur et uocata' *Pph.* *Porph.* 239 Filius $\Omega' \zeta'$ *Pph.* Clodius *dubia Bentley suspicio conl. Plin. nat. hist. VIII 122 opp. Acr.* aesopi $DE\gamma$ ϵ sopi λ esopi $F\lambda'$ metellae $DE\gamma\lambda'$ φ 2 uar. ψ uar. *Pph.* metallae F opp. *Acr.* 240 decies *Pph.* decies $\Omega' \zeta'$ *Pf. Porph. Acr.* absorberet $DE\gamma\psi$ 2 uar. ($\nu \sigma g l$ et β corr.) *Pph.* sorberet y *Pf.* exorberet $F\lambda$ y exsorberet ψ corr. ($\beta'r$) obsorberet a y aceto $DE\gamma F$ *Pph.* acceto λ 241 bacam $E\gamma F \zeta'$ baccam $D\lambda$ qui sanior] qui // sanior D qui insanior y uu. 243. 242 hoc ordine (sed ante u. 243 adscriptum est posterior, ante u. 242 por) D 242 iaceret] *omis. D* cloacam] *coaclam* γ (a) y comma post fractrum sustulit *Kirchnerus*
 244 nequitia et] nequitie *Linkerus* 245 Lucinias $F\lambda$ *pr.* Luscinas D Luscinas E inpenso $E\gamma F\lambda'$ ($\nu \sigma a r$ et β) *Pph. Porph.* penso D inpendo E inpenso g (et *Fran.*) *Pf. Porf.* immenso *coni. Cruquiis* coemptas $DE\gamma F$ *Pph.* coeptas λ 246 habeant λ opp. *Pph.* *Ac.* habeant E ($u a$) *Ac. alt. l. Acr.* ut creta sani y [*Fran. 2 Bland.*] sani ut $DE\gamma$ ($\sigma a g l$ et β) $\overset{ut}{\text{sani}}$ r sani φ λ ($r l$) y *schol. Pers.* sanii ψ insani ψ uar. *Pph. Acr.* sanē $\overset{i}{\text{an}}$ ν sanin y *Bentl.* sane

aedificare casas, plostello adiungere muris,
ludere par impar, equitare in harundine longa
siquem delectet barbatum, amentia uerset.

si puerilius his ratio esse euincet amare,

250

nec quicquam differre, utrumne in puluere trimus

quale prius ludas opus, an meretricis amore

sollicitus piores; quaero, faciasne quod olim

mutatus Polemon? ponas insignia morbi,

TESTIMONIA.

247 cf. Waltharius u. 153 p. 8 ed. Grimm, et Schmeller.: 'aedificare domos cultumque intendere ruris' 254—257 'plane multum mihi facietiarum contulit istic Oratius Flaccus memorabilis poeta,

VARIA LECTIO.

Apitzius notati Ω' ζ' (et 4 *Bland.*) et cf. *Pers.* s. 5, 108: 'illa prius creta, mox haec carbone notasti?' notandi D 2 (ν 1 et ν uar. r 2) y *Acr.* pro interpretatione schol. *Pers.* 'creta notandi sunt ut boni uideantur an carbone ut mali? aliter. Quorsum abeant. (hab: *codd.*) id est in quam partem abeant (hab: ν *Fran.*) carbone ut notentur sicut insani an creta ut (om. ν) sani (insani ν)?' *Acr.* 247 Aedificare DEγ Pph.' Edificare φ λ Adificare ψ casas E opp. Pph.' plostello] postella F λ (postello l 1) plostella F uar.

muris F λ y [*Lips. pr.*] muros l mures DEγ ψ uar. λ corr. ζ'

248 Laudare E opp. Pph.' impar F (l) Pph. ipar λ impar D Eγ ζ' Pf. harundine DEγ ψ (σ gal) arundine φ λ (β' ν r) 249 siquem] Siqđ E delectet DEγ ζ' delectat F λ' y uerset Ω' ζ' (et β) Pph.' uersat y [*Fran. et alii*] uincet F uar. 250 Si D pr. γ 1 F λ 2 (ν 2 g l 1 et β 2 *Fran.* 4 *Bland.*) Pph.' *Ac. Acr.* Si a Sic D corr. E λ 1 ut uid. γ 2 ψ 2 (ν 1 σ r et β 1) Se l 2 puer illius γ opp. Pph.' *Porph.' Ac.*

his] bis Pph. iis Pf. esse DEγ λ' F p. ras. (β' ν σ a) *Porf.* esset F (g) Pph.' foret r euincet DEγ λ' (ν σ a et β corr. euincet F //uincet r uincet F 1 ut uid. (β') vinče g 'Si optinere potuerit, puerilius esse amare quam ludere, . . . ' *Porph.'* 251 nec quic-

quam] Nequicquā ν Negquā a Nec qđquā g differre E γ F (β' σ g l r) *Acr.* in ras. D diferre a deferre λ pr. utrumine λ

trimus D E F λ' ζ' trimus γ primus V trimus y [*Gronou.*]

252 ludas] ducas *Wakefieldus* 253 Solititus E plores] plures F pr. opp. *Acr.* quero E facinasne, E faciesne a 254

Motatus E opp. Pph.' *Fronto* polemon Ω' (β' σ g r) Pph. *Porph. Acronis codd. γ Bamb. Fran. Fronto polemon a* palemon D corr.* (ν et β corr.) Pf. *Porf. Acr. codd. γ Fran. alt. l. Polemo Lambinus* ponas] poenas F pr. *Frontonis cod.* ponas l

fasciolas, cubital, focalia, potus ut ille 255
 dicitur ex collo furtim carpsisse coronas,
 postquam est inpransî correptus uoce magistri?
 porrigis irato puero cum poma, recusat.
 'sume, catelle!' negat; si non des, optet: amator
 exclusus qui distat, agit ubi secum, eat an non, 260
 quo rediturus erat non arcessitus, et haeret
 inuisis foribus? 'nec nunc, cum me uocet ultro,
 accedam? an potius mediter finire dolores?
 exclusit; reuocat. redeam? non, si obsecret'. ecce

TESTIMONIA.

mihique propter Mecenatem et Mecenatianos hortos meos non alienus. is namque Oratius sermonum libr. s. fabulam istam Polemonis inseruit, si (se cod.) recte memini, hisce uersibus: <spatium unius uersus in cod.>: 'mutatus — magistri' Fronto epist. ad M. Caesarem lib. I 7 p. 23 sq. Naber cf. schol. Iuuenal. I 12: 'Frontonis platanos] in Horatiana domo in qua poetae recitabant' 255 cf. Quintilianus XI 3, 144: 'palliolum sicut fascias, quibus crura uestiuntur, et focalia et aurium ligamenta sola excusare potest ualetudo' 257 Acr. ad serm. II 2, 7 cf. ecbasis captiui 778: 'ducitur inpransi susceptus laude magistri' 262 'quod (Dani) exemplum inducit ad similitudinem uitiorum, a quibus recedere non possumus. hoc et Horatius et Terentius in eunucho cum dicit: quid igitur faciam? non eam ne nunc quidem cum arcessor ultro? ergo hoc ait: Daue, mihi crede, dispo praeteritis renunciare moribus' schol. Pers. 5, 161

VARIA LECTIO.

255 Fasciolas *E opp. Pph.* Fronto cubitale Ω'ζ' Pf. cubital *y* [1 cod. *Bersmanni*, 1 *Chisianus Feac*, *V* 1 aut corr.] *Pph. corr. Fronto* capital *Pph. pr.* potus] postus *Frontonis cod.*
 256 ex] *omis. Frontonis cod.* carpsise *γ* carpsisse *E (l pr.) y opp. Fronto* 257 est] *omis. v* inpransi *DEγF (β' v aglr) Acr. serm. II 2, 7 Frontonis cod.* inpransi σ 2 *supr. u.* ipsi λ correptus Ω'ζ' *Acr. serm. II 2, 7* 258 porrigis] *Porrigit Ac.* 259 Catelle *Bentl. sed cf. Plaut. asin. III 3, 103:* 'dic igitur me anaticulam, columbulam uel catellum' optet Ω'ζ' optat σ *y*
u. 260 *omis. λ pr.* 260 distat] *instat ψ uar.* 261 erat non] ^{·sit} non φ arcessitus *γ λ' (a g r)* arces situs *DF* accersitus *E (β' v σ)* acersitus *γ uar.* heret *DγF* heret λ aer & *E* 262 nec Ω'ζ' *Pph.* ne λ *p. ras. (g l) y cf. Terent. cun. I 1, 1 cl. Pers. 5, 173 sq. Bentl.* nunc] non *γ (a opp. Pph.) cum r* uocet Ω'ζ' *Pph.* uocat σ *u.* 263 *omis. y [Lips. I. II a 1. m.]* 263 an] ac *v y* meditor *D* dolores Ω'ζ' labores *v i y [Berol. 269 Dresd. I Paris. 10401, 2 codd. ap. Valart.]* 264 Excludit *D pr. y* si] sit λ *a. ras.*

seruos, non paulo sapientior: 'o ere, quae res 265
 nec modum habet neque consilium, ratione modoque
 tractari non *uolt. in amore haec sunt mala, bellum,
 pax rursus: haec siquis tempestatis prope ritu
 mobilia et caeca fluitantia sorte laboret
 reddere certa sibi, nihilo plus explicet ac si 270
 insanire paret certa ratione modoque?
 quid? cum Picenis excerpens semina pomis
 gaudes, si cameram percusti forte, penes te es?
 quid? cum balba feris annoso uerba palato,
 aedificante casas qui sanior? adde cruorem 275
 stultitiae, atque ignem gladio scrutare. modo, inquam,
 Hellade percussa Marius cum praecipitat se,
 cerritus fuit? an commotae crimine mentis

TESTIMONIA.

274 floril. Cusanum

VARIA LECTIO.

265 Seruos *g* Seruius *l a. ras.* Seruus Ω ε' non] nam
 γ ere *DE γ F (v σ g a)* 'ere φ here ψ here λ (β' r) o ere quae
 res] óhereq̄res λ (ohe req̄e . res' l) orerequires *F* oere req̄ures v
 o/hereq̄eres φ 2 *sed cf. Terent. eun. 12:* 'ere quae res — regere
 non potes' quae] qui *F 1 λ 1 (v)* 266 nec] Hoc λ *pr.* habet]
 omis. *F 1 (l 1)* que] qui *F pr.* 267 Tractare γ *pr. (l pr.)* uult
 Ω' ε' belū *E* 268 sursū λ 1 hec *E* prope] ^{ppc} quoq; v
 siquis] si qui *l* 269 ceca *E* sorte] forte *E y* 270 Redder&
E 272 Qui. φ Qui *F (l 1) y Pph.* Quod *schol. γ Bamb. Qd* ψ
 Quid *cell. ε' Pf. schol. Fran.* piſcenis λ *opp. Pph.* excerpens
D exerpens *Pf. exerc& Pph.* 273 Gaudes a cameram
 Ω' ε' *Porph. Acr.* forte] sorte β' y pene *D* es] e/s λ est y
 274 balba] barba *Pf. bella a blanda Peerlk.* feris] feras ω
Pf. feres y Docderlinus feris y [Valentian.] 275 cruorem] mucronem
Hitzigius u. 276 omis. y [*Lips. 1*] *opp. Pph.* Stulticiae
DE gladio scrutare modo, in quem *Carolus Frankeus* gladio.
 scrutare modo, inquam *Hamacherus* 277 cum praecipitat se] se
 praecipitantis *Peerlk. opp. Pph.* precipitat γ 278 fuit] furit *coni.*
Kirchnerus an] hanc γ *pr.* commote] *E*

absolues hominem, et sceleris damnabis eundem,
 ex more inponens cognata uocabula rebus? 280
 libertinus erat, qui circum compita siccus
 lautis mane senex manibus currebat et 'unum,
 ('quid tam magnum?' addens) 'unum me surpitem morti;
 dis etenim facile est' orabat; sanus utrisque
 auribus atque oculis; mentem, nisi litigiosus, 285
 exciperet dominus, cum uenderet. hoc quoque uolgens
 Chrysippus ponit fecunda in gente Meneni.
 'Iuppiter, ingentis qui das adimisque dolores',
 mater ait pueri mensis iam quinque cubantis,
 'frigida si puerum quartana reliquerit, illo 290

TESTIMONIA.

288 ecbasis captiui 119

VARIA LECTIO.

279 damnabis Ω (σ r dānat⁹ g) dampnabis β' v a l 280 inponens EF īponens λ imponens D γ ς' cognata Ω' ς' non nata *Hor-kelius* 281 nouum sermonem incipit sed sine titulo φ 'Hic incipit de superstitiosis et religiosis loqui' *Porph.* 'nunc transit ad superstitiosos' *Acr.* composita ψ opp. *Pph.* 283 quid tam Ω (β' a r et 4 *Bland.*) Quiddam D 2 γ 2 F corr. (v σ g l) qui tam *Scheibeus* ['Non autem assentior iis qui τὸ unum iungendum ducunt pronomini me, propter ἀκόλουθον, et codicum *Bland.* interpunctionem' *Cruq.*] surripe D p. ras. (r) y 284 Disc& en² E 285 litigiosus λ litigiosus Pf. litigiosos Ac. litigiosus cett. *Pph.* *Porph.* 286 uenderit E (σ) opp. *Acr.* uolgens ψ corr. uolgo ψ pr. uolgos r uulgo λ (g pr.) y [*Bamberg.* 2 uar. *Lips.* 1] uulgum l a. ras. uulgas DE γ φ corr. ς' *Acr.* 287 Chrysippus γ F (a) *Pph.* *Porph.* Chrysippus D (l) Chrysippus λ Chrisippus v r Ac. *Acr.* Crisippus E (β' σ g) fecunda DEEF (β' σ g l r) *Acr.* fecunda λ (v) foecunda γ (a) menenii φ memini ψ opp. *Porph.* (memeni l opp. *Porph.*) 288 Iuppiter E φ λ (β' v σ) Iupiter D γ ψ (g l r a n. l.) ingentis E γ F λ (v a g) y [*Barcin. pr. Valen-tian.*] ingentes D φ corr. (σ l r et β) dolores Ω' ς' doloris y [*Regin.* 1] labores y ecb. capt. 289 mensis F (v a pr.) menses cett. ς' iam] omis. D cubantes λ

mane die, quo tu indicis ieiunia, nudus
 in Tiberi stabit'. casus medicusue leuarit
 aegrum ex praecipiti: mater delira necabit
 in gelida fixum ripa febrimque reducet.
 quone malo mentem concussa? timore deorum? 295
 haec mihi Stertinius, sapientum octauos, amico
 arma dedit, posthac ne compellarer inultus.
 dixerit insanum qui me, totidem audiet atque
 respicere ignoto discet pendentia tergo?
 Stoice, post damnum sic uendas omnia pluris, 300
 qua me stultitia, quoniam non est genus unum,
 insanire putas? ego nam uideor mihi sanus.
 'quid? caput abscisum demens cum portat Agaue

VARIA LECTIO.

291 Mane γ corr. $F \lambda'$ ($v r 2$ et β) *Pph.* Magne $D \gamma$ pr. φ uar.
 ψ corr. ($\sigma a g l 2 r 1$ et *Fran.*) Magno E quo] quando λy opp.
Pph. qđ $\psi a. ras. y$ opp. *Pph.* quo tu indicis] $\text{ioui} \cdot \text{dicis} \varphi$
 indicis] $\text{idicas}^i \lambda$ opp. *Pph.* 292 cassus E medicusue $DE \gamma$ ($v \sigma$
 $a g$) medicusque $F \lambda'$ ($\beta' r$ et 3 *Bland.*) leuarit $D \gamma F \lambda'$ lauarit E
 293 Egrū λ precipiti γ negabit $E \gamma$ uar. (β') y 293 sq.
 aegrum — mater et febrimque reducet del. *Pcerlk.* uersum sic con-
 stituens: 'in gelida fixum ripa delira necabit' u. 294 maiore
 littera incipit g febrim $F \lambda'$ ($v g$ pr.) y febrem *cett.* ψ corr. ($\beta' \sigma$
 $a g$ corr. febrim r) reducit $v \sigma$ pr. g pr. $r 1 y$ 295 concussa $E \gamma$
 $F \lambda'$ ($v a g r \sigma$ uar.) $\text{c}^c, \text{u}^s, \text{sa}$ D percussa $\beta' \sigma y$ 296 octauos *Pph.*
 octauus $\Omega' \zeta' Pf.$ 297 posthac γF post hac $D Ac.$ p. hac E post-
 hęc λ ne] *omis.* D pr. opp. $Ac.$ compellarer $DE \gamma \lambda' \zeta' Ac.$ con-
 pellarer $F (r)$ 298 insanus $D a. ras. opp. Ac. Acr.$ me, totidem]
 memet, idem *Doederlinus* me statim idem uel me sat idem uel quae
 in me totidem *Pcerlk.* me, pol idem $E. C. Franckeus$ 299 Respicietre
 γ reicere *Pcerlk.* ignoto D opp. $Ac.$ tergo $\Omega' \zeta' Pph.$ collo y
 opp. $Acr.$ et cf. *Catull.* 22, 21: 'non uidemus manticae quod in
 tergo est' *Pers.* 4, 24: 'praecedenti spectatur mantica tergo'
 300 damnum $DE \gamma \lambda$ ($\sigma g r, a n. l.$) *Pph.* dāpnū $F (\beta' v l)$ uedas λ
 uenda $D 1$ opp. *Pph.* 301 Quam me stultitiam y *Lambinus Benll.*
 qua me] Me quia E 302 'insanire (*Aegrotare Porf.*) putas?
 interrogatine dicit' *Porph.* 303 capit E opp. $Ac. Acr.$ absci-
 sum $\Omega' \zeta' Ac.$ abscisum y demens $\Omega' \zeta'$ manibus $\sigma 2$ uar. g (et V)

gnati infelicis, sibi tunc furiosa uidetur?'
 stultum me fateor, (liccat concedere ueris) 305
 atque etiam insanum; tantum hoc edissere, quo me
 aegrotare putes animi uitio. 'accipe: primum
 aedificas, hoc est, longos imitaris, ab imo
 ad summum totus moduli bipedalis, et idem
 corpore maiorem rides Turbonis in armis 310
 spiritum et incessum: qui ridiculus minus illo?
 an quodcumque facit Maecenas, te quoque uerum est
 tanto dissimilem et tanto certare minorem?
 absentis ranae pullis uituli pede pressis
 unus ubi effugit, matri denarrat, ut ingens 315
 belua cognatos eliserit: illa rogare,
 quantane? num tantum, sufflans se, magna fuisset?

TESTIMONIA.

310—311 'corpore — spiritum' Prisc. VI 3, 16 310 'Turbonis
 in armis' Seruius ad Aen. VII 378 Seruius uolgatus (non Cassell.) ad
 Aen. I 83

VARIA LECTIO.

y Bentl. cum portat Agaue] adgraue portat *E* cum portat *D γ F*
λ' ζ' portauit *y [V]* agauit *F uar. agaue y [Lips.]* 'quando
 per insaniam ferebat caput filii sui Agaue, non (*om. γ Bamb.*)
 intellegebat se insanam esse' *Acr. cf. Hygin. fab. 184:* 'ob hoc cum
 Agaue mater cum sororibus Ino et Autonoe per insaniam a Libero
 obiectam membratim lanauit' 304 tunc *DE corr. γ ζ'* tum *F λ'*
 (*v*) *y* ne *E pr.* num *σ 2 y* 305 fateor] fatear *Peerlk.* liccat] lex
 est *Horkelius* uincat *Meinekus* licet et *Peerlk.* libeat *coni. cf. Lucr.*
 III 538: 'quin etiam si iam libeat concedere falsum' ueris] uere
Apitzius 306 atque] adde *Peerlk.* tantum] tamen *Peerlk.*
 309 pipetalis *γ pr.* 310 maiorem] maiori *ψ p. ras. Prisciani cod.*
A maiore *Prisciani codd. B D G L K* in] et *Peerlk. opp. Pph.'*
Seruius 311 Incessū & sp̄m *E* incessum] incensū *F 1 (et Fran.)*
y 312 quocunq. *E* meenas *v σ y* meenas *Ω' ζ'* 313 Tanto
Ω' ζ' Tantum *y [V]* tam te *Peerlk.* et tanto] quanto *Peerlk.*
 314 pressis] pressis *γ* 316 deliserit *Pph.* deliserit *Pf.* 317 nun
γ num *cell. ζ (et β V) Pph.'* tantum *E y [V Montepess. corr.*
Tons.] tand. y [Bruxell. 9777] omis. D pr. tantan φ 2 superscr.
y [Valentian. 1] tanta v y tandem γ F λ' D corr. ζ' Pph.' 'ad-
 notandum tandem (*corr. tantum*) pro tam positum id est tam ma-

‘maior dimidio’. ‘num tanto?’ cum magis atque
 se magis inflaret: ‘non, si te ruperis’ inquit,
 ‘par eris’. haec a te non multum abludit imago. 320
 adde poemata nunc, hoc est, oleum adde camino:
 quae siquis sanus fecit, sanus facis et tu.
 non dico horrendam rabiem’ — iam desine! ‘cultum
 maiorem censu’ — teneas, Damasippe, tuis te!
 ‘mille puellarum, puerorum mille furores’ — 325
 o maior tandem parcas insane minori!

III

Vnde et quo Catius? ‘non est mihi tempus auenti

TESTIMONIA.

321 ‘oleum adde camino’ Seruius ad Aen. III 54 326 Ratherius
 Veron. de contemptu canonum I 15 p. 354 Ball.
 II 4. 1 ‘unde — Catius?’ Prisc. XV 5, 30

VARIA LECTIO.

gna? *Porph.* ‘ordo. num tam magna fuisset’ *gloss.* *I* sufflans
 se γ (σ a g r et *V* sufl: se *v*) *y* sufflans si *D pr.* *F* (β' l) sufflans
 sic λ *D corr.* *y* sufflans s// *E* sufflans *Pph.* non tandem sufflans
 si *Cuiacius* et an, (dum sese inflat) sic *Peerlk.* fuisset] fuus & λ
 fuissent *D pr.* u. 319 ante u. 318 habet *y* [*Lips. pr.*] 318 dimi-
 dio] pernicio *Bentlei dubia suspicio* ait nimio *Hamacherus num*
ter Burmannus tanto Ω' ξ' tantū l *y* cum] et cum *Peerlk.*
 319 si] se λ *pr.* inquit γ a. ras. 322 fecit. sanus facis et *E y*
F l' D 2 (ν σ a g et l *Bland.*) facit. et sanus facies *D 1* (β' et 3
Bland.) facis \neg san' facies ψ *uar.* facit sanus facit et *r* sanis facis
 et tu *Pph.* faciet, sanus facies *Linkerus post u. 322 legitur in*
q pr.: Que siquis sanus facies facis \neg san' facies tu 323 dico *D* dicam
y dico *cell.* ξ' *Porph. Ac. Acr.* orrenda *E* horrendus *Ac.* 324
 censū *D* 326 O maior tandem Ω' ξ' *Pph.* O tandem maior *y*
 minore λ *pr.* minorē ψ *marg. opp. Pph. Porph.*

II 4. M. (MODO ψ om. σ) CATIVM INDVCIT LVXVRIOSVM
 (om. σ) CENARV̄ (CAENARV̄ ψ σ ; CENE \dot{r}) P̄CEPTA (PREC: σ r) TRA-
 DENTEM *E y marg.* (σ r) *inscriptione carent D y ϕ λ'* (ν a g et β *sine*
interuallo a g) ‘Catium interrogat cenarum auctorem cenae praecepta’
Porph. ‘Marcum Catium introducit ordinem cenarum tradentem *Acr.*

1 quo] quo//quo *D recte Pph. Priscian.* quo is *Ac.* auenti

ponere signa nouis praeceptis, qualia uincunt
Pythagoran Anytique reum doctumque Platona?

peccatum fateor, cum te sic tempore laeuo
interpellarim. sed des ueniam bonus, oro.

5

quod si interciderit tibi nunc aliquid, repetes mox,
siue est naturae hoc siue artis, mirus utroque.

‘quin id erat curae, quo pacto cuncta tenerem,
utpote res tenuis, tenui sermone peractas?’

ede hominis nomen, simul et Romanus an hospes.

10

‘ipsa memor praecepta canam, celabitur auctor.

TESTIMONIA.

2 sq. ‘in usus isorum licet et Catio ‘ponere — Platona’’ Ioannes
Saresber. polier. VIII 8 4 cf. ccbasis captiui 125: ‘peccatum fa-
teor, iuuenilis me grauat error’

VARIA LECTIO.

D E pr. φ corr. ψ uar. ζ’ hauenti γ φ 2 ut uid. (a) habenti *F*
auendi λ *pr. E p. ras.* AVTENTI *r* 2 preceptis γ λ uincunt *DE*
γ (β’ ν 2 σ a g 2 l r et 3 *Bland.*) uincunt *F λ* (ν 1 g 1 et *V*) uincant *y*
Ioannes Saresber. 3 Pythagoran *E φ λ’* Pythagoran ψ (*r*) Pithago-
ran *D* Pitagoran γ *schol. ad ‘Anyti reū’ Pph.’ post schol. ad*
‘Ede hominis nomen’ (*u. 10*) exhibet *Porph. post schol. ad ‘longa*
— erit’ (u. 12) Porf. anytique *D γ* (a g et β) anitiq; λ *corr. F 2* (ν r)
utiq; *F λ pr.* anetique σ (antique l) antyquite *E opp. Acr.* anyti (*om.*
que) Pph.’ platona *D E F λ’ ζ’ Ioann. Saresber.* platonem γ
4 leuo *E λ* 5 Interpellarem *F* (ν r) Interpellarim *cell.’ φ corr.* (β’
σ g) Interpellarū a set γ 6 Quod si Ω’ ζ’ *Pf.* Quodsi r y
Pph. Ac. si interciderit] sinterciderit *D pr.* nunc] $\frac{n}{ic}$ *E opp.*
Pph.’ aliquid γ 7 est] *om. Ac.* natē λ ‘Mirus utroq.] qui
est optimus in utroque et in arte et in natura’ *Acr.* utroque] in
utroque y utraque *Praedicovius* 8 Quid *F pr.* λ a. ras. erat
Ω’ ζ’ erit σ y cuncta] cuncti λ 1 tenerem] tenorē λ 1 9 Vt
poteris *F pr.* ut pote l Utpote r *pr.* res] *omis. λ’* tenuis *E F*
λ’ (g) y [*Valentian.*] tenues *D γ F corr.* λ *corr.* (β’ ν σ a l 2 r)
tenui] tenui et *Praedicovius* pactis^a λ 10 Ede *E opp. Pph.*
(Aede *Pf.*) et] *omis. E* 11 Ipsa *E γ F λ’* (ν a g r et β *corr.*)
Ipsa *D* (β’ σ) celibitur *E opp. Ac.* celabrabit² λ *opp. Ac.* celebrabi-
tur *F λ 2 uar.* (l 1) *opp. Ac.*

longa quibus facies ouis erit, illa memento,
 ut suci melioris et ut magis alba rotundis,
 ponere: namque marem cohibent callosa uitellum. 15
 cole suburbano qui siccis creuit in agris
 dulcior; irriguo nihil est elutius horto.
 si uespertinus subito te oppresserit hospes,
 ne gallina malum responset dura palato,
 doctus eris uiuam mixto mersare Falerno:
 hoc teneram faciet. pratensibus optima fungis 20
 natura est: aliis male creditur. ille salubris
 aestates peragit, qui nigris prandia moris
 finiet, ante grauem quae legerit arbore solem.

TESTIMONIA.

12—14 cf. Plin. nat. hist. X 145: 'quae oblonga sint oua gratioris saporis putat Horatius Flaccus. feminam edunt quae rotundiora gignuntur, reliqua marem' 14 'marem — uitellum' gloss. Mai class. auct. VIII 597 16 'irriguo — horto' gloss. Mai class. auct. VIII 302 17 cf. uita Benedicti abb. Clusensis cap. 6 [Pertz XIII = XII 202]: 'sed, si quis ad eos uespertinus hospes aduenerit, aut discedit ad crastinum, aut, ut multum, forte moratur per biduum'

VARIA LECTIO.

12 erit] erat *a* 1 *Ac.* opp. *Pph.*' 13 ut] Et *y Ac.* suci
DEγF ζ' *Ac.* su/ci λ melioris *E* alba Ω' ζ' alma *Bentl.* opp.
Acr. et cf. *Bentlei curas nouissimas* alta *Cuninghamus* 14 cohibent
DEγλ corr. φ 2 ζ' *Pph.*' phibent *Fλ'y* glossar. *Mai* 15 Colle
F (*gl a. ras.*) Caule φ uar. (*r* 2 uar.) Cole *cett.* λ corr. ψ corr. ζ' (et
 4 *Bland.*) 'Cole] hoc est caule' *Ac. Acr.* agris] herbis *D uar.*
 uu. 16—18 post u. 23 ponit *y* [*Barcinon.*] 16 irriguo *Dγ*
 λ corr. ζ' glossar. *Mai* irriguo *E Fλ'* elutius *DEγλ* (β' ν σ *a*)
 glossar. *Mai* elucius *F* (*gl r*) elotius *y* inhorto *E* ^horto λ irri-
 gui . . . horti *Dan. Heinsius* 17 hospes] ortus *E* 18 gallina
 malum responset] molli gallina resistat *Peerlk.* g^allina *E* respon-
 sat γ (*a*) respondet *D* 1 *E* (σ corr. *g*) responde *l* pr. responde σ pr.
 responset *FλD* 2 (β' ν *l* corr. *r*) 19 mixto Ω' ζ' mulso *y* musto ω
Bentl. 20 hoc] H^oc λ fatiet γ protensibus γ pr. opp. *Pph.*'
 obtima *D* pr. 21 salubris *Eγ* (ν 1 σ 2 *a g* pr. *r*) *y* [*Lips. pr.*
Paris. 8214 *Regin. Valentian.*] salubres *cett.* ζ' 22 Aestatis *r*
 pr. *y* [*Paris.* 8213 pr.] peraget *Fλ* (ν corr. ut uid. *gl* 2 *r* 2)
 peragit *DEγψ* 2 (β' ν pr. ut uid. σ *a* *l* 1 *r* 1)

Aufidius forti miscebat mella Falerno,
mendose, quoniam uacuis committere uenis 25
nil nisi lene decet: leni praecordia mulso
prolueris melius. si dura morabitur *aluos,
mitulus et uiles pellent opstantia conchae
et lapathi breuis herba, sed albo non sine Coo.
lubrica nascentes implent conchyilia lunae; 30
sed non omne mare est generosae fertile testae:
murice Baiano melior Lucrina peloris,
ostrea Circeis, Miseno oriuntur echini,
pectinibus patulis iactat se molle Tarentum.
nec sibi cenarum quiuis temere arroget artem, 35
non prius exacta tenui ratione saporum.

TESTIMONIA.

25—26 cf. ecbasis captiui 990: 'nil nisi lene decet uacuis committere uenis' 28 cf. Seren. Sammon. uu. 533 sq.: 'quodque satis melius uerbis dicemus Horati, mitulus (Mytilus Med.) et uiles pellent (pellunt Tur.) obstantia conchae' 29 'Coos est insula, unde Horatius dicit Coouinum' schol. Lucan. VIII 247 33 Seruius ad georg. I 207 grammaticus de dubiis nominibus p. 578 K. 34 gloss. Mai class. auct. VIII 435 'et molle Tarentum' Macrob. saturn. II 14

VARIA LECTIO.

26 len//e λ lege *F pr. y* leni] pleni γ *a. ras.* mulso] uiſo
F uar. 27 alus ^u *y* [*Montepess.*] aluus Ω' ζ' 28 Mitulus *E γ F*
ζ' (et 4 *Bland.*) *Pph.' Porph.' Mittulus λ Mutilus D Mytilus ω Sereni*
Sammonici cod. Med. Mugilis ω Sereni Sammonici cod. Const.
pellent] pollent *D pr. E Sereni Sammonici Pictor.* pellunt *Sereni*
Sammonici Turic. opstantia ψ *pr. obstantia cell.' conche λ*
29 l//pathi *D* breuis γ set γ albe *E* coo Ω' (*a g et β pr.*) *Pph.'*
choo' *v σ r* (et *Fran.*) chio *y* [*β corr.*] 30 implent *E γ F λ'* (*v σ a r*
et *Fran.*) implent *y* [*β*] *ϑ*plent *g cōplent D y* conchyilia *y* [*Paris.*
7976 *Nostrad.* 184] conchilia Ω' ζ' *Pph.' lunae] lunam F 2 uar.*
opp. Pph.' 31 Set γ tertē ^s *E* 32 Baiano] palato *E 1 aut pr.*
lucrana *D a. ras.* 33 O//strea *D* circeis Ω' ζ' ochini *E*
echini λ 34 iactabūt *E* molle] mol'e φ turentū λ *pr. opp.*
Macrob. 35 nec] laec *D 1 Ne y conī. Heindorfius opp. Ac.*
cenarum *D E γ ψ* (*a g r et Fran.*) *Ac.* caenarum φ λ' (*v σ et β*) quiuis
E γ λ' Ac. qui uis *D F* quāuis *g* quisquam *Bersmannus* argog&
E arroget *cett.' artem] arcē a g y* 36 Non Ω' ζ' Ni *D 2 y Aldus*
'Non] p nisi' ψ

nec satis est cara piscis auerrere mensa
 ignarum quibus est ius aptius et quibus assis
 languidus in cubitum iam se coniuua reponet. 40
 Vmber et iligna nutritus glande rotundas
 curuat aper lances carnem uitantis inertem:
 nam Laurens malus est, uluis et harundine pinguis.
 uinea summittit capreas non semper edulis.
 fecundi leporis sapiens sectabitur armos.
 piscibus atque auibus quae natura et foret aetas, 45
 ante meum nulli patuit quaesita palatum.

TESTIMONIA.

37 ecbasis captiui 627 39 ecbasis captiui 540 43 schol. Γ
 (non Acr.) ad epod. 2, 34 44 Donat. ad Terent. eun. III 1, 36

VARIA LECTIO.

37 piscis *Eγ* (*ν a et β*) *y* [*Bamberg. Bruxell. 9777 Lips. pr. Mellic. Paris. 8216 a 1. m.*] *Pph.*' pisces *cett.*' ξ *Acr.* auerrere
γ F λ' (*ν a r et omn. Bland.*) *Pph.*' *Porph.*' a^uferre *E* auertere *D ψ 2*
 (*β' σ γ*) *ecb. capt. auellere Peerlk.* 38 ius] vis *E opp. Acr.*
 39 reponet *D E γ ψ corr.* (*β' σ a l corr. r 2*) reponit *F λ' (ν γ r 1)*
Pph.' reponat *y ecb. capt. post u. 39 Peerlk. uu. 45 sq. ponit*
 40 et] ut *Boufinis* iligna]¹ ligna φ rotundas] rotundus *F 2*
uar. 41 Curuat Ω' ξ' *Ac.* Curuet *y Aldus Bentl.* lances Ω' ξ' *Acr.*
 carmen *D a. ras. (g) Pph.* uitantis Ω' ξ' uitantes *y [Lips. 2]*
Pph.' uiciantis *γ uar. (et Fran. uar. uit: l uar. ui//tantis a)* 'at.
 mensas uitantes inertem carnem' *Acr.* 42 lauresⁿ a harundine
D E γ (σ g et Fran.) arundine *F λ' (ν a r et β)* 43 uinea] Vi//p//ea
γ Venea schol. γ ad h. l. et ad epod. 2, 34 opp. schol. E ad epod.
 2, 34 summittit *D E γ ξ Porph.' schol. Fran. ad epod. 2, 34 sub-*
mittit F λ summittat y [Fran.] schol. γ Fran. ad h. l. schol. γ
*epod. 2, 34 c̄sumit schol. E ad epod. capreas]*ⁿ capejas *E edulis*
D pr. ut uid. E γ F λ' (a g) y [Gronou. 1] Pph.' Porph.' edules D
corr. ut uid. ψ corr. (β' ν σ r) edullis *schol. γ ad h. l. schol. Fran.*
ad epod. et schol. Γ ad epod. 2, 34 44 Fecundi *D E F λ' (ν γ r*
et β) Pph. Ac. Donatus F̄ecundi y [Fran.] Pf. Focundi γ (a) Fe-
cundae σ 2 y Foc̄ndæ y [V] cf. Plin. nat. hist. VIII 217 Varr. d.
re rust. III 12 Priscian. V 8, 42 45 auibus] pauis *F 2 uar. (a 2*
uar.) y [Lips. 1 ut uid.] et] ac Sanadonus et foret aetas] affe-
rat atque ars Peerlk. 46 mec̄v *E nulli patuit] patuit nulli β' y*
 patuit] latnit *Peerlk. quesita E palatum] palato y Peerlk.*

sunt quorum ingenium noua tantum crustula promit:
 nequaquam satis in re una consumere curam;
 ut siquis solum hoc, mala ne sint uina, laboret,
 quali perfundat piscis securus oliuo.

50

Massica si caelo suppones uina sereno,
 nocturna siquid crassi est tenuabitur aura,
 et decedet odor neruis inimicus; at illa
 integrum perdunt lino uitiatia saporem.

Surrentina uaser qui miscet faece Falerna
 uina, columbino limum bene colligit ouo,
 quatenus ima petit uoluens aliena uitellus.
 tostis marcentem squillis recreabis et Afra

55

TESTIMONIA.

48 cf. ecbasis captini 44: 'una re quemcumque suam consumere curam' 55 schol. Pers. 3, 93 57 Porph.' ad serm. II 4, 14 'uoluens aliena uitellus' gloss. Mai class. auct. VIII 597

VARIA LECTIO.

47 tantum] tam F 1 λ' pr. omis. E pr. y crustola E opp. Pph.'
 Acr. promit] promunt Pph.' 48 nequaquam] Nequaquam v
 satis] licet Apitzius satis in re Ω' ζ' satis // in re y [Lips.] satis
 est in re y satis in re una est y Botheus satis in re una qsumere
 cura ē y [Regius] est satis in re una c: c: uel satis est in rem
 unam insumere curam Bentl. cf. 'una re quemcumque suam consu-
 mere curam' ecb. capt. u. 44 una] in ras. D curam] curamst
 Teuffelius 49 ne sint] nescit F 1 λ' u. 50 omis. y [Bamberg. 1]
 50 Quale F perfundat D E γ λ φ corr. (v σ a g r) profundat F
 (β' l) piscis E γ F λ (a g r pr. et β) y [Bamberg. 1 Lips. 1 Monte-
 pess. Paris. 8214 Nostrad. 184 pr.] pisces D F superscr. λ super-
 scr. (v σ l r corr. et Fran.) securus] securis ψ 51 si caelo supp.]
 suppones si caelo (celo Pph.) Pph.' celo E suppones Ω' (a g) sub-
 pones r corr. suppones v subponas β' σ r pr. y 52 Nocturno F pr.
 siquid] siquid D aura] aula l pr. 53 inimic' D 54 integ-
 rum] interdum Dorighamus opp. Ac. sapore D Pf. opp. Pph. Acr.

55 fece γ schol. Pers. fece D F λ' face E ·lerna γ ·alerna E
 opp. schol. Pers. 56 colūbino λ limum] limum: γ limū λ uinū
 F 57 Quatinus D corr. (g r et β) Quatenus Ω' (v σ a et Fran.)
 Porph.' ad serm. II 4, 14 petit Ω' ζ' Ac. petat σ 2 y petunt Porph.'
 ad serm. II 4 58 squillis γ, sed in marg. squillis

potorem cochlea: nam lactuca innatat acri
 post uinum stomacho; perna magis ac magis hillis 60
 flagitat inmorsus refici, quin omnia malit
 quaecumque immundis feruent allata popinis.
 est operae pretium duplicis pernoscere iuris
 naturam. simplex e dulci constat oliuo,
 quod pingui miscere mero muriaque decebit 65
 non alia, quam qua Byzantia putuit orca.
 hoc ubi confusum sectis inferbuit herbis
 Corycioque croco sparsum stetit, insuper addes

TESTIMONIA.

59—60 cf. Plin. nat. hist. XXIII 38: 'stomacho innatat'
 60 'perna — hillis' gloss. Mai class. auct. VIII 274 61 'flagitat
 inmorsus refici' gloss. Mai class. auct. VIII 338 62 ecbasis captiui 142

VARIA LECTIO.

59 cochlea *g* coclea Ω' ζ' lactuca *E* opp. *Pph.*' *Porph.*'
 innatit^a λ opp. *Pph.* (innata *Pf.*) acri] agri *l* 1 *Pph.*' opp. *Acr.* acris
Doederlinus opp. *Ac.* 60 ac *E* (σ *r*) et *D γ F λ'* (β' *v a g r* 2 *uar.*)
schol. *I' glossar. Mai* hillis *DE γ* (β' *v σ a*) *Acr. gloss. Mai* hillusⁱ *r*
 hilla *g* illis λ (hillis *l*) illis *F λ' γ marg.* (*r* 2 *uar.*) *schol. I' uar.*
 61 inmorsus *DE γ F* (β' *v a r*) *Acr. glossar. Mai* in morsus *l* imors'
 λ (imorsus *g*) immorsus σ inmorsis *y Bentl.* immersus *Praedicovius*
 immorsis *Iahnus* is morsus *Apitzius* admorsus *Peerlk.* quin] ⁱⁿ _{q//} λ
 malit *DE γ F ζ'* mallit λ mauult (uel mauolt) *y Bentl.* 62 in-
 mundis *DEF* (β' *v σ r*) *schol. I' ecb. capt.* imundis λ (*g*) immundis
 γ (*a l*) in mundis *y [Fran. et omn. codd. Cr.]* ferue^{nt} λ feruunt
y opp. schol. I' allata Ω' ζ' *schol. I' (γ v Bamb.) ecb. capt.* aliata
F 2 *uar. Peerlk.* albata *y [Lips.]* ablata *y [Regin. uar.] schol. Fran.*
 alata *y adipata y [Sorbon. 1578]* 63 opere *DE γ* p̄cium *DE λ*
 64 e dulci *DF λ* (σ *a* et β) edulci *v g l r corr.* (et *Fran.*) e dulci
E et dulci γ eduli *F uar.* (*r pr.*) *y* constat] stat *E* 65 quod
 pingui] At pingui *a y [cod. Sim. Bosii] Bentl. qui con. etiam:* quin-
 quenni^{mi} scere *E* misceri *Pph.*' *Porph.*' muria] moria *F uar.* (*a* 1
l 1) murta *Pph.* murca *a* 2 *Pf.* 66 qua] q; λ (et β *pr.*) que^e *F*
 quae *a l a. ras. r corr.* qua *D* qui *v* byzantia *y [β Bamberg.*
Reginensis] bizantia *DEF* (*a l r*) bizancia *v σ g* (et *Fran.*) briantia
 γ brantia λ putuit *DE γ φ uar.* ψ 2 (β' *v* 2 σ *a g r* et *omn. codd.*
Cr.) puuit λ putuit (*p in ras. ut uid.*) l puduit *F* (*v* 1) putruit ω *Lam-*
binus 67 sictis λ 68 Corycio *F λ' (g) Pph.*' Corytio *a* Coricio

pressa Venafranae quod baca remisit oliuae.

Picenis cedunt pomis Tiburtia suco:

70

nam facie praestant. uennuncula conuenit ollis;

rectius Albanam fumo duraueris uuam.

hanc ego cum malis, ego faecem primus et allec,

primus et inuenior piper album cum sale nigro

incretum puris circum posuisse catillis.

75

*inmanest uitium, dare milia terna macello

angustoque uagos piscis urgere catino.

magna mouet stomacho fastidia, seu puer unctis

tractauit calicem manibus, dum furta ligurrit,

TESTIMONIA.

73—74 'ego primus faecem et (face nec cod.) allec miseni' Nonius
p. 120 78—80 eebasis captiui 1019—1021 79 gloss. Mai class. auct.
VIII 318

VARIA LECTIO.

DE (β' σ) Coritio γ Corricio ν cr^o *D* opp. *Pph.* *Porph.* addes]
addens *F* λ' 69 uenafranae λ' uena fran ϵ γ *F* uenaf//ran ϵ *D* uena-
fran ϵ *E* quod] quod (d in ras. r ut uid.) γ baca *E* γ *F* (ν σ a
l r) bacca *D* λ (g) bacha β' 70 Picenis *D* 71 nam] Ne *E*
praestant *D* *F* uennuncula *D* *E* *F* (r) uennucula γ λ' ϕ 2 uar. ψ uar.
uennucala a uenuncula ν *Ac.* uenucula β' g uenicula σ ollis] illis
 ν 72 abanā *D* 73 Hanc eigo *E* opp. *schol.* *I* Nonius fae-
cem γ *F* λ' (ν σ a) *Pph.* factkē *E* fecem *D* (β' g l) allec γ *F* λ' (ν σ
g et Fran.) *Pph.* *Porph.* allec *E* hallec *D* (r) alec a et allec
. . . faecem . . . incretum hoc ordine *Pph.* 74 inueni γ *D* p. ras.
(β' ν σ a r) inuenior *D* a. ras. *E* corr. *F* λ' γ uar. (et *V*) inuen-
tor *E* pr. (g) y *schol.* *I* inuenit y inueniar ω [ed. Chabot.] *Pecrlk.*
75 circum posuisse *D* *E* γ *schol.* *I* circūposuisse *F* λ //catillis
D 76 inmanest uitium] in mare conuitium *Landinus* inmanest]
Immaē ν *Immae* (om. est) λ *Immane* est *cell.* ζ' *Immaē* ϵ g *immaneat*
^{ne.}
Praedicowius millia g 77 A//g'//toq; λ *Agnustoq;* *F* 1
piscis *E* γ *F* λ' (a) y [*Barcin. Mellic. Montepess. Paris.* 8214 *No-*
strad. 184 a 1. m.] pisces *D* ψ corr. (β' ν σ g r) urguere g r 1 y
78 Magno ϕ pr. opp. *ecb. capt.* mouent *D* *E* γ ψ corr. (β'
 ν a l r) mouet *F* λ (σ g et β corr.) *ecb. capt.* stomacho Ω' ζ' sto-
machum y *Kirchnerus* 79 fulta ϕ pr. furta *cell.* ϕ corr. ζ' glos-
sar. *Mai* *ecb. capt.* frusta ϕ uar. (et Fran. 2) y crusta *Apitzius*

siue grauis ueteri craterae limus adhaesit. 80
 uilibus in scopis, in mappis, in scobe quantus
 consistit sumptus? neglectis, flagitium ingens.
 ten lapides uarios lutulenta radere palma
 et Tyrias dare circum inluta toralia uestis,
 oblitum, quanto curam sumptumque minorem 85
 haec habeant, tanto reprehendi iustius illis,
 quae nisi diuitibus nequeunt contingere mensis?'
 docte Cati, per amicitiam diuosque rogatus
 ducere me auditum, perges quocumque memento.
 nam quamuis memori referas mihi pectore cuncta, 90
 non tamen interpres tantundem inueris. adde

TESTIMONIA.

81—82 'unde Horatius in sermonibus: in scope quantus consistit sumptus; et haec scopa, ae. i. illud unde domus mundatur; unde idem in eodem libro: uilibus in scopis, in mappis' gloss. Mai class. auct. VIII 535 87 eebasis captiui 143 90 Prisc. VII 16, 78

VARIA LECTIO.

80 craterae *DEγψ p. ras.* ($\beta'v2\sigma a l r 2$ craterae *r 1*) *ecb. capt.*
 craīrē λ creterrē *F* (*v 1*) creterre *g* [^acreterrae *V*] adhesit *Eγλ'*
 81 mappis] mattis *Tan. Faber opp. Pph.' Porph.' Acr.* scobe]
 scope γ (*v 1 a*) *glossar. Mai* 82 Consistat *g y opp. glossar. Mai*
 neglectis $\Omega' \xi'$ neglectus *v 1 y* 83 ten] Te en φ lapidōs
 λ *opp. Pph.'* lapidis *a 1* uarios $\Omega' \xi'$ Parios *Erasmus sed cf. Senec.*
Troad. 846: 'an ferax uarii lapidis Carystos' lutulenta *D* lucu-
 lenta *F* (*v pr. ut uid. l 1*) palma] planta *Th. Marcilius*
 84 inluta *DEγ* ($\beta'v\sigma a r$ illuta *g*) inluta (in *in ras.*) *D* inlota *F λ y* illota
 l torilia *E* uestis *y* [*Mellic.*] uestes $\Omega' \xi'$ *uu.* 85 *sq. Peerlk.*
ita constituit: 'oblitum, tanto reprehendi iustius, illis haec habeant,
 quanto curam sumptumque minorem' 85 sumptum] \supset φ
 86 rephendi ψ *pr.* λ' (*v 2 \sigma*) *y* reprehendi *cett.* ξ' 87 Que γ λ
 nisi] in *E* nequeunt $\Omega' \xi'$ *ecb. capt.* nequeant *r 2 uar.* (et β) *y*
 contingere] consistere *Chabotius* 88 amicitiam *D.* amicitia *E*
 imititia λ rogatus *D* 90 nam] Non *y* [*Fran.*] Num *codd. Prisciani*
 quamuis] qua *E y* quamquam *y opp. Priscian.* memori refe-
 ras $\Omega' \xi'$ *Priscianus* rferas memori *g y* pectorae *D a. ras.*
 91 non] Nam γ *pr.* tantundem Ω ($\beta'v\sigma a$) tantūdem *g l*
 iueris *E y* [*Mellic. 1*] iuueris *cett.' \xi'*

uultum habitumque hominis, quem tu uidisse beatus
non magni pendis, quia contigit; at mihi cura
non mediocris inest, fontis ut adire remotos
atque haurire queam uitae praecepta beatae.

95

V

Hoc quoque, Teresia, praeter narrata petenti
responde, quibus amissas reparare queam res
artibus atque modis. quid rides? iamne doloso
non satis est Ithacam reuehi patriosque Penates

TESTIMONIA.

92 sq. cf. ecclasis captiui u. 1130: 'non magni pendis habitum uultumque potentis'

VARIA LECTIO.

92 Voltu *E* corr. Vtui *E* pr. Vultum *cell.*' ζ' . 93 Nomagni
D curā *E* u. 94 omis. *E* pr. inest] en- ζ λ fontis *E* γ *F*
 λ (*v a g r*) *y* [*Bamberg. Barcin. Bruxell. 9777 Fran. Lips. Mellic. Montepess. Paris. 7976. 8214 Nostrad. 184 pr. Regin. Reginus Valentian.*] fontes *D* (σ *l* et β) ut] *erasum in* φ adire] *audire*
\gamma F a. ras. remotos *E* 95 queam] *Quam Pph.*' uite λ
beatae] *beat' \psi uar.*

II 5. VLIXES AD TYRESIAM (TER: *r*) VATEM (MATREM VATEM *r*) φ (σ *r*) *inscriptione carent DE \gamma \psi \lambda'* (*v a g*) *priori sermone continuat \psi* 'Hic introducit² vlixes' *schol. F* 'In hac introduxit (introduc: *Porf.*) Vlixem quaerentem apud inferos a Teresia quemadmodum possit rem familiarem reparare' *Porph.* 'inducit Vlixem interrogantem Teresiam' *Acr.* 1 *teresia DE \gamma F* (β' *v a*) *Pph.*' *Porph.* *schol. I TERESIAS* *r*) *tiresia \lambda' Ac.* *tyresia \sigma g* u. 3 *INCIPIT* ε

$$\Omega' = DE \gamma F \lambda' \varepsilon$$

quid] η *E y* iamne *E \gamma F \lambda \varepsilon* (*v \sigma a g r* et β) iam ne *D* (*l* et *Fran.*)
tāne φ *uar.* (tāne ψ *uar.*) *y Pcerlk.* doloso *DE \gamma F* corr. ε ζ'
dolosos *F a. ras. \lambda a. ras.* dolose *y Nic. Heinsius Bentl.* 4 *ithacam D* ε (σ) *itacā E itachā F \lambda'* (β' *r*) *itacam v g ithicam \gamma (a)*
reuechii \gamma a. ras. *penates \Omega' \zeta'* *nepotes y cf. Tibull. I 3, 33:*
'*patrios celebrare Penates*'

aspicere?' o nulli quicquam mentite, uides ut 5
 nudus inopsque domum redeam, te uate; neque illic
 aut apotheca procis intacta est aut pecus: atqui
 et genus et uirtus, nisi cum re, uilior *alga.
 'quando pauperiem missis ambagibus horres,
 accipe qua ratione queas ditescere. turdus 10
 siue aliud *priuom dabitur tibi, deuolet illuc,
 res ubi magna nitet domino sene; dulcia poma
 et quoscumque feret cultus tibi fundus honores,
 ante Larem gustet uenerabilior Lare diues;
 qui quamuis periurus erit, sine gente, cruentus 15
 sanguine fraterno, *fugitiuos, ne tamen illi
 tu comes exterior, si postulet, ire recuses'.
 utne tegam spurco Damae latus? haut ita Troiae

TESTIMONIA.

5. 8 Hildebertus moral. philos. 990 post hunc uersum: 'unde habeas
 quaerit nemo sed oportet habere' mythographus II 165 p. 131 Bod.:
 'et genus et uirtus, nisi cum re, uilior alga est' 16 cf. ecbasis
 captiui u. 381: 'sanguine de fratris, nec non de morte parentis'

VARIA LECTIO.

5 Aspicere Ω' ζ' Assp: σ qd̂g̃ g mentite γ ut] *add.* ε
 2 in ras. 6 redeat F 1 ε (l pr.) u. 7 omis. y [Mellic. 1] 7 at-
 qui DEγλ F p. ras. ζ' autqui F (v 1 l a. ras.) pecus] penus y
 8 cum re] cure E 1 y opp. Hildebert. alga ε y alga est cett.' Hil-
 debert. 'si rem non habet uilior est alga' Porph.' 9 Quanto E
 11 siue] ut ψ uar. Aut y [Zulichem.] opp. Pph.' aliud] ::::iqđ
 ε aliqd uel aliqt y opp. Pph.' priuum DE γ F ε (v uar. σ a g l r
 et β) Pph.' Porph.' Acr. priuum λ γ uar. (et Fran.) y primū v 'legi-
 tur et primum' Acr. 12 sene] sine E 1 F 1 (v 1 g) y uu. 13 sq.
 inuerso ordine in y [Rcgio pr.] 13 quascumque γ feret] feres
 D a. ras. 14 uenēnēnabilior φ 15 quamuis σ a r 2 (et β
 quis Fran.) quāuis DEFL' quam// γ quam uis v r 1 quīs g
 gente] mente Wakefieldus opp. Pph.' Porph.' Acr. 16 fugitiuus
 Ω' ζ' ne] nec D ε non σ 1 y 18 Ut ne maiore littera initiali
 ut in nouo sermone l Utne DEγλ (a r) Ut ne β' v σ g (et omn.
 codd. Cr.) penitus deletum in ε Sysisne ∴ at ut ψ Uine at ut φ
 † uiolentia gloss. F Visne y damę D γ dame E F λ ε 'Dāma
 nomen cuiusdam indigni' schol. Γ (γ Bamb.) 'ut tegat spurco dā

me gessi, certans semper melioribus. 'ergo
 pauper eris'. fortem hoc animum tolerare iubebo; 20
 et quondam maiora tuli. tu protinus unde
 diuitias aerisque ruam dic augur aceruos.
 'dixi equidem et dico: captes astutus ubique
 testamenta senum, neu, si uafes unus et alter
 insidiatorem praeroso fugerit hamo, 25
 aut spem deponas aut artem inlusus omittas.
 magna minorue foro si res certabitur olim,
 uiuet uter locuples sine gnatis, improbus, ultro
 qui meliorem audax uocet in ius, illius esto
 defensor; fama ciuem causaque priorem 30
 sperne, domi si gnatus erit fecundaue coniunx.

TESTIMONIA.

24 cf. ecbasis captiui u. 1154: 'susum scande pater, mirabitur
 unus et alter' 25 Acr. ad serm. II 5, 44: 'quia dixerat proso (progo
 schol. v marg.) fugerat (fugerit v marg.) hamo (amo v)' 26 Prisc.
 II 1, 5

VARIA LECTIO.

me latus' *schol.* γ haut ε φ 2 ψ *corr.* (v et β) aut F λ haud
cell. ξ troiae DE γ (v σ a r et β) troie F λ (g) troia ε (l 1) y
 [Bamberg. Bruxell. 9777 a 1. m. Fran. Sorbon. 1578 Valentian.]
 'apud troia' *gloss.* Γ 19 gessi] gesti E 20 iubeo E uidebo
 y [β] 'impero haec facere' *schol.* Γ (γ Bamb.) 21 maiore ε
 tuli Ω' ζ' attuli F 2 uar. tulit ω [ed. Cratonis] Praedicouius
opp. schol. γ tuli. tu] tulisti *Peerlk. opp. schol.* γ protinus Ω'
 ζ' proteus *Bentl. sed cf. Scr. ad Verg. ecl.* 1, 13 Flauius Capr
 p. 2243 P. 22 que] quae Pph. ruam D γ F λ' ε (β' v σ a r) Pph.
 eruam E (g) 'ruam: eruam' *Porph. Acr. struam I. Schraderus*
 23 dico Ω' ζ' dicam y cf. *Plaut. mil. glor.* 1059: 'dixi hoc tibi
 dudum et nunc dico' u. 24 ante u. 23 ponit y [Nostrad. 184
 pr.] 24 neu DE γ λ' ε ψ p. ras. (v 2 σ a g r) ne β' y seu F (v 1 r 2
 uar.) 25 fugerit] fuerit E fugeris F pr. 'alium fecerit heredem'
Acr. amo λ ε (a pr.) *Ac. opp. Acr.* 26 Aut Ω' ζ' Haut φ 2 ut
 F uar. artem Ω' ζ' Prisciani Caroliruhanus II a 2. m. partem
Prisciani codd. plerique inlusus DEF λ (r) illusus γ ε (v σ a g l
 cons. β') Prisciani codd. R G L K 28 uiuet uter] Vincitū ε pr.
 Viuetu ε *corr.* uiuet] Su iu& ψ gnatis Ω' ζ natis y [β] im-
 probus DEF λ' ε ζ' *Ac. Acr.* 5pb9 g improbus γ u. 29 omis.
 y [Montepess. 1] *opp. schol.* γ 31 sperne] Sterne ψ uar. *opp.*
schol. γ Serne ε gnatus Ω' ζ natus r 2 (et β) focunda

"Quinte" puta, "aut Publi", (gaudent praenomine molles
 auriculae), "tibi me uirtus tua fecit amicum:
 ius anceps noui, causas defendere possum;
 eripiet quiuis oculos citius mihi quam te 35
 contemptum quassa nuce pauperet: haec mea cura est,
 nequid tu perdas, neu sis iocus". ire domum atque
 pelliculam curare iube; si cognitor ipse;
 persta atque obdura, seu rubra Canicula findet
 infantis statuas, seu pingui tentus omaso 40
 Furius hibernas cana niue conspuet Alpīs.

TESTIMONIA.

32—33 'gaudent — auricule' Vincent. Bell. spec. hist. 69 floril. Par.
 8818^a Nostr. 39 sq. 'Persius: findit infantēs statuas' Seru. ad ge. III
 363 41 Quintil. inst. or. VIII 6, 17 Horatium non nominans

VARIA LECTIO.

γ (a) fecundi E 1 fecunda σ (et Fran.) fecunda cett.' (v g r et β)
 coniunx DE γ ψ corr. ε (v σ corr. a g l r et β corr.) coniunx F λ (β' σ
 pr.) 32 Quante γ Quante D (l) Quin te ε puta] putat ω puto Prae-
 dicovius Tite, Peerlk. aut] at F marg. gaudent E opp. Vin-
 cent. Audent floril. Paris. 8818^a 33 Auricule E 34 causa E
 possum] possim y [Fran.] 35 qui uis oculus citus E cicius
 ε 36 quassā ε quassa cett.' ε' (et omn. codd. Cruq.) Pph.' cassa
 σ 2 uar. y nuce] ecu (ceu?) ε opp. Pph.' schol. γ pauperet
 (et in ras.) φ mea cura est] me ::::: ε cura est] curæ y
 [Lips. 1] 37 iocus] Iocus (i longa) γ locus ψ uar. φ 2 uar.
 opp. Ac. 'Ne sis ludibrio cuiquam, et facile perdas. Aliter, id est
 ne sis contemptibilis qui (quia?) possis inuadi, nam loca uacua facile
 innaduntur' Acr. 38 Pellicurā E si DE γ λ ε ψ 2 (β' v l 2
 r et 4 Bland.) si F (a l l ut uid.) sis φ corr. (v 1 a. ras. ut uid.
 σ et β corr.) ei fit g cognit² E 1 cognitor cett.' (et 4 Bland.)
 cons. gloss. Γ: 'defensor' 39 Persta DE γ ε F 2 ε Presta F λ'
 (et Fran.) y Pusta φ 2 uar. 'permaue perseuera' interpret. Acr.
 findet] fundet y [β] opp. Pph.' findit Scruius opp. Pph.' cf. Tib. I
 7, 21: 'qualis et arentes cum findit Sirius agros' 40 Infantis D
 pr. ut uid. E γ (a g r 2 in ras.) y [Lips. Mellic. Paris. 8214 Nostrad.
 184 pr.] Pph.' Infantēs D corr. F λ' ε corr. (β' v σ) Seruius pingui,
 n in ras., D tentus] tens// φ tantus λ opp. Ac. tensus y opp. Ac.
 omaso] amaso D pr. amasa λ corr. omas//o ε 41 Furius DE γ
 φ λ' ε ε' Pph.' Porph.' Acr. Furius ψ [Fusius annotationes Blan-
 diniac] Iuppiter Quintilianus hibernas λ opp. Pph.' (hyb: Pf.)
 Acr. Quintil. hibernas E conspuet] cōspue[†] g conspuet y Acr. Quin-

“noune uides” aliquis cubito stantem prope tangens
inquiet, “ut patiens, ut amicis aptus, ut acer?”

plures adnabunt thynni et cetaria crescent.

sicui praeterea ualidus male filius in re

45

praeclara sublatus aletur, ne manifestum

caelibis obsequium nudet te, leniter in spem

adrepe officiosus, ut et scribare secundus

heres et, siquis casus puerum egerit Orco,

in uacuom uenias: perraro haec alea fallit.

50

qui testamentum tradet tibi cumque legendum,

abnuere et tabulas a te remouere memento,

sic tamen ut limis rapias quid prima secundo

cera uelit uersu; solus, multisne coheres,

TESTIMONIA.

42 cf. Pers. 4, 34: ‘est prope te ignotus, cubito qui tangat’
44 glossar. Mai class. auct. VIII 108 50 cf. ecbasis captiui u. 768:
‘sic David cecinit, perraro haec alea fallit’

VARIA LECTIO.

til. consuit Porph.’ alpis γ in ras. alpas ε alpes cett.’ ζ' Porph.’
Acr. Quintil. 43 paciens $D \lambda \varepsilon$ 44 adnabunt $D E \gamma F \lambda'$ (v a g
r) glossar. Mai annabunt ε ($\beta' \sigma$) thynni $E \gamma$ (a g corr. et β)
tynni $D \varepsilon$ (g pr. et Fran.) thinni $F \lambda'$ (v r 2) thini r 1 tinni σ gloss.
Mai thunni γ cetaria Ω' Acr. glossar. Mai crescent] crescet φ 2
uar. ψ uar. opp. glossar. Mai post u. 44 unum folium excidit in v
 $\zeta' =$ codd. $\beta' \sigma$ a g r (l) praeter eos ex quibus aliae lectiones
notantur; $\zeta =$ codd. σ a g r (l) praeter e. q. s. u. 45 omis. λ pr.

Sicui $D \varepsilon$ Sic in E preterea F male] mele E 1 46 Preclara γ
Preclara ε ne] ne^r D opp. schol. Γ : ‘ne te prodat manifesta
blandities et patrimonii causa id facere uidearis, ne te nudum reddat
obsequium’ manifestum] manifesti Peerlk. 47 Caelibis $D \gamma$
 F (σ a l r) Celibis $E \varepsilon$ (β') Celibus λ Celebis g 48 Adrepe $E \varepsilon$
(σ g r et β 1) Arrepe $D \gamma \varphi$ corr. Arripe $F \lambda'$ (a et β 2) Adripe γ
[Fran.] opp. schol. γ Bamb. offitiosus $\gamma \varphi$ ut et $\Omega' \zeta'$ et ut
 E 2 p. ras. γ ut (om. et) $g \gamma$ uti Heindorfus uti Teuffelius et scri-
bare] adscribare Apitzius 49 Heres γ orcho λ horco ε 50 ua-
cuom γ uacuom γ [Montepess.] uacuom cett.’ ζ' hec E alea] halea
 ε a. ras. alea// λ fallit $D E \gamma \varphi \psi$ corr. ut uid. ζ' falli; λ fallit
 ψ pr. ut uid. γ 52 abnuere et] Abnuere^r λ 53 — 55 rapias;
quid . . . uersu, solus . . . oculo van Heusde 54 Caera $D E$ (l r
2 et Fran.) Cera $\gamma F \lambda$ (σ a g et β) C::: ε Cera r 1 coheres $\gamma \varepsilon$

ueloci pereurre oculo. plerumque recoctus 55
 scriba ex quinqueuiro *coruom deludet hiantem,
 captatorque dabit risus Nasica Corano?
 num furis? an prudens ludis me obscura canendo?
 'o Laertiade, quicquid dicam aut erit aut non:
 diuinare etenim magnus mihi donat Apollo'. 60
 quid tamen ista uelit sibi fabula, si licet, ede.

TESTIMONIA.

55—56 'plerumque — hiantem' Seruius Aen. XI 552 56 'coruum
 deludet hiantem' schol. Γ ad u. 61 59 Prisc. VII 2, 6 'quicquid
 — non' Boetius philos. consol. V 3

VARIA LECTIO.

E 2 *g'* coheres ψ λ choeres *D* choères φ coherces *F* uar. cohortes
E 1 'coheres] deest si' gloss. Γ *uu.* 55—69 *additos anno 724*
censet Hitzigius 55 ueloci] Velo λ V : : : ε recoctus] re-
 coctos *Pph. opp. Pf. Porph.* recoctū *Seruii Regin.* 1674 56 *Scripa*
λ pr. Scribe E y opp. Seruius S//ribā ε quinqueuiro] quinq;
 uiro *D E λ'* quōq; uiro :. † ex quinque ψ quiq;ⁿ uiro † ex quinq; φ
 'solent autem mitti quinque; inde ex quinque uiris' *Acr.* coruum
Ω' g' Pph. Acr. cornum *Seruii Regin.* 1674 deludet *Ω' g' Pph.*
schol. γ ad u. 61 diludet *Seruii Paris.* 7929 deludit *g y schol.*
Bamb. ad u. 61 Seruii Regin. 1674 'homo nisi (enī *Fran.*)
 exercitatus facile inludit audios et appetentes rei alienae' *Acr. ad*
h. u. 58 me] meo ψ *a. ras.* obscura] obsecra *E* 59 laer-
 tiade *a y* laerciade *D y* lertiade *γ F λ' ε (r)* *Priscian. codd. HGLK*
 lertiade *Prisciani cod. B* lerciade *E (β' σ g)* quidquid *γ a. ras.*
F λ' Prisciani cod. R quicquid *D E ε γ p. ras. ψ p. ras. (β' σ a r)*
Prisciani codd. plurimi quitqd *g* 'aut erit] aut uerum est aut
 falsum' gloss. Γ 'Satirice autem (omīs. γ) iocatur secans illos (sec-
 catis illis *Bamb. Fran.*) qui diuinandi artem profitentur. aliter. ioca-
 tur ambigua responsa, sed uera confirmat, nam (ū *γ Bamb.*) quic-
 quid dicat aut non. sed (aut *Fran.*) erit' *Acr.* 60 magnus mihi
 donat *Ω' g'* mihi magnus donat *g y* mihi donat magnus *y* magnus
 donauit *y Bentl.* 'donauit' *interpret. gloss. Γ* diuinare mihi
 magnus donauit *Eichstaedtius* diuinare etiam magnus mihi donat
Bothcus diuinare tibi magnus mihi donat *Froehlichius* 61 tamen]
 tandem *comment. Cruq. Bothcus* sibi, fabula sit licet, *Praedico-*
wius si libet, audi *Todtius* si licet φ ε *D p. ras. λ p. ras. (σ g*
r et β omn. codd. Cruq.) silic& *E* scilicet *D a. ras. γ ψ λ' (a et*
Fran.) 'si placet' gloss. Γ ede *Ω' g' (et omn. codd. Cruq.) cons.*
 gloss. Γ edam *y*

'tempore, quo iuuenis Parthis horrendus, ab alto
 demissum genus Aenea, tellure marique
 magnus erit, forti nubet procerâ Corano
 filia Nasicae, metuentis reddere soldum. 65
 tum gener hoc faciet: tabulas socero dabit atque
 ut legat orabit; multum Nasica negatas
 accipiet tandem et tacitus leget, inuenietque
 nil sibi legatum praeter plorare suisque.
 illud ad haec iubeo: mulier si forte dolosa 70
 libertusue senem delirum temperet, illis
 accedas socius; laudes, lauderis ut absens;
 adiuuat hoc quoque, sed uincit longe prius ipsum
 expugnare caput. scribet mala carmina uecors:
 laudato. scortator erit: caue te roget; ultro 75
 Penelopam facilis potiori trade'. putasne?
 perduci poterit tam frugi tamque pudica,
 quam nequiere proci recto depellere cursu?

VARIA LECTIO.

62 iuenis *E* iuuenis *cett.* ζ' 63 Dimissum *D y sed cf. Verg. Acn.* I 288 enea γ enea *E* 65 nasicae *D E γ ψ λ'* nasice φ
 nassice ε (β') 66 tum] Tunc λ y Tū *E* 2 Tu *E* 1 67 legat orabit]
 legator abit *E ε* legat] legat /// γ orabit] orabit (or *in ras.*) *D*
 68 et] *omis. D pr. y* 70 hec λ iubeo φ 71 delirum ε
 delibrū *E* 72 accedas] Accede^s λ Accedat *F (l)* Accedis^a y [β]
 Acced : : : ε 73 Adiuuat, a *in ras. D Adiuat E* set γ uincit
DE γ ψ λ' ε ζ' uincit φ uincet σ a 1 aut *pr. g y* 74 Expurgare ε
pr. scribet *DE γ λ' ψ 2 ζ'* scribit *F ε y* 'id est si insanus poe-
 mata componit is quem captas laudato (laudando ε)' *Acr.* carmina]
 crimina ε 75 scortator] sortator *E 1 λ pr. opp. gloss. Γ:* 'mulierarius'
 caue te] cauete *EF* cauet. erogel. u. *F uar.* te roget] ī roget
 λ 'ultro] hoc est praeueni petitionem eius' *gloss. Γ* 76 Penelo-
 pam *DE γ a. ras. F ε ζ'* Pene lopā λ (Pene lopā l) Penelopem γ *p.*
ras. y Penelopen y 78 nequiere σ r 1 y [*Bamberg. p. ras. Des-*
sau. II Doruill. I Dresd. I. III. III Golling. I. II Gronou. Monac.
I. III Paris. 8213. Sorbon. 1578 Valentian. Wolfenbutt. I Zuli-
chem. 1 nequere Regius] nequiuerē Ω' ζ' recto] tecto λ *pr.*
opp. Acr.

'uenit enim magnum donandi parca iuuentus, 80
 nec tantum ueneris quantum studiosa culinae:
 sic tibi Penelope frugi est, quae si semel uno
 de sene gustarit tecum partita lucellum,
 ut canis a corio nunquam absterrebitur uncto.
 me sene quod dicam factum est: anus improba Thebis 85
 ex testamento sic est elata: cadauer
 unctum oleo largo nudis *umeris tulit heres,
 scilicet elabi si posset mortua; credo,
 quod nimium institerat uiuenti. cautus adito,

TESTIMONIA.

79 cf. Lamprid. Alex. 37, 1: 'spectacula frequentauit cum summa donandi parsimonia' 83 florileg. Paris. 8069 (non Nostrad. 188) ecbasis captiui u. 214.

VARIA LECTIO.

79 uenit (= uenalis est) enim magno *y* *Sim. Bosius* magnum] (indignum) *Bentl.* mansum *Hamacherus* donandi] donanti *Peerlk.*

parca] *omis.* ψ 1 aut *pr.* ^{p parata} parta *F uar.* 80 tantum] tandem *y pr.* culinae] calinae φ 'culinae] coquinae non inguini' *gloss. F* 'Haec res fecit Penelopam castam esse, quia illi magis studebant peni (leg. penui) quam ueneri' *Acr.* 81 sic] Si *E* 'Sic] taliu' *gloss. F* penelope *DE y F e* pene *lopæ l* Penelopa *Bentl.* at cf. *Lachmann. ad Lucret. p. 408* frugi] frugii *D* quae] que *E l* uno] unum *Peerlk. opp. gloss. F:* 'id est ab uno sene' 82 de sene] *Dese* ne *E* tecum] uerum *E. C. Franckeus* partita] partica *E F pr. opp. Pph.'* 'largiente sene' *gloss. F* lucellum] lucellia *l pr. opp. Pph.' gloss. F* 83 nunquam *E (a) Pf. Porf.* numquam *cott. g' Pph. Porph.* 84 sene] *sæne e a. ras.* dicam factum est] factum est dicam *g y* factum] facta *D* improba *E y (β' a l r)* improba *l (g) improba D F e (σ)* 85 humeris $\Omega' g'$ haeres *F l'* uu. 87 — II 6, 33 *DESUNT IN E* uu. 87 — II 6, 20 *DESUNT IN E*

$$\Omega' = D \gamma F \lambda'$$

87 elabi *D y l F 2 (β' σ corr. a g l 2 r 2 uar. et 4 Bland.)* &abi *F* et labi *l 1 y* ut labi σ *pr. r* si Ω' ($\sigma a g$) sic $\beta' r$ (et 4 *Bland.*, sed ut sic *V*) 'Anus quaedam captatore nudo nudam efferri se noluit. ea uidelicet captione (cogitatione *Fran.*) ut nel mortua humeris eius elaberetur quae elabi captione eius niua non poterat' *Acr.* 'Sensus declarat ita: anum testatam esse ut si cadauer eius elapsum esset is qui non protulisset careret hereditate. hoc autem dicit ut hereditetas moneat nimia obsequia declinari' *Acr.* 88 institerat

neu desis operae' neuē immoderatus abundes.
 difficilem et morosum offendet garrulus; ultra 90
 non etiam sileas. *Dauos sis comicus atque
 stes capite obstipo, multum similis metuenti.
 obsequio grassare; mone, si increbruit aura,
 cautus uti uelet carum caput; extrahe turba
 oppositis umeris; aurem substringe loquaci. 95
 inportunus amat laudari: donec 'ohe iam!'
 ad caelum manibus sublatis dixerit, urge,

VARIA LECTIO.

D γ φ corr. (β' a g r) extiterat *F* y [β 2 uar.] titerat λ intiterat *l*
 institerit σ y 'se ingesserat' gloss. Γ 89 dæsis φ neuē] neuē
 γ *F* (a l) y neuē immoderatus] ne uelim moderat' *l* neuelim moderat' ψ
 neuelimmoderatus φ immoderatus *D* γ *F* (a l) imoderatus λ (g et Fran.)
 imoderatus σ r (et β) abundes Ω' ε' habūdas g 90 offendit *F*
 (l) y offēdere r offendet *cell.* ε' (et 4 *Bland.*) offēdes *Bentl.* gar-
 rulus: ultra non, *Franckeus* garrulus: ultra noli et iam *Lehrsius*
 garrulus ultro. non *Bentl.* garrulus: ultra y [codd. *Bland.*] garrulus
 ultro: *Hauptius* garrulus ultro; *Doederlinus* ultra *D* ut uid. γ pr.
F λ ε' (et 4 *Bland.*) ultro γ corr. φ 2 uar. (σ corr. l et β 2) y *Bentl.*
 ἐπιπολύ gloss. Γ cum u. 91 **REDIT** v

ε' = codd. β' v σ a g r (l) praeter eos ex quibus aliae lectiones
 notantur; ε = codd. v σ a g r (l) praeter e. q. s.

91 non] nos *Horkelius* mutum *Peerlk.* dauus Ω' ε' 92 obstipo
 Ω' ε' *Pph.* metuenti φ 93 grassare] crassare ψ 2 l 1 (et β)
 'grassare] aggredere' gloss. Γ moue] mone y [*Bruzell.* 9777]
 moue *Barthius* increbruit *D* γ (σ corr. g et V) increbuit *F* λ'
 (σ pr. a) increpuit γ uar. (β' v r et reliqui *Bland.*) cf. *Cic. epist.*
 VII 20, 3: 'uentus increbrescit' 94 uelet] uellet λ a. ras. (a) y

inde a u. 95 **DEFICIT** *D* Ω' = γ *F* λ' ^humeris l ^humeris
 ψ humeris *cell.* ε' anrem] auram *R. Seyffertus opp. Pph. Porph.*
 substringe] obstringe *Pf. opp. Pph. cf. Quintil.* X 5, 4
 loquaci] loquacē *F pr. Pph. Porph.* u. 96 omis. y [*Regius*]
 96 Inportunus *F* λ (v et β) Importunus γ (a g l r et Fran.) Oportunus σ
 donec 'ohe!' iam *Meinekus* donec 'ohe iam!' *Hauptius* ohe
 iam] oeiām λ' oeiā *F opp.* φ 2 uar. ψ 2 ho eiam *Acr.* 97 celū λ
 sublatis] sulatus λ *opp. Acr.* urge Ω' ε' urgue g urge et y
Aldus 'Ordo. Importunus (inp: v ïp: Fran.) urge. Id est laudando
 eum donec dixerit sublatis manibus ad caelum . 1 . adiuratus (iurat'
 v iuret *Fran.*) hoe iam (hoe *Bamb.*) id est sufficit et bene habet'
Acr. 'Quia solent homines quae cupiunt per somnum (somnia *Fran.*)

crescentem tumidis infla sermonibus utrem.
 cum te seruitio longo curaque leuarit,
 et certum uigilans, quartae sit partis Vlixes, 100
 audieris, heres, 'ergo nunc Dama sodalis
 nusquam est? unde mihi tam fortem tamque fidelem?'
 sparge subinde et, si paulum potes, inlacrimare; est
 gaudia prodentem *uoltum celare. sepulchrum
 permissum arbitrio sine sordibus extrue: funus 105
 egregie factum laudet uicinia. siquis
 forte coheredum senior male tussiet, huic tu
 dic, ex parte tua seu fundi siue domus sit
 emptor, gaudentem nummo te addicere. sed me
 imperiosa trahit Proserpina: uiue ualeque. 110

TESTIMONIA.

104 cf. s. Odilonis abb. Cluniac. de miraculis s. Adalheidae imp. liber [ap. Marrier. bibl. Cluniac. p. 366^a]: 'gaudia prodebat nec gratia tanta latebat' 106 cf. eebasis captiui u. 728: 'egregie factum laudat uulpecula totum'

VARIA LECTIO.

uidere. ergo noli credere te heredem factum nisi (non ν) cum illud (illū ν) uigilans uideris' *Acr.* 100 et certum] per somnum *Peerlk. opp. Ac.* sit Ω' ζ' esto y [*Paris.* 7977. 8213, *aliq. ap. Lambin., cod. Magdalen. Oxon.*] *Bentl.* ulixis F 101 heres F λ'
 † quā
 102 tamque] taq; ψ tāq; g 103 inlacrimare Ω' ζ' inlacrimare r illacrimare σ (et β 2) est] *del.* σ 2 a *Iahnus* rem l *pr. omis.* y illacrimare et *Bentl.* inlacrima. e re est *Praedicovius* si] sic y *Bentl.* potes] potis y haud potes *Peerlk.* 104 prodentem γ ψ λ' φ 2 ζ' prodente φ 1 pmentē y prudentem y prudentum y prudentis y prudenter *Bentl.* sed cf. *Sil. Ital.* VI 384: 'seruabam uoltus ducis ac prudentia sensum lumina' *Sen. Phaedr.* 371: 'proditur uultu furor' *Lucan.* III 356 *sq.*: 'cum turbato iam prodita uultu ira ducis, tandem testata est nocē dolorem' multū F (l 1) uultum F 2 *cell.* ζ' uultum est *Iahnus* uultu *Bentl.* 'uultum] deest utile est' *gloss.* F celare] caclare F λ' uelare y *Peerlk.* celato σ 2 y inlacrimare, gaudia prodest et uoltu celare *Hamacherus* sepulchrum] sepulcrum σ memento r 2 *uar.* 105 extrue γ (ν σ r) extrue *cell.* (β' a g) 106 laudet] laudat l 2 (et β) y *ceb. capt.* 107 cohere dū F 108 domus] dominus *Pph.* 109 numo γ addicere] addiceres λ a. ras. addiceris ν sed] set γ Et ν me] ne F 1, me F *uar.*
 110 Impisa λ

VI

Hoc erat in uotis: modus agri non ita magnus,
 hortus ubi et tecto uicinus iugis aquae fons
 et paulum siluae super his foret. auctius atque
 di melius fecere. bene est. nil amplius oro,
 Maia nate, nisi ut propria haec mihi munera faxis. 5
 si neque maiorem feci ratione mala rem,
 nec sum facturus uitio culpaue minorem;
 si ueneror stultus nihil horum; 'o si angulus ille
 proximus accedat, qui nunc denormat agellum!
 o si urnam argenti fors quae mihi monstret, ut illi, 10
 thesauro inuento qui mercennarius agrum
 illum ipsum mercatus arauit, diues amico
 Hercule!' si quod adest gratum iuuat, hac prece te oro:

TESTIMONIA.

II 6. 1 cf. Verg. Aen. XII 259: "hoc erat, hoc, uotis' inquit
 'quod saepe petiui'"

VARIA LECTIO.

II 6. DE QUIETE AGRESTI ψ (*l r et Fran.*) De modo agri &
 serui oratii de morih̄ disceptatio φ *inscriptione carent* γ λ (*v a g*)
priori sermoni continuat Porph. 'Hac satyra de iucunditate (ioc:
Bamb.) secessus loquitur sui qua in Sabinis fruebatur' *Acr.*
 2 Ortus γ tectus γ a. ras. (a) aquae] atq; λ a. ras. 3 auctius
 ψ 4 Di F λ' (σ r) Dii γ ($\beta' v a g$) nihil γ (a) nil *cell.* ζ' oro]
^{1. opto} orto γ (*oro a*) ^{1. opto} opto v 1 y 5 nate] $na////te$ φ haec] hec λ *omis.*
Pph. faxis] fixis λ fax \ddagger //s ψ 7 ue F ($\beta' v l r$) que γ λ ($\sigma a g$)
 8 si ueneror] Sine neror F γ (g) Siue neror a 9 denormat Ω'
 ζ' (*et omn. Bland.*) *Pph.* *Porph.* *Ac.* *Acr.* dinormat v 1 deformat
y Aldus ortum ex schol. I' interpret.: 'deformat quia agrum deter-
 minat' 10 o] *omis.* λ *pr.* Heu F ψ 1 ó φ uar. quae] \bar{q} ψ
 φ ; φ λ' que φ 2 *corr.* ue g quam v 2 y 'quae] aliqua' *gloss.* I'
 illi Ω' ζ' ille v 1 g (*et V*) y olim *Peerlk.* post u. 10 sequitur
 u. 17 *in r* 11 Tres auro γ (*Tres auro a*) Thesauro *cell.* ζ' thens:
^{† max}
Porph. qui] quem *Peerlk.* qui y [*Bruxell.* 9777] 12 illum
 ipsum] Ipsum illum y ipse illum *Peerlk.* arauit] arauit λ
 amico] amicus *Pph.* *opp. schol. I'* 13 quod Ω' ζ' quid F uar. y

pingue pecus domino facias et cetera praeter
ingenium, utque soles, custos mihi maximus adsis. 15
ergo ubi me in montis et in arcem ex urbe remoui,
quid prius inlustrem saturis musaque pedestri?
nec mala me ambitio perdit nec plumbeus Auster
autumnusque granis Libitinae quaestus acerbac.
Matutine pater, seu Iane libentius audis, 20
unde homines operum primos vitaeque labores
instituant (sic dis placitum), tu carminis esto
principium. Romae sponsorem me rapis. 'heia,

TESTIMONIA.

20 Sernius ad Aen. VII 607 mythographus III tractat. 4, 9 ap.
Mai. class. auct. III 181 = III 9 p. 170 Bod.

VARIA LECTIO.

'quod nunc possideo' *schol.* I^h hac] ac λ ac γ (v et Fran.) hoc y
Peerlk. 14 pecus] pectus λ a. ras. caetera γ F (a l) preter λ
15 utque soles] Vtq̄ solis Ac. assis γ λ corr. (β' σ a 1 g) adsis
F λ' (v a 2 r) 16 montis Ω' (a g r 1) y [*Gronou.* 1 *Lips. Paris.*
8214 *Nostrad.* 184 *pr. Valentian.*] montes ζ' 'aut uillam in monte
positam aut quasi regiam meam . . . aut arcem (artem γ) quae me
ab urbanis molestiis uindicaret. aut in uillam quod est melius quae
quasi arx (ars v) est rustico' *Acr.* 'et in arcem ex urbe remoui]
belle dixit, uelut rex in uillula mea uelut in arce positus eram (eam
Porph. erat *Porf.*) uel ideo (idem *Porph.*) quia in monte posita est'
Pph. *Porph.* 'belle dix̄ uelut rex in uillula mea uelut in arce posit'
eram ut idē quia in monte posita ē' *schol.* F et . . . remoui] ut
. . . recepi *Peerlk.* u. 17 *parenthesi inclusit Gesnerus* 17 inlu-
strē F λ illustrem γ ζ' satyris Ω' (β' v a 2 g) satiris σ a 1 r saturis
y [*Paris.* 8214 a 1. m.] uu. 18 sq. uersui 17 *praeponendos cense-*
bat Habersfeldtius, Gruppeus duo uersus delet 18 me] omis. F y
u. 19 bis extat in λ 19 Autumnus Ω' ζ Autumpnus r

que] ue y libitinae γ λ (β' v σ a r libitine g) libitinę ψ libithinę φ
libithinę l quaestus l y questus Ω ζ' acerbe λ 20 Matutinę λ

21 operum primos] pmos opū g y *Fea* 22 dis] dis γ
23 Romae] Roma y Romam *Marcilius* 'Sponondi tibi M(a)ecenas ut
Romam (roma *Fran.*) uenirem quo cum uenero haec incommoda patior
(patiar *Bamb.*) At. Si inquit in urbe fuero, cogis me sponsorem
esse' *schol.* I^h heia F (g l r) h eia λ eia γ (β' v σ; a n. l.)

ne prior officio quisquam respondeat, urge?
 siue Aquilo radit terras seu bruma nivalem 25
 interiore diem gyro trahit, ire necesse est.
 postmodo quod mi obsit, clare certumque locuto
 luctandum in turba et facienda iniuria tardis.
 'quid uis, insane, et quas res agis?' improbus urget
 iratis precibus: 'tu pulses omne quod obstat, 30
 ad Maecenatem memori si mente recurras'.
 hoc iuuat et melli est, non mentiar. at simul atras

TESTIMONIA.

27 Seruius ad ecl. 1, 30 31 Prisc. VII 12, 63

VARIA LECTIO.

uu. 24 sq. exciderunt in y [Bamberg.] 24 officio] officitio y
 urge Ω' ζ' (et omn. codd. Cruq.) urgue g r urges φ 2 y 'urge] ppera?
 gloss. Γ inde a u. 26 duo folia desunt in v usque ad u. 117

ζ' = codd. β' σ a g r (l) praeter eos ex quibus alia lectio notatur:
 ζ = codd. σ a g r (l) praeter e. q. s.

26 gyro F λ' (β' g) giro γ (σ a r) 27 Post modo λ' Postmodo
 cett. postmodum Seruii Paris. 7959 quod] quid F uar. (g) y opp.
 Seruius mi γ ψ p. ras. (σ a 1 g l p. ras. r 1 et β) mihi F (a 2 l a. ras. r 2
 et Fran.) om. λ certum] multum Seruius locuto γ F 2 uar. ζ' (et l 2)

Seruius locuti λ locuta ψ locut// φ locutū y [β uar. cum aliis] l 1 n. l.

29 Quid tibi uis Ω' ζ' Quid uis λ p. ras. y [β corr. Berol. 269

Lips. p. ras. Monac. I. III Paris. 8213] Aldus 'Quid tibi] ∩ Verba
 eorum qui calcantur aut tardi sunt' gloss. γ quas res agis in-
 sane? y quas res Ω' ζ' quam rem Bentl. agis] agit y [Fran.]
 omis. g y [Barcin. Harlei. 4862 Monac. 14685 fol. 103. Zulichem.
 alii] inpbus F λ improbus γ ζ' urget] urget g r urges y
 Peerlk. 'persequitur' gloss. Γ u. 30 post u. 33 in ima pagina
 ponitur addito signo δ in y [Mellic.] 30 Iratus λ y Dan. Heim-
 sius 'inprecationibus' gloss. Γ precibus? Peerlk. 'tu pul-
 ses omne quod obstat] pollo (leg. porro [?]) ualeas, caue ualeas

et similia dictu' Pph.' Porph.' pulses] pluses λ opp. Pph.' pulsas
 σ y puls⁹ et g 'impingas' gloss. γ obstat Ω' ζ Pph.' obstat y

31 mecenatem r mecaenatem γ ψ λ' mecenatē φ ζ' memori] me-
 meri ψ pr. recurras? Peerlk. 32 melli γ φ 2 ψ uar. ζ melius
 F Pph.' mel λ y 'suauitati et dulcedini' Acr. 'pro iucundum (ioc:
 Pf.) est' Porph.' mentiar] mentior σ y opp. Pph.' at] at// λ' ad g
 ac r et F opp. F uar. simul] sim ue φ uar. simue ψ uar. atras]
 acras g altas y Duentzerus opp. schol. γ: 'propter funera mortuorum'

uentumst Aesquillas, aliena negotia centum
per caput et circa saliunt latus. 'ante secundam
Roscius orabat sibi adesses ad Puteal cras. 35
de re communi scribae magna atque noua te
orabant hodie meminisses, Quinte, reuertí.
inprimat his, cura, Maecenas signa tabellis'.
dixeris, experiar: 'si uis, potes' addit et instat.
septimus octauo propior iam fugerit annus, 40
ex quo Maecenas me coepit habere suorum
in numero, dumtaxat ad hoc, quem tollere raeda
uellet iter faciens, et cui concedere nugas
hoc genus, 'hora quota est? Thraex est Gallina Syro par?

TESTIMONIA.

40 ecbasis captiui u. 182

VARIA LECTIO.

33 Ventumst *F* 1 Ventum est *cell.* *F* 2 ζ' aesquillas γ *F* (σ *a*
et *Fran.*) ξ quillas λ esquillas *l r* (et β) esquillas *g* exquillas *y*
cum u. 34 *REDIT E*

$$\Omega' = E \gamma F \lambda'$$

34 capud *E* secundam] scđās *E* 35 ad Puteal cras] quā te re-
nerti omissis uu. 36 sq. *y* [*Sorbon.* 1578 *pr.*] 36 scribe *E* noua te
y [*Regin.* 2 *Valentian.* 2] nouate *g r* 1 (et β) noua tē σ nouatae $\gamma F \lambda'$ (*a*
n. l. r 2 et *Fran.*) nouare *E* noua re *y* nouaute *y* [*Sorbon.* 1578] 'no-
uate] Veteres hunc casum indifferenter ponebant nouate pro nouata'
gloss. I 'Scribe et nouate quibus sponderant, nouate qui nouauerant
debitum, unde nouatio cum eodem contractu (tractatu *Fran.*), aut credi-
toris persona mutatur' *Acr.* 37 Orabant *E* $\gamma \lambda' \varphi$ 2 ψ 2 *superscr.* ζ'
Orabat *F* 1 *y* hodie] hodie ut *y* [*Montepess. Zulichem.* 2]
Quinte] quincte *F* (*l a. ras.*) *y* quin ó te *F uar. opp. schol. I*
38 Inprimat Ω (*r et \beta*) Imprimat $\sigma a g l$ (et *Fran.*) mæcenas *y*
[*Bruxell.* 9777 *Lips. Montepess. Nostrad.* 184] mecenas $\Omega' \zeta'$
tabellis] tabellas *F* (σ *pr. l a. ras.*) *opp. schol. \gamma* 40 propior] pprior
F \lambda' \gamma corr. (a) fugerit] praeterit *ecb. capt.* 41 maecenas $\sigma r y$
mecaenas $\varphi \lambda'$ mecenat *E \gamma* (*a g*) mem, aenas ψ cepit *E \varphi* 42 dum-
taxat Ω (*a g r*) dum taxat $\beta' \sigma$ dñ taxit *l* ræda *y* [*Lips.*] reda *E*
 $\gamma \zeta'$ rhēda *F \lambda'* 43 congre φ 44 genus] geñs *E* hora] *omis.*
E quota] qđ ā *E* Thraex est] traxe *E* thraex an *y* *Lambinus*
thraex *y* [*duo (om. edit. 1573) Bland.*] Thraex *c. III* 9, 9 threx γF (*a et*

matutina parum cautos iam frigora mordent: 45
 et quae rimosa bene deponuntur in aure.
 per totum hoc tempus subiectior in diem et horam
 inuidiae noster: ludos spectauerat una,
 luserat in campo: 'Fortunae filius' omnes.
 frigidus a rostris manat per compita rumor: 50
 quicumque obuius est, me consulit: 'o bone (nam te
 scire, deos quoniam propius contingis, oportet),
 numquid de Dacis audisti?' nil equidem. 'ut tu
 semper eris derisor'. at omnes di exagitent me,
 si quicquam. 'quid? militibus promissa Triquetra 55

TESTIMONIA.

45 cf. anthol. Lat. nr. 1023, 1 M.: 'ner erat, et blando mordentia frigora sensu'

VARIA LECTIO.

β 1) trex *y* [*Fran.*] thrax λ' *F* 2 thrax *r* trax σ *g* Gallina] callina
E syro γ *F* λ' (σ *r*) siro *E* (β' *a* *g*) 46 deponuntur] dispo-
 nunt² *E* 1 *y* *opp.* *Pph.* 'quae bene committuntur auribus rimosis'
Porph. 'Id est: ea mihi credebat et de his loquebatur mecum quae
 sine periculo garrulis committuntur. At h(a)ec inquit credita (mih
 credebat *Fran.*) quae prodita nocere non possunt' *Acr.* aurae *E* λ
 48 Inuidiae; noster *E* γ λ (σ et β 2 *Fran.*) Inuidiae. noster ψ 2
 (*r*) Inuidiae; $\overline{n\tau}$ *l* Inuidiae (Inuidie *g*) noster *a* *g* (et β 1) Inui-
 diae $\overline{n\tau}$ *F* (*l* 1) noster. ludos *Bentl.* spectauerat Ω' ζ' spe-
 ctauerit *g* *r* *pr.* *y* *Bentl.* 'spectauerat] moraliter id est M(a)ecen
 as mecum' *gloss.* *I'* 'nam siquis me cum M(a)ecenate una uidisset
 statim filium Fortun(a)e dicebat' *schol.* *I'* 'Si lusissem in campo
 cum M(a)ecenate, omnes dicebant: ita amat illum Fortuna quasi
 filium suum. solebant enim ueteres Romani filios suos ad campum
 mittere, ut illic pila luderent' *Acr.* 49 Luserat φ Luserat *cell.*
 ζ' Luserit *y* *Bentl.* fortune *E* 50 competa *g* 51 Qui-
 cunq; *E* nam te] $\overline{n\alpha}$ q; λ 52 propius] \overline{p} prius *F* λ 53 Dacis]
 elacis *E* 1 nil ζ' nihil *E* *F* (*a* *l* 1 *r* 1) nihil γ λ 54 deris//or γ
 (deris⁵or *a*) 'Negas inquit ut semper rideas de hominibus' *schol.* *I'*
 at *E* *p.* *ras.* (σ *g* et β) ad Ω' (*a* *r* et *Fran.* 3 *Bland.*) omnes]
 om̄is *y* [*Montepess.*] om̄eis *y* [3 *Bland.* (?)] di exagitent] di¹er̄uā-
 gilent φ di¹er̄exagitent ψ di¹er̄u exagitent *l* Di exagitent te *F* *margin.*
 di *E* *F* λ' (σ *r*) dii γ (β' *a* *g*) exagitent] exagitant *E* 55 si]
 Sic γ *a.* *ras.* quicquam] $\overline{q\delta\acute{\alpha}}$ *g* $\overline{t\tau}$ quetra γ

praedia Caesar an est Itala tellure daturus?
 iurantem me scire nihil mirantur ut unum
 scilicet egregii mortalem atque silenti.
 perditur haec inter misero lux non sine uotis:
 o rus, quando ego te aspiciam, quandoque licebit 60
 nunc ueterum libris nunc somno et inertibus horis
 ducere sollicitae iucunda obliuia uitae?
 o quando faba Pythagorae cognata simulque
 uncta satis pingui ponentur holuscula lardo?
 o noctes cenaeque deum, quibus ipse meique 65
 ante Larem proprium uescor uernasque procaes

TESTIMONIA.

63 cf. Seren. Sammon. c. 39 u. 741 (de faba): 'Pythagorae cognata leui condita cumino' 64 cf. ecbasis captiui 626: 'uncta satis spisso ponentur oluscula lardo'

VARIA LECTIO.

56 Praedia *E* γ Praemia *Peerlk.* opp. *Pph.* cesar *E* est
 Itala] etala *E* 57 mirantur *E* γ φ 2 ψ corr. ζ' mirant² λ miratur
F γ *Bentl.* et *E* 1 γ (β' a g l pr. r) ut *F* λ *E* 2 (σ l corr. et β uar.)
 58 egregii] egren *F* egregiēi γ [*Zulichem.*] silenti *E* γ λ (σ
 a g r et *Fran.*) silentii *F* (l et β) 59 Perditur Ω' ζ' porgitur *Lach-*
mannus proditur *Paulus* sed perdi genere passiuo inuenitur apud
Prosperum et *Hieronymum* haec perit interea uel praeterit haec inter
 uel haec inter periit *Peerlk.* haec inter] interea ω [*Mediol.* 1477]
 60 aspitiā *E* que] omis. *E* γ u. 61 REDIT ε
 $\Omega' = E \gamma F \lambda' \varepsilon$
 61 u&erē liberis *E* somno] sommo *E* et inertibus] etineril] *E*
 inertibus λ horis] hortis *F* $\lambda' \gamma$ [*Fran.*] horis φ uar. ^h oris ψ 2 uar.
 62 sollicite *E* γ iucunda *E* F λ' (r 1) iocunda γ ε φ 2 ($\beta' \sigma$ a
 g r 2) uite *E* uu. 63—70 pro panno adsuto habet *E. C. Fran-*
ckeus 63 quado ε pythagorae a l r *Pph.* *Porph.* pythagore g
 pythagorae *F* λ (et β pitagore *Fran.*) phitagorae σ ^y pithagore *E* pithagor:
 :: ε cognata] cognato λ opp. *Pph.* *Porph.* schol. *I'* simulue *Vse-*
nerus 64 uncta] Uuncta ψ satis $\Omega' \zeta'$ ecb. capt. focus *Bentl.* fabis
Meinekius suis *Peerlk.* pingui] pingue a pr. ponuntur g γ ponentur
 $\Omega' \zeta'$ (nisi quod pon :: :: :: ε) holuscula Ω ζ oluscula σ l
 (et β) 65 cenae a pr. (et β) γ cene ε (g et *Fran.*) caenae *E* (σ l r) caene
F λ coenae γ (a corr.) quibus] //qb; λ o quibus *Peerlk.* 66 Larem]
 lare ε

pasco libatis dapibus. prout cuique libido est,
 siccata inaequalis calices conuiuia solutus
 legibus insanis, seu quis capit acria fortis
 pocula seu modicis uuescit laetius. ergo 70
 sermo oritur, non de uillis domibusue alienis,
 nec male necne Lepos saltet, sed quod magis ad nos
 pertinet et nescire malum est agitur, utrumne
 diuitiis homines an sint uirtute beati,
 quidue ad amicitias, usus rectumne, trahat nos, 75
 et quae sit natura boni summumque quid eius.
 Ceruius haec inter uicinus garrit anilis
 ex re fabellas. siquis nam laudat Arelli
 sollicitas ignarus opes, sic incipit 'olim

VARIA LECTIO.

67—68 dapibus — siccata] *omis.* *y* [Regius] 67 dapibus] *dapib*,
E (*dapib*; *a*) prout *E* γ ψ *corr.* ($\beta' \sigma a l r$) *cū* ut *F* (*g*) *////* ut λ
 'cum ad agrum uenero' *schol.* *I'* 68 *sic* inaequal calices *gloss.* *F*
 inaequalis *E* (*a l r 2*) *y* [Montepess. Paris. 8214 Valentian.] in-
 equalis γ (*r 1*) inaequales *F* $\lambda \varepsilon \zeta'$ (*teq*: *g et* $\beta 1$) conuiuia] con-
 uiuia ψ *a. ras.* λ 69 capit] cupit *I.* Douza 'accipit' *gloss.* γ
 70 seu] *omis.* ε uuescit $\gamma \varepsilon$ ($\sigma a r$ et $\beta 1 4$ *Bland.*) uescit *F* hume-
 scit $\lambda' E 2 \psi p. ras.$ (*g et* $\beta 2$ *Fran.*) *h* uuescit *E* letius λ letius *E*
 letius *g* (*et Fran.*) lentius *Peerlk.* 71 *Semo* γ 72 necne] nec
 ε (*r pr.*) *y opp.* *Pph.'* ne *g opp.* *Pph.'* necne Lepos] nec lene post
F necne nepos $\varphi 2 \psi$ *uar.* ede pos φ *uar.* edepos ψ *uar.* lepos]
 nepos γ *corr.* $\lambda \varphi 2 \psi$ *uar.* *y* lepos γ *a. ras.* $\varepsilon \zeta'$ *Pph.'* *Porph.'*
 pos *E* 'lepos] Nomen proprium opinatissimi saltatoris' *Acr.* 'At edepos
 salt&' ψ set γ 74 an sint] an *sin* *l* ansin *E* an sit *g r pr.*
 75 ad] *omis.* *E* amicitias λ amicitias *E* 76 quae] que *E*
 eius] *es E* 77 Ceruius $\gamma \lambda' \varepsilon \varphi 2$ *uar.* ζ' (*et omn.* *Bland.*) *schol.*
 γ Ceruius *E* Curuius *F* turuius *F* *uar.* turpius φ *uar.* $\psi 3$ *uar.*
 haec] has *a 2 g y opp.* $\Omega' \zeta'$ (*et omn.* *Bland.*) uicinus *F* $\lambda' 2$ (β'
 $\sigma 2 a r$ *corr.*) uicinos $\lambda 1 E 2 \gamma$ *corr.* *F* *uar.* ($\sigma 1 g r$ *pr.* *et omn.*
Bland.) uicino *E 1* uicinos *E* uicinas γ *pr.* (*l 1*) anilis $\psi 1 \lambda'$ an
 illis φ *uar.* $\psi 2$ *gloss.* ψ *uar.* anilis ψ (*e a 3. manu*) anilles φ aniles
E $\gamma \zeta'$ *abscisum* ε 78 siquis nam] nam siquis σy *cf.* *Acr.*: 'Ordo.
 Nam siquis Arellium diuitem laudat. Ceruius has fabulas de muribus
 e contrario infert?'

rusticus urbanum murem mus paupere fertur 80
 accepisse cauo, ueterem uetus hospes amicum,
 asper et attentus quaesitis, ut tamen artum
 solueret hospitii animum. quid multa? neque ille
 sepositi ciceris nec longae inuidit auenae,
 aridum et ore ferens acinum semessaque lardi 85
 frustra dedit, cupiens uaria fastidia cena
 uincere tangentis male singula dente superbo:
 cum pater ipse domus palea porrectus in horna
 esset ador loliumque, dapis meliora relinquens.
 tandem urbanus ad hunc "quid te iuuat" inquit, "amice, 90
 praerupti nemoris patientem uiuere dorso?"

TESTIMONIA.

79—81 'olim — amicum' Donat. ad Terenti Andr. V 4, 22 80 cf. praexercitamina Prisciani grammatici ex Hermogene uersa, de fabula 1, 1 p. 551 Halm.: 'usi sunt tamen ea (fabula) uetustissimi quoque auctores, ut Hesiodus Archilochus Horatius, Hesiodus quidem luscinae, Archilochus autem uulpis, Horatius muris' Augustin. contra mendacium ad Consentium 28 [t. VI 465^f Ben.] et Isidor. origin. I 39: 'ut apud Horatium mus loquitur muri' 83 sq. 'nec ciceris nec — auenae' Quintilian. VIII 3, 17 86—87 cf. uita Benedicti abb. Clusensis cap. 6 [Pertz XIII = XII 201]: 'ipse, ne cui aliquid desit, ministros hortatur, ac circuiendo prouidet omnia, cupiens uaria, ut dicitur, fastidia uincere coena'

VARIA LECTIO.

80 paupere] papere *E* u. 81 omis. *y* [Paris. 8216]
 81 Accepisce *E* 82 Aspes *E* *pr.* attentus *γ F λ'* (*β' σ a*) adlent' *E* (*r*)
 intentus *g* (et 1 *Bland.*) *y* interiit *ε* quesitis *E* ut tamen] ue¹ta men *ψ*
 at que
 //q̄ tamen *φ* ut tamen *cett.* *F* uar. artum *Ω' ζ'* (et *omn. codd.*
Cruquiū) arcum *g y* 83 hospitii] hospitibus *γ uar.* neque] n̄que *γ*
 84 sepositi] Sepositis *λ a. ras.* (*r 1 et 1 Bland.*) Sepositiſ *γ*
 longe *E* 85 semessa *E y* [*Zulichem.*] semesa *F* semesa *cett.* *ζ'*
 86 frustra] Frustra *E φ a. ras.* *λ* (*g et β*) furta *Peerlk.* cena
g (et *β*) *y* caena *Ω'* (*σ a r 2, cęne r 1*) 87 'tangentis] Contempti-
 bilius ossa tangentis' *gloss. I'* singula] sigula *E* 88 ipse] ipse
E pr. in orna *γ F ε* (*a pr. r*) inorna *E λ* (*σ et Fran.*) in horna *a*
corr. g l (et *β*) *schol. I'* In urna *F uar. y* 'hornotina' *Acr. in*
interpct. u. 89 omis. *F 1* u. 89 inter uu. 109 et 110
 fuerat in *λ*, suo loco in marg. add. 90 ad hunc] adhuc *E* (*l*)
 quid] quod *ε y* inquit *E γ* 91 Prerupti *λ' schol. γ* Preruptis

uis tu homines urbemque feris praepone siluis?
 carpe uiam, mihi crede, comes; terrestria quando
 mortalis animas uiunt sortita, neque ulla est
 aut magno aut paruo leti fuga: quo, bone, circa, 95
 dum licet, in rebus iucundis uiue beatus,
 uiue memor, quam sis aevi breuis". haec ubi dicta
 agrestem pepulere, domo leuis exilit; inde
 ambo propositum peragunt iter, urbis auentes
 moenia nocturni subrepere. iamque tenebat 100
 nox medium caeli spatium, cum ponit uterque
 in locuplete domo uestigia, rubro ubi cocco

TESTIMONIA.

95 cf. ecbasis captiui u. 1133: 'nec magno aut paruo leti fuga
 nulla erit antro' 96 ecbasis captiui u. 155 97 cf. Pers. 5, 153:
 'uiue memor leti, fugit hora'

VARIA LECTIO.

γ (a) Prupti g nemoris] nec moris E ne λ patientem] patientiā
 E dorso] torso ε 92 Vis tu F λ' ζ' (et omn. codd. Cruq.) Vistu
 E γ interiūt ε Vin tu y Lambinus preponere γ siluis] soluis E
 93 crede, comes; terrestria quando] carpe comes. terrestria fato
 $Pecrlk.$ r terrestria γ In g post hunc u. in media pagina 71^r
 seeuntur epist. I 16, 67 sqq.; ad hunc sermonem redit ima pag. 117^v
 'Si quidem omnia terrestria sic niuunt ut mortales animas ha-
 beant. At. Quoniam omnia mortalia sunt animalia, iucunde nobis fa-
 cias' schol. Γ 94 Mortalis E γ ψ uar. (σ superscr. a r) y [Paris.
 8214 Regin. 1 Valentinian.] Mortales F λ' ζ' interiūt ε animas]
 anima ψ uar. uiunt a uiuunt Ω' ζ' sortita] sortitata λ
 95 leti y [β Berol. 269 Montepess. Paris. 8213. 8214. 8216 No-
 strad. 184] leti ε (et Fran.) lecti r 1 et g leti γ loeti E φ λ' (σ a
 r 2) loeti// ψ bone F λ (a) y bene E γ ε ζ' (et omn. codd. Cruq.)
 schol. Γ : 'Ordo est. quo circa bene uiue in rebus copiosis' 'bene]
 $\alpha\nu\alpha\sigma\tau\rho\varphi\eta'$ gloss. Γ 96 iucundis E F λ' (a r) :: :: dis ε iocun-
 dis γ φ p. ras. (β' σ iocundes g) uiue] uiuis ε opp. schol. Γ ccb.
 capt. 97 haec] hec E 98 Agrestre E domo] cano $Pecrlk.$
 domo. leuis E 99 iter] inter ψ auentis F auentes E γ λ'
 ε F 2 ζ' 'Laetantes quasi hi qui ad meliora concurrunt' schol. Γ
 'auentes] cupientes' gloss. Γ uu. 100—102 desunt in ε
 100 Menia. E Mene λ nocturni] noctur λ surrepe g 101 cum
 ponit] coponit E 'cum ponit] quo tempore' $Acr.$

tincta super lectos canderet uestis eburnos,
 multaue de magna superessent fercula cena,
 quae procul extractis inerant hesterna canistris. 105
 ergo ubi purpurea porrectum in ueste locauit
 agrestem, ueluti succinctus cursitat hospes
 continuatque dapes, nec non uerniliter ipsis
 fungitur officiis, praelambens omne quod adfert.
 ille cubans gaudet mutata sorte bonisque 110
 rebus agit laetum conuiuiam, cum subito ingens
 ualuarum strepitus lectis excussit utrumque.
 currere per totum pauidi conclaue, magisque
 exanimes trepidare, simul domus alta Molossis

TESTIMONIA.

103 cf. ecbasis captiui u. 655: 'tincta super lectos candescat uestis eburnos' 104 sq. 107 sq. cf. ecbasis captiui uu. 159—162: 'continuanque dapes succinctus cursitat hospes, fungitur officiis nec non uerniliter ipsis, multaue de magna creuerunt fragmina coena, quae procul instructis inculcat habere canistris' 107 cf. ecbasis captiui u. 95: 'cursitat ille strepens, paribus concurrere gaudens' 109 sq. cf. ecbasis captiui u. 156: 'ille cubans gaudet, praelambens omne quod affert'

VARIA LECTIO.

103 canderet] arderet *Peerlk.* candescat *ecb. capt.* 'canderet] fulgeret' *gloss.* *Γ* 104 ^usupē& *E* cena *E γ* (*a g r 2 et β*) caena *ψ λ'* (*σ et Fran.*) caenē *φ* *cenē* *ε* (*cenē r 1*) 105 Que *E* extractis] instructis *ecb. capt. sed cf. Cic. Cat. mai.* 13, 44: 'epulis extractisque mensis' *Ouid. met.* XI 119: 'mensas extractas dapibus' hesterna] *exīna E uu.* 105 sq. *inuerso ordine in y [Zulichem.]*

106 ergo] *Ego ε* ubi] *omis. F λ y* 107 ueluti] *ueiuti λ* 108 continuatque] *concinuatque Peerlk. opp. ecb. capt.* 'apponit' *gloss. Γ* uerniliter *E γ 1 F ε ζ'* (*et Bland. codd.*) *schol. φ ecb. capt.* uernaliter *γ 2 φ p. ras. ψ uar.* (*l et β corr.*) *y illud habent Caecil. Statius u.* 131 *Sen. benef.* II 11, 3 ueraliū *λ* ipsis] ipse *Lambinus* *ipsus Teuffelius* 109 offitiis *γ* praelambens *Ω ζ'* (*prel: l r*) *plabens g y praelibens y [Bruxell. 9777 uar. Lips. pr.]* praelibans *y [cod. Magdalenensis alter prel: Regius] Benll.* praelambere *translate ap. Prudentium hamart.* 347. *cathem.* V 120 *et Auicnum orb. t.* 495 *p̄gustans interpretatur Acr.* adfert *E* affert *γ ε ζ'* afflat *F λ y inter uu.* 109 *et* 110 *uersus* 89 *crasus est in λ*

110 motata *E* 112 Vallarū *E* u. 113 *omis. y [Regius]*

113 ^uconclade *λ* 114 molosis *F λ ε* (*β'*) ^smolos¹ *l* molossis *E γ* (*σ a g r*)

personuit canibus. tum rusticus "haut mihi uita 115
est opus hac" ait et "ualeas: me silua *cauosque
tutus ab insidiis tenui solabitur eruo".

VII

'Iamdudum ausculto et cupiens tibi dicere *seruos
pauca reformido.' Dausue? 'ita, Daus, amicum
mancipium domino'. et frugi? 'quod sit satis, hoc est,
ut uitale putes'. age, libertate decembri,

TESTIMONIA.

II 7. 1 cf. ecbasis captini u. 123: 'iam dudum ausculto, sed dicere
plura retardo' 4 'age libertate decembri' Acr. ad serm. II 7, 39 cf.

VARIA LECTIO.

115 tum] dū E haut γ λ ε (σ a pr. r 1 aut Fran.) haud cell.
ς at E 116 hac E γ ψ ε ζ' hec λ y hac ut hec φ ah F 2 uar.
ait] agit γ ualeas Ω' ζ' (et omn. codd. Cruq.) ualeat y
cauos Ω ζ' cuius l 1 117 insidiis] ininsidiis λ

II 7. DE IOCVNDITATE (IVC: r) DECEMBRIS (DECEMBRI r)
MENSIS (ab alt. m. σ qui reliquas uoces omittit) ET SERVILI LICENTIA
(LICENC: φ) ε F 2 (σ l r) y; inscriptione carent E γ F λ (v a g)
Porph.; continuant priori sermoni F (et codd. Bland.) y 'Hacc per
διάλογον (per idia logon Porph. peridia longon Porf.) habet. Loqui-
tur enim cum seruo Horatius' Porph.' sermonem VII cum VI artis-
simo esse uinculo conexum ut 'auscultasse' Daus ca ipsa fingeretur,
quae ante poeta quasi secum ipse locutus fuisset, censuit Bentl. opp.
Acr.: 'Hac satira libere pulsans domini nitia, quae celat, et aliter,
quam promiserat, uiuat. Inducitur seruus sicuti in comoedia qui di-
cat non posse se ferre quod alia laudet alia faciat. Et ex persona
sua Horatius aliena uitia carpit. añ. Inducit seruum loquentem cum
domino de uariis hominum moribus' 1 Iamdudū φ λ' (v r) Ac. Iam
dudum E γ ψ ε ζ' Pph.' ecb. capt. ausculto] auscultā Ac. opp.
Pph.' hic adsto Bentl. opp. Pph.' et] at Rutgersius del. Peerlk.

mihī dicere seruum Peerlk. serrus γ seru/s ε seruus cell.' ζ'
2 pauca. 'reformido'. Dausue? Peerlk. dausue ε 1 ut uid.

dausue cell.' ζ' dauu^s ε daus cell.' ζ' Ac. interpunxi cum
Keckio et frugi quoque? 'sic satis: hoc est' Peerlk. 3 quod]
quo ad Lambinus oit quosdam uelle legi hoc] hic ψ uar. y
4 uitale] uix tale y [Bruzell. 9777 uar. Valentian. uar.] tu

quando ita maiores uoluerunt, utere: narra. 5
 'pars hominum uitis gaudet constanter et urget
 propositum; pars multa natat, modo recta capessens,
 interdum prauis obnoxia. saepe notatus
 cum tribus anellis, modo laeua Priscus inani
 uixit inaequalis, *clauom ut mutaret in horas, 10
 aedibus ex magnis subito se conderet, unde
 mundior exiret uix libertinus honeste,
 iam moechus Romae, iam mallet doctus Athenis
 uiuere, Vortumnis quotquot sunt natus iniquis.
 scurra Volanerius, postquam illi iusta cheragra 15

TESTIMONIA.

Ioann. Saresber. polier. lib. I prol. [III 14 Giles]: 'sic dum corrigat
 Horatius, etiam seruis, ut decembri libertate utantur, indulget'
 6—8 'pars — obnoxia' Hildebert. moral. philos. p. 979 14 Prisc.
 XVII 7, 45

VARIA LECTIO.

id tale *Bestius ap. Fcam* nil tale *Gundlingus* uitale putes]
 uita reputes *Cannegieterus* 'ut uitale putes] ideo hoc ait quia
 ferme citius moriuntur serui qui frugi sunt' *Pph.' Porph.'* 'Vt
 uitale p:] . . . id est tam frugi est, ut eum optet dominus uiuere
 . . . talis seruus es ut uelim te uitalem esse' *Ac. Acr.*

6 uiciis *E ε* 7 capescens *E γ* (*a l i r i et Fran.*) *y* capessens *v*
 capessens *cell.* (*σ g r 2 et β*) urget *Ω' ζ'* (*a n. l.*) urguet *g* 8 prauis]
 paruus *E opp. Hildebert.* obnoxia] obnoxia *ψ* obnoxia *φ* sepe
E γ ε 9 laeua *F λ ε* (*a pr.*) leua *E γ ζ'* 10 inaequalis *γ λ* ine-
 quales *g* clauum *Ω' ζ' Acr.* (cl³um *r*) motar¹ & *E* in horas]
 in oras *F* inoras *λ opp. Ac.* 11 Edibus *γ* ~~ex~~ magnis ex magnis
γ subit *ε* uu. 12—13 uix — Romae] *omis. E i* 12 honeste
ψ 13 moechus *γ corr. φ λ* (*a r*) moecl¹us *ψ* mechus *γ pr.*
ε (*g l et β*) mechus *v σ* (*et Fran.*) doctus' *E γ φ p. ras. ε*
uar. (*v 2 σ a 1 aut 2 l r*) doctor *F λ ε* (*β' v 1 g et omn. Bland.*)
 'dicitur enim iste Priscus (crispus *ε*) orator fuisse' *Acr. adhenis E*
 14 uortumnis *y* [*Paris. 7976. 8216 uortunnis Paris. 8213*]
 uertumnis *Ω' ζ' schol. Γ Priscian.* quot quot *λ' (r)* qđ qđ *E*
 (qđ qđ *E 2*) qđ qđ *g* quot tot *ε opp. schol. Γ Priscian.* sunt
 natus] sternatus *F uar. Prisciani cod. S opp. schol. Γ* 15 iusta]
 ius sta *ε* cheragra *ε* (*r corr.*) chiragra *E* (*v r pr.*) ciragra *γ* chy-
 ragra *φ λ ψ uar.* (*a*) cyragra *β' l* cyragra *ψ* ciragra *σ g*

contudit articulos, qui pro se tolleret atque
mitteret in phimum talos, mercede diurna
conductum pauit: quanto constantior idem
in uitis, tanto leuius miser ac prior ille
qui iam contento, iam laxo fune laborat.²⁰
non dices hodie quorsum haec tam putida tendant,
furfifer? 'ad te, inquam'. quo pacto, pessime? 'laudas
fortunam et mores antiquae plebis, et idem,
siquis ad illa deus subito te agat, usque recuses,
aut quia non sentis quod clamas rectius esse,²⁵
aut quia non firmus rectum defendis et haeres

TESTIMONIA.

15—16 cf. Pers. 5, 59 sq.: 'sed cum lapidosa cheragra fregerit articulos' 24 cf. Auson. epist. 4, 31: 'subsidiisque fero? moneo tamen, usque recuses'

VARIA LECTIO.

16 Contudit *E γ F ζ'* Contulit *λ y* Contundit *ε* Contigit *y* [1 *Bland.*] 'propter metrum corripuit' *Acr.* tollere *E γ* 17 in phimum *E γ ε ψ 2 (β' ν 1 ut uid. a r pr.)* in simū *φ λ y Pph.' Porph.*
in phimum *l* in phimum *y* [*Bland.* 4 (?)] in phimū *σ* in phimū *ψ* in phirgum
r corr. in pyrgum *ε uar.* (*ν 2*) *y* in pirgum *φ 2 uar.* (*g*) [*scribitur*
§ φιμός in 1 cod. Bland.' Cruqu.] cf. *schol. Aeschin.* I 59, 9:
'φιμοί οί καλούμενοι κημοί, εἰς οὓς ἐνεβέλλοντο οἱ ἀστράγαλοι' *schol.*
Iuuen. 14, 5: 'fritillo] pyxide cornea qui φιμός Graece dicitur' 'Fimum
quod nos fritillum dicimus' *Porph.* 'phimum] pyrgum. alii fritillum
dicunt' *Acr.* 18 pauit] patuit *ε* isdem *F a. ras. ε (a g r 2 uar.*
et β a. ras.) idem *E γ λ F p. ras.* (*ν σ r et β p. ras. Fran.*) isdē *l*
isidem *y* [*omn. Bland. (?)*] 'idem] Volanerius' *gloss. Γ* 19 uiciis
ε leuius] est melius *F λ'* tanto leuius] tanto minus et uel tam
nobilis *Peerlk.* ac prior *F λ' ε 2 (σ)* acrior *E γ ε 1 (ν a g r 2 et β*
acrius r 1) ille *Ω' ζ'* illo *φ 2 uar.* (*σ uar. et β 2*) [*acrior ille. sic*
legitur in omnibus scriptis praeter 1 Bland.' Cruqu.] 20 iam . . .
iam *λ' (σ g et Fran.) schol. Γ* iam . . . quam *γ ε (ν 1 ut uid. a)* tam . . .
quam *F γ uar.* (*ν r et β 3 Bland.*) iā contento (*om. alterum iam*) *E* 'iam
hic (hic iam *ε*) 'modo' intellegendum modo laxo modo contento' *Acr.*
qui iam] quam qui *Doederlinus* contento] contempto *ε* 21 non
dices, hodie quorsum *distinxit Doeringius* haec] haec *λ* 22 laudas
E γ λ' ε F uar. φ 2 ζ' laudes *F y* 23 antiq; *E* et] at *Marklan-*
dus 24 agat, usque] agat usque *Doederlinus* agat, ire uel isse
Peerlk. 25 rectus *E* 26 'quia in defendendo rectum non es
firmus' *Porph.* 'aut quod non sit firmus ad ea tuenda quae dicit'

nequicquam caeno cupiens euellere plantam.
 Romae rus optas, absentem rusticus urbem
 tollis ad astra leuis. si nusquam es forte uocatus
 ad cenam, laudas securum holus ac, uelut usquam 30
 uinctus eas, ita te felicem dicis amasque
 quod nusquam tibi sit potandum. iusserit ad se
 Maecenas serum sub lumina prima uenire
 conuiuiam: "nemon oleum fert ocius? ecquis
 audit?" cum magno blateras clamore fugisque. 35

TESTIMONIA.

34 'conuiuiam — ocius' florileg. Nostradam. 188 35—36 'dicimus etiam hic mulius, Iii, pro custode mulorum; unde Horatius: blateras clamore (clamo cod.) fugisque †mulius' glossar. Mai class. auct. VIII 340 35 'magno — furisque' florileg. Cusanum (non Nostradam.) 'magno blateras clamore' Eutyichis ars II 13 p. 481 K.

VARIA LECTIO.

Acr. non firmus *E* γ *F* ε ζ' infirmus λ et haeres] & *h*eris (*uirgula a 2. m*) *E* haeres *F* λ' heres γ ε inde a u. 27 incipit alia manus in cod. a 27 Nequicquam γ (*a*) Ne η tquā *g* Nequiquam *E* *F* λ' ε ζ' caeno *F* (*v* σ *a* *l* *r*) ceno *E* γ λ ε (β' *g*) 28 Romerus λ obtas *E* uu. 28—69 *DESVNT* ε Ω' = *E* γ *F* λ'

29 si nusquam] sin usquam *y* Doederlinus (sinus $\tilde{\eta}$ *g* sinusquā *v*) si non *Peerlk.* si nemo forte uocauit *idem* proposuit es] es// γ 30 cānā *F* (*a* *l* *r* et *Fran.*) olus *E* (σ) uelud *E* usquam Ω' ζ' (et *omn. codd. Cruq.*) usque *y* escam *Horkelius et Hitzigius* 31 Vinctus Ω' ζ' uictus ψ *uar.* uinctus φ 2 *uar.* Uinctus *y* uinctus eas] inuitus eas *Marklandus* uix fugias *Horkelius* uitasses *Hitzigius* eas] eas. φ ε as ψ eas *l* amas] ames *Peerlk.* [ε *tò* amas *in omnibus scriptis adiungitur sequentibus' Cruqu.*] 32 nusquam *E* *F* λ' γ *corr.* ζ (et β) numquam γ *a. ras. y* η q *y* [*Fran.*] iusserit] viserit *E* 1 33 Maecenas *E* (*v* *a* *r*) *y* *Mi/cenas* λ (*Maecē: l*) *Mecēnas* γ *Mecenas* *F* (β' σ *g*) serum] seru// *E* solum *Marklandus* 34 conuiuiam] Cū uiuā λ oleum] $\dot{\sigma}$ ēū *l* fert *E* ψ 2 (*v* 2 σ *l* *r* et *Fran.*) feret γ *F* λ (*v* 1 *a* *g* et β *codd. Bland.*) otius λ' ecquis γ *F* λ' (*v* σ *r*) ecquis *a* et quis *E* (*g* et β) haec quis *F* *uar. y* 35 magno] magna *F* *opp. Pph.* *Eutyich. floril. Cusan.* blateras] plateras *E* *opp. Pph.* *Porph.* *Eutyich. floril. Cusan. gloss. Mai lateras schol. y* *cf. Varr. sat. p. 149 R.:* 'quid est? quid (b)lateras? quid rabis?' *cf. Appul. met. III 24, 289 VIII 26, 577 Iuuentini eleg. de Philom. u. 56 [anth. Lat. nr. 233 M.] Festus s. u. 'blaterare' 'blaterare proprie est inepte clamare' Acr. 'blateras] latras uel furiose clamas' Pph. Porph. fugis*

Muluius et scurrae tibi non referenda precati
 discedunt. “etenim fateor me” dixerit ille,
 “duci uentre leuem, nasum nidore supinor,
 inbecillus, iners, siquid uis, adde, popino.
 tu cum sis quod ego et fortassis nequior, ultro 40
 insectere uelut melior, uerbisque decoris
 obuoluas uitium?” quid, si me stultior ipso
 quingentis empto dragmis deprenderis? aufer
 me uoltu terrere; manum stomachumque teneto,
 dum quae Crispini docuit me ianitor edo. 45
 te coniunx aliena capit, meretricula *Dauom:
 peccat uter nostrum cruce dignius? acris ubi me

TESTIMONIA.

36 ‘tibi — precati’ Prisc. XVIII 25, 230 39 glossar. Mai class.
 auct. VIII 424 40 florileg. Nostradam. 188 41—42 ‘uerbisque —
 uitium’ schol. Pers. 5, 106

VARIA LECTIO.

Ω’ ζ’ gloss. Mai furis γ uar. (v uar. et V) y Pph. flor. Cus. ‘fugisque]
 μορολογικ (lege μορολογεις). at furis’ gloss. Γ ‘Expressit uelocitatem
 hominis festinantis ad caenam’ Acr. 36 Muluius Ω ζ’ Acr. Miluius l y
 Peerlk. scurrae] curre λ referenda] refrenanda E opp. Priscian.
 precati] p̄catus F a. ras. opp. Acr. Priscian. u. 37 omis. y
 [Montepess.] 38 supinor γ λ F uar. ζ’ Ac. Acr. suppinor E
 supino F (l) y Pph. supini g 39 Inbecillus Ω (β’ v σ a r) Imbe-
 cillus g l Inbecillis ψ uar. y glossar. Mai 40 ultro] ultra λ y
 41 uelud φ que] ne Peerlk. 42 Obuoluas Ω’ ζ’ Obuoluis σ y
 schol. Pers. obuolues Peerlk. si me] sine^m E stultior] astutior
 F uar. y ipso γ F λ (v a r et β) ipse E ψ 2 (σ g l et β 2 Fran.)
 43 empto] emptos λ emptis ψ a. ras. dragmis F λ’ dragmis
 E γ ζ’ deprenderis E γ (v σ a g r et Fran.) dephenderis F λ (et β
 dephen: l) 44 uoltu F λ’ (v r) y [Regin. i Vossianus] uultu E γ ζ’
 manum] manu λ 45 Dum quae F (a g r et β corr.) Dumque^{que} v
 Dum. l Dumque E γ λ (β’ σ) crispini γ F (β’ σ a g r) crispini E
 chrispini v crisippi F uar. y crissippi λ crysippi l uu. 46—91

DEFICIT v

ζ’ = codd. β’ σ a g r (l) praeter eos ex quibus aliae lectiones notan-
 tur; ζ = codd. σ a g r (l) praeter e. q. s.

46 coniunx E γ F (a g l r) iunx λ coniunx β’ σ aliena] si aliena
 Peerlk. dauum Ω’ (β’ σ a g) clauum^d r 47 cruce] crece E
 dignius] dignus φ

natura intendit, sub clara nuda lucerna
 quaecumque exceptit turgentis uerbera caudae,
 clunibus aut agitauit equum lasciuia supinum, 50
 dimittit neque famosum neque sollicitum, ne
 ditior aut formae melioris meiat eodem.
 tu cum proiectis insignibus, anulo equestri
 Romanoque habitu, prodis ex iudice Dama
 turpis, odoratum caput obscurante lacerna, 55
 non es quod simulas? metuens induceris atque
 altercante libidinibus tremis ossa pauore.
 quid refert, uri uirgis ferroque necari
 auctoratus eas, an turpi clausus in arca,
 quo te demisit peccati conscia erilis, 60
 contractum genibus tangas caput? estne marito

TESTIMONIA.

58 cf. Senec. epist. 37, 1: 'uri uinciri ferroque necari'

VARIA LECTIO.

48 intendit Ω' ζ' (et 4 codd. Bland.) incendit g (et Fran. uar.)
 y Benll. nuda lucerna] lucerna nuda E 49 Quaecumque γ excipit
 urgentis se y [3 Bland., cod. Pulmanni V] exceptit $E F$ ($\sigma a g l$ et
 β) exceptit r excipit Fran. excoepit γ accepit λy turgentis] turientis
 E urgentis $F 1$ ($l 1$ et Fran.) y u. 50 omis. y [Monac. quintus] opp.
 Acr. 50 equum y [Gronou.] equum Ω' ζ' suppinum λ
 u. 52 omis. γ pr. opp. schol. Γ 52 Ditior E forme $E \lambda$
 eodem] edem $E 1 \gamma$ 53 tu cum] Tecū F ($l 1$) (sed tu cum F uar.
 $l 2$) opp. Ac. 54 Dama] clama E pr. damma $g r$ 55 lacerna γ corr.
 $F \lambda \zeta'$ lucerna $E \gamma$ pr. (l pr. r uar.) 56 'simulas?'] simulas, Doe-
 derlinus induceris] educeris F uar. y 57 Altercante $\gamma F \lambda'$ (β'
 $\sigma a r$ corr. altercantibus r pr.) Alī candente E Alternante ηy [Ar -
 gent. III a. ras. Paris. 8213] 58 refert uri] refertur $Pph.$ refer-
 turi $l 1$ refert] refert ψ refertū φ uri] urgi y [Mellic.] uri
 uirgis] uirgis uri y opp. Ω' ζ' (et V) uinciri uri Linkerus 'uri flammis,
 uirgis secari, ferro necari' Acr. 59 turpi] turbi E archa λ' (g
 et β) 60 demisit $E \gamma$ ($g l r$) dimisit $F \lambda$ ($\beta' \sigma$) peccati conscia
 herilis demisit $E \gamma$ pr. peccati demisit conscia erilis a peccati demisit
 (peccatis dim: Mellic.) conscia herilis y [Dresd. III Mellic.] d: pec-
 cati (pect: r) conscia erilis (uel her:) cett. ζ' erilis F ($\beta' a g l$) y [Regin.
 Vossianus] herilis $E \gamma \lambda$ (σr) 61 Contractum γF ($\beta' \sigma a r$) Contractu

matronae peccantis in ambo iusta potestas?
 in corruptorem uel iustior. illa tamen se
 non habitu mutatur loco, peccatur superne.
 cum te formidet mulier neque credat amanti, 65
 ibis sub furcam prudens dominoque furenti
 committes rem omnem et uitam et cum corpore famam.
 euasti. credo, metues doctusque cauebis;
 quaeres, quando iterum pauas iterumque perire
 possis, o totiens *seruos! quae belua ruptis, 70
 cum semel effugit, reddit se praua catenis?
 “non sum moechus” ais; neque ego, hercule, fur, ubi uasa

VARIA LECTIO.

E Contractum ut λ' ψ 2 (g et fere omn. Cruq.) caput] capud *E*
 capt. λ 62 ambo *E γ F* (β' a g r) ambos λ' (σ) 'pro in ambos'
gloss. F uu. 63—65 eiebat Kirchnerus 63 tamen] etenim
Peerlk. 'tamen] enim aut habundat' *gloss. F* 'adultera enim supra
 adulterum nihil committit criminis neque habitum suum mutat. id
 est non deponit ingenuitatis insignia neque locum mutat. id est
 non exit de domo sua . . .' *schol. F* 64 motatur *E* pec-
 catue *E γ ζ'* (et eodd. *Bland.*) peccatque *F λ* (et β *corr.*) *y* pec-
 catue *y Pph.* spectetque *Horkelius* mutatur *Apitzius* superne
 Ω' (σ g r et β) *Pph.* *schol. F* supne *y* [*Fran.*] a n. l. supene *y*
 [*Paris.* 10403] supne *y* [*Regius*] supine *Petrus Nannius* superbe
Praedicomius sequens, te *Withofius* pudenter *Peerlk.* u. 65 omis.
y [*Lips. pr.*] opp. *Aer.* 65 cum] ·τ·cū ψ te] se *Hitzigius*
 opp. *Aer.* formidet] formidat *r pr. y Doederlinus* credat] cre-
 dit *y Doederlinus* 66 prudens] imprudens *Peerlk.* furenti]
 prudenti λ 67 Committas γ *pr. y* Committes *E γ corr. F ζ'*
 Cōmites λ uitam et cum corpore famam] famam et cum corpore
 uitam *Peerlk.* cum] omis. *E* 68 euasti] Euasit *F uar.* (φ
uar. ψ 2 uar.) opp. *gloss. F*: 'i. euasisti' euasti? metues, credo
y Bentl. euasti? credo metues *Kirchnerus* metues doctusque
E F λ' (β' a r) metuens doctusque γ (g) doctus metuensque σ
 69 Quaeres *F 2* (σ a l r et β) Quae res γ *pr.* (et *Fran.* 1)
 Queres *E* Quacris *F 1 λ* (et β *corr.*) Quers *g y* iterum] omis. λ
 pauas] pecces *Peerlk.*

70 REDIT ε: Ω' = *E γ F λ' ε*

70 tociens ε (σ a et *Fran.*) tocies *g* seruos Ω' ζ' que *F λ'*
 q. ε belua] beluarua *E* 71 semel] se me ε praua] priua
Cruquius, prae, *Peerlk.* 72 moechus γ *F ε* (a *corr. l*) moechus^h

praetereo sapiens argentea. tolle periculum,
iam uaga prosiliet frenis natura remotis.
tune mihi dominus, rerum imperiis hominumque 75
tot tantisque minor, quem ter uindicta quaterque
inposita haut unquam misera formidine priuet?
adde super dictis quod non leuius ualeat: nam,
siue uicarius est qui seruo paret, uti mos
uester ait, seu conseruos; tibi quid sum ego? nempe 80
tu, mihi qui imperitas, alii seruis miser atque
duceris, ut neruis alienis mobile lignum.
quisnam igitur liber? sapiens sibi que imperiosus,
quem neque pauperies neque mors neque uincula terrent,
responsare cupidinibus, contemnere honores 85

TESTIMONIA.

74 cf. *ecbasis captini* u. 1040: 'tunc uaga prosiluit frenis natura remotis' 85 'ut supra: responsare cupidinibus' *Porph.* ad II 7, 104

VARIA LECTIO.

λ (r) moelchus E mechus β'σ a pr. g ais] ait g y Pph.' aio γ pr.
ercule E uasa] uisa g (et V) 73 Pretereo F Pretero λ'
'prudens p̄tereo] 'Tumens (timens Fran.) legitur et prudens sub eadem significatione' *schol.* Γ periculum] pictum F uar. (perictū l uar.) opp. *schol.* γ 74 iam] tunc *ecb. capt.* prosiliet] prosiluit *ecb. capt.* natura] nata E 1 77 Inposita E ε (σ) Imposita γ F λ' ζ' haut E λ (σ) haud γ F ε ζ' unquam γ F λ' ε (β' σ a) unquam E (g r) priuet] priuat ε F uar. (β') y opp. *schol.* γ (BRIUAT l uar.) 'liberet (laboret Fran.)' *gloss. Fran. Voss.* 'liberauit' *gloss.* Γ (E γ) 78 super E γ ε φ 2 (β' σ a g l r 2 uar.) supra F λ (r) 79 paret] parat ε opp. *gloss.* Γ (E γ) paretpar ψ uti mos E γ ε F 2 ζ' ut imos g ut est mos F λ y 80 agit σ y conseruos a 1 conseruus Ω' ζ' quod Ω' ζ (et 1 Bland.) quid β' σ a g l 2 81 imperitas E γ F λ' ζ' inperitas ε alii E ε φ p. ras. (β' σ i a r et V cum 2 aliis codd. *Cruq.*) aliis γ F λ' (σ 2 g et β corr.) 82 du- ceris] Duceres ε 'traheris' *schol.* Γ lignum] signum auctore Iano Douza patre Bentleius opp. *schol.* Γ 83 Quis nā E que E γ F λ (σ a g r et V) qui ε (β' l) cf. *Stat. silu.* II 6, 16 sq.: 'qui sponte sibi que imperiosus erat' u. 84 post u. 87 ponit *Peerlk.* 85 responsare cupidinibus] 'percontatiue legendum' *Porph.* ad u. 104 contemnere γ (a g l) contempnere E F λ ε (β' σ r) honores] honorē ε y

fortis, et in se ipso totus teres atque rotundus,
 externi nequid ualeat per leue morari,
 in quem manca ruit semper fortuna. potesne
 ex his ut proprium quid noscere? quinque talenta
 poscit te mulier, uexat foribusque repulsum 90
 perfundit gelida, rursus uocat. eripe turpi
 colla iugo, "liber, liber sum", dic age. non quis:
 urget enim dominus mentem non lenis et acris
 subiectat lasso stimulos uersatque negantem.
 uel cum Pausiaca torpes, insane, tabella, 95
 qui peccas minus atque ego, cum Fului Rutubaeque
 aut Placideiani contento poplite miror
 proelia rubrica picta aut carbone, uelut si

TESTIMONIA.

86 Augustin. de quantitate animae 27 [I 414^c Ben.] cf. Anson. ed. 16, 5 sq. 'securus, mundi instar habens, teres atque rotundus externae nequid labris per leuia sidat' 88 'in — fortuna' florileg. Parisin. 8069 Nostradam. 188

VARIA LECTIO.

86 totus teres, *Lambinus* totus, teres *Bentl.* teres] terr^s & *E* opp. *Augustin.* 'in se teretes dicuntur qui ab alio non qu(a)erunt quod faciendum sit sed ipsi per se inueniunt' *Acr.* 87 nequid] ne quit *F* 1 per leue] pleue *F* pleua ψ uar. pleuet ϕ uar. 'Metafora a leui ligno siue marmore' *Acr.* uu. 88 — 90 post u. 91 ponit *y* [*Fran.*] 88 manca] manna *floril. Nostr.* 188 potesne *E* ε *F* p. ras. (β' σ a uar. *g* l p. ras.) potestne γ λ' (*a* r) 89 proprium] propium *E* γ (*a*) 92 *REDIT* ν

ζ' = *codd.* β' ν σ a *g* r (*l*) praeter eos, ex quibus alia lectio notatur: ξ = *codd.* ν σ a *g* r (*l*) praeter e. q. s.

liber liber] liber ε (*l* pr.) *y* 93 *Vrguet* a *g* acris *E* λ ε (*y*) *y* [β *Gronou.* 1 *Valentian.*] acres γ ξ 94 lasso stimulos] lasso, s timulos ψ stimulos] stimulus *E* pr. uersat] uexat *y* ex gloss. *I'*: 'regit uexat' negantem] neganti *Peckl.* 95 torpes] topens ε torp^s & *E* 'stupes miraris' gloss. *I'* insanæ *F* 96 Quid *E* 'quomodo' gloss. *I'* ego] omis. ε *y* 97 Au¹ γ placide iani γ λ' *F* 2 (*v* r) placideiani *E* placide iani *a* (et β) placidiani ε (σ placidi iani *Fran.*) paci deiiani ψ 1 pacideiani ϕ 1 *Pph.* (pacide iã *Pf.*) Pacidiani *y* [1 *cod. Bland.*] pacide iani *g* ef. *Lucil. ap. Non.* 4, 64: 'cum Pacideiano hic componitur' contento] ctempto *E* opp. *Pph.* schol. *I'* 98 Proelia γ ε (*a* l r) Praelia *E* λ (σ *g* et *Fran.* Pliã ν Prelia β) uelud γ

re uera pugnent, feriant uitentque mouentes
 arma uiri? nequam et cessator Daus; at ipse 100
 subtilis ueterum iudex et callidus audis.
 nil ego, si ducor libo fumante: tibi ingens
 uirtus atque animus cenis responsat opimis?
 obsequium uentris mihi perniciosius est cur?
 tergo plector enim. qui tu inpunitior illa, 105
 quae paruo sumi nequeunt, obsonia captas?
 nempe inamarescunt epulae sine fine petitae,
 inlusique pedes uitiosum ferre recusant
 corpus. an hic peccat, sub noctem qui puer uuam

TESTIMONIA.

107 Hildebert. moral. philos. 985 109—110 'an — strigili?'
 Prisc. VII 14, 70

VARIA LECTIO.

99 mouentes *E* γ φ 2 ψ corr. ζ' mouentis ε *F* uar. (l 1) morien-
 tes *F* λ 100 et] omis. *F* λ' (ν ι) γ opp. *Ac.* 'Si inquit pictura
 fuerim fortassis delectatus et moras fecero, statim dominus stoma-
 chatur' *schol.* γ dans ε dauus *cett.*' 101 u&erē *E* calidus ε
 102 nil] nihil *Pph.* *Porph.* *Ac.* si ducor] si ductor γ seductor
Pph. 103 cenis γ (α g et β) caenis *E F* λ' ε (ν σ r et *Fran.*)

responsat] respondat *E* opimis] opinis ε 104 perniciosus γ perni-
 ciosius *E F* λ (ν α g r et β) perniciosus ε (σ et *Fran.*) pnitiosus l' per-
 contatiue (pcontinuatiue *F*) legendum' *Porph.* *schol.* *F* 105 tergo
 plector. enim qui *Peerlk.* 'nam ego uapulo' *Acr.* qui tu *E F* 2
 ζ' (et *omn. codd. Cruq.*) *Ac.* qui tu r quid tu γ λ (α) quid (*om.*
 tu) ε qui dum *F* 1 (l 1) 'unde tu quo modo?' *gloss.* *I* inpunitior
E λ' (et β inpunior g) *Ac.* impunitior γ *F* ε ζ impunior r
 'interrogatiue hoc totum dicit affirmans ita esse ut dicit' *schol.* *I*
imitatus est Persius 5, 129 *sqq.*: 'sed si intus et in iecore aegro
 nascuntur domini, qui tu inpunitior exis atque hic, quem ad stri-
 giles scutica et metus egit erilis?' illa] ulla λ' 106 Que γ
 paruo sumi] aruosū in ε sumi] svmi *E* obsonia *E F* λ' (β' σ g
 r) ipsonia γ opsonia ν α u. 107 omis. ν pr. 107 petite *E*
 108 Inlusi *E F* λ' ε (r et β) Illusi γ (σ α g et *Fran.*) Inlusi ν lassati
 uel inflati uel collapsi *Peerlk.* illuduntque . . . et ferre *idem* pedes]
 omis. ε uiciosum ε 109 peccat] peccauit *Priscianus* noctem]
 nocte ε opp. *Priscian.*

furtiua mutat strigili? qui praedia uendit, 110
 nil seruile gulae parens habet? adde quod idem
 non horam tecum esse potes, non otia recte
 ponere, teque ipsum uitas *fugituios et erro,
 iam uino quaerens, iam somno fallere curam;
 frustra: nam comes atra premit sequiturque fugacem?. 115
 unde mihi lapidem? 'quorsum est opus?' unde sagittas?
 'aut insanit homo aut uersus facit'. ocus hinc te
 ni rapis, accedes opera agro nona Sabiuo.

VIII

Vt Nasidieni iuuit te cena beati?
 nam mihi quaerenti conuiuiam dictu's here illic

TESTIMONIA.

113 'et hic erro, nis. i. uagus quilibet et instabilis; unde Horatius in sermonibus: teque — erro' gloss. Mai class. auct. VIII 186

II 8. 1 Prisc. XVII 5, 38 2—3 'nam — die' Prisc. XV 3, 14

VARIA LECTIO.

110 Furtiua Ω' ζ' (et omn. codd. Cruq.) Priscian. Furtiuam y
 Prisciani 2 codd. ap. Krehl. mutat] motat E' predia ψ
 111 seruile] seruire ε corr. y gulae E φ 1 112 tecum] te :::: ε
 potes] putes E pr. ocia E 113 'uitas] se uitant' gloss.
 Γ uitans Peerlk. fugituius Ω' ζ' glossar. Mai et erro Ω' ζ'
 (et V) glossar. Mai ut erro r (et 3 Bland.) et erras y opp. schol.
 γ ut erras Peerlk. 'erro] nomen est' gloss. Γ 'Errones dicuntur
 qui inopes sunt consilii; hic erro, sicut popino uel ganeo' Acr. cf.
 edict. aedil. ap. Gell. III 2, 1: 'quis fugituius errore sit'
 114 q̄rens F querens γ ε querens E λ 115 sequiturque; fuga :::: ε
 117 ocus γ F λ otius E ε u. 118 REDIT C

Ω' = E γ C F λ' ε

118 nona] noua ε (σ 1) y

II 8. AD FVNDANIVM φ 2 (l AD FVNDANVM Fran.) AD FVN-
 DANIVM CENAM NASIDIENI REFERENTEM (REFERRE r) σ r
 inscriptione carent Ω (v a g et β) 'hanc ad Fundanium scribit' Porph.'

1 ut] qui Iahnus opp. Pph.' 'quomodo qualiter' Acr. nasi
 dieni F iuuit te] inuite λ inuite λ 1 cena C (g r et β) caena cett.
 (v σ a et Fran.) 2 q̄renti F querenti E γ C λ conuiua γ quae-
 renti conuiuiam] conuiuiam quaerenti Priscianus Bentl. opp. schol. Γ
 epist. dictus Ω' ζ' dictu's (= dictus es) conieci dictus here]

de medio potare die. 'sic ut mihi nunquam
 in uita fuerit melius'. dic, si grane non est,
 quae prima iratum uentrem pacauerit esca. 5
 'in primis Lucanus aper; leni fuit Austro
 captus, ut aiebat cenae pater; acria circum
 rapula, lactucae, radices, qualia lassum
 peruellunt stomachum, siser, allec, faecula Coa.
 his ubi sublati puer alte cinctus acernam 10
 gausape purpureo mensam pertersit, et alter

TESTIMONIA.

schol. γ (non Bamb. Fran.) epist. I 5, 2 5 'ut in sequentibus: iratum uentrem' Porph. serm. II 2, 18 8 cf. cecasis captiui u. 146: 'sunt mihi lactucae, radices, semina siluae' 9 Prisc. VI 4, 20 'siser — Coa' glossar. Mai [class. auct. VIII 230]. 10—11 'his — pertersit' Prisc. VII 11, 55 'acernam — pertexit' glossar. Mai [class. auct. VIII 15] 11 'gausape purpureo mensam pertersit acernam' Prisc. VII 15, 74

VARIA LECTIO.

dicti : : : re ε here Ω' ζ' Priscianus heri σ pr. y schol. γ epist. cf. Quintil. I 7, 22: 'here nunc e littera terminamus: at ueterum comicorum adhuc libris inuenio: heri ad me uenit, quod idem in epistulis Augusti, quas sua manu scripsit aut emendauit, deprenditur' I 4, 8: 'in here neque e plane neque i auditur' 'heri et here (& here & heri E) potest dici' schol. Γ illic Ω' ζ' Priscian. schol. γ epist. illuc y Peerlk. 3 potare] patare schol. γ epist. sic ut] sicut C φ (v) nunquam E C (g) numquam cell. ζ' 4 dic — non euanuit ε dic E γ C ζ' (et omn. codd. Cruq.) da F λ (β 2) y si] sic γ (a 1) 5 Que γ uentrem] tre ε uentre l 1 placauerit F λ ε (v a corr. g et β) pacauerit γ C E 2 (a pr. l corr. r et Fran. puc: l pr. pa cauerat σ) peccauerit E 1 y esca] : : : ε 6 In primis E C (v g l r) In primis F λ ε (β' σ a) Imprimis γ fuit] fluit ε opp. Pph. hic fuit Peerlk. opp. Pph. 7 cenae C ε (r et β cene g) caenae E γ F (v σ a l) caene λ 8 Rappula ε (β' σ) Rapula E γ C F λ' (v a g r) Pph. lactucae radices] radices lactucae ēt, Peerlk. opp. Pph. et ccb. capt. lassum] lapsum ε 'fastidiosum' gloss. Γ

9 allec γ C λ' ε ζ' allec F hallec E (r) alec y glossar. Mai faecula E γ C F λ' glossar. Mai fecula ε y [omn. codd. Cr.] Coa] coha F λ ε (β') choha l choa v coa g co& C 'Coa, piper allece non sine aceto' Priscianus praue admixto u. 49 10 ubi E γ φ 2 uar. ψ 2 (v corr. σ a g l r et β) ut C F λ ε (v pr. et Fran.) y Priscianus 'posteaquā' gloss. γ sublati] sublatas λ opp. Priscian. 11 pertersit] pertexit glossar. Mai coni. Cruquius d'tersit g y cf. Lucil. ap.

sublegit quodcumque iaceret inutile quodque
 posset cenantis offendere; ut Attica uirgo
 cum sacris Cereris procedit fuscus Hydaspes
 Caecuba uina ferens, Alcon Chium maris expers. 15
 hic erus: "Albanum, Maecenas, siue Falernum
 te magis adpositis delectat: habemus utrumque."
 diuitias miseris! sed quis cenantibus una,
 Fundani, pulchre fuerit tibi, nosse laboro.
 'summus ego et prope me Viscus Thurinus et infra, 20
 si memini, Varius, cum Seruilio Balatrone
 Vibidius, quos Maecenas adduxerat umbras.

TESTIMONIA.

15 Prisc. II 8, 46 cf. incerti excerpta argumenti grammatici § 56
 p. 210 Eichenf. et Endl.: 'Caecuba uina optima dicuntur'

21 cf. schol. Fran. ad serm. I 2, 2: 'balatrones autem luxuriosas
 ac perditos uocat a Sernilio Balatrone (balatronę cod.) cuius in secundo
 meminit'

VARIA LECTIO.

Prisc. VIII 50: 'purpureo tersit tunc latas gausape mensas'

12 qđcunq; *E C* quodque ψ 13 cenantis *C y* [β 1 *Lips.*] caenantis
F ε cenantes γ (*g r* et β 2 *Fran.*) caenantes *E* λ' ψ *superscr.* (ν σ *a*)
 offenderet ε (*et Fran. a. ras.*) 14 cereis *E* hydaspes *E C*
 ε (β' ν *l r*) *Pph.'* hydaspes *F* hydapes λ hidaspes γ (σ *a*) hyda^spes *g*

15 Cae^ouba ψ (*sed* ψ *marg.* Cecuba) al cēchiū ε alēchiū *C*
 16 erus Ω ξ herus (ν σ et β) albinum *C* maecenas *E C* φ ε (*a*
l r) mēcenas γ mecaenas ψ meceenas λ mecenas ξ' ualernū *E*
 17 appositis *E* γ (σ *a g*) adpositis *C F* λ' ε (β' ν *r*) 18 set γ
 cenantibus γ *C* (β' *g r*) caenantibus *F* λ' ε (ν σ *a*) canentib; *E* una]
 unam λ *a. ras.* 'simul' *gloss.* *F* 19 Fundā ε Fundāⁿⁱ *E* pulcre
F ε *opp. gloss.* *F* 20 et] *omis.* *C* prope] pro ε (β' ν et *V*)

Thurinus γ *F* ε (β' ν *a l r*) thurrinus *E* thrin^u' λ turin' *C* (turinus σ
²trinus *g*) Turanns *Fabricius cont. Ouid. Pont. III 16, 29* 20—
 21 Thurinus — Varius] *omis.* *y* [*Gronou.*] uu. 21—23 *omis.* *y*
 [*Regin. 1*] 21 si memini] seminici ε uarias λ balatrhone γ *C F*
 λ' (ν *a*) balatrone *E* ε (β' σ *g*) balatrhone *r* 'Balatrones dicuntur deri-
 sores, liberiores in loquendo, procaciores abiecto' *schol.* *F* 22 Vbi-
 dius λ *opp. Pph.'* *Porph.'* quos Ω' (β' σ 2 *uar. a r*) *Pph.'* *Porf.*
 quas ν σ *g y Porph.* maecenas *C* ε (ν *l r*) *Pph.'* mecaenas λ mecca-
 nas *E* γ *F* (β' σ *a g*) adduxerit *C y* adduxerat *cett.'* ξ' *Pph.'*

Nomentanus erat super ipsum, Porcius infra,
ridiculus totas simul absorbere placentas.

Nomentanus ad hoc, qui, siquid forte lateret,
indice monstraret digito: nam cetera turba,
nos, inquam, cenamus auis, conchyliis, piscis,
longe dissimilem noto celantia sucum;
ut uel continuo patuit, cum passeris atque
ingustata mihi porrexerit ilia rhombi.

25

30

post hoc me docuit melimela rubere minorem
ad lunam delecta: quid hoc intersit, ab ipso
audieris melius. tum Vibidius Balatroni

“nos nisi damnose bibimus, moriemur inulti;”

TESTIMONIA.

26 cf. Sedul. op. pasch. III 214: ‘cetera turba latet, numero
nec clauditur ullo’ 29. 30 Prisc. XVII, †init. add. in codd. RDI

34 cf. Ioann. Saresber. VIII 8: ‘si apud Nasidienum conuiuiae con-

VARIA LECTIO.

uu. 23 sq. omis. λ 1 add. marg. λ 2 inter uu. 9 et 10

23 portius γ C porticus E 24 simul E γ λ ψ uar. (σ a l 2 r) schol.
γ semel C F ε (β' v g l 1 et 1 Bland.) absorbere E γ C F (v σ a g l
absorberet r) Pph.' absorbere λ ε (β' et 2 Bland.) ‘pro absorbendas’
(ad sorbendam Porph.) Porph.' 25 Nonmentan' λ 26 mostrar&
y [Lips.] opp. Pph.' monstrare E cetera γ (v σ a l et Fran.)

27 inquam] tamquam Peerlk. ‘efexegesis’ gloss. γ caenam E γ
ε (v σ a) cernam' C cenamus F λ' (β' g r) gluttimus Gust. Kruegerus
auis C F ε (v ut uid.) y [β pr. Lips. Valentian.] aues E γ λ'

ψ corr. (σ a g r et β corr. Fran.) conchyliis ε cochylia γ conchilia

E C F λ' ζ' piscis y [Paris. 8213] pīscēs Ω' ζ' 28 dissimilem
noto] dissimili notum Peerlk. opp. Acr. celantia φ succum λ
(et Fran.) secum F 1 post u. 28 uersum hunc fere: ‘ingenitos (uel
natiuos) ignari expulsos arte sapes? intercridisse putat Doederlinus

29 atque] assi et y [?] Bentl. uu. 30 sq. inuerso ordine
habet y [β] opp. Priscian. u. 30 omis. ε opp. Priscian. 30 An-
gustata ψ 1 opp. Priscian. incrustata Horkelius porrexerit E γ
C F λ' (β' v g r 2) Prisciani cod. R porrexit r 1 y [Dessau. II Paris.
8214] Prisciani cod. I Marcilius et Horkelius porrexerat σ a y

Prisciani cod. D Bentl. 31 melimela] m&im&a F uar. y rubera

φ 33 balatroni E γ C φ λ' (v a r) balatroni ψ labatroni ε balatroni
β' σ g 34 dampnose β' damnosi Peerlk. opp. Ioann. Sar.

et calices poscit maiores. uertere pallor 35
 tum parochi faciem nil sic metuentis ut acris
 potores, uel quod male dicunt liberius uel
 feruida quod suptile exurdant uina palatum.
 inuertunt Allifanis uinaria tota
 Vibidius Balatroque, secutis omnibus; imi 40
 conuiuiae lecti nihilum nocuere lagoenis'.
 'adfertur squillas inter murena natantis
 in patina porrecta. sub hoc erus "haec grauida" inquit
 "capta est, deterior post partum carne futura.
 his mixtum ius est: oleo, quod prima Venafri 45
 pressit cella; garo de sucis piscis Iiberi;

TESTIMONIA.

ueniant, sordidus displicet apparatus, domus incomposita susurris incru-
 statur, et auaritia illius, qui tricliniis praeest, conuiuiarum irrisoriam
 prouocat gulam, ut quum Alifanis uinaria tota inuenterint, submurmur-
 ent inuicem illud Horatii: nos, nisi damnose bibimus, moriemur in-
 ulti' Verg. Aen. II 670: 'numquam omnes hodie moriemur inulti'
 39 'inuertunt Alifanis uinaria' glossar. Mai [class. auct. VIII 44]

VARIA LECTIO.

moriamur γ C F λ' ε ζ' Ioann. Saresber. moriamur E ψ 2 (σ 2) y 'It
 ferro moriamur et non uindicemur si non multum biberimus' schol. I'
 35 poscit Ω' ζ' (et omn. codd. Cruq.) poscunt y [maiores]
 meliores y [Valentian. cum aliis] opp. schol. γ 36 parrochi γ
 nil] nihil ψ a. ras. ε (l r) sic] sit E ut] $\&$ E in ε 'tāquā' gloss.
 γ acris E γ F λ' (σ corr. a r) acres C ε ζ'

uu. 37—83 DESVNT in ε ; $\Omega' = E \gamma$ C F λ'

37 potores] Potures C male dicunt Ω' 38 suptile y [Mon-
 tepess.] exurdant Ω' ζ exurdat g exurdant y 39 alifanis λ
 glossar. Mai alii fanis F 1 Pph.' alii lifanis v allifanis cett. ζ'

40 Vbidius λ opp. schol. γ balathro C φ λ' (v) balatro ψ balatro
 E γ ζ' imi E 1 γ (v a g r et Fran. 1 4 Bland.) schol. γ Voss. imis
 C F λ' E 2 (σ et β Fran. 2) 41 nichilum λ' nocue^r λ laconis
 F 1 lagoenis E γ C ψ 2 (a) lagenis φ 2 (β' σ l r) logenis λ lagēnis v
 laguenis g u. 42 omis. g 42 Adfertur E C (r et β 1) Affertur γ
 F λ' (v σ a et β 2 Fran.) squillas ψ y scillas l 1 natantis Ω
 (β' a r) y [Lips. Paris. 8214] natantes ψ corr. (v σ l) 43 pa-
 cina E 1 erus Ω' ζ herus v y heros β' haec] aec λ hec E
 grauida] gaudia λ opp. schol. I' inquit E C 46 cella] omis. E

uino quinquenni, uerum citra mare nato,
 dum quoquitur (cocto Chium sic conuenit ut non
 hoc magis ullum aliud); pipere albo, non sine aceto
 quod Methymnaeam uitio mutauerit uuam. 50
 erucas uiridis, inulas ego primus amaras
 monstraui inquoquere; inlutos Curtillus echinos,
 ut melius muria quod testa marina remittat".
 interea suspensa grauis aulaea ruinas
 in patinam fecere, trahentia pulueris atris 55
 quantum non Aquilo Campanis excitat agris.
 nos maius ueriti, postquam nihil esse pericli
 sensimus, erigimur; Rufusposito capite, ut si

TESTIMONIA.

47 cf. ecbasis captiui u. 731: 'quinquennis uini sitis est citra mare nati' 49 Prisc. VI 4, 20 (del. rh): 'piper allece non sine aceto' in marg. r: 'hoc magis ulla mali ut [lege: ullum aliut] piper albo non sine aceto' 54—56 Seruius ad Aen. I 697 (non Cassell.) 58 cf. Appulei. IIII 24, 290: 'quidni? quae inter genna sua deposito capite sine modo flebat'

VARIA LECTIO.

47 quinqueni γ 48 quoquit² λy [*Regin.*] coquitur *cett.* ζ'
 50 methymneam γ (g) me thymneã *C* methimneã *F* λ' (v a r et *Fran.*)
 methimnaeã *E* metimneam σ motauerit *E C* mutauerat y *Aldus opp.*
cett. ζ' (et *omn. codd. Cruq.*) *schol.* γ 51 Aerucas $\lambda \varphi$ *corr.*
 ψ *marg.* Aerucas ψ Erucas *E C* Arulas uel Arusas φ *pr. ut uid.*
 Erucas γ uiridis *E C* (β') y [*Valentian.*] uirides γ *F* (v σ a l luri-
 des g) uirides λ 52 inquoquere *F* $\lambda' y$ [*Fran. Gronou.*] incoquere
E γ C ζ 'Quidam sic legunt. Inulas et erucas (erucis v) monstraui
 incoquere (inquo: *Fran.*) inluto in cinere. ut sit Scurtillius (scru-
 tillilus *Fran.*) nomen. Alii inlutos echinos legunt . . .' *schol.* *I'*
 inlutos Ω' ζ' (et *codd. Bland.*) illutos σ inlotos uel illotos y *Bentl.*

curtilus λ cortillus *C* 53 quod Ω' ζ' quo y [*V et Pulmanni*
cod. H] quam y *Bentl.* que y [*Regius*] 'deest cum' *gloss.* γ *Voss.*
 murina *C* remittat γ *F* λ' ($\beta' v \sigma$ *superscr. a r*) remittas *E pr.* re-
 mittit *E corr.* *C* (σ g et *omn. codd. Cruq.*) *Bentl.* 54 grauis Ω'
 (v a g) y [*Gronou. Lips. Mellic. Regin. i Valentian.*] *Pph.* graues
 $\beta' \sigma r$ *Seruius uolg.* aulaea γ *Porph.* *Seruius uolg.* aulea *E C F*
 $\lambda' \zeta'$ *schol.* *I'* 55 fecere γ fere *C* atris φ 1 56 aquilo ψ
 57 post quã *F* (l) nihil *C* uu. 59—95 DEFICIT 1

filius immaturus obisset, flere. quis esset
 finis, ni sapiens sic Nomentanus amicum 60
 tolleret: "heu, Fortuna, quis est crudelior in nos
 te deus? ut semper gaudes inludere rebus
 humanis!". Varius mappa conpescere risum
 uix poterat. Balatro suspendens omnia naso,
 "haec est condicio uiuendi" aiebat, "eoque 65
 responsura tuo nunquam est par fama labori.
 tene, ut ego accipiar laute, torquerier omni
 sollicitudine districtum, ne panis adustus,
 ne male conditum ius adponatur, ut omnes
 praecinctorum recte pueri comptique ministrent? 70
 adde hos praeterea casus, aulaea ruant si,
 ut modo; si patinam pede lapsus frangat agaso.
 sed conuiuatoris uti ducis ingenium res

TESTIMONIA.

64 cf. Hieronym. epist. 85 ad Paulinum 4: 'ne me putes in modum
 rustici Balatronis cuncta Origenis reprobare quae scripsit' Pers. 1, 118:
 'callidus excusso populum suspendere naso' 73—74 'Multorum in-

VARIA LECTIO.

59 immaturus $\gamma \varphi \lambda$ ($\beta' \nu a r$) immaturus immaturus ψ $\bar{\imath}$ matur⁹
 σg immaturus *C*; *E n. l.* 60 $\bar{\imath}\bar{\imath}$ tanus λ 62 inludere Ω (*a r*)
 illudere ξ' 63 Human⁹ λ uariis *F 1* mappā *C* cōpescere *E C*
 conpescere *cett.* ξ' 64 balathro *C F \lambda* (νr) balatro *E* ($\beta' \sigma g$) bara-
 thro γ (*a*) 65 *inde a u.* 65 **DEFICIT** ν

$\Omega = E \gamma C F \lambda$; $\xi' =$ aut omnes *codd.* $\beta' \sigma a g r$ aut horum
codd. ea pars, ex quibus non alia lectio notatur; $\xi =$ aut omn.
codd. $\sigma a g r$ aut e. q. s.

haec] Hoc γ *pr.* Hec γ *corr.* condicio *E F* (σg) conditio $\gamma C \lambda$
 ($\beta' a r$) 66 nunq *E* numquam *cett.* ξ' par] pars $\lambda a. ras. omis.$
 γ *pr.* 67 Ten *C* (σ) y accipiar] accipier ψ 'pascar $\epsilon\upsilon\varphi\alpha\nu\theta\omega\tilde{\omega}$ '
gloss. γ torquerier omni] torqueri (torquere φ) romani *F uar.*

69 ius] *omis.* ψ *pr.* adponat² *C* apponatur *cett.* ξ' 70 Precincti λ
 recte pueri *E F \lambda* ($\beta' \sigma a r$) recte pueri $////$ γ pueri recte *C* (g)
 comiti ψ 71 adde] addi *Peerlk.* hos] ^hos λ p̄terea *E F*
 p̄teā λ aulaea Ω ξ' ruant] ruunt y *Peerlk.* 73 Set γ *pr.*
 ducis] dicis γ *pr.* (*r pr.*) *opp.* *Acr.*

aduersae nudare solent; celare secundae”.

Nasidienus ad haec “tibi di quaecumque precaris, 75
commoda dent; ita uir bonus es conuiuiaque comis;”
et soleas poscit. tum in lecto quoque uideres
stridere secreta diuisos aure susurros’.

nullos his mallet ludos spectasse; sed illa
redde age quae deinceps risisti. ‘Vibidius dum 80
quaerit de pueris, num sit quoque fracta lagoena,
quod sibi poscenti non dantur pocula, dumque
ridetur fictis rerum Balatrone secundo,

Nasidiene, redis mutatae frontis, ut arte
emendaturus fortunam; deinde secuti 85
mazonomo pueri magno discernpta ferentes
membra gruis sparsi sale multo non sine farre,
piugibus et ficis pastum iecur anseris albi,

TESTIMONIA.

genium — secunde (hoc uerb. om. Nostr.)’ Vincent. Bellouac. spec. hist.
69 florileg. Parisin. 8818^a Nostrad. 188 74 florileg. Paris. 8069
78 Prisc. X 5, 29 81 sq. cf. ecbasis captiui uu. 986 sq.: ‘scrutor
raucisona, num sit quoque fracta lagoena? quod mihi poscenti non dan-
tur pocula uini’ 86—87 Prisc. VI 16, 81: ‘discernpta — farre’

VARIA LECTIO.

74 Aduerse γ 75 hec *E* tibi] ita *Peckl.* di] *omis.* *F* 1
 λ quęcunq; *E C* quecūq; λ precaris γ (σ a r) p̄caris *E* (*g*) p̄ceris
C F λ (β' σ *superscr.*) cf. *Mart.* VI 87: ‘di tibi dent et tu, Caesar,
quaecumque mereris’ 76 ita] ,ut *Peckl.* es] *es* ψ & ψ 1
es // φ est φ 1 *y* [*Paris.* 8214] 77 uideris λ 78 diuisos] diuis^{is}
psi diuissos *Prisciani cod. L* 80 uibidus *C* 81 Querit γ quo-
que *C* facta γ lagoena *E* γ (*a et Fran.*) lagoena *C F* λ laguena
g lagoena *F uar.* (σ r et β) 82 dantur *E* γ ψ (β' σ 1 a r) *ecb. capt.*
dentur *C* φ λ (σ 2 *g*) 83 *REDIT* ε

$\Omega = E \gamma C F \lambda \varepsilon$

83 fictis] uictis *E F uar.* balatrone *E* γ ε (β' σ a) *schol.* γ
balathrone *F* λ (*r*) abalatrone *C* alatrone *g* 84 Namsidiene λ 1
mutate *E* ε motatę *C* u. 85 *omis.* ω [*ed. Zarot.*] 86 magni *F* 1
87 gruis] grau^{is} λ 1 *opp. Priscian.* 88 pastum Ω ζ' *glossar.*
Mai pasti *y* pasto *y* pastae *Gruppen* alb^{is} ε 1 *ut uid.* albe *g*

et leporum *auolsos, ut multo suauius, armos,
 quam si cum lumbis quis edit. tum pectore adusto 90
 uidimus et merulas poni et sine clune palumbes,
 suauis res, si non causas narraret earum et
 naturas dominus, quem nos sic fugimus ulti, *
 ut nihil omnino gustaremus, uelut illis
 Canidia adflasset peior serpentibus Afris. 95

TESTIMONIA.

89—90 'et — edat' Prisc. XVII 7, 47

VARIA LECTIO.

albae y [*Bland. codex antiq. et Tons. ap. Cruq., Feae Suecouatic.*
 1701 a 1. m., *Pulmanni cod. H*] albi cett. ζ' album coni. *Grup-*
peus cf. Mart. XIII 58, 1: 'aspice, quam tumeat magno iecur an-
sere maius' 89 leporum] leporis r pr. (et *Fran.*) y auolsos
E γ *C F* λ ζ uolsos ε (et *Fran. 2 Bland.*) y inde a u. 90 **DEFI-**
CIT β 90 quis edit] qui sedit ψ pr. edit Ω ζ edat y *Priscia-*
nus 'pro edat' gloss. I tum] dum ε cum *E* ut uid. *C* y
 adusta ψ 1 opp. *schol. \gamma* 92 Suauis Ω ζ y [*Argent. III Berol.*
 269 *Fran. Gemblac. Gronou. Lips. Mellic. Montepess. Paris. 7976.*
 8214 a 2. m. *Nostrad. 184 Regin. Regius Valentian. cum aliis*]
 Suaues y 94 uelud ε ueluti y uelut illis] ueluti si y [*Mon-*
tepess.] *Bentl.* 95 adflasset *C F* λ ε (r) afflasset *E* γ (σ a g et
Fran.) peior Ω ζ peius *Peerlk.* afris *E* γ ε *F* uar. (a g r et
Fran.) atris *C F* λ (σ g uar.) Q. (*om. \lambda*) HORATHI · FLACCI · SER-
 MONV̄ LIBER SECVNDVS (· II · φ λ) EXPLICIT ∴ ∴ (· φ λ) *F* λ ORATHI
 FL · CARMEN SECVLARE EXPLICIT · INCIPIT LIBER EP̄LAR̄ sic ε
 SERMONV̄ LIB · II · EXPLICIT · INCIPIT LIB · I · EPISTOLARV̄
 σ FINIT DECIMVS LIBER HORATHI FELICITER a *Sermonum*
 liber hic finem dat uatis orati · r subscriptione carent *E* γ *C* (g)

FASCICVLVS II

Q. HORATI FLACCI

EPISTVLARVM LIBRI II

LIBER DE ARTE POETICA

RECENSUIT

OTTO KELLER

PRÆFATIO

— nonumque prematur in annum
membranis intus positis.

Tandem consilio poetae satis ad uerbum inpleto — uere enim anni **MDCCCXLI** huius libri fundamenta ac subsidia colligere coepimus — in lucem haec editio prodit, et cum ne tertium quidem uolumen, quo *προλεγόμενα* quae uocant includere in animo habemus, tam celeriter quam ipsi optemus perfectum iri praeuideamus, longiorem addidimus praefactionem. ac primum quidem beniuolis lectoribus et nostratibus et exteris, qui tam indulgenter ac benigne uolumen primum exceperunt, gratias maximas agentes, ut et hoc alterum, in quod plus etiam temporis et operae insumpsimus, id quod ex multo maiore codicum numero in hoc secundo uolumine in examen uocatorum et conlatorum apparet, acum plausum ferat rogamus.

Proximum est ut de codicibus nostris disputemus, quot in primi uoluminis praefatione non enumerati sunt. etenim accesserunt tres quattuorue primarii codices primi optimique generis:

1) *a* = unus ex uetustissimis Horatianis codicibus exeunte codex *a* saeculo nono uel ineunte decimo partim in membrana rescripta exaratus olim Auenionensis nunc Ambrosianus Mediolani adseruatus et signo O 136 instructus, quem ex eodem exemplo, quo Parisinum 7900^a iam in primo uolumine receptum, in codex *A* sermonibus et in maiore parte epistularum et in arte poetica deficientem, et ipsum partim rescriptum ineunteque decimo saeculo exaratum, fluxisse manifestum est. hunc codicem Mediolani ipsi contulimus; de non nullis locis dubiis Cerianius u. cl. bybliothecae Ambrosianae praefectus rogantis nos officiosissime per litteras certiores fecit. quibus locis duo codices *A* et *a* inter se consentiunt, quod quidem fere conuenit ubicumque *A* extat,

liber arche-
typus *A'* ambo codices siue potius archetypum signo *A'* denotauimus. quem si septimo post Christum n. saeculo adscripserimus haud sane nimis anticum aestimabimus.

codex *D* 2) *D* = codex Argentoratensis nota C VII 7 insignitus codex propter lectiones optimus, saeculo ineunte decimo ni fallimur oriundus, cuius grauissimas lectiones ad carmina pertinentis in primi uoluminis appendice supplementi loco exhibuimus. F. W. Bergmanni u. cl. beniuolentia adiuti domi eum ipsi contulimus. cum codicibus τ (id quod ex uolumine I cognoscere licet) et r proxime cognatus est, ita tamen, ut cum r minus arte sit cognatus; cumque *D* — carmina si exceperis — nisi in sermonibus et paucissimis epistularum locis plane non extet, in arte poetica autem plane deficiat, τ contra in sermonibus et epistulis prorsus deficiat et in sola arte poetica extet, liber archetypus *D'* construi uix poterat.

liber arche-
typus *D'*
codex *E* 3) *E* pars altera codicis ex duobus diuersis quondam libris manu scriptis compositi, saeculi XI, oriundi ex coenobio sancti Emmerammi Ratisbonensi, nunc Monacensis, signati Lat. 14685. quem codicem eadem ratione qua quondam Porphyriem Monacensem nanti (cf. uol. I praef. p. XIII) domi contulimus. cum hoc libro, cuius lectiones ad modum memorabiles sunt, ad uerbum fere consentit fragmentum (*e*) in bybliothea publica Stutgardiensis adseruatum nil nisi saturae primae uersus sextum ad 117mum complectens saeculi undecimi duodecimae. signatum est autem nota mss. poet. et phil. 53 (47). Stutgardiae id ipsi contulimus. quibus locis codices inter se consentiunt signo *E'* comprehendimus. quod siquis hunc librum archetypum saeculo octauo nonoue et Germaniae meridionali adscripserit, uix falletur.

fragmen-
tum *e*
liber arche-
typus *E'*
codex *B* Nec ad alterum codicum genus cuius primarius testis est Bernensis uetustissimus saeculi VIII—VIII (*B*) olim Floriacensis, quem in uolumine II Hermannus Vsenerus Hermannus Hagenius E. Kurtzius in usum nostrum liberalissime contulerunt, defuit nouom subsidium, quod domi conferre licuit. Monacensis enim quem modo laudauimus 14685 duabus partibus prorsus inter se diuersis manibus scriptis constat: illa pars quae signo *E* a nobis notata est, primo ordini adhaeret et cum codicibus *ADy* cognationis quodam uinculo coniuncta est; altera autem quam *C* nuncupauimus mirum quantum cum

codice *B* consentit ita, ut nullo paene negotio utriusque codicis liber archetypus construi et *B'* nota describi potuerit, nisi uariis mendis quae librarii codicum *B* et *C* pro se quisque fecerunt, hoc propositum ut ab usu alienum improbatum esset. nisi nos omnia fallunt, liber archetypus *B'* qui in artis poeticae uersu 440 defecit, litteris uncialibus in modum noti illius Salmasiani codicis scriptus erat. *

Ad tertii generis codices principes duo satis uetusti accesserunt hi: 1) conexus cum Parisino λ eiusdem aetatis (ineuntis saeculi \overline{X}) et oriundus e coenobio Bellouacensi Leidensis codex *l* = Lat. bibl. publ. nr. 28, quem coniuncta Pluygersi et Du Rieui benignitate adiuti, dum in Batauis degimus, domi conferre licuit. hic codex praeter λ uetustissimus eorum, qui Mauorti subscriptionem habent, omnino adeo cum λ consentit, ut longe plurimis locis duo codices uno signo λ' comprehendi potuerint. qui liber λ' et ipse Francogallicus octauo fere saeculo tribuendus esse uideatur, cum et λ et *l* ineunte decimo saeculo exarati sint. 2) praeterea accepimus librum archetypum ad modum anticum ex concordantibus lectionibus codicum δ et *d*. δ = codex Harleianus 2725 olim ex libris Ioannis Georgii Graeui professoris Vltraiectani, saeculi \overline{VIII} — \overline{X} ; *d* = codex Harleianus 2688 saeculi \overline{VIII} — \overline{X} . utrumque ipsi in museo Britannico Londinii contulimus ita, ut iam non, quod quidem in uolumine primo fecimus, niti opus esset conlatione illa Broukhusiana (cf. praef. uol. I p. XI), quae minus accurata erat quam desiderabamus. hac autem occasione reuocandum est quod in illa praefatione dictum erat, Broukhusii conlationem non esse eius codicis quem Graeuianum in Horatio a se edito Bentleius nuncupet. immo uero et Bentlei de Graeuiano et Broukhusii de codice ab ipso non nominato narrationes ex uno eodemque fonte deriuantur, idest ex nostro codice δ in bybliotheca Londiniensi quam maxima diligentia a nobismet conlato. dubitari sane poterat num eundem Broukhusius et Bentleius codicem enarrantes dicerent; qui cum more sui temporis non ea adhibita diligentia quae nunc nec immerito requiritur codices examinerent, accidit ut modo Bentlei modo Broukhusii culpa non nullis locis minime inter se consentirent. cum codice ut supra diximus alius eiusdem bybliothecae codex ad uerbum consentit. uideatur ex saeculo \overline{VIII} extremo originem trahere. quod sane

liber archetypus δ'

uehementer dolemus, uterque codex adeo mancus est, ut δ' codex apud Mediomatricos ni fallimur saeculo VII exaratus exceptis lyricis nisi initio sermonum et in epistularum parte restitui non possit. commemorandum est etiam unum ex pretiosissimis huius generis codicibus, qui in uol. I paruo tantum fragmento continebatur, a medio sermonum libro altero usque ad extremam autem poeticam, si lacunas aliquot exceperis, non deesse: dicimus ε = codicem Einsidlensem (nr. 361), quem a reuerendo patre Gallo Morelio ut domi conferre possemus rogatu nostro accepimus. praeterea qua est humanitate uir cl. gratissimum nobis fecit quod, dum plagulae typis exscribuntur, interrogatus a nobis compluris locos dubios reuidit.

codex ε

Ipsa, eremitarum in coenobio in Heluetiis nobis quondam commorantibus, ut locos quosdam, de quibus dubitabamus, iterum inspiceremus, narrauit sese uere anni h. s. XXXX in sancti Geroldi monasteriolo Tyrolensium sub monte Arula sito multos libros tegumentis membrancis inscriptis inductos repperisse, omnibusque diligenter resolutis cum alios codices tum Horatianum ε contexuisse. qui codex cum δ' et ν optimi tertiae classis libri uidentur esse.

Cum igitur additis pluribus haud spernendis codicibus (*DE'C*) primariorum codicum ubique quasi in aciem eductorum ac suo quorumque loco communi signo Ω comprehensorum numerus adeo auctus esset, ut spati parsimoniae seruiendum esset, π et τ in eorum codicum ordinem redigendos censuimus, qui communi signo ζ'' (uel ζ' uel ζ) notati non omnibus sed grauioribus tantum locis, at nimis potius quam parum saepe proferebantur. codices *G* = Gemblacensis collegii uetustum (= Pulmanni *G*) et *V* = codicem Blandinium uetustissimum, quia parum accurate conlati sunt et licet omnem operam et studium ad inuestiganda exemplaria contulissemus, reperiri non potuerunt, nec Ω neque ζ numero inserere ausi sumus. *V* codicis quidem lectiones, quod a quibusdam multum ponderis eis adfertur, suis quasque locis indicauius seruata nota *V* quae in primo uolumine adhibita erat. Gemblacensis uero notam *G*, qua in primo uolumine usi eramus, in secundo consulto omisimus et lectiones attulimus rarissimas. neque quos in primo uolumine nota ζ comprehendimus codices (uide uol. I pag. 232: $\alpha\beta\delta\theta$ $\mu\varrho\sigma\eta\kappa\nu\psi$ [*qr* Argentorat. II]), eos omnis in uolumine II signo

codices *G* et *V*
codex *G*

codex Gemblacensis uetustus

codices $\alpha\beta\delta$
 $\theta\mu\varrho\sigma\eta\kappa\nu\psi$
sv (*qr* Argentorat. II)

ξ complexi sumus. codicem δ , cuius accuratissima iam non deerat conlatio, in societatem codicum Ω receptum esse supra narrauimus, id quod iam in uolumine primo factum esset, nisi tum temporis intra Broukhusianae conlationis terminos coerciti fuissimus. θ ρ et Argentoratensis II (C VI 19 saeculi XI) in sermonibus epistulis arte poetica plane desunt. k ut qui praeter carmina et epodon partem nil nisi serm. II 6, 114—7, 118 et particulam artis poeticae contineat, neglectus est. *aphnpsq* ut inferioris aetatis codices exclusi uel in numerum codicum y relegati sunt. supererant igitur codices $\beta\sigma\rho\nu$ ad quos accesserunt $\pi\tau$ (cum *adcl*). eorum omnium codicum quam diligentissimas comparauimus conlationes. β = codex Bernensis 21 olim Bongarsianus saeculi \bar{X} ut uidetur ineuntis potius quam exeuntis, ut codices *B ψ* monasterio Floriacensi oriundus, in usum uoluminis II ab E. Kurtzio artis grammaticae candidato Bernae conlatus; non nullos locos Hermannus Hagenius ibidem officiosissime iterum examinauit. qua benignitate adiuti tam bonam codicis conlationem accepimus, ut ex codicibus β et Franekerano, quem per SOPHIAM augustam Batauorum reginam intercedentibus Adelberto de Keller et W. de Weckherlin reginae ab epistulis nobis ipsis in Batauis conferre licebat, utriusque codicis liber archetypus β' erui posset. Franekeranus nunc Leeuwardensis olim Genauensis saeculo \bar{XI} uel \bar{XII} exaratus est*); β' originalis liber saeculo \bar{VIII} adsignandus uidetur. ubicumque hic archetypus constitui poterat, semper cum in ordinem codicum ξ' recepimus, quibus autem locis codices inter se discedebant, singulos non codicibus ξ , sed eis libris adnumerandos esse duximus, quos nota y^{**}) comprehensos rarius solebamus proferre. nec aliter codices π et Lipsiensem memorauimus. permultis enim locis hi duo codices inter se consentiunt ita, ut has consonantis lectiones una nota π' comprehenderimus et, quotienscumque codices ξ commemorandi erant, laudauerimus. π = codex Parisinus 10310 saeculi \bar{X} — \bar{XI} , Lips. = codex Lipsiensis rep. I. 4. 38 (XLI apud Naumannum) saeculi \bar{X} , quorum illum quidem ipsi Lutetiae descri-

codices $\theta\rho$
 Argentorat. II
 codex k

codices *aphnpsq*
 codices $\beta\sigma\rho\nu$
rv
πτadcl
 codex β

codex Franekeranus

liber archetypus β'

codices π
 et Lips.

*) aliquot locos Eelco Verwijs doctor doctissimus rogatu nostro benignissime reuidit.

***) de hac nota uide quem infra addidimus indicem compendiorum.

psimus, hunc intercedente B. G. Teubnero bybliopola honestissimo, cui etiam huiusce editionis elegantissime exornatae causa magna gratia habenda est, summo otio domi conferre nobis licuit. quo facto archetypum librum π' restituere conabamur saeculo VIII (uel VII^{II}) ni fallimur exaratum nec sane indignum, qui, ubicumque codices ξ adhibentur, soleret laudari. nota ξ igitur singuli codices $\beta\pi$ Franekeranus Lipsiensis numquam comprehensi sunt, sed signum ξ'' denotat, archetypos libros β' et π' lectionis de qua quibusque locis agitur socios esse, et nota ξ' significat, aut β' aut π' (quorum uter denotetur, ubique ex contextu apparet) eandem exhibere lectionem. nec raro singulos codices, qui neque ξ' neque ξ signo continentur, siue β siue π , siue Fran. siue Lips., codicibus ξ , sed uocula 'et' ab his separatos adiecimus.

Quos constanter formula ξ significauimus codices sunt hi: *codices v σ gr* $v\sigma rgr$, ad quos in epistulis et in arte poetica v accedit, quem *codex v* ut minoris preti codicem in sermonibus spreuimus. v = codex Nienburgensis nunc Dessauensis A saeculi X ineuntis, quem ea ipsa de causa, quod non solum Germanicorum, sed omnino omnium Horatianorum codicum inter uetustissimos est, praetermittere nolimus. nec minoris pretii ea de causa erat, quod si non optimus, at inter optimos Acronis ad sermones et ad artem poeticam est. immo uero etiam lemmata quae dicunt ad sermones et artem poeticam (quae signo Ac. notauimus) ex nulla alia membrana nisi ex eodem v haurire potuimus. quo bono codice ut per otium uti possemus, uiri benignissimi, quorum sub cura imperioque ludi litterarum Wirtembergici sunt, fide sua apud Anhaltinos interposita impetrauerunt.

Quod ad lectiones pertinet codex v satis solitarius est: nec *codex σ* minus codex σ = Sangallensis oppidanus 312 (B I 11) iam in uolumine primo adhibitus. cuius proxime affinem Petropolitenum inuenimus, ex quo una cum altero liber originalis σ' construi poterat, nisi de quo infra agemus Petropolitani permulta menda atque inferior aetas id nobis dissuasissent. cum Petropolitenum olim Sangermanensem fuisse satis constet neque Sangallensem fano sancti Galli oriundum esse a Wartmanno bybliothecario certiores facti simus, σ quoque uel etiam σ' ex Gallia procul dubio originem duxit. in usum uoluminis II codicis σ optimam conlationem Eduardi Woelfflini Vitodurani comi-

liber archetypus π'

nota ξ quid uelit

nota ξ''

nota ξ'

codices *v σ gr*

codex v

codex v

codex σ

codex Petropolitano liber archetypus σ'

tati debemus, cui de beneficiis suis erga nos plurimis gratias hoc loco agimus maximas. ab hoc uiro clarissimo non modo σ codicis, uerum etiam τ = codicis Turicensis Carolini 6 saeculi codex τ
 \overline{X} conlationem diligentissime confectam uel retractationem nostrae quondam conlationis raptim ac noctu conscriptae accepimus, unde ad fasciculum uoluminis secundi alterum eo maior utilitas redundauit, quod ibi codex *D* libro τ affinis totus ferme defecit.

g = codicem Gothanum chart. B 61 non ante a. $\overline{\text{DCCCCXLXVI}}$ codex *g*
scriptum nota quae dicitur aquaria efficitur. quem magni momenti librum pertinentem ad genus secundum (*BC[V]*) ceteroqui haud multis testibus comprobatum, qui praeterea Mauortianam subscriptionem exhibet, intercedente patre alterius nostrum nantis per multum temporis domi conferre nobis licebat.

codicem *r* = Parisinum 9345 saeculi \overline{XI} conlatum a nobis, codex *r*
recognitum a Iosepho Kleinio et Augusto Behaghelio uiris humanissimis, ubicumque ξ codices laudantur, in hoc secundo uolumine adhibuimus propter necessitudinem quae ei cum *D* et π' (π Lips.) intercedit. compensat quidem nobis codicem *D* in fasciculo 2 paene deficientem, nec minus in eodem fasciculo *v* = Parisinum 8213 saeculi \overline{XIII} in numerum ξ codicum codex *v*
recepimus, quod *u* in epistulis prorsus deficientem aliquantum compensat. et *r* et *v* ipsi contulimus.

Praeter illos codices $\Omega\xi$ uel $\Omega'''g''$ permagnum numerum codicum uel ipsi contulimus uel ab aliis conlatos accepimus, ut

Petropolitanum codici σ proxime affinem, teste Ed. de Muraltto apud Orellium Baiterumque \overline{X} , re uera \overline{XIII} saeculi. codex Petropolitanius
quod si decimi saeculi fuisset, propter affinitatem cum σ maximi certe fuisset pretii. tempore Gallici regni conuersi ex fano sancti Germani ad Sequanam cum alia praeda Petropolin perlati est, ubi Augustus Nauckius academiae sodalis epistularum et artis poeticae conlationem confecit diligentissimam confectamque dono nobis dedit. quod eximium erga nos beneficium gratis animis hac occasione contestamur.

Duorum aliorum librorum (Bambergensis et Barcinonensis) a nobismet domi accuratissime conlatorum, cum longe plurimis locis inter se consentirent, librum archetypum indagare poteramus indagatumque nota α' iam signaueramus: attamen codicibus ξ eum inserere propterea ab utilitate alienum uisum est, codices Bambergensis et Barcinonensis
liber archetypus α'

quod codex α in rebus orthographicis parum tractabilis erat, quippe qui modo m modo n signo \sim denotet, ita ut, quotienscumque litterarum n uel m exemplis occurrentibus codex α (Barcinonensis) compendium exhiberet, expressis id uerbis adnotandum esset. cum praeterea utroque codice sine ullo damno carere possimus et Barcinonensis codicis Ritterus satis certam conlationem publici iuris fecerit, in uolumine tertio suo loco, ubi de cognatis utriusque codicis libris disseremus, memorabiliores archetypi libri α' lectiones una cum indice eorum locorum, quibus Ritteriana illa codicis α conlatio mendosa est, suppleuisse satis habebimus. hic autem codex in uolumine I nota α , in uolumine II nunquam ea littera, sed Barcinonensis nomine ubique signatus ineunte saeculo $\overline{\text{XI}}$ in Hispania exaratus esse putandus est, nunc in bybliothea uniuersitatis Halensis extat. liberalitate equitis de Mühler u. cl. Borussorum rei litterariae et scholasticae praefecti et humanitate Theodori Bergkii et Godofredi Bernhardyi factum est, ut liber per duo ferme mensis domi nostrae remaneret, ita ut etiam scholia quae ille continet excerpere et quaecumque commoda uiderentur in usum huius uoluminis conuertere possemus. ex eodem fonte manauit codex Bambergensis nr. K 2. (M IV 7.) exeunte saeculo $\overline{\text{X}}$ ni fallimur in Germania exaratus. olim fuisse dicitur in 'sacramentario Ratoldi Corb. nr. 587', nunc in bybliothea cath. capituli Bambergensis extat. Hunc librum cuius scholia quoque cum Barcinonensi prorsus consentiunt per longum tempus domi conferre licebat, cum conlegium inlustrissimum eorum qui regi Wirtembergico sunt a rebus scholasticis sponsione se nobis obstrinxisset. uerum enim uero hic liber minime integer est, sed ad modum lacer.

Argentoratensem III = bybliothecae seminarii euangelici Argentoratensis A IV 195 olim Io. Iac. Gamsii saec. $\overline{\text{XII}}$ — $\overline{\text{XIII}}$, continentem artem poeticam sermones epistulas Karolus Langius uir de Vegetio maxime omnium meritis qua est ingenua erga nos amicitia in sermonibus descripsit.

Basil. I = bybliothecae publicae Basiliensis F IV 26 saeculi $\overline{\text{XIII}}$ ex v descriptum Friderici Hagenbachi nostri solita comitate et eximia Francisci Dorothei Gerlachi liberalitate domum acceptum contulimus ipsi, licuitque complu-

codex Barcinonensis (α)

codex Bambergensis

codex Argentoratensis III

codex Basil. I

ribus locis, ubi *v* uel *vt* parum liquet, ueram codicis huius lectionem eruere ex Basiliensi.

Berolinensis 269 saeculi XIII epistulas artem poeticam sermones continens post Theodorum Apitzium iterum a Karolo Diltheio nostro diligentissime in sermonibus conlatus est. codex Berolinensis 269

Bruxellis in bybliothecca publica Burgundica transcripsimus duo codices, quorum alter erat signatus numeris 10063 et 10064 saeculi XIII continens carmina epodos artem poeticam sermones epistulas, olim collegii societatis Iesu Louaniensis, alter isque maioris pretii signatus numeris 9776 (= carmina), 9777 (= sermones), 9778 (= ars poetica), 9778 bis (= epistulae), saeculi XI cum subscriptione Mauortiana. codex Bruxellensis 10063-10064
codex Bruxellensis 9776-9778

Burneianus 179 olim Askewianus nunc musei Britannici plut. CLXII F, saeculi XIII exeuntis, continens carmina carmen saec. epodos art. poet. sermones epistulas, in sermonibus conlatus a nobis. codex Burneianus 179

Gronouianus = Leidensis Gronouii F. 15 saeculi XII—XIII. contulimus ipsi. codex Gronouianus

codices Harleiani 2724 in museo Britannico plut. LI B. saeculi XII med., 3534 in museo Britannico plut. LXIII G. saeculi XII exeuntis, 3754. 4862. contulimus ipsi. codices Harleiani 2724.
3534
3754. 4862

Mellic. = codex saeculi XI e Francogallia (per Gersonum?) in bybliotheccam Benedictinorum Mellicensium quondam transportatus. huius codicis ad familiam *A'Ey* pertinentis Wilhelmus Hartelius Vindobonensis clarus Cypriani editor, cum per humanissimum doctissimumque abbatem Mellicensem librum in urbem licuisset transferri, conlationem fecit quam maxime accuratam nobisque amoris causa dono dedit. quo libro cum ad eruendam archetypi primae classis formam interdum non possimus carere, permultis locis inter codices *y* eius lectiones attulimus nec paucas postea in uolumine III, ubi de archetypo classis I agetur, trademus. in margine cuiusdam folii haec repperimus uerba: 'Iste liber redintegrat' est ab odélrico. cui' et erat'. codex Mellicensis

Montepessulanus bybliothecae scholae medicae nr. 425 olim Pithoeanus, ex libris collegii oratorii Trecensis, a nobismet conlatus et quibusdam locis dubiis a Karolo Diltheio amicissimo iterum inspectus, saeculi XII. hic codex mirum in modum permultas lectiones exhibet singularis nec paucas res orthographicas codex Montepessulanus = μ

memoriae prodidit quae haud spernenda uideantur. ceterum cf. uol. I praefat. p. XI.

codex Nostradam. = *n* de Nostradamensi = *n* uol. I (nr. 184 saec. XI), Pulmanni *B*, item cf. ibidem p. XII.

codex Paris. 7976 = *h* item de Parisinis 7976 = *h*

codex Paris. 8216 = *q* - - - 8216 = *q*

codex Parisin. 10403 = *k* - - - 10403 = *k* cf. eandem illam praefationem.

codex Parisin. 7977 Parisinus 7977 = Bentlei Colbertinus, olim magistri Nicolai de Clamengiis, saeculi XIII—XIII, hic illic a nobis inspectus.

codex Parisin. 8219 Parisinum 8219 saeculi XIII—XIII olim L. de Targny, deficientem a serm. I 9, 18 — II 8, 95 et in epistulis et a. p., contulimus ipsi.

codex Parisinus 10401 Parisinum 10401 = fragmentum continens serm. I 9, 47 — II 3, 317, saec. XIII, contulimus ipsi.

codex Reginensis Reginensis = olim Ioannis Luidi, nunc collegii Reginensis Oxoniensis; Maximiliani Mülleri doctissimi humanissimique illius nostratis opera factum est ut in camera Radcliuiana a nobis posset describi. uix quemquam fugiet, hunc quoque librum iam a Bentleio saepissime memoratum in eorum numero esse ubi subscriptio inueniatur Mauortiana.

codex Regius Regius = Regius Bentlei, codex bybliothecae regiae sancti Iacobi nr. 15 B. VII. P. 240 nunc musei Britannici saec. XIII; Mediomatricis eum quondam fuisse apparet ex hac adnotatione: 'Librū istū emi Methis a Mg̃ō Iacobo Alamano'. continet artem poeticam sermones epistulas. sermones contulimus ipsi.

codex Sorbonensis = *s* de Sorbonensi 1578 = *s* uol. primi uide praefat. uol. I p. XII.

codex Taurinensis Taurinensis nr. I. VI 2 siue K. I 7 subscriptione Mauortiana insignis minorem tantum partem saeculo XI, ceterum et recentiore aeuo conscriptus et parui pretii: ea parte quae XI saeculo orta est continentur epodoe et ars poetica et sermonum initium. contulimus codicem Augustae Taurinorum et Gorresi praefecti bybliothecae et Peyroni bybliothecharii liberalitate eximia adiuti.

codices Valentiani 390 Valentianus siue Valentianus I = nr. 390 fano sancti Amandi oriundus, saec. XI, a nobismet conlatus. huius codicis in rebus orthographicis non nusquam memorandi nil nisi apographum est

Valentianus II = nr. 391 saeculi XIII.

391

Vindobonensis signatus nr. CCCLIX saeculi XII parui momenti codex. continet epistularum librum secundum; in nostrum usum transcripsit Wilhelmus Hartelius uniuersitatis Vindobonensis professor.

codex
Vossianus

Vossianus noster = Vossianus Bentlei, bybliothecae Leidensis nr. 21, olim Isaaci Vossii, conlatus a nobis. hunc librum saeculi XII, olim sancti Symphoriani Mediomatricensis, ple-
risque congruis lectionibus ex δ' fluxisse haud dubie efficitur: ceterum ex duabus partibus inter se diuersis conglutinatus est.

Zulichemianus noster = Zulichemianus Bentlei, bybliothecae Leidensis nr. 127 A ex bybliothecca Hulsiana = Cruquii codex Diuaei siue Carrionis, saeculi XII, conlatus a nobis.

codex Zu-
lichemianus

Iam uero paucis recenseamus florilegia, scholia aliosque commentarios antiquos, quos in apparatu huiusce uoluminis adhibuimus. usi igitur sumus:

florilegia

florilegio Parisino 8069 saeculi XI, olim Iacobi Augusti Thuani.

Parisinum
8069

florilegio Parisino 8818^a, olim Baluziano, saeculi XV.

Parisinum
8818

quae ambo contulimus ipsi; tertium florilegium amplissimum, Nostradamense 188 saeculi XIII magna diligentia transcripserunt nobis Henricus Michelantius bybliothecharius Caesarianus et Henricus Nolteus amicissimus, quorum hic non ea tantum opera, sed etiam, quod omnis paene codices nostros Parisinos multis locis dubiis relegit itaque conlationes nostras emendauit, mirifice de Horatio nostro est meritis. idem in Belgis Blandinios Gemblacensemque summopere inuestigauit, sed frustra.

Nostrada-
mense 188

florilegium Cusanum C 14 saeculi XII editum est a Ios. Kleinio in libro quem inscripsit: 'über eine Handschrift des Nicolaus von Cues,' Berol. 1866 non nullos locos Horatianos exhibet, partim ex lemmatis Porphyriani partim ex ipso textu Horatiano citatos.

Cusanum

florilegium Basiliense F IV 38 edidit Willh. Wacker-nagelius in Hauptii antiquit. Germanic. anal. VIII p. 162 — 174.

florilegium
Basiliense

nec magis uulgata illa florilegia Vincenti Bellouacensis et Hildeberti in testimoniis colligendis praeteruimus: quamquam ad modum uilia sunt ac mendis referta.

Vincentius
Bello-
uacensis
Hildebertus

Seruius

de testimoniis ex Seruio Vergili commentatore sumptis ad hoc uolumen non minus ualet illud, quod in primi uoluminis praefatione dicturi eramus, grauioris quidem momenti locis Thilonem a nobis consultum absque eo, qua solet liberalitate, responsum esse. praeterea nobis uti licuit Hermanni Hageni noua bonaque scholiorum Bernensium, quot ad bucolica atque georgica pertinent, editione [Lips. 1867 in supplementis annuum philologicorum IIII p. 669—1008].

Omnino quaecumque libros usque ad XIII saeculi initium scriptos perscrutando inuestigauimus testimonia Horatiana, ea excerptimus typisque mandauimus. illud quoque hic gratis animis commemorare nos decet, quod Iosepho Kleinio nostro aliquot testimonia ex Isidori codicibus Parisinis petita debemus et Heinrico Keilio, nostrorum operum fautori clarissimo, de non nullis locis, qui apud grammaticos tunc nondum editos laudati erant, certiores facti sumus.

SCHOLIA

Multo pluris uero ea subsidia aestimanda sunt, quae ex scholiis tractatibusque Horatianis petuntur. quam ob rem has collationes aut fecimus aut comparauimus:

1) ad restituendum Porphyronem, quem aetate superiorem

codex Pph.
Porph. Pseudoacrone esse demonstraui in philologorum Bonnensium symbolis p. 489—501, non Monacensem solum codicem saeculi VIII—X signatum nr. Lat. 181 (cf. uol. I praef. p. XIII) contulimus recognouimusque ipsi, uerum etiam Wolfenbottelanus codicem saeculi XIII signatum nr. Lat. 85 Gudianum: quem librum suffragante Christophoro Doellio u. cl. commodissime nobis miserat Bartelsius bybliothecae ducalis secretarius humanissimus idemque litteratissimus. ex his duobus libris manuscriptis construximus archetypi amborum lectiones significauimusque *Porph.*' et *Pph.*'; *Porph.*' = interpretationes Monacensis et Wolfenbottelani inter se congruentes; *Pph.*' = lemmata Monacensis et Wolfenbottelani inter se congruentia. ubicumque uero Monacensis et Wolfenbottelanus inter se discrepant, ibi Monacensis interpretationes significauimus *Porph.*, lemmata *Pph.*, Wolfenbottelani interpretationes *Porf.*, lemmata *Pf.*

2) ea scholia, quae uolgo Acronis siue Pseudoacronis feruntur, diuisimus in haec tria genera:

codex Ac.
Acr. *Ac. Acr.* = scholia marginalia siue interpretationes codicis

liber archetypus Pph.
Porph.'

v, eiusdem generis quas ad uol. I praebuerat codex *A*, cum lemmatis; *Ac.* = lemmata, *Acr.* = interpretationes. haec scholia nisi in sermonibus et arte poetica, exceptis eis locis ubi forte deficit *v*, certo erui non poterant, quod sane dolendum est, quia in Aeronianorum quae dicuntur numero et maximae aetatis et maximi preti sunt.

Reliqua scholia marginalia comprehendimus titulo *schol. I*, cum non solitaria in singulis tantum reperirentur codicibus, sed compluribus libris, cum aliis tum *γ*, congruenter continerentur. haec scholia, in epistulis potissimum, ubi deficit *Acr.*, haud spernenda non sine multo labore excerptimus e codicibus *γEr* Bambergensi Barcinonensi (*α'*) Franckerano, partim etiam ex Einsidlensi aliisque.

gloss. I significauimus ea scholia interlinearia quae non tantum in codice *γ*, sed etiam in aliis ut in *Ea* Bambergensi Barcinonensi (*α'*) extant et e communi uetustoque fonte quondam fluxisse putanda sunt.

tractatum Vindobonensem de arte poetica, signatum nr. CXLV, saeculi \bar{X} , Hartelius amicissimus, quamuis magna opera fuerit inpendenda, tamen rogantibus nobis describere et accuratissime reuidere non recusauit. est autem paraphrasis quam dicunt illorum scholiorum, quae *Acr.* notauimus.

denique compluribus locis sermonum scholia interlinearia sine *gloss.* codicum *DFδ'*, quae item ut *gloss. I* ex uno communi quasi riuo, quamquam parum bono, manasse manifestum est.

Codices igitur, qui famosam illam Vettii Agorii Mauortii subscriptionem epodon libro subiectam exhibent, hi sunt septem: *λ'(λ)g* Bruxellensis 9776 Parisinus *q* = 8216 Reginensis Taurinensis. id uero nemo certe infitias ibit, unum quemque nostrarum familiarum codicem archetypum multo antiquiorem ducendum esse Mauortio, quem anno $\overline{\text{DXXVII}}$ p. Chr. consulem fuisse scimus. itaque non audiendi sunt ii, qui Horatium ita edi censeant oportere, ut Mauortiana potissimum stemus recensio. immo nec usquam Mauorti singularis lectiones uel emendationes, qualem habes epist. I 1, 69 'optat' pro 'aptat', aliis propterea, quod a Mauortio originem trahant, anteponendas esse censuimus nec Mauortianam recensionem studuimus euincere, sed eam restituere maluimus recensionem, quam antiquissimus archetypus

trium illorum quos modo diximus singularum familiarum olim exhibuisse uideatur.

recensio
nostra

Ergo, quod recipiendarum siue receptarum lectionum rationem attinet, princeps nostra sententia sicut in uol. I etiam in hoc libro ea fuit, ut primae classis lectiones fere putarem optimas easdemque plerisque locis sequeremur: sunt autem ii codices $A'(Aa)DE'(Ee)\gamma$ et in subsidiis Mellicensis Parisinus $p = 8214 \tau r$. ubicumque uero utraque alia classis, et secunda et tertia, in lectione a prima classe diuersa congruebant, ibi hanc lectionem illi singulari praeponebant in primae classis archetypo mendum fuisse suspicantes. itaque in artis poeticae u. 360 non primae classis lectionem 'opere in longo', sed alteram 'operi longo' cum omnibus ferme editoribus in textum recepimus, primariae uidelicet classis istam lectionem nil esse rati nisi grammatici cuiusdam emendationem prorsus damnandam. eius modi autem emendationes grammaticae, quae plerumque perfacile possint dispici, hic illic reperiuntur in optimis primae classis codicibus. nec quisquam sane crimini nobis tribuet, quod non, in huius classis uerba iurare addicti, temere etiam per uiam errores eius signa secuti sumus, sed maluimus omni id genus casu grammaticis primae classis correcturis antepone 'lectionem difficiliorem' ceteris duabus classibus congruenter suppeditatam.

Tertiae classis idest librorum $F(\varphi\psi)\lambda'(\lambda\lambda)\delta'(\delta d)\epsilon u v \beta'(\beta Fran.) \pi'(\pi Lips.)$ lectiones singulares originem duxisse uideantur e communi recensione antiquitus quidem, sed deteriorum codicum ope facta. itaque ut taceamus de multis locis quibus haec ipsa familia, quae antiquissima utique originis est, lectiones orthographicam si respexeris bonas exhibet, proprium idemque uerum quicquam uix his terue reperies.

Vt autem tertiae familiae lectiones omnis promiscue defendere et tamquam ab ipso poeta profectas commendare nemini in mentem ueniet, ita magis econtra in aestimanda classe secunda, quae continetur codicibus $BC(g) - V -$ et ex parte etiam codicibus $(A')E'\lambda$, in discrimen uocatur, quippe quorum cum alii, tum V et g multos lectionum suarum et laudatores et defensores inuenerint acerrimos. quin extiterunt grammatici qui, nisi codicibus g et V optemperaretur, probe ac sincere

Horatium edi posse negarent eaque lege textum construerent. atqui tam incerto et ex parte tantum perfecte codicis *V* lectiones traditae nobis sunt, ut tuto inniti iis nullo pacto possimus (cf. quae alter nostrum de Cruquii suspecta fide mus. Rhen. n. s. XVIII p. 281—283. disputavit et Karolo Zangemeistero rescripsit XVIII p. 634—637.); *g* uero adeo infimae aetatis est, ut, siquis, id quod nuperrime accidit, codices quales sunt *A' D' E' Fl' δ'* septenis octonisue saeculis antiquiores temere seponat et ex meris codicis *g* mendis audacissimas repetat coniecturas, multam ea res habeat dubitationem. *g* igitur posterioris aetatis et multis tertiae familiae lectionibus corruptus est, *V* ni fallimur (cf. quae de uar. lect. d'est Cruquius attulit *) non ad modum anticus, certe non satis certo a Cruquio nobis traditus idemque tertii generis lectionibus quamuis minus quam *g* contaminatus est. *B* et *C* manciissimi sunt, ut qui e. g. in epistulis prorsus deficient. attamen secundae familiae lectiones paene ab initio usque ad finem componere licet. sed qui altius rem inquiret, quod in primi uoluminis praefatione uernacule conscripta (uid. mus. Rhen. XVIII 211—227) huius classis fontem esse recensionem ope unius ni fallimur boni libri ab audace quidem nec uero inprudenti emendatore confectam diximus, id de sermonibus quoque epistulis arte poetica uere dictum esse inueniet. hunc autem emendatorem (cf. Acr. in apparatu nostro critico ad art. poet. 345) unum solum librum ante oculos habuisse inde conclusimus, quod uar. lect. serm. I 6, 126 campum lusumque trigonem uix aliter intellegi potest, quam ex ea ipsa ratione, quod in uno quem manibus tractauit libro uera uerba legi non poterant, qua de re cf. uersus Iuuenalis s. 7, 226 sq.: 'quot stabant pueri, cum totus decolor esset Flaccus et haereret nigro fuligo Maroni,' nec inmerito, quod compluribus ueterum scriptorum codicibus accidisse constat, marginem exemplaris non integrum fuisse suspiceris. ita uarias lectiones in primis et extremis uerbis occurrentis facillime explicaueris ut: Dulcis — Iugis epist. I 15, 16. Praesectum — Perfectum art. poet. 294. opimis — honestis epist. II 2, 32. nec hic quidem famosus

*) ad epist. I 12, 24 pag. 556 ed. 1578: 'uerbū, deest, quod in antiquiss. cod. Blan. syncopatum legitur, d'est, cum apostropho supra d litteram.'

ille trigo praetereundus est. nec facere possumus quin epist. II. 1, 167 uar. lect. 'in scriptis' interpretemur inde, quod primariae lectionis 'inscite' nil nisi dimidia pars ab emendatore illo potuerit legi. at duobus certe artis poeticae locis rectissimas haec classis exhibet lectiones: u. 237 'et audax' pro altera lectione 'an audax' et u. 371 'nec scit' pro 'nescit'; unde fit, ut quaestionem non effugiamus, utrum emendationes habeamus, an ueras boni libri archetypi lectiones. sed felicis cuiusdam grammatici emendationes esse posse facile concedes, nisi ad coniciendas uoces 'nec scit' ex 'nescit' singulari emendandi arte opus esse contenderis. ceterum hanc quidem quaestionem mox ita solutum iri speramus, ut res plane liqueat. tris igitur illas codicum Horatianorum classes inter se diuersas hoc modo natas esse putandum est, ut ex uno eoque bono fonte fluxerint genus I et II, illa prima autem scribarum mendis et grammaticorum coniecturis facillime perspicuis laboret, alterius uero classis archetypus ex uno codice a docto emendatore confectus inde potissimam labem traxerit, quod, cum eius scriptura non nusquam euanisset, ille de suo ingenio addiderit coniecturas, tertia denique classis ex archetypo prauo et mendorum emendationumque per leuitatem factarum pleno manauerit eademque postea propriis monachorum commentis plus in dies ceperit detrimenti. itaque iis, qui ut nosmet ueras communis archetypi libri lectiones perscrutari uolent, repellendi erunt primo optimae classis errores et inmutationes, deinde secundae classis non grammaticae sed rhetoricae uel poeticae emendationes haud sine diligentia excogitatae, tertio plurima monachorum menda ineptiaeque quae in deterrima classe reperiuntur. hoc si feceris, formam archetypi Horatiani inuenies, libri primo fortasse post Christum saeculo adscribendi paucisque mendis deprauati.

Quam ob rem nisi rarissimis locis non recepimus coniecturas, sperantes fore ut magis magisque eorum sententia comprobetur, qui Horatium poetam, si cum ceteris comparaueris, prope integrum posteritati proditum nec dignum esse dicant qui commentis et coniecturis uexetur, siquidem omnium nostrorum codicum archetypus iam ipsis primorum Caesarum temporibus conscriptus est. quanto magis sane in plerisque ueteribus scriptoribus, ut in Liuiio Tacito Graecis, destituti sumus libris bonis isdemque antiquis! quam aliter hi ad nostram memoriam perue-

nerunt! et quando tandem finis erit in unam omnia quasi copulam coniciendi et in Horati carmina coniecturis oneranda acuminis uires profundendi, quod ad sexcentos alios scriptores restituendos longe utilius et exoptatius est! ceterum quoniam exercitationum quales in philologicis quae dicunt seminariis fieri solent, quibus inter gratissimos et ad discendum utilissimos poetas Horatius semper erit, maximam habebamus rationem, ex ingenti coniecturarum copia uel silua quas Bentleius Heinsii Burmannus, nuper Gruppeus Lehrsus Ribbeckius alii ad acuendum ingenium excogitauerunt magnum, quantum in nobis fuit, numerum conguessimus. ne igitur proxime factas uel omnis uel aequaliter laudatas quaerat, lectorem beniuolum monitum uelimus.

Restat ut iis omnibus, quorum in hac ipsa praefatione et in altera mentio facta est, ut in primis Hartelio Woelfflino Nauckio Nolteo Vsenero Hagenio Kurtzio, et quicumque aut consilio aut re operi nostro adiumenta attulerunt ac subsidia, gratias agamus quam maximas. deinde gratiam praedicamus iis uiris honestissimis, qui 'candidi iudices' bene sese de hoc libro existimare uel in actis diurnis uel in libris suis plane et ingenue sunt professi: qua re fortasse factum est, ut studia nostra iterum iterumque accenderentur nec longi difficilisque laboris taedio succumberemus. tertio triumuiris illis ingenio doctrina docendique facultate praestantissimis RITSCHelio KAYSERO TEVFFELIO, qui, quo simul pietas nostra erga praeceptores significaretur, ut ipsis tris primis huius libri partes dedicarem, benigne permiserunt, ingentis agimus grates. eos autem, qui hunc librum tractabunt, oramus, ut id quidem persuasum habeant, diligentiae nos semper operam dedisse, nec ut fit eam ob causam, quod semel quid diximus, pertinaciter in errore manere quam fateri maluisse, nos interdum falsos esse. qui uero temere hunc librum damnare uoluerit, ipse talem siue tanti laboris inpensaeque librum conficiat, deinde de utroque iudicetur.

In orthographicis denique rebus eandem rationem institutionemque conseruauimus quam in uolumine I, ita quidem ut, quam maxime poteramus, libri archetypi uel ipsius Horati effingeremus scripturas, nec inuenimus quae refragarentur legibus a nobis [mus. Rhen. XXI p. 241 sqq.] statutis de accusatiuo

res ortho-
graphica.

plurali in *is* finiente et de ablatiui singulari desinente in *e*. nec usquam igitur apud aevi Augustani poetas comparatius reperitur ablatiui singulari desinens in *i* [p. 243] et omnia adiectiva, participia, numeralia, quae aut usitate aut semper genetiui plurali habent *ium*, exceptis adiectiuis in *x* desinentibus, accusatiui plurali semper in *is* finiunt. sed hac de re uberius in uolumine III disputabitur.

Q. HORATI FLACCI
E P I S T V L A R V M

LIBER PRIMVS

I

Prima dicte mihi, summa dicende cæmena,

TESTIMONIA.

I 1. 1 Seruius ad eclog. 8, 11

VARIA LECTIO.

I 1. Ω''' = A' (A a) E γ F λ' (λ l) δ' (δ d) ε; ζ'' = aut omnes codd. β' (β Fran.) v π' (π Lips.) σ g r v (a d l) aut horum codd. ea pars ex quibus non aliae lectiones notantur; ζ = aut omnes codd. v σ g r v (a d l) aut horum codd. ea pars ex quibus non aliae lectiones notantur

INCIPIT EPISTOLARVM LIBER (om. A) PRIMUS (om. A δ') A' δ'

INCIP^{EP} · ISTOLARVM || LIBER PRIMUS AD IVLIVM FLORVM γ (cons. a 2 in marg.) INCIPIT · EPISTOLARŪ · LIBER · PRIM · φ Q. HŌR FLACCI CARMĒ EPISTOLARŪ INCIPIT · LIB · I ψ (cons. l) CARMĒ EPISTOLARŪ INCIPIT · LIB · I · λ INCIPIT LIBER EPĪLARŪ · ε SERMONŪ LIB · II · EXPLICIT · INCIPIT LIB · I · EPISTOLARŪ σ (cons. Fran.) Q · HORATHI · FLACCI · CARMEM SECVLARE EXPLICITUR · || HINC LIBRI EPISTOLARUM ORDIUNTUR · QUORŪ PRIMUS HIC INCIPIT r QUINTI · HORATHI FLACCI LIBER PRIM INCIPIT v inscriptione carent E1 (v g et β) INCIP · EPISTULARUM LIB · II · Porph. in A' E γ F λ' δ' ζ'' epistulae post carmen saec. leguntur, in ε (σ g) Porph. post sermones, in v y [Montepessul. Nostradam. Parisin. 8216 Sorbonens.] post artem poeticam 'Flacci epistularum libri titulo tantum dissimiles a sermonum sunt; nam et metrum et materia uerborum et communis adsumptio eadem est. quos operis sui ultimos esse ipse testatur Maecenati, cum dicit finire se operam uelle et philosophiae malle inseruire' Porph. 'Epistolarum libri tantum nomine dissimiles a libris sermonum sunt. nam et metrum et materia uerborum et communis assumptio eadem est. hoc solum distare uidentur, quod hic quasi ad absentes loqui uidetur, ibi autem ad p̄sentes loquitur. et hii ultimi sunt sui operis libri, licet scriptorum uitio in multis codicibus locum sermonum occupauerint' schol. γ cons. schol. F Inscriptionem editionum: 'ad Maecenatem' non exhibent Ω''' ζ'' 1 dicendi A

spectatum satis et donatum iam rude quaeris,
 Maecenas, iterum antiquo me includere ludo:
 non eadem est aetas, non mens. Veianius armis
 Herculis ad postem fixis latet abditus agro, 5
 ne populum extrema totiens exoret harena.
 est mihi purgatam crebro qui personet aurem
 'solue senescentem mature sanus *ecum, ne
 peccet ad extremum ridendus et ilia ducat'.
 nunc itaque et uersus et cetera ludicra pono: 10
 quid uerum atque decens curo et rogo et omnis in hoc sum;
 condo et compono quae mox depromere possim.
 ac ne forte roges quo me duce, quo lare tuter:
 nullius addictus iurare in uerba magistri,
 quo me cumque rapit tempestas, deferor hospes. 15
 nunc agilis fio et mersor ciuilibus undis,

TESTIMONIA.

2—9 imitatus est Ouidius trist. III 8, 19 sqq.: 'ne cadat et multas
 palmas inhonestet adeptus, languidus in pratis gramina carpit equus.
 miles ut emeritis non est satis utilis annis, ponit ad antiquos, quae
 tulit arma, Lares. sic igitur, tarda uires minuenta senecta, me quoque
 donari iam rude tempus erat' 3 cf. 'antiquo iterum ludo inclusus...' *Magistri*
Conradi canonici Thuricensis fabularius, nou. mus. Heluet. V
p. 40 4 sq. 'Veianius — fixis' *Seruius ad Aen. I 248* 8 sq. 11 *flore-*
rig. Nostradam. 12 *schol. Veronens. Vergil. eclog. 6, 7 p. 73 K.*

VARIA LECTIO.

uu. 2—6 *desunt in ε* 2 *queris A γ λ* 3 *Mecenas γ F*
Micenas λ includere Ω'' δ 2 *aut corr. ζ (β' cons. π') schol. Γ*
inducere v et fort. δ 1 aut pr. (recte δ) reddere y defic. ε 4 *Non*
aetas eadem non mens y sed uide imit. Calpurn. ecl. 4, 30: 'non ea-
dem nobis sunt tempora, non deus idem' eadē A 5 *abditus]*
additus y u. 6 *paene omnis deest in ε* 6 *Nec E* totiens A'
E F λ' δ' (v r v) tociens γ (β' σ g) exoret A' E γ φ p. *ras. ψ*
uar. λ corr. ζ'' schol. Γ exornet F λ' δ' pr. (et 2 *Bland.*) harena E
 (β' v σ g) *schol. Γ* arena A, ε *non liquet; arena γ F λ' δ' (π' a r v)*
 8 *aequūm δ a. ras. ε equum cett.'' florileg. Nostradam.*
 10 itaque] utique y cetera γ F δ' 12 *Conde A* compono A'
 γ F δ' ζ'' compono E λ (v r) 14 *addictus F λ' δ' ε (sed in λ addi*
in ras.) ζ'' Porph.' schol. Γ adductus A' E γ δ' 2 (r) *gloss. Γ* cf.
Quintilian. instit. III 1, 22: 'neque enim me cuiusquam sectae uelut
quadam superstitione imbutus addixi' 15 *cunq. E (v) cumque cett.''*
 16 *mersor Ω''' ζ'' (et omn. Bland.) Pph.' Porph.' schol. ε*

uirtutis uerae custos rigidusque satelles,
 nunc in Aristippi furtim praecepta relabor
 et mihi res, non me rebus subiungere conor.
 ut nox longa quibus mentitur amica, diesque 20
 longa uidetur opus debentibus, ut piger annus
 pupillis, quos dura premit custodia matrum,
 sic mihi tarda fluunt ingrataque tempora quae spem
 consiliumque morantur agendi nauiter id quod
 aequae pauperibus prodest, locupletibus aequae, 25
 aequae neglectum pueris senibusque nocebit.

TESTIMONIA.

17 Willelmus, uita s. Thomae [ap. Giles. I 307] imit. anonymus auctor satirae de lite n. 118: 'si iudex custos rigidus legisque magister' apud Barth. aduersar. 7, 18 19—21 florileg. Nostradam. 19 Porph. ad epist. I 10, 40 Hildebertus moral. philos. 991 23 sq. floril. Nostr. 24—26 'id — nocebit' Io. Victor. VI 6, 429 26 floril. Nostr.; cf. ecbasis captiu. n. 1175: 'aeque neglectum pueris senibusue nocium'

VARIA LECTIO.

uersor y ω cf. *Catull.* 68, 13: 'accipe quis merser fortunae fluctibus ipse'; 'uersor' *inrepsit ex schol. I*: 'parumper in his uersari uolo' u. 17 ante u. 11 ponit *Hitzigius inserto* 'et' post u. 10 *schol.* u. 18 ante *schol.* u. 17 exhibet *Porph.* 17 uerae $E F \delta \varepsilon$ ($v \sigma a l$) uere $\gamma \lambda$ ($\beta' d g r v$) ueri A satellis $F \lambda' \delta'$ ($\pi' r pr.$) u. 19 ante u. 18 pon. *Sanadonus* 18 precepta A 19 aut cum *Dobraeo non in nunc corrigendum aut u. 19 ante uu. 18. 17 inserendum esse statuit Meinekius praef. XXXIII opp. Ritter. ann. phil. et paed. LXXVI 246 sq. et] ac Porph. ad epist. I 10 non] et Gruppeus opp. Porph. ad epist. I 10, 40 florileg. Nostradam. Hildebert. subiungere $\Omega''' \xi''$ (et omn. codd. *Cruquii*) florileg. Nostradam. supponere y submittere y ω *Hildebertus* 21 Longa Ω''' (defic. ε) ξ'' *Porph. florileg. Nostradam.* Lenta y [1 cod. *Barthii* suspectissimus, non *Bamberg. quod contenderat Iaeckius*] prob. *Bentl. sed cf. Senec. dialog. X de breuit. uitae* 16, 2: 'quod saepe illis longus uidetur dies' *Auson. de inconexis u. 10 p. 198 Bip.*: 'longa dies operosa uiro, sed temperies nox' piger ε ξ'' *ier A* 22 patrum *coni. Bellus sed cf. Senec. consolat. ad Marciam* 24: 'pupillus relictus sub tutoris cura usque ad decimum quartum annum fuit, sub matris tutela semper' uu. 23—26 *desunt* ε 32 temporaq. uespem A tempora δ 24 nauiter Ω''' (defic. ε) ξ'' gnauiter $v y$ florileg. Nostradam. in v ut forma notabilior adscriptum est: *NÄVITER.* u. 25 omis. $\delta' 1$ aut *pr. y et florileg. Nostradam.*; post u. 26 exhibent $r y$ [*Lips. 1*] 25 Aequē . . . æquem A aequē δ' 26 Aequē δ neclectum $A' \gamma$ (d) neglectum *cell.**

restat ut his ego me ipse regam solerque elementis.
 non possis oculo quantum contendere Lynceus;
 non tamen idcirco contempnas lippus inungui:
 nec, quia desperes inuicti membra Glyconis, 30
 nodosa corpus nolis prohibere cheragra.
 est quadam prodire tenus, si non datur ultra.
 feruet auaritia miseroque cupidine pectus:
 sunt uerba et uoces quibus hunc lenire dolorem

TESTIMONIA.

28 schol. Vossian. Lucan. VI 672 florileg. Nostradam. uu. 30—
 63 florilegium Nostradamense 32 Alcuinus de diuinis officiis
 lib. c. 18 p. 1190^a 33 cf. Columbanus ad Hunaldum u. 7: 'ardet
 auaritia caecaque cupidine pectus' idemque ad Sethum u. 45:

VARIA LECTIO.

(defic. ε) florileg. Nostradam. senibus puerisq; v opp. florileg.
 Nostradam. senib; que λ uu. 27—43 partes finales desunt in ε
 27 rogam A 28 oculos λ pr. (v 1) y Pf. Bentl. idemque conie-
 ctauerat Passeratius oculo cett." ζ" (et omn. codd. Cruquii) Pph.
 schol. Lucan. florileg. Nostradam. Nestor Nouariensis s. u. Lyn-
 ceus oculis y [1 cod. Feae] cf. Cic. de offic. III 2: 'quantum coniti
 animo potes, quantum labore contendere' linceus γ 29 Num tamen
 γ 1 idcirco E idcirco cett." ζ" contempnas δ' ε inungui A' E
 γ F λ' (β' v σ g) inungi δ' (r v) 30 Non v (et Fran.) opp. etiam
 florileg. Nostradam. desperas ε pr. (g) clyconis A glyconis γ gly-
 conis cett." 'Glico quidam athleta fortissimus fuit, alii Milonis legunt
 illius Crotoniatis qui apud Olympias in agone interfectum taurum suis
 humeris dicitur sustulisse' schol. Γ sed uide anthol. Pal. VII 692:
 'Γλύκων, τὸ Περγαμηνὸν Ἀσίδι κλέος, ὁ παμμάχων κεραινός, ὁ
 πλατὺς πόδας, ὁ καινὸς Ἄτλας, αἱ τ' ἀνίκατοι χέρες ἔρροντι τὸν
 δὲ πρόσθεν οὐτ' ἐν Ἰταλοῖς οὐθ' Ἑλλάδι τροπωτὸν οὐτ' ἐν Ἀσίδι
 πάντα νικῶν Αἰδης ἀνέτραπεν' 31 nolis corpus g cheragra
 A' E (et π pr.) chiragra γ λ pr. (β' v a 2 g corr. r) schol. Γ chy-
 ragra F λ corr. δ' (l) ciragra σ g pr. flor. Nostr. cy// ε cyragra v
 32 quadam A' pr. E F (σ 1 r et π corr. V) schol. Γ gloss. Γ
 quodam A corr. γ ψ corr. ead. m. λ' ε (β' v π' a 2 d g v et cett. Bland.)
 florileg. Nostradam. quoddam y ω Alcuinus Fea quoddam y aliqua
 y quoddam δ; Bentleius 'tenus' inquit 'ubi pronomibus iungitur,
 ablatiuum femininum semper exigit' prodire] ire γ 33 Feruet
 Ω" ζ" florileg. Nostradam. auaricia λ misero Ω" ζ" (et 4
 Bland.) misera v 2 y florileg. Nostradam., falso: cupido enim semper
 masculino genere ponitur apud Horatium cupine A 34 hunc]
 supra uersum γ linire A γ 1 aut pr.

possis et magnam morbi deponere partem. 35
 laudis amore tumes: sunt certa piacula quae te
 ter pure lecto poterunt recreare libello.
 inuidus, iracundus, iners, uinosus, amator:
 nemo adeo ferus est ut non mitescere possit,
 si modo culturae patientem commodet aurem. 40
 uirtus est uitium fugere, et sapientia prima
 stultitia caruisse. uides, quae maxima credis
 esse mala, exiguum censum turpemque repulsam,
 quanto deuites animi capitisque labore;
 impiger extremos curris mercator ad Indos, 45

TESTIMONIA.

'non misera capitur caecaque cupidine rerum' (cod. Parisin. 8303 saec. X) 36 sq. Augustinus de ciuit. d. V 13 epist. III 231, 3 [II p. 1024] 39 sq. imit. Lactantius de mortibus persecutorum 3: 'nulla denique — mitesceret' 39 florilegia Parisina 8069 et 8818^a Vincentius Bellouacensis specul. histor. VII 68 41 sq. 'uirtus — caruisse' floril. Paris. 8818^a Io. Saresber. met. 4, 30; cf. Quintil. inst. VIII 3, 41: 'prima uirtus est uitio carere' Iuuenalis 13, 189: 'prima docet rectum sapientia' 41 'uirtus — fugere' Quintil. inst. VIII 3, 10 floril. Par. 8069; uituperauit Lactant. VI 5, 12 45 sq. Vincentius Bellou. spec. hist. VII 68 45 floril. Par. 8818^a Pseudoacron uulgatus ad art. poet. 117, non schol. Γ im. Statius s. III 2, 91: 'non uel ad ignotos ibam comes impiger Indos?'

VARIA LECTIO.

36 tumens *A* certe *E* 1 quete *A* 38 inhers *A* δ' eris
Heldius 39 ut Ω''' ζ'' florileg. *Nostradam. et Parisin.* 8069 qui
y florileg. Paris. 8818^a *Vincentius*; cf. *Senec. de ira* II 12: 'nulli
 sunt tam feri et sui iuris affectus, ut non disciplina perdomentur'
Lactant. (a quo et u. 41 uidimus laudari) de mort. persecutor. 3:
 'nulla denique natio tam feris moribus uiuens, ut non suscepto
 dei cultu ad iustitiae opera mitesceret' mittescere *E* 40 pa-
 cientem *F λ ε* 41 uicium ε sapientia λ 42 Stulticia *A' E λ ε*
 43 *repulsam* δ' 2 *y*, δ' 1 *non liquet, fuit fort. laborem quod*
h. l. exhibent y (defic. ε) uu. 44—47 desunt ε u. 44 omis.

† labore

y [Sorbonens.] 44 dolore γ, *uar. ab ead. m.; item y [1 cod. Feae]*
 dolore δ' 1 *ut uid. y labore* δ' 2 (*v et π*) dolabore *r labore cett.* ζ
 (*et β' Lips.*) florileg. *Nostradam. cons. gloss. Γ* periculo *y ortum ex*
gloss., gloss. Γ: 'periculo' 45 *Impiger* Ω''' ζ'' *Pf. Impiger β' v*
Pph. florileg. Nostr. curris Ω''' ζ'' *Pph.' gloss. Γ floril. Nostr.*
currit y [Basil. II] florileg. Paris. 8818^a Vincentius Acron uolga-
tus ad art. poet. 117 (opp. comment. Cruqu.) Bersmannus; cf. Clau-

per mare pauperiem fugiens, per saxa, per ignes:
 ne cures ea, quae stulte miraris et optas;
 discere et audire et meliori credere non uis?
 quis circum pagos et circum compita pugna
 magna coronari contemnat Olympia, cui spes, 50
 cui sit condicio dulcis sine puluere palmae?
 uilius argentum est auro, uirtutibus aurum.
 'o ciues, ciues, quaerenda pecunia primum est;
 uirtus post nummos!' haec Ianus summus ab imo

TESTIMONIA.

48 cf. eccl. captiu. u. 1129: 'dicere et audire et meliori credere non uis' 50 Priscianus instit. XVIII 27, 284: Attici στέφεται τῶδε καὶ τῶδε. et Romani 'coronatur illam rem' et 'illa re', quomodo etiam 'inducitur' Horatius: 'coronari Olympia' 52 Columbanus ad Hunaldum u. 9 Petrus abbas Cluniacensis epist. I 6 [biblioth. Cluniac. p. 628] 53 sq. 'o — nummos' florilegium Paris. 8818^a Vincentius Bellouacensis specul. histor. VII 68 Petrus Cluniacensis epist. I 6 54 sq. 'haec — producet' schol. I epist. I 20, 1

VARIA LECTIO.

dian. de III cons. Honor. 257: 'tu licet extremos late dominere per Indos' 46 post mare, non post Indos interpung. Meinekus, falso: etenim, quod iam Porphyryon uidit, Horatius imitatus est Theogn. 175 sqq.: ἦν (πενίην) δὴ χρὴ φεύγοντα καὶ ἐς βαθυκῆτα πόντον διπτεῖν καὶ πετρέων, Κύρνε, κατ' ἡλιβάτων. χρὴ γὰρ ὁμῶς ἐπὶ γῆν τε καὶ εὐρέα νῶτα θαλάσσης διζήσθαι χαλεπῆς, Κύρνε, λύσειν πενίης? pauperie γ fugens E saxa Ω''' ζ'' florileg. Nostradam. tela y opp. Theogn. quem modo laudauimus ignes Ω''' ζ'' floril. Nostr. 47 que E λ stultę F uu. 48—64 initia desunt ε 48 Dicere F λ' 1 δ' 1 (et π 1) y; ε defic. schol. Γ: 'ὑστερον πρότερον, nam prius audimus, tum discimus' 49 compita E (r) compita cett.''' ζ'' Pph.' cōpeta g pugna E 50 contemnat F λ (g et π) contempnat A' E γ δ' ζ' florileg. Nostradam. contemplant ε 1 ut uid., nunc contempta olimpia E δ' pes λ 1 51. cui] Cum σ 1 condicio A' ψ λ (σ g et Lips.) conditio cett.' ζ' florileg. Nostradam.; ε defic. puluere Ω''' ζ'' gloss. Γ florileg. Nostradam. pondere y palme λ 52 Vilius est argentum auro v y Petrus Cluniacensis Vilius est auro argentum y Benulleius opp. Ω''' ζ'' Columban. florileg. Nostradam. (est in ras. sed a 1. m. Lips.) 53 querenda γ λ δ' pecunia δ est] om. flor. Nostr. 54 numos δ'. nummos cett.' δ 2 ζ'' haec Ω''' ζ schol. Γ ad epist. I 20, 1 hec β' g florilegium Nostradam. hoc y [π 1] 'quos haec inducit monere' Porph. Ianus] cianus A

prodocet, haec recinunt iuuenes dictata senesque, 55
 laeuo suspensi loculos tabulamque lacerto.
 est animus tibi, sunt mores, est lingua fidesque,
 sed quadringentis sex septem milia desunt:
 pleps eris. at pueri ludentes 'rex eris' aiunt
 'si recte facies'. hic murus aeneus esto, 60

TESTIMONIA.

58 sq. cf. Iuuenalis 5, 132 sqq.: 'quadringenta tibi siquis deus aut similis dis et melior fatis donaret homuncio: quantus ex nihilo fieres?'

59 sq. 'pueri — facies' Ioannes Victoriensis 4, 1 p. 560 B.

59 plebs eris] cf. Gualtheri Alex. V 507: 'respectu principis huius plebs erit' 60 cf. Isidorus origin. VIII 3, 4: 'Reges a regendo . . . recte

VARIA LECTIO.

55 Pprodocet δ Prodocet cett." ζ" (et 4 Bland.) schol. Γ I 20, 1 florileg. Nostradam. Predocet uel Praedocet σ y [Barcin.] ω Perdocet y ω Edocet y senesque et coni. Marklandus; iuuenesque senesque habes etiam apud Ouid. met. VIII 525 Pers. 5, 64 Stat. Theb. V 149. pueri uero hic manifesto excipiuntur uide uu. 59. 62

u. 56 Guyetus aliique delendum censent: nam turbato in sequentibus ordine et Porphyronis silentio adeo augentur suspiciones, ut facere non possint, quin hunc uersum ex serm. I 6, 74 perperam huc translatum esse arbitrentur; nos retinuimus lectionem libris traditam, quoniam Porphyr. silentio nihil probatur, cont. c. I 19, 1 ≅ c. III, 1, 5. s. I 2, 27 ≅ I 4, 92. s. II 3, 163 = epist. I 6, 28 habent u. 56 Ω''' ζ" y ω ad unum omnes, testantur etiam schol. Γ gloss. Γ floril. Nostr., tuentur Fea Doederlinus Schmidius 56 Leuo E γ λ' δ' (defic. ε) tabulam Ω''' ζ" floril. Nostrad. tabulas editores quidam

lacerno ε u. 57 ante u. 58 habent E (a corr. g r 2: in r totus u. 57 ab alt. m. in rasura) y [Bruzell. 9778 Bustidianus 2 codd. Pulmanni] florileg. Nostradam. u. 58 ante u. 57 habent A' γ F λ' δ' ε (β' v π' σ v) 57 est] Ast δ' y [Reginens. 1] (defic. ε)

est lingua E y [codd. Bentlei] florileg. Nostradam. Bentleius et lingua cett." ζ" lingua, om. et uel est, g 58 Sed A' F λ' δ' ζ" schol. Γ S, E Set γ Si σ 2 y [Bruzell. 2 uar. Montepessul. Regin. 2 uar. alii: non Petropolit. quod contenderat Orellius] florileg. Nostradam.; ε defic. milia Ω''' ζ" schol. Γ desunt A' E γ δ' ε (β' v σ g et π a. ras. Lips. 2) florileg. Nostradam. desint F λ' (r v et π p. ras. Lips. 1) u. 59 omis. l pr. 59 Pleps A' y [β Bamberg. corr. Parisin. 8214] Plebs γ Plebs cett." ζ' Ples r 1 y; ε defic. u. 60 sq. del. Gruppeus opp. floril. Nostr. hic — culpa del. Wielandus et Meinekius; bene defendit Doederlinus I p. 74; Hitzigius del. u. 61, et u. 60 sic scribit pro hic 60 facias y cons. Isidor. opp. florileg. Nostr. Ioann. Victoriens. et cf. Auson. de inconexis u. 3

nil conscire sibi, nulla pallescere culpa.
 Roscia, dic sodes, melior lex an *puerorum
 stenia, quae regnum recte facientibus offert,
 et maribus Curiis et decantata Camillis?
 isne tibi melius suadet qui, rem facias, rem, 65
 si possis, recte, si non, quocumque modo rem,
 ut propius spectes lacrimosa poemata Pupi:
 an qui Fortunae te responsare superbae
 liberum et erectum praesens hortatur et aptat?

TESTIMONIA.

igitur faciendo regis nomen tenetur, peccando amittitur. Vnde et apud
 ueteres tale erat prouerbum: rex eris, si recte facias: si non facias,
 non eris' 61 uita Norberti archiepiscopi Magdeburg. additam. [Pertz.
 XIII = XII p. 706] 62 sq. 'puerorum — que — offert?' Ioannes
 Victoriensis 4, 1 p. 360 B. 65 sq. florileg. Nostradam. 67 cf. Ar-
 nobius III c. 9: 'quis ad extremum deam Pecuniam esse credat, quam
 uelut maximum numen uestrae indicant litterae donare anulos aureos,
 loca in ludis atque in spectaculis priora e. q. s.' et cf. Augustin.
 de ciuit. dei VII 3: 'obscurata est dea Pecunia . . . cur dea Pecunia
 Minervae praelata non est?' 68—70 florileg. Nostradam. 69 cf. Se-
 neca de uita beata 4: (beatam uitam dicit) 'liberum animum et ere-
 ctum et interritum ac stabilem, extra metum, extra cupiditatem positum'

VARIA LECTIO.

p. 198 *Bip.*: 'qui recte faciet, non qui dominatur, erit rex' et *Porph.*
ad u. 62: '. . . pueri lusu cantare solent: 'rex erit qui recte faciet,
 qui non faciet non erit'' aneus *A* 61 Nil — tibi] *bis*
in cod. γ Nihil *E* Nichil *A* Nil////*a* Nil *cett.*" ε" Non florileg.
Nostradam. ^{si} cōscirebi *E* consire *A* tibi *γ* fol. 83^b tibi *γ* fol.
 84^a pallescere *γ* 62 puerorum est Ω''' ε" (et 4 *Bland.*) *Ioann.*
Victoriens. puerorum, om. est, *γ* [*Bruxell. Reginens.*] ω florileg.
Nostradam. 63 Nenia Ω''' ε' (et *Fran.*) *Porph.* florileg. *Nostradam.*
Noenia *γ* [β] *u.* 64 del. *Hitzigius opp. Pph.* *Porph.* *schol.*
Γ et cf. *Lucan.* VII 358: 'si Curios his fata darent reducesque
 Camillos' decanta δ' *uu.* 65—106 *desunt* ε 65 Hisne *γ*
 suades *γ* rem tibi facias rem *F* [qui rem facias 4 *Bland.*]
 66 recte] om. ψ 1 quocunq; *E* 67 puppi *A* corr. *γ* ψ 2 (et *Fran.*)
Porph. pupi *cett.*" ε' (et β) *schol.* *F* gloss. *Γ* cons. titul. *lapidum,*
uide Feam ad h. l.; defīc. ε 68 fortune λ δ 1 ut uid. tu λ 1
 tē φ te *cett.*" ε" (*defīc.* ε) superbae Ω''' (*defīc.* ε) ε" *schol.* *Γ*
 superbe *g* *γ* florileg. *Nostradam.* conī. *Lambinus;* cf. c. I 28, 32
 69 presens *A* δ ortatur *A* *γ* aptat *A' E* *γ* *F* λ δ' ε" (et omn.
Bland.) *schol.* *Γ* florileg. *Nostradam.* optat *g* l pr. *γ* [*Bruxell. Re-*
gin.: lectio Mauortiana?] ω cf. *uar. lect. epist.* I 6, 55

quod si me populus Romanus forte roget, cur 70
 non ut porticibus sic iudiciis fruar isdem,
 nec sequar aut fugiam quae diligit ipse uel odit,
 olim quod uolpes aegroto cauta leoni
 respondit referam: 'quia me uestigia terrent,
 omnia te aduersum spectantia, nulla retrorsum'. 75
 belua multorum es capitum: nam quid sequar aut quem?
 pars hominum gestit conducere publica; sunt qui
 frustis et pomis uiduas uenentur auaras
 excipiantque senes quos in uiuaria mittant;
 multis occulto crescit res faenore. uerum 80

TESTIMONIA.

72—80 florileg. Nostradam. 73—75 omisso 'referam' Thomas Cantuar. epist. 391 [III p. 299 Giles.] 73 'et Horatius ne in poemate quidem humilem generis huius usum putauit in illis uersibus: 'quod dixit aegroto catta leoni' Quintiliani codd. instit. V 11, 20 74 sq. cf. Seneca de uita beata c. 28: 'nec uiam bonam ac malam per se aestimans, sed turba uestigiorum, in quibus nulla sunt redeuntium?' 76 cf. ecbas. captiu. u. 440: 'belua multorum capitum uisis moribundum?'

VARIA LECTIO.

71 porticipibus δ' 1 iudicis E (σ) iuditiis φ isdem A' F λ' δ' ζ'' idem E a. corr. γ (et π pr.) y; in γ superscr. p isdē
 72 Ne E aut A' E γ (β' σ g r et Lips.) florileg. Nostradam. ac F λ' (v) y et δ' (v et π); ε defic. quae E γ F δ' ζ' (et Lips.) schol. Γ que A λ' (v et β) florileg. Nostradam. quem y [π Fran. cum aliis] uel odit Ω''' (defic. ε) ζ'' florileg. Nostradam. colitque y [Montepessul. uar.] 73 uolpes F λ' 1 (r et π 2 Lips.) nulpes cett.'' ζ' (et β' π 1) Quintil. uolgat. florileg. Nostradam.; defic. ε agroto A egroto λ' 74 trent ψ 75 spectancia λ 76 Belua Ω''' ζ' (cons. π') Porph.' florileg. Nostradam. (defic. ε) Bellua ω es] est y Plaza et Benth. opp. etiam florileg. Nostradam.; ε defic. r 1 non liquet quem A' E γ (β' σ g l 2 r v et Lips.) florileg. Nostradam. quae F δ' (v l 1 et π) q; λ 77 Par A 78 Fruistis δ' 1 Frustis cett.'' ζ'' (et σ 2 uar.) gloss. Γ florileg. Nostradam. Crustis σ y [Petrop., 'quidam codd.' Cruquii] Fructis y Fructibus y defic. ε; gloss. Γ interpret.: 's. carnis ut piscis' poms λ 79 Excipiunt φ a. corr. uinaria δ 1 (σ 1 g) niuaria A mitant δ' 1 mutant σ 1 g florileg. Nostradam. 80 res crescit y [Sorbonens.] opp. etiam florileg. Nostradam. faenore A (v r) foenore E δ' (a et Fran.) foenere γ fenore F λ' (π' v v et β) florileg. Nostradam. uenere g

esto aliis alios rebus studiisque teneri:
 idem eadem possunt horam durare probantes?
 'nullus in orbe sinus Bais praelucet amoenis'
 si dixit diues, lacus et mare sentit amorem
 festinantis eri: cui si uitiosa libido 85
 fecerit auspiciū, cras ferramenta Teanum
 tolletis, fabri. lectus genialis in aula est:
 nil ait esse prius, melius nil caelibe uita;
 si non est, iurat bene solis esse maritis.
 quo teneam uoltus mutantem Protea nodo? 90
 quid pauper? ride: mutat cenacula lectos

TESTIMONIA.

uu. 82—100 florileg. Nostradam. 85 cf. Ausonius epigr. 71, 2: 'repperit obscenas ueneres uitiosa libido' 87 cf. glossarium Mai class. auct. VIII 260: 'genialis lectus, ubi sponsus et sponsa cubant' 90 Hildebertus moral. philosoph. p. 980. cf. Appuleius Osanni p. 7: 'sed et Horatius eos, qui facile uertunt sententiam et (nec?) deprehendi facile possunt, Proteos uocat'

VARIA LECTIO.

81 alios aliis *v* aliis] ta//us φ studis (sic) reb;q; *y* [*Montepessulan.*]: *ex his duobus uersibus intellegas, quemadmodum uerum uerborum ordinem temere mutare soliti sint sequioris aevi codicum auctores; nos plerasque talium transpositionum typis mandare nolimus* studiis teneri *F* 82 Idē *E* possuntne *y* (?) *Lambinus opp. florileg. Nostradam.* horam Ω'' ζ' *Pph. gloss. F florileg. Nostradam.* hora *l v p. ras.* (et β) *y Pf.*: etiam in *l fort. lineola crasa; defc. ε* 83 urbe *F 1 δ' .* (et π corr.): λ' et *Lips. recte baiis F (v l v) bai//is λ bais cell.*" praelu& *A* praelucet γ amoenis Ω''' 84 locus *A a. corr.* 85 eri *A' E 1 γ δ (v $\pi' g r$) heri F $\lambda' E 2$ ut uid. ($\beta' v$) cri *E* (σd) cuius uitiosa γ uiciosa λ 86 Fecerit γ auspitiū *E* γ aut spiciū *A* teanum λ 88 Nila//it *E* ait om. δ' pr. caelibe *E F δ* ($\sigma a l r$ et $\beta 2$ *Fran., cons. d*) celibe *A γ λ (v $\pi' v$ et $\beta 1$ cons. g) florileg. Nostradam.* 90 nodo mutantem prothea uultus *y* [*Sorbonens.*] Hildebertus uoltus *F λ' (g) uultus cell.*" uultum *y* [*Lips.*] florileg. Nostradam.; defc. ε motantē *E* protea *A' y* [*Bamb. Valent.*] prothea cell." ζ'' flor. Nostradam.; defc. ε 91 quid? pauper — ride! — mutat *Doederlinus, sed cf. epist. I 2, 10* Quod δ' ride Ω''' ζ'' gloss. *F florileg. Nostradam. omis. y* [*Valentian. 1*] rides *v y Cuninghamus; defc. ε* ; uiden' ut *Bentleius* idem *Hitzigius* motat *E* cenacula *A E λ ($\beta' v$ ut uid. $\pi' \sigma g v$) florileg. Nostradam. caenacula $\gamma F \delta'$ ($a l r$)**

balnea, tonsores, conducto nauigio aequē
 nauseat ac locuples, quem ducit priua triremis.
 si curatus inaequali tonsore capillos
 occurri, rides; si forte subucula pexae
 trita subest tunicae, uel si toga dissidet impar,
 rides: quid? mea cum pugnat sententia secum,
 quod petiit spernit, repetit quod nuper omisit,
 aestuat et uitae disconuenit ordine toto,

95

TESTIMONIA.

93 'nauseat — prima triremis' glossarium Mai tribus locis [classic. auctor. VIII 381. 494. 580] 94—97 'si — rides' [Rufinianus] de schematis lexeos § 18 p. 52 Halm. 95 sq. 'si — tunicae' glossarium Mai [classic. auctor. VIII 525] cf. Hieronymus aduersus Iouinianum lib. II c. 21 [Vallars. II 357^e]: 'tunc pexa tunica et nigra subucula uestic-baris' 97—100 Vincentius Bellouacensis specul. histor. VII 68 97 sq. 'mea pugnat — repellit — omisit' Hildebertus moral. philos. p. 980 98 cf. Seneca de uita beata c. 28: 'fluctuamus aliudque ex alio comprehendimus: petita relinquimus, relicta repetimus' 99 sq. 'diruit — rotundis. aestuat — toto' Hieronymus comment. in Ecclesiasten c. 3 [Vallars. III 409^c]

VARIA LECTIO.

92 aequae A 93 Nausiat y [Fran.] hac F ac celt.™ §'' glossarium Mai p. 381 florileg. Nostradam. ut y; defic. ε; an glossarium Mai p. 494 p. 580 priua] omis. y [β 1] prima glossar. Mai tribus locis florileg. Nostradam. 94 Sic Pph.' curatus Ω''' §'' (et omn. Bland.) Pph.' Rufinianus florileg. Nostradam. curtatus y [Reginens. 2 Zulichemian. a. ras.] ω curuatus y [Bamberg. 2 in marg.]; defic. ε; tonsus interpr. schol. Γ; cf. Petron. sat. c. 107: 'uoluerunt enim, antequam conscenderent, exonerare capita molesto et superuacuo (capillorum) pondere, sed celerior uentus distulit curationis propositum' inequali λ tonsore E 95 Occurri F λ' δ' (v 1 aut pr. π' σ' a 1 g r v) Rufinianus Occurri E γ Occurri florileg. Nostradam. Occurrit A (a 2 v 2 et Fran.; Occurrit β) Occurro v corr. aut 2 y [Bamberg. 2 Gronou. Montepessul. uar. Reginens. Zulichem.] Bentl. 'rides, cum in me uides culpam aut tonsoris aut nestiarii' Porph.' subuca A pexae φ 96 Trito E 1 aut pr. dissid& δ 1; recte δ 2 d impar E (v et β) impar celt.™ § (et π' Fran.) Rufinianus florileg. Nostradam.; defic. ε 97 quod E 2 Vincentius opp. florileg. Nostradam. qui A compugnat λ; recte l sententia λ mecum δ' 1 (v g) y Vincentius secum celt.™ §'' (v uar.) florileg. Nostradam.; defic. ε; cf. Ouid. met. XV 27: 'pugnatque diu sententia secum' 98 petit A 99 Estuat γ

diruit, aedificat, mutat quadrata rotundis? 100
 insanire putas sollemnia me neque rides,
 nec medici credis nec curatoris egere
 a praetore dati, rerum tutela mearum
 cum sis et prae sectum stomacheris ob unguem
 de te pendentis, te respicientis amici. 105
 ad summam, sapiens uno minor est Ioue, diues,
 liber, honoratus, pulcher, rex denique regum,
 praecipue sanus, nisi cum pituita *molestast.

TESTIMONIA.

100 Hildebertus moral. philos. p. 980 'diruit edificat' Wernherus de Elmendorf. 831 [German. antiqu. ann. VIII 307 H.] 103 cf. uita Benedicti abbatis Clusensis c. 8 [Pertz. XIII = XII 202]: 'rerum tutela nostrarum' 106—108 florileg. Nostradam. 106 cf. Ouidius metam. XV 858 de Augusto: 'sic et Saturnus minor est Ioue'

VARIA LECTIO.

100 edificat γ motat E muttat λ rotundis $A E$ (rotundis β)
 u. 101 del. *Lehrsius mus. Rhen.* XVII 489 101 putas $A' E$
 $\gamma \delta'$ ($\sigma g l r v$ et $\beta 2 \pi 2$ *Fran. Lips.*) *Pph.' schol.* Γ gloss. Γ putat
 $F \lambda 1$ aut *pr.* (v *pr.* aut $1 v$ *uar.* et $\beta 1 \pi 1$) sollemnia $E \gamma$ (v
 σ *pr.* a r) *Pph.'* sollemnia $A \delta'$ sollempnia $F \lambda'$ 102 aegere δ'
INDE A V. 103 — I 18, 46 *DEFICIT* *cod. d;* $\Omega'' = A' (A a)$
 $E \gamma F \lambda' (\lambda l) \delta;$ $\xi'' =$ aut omnes *codd.* $\beta' (\beta$ *Fran.) v \pi' (\pi* *Lips.)*
 $\sigma g r v (a l)$ aut horum *codd.* ea pars ex quibus non aliae lectiones
 notantur; $\xi =$ aut *omn. codd.* $v \sigma g r v (a l)$ aut horum *codd.*
 ea pars ex quibus non aliae lectiones notantur 103 pretore $\gamma \delta$
 dato $\delta 1$ 104 Cum sis. et . . . stomacheris $\gamma \omega$ praeuae $A' \delta$
 sectum *om.* δ *pr.* sed tū A' 105 te suspicientis *N. Heinsius*
et Bentleius, sed cf. [Caes.] bell. Afr. c. 85: 'ducemque aliquem requirerent, quem respicerent, cuius auctoritate imperioque rem gererent'
 106 Adsumas $\delta 1,$ recte $\delta 2$ sapiens δ 107 *DENVŌ*
INCIPIT $\varepsilon;$ $\Omega'' = A' (A a) E \gamma F \lambda' (\lambda l) \delta \varepsilon$ honoratus pulcher]
 pulcher honoratus *florileg. Nostradam.* pulcher^h $\varepsilon,$ *h fort. ab alt.*
m. diniq; E 108 Praecipue $A \psi \lambda' \delta \varepsilon$ saniis $\delta 1$ cum] dum
 y *opp. Pph.'* molesta est $\Omega'' \xi''$ *Pph.' florileg. Nostradam.* molesta,
om. est y [Parisin. 8216]

II

Troiani belli scriptorem, Maxime Lolli,
 dum tu declamas Romae, Praeneste relegi:
 qui quid sit pulchrum, quid turpe, quid utile, quid non,
 planius ac melius Chrysippe et Crantore dicit.
 cur ita crediderim, nisi quid te distinet, audi. 5
 fabula, qua Paridis propter narratur amorem

TESTIMONIA.

I 2. 1—16 exceptis u. 5 et 'Nestor — utrumque' Ioannes Saresberiensis polocrat. 7, 9 1—4 cf. Ioannes Saresber. metalog. 1, 22: 'gloriatu Horatius se uirtutis causa relegisse Homerum, qui quid sit — dicit' 1 cf. Ausonius periocha 1 in Iliadem: 'si Homerum scriptorem Troici belli eatenus, qua Iliadem suam incipit quaque finit, percenseamus . . . ' 2 'dum tu (te Porph.) declamas Romae' Porph. ad u. 64 3 sq. cf. Ioannes Victoriensis 5, 3 p. 393 B.: 'sicut Oratius de Homero dicit: qui — dicit' 3 cf. ebas. captiu. u. 717: 'nouit quid pulcrum, quid turpe, quid utile, falsum' uita Heinrici III. c. 2 [Pertz. XIII = XII 272]: ' . . . quid honestum, quid turpe, quid utile, quid non . . . '

VARIA LECTIO.

$\Omega'' = A' (A a) E \gamma F \lambda' (\lambda l) \delta$; $\zeta'' =$ aut omnes codd. β' (β Fran.) v π' (π Lips.) $\sigma g r v (a l)$ aut horum codd. ea pars ex quibus non aliae lectiones notantur; $\xi =$ aut omn. codd. $v \sigma g r v (a l)$ aut horum codd. ea pars ex quibus non aliae lectiones notantur

I 2. AD LOLLIVM $E F \lambda' \delta$ ($\pi' \sigma a r$ et Fran.) AD LOLIVM γ AD LOLLIVM MAXIMVM v ; inscriptione carent $A \varepsilon (v g$ et $\beta)$

1 Maxime, non maxime Meinekius praefat. p. XXXV cons. inscript. cod. v ; Porph. et schol. Γ taent; cf. Ouid. ex P. II 8, 2 et III 5, 6: 'Maxime Cotta' loldi E lolli cett." Pph. Porph. (etiam γ)

2 Dum ε , Cum ε_1 declinas ε_1 3 Quicquid A' pulcrum ε utile δ q E 4 Planius $A' E \gamma \delta$ 2 uar. ($\sigma g r$ et Lips.) sch. Γ (interpret.: 'apertius') Ioannes Victoriensis Plenius $\varphi \lambda \varepsilon \gamma$ 2 uar. (v ut uid. v et β 2 π Fran. codd. Bland.) Ioann. Saresber. metal. Plenius $\psi (l)$ Pplenius δ (Plen' β 1) Pulchrius Ioann. Saresb. policr. VII 9; 'planius, ut poeta, qui exemplis propositis multo maiore $\acute{\epsilon}\nu\alpha\gamma\gamma\acute{\epsilon}\lambda\alpha$ docet, quam quibus philosophus, qui, cum ethicen ex professo tractet, plenius praecepta tradit. in nullo autem scriptore maiorem esse uim $\acute{\epsilon}\nu\alpha\gamma\gamma\acute{\epsilon}\lambda\alpha\varsigma$ καὶ σαφηνείας, quam in Homero, omnes uno ore affirmant' Iacobsius chrisippo $F \lambda' \delta \varepsilon$ cratore γ dicit δ 5 distinet E 1? ψ corr. $\lambda \delta$ 1 ε ($\pi' 1 l$ p. ras. v 1 uar. et codd. Bland.) distinet $F \delta$ 2 destinet $A' E$ 1? γ (l a. ras. r pr.) detinet A corr. E p. ras. ($\beta' \sigma g r$ corr. v) dest :: v cf. c. III 7, 11 6 amare ε 1

Graecia barbariae lento conlisa duello,
 stultorum regum et populorum continet aestus.
 Antenor censet belli praecidere causam.
 quid Paris? ut *saluos regnet uiuatque beatus, 10
 cogi posse negat. Nestor componere litis
 inter Peliden festinat et inter Atriden:
 hunc amor, ira quidem communiter urit utrumque.
 quicquid delirant reges, plectuntur Achiui.
 seditione, dolis, scelere atque libidine et ira 15
 Iliacos intra muros peccatur et extra.
 rursus, quid uirtus et quid sapientia possit,
 utile proposuit nobis exemplar Vlixen,

TESTIMONIA.

14 florileg. Nostradam. Otto Frisingensis prolog. lib. II p. 17
 16 'Yliacos — extra' Ioannes Victoriensis 5, 1 p. 383 B.

VARIA LECTIO.

7 Grecia λ δ Grētia ψ barbariae A' E δ 2 barbarę δ 1 bar-
 barie γ F λ' ε A 2 lento ε conlisa A' F λ δ ε (π') y schol. y
 collisa E γ ε' 8 regum δ aestus A' E γ δ 2 (σ et β; e: g) Io.
 Saresber. policrat. aestum F λ' ε (π' r v et 4 Bland.) estum δ 1 (et
 Fran.) v euanuit. plia interpret. gloss. ε et cf. serm. I 2, 110 et
 Vergil. Cir. 340: 'sollicitos animi releuauerat aestus' 9 belli cen-
 set E opp. cett." ε" praecidere A γ causas Ioannes Saresber.
 policrat. 10 Quid A' E γ δ 2 ε" Ioann. Saresber. 'deest facit'
 gloss. Γ Quod E corr. F λ' δ 1 ε (v 1 uar.) Quid Paris, ut saluus
 regnet uiuatque beatus? Doederlinus, sed cf. epist. I 1, 91 Quod
 Paris, ut Bentleius saluus Ω" ε" schol. Γ solus y [aliqui codd.
 Cruquii] Landinus reget ε uiu&q; F beat::: ε 11 Nestor]
 ne forte A componere λ (v et β) componere cett.' ε (et π' Fran.)
 litis π' lites Ω" ε' 12 inter] primus con. Benl. ad serm. I 7, 11
 peliden Ω" nisi quod pelliden A festinet δ 1 (l pr.) y atrid-
 dem λ ε (et Fran.) atriden cett.' (π' l et β) 13 Hunc A' E γ 2
 superscr. δ 2 (v σ g l 2 r v et β) gloss. Γ Nunc γ F λ' δ 1 ε (π' et
 Fran.) u. 14 del. Prienius, eundem post u. 16 ponit Ioannes
 Saresberiensis 14 Quicquid A (et π 1) Quicquid cett.' etiam flori-
 leg. Nostradam. delyrant ε 15 Sedicione λ ε atque] exsectum
 ε libine A 16 peccat::: ra ε 17 Rursum Bentleius, sic
 habuisse Regim. 1 falso existimans, et cf. epod. 16, 10 sapientia λ
 sapie::: ε poss& E::: sit ε 18 exexplar ε ulixen A' γ δ
 (β' v σ l r et Lips.) ulyxen F (et π) ulixem E (g v) ulyxem λ uli::: ε

qui domitor Troiae multorum prouidus urbes
 et mores hominum inspexit, latumque per aequor, 20
 dum sibi, dum sociis reditum parat, aspera multa
 pertulit, aduersis rerum inmersabilis undis.
 Sirenum uoces et Circae pocula nosti:
 quae si cum sociis stultus cupidusque bibisset,
 sub domina meretrice fuisset turpis et excors, 25
 uixisset canis immundus uel amica luto sus.
 nos numerus sumus et fruges consumere nati,
 sponsi Penelopae, nebulones Alcinoique
 in cute curanda plus aequo operata iuuentus:

TESTIMONIA.

23 'Circae pocula' memorat etiam Symmachus epist. I 47 25 Seruius ad Aen. VII 19 glossarium Mai classic. auct. VIII 102 26 'et amica luto sus' Seruius ad georg. I 400 idem ad Aen. VIII 83 Isidorus orig. XII 1, 25 cf. Lactantius instit. III 8, 9: 'obscenus canis aut sus ille lutulentus' idem epist. diu. instit. c. 37: 'satius omnino non esse, quam post hominum formam, uel suem uel canem uiuere?' uu. 27 — 70 'Nos numerus — Testa diu' florileg. Nostradam. 27 sq. Priscianus instit. VI 17, 88. VII 4, 12 27 'fruges — nati' schol. Γ ad epist. I 4, 16. Willelmus nita s. Thomae I 197 ed. Giles. 28 sq. 'ebulotus Alcinoique in cute curam da plus aequo ·p̄·ī.' (in. Porf.) sic mendose Porph. ad epist. I 15, 24. imitatus est Ausonius epist. 9, 13—15: 'nam mihi non Saliare epulum, non cena dapalis, qualem Penelop(a)e nebulonum mensa procorum Alcinoique habuit nitidae cutis uncta iuuentus' cf. etiam Gellius XVIII 9, 8

VARIA LECTIO.

19 dominator *F* λ 21 sotiis *A* 22 Pculit *E* aduersus λ. a. ras. *E* uar. (*g* pr.) et uersis γ inmersabilis *A' E γ F λ' δ ζ''* immers: ε (σ) imers: *g* 23 circae Ω'' ζ'' (et omn. codd. Cruquii [?]) Symmachus circe *v g* circes, *s* add. recent. m., *v*; circes *y* [Montepess. uar. Petropolit. Sorbonens. 2 Zulichemianus (NB. ≅ cod. Diuaci ap. Cruqu. !)] Valerius ad Ruffinum nouit *y* Valerius 24 Que λ sotiis *A* 25 domina Ω'' ζ'' Seruius glossar. Mai diua *y* turpis, et excors *Th. Schmidius et Doederlinus* turpis et excors, alii ex//ors *y* [Fran.] excors coni. Minos et Marklandus opp. Seru. glossar. Mai u. 26 omis. *v* pr. 26 immundus *A E γ F λ ε ζ''* immundus δ (*a l*) im: *g* 27 frugis ε pr. (*a* pr.) fruges cett. ζ'' Pph. schol. Γ ad epist. I 4 florileg. Nostradam. consumere *F* (*l*) u. 28 post u. 29 pon. *r* 1 28 penelope *E* ε (*g* et β π) penelopae cett. ζ (et Fran. Lips. codd. Bland.) Ausonius penelopes *v* penelopes *y* [Basil.] florileg. Nostradam. Alcinoique, *Fea* 29 equo λ operata δ operosa *y* [Petropolit. 2]

cui pulchrum fuit in medios dormire dies et 30
 ad strepitum citharae cessatum ducere curam.
 ut iugulent hominem, surgunt de nocte latrones:
 ut te ipsum serues, non expergiseris? atqui,
 si noles sanus, curres hydropicus; et ni
 posces ante diem librum cum lumine, si non 35
 intendes animum studiis et rebus honestis,

TESTIMONIA.

32—37 'ut iugulent — torquere' Reinerus uita Euracii 2 ap.
 mon. Germ. SS. XX p. 562 32 Sernius ('de nocte latrones' cod. Ber-
 nens. 172) ad georg. I 287 34—37 'ut te ipsum — torquere' Rei-
 neri de ineptiis cuiusdam idiotae libellus [mon. Germ. SS. XX p. 600]
 36 'intendant — honestis' Ioannes Victoriensis 6, 11 p. 446 B.

VARIA LECTIO.

30 Qui δ 1 pulcrum ε 31 Ad estrepitum γ Astrepitum φ
 citharae $A' \gamma \delta$ 2 cithare $E \delta$ 1 chytarē $\varphi \lambda'$ chyttarē ψ cessantem
 ω opp. etiam codd. Bland. et florileg. Nostradam. cessantum y [1
 cod. Feae] ω curam $A' \gamma F \lambda' \delta E$ uar. ab ead. manu ut uid.,
 ε 2 uar. ($\beta' \nu \pi' \sigma g$ corr. $r v$) schol. Γ florileg. Nostradam. somnum
 $E \varepsilon \delta$ 2 uar. (g pr.) y [π uar. codd. Bland. Bruxell. 2 uar.] cf.
 serm. II 7, 114: 'iam uino quaerens, iam somno fallere curam' c.
 III 11, 35 sq.: 'minuentur atrae carmine curae;' cessatum ducere ut
 Plaut. Poenul. prol. 20: 'sessum ducere' Stich. 139: 'uenatum du-
 cere' serm. II 4, 89: 'auditum ducere' curā (sic) y [Bamberg.]
 cessatam ducere curam I. Scaliger cessantem ducere Somnum uel
 somnum Bentleius. Ad strepitum citharae, cessatum, educere curam
 Rosellus Ad . . . cessanti incidere curam Tunstallus Ad st. c. ces-
 santem ducere $\kappa\acute{o}\nu\eta\eta$ Praedicatorius uu. 32—64 post epist. I 1,
 51 transponendos censent Torrentius et D. Heinsius uu. 32 sq.
 inuerso ordine exhibent y [Bamberg. Parisinus 7976 Valentian. 1]
 32 hominem $A' E F \lambda' \delta \varepsilon$ ($\nu \pi' g r v$ et βV) homines A corr.
 γ (σ et Fran.) Seruius flor. Nostr. Reinerus; cf. Ouid. amor. III 8,
 21: 'quotiens hominem ingulauerint'. Doedertinus falso ante homines
 distinguit surgunt] uigilant Seruius florileg. Nostradam. 33 Tu
 te ipsum ut serues coniectauit Bentleius atqui $A' E \gamma \delta$ 2 ζ''
 Reinerus atque $F \lambda' \delta$ 1 ε ($\nu \pi'$ et V) florileg. Nostrad. atquin v 1 y
 34 Si oles ε 1 noles $A' E \gamma F \delta \varepsilon$ 2 ζ'' (et 4 Bland.) Rei-
 nerus nolis λ' ($g r$ pr. v) ω florileg. Nostradam. curres $A' E$ 1 y
 ε 1 δ 2 (ν 1 $\pi' \sigma g r$ et 4 Bland.) schol. Γ Reinerus cures $F \lambda' \delta$ 1
 $E p.$ ras. ($\beta' \nu$ 2 v) florileg. Nostradam. quaeres Ieuerus ad Lucan.
 III 657 hidropic' δ hydropicus cett." 36—39 desunt quaedam
 in ε 36 Intendes Ω'' Intendens $\nu \pi' r$ pr. Intendas y [π 2] flo-
 rileg. Nostradam.

inuidia uel amore uigil torquebere. nam cur
 quae laedunt oculum festinas demere: siquid
 est animum, differs curandi tempus in annum?
 dimidium facti qui coepit habet: sapere aude; 40
 incipe! qui recte uiuendi prorogat horam,
 rusticus expectat dum defluat amnis: at ille
 labitur et labetur in omne uolubilis *aeuom.
 quaeritur argentum puerisque beata creandis
 uxor et incultae pacantur uomere siluae. 45
 quod satis est cui contingit, nil amplius optet.

TESTIMONIA.

cf. Hieronymus comment. in Zachariam II 6 [Vallars. VI 826] Horatio non nominato: 'dimidium facti qui bene coepit (cepit) habet' item hunc uersum laudat Vincentius Bellouacensis specul. histor. VII 68 inter 'flosculos epistolarum Oratii'. Ausonius epigr. 81: 'incipe: dimidium facti est coepisse' 40 cf. Auson. de conexis p. 198 Bip.: 'incipe, quidquid agas! pro toto est prima operis pars' 'et quod ait Horatius: sapere aude: ne non te ratio subiuguet prius quam metus' Augustin. de quantit. animae 41 [t. I 421 Ben.] 42 sq. Ioannes Saresberiensis epist. 263 42 imit. Iuuenalis 14, 25 sq.: 'rusticus expectas, ut non sit adultera Largae filia' 43 cf. Ouid. met. X 519: 'labitur occulte fallitque uolatilis aetas'

VARIA LECTIO.

38 Que λ ledunt $E F \lambda \delta 1$ oculum $E F \lambda' \delta 1$ ($\nu \pi' \sigma 2 r$ et 2 Bland.) Benth. oculos $A' \gamma \lambda$ corr. $\delta 2$ ($\beta' \sigma 1 g v$ et 2 Bland.) florileg. Nostradam. defic. ε siquod $F \lambda'$ (νv corr.) opp. florileg. Nostradam. (et 4 Bland.) 39 difers A curanti ε 40 cepit $\delta 1$ sapere λ 41 uiuendi qui recte $A' \gamma F \lambda' \delta \varepsilon$ ($\beta' \nu \pi' \sigma 1 r v$) qui (quis Pf.) recte uiuendi E ($\sigma 2 g$) Pph. Benthleius, in altera lectione ambiguum esse putans, utrum recte uiuendi uelit an recte prorogat; cf. art. poet. 29 et uar. lect. I 18, 74; schol. r in marg.: 'ORDO. Qui prorogat horam recte uiuendi' uiuendi recte qui $y \omega$ flor. Nostr. 42 exspectat δ defluat] fluat A pr. ε (σ pr.) amnis] aēnis φ illi E 43 inuolubilis $\hat{o}mē \gamma$ aeuom Ω'' 44 Queritur γ $\lambda \delta$ 45 inculte λ placantur Wakefeldius perarantur Nodellius opp. florileg. Nostradam. et cf. Germanicus in Arat. phaenom. p. 96 ed. 1589: 'fructusque dabat pacata colono sponte sua tellus' u. 46 del. Lehrsius 46 Quod ε contigit $\lambda \delta \varepsilon$ (et β) contingit cell.' ζ' (et Fran. V [?] cum alio Bland.) flor. Nostr. contiget r contigit y [2 Bland.] contigerit Doedertin. contigit, is Stallbaum. cum y [V, per lituram]; contigit, hic y Lumbinus nihil $A' \gamma \delta \varepsilon$ ($\nu \pi'$ et Fran. V sed per lituram) nichil g (et β) flor. Nostr. nil $E F \lambda'$ ($\sigma r v$)

non domus et fundus, non aeris *acervos et auri
 aegroto domini deduxit corpore febris;
 non animo curas: ualeat possessor oportet,
 si comportatis rebus bene cogitat uti.

50

qui cupit aut metuit, iuuat illum sic domus et res
 ut lippum pictae tabulae, fomenta podagram,
 auriculas citharae collecta sorde dolentis.

*sincerumst nisi uas, quodcumque infundis acescit.

TESTIMONIA.

47 sq. Hildebertus moral. philosoph. p. 988 51 sq. 'qui capit
 (sic) — podagram' Hildebertus moral. philos. p. 988 53 'collecta
 sorde dolentis' Probi appendix p. 195 K. 54—60 'sincerum est uas,
 ei si quodcumque infundis — et mens' Hildebertus moral. philos. p. 980
 54 florilegium Parisin. 8818^a; glossarium Mai class. auct. VIII 15
 ecbasis captiui u. 321 Reineri uita Reginardi 1 [mon. Germ. SS. XX
 p. 571]

VARIA LECTIO.

cf. appar. crit. ad epist. II 1, 17. 31 optes A opte et y
 uu. 47—49 omis. v 1 (et β 1) 47 eris A λ acervus Ω'' ε
 (et β 2 π' Fran.) florileg. Nostradam. 48 domui ε dedux̄ δ
 deduxit cell.'' ε (et β 2 π' Fran.) gloss. Γ flor. Nostr. pr. Hildeb. deducit
 y flor. Nostr. corr. deducet v 2 uar. y deducunt y febris y [π 1
 Reginens. 1] febres E 1 F λ' δ 1 ε A 2 (v 2 g r 1 v et β 2 Fran. Lips.)
 Hildebertus febrem A' γ E 2 δ 2 (σ r 2) florileg. Nostradam. ['febres.
 alii febrem quoque, alii febrim habent' (?) Cruq.] 49 possessor A
 50 comportatis y F λ δ (v σ r et Lips.) florileg. Nostradam. com-
 portatis A' E ε (β' g l v et π) 51 aut] au' δ ac v y opp. florileg.
 Nostr. Hildeb. et] aut A uar. flor. Nostr. //et δ et cell.'' ε'' (et Bland.)
 ac y 52 lyp̄ū F λ' pictae tabule λ (g) florilegium Nostradamense
 pictae tabulae cell.'' ε'' tabulae pictae y Hildebertus pictae in marg.
 σ fomenta Ω'' ε'' Pph.' florileg. Nostradam. tomenta Bouhierus
 opp. Burmann. ad anthol. Lat. II p. 485 podagra ε 1 podagram
 cell.'' ε 2 ε'' Pph.' florileg. Nostradam. Hildebert. podagram y [Pot-
 tieri cod. 10 (?) et 1 apud Oudendorpium ad Appul. met. V p. 339
 Dessauiens. II] Bentl. opp. Doederlin. I 83; abstractum positum pro
 conereto 53 cytharae F λ' δ ε cithare E dolentis A' γ (et π 1)
 Probus dolentes A corr. E F λ' δ ε ε (et β' Lips.) florileg. Nostra-
 dam. 54 Sincerum est Ω'' ε'' Sincerum, om. est florileg. Nostra-
 dam. Parisin. 8818^a glossarium Mai ecbasis captiui infundit δ
 (et β 1) acescit A E pr. F λ' δ (β' v π' σ r v) florileg. Paris. 8818^a
 glossarium Mai ecbasis captiui accessit E corr. γ 1 ut uid. ε 1 (a g

sperne uoluptates: nocet empta dolore uoluptas. 55
 semper auarus eget: certum uoto pete finem.
 inuidus alterius macrescit rebus opimis:
 inuidia Siculi non inuenere tyranni
 maius tormentum. qui non moderabitur irae,
 infectum uolet esse, dolor quod suaserit et mens, 60
 dum poenas odio per uim festinat inulto.
 ira furor breuis est: animum rege; qui nisi paret,
 imperat: hunc frenis, hunc tu compesce catena.

TESTIMONIA.

55 Hieronymus aduersus Iouinianum II c. 12 [Vallars. II 342^a]
 Ioannes Saresber. policrat. 8, 6 Hieronymum laudans 56 'semper
 auarus eget' Hieronymus comm. in Ecclesiasten c. 5 [Vallars. III 430^c]
 Isidorus orig. X s. u. 'auarus' Columbanus ad Sethum u. 37; florileg.
 Paris. 8818^a; in Aquigrano palatio u. 67 ed. Dümmler. [Haupt. antiqu.
 Germ. annal. XII 463] 'certum — finem' Ioannes Saresberiensis po-
 licr. VII 23 57—59 'inuidus — tormentum' florilegium Paris. 8818^a
 Vincentius Bellouacensis specul. histor. VII 68; sed utrobique et in flo-
 rileg. Nostradam. post u. 57 hic legitur pentameter: 'et uidet illius
 prospera cum lacrimis' 57 Lactantius ad Statii Theb. I 127
 58 sq. cf. Ioannes Saresberiensis policr. VII 24: 'nec leue tormentum
 credas (sc. inuidiam), quo nullum grauius potuerunt Siculi excogitare
 tyranni' u. 61 om. floril. Nostrad. 62 sq. floril. Par. 8818^a Hildeb.
 mor. phil. p. 980 Vincent. Bell. specul. histor. VII 68 62 cf. Seneca
 de ira I 1, 2: 'quidam ex sapientibus uiris iram dixerunt breuem insa-
 niam' Themistius or. de amicitia p. 7 D.: 'ἐγὼ δ' οἶμαι τὴν ὀργὴν
 μακρὰν ὀλιγοχρόνιον εἶναι'

VARIA LECTIO.

pr.) Hildebertus aciesit ε p. ras. (g corr.) aciesit γ 2 accessit florileg.
 Nostradam. 55 Semper uoluptates nocent ε 1 ut uid. Spne ε
 empta] omis. A pr. dolor : : ε 57 macrescit δ ut uid. macrescit
 cell." ε" cons. r macrescit σ 1 y floril. Nostr. et Parisin. 8818^a
 Hildebertus Vincentius de pentametro post hunc uersum in flori-
 legiis interpolato uide testim. u. 58 omis. δ 1 58 Inuida ε
 59 maius] magis florileg. Parisin. 8818^a opp. Nostradam. irae
 A' E γ ε (et Lips.) Pf. gloss. Γ ire a 2 g l 2 (et fort. Lips. 1) florileg.
 Nostradam. iram F λ' 1 δ 1 A 2 (et π 1) aeuum Pph.; posteriora tem-
 pora uerbum moderari cum accusatiuo coniungere solebant 60 uelet
 ε et mens] exmens y H. Stephanus opp. florileg. Nostradam. et
 uide Rothmaler. de Hor. uerborum inuentore, Berol. 1862 p. 21
 amens y [cod. Vatic. (?) in Mureti uar. lect. 18, 3]; habemus εν
 διὰ θυοῖν 62 furor ε beuis ε pr. 63 Impera, et hunc y
 [H. Stephani cod. uetus (?)] compesce A γ F λ (v) compesce
 E δ ε ε" florileg. Nostradam. catena A' γ F λ' δ ε ε" (et r corr.).

fingit ecum tenera docilem ceruice magister
 ire uiam qua monstret eques: uenaticus, ex quo 65
 tempore ceruinam pellem latrauit in aula,
 militat in siluis catulus. nunc adbibe puro
 pectore uerba puer, nunc te melioribus offer.
 quo semel est imbuta recens, seruabit odorem
 testa diu. quodsi cessas aut strenuus anteis, 70
 nec tardum opperor nec praecedentibus insto.

TESTIMONIA.

66 sq. cf. Willelmus uita s. Thomae [Giles. I 183]: 'ceruinam pellem postquam latrauit in aula, militat in syluis catulus' Seruius ad Aen. VII 480: 'ceruinam catulus pellem latranit in aula' 67—70 'nunc adbibe — diu' Reineri uita Wolbodonis I [mon. Germ. SS. XX p. 565] 68—70 'nunc te — diu' Hildebertus moral. philos. p. 983 69 sq. 'quo — diu' Augustinus de ciuit. I 3. florilegium Paris. 8818^a Vincentius Bellouacensis specul. histor. VII 68 Ioannes Saresberiensis polierat. VI 4 metalog. II 7 Hincmarus Remensis epist. ad Carolum III Crassum c. 1 [historiae Francorum scriptor. ed. du Chesne II 485^b] idem ad episcopos quosdam Franciaepist. c. 1 [II 487^c]; uita s. Anselmi c. 4 [Giles. V 314] cf. Ioannes Saresberiensis polier. VII 9: 'quoniam et testa diutius seruat odorem eius, quo semel est imbuta recens' Hieronymus epist. 10 ad Paulum [Vallars. I p. 25^a]: 'etiamsi aqua plena sit, tamen eundem odorem lagoena seruat, quo dum rudis esset, imbuta est' 69 florilegium Paris. 8069 omissio 'est'

VARIA LECTIO.

Hildebertus cathena florileg. Nostradam. at enis E 1 catenis E 2 (σ 2 g) y [Bruxellens. Valentian. Zulichem. 2 aliqui codd. Cruquii] cathenis florilegium Paris. 8818^a catene r pr. 64 fingite cum Pph.' ecum v pr. ut uid. cons. Pph.' equum v corr. florileg. Nostr. æquū δ ut uid. hæquū φ æquū ψ equum cett." ε" 65 qua E (v 1 ? l) y [Bruxell. p. ras. Petrensis Valentian. 1] Bentl. quam cett." ε" florileg. Nostradam. cf. Liu. XXXII 11: 'pedites iubet, qua dux monstraret uiam, ire' Vergil. Aen. I 418: 'corripuere uiam interea, qua semita monstrat' monstret E γ F λ' δ ε (β' π' a r) mostret A monstrat v σ g v y [Bruxell.] florileg. Nostradam. Bentl. eques A 66 Ceruinam pellem latrauit tempore in aula γ pellā φ p/ellē ψ puellā F 1 ? lacerauit y opp. etiam Seru. florileg. Nostradam. 67 adbibe A' E γ F λ' ε ζ' (et 4 Bland.) adhibe δ 1 aut pr. ut uid. (β' g) florileg. Nostr. adibe σ 1 ? r adibe σ 68 Pectore A 69 imbuta A' E γ F λ' ε 1 (π' σ et β) imputa δ 1 imbuta δ 2 ε 2 (v a 2 aut corr. l r v et Fran.) florileg. Nostradam. et Parisin. 8069 Ib: g recens] omis. ε 1 add. ε 2 uu. 70. 71 quodsi — insto] del. Lehrsius 70 strenuus E 71 operior A' γ opperior E operior cett.' nec A ne° E precedentibus γ

III

Iuli Flore, quibus terrarum militet oris

Claudius Augusti priuignus, scire laboro.

*Thraecane uos Hebrusque nivali compede uinctus,

an freta uicinas inter currentia turris,

an pingues Asiae campi collesque morantur? 5

quid studiosa cohors operum struit? hoc quoque curo.

quis sibi res gestas Augusti scribere sumit?

bella quis et paces longum diffundit in *aeuom?

quid Titius, Romana breui uenturus in ora,

Pindarici fontis qui non expalluit haustus, 10

TESTIMONIA.

I 3. 2 scire laboro] isdem uerbis hexametrum fuit imitator Horati Persius 2, 17 3 'compede uinctus' eebas. captiui u. 248 et 308 9 cf. Auson. Mosell. u. 476: 'ibis in ora hominum lactoque fouebere cantu'

VARIA LECTIO.

I 3. AD IULIVM FLORVM E γ F λ' δ (π' σ a r v et Fran.)
schol. Γ; y [Petropol. cons. Sorbonens.] add: SATYRARVM SCRIP-
PTOREM. inscriptione carent A ε (v g et β) 1 militet δ militet
cett." ζ'' (et Bland.) Pf. militat y horis E 2 priuigenus γ

Threca E Tracha γ F λ Thraca cett.' ebriusq; E compede A
(et β) Pph. compede cett.' ζ (et π' Fran.) Pf. u. 4 ad marg. A
4 an] ac Pph.' uicinas inter A; nas inter suppleuit A 2, abscisso
A 1; item rres in turres currencia λ turris γ 1 (v 2 a g) y [Bru-
xellens. 1 Mellicens. Parisin. 8214] Pph.' turres A turres E F λ' ε
δ 2 (β' σ r v et Lips.) Porph.' bis in interpretat. terres δ 1 terras v 1

† turris
y [V cod. Silu. ap. Cruq.] praetulit Bentl.; terras y [π]; schol. Γ:
'turres dixit has ciuitates, quia in alto sunt positae' cf. Lucan. VIII
954 de his ipsis oppidis: 'Threiciasque legit fauces et amore notatum
aequor et Heroas lacrimoso litore turres' lectio 'terras' propter
terrarum u. 1, unde nata est, improbanda esse uideatur 5 colles
campiq; σ morantur v 6 choors A' coors γ operum] omis. γ
pr. struit Ω'' ζ'' struat v σ 2 haec quoque ω 7 augus A
sumit Ω'' ζ'' sumat v σ 2 sūmit g 8 paces] pacis σ pr. y pacem y
cf. epist. II 1, 102 Lucret. V 1229 Plaut. Pers. u. 753 schol. Γ:
'None dictum, cum grammatici negent plurali numero declinari'
diffundat v σ 2 acuum Ω'' 9 ticius ε ticius A γ 10 Pyndarici
F λ haustus] 'Haustu] num haustu?' Pph.' Porph.' sed cf. Sym-
mach. epist. 9, 88 p. 174 Sciopp.: 'Gallicanae facundiae haustus
requiro'

fastidire lacus et riuos ausus apertos?
 ut ualet? ut meminit nostri? fidibusne Latinis
 Thebanos aptare modos studet auspice Musa,
 an tragica desaeuit et ampullatur in arte?
 quid mihi Celsus agit, monitus multumque monendus, 15
 priuatas ut quaerat opes et tangere uitet
 scripta Palatinus quaecumque recepit Apollo,
 ne, si forte suas repetitum uenerit olim
 grex auium plumas, moueat cornicula risum
 furtiuus nudata coloribus? ipse quid audes? 20
 quae circum uolitas agilis thyma? non tibi paruom
 ingenium, non incultum est et turpiter hirtum:
 seu linguam causis acuis seu ciuica iura
 respondere paras seu condis amabile carmen,
 prima feres hederac uictricis praemia. quodsi 25

TESTIMONIA.

14 'tragica — arte' glossarium Mai classic. auct. VIII 55
 16—20 'Priuatas — coloribus' Reineri de ineptiis cuiusdam idiotae
 libell. 2 [mon. Germ. SS. XX p. 603] 17 cf. Ioannes Saresberiensis
 polierat. II 26: 'scripta Palatinus qu: tenebat Apollo' 18—20 'quod
 (quid Vincent.) si forte — coloribus' florileg. Nostradam. Vincentius
 Bellouacensis specul. histor. VII 68 18 sq. cf. Auianus fab. 5, 3:
 'ne detracta grauem faciant miracula risum' 19 'moueat — risum'
 Seruius ad Aen. XI 522 23—25 'seu ciuica — prima feres hercle
 uictricis praemia palmae' Pseudoacron uolgatus (Wolfenbutt.) c. I 10,
 1; non noster Acr. 24 Pseudoacron uolgatus ad art. poet. 436, non
 noster Acr. 25—29 'Quod si — cari' florileg. Nostradam.

VARIA LECTIO.

12 Vt ualet ε munit ε 14 thragica E traica A desaeuit
 E φ (a) deseuit cett. ε'' airtes γ 15 ait γ ait δ agit cett. ε''
 Pph. 16 querat E γ λ uitæ φ 19 cornicula Ω'' ε'' flori-
 leg. Nostradam. Reinerus uulpecula Seruius cf. adnotat. epist. I 7,
 29 risu ε 20 mundata ε a. ras. 21 thima E γ δ ε paruom
 y [π] paruom Ω'' ε (et β' Lips.) 22 nō λ et A' E γ δ ε (v σ
 g v et β π 1) Bentl. nec F λ' (r v 1 uar. et π 2 Fran. Lips.) non y.
 hirtum F λ' hyreum γ 23 ciuica ε 24 Responsare E^h
 25 hederac E 1 γ φ δ ε (v l 2 aut corr. v et Fran.) h edere ψ edere
 λ ederae A (a 2) ederae E 2 (σ a 1 l 1 aut pr. r) premia A φ quod
 si] q si E 1 quidsi l pr. u. 26 post u. 27 pon. Hitzigius; ordi-

frigida curarum fomenta relinquere posses:
 quo te caelestis sapientia duceret, ires.
 hoc opus, hoc studium parui properemus et ampli,
 si patriae uolumus, si nobis uiuere cari.
 debes hoc etiam rescribere, sit tibi curae 30
 quantae conueniat Munatius, an male sarta
 gratia nequiquam coit et rescinditur ac uos
 seu calidus sanguis seu rerum inscitia uexat
 indomita ceruice feros? ubicumque locorum

TESTIMONIA

28 sq. Ioannes Victoriensis p. 271 B. 28 “parui properemus”
 ut e contrario ‘ampli’ diuites dicuntur” schol. Vergil. eclog. 7, 29
 29 cf. ecbasis captiu. u. 516: ‘si uolumus genti, si nobis uiuere cari’
 31—35 ‘Heu male parta — Diuitis’ florileg. Nostradam. 31 sq.
 Hieronymus contra Rufinum I 1 [Vallars. II 459^b]: ‘Flaccus quoque in
 epistola quam scribit ad Florum: male, ait, sarta gratia nequidquam
 coit et rescinditur’ 32 cf. Petronius 113: ‘credo ueritus, ne inter
 initia coeuntis gratiae recentem cicatricem rescinderet’

VARIA LECTIO.

*nem cum aliis libris tum et florilegio Nostradamensi traditum retinere
 maluimus cons. Porph.* 26 tormenta con. Iones u. 27 omis. ε
 pr. 27 caelestis Ω'' celestes florileg. Nostradam. sapientia λ
 † uolum'

29 patrie γ λ uolumus ε cupimus v opp. Pph.' florileg. No-
 stradam. Ioann. Victoriens. kari v y [Basil. Petropolit.] 30 sit
 A' E γ F λ' ε δ 2 ζ'' (et omn. codd. Cruq.) Pph.' Porph.' gloss. Γ;
 si δ 1 A p. ras. y; sit, t in ras. v: ergo sit v 1, si v 2, sit v 3;
 si tibi curae est Bentl. ex coniectura. ‘deest an, ut sit sensus: an
 sit tibi curae Munatius? Porph.’ cure λ 31 Quante A λ δ 1 Quam
 te Murctus conueni//// A conuenit E pr. (a) minatius v a 1 (et
 π pr.) minacius g (et Lips.) numatius v y 32 Gracia A ε nequi-
 quam E γ 1 F λ' δ ε (v σ a r 2 v et β π) Pph.' Porph.' nequicquam A
 γ 2 (et Fran. Lips.) florileg. Nostradam. nequitquam g ne qui//quam
 r cogit γ ac Ω'' ζ'' flor. Nostr. at v y at y ω ante Bentl.
 †

33 Seu . . . seu γ 2 superscr. (σ) y [Gronou. 1 Zulichem.; Seu
 etiam miniator cod. Paris. 8214] ω [Venet. 1481] Heu . . . heu
 Ω'' ζ'' (et omn. Bland.) Heu . . . et florileg. Nostradam. aut . . .
 aut interpret. schol. ε cons. schol. Γ rerum] ueri suspic. Bentl.
 opp. florileg. Nostradam. inscitia ε uexat E uersat y 34 ferox
 γ 1 locorum] colorum A

uiuitis, indigni fraternum rumpere foedus,
pascitur in uestrum reditum notiua iuuenca.

35

III

Albi, nostrorum sermonum candide iudex,
quid nunc te dicam facere in regione Pedana?
scribere quod Cassi Parmensis opuscula uincat,
an tacitum siluas inter reptare salubris,
curantem quicquid dignum sapiente bonoque est? 5
non tu corpus eras sine pectore: di tibi formam,
di tibi diuitias dederunt artemque fruendi.
quid uoueat dulci nutricula maius alumno,

TESTIMONIA.

35 cf. ecbasis captiu. 519: 'indigni quocunque sumus dirumpere foedus'

I 4. un. 8—14 florileg. Nostradam. 8—11 'quid — crumena' Ioannes Saresberiensis metalog. I 7

VARIA LECTIO.

35 rumpere δ fedus λ foedus cett.' *commate post uiuitis omisso punctum post foedus pon. cum alii tum Doederlinus*

36 Pascitur δ

I 4. AD ALBIVM TIBVLLVM (TEB: a; om. σ) E γ (σ a et Lips.)

AD ALBIVM (TEB: add. Fran.) ELEGOR̄ (ELEGIVM F λ' v ELEGIORŪ π r 1 et Fran.) SCRIPTOREM F λ' δ (r p. ras. v cons. Fran.) 1 ALBI A 2 regine E 3 cassi A' E γ ε pr. ut uid. Pph.' cassii F δ a. ras. ε corr. casu λ 4 interreptare δ ε (σ g r v 1) inter reptare A' E F λ' (β' π' v 2) Pph.' cons. γ; *perexiguo interuallo plures: interreptare alibi non inuenitur reptare] lēptare γ pr. salubris γ 1 (σ 2 et π 1) Pph.' salubres cett.*" ε (et β' Lips.) 5 quicquid Ω'' ε (et β' Lips.) quitquit g quidquid y [π a. ras.] bonumque γ (et π a. ras. π uar. 1 Bland.); v parum liquet 6 cum tu corpus eras sine pectore, di Mutherus eris Praediconius et Horkelius di A' E γ F λ' dii δ ε ψ corr. λ 2 Di A' E γ φ λ' Dii ψ δ ε 7 diuicias λ dederunt A' γ F λ' δ ε (v 1 et β 1 ut uid. π 1 omn. Bland.) dederant E λ corr. (v σ g r v 2 et Fran. Lips.); schol. Γ: 'metri ratione breuem syllabam fecit dederunt' gloss. ε *repetiit in margine DEDE-RUNT ut formam memorabiliorem. Tibull. III 5, 4: 'dedērunt' et cf. Hor. epod. 9, 17 serm. I 10, 45 8 foueat ε 1 maius] magis A*

qui sapere et fari possit quae sentiat, et cui
 gratia fama uoletudo contingat abunde, 10
 et mundus uictus, non deficiente crumina?
 inter spem curamque, timores inter et iras
 omnem crede diem tibi diluxisse supremum:
 grata superueniet quae non sperabitur hora.
 me pinguem et nitidum bene curata cute uises, 15
 cum ridere uoles, Epicuri de grege porcum.

TESTIMONIA.

12 sq. tractatus de duce Ernesto 38 [VII 247 H.], sed 'credo' . . .
 'mibi' 13 sq. Thomas Cantuarensis epist. 325 [p. 231 Gil.] Ioannes
 Saresberiensis polycrat. II 27 13 cf. Martial. III 54, 3 sq.: 'si sapi-
 sis, utaris totis, Colline, diebus, extremumque tibi semper adesse pu-
 tes' 14 Hildebertus moral. philos. p. 976 uita Adalberonis c. 12
 [Pertz. XIII = XII 135] ecbasis captiui u. 219 15 sq. Hieronymus
 aduersus Iouinianum II c. 12 [Vallars. II 342^a] idem huc respicit adu.
 Iouin. II c. 36: 'Epicurum nostrum sudantem in hortulis suis, inter adu-
 lescentulos et mulierculas alloquamur; fauent tibi crassi, nitidi, dealba-
 ti . . . quoscumque formosos, quoscumque calamistratos, quos crine

VARIA LECTIO.

9 Quam sapere et fari ut possit, quae sentiat, utque Lambi-
 nus Qui $E 1 \delta 1 \varepsilon 1$ (l et $\beta 1 4$ Bland.) Cui ε Qui $\psi \lambda \delta 2$ (et π)
 $Q_{III} \varphi$ Quin $A' \gamma E 2$ ($g r$ et Lips.) Quam $\nu \sigma v$ (et Fran.) y florileg.
 Nostradam. Ioannes Saresber. 'nisi ut' gloss. Γ' quae] $q^{uo} A$
 10 Gracia A uoletudo γ ($\beta' g r 1$) florileg. Nostradam. contin-
 guat ψa . ras. y contingit $\delta 1$ habunde $\gamma \delta \varepsilon$ 11 Et mundus
 $A'E \gamma \delta 2$ ($\beta' \nu \sigma g r$ et π corr. Lips.) Ioannes Saresber. Et modus
 et $F \lambda' \delta 1$ (v et πa . corr.) flor. Nostradam. Et mudus ε ; gloss. Γ' :
 'i. e. moderata uita'. Et domus et Bentleius, sed cf. Ammian. Mar-
 cellin. XXVIII 5: 'mundiore uictu stipendioque milite recreato'
 Auson. grat. act. p. 291 ed. Bipont.: 'uictum, nestitum, supelle-
 ctilem, munda, non splendida' epist. I 5, 7: 'munda supellex'
 crumina $A' \gamma F \delta \varepsilon$ ($\nu \pi' r$) crumena $E \psi$ corr. λ' ($\beta' \sigma g v$) florileg.
 Nostradam. cf. Iuuenal. 11, 38: 'deficite crumina' (uar. culina)
 Camena Boivinus uu. 12—14 hic delendos et post epist. 3, 19
 transponendos esse censuit Schützius opusc. p. 334 opp. florileg. No-
 stradam. tumores inter et iram E (non g) sed cf. Statius Theb.
 V 425 sq.: 'postquam timor iraque cessit uoltibus' iram $E y$ [Ba-
 sil.] 13 supraemū A u. 14 om. g opp. florileg. Nostradam.]
 14 super ueniat $A 1 \varepsilon 1$ ($l 1$) opp. florileg. Nostradam. ecbas. captiui
 Hildebert. Thom. Cantuarens. uita Adalberonis que λ 15 curata
 δ curuata $l 1$ u. 16 pars non extat in ε 16 cū grege E

V

Si potes Archiacis conuiua recumbere lectis
 nec modica cenare times holus omne patella,
 supremo te sole domi, Torquate, manebo.
 uina bibes iterum Tauro diffusa palustris
 inter Minturnas Sinuessanumque Petrinum: 5
 si melius quid habes, arcesse, uel imperium fer.
 iamdudum splendet focus et tibi munda supellex.
 mitte leuis spes et certamina diuitiarum
 et Moschi causam: cras nato Caesare festus
 dat ueniam somnumque dies; impune licebit 10
 aestiuam sermone benigno tendere noctem,

TESTIMONIA.

composito, quos rubentibus baccis uidero de tuo armento sunt, immo inter tuos sues grunniunt' Ioannes Saresberiensis polierat. VIII 6 laudans Hieronymum

I 5. 7 cf. vita Benedicti abbatis Clusensis c. 6 [Pertz. XIII = XII 201]: 'splendeat ut focus, sciphorum, lancis et cantari esset munda supellex' 8 florileg. Nostradam. 11 cf. Hieronymus epist. 130 ad

VARIA LECTIO.

AD TORQVATVM *E* γ *F* λ' δ (σ *a r v* et *Fran. Lips.*), *E* (et *Lips.*) *y* add. ORATOREM 1 archiacis Ω'' ζ'' (et *codd. Bland.*) *schol.*

† archaicis
Γ Pph.' Porph.' archiacis v archaicis y ω commentator Cruquianus
arcanis y Archias breues lectos fecit, inde Archiaci dicti sunt' Porph.'

2 cenare γ ε cenare A olus *E Pf. holus cett.*'' ζ'' *Pph.*
 4 tauro δ palustris ε (*g r et π 2 Lips.*) *y* palustri *A' 1 δ 1 ?* (et *Fran.*
 2 *uar.*) palustres *cett.* *A' 2 δ 2 ζ* (et β' π 1) 5 menturnas γ (*a*) me-
 neturnas *A* sinuessanum γ δ 6 Si Ω'' ζ'' (et *omn. codd. Cruquiū*)
 Sin ω: *hac uero particula nusquam uitur Flaccus arcesse A' γ F*
λ' δ ζ'' arces se ε accerse E (l 2 v) cf. Fea ad h. l. inperium λ
(v) ip: g fer] euauit ε u. 6 post u. 7 pon. y [1 cod. Feae]
Fea; u. 7 in margine exhibet y [Bruzell.] u. 7 del. Gruppeus
 7 iam dudum (iamdudum δ *a Lips. alii*) Ω'' ζ'' iamdudum *Hau-*

ptius supelex δ 8 leuis *A' E γ 1 (v σ 2 g r pr. ? et π) leues cett.*
A 2 γ 2 (β' σ 1 v et Lips.) florileg. Nostradam. diuiciarum A, ε non
liquet; diuitiorum Doederlini suspicio opp. florileg. Nostradam.

9 Moschi c:] c: Moschi *y editores quidam (Fea Meinekius alii) opp.*
 Ω'' ζ'' *Pph.* cesare *A λ f::: s ε* 10 sonumque γ in-
 pune *A γ λ δ ε (v π' σ et β) Pph. impune E F (a g l r v et Fran.) Pf.*
 lic::: ε 11 Estiuā *A Aestiuam cett. Festiuam y [Berolin.] I*

quo mihi fortunam, si non conceditur uti?
 parcus ob heredis curam nimiumque seuerus
 adsidet insano. potare et spargere flores
 incipiam patiarque uel inconsultus haberi.
 quid non ebrietas dissignat? operta recludit,
 spes iubet esse ratas, ad proelia trudit inertem,
 sollicitis animis onus eximit, addocet artis.

15

TESTIMONIA.

Demetriadem [Vallars. I p. 991^e]: 'numquam dies tibi longi erunt; sed, quamuis aestiuus tendantur solibus, breues uidebuntur' 12—14
 'Quo — insano' florileg. Nostradam. 12 'quid michi diuitie, si non conceditur uti?' Vincentius Bellouacensis specul. histor. VII 68
 nu. 16—20 florileg. Nostradam. 16—19 Hildebertus moral. philos. p. 986 16 schol. Γ epist. I 7, 6

VARIA LECTIO.

1. *cod. Bormansi* (Zimmermanni *annal.* 1838 p. 616) *Louaniensis Sorbonens.* 1 *ut uid.*] *Meinekius*; *gloss.* Γ *interpret.*: 'breuem', *et cf. Hieronym. quem supra laudauimus et Calpurn. ecl.* 1, 1—3: 'non-dum Solis equos decliuis mitigat aestas, quamuis et madidis incumbant prela racemis et spument rauco feruentia musta susurro'. *denique lectio* 'festiuam' *propter* 'festus' *u.* 9 *minus probanda esse uidetur* extendere *y ω uu.* 12—20 *del. Gruppeus* 12 *quo*] *Quod y* *Quid*, *uar.* quo σ *Quo etiam florileg. Nostradam.* fortunam *E F λ' δ a. ras.* (π' g 1 r) *gloss.* ε *et ut uid.* A 1' ε *a. ras.*; fortuna γ δ *p. ras.* (β' σ g 2 v) *florileg. Nostradam. et ut uid.* A 2' ε *p. ras.* (*et codd. Bland. ut uid.*) *Doederlinus* (fortuna v 1 an v 2 non liquet) fortunae *y Fea* fortuna ē *y* [*Zulichemian.*] *siue Diuaci cod.* *fortunas y* [*1 cod. Valarti* (??)] *Muretus Lambinus alii*; *cf. Ouid. amor.* II 19, 7: 'quo mihi fortunam, quae numquam fallere curet?' *ibid.* III 7, 49: 'quo mihi fortunae tantum . . .' *Catonis distich.* 4, 16: 'quo tibi diuitias, si semper pauper abundas?' *serm.* II 5, 102 *conceditur*] *ceditur* ε 14. *Adsidet A' E F λ δ* (β' v π' r) *Assidet γ ε* (σ g l v) *florileg. Nostrad.* portare *A a. ras.* 15 *paciar E λ ε* 16 *ebritas A* *hebrietas φ λ' ε corr.* *dissignat A E γ ψ φ corr.* λ' δ (β' v r *et π*) *schol. Γ epist. I 7* *designat φ pr.* ε (σ a g v *et Lips.*) *Pph.' florileg. Nostr. Hildebert.*; *Porph.' interpr.*: 'aperit' 17 *in proelia ω proelia A E γ F λ' p̄lia δ ε* *inertem E ψ corr.* ε (π' σ r) *gloss.* Γ *uar. in-*
[†]*inermem*
hertem δ 1 (v) inermem A' γ λ' δ 2 (β' σ 2 g) *florileg. Nostrad. inermem F* (*sic*) *inermem v inermes Hildebertus*; *cf. Senec. de ira* I 13, 3. 4: 'utilis, inquit, ira est, quia pugnaciores facit. isto modo et ebrietas: facit enim proteruos et audaces, multique meliores ad ferrum fuere male sobrii . . . et mortis timor etiam inertissimos excitauit ad proelium' 18 & *doc& E opp. floril. Nostr. ad/docet A*

fecundi calices quem non fecere disertum,
 contracta quem non in paupertate solutum? 20
 haec ego procurare et idoneus imperor et non
 inuitus, ne turpe toral, ne sordida mappa
 conruget naris, ne non et cantharus et lanx
 ostendat tibi te, ne fidos inter amicos
 sit qui dicta foras eliminet, ut coeat par 25
 iungaturque pari: Butram tibi Septiciumque

TESTIMONIA.

19 schol. Γ epist. I 15, 20: 'ut supra: facundi — disertum' cf. ecbas. captiu. n. 738: 'Treuirici calices quos non fecere loquaces?' 21 sq. 'haec — inuitus' Sernius ad Aen. X 444 22 sq. 'ne turpe — nares' glossarium Mai tribus locis classic. auct. VIII 153. 501. 582 uita Benedicti abbatis Clusensis c. 6 [Pertz. XIII = XII 201] cf. ecbas. captiu. nu. 1017 sq.: 'praeuideas ne turpe toral nec sordida mappa, sordidus aut dapifer nares conruget edentum' 22 'ne turpe toral apocope est' Sernius ad Aen. I 701 'ne sordida mappa' Sernius ad Aen. II 272 23 Quintilianus instit. XI 3, 80: 'nam et corrugare nares Horatius ait . . . indecorum est' 24 sq. 'ne — eliminat' florileg. Nostradam.

VARIA LECTIO.

artis *y* [Montepessul.] artes Ω'' ε'' florileg. Nostradam.
 19 Fecundi *F* ε (β' σ a g l v) schol. Γ (v; foec. Fran.) epist. I 15 bis floril. Nostr. Hildebert. Fecundi λ Faecundi γ (v r et π corr. cons. Lips.) Fancundi A Facundi E δ (et π pr.) schol. γ Bamb. epist. I 15; cf. Ouid. metam. XIII 791: 'lurida supponunt fecundo sulphura fonti' trist. V 12, 37 sq.: 'denique non paruas animo dat gloria uires et fecunda facit pectora laudis amor' disertum δ (et π) desertū l pr. *y* 21 ego] ergo γ a. ras. λ a. corr. et idoneus procurare (procurare γ pr.) imperor γ inperor *y* [β] opp. Pph.' Porph.' Seru.
 23 Conruget A' E F λ' ε δ 2 *y* [Bamberg. Barcin. Bruxell. Gronou. Mellic. Parisin. 8214 Regimens. 1] ecbasis captiuī Congru& δ 1 Corruget γ (β' π' σ r v) cons. Pph.' (v 1 non liqu.) naris A' E *y* [π Mellicens.] Pph.' nares cett.' ε (et β' Lips.) nec non et β' v g opp. Pph.' cantharus δ ε opp. Pph.' lans F λ' (π') 25 foras seliminet A eliminet] sic, sed iminet in ras. ε eliminat *y* florileg. Nostrad. post eliminet punctum ponit Paulyus, comma Ribbeckius ut A' E γ δ ε ε' (et β' π 1 aut pr.) et F λ' (et π 2 aut corr. Lips.) 26 butram A γ φ ε δ 2 (β' v π' g r) brutam E ψ λ' (σ et codd. Cruquii) butrā δ (a) † butrā
 brutam v; BVTRA apud Gruter. p. 1071 et 1521. Brutum ω † septiciū
 septitium γ septicium cett.' ε'' septicium r septimum v septimum *y* ω
 ['Septimum Septitiumue, utrumque est in scriptis' Cruq.]

et nisi cena prior potiorque puella Sabinum
 detinet adsumam. locus est et pluribus umbris;
 sed nimis arta premunt olidae conuiuia caprae.
 tu quotus esse uelis rescribe et rebus omissis 30
 atria seruantem postico falle clientem.

VI

Nil admirari prope res est una, Numici,
 solaque quae possit facere et seruare beatum.
 hunc solem et stellas et decedentia certis
 tempora momentis sunt qui formidine nulla
 imbuti spectent. quid censes munera terrae? 5

TESTIMONIA.

30 cf. Martialis epigr. XIII 217: 'die quotus et quanti cupias cenare' 31 Seruius ad Aen. II 453

I 6. 1 sq. florileg. Nostradam. Iohannes de Monsterolio epist. 70 ap. Marten. uett. scriptt. ampl. coll. 1437° 2 cf. Ioannes Saresberiensis policrat. VIII 24: 'quae sola possunt facere et seruare beatum'

VARIA LECTIO.

27 cena *E* δ (β' σ g v), *omis.* *A* (*a in ras.*); caena *cett.* (v π' r)
 pocior λ que] *omis.* ε 28 adsumam *E* ad summā *A* ad sum-
 mam ε (v σ l 1 r v et *Lips.* 4 *Bland.*) gloss. Γ adsummam *cett.*' (β' π'
 a l 2) adsūmū g u. 29 del. *Gruppeus* sed cf. *epod.* 9, 35 29 Set
 γ Sed *cett.*" ε (et β π') *Pph.*' . arta Ω'' ε'' (et *omn. codd. Cruq.*)
Pph.' olidee *A* olide λ δ 1 capre *E* 30 rescribē φ rescribere
 δ 1 ε rescribit *l pr.*

I 6. AD NVMICIŪ (NVMITIUM v et *Fran.*) γ (v et *Fran.*) AD
 NVMICVM *F* λ' δ (*a r et Lips. qui addit: DE ADMIRACIONE*) Ad
 numiciū de ammiratione & Cupiditate rerū *E cons. y; inscr. omis. A*
 ε (v σ g et β π) *In hac epistula Bouhierus complures exeogitauit*
uersuum transpositiones, quas non notauimus 1 NICHIL *A* Nihil *Pph.*'
 .il γ admirari *A' γ 1 F λ δ ε* (et π' l 2) *Pph.*' flor. *Nostr.* ammirari
E γ 2 (β' l 1) properes. *distingunt multi codd. prope, Sanadonus*

2 solaque quae] Sola ^{qu.} quaeq; *l* Sola que florileg. *Nostr.* so-
 laque] Solaq; /// λ Solaq; /// γ Sola /// ε 3 Nunc λ' y ω hinc *Bou-*
hierus decedentia λ 5 Inbuti δ ε (v σ v et β) Inbuti *A' E γ F λ'*
 (π' g r et *Fran.*) spectant ε (et *Fran.*) y tærre *A*

quid maris extremos Arabas ditantis et Indos
 ludicra? quid plausus et amici dona Quiritis?
 quo spectanda modo, quo sensu credis et ore?
 qui timet his aduersa, fere miratur eodem
 quo cupiens pacto: pavor est utrobique molestus, 10
 inprouisa simul species exterret utrumque.
 gaudeat an doleat, cupiat metuatne: quid ad rem,
 si, quicquid uidit melius peiusue sua spe,
 defixis oculis animoque et corpore torpet?

TESTIMONIA.

uu. 7—32 florileg. Nostradam. 7 Diomedes lib. I p. 327 K.:
 'Flaccus in satira Quiritem dixit' (= Pers. 5, 75) Seruius [Sergius]
 comment. in Donatum p. 432 K.: 'sed legimus apud Horatium hunc
 Quiritem, ut sit nominatius hic Quiris' 12 'gaudeas an doleas, cupias
 metuasue quid ad rem?' Hildebertus lib. de querimonia et conflictu
 carnis et spiritus p. 945

VARIA LECTIO.

u. 6 omis. *E pr., add. cad. m.* 6 Quid :: aris ε
 arabes *F λ' (β') arabas cell.' ζ' et] omis. A* 7 :: diera ε
 'ludicra] inania' gloss. *I. plerique editores et codd. aliquot*
 (l 2 Fran. 2) *interpungunt post quid; alii ut codd. g l 1 y [β Bas-*
sil. Bruxell. 9777 Parisin. 8214 Valentian.] interpungunt post
ludicra, aut subiectionem hic esse censentes (et Indos? 'ludicra'. quid
plausus . . .) aut maris ludicra unam notionem efficere putantes (et
Indos ludicra? quid plausus . . .); contra Doederlinus legit: 'ludi-
cra quid plausus et amici dona Quiritis?' plausus pro genetiuo acci-
piens; idem impugnat eorum opinionem, qui ludicra ludos publicos
esse contendunt l p. 91 sq. plausus et amici δ plaususque
florileg. Nostradam. 8 quo spe] abscissa in ε credis δ
9 his A' E γ δ 1 ε ζ" schol. I florileg. Nostradam. is F λ' δ p. ras. y
10 est] omis. φ ε utrubique A E utrobique cell.' ζ" (et omn.
codd. Cruq.) florileg. Nostradam. utrique y ω in utroque y 11 In-
prouisa Ω" ζ" florileg. Nostradam. Impr: g speties A exterret
utrumque γ F λ' δ ε ζ" florileg. Nostradam. exterruit utrū E (a 1)
exterruit. utrumque A exterret] exercet y [1 cod. Feae] Mark-
landus cf. uar. lect. Vergil. georg. III 434; externat Iacobsius le-
ction. Venus. p. 157; Vergil. Aen. XI 806 sq.: 'fugit ante omnis
exterritus Arruns laetitia mixtoque metu' Lucret. II 1040: 'nouitate
exterritus ipsa' 12 cupial] omis. ε metuatne Ω" ζ" (et omn.
codd. Cruq.) metuatne v metuat r metuatue A 2 ω florileg. Nostra-
Hildebertus 13 quicquid Ω" ζ" quicquid g y peiusne δ y
peiusue ε peiusue cell.'" ζ" florileg. Nostradam. peiusque y Fea

insani sapiens nomen ferat, aequus iniqui, 15
 ultra quam satis est uirtutem si petat ipsam,
 i nunc, argentum et marmor uetus aeraque et artis
 suspice, cum gemmis Tyrios mirare colores;
 gaude quod spectant oculi te mille loquentem;
 nauos mane forum et uespertinus pete tectum, 20
 ne plus frumenti dotalibus emetat agris
 Mutus et (indignum, quod sit peioribus ortus)
 hic tibi sit potius quam tu mirabilis illi.
 quicquid sub terra est, in apricum proferet aetas,

TESTIMONIA.

15 sq. Ioannes Saresberiensis polier. I 4 et III 9 Ioannes Victo-
 riensis VI 1 p. 418 B. 16 cf. Ioannes Saresberiensis polier. III 9:
 'quis enim uirtutem amplectitur ipsam?' 24 ecbasis captiui u. 472

VARIA LECTIO.

uu. 15 sq. *subiectionem esse coni. Doederlinus* 15 *Insanis A* Ins:
 sapiens nomen Ω'' ζ'' *florileg. Nostradam. cons. Pph.* Ins: nomen sapi-
 ens *y* et editores quidam, qui et in antecedente epistula u. 9 *iustum*
uerborum ordinem temere immutauerunt; cf. Ouid. fast. II 717: 'Brutus
erat stulti sapiens imitator' ferat] *y* *florileg. Nostradam. Ioannes Saresber.*
 equus *florileg. Nostradam.* equus *A* aequus
cell. 16 est] et *Doederlinus, sed cf. 7, 82 sq.: 'ultra quam satis*
est' uirtute ε petat *E F λ' δ ε (v v et π Fran.) florileg. Nostradam.*
Ioannes Victoriensis peteat *A* petet γ (*a g r et β Lips. 2 Bland.*)
Io. Saresb. petit σ 17 era *E φ λ* et artis *om. flor. Nostr. artis*
y [Montepess.] artēs ^{cu} *A artes cell.* ζ'' *Pph.* 18 *Suspice γ F δ ε*
A 2 λ' 2 (v σ 2 g r v et β Lips.) gloss. Γ Susspice a Auspice florileg.
Nostradam. Suscipe A 1 E λ' 1 (σ 1 et π pr. Fran.) Pph. Porph. in
textu ['quidam libri ueteres habent suscipe' Cruq.] *tyrios E γ tu*
et hos florileg. Nostradam. 19 *spectant A' γ F λ' δ ε ζ'' Pph. flo-*
rileg. Nostradam. spectent E (v) y gloss. v 20 *Nauos l Nauus Ω' ζ*
(et β' π 1 omn. codd. Cruqui) *Gnauus λ 2 (v et Lips.) y floril. Nostradam.*
tecū E 1 21 *ne] Me y Dacierus post Mucius et post illi*
interrogandi signa ponens 22 *Mutus et Ω'' ζ (et β' π' omn. codd.*
Cruq.) Mutus ut y [Fran.] Mutius ω florileg. Nostradam. Mucius ω
MVTOS in inscriptionibus reperiri iam Bentl. uidit indignus E A 2
quod] qui malebat Bentley opp. florileg. Nostradam. illi, quic-
quid distinguit Doeringius 24 *Quicquid Ω'' ζ (et β' Lips.) florileg.*
Nostr. Quidquid g (et π 1) in apricum] in lucem y in apertum y flor.
Nostr. proferet E ε A 2 (v σ 2 g 2 l 2) Pph. florileg. Nostr. ecbasis

defodiet condetque nitentia. cum bene notum 25
 porticus Agrippae et uia te conspexerit Appi,
 ire tamen restat Numa quo deuenit et Ancus.
 si latus aut renes morbo temptantur acuto,
 quaere fugam morbi. uis recte uiuere (quis non?):
 si uirtus hoc una potest dare, fortis omissis 30
 hoc age deliciis. uirtutem uerba putas et
 lucum ligna: caue ne portus occupet alter,
 ne Cibyrica, ne Bithyna negotia perdas;

TESTIMONIA.

25—27 'cum bene notum porticus Agrippennio te conspexerit, Appi ire tamen restat in uia, quo deuenit et Ancus' Hildebertus moral. philos. p. 992 25 sq. cf. Ouid. ex Ponto II 4, 19 sq.: 'nos fora uiderunt pariter, nos porticus omnis, nos uia, nos iunctis curua theatra locis' 31 sq. cf. Ioannes Saresberiensis polier. VII 12: 'errant qui uirtutem uerba putant, ut lucum ligna'

VARIA LECTIO.

^{ta}
capliui pferet v proferat A' γ F λ' (β' π' σ i r) pfer///& δ profert g 1
 profer! at *Prædiconius* 26 agryppe λ et] *omis.* A' E γ (v π'
 g r et β) *Botheus exhibent* F λ' δ ε (σ v et *Fran.*) *floril. Nostradam.;*
Porph. et *schol.* Γ in interpretatione habent 'et' appii F λ δ ε
 p appii ^{de} appi v 27 quouenit φ ^{uo} qd̄ ψ u. 28 del. C. F. Hermannus
progr. Marburg. 1838 p. 15; *quamquam test. Pph. Porph. floril. Nostr.*
et iam Serenus Sammonicus hunc locum imitatus est 29: 'portio si
 capitis morbo temptatur acuto' 329: 'si latus immeritum morbo tem-
 ptatur acuto' 28 aut renes] *aurenes* A 1 λ et *renes* r *pr. v y opp.*
Pph. floril. Nostr. temptatur γ 29 'uis recte] interrogatiue'
gloss. Γ quis non] confirmatiue' *gloss. Γ* quid non *florileg. No-*
stradam. 31 hoc] haec ω *opp. etiam omn. codd. Cruq.* 31 de-
 lictis E ψ uar. *Pph.* delictus φ uar. diuitiis *florileg. Nostradam.*
 putas A *corr. E γ F λ' δ 2 5'' florileg. Nostrad.* putes A *pr. δ 1 ε* (et
^{ut}
 3 *codd. Bland.) Bentl.* et Ω'' 5' et v ut φ *corr. (σ 2 l 2) ω* (β' n.
 l., ut β' 2 ut *uid.*) *florileg. Nostradam. Porph.:* 'Si ita contemnis uir-
 tutem, ut non summum bonum eam sed uerba existimes, si religione
 non mouearis, ut lucos sacros in hoc putes stare, ut ligna homini-
 bus praesent, relinque haec et quae miraris sequere (*sic, non ut*
Hauth.)' 32 *lucum ligna]* lusu digna I. *Clericus* Locū λ 1
 33 *cibyrica* A' (v r et π) *cybiratica* E *cybiratica* γ 2 (g) *cibiratica* F λ'
 δ ε 2 (σ) *cybratica* γ 1 *tibi ratica* ε 1 *bythina* γ *bithina* E δ *pithina* ε
recte A' F λ' *negotia* λ

mille talenta rotundentur, totidem altera, porro et
 tertia succedant et quae pars quadret *aceruom. 35
 scilicet uxorem cum dote fidemque et amicos
 et genus et formam regina Pecunia donat,
 ac bene nummatum decorat Suadela Venusque.
 mancupiis locuples eget aeris Cappadocum rex:
 ne fueris hic tu. chlamydes Lucullus, ut aiunt, 40
 si posset centum scaenae praebere rogatus,
 'qui possum tot?' ait; 'tamen et quaeram et quot habebō
 mittam'. post paulo scribit sibi milia quinque

TESTIMONIA.

34—38 florileg. Nostradam. 36 sq. 'uxorem — donat' Vincentius
 Bellouacensis specul. histor. VII 68 37 sq. Ioannes Saresberiensis
 policr. V 17 metalog. I 4 37 Hildebertus moral. philos. p. 990
 38 Priscianus instit. III 1, 5. Abbo Floriacensis quaest. grammat. c. 6
 [Mai class. auct. V 355] 'decorat — Venusque' glossarium Mai [clas-
 sic. auct. VIII 604] 40 cf. Plutarchus Lucull. c. 39, 6: 'στρατηγῶν
 δὲ ποτε φιλοτιμουμένον περὶ θεᾶς καὶ χορῶν τιμὴν κόσμον αἰτουμένον
 πορφυρᾶς χλαμύδας ἀπεκρίνατο σκεψάμενος, ἂν ἔχη, δῶσειν, εἶτα
 μεθ' ἡμέραν ἠρώτησεν αὐτὸν, ὁπόσων δέοιτο. τοῦ δὲ ἑκατὸν ἀρμέσειν
 φήσαντος ἐκέλευσε λαβεῖν δις τοσαύτας· εἰς δὲ καὶ Φλάκκος ὁ ποιητῆς
 ἐπιπεφωνηκεν, ὡς οὐ νομίζει πλουτοῦν, οὐ μὴ τὰ παρορώμενα καὶ λαν-
 θάνοντα πλείονα τῶν φαινομένων ἔστι'

VARIA LECTIO.

34 rotundentur *E* (a 1 r 1) rudentur *A* et] *omis.* *A'γδ* 1?
 (σ 1 et β 2) *exhib.* *E F λ'δ* in *ras.* ε ζ'' (et 3 *Bland.*) *florileg.* *Nostradam.*
 35 Tercia φ ε que λ quadret *E F λ'δ* (ν v 1 *corr.*
aut 2) *gloss.* a *Bentl.* quadrat *A'γ ε ζ''* *gloss.* *E γ florileg.* *Nostradam.*
 quadrat r aceruum Ω''ζ'' *floril. Nostr.* 36 et] *omis.* *E*
 37 formam] nomen *γ* [*Petropol.*] *opp.* *florileg. Nostradam.*
 38 nummatum *E δ* 1 nummatum *cett.*''ζ'' *florileg. Nostradam.* Sua-
 dela (*non* suadela) *Porph.*: 'ordo: et Venus Suadela; Suadela autem
 epitheton est Veneris' *gloss.* Γ: 'dea suasionis' 39 Mancupiis *F*
λ'δ *pr.* (et π 1) Mancupiis *cett.*''ζ''; cf. EMANCVPATA in *inscript. aevi*
Augustani apud Mommsenium academ. Berolin. act. 1863 p. 460
aeg& F eris γ capadocū γ 40 Nec *E Ne* *cett.*''ζ'' chlamy-
 des *A'* clamides γ *F λ'δ ε* chlamides *E* 41 possit ε posset δ possit
ν (et π 1) *γ* post posset comma ponit *Obbarius* scaenae *A'γ δ ε*
 (ν σ 1) scēne *F* scenae *cett.* praebere *A γ* 42 possum ε possum
cett.''ζ'' *schol.* Γ possim *γ* [*Gronou.* 1 ut *uid.*] *Cruquius* ait] *omis.*
δ *pr.* ait ε (a//it π) queram *E γ* quot] quod *E ψ* *pr.* (ν *pr.*
aut 1 g) ω *opp.* etiam *omn.* *Bland.* 43 post] ρ *E F λ* milia *E*
p. ras. *cett.*''ζ'' millia *E a. ras.*

esse domi chlamydum; partem uel tolleret omnis.
 exilis domus est ubi non et multa supersunt 45
 et dominum fallunt et prosunt furibus. ergo
 si res sola potest facere et seruare beatum,
 hoc primus repetas opus, hoc postremus omittas.
 si fortunatum species et gratia praestat,
 mercemur *seruom, qui dictet nomina, *laeuom 50
 qui fodicet latus et cogat trans pondera dextram
 porrigere: 'hic multum in Fabia ualet, ille Velina:
 cui libet hic fascis dabit eripietque curule,
 cui uolet inportunus ebur'. 'frater' 'pater' adde;
 ut *cuiquest aetas, ita quemque facetus adopta. 55
 si bene qui cenat bene uiuit, lucet, eamus

TESTIMONIA.

44—48 florileg. Nostradam. 45 sq. 'namque exilis domus est, ubi non multa supersunt et dominum fallunt et furibus prosunt' Hildebertus moral. philos. p. 988 55 florilegium Parisin. 8069 ebasis captiui u. 617 56 sq. 'si — gula' schol. Persii 4, 17

VARIA LECTIO.

44 chlamydum *A'E* damidū *λ* *pr.* clamidum *cell.* 'ς' (clamydū π) partem δ toleret *A* omnis *y* [*Montepess.*] omnes Ω''ς'' 45 est] *omis.* *A* 1 et] ex *A* 1 47 [facere] *omis.* *A* 1 48 primus *A'E* δ 2 (β'σ *g r et Lips.*) florileg. Nostradam. primum *F* λ'δ 1 ε *A* 2 (*v v* † primum tu primus) et π) primum γ p̄tremus ε omittas δ 49 Sic *E* speties *A* λ p̄stat ε (*l*) prestat *cell.* p̄stit *g* 1 prestat *v in ras.* (prestat β *pr.*) 50 seruom Ω''ς'' dicet & nomina δ laeuom *E y* [2 *codd. Pulmanni et 2 Feae quorum alter ab alt. m. et Cruquii codd. 'Mart. et Sil.'*] Bentl. leuom σ 2 saeuom *A'γ F* λ'δ (*v, sed sæ in ras.; r et Fran. codd. Bland. ut uid.*) Baxterus seuom π'σ 1 *g v* (et β) s : : : ε *gloss. v:* 'improbum' seruom *y* [*cod. Iaeckii (?)*] ω [*Britannici editio Ven. 1520*] Nestor Nouariensis Ritterus scaeuom *Pithoeus* 51 fodicet *A'Eγ F* λ'δ (*v* 1 π' *g et A Bland.*) fodiet ε (β' *v p. ras.* σ) fodiat *λ corr.* (*v et β* 2) pondera *A'Eγ* δ 2 ς' pondere *F* (*superscr. a*) λ'1 δ 1 (π'1) in ε *littera finalis erasa* 52 Porrigere ε 53 Cuilibet ω hic] is δ ε (*v pr. ut uid. aut his*) Bentl. hic *cell.* 'ς' (et *Lips.*) fascis γ *pr.* fasces *cell.* 54 inportunus *A'Eγ F* δ ε (*v* π' *r et β*) inpoturnus λ importunus σ *g l v* (et *Fran.*) 55 cuique est Ω''ς'' cuique *om. est y* [*Valent.*] facetos ε ad-
 apta *F* λ'γ 56 cenat *A E F* λ' cenat γ δ ε uiuit bene *schol. Pers.*

quo ducit gula, piscemur, uenemur, ut olim
 Gargilius, qui mane plagas, uenabula, seruos,
 differtum transire forum populumque iubebat,
 unus ut e multis populo spectante referret 60
 emptum mulus aprum. crudi tumidique lauemur,
 quid deceat, quid non, oblii, Caerite cera
 digni, remigium uitiosum Ithacensis Vlixi,
 cui potior patria fuit interdicta uoluptas.
 si, Mimnermus uti censet, sine amore iocisque 65
 nil est iucundum, uiuas in amore iocisque.
 uiue, uale! siquid nouisti rectius istis,
 candidus inperti: si nil, his utere mecum.

TESTIMONIA.

62 sq. Priscianus instit. III 5, 29 'Caerite — Ulixei' Priscia-
 nus instit. VI 18, 29

VARIA LECTIO.

57 ducit Ω'' ε'' ducet λ corr. (docet g 1) y [Brux. Par. 7976]
 schol. Pers. Fea ueneremur δ a. ras. 58 Gargilius A' E γ δ 2
 (ν σ g v et β) schol. Γ Gragilius F λ' δ 1 (π' r) Garrilius ε Gracilius
 y [Fran.] 59 transire] transferre g Heimsoethius opp. schol. Γ
 populum] Campum Bentleius coplam Hamacherus cliuom Cuningh. pla-
 teas Clericus sed cf. Cic. Phil. III 13, 32: 'uidetisne refertum fo-
 rum populumque Romanum ad spem recuperandae libertatis erectum?'

60 ut] et E γ (l pr.) refferret γ 61 timidi E 62 qui
 non A cerite λ ε caera δ ε 63 remiū uiciosum A 1, corr. A 2
 uiciosum A' itacensis F λ' ε ulixi E γ (σ a g et β 1) y [Bru-
 xell. pr. ut uid. Mellic. Nostradam.] ulixei A F λ' δ ε (ν π' r v) 1
 cod. Prisciani lib. III; idem hanc ipsam formam testatur lib. VI; uli-
 xis plerique codd. Prisciani lib. III ulyxis Pf. 64 Qui λ pr.
 patria A' E γ φ δ 2 ε' patriae ψ 1 aut pr. λ' δ 1 ε (ν 1 π')

A V. 65 — 12, 29 DEFICIT A; Ω' = E γ F λ' (λ l) δ ε;
 ε'' = aut omn. codd. β' (β Fran.) ν π' (π Lips.) σ a g r v (l) aut
 horum codd. ea pars ex quibus non aliae lectiones notantur; ε =
 aut omn. codd. ν σ a g r v (l) aut horum codd. ea pars ex quibus
 non aliae lectiones notantur

65 Sim p̄ neruus ε mimnermus γ φ E 2 δ 2 (ν σ corr. a g 2) Pph.
 Porph.' mimnermus ψ λ' meninnermus E 1 mineruus δ 1 u. 66 omis.
 ε pr. y [Bruxell. pr. Parisin. 8216] 66 Nil ē E Nihil ε y
 iocundum γ δ ε (β' σ v) recte cett.' iocisque λ (Iocisq. l) 67 No-
 uisti δ 68 inperti γ δ ε (ν π' a r v) imperti E F λ' (β' σ g) si nil
 E (σ a g r et β Lips.) si nihil γ si non F λ' δ in ras. ε (ν v et π Fran.)

VII

Quinque dies tibi pollicitus me rure futurum,
 Sextilem totum mendax desideror. atqui,
 si me uiuere uis sanum recteque ualentem,
 quam mihi das aegro, dabis aegrotare timenti,
 Maecenas, ueniam: dum ficus prima calorque 5
 dissignatorem decorat lictoribus atris,
 dum pueris omnis pater et matercula pallet,
 officiosaque sedulitas et opella forensis
 adducit febris et testamenta resignat.
 quodsi bruma niues Albanis inlinet agris, 10

TESTIMONIA.

I 7. 8 sq. 'et opella — febres' glossar. Mai class. auct. VIII 391
 8 cf. Apoll. Sidon. ep. II 12: '... satis seduli languidos multos officiosis-
 sime occidunt' 10 Acr. ad serm. II 3, 4: 'in libris epliarum: si-agris?'

VARIA LECTIO.

$\Omega' = E \gamma F \lambda' (\lambda l) \delta \varepsilon$; $\zeta'' = \text{aut omn. codd. } \beta' (\beta \text{ Fran.})$
 $\nu \pi' (\pi \text{ Lips.}) \sigma a g r v (l) \text{ aut horum codd. ea pars ex quibus non}$
 $\text{aliae lectiones notantur; } \xi = \text{aut omn. codd. } \nu \sigma a g r v (l) \text{ aut}$
 $\text{horum codd. ea pars ex quibus non aliae lectiones notantur}$

I 7. AD MAECENATEM (MEC: omnes praeter a) $E \gamma F \lambda' \delta (\sigma a$
 $r v \text{ et Fran. Lips.})$; add. $F \lambda' \delta (\sigma r)$: EXCUSAT SE QUOD (QUIA δr)

DIUTIUS MORETUR (MORATVR δr MORARETUR $\psi \lambda'$ MORABAT² σ)
 IN AGRIS (IN AGRO σ) $F \lambda' \delta (\sigma r)$; inscr. carent $\varepsilon (\nu \text{ et } \beta \pi)$ 2 at-
 qui $E 1 \gamma 2 \delta 2 (\nu 2 v \text{ et } \pi' 2 2 \text{ Bland.}) y$ atque $\gamma 1 F \lambda' \delta 1 \varepsilon E 2$
 $\zeta'' (\text{et } 2 \text{ Bland.})$ 3 sanum recteque ualentem $E \gamma \delta 2 (\beta' \pi' \sigma a g r)$

recteque uidere ualentem $\delta 1 (v) y \omega$ recteque ualentem λ -recteque ua-
 lentem $F (l, \text{ sanum fort. ab alt. m.})$ recteque uidere ualentem ε sa-
 num recteq.; ualentē ν ut uid. recteque uigere ualentem conl. Bentleyus,
 sed cf. epist. I 16, 21 4 egro $\lambda \varepsilon$ egrotare $E \varepsilon$ 5 Maecenas

$\delta (\sigma a \text{ et Lips.})$ M^aecenas (uirgula ab alt. m.) γ Mecenas cett. calor
 $\Omega' \xi (\text{et } \beta \pi')$ color $\varepsilon 2 (\nu 1 a \text{ et Fran. V})$ (calor σ in ras.) 6 Dis-
 signatorem $\Omega' (\pi' a r v \text{ et Fran.})$ schol. Γ Disignatorem g Designato-
 rem $\gamma 2 (\nu \sigma \text{ et } \beta)$ cf. epist. I 5, 16 8 Offitiosa γF 9 Adducit
 $E \gamma F \lambda' (\beta' \sigma a g r v \text{ et Lips.})$ glossarium Mai Adducet $\delta \varepsilon (\nu \text{ et } \pi 1)$

febris εy [π Reginens.] febres cett. ζ' (δ in ras.) glossarium
 Mai 10 Quid? si Groebelius pruma ε inlinet $E F \lambda \delta \varepsilon (\nu$
 $\pi' a g r \text{ pr.})$ illinet $\gamma (\beta' \sigma l r \text{ corr. v})$ schol. Γ serm. II 3

ad mare descendet uates tuus et sibi parcat
 contractusque leget: te, dulcis amice, reuisset
 cum Zephyris, si concedes, et hirundine prima.
 non quo more piris uesci Calaber iubet hospes
 tu me fecisti locupletem. 'uescere sodes'. 15
 'iam satis est'. 'at tu quantum uis tolle'. 'benigne'.
 'non inuisa feres pueris munuscula paruis'.
 'tam teneor dono quam si dimittar onustus'.
 'ut libet: haec porcis hodie comedenda relinques'.
 prodigus et stultus donat quae spernit et odit: 20
 haec seges ingratos tulit et feret omnibus annis.
 uir bonus et sapiens dignis ait esse paratus;

TESTIMONIA.

12 cf. Pers. s. 5, 23 (ubi etiam ad c. I 3, 8. III 17, 5 respicit): 'tibi, dulcis amice' 15—22 'Cescere sodes — paratum' florileg. Nostradam. 18 florilegium Paris. 8818^a 21 Seruius ad Aen. III 102 22 Charisius p. 267 K. Seruius ad Aen. II 377 (ut Hor.: uir bonus et sapiens dignis ait esse paratus, pro: ait se dignis paratum esse)

VARIA LECTIO.

12 reui//set λ 13 zephyris γ ε cepheris E concedis E (et Fran. β corr.) y concedes cett. ζ'' concedas v concedas y ω hyrundine F λ' 14 piris Ω' ζ'' cons. Pph. Porph. 15 lucupletem δ (l pr.) 16 quantumuis ω Bentl. quantū λ attolle E diuine † benigne F, benigne cett. ζ'' florileg. Nostradam. 18 honustus γ 19 hec E relinquis F λ' relinques cett. ζ'' gloss. Γ florileg. Nostradam. 20 prodigus et stultus, donat quae, spernit et odit interpungit Mitscherlichius quae] que λ 21 ingratos E 1 aut pr. λ corr. γ 2 (π' a 1 g r v et β 2 Fran. 2 uar.) florileg. Nostradam. ingrato γ 1 E 2 aut corr. δ 2 (β' σ a p. ras.) ingratiss F λ' (et π corr.) ingrata v 22 sapiens] prudens y [Petropol.] opp. florileg. Nostradam. et cf. Auson. edyll. 16, 1 in principio hexametri: 'Vir bonus et sapiens' dignis] dictis Charisius opp. florileg. Nostradam. ait E γ (v π' σ a g 2 r et β) schol. Γ florileg. Nostradam. om. g 1 agit F λ' ε (et π corr. Fran.) y agit δ agit v paratus F λ' 1 δ ε 1 γ uar. (v 1 σ 1 uar. a v et π 1) y [4 Bland. eum Busl. sed duo cum titura s litterae' Cr.] Charis. Seru. paratūš E, corr. ead. m. (?), paratum γ λ' 2 ε 2 (β' σ g r v 1 uar. et Lips.) floril. Nostr. paratu v p. ras.; schol. Γ: 'non nisi dignis largiri se paratum esse ait'. cf. c. III 27, 73: 'uxor inuicti Iouis esse nescis' Catull. 4, 2: 'ait fuisse nauium celerrimus' 22 sq. interrogationis signum post paratus et post lupinis pon. Bentleius

nec tamen ignorat quid distent aera lupinis.
 dignum praestabo me etiam pro laude merentis.
 quodsi me noles usquam discedere, reddes 25
 forte latus, nigros angusta fronte capillos,
 reddes dulce loqui, reddes ridere decorum et
 inter uina fugam Cinarae maerere proteruae.
 forte per angustam tenuis *uolpecula rimam
 repserat in cumeram frumenti, pastaque rursus 30
 ire foras pleno tendebat corpore frustra;
 cui mustela procul 'si uis' ait 'effugere istinc,
 macra *cauom repetes artum, quem macra subisti.'

TESTIMONIA.

29—33 florileg. Nostradam. Vincentius Bellouacensis specul. histor. VII 68 29 sq. 'forte — frumenti' Acr. ad serm. I 1, 53 cf. Hieronym. epist. ad Saluinam de uirginitate seruanda uol. I p. 121 ed. Col. Agr. 1616. Augustin. contr. mend. ad Consentium c. 28 Isidor. orig. I 39 § 6 Otto 'forte — cumeram' glossarium Mai [classic. auct. VIII 131]

VARIA LECTIO.

23 quid] qui π' 24 prestabo γ F λ' δ me, etiam *disting.*
Bentleius 25 noles E λ' p. ras. (β' σ a r p. ras. v et π p. ras.)
 nolles γ F λ' δ ε (π' g r i) quod quidem inrepsisse uideatur ex gloss.
 ('nollet' gloss. ε) nolis v unq E y 28 cinerę E pr. cinere γ pr. cinare
 γ corr. ε cinyre λ cinyre ψ cynire φ (l) recte E corr. δ (v σ a et π)
 merere γ F λ' δ ε recte E (β' v a et π) proterue λ 29 in l scholiastae
 manu in marg. adscriptum est: FĀBULĀ UULPECULĀE uulpecula
 Ω' ε'' Acr. ad serm. I 1, 53 glossarium Mai florileg. Nostradam.
 eademque lectio Seruio ante oculos uersata esse uideatur testimonio ep.
 I 13, 19 nitedula *Bentleius* ex coniectura quem permulti recentiorum
 temcre secuti sunt 'uulpiculae (uulpeculae Porf.) . . . fabellam refert'
 Porph.' ad u. 1; Cyrillus apologetic. II c. 11: 'macilenta uulpes . . .
 in pingue cellarium secreto reperto foramine introiuit' 30 in cu-
 meram Ω' ε (et β' Lips.) Pph.' Porph.' ad h. u. et schol. Γ ad serm.
 I 1, 53 glossarium Mai florileg. Nostradam. Vincentius in crume-
 ram v i y in cameram v (et π i) y ω; gloss. Γ ad h. l.: 'uas uimi-
 neum frumentarium' cons. Porph.' frumenti] pulmenti *Hauthalius*
 rursus Ω' ε'' florileg. Nostradam. rursus v σ i 31 corpore]
 pectore Vincentius 32 mustella λ a. ras. (mustela l) cf. etiam uar.
 lect. art. poet. 327 33 cauum Ω' ε'' florileg. Nostradam.
 repetas y ω opp. florileg. Nostradam. arctum v florileg. Nostra-
 dam. subisti] petisti Vincentius

hac ego si compellor imagine, cuncta resigno;
 nec somnum plebis laudo satur altitium nec 35
 otia diuitiis Arabum liberrima muto.
 saepe uerecundum laudasti, rexque paterque
 audisti coram, nec uerbo parcius absens:
 inspice si possum donata reponere laetus.
 haut male Telemachus, proles patientis Vlxi: 40
 'non est aptus equis Ithace locus, ut neque planis
 porrectus spatiis nec multae prodigus herbae:
 Atride, magis apta tibi tua dona relinquam.'
 *paruom parua decent: mihi iam non regia Roma,
 sed uacuum Tibur placet aut inbelle Tarentum. 45

TESTIMONIA.

44 'paruum parua decent' florilegia Nostradam. et Paris. 8818^a Vincentius Bellouacensis specul. histor. VII 68 cf. Claudian. contra poetas uanos u. 14: 'quondam decuerunt ludicra paruum' 44 sq. cf. Petrus Cluniacensis epist. III 30 [biblioth. Cluniac. ed. Marrier. p. 860^e]: 'et ut aliquod poeticum addam, iam non mihi turbida Roma, sed uacuum Tibur placet ac imbelle Tarentum'

VARIA LECTIO.

34 Haec *Pph.* compellor *E F δ ε ζ''* (et 4 *Bland.*) *Pph.* compellor
γ λ (ν) compellar *γ ω* 36 Ocia *ε* diuiciis *λ uu.* 37—39 *del.*
Guyetus 37 Sepe *E* rex, omissa que *E* u. 38 *del. A. Nauckius*
 38 partius *E F λ' δ* 39 possim *γ* letus *λ* 40 Haut *E γ ε pr.*
 (*σ et β Lips.* 2) Haud *ε corr.* *δ 2 (a g l corr. r v)* At *F λ 1 δ 1* Aut *π'*
l pr. patientis *γ E 2* sapientis *E 1 γ [Valent. 1]* *Marklandus opp.*
gloss. Γ ulixi *E γ δ 2 (β' σ a g)* ulixei *F λ' δ 1 ε (ν π' r v)* ulixis
γ 41 aequis *ε* ithace *E ε 1 marg. (g) Pf. item Porphy. interpreta-*
tio ithacae *γ δ (ν σ 2 a et π) Pph. gloss. Γ* itacae *F λ 2 (β' σ 1 r)* itace
λ 1 (ν) ith.: *ε in textu* Ita cae *l*; *Ithace apud Ouid. Tibull. alios*
 42 spaciis *F λ ε* multe *E* 43 Atridae *γ ψ* 44 Paruum *r* Paruum
Ω' ζ'' florileg. Nostr. 45 Set *γ S, E* tybur *δ* inbelle *Ω' ζ''*
 inbelle *l* ibelle *g* post u. 45 nouam epistulam incipiunt *F λ' γ y*
 hac addita inscriptione (excepto *l*): FABULA UULTEI; oppos. *E γ δ*
ε ζ'' et schol. (et gloss.) Γ: 'Fabula haec satis apte superioribus
 iuncta est, quibus ostendit se diuitiis otium pr(a)eferre' *Porph.*: 'fabellam de Vulteo Maena praecone facetissime et dilucide exponit uel
 per se uel prioribus adnexam in exemplum sui, qui otium diuitiis
 praeferat' in *florileg. Nostradam. haec legimus*: 'Docet quemque
 metiri debere sese modulo suo et loquitur de Philippo caudidico

strenuus et fortis causisque Philippus agendis
clarus, ab officiis octauam circiter horam
dum redit atque foro nimium distare Carinas
iam grandis natu queritur, conspexit, ut aiunt,
adrasum quendam uacua tonsoris in umbra 50
cultello proprios purgantem leniter unguis.
‘Demetri’, (puer hic non laeue iussa Philippi
accipiebat) ‘abi, quaere et refer, unde domo, quis,
cuius fortunae, quo sit patre quoue patrono.’
it, redit et narrat, *Volteium nomine Menam, 55
praeconem, tenui censu, sine crimine, notum

TESTIMONIA.

uu. 46—98 florileg. Nostradam. 55 ‘it, redit . . .’ ecbas.
captiui u. 975

VARIA LECTIO.

quī per puerum suum quendam inuitauit ad cenam. hii tres uicissim
in loquendo frequenter mutant personam’ 46 Strenuus Ω’ ζ’’ Pph.’
florileg. Nostradam. Strenuus σ g philippus F λ’ 47 offitiis
φ 48 charinas E 49 quaeritur E F ut] omis. E 1 add.
2; uti δ 50 Adrasum φ Adrasum cett.’ ζ (et π’ Fran.) Arrasum σ
r corr. v (et β) Abrasum y ω florileg. Nostradam. [opp. codd. Cruq.];
cf. Petron. sat. 32: ‘pallio enim coccineo adrasum incluserat caput’
[‘adrasum aliqui codd. habent arrasum, sed nulli abrasum’ Cruqu.]
tensoris E 51 proprios Ω’ ζ’’ florileg. Nostradam. proprio
y Doederlinus cum aliis purgantem] rescantem E reseantem g y
[Parisin. 8214 uar. a 2 m. Regin.] purgantem cett.’ ζ’’ florileg. No-
stradam. unguis a (et π) unguis Ω’ ζ (et β’ Lips.) florileg. Nostra-
dam. 52 Dimetri E γ laeue a leue E ε δ 2 (v σ g r v 1 corr. aut 2
et Fran. Lips.) florileg. Nostradam. leue γ leui F λ’ δ 1 (v 1 aut pr.
et π 1) laeuis Cuningh., quod laeue ἀπαξ λεγ. sit uisa ε philippi
F λ’ 53 quere E γ λ 55 It redit E γ δ ε ε (et β’) florileg. No-
stradam. Et redit F 1 λ’ 1 (π’ 1); sed usitate dicitur: ‘it redit’ [Ouid.
fast. I 126] ‘itque reditque’ [Vergil. Aen. VI 122 Tibull. II 6, 46
Ouid. tr. V 7, 14 Stat. Theb. VIII 49] ‘redit itque’ [Ouid. metam.
II 409] Ut nos legit auctor ecbasis captiui [uid. u. 975]
uultei F 1 uulteuum λ’ (v) florileg. Nostradam. uulteuum cett.
menam E F λ’ δ ε 1 (π’ σ g r) florileg. Nostradam. menam ε 2 (v) me-
nam γ (β’ a) in antiquis marmoribus MENAE reperiuntur, non MAE-
NAE cf. Fea ad epod. 4, 1 56 Preconem γ ψ λ’ δ sine crimine
natum y [1 cod. Ge. Fabricii et 1 cod. H. Stephani] ω Bentleius,
opp. etiam florileg. Nostradam. et repugn. Fea, et cf. Sil. It. XII 330:

et properare loco et cessare et quaerere et uti,
gaudentem paruisque sodalibus et lare certo
et ludis et post decisa negotia campo.

‘scitari libet ex ipso quodcumque refers: dic 60
ad cenam ueniat.’ non sane credere Mena,
mirari secum tacitus. quid multa? ‘benigne’
respondet. ‘neget ille mihi?’ ‘negat improbus et te
neglegit aut horret.’ Volteium mane Philippus
uilia uendentem tunicato scruta popello 65
occupat et saluere iubet prior; ille Philippo
excusare laborem et mercennaria uincla,

TESTIMONIA.

65 glossarium Mai [classic. auct. VIII 537] cf. Hieronym. Hilarion.:
‘audiuit Methonae a quodam Iudaeo uilia populis scruta uendente’
67 cf. Iuuen. euang. hist. IIII 696 sq.: ‘tum iuuenis sese tam sordida
uincla laboris nolle pati memorat’

VARIA LECTIO.

‘Delius . . . Troianos notus semper minuisse labores?’ sine crimine no-
tum, interpung. ω *Fea*, nos *praetulimus*: , sine crimine, notum *conl.*
art. poet. 320: , sine pondere et arte, 57 locum *F λ' 1 δ 1 (et π 1) y*

querere γ λ 58 paruis^ī sodalibus δ lare curto y [*codd. Sil.*
et Mart. ap. Cruquium] *Bentl. Doederlinus opp. etiam florileg. No-*
stradam.: *Volteius non erat ‘uagus’, sed ‘qui certum praesaepe tene-*
ret’ epist. I 15, 28 et cf. *Auien. orb. terrae* 282: ‘certi laris in-
scia gens est’ 59 negocia λ capo δ 1 *ut uid.* 60 quodcumque
E (v) quodcumque *etiam florileg. Nostrad.* quaecumque r 1 (*et Lips.*;
π 1 n. l.) y 61 cenam *E (β' g v)* *florileg. Nostradam.* caenam *cellt.*

mena Ω' ζ'' *florileg. Nostradam.* 63 Respondet *E γ F λ' (β'*
v π' σ 1 a r v) Respondit δ ε (σ 2 g) *florileg. Nostradam.* neget . . .
negat *E 1 F λ' 1 δ ε (v σ 2 et Fran. 1)* *Bentl.* negat . . . negat γ *E 2*
ψ 2 λ' 2 (σ 1 a g r 2 v et β Fran. 2 aut corr.) florileg. Nostradam. po-
sterius negat omis. π' r 1 y; cf. u. 81 sq.: ‘uti mercetur . . . merca-
tur’ improbus γ λ (*et β*) īpbus ε (g) improbus *cellt. ζ (et π' Fran.)*

aut
& te λ (& te *etiam l*) 64 Neglegit Ω' ζ'' Negligit v *florileg.*
Nostradam. uolteium δ y [*Barcinon.*] uolteium *F ε λ corr. aut 2*
y uolteium λ' uolteium *cellt.* uolteium *florileg. Nostradam.*

‡ millia fracta

phylippus *F λ'* 65 scruta popello φ 66 Occupat *F λ pr.* sal-
uare γ (*a et π 1*) *opp. etiam florileg. Nostradam.* phylippo *F λ'*
67 mercennaria Ω' ζ'' (*nisi quod mærcēnaria λ*) mercennaria v *florileg.*
Nostradam.

quod non mane domum uenisset, denique, quod non
 prouidisset eum. 'sic ignouisse putato
 me tibi, si cenas hodie mecum.' 'ut libet.' 'ergo 70
 post nonam uenies; nunc i, rem strenuus auge.'
 ut uentum ad *cenamst, dicenda tacenda locutus,
 tandem dormitum dimittitur. hic ubi saepe
 occultum uisus decurrere piscis ad hamum,
 mane cliens et iam certus conuiuia, iubetur 75
 rura suburbana indictis comes ire Latinis.
 inpositus mannis *aruom caelumque Sabinum
 non cessat laudare. uidet ridetque Philippus,

TESTIMONIA.

72 'dicenda tacenda locutus' ecbas. captini u. 314 cf. Persius
 4, 5: 'dicenda tacendaque calles' 77 sq. 'inpositus — laudare' glos-
 sarium Mai class. auct. VIII 349

VARIA LECTIO.

69 Prouidisset Ω' ε'' (et omn. codd. Cruq.) florileg. Nostradam.
 Praeuidisset y ω; gloss. γ: 'in alio preuidisset legitur'. cf. Plaut. asi-
 nar. II 4, 44: 'non hercle te prouideram' Prouisisset Lambinus
 ignouisse δ 70 caenas γ F δ ε 71 strenuus ε(σ) y 72 caenam γ
 F δ ε est] hoc loco omis. π' r 1: π' addit est u. 73 post dormitum (opp.
 Pph.), r addit est supra uocem uisus u. 74; post uentum pon. y
 [Orelli Bernens. d Petropolit. 2 codd. Feae] locutus Ω' ε'' flori-
 leg. Nostradam. loquutus a 73 dimittitur γ hic E γ λ uar. δ 2
 (β' v σ a g r v et π 2 Lips.); omis. F 1 δ 1 ε (et π 1); est λ' ψ 2; ast φ
 corr. (l 2) y [Petropolit. Valentian. 2] florileg. Nostradam.; ergo y
 [Montepessul. uar.] Cuninghamus; huc y hinc y ω Doederlinus; hinc
 (uti saepe — hamum) mane cliens I. M. Gesnerus; cf. epist. I 15,
 33: 'hic ubi . . .' II 2, 136: 'hic ubi . . .' confusionem istam inde
 ortam esse arbitror, quod 'est' uel 'st' in archetypo tertiæ stirpis (F λ' δ
 ε π' r) suo loco (u. 72) praetermissa et infra uersum adscripta in aliis
 libris ante dimittitur in aliis post dimittitur inculcata sit 74 uisus v
 decurrere piscis adhamum ε pisces γ (a) amum γ (σ l pr.) ἰμῆ
 a 75 et iam E F δ (v a et π Fran.) etiam γ λ' ε (σ g v et β Lips.)
 florileg. Nostradam. eciam r serus conuiuia Bentley dubia suspicio
 couiua δ 76 Rure suburbano ω opp. florileg. Nostradam.
 77 Inpositus E F λ ε (v π' et β) glossarium Mai Impositus γ δ (σ a g
 l r v et Fran.) florileg. Nostradam. manis γ mannis φ a. ras.
 mannas λ pr. aruum Ω' ε'' florileg. Nostradam. celum E λ
 78 phylippus F λ'

et sibi dum requiem, dum risus undique quaerit,
dum septem donat sestertia, mutua septem 80
promittit, persuadet uti mercetur agellum.
mercatur. ne te longis ambagibus ultra
quam satis est morer, ex nitido fit rusticus atque
sulcos et uineta crepat mera, praeparat ulmos,
immoritur studiis et amore senescit habendi. 85
uerum ubi oues furto, morbo periere capellae,
spem mentita seges, bos est enectus arando,
offensus damnis media de nocte caballum
arripit iratusque Philippi tendit ad aedis.
quem simul aspexit scabrum intonsumque Philippus, 90
‘durus’ ait, ‘Voltei, nimis attentusque videris
esse mihi.’ ‘pol me miserum, patrone, uocares,
si uelles’ inquit ‘uerum mihi ponere nomen.

TESTIMONIA.

87 Priscianus instit. VIII 6, 34 florilegium codicis Cusani C 14
‘bos — arando’ glossarium Mai class. auct. VIII 202 et 371 91 Priscia-
nus instit. VII 5, 22

VARIA LECTIO.

u. 79 del. A. Nauckius, idem u. 80 dum in tum mutandum esse
censet opp. florileg. Nostradam. 80 sestercia E ε 82 ne te Ω
ς' florileg. Nostradam. nec te π' l r 1 ambagibus] ambiguus π' 1
r 1 aut pr. ambagi, l^{bus} 84 crepat] aperit y [Nostradam. uar.]
preparat γ λ ḡpara δ 1 u. 85 pars non liquet in ε 85 Im-
moritur γ F λ' δ (σ a g r v et π) Immoritur E (β' v et Lips.) florileg.
Nostradam. I : : moritur ε 86 Uerū ibi E perire δ florileg. No-
stradam. capelle λ 87. 88 bos — damnis in suspicionem uocat
A. Nauckius opp. florileg. Nostradam. 87 bos eē enectus γ
arando] arator coni. Groebelius 88 dampnis F λ' δ florileg. Nostra-
dam. 89 Eripit φ (r et π p. ras. Lips.) Arripit cett.' φ uar. ε (et β'
Lips. 2) florileg. Nostradam. philippi F λ' aedis y [π] aedes E
γ ε δ corr. ε haedes F hēdem δ edes λ (β' g et Lips.) florileg. Nostra-
dam. 90 aspexit ε aspexit cett.' ε'' florileg. Nostradam. philip-
pus F λ' 91 uoltei δ uultei cett.' florileg. Nostradam. attentus
E γ λ' corr. ε δ 2 ε' flor. Nostr. Prisc. adtentus F λ' pr. (π' r) atten-
dus δ 1 92 poli ne E 93 ponere E γ λ uar. (β' σ a g v uar. et
V) dicere F λ' δ ε (v 1 π' r v et alii Bland.) florileg. Nostradam.

quod te per Genium dextramque deosque Penatis
 obsecro et obtestor, uitae me redde priori!⁹⁵
 qui semel †aspexit, quantum dimissa petitis
 praestent, mature redeat repetatque relicta.
 metiri se quemque suo modulo ac pede uerum est.

VIII

Celso gaudere et bene rem gerere Albinouano
 Musa rogata refer, comiti scribaeque Neronis.
 si quaeret quid agam, dic multa et pulchra minantem
 uiuere nec recte nec suauiter; haut quia grando

TESTIMONIA.

98 florilegium Paris, 8069. cf. Alcuinus de diuinis officiis c. 18 p. 1190²: 'modulum enim suum unumquemque considerare prudenter nos admonet lyricus, dicens . . . (sequitur epist. I 1, 32)' imitati sunt Lucanus VIII 527: 'metiri sua quemque (al. regna) decet uiresque fateri' et Auianus fab. 5, 1 sq.: 'metiri se quemque decet propriisque iuuari laudibus'

I 8. uu. 4—12 florileg. Nostradam.

VARIA LECTIO.

94 penatis π' r 1 penates Ω' ζ' florileg. Nostr. 95 ob//testor γ 96 simul aspexit Ω' ζ'' florilegium Nostradam. quod quidem ex u. 90 falso hic repetitum crediderim. semel aspexit y [cod. Mart. Cruquii et codd. Lambini] Bentl.; sed ne uerbum aspexit quidem Horatio deberi puto: nescio an scripserit: adgnouit [simul etiam omn. Bland.] demissa γ ε 97 Prestent E φ δ maturae E γ δ 98 uerum Ω' ζ'' florileg. Nostradam. iustum y [Nostradam. uar.] par coni. A. Nauckius; dictionem uerum est luculenter illustrauerunt Obbarius et Schmidius

I 8. AD CELSVM ALBINOVANVM (ALVINOVANVM γ a ALBINO-
 BANV λ ALBINUVANUM δ) COMITEM (om. v) NERONIS (om. v) E γ
 F λ' δ (a r v et Fran. cons. γ 2 et Lips.) 1 Celso ut gaudeat et bene
 rem regat (sic) albinouano y [Nostrad. uar.]; Hor. expressit Graccorum
 'χαίρειν καὶ εὖ πράττειν' rem //// gerere δ 2 scribe λ ε
 3 quaeret ψ δ ε (v l et π plures codd. Cruquii) queret E φ λ (v
 et Fran.) quaerit γ (a g r et β Lips. aliqui codd. Cr.) querit σ [quaer-
 rat aliqui Cruq.] pulchra F λ' (pulchra l) 4 recte γ haut E
 λ pr. ε (σ r 1 et β 1 Lips.) florileg. Nostradam. haud γ F δ (v a g l
 r 2 v et β 2 π 2 Fran.) aut λ corr. (et π 1)

contuderit uitis oleamque momorderit aestus, 5
 nec quia longinquis armentum aegrotet in agris;
 sed quia mente minus ualidus quam corpore toto
 nil audire uelim, nil discere, quod leuet aegrum;
 fidis offendar medicis, irascar amicis,
 cur me funesto properent arcere ueterno; 10
 quae nocuere sequar, fugiam quae profore credam;
 Romae Tibur amem uentosus, Tibure Romam.
 post haec, ut ualeat, quo pacto rem gerat et se,
 ut placeat iuueni percontare utque cohorti.
 si dicet 'recte', primum gaudere, subinde 15
 praeceptum auriculis hoc instillare memento:
 'ut tu fortunam, sic nos te, Celse, feremus.'

TESTIMONIA.

10 'cur — properas arcere ueterno?' glossarium Mai classic. auct. VIII 602 12 Porphyrius ad serm. II 7, 28 Seruius ad Aen. III 224: 'Carthagine . . . pro Carthagini; et pro aduerbio in loco de loco posuit; sic Hor.: Romae Tibur amem, uentosus Tibure Romam, pro Tiburi.' florileg. Nostradam. Hildebertus moral. philos. p. 980; schol. F serm. II 7, 28: 'Romae .t. u. t. R.' 16 cf. Boet. de phil. cons. I 4, 31 sq.: 'instillabas enim auribus e. q. s.' 17 florileg. Nostradam.

VARIA LECTIO.

5 uitis *E pr. ut uid. y* [π] uites *cett. 's'* florileg. Nostradam. oleamque γ *F* λ' δ ϵ ζ'' flor. Nostr. oleumque σ oleamue *E y* [*Montep. Regin. 1*] *Bentl.* u. 6 *omis.* ϵ *pr. aut* ϵ 1 6 longinquis δ egrotet λ egrotat florileg. Nostradam. agris Ω' ζ'' (et *omn. Bland.*) florileg. Nostradam. aruis *y* horis (pro oris) *y* [*Montepess.*] 7 S. *E*

7 *POST H. V. DEFICIT* δ *VSQUE AD EPIST.* II 2, 19 $\Omega' = E \gamma F \lambda' (\lambda l) \epsilon; \zeta''$ aut *omn. codd. β' (β Fran.) v π' (π Lips.) σ a g r v (l) aut horum codd. ea pars ex quibus non aliae lectiones notantur; $\zeta =$ aut *omn. codd. v σ a g r v (l) aut horum codd. ea pars ex quibus non aliae lectiones notantur**

u. 8 *omis. y* [*Lips. 1*] 8 leuat ϵ egrum *F* 10 me] mihi *E* funestog; *F* arcere $\Omega' \zeta$ (et β') *Pph.' florileg. Nostradam.* urgere $\pi' r y$ 12 Rome $\lambda \epsilon$ uentosus $\gamma E \psi$ *uar. λ uar. ϵ uar. ($\beta' v \sigma$ a g r 2 v 1 et π 2 uar. Lips.) gloss. I Seruius florileg. Nostradam. Hildebertus uenturus $F \lambda' \epsilon$ (r 1 v 2 et π 4 *Bland.*) *y* *Porph. ad serm. II 7* codd. mss. partim ante uent: interpungunt (ut *omn. codd. Cruquii*) partim post uent: turbure ϵ 14 percontare Ω' (v a g r et β cons. π') percontare σ v percunctare *y* [*Fran.*]*

utque $\Omega' \zeta''$ (et *omn. codd. Cruquii*) *Pph.' atque E 2 y*
 16 Preceptum $\gamma F \lambda'$

VIII

Septimius, Claudi, nimirum intellegit unus,
 quanti me facias. nam cum rogat et prece cogit,
 scilicet ut tibi se laudare et tradere coner,
 dignum mente domoque legentis honesta Neronis,
 munere cum fungi propioris censet amici; 5
 quid possim uidet ac nouit me ualidius ipso.
 multa quidem dixi, cur excusatus abirem:
 sed timui mea ne finxisse minora putarer,
 dissimulator opis propriae, mihi commodus uni.
 sic ego, maioris fugiens obprobria culpae, 10
 frontis ad urbanae descendi praemia. quodsi
 depositum laudas ob amici iussa pudorem;
 scribe tui gregis hunc et fortem crede bonumque.

TESTIMONIA.

I 9. 6 Acr. ad art. poet. 321: 'ualidius pro ualidius, ut alibi: nouit me ualidius ipso' 7—9 florileg. Nostradam.

VARIA LECTIO.

Ω' = $E \gamma F \lambda'$ (λl) ε ; ξ'' = aut omn. codd. β' (β Fran.) $v \pi'$ (π Lips.) $\sigma a g r v (l)$ aut horum codd. ea pars ex quibus non aliae lectiones notantur; ξ = aut omn. codd. $v \sigma a g r v (l)$ aut horum codd. ea pars ex quibus non aliae lectiones notantur

I 9. AD CLAUDIUM NERONEM $\gamma F \lambda'$ ($a r v$ et Fran. Lips.) SEPTIMUM COMENDAT NERONI E 1 Septimus $E \varphi a$. corr. λ pr. Septimiu' ε intellegit Ω (et 4 Bland.) u. 2 omis. l pr. aut 1; item uu. 1 sq. omis. y [Zulichem. 1] ['nam cum rogat & pr. cogit' omn. codd. Cruquii: at Zulich. \cong Diuaci cod. 1 deficit! cf. apparat. crit. 1 2, 23] 2 cum] me $y \omega$ Fea 2 sq. cogit scilicet, ut cum codd. quibusdam et editionibus disting. Bentleius sed cf. epist. I 18, 16 et quae ibi adnotauimus uu. 4. 5 del. Grappeus, hunc ante illum transpon. Mutherus 4 domoque Fea idem post Neronis punctum ponit u. 5 del. A. Nauckius 5 propioris γ 6 ac nouit $E \xi$ (et β) y acnouit γ (et Fran.) agnouit cett.' ($\pi' r v$) ualidius γ 8 Set γ ne] non $F \lambda a$. corr. opp. floril. Nostradam. 10 opppria E obprobria cett.' opprobria $v r i v$ culpe λ 11 urbane λ proemia E u. 13 omis. y [π pr.] 13 bonumq; // // // γ

X

Vrbis amatorem Fuscum saluere iubemus
 ruris amatores; hac in re scilicet una
 multum dissimiles, at cetera paene gemelli
 fraternis animis, quicquid negat alter, et alter,
 adnuimus pariter: uetuli notique columbi, 5
 tu nidum seruas, ego laudo ruris amoeni
 riuos et musco circumlita saxa nemusque.
 quid quaeris? uiuo et regno, simul ista reliqui
 quae uos ad caelum fertis rumore secundo,
 utque sacerdotis fugitius liba recuso, 10
 pane egeo iam mellitis potiore placentis.
 uiuere naturae si conuenienter oportet,
 ponendaeque domo quaerenda est area primum;

TESTIMONIA.

I 10. 1 glossarium Mai classic. auct. VIII 548 10 sq. cf. Ioannes Saresberiensis epist. 85: 'pane eget iam mellitis potiore placentis, utque sacerdotis fugitius liba recusat' uu. 12—44 flor. Nostrad. 13 huc respexit Hildebertus de querimonia et conflictu carnis et spiritus u. 35 p. 946: 'est igitur ponenda domus e. q. s.'

VARIA LECTIO.

I 10. AD ARISTIVM FVSCVM GRAMMATICVM (CRAMAT: λ) γ (a et Lips.), add. F λ' (r et Bland.): IN URBE COMMORANTEM (CONM: λ) FVSCO ARISTO IN URBE CŌMORANTI · E AD ARISTIVM (ÀRISTŪ Fran.) FVSCVM v (et Fran.) uu. 1—18 partes initiales euanuerunt in ε 1 saluare γ pr. (a 1) saluire glossar. Mai 3 at E ε (v 2 et V) y Bentleius ad γ F λ' ε'' caetera γ F pene E F λ (pōene l) poenæ γ gimelli E 4 quicquid — pariter del. Hitzigius quidquid ε quidquid g siqd E quicquid cell.' ε'' (cons. β') 5 Adnuimus Ω' (a) nisi quod ε euanuit Annuimus ε'' ['pariter uetulis notisque columbis. quam sibi Lambinus lectionem coniectura proponit, eam continet V, sed in τὸ noti s littera superscripta, sed in uetulis et columbis apposita. sic et cod. Sil., quam genuinam credo' Cruq.] 8 queris E γ λ 9 celum λ ε fertis Ω' (v π' a g r et codd. Bland. praeter V) effertis β' σ v (et V) y ecfertis Paulyus 10 fugiti^vus l fugitiuus Ω ε'' Pph.' 11 potiore λ 12 si] sic F λ' ε a. corr. opp. floril. Nostr. 13 Ponenda y [Fran. uar. codd. Bland.] Sauppeus philol. XVIII 253—56 opp. Ω' ε'' gloss. I flor. Nostr. domo γ (a [superscr. 2] et Fran.) domvi

nouistine locum potiozem rure beato?
 est ubi plus tepeant hiemes? ubi gratior aura 15
 leniat et rabiem Canis et momenta Leonis,
 cum semel accepit Solem furibundus acutum?
 est ubi diuellat somnos minus inuida cura?
 deterius Libycis olet aut nitet herba lapillis?
 purior in uicis aqua tendit rumpere plumbum, 20
 quam quae per pronum trepidat cum murmure *rium?
 nempe inter uarias nutritur silua columnas,
 laudaturque domus longos quae prospicit agros:
 naturam expelles furca, tamen usque recurret
 et mala perrumpet furtim fastidia victrix. 25

TESTIMONIA.

17 Acr. ad serm. II 3, 163 24 florilegium Paris. 8818^a Hildebertus sermon. 68 p. 570 Vincentius Bellouacensis specul. histor. VII 68 cf. Ioannes Saresberiensis polier. III 8: 'naturae . . . quam licet expellas — recurret'

VARIA LECTIO.

E quod inrepsit ex gloss.; domo etiam flor. Nostr. om. g 1 aera ε uu. 14—20 n. l. v uu. 15—17 om. σ 1 15 tepeant *E* 16 canis et] cani fert *E* a. ras. 18 diuellat *E* pr. F λ' ε (v ut uid. π' r σ 2 uar. et 4 Bland.) depellat *E* corr. γ (β' σ a g v) florileg. Nostr. improbandum propter 'expelles' u. 24, 'pellebat' u. 35, 'depulit' u. 38 cf. anacreont. 33, 9 Rose: 'κατά μὲν σήλας οὐέλρους' Claudian. in Rufin. I 210 sq.: 'fulgentibus illic surgunt strata toris, hic mollis panditur herba, sollicitum curis non abruptura soporem' schol. Γ: 'Maronianum illud: nec somnos abruptum cura salubres' [georg. III 530] somnum π' somuus r 1 y 19 libicis γ *E* ε lapillis] tapetis Bentleyi superuacua suspicio opp. florileg. Nostradam. 21 rium Ω' florileg. Nostradam. post u. 22 in y [π] sex uu. erasi sunt, tum sequitur u. 23 22 uarias] parias y [Lambini et Valarti codd.] fort. con. Lamb. conspiciat γ uu. 24—28 del. Guyetus 24 expelles Ω' ζ'' (et omn. Bland.) florileg. Nostradam. Benth. expellas y [Mart. Sorbon. Valent. 2] ω Io. Saresber. Hildebertus Vincentius repelles florilegium Paris. 8818^a 25 prorumpet florileg. Nostradam. fastidia *E* ε (σ g) florileg. Nostradam. Benth. fastigia γ F λ' (v π' a r v et β 2 Fran.) uestigia y [β 1 Bambergens. Ercanon. 4 Bland.] Stallbaumius cf. Senec. epist. 119, 5: 'inter reliqua hoc nobis praestitit natura praecipuum; quod necessitati fastidium excussit'

non qui Sidonio contendere callidus ostro
 nescit Aquinatem potantia uellera fucum,
 certius accipiet damnum propiusue medullis,
 quam qui non poterit uero distinguere falsum.
 quem res plus nimio delectauere secundae, 30
 mutatae quatient. siquid mirabere, pones
 inuitus. fuge magna: licet sub paupere tecto
 reges et regum uita praecurrere amicos.
 *ceruos equum pugna melior communibus herbis
 pellebat, donec minor in certamine longo 35
 implorauit opes hominis frenumque recepit;
 sed posquam uictor uiolens discessit ab hoste,

TESTIMONIA.

30—33 Hildebertus moral. philos. p. 988 30 sq. 'quem — qua-
 cient' Vincentius Bellouacensis specul. histor. VII 68 30 florilegium
 Paris. 8818^a

VARIA LECTIO.

27 potentia γ 1 φ pr. po//tantia ε fucum $\Omega' \zeta''$ Porph. flor.
 Nostr. sucum y nec scio an sint quibus 'sucum' hoc loco legisse uideatur
 Auenus cf. Arat. 346: 'Assyriumque bibunt noua uellera sucum' fort.
 illic quoque 'fucum' scribendum 28 Cercius ε dampnum $F \lambda'$
 propiusque γ (σ 1 a γ 2 et Lips. cons. β 1) propiusue cell. (v σ 2 γ 1 r 2
 aut corr. v et π Fran.) flor. Nostr. propius r 1 aut pr. [potiusue 4
 Bland. (?)] 29 potuit ε pr. opp. Pph. flor. Nostr. distingere y
 opp. $\Omega' \zeta''$ florileg. Nostradam. 30 nimio] iusto Vincentius opp.
 florileg. Nostradam. 31 Mutatae E quacient $E \varepsilon$ pr. mirara-
 here γ pones E 33 praecurrere] praecedere y praecellere y
 34 Ceruus $\Omega' \zeta''$ florileg. Nostradam. equum y [Gronou.] equum
 $\Omega' \zeta''$ florileg. Nostradam. pugnae Nic. Heinsius improb. Bentl.,
 qui confert c. III 6, 16: 'melior sagittis' 36 Implorauit $\psi \varepsilon$ (et β)
 Implorauit cell. ζ (et π' Fran.) florileg. Nostradam. Impor: r 1 fre-
 num] regnum π' opp. floril. Nostr. 37 Set γ posquam a postquam
 $\Omega' \zeta''$ floril. Nostr. uiolens uictor E y uictor uiolens cell. ζ''
 floril. Nostradam. ('uiolens' testatur schol. I') uiolens nicto Bentl.
 addens: 'sed . . . illud uiolens nequaquam mihi placet; et atrocior
 mendam hic olim inoleuisse facile mihi persuadeo' uicto sonipes et do-
 mito uictor aliae Bentlei suspensiones uictor uicto ω [editio Cadomensis
 epistularum Horati a. 1480] nicto ridens Hauptius uicto insultans
 Hamacherus uicto inludens Holderus uitulans nicto Ieuerus ad Lucan.
 I 81 alii alia; lectionem libris traditam ut elegantem ac significantem

non equitem dorso, non frenum depulit ore.
 sic qui pauperiem ueritus potiore metallis
 libertate caret, dominum uehet improbus atque 40
 seruiet aeternum, quia paruo nesciet uti.
 cui non conueniet sua res, ut calceus olim,
 si pede maior erit, subuertet, si minor, uret.
 laetus sorte tua uiues sapienter, Aristi,
 nec me dimittes incastigatum, ubi plura 45
 cogere quam satis est ac non cessare uidebor.
 imperat aut seruit collecta pecunia cuique,
 tortum digna sequi potius quam ducere funem.
 haec tibi dictabam post fanum putre Vacunae,
 excepto quod non simul esses, cetera laetus. 50

TESTIMONIA.

41 florilegium Paris. 8818^a Augustinus quaest. in heptateuchum 1, 31 [III p. 556] Petrus Cluniacensis aduersus Iudaeorum inueteratam duritiam c. 4 [biblioth. Cluniae, p. 1046^a] Alcuini epist. ad D. Dauid p. 769 ed. Paris. 1617 Ioannes Saresberiensis polierat. V 10 42 sq. florilegium Paris. 8069 47 sq. florileg. Nostradam. (sine interpolatione) Hildebertus moral. philos. p. 991, inserto inter hos uersus hexametro Iuuenalis 14, 304: 'sed certe misera est magni custodia census' 47 Donatus ad Terent. hecyr. II 1, 27 Vincentius Bellonacensis specul. histor. VII 68 Ioannes Saresberiensis polier. III, 12; cf. Columbanus ad Sethum n. 51: 'nec subitis pereat collecta pecunia flammis' 48 cf. eebasis captiui u. 484: 'prompta sequi tortum potius, quam dicere uerum' 49 cf. testim. ad epist. II 2, 214

VARIA LECTIO.

tuentur Fea et Ritterus 'locum sanum deprauarunt homines critici' Obbarius 39 ueritus E 40 uehit E y Bentl. uehet cett.' 5'' Pph.' florileg. Nostradam. improbus Ω' 5 (et π Fran.) Pf. improbus v Pph. floril. Nostr. ε n. l. Ipr. g 41 quia Ω' 5'' (et 4 Bland.) qui γ p. ras. y ω Augustinus florilegia Nostradam. et Paris. 8818^a Alcuinus Petrus Clun. Ioann. Saresber. qua σ 1 paruo quia nesciet uti v nesciat ε pr. y nesciet cett.' 5'' (et 4 Bland.) testimonia

42 ut] et F λ' calleus ε 43 uret⁵ v urget σ g y opp. Ω' 5'' florileg. Nostradam. et Paris. 8069 et cf. Propert. V 3, 23 Ouid. remed. am. 235 44 uiuis E i opp. florileg. Nostradam. eristi E i 45 dimittes Ω' 5 (et β Lips.) dimittis v (et π) dimittas y [Fran. 1 alii] 46 fatis ē γ 47 aut Ω' 5 (et π' Fran.) florileg. Nostrad. ac y [β 1 alii] haud Waddelius, sed cf. Senec. de uita beata 26, 1: 'diuitiae enim apud sapientem uirum in seruitute sunt, apud stultum in imperio' 48 potius λ 50 quod] qđsi F caetera γ F λ' letus γ

XI

Quid tibi uisa Chios, Bullati, notaque Lesbos?
 quid concinna Samos? quid Croesi regia Sardis?
 Zmyrna quid et Colophon? maiora minorane fama?
 cunctane prae campo et Tiberino flumine sordent?
 an uenit in notum Attaliciis ex urbibus una? 5
 an Lehedum laudas odio maris atque niarum?
 'scis Lehedus quid sit: Gabiis desertior atque
 Fidenis uicus; tamen illic uiuere uellem,
 oblitusque meorum, obliuiscendus et illis,
 Neptunum procul e terra spectare furentem.? 10
 sed neque qui Capua Romam petit, imbre lutoque
 aspersus uolet in caupona uiuere; nec qui

TESTIMONIA.

I 11. 2 sq. Priscianus instit. VII 7, 83: 'Smyrna quid et Colophon, quid Croesi regia Sardis' 7 et 30 cf. Inuenal. 10, 99—102: 'huius, qui trahitur, praetextam sumere manis, an Fidenarum Gabiorumque esse potestas et de mensura ius dicere, uasa minora frangere panosus uacuis aedilis Vlubris?'

VARIA LECTIO.

I 11. AD BULLATIVM *E γ F λ'* (*a r v et Fran. Lips.*) *add. E:*
 REVERSUM DE ASIA. 1 lespos *E* 2 cri//si ε (*crisi cod. Prisciani*)
 sardis Ω' ζ'' *schol. I'* Sardes ω 3 Smyrna quid et Colophon?
 maiora minorane fama, cunctane prae Campo et Tiberino flumine sor-
 dent? *legunt Macleanus Orellius alii*; minorane fama? *Bentl. et*
plerique Zmyrna ε ψ 2 λ 2 (*v et Lips. 1*) Zmirna *E γ φ (a g r)* Smyrna
 ψ 1 λ 1 (*σ et π*) (*S in ψ et λ a miniatore addita*) Smirna β' l v
 quid et] *aut quidem et aut quidem codd. Prisciani* cholophon *F λ'*
 minorane fama ε minorane *E y [Mellic.]* minorane *cell. ζ'' (et 4 Bland.)*
 minorane *y [Regimensis]* 4 Cunctane *E F λ' ε (β' σ g v 2 v)* Cuncta-
 que γ (*v 1 ut uid. π' a r*) precam *σ poetiberino γ* 5 ex] *omis.*
 ε u. 6 om. σ 1 6 lehedum γ *uu.* 7—10 *ut ex Bullati persona*
scriptos acceperunt gloss. I': 'Scis] quasi respondit Bullatius Horatio' et:
'Sed neque] Horatius' [hic dialogus est, quantum licuit obseruare ex
notis codd. Bland. Cr.] cf. 16, 41 7 quod y [1 Bland. corr.]
 glabiis *F λ'* 8 //us *E* 9 oblitus stultorum *Stolbergius* Oblitus
 ψ 10 *eterra uel e terra F λ' ε (v 1? π' r v), item schol. I' et codd.*
Lucreti Lucr. II 1 sq., quem comparant schol. I' & terra E *exterra*
γ (v [2?] σ a g et β) a terra y [Fran.] 11 *Set γ* qui] *qu (sic)*
E 12 *Aspersus Ω' ζ'' Pph. caupona E*

frigus collegit, furnos et balnea laudat
 ut fortunatam plene praestantia uitam;
 nec, si te ualidus iactauerit Auster in alto, 15
 idcirco nauem trans Aegaeum mare uendas.
 incolumi Rhodos et Mytilene pulchra facit quod
 paenula solstitio, campestre nualibus auris,
 per brumam Tiberis, Sextili mense caminus.
 dum licet ac *uultum seruat Fortuna benignum, 20
 Romae landetur Samos et Chios et Rhodos absens.
 tu quamcumque deus tibi fortunauerit horam

TESTIMONIA.

18 cf. Ioann. Saresberiens. polierat. VIII 12: 'ille nunc utitur penula, nunc campestri' 20 ecbasis captiui u. 517 uu. 22—30 florileg. Nostradam. 22 sq. Ioannes Victoriensis I 3 p. 286 B. 'tu — manu' Vincentius Bellouacensis specul. histor. VII 68 'quamcumque — mann etc.' schol. Lucan. II 651 22 ecbasis captiui u. 616

VARIA LECTIO.

13 furnos Ω' ε'' Pph.' Porf. fornos r pr. aut 1 Porph. furnos φ λ; sed in φ ÿ nihil est nisi signum scholii ad marginem adscripti, in λ scholia desunt. cognationis horum librorum memorabile sane indicium; furnos ψ 14 Et F 1 (l 1); Ut λ, sed U a miniatore prestantia γ F prestancia λ uu. 15—22 sic ordinabat Mutherus: 15. 17. 16. 18. 19. 21. 20. 22 15 Nec^{si} te φ Nec te si v y nec si te etiam Pph.' 16 Idcirco Ω' ε (et π' cons. β') Idcirco σ nauem Ω' ε (et π') nauim β' y aegaeum γ (v a) egeum E φ λ ε aegaeum ψ 17 Incolumi E F λ' (β' π' a v) Pph.' Incolumi γ ε (v σ g r) rhodos E γ F λ' (v π' σ 2 a g r et Fran.) rodos ε (v) rhodus σ 1 (et β 1) mytilene ψ (l r) mitilene E mytilene ε myrtilene λ mitylene γ 1 φ mytilene γ 2 (a) facit quod] fuit quod Mutherus 18 Paenula E (v a et π) Pph.' Porph., ε parum liquet, Penula cett.
 1^{ercii}
 solsticio ε sosticio λ (sic) solsticio v y cāprestre λ auris Ω' ε'' horis σ 1 19 caminis ε caminus, interpung. Mutherus uu 20. 21 del. Lehrsius 20 ac] &c λ ac cett. ε'' (et omn. codd. Cruquii)
 1^{ac}
 ecbasis captiui et y & v y uultum Ω' ε'' (et omn. codd. Cruquii) ultum y 21 samos F λ' ε (v σ g r v et β π Lips. superscr.) samus E γ 1 (a r et Fran. Lips. pr.) chios E F λ' ε ε'' chius γ 1 (a g r) rhodos E F λ' (v σ v corr. 1 aut 2 et π) rhodus γ 1 (β' a g r v pr. et Lips.) rodos ε absens Ω' ε'' [uu. 22 sq. omis. 3 Bland. a 1. m., habuit 1 Bland.] 22 quācumq. E (v) opp. cett. ε'' florileg.

grata sume manu neu dulcia differ in annum,
 ut, quocumque loco fueris, uixisse libenter
 te dicas. nam si ratio et prudentia curas, 25
 non locus effusi late maris arbiter aufert,
 caelum, non animum mutant qui trans mare currunt.
 strenua nos exercet inertia: nauibus atque
 quadrigis petimus bene uiuere. quod petis, hic est,
 est Vlubris, animus si te non deficit aequus. 30

TESTIMONIA.

23 cf. Ouid. remed. am. 93: 'sed propera, nec te uenturos differ in annos' 27. 30 cf. Seneca ep. III 7 (28) 1. 2. 4: 'animum debes mutare, non caelum. licet uastum traieceris mare, . . . sequentur te, quocumque perueneris, uitia . . . quaeris quare te fuga ista non adiuuet? tecum fugis [cf. c. II 16, 19. 20] . . . locum ex loco mutas, cum illud, quod quaeris, bene uiuere omni loco positum sit' 27 florilegium Paris. 8818^a Hieronymus epist. 16 ad Damasum c. 2 [Vallars. I 42^c] Pseudo-aeron uulgatus ad c. II 7, 4; non Aer. Petrus Cluniacensis epist. II 44. VI 47 [biblioth. Cluniac. ed. Marrier. p. 783^b 956^c] Hildebertus moral. philos. p. 980 Vincentius Bellouacensis specul. histor. VII 68 28 cf. Senec. dialog. 9 de tranquill. animi 12, 3: 'sine proposito uagantur quaerentes negotia . . . quorum non immerito quis inquietam inertiam dixerit' 29 sq. 'quod quaeris ubique est, est — aequus' Ioannes Saresberiensis polier. III 8

VARIA LECTIO.

Nostradam. oram *E p. ras. γ p. ras.* (π' a r 1 aut pr. et ille 1 Bland.) opp. florileg. Nostradam. ecbas. capt. 23 summanu γ 1 neu Ω' ζ'' (et 'multi' codd. Cruqui) Bentl. nec v (et β 2) y florileg. Nostradam. Ioannes Victoriensis 24 Vt E γ φ 2 (σ a g v) florileg. Nostradam. Tu F. λ' ε (β' v π' r et 4 Bland.) quocunq. E (v) opp. etiam florileg. Nostr. 25 nam si] demit *Lehrsius* nam ni *Mutherus* opp. florileg. Nostradam. racio λ u. 26 del. *Lehrsius* opp. florileg. Nostradam. 27 Caelum Ω' motant E mutat . . . currit *Hieronymus* opp. florileg. Nostradam. qui] ḡ florilegium Paris. 8818^a 28 Strenua Ω' ζ'' Pph.' florileg. Nostradam. 29 Quadigis ε hic est] h :: :: ε u. 30 om. E 1, add. E 2 ut uid. in marg. 30 Est utubris ε aequus y [Montepess. pr.] aequus Ω'

XII

Fructibus Agrippae Siculis, quos colligis, Icci,
 si recte frueris, non est ut copia maior
 ab Ioue donari possit tibi. tolle querellas:
 pauper enim non est cui rerum suppetit usus.
 si uentri bene, si *laterist pedibusque tuis, nil 5
 diuitiae poterunt regales addere maius.
 Si forte in medio positorum apstemius herbis
 uiuis et urtica, sic uiues protinus ut te
 confestim liquidus Fortunae *rius inaret,
 uel quia naturam mutare pecunia nescit, 10

TESTIMONIA.

I 12. 1—6 cf. Wernherus de Elmendorf. uu. 1113 sq. [antiqu. Germ. ann. IIII p. 315 H.] 2—6 florileg. Nostradam. 4—6 Hildebertus moral. philos. p. 991 Vincentius Bellouacensis specul. histor. VII 68 4 Porph. ad u. 5 florilegium Paris. 8818^a 8 sq. Eutyches I 3, 3: 'Hor. epist libro I: ut te confestim largus imber inaret?'

VARIA LECTIO.

I 12. AD ICCIUM *E F λ'* (*v*) AD HICCIVM *γ* (*a r*) (AD HICCHEUM *Fran.*); *F λ'* (*r*) *add.*: QUEM (QUAM *λ*) CUM (*om. r*) QUADAM ADMONITIONE (ADMONICIONE *λ r*) LAUDAT. *F λ'* (*r*), *cons. ε sed parum liquet* 'Ad Iccium procuratorem Agrippae' *schol. Γ inscr. omis. v π' σ* (*et β*) 1 Fructibus Acrillae *Horkelius anal. Hor. p. 89 sqq.* icci Ω' ζ'' *Porph.' schol. I* Iti cum nummo *a. u. c. 600 ω et nonnulli recentiorum uu. 2—4 del. Mutherus* 3 A ioue *florileg. Nostradam.* querellas *γ a. ras. ε 2* (*a r*) quaerellas π' quaerelas *F λ querelas cett. ζ' florileg. Nostradam.* 5 laterist] saltim est *florileg. Nostradam.* lateri ē *perexiguo interuallo ψ lateriē φ* (*l*) *laïrie*^{est} λ lateriem *γ lateri, om. est ε y Vincentius lateri est E* 6 Diuitiae λ poterant *y Vincentius poterunt etiam florileg. Nostr. uu. 7—9 del. Guyctus; sed huc fort. iam respexit Ausonius profess. 4, 19. 20:* 'salibus modestus, felle nullo perlitus, uini cibique abstemius' apstemius ε 1 abstemius *cett.' ζ'' Pph.'* 8 ['sic uiues protinus. hic in omnibus scriptis est interpunctio' *Cruqu. (non in omnibus nostris)*] protinus Ω' ζ'' *Pph.' schol. Γ* protenus *Benll. cum aliis* 9 confestim *coni. Schirachius liquidus*] largus *Eutyches; cf. Hieronym. ad Eust. ep. 22 nr. 32:* 'aurum liquescit in litteras' riusus Ω' ζ'' *u. 10 ante u. 7 pon. Mutherus opp Pph.' Porph.'* 10 motare *E*

uel quia cuncta putas una uirtute minora.
 miramur, si Democriti pecus edit agellos
 cultaque, dum peregre est animus sine corpore uelox,
 cum tu inter scabiem tantam et contagia lucri
 nil *paruom sapias et adhuc sublimia cures: 15
 quae mare compescant causae, quid temperet annum,
 stellae sponte sua iussaene uagentur et errent,
 quid premat obscurum lunae, quid proferat orbem,
 quid uelit et possit rerum concordia discors,
 Empedocles an Stertinium deliret acumen? 20
 uerum, seu piscis seu porrum et caepe trucidas,
 utere Pompeio Grospho, et siquid petet ultro
 defer: nil Grosphus nisi uerum orabit et acum.
 uilis amicorum est annona, bonis ubi quid dest.

TESTIMONIA.

12 sq. huc fort. respexit Lactantius instit. III 23, 4: 'laudatur Democritus, quod agros suos reliquerit eosque pascua publica fieri passus sit' 13 'Peregre — uelox' florileg. Nostradam. 19 'concordia discors' — sed Hor. non nominato — memoratur ap. Donat. ad Terent. eunuch. IIII 4, 53. cf. Lucanus I 98: 'temporis angusti mansit concordia discors' Ouidius metam. I 432 sq.: 'uapor umidus omnis res creat et discors concordia fetibus apta est' Lactantius instit. II 9: 'philosophi quidam et poetae discordi concordia mundum constare dixerunt' 24 florileg. Nostradam.

VARIA LECTIO.

13 *post uelox nescio an interrogationis signum ponendum erat*
 15 paruom Ω' ζ'' parum v y prauum r i y 16 compescant E ε ζ (et π' Fran.) Pf. compescant γ F λ (v r et β) conpes. c. Pph. cause λ quid] qui λ temperat F λ' (et π) opp. cett. ζ' (et Lips.) 17 Stelle E λ iusse/ne ε iussene λ et] an y [Petropol.] 18 obscurum Ω' ζ'' qui proferat λ 19 rerum concordia discors Ω' ζ'' Pph.' discors concordia rerum v 20 Eupedocles γ F ε stertinū F λ' sterninum ε [stertinium etiam omn. codd. Cr.] 21 piscis E i (v a et π) pisces cett.' ζ' cepe F λ', ε non liquet 22 grospho E petet Ω' ζ''
at ultra
 Pph.' Porph.' petit g ultro Ω' ζ'' ultro γ cf. Publ. Syr. 44 Woclfll.: 'bis est gratum quod opus est, ultro si offeras' 23 Deffer γ nil] nec v ἐκὴν y [π] equum λ aequum cett. 24 ['hoc carmen in scriptis fere habet interpunctionem post τὸ annona' Cruqu.] quid dest a pr. quidē ē E i a. ras. quid deest cett.' E 2 ζ' (et Lips.)

ne tamen ignores quo sit Romana loco res:
 Cantaber Agrippae, Claudii uirtute Neronis
 Armenius cecidit; ius imperiumque Phraates
 Caesaris accepit genibus minor; aurea fruges
 Italiae pleno defundit Copia cornu.

XIII

Ut proficiscentem docui te saepe diuque,
 Augusto reddes signata uolumina, *Vini,

TESTIMONIA.

29 Copiam pleno cornu exhibet etiam Boetius de phil. consol. c. II 2, 5 sq.

VARIA LECTIO.

florileg. Nostradam. (quid^{de} est π) cf. DERUNT laudat. Turiae II 58 et codd. Vergilian. [‘in ‘V’ syncoptum legitur d’est, cum apostropho supra d litteram’ Cruqu.] quid des Passeratius 25 Nec

non ε (et π) Nec tam ε 2 marg. Ne tamen cett. † ε (et β’ Lips.) Nec tamen v y 26 agrippe λ claudii ε 27 cecidit γ imperium λ phraates E prahates γ ε (β’ a r et π Lips. 2) Porph. schol. γ cons. Porf. praates F (l) phrahates σ g v phraātes v p̄raātes λ PHRAATIS legitur inscript. Orell. 628 Tigranes suspic. Bentleius 28 frugis γ [Zulichem. 1 ut uid.; fruges Zulichem. 2] fruges Ω’ ε’’ cf. epist. I 2, 27 29 defundit γ λ corr. (β’ 1 σ 1 a corr. g r pr. et Lips. pr. omn. Bland.) Bentl. defudit E F λ’ ε (σ p. ras. a pr., n superser. ab cod., r corr. et π) gloss. r diffudit v y ω diffundit β’ 2 v y

I 13. REDIT cod. A; Ω’’ = A’ (A a) E γ F λ’ (λ l) ε; ε’’ = aut omn. codd. β’ (β Fran.) v π’ (π Lips.) σ g r v (a l) aut horum codd. ea pars ex quibus non aliae lectiones notantur; ε = aut omn. codd. v σ g r v (a l) aut horum codd. ea pars ex quibus non aliae lectiones notantur AD (om. E) VINIVM (sic λ, cons. schol. γ ubi hanc formam ter habemus; VINIVM γ F ε A 2 a l r v et Fran., VENNIVM E et Lips.) ASELLAM (sic A 2 ASELLVM E F λ’ ε r, ASELLIVM v omis. γ a et Fran.) A’ E γ F λ’ ε (r v); add. E F λ’ ε (r): MONET (MONENS F λ’) VT CARMINA CAESARI (CES: λ) TRADAT

AD VINIV̄ ASINAM RVSTICV̄ y [Mellicensis]; Grunnius [= C. Vinnius] Fronto legitur in schol. v 1 sepe E φ 1 2 reddas ε a. ras. (v 2) y uenui E uinni cett. ε’’ Porph.; cum marmoribus scriptis et cum titulis codd. λ y [Bern. 542 Mellic.] schol. γ scripsimus ‘Vini’

si ualidus, si laetus erit, si denique poscet;
ne studio nostri pecces odiumque libellis
sedulus inportes opera uehemente minister.

5

si te forte meae grauis uret sarcina chartae,
abicito potius, quam quo perferre iuberis
clitellas ferus inpingas Asinaeque paternum
cognomen uertas in risum et fabula fias.

uiribus uteris per cliuos flumina lamas.

10

uictor propositi simul ac perueneris illuc,
sic positum seruabis onus, ne forte sub ala
fasciculum portes librorum, ut rusticus agnum,
ut uinosa glomus furtiuae Pyrrhia lanae,

TESTIMONIA.

I 13. 6—8 'Horatius epistularum I: si — inpingas' Priscianus instit. XVIII 4, 50 7 sq. 'quam — inpingas' glossarium Mai [class. auct. VIII 148] 8 'clitellas ferus inpingas' Porph. ad u. 19 9 cf. Pers. s. 5, 152: 'et fabula fies' 10—12 'uiribus — onus' Priscianus l. 1. 14 'ut — Pyrrhia lanae' glossarium Mai [class. auct. VIII 255]

VARIA LECTIO.

$\Omega'' = A' (A a) E \gamma F \lambda' (\lambda l) \varepsilon$; $\xi'' = \text{aut omn. codd. } \beta' (\beta \text{ Fran.}) \nu \pi' (\pi \text{ Lips.}) \sigma g r \nu (a l) \text{ aut horum codd. ea pars ex quibus non aliae lectiones notantur}$; $\xi = \text{aut omn. codd. } \nu \sigma g r \nu (a l) \text{ aut horum codd. ea pars ex quibus non aliae lectiones notantur}$
3 lectus λ 5 inportes $E (\beta' g l)$ inportes *cell.* ξ' operante hemente $A 1$ 6 Site, t in ras. A' urit $E y$ uret *cell.* ξ'' urat Priscianus urget y chartae $A' \gamma$ carthę E cartae $F \varepsilon$ carte λ kartę y [Mellic. Valent.] //cartę ν 7 pocius λ 8 ferus] sero $N.$ Heinsius *improb. Bentl.* inpingas $E (l \text{ et Fran.})$ Porf. inpinguas $\varphi a.$ ras. ($r 1 \nu$) y inpingas *cell.* ξ (et $\beta \pi'$) Porph. asine λ 10 diuos E lamas $E (\nu) y$ (lāmas l , uirgula fort. ab alt. m.) lamas *cell.* ξ'' Pph. Porph. schol. Γ Prisc. r in ras. 12 Sepositum $D.$ Heinsius Si positū $A 1$ honus $\gamma \varepsilon$ semicolon post onus pon. Doederlinus 13 portes E 14 glomus $A' 1 E \gamma (\pi' \sigma r \text{ et } 1 \text{ Bland.})$ gloss. Γ glomos $F \lambda' \varepsilon A 2 E 2$ uar. ($\beta' g$ et 3 Bland.) glossarium Mai; schol. Γ : 'apud Titinium in quadam fabula inducitur ancilla quae lanae glomos (ν Fran.; glomus γ) furatur et deprehenditur, aspere ex comparatione stultitiae ait. Pyrrhia autem nomen ancillae in fabula' globos $\nu \nu y$ glomen y furtiuę $A f$ //urtiue $\lambda \varepsilon n. l.$ pyrrhia $\varphi (\pi' r \text{ et } \beta)$ schol. ν , pirria *cell.* ξ schol. γ ; $\varepsilon n. l.$; purria Pph. cf. *inscript.*: 'P. Purreius' *bullet.* *dell' inst.* 1865 lectionem libris traditam in suspicionem adduxit Lachmannus *Lucret.* II p. 408 Proelia et Prilia coni. Ribbeckius

ut cum pilleolo soleas conuiuia tribulis. 15
 ne uolgo narres te sudauisse ferendo
 carmina quae possint oculos auresque morari
 Caesaris; oratus multa prece, nitere porro.
 uade, uale, caue ne titubes mandataque frangas.

XIII

Vilice siluarum et mihi me reddentis agelli,
 quem tu fastidis habitatum quinque focis et
 quinque bonos solitum Variam dimittere patres,
 certemus, spinas animone ego fortius an tu
 euellas agro, et melior sit Horatius an res. 5
 me quamuis Lamiae pietas et cura moratur,
 fratrem maerentis, raptō de fratre dolentis

TESTIMONIA.

15 glossarium Mai [classic. auct. VIII 417. 579] 19 Seruius ad
 Aen. III 409

I 14. 1 'mihi me (om. γ) reddentis agelli (om. E)' schol. Γ epist.
 I 18, 101

VARIA LECTIO.

15 Et β' pilleolo $\Omega'' \zeta'' y$ schol. Γ conuiuia γ 16 Nec
 Ey Ne cett.' ζ'' Neu $\sigma a y$ Bentl. uolgo A 1 F $\lambda' \varepsilon$ ($\pi' g r 1$) uulgo
 E γ A 2 ζ' sudauis A 1 17 aures $\Omega'' \zeta''$ 18 Caesaris E
 18. 19 nitere. porro uade, uale: Bentleius, item legisse uideatur Por-
 phyr. cf. ad serm. II 6, 30 ad u. 19 adnotauit gloss. Γ : 'hic
^{uade}
 uersus non stat, nisi sola auctoritate' 19 Viue v

I 14. AD VILICVM (VILICVM A VILLICVM l r v et Fran.) A' γ
 F λ' (r v et Fran.), add. F λ' (v): SVVM DE VARIETATE STUDII (D:
 V: S: om. v). AD AGELLVM E 1 Vilice A' γ F $\lambda' \varepsilon$ (v) y [$\pi 1$ Bam-
 berg. 1 Barc. Brux. 1 Gron. 1 Valent. 1] Pph.' Porph.' schol. Γ Vil-
 lice E ($\beta' \sigma g r v$) reddentis] redimentis y [Barthii cod. uetustis-
 simus idemque suspectissimus] improb. Bentl. 2 Qu \tilde{e} A 3 bariam
 εy uariam cett.' ζ'' (et 4 Bland.) cons. Pph.' Porph.'; v parum liquet;
 uaria y hodieque is uicus Vicouaro appellatur 5 Euelles ε ($\beta' r$ et
 Lips.) Euellas cett.' ζ (et π) oratius A' γ an rus Dan. Heinsius,
 non improb. Bentl., equidem improbaucrim propter rure u. 10 et rura
 u. 14 'res = Besitzthum' 6 moratur $\Omega'' \zeta''$ moretur ϕ corr. λ corr.
 (v corr.) y 7 maerentis A' (v) merentis cett.' 7. 8 raptō —

insolabiliter, tamen istuc mens animusque
 fert et amat spatiis obstantia rumpere claustra.
 rure ego uiuentem, tu dicis in urbe beatum: 10
 cui placet alterius, sua nimirum est odio sors.
 stultus uterque locum inmeritum causatur inique:
 in culpa est animus, qui se non effugit umquam.
 tu mediastinus tacita prece rura petebas,
 nunc urbem et ludos et balnea uilicus optas. 15
 me constare mihi scis et discedere tristem,
 quandocumque trahunt inuisa negotia Romam.
 non eadem miramur: eo disconuenit inter
 meque et te: nam quae deserta et inhospita tesqua
 credis, amoena uocat mecum qui sentit et odit 20
 quae tu pulchra putas. fornix tibi et uncta popina

TESTIMONIA.

11—13 florileg. Nostradam. 13 Hildebertus moral. philos. p. 980
 14 gloss. Mai [classie. auct. VIII 353] 19 'deserta — tesqua' gloss.
 Mai [cl. auct. VIII 584] cf. Apollin. Sidon. c. 16, 91: 'inhospita tesqua'

VARIA LECTIO.

insolabiliter] *del. E. C. Franckeus et A. Nauckius* 8 mens me
 animusque *y* [Barthii cod. uetustissimus] amat] auct *Bentl. opp.*
Pph.' et cf. c. 1 2, 50. III 9, 24 spaciis *E λ* obstantia *Ω''*
uientem
5'' Pph.' uu. 10—13 delet Lchrsius 10 In uentu *A*
post beatum punctum pon. Doederlinus 11 sors *A' γ F λ' ε 5''*
florileg. Nostradam. res E (σ g) y [1 Bland. Bruxell.], natum y
fallor ex u. 5; fors r 12 Sult' *λ* immeritum *A' γ (l) inme-*
causatur
ritum E F λ ε (ν π' σ r v) florileg. Nostradam. im̄bat iniq. *ε*
causamur Doederlinus clausā *E* iniquae *E* 13 Incupa *E* in
 poena *Hildebertus opp. flor. Nostr.* se] te *flor. Nostr.* unquam
E (g v) (ūquam l) flor. Nostr. 14 tu] tum *gloss. Mai* mediastinus
E pr. mediastenus λ uar. y [π i] Pf. recte cett." 5 cons. β' Pph.
Porph.' schol. Γ petabas *A* p̄tebas *γ (l)* 15 uidicus *A 1 aul pr.*
 uilicus *cett.' A corr. (ν σ a et π i) uillicus E corr. (β' g r v et Lips.)*
 16 discedere] discere *A* 17 Quandocumque *E (v)* negocia *λ*
 18 discon uenit *E* 19 nanq, *E pr. namq, E corr. quae ε (1*
an 2?) A pr.? (σ 1 a et β 1 V) quae aperte exhib. A γ F λ' (ν σ 2 g 2
r v et π Fran.) qui g 1 ut uid. diserta E 20 amoena *λ* 21 Que
λ tu] omis. ε pulcra *ψ λ* fornæx *A (fornex a) fornix λ' pr.*
 iunca *E* popine *ε* popinē *π' r y* popina *cett." 5'*

incutiunt urbis desiderium, uideo, et quod
 angulus iste feret piper et tus ocius uua,
 nec uicina subest uinum praebere taberna
 quae possit tibi, nec meretrix tibicina, cuius 25
 ad strepitum salias terrae grauis: et tamen urges
 iampridem non tacta ligonibus arua bouemque
 disiunctum curas et strictis frondibus explēs;
 addit opus pigro rius, si decidit imber,
 multa mole docendus aprico parcere prato. 30
 nunc age, quid nostrum concentum diuidat, audi.
 quem tenues decuere togae nitidique capilli,
 quem scis immunem Cinarae placuisse rapaci,
 quem bibulum liquidī media de luce Falerni:
 cena breuis iuuat et prope rium somnus in herba; 35
 nec lusisse pudet, sed non incidere ludum.
 non istic obliquo oculo mea commoda quisquā

TESTIMONIA.

23 cf. Apollinar. Sidonius epist. VII 17, 21: 'angulus iste placet paupertinusque recessus' 36—38 florileg. Nostradam.

VARIA LECTIO.

23 ferex *A* ferat ψ uar. tus $\Omega''\zeta'$ (et β) *Porph.* thus $\nu\sigma$
 otius *A* ψ λ' uua *A* (*l*) 24 *Ncc* uicina *E* prebere $\gamma\lambda$
 25 Que λ possit *E* $F'\lambda'\epsilon$ ($\pi'g$ *r* *v*) posset *A'* γ ($\nu\sigma$) meretrix
 $\Omega''\zeta''$ meretrix *v* *g* tibicina $\bar{\epsilon}$ γ 26 *ire* λ urges *E* γ *F* λ *p. ras.*
 (β' $\nu\sigma$ *l* *r* *v*) urgues *A'* λ *a. ras.* ϵ (*g*) *Pph.* 27 bouenq; λ
 28 Disiunctum $\Omega''\zeta''$ (et *omn. codd. Cruq.*) *Pph.* Deiunctum *y* *Lam.*
binus explēs frondibus *E* *pr.* frontibus ϵ *pr.* 29 Addidit *A* (*sed*
tertia d in t mutata) *pygro* λ rius *y* [*Montepess.*] riuus $\Omega''\zeta''$
 si] sicū *E* 30 ducendus *A'* (ν *i* aut *pr.*) *parro* *A* prato *cett.*
 ζ'' campo *y* 31 \bar{c} sensū *E* concentum *l* 32 toge λ 33 immunem
A' γ ϵ (σ *r* *v*) immunem *E* $F'\lambda'$ (ν) cinarae *E* γ φ *corr.* λ *corr.* ϵ
 (σ *a* *r* et π *Fran.*) cinerē *A* cinyrae *F* λ *a. corr.* (cinyre *l*) *uu.* 34
 —40 sic ordinabat *Hitzigius*: 34. 39. 36—38. 40; *u.* 35 *del. Grup-*
peus et Hitzigius 35 *Cena* *A* *E* (g *r* *v*) *Caena* *cett.* rium somnus]
 riuos *omn'* ϵ riuū *A* riuo ϵ riuum *cett.* ζ'' (r *i* *n. liqu.*) *u.* 36
del. Lehrsius opp. florileg. Nostradam. 36 *s.* *E* cidere ϵ
uu. 37. 38 *del. Gruppeus opp. florileg. Nostradam.* 37 oblico *A*
 λ *pr.* obliquo *cett.* ζ'' *florileg. Nostradam.* commoda] quomode *A*

limat, non odio obscuro morsuque uenenat:
 rident uicini glaebas et saxa mouentem.
 cum seruis urbana diaria rodere mauis;
 horum tu in numerum uoto ruis: inuidet usum
 lignorum et pecoris tibi calo argutus et horti.
 optat ephippia bos piger, optat arare caballus:
 quam scit uterque, libens, censebo, exerceat artem.

XV

Quae sit hiemps Veliae, quod caelum, Vala, Salerni,
 quorum hominum regio et qualis uia (nam mihi Baias

TESTIMONIA.

38 cf. Sidon. Apoll. ep. III 22: 'non reliquisti cur uenenato morsu
 secere' 40 gloss. Mai [class. auct. VIII 159] 41 sq. 'inuidet —
 horti' Priscianus instit. XVIII 18, 138 42 glossarium Mai [classic.
 auct. VIII 134] 43 sq. florileg. Nostradam. Hildebertus moral. philos.
 p. 980 43 'optat ephippia bos piger' gloss. Mai [cl. auct. VIII 196]

VARIA LECTIO.

39 glaebas *A'* glebas *cell.' g' cons. β'* 39 sq. fuerunt qui non
 post mouentem sed post seruis punctum ponerent; gloss. *Γ*: 'incerta
 distinctio'; ut nos distinxit etiam *Porph.* 40 tu post seruis inserebat
Benll. gloss. *Γ*: 'deest tu' diaria *Ω'' g'' Pph.' schol. Γ* 'diaria]
 aliter cibaria' gloss. *Γ* et *schol. Γ* cibaria *g r 1 y* [*Bruxell.*] maius
A' 41 *Horum ψ* 42 & pecoris & tibi *A* pecorum glossarium
Mai argutus] insignis glossarium *Mai* orti *A' λ* 43 ephippia
A' E ε *schol. Γ* ephippia *γ* ephypia *F λ'* pier *ε* exceptis *codd. v*
Basil. qui post hos interpungunt, distingunt post piger omnes *codd.*
 qui distinctiones habent (non interpung. *λ ε g* *Bambergens.*) aut de
 quibus notauimus (*A' E γ F β' v l r* *Barcin. Bruxell. Lips. Melli-*
cens. Nostradam. Parisin. 7976. 8214. 8216 *Petropolit. Reginens.*
Sorbonens. Valent.) *schol. Γ* *Hildebertus cons. glossar. Mai;* cf. *Fea*
ad h. l. et Meineki praefat. p. XXXVI sq.; post bos interpung. *Benll.,*
utroque cod. a u. 44 del. Lehrsius opp. florileg. Nostradam.
 44 scit *ε* exerceat *A*

I 15. AD NVMONIVM VALAM *A' γ F λ ε* (*v* et *Lips. 4 Bland.,*
cons. r et *Fran.*); *y* [1 *Bland.*] *add.:* 'De lauacris frigidis'; *titulo*
carent E (*v σ g l 1* et *β π*) et *E 1* continuauerat hanc epistolam prae-
 cedenti complures coniecturas *Lehrsii* lege in *Fleckeiseni annal.*
philol. LXXXVII 539 1 *QUEM A* hiems *E?* (*a g* et *π* *cons. β' v*

Musa superuacuas Antonius, et tamen illis
 me facit inuisum, gelida cum perluor unda
 per medium frigus. sane murteta relinqui 5
 dictaque cessantem nervis elidere morbum
 sulphura contemni uicus gemit, inuidus aegris
 qui caput et stomachum supponere fontibus audent
 Clusinis Gabiosque petunt et frigida rura.
 mutandus locus est et deuersoria nota 10
 praeteragendus *equos. 'quo tendis? non mihi Cumas
 est iter aut Baias' laeua stomachosus habena
 dicet eques, sed equi frenato est auris in ore;)
 maior utrum populum frumenti copia pascat
 collectosne bibant imbres puteosne perennis 15

TESTIMONIA.

I 15. 5 'sane murteta relinqui' glossarium Mai [classie. auct. VIII 338]

VARIA LECTIO.

Pf.) hiemps *cell.* ζ *Pph.*; hyemf l celū λ ualla ε *a. ras.* [?] (σ) uala *cell.* ζ 3 supuacua *F* 1 ut uid. supuacuas// λ' 4 perluor *E* γ *F* λ' ε (β' ν σ γ r v et *Lips.*) *Porph.* perriuor *A*' y [π 1 ut uid.] peruehor y *gloss.* *I*' uar. (et *codd. Bland. uar.*) perheor y [*Valent.* 1] proluor l 2 cf. *Ouid. fast.* V 435 *metam.* III 173. III 310. *Auicn. progn.* 316: 'maior sola perluet imber' 5 murteta *A*' γ φ λ *pr.* λ' 2 ζ (et β *cons.* π'; l 1 n. l.) *schol.* *I*' *gloss.* *Mai* murteca ψ mur&a *E* 1 myrteta λ *corr.* *E* 2 *Pph.* *Porph.* myrteca ε mirteta *A* *corr.* (v et *Fran.*)

7 Sulpura *A*' *gloss.* γ Sulpura y [π] Sulphura *cell.* ζ' (et *Lips.*) *schol.* *I*' *Pph.* *cons.* *Porph.* contempni *A*' *F* λ' ε (β' ν σ *corr.* r v) contemni *E* γ (g et π) 8 supponere Ω'' 9 Clusinos *E* 1 (et *V*) y *Cunninghamus Stallbaumius* Clusinis *cell.* ζ'' glabios *F* λ' ε 10 Motandus *E* deuersoria *A*' (et *V*) *Pph.* diuersorria λ diuersoria *cell.* ζ' (et *rell. Bland.*) *Pf.* *cons.* π' 11 Preteragendus γ *pr.* *F* λ equus Ω'' ζ *om.* g 1 12 laeua y [*Bamberg. Barcin. Bruxell. Mellic.*] leua Ω'' ζ'' stomachosus *E* γ *F* λ' ζ'' stomachus *A* (σ) y stomachosus

ε stomachatus r 2 y stomachandus v; r 1 non liqu. abena *A* 13 Dicit *E* aequus *F* λ ut equis *Horkelius* set γ equi *A*' *E* *F* λ' γ 2 ζ' *Pph.* *Porph.* *schol.* *I*' qui γ 1 equis ε γ *uar.* (π' r v *a. ras.*) *Pf.* *Bentleius* 'in equi ore frenato est quaedam, inquit, auricula' *Porph.* 14 'hunc uersum quidam principiis iungendum putant' *gloss.* *I*' 15 ymbres ε puteosne Ω'' ζ' (et *V*) puteosque β' ν y

iugis aquae: (nam uina nihil moror illius orae.
 rure meo possum quiduis perferre patique;
 ad mare cum ueni, generosum et lene requiro,
 quod curas abigat, quod cum spe diuite manet
 in uenas animumque meum, quod uerba ministret, 20
 quod me Lucanae iuuenem commendet amicae);
 tractus uter pluris lepores, uter educet apros,
 utra magis piscis et echinos aequora celent,
 pinguis ut inde domum possim Phaeaxque reuerti:
 scribere te nobis, tibi nos adcredere par est. 25

TESTIMONIA.

17 [Sergius] explanat, in Donatum lib. I p. 511 K. 19 sq. cf. eebas. capt. 730. 736: 'ad mensam uado, perfortia uina requiro . . . quod curas abigit, quod linguae uerba ministrat' 22. 23. 25. Porph. ad u. 1 22 Priscianus instit. VII 7, 34 25 schol. Γ ad u. 2

VARIA LECTIO.

puteosue *y* perennis *A' ε* (*v* et *β π*) *y* [*Bamberg. Barcin. Bruxell. Gron. Montep. Zulich.*] perennes *E* (*σ g*) perhennes *γ F λ'* 16 Iugis *A' γ F λ' ε E 2 uar. ζ''* (et 3 *Bland.*) gloss. Γ *Dulcis E λ uar.*
^{† iugis}
 (*g i r* et *V*) gloss. Γ *uar. Dulcis v* horae *ε* 17 possum *ε y* possum *cell.* " *ζ''* quiduis uel quid uis *Ω'' ζ''* quod uis *y* [*Gronou.*] quoduis *Nic. Heinsius improb. Bentleio et opp. Sergio* sufferre *v y* pali quae *A* u. 18 omis. *ε* 18 ueni *Ω'' ζ* (et *β' π*) uenio *γ 2* (*σ* et *Lips.*) *y* 21 lucane *λ* Iuuenē, maiore *I A* (*l*) commendat *A' γ ε* (*β'*) *Porf.* commendet *cell.* ' *ζ'* *Porph. schol. Γ* cōmodet *g pr.* 22 in *A* pluris *A' E γ i ε* (*π' r*) *y* [*β Bamberg. Bruxell. Gronou. pr. Reginens. pr.*] *Priscianus* plures *F λ' ζ* *Porph.* ad u. 1
 utere ducer^t & *A* uter educet *a* 23 piscis *E* pisces *cell.* " *ζ''* *Porph.* ad u. 1 caelent *F λ'* 24 phaeax *A* (et *β' π*) pheax *cell.* ' *ζ* phægax *y* [*3 Bland. (?)*] Pheggax conī. *Cruquius opp. Pph.* *Porph.*
 25 'hic uersus principia epistulae conclusit' *schol. Γ* ad h. u. cons. gloss. Γ; et *schol. Γ* ad u. 2: 'hic ponendus ultimus uersus: scribere te nobis, tibi nos accredere fas est' adcredere *E Porph.* ad u. 1 ad credere *l a. ras.* at credere *F ε* (et *Lips.*) accredere *λ ζ* (et *β*) ac credere *A γ* (*v l p. ras. et Fran.*) hoc credere *y* [*π i ut uid.*] par] dignum *y* [*Petropol.*] 26 noua epistula, cui inscriptum AD MAENIUM (MEN: *F a 2 r v*) *F* (*a 2 r v* et *Lips.*) noua epistula sine hoc titulo *E ε ζ'* (et *π*) continuantur sequentia antecedentibus in *A' γ λ'* *Porph.* (sed in *Porf.* maior littera initialis) *schol. Γ*, ubi: 'quia de se ut luxurioso locutus erat, subiecit de Maenio fabulam'

Maenius, ut rebus maternis atque paternis
 fortiter absumptis urbanus coepit haberi
 scurra, uagus, non qui certum praesaepe teneret,
 inpransus non qui ciuem dinosceret hoste,
 quaelibet in quemuis obprobria fingere *saeuos, 30
 pernicies et tempestas barathrumque macelli,
 quicquid quaesierat, uentri donabat auaro.
 hic, ubi nequitiae fautoribus et timidis nil
 aut paulum abstulerat, patinas cenabat omasi
 uilis et agninae tribus ursis quod satis esset, 35

TESTIMONIA.

29 cf. Manilius V 494: 'nec pacem bello, ciuem discernet ab hoste'
 31 cf. uita Benedicti abbatis Clusensis c. 13 [Pertz. XIII = XII
 205]: 'talīs ergo pernīcies et tempestas barathrumque macelli annis plu-
 rimis sanctum Dei uirum . . . uexauit' 32 cf. eiusdem c. 12 [p. 205]:
 'quicquid undecumque compilare poterat, uentri donabat auaro'
 34 'patinis caenabat omasi' glossarium Mai [class. auct. VIII 394]

VARIA LECTIO.

26 Maenius *A' E γ* (cons. v) *Pph.' Porph.' schol. ε* Menius *cett.'*
 (m enuus g) Mallius *Beckerus mus. Rhen.* V 373 27 cepit *γ*
editorum plerique post haberi interpungunt, nos cum codicibus qui-
busdam et Doederlino post scurra distinguere maluimus 28 prae-
 saepe *σ* presepe *γ λ* praesaepe uel p̄sepe *cett.' Pph.'* 29 Inpransus
A Impransus E (β' l) Inpransus cett.' ε' Pph.' ciuem] uicem *E 1*
 † ciuem
 (r 1 et π 1) cui est v dinosceret Ω'' ε' (et β) dinosceret *y* [*Fran.*]
 hostē *E (a 2 uar.)* 30 Quelibet *γ* opprobria *A (g v) opppria E*
 obprobria *cett.' ε''* fingere] stringere *Nic. Heinsius improb. Bentl.,*
 fundere *Schraderus*: probra fingere apud *Sallust. Iugurth.* 44, 5
 crimina fingere apud *Quid. epist.* 12, 177 *Cic. in Verr.* I 5, 15.
Ammian. Marcell. XVII 11 senus *E saeuus cett.'' (et 2 Bland.)*
 certus *y* [2 *codd. Bland. (?)*] dirus *y* [*Montepessul. 1*] post saeuus
punctum pon. Doederlinus 31 Pernities *γ (l) Pernecies v* bara-
 thrum *A barathrum cett.' ε''* 32 Quicquid Ω'' ε'' Quidquid *g*
 quesierat λ quæsierat *A* donabat *A' E γ λ uar. (β' σ g) uita Bene-*
 † bat
dicti donarat F λ' ε (v π' r et 4 Bland.) donarat v donaret Bentleius
 33 hinc ubi *Doederlinus* nil ubi *Lehrsius* nequicie λ
 34 caenabat *γ F ε (π' r l) cenabat A' E λ g ε'* celabat v post omasi
cum codicibus quibusdam interpungit Bentl. u. 35 erasus ε 1, add.
ε 2 agnini A' γ λ E 2 φ 2 ε 2 (v σ g l 2 r et Lips.) agninae ψ (β' 2 l 1 et

scilicet ut uentres lamna candente nepotum
diceret urendos. correctus Bestius idem,
quicquid erat nanctus praedae maioris, ubi omne
uerterat in fumum et cinerem, 'non Hercule miror'
aiebat 'siqui comedunt bona, cum sit obeso 40
nil melius turdo, nil uolua pulchrius ampla.'
nimirum hic ego sum: nam tuta et *paruola laudo,
cum res deficient, satis inter uilia fortis:
uerum ubi quid melius contingit et unctius, idem
uos sapere et solos aio bene uiuere, quorum 45
conspicitur nitidis fundata pecunia uillis.

TESTIMONIA.

uu. 42—46 'Ego tuta — uillis' florileg. Nostradam.

VARIA LECTIO.

π 4 *Bland.*) agmine E 1 agnine φ 1 (β' 1) agminē v esset] e& E *na-*
tum ex c& 36 lamna Ω'' (π' g r) lamna v 1 σ v 37 correctus A'
 γ ε ψ *uar.* (v σ l 1 *ut uid.* r v *corr.?* et β *Lips.* 3 *Bland.*) correptus EF
 λ (g l 2 v *pr.?* et π *Fran.* 1 *Bland.*) y [*Mellie.*] *ef.* II 1, 129 correptor
 y II 1, 268 porreptus E *pr.*; corrector v 2 *uar.* *Lambinus Bentl.*
codd. partim post bestius partim ante bestius partim omnino non
interpungunt 38 Quicquid Ω'' ζ' Quidquid g (Quiequid π) Siquid y
Bentl. nanctus ε natus λ *pr.* nactus E *pr.* nactus *cell.' ζ''*
prede A prede E p̄de λ omnē E 39 Verteret E ψ *pr.* ε Verterat
cell.' ζ'' Pf. Porph.' Verterat v Vertat Pph. optimi scriptores indicatiuum
usurpare solent ef. Madvig. gramm. Lat. § 359 ercule λ 40 siqui
 E si q //// g sibi λ *pr.* bona Ω'' ζ'' (et *omn. codd. Cruq.*) bene ω ;
Senec. epist. 122: 'multi bona comedunt, multi amicas habent' obeso
 ε (l et π) oboeso φ 41 uolua F λ' ε y [π *Bamberg.* 1 *codd. Bland. alii*]
E *corr.* uiua E *pr.* uulua A' γ φ *corr.* λ' 2 ζ' pulchrius] dulcius
 y 42 tuta] tua F *pr.* ////tuta E paruola A paruola *cell.' ζ'' floril.*
Nostr. uu. 43 *sq. post u. 38 pon. A* 1 (σ g et π 1) uu. 43 *sq. post*
*u. 39 pon. γ (a) post u. 41 pon. y [Bruxell. 1] uu. 43 *sq. recte*
*pon. E F λ' A 2 ε 2 (β' v *corr.* σ *corr.* r v et π 2) florileg. Nostr.*
*uu. 43 *sq. aut omisisse aut inter uu. 34 et 36, ubi duo uersus**
*erasos esse apparet, posuisse uideatur ε 1; u. 43 om. y 1 aut *pr.**
*[Lips.], add. in marg.; u. 44 om. v *pr.*, add. in marg.; u. 44 hic*
om. et post epist. 16, 19 inserit y [Valent. 1] 43 defitiumt φ
45 aio] alio F λ' ε 1 (π') animo florileg. Nostradam. 46 nidis ε
uallis F 1 λ' (et π 1)*

XVI

Ne perconteris, fundus meus, optime Quinti,
 aruo pascat erum an bacis opulentet oliuae,
 pomisne et pratis an amicta uitibus ulmo,
 scribetur tibi forma loquaciter et situs agri.
 continui montes si dissocientur opaca
 ualle, sed ut ueniens dextrum latus aspiciat Sol,
 * laenom discedens curru fugiente uaporet:

5

TESTIMONIA.

I 16. 5—10 florileg. Nostradam. . . 5 sq. 'continui — ualle' Pseudoaeron uolgatus ad c. I 17, 11

VARIA LECTIO.

I 16. AD QUINTIVM (QVINTINVM A QUINTŪ a) A'γ (v et Fran.)
 AD QVINTIVM (QVINTIVM E QVINTIVM λ) DE SITV (DESITVM λ) AGRI
 (AGRIS E) SVI (omis. λ) E F λ (r et Lips.) 'Quintium alloquitur de situ
 agri sui' *schol.* Γ 1 perconteris Ω' (ν π' σ pr. γ et β cons. a) Pph.
 Porph.' percuncteris v quinti Ω'' ζ'' Porph.' *schol.* Γ quincti γ (et
 V) 2 piscat ε herum F λ' ε (ν σ r a. ras. v) erum cett.' (γ r
 p. ras.) bacis Ω'' ζ (et β' π Lips. p. ras. 4 Bland.) opulentet
 num Horatianum sit dubitat Rothmaler. de Horatio uerborum inuen-
 tore p. 30 oline E 1 λ 3 Pomisne Ω'' ζ'' Pomisue γ [1 Bland.
 cum aliis] an pratis E 1 (γ) γ [1 Bland. Montepess. Regin. 2 Va-
 lent.] Bentl. at pratis E 2 et pratis cett.' ζ'' cf. appar. erit. art.
 poet. 116 et cf. epist. I 18, 102 sq. amica E 1 φ uar. amicta cett.'
 ζ'' Pph.' Porph.' gloss. v cf. Ouid. met. X 100: 'pampineae uites et
 amictae uitibus ulmi' ex P. III 8, 13: 'non hic pampineis amicitur
 uitibus ulmus' iuncta σ uictib. A & supra u. E 5 si E pr.
 γ (σ a) γ Pph. sci A s/i γ ni E corr. F λ' ε γ uar. (β' v π' v) cons.
schol. Γ: 'nisi dissociarentur ipsi montes ualle' nisi r (superser. t
 ni) γ [Barcin. Basil. 2 Parisin. 8216 in marg.] Pf. florileg. Nostradam.
 Porph.' corruptus: 'continui montes si dissocientur] deest quidem
 et sedit. aut si continui fidem sotientur opaca ualle (ualde Porph.)'
 sic Monae. et Wolfenbuttel., non ut apud Paulyum et Hauthalium
 legitur. tum secuntur in Porph.' haec: 'unde intellegitur (intelligitur
 Porf.) agrum suum uallemque inter continuos montes iacere' lectio
 'ni' improbanda est, quod tum imperfectum coniuunctiui ponendum erat
 cf. Krügeri gramm. § 639^a; praeterea cf. Plin. epist. V 6: '... uideas
 ... audias ... putes ...'; 'continui' uero interpretandum est:
 'hart aneinander stozende, unmittelbar aufeinander folgende' disso-
 tiantur florileg. Nostradam. 6 s, E aspiciat Ω'' ζ'' 7 Leuaim
 γ Leuum ψ λ florileg. Nostradam. Laenum cett.' discedens Ω'' ζ'

temperiem laudes. quid? si rubicunda benigni
 corna uepres et pruna ferant? si quercus et ilex
 multa fruge pecus, multa dominum iuuat umbra? 10
 dicas adductum propius frondere Tarentum.
 fons etiam riuo dare nomen idoneus, ut nec
 frigidior Thraecam nec purior ambiat Hebrus,
 infirmo capiti fluit utilis, utilis aluo.
 hae latebrae dulces, etiam, si credis, amoenae, 15
 incolumem tibi me praestant Septembribus horis.

TESTIMONIA.

12—17 florileg. Nostradam. 12 'hic (sc. Digentia riuus) est, de quo ait: fons — idoneus' Porph. ad epist. I 18, 104 cons. schol. d ibidem 16 item Ausonius edyll. 8, u. 9 p. 170 Bipont. hexametrum finit: 'Septembribus horis'

VARIA LECTIO.

descendens $\pi' r y \omega$ descendens *florileg.* Nostradam. decedens *Bentl.*, sed cf. *Ouid. met.* III 91 sq.: 'et lux tarde discedere uisa praecipitatur equis, et aquis nox surgit ab isdem' curru $\Omega'' \xi''$ flor. Nostr. cursu y [*V Par.* 8216] 8—10 in interpunctione secuti sumus *Doderlinum* 8 quid si Ω ($v g v$ et $\beta \pi$ omn. *Bland.*) quidsi// y [*Lips.*] quod si σ (et *Fran.*) y quodsi $a l r 1 y$ cf. I 19, 12 *Stat. Theb.* VII 173 sq. hinc et *floril. Nostr.* //rubicunda γ benigni $A' E \gamma \varphi$ corr. ε corr. ($\sigma g l 2$ et *Fran.* 2 *Bland.*) benignę ψ ($l 1$ et $\beta 2 \pi 2$) benigne φ pr. $\lambda \varepsilon$ pr. $\gamma 2$ uar. $E 2$ ($v \pi' r \hat{v}$ et $\beta 1$) *florileg.* Nostradam.

9 $\text{Cornu } A$ $\text{Cornua } a 1$ ferant $\Omega'' \xi$ (et π' *Fran.*) ferunt flor. Nostr. *Bentl.* ex coniectura ferent y [β] si $E F \lambda' \varepsilon$ ($v g r$) omis. $A' 1$ et $\gamma A' 2$ ($\beta' \sigma$ et π ; & si *Lips.*) hinc *florileg.* Nostradam. ni y [*codd. Bland.?*]: 'ni quercus, ut uolunt *Blandinii*' *Cruqu.*] 10 iuuat

$A' E \gamma F \lambda' \xi''$ iuuat ε (σ) *florileg.* Nostradam. *Bentleius* iuuat v
 11 $\text{Discas } A$ Dicas & adductū E 13 *thraecā* A' (v cons. π) *thre-*
cam $F 1 \lambda' pr.$ *thracam* $E \gamma F$ corr. λ corr. $\varepsilon 1$ ($\sigma g r$) *tracam* ε *tre-*
cam y [*Petropol.*] *tracham* v flor. Nostr. 14 utilis · utilis $E \gamma F \lambda'$
 ($v \sigma a g v$ et β) *florileg.* Nostradam. utilis, omisso alt. utilis, $\varepsilon 1$ aptus

et utilis φ corr. ($\pi' r$ et *Fran.*) apt¹ & aluo²; utilis A cf. *uariam lectio-*
nem u. 59 15 *Kalatebre* λ dulces etiam si credi *Camēnae* *Hama-*
cherus et (iam si credis) amoenae *Bentl.* etiam si] he si mihi
flor. Nostr. etia A etiam *cell.* cons. ξ'' cf. *Plinius ep.* V 17: 'scripta
 elegis erat fluentibus et teneris et enodibus, sublimibus etiam, ut popo-
 scit locus' *Petron. sat.* 84: 'quam Graeci *Monocnemon* uocant, etiam
 adorant' amoene γ amice σ 16 *Incolumem* $E F \lambda'$ ($a r$ et *Lips.*)

tu recte uiuis, si curas esse quod audis.
 iactamus iam pridem omnis te Roma beatum;
 sed uereor, necui de te plus quam tibi credas,
 neuē putes alium sapiente bonoque beatum, 20
 neu, si te populus sanum recteque ualentem
 dictitet, occultam febrem sub tempus edendi
 dissimules, donec manibus tremor incidat unctis.
 stultorum incurata pudor malus ulcera celat.
 siquis bella tibi terra pugnata marique 25
 dicat et his uerbis uacuas permulceat auris:
 'tene magis *saluom populus uelit an populum tu,
 seruet in ambiguo qui consulit et tibi et urbi,
 Iuppiter,' Augusti laudes adgnoscerē possis:
 cum pateris sapiens emendatusque uocari, 30
 respondesne tuo, dic sodes, nomine? 'nempe

TESTIMONIA.

19 cf. Seneca epist. 80, 9: 'intus te ipse considera: nunc qualis sis, aliis credis' Caton. dist. I 14 ≅ Io. Saresb. polier. III 5: 'plus aliis de te, quam tu tibi, credere noli' un. 20—24 florileg. Nostradam. 20 Charisius p. 268 K. un. 30—33. 36—79 florileg. Nostradam.

VARIA LECTIO.

Incolumen *A* ε (β' v et π 1) flor. Nostr. Incolomem γ ε septembrius *E* 1 septembrib, ε u. 19 post u. 20 pon. y [Mellicens.] 19 Set γ opp. cett.' Pph.' tibi] omis. *A* 1 20 alium a sapiente florileg. Nostradam. 21 Seu *E* 22 oculam ε febrem Ω'' ε'' florileg. Nostradam. tempus Ω' ε' (et Lips.) florileg. Nostradam. pectus a legit & pect' tempus
g y gloss. *I* uar. (subtempus γ) /// y [π] 24 celat *F* ε 26 permulceat Ω'' ε'' demulceat v y auris *A*' *E* 1 γ pr. (π') aures *F* λ' ε ε'
 27 saluum Ω'' ε'' Pph.' 29 Iupiter γ *F* λ' (r) Iuppiter cett.' ε'' Porph.' adgnoscerē *A* 1 *E* Porph. ad u. 25 adögnoscerē a agnuscere ε ut uid. agnoscere cett.' ε'' Porph.' cognoscere y [Mellicens.]
 'possis] interrogatiue' gloss. *I* possis cum, pateris Porph.' 30 pateris γ *F* λ' ε (g v et π Lips. 2 superscr.) et fort. *A* 1 [?] flor. Nostr. poteris v a r (et Lips. 1) cupias *E* *A* 2 (β' σ) aut pateris aut poteris *A* 1 31 Respondens ne ε respondesne? tuo dic sodes nomine! interpung. Doederinus opp. gloss. *I* et cf. Pers. 4, 46 sq.: 'egregium cum me uicinia dicat, non credam?' contra Horkelius anal. Hor. p. 147 distinguit: tuo 'dic sodes' 'nomine] et hoc interro-

uir bonus et prudens dici delector ego ac tu?

qui dedit hoc hodie, cras, si uolet, auferet, ut si
detulerit fasces indigno, detrahet idem.

‘pone, meum est’ inquit: pono tristisque recedo. 35

idem si clamet furem, neget esse pudicum,
contendat laqueo collum pressisse paternum,
mordear obprobriis falsis mutemque colores?

falsus honor iuuat et mendax infamia terret

quem nisi mendosum et medicandum? uir bonus est quis? 40

‘qui consulta patrum, qui leges iuraque seruat,

quo multae magnaue secantur iudice lites,

quo *res sponsore et quo causae teste tenentur?.

TESTIMONIA.

39 sq. ‘falsus — mendacem’ Ioannes Saresberiensis polier. III 14

39 Hildebertus moral. philos. p. 993 uita Godefridi comitis Capenbergensis c. 5 [Pertz. XIII = XII 520] ‘falsus honor iuuat’ Wernherus de Elmendorf. n. 1194 [antiqu. Germ. ann. IIII p. 317 H.]

VARIA LECTIO.

gatiue? gloss. *Γ* cf. I 10, 22 tuo] tu^o *F* (et *Lips.*) tuo *v* tu o λ
tu//o l; *r* in *ras.* tu *y* 33 ut si *A' E γ λ uar.* (β' 1 *v σ g l p.*

ras. et π) aut si *F λ' ε* (β' 2 *r v* et *Lips.* 1) idem *florileg.* *Nostr.* ausi
λ *pr.* 34 fasces Ω'' ε'' indigno ε detrahet *E F λ' ε A 2 ε'* (et

Fran.) detrahit *A' γ λ uar.* (σ et β) 35 inquit *A E 1 γ 1 φ 1 recte*
cell.' ε'' tristis] tacitus *Lehrsius* recedo] repono *E pr.*

37 p̄sisse ε 38 opprobriis *A (v) florileg. Nostradam.* oppp̄riis *E*

obprobriis *γ F λ' ε ε* (et π' *Fran.*) mutemq.^{ue} *A* colores Ω'' ε'
schol. E florileg. Nostradam. coloris π' *r 1 y* colorem *y schol. Γ* pro

interpretatione punctum post colores, non interrogationis signum
pon. Bentl., et post idem u. 36 comma 39 humor ε et] aut *Ioan-*

nes Saresberiensis opp. uita Godefridi et Hildebert. medax *A*

40 Niquē mendosū & m̄dicum *E* medicandum *E 1 γ F λ ε 2 (r p. ras.*
et π p. ras. Lips. pr. A Bland.) Pph.' Porph.' Bentl. mendicandum

ε 1 (*g 1 ? l 1 r a. ras. et π a. ras.*) mendacem *A* mendacem *A 2 E 2*
uar. γ 2 uar. ψ uar. (β' *v σ a corr. g 2, l 2* et *Lips. corr.*) *florileg.*

Nostr. Io. Saresber. (mend^a//cē *a*) mendicum *A 1 ? E 2 (a pr. ? g 1 ?)*

† medicandum

mendacem *v* qui φ uu. 41—43 interrogatiue accipiunt gloss.
Γ et *Doederlinus,* ironice *Porph.' schol. Γ* et uide *epist. I 11, 11*

41 seruat *A* u. 42 omis. *γ pr., add. in marg.* serantur *γ 1*
(*g 2*) 43 res sponsore *y [V]* aut nescio an ipsius *Cruquii emendatio*

sed uidet hunc omnis donus et uicinia tota
 introrsum turpem, speciosum pelle decora. 45
 'nec furtum feci nec fugi' si mihi dicat
 *seruos: 'habes pretium, loris non ureris' aio.
 'non hominem occidi.' 'non pasces in cruce cornos.'
 'sum bonus et frugi.' renuit negitatque Sabellus:
 'cautus enim metuit foueam lupus accipiterque 50
 suspectos laqueos et opertum miluus hamum.
 oderunt peccare boni uirtutis amore;

TESTIMONIA.

45 cf. Persius 4, 14: 'summa nequiquam pelle decorus' 48 cf.
 cebas. capt. 1117: 'hos repetens ludos enutriat in cruce cornos' 50—52
 Hildebertus moral. philos. p. 995, inter uu. 51 et 52 inserto: 'oderunt
 peccare mali formidine poenae' idem uersus in margine ad u. 52 ad-
 scriptus in γ , post u. 52 apud Vincentium et Iohannem de Monste-
 rolis 52 Ratherus Veronens. exc. ex dialogo confessionali 21 p. 264
 Ball. idem de transl. s. Metronis 7 p. 311 Vincentius Bellouacensis

VARIA LECTIO.

responsore $\Omega'' \zeta''$ florileg. Nostradam. nisi quod respo^{ns}res A₁ 'quo res
 sponsore. sic habet V et uerissima lectio est, hactenus ignorata doctis'
 Cruquius 44 Set γ pr. S, E opp. cett." Pph.' florileg. Nostr.
 uicinia ε 45 Introrsum E $\gamma \varphi$ corr. A 2 ($\nu \sigma a g l 2$ in marg. r 2 uar.
 v) Intorsū $\varepsilon 2$ in marg. In prorsū A₁ Introrsus $\beta' r 2$ (et $\pi 2$ Lips.)
 y florileg. Nostradam. Bentl. Hinc prorsus r 1 Hunc prorsus F $\lambda' \varepsilon$
 opp. gloss. Γ ; cf. serm. II 1, 65 et similem locum Persianum 2, 8
 sqq. (cont. huius epist. uu. 59 sqq.): "mens bona, fama, fides!"
 haec clare et ut adiat hospes: illa sibi introrsum et sub lingua
 murmurat: 'o si ebulliat patruus praeclarum funus! e. q. s."
 spetiosū A 46 feci γ dicat Ω'' ($\beta' \sigma g v$) florileg. Nostradam.
 dicit $\nu \pi' r y$ Bentl. dicit y 47 Seruus $\Omega'' \zeta''$ florileg. Nostradam.
 precium A' E $\lambda \varepsilon$ 49 negat hoc renuitque florileg. Nostradam.
 renuitque negatque y negitatque E 1 y [$\pi 1$ V cum aliis] negit atque
 A 1 γ (et Lips.) negat atque F $\lambda' \varepsilon$ A 2 ($\nu \sigma g r 2$ aut corr. v) negat-
 que E p. ras. negatq; a mugit atq. r 1 aut pr. 50 metuāt E
 accipit^rerque A 51 Suspectos A' E $\gamma \lambda'$ uar. ($\sigma g r$ corr. v) floril.
 Nostr. Suspectus F $\lambda' \varepsilon$ ($\beta' \nu r$ pr. cons. π') suspensos Hildebertus
 opertum A miluus A' E 1 γ pr. F λ' ($\beta' \pi' g r 1$ et 4 Bland.) mil-
 uius γ corr. F corr. E 2 ($\nu \sigma r 2$) florileg. Nostradam. miluius ε cf.
 epod. 16, 32 miluus] praecauet Hildebertus amum $\varepsilon 1$ hamum
 cett." florileg. Nostradam. u. 52 hic om. et post u. 73 inserit y
 [Valent. 1] 52 bonis A in γ manu multo recentiore hic uersus

tu nihil admittes in te formidine poenae:
 sit spes fallendi, miscebis sacra profanis.
 nam de mille fabae modiis cum subripis unum, 55
 damnum est, non facinus, mihi pacto lenius isto?
 uir bonus, omne forum quem spectat et omne tribunal,
 quandocumque deos uel porco uel boue placat,
 'Iane pater!' clare, clare cum dixit 'Apollo!'
 labra mouet metuens audiri 'pulchra Lauerna, 60
 da mihi fallere, da iusto sanctoque uideri,

TESTIMONIA.

specul. histor. VII 68 Iohannes de Monsterolio epist. 75 [apud Martenium uett. scriptt. ampl. coll. II 1458^b] 59 sqq. imitatus est Persius 2, 8—10: "mens bona, fama, fides!" — haec clare et ut audiat hospes: illa sibi introrsum et sub lingua murmurat: 'o si ebulliat patruus praeclarum funus! . . .' 60 sq. 'pulchra — uideri' Ioannes Saresberiensis epist. 250 60 cf. Pers. 5, 184: 'labra mones tacitus' 61 'da . . . da' cf. Pers. 2, 45 sq.

VARIA LECTIO.

adscriptus est: Oderūt peccare mali formidē penae, cons. y [Basil. 2 Mellicens. corr. Nostradam. 2 aliū] Hildebert. Vincentius Iohannes de Monsterolio cf. apparat. critic. epist. I 2, 57; uersum interpolatum non exhibent Ω'' ζ'' florileg. Nostradam. 53 poene E λ pene γ 54 Si φ p. ras. fallenti ε miscebit l pr. uu. 55—58 del. Franckeus opp. florileg. Nostradam. uu. 55 sq. del. Guyetus 55 fabae . . . unam coni. Cuninghamus fabam . . . unam [1] Pecrlkampus opp. etiam Augustinus de mendac. c. 12: 'si enim quaeratur quid obsit homini copiis superfluis redundanti, si de innumeris milibus frumentorum amittat unum modium, qui tamen modius possit ad necessarium uictum prodesse furanti: consequens erit, ut et furtum sine reprehensione fieri possit et falsum testimonium sine peccato dici. quo quid dici potest peruersius?' modiis] om. l pr. modus ε a. ras. (l corr.) subripis A' F λ ε (π' r v) surripis E γ (β' v σ g l) flor. Nestr. 56 Dampnum F λ' florileg. Nostradam. Damū A recte etiam Pph.' pacto mihi leuius isto florileg. Nostrad. 57 tribunal] omis. A 1 58 Quocumq, E (v) parco ε placet ε 1 pacat λ pr. 59 salue, clare cum dixit Apella Franckeus clare · clare E γ ε 1 ζ' flor. Nostr. clare semel pon. A 1 F 1 λ' ε 2 (cons. π'); A 2 add. alterum 'dixit' item l infra uersum et y [Petropol.]; clare tacitus y clare supplex y cum Ω'' ζ'' que σ 61 iusto A' E (v 2 uar.) y [π 1 V Mellicens. Montepessul. 1 Parisin. 8214 a 1. m.] Bentl. conl. serm. I 4, 39 art. poet. 372 iustum y F λ' ε ζ (et β' Lips. rell. Bland.) ω florileg. Nostradam. sancto

noctem peccatis et fraudibus obice nubem?
 qui melior seruo, qui liberior sit auarus,
 in triuiis fixum cum se demittit ob assem,
 non uideo: nam qui cupiet, metuet quoque; porro 65
 qui metuens uiuet, liber mihi non erit unquam.
 perdidit arma, locum uirtutis deseruit, qui
 semper in augenda festinat et obruitur re.
 uendere cum possis captium, occidere noli:
 seruiet utiliter: sine pascat durus aretque, 70
 nauiget ac mediis hiemet mercator in undis,
 annonae prosit, portet frumenta penusque.
 uir bonus et sapiens audebit dicere 'Pentheu,
 rector Thebarum, quid me perferre patique
 indignum coges?' 'adimam bona'. 'nempe pecus rem 75
 lectos argentum: tollas licet.' 'in manicis et
 compedibus sacuo te sub custode tenebo.'

TESTIMONIA.

62 cf. *ecbas. capt.* 120: 'peccatis noctem, quin fraudibus obice nubem'

64 cf. *Persius* 5, 111: 'inque luto fixum possit transcendere num-
 mum' 67 sq. *Hildebertus moral. philos.* p. 990 72 *Priscianus inst.*
V 6, 34. *VI* 14, 76 'portet — penusque' *Seruius ad Aen.* I 703

73—75 'Vir bonus et prudens. audebit dicere pentheu Rector the-
 barum quid me perferre pati est Indignum temptās' *floril. Basil.* F IV
 38 73 sq. 'Pentheu, rector Thebarum' *Priscianus inst.* VII 5, 17

73 cf. *Auson. ed.* 16, 1: 'uir bonus et sapiens' 77 cf. *ecbas.*
capt. 1181: 'compedibus tales num sub custode tenebit?'

VARIA LECTIO.

(santo *A*) *A'E* (et π 1 *V*) *y* sanctum γ *F* λ' ϵ ζ' (et *Lips. rell. Bland.*)
 ω *flor. Nostr.* sanctum iustumque *v y Io. Sar.* 62 obiice γ obice
cell. 63 Qui . . . qui *A'E* γ (β' σ g l 2 *v* et *Lips. 4 Bland.*) unum
 qui testatur *Porph.* Quo . . . qui aut Qui . . . qui *v pr.* Quo . . . quo

^{+qui}
F λ' ϵ (*v corr.* et π 1) *flor. Nostr.* Qui . . . quo *r* *Quin Pph.* 64 triuis *A*
 demittit *E F* λ' (π' g) *gloss. I:* 'inclinat' dimittit *A' y* ϵ ζ' *flor.*
Nostr. asse *A* 1 65 qui] *omis. A* 66 uiuet Ω'' ζ'' *flor. Nostr.*
 uiuit σ *Benll.* unq *E* (g) *flor. Nostr.* u. 67 *omis. v pr., add. v* 1
in marg. uu. 69—72 *del. Lehrsius mus. Rhen.* XVII 488 sq.

69 compossis *A* captiū l 1 captium Ω' ζ'' *Pph. florileg. Nostr.*
 70 aratque γ *pr.* 72 penusque Ω'' ζ' (*cons. pi'*) *test. Prisc. Seru.*
(cod. Bernens. 363) flor. Nostr. penumque *v y quod quidem inrepsit*
ex scholiis 75 'nempe] uerba Penthei' *gloss. I* 76 et] et in
F y que flor. Nostr. 77 *Compedib;* λ *y seuo* λ

‘ipse deus, simul atque uolam, me soluet.’ opinor,
hoc sentit ‘moriar’. mors ultima linea *rerumst.

XVII

Quamuis, Scaeva, satis per te tibi consulis et scis,
quo tandem pacto deceat maioribus uti:
disce, docendus adhuc quae censet amicus, ut si
caecus iter monstrare uelit; tamen aspice siquid
et nos quod cures proprium fecisse loquamur. 5
si te grata quies et primam somnus in horam
delectat, si te puluis strepitusque rotarum,

TESTIMONIA.

78 glossarium Mai [classic. auct. VIII 562] hoc loco Euripideo [Bacch. 50] perinde ac Flaccus usus est Plutarchus *περὶ εὐθύμ.* c. 18: ‘ὃ γὰρ ἔξεστι τῆς μὲν ἀρετῆς καὶ οἰκείας μερίδος ἐπικρατούσης ἠδέως ζῆν, τῶν δὲ ἀλλοτρίων καὶ παρὰ φύσιν ὑπερβαλλόντων ἀδεδῶς ἀπελθεῖν εἰπόντα· λύσει μὲν ὁ δαίμων αὐτός, ὅταν ἐγὼ θείλω. τί ἂν τούτω χαλεπὸν ἢ δύσκολον ἢ ταραχῶδες ἐμπιπτον ἐπινοήσαιμεν;’ 79 Ioannes Victoriensis V 8 p. 408 B.: ‘et Oratius dicit: mors ultima linea rerum’ tractat. de duce Ernesto 21 [VII 219 Haupt.]: ‘mors ultima linea rerum’

I 17. 3 ‘disce — adhuc’ Porph.’ ad u. 16 uu. 6—51 florileg. Nostradam. 7 cf. auct. elegiae de nuce 87: ‘felix secreto quae

VARIA LECTIO.

78 simul atque uolam] simul ac *glossarium Mai* uolam] uolet y [Basil. 1 uar. a 2. m. Nostradam. 2 uar.] opp. etiam florileg. Nostradam. opinior A 79 est, om. rerum γ 1 rerum, om. est E γ ^{uitae † rerū} Ioannes Victoriensis tractat. de duce Ernesto est ||||| y [π] rerum est cett.” ε’ florileg. Nostradam.

I 17. AD SCAEVAM (sic a: S^cEVAM A; cett. SCEVAM) A’ γ F λ E 2 (v et Fran. Lips.), E 2 add. LOQVITVR; ad Lollium Scaeuam schol. Γ scaeva E γ (β’ ν σ α) Pph.’ S^cEVA A sceua cett.’ 2 tenuem Horkelius anal. Hor. 129 sqq. tandem Ω” ε””; Porph.’ tacet; totum uersum del. Lehrsius mutato in antecedente ‘et scis’ in ‘ipse’ deceat Ω” ε”” liceat v y 3 cum codd. mss. quibusdam post disce non post adhuc, interpungendum est, cf. Auson. praef. ad centonem p. 205 Bip.: ‘et si pateris ut doceam docendus ipse’ epist. 17 p. 264 Bip.: ‘ego te docebo docendus adhuc’ quae] quia E 1 ut uid. quae E 2 cēs& λ 4 Cecus E λ uelit, tamen . aspice interpung. Th. Schmidius et Doederlinus opp. codd. aspice Ω” ε”” 6 inborā E 7 Delectat Ω” ε”” Porph.’ flor. Nostr. Delectet ω

si laedet caupona, Ferentinum ire iubebo.
 nam neque diuitibus contingunt gaudia solis,
 nec uixit male, qui natus moriensque sefellit. 10
 si prodesse tuis pauloque benignius ipsum
 te tractare uoles, accedes siccus ad unctum.
 'si pranderet holus patienter, regibus uti
 nollet Aristippus'. 'si sciret regibus uti,
 fastidiret holus qui me notat'. utrius horum 15
 uerba probes et facta doce, uel iunior audi,
 cur sit Aristippi potior sententia. namque
 mordacem Cynicum sic eludebat, ut aiunt:
 'scurror ego ipse mihi, populo tu; rectius hoc et

TESTIMONIA.

nata est arbor in aruo: non hominum strepitus audit, non illa rotarum, non a uicina puluerulenta uia est'

9 sq. Hildebertus moral. philos. p. 990 9 ecbasis captiui u. 988
 10 Porph.' ad epist. I 18, 103 12 glossarium Mai [classic. auct. VIII 25]: 'tetrarchare i. e. principari, unde Horatius in libro epistolarum: tetrarchare uolens accedes siccus ad unctum' 'accedes — unctum' Porph.' ad epist. I 14, 21 Acr. ad art. poet. 422 13 cf. Ioannes Saresberiensis polier. V 17: 'quae sic prandet olus patienter, rebus ut uti nouerit et rerum quae sic uersatur in usu, ut olus et quae libet extremae paupertatis xenia docta sit non fastidire' 19 'scurror — mihi' glossarium Mai [classic. auct. VIII 550]

VARIA LECTIO.

8 laedet *A' F* (*v l* et *π 2 Bland.*) ledet *γ λ* (*β' σ gr et Lips.*) gloss. *Γ* ledit *E flor. Nostr.* [lædit 2 *Bland.*] ledat *v y* caupo *E 1* caupona · tferenti numire *A* terentinum *γ* (*a r 1*) ferentinum *E F λ' ε* (*β' v σ g v cons. π'*) *Porf. schol. Γ flor. Nostr.* ferentiam *Porph.* 9 neque] non *Hildebertus opp. Pph.' flor. Nostr.* sollis *A* sola *Hildebertus* 12 accedas *florileg. Nostr.* adiunctum *E, corr. alt. m.* adunctum uel ad unctum *A' γ F λ' ε ζ'' Pph.' Aer. ad art. poet. glossarium Mai Porf. ad epist. I 14, 21 floril. Nostr.* (ad iunctum *Porph. ibid.*) inunctum *y [V]* 13 holus *Ω'' ζ' Pph.* olus *π' r Pf. flor. Nostradam.* patienter *ε uu. 14 sq. omis. φ 1 u. 14 omis. ψ 1 aut pr. λ' pr.* (et *β 1*) *u. 15 ante u. 14 pon. π' recte cell.' ζ* (et *Fran.*) *florileg. Nostradam.* 15 Fastidires *A* holus *Ω'' ζ' (et π) floril. Nostradam.* olus *r (et Lips. 2; Lips. 1 non liquet)* 17 aristypipi *F λ' (sed idem recte u. 14)* nanq, *E* 18 cinicum *γ* illudebat *Cruquius de codicibus suis nihil memorans opp. etiam Pph.' florileg. Nostradam.* 19 rectius] regibus *F λ' pr.*

splendidus multo est. equos ut me portet, alat rex, 20
 officium facio: tu pascis uilia, *uerums
 dante minor, quamuis fers te nullius egentem.
 omnis Aristippum decuit color et status et res,
 temptantem maiora, fere praesentibus accum.
 contra, quem duplici panno patientia uelat, 25
 mirabor, uitae uia si conuersa decebit.
 alter purpureum non expectabit amictum,
 quidlibet indutus celeberrima per loca uadet
 personamque feret non inconcinnus utramque;
 alter Mileti textam cane peius et angue 30
 uitabit chlamydem, morietur frigore, si non
 rettuleris pannum; refer et sine uiuat ineptus.

TESTIMONIA.

23 Ioannes Saresberiensis polier. VIII 14 cf. Stat. praefat. silu.
 lib. II: 'Melior, uir optime nec minus in iudicio litterarum, quam in
 omni uitae colore tersissime' 25 Isidorus orig. XVIII 24, 11 Seruius
 ad Aen. V 421 28 Ioannes Saresberiensis polier. VIII 14 30 sq.
 'alter — chlamydem' Priscianus instit. VII 13, 68

VARIA LECTIO.

20 [Spl: m: est. hic 4 Bland. ita disting. ut cum sequentibus iun-
 gatur] equos Pph. æquus F equus cett." ζ" Pf. flor. Nostr.
 21 Offitium γ φ facio E 1 pascis E 1 (g) y uerum es A F λ'
 (v) y Pf. (item alius Porphy. cod. ap. Feam) uerum E γ ε (β' v π'
 a g r l 2 et 4 Bland.) florileg. Nostr. uerrum, om. es, Pph. rerum γ
 uar. (σ) y [Barcion. 2 uar. Montepessul. Sorbonens. 1] rerum es
 y [Zulich.] de lectione uerums cf. Lachm. Lucr. p. 29. 65—67. 200
 22 fert λ 1 23 aristypum F λ' 24 maiora fere, interpung.
 Doederlinus p̄sentily E aecū y [π] equum E florileg. Nostra-
 dam. aequum cett." Pph.' u. 25 in loco raso add. y [Lips. 2]
 25 patiencia λ patientia ε sapientia Marklandus 27 expectabat γ a.
 corr. 28 quolibet Io. Saresb. opp. flor. Nostr. ioca F λ' (r 1 et
 π 1) y 30 mil&i E texta ε angue A' E γ λ 2 (β' π' 1 ut uid.
 †e
 σ g r) Pph. florileg. Nostradam. angue Pf. angui v angui F λ' ε A 2
 (v et π in ras.), testatur Priscianus, Bentl.; angue scribendum est cf.
 Varro Atac. apud Non. 191, 22. Ouid. met. III 483 Propert. III
 5, 40 Stat. Th. III 485 31 Vitabit E F λ' ε A 2 (v cons. π) Pph.' flor.
 Nostr. Prisciani cod. Palatinus Vitauit A' γ (v σ g r et β' ut uid.);
 Vi//tauit Lips.) Vitabat y [Bamberg.] Priscianus chlamidem A' E
 floril. Nostr. clamidem cett. 32 Rettuleris E corr. F λ ε (π' a) Red-
 †d
 duleris E pr. Retuleris A γ ζ' floril. Nostr. Retuleris v refert E 1

res gerere et captos ostendere ciuibus hostis,
 attingit solium Iouis et caelestia temptat.
 principibus placuisse uiris non ultima laus est. 35
 non cuiuis homini contingit adire Corinthum.
 sedit qui timuit ne non succederet: esto.
 quid? qui peruenit fecitne uiriliter? atqui
 hic est aut nusquam, quod quaerimus; hic onus horret,
 ut paruis animis et paruo corpore maius; 40
 hic subit et perfert. aut uirtus nomen inane est,
 aut decus et pretium recte petit experiens uir.
 coram rege suo de paupertate tacentes

TESTIMONIA.

35 florilegium Paris. 8818^a Hildebertus moral. philos. p. 989. ecbasis captiui u. 1131 Iohannes de Monsterolio epist. 76 [apud Marten. II 1464^b]. de codicibus a Chounrado Schirensi exaratis [Pertz. XVII p. 624]
 36 florileg. Basil. F IV 38 39 cf. ecbasis captiui u. 1142: 'his est aut nusquam quod quaerimus, hic latet hostis' Pers. 5, 174: 'hic, hic, quem quaerimus, hic est' 43—51 cf. Wernherus de Elmendorf. [Hauptii antiqu. Germ. ann. IIII p. 313] uu. 1039—1056 43—45 'coram — rapias' Hildebertus moral. philos. p. 989

VARIA LECTIO.

uu. 33—62 del. *Lehrsius opp. florileg. Nostradam.* 33 hostis
A' γ ε (π' σ r i) hostes E F λ' (β' v g v) florileg. Nostradam.
 34 Attingit *F λ pr.* Attingit *cett.' ζ'' florileg. Nostradam.* caelestia
E λ templa, uar. temptat *E teptat λ recte etiam florileg. Nostradam.* 35 ultima] maxima Iohannes de Monsterolio *opp. etiam florileg. Nostr.* 36 Non *Ω'' ζ (et β Lips.) Pph.' Nec v i aut pr. itemque v uar. y [Basil. I superscr. a i. m. † ñ] Non y [π] cuiuis ε uiuis E i hominum ε i A 2 florileg. Nostradam. Vincentius homini cett.' ζ'' hominis v contigit Vincentius chorinthum φ 37 succederet E i esto Ω'' ζ (et β Lips.; esto π) florileg. Nostradam. isto. Lehrsius isto? Ribbeckius 38 peruenerit *F a. ras. λ' ε (π') recte Pph.' florileg. Nostradam.* atqui *Ω'' ζ'' florileg. Nostradam.* atquin *v 39 querimus γ φ λ ε honus A' γ (v a. ras. et π) Pf. florileg. Nostrad. onus cett.' ζ' Pph. orr & φ 40 maius ε pr.* 42 precium *A' E F λ' ε uu. 43 sqq. saturae deperditae fragmentum esse putat Keckius 43 suo Ω'' ζ'' Pph.' flor. Nostr. Hildeb. cons. Porph.' ad u. 52 sua y [Par. 8216, 1 cod. Feae Petrensis] Benticus; sed cf. Plaut. Stich. 454 sq.: 'tam confido, quam potis, meum me optenturum regem ridiculis legis.' Columnella praef. I 9: 'an honestius duxerim mercennarii salutatoris mendacissimum aucupium circumuolitantis limina potentiorum (epod. 2, 8) somnumque regis sui rumoribus augurantis'**

plus poscente ferent: distat sumasne pudenter
 an rapias; atqui rerum caput hoc erat, hic fons. 45
 'indotata mihi soror est, paupercula mater,
 et fundus nec uendibilis nec pascere firmus'
 qui dicit, clamat 'uictum date!' succinit alter
 'et mihi!' diuiduo findetur munere quadra:
 sed tacitus pasci si posset *coruos, haberet 50
 plus dapis et rixae multo minus inuidiaeque.
 Brundisium comes aut Surrentum ductus amoenum
 qui queritur salebras et acerbum frigus et imbres,
 aut cistam effractam et subducta uiatica plorat,
 nota refert meretricis acumina, saepe catellam, 55
 saepe periscelidem raptam sibi flentis, uti mox
 nulla fides damnis uerisque doloribus adsit.
 nec semel inrisus tiruiis attollere curat

TESTIMONIA.

45 'atqui — fons' omis. florileg. Nostradam. 50 sq. Hildebertus
 l. I. omisso 'haberet' uu. 53—62 florileg. Nostradam.
 53 'qui — frigus' glossarium Mai [classic. auct. VIII 526]

VARIA LECTIO.

44 ferunt *E* 1 (v) florileg. Nostrad. feṛ// (lineola ab alt. m.) *A*
 ferent *cell.*' ζ'' (fer& a, ut assolet) Hildebertus summas ne *A a. ras.*
 γ (*l a. ras.*) prudenter v Hildebertus opp. etiam florileg. Nostra-
 dam. 45 erit *A* 2 y 47 nec// uendibilis ε ṽ// uendibilis *A* nec uen-
 dibilis *cell.*' (β' v π' σ a r v) florileg. Nostradam. neque uendibilis *g*
 48 nitium date *E* 1 succinet v opp. *Pph.*' *Porph.*' gloss. v flor.
 Nostr. 49 Et coih *E* (ortum ex OIhl) 'et mihi!' Doederl. item
 post 'mihi' distinguunt codd. quidam et *Porph.*' diuidu : : ε
 findetⁿ *A* findetur *cell.*' ζ' (et π) *Pph.*' *Porph.*' findatur *y* fundetur *g* 1
 (et Lips.) flor. Nostr. [quadra omn. Bland.] 50 Set γ Sed *cell.*'
Pph.' florileg. Nostradam. Nam Hildebertus coruus Ω'' ζ'' flori-
 leg. Nostradam. u. 52 post u. 53 pon. σ y [Mellicens.] 52 Brun-
 disium Ω'' ζ'' Brundisium *Pf.* y [Nostradam. Orelli Bernens. d corr.]
 Brundesium *Pph.* surgentum ε doctus *A'* 53 queritur] metuit
 glossarium Mai opp. etiam floril. Nostr. salebras ε 54 efractam γ
 55 mere//tricus ε sepe *A E* λ capellam *E* 1 56 Sepe *E*
 γ λ periscelidem] rescelidē *E* 1 57 dampnis *F* λ' florileg. No-
 stradam. adsit *A' E F* λ' ε (π' r et Fran.) assit γ (v σ g v et β)
 florileg. Nostradam. 58 inrisus *A' E F* λ ε (β' et π 2 Lips.) *Pph.*'

fracto crure planum, licet illi plurima manet
 lacrima, per sanctum iuratus dicat Osirim
 'credite, non ludo; crudeles tollite claudum!'
 'quaere peregrinum!' uicinia rauca reclamat.

60

XVIII

Si bene te noui, metues, liberrime Lolli,
 scurrantis speciem praebere, professus amicum.
 ut matrona meretrici dispar erit atque
 discolor, infido scurrae distabit amicus.
 est huic diuersum uitio uitium prope maius,
 asperitas agrestis et inconciua grauisque,
 quae se commendat tonsa cute, dentibus atris,

5

TESTIMONIA.

61 sq. cf. Quintilianus instit. VI 3, 9: 'adiuant urbanitatem . . . prouerbia opportune aptata: ut homini nequam lapso et ut alleuaretur roganti: tollat te qui non nouit' 62 cf. Ioannes Saresberiensis epist. 184: 'ne quoties haec praedicauerint, quaere peregrinum — reclamet' conferendus etiam uideatur Hieronymus epist. 77 ad Oceanum 3 [Vallars. I 459^b]: ' . . . dimisit illius criminis noxium . . . quod clamante uicinia uxor sola non prodidit'

Il 8. 1 cf. Senec. epist. 16, 7: 'iam ab initio, si bene te noui, circumspicies quid haec epistula munusculi attulerit' uu. 3—18: 'Ut matrona — elatrem' florileg. Nostradam.

VARIA LECTIO.

cons. ν (et π 1) irrisus γ A 2 ζ florileg. Nostradam. attollere ε Porph. atollere γ florileg. Nostradam. attollere cett." ζ " Porph.

60 osirim Ω " ζ " florileg. Nostradam. osyrim ν 62 Quere E γ λ cauta reclamat Marklandus opp. etiam Pph.' florileg. Nostradam. reclamat Ω " ζ " florileg. Nostradam. reclamet y [Reginensis 1]

I 18. AD LOLLIVM (LOLIVM λ) A' γ F λ E 2 (r ν σ 2 et Fran. Lips. 2), E 2 (r) add. DE MODO OBSEQVIORVM ET LIBERTATIS (LIBERTATE E 2) continuatur haec epistula antecedenti a Pph. Porph.' nouam incipiunt Pf. schol. I' et codd. Horatiani 2 spetiem A u. 3 om. y [Petropol. pr.] opp. florileg. Nostrad. post u. 3 g add. u. 8 (item π 1) 4 scurra ε 5 Post huic γ Et huic E Est huic cett." ζ " Pph.' florileg. Nostradam. uicio uiciū λ prope^{ma}ius A post u. 6 add. u. 17 y [π 1; sed del. π 2] 7 Qu: se (om. Pph.') commendat (conm. β) tonsa (tensa ν) cute (tons, acute A) Ω " ζ " Pph.' Porph.' schol. I' Que se comendat tensa cute flor. Nostr. commendat quae se intonsa cute Sanadonus quae cute se intonsa commendat Doederl. sed cf. Martial. X 98 sqq.: 'praesta de grege sordidaque uilla tonsos;

dum *uult libertas dici mera ueraque uirtus.
 uirtus est medium uitiorum et utrimque reductum.
 alter in obsequium plus aequo pronus et imi 10
 derisor lecti sic nutum diuitis horret,
 sic iterat uoces et uerba cadentia tollit,
 ut puerum saeuo credas dictata magistro
 reddere uel partis mimum tractare secundas;
 alter *rixator de lana saepe caprina 15
 propugnat nugis armatus: 'scilicet ut non
 sit mihi prima fides et uere quod placet ut non

TESTIMONIA.

12 cf. 'uerba dubie cadentia' Senec. epist. 49, 7.

VARIA LECTIO.

horridulos, rudes, pusillos, hircosi mihi filios subulci' et XI 11, 1—3:
 'tolle puer calices tepidique toreumata Nili: et mihi secura pocula
 trade manu, trita patrum labris et tonso pura ministro' et *serm.* I
 3, 30 *sqq.*: 'rideri possit eo quod rusticius tonso toga defluit
 et male laxus in pede calceus haeret' *Persius* s. 3, 53 *sqq.*: 'quae-
 que docet sapiens bractis inlita Medis porticus, insomnis quibus et
 detonsa inuentus inuigilat, siliquis et grandi pasta po-
 lenta' denique cf. *Theophrast. char.* 19 (10) 4 u. 8 hoc loco om.
 g (et π 1) 8 uult Ω'' ζ'' *Pph.* flor. *Nostr. cons.* v dici mera Ω'' ζ''
 flor. *Nostr.* mera dici y ω 9 uiciorum λ ε utrumque γ (a a. ras.)
 utrimque cett.' ζ'' *Pph.* *Porph.* utrinque *Pf.* flor. *Nostr.* reductum
 E 1 10 obsequium Ω'' ζ'' *Pph.* flor. *Nostr.* plus aequo] plus ::
 quo ε 12 Sic uerat uoces (= ueras uoces esse iubet [!]) y [*Barthii*
cod. uetustissimus] opp. flor. *Nostr.* et *improb. Bentl.* et] set A 1
 (sed a 1) cadentia λ 13 seuo ε 14 partis A' (v) y [*Mellicens.* 1
 aut pr. *Parisinus* 8214 *Valentian.*] *Pph.* patris γ peis g partes cett.'
 ζ'' *Pf.* flor. *Nostr.* mimum Ω'' ζ (et *Fran. Lips.*) *Pf.* minimum y [π a.
 ras.] nimium v y [β 1 *Regin.* 1] flor. *Nostr.* 15 rixator uerisimilis
Mureti coniectura, defensa per Feam cont. Quintilian. inst. XI 1 *Iul.*
Firmic. de error. prof. relig. 5, 8 et cf. 'promissor' *art. poet.* 138
 rixatus y [*V et 1 al. Bland.*] rixatur Ω'' ζ'' (et 2 *Bland.*) *Pph.* flor.
Nostr. sepe E λ caprina et *Bentl.* 16 nugis, armatus scilicet:
 'ut non *Doederlinus, falso: nam particula scilicet fere numquam in epi-*
stulis utitur Horatius nisi coniuncta particulae ut: 'scilicet ut' Ouid. tr. II
 17. V 7, 5, 8, 27. *Stat. Theb.* III 652 *Senec. de uita beata* 18, 3. *Auian.*
fab. 27, 4, 28, 7 armatus] animatus *Ribbeckius opp. flor. Nostr.* et
 cf. *Hieronym. epist. ad Eustoch.* 22: 'os barbarum et procax et in con-
 uicia semper armatum' u. 17 om. y [*Par.* 8216] quid *E pr. a. ras.*

acriter elatrem, pretium aetas altera sordet.[?]
 ambigitur quid enim? Castor sciat an Docilis plus;
 Brundisium Minuci melius uia ducat an Appi. 20
 quem damnosa Venus, quem praecipis alea nudat,
 Gloria quem supra uires et uestit et unguis,
 quem tenet argenti sitis inportuna famesque,
 quem paupertatis pudor et fuga, diues amicus,
 saepe decem uitiis instructor, odit et horret, 25
 aut, si non odit, regit ac ueluti pia mater
 plus quam se sapere et uirtutibus esse priorem
 uolt et ait prope uera 'meae, contendere noli,
 stultitiam patiuntur opes; tibi paruola res est:

TESTIMONIA.

19 sq. Ioannes Saresberiensis pollicat. V 6 nu. 21—48 florileg. Nostradam. 21 cf. Persius 5, 57 sq.: 'hunc alea decoquit, ille in uenerem putris'; Ouid. ex Ponto I 10, 33 et Catonis distich. IIII 10, 1: 'ueneris damnosa uoluptas'

VARIA LECTIO.

18 p̄cium E λ ε aetas] omis. A pr. etas ε 19 docilis A' E γ F λ' ε (et β' π) Pph.' Porph.' dolichis ε (et Lips. 3 Bland.) dolichos y [3 codd. Cruquii: Mart. Tons. Sil. (?)] 'Castor autem (aut Porf.) et Docilis ut alii dicunt histriones tunc temporis, ut alii gladiatores fuerunt' Porph.' DOCILIS liberti nomen in inscriptione Mutinensi apud Cardinalium diplomati p. 182 20 Brundisium Ω'' ζ'' Pph. Porph. Brundisium y Pf. Porf. minuci Ω'' Pph.' Porph.' Numici Ioann. Saresber. minuti y [4 Bland. (?)] appii F λ' nu. 21. 23 del. Lehrsus opp. florileg. Nostradam. 21 Quēdā nosa F λ pr. Quē A damnosa Ω'' ζ (et β' π) Pph.' dampnosa v v (et Lips.) florileg. Nostradam. alça A 22 unguis A' γ ε ζ'' ungit F λ (σ l corr. v) florileg. Nostradam. unguet g pr. l pr. ung& E u. 23 omis. ε pr. 23 inportuna E (β' l) florileg. Nostradam. inportuna cett.' ε' ip: g 24 diues amicus Ω'' ζ'' amicus diues g 25 Sepe E λ ε uiciis λ instructor γ, ε i euanuit horret et odit florileg. Nostradam. orret A 26 uelut ε 27 se sapere] sepe A 1 28 Volt F λ' y [Gronou. cons. π 1], ε non liquet Vlt g Vult cett.' ζ' (et Lips.) flor. Nostr. et ait] et in ras. ait supra u. A meę A meę γ mihi y ω opp. cett.' ζ'' (et omn. codd. Cruq.) florileg. Nostradam. 29 Stulticiā E λ ε patiantur Pph. opp. Pf. Porph.' florileg. Nostradam. paciuntur φ ε paruola F λ' paruola cett.' ζ'' florileg. Nostradam.

arta decet sanum comitem toga: desine mecum 30
certare'. Eutrapelus, cuicumque nocere uolebat,
uestimenta dabat pretiosa: beatus enim iam
cum pulchris tunicis sumet noua consilia et spes:
dormiet in lucem, scorto postponet honestum
officium, nummos alienos pascet, ad imum 35
Thraex erit, aut holitoris aget mercede caballum.
arcanum neque tu scrutaberis illius unquam,
commissumque teges et uino tortus et ira.
nec tua laudabis studia aut aliena reprendes,
nec, cum uenari uolet ille, poemata panges. 40
gratia sic fratrum geminorum, Amphionis atque

TESTIMONIA

36 'aut — caballum' glossarium Mai [classic. auct. VIII 394]
37—39 'archanum tu scrutaberis — reprendes' florilegium Paris. 8818^a
37 sq. Hildebertus moral. philos. p. 984 39 Hildebertus moral.
philos. p. 989 40 Eutyches II 7

VARIA LECTIO.

30 Atra ε Arta cett." Arcta florileg. Nostradam. toga] omis.
ε 1 dessine ε 2 dissine ε 1 31 uolebat ε uu. 32—51 desunt
extrema ε 32 p̄ciosa E en//ī iā E 33 puleris A fumet A
sumit E y ^δxspes E 2 (&spes E 1 l) 34 ^{post}ponet γ 35 Offitium γ
nummos alienos pascet ad imum (i. e. Ianum) Rutgersius 36 Thraex
A' 1 Threx ν Trex ε 2 uar. Thrax λ A' 2 Trax (plerique scribunt:
Traxerit) E γ F ε Pph.' florileg. Nostradam. aut] at E holitoris
ν (et β; helitoris Fran.) Pph. ^holitoris Pf. olitoris Ω" (σ g r v et π)
glossarium Mai florileg. Nostradam. (//olitoris Lips.) agit A' γ y
aget cett.' ε (et β Lips.) Pph.' glossarium Mai eget florileg. Nostr.
mercede E 37 Archanum γ ε nec Hildebertus scrutaueris E (g)
ill : : : ε illius y [1 cod. Feae 1 Gesneri 1 Valarti] Bentl. ullius cett.
ε" florilegia Nostradam. et Parisin. 8818^a Hildebertus ulius l 1
ollius con. Holderus unquam E (g) florilegia unquam cett." ε"
39 laudabis] s in ras. λ aut] n^c flor. 8818^a opp. Nostr. rependes
E pr. (g 1) defic. ε reprendes cett." ε' (et Lips.; reprendes π) floril.
Par. 8818^a re//p̄endes r reprehendis Pph. reprehendes σ Pf. Hilde-
bertus rependens floril. Nostr. 40 Ne cū E Ne cū l Ne ψ Euty-
ches opp. Pph.' florileg. Nostradam. Ne cū λ uol& & ille λ panges
γ F λ' ε" flor. Nostr. plangas E pangas g r 2 uar. y [Reginens. 1]
Eutyches planges A 41 Gracia λ sic] si E 1 amphyonis F λ'

Zethi, dissiluit, donec suspecta seuero
 conticuit lyra. fraternis cessione putatur
 moribus Amphion: tu cede potentis amici
 lenibus imperiis, quotiensque educet in agros 45
 Aetolis onerata plagis iumenta canesque,
 surge et inhumanae senium deponere Camenae,
 cenes ut pariter pulmenta laboribus empta:
 Romanis sollemne uiris opus, utile famae
 uitaeque et membris, praesertim cum ualeas et 50
 uel cursu superare canem uel uiribus aprum
 possis. adde uirilia quod speciosius arma

TESTIMONIA.

44 sq. 'tu — imperiis' Hildebertus moral. philos. p. 989 51 cf.
 ecbasis captiui u. 478: 'non cursu superabo canem nec uiribus aprum'

VARIA LECTIO.

42 Zethi *A' E* ξ'' cons. *g* Zeti *F l' ε* *Ap. ras.* (*v*) Tethi γ 43 Ctinuit
E lira γ putatur] probatur *Horkelius opp. etiam florileg. No-*
stradam. 44 $\epsilon\delta\epsilon$ ϵ 45 Leuib. *A pr.* quotiensque (quociensque
g) educet *A' E* ϵ 2 (*v g r* et β) quotiesque educet γ quotiensq. $\gamma\gamma\gamma\gamma$ edu-
 cet ϵ quotiens (quociens λ) quoq. ducit λ' quotiensque ducit *F* (*in* ψ
 'quo' *infra uersum adscriptum est*) quotiensque ducet π' quotiens
 educet σ quotiensque (quociensq; *v et Fran.*) educit *v* (*et Fran.*)
floril. Nostr. 46 Aetolis *y Porph.' Bentl.* Aetoliis *A' E* γ (*r pr.*)
 Aetholiis (*sic v*) aut Aetholus *F l' ε* Aetholis ϵ (*v*) Etholis *florileg. No-*
stradam. Aeoliis *y [Fran. Montepessul. Nostradam. Parisin. 7976.*
8214] coni. Vlitius ad Gratii cyneg. 35 prob. Meinek. praef. p.
XXXVII honorata *A' E* γ ($\beta' v$) *florileg. Nostradam.* onerata *F l' ε* (*v*
 $\pi' g r$ cons. σ) 47 INDE PERGIT COD. d PRAETERMISSIS
 EPIST. I 1, 103—18, 46; $\Omega'' = A' (A a) E \gamma F l' (\lambda l) \epsilon$; $\xi'' =$
*aut omn. codd. β' (β Fran.) *v* π' (π Lips.) $\sigma d g r v$ (*a l*) aut horum*
codd. ea pars ex quibus non aliae lectiones notantur; $\xi =$ aut
*omn. codd. *v* $\sigma d g r v$ (*a l*) aut horum codd. ea pars ex quibus*
non aliae lectiones notantur 47 siniu *A 1* camene ϕ camenae
 cett. ξ'' camoenae *l* camene *g* flor. Nostr. 48 Cenes *A' E* Caenes
 $\gamma F l' \epsilon$ 49 sollemne *E \gamma \epsilon* ($\beta' \sigma a$) Pf. sollempne *F l' ε* (*v d r*) sol-
 lenne *g* solenne *A* utilae *A F* 50 presertim γ $\epsilon\bar{v}$ // ϵ ut uid.
 u. 52 excisus ϵ 52 spetiosius *A \gamma* speciosus *E 1* uu. 53—72 de-
 sunt multa in ϵ : desunt enim u. 53 non — cor(onae), u. 54 proelia —
 s(aeuam), u. 55 militiam — tu(listi), u. 56 sub — Parth(ororum), u. 57
 nunc — abest, u. 58 ac — et, u. 59 quamuis — n(umerum), u. 60

non est qui tractet: scis quo clamore coronae
 proelia sustineas campestria; denique saeuam
 militiam puer et Cantabrica bella tulisti 55
 sub duce qui templis Parthorum signa refigit
 nunc, et, siquid abest, Italis adiudicat armis.
 ac ne te retrahas et inexcusabilis absis,
 quamuis nil extra numerum fecisse modumque
 curas, interdum nugaris rure paterno: 60
 partitur lyntres exercitus, Actia pugna
 te duce per pueros hostili more refertur,
 aduersarius est frater, lacus Hadria, donec
 alterutrum uelox Victoria fronde coronet.

TESTIMONIA.

61 sq. huc respexit Anson. Mosell. 211 sq.: 'cum Venus Actiacis Augusti laeta triumphis, ludere lasciuos fera proelia iussit Amores, qualia Niliacae classes Latiaeque triremes subter Apollinae gesserunt Leucados arces, aut Pompeiani Mylasena pericula belli Euboicae referunt per Auerna sonantia cymbae'

VARIA LECTIO.

$\Omega'' = A' (A a) E \gamma F \lambda' (\lambda l) \varepsilon$; $\zeta'' = \text{aut omn. codd. } \beta' (\beta \text{ Fran.}) \nu \pi' (\pi \text{ Lips.}) \sigma d g r v (a l) \text{ aut horum codd. ea pars ex quibus non aliae lectiones notantur}$; $\xi = \text{aut omn. codd. } \nu \sigma d g r v (a l) \text{ aut horum codd. ea pars ex quibus non aliae lectiones notantur}$

curas — nu(garis), u. 61 partitur — ex(ercitus), u. 62 te — h(o-
 stili), u. 63 aduersarius — frater, u. 64 alterutrum uelox, u. 65
 consentire — st(udiis), u. 66 fautor — tuu(m), u. 67 protinus —
 moneam, u. 68 quid — uiro, u. 69 percontatorem fugito, u. 70
 nec — patu(lae), u. 71 et — uo(lat), u. 72 non — ie(cur) ε
 53 quodamore *E pr. (d1)* corone λ 54 Proelia *A corr. E \gamma (a d l r et*
\beta \pi) Praelia $\psi (\nu)$ Praelia *A pr. \varphi \lambda (\sigma v)* 55 Miliciam *A' \lambda* 56 par-
 torum *F \lambda'* refigit $\Omega'' \zeta''$ (et omn. codd. *Cruquii*) cons. *Porph.'*
 refixit $\gamma \omega$ 57 Nunc & siquid abest: italis . adiudicat armis *A*
 Italis] aliis r_1 (et π_1) adiudicat aruis eoni. *Bentl.* 58 ac — ne
 te retrahas et inexcusabilis absis — *Doederlinus* inexcusabilis Ω''
 ζ'' *Pph.'* inexcussabilis $g y$ [*Mellic.*] absis] abstes *Bentl.* 61 Partitur
 $\Omega'' \zeta''$ cons. *Pph.'* Partitus $d r_2$ uar., fort. etiam ν pr. aut 1 lyntres
A' E (\nu et \beta) *Pph.'* lyntres $\gamma F \lambda' \zeta'$ (et *Fran.*) ex exercitus *A*
 62 more] mole *E* 63 hadria *A' E \gamma \zeta'' Pph.' Porph.'* adria *F \lambda'*
 $\varepsilon (\sigma v)$

consentire suis studiis qui crediderit te, 65
 fautor utroque tuum laudabit pollice ludum.
 protinus ut moneam, siquid monitoris eges tu;
 quid de quoque uiro et cui dicas, saepe uideto.
 percontatorem fugito: nam garrulus *idemst
 nec retinent patulae commissa fideliter aures, 70
 et semel emissum uolat inreuocabile uerbum.
 non ancilla tuum iecur ulceret ulla puerue
 intra marmoreum uenerandi limen amici,
 ne dominus pueri pulchri caraeue puellae
 munere te paruo beet aut incommodus angat. 75

TESTIMONIA.

65 sq. florileg. Nostradam. Hildebertus moral. philos. p. 989 Ioannes Saresberiensis policrat. III 4 66 cf. ecbasis captiui u. 1164: 'uulpes hunc gemino collandat pollice ludum' uu. 68—92 'quid — pocula' florileg. Nostradam. 68—71 floril. Paris. 8818^a Hildeb. moral. phil. p. 985 68 ecbasis captiui u. 1084 69 Donatus ad Terent. hecyr. I 2, 34 cf. ecbasis captiui u. 1188: 'excors, follus eques, abnormis garrulus idem est' 71 schol. Bamb., non Aer., ad art. poet. 390; cf. ecbasis captiui u. 1050: 'nam semel — uerbum'; Appuleius de magia c. 83 p. 568 Oudendorp.: 'si uerba ita, ut poetae aiunt, pinnis apta uolgo nolarent' Sulpic. Seuer. u. b. Martini praefat.: 'emissus semel non queat reuocari' Cassiodor. nar. praef. [t. I 1^a Gar.]: 'addebam, debere illos Flacci dicta recolere, qui monet, quid periculi uox praecipitata possit incurere' Augustin. ep. VII t. II p. 32: 'nullum unquam uerbum, quod reuocare uellet, emisit' 72 'non — ulla' Hildebertus moral. philos. p. 989

VARIA LECTIO.

65 sq. qui crediderit te fautor, utroque *Doederlinus* 65 studio suo (sic) *Pph.* 67 Protinus Ω'' ζ'' *Pph.* *Porph.* protenus *Bentl.* ut Ω'' ζ'' *Pph.* et ψ 2 eges tu] es gestu *A* (egestu *a*) 68 Quid, de quoque uiro, et cui dicas, saepe uideto *Bentl.* sepe λ saepe *cott.* uideto] caueto *florileg. Paris.* 8818^a *Vincentius opp. florileg. Nostr.* 69 Percontatorem Ω'' (β' ν g et π) cons. *Pph.* Percuntatorem *r 1 v* (et *Lips.*) *florilegia* garulus *A* λ est] test *v om. flor. Nostr.* 70 αρεψ ψ 71 et uolat emissum semel *Hildebertus* inreuocabile Ω'' ζ'' uu. 72—75 ante u. 36 *transpon. Lehrs.* *suis post u.* 67 *Ribbeckius* 72 ancilla λ *a. ras.* u. 73 *excisus* ε 74 Ne pueri dominus pulchri *E (g) y* [*Reginens.* 5 *codd. Feac*] Ne pueri (puri *Pf.*) domini *Pph.* Ne dominus (dominus *v* domus σ) pueri pulchri *A' γ F λ' ε ζ''* Ne dominus pulchri pueri *d y* 'Fe dominus pulchri pueri *florileg. Nostradam.* carene ε carene *F* karene *y* [*Petropol.*]

qualem commendes etiam atque etiam aspice, ne mox
 incutiant aliena tibi peccata pudorem.
 fallimur et quondam non dignum tradimus: ergo
 quem sua culpa premet, deceptus omitte tueri,
 ut penitus notum, si temptent crimina, serues 80
 tuterisque tuo fidentem praesidio: qui
 dente Theonino cum circumroditur, ecquid
 ad te post paulo uentura pericula sentis?
 nam tua res agitur, paries cum proximus ardet,
 et neglecta solent incendia sumere uires. 85

TESTIMONIA.

76—81 'qualem — praesidio' Hildebertus moral. philos. p. 989
 76 sq. florilegium Paris. 8818^a 79 Cledonius p. 78 K.: 'certus omitte
 tueri' Pompeius comment. p. 280 K.: 'praesens sua culpa ire deceptus
 omittit et ueri' cf. eebasis captiui u. 1047: 'te tua culpa premit'
 82 cf. Hieronym. epist. 57. [II p. 78]: 'canino dente rodere' 84 sq.
 flor. 8818^a Hildeb. moral. phil. p. 989 84 eeb. captiui u. 1088 tractatus
 de duce Ernesto 32. [VII 236 H.] monument. Germaniae Pertz. II
 p. 183 Io. Saresberiensis uita s. Anselmi [V p. 341 ed. Giles.] Ioannes
 Victoriensis VI 11 p. 444 B. Caesarius uita s. Engelberti I 4 p. 298
 Boehmer. Volcmari chronica ed. Boehmer. p. 60 cf. epist. Eugenii papae
 III ad Wibaldum abbatem [apud Marten. uett. scriptt. ampl. coll.
 II 353^c]: 'sicut ait poeta: res tua nunc agitur, paries cum proximus
 ardet' 'paries — ardet' s. Thomas epist. 130 ad Gilbertum [III p. 289
 ed. Giles.] 85 cf. eebasis captiui u. 1086: 'nam neglecta — uires'

VARIA LECTIO.

76 Quilē λ commendas Hildebertus opp. Ω'' ζ'' florilegia
 eciā atque eciā respice floril. 8818^a aspice Ω'' ζ'' florileg. Nostradam.
 77 Incuciant λ Incu uant A 78 quondam Ω'' ζ'' Pph.
 florileg. Nostrad. quendam E 2 (v 1) y dignos florileg. Nostradam.
 79 Quae A' a. corr. premit φ corr. (v) y florileg. Nostradam.
 p̄mit & decept' E 80 Vtpaenit' A At Bentl. opp. Ω'' ζ''
 Pph. flor. Nostr. Hildeb. crimine ψ pr. 81 Tuerisq. A fidens
 est F λ pr. (d) y fidentem cett. ζ'' flor. Nostr. fidentem a fidentes
 Hildeb. fidenter v y Bentl. praesidio A γ φ λ 82 cū supra u. γ
 ecquid γ F ε 2 (v π' σ a d r et β) Pf. flor. Nostrad. equi λ (et
 Fran.) et quid A E ε 1 (g) Pph. ^{ec}quid v 'Ecquid aduerbium est anti-
 quum pro ecce [!]' schol. Γ 83 post (p̄ E) paulo Ω'' ζ'' flor. Nostr.
 paulo post Pf. 84 Nam tua Ω'' ζ'' flor. Nostr. Io. Saresb. iam
 tua v y nam iam tua Hildeb. tunc tua Io. Victoriensis Volcmarus
 tum tua Caesarius 85 neglecta A 1 neglecta A 2 cett. ζ'' floril.
 Nostr. uu. 86—88 post u. 95 pon. Doederl.

dulcis inexpertis cultura potentis amici;
 expertus metuet. tu, dum tua nauis in *altost,
 hoc age, ne mutata retrorsum te ferat aura.
 oderunt hilarem tristes tristemque iocosi,
 sedatum celeres, agilem *nauomque remissi,

90

91 † potores bibuli media de nocte Falerni

TESTIMONIA.

86—92 'dulcis — pocula' Hildebertus moral. philos. p. 989 87
 —89 florilegium Paris. 8818^a 87 sq. cf. ecbasis captiui u. 1047 sq.:
 'tu dum — te nehat aura' 89 sq. 'Oderunt ylaem tristes tristem-
 que iocosi Sedatum seleres agilem graiumque remissi' floril. Basil. F.
 IV. 38 89 cf. ecbasis captiui u. 992: 'oderunt hilarem moesti tristem-
 que iocosi' et cf. Wernherus de Elmendorf. [Hauptii antiqu. Germ. ann.
 III p. 311] uu. 983—987 91 sq. florilegium Paris. 8818^a

VARIA LECTIO.

86 inexpertis Ω''ζ'' flor. Nostr. inexperti Pph.' amici. /// ·s· ÷
 (= scilicet est) φ 87 metuet E F λ' ε ζ' Hildebertus metuit A' γ ψ
 corr. (β' σ g v 2 uar.) flor. Nostr. Vincentius est Ω''ζ'' Pph.' flor.
 Nostr. om. y [Mellie. Regin.] 88 utrum Iluc an Hoc ε pr. habue-
 rit, non liquet age] caue Hildebertus opp. florileg. Nostrad.
 motata E aura Ω''ζ'' florileg. Nostradam. unda y post h. u.
 Vincentius inseruit u. I 17, 36 opp. florileg. Nostr. uu. 89—95
 ante u. 67 pon. Doederl. 89—92 del. Lehrs. 89 hylares Vin-
 centius 90 agiles Vincentius nauumque E γ F ε ζ'' ·nauūq; φ λ
 manuumq. A a. ras. (r) gnauumque v florileg. Nostradam. 91 sq.
 bibuli — oderunt del. Pottierus in g pr. uu. 89. 90. 92 sic or-
 dinati erant: 90. 92. 89; corr. ut uidetur cad. manu additis litteris
 b a u. 91 omis. Ω''ζ''; exhibent a prima manu tantummodo
 σ y Parisinus 8216 Petropol. Valent. florilegia Nostradamense et
 Parisinum 8818^a laudat hunc uersum ut Horatianum Nestor Noua-
 riensis s. u. tepor; item habent h. u. Hildebertus et Vincentius;
 recentiores manus addid. eum in γ ψ (l r et Lips.) de v inter aucto-
 res non constat utrum a 1. an a 2. manu additus sit; in A' E φ λ ε
 (β' v d g et π) ne ab altera quidem manu extat. schol. Γ tacent.
 post u. 92 add. y [Montep. 2]. Porphyr.: 'oderunt porrecta n. (m. Pph.
 om. Pf.)] hic ostendit quid sit leuis aura h. e. parua causa cur quis non
 ametur. pocula recusantem (res autem Porph. autem Porf.) non amant,
 etiam si tu malam ualetudinem ostendas ad excusationem non bibendi'.
 'uereor equidem, inquit Bentleyus, 'ne interpolatoris liberalitati hic uer-
 isculus debeatur' cf. quam ad epist. I 2, 57 memorauimus florilegiorum
 interpolationem 91 potores liquidi media de luce Falerni recepit Bent-
 lecius bibuli] liquidi y [codd. Fabricii] uetuli Horkelius Bibuli Rosel-

oderunt porrecta negantem pocula, quamuis 92
 nocturnos iures te formidare tepores.
 deme supercilio nubem: plerumque modestus
 occupat obscuri speciem, taciturnus acerbi. 95
 inter cuncta leges et percontabere doctos,
 qua ratione queas traducere leniter *aenomi:
 num te semper inops agitet uexetque cupido,
 num pauor et rerum mediocriter utilium spes,
 uirtutem doctrina paret naturane donet, 100
 quid minuat curas, quid te tibi reddat amicum,
 quid pure tranquillet, honos an dulce lucellum
 an secretum iter et fallentis semita uitae.
 me quotiens reficit gelidus Digentia *rius,
 quem Mandela bibit, rugosus frigore pagus, 105
 quid sentire putas? quid credis, amice, precari?
 sit mihi quod nunc est, etiam minus, ut mihi uiuam

TESTIMONIA.

uu. 94—103 florileg. Nostradam. 94 sq. Hildebertus moral. philos. p. 989 94 cf. Ausonius prolog. ed. 7 u. 2: 'pone superciliū' 96 Priscianus instit. XVIII 4, 50 97 cf. Vergil. cul. 97: 'securam placido traducit pectore uitam' 98 Hildebertus moral. philos. p. 989 Ioannes Saresberiensis polierat. III 9 102 cf. Phaedr. III prol. 26: 'dulce . . . lucrum' 106 sq. florileg. Nostrad.

VARIA LECTIO.

lus nocte] luce *y* [Regin. 2 corr.] opp. florilegia falēni γ (2) phalerni florilegia Vincentius 92 negantem porrecta ε (d) 93 uapores ε 1 *y* [Valent.] tepores ε 2 cett." ξ " (et omn. codd. Cruquii) cf. serm. I 4, 29 sq.: 'hic mutat merces surgente a sole ad eum quo uespertina tepet regio' 95 obscuri Ω " flor. Nostr. spetiē *A* γ 96 percontabere Ω " Prisc. flor. Nostr. doctus ψ 97 rationes *A* aeuum Ω " uu. 98 sq. post u. 103 pon. Hitzigius opp. florileg. Nostr. 98 Num Ω " ξ " (et 4 Bland.) Non γ uar. ψ 2 λ 2 (*r v* et π 2) *y* Hildebertus Ne ω Bentl. flor. Nostr. senp λ 1 inobs ψ pr. (π' v) flor. Nostr. inops cett." ξ ' Pph.' 99 Nam γ Num cett." ξ " (et 4 Bland.) Non ψ 2 λ 2 (v) Ne ω Bentl. Neu flor. Nostr. 100 doctrina] omis. *A* paret v natura ne *A* 102 honos] on' *E* 104 quociens λ (*g v* et Fran.) quotiens cett.' ξ ' Pph. digencia λ dicentia Pph.' riuus Ω " ξ " 105 Quē *A* Quā λ rogosus γ 106 Quod γ Quid cett." ξ " Pph.' florileg. Nostradam. putas *A' E* γ *F* λ' ξ " Pph.' florileg. Nostradam. putes ε 107 quid ε 1, corr. ε 2 qū *E*

quod superest aeni, siquid superesse uolunt di;
 sit bona librorum et prouisae frugis in annum
 copia, neu fluitem dubiae spe pendulus horae. 110
 sed satis est orare Iouem, qui donat et aufert:
 det uitam, det opes; *aecum mi animum ipse parabo.

TESTIMONIA.

109 sq. florileg. Nostradam. cf. Ioannes Saresberiensis epist. 188: 'est bona librorum Domino propitio et prouisae frugis in annum copia. caetera Dominus ministrabit' 111 sq 'satis orare Iouem — parabo' Ioannes Saresberiensis polycrat. III 9 112 'det uitam — opes.' ecbasis captiui u. 822 cf. Ouid. trist. V 11, 15: 'nec uitam nec opes nec ius mihi cuius ademit' ex Ponto II 1, 53: 'di tibi dent annos! a te nam cetera sumes'

VARIA LECTIO.

etiam] & uī λ ut mihi A' E γ ψ corr. (σ g r et Lips.) Porph.
^{† ut}
 (interpr.: 'dummodo uiuam') floril. Nostradam. & michi v et mihi
 F λ' ε A 2 (β' ut uid. v d et π 4 Bland.) 108 cui ε dii A' F λ'
 (β' d g v) di E γ ε (v π' σ r 1 ut uid.) 109 sit] Spes E pro-
 uisae λ frugis ε 110 neu] ue y [β pr. Montepessul. pr. Re-
 gimens.] Pph.' Porph. (cons. Porf.) schol. Γ in interpretatione neu
 Ω'' ε' (et Fran. omn. Bland.) florileg. Nostradam. flu//e//dubies pe
 A (recte a) dubie λ dubia Pph.' hore λ flor. Nostr. ore A (^hore a)
 anrae y [cod. Mart. apud Cruquium] opp. schol. Γ 111 Set γ
^{† Sed}
 S, E Sed cett.'' ε'' (et omn. Bland.) Pph.' hec v quod quidem ex Porph.
 schol. Γ inepsit qui E γ F corr. ε A 2 λ' 2 (β' v σ g r v et π 2 Lips.)
 Ioannes Sarsber. quae A' ψ pr. λ' 1 γ uar. (et π 1) que d qua φ pr.
 donat A' E γ λ' 2 (β' v σ r v et π uar. Lips.) Ioannes Saresber.
 donet g ponat y [π 1 unde nescio an lectionem codd. F λ' ε ortam
 esse putaueris] ponit F λ' 1 ε (d et π 2 omn. Bland.) 'haec a Ioue, in-
 quit, petam, quae ipse mihi praestare non possum, ceterum (cf: Porf.)
 ut aequum animum geram, in mea magis est potestate' Porph.' cons.
 schol. Γ 112 Ded A animum mihi ego ipse parabo y [cod. col-
 legii Trinitatis] Ioannes Saresberiensis aequum (equum Fran.) mi
 animum ψ ε corr. E p. ras. φ p. ras. (σ l p. ras. r corr. aut 2 et β 1
 Fran. p. ras.) y [Barc. Mellic. Nostradam. Par. 7976] aequum mihi
 (michi v) animum E a. ras. φ a. ras. λ' ε pr. ε' quum mihi animū A
 mihi equum animū γ equū m', om. animum g ^{p mihi} mihi E ^{p mihi} mihi ^{p mi} r mi
 y [Montepessulan.]

XVIII

Prisco si credis, Maecenas docte, Cratino,
 nulla placere diu nec uiuere carmina possunt,
 quae scribuntur aquae potoribus. ut male sanos
 adscripsit Liber Satyris Faunisque poetas,
 uina fere dulces oluerunt mane Camenae. 5
 laudibus arguitur uini uinosus Homerus;
 Ennius ipse pater numquam nisi potus ad arma
 prosiluit dicenda. 'forum putealque Libonis
 mandabo siccis, adimam cantare seueris'
 hoc simul edixi, non cessauere poetac 10
 nocturno certare mero, putere diurno.
 quid? siquis *uoltu toruo ferus et pede nudo

TESTIMONIA.

I 19. 3 sq. 'ut — poetas' Seruius ad eclog. 7, 25 mythographus tertius tractat. 12, 4 p. 245 Bode. 5 Priscianus instit. VIII 10, 53
 6 Ioannes Saresberiensis polierat. VIII 10 7 sq. Ioannes Saresberiensis epist. 85: 'teste illo ueteri amico meo, qui numquam nisi potus ad artes prosiluit' 7 cf. Serenus Sammonicus u. 713: 'Ennius ipse pater dum pocula siccata iniqua' 8 sq. 'forum — seueris' floril. Nostrad. 11 cf. Ioannes Saresberiensis metalog. prolog. lib. I: 'nocturno putere mero, putere diurno' 12—14 florileg. Nostradam.

VARIA LECTIO.

I 19. ADMECENATEM *a*, AD MECENATEM *A E γ F λ ε* (*d r v* et *Fran. Lips.*) 1 maecenas *ε* (*v a*) *Pph.' Porph.'* maecenas *A γ* maecenas *cell.'* catrino *A pr.* (*l pr.*) 3 aquae *λ* potoribus *E corr.* *F λ' ε ζ'* potioribus *A E pr.* *γ a. ras. γ uar.* (*π' a 2 uar.*) *santis A pr.*
 4 Adscripsit *A' E F λ' ε ζ'* (*et β*) *Pph.' Seruius* Asscripsit *γ y* Adscribit *r 1* Ascribit *v* 'addidit' *schol. Γ* satiris² *A* satiris *γ* post poetas punctum pon. *Bentl.* 5 Vina ferę, *uar.* Vini ferę *ψ* Vinaferere *φ* Uinā ferę *l* Vinifere *y* [*Petropol.*] dulce soluerunt *A' 1 γ 1* dulcis oluerunt *ε* (*v d corr.*; *dulci solueř π*) dulces oluerunt *cell.' cons.*
Pph.' camenae *A' E γ F λ ε* u. 6 *del. Hitzigius* 6 uinosus *E*
 7 Ennius *E* nunq *E* (*v*) 8 dicendo *A 1* 10 edixi *E 1 F λ 1 ε γ uar.* *ζ'* (*et π 1*) *gloss. Γ Bentl.* edixit *A' γ φ corr.* *E 2 λ 2* (*g corr. l r v et Lips.*) edixit *y* [*1 cod. Feae ab alt. m.*] *Dan. Heinsius* edixi et *Lehrsius* 'hoc simul edixi, non cessauere poetae] statim ut hoc, inquit, omnibus dixisse uti stulti sunt heropam' *Pph.' Porph.' praefendum* edixi *cf. uu. 17. 18* cessauerę *φ* 11 p&ere *E 1*
 12 Quod si *y opp. Pph.' Porph.' flor. Nostr.* uultu *Ω'' ζ'' Pph.' florileg. Nostradam.*

exiguæque togæ simulet textore Catonem,
 uirtutemne repraesentet moresque Catonis?
 rupit Iarbitam Timagenis aemula lingua,
 dum studet urbanus tenditque disertus haberi.
 decipit exemplar uitii imitabile: quodsi
 pallerem casu, liberent exangue cuminum.

15

TESTIMONIA.

13 cf. mythogr. II 223 p. 149 Bod.; 'Iarbita natione Maurus fuit. qui quum Timagenem philosophum docte declamantem incassum imitari conaretur, inuidia quodam modo disruptus traditur' 17 sq. florileg. Nostradam. 'quodsi — cuminum' schol. Pers. 5, 55

VARIA LECTIO.

13 Exiguæque toga simul et textore flor. Nostr. con. Cruqu.

Exiguæ, omissio que ε (*d pr.* et β 1) *Pph.* textore *A' E γ ε 2* § *Pf.* *Porph.* ex ore uel exore *F λ' ε 1 ut uid.* (π' et β 1) *d parum liquet textuque y* [1 *Bland. corr.*] tesquore *y* [*codd. (ficti?) apud Muretum*] *Muretus* textore λ *corr.* (et *Lips.* 2) *y t. Pph.* catonem *A* 14 repræsentet γ p̄sentet π' catinus ε 1 *ut uid.* 15 iarbitam *y* [*Barc. Montep.*]

schol. r //iarbitam *d iarbytham A corr.* (π') yarbytham *F λ' larbi//thā E iarbuchā E 1 ut uid.* tarbitham γ tarbytham *A' iarbithrā ε iarbitam v* (et *Fran.*); cf. 'Maurus Iarba' *Ouid. fast.* III 552 timagenis *F λ' (v π' a v) Porph. schol. I' tymagenis σ d g timagenes A timaginis E* (et β) tymaginis ε (et *Fran.*) emula ε lingua *A γ F λ' ε E 2 (β' v π' σ a corr. d g r 2 v) cena E 1 y* [*Nostrad. uar.*; cena *Fran.* 2 *uar.*], receperunt *Sanadonus et Stallbaumius*; gena γ *uar. superscr. (a pr. r 2 uar.) y* [*Barcinon.* 2 *uar.*] lingue r 1 [°lingua, alias coena? 2 *Bland.*] °exemplum stulti imitatoris interposuit. nam hic Barbutha Maurus regione, nomine fuit Codrus (cordus *codd.*), qui dum Timagenem imitatur post conuiuium et inter pocula declamantem, propter insolentiam faciendi quod conabatur ipse disruptus est. Timagenes enim multos conabatur adhibere socios (solitos *Porph.*) et cenæ et declamationi suæ, dumque ab his multum laudatur ad imitationem sui pronocasse Barbuthan (hyarbitan *Porf.*), qui se et stomacho subrupit, dum Timagenem et dicendo et pascendo amicos conatur æquare? *Porphyr.* 'Iarbita Maurus fuit qui cum Timagenem philosophum post conuiuium et inter pocula declamantem uellet imitari et non posset, inuidia quodam modo disruptus est' *schol. I' 16 tend&q, E tendit, om. que l* disertus γ 17 exemplum *Pph. opp. Porph. florileg. Nostradam.* uiciis λ quodsi] *q̄si E 2 in ras.* quodsi uel quod si *cett.*'' § *Pph. florileg. Nostrad.* quid si *y Glareanus* prob! si *Sanadonus* nec si *Porph.* 18 Palleret ε Pallerent *a corr. r 1* (et β 1)

o imitatores, seruom pecus, ut mihi saepe
 bitem, saepe iocum uestri mouere tumultus! 20
 libera per uacuum posui uestigia princeps,
 non aliena meo pressi pede: qui sibi fidet,
 dux reget examen. Parios ego primus iambos
 ostendi Latio, numeros animosque secutus
 Archilochi, non res et agentia uerba Lycamben. 25
 ac ne me foliis ideo breuioribus ornes,
 quod timui mutare modos et carminis artem:
 temperat Archilochi musam pede mascula Sappho,
 temperat Alcaeus, sed rebus et ordine dispar,

TESTIMONIA.

19—23 °O — mihi iocum — examen' flor. Nostr. 19 °o — pecus'
 Ratherius phrenes. prooem. 5 p. 222 Ball.; Lucan. VI 152: 'o famuli tur-
 pes, seruom pecus, absque cruore!' ecbasis captiui 1029: 'accubet
 et reliquum seruom pecus ad comedendum' 20 cf. Iuuenal. 15, 15 sq.:
 'bitem aut risum fortasse quibusdam mouerat' 28 cf. Ausonius Cup-
 id. cruci adfix. u. 25: 'mascula Lesbiacis Sappho peritura sagittis'

VARIA LECTIO.

Pph.' Pallerem cett." § (et *Fran. Lips.*; Palle^{rem}//// π) *Porph.*' schol. Γ
 flor. *Nostr. sch. Pers.* casu] om. d 1 exangue A' E γ ε §" schol.
Pers. exsangue F λ' (σ g) *Porph.*' florileg. *Nostradam.* exangue v
 19 O litiitores A (a recte) seruō^v y [π] seruom Ω" §' floril.
Nostradam. sepe E u. 20 omis. l 1 add. l 2 20 Uilem A'
 (v 1 aut pr.) y bile ε sepe E λ (l 2) ε locū A (locū E, non a)
 22 fidet A' E γ φ corr. (v π' g r et V) *Pph.*' *Porf.* fidit F λ' ε (β' σ
 † d&
 d et 3 *Bland.*) florileg. *Nostradam.* fidit v; *Porph.*' loco corrupto:
 'praecedere, inquit, solus audet, qui recte sibi confidet (confidit
Porph.), habetque alios pro ea mihi regem apium (appium *Porph.*)
 sequentibus' 23 reget A' E γ F λ' (v π' σ g r et β V) regit ε (d et
 † get
Fran. 3 *Bland.*) flor. *Nostr.* regit v axamen γ patrios F λ' 1 (π'
 r 2 uar.) opp. *Pph.*' *Porph.*' 24 sequutus v y 25 agencia λ a//gentia
 E ag : : tia A lycamben E (v r et *Lips.*) licamben γ ε (σ d; cons.
 β') lycamben F λ' (a) licauben A u. 26 om. y [*Valent.* 1] 26 Ac
 me ne foliis *Pph.*' opp. Ω" §" *Porph.*' At ne me foliis ω 27 Quo
 λ pr. aut 1 motare E Inutare l 1 uu. 28. 29 inuerso ordine
 y [*Lips. pr.*] u. 28 am. y [β 1] m : : scula ε sappho A' γ F ε
 (π' d l) sapho E λ §' u. 29 om. y [*Fran.* 1] alceus E λ alcheus
 A' alcheus γ recte F ε (l) *Pph.*'

nec socerum quaerit, quem uersibus oplinat atris, 30
 nec sponsae laqueum famoso carmine nectit.
 hunc ego, non alio dictum prius ore, Latinus
 uolgauī fidicen; iuuat inmemorata ferentem
 ingenuis oculisque legi manibusque teneri.
 scire uelis, mea cur ingratus opuscula lector 35
 laudet ametque domi, premat extra limen iniqus?
 non ego uentosae plebis suffragia uenor
 inpensis cenarum et tritae munere uestis;
 non ego nobilium scriptorum auditor et ultor
 grammaticas ambire tribus et pulpita dignor: 40
 hinc illae lacrimae. 'spissis indigna theatris

TESTIMONIA.

30 cf. Ausonius epist. 7 uu. 53 sq. p. 248 Bipont.: 'aut cunctis pariter uersibus oblinat fuluam lacticolor spongia saepiam'

33—38 'Iuuat — uestis' florileg. Nostradam. 38 imit. Pers. 1, 53 (quod iam uidit schol. I): 'scis comitem horridulum trita donare lacerna' 39 sq. huc respexisse luenaem 1, 1 sqq.: 'semper ego auditor tantum e. q. s.' iam uidit gloss. I'

VARIA LECTIO.

30 nec] Et *Pph.* querit *A* λ oplinat *A'* oblinat *E* γ λ' 2 (β' σ *g r* corr. *v et Lips.* 1 aut *pr.*) optinet *F* λ' 1 (*v* 1 *a* 2 *d et π* 1) obtinet ε oblinet *v* 2 *r pr.* ut uid. (et *Lips.* corr.) 31 laqueū *F* famose γ, recte γ 1 32 Nunc λ 1 hinc *Horkclius* non] n̄c *E* alio *E* prius] melos *Horkclius* latinus *A' E* γ *F* ε ζ' (et *Fran.* 4 *Bland.*) latinis λ' (*v* σ et β) latinis *v* 33 *Vulgauī* ε (*d*) *Vulgauī* *A* γ *F* λ' ε (*π' g* ut uid. *r* 1) (*ψ* in marg. *p* uulgauī) *Vulgauī* *E* ζ fidicē *E* inmemorata Ω'' *Pph.* florileg. Nostradam. 34 *Ingenuis* Ω'' ζ' *Pph.* (et 4 *Bland.*) flor. Nostr. cons. *r* *Ingeniis* β' *v* *y* manus, om. que ε (*g* 1) 35 *Scire* *A* ignarus *A* 1, ingratus *A* 2 opuscula *A* 36 ex' l'im̄ ε iniq' *y* [*Paris.* 8216 *Valent.*] iniquus Ω'' ζ'' flor. Nostr. iniquus? *interpung. Doederlinus* uu. 38—40 om. *y* [*Valent.* 1] 38 *Inpensis* Ω'' floril. Nostr. caenarum *F* ε munere γ 39 auditor Ω'' ζ' auditor *g* (et π) adiutor *v* 2 in ras. *d* *y* [*Barcinon. Fran. uar. Gronou. Reginens.* 1; 'auditor, alias adiutor' 2 *Bland.*] *Weichertus*; sed, quod ne gloss. I' quidem fugit, iam *Iuuenalis* huc respexisse uidetur illo loco quem supra laudauimus ultor Ω'' ζ'' (et omn. codd. *Cruquii*) actor *y* [*cod. Canteri* (?)] altor *Vossius filius impr. Bentl.* 40 *Gramaticas* ψ ε ambire] audire *A* 2 *uar. y* 41 ille *A* theatris *F* teatris λ

scripta pudet recitare et nugis addere pondus'
 si dixi, 'rides' ait 'et Iouis auribus ista
 seruas: fidis enim manare poetica mella
 te solum, tibi pulcher.' ad haec ego naribus uti 45
 formido et, luctantis acuto ne secer ungui,
 'displicet iste locus' clamo et diludia posco.
 ludus enim genuit trepidum certamen et iram,
 ira truces inimicitias et funebre bellum.

XX

Vortunnum lanumque, liber, spectare uideris,
 scilicet ut prostes Sosiorum pumice mundus.

TESTIMONIA.

43. 45 cf. Persius 1, 40 sq.: '... 'rides' ait 'et nimis uncis
 naribus indulges' 45 sq. 'ad haec — ungui' Prisc. VII 13, 69
 47 glossarium Mai [classic. auct. VIII p. 177 et p. 303] 48 sq. flori-
 leg. Nostr. Hildeb. moral. philos. p. 982 post Iuuen. 8, 165 sq.: 'breue
 sit, quod turpiter andes; quaedam cum prima resecantur crimina barba';
 Ioannes Victoriensis V 10 p. 415 B. 49 Sernius ad Aen. VIII 702

VARIA LECTIO.

42 putet ε 43 rides] *add.* A 2 in lacuna (recte a) /// rīes E
 rīdes γ 44 manere γ 45 hec λ uu. 46. 47 desunt ε
 46 et] *om.* λ' (d) *opp.* Pph.' ungui Ω'' ζ'' Pph.' Priscianus un-
 gue y 47 iste E γ (β' σ a r et Lips.) Pph.' ille F λ' (v d g v et π)
glossarium Mai duobus locis, omis. A; cf. apparatus art. poet. 376
 48 strepidū λ tepidum florileg. Nostradam. POST V. 48
 DEFICIT v VSQVE AD II 2, 65: perūt enim quaternio 'XV'; Ω''
 = A' (A a) E γ F λ' (λ l) ε; ζ'' = aut omn. codd. β' (β Fran.)
 π' (π Lips.) σ d g r v (a l) aut horum codd. ea pars ex quibus non
 aliae lectiones notantur; ζ = aut omn. codd. σ d g r v (a l) aut ho-
 rum codd. ea pars ex quibus non aliae lectiones notantur
 49 inimicitias ε inimitias ψ λ

I 20. AD LIBRVM SVVM (UERSUUM v) A' γ F λ ε (d r v et
 Fran. cons. Lips.); r *add.*: LOQUITUR TĀQUĀ AD PUERŪ PRO-
 STATURŪ) 1 Vortunnum F λ' ε (β') y Porph. cons. Pph. Vertunnum
 A' E ζ' Pf. Vertunnum γ Uortunnum v ^{† uer} cf. *inscr. Gruter. p. XCVI 3:*
 VORTVMNVS iāññq. λ 2 ut] *omis.* E 1 prostes] p̄stes l 1

odisti clavis et grata sigilla pudico,
 paucis ostendi gemis et communia laudas,
 non ita nutritus. fuge quo descendere gestis: 5
 non erit emisso reditus tibi. 'quid miser egi?
 quid uolui?' dices, ubi quid te laeserit et scis
 in breue te cogi, cum plenus languet amator.
 quodsi non odio peccantis desipit augur,
 carus eris Romae, donec te deserat aetas; 10
 contractatus ubi manibus sordescere uolgi
 coeperis, aut lineas pasces taciturnus inertis,
 aut fugies Vticam aut uinctus mitteris Ilerdam.

TESTIMONIA.

I 20. 12 imit. Martial. VI 60, 7 sq.: 'quam multi tineas pascunt blattasque diserti, et redimunt soli carmina docta coci' 13 schol. Pers. 1, 43: 'per scombros ergo significat salsamentarios, per tus pigmentarios. hoc et Horatius in lib. I epist. dicit: aut fugies Vticam aut uinctus (nunc tus cod.) mitteris Ilerdam' cf. ecbasis captiui u. 1118: 'et famuli nequam uincti mittantur Ilerdam'

VARIA LECTIO.

Ω'' = A' (A a) E γ F λ' (λ l) ε; ζ'' = aut omn. codd. β' (β Fran.) π' (π Lips.) σ d g r v (a l) aut horum codd. ea pars ex quibus non aliae lectiones notantur; ζ = aut omn. codd. σ d g r v (a l) aut horum codd. ea pars ex quibus non aliae lectiones notantur
 sossiorum ε mundus A' E γ ε ζ'' Pph.' nudus F λ' (v) in F (l [2 ?]) superser. † mundus; purus y cf. Ouid. trist. III 1, 13 sq.: 'quod neque sum cedro flavus nec pumice leuis, erubui domino cultior esse meo' 3 clavis A' E γ (g et π) claves F λ' ε ζ' Pph.' 4 gemmis γ laudes λ' 5 quo] quod A γ (quodescendere a) discedere y [1 cod. Feae Nostr. uar.] ω descendere etiam omn. codd. Cruquii 6 reditus E tibi omis. A pr. egi! interpung. Doederlinus, idem u. 7: uolui! 7 ubi quid Ω'' ζ'' prob. Benll. ubi quis A 2 uar. (l 2 v) y [Basil. I Sorbonens. 2 Valent. Zurich.] ubi qui g leserit A E 8 cum plenus Ω'' ζ'' plenus cum y Benll. 9 despicit ε 10 Karus v y [Basil. I Montepessul. fol. 3^v] erit λ pr. rome λ deserat A' E γ F λ ζ'' (et l corr.) schol. I' deserit ε (l pr.) Benll. deseret σ v y deteret Franckeus 11 Contractatus l 1 y [Barcimon. Valentian.] Contractus y 1 [Parisin. 8214] Contretal' (ortumne ex Contractatus — Contractatus?) A Contractatus cell. ζ' (et β l 2) contractare apud Lucretium aliosque volgi g ut uid. uulgi Ω'' ζ'' (uulgi Fran.) 12 Coeperis A' timias E pasces E inertis A' γ ε (d) y [π Bamberg. Gron. Mell.] inertes F λ' ζ' inertes E 13 fugias λ pr. uinctus

ridebit monitor non exauditus ut ille,
 qui male parentem in rupis protrusit asellum 15
 iratus: quis enim inuitum seruare laboret?
 hoc quoque te manet, ut pueros elementa docentem
 occupet extremis in uicis balba senectus.
 cum tibi sol tepidus pluris admouerit auris,
 me libertino natum patre et in tenui re 20
 maiores pinnas nido extendisse loqueris,
 ut quantum generi demas, uirtutibus addas;
 me primis urbis belli placuisse domique:
 corporis exigui, praecanum, solibus aptum,
 irasci celerem, tamen ut placabilis essem. 25
 forte meum siquis te percontabitur *aeuom:

TESTIMONIA.

16 'Quis enim — laboret' florileg. Nostradam. 17 cf. Iuuenalis 7, 225 sqq.: 'totidem olfecisse lucernas, quot stabant pueri, cum totus decolor esset Flaccus et haereret nigro fuligo Maroni' 19 Priscianus instit. VII 17, 86 21 Porph.' ad epist. II 2, 50: 'maiores pinnas nido (nidos codd.)' 22 florileg. Nostradam. 25 cf. Anson. ed. 2, 35 init. hexametri: 'irasci promptus, . . .'

VARIA LECTIO.

Ω' ζ' (et β codd. Bland.) unctus λ uar. ω^v nictus l cf. epist. II 1, 268 sq. uictus r 1 (et Fran. codd. Bland. uar.) mitterit^s A
 15 rupis y [Sorbonens.] rupes Ω'' ζ'' protrudit E 1 (et 1 Bland.) y protrusit cett.'' ζ'' (et 3 Bland.) protusit r 1 (et Lips. pr.)
 u. 16 in suspicionem uoeat A. Nauckius opp. florileg. Nostradam.
 uu. 17. 18 excisi ε 18 balba E (bella β) balba cett.'' ζ' Pph.' Porph.' alba y post h. u. complures exeidisse suspicatur Meinckius, uerum conexum uersuum sequentium cum antecedentibus recte interpretatus est Porph.' 19 pluris A' E γ ε ζ' (et π) y Priscianus plures F λ' (β' σ v) auris a 1 aut pr. (et π) aures E aures cett.'' ζ' Priscianus annos y [Sorbonens., superscr. aures] superscr. in A φ y [Montepessul. Valent.] auras codd. aliquot Prisciani 21 Maiores E γ F λ' (β' σ a g v) Porph.' ad epist. II 2 Maiores A Maioris ε (π' d r 1 aut pr.) pinnas A 1 E γ y [π Mell. Par. 7976. 8214] Porph.' ad II 2 pennas F λ' ε A 2 ζ' 23 quātū λ 24 praeconem dotibus aptum
 Hamacherus praecanum solibus v solis amicum Meinckius sodibus aptum Holderus opp. Pph.' Porph.'; 'aprici' appelluntur senes Pers. 5, 179 25 elerem λ 26 percontabitur Ω'' eū ε aeuom cett.''

me quater undenos sciat inpleuisse Decembris,
conlegam Lepidum quo duxit Lollius anno.

TESTIMONIA.

27 Priscianus VII 17, 85

VARIA LECTIO.

27 inpleuisse *A* inpleuisse *cell.* 'ς'' decembris *A'* γ ε (*d g*) *y*
Priscianus decembres *E F λ' ς''* 28 Conlegam *A'* Collectam ε Col-
legam *cell.* 'ς'' *Pph.* (CONLEGA *monum. Ancyran.*) quod γ ε *a.*
ras. opp. Pph. dixit *Doeringius opp. Pph. Porph.* lollius ε
sollius *A* lollius *cell.* 'ς'' *Pph. Porph.*

Q · HORT̄ · FLACCI · EPIGOLAR̄V̄ LIB · I · // & P̄LICIT · INCIPIT LIBER
SECYNDVS : *a cons. γ (et Fran.)* Q̄ ORATI FLACCII EPIGOLAR̄V̄ LIBER · I ·
EXPLIC̄ · (*sic*) || INCIPĪ LIB · II · LEGE FELITIT̄ : *E* Q · HORATHI · F ·
EPIGOLAR̄V̄ LIB · I · EXPĪ · || INCIPIT · II · AD CAESAREM · *F* Q · HORATHI ·
FLACCII EPISTOLARUM · LIB · I · || EXPLICIT · INCIPIT AD CESAREM
AVGVSTAM · λ HORATHI FLACCI EPISTOLARUM · LIB · I · EXPLIC̄ · || INCIPĪ II ·
AD CAESAREM AVGVSTVM · ε *cons. σ d r v* EXPLICIT LIBER PRIMVS
EPIGOLAR̄V̄ || Q · HORATHI FLACCII *A* (*2 ut uid.*) *sine titulo A 1 ut uide-*
tur (g l 1)

Q. HORATI FLACCI
E P I S T V L A R V M

LIBER SECVNDVS

I

Cum tot sustineas et tanta negotia solus,
res Italas armis tuteris, moribus ornes,

TESTIMONIA.

II 1. INSCR. et uu. 1 sqq. cf. Porph.' ad epist. I 20, 1: '... ex his uersibus et in principio sequentis 'libri' apparet Horatium hoc uolumen quasi nouissimum totius operis habuisse: nam 'secundum epistularum' (episto: Porf.) coactus adiecit' uu. 1—14 florileg. Nostradam. 1—4 Suetonius uita Horati: 'expressitque (sc. Augustus) eclagam cuius initium est: cum — Caesar' 1 cf. Symmachus epist. X 34 ad d. Valent. semper Aug.: 'nouerat horum corporum ministerio tantae urbis onera sustineri' 2 Pseudoacron uolgatus ad c. IIII 14, 43

VARIA LECTIO.

DEFICIT A; Ω' = E γ F λ' ε; ζ'' = aut omn. codd. β' (β Fran.) π' (π Lips.) σ a d g r v (l) aut horum codd. ea pars ex quibus non aliae lectiones notantur; ζ = aut omn. codd. σ a d g r v (l) aut horum codd. ea pars ex quibus non aliae lectiones notantur

II 1. 1 Ccū E sustentens Cuningh. 2 tuteris E tuteris cett. ζ' (et π 2 Lips.) florileg. Nostradam. tuteris l tuearis y[π 1] moribus Ω' ζ'' florileg. Nostradam. moenibus con. Bentleyus; cf. Ouid. met. XV 833 sq.: 'legesque feret iustissimus auctor: exemploque suo mores reget (sc. Augustus)'; Suetonius Aug. c. 27: 'recepit et morum legumque regimen aequae perpetuum, quo iure, quamquam sine cen-

legibus emendes, in publica commoda peccem,
 si longo sermone morer tua tempora, Caesar.
 Romulus et Liber pater et cum Castore Pollux, 5
 post ingentia facta deorum in templa recepti,
 dum terras hominumque colunt genus, aspera bella
 componunt, agros adsignant, oppida condunt,
 plorauere suis non respondere fauorem
 speratum meritis. diram qui contudit Hydram 10

TESTIMONIA.

10 sqq. huc respexisse uideatur Curtius VIII 5: 'ne Herculem quidem et Patrem Liberum prius dicatos deos, quam uicissent secum uiuentium inuidiam' 10 Priscianus instit. VIII 3, 16: 'Horatius in epistularum libro II: speratum — Hydram' cf. Auson. ed. 19, 2: '... contudit Hydram'

VARIA LECTIO.

Ω' = *E γ F λ' ε*: ξ'' = *aut omn. codd. β' (β Fran.) π' (π Lips.) σ a d g r v (l) aut horum codd. ea pars ex quibus non aliae lectiones notantur*; ξ = *aut omn. codd. σ a d g r v (l) aut horum codd. ea pars ex quibus non aliae lectiones notantur*

surae honore, censum tamen populi ter egit' imit. Ouid. trist. II 225 sq. 231—235: 'nunc tibi Pannonia est, nunc Illyris ora domanda, Raetica nunc praebent Thraciaque arma metum . . . denique ut in tanto, quantum non extitit unquam, corpore pars nulla est, quae labet, imperii, urbs quoque te et legum lassat tutela tuarum et morum, similes quos cupis esse tuis. nec tibi contingunt' Hor. c. III 5, 21 sq. III 26, 35 sq. 3 in commoda publica *y* [Gronou.] opp. etiam Pph. florileg. Nostr. 4 demorer ϵ cesar $\lambda \epsilon$ Caesar? interpung. Sanadonus 6 ingencia λ facta $\Omega' \xi''$ Porph. schol. I florileg. Nostradam. fata *y* Bentl.; ad h. l. adludere uidetur Florus II 34: 'ob haec tot facta ingentia dictus imperator perpetuus et pater patriae: tractatum etiam in senatu, an, quia candidisset imperium, Romulus uocaretur; sed sanctius et reuerentius uisum est nomen Augusti, ut scilicet iam tum, dum colit terras, ipso nomine et titulo consecraretur'; Seneca Herc. fur. 445 sq.: 'post tot ingentis uiri memoranda facta' Plinius epist. VIII 24: 'sit apud te honor antiquitati, sit ingentibus factis, sit fabulis quoque' uu. 8 sq. abscesi ϵ 8 Componunt $\gamma \xi'$ (et Fran.) florileg. Nostr. Componunt *E F λ* (Copen: β) adsignant *F λ'* ($\pi' a d r$) adsign. Pph. assignant *E γ* ($\beta' \sigma g v$) Pf. florileg. Nostradam. ADSIGNAUI Augustus ipse in monumento Ancyrano condunt] firmant *y* formant *y* Cuninghamus opp. etiam florileg. Nostradam. post condunt semicolon pon. ω et editiones Bentleianae 10 Speratu ϵ contudit *E corr. ut uid. F λ* ($\beta' \pi' \sigma a l \nu r v$) florileg. Nostradam. contulit *E pr. ut uid. y \epsilon*

notaque fatali portenta labore subegit,
 comperit inuidiam supremo fine domari.
 urit enim fulgore suo qui prae-grauat artis
 infra se positas, extinctus amabitur idem.
 praesenti tibi maturos largimur honores 15
 iurandasque tuom per nomen ponimus aras,
 nil oriturum alias, nil ortum tale fatentes.
 sed tuus hic populus, sapiens et iustus in uno,

TESTIMONIA.

13 sq. Ratherius phrenes. prooem. 9 p. 227 Ioannes Saresberiensis polier. VII 24 cf. Quintilian. instit. orat. X 1: 'atque ille (i. e. Charisius) quidem omnibus eiusdem operis auctoribus abstulit nomen, et fulgore quodam suae claritatis tenebras obduxit . . . dicent haec plenius futura saecula. nunc enim ceterarum fulgore uirtutum laus ista praestringitur' 15 sq. Seru. ad ecl. 1, 7 ad georg. I 24 Pseudoacron uolg. ad c. III 14, 39 cf. schol. Bern. ad ecl. 1, 6: 'alii . . . imperatores post mortem in deos transferuntur, Augustus uero in uita, ut Hor. ait' 16 cf. Willelmus nita s. Thomae [Giles. I 313]: 'iurandasque sum per nomen construit aras' 17 Priscianus instit. X 2, 9 XI 4, 18

VARIA LECTIO.

(d i l i) condidit *g Pf.* cont. *Pph.* hydram *E* ($\pi' a g r$ et β) *Pf.* hidram γ (σ et *Fran.*) ydram *F l* corr. ε (*d v*) florileg. *Nostradam.* idrã *l*; λ pr. non liquet 11 *Totaq.* *E Totaq.*; *y* [*Fran. i*] fatali ε 12 *Comperit E* ε ζ'' florileg. *Nostradam.* *Comperit* $\gamma F l$ supremo *E* ε ($\sigma g l v$ et *Fran.*) suppremo $\gamma \lambda$ (a et $\beta \pi$) flor. *Nostr.* sũmo *F* subpremo *r* sumpmo *d* donari *F i* 13 enim] ait *Ratherius* qui praegr-auat arte, infra se positos *Pearceus* qui praegr-auat, artes *Botheus* praegr-auat uel p̃grauat $\Omega' \zeta''$ pregr-auat *r v* praegr-au& σ pregr-auet flor. *Nostr.* artis *E i* arte ε artes *cett. ' \zeta''* flor. *Nostr.* 14 positos ε positas *cett. ' \zeta''* flor. *Nostr. Io. Sar.* positos *y* [1 cod. *Feae ab alt. m.*] *Fea* 15 *Presenti* $\gamma F l'$ u. 16 *del. Gruppeus* 16 tuv̄ *E tuom E i* ut uid. tuum *cett. ' \zeta''* nomen $\gamma F l' \varepsilon$ ζ'' *Acron uolgatus ad c. III 14, 39 Seruius ad ecl. 1, 7 eiusdemque codd. plerique ut Bernens. 363 Paris. 7959 Valentian. 389 Vatican. 3317 (test. Thilone et Holdero) ad georg. I 24 cons. Willelm. numen E y* [*V Gronou. 2 Sorbonens. uar.*] *Seruii codd. Augiensis duo Leidensis 80 Hageni Bernenses ad georg. I 24 Barthius aduers. 36, 4 Bentl. cf. adnotat. ad u. 6 et uar. lect. c. III 21, 5* haras γ 17 nil ortum *E* ($\beta' \pi' g r v$) nihil ortum $\gamma F l' \varepsilon$ ($\sigma a d$) *Prisciani codd. optimi utrobique* 18 *S; E y* hic $\Omega' \zeta''$ hoc *y* [*cod. collegii Trinit.*] *Bentl.*; sed idem comparat *Terent. hautont. V 1, 2*: 'sed hic adiutor meus et monitor et praemonstrator Chremes'; ex scholiasturum autem interpretationibus eos 'hoc' legisse, quod quidem *Bentleius* existimauit, minime efficitur, 'hic' etiam *Pph.*'

te nostris ducibus, te Grais anteferendo,
 cetera nequaquam simili ratione modoque 20
 aestimat et nisi quae terris semota suisque
 temporibus defuncta uidet, fastidit et odit,
 sic fautor ueterum, ut tabulas peccare uetantis
 quas bis quinque uiri sanxerunt, foedera regum
 uel Gabiis uel cum rigidis aequata Sabinis, 25
 pontificum libros, annosa uolumina uatum
 dicitet Albano Musas in monte locutas.
 si, quia Graecorum sunt antiquissima quaeque
 scripta uel optima, Romani pensantur eadem
 scriptores trutina, non est quod multa loquamur: 30
 nil intra est oleam, nil extra est in nuce duri,
 uenimus ad summum fortunae, pingimus atque

TESTIMONIA.

20—22: 'Vix aliquid populus r: — odit' florileg. Nostradam. 25 cf. Ouid. metam. XIII 797: 'portaue nequiquam rigidis promissa Sabinis' 805 sq.: 'populisque aequata duobus, Romule, iura dabas'

VARIA LECTIO.

u. 19 del. *Gruppeus* 19 grais Ω' ε'' 20 Caetera γ F λ'
 nequaquam ε 21 nisi que λ emota E 1 summota flor. Nostr. 23 ut
 tabulas ε uetantis γ (a) y [π Mellic. Montepess. Par. 8214 Valent.]
 uetantes E F λ' ε ε' 24 Quasuis E pr. sanxerunt E F λ' ε (g v et
 π Fran.) scanxerunt γ sanxerunt σ a d sancserunt r 1 sanserunt y [β]
 saux//erunt y [Lips.] 25 equata E 26 annosa] amissa Pph.
 27 Dicitet ε 1 ? λ' 2 ε 2 in marg. (β' σ a 1 v et π 2) schol. E bis Doctitet
 E Ductitet γ Dicit et F λ' (d) Dicit /// ε Dicit et π' Dicit g Ditet r
 loquutas v 28 Si quia E 1 γ F λ' (σ a d g v et π Fran.) Porph.
 Si qua E p. ras. (l p. ras. et β) y Pph.' Si//qa ε Si//quia r (et Lips.)
 graecorum ψ Pph.' Porph.' grecorum uel ḡcorum γ φ λ' ε ε''
 schol. γ graiorum E (g) y [V Reginens. 2 codd. Torrenti] Bentl.; cf.
 uu. 90. 161 art. poet. 268. 286 anquissima ε uu. 29 sq.
 abscisi ε 29 pensantur Ω' ε'' pensentur g optume Porf. i. t.
 uu. 31 sq. euanuit ε 1 31 Nihil a ^{nil} Non l Nichil β' oleam Ω' ε''
 olea y [1 cod. Feae et 1 Berolin.] Bentl. ex coniectura 'constat in-
 tra oleam et extra (om. Porf.) nucem esse durtiam' Porph. nil
 extra E γ (π' σ d g r v) nihil extra F λ' (a et Fran.) (nichil extra β)
 durum y duri? interpunxit Doederlinus 32 Venimu E 1
 summum Ω' ε'' Pph.' summam y pangimus γ y

psallimus et luctamur Achiuis doctius unctis.
 si meliora dies, ut uina, poemata reddit,
 scire uelim, chartis pretium quotus adroget annus. 35
 scriptor abhinc annos centum qui decidit, inter
 perfectos ueteresque referri debet an inter
 uilis atque nouos? excludat iurgia finis.
 'est uetus atque probus, centum qui perficit annos'.
 quid? qui deperit minor uno mense uel anno, 40
 inter quos referendus erit? ueteresne poetas,
 an quos et praesens et postera respuat aetas?
 'iste quidem ueteres inter ponetur honeste,
 qui uel mense breui uel *totost iunior anno'.
 utor permissio, caudaeque pilos ut equinae 45
 paulatim uello et demo unum, demo etiam unum,

TESTIMONIA.

33 Eutyches II 8 35 glossarium Mai [classic. auct. VIII 496]
 38 'Excludat — finis' florileg. Nostradam.

VARIA LECTIO.

33 Psallimus] *non liquet* ε et Ω' ζ'' *Euty ch.* ac *y* lucta-
 mur] saltamus *Euty ches* doctius] fortius *y* scitius *Euty ches uolgatus*
Fea Meinekius, ceterum *Euty chis codex antiquissimus exhibet a 1. m.*
dictionibus, ab altera citius unctis? interpung. Doederlinus
 35 pretium chartis ω opp. Ω' ζ'' (et V) cartis F λ' πcium λ
 adroget E F λ' ε (β' d) arroget γ (π' σ a r v et β 2) aroget g
 36 decidet γ pr. abhinc Ω' ζ'' (et Fran.) abhinc y [β] adhinc g
recepit Linkerus; sed non est Latinum u. 37 post u. 39 exhibit
y [Petropolit. pr.] 37 :: : ectos ε ueteresque E γ (σ a g r et β)
 ueteresne F λ' ε (d v et π Fran. Lips. 2; ueteres Lips. 1) debe//t E
 38 Vilis E 1 (et π) Vil : : s ε Viles γ F λ' E 2 ζ'' excludat E
γ F λ' ζ'' Pph. gloss. γ flor. Nostr. excludat r excludet ε y 39 per-
 licit E γ F λ' ζ'' prospicit y [*Buslidian.*] perspicit y [*Mellicens.*]; ε
non liquet 40 Quid qui] d et qui in ras. ε 41 poetas] pro-
 bosque *Bentl.* 42 respuat E γ (π' σ a r et β in ras. V) respuet F λ'
 (v et Fran.) y respuit ε (d in ras. g r 2 uar. et 3 *Bland.*) etas λ
 u. 44 del. A. *Nauckius* 44 toto est Ω' ζ'' toto, omisso est, y
 [*Valentian.*] 45 pillos λ aequine E ε 46 Paulatim Ω' ζ''
 demo] omis. E pr., add. supra uersum & demo E etiam E
 γ (β' σ a g r v et Lips. p. ras.) & item F λ' ε (d) *Bentl.* (ἐκὼν ἰτὲ Lips. 1;

dum cadat elusus ratione ruentis acerui,
 qui redit in fastos et uirtutem aestimat annis
 miraturque nihil, nisi quod Libitina sacrauit.
 Ennius, et sapiens et fortis et alter Homerus, 50
 ut critici dicunt, leuiter curare uidetur
 quo promissa cadant et somnia Pythagorea.
 Naeuius in manibus non est et mentibus haeret
 paene recens?, adeo sanctum est uetus omne poema.
 ambigitur quotiens, uter utro sit prior, aufert 55
 Pacuuius docti famam senis, Accius alti,
 dicitur Afraui toga conuenisse Menandro,
 Plautus ad exemplar Siculi properare Epicharmi,

TESTIMONIA.

48—53 cf. Seneca dialog. VI ad Marciam de consolatione 1, 3, 4:
 ‘quamdiu quisquam erit, qui reuerti uelit ad acta maiorum . . . legitur
 floret, in manus hominum, in pectora receptus uetustatem nullam timet’

49 ‘miratur nihil mihi quod libita sacrauit’ Porph. ad u. 28

50 Sigebertus uita Deoderici I c. 17 [Pertz. VI 479]: ‘et alter
 Homerus’ 51 glossarium Mai [classie. auct. VIII 149] 56 cf. Quin-
 tilianus instit. X 1, 97: ‘uirium . . . Accio plus tribuitur, Pacuuium vi-
 deri doctiorem, qui esse docti affectant, uolunt’

VARIA LECTIO.

et idē π): cf. *Pers.* s. 6, 58 sq.: ‘adde etiam unum, unum etiam:
 terrae est iam filius’. iterum γ [Basil. II Louaniensis] u. 47 omis.
 a (et π pr.) 47 cadat *E F λ’ ε* (π’ d g r v et Fran.) *Pph.’ Porph.’*
 calet γ (σ et β) racione ε 48 infastos (in f:) *F λ’ ε* (β’ σ d g) infastos γ
 infastus π’ a r i adfastos *E*, v *fort. ab alt. m.*; adfastos uel ad fastos
 ψ uar. (v) *Pph.’ γ*; ‘qui red. ad fastos] qui per consules annorum
 colligit numerum’ *Pph. Porph.’ cf. Ouid. fast. l 537*: ‘talibus ut dictis
 nostros descendit in annos’ aestimat *E γ λ* 49 libithina λ’
 libitina ψ 52 phitagorea γ pithagorea *E* 53 Naeuius π’ a r
 Ne//uius *E* Neuius *cell.’ ε’ schol. γ* Nenius g Lauius γ [cod. *Cor-*
beianus] non] omis. π’ i nonne nescio quis nunc Douza et]
 non *Cuninghamus* set *Gust. Krügerus* sed *Frenzelius* at *Dacierus*
 m̄tibus ε, t et uirgula ab alt. manu heret *E γ λ’ ε* 54 Pene
 λ ε post recens punctum pon. et codd. et editorum plurimi, inter-
 rogationis signum *Bentleius* 55 quoties γ quotiens *cell.* (π’ σ a
 d r et β) quociens g v (et Fran.) 56 Pacuuius Ω’ ε’’ *Pf. Porf. Pa-*
cuius Pph. Porph. Pacuuius g i accius *E γ ε* (β’ a g v) *Porph.’ actius*
F λ’ ε’ alti γ post u. 56 *Lehrsius* u. 173 ponit 57 Dicitu’ ε

vincere Caecilius grauitate, Terentius arte.
 hos ediscit et hos arto stipata theatro 60
 spectat Roma potens, habet hos numeratque poetas
 ad nostrum tempus Liui scriptoris ab aeuo.
 interdum *uolguus rectum uidet; est ubi peccat.
 si ueteres ita miratur laudatque poetas,
 ut nihil anteferat, nihil illis comparet, errat; 65
 si quaedam nimis antique, si pleraque dure
 dicere credit eos, ignaue multa fatetur,
 et sapit et mecum facit et Ioue iudicat aequo.
 non equidem insector delendaue carmina Liui
 esse reor, memini quae plagosum mili paruo 70
 Orbilium dictare; sed emendata uideri

TESTIMONIA.

59 Donatus ad Terent. hecyr. I 2, 63 63 florileg. Nostradam.

69 sq. 'non — reor' Hepidannus uita s. Wiboradae [actt. SS. Boll. Antw. 1680 t. I p. 293, 2] 70 Suetonius de gramm. et rhet. 9 p. 107 Reiff.: 'fuit autem [Orbilium] naturae acerbae non modo in antisophistas, quos omni occasione lacerauit, sed etiam in discipulos, ut et Horatius significat plagosum eum appellans'

VARIA LECTIO.

59 caecilius *F* ($\pi' u l r$) *Pf.* caecilius *E* $\gamma \lambda \xi'$ cecili//lius ε terentius λ 60 edicit λ *pr.* ediscit *l* ediscet π' arto Ω'
 62 liui γ *E* 2 ($\pi' a g r$) liuii *F* $\lambda' \varepsilon$ ($\beta' d v$) *omis.* *E* 1 leui σ 'Liuium autem dicit Andronicum' *Porph.* 'Liui pro Liuii' *gloss.* *F* euo λ
 63 uolguus $\Omega' \xi''$ *flor. Nostr.* peccat ε peccat *cell.* ξ'' peccet *florileg. Nostradam.* 64 uetere ε 1 poeta γ 1 65 anteserat ε 1 comparet $\Omega' \xi'$ (cōparat *Fran.*) 66 antiquae $\gamma \varphi \varepsilon$ *E* 2 antiqua *E* 1 durae $\lambda \varepsilon$ *E* 2 dura *E* 1 67 credit $\Omega' \xi''$ credat r 1 cedit y [*cod. regiae societatis et quartus Schmidii*] Bentleius
 69 delendaue *E* γ ($\beta' \sigma g$ et *V*) delendaue *F* $\lambda' \varepsilon$ ($\pi' d r v$) *Pf.* Hepidannus (delen//daue *a*, ergo priori lectioni consensisse uideatur *a* 1) crimina *E* *pr.* ε liui *E* 2 ($\sigma g r$ 2 et *Lips. superscr.*) y *Pf. Porf.* Hepidannus liuii *F* $\lambda' \varepsilon$ ($\beta' d v$) leui *E* 1 γ (et π 1) *Porph.* laeui *a r* 1 ut uid. (et *Lips.*) *Bentl. improb. Weichert* *poet. Lat. p. 19.* Laeuius erat aequalis Hortensii atque Ciceronis nec potuit referri inter ueteres poetas. praeterea eius $\xi\rho\omega\tau\omicron\pi\acute{\alpha}\gamma\mu\iota\alpha$ pueris in ludis explicata esse haut uerisimile est. *gloss. F:* 'lyricus fuit'; γ *ad marg.:* 'alias neuī s, uerū ē leui?' 70 que γ 71 utrum sed an set γ *pr. habuerit, non liquet;* s, *E* ε (item *uu. 77. 78. 89*) sed *cell.* ξ'' *Pph.* sede mandata λ

pulchraque et exactis minimum distantia miror.
inter quae uerbum emicuit si forte decorum,
si uersus paulo concinnior unus et alter:

iniuste totum ducit uenditque poema.

75

indignor quicquam reprehendi, non quia crasse
compositum inlepideue putetur, sed quia nuper,
nec ueniam antiquis, sed honorem et praemia posci.
recte necne crocum floresque perambulet Attae
fabula si dubitem, clament periisse pudorem

80

cuncti paene patres, ea cum reprehendere coner,
quae grauis Aesopus, quae doctus Roscius egit:
uel quia nil rectum, nisi quod placuit sibi, ducunt,
uel quia turpe putant parere minoribus, et quae

TESTIMONIA.

76 sq. Hepidannus uita s. Wiboradae l. 1.: 'sed eorum reuerendam
canitiem ab huiusmodi suspicione oportet alienam conspici, quidquam
ab eis reprehendi — nuper' 81 sq. 'ea — egit' Donatus ad Terent.
hecyr. prolog. alt. 49 82 cf. Quintil. inst. XI 3, 111: 'plus autem adfe-
ctus habent lentiora, ideoque Roscius citatior, Aesopus grauior fuit,
quod ille comoedias, hic tragoedias egit' 83—85 florileg. Nostradam.
Hepidannus l. 1.

VARIA LECTIO.

72 minimum Ω' ε'' nimium l uar. y Pf. m. Pph. 73 que γ
(a) decorum E γ (a) y decorum et F λ' ε ε'' cf. epist. I 17, 6. 7. 8

74 concinnior λ (d) 75 Iniustum v y duci :: ε ducit
uenitque y [Reginens. 1] Bentleius ducis uendisque Düntzerus

76 qui :: quam ε quicquam cett. ε'' Pph. qui quā σ qd quā g repre-
hendi Ω' ε'' rependi σ y crassae λ u. 77 omis. ε pr. add.
in marg. ead. m. 77 Conpositum E λ (et β) :: positum ε Com-
positum cett. ε' (et Fran.) inlepideue EF λ' (β' σ a) inlepideq. ε (π' d
g r v illepideque Hepidannus 78 et] ac E (g) et cett. ε''
praemia λ proemia γ posci// π' r 79 necne] ne λ' i (d i) nec F
pr. (β' et π i) perambulet E F λ (r 2) perambulat γ ε ε''; r i non
liqu. atti E i ut uid. 80 clament Ω' ε'' Pph. Porph. schol. Γ
clamat σ clamant v clamant y perisse E i y Pph. 81 pene λ ε
poene γ ea cū rephendere ε respondere coneris Donatus

82 esopus F λ' 83 quod] q̄ E ducunt F λ' ε (σ a d g r v et
Fran. Lips. a. ras.) schol. Γ interpret.: 'putant' florileg. Nostrad.
Hepidannus dicunt E γ (et β π i Lips. 2) y

inberbes didicere, senes perdenda fateri. 85
iam Saliare Numae carmen qui laudat et illud,
quod mecum ignorat, solus *uolt scire uideri,
ingeniis non ille fauet plauditque sepultis,
nostra sed inpugnat, nos nostraque liuidus odit.
quodsi tam Graecis nouitas inuisa fuisset 90
quam nobis, quid nunc esset uetus? aut quid haberet,
quod legeret tereretque uiritim publicus usus?
ut primum positis nugari Graecia bellis
coepit et in uitium fortuna labier aequa,
nunc athletarum studiis, nunc arsit equorum, 95
marmoris aut eboris fabros aut aeris amauit,
suspendit picta uoltum mentemque tabella,
nunc tibicinibus, nunc est gauisa tragoedis;
sub nutrice puella uelut si luderet infans,

TESTIMONIA.

85 cf. Petronius sat. 4: 'quod quisque perperam didicit, in senectute confiteri non uult' 86 'illa uerba Saliaria' memorat Apollinar. Sidonius epist. 8, 16 87 Gerbertus epist. 161 [historiae Francorum scriptor. ed. du Chesne II p. 827]: 'uult tamen uideri solus scire, quod mecum ignorat, ut ait Flaccus'

VARIA LECTIO.

85 Inberbes γ $F \varepsilon$ ($\pi' \sigma a d r v$ et Fran.) florileg. Nostradam. Imberbes $E \lambda'$ (g et β) Hepidannus Imberbi Cruquius et Bentleius
87 Quo E_1 ignoret ε pr. uult $\Omega' \zeta''$ 88 sepultus γy (y uar. sepultis) 89 $s \& \gamma$ inpugnat $E \gamma F \varepsilon$ ($\pi' \sigma a d r v$ et β) impugnat λ' (g et Fran.) 90 graecis ε Pph. $\bar{g}cis a g l$; E non liquet, grecis cett. ζ'' Graeis Bentleius 91 quid nunc] $q \bar{n}c =$ quod nunc E_1 qui nunc λ haberes $F_1 \lambda'$ (d et π_1) 92 Quid ε_1 tereretque $E \gamma \lambda' 2$ ($\sigma a d r v$ et β) tereretque ε teneretq. $F_1 \lambda a$. ras. (et Fran. 1) terretq; l_1 (et Lips.) terreretque g uiritim $\Omega' \zeta''$ quiritim y [cod. Lambini] quiritum y [cod. Vrsini (?)] F . Vrsinus, recepit $F ea$ puplicus r_1 (et Fran.)
93 graecia γ (a) grecia $\lambda \varepsilon$ $g r \bar{e} t i a$ $E F$ 94 Caepit φ Cepit λ uicium $\lambda \varepsilon$ Pf. Porf. uitium cett. Pph. Porph. uacuum Schützius lusum uel
† labier
requiem Lehrsius libier γ 95 athletarum $\gamma \varphi$ ($a d v$) Pph. $at l \& ar \bar{u}$
 E adhletarum $\psi \lambda'$ adhletharū ε arsi : : ε 96 Marmoris E
97 Suspendi ε uoltum $E y$ [Corbeianus] uultum cett. ζ''
98 Tunc $F_1 \lambda' 1$ (d et π_1 ut uid.) 99 uelud φ pr. ε

quod cupide petiit, mature plena reliquit. 100
 quid placet aut odio est, quod non mutabile credas?
 hoc paces habuere bonae uentique secundi.
 Romae dulce diu fuit et sollemne reclusa
 mane domo uigilare, clienti promere iura,
 cautos nominibus rectis expendere nummos, 105
 maiores audire, minori dicere per quae
 crescere res posset, minui damnosa libido.
 mutauit mentem populus leuis et calet uno
 scribendi studio: pueri patresque seueri
 fronde comas uincti cenant et carmina dictant. 110

TESTIMONIA.

100 cf. ecbasis captini u. 1055: 'quod cupide poseis, mature plene relinquis' uu. 101—107 florileg. Nostradam. 107 cf. Homerus Latinus I 26: 'spernitque preces damnosa libido'

VARIA LECTIO.

uu. 100 sq. interpolatos esse iudicat Lchrsius sed ambo testantur Porph. schol. Γ 100 reliquid γ ε reliquit cett. relinquit γ ω opp. ζ'' Porph. u. 101 ante u. 102 exhibent Ω' ζ'' Pph. Porph. florileg. Nostradam. item r corr. 1 aut 2; eundem inter uu. 106 et 107 inseruit r pr. aut 1; delendum censent Schützius Ribbeckius Lchrsius post u. 107 traicit Lachmannus 101 mutabile credas] mutabile// cre//das ε motabile E u. 102 om. flor. Nostr. 102 'paces] at hoc pac&? gloss. Γ pacet r 1 103 sollemne E γ ψ λ' ε (β' σ pr. a g et plures codd. Cr.) Pf. sollempne φ (σ superscr. d r) solemne π' v sollemne y [aliquot codd. Cruq.] solempne florileg. Nostrad. domu Fca 104 promere λ 105 Cautos Ω' ζ'' Pph. Porph. floril. Nostrad. Cautos y Scriptos y [Barthii cod. uetustissimus (?)] Bentleius cauto Schützius; cf. 'recte cauta pecunia' cod. Theodosian. II 4, 2 rectis Ω' ζ'' (et omn. codd. Cruquii) Pph. Porph. certis v florileg. Nostrad. Bentl. exponere y opp. ctiam florileg. Nostrad. optimis libris traditam lectionem probat Reinius [annal. gymnas. Berolin. VII 299 sq.] 107 damnosa Ω' ζ'' dampuosa d florileg. Nostradam. 108 Mutauit E 109 Scribenti λ 1 pueri patres E 1 pueri patresque E 2 cett. ζ'' puerique patresque y Bentl. addens: 'etsi semel quidem iterumque priorem syllabam in partes producant et noster et Virgilius' 'iuuenes. p. c. (iuuenesq; patres Pf.)] hoc est omnis aetas' Pph. Porph. Pph. fortasse inrepsit ex epist. I 1, 55 110 uincti ε cenant E λ (β' a g r v) caenant γ F ε (σ d l)

ipse ego, qui nullos me adfirmo scribere uersus,
 inuenior Parthis mendacior et prius orto
 sole uigil calanum et chartas et scrinia posco.
 nauem agere ignarus nauis timet; habrotonum aegro
 non audet nisi qui didicit dare; quod medicorum est 115
 promittunt medici; tractant fabrilia fabri:
 scribimus indocti doctique poemata passim.
 hic error tamen et leuis haec insania quantas
 uirtutes habeat, sic collige. uatis auarus
 non temere est animus; uersus amat, hoc studet unum; 120

TESTIMONIA.

114—117 Hieronymus contra Ruffinum lib. I c. 17 [Vallars. II 472^c] florileg. Nostradam. 115 sq. 'quod — fabri' Hieronymus epist. 53 ad Paulinum 6 [Vallars. I 275^b] Wibaldus epist. 167 [ap. Iaffé monum. Corbei. p. 279] annales s. Disibodi a. 1090 [Pertz. XVII 13]: '... saltem ille ethnicus uerecundiam tuam moueat, qui dicit: quid medicorum est, promunt medici; tractant fabrilia fabri' cf. Ioannes Saresberiensis polier. I 4: 'quod medicorum est, promittunt fabri, medici fabrilia tractant'

116 'tractent — fabri' Conradi episcopi chronic. 4 [in Ottonis Frisingensis editione Basil. p. 246] 'tractent fabrilia fabri' Ottonis Frisingensis episcopi gesta Friderici imperatoris II 18 [mon. Germ. XX 402]

117 Hieronymus epist. 53 ad Paulinum 7 [Vallars. I 275^b] Otto Frisingensis proem. chron. p. 2 cf. Persius I, 13 sq.: 'scribimus inclusi, numeros ille, hic pede liber, grande aliquid' 119—124 'uatis — urbi' florileg. Nostradam. 119 sq. 'uatis — animus' Ioannes Saresberiensis epist. 185

VARIA LECTIO.

111 me] *omis.* *v y* adfirmo *F λ ε* (*π' a d r*) affirmo *E γ* (*β' σ g-l v*) 112 mendacior *E γ ε* 113 Solue *ε* chartas *ε*
 uu. 114 sq. *prope modum euanuerunt ε* 114 Nauem *E F λ' ε ζ'*
Pph.' flor. Nostr. Nauim *γ* (*β' d 2*) *y* ignarus *E* ignarus, ru in ras. a
 ti//& *E* habrotonum *E 2* aut corr. (*a et β*) ///brotonū *ε* abrotonum
E 1 aut pr. (*d g r et π Fran.* 'omn. libri antiqui' Cr.; æbrotonū
Lips.) *Porph. a. corr.* abrotanum *v Porf. Porph. corr.* habrotanum
γ F λ hebrotanum *l* obrotinum *σ* elleborum *floril. Nostrad.* ego *γ*
 ego *λ ε* 115 sq. quod — medici] *dcl. Ribbeckius* quod melicorum
 est, promittunt melici *Bentlei suspicio opp. Hieronym. bis, florileg.*
Nostradam., Ioann. Saresber.; anal. s. Disibodi; nec melici musici
sunt, quod uolebat Bentleius, sed poetae lyrici; et cf. Ouid. trist. V 6,
11 sq.: 'quem semel excepit, numquid Podalirius aegro promissam
medicae non tulit artis opem?' 115 quid *γ* 117 indoctis *γ*
 118 leuis *E* 120 Non *Ω' ζ'* *Porph.' florileg. Nostradam.*
 Nec *y* [*Fran.*] haud *Ioannes Saresberiensis*

detrimenta, fugas seruorum, incendia ridet;
 non fraudem socio pueroue incogitat ullam
 pupillo; uiuit siliquis et pane secundo;
 militiae quamquam piger et malus, utilis urbi,
 si das hoc, paruis quoque rebus magna iuari. 125
 os tenerum pueri balbumque poeta figurat,
 torquet ab obscenis iam nunc sermonibus aurem,
 mox etiam pectus praeceptis format amicis,
 asperitatis et inuidiae corrector et irae,
 recte facta refert, orientia tempora notis 130
 instruit exemplis, inopem solatur et aegrum.
 castis cum pueris ignara puella mariti
 disceret unde preces, uatem ni Musa dedisset?

TESTIMONIA.

122 incerti excerpta argumenti grammatici § 67 [ed. Eichenfeld. et Endlich. p. 211, cod. saec. VII—VIII]: 'Incogitat, cogitat' 123 'secundo pane, uili, δευτερίῳ' incerti excerpta gramm. § 67 p. 211 uu. 126—131 florileg. Nostradam. 126 Eutyches II 13 p. 482 K. cf. P. Anni Flori Virgilius orator an poeta? p. 109 ed. Halm.: 'bone Iuppiter, quam imperatorium, quam regium est, sedere a suggestu praeipientem bonos mores et sacrarum studia litterarum, iam carmina praelegentem quibus ora mentesque formantur...' 127 'obscenis' incerti excerpta gramm. § 67 p. 211 132 cf. Silius II 68: 'haec ignara uiri uacuoque adsueta cubili'

VARIA LECTIO.

122 sotio γ puero $\dot{\iota}$ cogitat *E* y pueroue incogitat *cett.* ζ'
 in
 (et *Fran. omn. codd. Cruquii*) florileg. Nostradam. puero ue cogitat
 y [β] pueroue excogitat y puero non cogitat y [*Gudianus*] uide etiam
 incerti grammatici testimonium 124 Milicie λ Molltie γ ; 'impiger
 militiae' *Tacit. ab exc. d. A.* III 48 quanquam *F* λ' *Pf. opp. cett.* ζ''
Pph. floril. Nostrad. urbi Ω' ζ'' *Pph. floril. Nostrad.* urbi est *d*
 (sed in *d* est ab alt. m. esse uid.) y [*Montepessul.* 1 cod. *Fae* ali-
 quot *Combei*] 126 baluq. ε 127 obsc::nis ε obscenis *cett.*
 ζ' *Pph. flor. Nostr.* obscenis *d* ι *Pf.* obscenis y [β] aure ε ι aurem
cett. ζ'' *Pf. florileg. Nostradam.* aures *Pph.* 128 preceptis γ λ
 form::: ε firmat *Doeringius*, opp. florileg. Nostradam. et cf.
c. III 24, 54 *serm.* I 4, 121 129 Asperit::tis ε corrector y [*Fran.*
cum aliis] opp. etiam florileg. Nostradam. ire λ 130 recte]
::ect::: ε Recte *E* 132 castis]:::stis ε 133 disceret]
:::et ε nisi *E* (et β) ni *cett.* ζ $\bar{\iota}$, *natum ex* ni, *g* ne r ι (et π ι)
ut uid.

poscit opem chorus et praesentia numina sentit,
 caelestis implorat aquas docta prece blandus, 135
 auertit morbos, metuenda pericula pellit,
 impetrat et pacem et locupletem frugibus annum:
 carmine di superi placantur, carmine Manes.
 agricolae prisci, fortes paruoque beati,
 condita post frumenta leuantes tempore festo 140
 corpus et ipsum animum spe finis dura ferentem,
 cum sociis operum pueris et coniuge fida
 Tellurem porco, Siluanum lacte piabant,
 floribus et uino Genium memorem breuis aeui.
 Fescennina per hunc inuenta licentia morem 145
 uersibus alternis obprobria rustica fudit,
 libertasque recurrentis accepta per annos

TESTIMONIA.

136 ecbasis captiui u. 737: 'morbos auertit, metuenda p: p:'

145 Seruius test. Fea ad Aen. VII 695 'fescennina' incerti excerpta argumenti grammatici § 67 p. 211 Eichenf. et Endl. 147 Seruius ad georg. II 385

VARIA LECTIO.

134 : : oscit ε Poscet β' presentia $\gamma \lambda$ numia F (numia ψ)
 135 Caelestis $E \gamma$ ($\pi' a r$) $Pf. y$ [*Bruzell. Mellicens. Montepes-*
sul. Reginens. 1 Valentian.] Celestis g $Pph.$ Caelestes $F \varepsilon$ ($\beta' d l v$)
 Celestes λ (σ) implorat $\Omega' \zeta'$ (et *Fran.*) $Pf.$ implorat a (et β) $Pph.$
 blandus $E pr. F \lambda' \varepsilon 1 \gamma uar. \zeta'$ (et π) blandos $E corr. \gamma \varepsilon 2$ (σa et
Lips.) non post blandus, sed post aquas comma pon. codd. et *Bentl.*
 137 Imperat $\gamma \varepsilon 1$ ($d 1 r pr.$) Impetrat $cett. \zeta'' Pf.$ Impetrat $Pph.$
 138 Crimine $\varepsilon 1$ di Ω' crimine $\varepsilon 1$ 139 Agricole λ 140 $\beta' E \varepsilon$
 (d) post $cett. \zeta'' Pph.$ leuantes in suspicionem uocat *A. Nauckius*
u. 141 ante u. 140 pon. y [*Fran. 1*] eundem del. *A. Nauckius*
 142 pueris, omisso et, $\gamma \varepsilon \zeta'' Bentl.$ et pueris $E F \lambda' (v)$
 143 porto γ parco $\varepsilon pr.$ porco $cett. \zeta''$ 'porco] pro porca' $Pph.$
at porco
Porph.' et hoc con. Lambinus, recepit Cuninghamus porca y [*Bar-*
cinon.] siluanū φ 144 et humo γ memores quidam ante
Lambinum 145 inuenta $\Omega' \zeta'' Porph.$ Seruius inuecta *Politianus*
Bentl. inuecta y [1 cod. *Feae*] li : : entia ε licencia λ more $\varepsilon 1$
 146 opprobria E obprobria $cett. \zeta''$ opprobria $a v$
 147 recurrentis $E \gamma$ ($\pi' a r$) y [*Bruzell. Mellicens. Reginens.*] recur-

ludit amabiliter, donec iam saeuos apertam
 in rabiem coepit uerti iocus et per honestas
 ire domos impune minax. doluere cruento 150
 dente lacessiti, fuit intactis quoque cura
 condicione super communi: quin etiam lex
 poenaeque lata, malo quae nollet carmine quemquam
 describi; uertere modum formidine fustis
 ad bene dicendum delectandumque redacti. 155
 Graecia capta ferum uictorem cepit et artis
 intulit agresti Latio: sic horridus ille
 defluxit numerus Saturnius et graue uirus
 munditiae pepulere; sed in longum tamen *aeuom
 manserunt hodieque manent uestigia ruris. 160

TESTIMONIA.

156 sq. 'Graecia — Latio' Ioannes Saresberiensis polier. VIII 7. cf. Ouidius fast. III 101 sq.: 'nondum tradiderat uictas uictoribus artes Graecia' Linius XXXIII 4: 'iam in Graeciam Asianque transcendimus omnibus libidinum illecebris repletas et regias etiam attrectamus gazas; eo plus horreo, ne illae magis res nos ceperint, quam nos illas' 158 'defluxit' incerti excerpta gramm. § 67 p. 211 160 'uestigia ruris' incerti excerpta gramm. § 67 p. 211

VARIA LECTIO.

rentes $F \lambda' \varepsilon$ ($\beta' \sigma d$ corr. v) currentis *Pph.* currentes d pr. g post re-
 currentis add. E : 'simul est' 148 saeuos y [π pr.] *Pph.* saeuus
 $\gamma F \lambda' \varepsilon$ (σa et *Fran.*) sequis E seuus ξ 149 coepit uerti $E \gamma \varepsilon$ ($a d$
 r cons. $\beta' \pi' \sigma g$) uerti coepit $F \lambda'$ uerti cepit v locus $E a$. ras.
 150 domos $\Omega' \xi''$ domus y *Fca* impune $E \gamma \lambda' \varepsilon \xi''$ impune F (σd)
 ire minax impune domos $y \omega$ 152 Condicione λ (g et *Lips.*)
 Conditione $cell.$ ξ' 153 lata $E \gamma \lambda$ uar. ε corr. ($\sigma a g l 2$ uar. $r 1$
 v et π corr. *Fran.* *Lips.*) nata $F \lambda' \varepsilon$ pr. γ uar. (d et $\beta 1 \pi$ pr. *Lips.* 2
 uar.) quae] non liquet ε 154 fustes φ corr. $E 2$ uar. $\varepsilon 2$
 $u.$ 155 abscisus est ε 156 Graecia a *Pph.* *Gretia* $E \gamma$ *Grecia* $F \varepsilon$
Gretia λ' coepit $\gamma F \lambda' \varepsilon$ artis $E \gamma$ (a pr.) y [π *Mellicens.*] artes
 $cell.$ ξ' 157 lati $E 1$ 158 numerus $E \gamma \lambda' \xi''$ numeris F pr.
 $\varepsilon 1$ (d) y saturnius ε saturnus γ (l) graue uirus *Auratus* et *Rut-*
gersius opp. *schol. I* et *Bentl.* qui dictionis: 'graue uirus' *exempla*
adfert 159 Mundiciae λ Mundi : : : ε Munditiae $cell.$ pepulere
 $\gamma \lambda$ uar. ($\beta' \sigma a g l 2$ uar. v et π) pepulere E peperere $F \lambda' \varepsilon E 2$ uar.
($d r$ et *Lips.*) sed $\Omega' \xi''$ set y [*Zulichem.*] aeuum Ω' $u.$ 160
omis. y [π pr.] 160 ruris $\Omega' \xi''$ ruri *Valartus* 'rusticitatis' *Porph.*

serus enim Graecis admouit acumina chartis,
 et post Punica bella quietus quaerere coepit,
 quid Sophocles et Thespis et Aeschylus utile ferrent.
 temptauit quoque rem si digne uertere posset,
 et placuit sibi natura sublimis et acer: 165
 nam spirat tragicum satis et feliciter audet,
 sed turpem putat inscite metuitque lituram.
 creditur, ex medio quia res arcessit, habere
 sudoris minimum, sed habet comoedia tanto

TESTIMONIA.

162 'post — quietus' Ioannes Victoriensis V 5 p. 400 B. 166 cf. Quintilian. instit. X 1, 96: 'Horatius . . . plenus est incunditatis et gratiae et uariis figuris et uerbis felicissime audax' 167 glossarium Mai [classic. auctor. VIII 294]: 'inscitus, insipiens. Horatius: sed turpe putat inscitae metuitque liturae'. idem p. 528: 'et haec inscitia, ae id est ignorantia; unde Horatius in epistolis: sed turpem putat inscitiae metuitque lituram' 'lituram' incerti excerpta gramm. § 67 p. 211

VARIA LECTIO.

161 Serus Ω' ζ'' seruus conī. *Kraffertus philol.* XVII p. 725 graecis uel g̃cis γ F (α et π) Pph.' greccis E λ' ε ζ' om. d pr. Graiis *Porphyr. ed. Fabric. a. 1555* amouit λ' i amouit γ [Fran.] cartis F λ (carthis l) 162 post Ω' ζ'' Pph.' p̃ a post, st ab alt. m. in ras. γ [Gronou.] querere γ λ 163 sophocles ε sophodes d γ; etiam l pr. parum liquet thespis E ε thespis F λ' thesbis γ aeschylus E F aeschilos

ε (l) eschilos λ pr. (d) eschylos r (aeschylos π eschilos Lips.) aeschulus γ escilus a eschilus λ corr. (σ γ u uar.) eschylus β' escinus v

164 quoque, rem si *Lambinus* quoque rem, si *Orellius* rem] iam, *Lehrsius* 166 sperat E pr. thragicum γ u. 167 damn. *Gruppeus*

167 Sed Ω' ζ'' Pph.' inscite φ λ' ε 1? (d et Fran. β p. rus. π 1 Lips. corr. 3 Bland.) gloss. Γ cons. gloss. Mai loco priore inscitae ψ γ daī casus

uar. (a 1 aut pr. et β a. ras.) inscitiae ε inscitiae γ (a corr. aut 2 r 1) γ [Valentian. 1] glossar. Mai loco post. inscitiae σ inscriptis (uel in

scriptis) E (g et β' 2 uar. Lips. a. corr. V) inscriptis v in scriptis *recepit Stallbaumius* inscitus *Benlleius* 'sed stulte et erubescit et timet emendare quod scripserit' *Porph.' cons. schol.* ε 168 quia] qui ε 2, ε 1 omis. arcessit ε (σ d et β 2 3 Bland.) arcessit γ accessit *F λ' (a et π Fran.) accessit E (g r v et β 1 Lips. V) 169 nimium aut

E pr. aut 1 (d) sed Ω' ζ'' (s, E ε) comodia γ tanto γ
 † inscitie
 † q̃nto

plus oneris, quanto ueniae minus. aspice, Plautus 170
 quo pacto partis tutetur amantis ephēbi,
 ut patris attenti, lenonis ut insidiosi,
 quantus sit Dossennus edacibus in parasitis;
 quam non adstricto percurrat pulpita socco:
 gestit enim nummum in loculos demittere, post hoc 175
 securus cadat an recto stet fabula talo.
 quem tulit ad scaenam uentoso Gloria curru,
 exanimat lentus spectator, sedulus inflat
 (sic leue, sic *paruomst, animum quod laudis auarum
 subruit aut reficit): ualeat res ludicra, si me 180

TESTIMONIA.

170—173 Ioannis Cottonis musica 18 [Gerbert. II p. 253]: 'quem-
 admodum enim comoediarum scriptor, si partes iuuenis seni uel luxu-
 riosi auaro mandauerit, derisui subiacet, quales apud Flaccum Plautus
 et Dorsennus inducuntur, ita reprehendi potest modulator, si in tristi
 materia salientem modum adduxerit' 174 cf. Ausonius edyll. 4, 58 sq.:
 'tu quoque qui Latium lecto sermone Terenti comis et astricto percurris
 pulpita socco' 176 cf. Persius 5, 104 sq.: 'tibi recto uiuere talo ars
 dedit?' 177—181 florileg. Nostradam. 177 cf. Statius Theb. X
 711 sq.: 'haec pietas, hic uerus honos, ibi gloria tantum uentosum-
 que decus titulique in morte latentes' 180 'ualeat' incerti ex-
 cerpta gramm. § 67 p. 211

VARIA LECTIO.

170 honeris $E \varepsilon 2$ aspice $\Omega' \zeta''$ 171 partis $E_1 Pph.'$ par-
 tes *cett.* ζ'' ephēbi F 172 attenti $E \gamma (\pi' \sigma a g r v)$ atenti ε
 (*d et Fran.*) adtenti $F \lambda' (et \beta)$ lenonis F laemonis l ut] et γy
 u. 173 post u. 174 pon. y [*Montepessul.*], post u. 56 *Lehrsius*
 173 dossennus E corr. $\gamma F \varepsilon \zeta''$ (*et omn. codd. Cruquii*) dossenus E
pr. $\lambda (g)$ dorsennus $r v y \omega$ 'persona comica' *gloss.* ε DOSSEN (*sic*)
C. I. L. I nr. 430; et cf. Senec. epist. 89, 7 174 quam] cum uel
 quom *coni. Kraffertus* adstricto $F \lambda' (\pi' a d r)$ asstricto E *pr.* (*et \beta*)
 astricto E corr. $\gamma \varepsilon (\sigma g v et Fran.)$ 175 in loculos $\Omega' \zeta''$ *Pf. om.*
d pr. in loculum *Pph.* demittere $E (d) y$ [*4 Bland. Gron. Lips. 2*
Montep.] dimittere $\gamma F \lambda' \varepsilon \zeta''$ dimittere v post hęc γy post (β E
 $F a g$, *sed in g o a 2. m.*) hoc *cett.* ζ''
 uu. 176—218 *DESUNT* ε ; $\Omega' = E \gamma F \lambda'$

177 scaenam γ corr. $F (a d 2 l et \pi)$ *Pf.* cenam γ *pr.* (*d 1 et \beta*)
 scenam *cett.* $\zeta (et Fran.)$ cenam *flor. Nostr.* 178 inflat $\Omega' \zeta''$ *floril.*
Nostradam. instat y *Gesnerus* 179 paruom est $\Omega' \zeta''$ *Pph.' floril.*
leg. Nostradam. paruom, *om. est, d g y* 180 aut $\Omega' \zeta''$ *Pph.' Porph.'*
florileg. Nostradam. ac y [*Parisin. 8216 Vindobon.*] *Bentleius*
 ualeat] pereat y *opp. Pph.' florileg. Nostradam.*

palma negata macrum, donata reducit opimum.
 saepe etiam audacem fugat hoc terretque poetam,
 quod numero plures, uirtute et honore minores,
 indocti stolidique et depugnare parati,
 si discordet eques, media inter carmina poscunt 185
 aut ursum aut pugiles: his nam plebecula gaudet.
 uerum equitis quoque iam migravit ab aure uoluptas
 omnis ad incertos oculos et gaudia uana.
 quattuor aut pluris *aulaea premuntur in horas,
 dum fugiunt equitum turmae peditumque cateruae; 190
 mox trahitur manibus regum fortuna retortis,
 esseda festinant, pilenta, petorrita, naues,
 *captium portatur ebur, captiua Corinthus.
 si foret in terris, rideret Democritus, seu

TESTIMONIA.

183 sq. cf. ecbasis captiui uu. 348 sq.: 'ne numero plures, uirtute et honore minores, indocti stolidi simul impugnare parati' 'Sunt numero — Indocti' floril. Nostrad. 190 sq. Ioannes Victoriensis, V 3 p. 392 B. 190 cf. Statius Theb. XII 657: 'mutat et innumeris peditumque equitumque cateruis' ecbasis captiui u. 347: 'tunc equitum turmae certant peditumque cateruae' 192 'esseda festinant, pilenta, petorrita' glossarium Mai bis [classie. auct. VIII p. 417 et p. 419] 'esseda festinant' glossarium Mai [classie. auct. VIII 196] Quintilianus instit. I 5, 57: 'plurima Gallica eualerunt ut raeda ac petorritum, quorum altero tamen Cicero, altero Horatius utitur' 194—196 Prisciannus instit. V 2, 7 194 'si — Democritus' florilegium Cusanum [cod. saec. XII]

VARIA LECTIO.

181 māgrum ^c *E*, corr. ead. m. reducet *y* opp. *Porph.* flor. Nostr.
 182 Sepe λ 184 Inducti ψ λ' 1 Indocti φ ^v decertare *y* [*Montepessul.*]
 186 gaudet *E* γ λ uar. (σ a g l 2 uar. r et β Lips. V) *Porph.* ad u. 187 plaudet *F* λ' (d et π Fran. 3 Bland.) plaudit λ corr.
^{gaudet} *y* plaudet *v* 187 equi *Benll. opp. Pph.* et cf. I 15, 13 188 incertos Ω' ξ'' *Pph.* *Porph.* ingratos *Benll.* incestos *Cuninghamus* intentos *Schützius* intortos *Praedicowius*; 'incertos oculos' *legimus etiam apud Senec. epist.* 83, 21 189 Quattuor Ω' (a et π) Quatuor ξ' (et Lips.) pluris γ (a r) *y* [*Bamberg. Mellicens. Parisinus* 8214 ^{ti} *a* 1. m.] plures *cell.* ξ'' plures *v* aulea Ω' ξ'' *Pph.* *Porph.* 192 petorrita Ω' (et omn. Bland.) *Pf. cons.* ξ'' *Pph.* petorrita σ 193 Captium Ω' ξ'' corinthus *E* corr. 1 aut 2 γ ξ'' chorinthus *F* λ' (*v* pr.) corinthos *E* 1 aut pr. *Pph.* (*Porph.* 'corinthus' exhibit) 194 ridet γ

diuersum confusa genus panthera camelo 195
 siue elephans albus *uolgi conuerteret ora;
 spectaret populum ludis attentius ipsis,
 ut sibi praebentem nimio spectacula plura,
 scriptores autem narrare putaret asello
 fabellam surdo. nam quae peruincere uoces 200
 eualuere sonum, referunt quem nostra theatra?
 Garganum mugire putes nemus aut mare Tuscum,
 tanto cum strepitu ludi spectantur et artes,
 diuitiaeque peregrinae, quibus oblitus actor
 cum stetit in scaena, concurrat dextera laeuae. 205
 'dixit adhuc aliquid?' 'nil sane'. 'quid placet ergo?'
 'lana Tarentino uiolas imitata ueneno'.

TESTIMONIA.

195 sq. Priscianus instit. V 4, 23 195 Priscianus VI 5, 27

VARIA LECTIO.

195 panthera *F* λ' 196 Seu *E* elephans *E* γ (π' a g r 1 et
Fran.) elephas *F* λ' (σ r 2 et β) *Pf.* elefas d v *Pph.* cf. 'Thoans'
Ouid. ex Ponto III 2, 59 uulgi Ω' ζ'' conuerteret *E F* λ' γ 2 ζ'
 conuertet π' ut uid. conuerterit γ 1 *Prisciani codd. optimi duobus*
locis, praetulit Bentleius conl. serm. I 1, 2, 'quamquam utrumuis
 sat commode admitti potest' 197 attentius γ (σ a r v et β π) atten-
 cius g (et *Fran. Lips.*) attennius *E* adtentius *F* λ' atentius d
 198 prebentem *E* γ λ nimio *E* (a 1 g r) y [π 1 *V Mellicens. Montepessul. Par.* 8216]
 mimo γ *F* λ' *E* 2 uar. (β' σ a 2 d v et π 2 *Fran. Lips.*) *Porph.' schol.* γ mimum y
 [*Barcin. Bruxell. Montepessul. uar. Nostradam. 2 Valentian. 2 uar.; Diu. Tons. Mart. Sil. apud Cruqu.*]
 cf. uar. lect. I 1, 32. 16, 61 plura Ω' ζ'' //plura v (plura etiam
Basil. I qui ex v descriptus est) risu y [*Montepessul. Parisin.* 8216
uar. Petropolit. corr.] multa y 200 nam quae] namque λ y
 202 mugire *E* nemus] omis. γ pr. 204 Diuicię λ pere-
 grine *E* post peregrinae punctum pon. *Doedrlinus* auctor ψ
corr. (et π) y 205 scaena *F* (σ l et π) scena *cell.* ζ laeuae *E* ut
uid. F corr. (a et π 2) leuae γ λ' *corr.* (σ r 2 et β 2 *Lips. corr.*) leue v
 laeua *F* pr. ut uid. (r et π 1) leua λ' pr. (β' d g et *Lips. pr.*)
 206 nihil *E Pph. cons.* β' opp. *Pf.* 'Nihil sane] respondentis est, et
 iterum 'quid' Horatius dicit' *Porph.'* 207 Laena *Marcilius, refuta-*
uit Fca tarentino *F* λ' (σ g et *Lips.*) *Pph.'* tarentino *E* terentino
 γ (β' a d r 1 ut uid. et π) terentino v^a imitata *E* γ λ superscr. (σ a g
 r et π 2 *Fran. Lips.*: in m: β) imitare *F* λ' (d et π 1)

ac ne forte putes me, quae facere ipse recusem,
 cum recte tractent alii, laudare maligne:
 ille per extentum funem mihi posse uidetur 210
 ire poeta, meum qui pectus inaniter angit,
 inritat, mulcet, falsis terroribus implet,
 ut magus, et modo me Thebis modo ponit Athenis.
 uerum age et his, qui se lectori credere malunt
 quam spectatoris fastidia ferre superbi, 215
 curam redde breuem, si munus Apolline dignum
 uis complere libris et uatibus addere calcar,
 ut studio maiore petant Helicon a uirentem.
 multa quidem nobis facimus mala saepe poetae
 (ut uineta egomet caedam mea), cum tibi librum 220
 sollicito damus aut fesso; cum laedimur, unum
 siquis amicorum est ausus reprehendere uersum;
 cum loca iam recitata reuoluimus inreuocati;
 cum lamentamur non apparere labores
 nostros et tenui deducta poemata filo; 225

TESTIMONIA.

210—213 florileg. Nostradam. 217 'et uatibus addere calcar'
 Priscianus instit. VI 6, 31 221—225 'Nunc ledimur — filo' florileg.
 Nostradam. 225 'et alibi in Honorato (sic pro Horatio): subtili de-
 ducta poemata filo' schol. Ouid. amor. I 14, 7 apud Burmannum cf.

VARIA LECTIO.

208 Ac ne Ω' ζ'' Pph.' At ne y 209 Quem γ Cū y [Bar-
 cinon.] 210 extum λ pr. extentum cett.' ζ' Pph.' floril. Nostr.
 extensum y [β Mellic. Montepess. Petropol.] 212 Inritat E Initat λ
 Irritat cett. ζ'' florileg. Nostradam. implet Ω' ζ'' florileg. Nostra-
 dam. 214 credere Ω' ζ'' tradere y [Montepessul.] 215 superbi
 Ω' ζ'' superba y [Corbeian.] 216 redde Ω' ζ'' impende y [cod.
 coll. Trin.] Bentl. preuem E pr. ut uid. 217 complere λ (et β)
 complere cett. ζ' (et Fran.) 219 REDIT ε h. u. superiore parte
 abscisa 219 quidam λ facimus nobis v y sepe λ po&e E
 220 U :: :: neta :: :: :: am mea ε cedam λ 221 laedimur
 ε (a l r) ledimur cett. ζ'' florileg. Nostr. 222 est ausus] audet y
 [Valentian. 1] reprehendere Ω' ζ'' (et omn. codd. Cruquii) floril.
 Nostradam. reprehendere σ y [Sorbonens. cum aliis] Bentlcius: nec uero
 in epistulis hac forma usus esse uidetur Horatius reuolere y [Gro-
 nou.] 223 reuolumus γ reuol//uim' a inreuocati Ω' ζ'' Ir: g
 225 d :: : ducta ε deducta cett.' ζ'' florileg. Nostradam. schol. cod.

cum speramus eo rem uenturam, ut simul atque
carmina rescieris nos fingere, commodus ultro
arcessas et egere uetes et scribere cogas.

sed tamen est operae pretium cognoscere, qualis
aedituos habeat belli spectata domique

230

Virtus, indigno non committenda poetae.

gratus Alexandro regi magno fuit ille

Choerilus, incultis qui uersibus et male natis

rettulit acceptos, regale nomisma, Philippos.

TESTIMONIA.

Anson. grat. act. p. 296 Bip.: 'tenuiore filo, ut dicitur, deducta libauerim' Columnella X 40: 'Pierides tenui deducite carmine Musae (sc. cultus et tempora serendis arboribus etc.)' 232—234 huc respexisse uideatur Ausonius epist. 16, 3: 'cumque ego imitatus sim uesaniam Choerili, tu ignoscas magnanimitate Alexandri' 234 imitatus est Ausonius epist. 5, 19: 'bis septem rutilos regale nomisma Philippos' 18, 5 sq.: 'ergo interceptos regale nomisma Philippos accipe tot numero, quot duo Geryones'

TESTIMONIA.

Leidensis ad Ouid. amor. I diducta γ [*Montep.*] 226 eo rem uenturam $E \gamma \varepsilon \lambda$ uar. ($\pi' \sigma a g r$ et *Fran.*) item fore uenturum $F \iota \lambda'$ ($d v$ et β) 228 Arcessas $\gamma F \lambda' \varepsilon \zeta''$ Acersas $E \iota$ ut uid. Accersas $E \nu$ ut uid. (σv et $\pi \nu$); *schol. I' interpol. (om. cod. γ):* 'Discretio inter accerso et arcesso h(a)ec est: accerso s. uoco et uenit a uerbo quod est accio, accis, quod est quart(a)e coniugationis; arcesso idem significat quod et primitiuum eius a quo deriuatur $\cdot i$. arceo. sed secundum Priscianum arcesso uenit ab arcio quod nunc dicimus accio et est compositum ex ad et cio quod est uoco, quia antiqui ar pro ad dicebant' (*sic cod. E*) 229 Set γ Sed *cell.* ζ ($l \nu$; $l \iota$ non liquet) *Pph.* opere $E \phi \lambda'$ precium $E \lambda \varepsilon$ qualis γ [π] quales $\Omega' \zeta'$ 230 habeant γ bello $\sigma \gamma$ [*Lips. pr. Montepess. pr.*] 231 po&e λ uu. 232—270 *del. Gruppens* 232 Gra :: alexandr :: ε magno] *Magno editorum plerique opp. Doederlin. epist. II p. 77 et cf. s. II 3, 45 sq.:* 'haec populos, haec magnos formula reges excepto sapiente tenet' et *Auson. epist. 16, 3:* 'cumque ego imitatus sim uesaniam Choerili, tu ignoscas magnanimitate Alexandri' ille] illi *Peerikampus ad art. poet. 357;* ill :: ε 233 Choerilus ε ($a g r$ et *Fran.*) Cherilus γ (σv) Choerulus E (et β) Choerilos $F \lambda$ (d et *Lips.*) Choerilos $\lambda' (\pi')$ *Benll.* et] ac γ 234 Rettulit $\gamma F \lambda$ ε ut uid. ($\pi' a r$ et *Fran.*) *Pph. Porph.* Retulit E ($\sigma d g l v$ et β) *Pf. Porf.* nomisma $\Omega' \zeta'$ (et β) *Porph. cons. pandect. Florentin. Ausonius numisma v \nu \gamma* [*Fran. cum aliis*] *Porf.* philippus $\gamma \iota$ philippos $E \lambda$ *pr.*

sed ueluti tractata notam labemque remittunt 235
 atramenta, fere scriptores carmine foedo
 splendida facta linunt. idem rex ille, poema
 qui tam ridiculum tam care prodigus emit,
 edicto uetuit, nequis se praeter Apellen
 pingeret aut alius Lysippo duceret aera 240
 fortis Alexandri uoltum simulantia. quodsi
 iudicium subtile uidendis artibus illud
 ad libros et ad haec Musarum dona uocares,
 Bocotum in crasso iurares aere natum.
 at neque dedecorant tua de se iudicia atque 245
 munera, quae multa dantis cum laude tulerunt
 dilecti tibi Vergilius Variusque poetae,
 nec magis expressi *uoltus per aenea signa,

TESTIMONIA.

248—250 'Non m:— cl: appellant' florileg. Nostradam.

VARIA LECTIO.

235 Set γ Sed *cell.* ζ'' *Pph.* 236 fedo $\lambda' \epsilon$
 237 Sple : : : ida facta : : : nunt ϵ 238 ridiculū ϵ kare y [*Pc-*
tropolit.] 239 nequis uel ne quis $\Omega' \zeta''$ ne qui *Cuninghamus*, sed
cf. Plin. nat. hist. VII 125 D.: 'idem hic imperator edixit, ne quis ipsum
 alius quam Apelles pingeret, quam Pyrgoteles scalperet, quam Ly-
 sippus ex aere duceret' preter $\gamma \lambda$ apellent// λ apellem λ corr.
 (*l v et Fran.*) y apellen *cell.* ζ' (*l p. ras. et β*) appellen g 240 du-
 ceret] cuderet *Lambinus Bentl. cf. Vergil. Aen.* VII 634: 'aut leuis
 ocreas lento ducunt argento' aera $\Omega' \zeta''$ era g aere y [*Regin.* 1] *Cu-*
ningh. 241 uoltum γ *F* λ' ($\pi' d r t$) y [*Gron. Voss.*] uultum $E \epsilon$
 ($\beta' \sigma a g r 2 v$) simulantia *Pontanus* 242 luditium $E \gamma \varphi$ suptile
Pf. Porf. illud γ 243 liberos ϵ ad hec λ adhuc ϵ
 244 Bocotum γ (*a r 1*) Boetum E ut uid. $F \lambda' \epsilon \zeta''$ in] *dcl. Gla-*
reanus iu//rares γ 245 At $\Omega' \zeta' Pph.$ *schol. Γ* Ad σ Ac $\beta' y$
coni. Cuninghamus iuditia E 246 tulere λ corr., λ pr. tuler τ
 = tulerum (tule τ = tulerunt l) 247 tibi] tui E ut uid.
 uergilius $\beta' y$ *Porph.* uirgilius $\Omega' \zeta' schol. $\Gamma$$ uarius $E \gamma$ (*a g et*
Lips. 2 3 codd. Bland.) Porph. uarus $F \lambda' \epsilon \zeta''$ (*et V*) *Porf.*

INDE AB HOC VERSV DEFICIT $\gamma 1$

$\Omega' = E F \lambda' (\lambda l) \epsilon; \zeta'' =$ aut omnes codd. $\beta' (\beta Fran.) \pi'$
 ($\pi Lips.$) $\sigma a d g r v (l)$ aut horum codd. ea pars ex quibus non aliae
 lectiones notantur; $\zeta =$ aut omnes codd. $\sigma a d g r v (l)$ aut horum
 codd. ea pars ex quibus non aliae lectiones notantur

248 $\epsilon\psi\sigma\iota \epsilon$ uultus $\Omega' \zeta' flor. Nostr.$ (uultu π) cnea E

quam per uatis opus mores animique uirorum
 clarorum apparent. nec sermones ego mallem 250
 repentis per humum quam res componere gestas,
 terrarumque situs et flumina dicere et arces
 montibus impositas et barbara regna, tuisque
 auspiciis totum confecta duella per orbem,
 claustraque custodem pacis cohibentia Ianum, 255
 et formidatam Parthis te principe Romam,
 si, quantum cuperem, possem quoque; sed neque paruom
 carmen maiestas recipit tua, nec meus audet
 rem temptare pudor quam uires ferre recusent.
 sedulitas autem stulte, quem diligit, urget; 260
 praecipue cum se numeris commendat et arte:
 discit enim citius meminitque libentius illud

TESTIMONIA.

258 sq.: 'Non meus — recusent' florileg. Nostradam. 262 sq.:
 'Discit homo citius — ueneratur' florileg. Nostradam.

VARIA LECTIO.

Ω' = *E F λ' (λ l) ε*; ξ'' = *aut omnes codd. β' (β Fran.) π' (π Lips.) σ a d g r v (l) aut horum codd. ea pars ex quibus non aliae lectiones notantur*; ξ = *aut omnes codd. σ a d g r v (l) aut horum codd. ea pars ex quibus non aliae lectiones notantur*

250 malle ϵ , *lincola supra e fort. euauit* 251 Repentis *E*
 (a) *y* [π *Bruxell. Mellicens. Valentian.*] *Pph.* Repentes *cell.' ξ' Pf.*
 componere λ (et β) 253 impositas $\Omega' \xi''$ *Pf.* inponit *Pph.* inposi-
 tas *y*; *E parum liqu.* 254 Auspitiis *E* *ut uid.* tuella ϵ 1
 255 Claustra *E* 1 cohibentia λ 257 sed $\Omega' \xi'$ (se π 1) paruom *y*
 [π 1] paruom $\Omega' \xi'$ 259 recusent $\Omega' \xi$ (et β π) *flor. Nostr.* recu-
 sant σr 1 (et *Fran. Lips.*) 260 qu : : diligit ϵ autem, stulte
 quem diligit *Lambinus*; autem stulte, quem diligit, *Benll.*; *item cod.*
Reginensis urguet *E* ($\pi' a g l i r$) urget *F λ ε* ($\beta' \sigma d l z v$)
uu. 261—270 in ϵ *abscisae sunt partes finales*; 261 *desunt*: (c)om-
 mendat et arte, 262 (meminit)ue libentius illud, 263 (pro)bat et ue-
 neratur, 264 (gr)auat, ac neque ficto, 265 (cere)us usquam, 266 (u)er-
 sibus opto, 267 (m)unere et una, 268 (po)rrectus operta, 269 (uen-
 dente)m tus et odores, 270 amicitur ineptis ϵ 261 Precipue *F λ' ε*
 262 Discit $\Omega \xi''$ *Porph.' floril. Nostrad. cons. Pf.* Dicit *l pr.*
ut uid. Pph. Discet *y* [*V*] *schol. ε* enim] homo *florileg. Nostrad.*
opp. etiam V cicius λ

quod quis deridet, quam quod probat et ueneratur.
 nil moror officium quod me grauat, ac neque ficto
 in peius uoltu proponi cereus usquam 265
 nec prae factis decorari uersibus opto:
 ne rubeam pingui donatus munere et una,
 cum scriptore meo capsula porrectus operta
 deferar in uicum uendentem tus et odores
 et piper et quicquid chartis amicitur ineptis. 270

II

Flore, bono claroque fidelis amice Neroni,
 siquis forte uelit puerum tibi uendere natum

TESTIMONIA.

267 sq. glossarium Mai [classic. auct. VIII 124]: 'unde Horatius:
 et una cum scriptore meo capsula protectus operta'

VARIA LECTIO.

265 Impicus σl (et $\beta \pi$ Lips. p. ras.; Impetus Lips. a. ras.); cf.
 Plin. epist. V 15: 'pictores pulchram absolutamque faciem raro nisi
 in peius effingunt' uoltu $\varepsilon (d) y$ [Gron. Voss.] uultu cell.' ζ''
 cere | $\cong \varepsilon$ ^sumquam y [Montepessul.] 267 Nec E_1 Ne cell.' ζ''
 Pph.' Porph.' 268 porreptus E , correptus E pr.? protectus glossar.
 Mai 'capsula correptus] bene correptus et in capsula (capso Porph.)
 opertus quasi mortuus in feretro' Pph.' Porph.' (cons. edit. Venet.
 1481 et eodd. Vatican. et Chisian.) operta $\Omega' \zeta''$ glossarium Mai
 Bentlicus aperta y [Bernens. 508 Sorbonens. pr. Vindobon., Pottieri
 cod. 20, Schmidii Wolfenbuttelanus, aliquot Feae] ω Fea; arca, in
 quibus mortuorum corpora efferebantur, uel apertas uel opertas seu clau-
 sus fuisse docet Marquardtus antiqu. Rom. V 1, 360 269 Defe-
 ras E_1 (Deferat β Referat Fran.) tus E ($\beta' a d g r$ et Lips. codd.
 Cruquii) thus $F \lambda'$ (σ et π) & thus v 270 quicquid $\Omega' \zeta''$ quid-
 quid $\pi' g$ chartis $\varepsilon (a d r$ et Lips.) chartis E cartis cell.' ineptis
 $\Omega' \zeta''$ inemptis (uel inemtis) y [1 cod. Feae, cod. Sil. Cruquii] Lan-
 dinus, sed cf. Catull. 36, 1. 6 Martial. III 12

II 2. AD FLORVM $F \lambda$ ($\sigma a r v$ et Fran. cons. Lips.) inscriptio-
 nem omis. E (d pr. aut $1 g l$ et $\beta \pi$); in E_1 (d pr. aut 1) ne inter-
 uallum quidem extat nec maior littera F in Flore uu. 1—10
 partes finales abscisae ε ; 1 desunt: (fide)li)s amice Neroni, u. 2: tibi

Tibure uel Gabiis et tecum sic agat 'hic et
 candidus et talos a uertice pulcher ad imos
 fiet eritque tuus nummorum milibus octo, 5
 uerna ministeriis ad nutus aptus erilis,
 litterulis Graecis inbutus, idoneus arti
 cuilibet, argilla quiduis imitaberis uda;
 quin etiam canet indoctum, sed dulce bibenti.
 multa fidem promissa leuant, ubi plenius aequo 10
 laudat uenalis qui *uolt extrudere merces.

TESTIMONIA.

II 2. 4 ecbasis captiui u. 1146 'talos — imos' Ansonius epist.
 4, 48 7 cf. ecbasis captiui u. 1151: 'litterulis doctus, multis et hono-
 ribus auctus' 10 sq.: 'Multa — merces' florileg. Basil. F. IV 38
 10 'Multa — leuant' florileg. Nostradam.

VARIA LECTIO.

uendere natum, u. 3 agat, hic et, u. 4 (uertice) pulcher ad imos,
 u. 5 milibus octo, u. 6 (a)ptus erilis, u. 7 (i)doneus arti, u. 8 imi-
 taberis uda, u. 9 sed dulce bibenti, u. 10 ubi plenius aequo ε
 3 gabis λ hic et *EF λ' ζ'' Pph.* hic est *y* 4 Candib, *E* 1
 5 milibus *EF λ' ζ''* millibus *ag* 6 adut/us *E* erilis *y* [*Zulichemian. pr.*] eriles *EF λ' (β' σ pr. a d et π)* heriles *σ corr. gr v*
 (et *Lips.*) 7 Litterulis *EF λ' ε (β' a d g corr. r v)* Litterulis *σ g*
pr. ḡcis a grecis *EF λ' ε ζ''* inbutus *EF ε (σ)* imbutus *λ' ζ''*
 8 Quilib& λ 1 argille ε 1 qui uis ε quauis *E* 1 aut *pr.* imita-
 beris *E ψ uar.* (β' 1 σ a g l 2 *uar. et Lips. omu. Bland.) schol. Γ*
 itur biŭ
Bentl. imitaberis *r* imitaberis *v* imitabitur λ' (β' 2 *d r corr. et π* 2)
schol. Γ uar. Fea imitabimur *F (et π 1) cf. Persius s. 3, 23:* 'udum
 et molle lutum es' *schol. Γ (r Bamberg.):* 'Quidam imitabitur
 legunt, quod est a puero alienum; melius ergo legimus imitabe-
 ris id est tanti ingenii est, ut flectas eum quo uelis tamquam arg-
 illam udam et in ueteribus exemplaribus imitaberis inuenit-
 tur' 9 s, *E uu.* 10 sq. ex *Horati persona, non ex uenditoris dictos*
accipiunt scholia (E ε Porph. Pseudoacron uolgatus) 10 læuant *E*
 equo λ *uu.* 11—31 *initia desunt ε absis de u. 11:* Laudat —
 uo(lt), u. 12 — meo, u. 13 — face(ret), u. 14 — semel, u. 15 —
 metuen(s), u. 16 — nihi(l), u. 17 — se(curus), u. 18 — uitiosum, u. 19
 — hunc, u. 20 — proficisc(enti), u. 21 — m(ancum), u. 22 — epi-
 stul(a), u. 23 — f(aciencia), u. 24 — q(uereris), u. 25 — mi(ttam),
 u. 26 — collec(ta), u. 27 — dum, u. 28 — hoc, u. 29 — iciun(is),
 u. 30 — loc(o), u. 31 — et ε 11 Laudet *Stallbaumius*
 uenalis a *y [π Montepessul.] Pph.* uenales *EF λ' ζ'' Pf. corr.*

res urget me nulla: meo sum pauper in aere.
 nemo hoc mangonum faceret tibi; non temere a me
 quivis ferret idem. — semel hic cessavit et, ut fit,
 in scalis latuit metuens pendentis habenae:?
 des nummos, excepta nihil te si fuga laedat: 15
 ille ferat pretium poenae securus opinor.
 prudens emisti vitiosum, dicta *tibi lex:
 insequeris tamen hunc et lite moraris iniqua?
 dixi me pigrum proficiscenti tibi, dixi 20
 talibus officiis prope mancum, ne mea saeuos
 iurgares ad te quod epistula nulla rediret.

TESTIMONIA.

13 'nemo — tibi' glossarium Mai [class. auct. VIII 334]

VARIA LECTIO.

vult *y* [cod. Corbeian. (?)] vult *E F λ' ζ''* extrudere *E* (*β' σ α g r v*
 et *Lips.*) florileg. *Basil.* excludere *F λ' ε* (*d et π 4 Bland.*) 12 urget
E F λ' ζ'' Pph. urgu& *a* 14 Quivis *F* 15 Sub scalis *y*, sed vide
Richium s. u. scala scolis *λ' (β')* habene *λ* post *u.* 15 *Lehr-*
sius hunc interpolat: sic si quod satis est sapienti dicat aperte,
 16 *Horati uerba, non mangonis uernulae vitia quam maxime tegentis*
 nihil] plani *E. C. Franckcus* fugā *ε* laedat *F* (*σ α l et β*
Lips.) ledat *E λ* (*d g v et π Fran.*) ledet *ε* (*r 1*) *y* laedit *y* [*V et 1 cod.*
Bentlei] *Bentleius*, 'magis ex more Horatiano' [?] 17 ferat *E F*
λ' ζ'' Pph. feret *ω* 'subibit' *Porph.* in interpretat. poene *E λ'*
 18 vitiosum *λ* dicta tibi est lex *ε* (*π' σ α 2 r v*) dicta tibi est *Pph.*
 dicta est tibi lex *E* (*a*) dicta tibi lex est *F λ'* dicta (*dista d 1*) tibi lex
β' d 2 g y [*Bruxell. 1 Zulichemian.*] est dicta tibi lex *y* [*Valentian.*]
 19 iniqua. *interpung. et codicum et editorum pars*

20 *DENVO INCIPIT δ; Ω'' = E F λ' (λ l) δ' (δ d) ε; ζ'' =*
aut omnes codd. β' (β Fran.) π' (π Lips.) σ α g r (d l) aut horum
codd. ea pars ex quibus non aliae lectiones notantur; ζ = aut omnes
codd. σ α g r (d l) aut horum codd. ea pars ex quibus non aliae
lectiones notantur

21 offitiis φ ne] & λ (& ne β ^{ne} ^{ne} ^{ne} ^{ne} π) ^{ne} ^{ne} ^{ne} ^{ne} ψ &, om. ne, superscr.
 cum *l* saeuos *y* [*π 1 ut uid.*; saeuos *π*] saeuus *F ε* (*a l et Fran. Lips.*)

^{† solus}
 saeuus *E λ δ' ζ* (*et β*) saeuus *v* 22 epistula *a* (*et π V*) eplā *E δ'*
 (*β' v*) eplā *F* epistola *λ' ζ* rediret *E δ' ε ζ''* (*et 4 Bland.*) ueniret *F*
λ' δ' uar. (v) 'i. ueniret' gloss. *I'*

quid tum profeci, mecum facientia iura
 si tamen adtemptas? quereris snper hoc etiam, quod
 expectata tibi non mittam carmina mendax. 25
 Luculli miles collecta uiatica multis
 aerumnis, lassus dum noctu stertit, ad assem
 perdiderat, post hoc ueemens lupo, et sibi et hosti
 iratus pariter, ieiunis dentibus acer,
 praesidium regale loco deiecit, ut aiunt, 30
 summe munito et multarum diuite rerum.
 clarus ob id factum donis ornatur honestis,
 accipit et bis dena super sestertia nummum.
 forte sub hoc tempus castellum euertere praetor
 nescio quod cupiens hortari coepit eundem 35
 uerbis quae timido quoque possent addere mentem:
 'i, bone, quo uirtus tua te uocat, i pede fausto,

TESTIMONIA.

uu. 26—40 florileg. Nostradam. 29 ecbasis captiui u. 1228

VARIA LECTIO.

$\Omega'' = E F \lambda' (\lambda l) \delta' (\delta d) \varepsilon; \zeta'' = \text{aut omnes codd. } \beta' (\beta \text{ Fran.}) \pi' (\pi \text{ Lips.}) \sigma a g r (d l) \text{ aut horum codd. ea pars ex quibus non aliae lectiones notantur; } \xi = \text{aut omn. codd. } \sigma a g r (d l) \text{ aut horum codd. ea pars ex quibus non aliae lectiones notantur}$

23 tum $\Omega'' \zeta''$ Pph. tunc y [Montepessul.] 24 adtemptas δ
 (g v et π) Pf. adtemptas E F λ' ($\sigma a r$ et Fran. Lips.) Pph. adtemptas d
 queris E 25 Expectata E F $\lambda' \delta \zeta''$ cons. d Expectata σr
 mitam δ' 26 Luculli Ω'' Porph. florileg. Nostradam. cons. ζ' Lu-
 cilli $\pi' r$ i Pph. 28 ρ E ueemens δ' Pph. pr. uehemens $\text{cett.}' \zeta''$
 flor. Nostr. 30 Praesidium E λ' agunt ε 31 multatarū E
 uu. 32—52 initia prope modum euauerunt ε 32 obit E i y
 factum E F $\lambda' \delta' \zeta'$ flor. Nostr. (factū π) factus y facti Cuninghamus
 ornatur $\Omega'' \zeta'$ hornatur florileg. Nostradam. ornatus $\pi' r$ one-
 ratur Wakefieldus honestis $\Omega'' \zeta''$ florileg. Nostradam. opimis
 E 2 uar. λ uar. (g) y [V Parisinus 8216; oppimis Sorbonens. uar.]
 recepit Stallbaumius, lectio Mauortiana? 33 sestercia λ
 34 $\tilde{\rho}$ cor E i u. 35 omis. φ pr., ead. m. add. in margine
 36 timidis quoque possent addere mentis Paulus mentem $\Omega'' \zeta''$
 florileg. Nostrad. menteis y [V (?)] mentis (gen. partitiu.) Ribbeckius
 37 tua te u: floril. Nostr. tua] mea λa . corr.; recte etiam l
 et florileg. Nostradam.

grandia laturus meritorum praemia! — quid stas?
 post haec ille catus, quantumuis rusticus, 'ibit,
 ibit eo quo uis qui zonam perdidit' inquit. 40
 Romae nutriri mihi contigit atque doceri,
 iratus Grais quantum nocuisset Achilles.
 adiecere bonae paulo plus artis Athenae,
 scilicet ut uellem curuo dinoscere rectum
 atque inter siluas Academi quaerere uerum. 45
 dura sed emouere loco me tempora grato,
 ciuilisque rudem belli tulit aestus in arma,
 Caesaris Augusti non responsura lacertis.
 unde simul primum me dimisere Philippi,
 decisis humilem pinnis inopemque paterni 50
 et laris et fundi Paupertas impulit audax

TESTIMONIA.

41—48 uita Horati in codice Romano [Fcae II] 41 Porphyriion
 uita Horati: 'puer admodum Romam cum parente migravit, ut ipse di-
 cit: Romae — doceri' 44 cf. Persius 4, 11 sq.: 'rectum discernis, ubi
 inter curua subit' 51 cf. Peysius prolog. 10 sq.: 'magister artis in-
 genique largitor uenter, negatas artifex sequi uoces'. Appuleius de
 magia 18, 434: 'paupertas . . . omnium artium repertrix'

VARIA LECTIO.

38 premia λ qid λ 39 hec E λ (g v) haec cett. ζ'' Pph.' hoc y
 omis. florileg. Nostradam. 'quantumuis] responsio militis Luculli'
 gloss. Γ 40 quouis δ flor. Nostr. qui] quo ε inquit ψ inqī φ
 41 nutriri] non liquet ε congīt E 42 grais Ω'' ζ'' (et Lips.)
 graiis y [π] 43 paulo Ω'' ζ'' Pph.' 44 uellem E (a g) y [Melli-
 cens. Montepessul. Parisin. 8214 Reginens. 2 superscr. Valentian. 1]
 possim F λ' δ' ε (π' v et Fran.) possem σ r (et β) y scirem y [Nostra-
 dam. 2 uar.] dinoscere Ω'' ζ'' Pph.' 45 academi E querere
 E λ δ' ^uperū λ (uerū l) 46 emouere δ, sed e in ras. (sede
 mouere a d et β; se demouere E; sedemouere Lips.) :: ouere ε
 emouere cett.' ζ'' (et omn. Bland.) amouere v y .me' loco t: E
 47 rudē φ estus λ 48 Cesaris E δ' non responsura]
 responsatura Pcerlkampus 49 medii misere F a. ras. λ' a. ras.
 Pph. philippis F λ' 50 Decissis E pinnis E (π' 1 r 1) y [β 1
 Mellicens. Nostradam. 1 ut uid. Reginens. 1] Porph.' pennis cett.' ζ
 (π' 2 et β 2 Fran.) 51 Uet λ, miniatoris culpa; recte l impulit
 Ω'' ζ'' Pf. imp. Pph. //edax λ, recte l

ut uersus facerem: sed quod non desit habentem
 quae poterunt umquam satis expurgare cicutaë,
 ni melius dormire putem quam scribere uersus?
 singula de nobis anni praedantur euntes: 55
 eripuerunt iocos, uenerem, conuiuia, ludum;
 tendunt extorquere poemata: quid faciam uis
 denique? non omnes eadem mirantur amantque:
 carmine tu gaudes, hic delectatur iambis,
 ille Bioncis sermonibus et sale nigro. 60
 tres mihi conuiuiae prope dissentire uidentur,
 poscentes uario multum diuersa palato.
 quid dem? quid non dem? renuis tu, quod iubet alter;
 quod petis, id sane est inuisum acidumque duobus.
 praeter cetera me Romaene poemata censes 65

TESTIMONIA.

55 sq. Ioannes Victoriensis II 8 p. 321 B. 55 s. Thomas epist.
 191 ad Owenum regem Walliae [Giles. III 391] 58 'non — amant-
 que' florilegia Nostradam. et Paris. 8818^a 61—64 florileg. Nostrad.
 62 'uario — palato' ecclasis captiui u. 141 65—69: 'Rome ne
 — utriusque est' florileg. Nostradam.

VARIA LECTIO.

52 Eut λ, *miniator uoluerat* Et (*Ut l*) uerus δ' sed Ω'' ζ''
 defit *Aubertus anal. philol. et paedag. Havn. l 2 p. 111—122*
 53 umquam *E F λ' δ' (π' a r 2)* unquam ε (*g r 1? v et Fran.*) *Pf. ãquam σ*
 (et β) expurgare Ω'' ζ'' (et *omn. codd. Cruquii*) *Pph.' Porph.' exp-*
pugnare y [Mellicens. 1] 54 Ni melius Ω'' ζ'' Ne melius *Cruquius*
 Nil melius *y* quem λ 55 praedantur λ u. 57 hic omis. *y [π pr.]*
 57 Tendunt l // tendunt λ quid faciam uis denique? *interpun-*
ximus cum Doederlino cf. art. poet. 267 faciam uis Ω'' ζ' (et *Fran.*)
Pph.' Porph.' faciamus *g (et β) y* 58 amantque? *Doederlinus*
uu. 61—73 exitus euauerunt in ε excepto u. 62 u. 61 post
u. 62, et u. 63 ante u. 62 pon. Ribbeckius 62 multum] multa
 et *y [Petropolit.] opp. florileg. Nostradam.* 63 dem? quid non
 dem?] /// dem? quid dem λ tu quod δ' ε (β' σ a g l 2 r v et *Lips.*)
Pph.' floril. Nostr. tu qđ ñ E. quod tu *F λ' (et π) y Bentleius; nos*
scruiuimus chiasmum 64 acidum inuisumque *flor. Nostr.* 65 Preter
 λ' δ' caetera *F δ' crēa E* romae mene *y ω opp. Ω'' ζ'' (et omn.*

scribere posse inter tot curas totque labores?

hic sponsum uocat, hic auditum scripta, relictis

omnibus officiis; cubat hic in colle Quirini,

hic extremo in Auentino, uisendus uterque:

interualla uides humane commoda. 'uerum

70

purae sunt plateae, nihil ut meditantibus opstet'.

festinat calidus mulis gerulisque redemptor;

torquet nunc lapidem, nunc ingens machina tignum,

tristia robustis luctantur funera plaustris,

hac rabiosa fugit canis, hac lutulenta ruit sus:

75

TESTIMONIA.

uu. 72—77 florileg. Nostradam. 75 Donatus ad Terent. adelph. III 2, 21 'hac lutulenta ruit sus' Donatus ad Terent. adelph. III 2, 11 cf. Ausonius epist. 10, 25: 'sus lutulenta fugit, rabidus canis impete saeuo'. Lactantius instit. III 8, 9: 'uerum, inquit, obscenus canis aut sus ille lutulentus . . .'

VARIA LECTIO.

codd. Cruquii Porph.' romene *E* florileg. Nostrad. Romana *Bax-terus opp.* Porph.'

66 **REDIT** *v*; $\xi'' =$ aut om. *codd.* β' (β Fran.) *v* π' (π Lips.) σ a g r v (d l) aut horum *codd.* ea pars ex quibus non aliae lectiones notantur; $\xi =$ aut om. *codd.* *v* σ a g r v (d l) aut horum *codd.* ea pars ex quibus non aliae lectiones notantur

68 offitiis φ Quirino Nic. Heinsius *opp.* etiam florileg. Nostradam. et cf. Ouid. *fast.* III 375: 'colle Quirini' inter uu. 68 et 69 inseruit u. 57 *y* [π pr.] 70 humanae *E* $\delta'\epsilon$ (σ a i r i et π 3 Bland.) cum mane est Franckeus haud sane Froehlichius homini uni Ribbeckius insanum Düntzerus *opp.* Pph.' Porph.' gloss. I' uer : : ϵ uerum *cell.* ξ'' Pph.' rerum *y* [1 Bland. et Tonsanus] Cruquius 71 Purae *E* (β' σ a r et Lips. om. Bland.) testantur schol. *v* et Porph.' ad u. 75 Plures *F* $\delta'\epsilon$ (*v* g v et π) Pf. Plures λ' (d) 'si pure legitur yronicos intellege' gloss. I' 'interrogatiue pronuntiandum' Porph.' Pluresunt Pph. cf. Liu. XXIII 14: 'signis collatis dimicaturum puro ac patenti campo' plateae λ opstet δ (d 2; d 1 n. l.) obstet *cell.* ξ'' obsit σ post obstet interrogationis signum pon. codicum Horat. pars Porph.' schol. I' (*v* ϵ) Doederlinus 72 festinat] nempе instat Lehrsius

73 machinat ignum *E* uu. 74—94 *per pauca supersunt in* ϵ

74 plustris *E* 75 hac] Ilc (sic) ϵ Heç *E* 1 fugit Ω'' ξ'' Pph.' Donatus floril. Nostr. quod propter alterum 'fugit' u. 77 nescio an hic reiciendum erat: ceterum iam Ausonius (uide locum quem supra laudauimus) 'fugit' legisse uideatur. furit r i ? *y* [aliquot *codd.* Feac

i nunc et uersus tecum meditare canoros!
 scriptorum chorus omnis amat nemus et fugit urbem,
 rite cliens Bacchi somno gaudentis et umbra:
 tu me inter strepitus nocturnos atque diurnos
 nis canere et contracta sequi uestigia uatum? 80
 ingenium, sibi quod uacuas desumpsit Athenas
 et studiis annos septem dedit insenuitque
 libris et curis, statua taciturnius exit
 plerumque et risu populum quatit: hic ego rerum
 fluctibus in mediis et tempestatibus urbis 85
 uerba lyrae motura sonum conectere digner?

TESTIMONIA.

76 cf. Petronius sat. 115; 'ite nunc mortales et magnis cogitationibus pectora implete' 77 florileg. Nostradam. 81—84 'Ingenium — quatit' florileg. Nostradam.

VARIA LECTIO.

1 *Combei*] *praetulerunt Fea et Doederlinus in adnotatione*; *fu//gũ// r*; *deficit* ε 76 I Nunc λ (N a miniatore, I ab eo qui contextum scripsit) 77 urbem E (β' σ a r v et Lips.) *Porph.* urbes F λ' δ' (v g et π Fran. uar.) florileg. Nostrad. 'urbis' schol. ε in interpret. fugit urbes Rite, cliens *disting. Bentleius in curis nouissimis* 79 tu me] Sume ψ 1 ε (et π 1) Si me r 1 ut uid. 80 contracta E a. ras. ε (contr//// ε) y [*Valentian. corr.* 1 aut 2] *Porph. uar.*; 'contracta pro detritis et diuulgatis dixit' schol. Γ (Bamberg. Barcinon.) contacta F λ' δ' ζ' (et 3 Bland.) *Pph. gloss.* I' (E v Bamberg. Barcin.) *Stallbaumius* cantata y [V] contexta y cunctata y *Cuninghamus* cincta y tractata y non tacta *Bentleius* non cuncta *Waddelius* contracta *Tunstallus* 'et contacta s. u. u.] legitur et contracta, caute impressa (imp: *Porf.*), ut ea sequendo contigerit imitator? *Pph. Porph.*; 'non datur' ut *Propertius* ait 'ad Musas currere lata uia' sed *angustum est poetarum iter et plerique* 'aut non uiderunt uiam qua iretur ad carmen, aut uisam timuerunt calcare' *Petron. satur.* 118 uu. 81—86 *det. Lehrsuis* 81 sibi quod Ω'' ζ'' *Pph. flor. Nostr.* sibi qui y desumpsit δ 82 Et Ω'' ζ' (et β) Ψ^t y [*Fran.*] anos λ insenuit Ω'' ζ'' *Pph. florileg. Nostradam.* insinuit σ insonuit y [π 2] 'legitur et insonuit' *Porph.* 83 curis E F λ *corr.* ζ (et Lips.) Pf. 2 florileg. Nostradam. curii λ' δ' (β' v 2 uar. et π 1 ut uid.) *Porph.*: 'nam Curius ob seueritatem taciturnissimus fuit' curiis *Pph.* 'Mercurii' pro 'et. curis' *recepit Valartus ex cod. Bello-uacensi* [?]; ε non liquet curis statua taciturnius, exit *interpung. Doederlinus* 85 Fluctibus Ω'' ζ'' Luctibus y immediis λ 86 lirae ψ pr. λ': ε non liquet conectere E δ' ζ'' connectere F λ'

frater erat Romae consulti rhetor, † ut alter
 alterius sermone meros audiret honores,
 Gracchus ut hic illi, foret *huic ut Mucius *ille.
 qui minus argutos uexat furor iste poetas? 90
 carmina compono, hic elegos. ‘mirabile uisu
 caelatumque nouem Musis opus’ aspice primum,
 quanto cum fastu, quanto molimine circūm
 spectemus uacnam Romanis uatibus aedem;
 mox etiam, si forte uacas, sequere et procul audi, 95
 quid ferat et quare sibi nectat uterque coronam.

VARIA LECTIO.

uu. 87—140 *Dan. Heinsius transponebat post epist. II 1, 229, Boivinus post epist. II 1, 118 aduersante Bentleio* 87 Pactus erat Romae consulto rhetor *Bentlei suspicio opp. Pph. Porph. Meinekus post rhetor haec fere excidisse coniectat: ‘uterque alterius laudum sic admirator’; aliquid excidisse iam Dan. Heinsius putauerat, contra Doederlinus quae libris tradita sunt per brachylogiam interpretatur, ‘frater’ bis intellegendum esse ratus frater] suasor Hamacherus* retor δ’ et alter F λ’ (r 1 et π 1; *superscr.* ut ψ λ’) ut alter *cett.* λ’ 2 ζ’ (et *Lips.*) 89 Cracchus λ (C et h *minio pictae; l recte*) Gracchus ε Gracus δ Crassus *Bentlei suspicio opp. Porph.*: ‘apud ueteres tam primus iuris consultus Mucius (mutius *Porf.*) Scaeuola exitit, quam orator Tib. Gracchus’ illic foret δ’ 1 hic . . . illi Ω’’ ζ’’ huic . . . ille ω [*editio Britannici Lambinus Bentleius mutius E cius δ’ 1* 90 argutas E uersat *Bentleius; sed cf. serm. I 7, 15. Senec. epist. 39, 5: ‘nec immerito hic illos furor uexat’ Iuuenal. 7, 63 sq.: ‘nisi cum se carmine solo uexant’* 91 compono Ω’’ ζ’ (et *Fran.*) conpono γ [β] cōp: γ miserabile uisu ω 92 Caelatumque ψ (v a et π) Celatumque φ λ’ δ’ ε ζ’ Caelatum, om. que, E Sacratumque *Bentleius, idem post spectemus ponit semicolon; sed cf. anthol. Palat. VIII 545: ‘Καλλιμάχου τὸ τορευτὸν ἔπος τόδε: δὴ γὰρ ἐπ’ αὐτῷ ὄνηρ τοὺς Μουσέων πάντας ἔσειε κάλως’* opus aspice: primum *disting. Fea, sed cf. epist. II 1, 170—174. Propert. III 8 (16), 29 sq.: ‘aspice quid donis Eriphyla inuenit amaris, arserit et quantis nupta Creusa malis’* 93 fastu] factu δ’ 1 ‘circumspectemus] una pars orationis est diuisa in duos uersus Lucili more et antiquorum’ *Pph. Porph.* 94 uacuã, uirgula ab *alt. m. esse uid.* δ edem λ δ’ uu. 95—98 *toti abscisi in ε* 95 uacas Ω’’ ζ’’ (et *omn. codd. Cruquii*) *Pph. Porph.* uacat γ ω: *Ouid. fast. III 87: ‘quodsi forte nacas, peregrinos inspicere fastos’* pcul E ut *uid.* 96 quare] quid F qualem γ

caedimur et totidem plagis consumimus hostem,
lento Samnites ad lumina prima duello.

discedo Alcaeus puncto illius; ille meo quis?

quis nisi Callimachus? si plus adposcere uisus,

100

fit Mimnermus et optino cognomine crescit.

multa fero, ut placem genus inritabile uatum,

cum scribo, et supplex populi suffragia capto;

idem, finitis studiis et mente recepta,

opturem patulas impune legentibus aures?

105

ridentur mala qui componunt carmina; uerum

gaudent scribentes et se uenerantur et ultro,

si taceas, laudant quicquid scripsere beati.

TESTIMONIA.

uu. 106—119 florileg. Nostradam.

VARIA LECTIO.

97 Caedimur $\pi' a r$ Cedimur $E F \lambda' \delta' \zeta$ Credimur $\beta' 1$ 98 [lumina prima. duo *Bland.* aperte habent prona, sed *V* per litram lumina prima, id est prima luce . . . *Cruqu.*] 'ad lum. p. (ad lumina prima *Pf.* item *cod. Chisianus*)] usque ad lucernam id est ad uesperam' *Pph.* *Porph.* uu. 99—115 nil restat in ε nisi extrema uersuum

99 alcaeus a *Pph.* *Porph.* alceus $E F \lambda' \delta'$

100 callimachus E callimachus F si plus] *omis.* $\delta' 1$ adposcere $\Omega'' \zeta'$ (et β) *Pph.* *cons.* *Porph.* apposcere y [*Fran.*] attollere y

101 mimnermus $\delta \lambda p.$ *corr.* ($v \sigma a p.$ *ras.* $r 2 v$) mimner//m' a mimnermus $\psi \varphi$ *corr.* λ' inimnermus E mimneruus $\varphi pr.$ (d) cognone E

crescit $E F \lambda' \delta' \zeta$ *cons.* $\pi' r$ crescet ε (et *Fran.*) y crescat y [β]

102 inritabile $E y$ [*Gronou.*] *Pph.* irritabile *cell.* ζ'' *Pf.* post uatum semicolon *pon.* *Doederlinus improb. Kolstero* [*annal. philol. et paedag.* LXXXI p. 137] 103 $T\bar{u} \psi 1$ suplex λ suffix:

capto] suffragia posco. † capto v 105 Opturem $F \lambda' \delta'$ ($\beta' v 2$ *uar.* a et π ; v , sed u in *ras.*) *Pf.* Opturem E (r et *Lips.*) *Pph.* Opdurem g Obdurem $v \sigma$ obtundem *Wakefieldus* impune E ($v \sigma$) impune $F \lambda' \delta' \zeta''$ auras $\delta' \varepsilon$ aures *cell.* ζ'' *Porph.* post aures interrogationis signum posuimus cum *Doederlino* [*Horat. epist.* II p. 86 sqq.]; aliter enim coniunctiuus 'opturem' explanari nequit, cf.

126: 'praetulerim?' 106 componunt λ (v et β) componunt *cell.* ζ' (et *Fran.*) florileg. Nostradam. 107 fenerantur E 108 quicquid $\Omega'' \zeta''$ *Pf.* florileg. Nostradam. quidquid *Pph.* quitqd g scribere $E 1$ ante 'beati' distinguit *codd. pars et Porph.*

at qui legitimum cupiet fecisse poema,
 cum tabulis animum censoris sumet honesti; 110
 audebit, quaecumque parum splendoris habebunt
 et sine pondere erunt et honore indigna ferentur,
 uerba mouere loco, quamuis inuita recedant
 et uersentur adhuc inter penetralia Vestae;
 obscurata diu populo bonus eruet atque 115
 proferet in lucem speciosa uocabula rerum,
 quae priscis memorata Catonibus atque Cethegis
 nunc situs informis premit et deserta uetustas;
 adsciscet noua, quae genitor produxerit usus.
 ueemens et liquidus puroque simillimus amni 120
 fundet opes Latiumque beabit diuite lingua;

VARIA LECTIO.

109 *codd. g et Vindobon. nouam incipiunt epistolam, cui inscriptum est in Vindobon.: LEX POEMATVM* 110 censoris sumet $\Omega'' \zeta''$ *flor. Nostr. sūmet censoris g cunq, E (v) Pf. opp. Pph. flor. Nostr.*

112 *INCIPIT cod. D; $\Omega'' = D E F \lambda' (\lambda l) \delta' (\delta d) \varepsilon, \zeta'' =$ aut omnes *codd. β' (β Fran.) $\nu \pi'$ (π Lips.) $\sigma a g r \nu (d l)$ aut horum codicum ea pars ex quibus non aliae lectiones notantur, $\zeta =$ aut omnes *codd. $\nu \sigma a g r \nu (d l)$ aut horum *codd. ea pars ex quibus non aliae lectiones notantur****

112 spondere λ feruntur *D E $\delta' \varepsilon$ ($\beta' \nu \sigma a r$ et Lips. cons. g) ferentur $F \lambda'$ (v et π) florileg. Nostradam. fruentur Horkelius*

113 inuita rec:] inuita sequantur . † recedant ν , ortum ex art. poet.

311 114 et] dum *Doederlini suspicio II p. 90 opp. Pph.' florileg. Nostrad. inter $\Omega'' \zeta'' \omega$ florileg. Nostrad. defic. ε intra y (?) ω neste $\lambda \varepsilon$*

V. 115 *VLTIMVS IN ε ; $\Omega'' = D E F \lambda' (\lambda l) \delta' (\delta d)$*

115 Obscurata Ω'' floril. Nostr. cons. ζ'' Porph.' ^{p^o} pulo E 116 inluē
 E 1 aut pr. sp&iosa λ uocabula λ 117 sq. priscis — nunc]
 del. Hitzigius opp. florileg. Nostradam. 118 p̄mit/// E uetustas]
 uestas δ pr. aut 1 119 Adsciscet E δ ($\nu \sigma a g r 2$ aut corr. ct Lips.)
 Pph.' Adscisset $\beta' d$ (et π) Ascisset D Asciscet $F \lambda'$ ($r 1$ aut pr. [et
 Basil. I; v n. l.]) Asciscit florileg. Nostradam. 120 Ueemens et
 liquidus δ Vehemens et liquidus $E F \lambda' \zeta''$ [et Basil. I; v n. l.] Et
 uehemens liquidus D y Et liquidus uehemens $\sigma d 2$ marg. r 2 marg.
 Hic uehemens, liquidus y. cf. Brambach. orthogr. Lat. p. 286
 121 lacium D

luxuriantia conpescet, nimis aspera sano
 leuabit cultu, uirtute carentia tollet,
 ludentis speciem dabit et torquebitur ut qui
 nunc Satyrum, nunc agrestem Cyclopa mouetur. 125
 praetulerim scriptor delirus inersque uideri,
 dum mea delectent mala me uel denique fallant,
 quam sapere et ringi? fuit haut ignobilis Argis
 qui se credebat miros audire tragoedos
 in uacuo laetus sessor plausorque theatro, 130
 cetera qui uitae seruaret munia recto
 more, bonus sane uicinus, amabilis hospes,
 comis in uxorem, posset qui ignoscere seruis
 et signo laeso non insanire lagoenae,

TESTIMONIA.

122 sq. florileg. Nostradam. 'nimis — cultu' glossarium Mai [class. auct. VIII 306] 125 imitat. Persius 5, 123: 'tris tantum ad numeros satyrum moueare Bathylli' uu. 126 — 133. 135 — 142. 144. 146 — 157 florileg. Nostradam.

VARIA LECTIO.

uu. 122 sq. ante u. 120 transponendos statuit Botheus 122 conpescet *F* (a) conpescet *cett.* " ξ " (cōp: g) flor. Nostr., sed in δ alterum c in ras. sano *E* 123 Leuabit *D* Lenibit flor. Nostr. carentia *D E* 2 aut 1 ψ in ras. λ corr. (σ l 2 v et β) flor. Nostr. carentia g calentia *E* 1 aut 2 *F* λ' pr. δ' (v a r et π pr. Fran. 4 Bland. cons. Lips.) gloss. Γ : 'in usu posita' 124 sp&ciem λ [&] ut *D* 125 nunc Satyrum agrestem, nunc et Cyclopa mouetur Wakefieldus satirū *D* λ pr. satyrum *cett.* mouet *E* uu. 126—140 ex Flori persona dictos accipit Dacierus, malo poetae cuidam adsignant Gesnerus Doeringius Botheus 126 Pretulerim φ λ' δ' 127 delectant δ' (g v) y delectent *cett.* " ξ " florileg. Nostradam. fallant Ω " ξ " florileg. Nostradam. fallent *E* 2 y 128 ringi? interpung. Glareanus Doederlinus alii haut *E* ψ pr. (σ d pr.) aut g l pr. Pph. haud *D* φ ψ corr. λ δ ξ " florileg. Nostradam. argus y [2 codd. Torrenti] Sanadonus opp. Pph. Porph. flor. Nostr. 129 tragedos λ traguocelos δ 1, recte δ 2 130 letus λ sessor *D* theatro φ 131 Cetera δ' 1 (a g v et β Lips.) Pph. florileg. Nostradam. Caetera δ 2 *cett.* " ξ Pf. qui] quae l 1 132 uicimus λ a. ras. 133 comis λ , recte l ^{† signo} 134 ligno l leso λ lagoenę *E* lagoenae a (et Lips.) lagoene g r lagene *D* lacenae *F* δ' 1 (l et π 1) lacaenę λ 1 lagenae λ 2 δ' 2 (β' σ v) lagene v

posset qui rupem et puteum uitare patentem: 135
 hic ubi cognatorum opibus curisque reffectus
 expulit elleboro morbum bilemque meraco,
 et redit ad sese: ‘pol! me occidistis, amici,
 non seruastis’ ait, ‘cui sic extorta uoluptas
 et demptus per uim mentis gratissimus error’. 140
 nimirum *saperest abiectis utile nugis,
 et tempestium pueris concedere ludum,
 ac non uerba sequi fidibus modulanda Latinis,
 sed uerae numerosque modosque ediscere uitae.
 quo circa mecum loquor haec tacitusque recordor: 145
 ‘si tibi nulla sitim finiret copia lymphae,
 narrares medicis: quod quanto plura parasti,
 tanto plura cupis, nulline faterier audes?
 si *uolnus tibi monstrata radice uel herba
 non fieret leuius, fugeres radice uel herba 150
 proficiente nihil curarier: audieras, cui

TESTIMONIA.

141 ecbasis captiui u. 1226 142 cf. ecbasis captiui u. 1227: ‘me tempestium psalmis concedere ludum’

VARIA LECTIO.

135 patentem *D E F* 2 λ' 2 δ' 2 ε' (et *Lips.*) floril. Nostr. paren-
 tem *F* 1 λ' 1 δ' 1 (et π 1) 137 elleboro *E F* λ' δ' ε' (π' 2 cons. β') *Pph.*
florileg. Nostradam. eleboro *D* helleboro *Pf.* illeboro π' r 138 redit
 δ occidistis δ 139 cui] quod *Pph.* opp. florileg. Nostrad.
 140 per uim Ω'' ε'' floril. Nostrad. pretium ω [editio princeps] per
 uim in ras. r mentis] omis. δ' 1 y [Voss. 1] 141 sape///est δ,
lineola per p ducta ab alt. m. u. 142 post u. 144 ponit *Todtius*
 142 tempestiū δ' tempestium *cell.* ε'' *Pph.* florileg. Nostr.
 144 Sed Ω'' ε'' uere δ' (*g v et Lips.*) florileg. Nostradam.
 uerae . . . uitae] uitae . . . uerae y opp. etiam florileg. Nostrad.
 edissere *D* 145 hec λ 146 coppia *D* compia δ, puncta a δ 2
 esse uideantur lymphae *D E* λ δ' 147 Narrares *E* δ quid φ
 corr. quato ⁿ*D* quando δ 1 148 Nanto δ' 149 uulnus Ω'' ε''
Pph. florileg. Nostradam. u. 150 omis. *D pr. E* 1 ψ *pr.* λ' 1 y
 [π 1 *Bruxell. Fran. pr. ut uid. Zulichemian.*] habent φ δ' λ' 2 ε' (et β
Lips.) *Porph.* florileg. Nostradam.

rem di donarent, illi decedere prauam
 stultitiam, et cum sis nihilo sapientior ex quo
 plenior es, tamen uteris monitoribus isdem?
 at si diuitiae prudentem reddere possent, 155
 si cupidum timidumque minus te: nempe ruberes,
 uineret in terris te siquis auarior uno.
 si proprium est, quod quis libra mercatus et *aerest,
 quaedam, si credis consultis, mancipat usus:
 qui te pascit ager, tuus est, et uilicus Orbi, 160
 cum segetes occat tibi mox frumenta daturus,
 te dominum sentit. das nummos, accipis uuam,

TESTIMONIA.

159 Eutyches II 11 p. 480 K.: Hor. serm. lib. II: 'quaedam, si credis consultis, mancipat usus'

VARIA LECTIO.

152 dii λ' flor. Nostr. di cett. donarent Ω'' ζ'' Pph.' florileg. Nostradam. donarunt y donarant y donarint Bentleius dec//edere E VV. 153—192 DESUNT D PERDITO FOLIO VNO; Ω'' = E F λ' (λ l) δ' (δ d); ζ'' = aut omnes codd. β' (β Fran.) v π' (π Lips.) σ a g r v (d l) aut horum codd. ea pars ex quibus non aliae lectiones notantur; ζ = aut omnes codd. v σ a g r v aut horum codd. ea pars ex quibus non aliae lectiones notantur

153 Stulticiam E λ 154 Dicio flor. Nostr. monitoribus Ω'' ζ flor. Nostr. cons. π' rationibus uel rationibus β' y sermonibus y [Montepessul. uar. Schmidii secundus] 155 A/, l δ (l ab alt. m.?) At cett. ζ'' Pph.' flor. Nostr. Ac l y Badius diuiciae λ prudentem Ω'' ζ'' flor. Nostr. sapientem y 156 minus tu (tū σ) nempe σ y flor. Nostr. Cuninghamus ruberes Ω'' ζ' (et π 2 Lips. 2) Porph.' flor. Nostr. puderes E 2 y (nempe// ruberes Lips.; π 1 n. l.) 158 Si δ quod quis Ω'' ζ'' Porph.' q. q. Pph.' quicquid y [3 Bland.] mercatus et aere est E (σ a r et β 1 Lips. 2 V) Porf. cons. Porph. mercatus et aere π' mercatur et aere F λ' δ' (v et β 2 Fran. hære v ere g) mercatur et aere y. [3 Bland.] perfectum accuratius est ideoque aptius in quaestione iuridiciali cf. Gaius I § 119: 'is qui mancipio accipit, aes tenens ita dicit: hunc ego hominem ex iure Quiritium meum esse aio isque mihi emptus esto hoc aere aeneaque libra' 159 mancipiat δ mancipat cett. ζ'' Pph.' mancipit g, Hor. mancipat scripsisse putauerim 160 uilicus E F λ (v π' a) Pph. schol. v uillicus δ' ζ' Pf. schol. r orbi E ζ'' Pf. orbii F λ' δ' (v) o. Pph. 'ornius' Porph. in interpret. 161 daturus E (β' σ a g l 2 r 1 v) schol. Barc. daturas F daturas λ' δ' (v π' r 2 et 4 Bland.) Bentl. 162 sentis λ 1 aut pr. y sentit cett. ζ'' senti I. H. Fossius

pullos, ova, cadum temeti: nempe modo isto
 paulatim mercaris agrum, fortasse trecentis
 aut etiam supra nummorum milibus emptum. 165
 quid refert, uivas numerato nuper an olim?
 emptor Aricini quoniam Veientis et arui
 emptum cenat holus, quamuis aliter putat; emptis
 sub noctem gelidam lignis calefactat aenum;
 sed uocat usque suum, qua populus adsita certis 170
 limitibus uicina refugit iurgia: tamquam
 sit proprium quicquam, puncto quod mobilis horae
 nunc prece, nunc pretio, nunc ui, nunc morte suprema

TESTIMONIA.

169 cf. ecbasis captini u. 1212: 'sub noctem gelidamque foco calefactat amicum' 170 sq. 'qua — iurgia' Seruius ad Aen. VI 603 glossarium Mai [classic. auct. VIII 54] 'populus — iurgia' glossarium Mai [classic. auct. VIII 436] 'et populus — limitibus' glossarium Mai [classic. auct. VIII 522] 170 'qua populus adsita surgit' Agroctius p. 2274 P. 172—177: 'Non proprium — horrea' florileg. Nostradam. 172—174 Willelmus uita s. Thomae [Giles. II 325]: 'nil proprium dicens quod puncto mobilis horae — iura' 173 cf. Ouid. fast. II 806: 'nec prece nec pretio nec mouet ille minis'

VARIA LECTIO.

163 isto] sto *Lachmannus ad Lucret. p. 197* usus uel uti *Lehrsius*
 164 mereris *E. a. ras. et corr.* 165 nummorum δ' milibus Ω'' ζ'
 millibus π' a a. ras. γ emptum ψ 167 aricini δ' quoniam Ω''
 ζ'' (et omn. Bland.) Cruquius quondam ψ superser. (v) y [π 2 Basil. I,
 Cruqui Mart., Montepessul. Parisini 7976. 8214 ab alt. m. 8216
 corr. Sorbonens. 1 Vindobon.] quando y (?) quidam y [Montep. uar.]
 168 Emptum Ω'' ζ'' Pf. Emptor σ g pr. y cenat E δ corr. (β'
 d g v) cenet δ pr. caenat F λ' holus Ω'' ζ'' (et Fran.) h. Pph. olus
 y [β Nostradam.] Pf. putat Ω'' ζ'' putet v 169 lignis cale-
 factat E aenum] enium λ, recte l 170 Sed Ω'' ζ'' quia E 1
 qua cett.'' ζ'' Pph.' quod π' quoad r 1 adsita Ω'' ζ'' cons. Pph.' assita v
 glossar. Mai 171 Limitibus λ refugit Ω'' ζ'' (et β) Seruius glos-
 sarium Mai duobus locis 'qua populus . . . indicat fines certos et
 uicinorum iurgia uitare f.' *Porph.* refigit v y [Basil. I a 1. m. Fran.]
Bentleius refligit *Holderus* refringit *Horkelius* refutat *Ribbeckius* refi-
 xit *Lehrsius* sed cf. *Ter. Andr.* 766. iurgia] uirga E 1 tanq E (g v)
 tamquam cett.'' ζ'' 172 quicquam Ω'' ζ'' flor. Nostr. quitquam g
 orae E 1 173 precio E λ morte suprema Ω'' floril. Nostrad.
Willelmus cons. ζ'' sorte suprema ω sed cf. *serm.* I 7 13: 'ultima . . .

permutet dominos et cedat in altera iura.
 sic quia perpetuus nulli datur usus et heres 175
 heredem alterius uelut unda superuenit undam,
 quid uici prosunt aut horrea? quidue Calabris
 saltibus adiecti Lucani, si metit Orcus
 grandia cum paruis, non exorabilis auro?
 gemmas marmor ebur Tyrrhena sigilla tabellas 180
 argentum uestes Gaetulo murice tinctas
 sunt qui non habeant, est qui non curat habere.
 cur alter fratrum cessare et ludere et ungui
 praeferat Herodis palmetis pinguibus, alter
 diues et inportunus ad umbram lucis ab ortu 185
 siluestrem flammis et ferro mitiget agrum,
 scit Genius, natale comes qui temperat astrum,

TESTIMONIA.

uu. 178—186: 'si metit — agrum' florileg. Nostrad. 184 Priscianus instit. VI 11, 61

VARIA LECTIO.

mors' *Sil. It. V 416 sq.*: 'morte suprema' *Boet. de phil. consol. II 7*:
 'morte suprema' 174 *Pmut& E 1 Permutat flor. Nostr.* domos *E 1*
aut pr. cedet *F λ caedet l cedat cett. 'ς'' cedat v cedit flor. Nostr.*
 175 Nulli *p*: rerum datur *flor. Nostr.* Sic *g y [Par. 8214]*
 Sic *E y [Mell.] Si v Si F λ' δ' ς'' Pph.' Porph.' Fea Sed v y* quia
 Ω ς'' qua *d i l i Pph.'* nuli λ heres δ' 176 *Heredē//, lin.*
ab alt. m. E alternis y Bentl. uelut δ 177 uici] uites *Can-*
terus frctus Porphyr. olim uolg. falsa lectione 'uineis' pro 'uicis' quod
codd. testantur psunt, p in ras., δ horrea, interpung. Doederl.
 178 emetit *Pph. uu. 180—182 dcl. Lehrsius* 180 tyrrhena
E (g) Pf. tyrrena F λ' tirrena δ' 181 uestes Ω'' ς'' florileg.
Nostrad. g&ulo E Pph. getulo F λ' getulo δ 182 curat Ω'' ς''
florileg. Nostradam. Bentleius curet y [3 codd. Valarti (?)] ω
uu. 183—189 post l 12, 11 ponit Ribbeckius 183 fratrum] frater
δ'y [Gron.] opp. Pph. Porph.' flor. Nostr. ungui Ω'' ς'' ungi σ Pf.
florileg. Nostradam. 184 Preferat E λ' δ' Prefert florileg. Nostra-
dam. polmetis E pr. 185 Dirus Bardilius opp. florileg. No-
stradam. et] omis. E pr. λ inportunus E F λ δ i (v σ a v et β)
Pph. florileg. Nostradam. importunus δ 2 (π' d g l r et Fran.) Pf.
 186 mittiget β' mitigat *floril. Nostrad.* 187 gen' *E temperet v*
u. 188 post u. 189 E pr.

naturae deus humanae, mortalis in unum
 quodque caput, uoltu mutabilis, albus et ater.
 utar et ex modico quantum res poscet aceruo 190
 tollam, nec metuam quid de me iudicet heres,
 quod non plura datis inuenerit; et tamen idem
 scire uolam, quantum simplex hilarisque nepoti
 discrepet et quantum discordet parcus auaro.
 distat enim, spargas tua prodigus, an neque sumptum 195
 inuitus facias neque plura parare labores,
 ac potius, puer ut festis Quinquatribus olim,
 exiguo gratoque fruaris tempore raptim.
 pauperies immunda domus procul absit: ego utrum

TESTIMONIA.

189 'albus et ater' florilegium Cusan. [cod. saec. XII] uu. 190
 — 196 florileg. Nostradam. 190 iam schol. Γ confert Pers. 6, 22: 'utar
 ego, utar' 197 glossarium Mai [classic. auct. VIII 23]: 'unde Horatius
 in epistolarum libro: ac potius festis puer ut quinquatribus'. idem
 [classic. auct. VIII 487]: 'unde Horatius in epistolis: an potius puer
 festis quinquatribus' schol. Lucan. Berolin. I 254: 'instituerunt
 sacrificia Mineruae per quinque dies, quos Horatius uocat quinquatria'
 uu. 198—213 florileg. Nostradam.

VARIA LECTIO.

188 comma non ante 'mortalis', sed post 'mortalis' pon. Doeder-
 linus opp. codd. mortalis] immortalis Hartungius de Romanorum
 religione I 34 mortalium Schoemannus fatalis Ribbeckius 189 uoltu
 F λ' δ' y [Gronou.] uultu E ζ'' Pph.' motabilis E alter d pr.? y
 [Lips. et supplementum codicis γ] 190 e modico florileg. Nostra-
 dam. poscet Ω'' ζ'' flor. Nostr. poscit σ possit Pph.' Porph.
 191 tollam] Tolā λ 192 Quot φ quod non] Quid E 1
 193 REDIT D; Ω'' = D' E F λ' (λ l) δ' (δ d); ζ'' = aut omnes
 codd. β' (β Fran.) ν π' (π Lips.) σ a g r v (d l) aut horum codd. ea
 pars ex quibus non aliae lectiones notantur; ζ = aut omnes codd.
 ν σ a g r v (d l) aut horum codd. ea pars ex quibus non aliae lectio-
 nes notantur

193 uolam Ω'' ζ'' Pph.' flor. Nostr. uolo g uelim y 194 quātū λ
 195 Dista E 1 tua] om. E 196 nec flor. Nostr. 197 po-
 cius D 198 fruatis E 199 immunda D E F δ' ζ' (et Fran.) flor.
 Nostr. immunda λ' (et β) ἴmda g domus procul absit D E F 2 λ 2 aut
 corr. δ 2 (β' ν σ a g l r v et π 2 Lips.) procul, omissis domus et absit,
 F 1 λ 1 aut pr. δ' (et π 1) procul domus absit y [cod. coll. Trin.] ω
 flor. Nostr. Stallbaumius modo procul absit I. M. Gesnerus probante

naue ferar magna an parua, ferar unus et idem. 200
 non agimur tumidis uelis Aquilone secundo:
 non tamen aduersis aetatem ducimus Austris,
 uiribus, ingenio, specie, uirtute, loco, re
 extremi primorum, extremis usque priores.
 non es auarus: abi! quid? cetera iam simul isto 205

VARIA LECTIO.

$\Omega'' = DEF\lambda'(\lambda l)\delta'(\delta d)$; $\xi'' =$ aut omnes codd. β' (β Fran.)
 v π' (π Lips.) σ a g r v (d l) aut horum codd. ea pars ex quibus non
 aliae lectiones notantur; $\xi =$ aut omnes codd. v σ a g r v (d l) aut
 horum codd. ea pars ex quibus non aliae lectiones notantur

Meinck.; procul procul absit y [1 cod. *Pulmanni*] *Bentleius* cui plurimi
 adstipulantes praetulerunt istam repetitionem nimis hic tragicam uel ut
 cum *Gesnero* loquamur paratragicam domo procul absit y [1 cod. *Feac*
 et 1 *Pulmanni*] domu procul absit con. apud *Lambinum* domo ut pro-
 cul absit *Apitzius* modo ut procul absit *Kuschelius* mihi procul absit
Düntzerus penus procul absit *Schnebergerus* tamen procul absit
Lucianus Müllerus procul, precor, absit *Bentlei* suspicio. si in lectione
 optimis libris tradita stamus, sententia huius loci non discrepat cum altera
 scriptura: 'domu procul' quam propter codicum auctoritatem repudia-
 uimus. domus autem genetiuo casu accipiendum est, nec uero, quod
Doeringius fecit, nominatiuo; et hoc, ni fallor, uoluit *Flaccus*: odi
 domum inunda egestate laborantem, procul absit a mea domo inpor-
 tuna pauperis cf. c. III 16, 36. *Statius* s. III 4, 33—35: 'tu sordida
 tecta iugumque seruitii uulgare feres? procul absit: ego isti, quem
 meruit, formae dominum dabo' asit g pr. 200 magna an parua]
 parua an magna florileg. *Nostradam.* 202 aduersis $\Omega'' \xi''$ *Pf.*

floril. Nostr. auersis λ corr. y $\overset{v}{\text{astris}}$ *E* astris y recte etiam *floril.*
Nostrad. 203 ingenio $\Omega'' \xi''$ *Pph.* florileg. *Nostrad.* ingenua y
 [1 *Bland.*] ingenita y [1 *Bland.*; 'V autem totus ad finem huius epi-
 stolae partim obliteratus est partim lacer' *Cruqu.*] loco, re] colore
 F $\lambda' \delta'(\pi' 1)$ 204 extrem' usque E 1 205 abi. quid D in loco
 raso post auarus codd. partim colon uel comma (E λ [2?]) v d l r
Barc.) partim interrogationis signum ponunt (δ *Basil.* 1 *Bruzell.* *Lips.*
Valent. *Voss.*) partim non distinguunt (D F Fran.): post abi interp.
 omnes codd. de quibus notauimus (D E F λ [2?]) $\delta' v a l r$ *Barcin.*
Basil. 1 *Bruzell.* *Fran.* *Lips.* *Val.* *Voss.*); post quid partim inter-
 pungunt (E F $\lambda' v d$ *Barc.* *Basil.* 1 *Fran.* *Bruzell.* *Valent.* *Voss.*)
 partim non (δ a *Lips.*) [non es auarus? abi. quid cetera? iam simul
 isto cum uitio fuge: rite caret 2 *Bland.*; quod cetera iam simul
 isto cum uitio fuge. 2 *Bland.*] *schol. I*: 'Quid inde, si non es
 auarus? numquid idcirco cum isto uitio recesserunt omnia uitia? non?
Porph.: 'scimus te non esse auarum; uade securus de hoc ipso; sed

cum uitio fugere? caret tibi pectus inani
 ambitione? caret mortis formidine et ira?
 somnia, terrores, magicos, miracula, sagas,
 nocturnos lemures portentaque Thessala rides?
 natalis grate numeras? ignoscis amicis? 210
 lenior et melior fis accedente senecta?
 quid te exempta iuuat spinis de pluribus una?
 uiuere si recte nescis, decede peritis.
 lusisti satis, edisti satis atque bibisti:

TESTIMONIA.

208 glossarium Mai [classie. auct. VIII p. 519] 210 sq. cf. Pers. 5, 109 sq.: 'es modicus uoti presso lare? dulcis amicis? e. q. s.' uid. ad art. poet. 43 210 'natalis — numeras' Seruius ad eclog. 3, 76 212 sq. florilegium Paris. 8069 212 cf. ecbasis captiui u. 1215: 'ericium uafurum seruis de pluribus unum' et simil. u. 709 214 huc (et ad epist. I 10, 49 et c. III 29, 43) respexisse uideatur qui carmen illud fecit marmori in sculptum quod edidit Bonad. carm. ex ant. lap. II p. 536: 'nixi, edi atque bibi, lucro merus atque popino: haec mihi quot curis uita peracta fuit! qui legis haec diuinae bona uerba precare Vancunae, nunc saltem uacuo donet ut esse mihi'

VARIA LECTIO.

quid prodest auarum te non esse, si in ceteris haeres uitiiis (caeteris heres intus *Porf.*) ac teneris?" 'quid cetera (cet: *Porf.*) iam simul] sic pronuntiandum est, ut intellegatur (intellig: *Porf.*) non fugisse alia uitia (uicia *Porf.*)? *Pph.* *Porph.* ia cetera sit *g* caetera *D F* δ 2 iam Ω'' ζ'' *Pph.* num *y* *florileg.* *Nostradam.* *Muretus* dum *Chabotius* 206 uicio *D E* λ fugere *D F* λ' δ' 1 (π' v; fuge re r) *Porph.* schol. *I* *florileg.* *Nostradam.* fuge · rite *E* ψ 2 δ' 2 (β' v a g r 2 et 4 *Bland.*; fuge rite σ) fugeite rite car[†] pectus *y* [*Gronou.*] rites † cal& λ *superscr.* tibi om. *g* in lacuna u. 207 om. δ' pr. *y* [*Bamb. pr. Barc.* 1] 207 Ambicione *D* et ira] dirae *Spengelius* 209 potentia δ' 1 thesalla *F* thessalla λ a. ras. thesalla *E* 210 Natalis *D* (v a) *y* [*π Bruxell. Valentian.* 1] *Seruius* Natales *cell.*'' ζ'' *Pph.* *florileg.* *Nostrad.* fataleis *y* [*codd. Mart. et Silu. apud Cruqu. (?)*] gratē δ' numertis *E* 1 aut pr. 211 sis *E* λ' (β') opp. etiam *florileg.* *Nostradam.* accedente δ *y* 212 expta *D* 1 exempta! λ iuuat *D* iuuat *cell.*'' ζ'' *Pf. flor. Nostr.* uiuat d pr. om. v pr. *Porph.* *interpr.*: 'quid prodest, inquit, uno ergo (ego *Porph.*) te carere uitio, a tam multis possessum?' leuat *y* [*Bamberg.* 3 *Bland.* 1 *cod. Fcae*] *L. Pph. cf. serm.* I 1, 41 et *Persius* s. 2, 62: 'quid iuuat?' u. 213 *delet Lchrsius* 213 recte nescis Ω'' ζ'' *Pph.* *florileg.* *Nostradam.* nescis recte v decaede λ'

tempus abire tibi est, ne potum largius aequo
rideat et pulset lasciuia decentius aetas'.

215

TESTIMONIA.

215 cf. Statius s. II 2, 127 sqq.: 'dubium quem non in turbine rerum
deprendet suprema dies; sed abire paratum ac plenum uita'

VARIA LECTIO.

215 equo λ 216 Redeat *E* 1 aut *pr.* pulset] plaudat *y*
[1 *Bland. uar.*] decenti *VS E* decentius *cett.*" *Fph.*' *Porph.*' *schol.*
Γ cons. 5" licentius *v* (et π 2 *uar.*) *y* *prob.* *Barthio repugn.* *Bentleio*
qui confert c. III 15, 7—9 et Iuuenal. 11, 201 sq.: 'spectent iuue-
nes, quos clamor et audax sponso, quos cultae decet adsedissee puel-
lae' et *uid. art. poet. 106 sq.*: 'decent . . . ludentem lasciuia . . . dicta'
frequentius *Nic. Heinsius* etas φ post u. 216 in *codd. D E F*
λ' δ' (*v π' a r v* et β) *secuntur serm. I 1 sqq.*; σ *Porph.*' *finiunt*; in
y [*Fran.*] *sequitur uita Horati*

Q · HORATHI · FLACCI · EPISTOLARVM · (EPLARV̄ F) LIBER · SE
CVNDVS · EXPLICIT ; *E F λ δ' (a)* FINIUNT LIBRI EPLARVM
QUINTI · FLACCI · HORATHI · v

DE ARTE POETICA

LIBER

Humano capiti, cerulcem pictor equinam

TESTIMONIA.

DE ARTE POETICA. 1—4 Quintilianus instit. VIII 3, 60: 'id enim tale monstrum, quale Horatius in prima parte libri de arte poetica fingit: humano capiti — uelit et cetera ex diuersis naturis subiciat' cf. Ioannes Saresberiensis polier. II 18: 'disiuncta coniungit, ut si humano capiti ceruicem iungat equinam uarias inducens undique plumas, ut iuxta poetam turpiter atrum desinat in piscem mulier formosa superne'. Petrus Cluniacensis epist. I 16 [biblioth. Cluniacens. ed. Marrier. p. 637^c]: 'ne forte iuxta poetam humano capiti ceruicem pictor equinam iungere uidearis, et mulierem formosam superne in atrum piscem desinere cogas' 1 sq. Petrus Cluniacensis epist. III 17 [biblioth.

VARIA LECTIO.

Q · HORATI FLACCI DE ARTE POETICAE INCIPIT POETICA ORATIONIS INCIPIT
B fol. 182 v · L. FLACCI HORATHI LIBER CARMINUM · III · || EXPLICIT ·
 INCIPIT DE ARTE POETICA C Q · (om. δ) HORATHI FLACCI CARMINUM
 LIBER III EXPLICIT || INCIPIT DE ARTE POETICA φ δ (a) cons. β', ||
 INCIPIT EIVSDEM LIBER (om. ψ λ) DE ARTE POETICA (add. LIBER ψ)
 ψ λ' u cons. r POETICUS LIBER σ INCIPIT LIBER HORATHI
 FLACCI DE ARTE POETICA v INCIPIT DE ARTE POETICA ||
 FINIT DE CENTUM GENE || RIBVS ME TRORVM y [*Lips. post
 carminum libr. III.*]: inscriptionem omis. v τ ut omnes quos no-
 uimus codices praeter Zulichemianum etiam V post carmina hunc
 librum exhibuit; in Zulichemiano post carm. saec. legimus; post epi-
 stulas primus locauit H. Stephanus. Oratius (omis. florileg. Nostra-
 dam.) in poetria florilegia Paris. 8818^a et Nostradam. Incipit liber
 poeterie y [*Parisin. 8219*] 'hunc librum qui inscribitur de arte poe-
 tica . . .' Porph.' 'In hoc libro est intentio Oratium tractare de arte
 poetica' tractat. Vindobon. 'librum de arte poetica' primus laudat
 Quintilianus [instit. VIII 3, 60], epistulis accenset Charisius [p. 202.
 204 K.]; ceterum idem [p. 202 K.] Q. Terenti Scauri commentarios
 'in artem poeticam' commemorat; totum librum Horatio abiudicabat
 Harduinus; A. Riccobonius D. Heinsius L. Desprezius P. A. Petri-
 nius Bouhierus Peerkampus miras hic sibi luxationes finxerunt, de
 quibus omnibus uide Gruppei Minoem p. 225—228; eandem uiam nu-
 per ingressi sunt Ribbeckius ac Lehrsius

Ω' = omnes codd. γ B C F λ' (λ l) δ u; ζ'' = aut omnes codd.
 β' (β Fran.) v π' (π Lips.) σ τ a r v (l) aut horum codd. ea pars
 ex quibus non aliae lectiones notantur; ζ = aut omn. codd. v σ τ a r
 v (l) aut horum codd. ea pars ex quibus non aliae lectiones notantur

1 Humano δ capiti] pectori B pr. pectore qnā B

iungere si uelit et uarias inducere plumas
 undique conlatis membris, ut turpiter atrum
 desinat in piscem mulier formosa superne:
 spectatum admissi risum teneatis amici?
 credite, Pisones, isti tabulae fore librum
 persimilem cuius uelut aegri somnia uanae
 fingentur species, ut nec pes nec caput uni

5

TESTIMONIA.

Cluniac. p. 846^b) et legis Sarracenorum synops. p. 1113^e: 'et sic undique monstruosus, ut ille ait, humano capiti ceruicem equinam (equinam ceru: epist. III 17) et plumas anium copulat' Symmachus epist. I 4: 'haud ita Flaccus tuus praecepit in illis poeticae artis edictis, quorum hoc memini esse principium: ne humano capiti ceruix equina iungatur' 2 cf. Prudentius contra Symmachum II 59 sq.: 'desine terga hominis plumis obducere; frustra fertur auis mulier magnusque eadem dea uultur' 3 sq. 8 sq. cf. Ioannes Saresberiensis polier. II 15: 'phantasma, quum rerum ignotae uidentur species . . . a natura discrepantes, ut si forte nec pes nec caput uni reddatur formae, dum tetrum desinit in piscem mulier formosa superne' 4 'faciem formosa superne' schol. Lucan. VIII 317 7—9 'uelut aegri somnia uanas fingentis species, ut — formae' Ioannes Saresberiensis polier. VII 12

VARIA LECTIO.

u. 2 omis. B 2 plumas Ω' ζ'' tractat. *Vindobon.* Petrus Cluniacens. pennas γ [Bentlei Regius] natum ex gloss. Γ; gloss. Γ: 'inducere plumas] id est inponere pennas . . .' formas coni. *Bisciola ac Bentleius* partes *Apitzius*, sed uide *Spengelium philol.* XVIII 94 sq. et *Prudentium contra Symmachum* II 57: 'desine, si pudor est, gentilis ineptia, tandem res incorporeas simulatis fingere membris: desine terga hominis plumis obducere: frustra fertur auis mulier magnusque eadem dea uultur' 3 conlatis BCF λ pr. aut 1 δ (τ a et π) collatis γ u λ corr. 1 aut 2 ζ' (et Lips.) tractat. *Vind.* collectis v y membris λ u (τ r v) membris cett. ζ'' ulpī δ ut] aut *Sanadonum atrum]* hirtum *Goerlitzius opp. tract. Vind.* 3 sq. atrum . . . piscem] atram . . . pristinum coni. *Gronou. patet et N. Heinsius opp. tractat. Vindobon.* 4 piscem Ω' ζ'' pristinum γ [cod. *Hellerianus*] natum ex gloss.; gloss. Γ: 'in piscem] id est beluam marinam hoc est in pistricem' supernae BC δ 1 5 missi BC admissi cett. ζ' (cons. Lips.) ammissi γ [π] teneatis? amici, credite, *disting. Marklandus opp. Porph. Acr.* 6 pisonis F δ 1 (τ pr. l 1 et π) pissonis λ 7 cui λ uelud u aegri CF λ' δ (v σ r τ 2 et 3 *Bland.*) egrī γ u (v p. ras. cons. β' π τ 1) tract. *Vind.* aegris B (a a. ras. et 1 *Bland.*) egris v a. ras. γ [*Montepessulan.*] et 'egrotantibus' et 'egri' gloss. Γ in confusa annotatione; cf. *Persius* s. 3, 83: 'aegroti ueteris meditantibus somnia' somnia u 8 Fingenter δ 1 Funguntur B Finguntur ψ corr. (v uar.) γ tractat. *Vindobon.* Fingentur cett. ζ' (et π; *Fringent Lips.*) species γ u

reddatur formae. ‘pictoribus atque poetis
quidlibet audendi semper fuit aequa potestas’. 10
scimus, et hanc ueniam petimusque damusque uicissim;
sed non ut placidis coeant inmitia, non ut
serpentes auibus geminentur, tigribus agni.
inceptis grauibus plerumque et magna professis
purpureus, late qui splendeat, unus et alter 15
adsuitur pannus, cum lucus et ara Dianae
et properantis aquae per amoenos ambitus agros
aut flumen Rhenum aut pluuius describitur arcus;
sed nunc non erat his locus. et fortasse cupressum
scis simulare: quid hoc, si fractis enatat expes 20

TESTIMONIA.

9 sq. ‘pictoribus — potestas’ Venantius Fortunatus V 4 p. 170 florileg. Nostradam. cf. Lucian. imag. 18: ‘παλαιὸς οὗτος ὁ λόγος, ἀνευ-
θύνουσι εἶναι καὶ ποιητὰς καὶ γραφέας’ 11 ‘ueniam’ et 13 ‘gemi-
nentur’ incerti exc. arg. gr. § 26 p. 207 Eichenf. et Endl. 15 sq. ‘pur-
pureus — pannus’ Seruius ad Aen. X 653 florileg. Nostradam. Caesarius
vita s. Engelberti ed. Boehm. II p. 295 cf. Apollin. Sidonius epist. post
c. 22: ‘ut lyricus Flaccus in artis poeticae uolumine praecipit, multis
isdemque purpureis locorum communium pannis semel inchoatas materias
decenter extendit’ 18 Porph. ad c. III 4, 38 annales Stadenses a.
1224 [Pertz. XVI p. 358] 19—22 om. ‘si — pingitur’ florileg. Nostra-
dam. 20 sq. huc respexisse uideatur Persius 1, 88 sq.: ‘cantas cum
fracta te in trabe pictum ex umero portes’ 20 ‘exspes’ incerti ex-
cerpta argumenti grammatici § 26 p. 207 Eichenf. et Endlich.

VARIA LECTIO.

9 forme γ φ pictoribus — potestas] *subiectionem esse putat*
Baxterus 10 Quidlibet Ω’ ζ’ (et Lips.) flor. Nostr. Quodlibet y
[π 1] Pph. Quaelibet Venantius Fortunatus Scilicet Peerlkampus
audiendi B 12 S, C inmitia C F δ (ν τ) imitia B imitia γ
λ’ u (β’ σ r v cons. π’); a non liquet 13 tygribus F δ aeni B
15 Purpureus δ 1 16 Adsuitur B C F λ’ δ (ν a) Pph. Assui-
tur γ λ corr. u ζ’’ Pf. florileg. Nostradam. diane ψ 17 et]
Aut σ amēnos u 18 rhenum γ B C δ λ’ 2 ζ’ (et Lips.) Porph.
ad c. III 4, 38 ^hrenum λ (l 2) Pf. renum F λ’ (et π) rheni u y reni v y
Albertus rhenus y [Sorbonens.]. ‘non dixit genere masculino Rhenus, sed
neutro hoc Rhenum . . .’ Porph. ad h. u. cons. Acr. item genus neu-
trum testatur Porph. ad c. III 4, 38 aut fluuius F 1 λ’ 1 δ 1 (τ pr. et π)
Porph. ad c. III 4, 38 aut pluuius cett. F 2 λ’ 2 ζ’ (et Lips.) Porf. ad
c. III 4, 38 19 Sed Ω’ ζ’’ ū nē B nec non flor. Nostr. 20 simili-
lare B y simulare cett. ζ’’ Pph. Diomed. tractat. Vindob. flor. Nostr.
quid hoc, si, ut fractis innatet expes nauibus, aere dato quis pin-

nauibus, acre dato qui pingitur? amphora coepit
institui: currente rota cur urceus exit?

denique sit quiduis simplex dumtaxat et unum.

maxima pars uatum, pater et iuuenes patre digni,

decipimur specie recti: breuis esse laboro,

25

obscurus fio; sectantem leuia nerui

TESTIMONIA.

21 sq. 'amphora — exit?' Hieronym. ep. ad Marcellam 27, 3 flor. Paris. 8069 floril. Cusanum C. 14. annales s. Disibodi a. 1090 [Pertz. XVII p. 12] chronic. a. 1150 [Pertz. VIII p. 246] cf. Hieronymus epist. 107 ad Lactam 3: 'paene lapsus sum ad aliam materiam et currente rota, dum urceum facere cogito, amphoram finxit manus'. Apollinaris Sidonius epist. VIII 16: 'secundum regulas Flacci ubi amphora coepit institui urceus potius exsise uideatur'. Regino Prumiensis de harmonica institutione 17 [I p. 244 Gerbert.]: 'currente rota amphora cepit institui: cur urceus exit?' 23 cf. cebasis captiui uu. 719 sq. 'fiat uelle tuum, simplex dumtaxat et unum, sit fixum quod uis, sit uiuax gratia nobis' uu. 25—31 florileg. Nostradam. 25 sq. 'cui contraria est ea, qua fit ex uicino transitus ad diuersa ut similia: breuis esse laboro, obscurus fio et quae secuntur' Quintil. VIII 3, 65 idemque VIII 3, 82: 'βραχυλογία male imitantes sequitur obscuritas' cf. Ausonius epist. 19 post u. 10 p. 267 Bipont.: 'incundissimum poema . . . in epitomen coegisti tanta elegantia, solus ut mihi uideare assecutus, quod contra rerum naturam est, breuitas ut obscura non esset'

VARIA LECTIO.

gitur *Peerlkampus* quid] qđ = quod C expes B C λ δ i u pr. (σ et π Lips. 2) tractat. *Vindobon.* expes γ u corr. δ 2 (ν τ 2 v et β) expers F δ 1 ut uid. λ uar. (τ 1 ut uid. l r 1 et π Fran. 1) a non liqu. (expres Lips. 1) 21 pinguitur ψ (r 1 ut uid.) y Anfora flor. *Cus.* cepit u cepit F 22 non post institui, sed post rota interpung. y ω [Lips. 1498] *Doederlinus opp. florileg. Cusan.* uu. 23—31 del. *Gruppeus* 23 sit] omis. B quiduis *Bentl.* quid uis ψ corr. (r 2 in marg.) quod uis γ B C F λ' u (β' ν σ r 1 ut uid. v) quoduis δ (π' τ a r 2) dumtaxat B dumtaxat uel dum taxat *cett.* tractat. *Vindobon.* item *inscript. acui Augustani* [Orell. 6428] *Traiani* [Orell. 6857] *Deciani* [Orell. 5534] 25 specie (spetie γ u) recti Ω' ε'' tractat. *Vindob. flor. Nostr.* recti specie τ 26 leuia Ω' ε'' *Porph.' Acr. tractat. Vindobon. florileg. Nostradam.* lenia y [2 *codd. Parisini* (?) *cod. Achillis Stati*] *Bentleius Peerlkampus Stallbaumius alii; ceterum ipse Bentleius in curis nouissimis rursus praetulit leuia, quod rectissime interpretatur Ramler* [*Dichtkunst des Horaz*² p. 19]: 'ein Autor, der zu sehr feilt, zu sehr poliert, nützt sein Werk ab und benimmt ihm die Nerven' cf. *epist.* II 1, 51: 'leuiter] ^vleniter' v et *Iacobi disputationem de usu uocabulorum leuis et lenis apud poetas Latinos, Numburg. 1836 p. 17*

deficiunt animique; professus grandia turget;
 serpit humi tutus nimium timidusque procellac;
 qui uariare cupit rem prodigialiter unam,
 delphinum siluis adpingit, fluctibus aprum. 30
 in uitium ducit culpae fuga, si caret arte.
 Aemilium circa ludum faber imus et unguis
 exprimet et mollis imitabitur aere capillos,
 infelix operis summa, quia ponere totum
 nesciet: hunc ego me, siquid componere curem, 35
 non magis esse uelim, quam naso uiuere prauo,

TESTIMONIA.

30 cf. uita Benedicti abbatis Clusensis prolog. [Pertz. XIII = XII p. 197]: 'sed ne iam uidear delphinum siluis appingere, fluctibus aprum' 32—37 Ioannes Saresberiensis polier. prolog. l. VI 32 'Aemilium ludum' et 35 'hunc' incerti exc. arg. gr. § 51 p. 210 Eichenf. et Endl. 33 'et — capillos' Seruius ad Aen. VI 848

VARIA LECTIO.

27 ^{ur} //get λ; turget l turget τ 28 tutus r y cautus *Peerlkampus opp.* Ω' ε'' tractat. *Vindobon. florileg. Nostradam.* timusq; C
 29 unam Ω' ε'' *Pph.' tractat. Vindobon. florileg. Nostradam.* una *Praedicovius* 30 Delfinū F Delfianū B adpingit γ F λ' δ (ν a v et π) tractat. *Vindobon.* appingit C u ε' (et *Lips.*) *florileg. Nostrad.*
 appingit B u. 31 dcl. *Ribbeckius* 31 In uitium γ culpe ducit u y ducit culpae *cett.* ε'' *cons. flor. Nostr.* 32 Aemeliū C Aemi//lium λ *fabrum Cuninghamus* imus δ imus *cett.* *Pph. Porph. Acr. tractat. Vindobon.* 'his demonstrat aerarium fuisse fabrum imum (Vnus *Porf.*) hoc est in angulo ludi tabernam habentem' *Porph.* unus r 1 ut uid. (sed cf. *uar. lect. u.* 152) y [3 *codd. Bentlei* 6 *Faeae aliquot Marcilii et Valartii*] Pf. *Ioannes Saresberiensis Bentleius* (faber, unus *Bentl.*) cum plerisque qui post cum *Hor. ediderunt: at nolim Horatio intra decem uersus uocabulum unus ter imputare; imum contrarium esse existimo summo siue optimo; inritus Horkelius fabri manus Peerlkampus unguis γ 1 B (π' a cons. r) ungues cett.* ε'' u. 33 omis. τ 1 aut pr., add. ab altera manu in marg. τ 33 mollis γ 1 B C λ' δ (π' a) y molles F u γ 2 ε' aere] arte *Wernsdorfius ad Lucil. Aetn.* 589 post u. 33 uersum excidisse putat *Lehrsius*
 34 operis, summa, interp. *Bentl.* suma δ 1 quia] q B 35 Nescit B Nescit¹ & C Nesciet *cett.* ε' Nesciat β' 1 σ pr. ^{hunc} // // λ egomet F a. ras. δ 1 (τ r 1 v) componere F λ u (ν r et β) componere *cett.* ε' (et *Fran.*) cure B 36 naso uiuere p: Ω' ε'' *Io. Saresber. prauo uiuere naso γ ω p//rauo λ prauo δ prauo cett.* ε' (et *Lips.*) *Io. Sar.*

spectandum nigris oculis nigroque capillo.
 sumite materiam uestris, qui scribitis, aequam
 uiribus et uersate diu, quid ferre recusent,
 quid ualeant umeri. cui lecta potenter erit res, 40
 nec facundia deseret hunc nec lucidus ordo.
 ordinis haec uirtus erit et uenus, aut ego fallor,
 ut iam nunc dicat iam nunc debentia dici,
 pleraque differat et praesens in tempus omittat;

TESTIMONIA.

38—41 florileg. Nostradam. Reineri de ineptiis cuiusdam idiotae libellus 2 [mon. Germ. SS. XX p. 601] 38—40 'sumite — humeri' Reineri uita Enracli prol. [mon. Germ. SS. XX p. 562] 38 sq. tractat. Vindobonensis ad u. 189: 'dixit superius, ut quisquis sumat materiam suis uiribus aequam'. 309: 'dixit enim superius: sumite materiam et cet.' 39 sq. cf. uita Benedicti Clusensis l. c.: 'ego solus noui, mei quid ualeant humeri, quid ferre recusent' 42 'ordinis — uenus' Porph.' ad c. I 30, 7 42 'uenus' incerti excerpta arg. gr. § 51 p. 210 Eichenf. et Endl. 43 sq. Scruius ad Aen. prooem. 43 Willelmus uita s. Thomae [Giles. II p. 316]: 'nec artificialiter iuxta poetam: nunc iam dicam nunc iam debentia dici'

VARIA LECTIO.

prauo *l y* paruo *v i* uar. *y* [π *1* aut *pr.*] torto *y* [*Bruxell.*; *Basil.* 1 gloss. pro interpretat.] 37 Spectatum *y* nigroue *B C* nigroque cett.' ζ'' *Acr.* post *u.* 37 uersus 136—152 ponit *Lehrsius* 38 materiam] $\text{I}\bar{\alpha}$ $\text{m}\bar{r}$ *B* opp. tractat. Vindobon. ad h. u. et ad uu. 189 et 308 flor. Nostr. 40 Quid δ umeri *a* humeri δ humeri cett.' ζ'' florileg. Nostradam. potenter Ω' ζ'' *Pph.* *Porph.* *Acr.* tractat. Vindobon. florileg. Nostradam. Rainerus, huc respexit Cassiodorius de diu. lect. 5: 'secundus liber Salomonis . . . a beato Hieronymo potenter expositus est' pudenter *y* [*1* cod. *Combei*] *Marklandus*; potenter = κατὰ τὸ δυνατόν 41 facunda *B* deseret Ω' ζ' (et π) deserit ν σ τ *pr.* (et *Lips.*) flor. Nostr. licid δ *1* 42 Ordines γ *pr.* et] omis. δ *1* aut γ δ *p. ras.* ($\beta' \nu$ $\pi' \sigma$ τ *a*) *Pph.* *Acr.* tractat. Vindobon. haut *C* ψ (*v*) haud *B* φ δ *1* *u* (*r* *1*) hau^d λ ^h aud *l* ut uid.; Ouid. metam. I 607: 'aut ego fallor' 43 ut] Aut *F* λ *1* δ *1* (π' *1* τ *1* *r* *1* et *Fran.* *1*) opp. tract. Vind. iamnōdicat *y* non debentia *y* [*Sorb. p. ras.*] ω *Peerlkampus* dici] $\text{d}\bar{\text{t}}$ = dicit *B* post dicat interpunxit *Benll.*; plerique cum *Lambino* post dici distinguunt; codd. uariant: cf. *Pers.* s. 5, 109 sq.: 'es modicus uoti? presso lare? dulcis amicus? iam nunc astringas, iam nunc granaria laxes?'

† quē
 44 Pleraq; *B* reliqua *Schneidewinus philol.* X 362 presens γ φ tempore δ *2*, δ *1* recte

hoc amet, hoc spernat promissi carminis auctor. 45
 in uerbis etiam tenuis cautusque serendis
 dixeris egregie, notum si callida uerbum
 reddiderit iunctura *nouom. si forte *necessesit,
 indicium monstrare recentibus abdita rerum,
 fingere cinctutis non exaudita Cethegis 50
 continget dabiturque licentia sumpta pudenter.
 et noua fictaque nuper habebunt uerba fidem, si
 Graeco fonte cadent parce detorta. quid autem
 Caecilio Plautoque dabit Romanus ademptum
 Vergilio Variouque? ego cur, adquirere pauca 55

TESTIMONIA.

45 Seruius ad georg. II 475 ad Aen. IIII 412. 415 uu. 47—51
 florileg. Nostradam. 47 sq. 'dixeris — nouum' Priscianus instit.
 XVIII 12, 101 historia pontificalis 12 [mon. Germ. SS. XX 526]
 cf. Persius s. 5, 14: 'uerba togae sequeris iunctura callidus acri'
 50 schol. Lucan. II 543. glossarium Mai [classic. auct. VIII 130]
 'cinctutis' incerti exc. gramm. § 51 p. 210 Eichenf. et Endl. 52 sq.
 'et — detorta' Seruius uolgatus ad Aen. IIII 34 55 sq. 'ego — in-
 uideor' Priscianus instit. XVIII 18, 138

VARIA LECTIO.

u. 45 post u. 46 ponunt Bentleius et post hunc plerique, repu-
 gnante Spengelio philol. XVIII 96 et opp. Acr. tractat. Vindobon.;
 Horatio abiudicat u. 45 Hammersteinius 45 spernet B C spernat
 cett.' ζ'' sperat r 1 47 Dixerit B opp. tract. Vind. egregie C
 48 nouum $\Omega' \zeta'' \tau$ in ras. necesse, om. est a necesse e $\tilde{\epsilon} \sigma$
 49 Iuditiis u monstrare $\Omega' \zeta''$ tract. Vind. flor. Nostr. formare
 Pf. forma Pph. rerum B C (a 1 ut uid.) y [Mellic. 1 Zulich. aliū]
 flor. Nostr. rerum et $\gamma F \lambda' \delta u \zeta''$ (et omn. Cruqu.) tract. Vind.
 50 cinctutis λ pr. u Pf. non] nos B post Cethegis duo
 puncta ponit Lambinus 51 prudent $\delta 1$ ($\nu 1 \nu$) 52 factaque y
 [G. Fabricii codd.] Bentleius opp. $\Omega' \zeta''$ Pph.' Acr. tractat. Vind.
 post u. 52 uersum excidisse putat Lehrsius 53 Graeco B Pph.' Greco
 cett.' cadant $\gamma C 2$ ($\nu a r$ et β) Pf. gloss. I' Seru. cadent cett. ($\pi' \sigma$
 $\tau \nu$ et Fran. omn. Bland.) Pph. Acr. interpr.: 'si . . . translata fue-
 rint' tractat. Vindobon. Bentleius cadunt y parce] \uparrow^e arte B
 autem? interp. Ribbeckius 54 Cecilio F $\lambda' \delta u$ dabit $\Omega' \zeta''$ (et
 omn. codd. Cr.) tract. Vind. dabat y dedit y 'dabit] p dedit . . .'
 gloss. I' adeptum B C 55 Vergilio γ Vigilio C Virgilio cett.' ζ''
 uario $\gamma B C$ ($\pi' a r 1$ ut uid.) Acr. tract. Vind. uaro cett.' ζ' ad-
 quirere $\Omega' \zeta'$ Pph.' Priscian. acquirere τ (et Fran.) acquirere σ

si possum, inuideor, cum lingua Catonis et Enni
 sermonem patrium ditauerit et noua rerum
 nomina protulerit? licuit semperque licebit
 signatum praesente nota producere nomen.
 ut siluae foliis pronos mutantur in annos,
 prima cadunt: ita uerborum uetus interit aetas,
 et iuuenum ritu florent modo nata uigentque.

60

TESTIMONIA.

56 'ut in arte poetica: inuideor (φ) θ ovov μ ai' schol. Γ epist. I 5, 21. 'inuideor' Pseudoaugustinus de grammatica c. 15 58—63: 'Licuit — nostraque' flor. Nostr. 60—62 Diomedes p. 400 K. 'Valerius . . . Horatium dixisse ait: ut siluae flores pronos mutantur in annos et prima cadunt, ita uerborum uetus interit (. . . rat' cod.) aetas, et noua iuuenum ritu florent modo nata uigentque (motat audentq; cod.) et rel.' excerpt. ex comm. in Donat. uol. V p. 326 K. ex cod. Lauantino saec. VIII 60 sq. cf. Hieronymus praefat. ad II. libr. Osee [Vallars. VI p. 54]: 'postquam autem reuersa fuerit terra in terram suam et tam nos qui scribimus, quam eos qui de nobis iudicant, pallida mors [Hor. c. I 4, 13] subtraxerit et alia uenerit generatio primisque foliis uirens silua succreuerit, tunc sine nominum dignitate sola iudicantur ingenia'

62 cf. Terentius Scaurus apud Gainfredum p. 19 [class. auct. ed. Mai. V p. 150]: 'postrema aetas mundi ut disciplinam pristini saeculi, ita et sermonem fastidire coepit et noua parere uerba, quae iuuenum ritu florent et uigent'

VARIA LECTIO.

56 possum Ω' ζ'' Pph. Acr. Prisc. possim y enni $F \lambda' u$
 hennij δ 57 & noua δ 58 pretulerit γ protulerit cett. ζ''
 59 presente u producere Ω' ζ'' (et om. Cruqu.) gloss. Γ florileg.
 Nostr. (c in ras. r) procedere y [codd. Lambini, Statti, de Nores,
 Luisini (?) Bentleius nomen Ω' ζ'' tractat. Vindobon. florileg.
 Nostradam. nummum Luisinus Bentleius, sed cf. Iuuenal. s. 7, 55:
 'communi feriat carmen triuiale moueta' 60 ut siluae e foliis, pro-
 nos nutant ubi in annos, Mæhlyus silue folis B folia in siluis Dio-
 medes opp. Ω' ζ'' tractat. Vindobon. foliis silue flor. Nostr. siluae
 flores Valerius siluis folia Bentleius at cf. Meinek. praefat. p. XXXXI
 pronos] priuos Bentleius per nos floril. Nostrad. pr: mut:]
 si commutantur Hamacherus noua progignuntur uel progenerantur
 Prinzius motantur C imitantur u mutantur cett. ζ'' tractat. Vin-
 dobon. florileg. Nostradam. uiduantur y [Montepessul. uar.] con.
 Bentleius nudantur y [1 cod. Fabricii] con. Bentleius 61 Prima
 Ω' ζ'' tractat. Vindobon. florileg. Nostradam. priua Bouhierus prisca
 Praedicovius prona Hamacherus poma Helbigius aetas] usus y
 [Gothanus tertius Nostradam.]. 62 uigent Ω' ζ'' Terent. Scaurus

debemur morti nos nostraque: siue receptus
 terra Neptunus classes Aquilonibus arcet,
 regis opus sterilisue *palus diu aptaque remis
 uicinas urbes alit et graue sentit aratrum,
 seu cursum mutauit iniquom frugibus annis,

65

TESTIMONIA.

63—65 Priscianus instit. VI 16, 83 63 'debemur — nostraque'
 Seruius ad Aen. VIII 96 florilegium Parisin. 8818^a Hildebertus moral.
 philos. p. 971 Vincentius Bellouacensis specul. histor. VII 67. uita Adal-
 beronis c. 11 [Pertz. XIII = XII p. 134] 63 sq. 'receptus — arcet'
 Quintilianus instit. VIII 6, 23 65 'Horatius corripuit, ut: sterilisque
 diu palus aptaque remis' Sernius ad Aen. VI 107. 'sterilisque — remis'
 idem ad Aen. II 69 et Seruius Honoratus de finalibus 6 p. 452 K.

VARIA LECTIO.

*tractat. Vindobon. flor. Nostr. uirent y [Montepessul. uar. 1 Vatic.]
 Bentl. 63 d: m:] mutamur formam Peerlkampus Debemur y C
 F l' δ u ζ'' Pph. Acr. tractat. Vindobon. florileg. Paris. 8818^a et
 Nostradam. Prisciani codex optimus (R) uita Adalberonis Debemus
 B (τ ι) Pf. Prisciani codd. plerique Seruii cod. Reginensis Vincen-
 tius Debemus τ Debentur Hildebertus; expressum ex Simonid. fragm. 122
 ed. Bergk. ³ p. 1159: 'θανάτω πάντες ὀφειλόμεθα' Ouid. metam.
 X 32: 'omnia debemur uobis (sc. dis inferis)' 64 classes Ω' ζ''
 65 Regis opus Ω' ζ'' Acr. tractat. Vindobon. regium opus Mei-
 nekus; Ouid. fast. VI 259: 'regis opus placidi quo non metuen-
 tius ullum etc.' Auson. Mosell. 287—90: 'quis modo Sestiacum pe-
 lagus, Nephelidos Helles aequor, Abydeni freta quis miretur ephebi?
 quis Chalcedonio constratum ab litore pontum, regis opus magni?'
 Acr.: 'Nam regis opus est admittere terrae mare, paludes deriuare
 in terra (intra γ ν); portus significat autem Lucrinum portum et alios
 qui manufacti sunt ab Augusto et alia regum opera; hoc est regium
 opus quod nullus facere potest nisi rex' sterilisque δ (ν τ α υ et π)
 Acr. ut uid. tractat. Vindobon. Bentl. sterelisque γ sterilisque B C F
 λ u (β' σ ι ut uid. r ι et Lips.) Pph. Priscianus Seruius Honoratus et
 Seruius ad Aen. sterelisque l Pf. diu palus Ω' ζ'' Pf. Seruii cons.
 Pph. ('diu paulus' Pph.) testatur Priscianus palus diu I. M. Gesne-
 rus prob. Lachmann. mus. Rhen. III 614 et ad Lucret. p. 196 et
 L. Müller. de re metr. p. 308; in τ diu supra u. scriptum est;
 palus prius Bentleius palus aptataque Marcilius palus dudum acta-
 que Cuninghamus palus agitataque idem palus pulsataque Marklan-
 dus palus olim Peerlkampus apta Ω' ζ'' acta y [1 cod. Feae]
 67 motauit C opp. Pph. iniquom C omis. B iniquum cell. ζ''
 Pph. iniquum y [Bamb.] annis u arnus y [Doruill.]*

doctus iter melius; mortalia facta peribunt:
 nedum sermonum stet honos et gratia uiuax.
 multa renascentur quae iam cecidere, cadentque 70
 quae nunc sunt in honore uocabula, si uolet usus,
 quem penes *arbitriumst et ius et norma loquendi.
 res gestae regumque ducumque et tristia bella
 quo scribi possent numero, monstrauit Homerus.
 uersibus impariter iunctis querimonia primum, 75
 post etiam *inclusast uolī sententia compos;

TESTIMONIA.

68 '... de fluuio: doctus iter melius' Porph.' ad epist. I 14, 30

68—72: 'Mortalia — loquendi' florileg. Nostradam. 'mortalia

facta peribunt' florilegium Paris. 8818^a Vincentius Bellouacensis specul. histor. VII 67 69 cf. ecbasis captiui n. 720: '... sit uiuax gratia nobis' 70—72 Ioannes Saresberiensis metalog. I 16. III 3

72 Ioannes Saresberiensis metalog. III 4 73 sq. Marius Victorinus

I 12, 5 p. 66 Gaisf., Ioannes Victoriensis p. 273 B. 75 sq. Marius

Plotius III 45 p. 258 Gaisf. Charisius p. 202 K.: 'Horatius (Persius

cod. Neapol.) epistolarum: uersibus impariter iunctis' 'impariter...

aduerbium... figurauit' Q. Terentius Scaurus in commentariis in artem poeticam lib. X apud Charis. I. 1.

VARIA LECTIO.

68 inter *C* facta Ω' ζ' (β in ras.) *Acr. tract. Vind. flor. Nostr.* cuncta *y* [*Galeanus*] *Bentl.* 69 gracia λ 70 que iam ψ cadentq, *C* 71 nunc sunt] sunt nunc *flor. Nostr.* uocula *B* si Ω' ζ'' *tractat. Vindobon. florileg. Nostr. corr.* (sed *pr.*) sic *y* 72 arbitrum *malc con. Wakefieldus: arbitrium et ius diuersa sunt apud*

est

iurisconsultos arbitrium *u* arbitrium est *cett: ζ''* ius Ω' ζ'' (et *omn. codd. Cruqu.*) *Acr. florileg. Nostradam. Ioannes Saresber. ter; uis τ, r non liquet* Inter *uu.* 72 et 73 in λ *minio picta extant haec uerba (a Mauortio olim addita?):* INCIPIT NUNC LOQUI DE OMNIB: METRIS ≅ *y* [*Taurinens.*] *Porph.;* *ibidem in l haec reperiuntur: Incipit modo loqui de metris eorumque repertoribus; in nonnullis codicibus u.* 73 *R maiore littera adpicta est* 73 geste regum ducumq. *y*

74 possint numero scribi *Ioann. Victoriens. possent scribi v*

75 INCIPIT *cod. ε: Ω' = γ B C F λ' (λ l) δ ε u; ζ'' = aut omnes codd. β' (β Fran.) v π' (π Lips.) σ τ a r v aut horum codd. ea pars ex quibus non aliae lectiones notantur; ζ = aut omnes codd. v σ τ a r v aut horum codd. ea pars ex quibus non aliae lectiones notantur* 75 impariter *C F λ δ ε u (v τ r) Pph.* ipariter *B* impariter *γ (β' π' σ a l v) Pf.* querimonia *C* queremonia ψ 1 *aut pr.* quereimonia φ prima *Plotius* 76 inclusa, *om. est r 1 (et Lips. 1) inclusa*

quis tamen exiguos elegos emiserit auctor,
 grammatici certant, et adhuc sub iudice lis est.
 Archilochum proprio rabies armauit iambo:
 hunc socci cepere pedem grandesque coturni, 80
 alternis aptum sermonibus et popularis
 uincentem strepitus et natum rebus agendis.
 Mnsa dedit fidibus diuos puerosque deorum
 et pugilem uictorem et equom certamine primum
 et iuuenum curas et libera uina referre. 85
 descriptas seruare uices operumque colores
 cur ego si nequeo ignoroque, poeta salutor?
 cur nescire pudens praue quam discere malo?

TESTIMONIA.

77 sq. Marius Plotius III 44 77 cf. Terentianus Maurus 1721:
 'pentameterum dubitant quis primus finxerit auctor, quidam non dubi-
 tant dicere Callinoum' 78 'certant — est' annales Stadenses a. 1224
 [Pertz. XVI p. 358] 'et — est' Vincentius Bellouacensis specul.
 histor. VII 67 chronic. Magni Presb. a. 1209 [Pertz. XVII p. 526]
 79—82 Porphyryon interpolatus, non codd., ad c. I 16, 2 79 nescio an
 huc respexit Apollin. Sidonius c. 9, 211: 'non laesi Archilochi feros
 iampos' 85 cf. Statius s. I 6, 41: 'non sic libera uina tunc flue-
 bant' 86 Acr. ad u. 89 88 Hieronymus contra Ruffinum lib. I c. 17
 [Vallars. II p. 473^c]: 'nec Horatium audiunt commentem: cur —
 malo' florileg. Nostradam.

VARIA LECTIO.

Ω' = $\gamma B C F \lambda'$ (λl) $\delta \varepsilon u$; ζ'' = aut omnes codd. β' (β Fran.)
 $v \pi'$ (π Lips.) $\sigma \tau a r v$ aut horum codd. ea pars ex quibus non aliae
 lectiones notantur; ζ = aut omnes codd. $v \sigma \tau a r v$ aut horum
 codd. ea pars ex quibus non aliae lectiones notantur
 est $\gamma B C \varepsilon F 2 \delta 2$ ($\beta' v \sigma a 2$ et Lips. 2) gloss. Γ tractat. Vindobon.
 iuncta est u (v) y iunctis $F 1$ ut uid. $\lambda' \delta 1 u$ uar. (τ et π corr.; iunctus
 π pr.) $a 1$ non liquet compos λu compos cett. ζ'' 78 Gramatici δ
 u . 79 omis. $\lambda' 1$ add. $\lambda' 2$ 79 Archilochum $C \delta \varepsilon u \lambda' 2$
 armabit B 80 coepere γ pr. $F \lambda' \delta \varepsilon$ grandesq. omis. ε pr.
 coturni $\Omega' \zeta' Pf.$ cons. $\pi' l r$ om. Pph. 81 popularis $B C$ ($\pi' r$) Pph.
 populares cett. $\zeta' Pf.$ popularis y [Montepessulan.] 83 Musa δ
 diuus τ pr. 84 equom C equum cett. cf. 'equom' Vergil. georg.
 I 13 86 Descripta $\gamma 1$ Descriptas cett. $\zeta'' Pph.$ Acr. tractat. Vin-
 dobon. nescio an erat corrigendum discriptas cf. c. II 13, 23; gloss. γ
 interpret.: 'diuisas, distributas a me' 'descriptas seruare uices] hoc
 est ordinem per species signorum (? singulorum), quare poeta dicitur'

uersibus exponi tragicis res comica non *uolt:
 indignatur item priuatis ac prope socco 90
 dignis carminibus narrari cena Thyestae.
 singula quaeque locum teneant sortita decenter.
 interdum tamen et uocem comoedia tollit,
 iratusque Chremes tumido delitigat ore;
 et tragicus plerumque dolet sermone pedestri 95
 Teleplus et Peleus, cum pauper et exul uterque
 proicit ampullas et sesquipedalia uerba,
 si curat cor spectantis tetigisse querella.

TESTIMONIA.

90 sq. Marius Plotius IIII 8 p. 269 Gaisf. 92 florileg. Nostradam. Ioannes Saresberiensis poligr. I 4 metalog. II 19 93 Donatus ad Terent. adelph. V 3, 3 sq. 94 Hieronymus epist. 54 ad Furiam 2 [Val-lars. I p. 282^e] 97 'ut superius (su^p Barcin.): proicit (prospicit y pro hīc Barcin.) ampullas' schol. Γ epist. I 3, 14

VARIA LECTIO.

89 uersibus] uerbis *Woelfflinus* uult Ω' ζ'' 91 cena B C u caena cett.' thyestae v (et π) y thieste γ C thyreste B thiestae cett.' u. 92 del. *Prinzius et Ribbeckius* 92 decentem B y [V cum al. *Cruquiano et Vigorniensis*] tractat. *Vindobon. Bentl.* ducenti C, C 1 ducentem ut uid.; decenter cett.' ζ'' florileg. *Nostradam. Ioannes Saresber. bis* 93 cōmedia C comedia δ 1 ε u conmedia λ 94 Iratus, om. que, ε cremes γ erhemes C timido γ delitigat] dilitigat ψ pr. desaeuiet *Hieronymus* 95 ueteres editores et aliquot recentiores cum codd. quibusdam post pedestri interpungunt et tragicum intellegunt pro tragico actore uel pro scriptore tragoediarum. ita uero particula 'cum' sine uerbo posita esset; at multo melius ea cum uerbo 'proicit' iungitur et adiectiuum 'tragicus' cum *Telepho et Peleo*. sic et *Hor. s. II 5*, 91 de 'Daou comico' et *Cic. in Pison. 20*, 47 de 'tragico illo Oreste aut Athamante' locuntur ac uere poetice *Flaccus* a comoedia ad tragoediam ita transit, ut, quem forte commemorauit, *Chremeti comico tragicos illos Telephum Peleumque opponat* 96 *Thelephus F* (σ l et β *Lips.*); *Teleplus* ε sed in ε π uidetur fuisse nota scholii quod nunc euanuit; cf. u. 104: 'Telephe' et *apparat. critic. epist. I 11*, 13 aut *Peleus Bentleius* cum] nec *Prinzius* 97 Proicit Ω' ζ'' *Pph. schol. Γ (v) epist. I 3*, 14 Proicit τ *Pf.* sexquipedalia v y 98 curas u (v) y [*Basil. I a 1. m. Montepessul. Parisin. 8214. 8216. 8219 pr. Taurinens. 2 uar.*] idem con. *Peerlk.* curat cett. u uar. ζ'' *Porph. Acr. gloss. Γ tract. Vind.* cura l 1 spectantis C tetigisse] ab *alt. m. in lacuna ψ* querella C a. ras. δ ε (a et β *Fran.*

non satis est pulchra esse poemata: dulcia sunt
 et quocumque uolent animum auditoris agunt. 100
 ut ridentibus adrident, ita flentibus adsunt
 humani uultus: si uis me flere, dolendum est
 primum ipsi tibi: tunc tua me infortunia laedent,
 Telephe uel Peleu; male si mandata loqueris,

TESTIMONIA.

uu. 99—103 florileg. Nostradam. 99 Adae de Fulda musicae pars
 secunda c. 11 [III p. 353 Gerbert.] 100 Seruius [Sergius] comm. in
 Donatum p. 415 K. 101—103 'ut — tibi ipsi' Vincentius Belloua-
 censis specul. histor. VII 67 101 sq. cf. Senec. de ira II 2, 5: 'inde
 est quod adridemus ridentibus et contristat nos turba maerentium' de
 clementia II 6, 4: 'semper adridere ridentibus' 102 sq. 'si uis —
 tibi' Ioannes Saresberiensis metal. I 17 uu. 104—111: 'Male si —
 lingua' florileg. Nostradam. 104 sq. 'male — ridebo' Ioannes
 Saresberiensis metalog. I 17

VARIA LECTIO.

corr.] y [Taur. 1 Voss.] queçrella y [π] queçrela φ querila C p. ras.
 querela cett.' ε (et Lips.) 99 pulchra ε u flor. Nostr. Adam pura y
 opp. tractat. Vindobon. non improb. Bentl. uu. 100 sq. omis. τ 1,
 add. τ 2 in marg. 100 uolent γ B C ε (β' v a r et Lips.) Acr. Ser-
 uius tractat. Vindobon. florileg. Nostradam. uolunt F λ' δ u (σ et π)
 uolunt v 101 adrident C F (a et π) arident cett.' ε' (et Lips.) flori-
 leg. Nostradam. adsunt F ε u (β' a r et π) florileg. Nostradam.
 assunt cett.' ε (et Lips.) adflent grammaticus anonymus bibliothecae
 Vigorniensis Bentleius opp. Acr. gloss. Γ interpr.: 'in praesto sunt; .
 praeterea iure καχοφωνίας argueretur Horatius, si scripsisset: 'flenti-
 bus adflent humani uultus; si uis me flere, dolendum est' et cf.
 u. 204: 'adspirare et adesse choris' et epist. I 17, 57 et Lucret. I 178.
 adsint uel assint y [Gronou. 2 Nostrad. Regin. 1 Taur. 2 codd. Bentlei
 Combei Feae Oberlini] ω Vincentius adflant y [codd. Marcellii (?)]
 102 uolunt C uultus cett.' ε'' florileg. Nostradam. si me uis flere
 Vincentius opp. florileg. Nostradam. me uisne dolere? Peerlkampus
 dolendum C 103 tū B C tunc cett.' ε'' Pph.' florileg. Nostra-
 dam. defendit Doederlinus epist. II p. 109 'cum' pro 'tum' Porph.
 in interpret. nunc τ pr. laedent B F (π' a) Pph.' ledent γ C δ ε
 u λ p. ras. et corr. ε' floril. Nostr. ledunt λ' loedeN τ uu. 104
 — 195 DEFICIT cod. v; ε'' = aut omnes codd. β' (β Fran.) π'
 (π Lips.) σ τ a r v (l) aut horum codd. ea pars ex quibus non aliae
 lectiones notantur; ε = aut omnes codd. σ τ a r v (l) aut horum
 codd. ea pars ex quibus non aliae lectiones notantur 104 Telefe B
 male] mala τ 1 r (et π) y opp. schol. γ tractat. Vindobon. florileg'
 requiris
 Nostradam. Ioann. Saresber. loqueris v

aut dormitabo aut ridebo. tristia maestum 105
 uultum uerba decent, iratum plena minarum,
 ludentem lasciuia, seuerum seria dictu.
 format enim natura prius nos intus ad omnem
 fortunarum habitum; iuuat aut impellit ad iram,
 aut ad humum maerore graui deducit et angit; 110
 post effert animi motus interprete lingua.
 si dicentis erunt fortunis absona dicta,
 Romani tollent equites peditesque cachinum.
 intererit multum, diuosne loquatur an heros,

TESTIMONIA.

105—117 'tristia — agelli' Hildebertus moral. philos. p. 984
 105—107 'tristia — dictum (sic)' florilegium Paris. 8069 105 sq.
 'tristia mestum uultum uerba decent' Vincentius Bellouacensis specul.
 histor. VII 67 Ioannes Victoriensis V 9 p. 411 B. 106 Conradi de
 Fabaria casus s. Galli c. 11 [Pertz. II p. 174] 'uultum uerba
 decent' florilegium Paris. 8818^a 108—111 Ioannes Saresberiensis
 metalog. I 17 113 florilegium Cusanum C 14 ex Pph. non ex Hor.
 un. 114—124 florileg. Nostradam. 114—116 'intererit —
 feruidus' Seruius interpolatus (saec. XV) ad Aen. XII 18

VARIA LECTIO.

105 dormitabo *C* tristitia γ maestum *B F* $\lambda' \delta$ (*a*) moestum γ
 mestum *cett.* ζ'' 106 uerba decent uultum *Hildebertus opp. flori-*
leg. Parisin. 8069. 8818^a *Nostradam.* laetum urbana decent *Peeri-*
kampus Voltum C Vultum cett. ζ'' *flor.* 8069. 8818^a *Nostr.*
 decent] delectent *flor.* 8069 plena *om.* δ 1 107 lasciuia ε γ
 108 pri^{us} nos λ 109 aut] atq. τ *opp. tractat. Vind. flor. Nostr.*
 impellit *C F* λ (τ) impellit *cett.* ζ'' impelit *florileg. Nostradam.*
 110 umū λ 1 maerore *B* γ moerore γ merore *cett.* ζ'' deducit]
littera e euanuit δ 111 effert γ *C* $\delta \varepsilon u F$ 2 λ 2 ($\sigma \tau$ 2 *a r v* et β 2
Fran. Lips.) Acr. gloss. I tractat. Vindobon. Ioann. Saresber. efferet
B effere *florileg. Nostrad. (om. \beta* 1) et certi *F* 1 λ' (τ 1 et π) *gloss. l:*
 's. fiunt' in τ & *C* 113 Rumani ε equites peditesque $\Omega' \zeta''$
Pph. florileg. Cusanum e. p. q. tractat. Vind. hanc formulam alias
scrio usitatam hic ut apud Plautum Poenul. II 4, 10: 'quoduis genus
ibi hominum uideas, quasi Acheruntem ueneris: equitem peditem, liber-
tinum, furem an fugitiuom uelis' non sine ioco dictam accipe. Bentlei
coniectura: 'equitesque patresque' compluribus de causis improbanda
uideatur. Porph.: 'ridebit equester ordo et plebs' cachinum ε
 chachinū λ 114 diuosne *B C* (et 2 *Bland.*) diuosne γ 1 *F* 1 $\lambda' \delta$ u
 ζ' (et 1 *Bland.*) *Pph. tractat. Vindobon. florileg. Nostradam. Bentl.*
 diuosq. ε dauosne γ 2 *F* 2 ($\beta' \sigma \tau$ 2 v) *Seruius interpolatus et Hilde-*

maturusne senex an adhuc florente iuuenta 115
 feruidus, et matrona potens an sedula nutrix,
 mercatorne uagus cultorne uirentis agelli,
 Colchus an Assyrus, Thebis nutritus an Argis.
 aut famam sequere aut sibi conuenientia finge.
 scriptor honoratum si forte reponis Achillem, 120

TESTIMONIA.

116 cf. Auien. progn. 468: 'sique sues lentae, si lanae sedula
 nutrix' 117 cf. Ouid. fast. V 499: 'forte senex Hyrieus angusti
 cultor agelli' 120 'ponere dicit scribere, ut Horatius: scriptor
 — Achillem' schol. Pers. 1, 70 'si — Achillen' Porph. ad art.
 poet. 190

VARIA LECTIO.

bertus; 'unicuique personae actus aptandus est cum discretione, ut
 appareat, ntrum dens loquatur an quilibet uirorum fortium; et sic
 d :: : intellegendum' schol. ε Dausne loquatur herusne *Lan-*
dinus Dausne loquatur Erosne *Lambinus* diuesne loquatur an Irus
 (hirus) *Erasmus* heros *B* heros *cett.* ζ'' 115 Maturusne uel
 Maturus ne Ω' ζ'' *florileg. Nostradam.* Maturus ne *v y* maturusne
Hildebertus 116 et] an *u (v) y ω florileg. Nostradam.* *Hildeber-*
tus opp. cett. u *uar.* ζ'' potens Ω' ζ'' *tractat. Vindobon. florileg.*
Nostradam. parens *y Fea*, sed cf. *Iuuenal.* 1, 69: 'occurrit matrona
 potens' 117 Mercatorne uel Mercator ne Ω' ζ'' *florileg. Nostra-*
dam. Mercator ue *v y* mercatorne *Hildebertus* cultorne *Hildeber-*
tus opp. florileg. Nostradam. uirentis *B C ε (σ τ 2 a r v et Lips.)*
tractat. Vindobon. florileg. Nostradam. uigentis *γ F λ' δ u (β' τ 1*
et π 1 Bland.) omis. Hildebertus 'floreantis feracis' gloss. Γ

118 assyrus *B (β')* asyrus λ assirius *γ C F u* asirius ε asyr^s,us δ
 agris *C* 119 sequere] si *q̄re B* conuenientia λ conuenientia φ
 119 sq. finge scriptor, *disting. ω Bentl.*, sed *superuacuum erit* 'scrip-
 ptor', si cum antecedentibus iunxeris; sin cum sequentibus, minime: quippe
 quo impediatur, quominus uocem reponere ad actorem referamus

120 honoratus. *Bouhierus* Homereum *Bentleius* Homericum *Büche-*
lerus opp. Ω' ζ'' Pph. tractat. *Vindobon. schol. Pers. florileg. No-*
stradam.; nec scholiastas *Horati* Homereum legisse, quod quidem *Bent-*
leius contendit, ex eorum uerbis apparet: hi enim non 'Homereum' sed
 praepositionem re in reponis spectantes sic interpretantur: 'reponi igitur
 id est itidem scribi; si ergo Achillem de quo semel Homerus scripsit,
 nelis scribere, debes talem facere, qualem Homerus ostendit.
 reponis id est ad imitationem Homeri scribis' schol. γ, idem alt.
 loco: 'honoratum id est illustrem, honoris plenum' uide etiam *Doeder-*
lin. epist. II p. 110 sq. achillen *F λ' Pph. opp. Pf. floril. Nostr.*

impiger, iracundus, inexorabilis, acer
 iura neget sibi nata, nihil non arroget armis.
 sit Medea ferox inuictaque, flebilis Ino,
 perfidus Ixion, Io uaga, tristis Orestes.
 siquid inexpertum scaenae committis et audes 125
 personam formare nouam, seruetur ad imum
 qualis ab incepto processerit, et sibi constet.
 difficile est proprie communia dicere; tuque
 rectius Iliacum carmen deducis in actus,
 quam si proferres ignota indictaque primus. 130
 publica materies priuati iuris erit, si
 non circa uilem patulumque moraberis orbem,
 nec uerbo uerbum curabis reddere fidus

TESTIMONIA.

122 'iura — nata' Seruius ad Aen. II 29 124 cf. Ouidius trist.
 I 5, 22: 'fecerunt furiae, tristis Oresta, tuae' 126 sq. 'hoc praeci-
 pit Horatius in arte poetica: seruetur — constet' Seruius ad Aen.
 VI 176 interpolatus (saec. XV) 126 'seruetur ad imum' ecbasis' ca-
 ptiui u. 830 uu. 128—135 florileg. Nostradam. 133 sq. 'nec

VARIA LECTIO.

121 Impiger *F* ε florileg. Nostradam. ipiger *B* Impiger *cett.* ε''
 Impier τ 122 sibi negat τ negat λ' δ (τ 1 r et Lips.) tractat.
Vind. neget *cett.* ε' flor. Nostr. nichil u adrog& *F* arroget *cett.*
 ε'' tract. *Vind.* flor. Nostr. arrogat τ 1 123 media *B* λ pr. ino,
 in in ras. λ 124 ixionia vaga *C* horrestes δ horestes ε
 125 scaenae *B C* λ' δ (σ a) scenae *cett.* ε cōmitis *C* 127 in-
 coepto δ 128 'tuque] hoc interrogatiue ait: at enim dicunt difficile
 esse communia propriis explicare uerbis' *schol. Γ*; Ribbeckius inter
 dicere et tuque haec interpolat: 'uerum quae placeant raro contingit
 fingere' proprię *B* δ a. ras. ut uid. dicere communia u pr.
 129 deducis carm̄ u carnen deducis λ carmen deducis *cett.* ε'' floril.
Nostrad. carmen diducis *y* *F*ea deduxes *Botheus* 130 quam sic
Botheus opp. etiam florileg. Nostrad. proferre sicnota λ pr. pri-
 mis *y* 131 Puplica *y* uu. 132—137 ex parte tantum liquent
 in *C* u. 132 delet *Lehrsius* 132 Nec ω opp. *Pph.* florileg.
Nostradam. orb :: ε orbem. interpungit *Doedertinus*
 133 uerbo uerbum *y B F* λ' δ ε u ε'' *Pph.* uerbum uerbo *C* (σ) *y*
Hieronymus Seruius utrobique florileg. Nostradam., praetulit *Bent-*
leius: sed haec lectio prosam sapit cf. *Boetium* (quem iam tract. *Vin-*
dobon. laudat) in *Porphyrium* I p. 46: '... ueeor ne subierim fidi

interpres, nec desilies imitator in artum,
 unde pedem proferre pudor uetet aut operis lex. 135
 nec sic incipies, ut scriptor cyclicus olim:
 'fortunam Priami cantabo et nobile bellum'.
 quid dignum tanto feret hic promissor hiatu?
 parturient montes, nascetur ridiculus mus.

TESTIMONIA.

— interpres' Seruius ad Aen. I 223. XI 1. Hieronymus epist. 57 ad Pam-
 machium 5 [Vallars. I p. 309^a], hic praemissis: 'sed et Horatius uir
 acutus et doctus hoc idem in arte poetica erudito interpreti prae-
 cipit' 134 'nec — artum' tractat. Vindobon. ad art. poet. u. 149
 138 sq. florileg. Nostradam. Vincentius Bellouacensis specul. histor.
 VII 67 138 cf. Quintilianus instit. I 5, 6: 'occurrat mihi forsitan ali-
 quis: quid hic promisso tanti operis dignum?' Petrus Cluniacensis
 epist. IIII 17 [biblioth. Cluniae. p. 829^e]: 'sed ne de his illud usitatum
 dicatur: quid — hiatu?' 139 Hieronymus aduers. Iouinianum lib. I 1
 [Vallars. II p. 238^a] Probus cath. p. 25 K. florilegium Paris. 8818^e flo-
 rilegium Cusanum C 14 Seruius ad Aen. VIII 83. uita Wolfhelmi ab-
 batis Brunwilarensis c. 11 [Pertz. XIII = XII p. 186] Gunzo Noua-

VARIA LECTIO.

interpretis culpam, cum uerbum uerbo expressum comparatumque red-
 diderim' nec minus haec altera: uerbum c (ex tractat. Vindobon.)
 uerbo y [Montepessulan.] schol. ε et tractat. Vindobon. pro inter-
 pretatione 134 disilies B dissilies C imitatur γ 1 arcum u
 (a 1 ?) artum cett.' ζ' (et π) tractat. Vind. arcum r 1 (et Lips. 1^f) flor.
 Nostrad. 135—137 inilia euauerunt in C u. 135 delet
 Lehrsus 135 pudor proferre pedem y [Sorbonens.] ferre pudor
 uetat v opp. etiam florileg. Nostradam. u. 136—152 post u. 37
 ponit Lehrsus 136 y [Montepessulan.] in marg.: '† nec uiciū
 capies quod scriptor' sic φ 2, φ 1 euauit ut] omis. γ 1
 cyclicus γ B C F λ' ε (β' a ciclycus r) tractat. Vindobon. ciclicus δ
 (π' τ v) Acr. cilicus u ciclius σ y [Reginens. pr. cons. Parisin. 8219
 Vossian. II] Cyclius praetulit Bentleius; formam κύκλιος pro κυκλι-
 κός praeter Pollianum anthol. Pal. XI 130, 1. nemo exhibet; Pol-
 lianum autem ea propter εὐφωνίαν usum esse Welckerus demonstrauit
 † regnū
 cycl. epic. p. 117 137 cantabo et] cantarat B bellum y [No-
 stradam.] 138 dignum feret hic tanto y [Valentian.] dignum feret
 tanto C dignum tanto feret cett.' ζ'' floril. Nostrad. tanto dignum y
 Petrus Cluniacensis fieret Vincentius 139 Parturient Ω' ζ'
 Pph.' Acr. tractat. Vindobon. Probus Seruius florilegia Paris. 8818^a
 Cusanum Nostradam. Vincntius uita Wolfhelmi Iohannes de Mon-
 sterolio Partuent r 1 Parturi//ent y [β] Parturiunt y [Gemblacensis
 aliique] Hieronymus Gunzo Uodalscalcus Bentleius

quanto rectius hic, qui nil molitur inepte: 140
 'dic mihi, Musa, uirum, captae pos tempora Troiae
 qui mores hominum multorum uidit et urbes'.
 non fumum ex fulgore, sed ex fumo dare lucem
 cogitat, ut speciosa dehinc miracula promat,
 Antiphaten Scyllamque et cum Cyclope Charybdim. 145
 nec reditum Diomedis ab interitu Meleagri,
 nec gemino bellum Troianum orditur ab ouo;
 semper ad euentum festinat et in medias res

TESTIMONIA

riensis (saec. X ineunte) epist. ad Augienses fratres [apud Martenium uett. scriptt. ampl. coll. I p. 298^e] Iohannes de Monsterolio [ibid. II p. 1445^e] Uodalscalcus de Eginone et Herimanno c. 16 [Pertz. XIII = XII p. 439] cf. Ioannes Saresberiensis polier. I 13: 'saepe quum parturiunt montes, procedit ridiculus mus' 'nascetur — mus' Quintilianus instit. VIII 3, 20 'ridiculus mus' ecbasis captiui u. 369 141 sq. Ausonius periocha I. libri Odysseae eodsem uersus usurpauit; Otto Frisingensis chronic. lib. I c. 26 142 schol. Γ epist. I 2, 20 Ioannes Saresberiensis polier. I 4 143 florileg. Nostradam. 147 Hieronymus epist. 10 ad Paulum [Vallars. I p. 24^a]

VARIA LECTIO.

140 Quando δ 1 nil γ B u λ' 2 ζ'' nihil λ' a. ras. δ a. ras. ε (a 1) nihi C 141 capte F p̄ capte tēpora C posttempora ε p̄ (C λ' a) uel post tempora (tempa δ) cett. ζ'' Ausonius Otto Frisingensis post menia uel moenia γ [Montepess. uar. Sorbonens. 2 codd. Feae quorum alter ab alt. m., 1 cod. Achillis Statii, 1 cod. Valarti, 1 Bentley] Bentleyus post funera γ Bentleyi dubia suspicio, post Pergama Cuninghamus; cf. c. I 28, 11 sq.: 'quamuis clipeo Troiana refixo tempora testatus' Ouid. metam. XI 757 sq.: 'Priamusque nouissima Troiae tempora sortitus' VIII 365 sq.: 'forsitan et Pylus citra Troiana perisset tempora' et uide interpretes ad Vellei. Paterc. I 3, 2: 'Iliaca componentes tempora' 142 qui] q̄s B uid& C 1 143 s, C 144 Cogitat ε spetiosa F speciosa δ 145 Antiphaten γ F λ δ (β' σ τ r et Lips.) Antipathen B (a) Antiphathen C Antipaten ε Antiphatem u (v) tractat. Vindobon. scillam Cδu schillam γ Circam coni. Bentley. quo nihil κακοφωνότερον et opp. tract. Vind. cum] omis. δ 1 ε 1 (τ) c̄ B cyclope γ C u charibdim B C ψ φ corr. λ ε (a) caribdim φ pr. δ u (τ l r 1 v) caribdin γ y cf. epist. I 17, 60: 'Osirim' 147 Et gemino Hieronymus † troianum orditur † troiae sortitur λ' ouo] in ras. δ (heuo = aeuo π 1) 148 Senp λ adeuentū δ

non secus ac notas auditorem rapit et quae
desperat tractata nitescere posse, relinquit, 150
atque ita mentitur, sic ueris falsa remiscet,
primo ne medium, medio ne discrepet imum.
tu quid ego et populus mecum desideret audi.
si plosoris eges aulaea manentis et usque
sessuri, donec cantor 'uos plaudite' dicat, 155
aetatis cuiusque notandi sunt tibi mores,
mobilibusque decor naturis dandus et annis.
reddere qui uoces iam scit puer et pede certo
signat humi, gestit paribus concludere et iram

TESTIMONIA.

151 sq. ecbasis captiui 482 sq. 'Sic ueris — imum' florileg. Nostradam. 151 cf. Senec. Hercul. fur. 1075: 'ueris miscens falsa'

152 cf. Willelmus uita s. Thomae: 'ne primum medio, medium nec discrepet imo' uu. 158—176: 'Reddere — adimunt' floril. Nostradam. 158—174 Hildebertus moral. philos. p. 982 158—165 Vincentius Bellouacensis specul. histor. VII 67 158 sq. 'reddere — humum' schol. Statii Theb. III 257 p. 131

VARIA LECTIO.

u. 149 omis. *y* [Taurinens. 1] 149 Nec ^{on} u Non cett.' ζ'' Haut
y auditas, ad marg. ac notas u 150 tracta B imum] unū
B (r 1) *y* 153 q/d ε 154 si fautoris eges conī. Bentleius spectato-
toris eges Meinekius plosoris γ B C λ corr. δ 2 (a r) *y* [V Gem-
blacens. Gronou. Lips. Montepessul. uar. Parisin. 8216 a 1. m. Tau-
rinens. 1 Valentian.] Pph. cons. Acr. plusoris uel plus oris F λ' δ 1
(τ 1 et π) plusoris u B 2 superscr. φ 2 λ' 2 (β' σ τ 2 v) Pf. tractat.
Vindobon. in interpretat. pl: isoris ε 'Plosoris et plusoris legitur'
Acr. aulē B aulaea C Pph.' aulea cett.' 155 Sessori B Sessori C
post dicat punctum pon. codd. pars et Doederl. 157 Mobili-
busq; ε Nobilibusque B naturis Ω' ζ'' tractat. Vindobon. Wiclandus
maturis *y* [Upsalensis 1 Vatic. 1 Vigorniensis uar.] Benth. opp. tra-
ctat. Vindobon. 'dandus est] puero adolescenti et maturo seni τὸ (τὸν
 γ r) πρέπον id est decus tribuendum est. annis ad (a)etatem retulit,
naturis ut scias quemadmodum debeat uir loqui et quemadmodum mul-
lier' schol. I. in arte poetica particula 'et' nusquam postponitur et
cf. Ouid. epist. 14, 55: 'femina sum et uirgo, natura mitis et annis'

158 Redere u qui Ω' ζ'' florileg. Nostradam. cum M. Bon-
finis certo] C non liquet

uu. 159 — 200 DEFICIT cod. ε ; Ω' = γ B C F λ' δ u
159 humū > (= et) gestit B concludere C λ δ u (a et π) colludere

colligit ac ponit temere et mutatur in horas. 160
 inberbus iuuenis, tandem custode remoto,
 gaudet equis canibusque et aprici gramine campi,
 cereus in vitium flecti, monitoribus asper,
 utilium tardus provisor, prodigus aeris,
 sublimis cupidusque et amata relinquere pernix. 165
 conuersis studiis aetas animusque uirilīs
 quaerit opes et amicitias, inseruit honori,
 commisisse cauet quod mox mutare laboret.
 multa senem circumueniunt incommoda, uel quod

TESTIMONIA.

161—164 Ioannes Saresberiensis polier. VIII 24 162 uita Adalberonis c. 1 [Pertz. XIII = XII p. 130] 165 schol. Γ (γ Fran. omis. Hauthal. Paulus alii) epist. II 1, 100: 'ut alibi: et amata relinquere pernix' 166—168 Ioannes Saresberiensis polier. VIII 24 166 sq. 'animusque — amicitias' Seruius ad Aen. VIII 163 169—174 Vincentius Bellouacensis specul. histor. VII 67 169 sq. florilegium Paris. 8818^a 169 cf. Columbanus ad Sethum u. 21 [cod. Paris. 8303]: 'multa senem fragilis uexant incommoda carnis'

VARIA LECTIO.

γ B F ζ' (et Lips.) et iram] plura *Hildebertus*, C 1 non liquet u. 160 omis. F pr. 160 Concipit ω [Zarot.] *Peerlk.*, sed cf. *Stat. Th.* XII 759 ac ponit Ω' ζ' (et π) *flor. Nostr.* ac ponet r (et Lips.) et ponit y *Hildeb.* aut ponit y temere] te mēte = te metere B motatur C hora B, C non liquet 161 Inberbus γ C 1 (r 2 uar.) y [*Mellicens.*] Imberbus y [V] Imberbis τ ut uid. Inberb//s C Inberbis F λ δ u (π' σ a r v) *florileg. Nostradam. Vincentius* Imberbis β' τ l *Hildebertus Ioannes Saresber. Iberbis B; Charisius lib. I p. 95 K.*: 'inberbi autem dicuntur, non inberbes: sic enim et Varro . . . et Cicero . . . Titus Liuius autem XVIII inberbis singulariter' *Acr.*: 'Inberbus et inberbis, sicut inermus et inermis' *recepimus formam rariorem* 162 æquis F 163 Cereus β' ferens *Vincentius* uicium λ δ 1 flectit γ 165 cupidus, omisso que, *Vincentius* 166 Conuersi B animūque B uiriles B 167 Querit u amicitias λ amitittias ψ u amitticias C uu. 168—170 omis. δ pr., *add. in margine superiore* 168 Commisissis B mox mutare γ B λ corr. 1 aut 2 u (β' a v et Lips. 2) *Acr. tractat. Vindobon. florileg. Nostradam. Ioannes Saresber.* mox motare C permutare F λ' δ (σ τ r et π corr. Lips. 1; mutare π pr.) post mutare y [*cod. Gonodii*] mox munire y [*Helmstad. Mellic.*] in hoc usu particulae mox = postea ueteres grammaticos haesisse apparet ex *Seru. ad georg. I 24 ubi eandem ob causam Hor. c. III 6, 48 adlegat* 169 inc//omoda δ in//commoda u

quaerit et inuentis miser abstinere ac timere uti, 170
 uel quod res omnis timide gelideque ministrat,
 dilator, spe longus, iners audiusque futuri,
 difficilis, querulus, laudator temporis acti
 se puero, castigator censorque minorum.
 multa ferunt anni uenientes commoda secum, 175
 multa recedentes adimunt. ne forte seniles
 mandentur iuueni partes pueroque uiriles:

TESTIMONIA.

170 Acr. ad serm. I 1, 42: 'ut in arte poetica: miser — uti'

173 cf. Seneca de ira II 19, 4: 'senes difficiles et queruli sunt'

175 sq. 'multa — adimunt' Seruius ad Aen. V 344 cf. Seneca dia-
 log. VII ad Gallionem de uita beata 20, 3: 'ego fortunam nec uenien-
 tem sentiam nec recedentem' 177 Eugraphius in Terent. Phorm.

VARIA LECTIO.

170 Querit γ u abstinere Ω' ζ'' floril. Nostr. abstinet (sic) flo-
 rileg. Paris. 8818^a ac timet] omis. C 1 & timet C 2 Acr. ad serm.
 I 1 flor. Nostr. Vincentius 171 quod] quia Vincentius opp. flor.
 Nostr. omnis F γ [π Montep. Petropolitan.] omnes cett. ζ' floril.
 Nostradam. gelide timideque flor. Nostrad. timide Ω' florileg.
 Nostradam. cons. ζ' tumide π' geli B 172 Delator B comma
 post dilator del. Doederlinus longus Ω' ζ'' florileg. Nostradam.
 Hildebertus lentus Bentleius audiusque Ω' ζ'' tractat. Vindobon.
 florilegium Nostradam. Hildebertus pauidusque e cod. Reginensi, ubi
 legitur iners. \equiv audiusque; Bentleius; sed cf. Senec. epist. 101, 8.
 10: 'maximum uitae uitium est, quod imperfecta semper est, quod
 aliquid ex illa differtur. qui cotidie uitae suae summam manum
 imposuit, non indiget tempore. ex hac autem indigentia timor
 nascitur et cupiditas futuri exedens animum . . . cui uita sua
 cotidie fuit tota, securus est: in spem uiuentibus proximum quodque
 tempus elabitur subitque auditas et miserrimus ac miserrima omnia
 efficiens metus mortis' Aristotel. rhet. II 13, 8: 'καὶ φιλόζωοι καὶ
 μάλιστα ἐπὶ τῇ τελευταίᾳ ἡμέρᾳ διὰ τὸ τοῦ ἀπόντος εἶναι τὴν
 ἐπιθυμίαν' Sophocle. Acris. fragm. 63 N.: 'τοῦ ζῆν γὰρ οὐδεὶς ὡς
 ὁ γηράσκων ἐρα' Statius s. III 3, 132: 'Aeneas auide futura quae-
 rens' Acr.: 'cupidus futuri, quia semper senex timore mortis uiuere
 desiderat. nam timor mortis desiderium uitae est' 173 Difficilis δ
 quaerulus φ post u. 173 in γ [1 cod. Feae] insertus est hic: 'Laudat
 praeteritos, praesentes despicit actus' 174 censor castigatorque ω
 opp. Ω' ζ'' flor. Nostr. uu. 175—177 del. Lehrsius 175 ue-
 nientis B comoda δ 176 recedentis B seniles] uiriles B

177 Mandantur u Mand^{en}///tur λ (recte ι) Mandanⁱ//// δ

semper in adiunctis aeuoque morabimur aptis.
aut agitur res in scaenis aut acta refertur.
segnius iritant animos demissa per aurem 180
quam quae sunt oculis subiecta fidelibus et quae
ipse sibi tradit spectator: non tamen intus
digna geri promes in scaenam, multaue tolles
ex oculis quae mox narret facundia praesens.
ne pueros coram populo Medea trucidet, 185
aut humana palam quoquat exta nefarius Atreus,
aut in auem Procne uertatur, Cadmus in anguem.
quodcumque ostendis mihi sic, incredulus odi.
neue minor neu sit quinto productior actu

TESTIMONIA.

III 5, 14: 'partes enim uirorum uiros, feminarum feminas, ut docet Horatius, agere conuenit' 179 Diomedes p. 490 K. 180—182 'Segnius — spectator' florileg. Nostradam. 180 sq. 'segnius irritant animum dimissa per aurem, quam quae sunt oculis subiecta fidelibus' ex uita sancti Mochullei Hiberniensis episcopi [mon. Germ. SS. XX 512] 'segnius — fidelibus' Petrus Cluniacensis contra Petrobrasianos haereticos epist. [biblioth. Cluniacens. p. 1196^c] Ioannis Saresberiensis quidam amicus [apud Giles. Thomae Cantuariensis oper. III p. 301] cf. Nazarius panegy. Constant. Aug. c. 32: 'ad animum languidius accedunt, quae aurium uia manant, quam quae oculis hauriuntur' 187 cf. Claudianus I Eutrop. 293: 'in nolucem Tereus, Cadmus se uertit in anguem'

VARIA LECTIO.

u. 178 del. Ribbeckius 178 morabimur γ u λ corr. 1 aut 2 (β' σ a r v et Lips.) tractat. Vindobon. morabitur B F λ' δ (τ et π) commentator Cruquianus, C non liquet apti B 179 scaenis γ B ψ λ' (σ a) y Pph. Porph.' scenis cett. omis. Pf. 180 iritant λ iritant B irritant cett. ξ' irritant^a flor. Nostr. (β in ras.) demissa Ω ξ'' dimissa τ l y tractat. Vindobon. emissa flor. Nostr. aurem Ω' ξ'' tractat. Vindobon. florileg. Nostradam. Ioannes Saresber. Petrus Cluniac. aures y [Parisin. 8216 Valentin.] 181 Quamque B λ δ 1 etque γ λ 183 scaenam B ψ (β' σ a l) scenam cett. ξ' 184 que λ u psens facundia narr& y [Montepessul. Sorbonens.] opp. tractat. Vindobon. 185 Ne Ω' ξ'' tractat. Vindobon. restituit Bentleius Nec v y ω Neu y 186 quoquat C 1 F y [β Gron. Montepessulan.] coquat C coquat cett. ξ' nefar atreus λ 187 procne F (τ r 1 et Lips. 1) pne λ progne cett. ξ' (et π) illud praetulimus propter Vergil. georg. III 15 cadmus γ C δ u cathmus B cliathm' λ chadmus F 189 nec^u u neu δ neu cett. ξ' (et π) Pph.' (ne//u Lips.)

fabula quae posci uult et spectanda reponi; 190
 nec deus intersit, nisi dignus uindice nodus
 incidit; nec quarta loqui persona laboret.
 actoris partis chorus officiumque uirile
 defendat, neu quid medios intercinat actus
 quod non proposito conducat et haereat apte. 195
 ille bonis faueatque et consilietur amice,

TESTIMONIA.

191 sq. 'nec — incidit?' Seruius ad Aen. I 8. II 620. VIII 764
 florileg. Nostradam. 192 'nec — laboret' Diomedes p. 491 K.
 uu. 196—201. florileg. Nostradam.

VARIA LECTIO.

fit δ (τ) quinto] uicto B ²qnto C 2 in lacuna 190 que u
 uult C F λ' δ (et π) uult cett. ζ' et spectanda γ C φ (a v et β π 2)
 Pph.' tract. Vind. et exspectanda B &///s///pectanda ψ et spectata λ'

†lata

δ u γ uar. ζ' (et Fran.) et spectanda v; Porph.: 'hoc est quae pla-
 cere uult et iterum proferri' schol. γ : 'quae uult posci a populo et
 reponi spectanda ut denuo agatur, quae uult in auctoritatem uenire'
 cf. u. 37 et s. l 10, 39 reponi] repositi Wytttenbachius u. 191
 om. Fran. pr. Nec Ω' ζ'' Pph.' tract. Vind. Non floril. Nostr.
 ne Handius Tursellin. Illl 122 neu Schelleus uindice] iudice σ

v 1 uar. y 192 nequarta γ nec] ne φ Diomedis codd. plerique
 uu. 193—195 r 2 in ras. 193 Actoris Ω' ζ (et π Fran. omq.
 codd. Cr.) Pph.' Acr. tract. Vind. Auctoris y (β 1) ω partis B C 1
 y [Montepessulan.] partes cett.' ζ'' parteis y [omn. codd. Cruquii (?)]
 offitium γ F 194 moedios δ intercenat B intercinat cett.
 ζ'' intercidat σ τ y 195 hereat γ φ δ u apte C ψ a. ras.

196 REDIT cod. v; ζ'' = aut omnes codd. β' (β Fran.) v π'
 (π Lips.) σ τ a r v (l) aut horum codd. ea pars ex quibus non aliae
 lectiones notantur; ζ = aut omnes codd. v σ τ a r v (l) aut horum
 codd. ea pars ex quibus non aliae lectiones notantur

196 Illi B amice γ B C u ζ (et Fran. Lips.) florileg. Nostr.
 amice F λ δ (τ v et β) amicis λ' Acr. idem eoni. Muretus amici F 1
 y [π] cf. epist. II 1, 128 197 amat γ 1 pacare r 1 y [cod. Bus-
 lidian. ap. Cruquium cod. Victoris Giselini ap. Pulmannum codd.

Stati] peccare a paccare l 1 peccare γ B C F λ δ corr. u (β' v π' σ
 τ v) Ac. gloss. I' tractat. Vindobon. florileg. Nostradam. pecare δ
 pr. y [Montepessulan. Parisin. 8214 Taurinens.] timentis F y [π
 Montepessulan.] timentes cett.' ζ' tractat. Vindobon. florileg. Nostra-
 dam. cons. gloss. I' tumentes y [cod. Victoris Giselini] pacare tu-

et regat iratos, et amet pacare timentis;
 ille dapes laudet mensae brevis, ille salubrem
 iustitiam legesque et apertis otia portis;
 ille tegat commissa, deosque precetur et oret 200
 ut redeat miseris, abeat Fortuna superbis.
 tibia non, ut nunc, orichalco uincta tubaeque
 aemula, sed tenuis simplexque foramine pauco
 adspirare et adesse choris erat utilis atque
 nondum spissa nimis complere sedilia flatu; 205
 quo sane populus numerabilis, utpote paruos,

TESTIMONIA.

202 sq. cf. Ioannes Saresberiensis polier. prolog. lib. VI: 'nam quis a semipagano tibiam aurichalco iunctam et aemulam tubae grandioris expectet?'

VARIA LECTIO.

mentes uel tumentis receperunt Bentl. Meinekius Hauptius Linkerus alii pacare timentis recepimus eum Doederlino cf. epist. l 4, 12: 'timores inter et iras' 198 mense C 199 Iusticiam C λ legis C ocia C 200 Intellegat γ 1

201 *DENVO INCIPIT* cod. ε; Ω' = γ B C F λ' (λ l) δ ε u; ζ'' = aut omnes codd. β' (β Fran.) v π' (π Lips.) σ τ a r v (l) aut horum codd. ea pars ex quibus non aliae lectiones notantur; ζ = aut omnes codd. v σ τ a r v (l) aut horum codd. ea pars ex quibus non aliae lectiones notantur

201 habeat δ post u. 201 lacunam statuit D. Heinsius u. 202 om. γ [Fran. pr.] 202 non ut] omis. B ñ coricalcho C 1 orichalco

φ corr. ψ u Pph.' oricalco φ pr. λ' δ ε oricalcho γ C 2 coricalcho B uincta γ B F λ' δ u (π' σ τ a et β 2 Bland.) Pph. iuncta C ut uid. ε (v r 2 v et Fran. 2 Bland.) Pf. tr. Vind. Io. Sar. r 1 n. l. 203 s, C pauco γ B C ε uar. u uar. δ 2 ζ' (et β uar. Fran.) Pph.' cons. Acr. paruo F λ' δ 1 ε u (τ et β π 2 2 Bland.) quod inuasisse uidetur

† paruo
 ex u. 206 pauco v 204 Adspirare C λ' δ (v a et π) Asspirare γ ε (σ) Aspirare B F u ζ' (et Lips.); illud praetulimus et propter Vergilianos codices uetustissimos et allitterationis causa in hoc libro nonnumquam usitatae cf. uu. 9. 42. 121. 247. 414. 416 coris B 205 complere u (v) complere cett.' ζ'' u. 206 del. Hammersteinius 206 Quod B ut pute uel utpute C δ ε (τ pr.) paruos B C paruos cett.' ζ'' paruos Tan. Faber opp. Acr. tractat. Vindobon.

et frugi castusque nerecundusque coibat.
 postquam coepit agros extendere uictor et urbes
 latior amplecti murus uinoque diurno
 placari Genius festis impune diebus, 210
 accessit numerisque modisque licentia maior.
 indoctus quid enim saperet liberque laborum
 rusticus urbano confusus, turpis honesto?
 sic priscae motumque et luxuriam addidit arti
 tibicen traxitque uagus per pulpita uestem; 215
 sic etiam fidibus uoces creuere seueris,
 et tulit eloquium insolitum facundia praeceps,
 utiliumque sagax rerum et diuina futuri
 sortilegis non discrepuit sententia Delphis.
 carmine qui tragico uilem certauit ob ircum, 220

TESTIMONIA.

208—214 cf. Plinius nat. hist. XVI 171 D.: 'postquam uarietas accessit et cantus quoque luxuria . . . ' 213 'rusticus urbano . . . turpis honesto' ecbasis captiui u. 619 220—224 'carmine — spectator' Diomedes p. 491 K. Mar. Victorinus II 4, 25 cod. Valent. fol. 35^r 220 sq. 'carmine — nudauit' Diomedes p. 487 K. florilegium Cusanum C 14 220 Seruius ad eclog. 3, 20 Isidorus orig. VIII 7, 5

VARIA LECTIO.

Ω' = $\gamma B C F \lambda'$ (λl) $\delta \varepsilon u$; ζ'' = aut omnes codd. β' (β Fran.) $v \pi'$ (π Lips.) $\sigma \tau a r v (l)$ aut horum codd. ea pars ex quibus non aliae lectiones notantur; ς = aut omnes codd. $v \sigma \tau a r v (l)$ aut horum codd. ea pars ex quibus non aliae lectiones notantur

207 frugi] fugit B catus F cautus C ut uid. ψ corr. cohibat $F \delta a$. ras. u cohibet ε pr. 208 Postquam $\Omega' \zeta''$ ($P'q C$) cepit λu urbes $\Omega' \zeta''$ gloss. Γ urbem $y u$. 209 bis exhibet τ fol. 62^b fin. et fol. 63^a in. 209 Latior λ Latior cett. laxior Bentleius, sed cf. Ouid. fast. III 181 sq.: 'moenia iam stabant, populis angusta futuris, credita sed turbae tunc nimis ampla suae' implecti B uiuoque γi uino, om. que, B 210 impune $\gamma B \zeta'$ impune cett. ($v \sigma v$ et β) $Ac.$ (σ prune Fran.) uu . 211. 213. 214 $r 2$ in ras. 211 numerus u licentia λ uu . 212 sq. del. Paldamus, post u . 224 pon. Engeliu u . 212 omis. $F 1 \lambda' 1 \delta 1$ aut pr. ($\pi' 1 \tau 1 r 2$; $r 1$ non liqu.) add. in marg. $F 2 \lambda' 2 (\pi' 2 \tau 2)$ testantur Ac . tract. Vind. 214 Hic y [1 Bland.] priscae ϕ luxuriam $\gamma F \lambda' \delta \varepsilon \zeta'$ ($r 2$ et Lips. 2) luxuriam $B C u (\pi')$ Pph. tractat. Vind. luxuriam v luxuria Pf.; $r 1$ non liquet 215 Ticen B 216 Hic y [1 Bland.] 217 Etulit λ pces λ u . 218 paene euauit in C 219 Sortileges ε pr. aut 1 220 cantauit γy Ac . certauit cett.' ζ'' Pph.

mox etiam agrestis Satyros nudauit et asper
 incolumi grauitate iocum temptauit eo quod
 inlecebris erat et grata nouitate morandus
 spectator functusque sacris et potus et exlex.
 uerum ita risores, ita commendare dicacis
 conueniet Satyros, ita uertere seria ludo,
 ne quicumque deus, quicumque adhibebitur heros,
 regali conspectus in auro nuper et ostro,
 migret in obscuras humili sermone tabernas,

225

TESTIMONIA.

221 cf. Ausonius Mosell. 170 sq.: 'hic ego et agrestes Satyros
 et glauca tuentes Naidas extremis credam concurrere ripis' 223 cf.
 Ouidius metam. III 284: 'dulcique animos nouitate tenebo' 224 'ex-
 lex' glossarium Mai [classic. auct. VIII 200] incerti excerpta argumenti
 grammatici § 26 p. 207 Eichenf. et Endlich.

VARIA LECTIO.

Porph.' Victorin. tractat. Vind. Isidorus ircum *B C F λ y* [*Mell. Parisin.* 8216 *Valentian.* 1] *Isidori cod. Parisin.* 7582 saec. X yrcum
 σ^hircū *Pph.* hircum γ ε u (ν π' τ l) *Pf. Diomed. florileg. Cusan.* hircum
 δ (a r v cons. β') cf. *Quintilian. instit.* 1 5, 20 221 mox] Vox
florileg. Cusan. agrestis γ i C (a) y [*π Bruxellens. Gronou. Mellicens. Montepessul. Parisin.* 10403] *Pph.' florileg. Cusan. Diomedes*
p. 487 *K.* (omis. *codd. p.* 491) *Marius Victorinus (cod. Valentian.)*
 agrestes cett.' ε' satiros C δ u nudauit] nouauit *Diomedis codd.*
utrobique, recte Pph.' Victorinus (cod. Valent.) 222 *Incolomi γ*
B ε (ν σ r et π 2) *Diomedes Incolumi cett.' ε'' Marius Victorinus*
 grauitate] *omis. codd. Diomedis p.* 491 locum δ ε (τ r l et π *Lips.*
corr. ut uid.) Diomedes; B utrum locum an locum uoluerit non
liquet, iocum cett.' ε' (et Lips. pr. ut uid.) Acr. tractat. Vindobon.
 † *Illecebris*
Marius Victorinus 223 inlecebris erat] *Inerat λ Inlecebris B C*
corr. δ 2 (a l corr. r 2 et β 1) Acr. Diomedes Enlecebris C pr. Ince-
lebris F δ 1 ε (τ 1 l pr. r 1 et π 2 Lips.) Illecebris γ u (ν σ τ 2 v et
Fran.) tractat. Vindobon. Illecebris Mar. Victorinus (cod. Valent.)
 Illec/ebris τ erat *omis. F pr. (et π) et] omis. δ (τ) & grata*
 erat C grata] *omis. codd. Diomedis* 224 *Spectatus C*
 225 cōnūendare B dicacis B C dicaces cett.' ε'' *tractat. Vindobon.*
 loquaces γ 226 *Conueniat B (β') opp. tractat. Vind. satiros C*
 δ u ita uertere] auertere B C 227 *adhibetur B ε (et Lips. pr.)*
 adibebitur C et heros B

aut, dum nitat humum, nubes et inania captet. 230
 effutire leuis indigna Tragoedia uersus,
 ut festis matrona moueri iussa diebus,
 intererit Satyris paulum pudibunda proteruis.
 non ego inornata et dominantia nomina solum
 uerbaque, Pisones, Satyrorum scriptor amabo, 235
 nec sic enitar tragico differre colori,
 ut nihil intersit, Dausne loquatur et audax
 Pythias emuncto lucrata Simnone talentum,
 an custos famulusque dei Silenus alumni.
 ex noto fictum carmen sequar, ut sibi quiuis 240
 speret idem, sudet multum frustraue laboret
 ausus idem: tantum series iuncturaque pollet,

TESTIMONIA.

230 cf. Ioannes Saresberiensis polier. VIII 5: 'nubes — captant; imitatus est Persius 5, 7: 'grande locuturi nebulas Helicone legunt'

232 sq. Acribo scholasticus music. p. 205 [t. II Gerbert.] 240 'ex — sequar' schol. Γ epist. II 1, 167 240—242 'Ut sibi — idem' florileg. Nostradam.

VARIA LECTIO.

230 dum] nū BC uitet u (τ) uitet ε uitat cett.' ζ'' Ac. Acr. tractat. Vindobon. 231 Effutire γ F λ Eeffutire δ leuis γ 1 BC (v a cons. π) y lenes cett.' ζ' indignata B tragoedia F δ 1 aut pr. tragoedia γ tragedia u 233 satiris u pp̄uis F uu. 234 —243 Spengelius post u. 250 ponebat, suspect. Gruppeus opp. Porph.' Acr. tractat. Vindobon. 234 nomine BC 1 235 pisonis F λ' δ 1 ε (et π; personis τ 1) satirorum u 236 Ne γ pr. opp. tractat. Vindobon. 237 nichil u dausne B dausne C dauusne cett.' ζ'' et BC y [V et alter Bland.] an γ F λ' δ ε u ζ'' Ac. cf. uar. lect. epist. I 12, 17 238 Pythias F λ' δ ε Pithyas γ BC Phithias u 239 alumni u 240 carmen fictum u y [Bruxcell. Petropolit.] opp. cett.' ζ'' Ac. schol. Γ epist. II 1, 168 uu. 240—243 del. Ribbeckius 241—243: aut uu. 242 sq. aut 'sudet — idem' delenda censet Gruppeus 241 :: peret ε Spiret λ' Sperat τ pr. frustraue ε 242 :: : sus ε

uu. 243—410 DEFICIT cod. ε; Ω' = γ BC F λ' δ u; ζ'' = aut omnes codd. β' (β Fran.) v π' (π Lips.) σ τ a r v (l) aut horum codd. ea pars ex quibus non aliae lectiones notantur; ζ = aut omnes codd. v σ τ a r v (l) aut horum codd. ea pars ex quibus non aliae lectiones notantur

tantum de medio sumptis accedit honoris.
 siluis deducti caueant ne iudice Fauni,
 ne uelut innati triuuis ac paene forenses 245
 aut nimium teneris iuuentur uersibus umquam,
 aut immunda crepent ignominiosaque dicta:
 offenduntur enim quibus est equos et pater et res,
 nec siquid fricti ciceris probat et nucis emptor
 aequis accipiunt animis donantue corona. 250
 syllaba longa breui subiecta uocatur iambus,

TESTIMONIA.

247—250 florileg. Nostradam. 248 Ioannès Saresberiensis polier. VIII 10: 'offenditur enim, quibus — res' 251—262 cf. Marius Plotius III 30 p. 268 Gaisf.: 'secundum rationem metri iambici huc usque extendi metrum iambicum deberet, a dimetro usque ad trimetrum, quam-

VARIA LECTIO.

Ω' = γ B C F λ' δ u; ξ'' = aut omnes codd. β' (β Fran.) ν π' (π Lips.) σ τ a r v (l) aut horum codd. ea pars ex quibus non aliae lectiones notantur; ξ = aut omnes codd. ν σ τ a r v (l) aut horum codd. ea pars ex quibus non aliae lectiones notantur

243 sumptis u accedit Ω' ξ'' tractat. Vindobon. accedet τ γ
 + siluis
 Botheus accessit γ 244 Silua u opp. cett.' ξ'' tractat. Vindobon.
 educti γ [2 codd. Fcae] Marklandus opp. Acr. tractat. Vindobon.
 iudice] lucide C 245 uelut λ i aut pr. paene ν poene λ corr.
 pene cett. 246 uersib. istis unq C unquam γ B C (v et Fran.)
 umquam cett.' ξ' (et β) u. 247 post u. 248 florileg. Nostradam.
 247 immunda u (l) florileg. Nostradam. pr. imunda B immunda cett.
 ξ'' Ac. florileg. Nostradam. corr. ignominiosaq. δ dicta] uerba
 ω [Mediolan. 1476. Lips. 1498] excerpta Frisingensia opp. tractat.
 Vindobon. qui 'uerba' exhibet pro interpretatione; dicta r dicam flori-
 leg. Nostradam. 248 equos B C i (este q_s B) equus δ a. ras.
 equus C 2 cett.' equus γ [Montepessul.] 249 siquid B fricti γ
 F λ' i δ corr. u C 2 ξ' (et Lips. omn. codd. Cruqu.) Ac. tractat.
 Vindobon. florileg. Nostradam. stricti C i fracti B δ pr. λ' 2 (τ v et
 π 1); frictum cicer, quod hodieque appellatur cecio fritto, et frictae nu-
 ces occurrunt apud Plautum bacch. 767. Poenul. I 2, 112
 250 donantque u (π' r) donant, om. ue, B donantue u uar. cett.' ξ'
 (et π uar. Lips. 2) florileg. Nostr. donantq; v coronā, lineola fort.
 ab alt. m., γ 251 Sillaba γ i B u longa] nona B subiuncta
 τ opp. Pph.

pes citus; unde etiam trimetris ad crescere iussit
 nomen iambeis, cum senos redderet ictus
 primus ad extremum similis sibi: non ita pridem,
 tardior ut paulo grauiorque ueniret ad auris, 255
 spondeos stabilis in iura paterna recepit
 commodus et patiens, non ut de sede secunda
 cederet aut quarta socialiter. hic et in Acci
 nobilibus trimetris apparet rarus, et Enni
 in scaenam missos cum magno pondere uersus 260
 aut operae celeris nimium curaue carentis
 aut ignoratae premit artis crimine turpi.

TESTIMONIA.

uis Horatius usque ad trimetrum praeceperit, cum de sexto pede uel septimo iambico nullam fecerit mentionem' 251 sq. 'syllaba — citus' Marius Plotius III 3 252 sq. 'pes — iambeis' Pseudoacron uol-gatus (non Acr. γ) ad c. I 16, 24 254—256 'non ita pridem — recepit' Marius Plotius III 3 p. 268 Gaisf. 257 sq. 'non ut — socialiter' Marius Plotius III 6 et III 7 p. 269 Gaisf.

VARIA LECTIO.

252 trimetris] iri metris *B* ad crescere *C* ϕ λ' δ *u* (*a v* et π)
 ad crescere ψ accrescere *cett.* ξ (*r* 2 et *Lips.*) *r* 1 *n. l.* acr: β' accedere
Pph. 253 Nomen Ω' ξ' (Nomen *Fran.*) *Pph.* *Porph.* *Acr.* momen
Ribbeckius iambeis *B Pph.* 253 sq. post iambeis punctum ponit
Iahnus nou. anal. phil. et paedag. XXXVII 474 post *u.* 254
 lacunam statuit *Ribbeckius* 255 paulo Ω' ξ' *Pph.* *Acr.* Plotius
 paulum π' *r* auris π' *r* *y* [*Montepessul.*], *C* non liquet, aures *cett.*
 ξ' *Pph.* *uu.* 256—258 legi uix possunt et in antecedentibus
 nonnulla euanuerunt in *C* 256 Spondios *B* stabilis *B y* [π]
 stabiles *cett.* ξ' *pa*ina in iura *u* paterna] alterna *Batauus quidam*
in actis societatis Vltraiect. III 101 et *C. F. Hermannus philol.* X
 233 257 paciens λ 258 acci γ *C* ξ'' aci *a pr.* achi † acci *B*
 † ii
 accii *F* λ' δ *u* (τ 1 *n. l.*) acci *v* Atti ω *opp. tractat. Vindobon.*
 259 Mobilibus *P. Victorius opp. Bentl.* appar&] ϕ *n. l.* post
 rarus duo puncta ponit *D. Heinsius opp. tractat. Vindobon.* enni
 λ' δ *u* 259 sq. et Enni. In scenam missus *Marcilius et Bentleius*
 260 scenam *B C* (σ τ *a l* et *Fran.*) cenam λ *pr.* scenam *cett.*
 missus *Piscator* cum magno pondere Ω' ξ'' *Ac. Bentl.* magno cum
 pondere *v y* ω , sed cf. *apparatus critic. ad serm.* I 10, 49 magno quod
 pondere *M. Bonfinis* 261 opere *C* ϕ celeris (sceleris ψ) nimium
 Ω' ξ'' *Pph.* nimium celeris *a y opp. Ac.* 262 ignotē γ *pr.*

non quibus uidet inmodulata poemata iudex,
et data Romanis *ueniast indigna poetis.

idcircone uager scribamque licenter, an omnis

265

uisuros peccata putem mea, tutus et intra
spem ueniae cautus? uitai denique culpam,
non laudem merui. uos exemplaria Graeca
nocturna uersate manu, uersate diurna.

at uestri proauī Plautinos et numeros et

270

laudauere sales, nimium patienter utrumque,
ne dicam stulte, mirati, si modo ego et uos
scimus inurbanum lepido seponere dicto,

TESTIMONIA.

263 cf. Anson. edyll. 4, 56: 'te praeunte, nepos, modulata poemata Flacci' 267 cf. ecbasis captiui u. 745: 'hanc meruit poenam, uitasti denique culpam' 268 sq. 'uos — manu' Acr. ad serm. I 3, 117

VARIA LECTIO.

263 inmodulata γ C δ u ($\beta' \nu$ v) imodulata B imodulata cett.' ζ' poemate F poemata cett.' ψ corr. 264 Sed data γ uenias B uenia est cett.' ζ'' uenia γ [indigna] iniusta γ [Montepessul.] opp. tract. Vind. 265 Idcircone C (σ) Idcirco, om. ne, B Idcircone cett.' ζ'' Ac. an γ B C $\lambda' \delta$ ζ'' Ac. Acr. tract. Vind. ut u γ [Barcinon. corr. Basil. I (superscr. † an) Parisinus 8219 uar. 1 cod. Statii] Bentl. consentire Acronem dicens an v at γ [Bernens. 542] Gruppeus et γ [Parisin. 8216] Fea omnis B C $\lambda' \delta$ ($\nu \tau a$) γ [$\beta \pi 2$ Brux. Gron. Montep. Vossian.] ω Ac. omnes γ u ($\sigma r v$ et Fran. Lips., $\pi 1$ non liqu.) 266 intra] extra Lambinus uenie γ 266 sq. cautus? uitai codd. Acr. tractat. Vind. Lambinus Bentl. Fea mea? . . . cautus uitai interpung. Doederlinus uitai — merui del. Gruppeus incantus uitai Hamacherus: sed hic locus nulla eget emendatione, uerum recta interpretatione uocabuli 'tutus', de quo cf. u. 28 268 graeca B (a et π) gre//ca λ greca cett. uu. 270—274 del. Gruppeus, inter uu. 262 et 263 ponit Prinzius 270 $\Lambda \iota \tau \gamma$ A//t l uestri $\Omega' \zeta''$ (et omn. codd. Cruqu.) tractat. Vindobon. nostri γ [Bernens. 508 Nostradam. uar. Vossian. fol. 130] ω ubi uerba 'At — sales' non Horatio, sed Pisonibus tribuebantur 271 patienter F 272 Ne stulte dicam γ Ne dicam $\Omega' \zeta''$ Acr. Non dicam γ [Nostradam. pr. Valentian. 1] Sanadonus nec dicam Stallbaumius miratis modo B 273 laepido F sepondere B dictum u γ dicto cett.' ζ'' Pph.' Acr. tractat. Vindobon. dicto v dictu γ

legitimumque sonum digitis callemus et aure.
 ignotum tragicæ genus inuenisse camenæ 275
 dicitur et plaustris uexisse poemata Thespis,
 quæ canerent agerentque peruncti faecibus ora.
 post hunc personæ pallæque repertor honestæ
 Aeschylus et modicis instrauit pulpita tignis
 et docuit magnumque loqui nitique coturno. 280
 successit uetus his comoedia, non sine multa
 laude; sed in uitium libertas excidit et uim
 dignam lege regi: lex est accepta, chorusque
 turpiter optiuit sublato iure nocendi.
 nil intemptatum nostri liquere poetæ; 285
 nec minimum mernere decus uestigia Græca

TESTIMONIA.

274 Pseudoacron uulgatus ad c. IIII 9, 49. Ioannes de Muris summa musicæ c. 9 [III p. 209 Gerbert.] 275—288 Donatus (?) de tragoed. et comoedia fragm. p. XVII Klotz. 275—280 cf. Apollinaris Sidonius carm. 9, 232—235: 'pictum faecibus Aeschylon secutus aut plaustris solitum sonare Thespin, qui post pulpita trita sub coturno ducebant olidae marem capellæ' 275—277 Diomedes p. 487 K. 278 cf. Athenæ. I 21^d: 'καὶ Αἰσχύλος δὲ οὐ μόνον ἐξεῦρε τὴν τῆς στολῆς ἐνπρέπειαν καὶ σεμνότητά . . .' 282 sq. 'Plerumque in uitium — regi' florileg. Nostradam. 283 sq. 'lex — nocendi' Ioannes Saresberiensis polier. VII 24

VARIA LECTIO.

274 digito *Ioannes de Muris* 275 camenæ Ω' ζ'' *Pph.*
 276 plausis *BC* i plantus uel plautus *codd. Diomedis* uectasse per
Hellada con. Cuninghamus uixisse *B* (a pr. ut uid.) thespis γ
 (β' ν σ α) lispis *B* thepsis *C* thespis *F* λ' (π' r) tesphis δ u (tesp//i//s
 τ) u. 277 delet *Lehrsius* 277 qui *Bentleius* opp. Ω' ζ'' *Ac.*
Acr. tr. Vind. Diomed. Donat. et cf. Apoll. Sid. quem supra laudauimus
 peruncti] infecti *Diomedes* opp. *Pph.* faecibus *BC* (a l et Fran.)
Pph. *Diomedes* fecibus *cett.* ζ' (et β) ora] atris *BC*, in *C* superscr.
 † ora, ora *cett.* ζ' tractat. *Vindobon.* (or//a π) 278 persone δ i
 ut uid. palle γ δ u honeste δ i 279 Aeschylus γ *B* λ *corr.* δ
corr. Haeschylus *C* Aeschilus ν σ a *Pph.* *Porph.* Aeschynus φ *corr.* ψ
 λ' δ pr. Aeschinus φ pr. u ζ'' Aescinus τ pulpita *BC* (pulputat
 ignis *C*) 280 nitiq.] nit in ras. *C* coturno Ω' ζ'' 281 comedia
C δ u 282 s, *C* uis *C* u. 283 omis. *B* 283 est omis. *C*
 284 optiuit *F* (et Fran.) tractat. *Vindobon.* obtiuit *cett.* ζ' (et β)
 obtinuit ν 285 post poetæ punctum ponit *Doederl.* ///liquere δ
 286 minimū in ras. δ græca *B* (et π) græca uel ḡca *cett.* ζ'

ausi deserere et celebrare domestica facta,
 uel qui praetextas uel qui docuere togatas.
 nec uirtute foret clarisue potentius armis
 quam lingua Latium, si non offenderet unum 290
 quemque poetarum limae labor et mora. uos, o
 Pompilius sanguis, carmen reprehendite, quod non
 multa dies et multa litura coercuit atque
 perfectum deciens non castigauit ad unguem.
 ingenium misera quia fortunatius arte 295
 credit et excludit sanos Helicone poetas
 Democritus, bona pars non unguis ponere curat,
 non barbam, secreta petit loca, balnea uitat.
 nanciscetur enim pretium nomenque poetae,
 si tribus Anticyris caput insanabile numquam 300

TESTIMONIA.

288 Diomedes p. 489 K. 290 sq. imit. Persius 1, 61: 'uos o patricius sanguis' 292—294 'Carmen — unguem' florileg. Nostradam.
 295 florilegium Cusanum 297 sq. 'Bona pars unguis non ponere — loca' florileg. Nostradam. 298 'secreta — uitat' Pompei commentum [uol. V p. 162 Keil.] 298 'balnea uitat' Seruius [Sergius] comment. in Donatum p. 431 K.

VARIA LECTIO.

288 Vel φ ^{4 ut} pretextas γ , C n. l. togatis B C post togatas comma ponit Doederlinus 289 uirtutem γ clarisq; B C clarisue cell.' ξ'' potencies λ 290 Qua C, fort. cuanuit lineola lingua u lacium λ pr. 291 uos o] ūsu = uersu B 292 reprehēdit C (v σ) reprehēdit B reprehēdit cell.' ξ'' Acr. in textu tract. Vind. florileg. Nostradam. cf. serm. I 10, 52. 55 293 coercuit Ω' ξ'' florileg. Nostradam. coherēuit a 294 p̄sectū B Presectum C ut uid. Praesectum γ [V et alt. Bland. et fort. Gronou. 1, probiores aliquot Statii, Mureti unus et Vaticanus apud Lambinum] Lambinus Bentl. Perfectum cell.' ξ'' Acr. tractat. Vindobon. florileg. Nostradam.; illud plerique recentiorum praetulerunt; at Fea docuit praecisorum unguium in hac ultima politura nullum esse usum Perfectū γ [π] deciens B decies cell.' ξ'' florileg. Nostrad. 295 quia] q B uu. 296—299 propemodum euanuerunt C 296 elicone F λ' δ u 297 unguis B C 1 λ' δ (π' τ a r v et β) unguis cell. ξ' flor. Nostrad. u. 298 omis. u 1, add. u 2 in marg. 298 barbā B, C. n. l., opp. floril. Nostr. .petit] fugit Pompeius 299 p̄cium λ poete φ poeta Peerlkampus 300 anticiris u ancyris = antecyris B (l pr.) anticyris cell. nunquam B C (et Fran.) numquam cell.' ξ'

tousori Licino commiserit. o ego laeuos,
 qui purgor bilem sub uerni temporis horam!
 non alius faceret meliora poemata: uerum
 nil tantist: ergo fungar uice cotis, acutum
 reddere quae ferrum ualet exsors ipsa secandi; 305
 munus et officium, nil scribens ipse, docebo,
 unde parentur opes, quid alat formetque poetam,
 quid deceat, quid non, quo uirtus, quo ferat error.
 scribendi recte *saperest et principium et fons;
 rem tibi Socraticae poterunt ostendere chartae, 310
 uerbaque prouisam rem non inuita sequentur.

TESTIMONIA.

304 sq. 'Fungar — secandi' florileg. Nostradam.; Hildebertus epist. lib. I 8; 'nouimusque poetam fungi uice — secandi' cf. Emisii epist. inter epist. s. Thomae Cantuarensis [III p. 201 Giles.]: 'numquid tunc fungebamini uice cotis — secandi?' Ioannes Saresberiensis epist. 179: 'lyricum . . . imitabor fungens uice cotis — secandi' 305 'exsors' incerti excerpta argumenti grammatici § 26 p. 207 ed. Eichenf. et Endlich. (cf. ad uu. 20. 224) 309 florilegia Nostrad. et Cusanum, hoc ex Porphyr., non ex Hor. 311 Quintil. inst. I 5, 2 cf. Asinius Pollio apud Porphyr. ad h. u.: 'male hercule eueniat uerbis, nisi rem sequantur'

VARIA LECTIO.

301 laeu^v/s a leuus C u laeuus cett.' lenis y stultus v uar.
 302 purgor λ purgor cett. ζ' Pph.' Ac. Acr. tract. Vind. pungor σ pr. purger r (et Lips. pr.) purgo y ω bili Cruquius ex tribus commentariis Bland. opp. tractat. Vindobon. horam] auram Heinsius et Burmannus opp. Pph.' 304 tantis īgo B tanti est ergo cett.' ζ' (est om. β 1) ergo] ego sed u ergo l ego sed y [Nostradam.] sed ego y [Par. 7976] 305 exsors ipsa λ u γ uar. (ν σ 2 τ l 2 v; etsors l 1) tractat. Vindobon. florileg. Nostrad. Emisius cons. grammatic. incert. exors ipsa F δ (β' σ 1 r et Lips.) Acr. Hildebertus Ioannes Saresber. exsortita γ (a) y exortita B C λ uar. δ 2 uar. Ac. exors ipsa secandi y [π] (AŁ LIB Exortita λ) 306 offitium γ φ u nihil δ pr. y 307 parentusopes B C 1 308 Qui^d λ doceat γ δ pr. aut 1 (v 1 a 1 r 1) in γ superscr. at deceat qui non B λ pr. uirtus] iustus γ 1 post u. 308 uu. 332—346 ponit Lehrsuis 309 recte sapere λ pr. (v) recte sapere est cett. ζ'' Pph.' sapere recte est τ est principium, om. et, B 310 socratice C chartae B C Pph.' cartae F λ' δ u charte γ kartae y [Petropolit.] 311 sequuntur C sequuntur B sequentur cett.' Pph.' Porph.' tractat. Vindob. Quintilianus cons. ζ''

qui didicit patriae quid debeat et quid amicis,
 quo sit amore parens, quo frater amandus et hospes,
 quod sit conscripti, quod iudicis officium, quae
 partes in bellum missi ducis: ille profecto 315
 reddere personae scit conuenientia cuique.
 respicere exemplar uitae morumque iubebo
 doctum imitatorem et uiuas hinc ducere uoces.
 interdum speciosa locis morataque recte
 fabula nullius ueneris, sine pondere et arte, 320
 ualdius oblectat populum meliusque moratur,
 quam uersus inopes rerum nugaeque canorae.
 Graiis ingenium, Graiis dedit ore rotundo
 Musa loqui, praeter laudem nullius auaritis.
 Romani pueri longis rationibus assem 326
 discunt in partis centum diducere. 'dicat

TESTIMONIA.

un. 312—316 florileg. Nostradam. 313 ecbasis captiui u. 618
 315 'profecto' incert. gramm. § 51 p. 210 Eichenf. et Endlich.
 323 sq. 'Graiiis ingenium — loqui' Otto Frisingensis chronic. lib. I
 c. 27 'Graiis dedit — loqui' tractat. de duce Ernesto [VII p. 193
 Haupt.] cf. Apollinaris Sidonius carm. 23, 236: 'seu linguae Argolicae
 rotunditate'

VARIA LECTIO.

^{di}
 312 Quiddicit γ Cui didicit B Quos ita more B 314 Quid
 . . . quid $\sigma \tau$ Quo C_1 officiumq. quae B officiuque C (a_1) offitiu quae
 u 316 persona B 317 iubbo λ pr. (*sic*) uidebo ψ pr. (l 1 et β 1) y
 318 uiuas Ω' ζ'' (*et omn. codd. Cruqu.*) tract. *Vind.* ueras y ω
Lambinus 'uiuas uoces id est ueras' *Acr.* ducere] reddere y [*Pet-*
tropolit. Sorbon.] 319 spetiosa γ F locis B C λ 2 δ 2 *aut corr.*
 ζ' (*et Lips. corr.* 4 *Bland.*) *Pph.* *Porph.* *Ac.* *Acr. gloss.* Γ iocis F λ'
 δ 1 *aut pr.* u ($\pi' \sigma \tau$) tractat. *Vindobon.* *Iason de Nores*; cf. *Quin-*
tilian. instit. VII 1, 41: 'plerique . . . contenti sunt locis speciosis
 modo uel nihil ad probationem conferentibus' 'colligit saepe magis
 placuisse fabulam, quae nudis narr(ar)etur uerbis, quoniam res spe-
 ctatorem delectarent, quam quae locis communibus explicaretur' *Porph.*
 322 regum B nuge γ 323 Graiis F δ *corr.* 1 *aut* 2 u (v r
 v et β π $p.$ *ras.* *Lips.*) Graiis B λ' δ *pr.* *aut* \dagger Gragus γ C graiis F
 δ u (v r v et β *Lips.*) *Pph.* graiis B C λ' gragus γ rutundo C
 324 Mulsa B propter laudem *Sanadonus* 325 racionib; λ
 326 partis B (π') y [β 1 *ut uid. Reginens.* 1] partes *cett.* ζ (*et Fran.*)

filius Albini: si de quincunce remotast
 uncia, quid superat? poteras dixisse?. 'triens?'. 'eu!
 rem poteris seruare tuam. redit uncia, quid fit?'
 'semis?'. at haec animos aerugo et cura peculi 330
 cum semel imbuerit, speramus carmina fingi
 posse linenda cedro et leui seruanda cupresso!
 aut prodesse uolunt, aut delectare poetae,
 aut simul et iucunda et idonea dicere uitae.

TESTIMONIA.

329 'Rem poterit seruare suam' florileg. Nostradam. 330 sq.
 'Animos — fingi' florileg. Nostradam. 332 cf. Persius 1, 42: 'et ce-
 dro digna locutus (carmina)' Ausonius epigr. 34, 13 sq.: 'huius in arbi-
 trio est, seu te inuenescere cedro seu iubeat duris uermibus esse cibum'
 333—337 florileg. Nostradam. 333 sq. Vincentius Belloua-
 censis specul. histor. VII 67 Ioannes Saresberienensis polier. I 8. idem
 rectius metalog. II 8 334 Sernius ad Aen. VI 660

VARIA LECTIO.

centum] ·c· B dicat Ω' ζ'' tractat. *Vindobon.* dicas *Bentleius*;
 cf. c. I 27, 10 327 Fillius λ a. ras. alba nisi dequincuncere
 motast C₁ albani B C₁ (ν a v pr. et β) albini cett.' ζ'' Ac. tr. *Vind.*
 sede q̄c̄q̄ B quinque u quincunce cett.' cons. ζ'' remotast C
 remota est cett.' cons. ζ'' 328 Untia u Unctia B superat Ω' ζ''
 tractat. *Vindobon.* superest γ uar. y superet y [*Zulichemian.*] *Bentl.*
 poteras B C F λ' δ 1 u (τ r v et π 2 *Fran. Lips.*) tractat. *Vindobon.*
 poterat γ δ 2 (ν σ a et β π 1 *Fran. uar.*) *Bentl.* poteris *Hor-*
kelius properat *Schneidevinus philol.* III 539; poteras = potes ut
Vergil. ecl. 1, 79 *Plin. epist.* III 5, 16 *Ouid. trist.* V 1, 49 *me-*
tam. I 679 *Hor. serm.* II 1, 16 dixisse, triens? *interp. Bentl.*
 eu γ B C δ in ras. (ν π' ut uid. σ τ r et 4 *Bland.*) heu a est F λ' δ 1
 ut uid. u (β' ut uid. v) hem y en y heus y 'euge' interpretantur *Acr.*
 et tractat. *Vindobon.* 329 reddit B untia u unctia B quid
 est B, utrum quid fit an quid sit habuerit C, non liquet 330 *Se-*
nis B at y [π 2 1 *cod. Feae* 1 *Valarti* 2 *Cruquii p. ras.*] an B y
 [*V et 2 alii Bland. a. corr.*] idem con. *Statius* ad cett.' ζ'' (π' ut uid.)
 cf. *apparatus. critic. serm.* I 6, 87. *scholia tacent* hec u erugo
 C δ u supr. u. peculii ψ u (l) flor. *Nostr.* peculii cett. ζ'' cf. *Vergil.*
ecl. 1, 32: 'nec cura peculii' 331 imbuerit ψ corr. λ (et β) flor.
Nostrad. imbuerit cett. ζ' speramus γ B C ψ corr. λ 2 (β' v a) spe-
 remus F λ' δ u (π' σ τ r v) tract. *Vind. floril. Nostrad.* 'sperandum
 est' *Acr.* cupresso? *plerique uu.* 332—346 post u. 308 *ponit*
Lehrsius u. 334 *det. Gruppeus* 334 aut iucunda simul et
 idonea *Ioannes Saresber. polierat. opp. metalogic.* aut] et *Seruius*

quicquid praecipies, esto brevis, ut cito dicta 335
 percipiant animi dociles teneantque fideles:
 omne superuacuum pleno de pectore manat.
 ficta uoluptatis causa sint proxima ueris,
 nec quodcumque uelit poscat sibi fabula credi,
 neu pransae Lamiae uium puerum extrahat aluo. 340
 centuriae seniorum agitant expertia frugis,
 celsi praetereunt austera poemata Ramnes:
 omne tulit punctum qui miscuit utile dulci,
 lectorem delectando pariterque monendo.
 hic meret aera liber Sosiis, hic et mare transit 345

TESTIMONIA.

335—337 Hildebertus moral. philos. p. 961 336 ecbasis captiui
 u. 585 339 Seruius ad Aen. XII 83 341 glossarium Mai [classic.
 auct. VIII 117] 342 cf. Martialis I 25, 2—4: 'profer opus, quod
 nec Cecropiae damnent Pandionis arces nec sileant nostri praeter-
 eantque senes' 343 sq. florilegium Nostradamense 343 flori-
 legium Parisinum 8818^a Vincentius Bellouacensis specul. histor. VII 67
 Ioannes de Muris summa musicae c. 2 [III p. 195 Gerbert.] Adam de
 Fulda musicae part. tertia c. 8 [III p. 362 Gerbert.] Ioannes Saresbe-
 riensis metalog. II 8. idem epist. 80: 'alter enim omne tulit punctum
 et miscuit utile dulci' 344 'delectando — monendo' ecbasis captiui
 u. 588

VARIA LECTIO.

opp. tractat. Vindobon. florileg. Nostradam. simile^v γ iucunda γ
B C λ corr. aut pr. ξ (et π 1) iucunda *F* 1 aut pr. λ pr. aut corr. δ
^{†c}
pr. u (β' σ *v* et π 2 *Lips.*) *florileg. Nostrad.* iucund^uidonea *B*
 335 Quidquid λ' (σ et π 1) Quicquid etiam *florileg. Nostradam.* pre-
 cipies γ 336 animo γ [1 *Bland.*] teneant et fideles *Hildebertus*
u. 337 del. *Bentleius Sanadonus Gruppeus* 337 Om̄s *B*
 ////pleno δ de corpore γ *opp. schol. \gamma* tract. *Vind. flor. Nostr.*
 339 Ne γ *F* λ' δ ξ'' *Acr. tractat. Vindobon.* Nec *B C u* (σ) *Ser-*
uius uelit γ *B C* ut uid. δ corr. (*a* 1 *r* 2, item *r* 1 ut uid.) *Acr. tractat.*
Vindob. Seruius uelis τ *a* 2 uolet *F* λ' δ pr. *u* ξ'' posset *F* δ 1 ut
uid. poscet *r* 1 γ [*Lips.*] 340 \bar{N} *B* Neu cett.' ξ'' *Pph.' Ac. tract.*
Vind. prensae *B* uium δ 1 *u* uiuū δ uium λ uium cett. ξ'' *Pph.'*
 uium *a* extrahet *r* 1 γ [*Lips.*] *Pph.'* aluo] abuo *B* pr.
 342 Celsi $\bar{p}\bar{i}$ cunctaurā poemata *B* rannes *u* rannes cett.' ξ''
u. 344, quem testatur floril. *Nostrad.*, superuacuum uidetur *Gruppeo*,
 idem delet *uu.* 345 sq. 345 meret *B* aera *B u C* 2 λ' 2 δ 2 (*v* 2
 π' σ *a* 1 ut uid. *r v* et β 2 *Fran.*) *Pf.* aerea γ 1 era γ 2 (τ) tractat.

et longum noto scriptori prorogat *aeuom.
sunt delicta tamen quibus ignouisse uelimus:
nam neque chorda sonum reddit quem uolt manus et mens,
poscentique grauem persaepe remittit acutum,
nec semper feriet quodcumque minabitur arcus. 350
uerum ubi plura nitent in carmine, non ego paucis
offendar maculis, quas aut incuria fudit
aut humana parum cauit natura. quid ergost?
ut scriptor si peccat idem librarius usque,
quamuis est monitus, uenia caret, et citharoedus 355
ridetur, chorda qui semper oberrat eadem:

TESTIMONIA.

uu. 347—353 'Sunt d: quidem — natura' flor. Nostr. 348—
350 Ioannes Victoriensis IIII 7 p. 375 B. 350 Seruius ad Aen. VII
498 [Probus] de ultimis syllabis 242 K. florilegium Paris. 8818^a Vincen-
tius Bellouacensis specul. histor. VII 67 cf. eebasis captiui u. 1162:
'non semper — arcus' 'feriet quodcumque minabitur arcus' tractat.
de duce Ernesto 4 [VII p. 197 Haupt.] 355 sq. 'At citharedus —
eadem' florileg. Nostradam.

VARIA LECTIO.

Vindobon. aere $F \lambda' 1 \delta 1$ ($v 1 a 2 uar.$ et $\beta 1$) ere $C 1 ae$ (sic) Pph.
sosis $\gamma B C$ ($\beta' a 1$ et 4 Bland.) Ac. sosis cett.' ζ' Pph.' Porph.' tract.
Vind. so//sis Pf.; Acr.: 'Sosis .i. bibliopolis; alii emendatores
et probatores carminum uolunt duo I debere scribi, sed propter
metrum unum scribitur. Sosii ergo duo fratres fuerunt bibliopolae
opinatissimi' et] omis. $\delta pr.$ 346 euum u aeuum cett.' uu. 347
—360 Bouhierus conlocabat post u. 378 Mollevautus post u. 274 opp.
etiam florileg. Nostrad. 348 corda $\gamma F \lambda' \delta u$ uolt $F \delta$ (et π) y
uul λ uult cett.' ζ' florileg. Nostradam. et mens] omis. B
349 psepe $C \varphi \lambda' u$ remittit $\gamma B C \delta 2 \zeta''$ tractat. Vindobon. flori-
leg. Nostradam. Ioannes Victoriens. reddit (superscr. † remittit) u
schol. γ et tractat. Vindobon. pro interpretatione remittit $F \lambda$ in marg.
 $\delta 1$ ut uid. (et 1 Bland.) remittit λ' in textu; $a 1$ non liquet
350 Nec $\Omega' \zeta'' tr.$ Vind. flor. Nostr. Seruius [Probus] de ultimis syl-
labis Non florileg. Paris. 8818^a feriet] fieret $\gamma pr.$ ($a pr.$ ut uid.
l corr., omis. l pr.) tract. de duce Ernesto quodcumq. $C (v)$ cuicun-
que M. Bonfinis 351 plura] pura l pr. aut 1 353 ergost B
ergo est cett.' ζ'' (et omn. codd. Cruqu.) ergo, om. est, $a 1 ? v y$
[Sorb. p. ras. Vpsal.] ω 355 Quauis $\delta 1$ et $\Omega' \zeta''$ cons. tract.
Vind. ut $v y$ [Zulichem. 2 superscr.] Bentl. At florileg. Nostrad.
citharedus δ cytharoedus F 356 corda $F \lambda' \delta u$ oberrat $B C F$
 $\lambda' \delta pr.$ u ($v \sigma v$ et π Fran.) tractat. Vindobon. florileg. Nostradam.

sic mihi, qui multum cessat, fit Choerilus ille,
 quem bis terque bonum cum risu miror, et idem
 indignor quandoque bonus dormitat Homerus.
 uerum operi longo fas est obrepere somnum. 360
 ut pictura poesis: erit quae, si propius stes
 te capiat magis, et quaedam, si longius *apstes.
 haec amat obscurum; uolet haec sub luce uideri,

TESTIMONIA.

uu. 359—365 'Quandoque — placebit' florileg. Nostradam.
 359 sq. cf. Hieronymus epist. 84 ad Pammac. et Ocean. 8 [Vallars. I
 p. 530^e]: 'interdum magnus dormitat Homerus, uerum — somnum'
 359 flor. Par. 8818^a Quintil. inst. X 1, 24: 'cum Ciceroni dormire in-
 terim Demosthenes, Horatio uero etiam Homerus ipse uideatur'
 'quandoque — Homerus' Vincentius Bellou. spec. hist. VII 67 Gunzo
 Nouariensis [Marteni uett. scriptt. ampl. coll. I 298^e] cf. Uodalscaeus de
 Eginone et Herimanno c. 21 [Pertz. XIII = XII p. 440]: nisi forte di-
 cendum sit, te ut bonum quandoque dormitare Homerum' 360 flori-
 legium Paris. 8069 ecbasis captiui u. 1225 363 sq. Ioannes Saresbe-
 riensis polier. III 12

VARIA LECTIO.

oberret γ δ corr. (τ a r et β Lips.) gloss. I'; de codd. auctoritate cf.
 u. 360 357 Sic multum mihi qui cessat B cessá γ c^hoerilus// δ
 cherilus F u tract. Vindobon. Choerilos Bentl. opp. Pph.' Choerilus,
 ille Peerlkampus 358 Quem uis B C 1 terue B y [Regius]
 Bentl. terque cett.' ζ tractat. Vindobon. et haec prouerbialis locutio
 est cf. u. 440 Martial. III 81, 3 Stat. silu. III 2, 58 et] at Rib-
 becius 359 indignor, quandoque bonus dormitat Homerus; Gono-
 dius indignor . . . Homerus? Doederl. quando usque Peerlk.
 omerus λ' u. 360 del. Hammersteinius opp. schol. et quae supra
 memorauimus testimon. 360 operi longo B C F λ' u (σ v et π Fran.
 omn. codd. Cruquu.) Pph.' tractat. Vindobon. florileg. Nostradam. et
 Paris. 8069 ecbasis captiui Bentl. opere longo δ pr. (et Lips.) y
 Hieronymi cod. Cantabrig. opere in longo γ δ corr. (ν τ a r et β)
 Hieronymus 'in magno poemate' Acr. 'in tanto opere' Porph.
 obrepere] ignoscere flor. Paris. 8069 opp. Pph.' et cf. Senec. Troad.
 441: 'breuisque fessis somnus obrepsit genis' obreppere sonnū
 u 361 ut pictura, poesis erit quae Meinekius; quicumque codd.
 interpunctiones exhibent, ut γ F λ' δ u β' v a r Bruxellens. Par.
 7976 Petrop. Regin. Taurin. Voss. Zulichem., distinguunt post erit
 cons. Pph.' Porph.: 'Ut pictura poesis erit] non erit dissimilis poe-
 tice picturae . . . poesis γ // /stes λ 362 capiat Ω' ζ ' (et
 codd. Bland.) capiet y ω florileg. Nostradam. aptes B abstes cett.'
 florileg. Nostradam. adstes Desprezius 363 Ille ϕ u

iudicis argutum quae non formidat acumen;
 haec placuit semel, haec deciens repetita placebit. 365
 o maior iuuenum, quamuis et uoce paterna
 fingeris ad rectum et per te sapis, hoc tibi dictum
 tolle memor, certis medium et tolerabile rebus
 recte concedi; consultus iuris et actor
 causarum mediocris abest uirtute diserti 370
 Messallae, nec scit quantum Cascellius Aulus,
 sed tamen in pretio est: mediocribus esse poetis
 non homines, non di, non concessere columnae.
 ut gratas inter mensas symphonia discors
 et crassum unguentum et Sardo cum melle papauer 375
 offendunt, poterat duci quia cena sine istis:

TESTIMONIA.

364 Petrus Pictauiensis epist. ad Petrum Cluniacensem [biblioth. Cluniac. ed. Marrier p. 617^c] 365 florilegium Paris. 8818^a Vincentius Bellouacensis specul. histor. VII 67 uu. 372—380 'Mediocribus — quiescit' floril. Nostradam. 375 'Sardo — papaner' florilegium Cusanum C 14 376 Vincentius Bellouacensis l. 1.

VARIA LECTIO.

u. 364 post u. 365 ponit *Lehrsius* 364 quae non] nusquam
Petrus Pict. 365 Hic . . . hic *Vincent.* deciens *B* decies *cett.*
 ζ'' flor. *Nostr.* omis. u pr. deties flor. *Par.* 8818^a 368 tollera-
 bile γ λ a. ras. (τ a. ras. et *Lips.* a. ras.) 369 concedi, et consultus
Lambinus concedit *B* consultis *B* auctor u auctor *B* (β') y
 actor *cett.* ζ' 370 deserti *B* 371 Messallae y [*Taurinens.* a.
ras.] *Porf.* Messallae F δ 1 u Mesaliae λ' (π') Messalae γ C ut uid. δ
p. ras. (ν σ τ a r 2 cons. β') *Acr. Porph.* Mesalae B λ uar. (r 1); 'at
 lib Mesale' λ; *secuti sumus acta triumph. Capitolina a.* 727, et sic
intelligitur, unde orta sit lectio codd. F λ' δ u (π') nec scit *B* y [*V*
Montepessulan. et alt. Bland.] nescit *cett.* ζ'' (et 2 *Bland.*) tractat.
Vindobon. alt. loco, alt. miscit mendose cascellius γ C F λ' 1 δ *Acr.*
 casellius u λ 2 ut uid. castellius *B* utrum ausus an aures *B* habeat
 non liquet, aulus C. AVLI CASCELLII in inscriptionibus reperiuntur
 373 Non dii, non homines y ω opp. tractat. *Vindobon. florileg.*

Nostr. di y [π] dii Ω' ζ' flor. *Nostr.* cessere φ columnę u
 374 gratis γ 1 B (τ pr. ut uid.) gretas δ pr. gratas *cett.* grates flor.
Nostr. pr. simphonia B δ u dicors γ 1 λ' (τ 1 aut pr.)
 375 grassum γ unguentum Ω' ζ' (et π) florileg. *Nostrad.* unguentum
 σ (et *Lips.*) unguentum r et] omis. u 376 duci poterat u po-
 terat, om. duci, B poterat duci *cett.* florileg. *Nostradam. Vincentius*

sic animis natum inuentumque poema iuuantis,
 si paulum summo decessit, uergit ad imum.
 ludere qui nescit, campestribus abstinet armis,
 indoctusque pilae disciue trochiue quiescit, 380
 ne spissae risum tollant impune coronae:
 qui nescit uersus tamen audet fingere. 'quidni?
 liber et ingenuus, praesertim census equestrem
 summam nummorum, uitioque remotus ab omni'.
 tu nihil inuita dices faciesue Minerua: 385
 id tibi iudiciumst, ea mens; siquid tamen olim
 scripseris, in Maeci descendat iudicis auris
 et patris et nostras, nonnumque prematur in annum,

TESTIMONIA.

377 [Probus] de ultimis syllabis p. 223 K. 382 schol. I' epist.
 II 1, 117: 'ut in arte poetica: qui — fingere' florileg. Nostradam.:
 'qui — fingere' 385 'quia esset observare rudis animos sub nulpē
 latentes, horum qui nichil inuita dicant faciantue Minerua' Reineri de
 ineptiis cuiusdam idiotae libellus [Pertz. momm. Germ. SS. XX 593]
 388 Quintilianus praefat. ad Tryphonem § 2: 'usus deinde Horati
 consilio, qui in arte poetica suadet, ne praecipitetur editio nonnum-

VARIA LECTIO.

cons. ζ'' cena C δ u florileg. Nostradam. cena cell. istis] illis
 y opp etium florileg. Nostradam. 377 animus B et ut uid. C
 matū// C, lineola supra u ab alt. manu 378 paulum flor. ζ'' flor.
 Nostr. a summo Lambinus opp. etiam codd. Bland. flor. Nostr.
 decessit Ω' ζ'' (et codd. Bland.) discessit y flor. Nostr. Lambinus 're-
 cesserit' interpr. Acr. pergit B C, superscr. ead. m. † uergit C
 380 quiescit] nescit δ 1 381 spisse γ 1 impune C F λ δ u (v σ
 v et β cons. π) impune γ (τ a r et Fran. cons. l et Lips.) ipune B
 382 uersus Ω' ζ'' schol. I' epist. II 1 tractat. Vind. flor. Nostr. uer-
 sum v y 383 ingenuus B praesertim γ equestre B equestre C,
 lineola supra e a i. m. uidetur esse 384 uicio λ 385 nichil
 u nō B faciesue B C F λ' δ corr. u (π' σ r v et omn. codd. Cruqu.)
 Acr. tractat. Vindobon. faciesque δ pr. (β' v τ a) faciesque γ
 386 iudiciū stea B iuditiū est ea C φ u (σ et β) iudicium est ea cell. ζ'
 iudicium es ea v iudicium esto, ea Fea 387 utrum maeci an maeti
 habeat B non liquet maeci C 1 ut uid. λ p. ras. Pph. Porph. cons.
 inscript. uctustiss. maeci λ a. ras. δ meci γ F δ 1? meti u metij C
 descendas λ pr. tractat. Vindobon. auris B (π' a pr.) y [Montepes-
 sul.] aures cell. ζ' (et Lips. corr.) 388 post annum punctum pon.
 ω ante Bentlicium (et codd. quidam)

membranis intus positus: delere licebit
 quod non edideris; nescit uox missa reuerti. 390
 siluestris homines sacer interpresque deorum
 caedibus et uictu foedo deterruit Orphens,
 dictus ob hoc lenire tigris rapidosque leones.
 dictus et Amphion, Thebaeae conditor urbis,
 saxa mouere sono testudinis et prece blanda 395
 ducere quo uellet. fuit haec sapientia quondam,
 publica priuatis secernere, sacra profanis,

TESTIMONIA.

que prematur in annum, dabam iis otium q. s.' Flagrius ad Vergil. eclog. 9, 35: 'Cinna Zmyrnam scripsit, quam nonum post annum, ut Catullus ait, edidit; id quod et Quintilianus ait; unde etiam Horatium in arte poetica dicunt ad eum alluisse, cum ait: nonumque prematur in annum'. Gunzo Nouariensis apud Marten. nett. scriptt. ampl. coll. I 297^a: 'si quidem Cinna librum suum Smyrnam decem annis eliminavit, Horatius in nonum annum carmina sine publica ostentione producenda perecepit' 389 sq. 'Delere — reuerti' florileg. Nostradam. 390 'nescit — reuerti' Augustinus epist. III 143, 4 Hieronymus epist. 49 ad Pammachium 2 [Vallars. I p. 234^d] Pseudoacron uulgatus ad art. poet. 452 (non Acr.) RATHERIUS Veron. phrenes. 22 p. 242: 'nescit enim, scribit ut Flaccus, uox missa reuerti' imit. Seruatius Lupus epist. 64: 'non potest uox missa reuerti' 391—393 Seruius interpolatus (cod. saec. XV) ad Aen. VI 645 394—396 cf. Sil. It. XI, 441 sq.: 'exaudita chelys lapidem testudine felix ducere et in muros possnisse uolentia saxa' 396—399 'fuit — ligno' flor. Nostr.

VARIA LECTIO.

389 Membranis λ u 390 edederis B uox] uos λ pr.
 391 Siluestris γ 1 (τ a) y [π Mellicens. 1] Siluestres cell.' ζ' Pph.'
 392 Cedibus et uictu foedo u u. 393 omis. y [Lips.] eundem u.
 ante u. 392 exhib. σ pr. post u. 394 y [Bamberg.] 393 ab hoc l
 (et Fran.) linire B tigris γ 1 B (a) y [Mell. Montep. tygris π]
 ligres C δ u γ 2 tygres F λ rapidos γ C F λ' u ζ'' rapidas δ rabi-
 dos B (σ v) y [omn. codd. Cr. Bamb. Par. 7976 Sorb.] Seru. interpol.
 cf. Ouid. epist. 10, 96: 'destituor rapidis praeda cibusque feris'
 394 ἀphyon ψ urbis Ω' ζ' (et omn. codd. Cr.) tract. Vind. arcis δ
 uar. u uar. (β' v a superscr. at urbis) y; lectio 'arcis', orta fort.
 ex Aeneid. VIII 313: 'tum rex Euandrus Romanae conditor arcis' a
 mythologia discrepat: arcis enim conditor Cadmus, Amphion urbis fuisse
 dicuntur: 'Cadmus constituit Thebas, has Amphion muro ciuitat' Acr.;
 'urbis' legisse uidetur Atilius Fortun. II 26: 'conditor uel orbis'
 396 Dr̄/e B Dicere C 1 396—401 fuit — uenit det. Zinkius in
 Eoe 1864, 316 sqq. opp. schol. et florileg. Nostradam. sapientia λ
 397 Puplica λ' (r v) saxa B ut uid.

concubitu prohibere uago, dare iura maritis,
 oppida moliri, leges incidere ligno.
 sic honor et nomen diuinis uatibus atque 400
 carminibus uenit. post hos insignis Homerus
 Tyrtaeusque mares animos in Martia bella
 uersibus exacuit; dictae per carmina sortes,
 et uitae monstrata *uiast, et gratia regum
 Pieriis temptata modis, ludusque repertus 405
 et longorum operum finis: ne forte pudori
 sit tibi Musa lyrae sollers et cantor Apollo.
 natura fieret laudabile carmen an arte,
 quaesitumst; ego nec studium sine diuite uena,
 nec rude quid prosit uideo ingenium: alterius sic 410
 altera poscit opem res et coniurat amice.
 qui studet optatam cursu contingere metam,
 multa tulit fecitque puer, sudauit et alsit,

TESTIMONIA.

401 sq. Quintilianus instit. X 1, 56: 'quid? Horatius frustra Tyrtaeum Homero subiungit?' uu. 408—418 florileg. Nostradam.
 408—411 Ioannes Saresberiensis metalog. I 8 410 sq. 'alterius
 — amice' Ioannes Saresberiensis metalog. II 20 idem polier. VI 22

VARIA LECTIO.

400 honor γ B C u (ν τ a) tr. Vind. honos F λ δ ζ'' (l in ras.)
 402 Tyrtaeus B y cons. Porphyrr. interpret. et Acr. Tyrteus γ C (ν a)
 † dyrceus
 Tyrceus λ Tyrceus l Tyrtheus τ Tirceus r 1 (et Lips.) Pyrceus v Dirceus
 y ω tractat. Vindobon. Dyrceus δ 2 ut uid. (σ) Dirceus u Pyrceus
 F δ 1 ut uid. (l in marg.) Pyrcaeus Pph.' Porph.' per errorem
 opp. interpret. Dircaeus Lambinus marcia λ δ 403 sortis B pr.
 404 uiest B uiest r pr. uia est cett.' ζ'' Pph.' 405 Pleris B
 temptata δ reperitus γ ne in ras. δ 407 lirae γ C pr. δ u lyra
 Meinekius solers λ soleas B sollers cett. ζ'' opollo γ appollo δ
 409 Q̄sitũ stego B Quesitum est ego u Quaesitum est ego cett.
 nec] ne δ y dnuite λ 410 prosit Ω' ζ'' flor. Nostr. possit
 y [codd. aliquot Lambini et 1 Francisci Luisini] Ioannes Saresber.
 Benth., sed uid. apparat. critic. c. 1 26, 10
 411 DENVO INCIPIT cod. ε sed folio mutilo DESVNT
 MVLTA: Ω' = γ B C F λ' δ ε u
 412 moetam F λ 413 fecit, om. que δ 1

abstinnit uenere et uino; qui Pythia cantat
 tibicen, didicit prius, extimuitque magistrum. 415
 nunc satis est dixisse 'ego mira poemata pango;
 occupet extremum scabies; mihi turpe *relinquist,
 et quod non didici sane nescire fatēri?
 ut praeco, ad merces turbam qui cogit emendas,
 adsentatores iubet ad lucrum ire poeta 420
 diues agris, diues positis in faenore nummis.

TESTIMONIA.

414 sq. 'qui — tibicen' Prisciani codex interpolatus instit. XVIII
 25, 247 417 Ioannes Saresberiensis metalog. II 6 'occupet —
 scabies' Ioannes Saresberiensis policr. VII 19

VARIA LECTIO.

414 Astinnit *y* [*π pr.*] uenere *δ* uino] baccho *y ω opp.*
Ω' ε'' tractat. Vindobon. florileg. Nostradam. pithya *B C* pithia *y*
u; defic. ε u. 415 omis. *ε pr., add. ead. m. in marg. ε*
 415 dedit *B* dicit *C* *1 prim' C* 416 *N̄c u* Nunc *cett. ε'' Ac.*
Acr. gloss. Γ tract. Vind. floril. Nostrad. Nec *y* [*Vigorniensis et 1*
ex bibliotheca episcopi Eliensis apud Bentl.] Bentl. Non *y* [*Digbe-*
canus Par. 8219 a. corr. Voss.] Num y [Helmstadiensis] prob. Re-
gelsberger. et Haberfeldt.; Acr.: 'id est hoc tempore, in hac copia
 inperitorum sufficit alicui sese iactare et dicere: 'ego optimus poeta
 sum' cum non sit' *Petron. sat. c. 1:* 'nunc et rerum tumor et sen-
 tentiarum uanissimo strepitu hoc tantum proficiunt, ut cum in forum
 uenerint, putent se in alium orbem terrarum delatos' *c. 4:* 'nunc
 pueri in scholis ludunt, iuuenes ridentur in foro, et quod utroque
 turpius est, quod quisque perperam didicit, in senectute
 confiteri non uult [*cf. Hor. epist. II 1, 84 sq.*]' est] et *B C'*
 mira] omis. *γ 1* pango *Ω' ε'' tr. Vind. flor. Nostr.* fingo *y* [*Pe-*
tropolit.] defic. ε; cf. Lucret. I 933 sq. turpe relinqui est *γ F λ'*
u ε Ioannes Saresber. tractat. Vindobon. in interpretatione turpe
 relinqui, *om. est, δ 1 ut uid. (σ) y [Bamberg. Barcinon. Bruxellens.*
pr. Lips. Parisin. 7976 Reginens. Valentian.] florileg. Nostradam.
 turpe reliqui, *om. est, B* turpe relinqui est *δ* turpe relinqui *ē C*
 turpe est relinqui *Ac.; deficit ε, β 1 non liquet u.* 418 del. *Peer-*
kampus opp. florileg. Nostradam. 418 dedit *C 1* post sane
 comma ponit *Doederlinus* 420 Adsentatoris *B C* Adsentatores *cett.*
 (*β' v a*) Assentatores *ε'* ad lucrum iubet *B C y* [*Valentian. 1*]
u. 421 del. *Hitzigius, testantur Acr. tractat. Vindobon.* 421 agri
B C fenore *B* (et *Fran.*) *y* foenore *γ C λ'* (*v τ a v et β π*) foenere
δ fenore *F u* (*σ r et Lips.*); *C ε non liquet.*

si *uerost, unctum qui recte ponere possit
 et spondere leui pro paupere et eripere artis
 litibus implicitum, mirabor, si sciet inter
 noscere mendacem uerumque beatus amicum. 425
 tu, seu donaris seu quid donare uoles cui,
 nolito ad uersus tibi factos ducere plenum
 laetitiae; clamabit enim 'pulchre! bene! recte!'
 pallescet super his, etiam stillabit amicis
 ex oculis rorem, saliet, tundet pede terram. 430
 ut qui conducti plorant in funere, dicunt
 et faciunt prope plura dolentibus ex animo, sic
 derisor uero plus laudatore mouetur.
 reges dicuntur multis urgere culullis,

TESTIMONIA.

uu. 424—436 'Mirabor — dignus' florileg. Nostradam. 428
 — 433 Ioannes Saresberiensis polier. VI 30: 'ad singula clamat Gnatho,
 seu bona, seu mala sint, pulchre, bene, recte. pallescit super — mouetur'
 433 'derisor — mouetur' Pseudoacron uolgatus ad epist. I
 18, 11 (non schol. Γ)

VARIA LECTIO.

422 Sin u a. ras. (l v et π) y Si cett. ζ' Pph.' Ac. Acr. tractat.
 Vindobon. uero, om. est, λ 1 uero est cett. ζ'' Pph.' iunctum B
 recte qui y [Buslidian.] opp. Pph.' iussit B C 1 423 pau-
 pare λ artis y [Parisinus 8212 et Fcae Vr. B ab alt. m.] Bentl.
 at, is l atris Ω ζ'' gloss. Γ tractat. Vindobon.; defic. ε. cf. Lucret. V
 1146: 'arta iura' Plin. nat. hist. XVI 12 D.: 'leges artae' u. 424
 post 425 exhibent B y [Gronou.] 424 implicitum F λ ε (v a) impli-
 citū B implicitum cett. ζ'' cons. σ sciat B sciet cett. ζ'' flor. Nostr.
 426 Tu ε se quid B quid] omis. u pr. quā = quod ε y
 uelis flor. Nostr. cui] qui B quoi y [V (?); defic. ε 428 Letitię
 C Laeticiae λ ε Leticie u pulchre C u pulchrae δ a. ras. 429 pal-
 lescet, super his etiam disting. alii opp. codd. 430 rore mallet B
 pede terram] in rasura δ 431 ut quae conductae Kirchmannus
 opp. Ω' ζ'' Pph.' Porph.' Acr. tract. Vind. flor. Nostr. 432 fa-
 tiunt u 433 laudatō ore B 434 multis u: c:] cur^{multi} surgere. cui.
 illis B urgere γ B C F δ ε u ζ (et Lips.) Pf. Acr. tractat. Vindobon.
 florileg. Nostradam. urgere λ' (β' a 2 et π) Pph. culullis γ λ
 corr. ε ut uid. δ 2 (v σ τ) Ac. Acr. Pf. 1 tractat. Vind.; CVLVLLIS λ
 marg. culullis (sic) C cululis F λ' δ 1 u (β' v et π 2) florileg. Nostra-
 dam. culillis π' r Pph. Pf. 2 gloss. Γ; a 1 non liqu.

et torquere mero quem perspexisse laborent, 435
 an sit amicitia dignus: si carmina coudes,
 numquam te fallent animi sub *uolpe latentes.
 Quintilio siquid recitares, 'corriges sodes
 hoc' aiebat 'et hoc'. melius te posse negares,
 bis terque expertum frustra, delere iuebat 440
 et male tornatos incudi reddere uersus.

TESTIMONIA.

437 florilegia Nostradam. Paris. 8818^a Basil. F IV 38; Vincentius Bellouacensis specul. histor. VII 67. Hildebertus moral. philos. p. 974 cf. s. Thomae epist. 50 [III p. 129 Giles.]: 'ne uos (te Ioannes Saresberiensis polier., eum idem epist.) decipiant animi sub uulpe latentes' item Wilhelmi Carnotensis electi ad Alexandrum papam [Gilberti opp. ed. Giles. II p. 212] Ioannes Saresberiensis polierat. VI 30. epist. 291 cf. etiam Persius 5, 117: 'astutam uapido seruas sub pectore uolpem' et Reiner. laudat. ad u. 385 441 cf. Apollinar. Sidonius ep. VIII 13: 'Horatiana incude formatos Asclepiadeos'

VARIA LECTIO.

435 prospexisse *u y florileg. Nostradam. Fea opp. gloss. Γ tractat. Vindobon.* laborent $\gamma B C \varepsilon$ ($\tau a r$ et βi) laborent ψ laborant δu laborant $\varphi \lambda' \zeta'$ (et $\beta 2$ Fran.) florileg. Nostradam.; indicatium 'uolunt' habent Acr. et tr. Vind. in interpretat. 436 amicitia λ amicitia $C \psi u$ sic δ carmina ε u. 437 omis. ε pr., sed in infima pagina, quae nunc abscissa est, olim additum fuisse intellegitur ex signo adscripto: $\bar{\eta}$ 437 $\bar{N}c$ quā B Numquam cell.' ζ'' Nunquam florileg. Nostradam. et Paris. 8818^a fallent $\gamma B C \lambda' \delta$ uar. ($\beta' v a$ et π pr.) tractat. Vindobon. fallant $F \delta u$ ($\sigma \tau v$ et π corr. Lips.) florileg. Nostradam. et Parisin. 8818^a Hildebertus Vincentius fallunt r 'fallent] pro fallant' gloss. Γ cf. epist. I, 7, 25. 27 animi] uolpes Ribbeckius uulpe $\Omega' \zeta''$ Pph.' florilegia latentis $B u 1$ aut pr. uu. 438—453 desunt initia ε 438 Quintilio $\Omega' \zeta''$ Pph.' tractat. Vindobon. Quintilio Fea corrigere γ 439 agebat $B C F$ 440 terque] tero C

POST HVNC VERSVM DEFICIUNT codd. $B C$, B cum hac subscriptione: FINIT || POETICA || SERMONĒ LIB. I. INCIPIT; in C scholiis ac duabus imagunculis paginam uidemus expletam; in altera pagina artis poeticae reliqua pars sequitur altera manu ac nigriore atramento scripta: quam alteram manum significaui littera E

$\Omega' = E \gamma F \lambda' (\lambda l) \delta \varepsilon u$; $\zeta'' =$ aut omnes codd. β' (β Fran.) $v \pi'$ (π Lips.) $\sigma \tau a r v (l)$ aut horum codd. ea pars ex quibus non aliae lectiones notantur; $\zeta =$ aut omnes codd. $v \sigma \tau a r v (l)$ aut horum codd. ea pars ex quibus non aliae lectiones notantur

441 et] aut Gust. Krügerus torquatos E tornatos cell.' ζ''

si defendere delictum quam uertere malles,
 nullum ultra uerbum aut operam insumebat inanem,
 quin sine riuali teque et tua solus amares.
 uir bonus et prudens uersus reprehendet inertis; 445
 culpabit duos, incomptis adlinet atrum
 transuorso calamo signum, ambitiosa recidet
 ornamenta, parum claris lucem dare coget,
 arguet ambigue dictum, mutanda notabit,
 fiet Aristarchus, nec dicet 'cur ego amicum 450
 offendam in nugis?' haec nugae seria ducent
 in mala derisum semel exceptumque sinistre.
 ut mala quem scabies aut morbus regius urget
 aut fanaticus error et iracunda Diana,
 uesanum tetigisse timent fugiuntque poetam 455

TESTIMONIA.

453 'morbis regius' incert. grammat. § 59 p. 210 Eich. et Endl.
 455 sq. Ioannes Saresberiensis polier. VII 12

VARIA LECTIO.

Ω' = $E \gamma F \lambda'$ (λl) $\delta \varepsilon u$; ζ'' = aut omnes codd. β' (β Fran.)
 $v \pi'$ (π Lips.) $\sigma \tau a r v$ (l) aut horum codd. ea pars ex quibus non
 aliae lectiones notantur; ξ = aut omnes codd. $v \sigma \tau a r v$ (l) aut
 horum codd. ea pars ex quibus non aliae lectiones notantur
Pph. Ac. tractat. Vindobon. ter natos Bentlei coniectura etiam pro-
 pter 'ter' in antecedente uersu refutanda formatos Guyetus; at cf.
Propert. III 25 (32) 43: 'incipere iam angusto uersus includere torno'
 443 nil ultra uerbi aut operae insumebat inanis Cuninghamus
 sunebat u pr. (v et π) y inane γ 445 reprehendet $E \gamma \delta \varepsilon$
 u uar. (u v cons. β') tractat. Vindobon. reprehendat τ reprehendit $F \lambda' u$
 (v r et Lips.) reprehendit $\sigma 1$ (rephen/////dit π) inertis γ (a pr. et π) in-
 hertes δ inertes cett.' 446 incomptis u (v) adlinet Ω' ($v \pi' a r$
 pr. v) *Pph.* allinet $\beta' \sigma \tau r$ corr. alinet] obelum gloss. Gronou.
 447 Transuorso $\varphi \psi$ corr. λ' (et π) y Transuerso cett. ζ' tr. Vind.
 ambiciosa λ ? 448 lucem claris dare cogit u claris lucem dare coget
 cett.' ζ'' cl: l: d: cogit σ (et Lips. pr.?) claris coget dare lucem τy
 u . 449 om. y [*Par.* 8219 a 1. m.] del. Ribbeckius motanda E
 450 aristarc' δ nec $E \gamma \delta 2$ uar. ($\beta' v \tau a$) non $F \lambda' \delta u$ ($\pi' \sigma r v$),
 defic. ε 451 nuge δ 452 sinistrae $E \gamma \varphi \lambda'$ 453 urguet E (l
 corr. et Fran. pr.) urget cett.' etiam $\varepsilon \zeta'$ (et β Fran. corr.) tr. Vind.
 uu. 454 — 476 DEFICIT cod. ε ; Ω' = $E \gamma F \lambda'$ (λl) δu
 455 Vaesanum $F \delta$ (τr et π) Vesatum cett.' ζ' (et Lips.) fugiunt F

qui sapiunt; agitant pueri incautique secuntur.
 hic dum sublimis uersus ructatur et errat,
 si ueluti merulis intentus decidit aueps
 in puteum foueamue, licet 'succurrite' longum 460
 clamet 'io ciues!' non sit qui tollere curet.
 si curet quis opem ferre et demittere funem,
 'qui scis, an prudens huc se deiecerit atque
 seruari nolit?' dicam, Siculique poetae
 narrabo interitum. deus immortalis haberi
 dum cupit Empedocles, ardentem frigidus Aetnam 465
 insiluit. sit ius liceatque perire poetis:
 inuitum qui seruat, idem facit occidenti.
 nec semel hoc fecit, nec, si retractus crit iam,
 fiet homo et ponet famosae mortis amorem.
 nec satis apparet, cur uersus factitet: utrum 470
 minxerit in patrios cineres, an triste bidental

TESTIMONIA.

457 'hic — ructatur' Seruius ad Aen. III 576 459 sq. 'Horatius:
 licet — clamet' Charisius p. 204 K. 460 'non — curet' eebasis captiui
 u. 714 466 cf. Ouidius metam. II 280 sq.: 'liceat periturae . . . igne
 perire tuo' 467 florileg. Nostradam. cf. Seneca Phoen. 100: 'occi-
 dere est uetare cupientem mori' 471 schol. Lucan. I 608: 'nam
 hodie uocatur bidental a bidentibus ibi immolatis, ut dicit Horatius'
 cf. Persius s. 2, 27: 'triste . . . bidental'

VARIA LECTIO.

λ' δ *pr.* ξ' ($\beta'2$) ^u fugient *u* fugient *E* γ δ *corr.* ($\beta'1a$) 456 secuntur
 γ *F* λ' δ ξ' (et β) *tr.* *Vind.* sequuntur *u* sequuntur τ *a* *v* (et *Fran.*)
Pph. 457 ructator δ 458 Si δ *u* ($\pi'2$ σ τ l *p. ras.* et $\beta'2$)
 Sic *E* γ *F* λ' ξ'' *gloss.* *I* *tr.* *Vind.* Si^c *v* merolis λ 459 foueamue
 Ω' ξ'' foueamue ω succurrat δ 460 ne *Schelleus* 461 Si quis
 curat ω demittere $\lambda' u$ (*v* *corr.* *v* et π 2) dimittere *cell.* ξ'' 462 deie-
 cerit *E* γ δ *corr.* ($\beta'v$ τ a) proiecerit *F* λ' δ *pr.* *u* ($\pi'6$ r v) *tr.* *Vind.*
Bentl. cf. s. 1 3, 91 463 poete γ 464 immortalis Ω ξ' (et *Lips.*)
 immortalis σ τ l (et π). 465 enpedocles *u* aetnam *E* *Pph.* hethuā δ
^h
 & nā ψ ethnam *cell.* *u.* 467 del. *Ribbeckius* Inuictum λ 1
 469 fiet] uiuet *Schraderus* 470 apar& *F* factitet] dictitet *y*
Cuninghamus 471 Mixerit *y* [*Montepessul.*] MINXERIT *inscript.*
apud Trozium de mem. prop. p. 569 in — mouerit *om.* *Lips.* 1
 an Ω' ξ' aut $\beta'v$ 1 *a* *y* post *u.* 471 DEFICIT *v*

moucrit incestus. certe furit, ac uelut ursus
 obiectos caueae ualuit si frangere clatros,
 indoctum doctumque fugat recitator acerbus;
 quem uero arripuit, tenet occiditque legendo,
 non missura cutem, nisi plena cruoris, hirudo.

475

TESTIMONIA.

473 'obiectos ualeat si frangere clathros' glossarium Mai [classic. auct. VIII 106] un. 474—476 florilegium Nostradamense 476 glossarium Mai [classic. auct. VIII 269] ecbasis captiui u. 761 Otto Frisingensis de rebus gestis Friderici I. imperat. lib. I c. 16 Ioannes Victorius I 10 p. 298 ed. B. Cisterciensis quidam in cod. Vindobon. 883 fol. 31

VARIA LECTIO.

472 incertus λ u uar. opp. Acr. tractat. Vindobon. uelut u
 473 Obiectas *E* (*l* pr.) clatros Ω' ζ'' et sic scribendum censuimus conl. inscript. Orell. nr. 7365: 'CLATROR' 475 uere δ

Q · HORATH · FLACCI DE ARTE POETICA EXPLICIT; ($\cdot \gamma$) || INCIPIT EPODON (EPODON γ) AD MECENATEM; ($\cdot \gamma$) γ (*a*) F · HORATH · DE ARTE POETICA || LIBER EXPLICIT · || INCIPIT · EPODON φ Q · (*om.* δ) HORATHI (ORATHI *l*) FLACCI (FLACCII λ FLACTI *l*) DE ARTE POETICA EXPLICIT · INCIPIT EIUSDEM EPODON ψ λ' δ Q · h · FLACCI lib de arte poetica explicit · incipit ei'dē epodon. u EXPLICIT LIB POETICVS · INCIPĪ LIB SERMONV̄ σ Q · HORATHI FLACCI DE ARTE || POETICA EXPLICIT · τ ORATH · FLACCI · DE ARTE POETICA EXPLICITVS EST LIBER r LIBER DE ARTE POETICA EXPLICIT · QINTI · HORATHI FLACCI · || EPISTOLARUM LIBER PRIMVS INCIPIT *v*; subscriptione carent *E* β' v , Lips. eras.

INDEX VERBORVM

Numeri litteris non notati sermones indicant, E epistulas,
A artem poeticam

A.

- a I 1, 68. 2, 69. 4, 29. 37. 97. 111. 5, 92. 6, 18. 88. 94. II 1, 71. 2, 53. 3, 36. 69. 320. 5, 52. 83. 6, 50. E I 1, 103. II 2, 4. 13.
- ab I 2, 11 (*bis*). 3, 6. 4, 117. 129. 5, 55. 6, 83. 7, 22. 8, 5. II 1, 42. 66. 2, 10. 3, 4. 193. 308. 5, 62. 6, 117. 8, 32. E I 1, 54. 7, 47. 10, 37. 12, 3. II 1, 62. 127. 187. 2, 185. A 127. 146. 147. 384.
- abdiderint I 8, 43. abditus E I 1, 5. abdita A 49.
- abeo I 6, 61. abit I 5, 14. II 3, 50. abeat II 3, 218. A 201. abeant II 3, 246. abi E I 7, 53. II 2, 205.
- abire I 9, 14. E II 2, 215. abirem E I 9, 7. abibis II 1, 86. abii I 1, 108.
- abhinc E II 1, 36.
- abico E I 13, 7. abiecto I 3, 131.
- abiectis E II 2, 141.
- abigat E I 15, 19. abacta II 2, 44.
- abludit II 3, 320.
- abnormis II 2, 3. †abnormi II 2, 3.
- abnuere II 5, 52.
- abortiuus I 3, 46.
- abscido* abscisum II 3, 303.
- abscindere I 2, 113.
- abscondere II 3, 173.
- absistere I 3, 104.
- absolues II 3, 279.
- absona A 112.
- absorbere II 8, 24. absorberet II 3, 240.
- absterrent I 4, 129. absterrebitur II 5, 83.
- abstinet A 170. 379. abstinuit II 3, 202. A 414.
- absum* abest E I 18, 57. A 370. absis E I 18, 58. II 2, 199. absens II 5, 72. E I 7, 38. 11, 21. absentis II 3, 314. absentem I 3, 21. 4, 81.
- 5, 15. 10, 79. II 7, 28. afore I 4, 101.
- absumo* absumptis E I 15, 27.
- abundē I 2, 59. E I 4, 10.
- abundo* abundes II 5, 89.
- ac I 1, 35. 46 (†*quam*). 65. 67. 83. 104. 109. 2, 3. 12. 33. 75. 93. 3, 43. 62. 78. 4, 3. 46. 119. 142. 5, 5. 18. 22. 6, 65. 68. 112. 130. 8, 21. 9, 73. 10, 34. 59. II 2, 58. 118. 124. 3, 47. 114. 119. 135. 228. 241. 270. 4, 60. 7, 19. 30. E I 1, 13. 93. 2. 4. 3, 32. 6, 38. 7, 98. 9, 6. 10, 46. 11, 20. 13, 11. 16, 32. 71. 18, 26. 58. 19, 26. II 1, 208. 264. 2, 143. 197. A 90. 149. 160. 245. 472.
- Academi E II 2, 45.
- accedit II 3, 154. A 243. accedam II 3, 263. accedas II 5, 72. accedat †II 3, 154. 6, 9. accedere II 3, 149.
- accedente E II 2, 211. accedes II 7, 118. E I 17, 12. accedet II 2, 86. accedent II 2, 85. accessit II 1, 25. A 211.
- accendis I 9, 53.
- accidit I 2, 45.
- accido* accisis II 2, 114.
- accipio I 5, 58. accipis E II 2, 162. accipit E II 2, 33. accipiunt A 250.
- accipias I 1, 48. accipe I 4, 14. 15. 38. II 2, 70. 3, 46. 66. 233. 307. 5, 10. accipiebat E I 7, 53. accipiet II 5, 68. E I 10, 28. accipit I 5, 1. II 3, 226. E I 10, 17. 12. 28. acceperis II 3, 67. accepisse II 6, 81. accipiar II 8, 67. accepta E II 1, 147. A 283. acceptos E II 1, 234.
- accipiter E I 16, 50.
- Accius E II 1, 56. Acci I 10, 53. A 258.
- accurrit I 9, 3.
- acer I 1, 58. 4, 46. 65. 10, 43. II 1, 1. 5, 43. E II 1, 165. 2, 29. A 121.
- acris (*nom. fem.*) I 3, 60. II 7, 47.

- acrem I 2, 42. acre II 3, 116. acri I 10, 14. II 4, 59. acres I 7, 21. acria II 8, 7. acris I 3, 53. II 7, 93. 8, 36. acria II 6, 69. acrior I 6, 125. acrius I 2, 15. II 3, 92. acriter E I 18, 18.
- acerbus I 3, 85. A 474. acerbi E I 18, 95. acerbae II 6, 19. acerbum E I 17, 53.
- acernam II 8, 10.
- *aceruos (*nom.*) I 1, 44. E I 2, 47. acerui E II 1, 47. acruo I 1, 34.
- *aceruom II 3, 111. E I 6, 35. acruo I 1, 51. II 2, 105. E II 2, 190. acruos II 5, 22.
- acescit E I 2, 54.
- aceti II 2, 62. acetum II 3, 117. aceto I 7, 32. II, 3, 240. 8, 49.
- Achilles E II 2, 42. Achillem I 7, 12. A 120. Achille II 3, 193.
- Achini E I 2, 14. Achiuus II 3, 194. E II 1, 33.
- acidum E II 2, 64. acidas II 2, 44. acies II 2, 5.
- acinum II 6, 85.
- acipensere II 2, 47.
- Actia E I 18, 61.
- actor E II 1, 204. A 369. actoris A 193.
- actu A 189. actus A 129. 194.
- acumen E I 12, 20. A 364. acumina E I 17, 55. II 1, 161.
- acuo acuis E I 3, 23.
- acutum I 3, 26. 8, 41. II 3, 136. E I 10, 17. A 304. 349. acuto II 3. 163. E I 6, 28. 19, 46. acutis I 3, 29.
- ad I 1, 43. 2, 26. 42. 99. 3, 7. 17. 97. 4, 29. 5, 32. 56. 65. 83. 6, 45. †87. 95. 115. 122. 7, 9. 9, 10. 35. II 1, 36. 2, 27. 81. 82. 86. 108. 3, 19. 111. 150. 171. 218. 309. 5, 70. 97. 6, 31. 35. 42. 72. 75. 90. 7, 22. 24. 29. 30. 32. 8, 25. 32. 75. E I 1, 5. 9, 45. 106. 2, 31. 5, 17. 6, 12, 7, 11. 61. 72. 74. 89. 9, 11. †10, 3. 10, 9. 14, 26. 15, 18. 17, 12. 18, 35. 83. 19, 7. 45. II 1, 32. †48. 58. 62. 155. 177. 188. 243. 2, 4. 6. 22. 27. 98. 138. 185. A 108. 109. 110. 126. 148. 254. 255. 294. 367. 378. 419. 420. 427.
- adusque I 1, 97. 5, 96.
- adbibe E I 2, 67.
- adclinis II 2, 6.
- adcredere E I 15, 25.
- adcredere A 252. adcreuit I 6, 26.
- addicere II 5, 109. addictus E I 1, 14.
- addit I 1, 34. II 3, 150. 6, 39. E I 14, 29. addas E I 20, 22. adde I 1, 74. 2, 83. II 2, 96. 3, 69. 70. 275. 321. 4, 91. 7, 39. 78. 111. 8, 71. E I 6, 54. 18, 52. addere E I 12, 6. 19, 42. II 1, 217. 2, 36. ad dens II 3, 283. addam I 1, 121. II 3, 42. addes II 4, 68. addidit A 214.
- addocet E I 5, 18.
- addubites I 4, 125.
- adducit E I 7, 9. adduxerat II 8, 22. adductum E I 16, 11.
- adeo adito II 5, 88. adite II 3, 81. adire II 4, 94. E I 17, 36.
- adeo I 1, 13. 7, 7. E I 1, 39. II 1, 54.
- adfert II 6, 109. adferat II 2, 71. adfertur II 8, 42. allata II 4, 62.
- adfirmo E II 1, 111.
- adflasset II 8, 95.
- adflixit (†affixit) I 1, 81.
- adgnosceret E I 16, 29.
- adhaeret II 2, 56. adhaesit II 4, 80.
- adhibebitur A 227.
- adhuc E I 12, 15. 17, 3. II 1, 206. 2, 114. A 78. 115.
- adicio adieceret E II 2, 43. adiecti E II 2, 178.
- adimis II 3, 288. adimunt A 176.
- adimam E I 16, 75. 19, 9. adimat II 3, 217. ademptum A 54.
- aditūs I 9, 56.
- adiudicat E I 18, 57.
- adiungere II 3, 247. adiunctis A 178.
- adiutorem I 9, 46.
- adiuuat II 5, 73.
- adlinet A 446.
- admiror I 4, 99. admirari E I 6, 1.
- admittis II 3, 212. admittes E I 16, 53. admissi A 5.
- admonuit I 6, 126.
- admouit E II 1, 161. admouerit E I 20, 19.
- adnabunt II 5, 44.
- adnuimus E I 10, 5. adnuerunt I 10, 45.
- adoleuerit I 9, 34.
- adopta E I 6, 55.
- ador II 6, 89.
- adpingit A 30.
- adponit I 2, 107. adponatur II 8, 69.
- adpositis II 8, 17.
- adposcere E II 2, 100.
- adquirere A 55.
- adrasum E I 7, 50.
- adrepe II 5, 48.
- adrident A 101. adridere I 10, 89.
- adroget E II 1, 35 (cf. arr:).
- adsciscet E II 2, 119.

- adscripsit E I 19, 4.
 adsectaretur I 9, 6.
 adsentatores A 420.
 adsero adsita E II 2, 170.
 adsidet E I 5, 14. assideat (al. adsideat) I 1, 82.
 adsignant E II 1, 8.
 adsisto I 6, 114.
 adspirare A 204.
 adstricto E II 1, 174.
 adsuesco adsuerit II 2, 109. adsuetum II 2, 11.
 adsum adest II 2, 28. 6, 13. adsunt A 101. adsis II 6, 15. adsit I 3, 117. E I 17, 57. ades I 9, 38. adesse A 204. aderat I 5, 20. 6, 82. adesses II 6, 35.
 adsumo adsuitur A 16.
 adsumam E I 5, 28. assumere I 6, 51. adtemptas E II 2, 24.
 adueho aduexerit II 2, 83.
 aduenit I 5, 31. adueniens II 2, 91.
 aduersarius I 9, 75. E I 18, 63.
 aduersum E I 1, 75.
 aduersus aduersum I 7, 11. aduerso II 3, 205. aduersae II 8, 74. aduersis II 2, 136. aduersa E I 6, 9. aduersis I 1, 103. E I 2, 22. II 2, 202.
 adulter I 3, 106.
 adunco I 6, 5.
 adustus II 8, 68. adusto II 8, 90.
 aedem E II 2, 94. aede I 10, 38.
 aedis E I 7, 89. aedibus II 7, 11.
 aedificas II 3, 308. aedificat E I 1, 100. aedificare II 3, 247. aedificante II 3, 275.
 aedilis II 3, 180.
 aedituos E II 1, 230.
 Aegaeum E I 11, 16.
 aeger II 3, 162. aegri A 7. aegro E I 7, 4. II 1, 114. aegrum II 2, 43. 3, 293. E I 8, 8. II 1, 131. aegris E I 15, 7. aegros I 4, 126.
 aegrotet I 6, 30. E I 8, 6. aegrotare II 3, 307. E I 7, 4.
 aegrotus aegrotus (dat.) E I 1, 73.
 aegrotus (abl.) 2, 48.
 Aemilium A 32.
 aemula E I 19, 15. A 203.
 Aeneas II 5, 63.
 aeneus II 3, 183. E I 1, 60. aënea E II 1, 248.
 aënum E II 2, 169.
 aequale I 3, 9.
 aequata E II 1, 25.
 aequor (nom.) II 2, 48. (accus.) E I 2, 20. aequore II 3, 235. aequora E I 15, 23.
 aequus II 1, 70. E I 6, 15. 11, 30. aequos II 3, 233. aequa A 10. aequum I 2, 34. 3, 69. *74. aequi I 3, 98. aecum E I 17, 24. *18, 112. aequam II 3, 188. A 38. aecum E I 12, 23. aequo I 5, 8. II 3, 16. E II 1, 68. aequa E II 1, 94. aequo I 3, 52. E I 2, 29. 18, 10. II 2, 10. 215. aequis II 3, 164. aequas I 3, 118. aequis A 250. aequae II 3, 47. E I 1, 25 (bis). 26. 92.
 aëra II 2, 13. aëre E II 1, 244.
 aergo I 4, 101. A 330.
 aerumnis E II 2, 27.
 aes I 5, 13. aeris I 3, 86. 6, 75. II 5, 22. E I 2, 47. 6, 39. II 1, 96. A 164. aere I 4, 28. II 3, 21. 129. E II 2, 12. 158. A 21. 33. aera † I 6, 75. E I 6, 17. 7, 23. II 1, 240. A 345.
 Aeschylös E II 1, 163. Aeschylus A 279.
 Aesopus E II 1, 82. Aesopi II 3, 239.
 Aesquillas II 6, 33. Aesquillis I 8, 14.
 aestatas (acc.) II 4, 22.
 aestimat E II 1, 21. 48.
 aestiuam E I 5, 11.
 aestuat E I 1, 99.
 aestus I 1, 38. E I 8, 5. II 2, 47.
 aestus I 2, 110. E I 2, 8.
 aetas I 4, 119. 132. 9, 34. II 2, 85. 4, 45. E I 1, 4. 6, 24. 55. 18, 18. 20, 10. II 1, 42. 2, 216. A 61. 166.
 aetatis A 156. aetatem E II 2, 202.
 aeternum E I 10, 41.
 Aetnam A 465.
 Aetolis E I 18, 46.
 aeu II 6, 97. E I 18, 108. II 1, 144.
 aeuo A 178. aeuom I 5, 101. 6, 94. *aenom I 10, 68. E I 2, 43. 3, 8. 18, 97. 20, 26. II 1, 159. A 346.
 aeuo E II 1, 62.
 Afer Afra II 4, 58. Afris II 8, 95.
 affigit II 2, 79. † affixit I 1, 81.
 Afrani E II 1, 57.
 Africa II 3, 87.
 agaso II 8, 72.
 Agaue II 3, 303.
 agedum I 4, 38. II 3, 155.
 agelli E I 14, 1. A 117. agellum II 6, 9. E I 7, 81. agello I 6, 71. II 2, 114. agellos E I 12, 12.
 ager II 2, 133. E II 2, 160. agri II 6, 1. E I 16, 4. agro II 7, 118. agrum I 8, 12. 16. II 6, 11. E II 2, 164. 186. agro E I 1, 5. 14, 5. agris I 3, 37. E I 7, 10. agros E I 10, 23. 18, 45. II 1, 8. A 17. 208.

- agris [I 2, 13]. II 3, 184. 4, 15. 8, 56. E I 6, 21. 8, 6. A 421.
 aggere I 8, 15.
 agilis E I 1, 16. 3, 21. agilem E I 18, 90.
 agito I 4, 138. agitamus II 6, 73. agitant A 341. 456. agitet E I 18, 98. agitavit II 7, 50.
 agmina II 1, 14.
 agnam I 8, 27. II 3, 214. agnā II 3, 219.
 agninae E I 15, 35.
 agnum E I 13, 13. agni A 13. agnos II 3, 211.
 ago agis I 9, 4. 15. II 6, 29. agit I 9, 60. II 2, 13. 3, 44. 103. 260. 6, 111. E I 3, 15. agam I 9, 19. E I 8, 3. agat II 7, 24. E II 2, 3. age I 10, 51. II 3, 117. 152. 224. 7, 4. 92. 8, 80. E I 6, 31. 14, 31. 18, 88. II 1, 214. agunto A 100. agere I 5, 101. E II 1, 114. agentia E I 19, 25. ageret II 3, 174. agerent A 277. aget E I 18, 36. egi E I 20, 6. egit E II 1, 82. egerit II 5, 49. agitur E I 18, 84. A 179. agimur E II 2, 201. agendi E I 1, 24. agendis (*dat.*) A. 82. (*abl.*) E I 7, 46. acta A 179. acti A 173. actum II 3, 135.
 agrestis E I 18, 6. agresti E II 1, 157. agrestem II 6, 98. 107. E II 2, 125. agrestis A 221.
 agricolam I 1, 9. agricolae E II 1, 139. agricolis I 7, 26.
 Agrippa II 3, 185. Agrippae E I 6, 26. 12, 1. 26.
 Aiax II 3, 193. 201. 211. Aiacem II 3, 187.
 aio II 1, 6. E I 15, 45. 16, 47. ais II 7, 72. ait I 1, 5. 2, 121. 3, 22. II 2, 40. 3, 289. 6, 116. 7, 80. E I 1, 88. 6, 42. 7, 22. 32. 91. 18, 28. 19, 43. II 2, 139. aiunt I 1, 32. II 2, 64. E I 1, 59. 6, 40. 7, 49. 17, 18. II 2, 30. aiebam I 9, 12. aiebas I 9, 68. aiebat I 4, 115. II 8, 7. 65. E I 15, 40. A 439.
 alā E I 13, 12. alis II 1, 58.
 Albanum II 8, 16. Albanam II 4, 72. Albano E II 1, 27. Albanis E I 7, 10.
 albatu II 2, 61.
 Albinouano E I 8, 1.
 Albinus Albini A 327.
 Albius (*Tibullus*) Albi E I 4, 1.
 Albius I 4, 28. Albi I 4, 109.
 Albuci II 1, 48. 2, 67.
 albus I 6, 116. E II 1, 196. 2, 189. alba I 2, 124. albi I 2, 36. II 8, 88. album II 2, 21. 4, 74. albo II 4, 29. 8, 49. albā II 4, 13. albis I 7, 8. 8, 16. 37.
 Alcaeus E I 19, 29. II 2, 99.
 Alcinoi E I 2, 28.
 Alcon II 8, 15.
 alea II 5, 50. E I 18, 21.
 Alexandri E II 1, 241. Alexandro II 1, 232.
 Alfenus I 3, 130.
 algā II 5, 8.
 algeo alsit A 413.
 alias I 4, 63. 9, 72. E II 1, 17.
 aliena I 1, 110. 9, 50. II 7, 46. alieni I 3, 116. alieno I 4, 78. alienā I 4, 128. II 6, 33. E I 18, 77. alienos E I 18, 35. alienas I 2, 34. aliena II 3, 19. 4, 57. E I 18, 39. 19, 22. alienis I 2, 57. II 3, 72. 6, 71. 7, 82.
 alio (*aduerb.*) II 1, 32. 2, 55.
 alioqui I 4, 4. alioquin I 6, 66.
 aliquis I 3, 19. II 5, 42. aliquid II 4, 6. aliquid II 2, 94. 105. 3, 6. E II 1, 206.
 alius I 1, 81. 2, 30. 3, 33. E II 1, 240. A 303. aliud II 5, 11. 8, 49. alii II 2, 135. 7, 81. alium E I 16, 20. aliam I 7, 14. aliud I 4, 103. II 3, 141. alio I 4, 82. II 3, 80. aliā II 4, 66. alio E I 19, 32. alii I 4, 2. E II 1, 209. aliis II 4, 21. †7, 81. alios I 6, 95. 10, 87. II 2, 60. E I 1, 81. alias II 3, 208. alia I 3, 20. aliis I 6, 111. 10, 47. 77. E I 1, 81. aliter E II 2, 168.
 allec II 8, 9. allec II 4, 73.
 Allifanis II 8, 39.
 ato alit A 66. alat E I 17, 20. A 307. alebat II 2, 48. aletur II 5, 46.
 Alpīs II 5, 41.
 Alpinus I 10, 36
 alter I 1, 40. 5, 33. 42. 6, 102. II 2, 80. 5, 24. 8, 11. E I 6, 32. 10, 4 (*bis*). 17, 27. 30. 48. 18, 10. 15. II 1, 50. 74. 2, 63. 87. 183. 184. A 15. altera I 2, 101. 8, 30. 33. 34. II 1, 2. E I 18, 18. A 411. alterum II 3, 56. alterius E I 2, 57. 14, 11. II 2, 88. 176. A 410. altera (*nom.*) E I 6, 34. altera (*acc.*) II 2, 174.
 altercante II 7, 57.
 alternis A 81. alterna I 8, 40. alternis E II 1, 146.
 alterutrum E I 18, 64.
 altitium E I 7, 35.
 altus alta II 6, 114. alti (*masc.*) E

- II 1, 56. alti (*neutr.*) II 6, 58. altum I 8, 48. alto II 1, 8. 2, 124. 5, 62. altā I 2, 105. alto I 5, 103. II 2, 31. E I 11, 15. 18, 87. alte II 8, 10. altius I 5, 5.
 alumni A 239. alunno E I 4, 8.
 *aluōs II 4, 27. aluo E I 16, 14. A 340.
 amabilis E II 2, 132. amabile E I 3, 24. amabiliter E II 1, 148.
 amarus amari I 7, 7. amaras I 3, 88. II 8, 51. amaris II 3, 114.
 amator I 2, 55. II 3, 259. E I 1, 38. 20, 8. amatorem I 3, 38. E I 10, 1. amatores E I 10, 2.
 ambagibus II 5, 9. E I 7, 82.
 ambigitur E I 18, 19. II 1, 55.
 ambiguo E I 16, 28. ambiguē A 449.
 ambio ambiat E I 16, 13. ambire E I 19, 40.
 ambitio II 6, 18. ambitione I 4, 26. 6, 52. 129. 10, 84. II 3, 78. E II 2, 207.
 ambitiosus II 3, 165. ambitiosa A 447.
 ambitus A 17.
 ambo (*nom.*) II 6, 99. ambo (*acc.*) II 3, 180. 7, 62. ambas I 1, 20.
 ambubaiarum I 2, 1.
 ambulat I 2, 25. 4, 66. ambulet I 4, 51.
 ambustum I 10, 64.
 amens II 3, 107.
 amentia II 3, 249.
 amica (*subst.*) E I 1, 20. amicae I 3, 38. amicae E I 15, 21. amicam I 5, 15. amicā I 4, 49.
 amicio amicitur E II 1, 270. amicta E I 16, 3.
 amicitiam I 3, 5. II 4, 88. amicitia I 3, 41. A 436. amicitias II 6, 75. A 167.
 amictum E I 17, 27.
 amiculum E I 17, 3.
 amicus (*adject.*) I 2, 20. 3, 33. amica II 3, 57. E I 2, 26. amicum II 7, 2. amici E I 6, 7. amico II 6, 12. amicis E II 1, 128. 429. amicē A 196. 411.
 amicus (*subst.*) I 3, 69. 84. 93. 4, 132. 5, 33. II 1, 61. E I 18, 4. 24. amici I 3, 43. E I 9, 5. 12. 18, 44. 73. 86. amico I 2, 5. 4, 35. 5, 44. II 3, 296. amicum I 3, 73. 4, 81. 6, 50. 53. 9, 22. II 5, 33. 6, 81. 8, 60. E I 18, 2. 101. A 425. 450. amice E I 7, 12. 18, 106. II 2, 1. amico I 4, 96. amici I 3, 140. ami-
 corum I 3, 26. 6, 62. E I 12, 24. II 1, 222. amicis I 3, 50. 4, 73. 135. 6, 70. II 1, 70. 5, 43. E I 8, 9. II 2, 210. A 312. amicos I 1, 89. 3, 1. 54. 5, 29. 10, 87. E I 5, 24. 6, 36. 10, 33. amici E II 2, 138. A 5. amicis I 5, 93.
 amittit I 1, 60. amissas II 5, 2.
 amnis (*nom.*) E I 2, 42. A 67. amnis (*gen.*) II 2, 32. amni (*dat.*) E II 2, 120. amni (*abl.*) I 10, 62.
 amo I 2, 119. amas I 9, 38. II 7, 31. amat I 2, 54. II 5, 96. E I 14, 9. II 1, 120. 2, 77. A 363. amant E II 2, 58. amem E I 8, 12. amet I 10, 60. II 3, 214. E I 19, 36. A 45. 197. amare II 3, 250. amantis E II 1, 171. amanti II 7, 65. amabam II 3, 20. amares A 444. amabo A 235. amavit E II 1, 96. amari I 3, 71. amabitur E II 1, 14. amandus A 313. amata A 165.
 amoeni E I 10, 6. amoenum E I 17, 52. amoenae E I 16, 15. amoenis E I 1, 83. amoenos A 17. amoena E I 14, 20.
 amor I 2, 107. 3, 24. II 1, 10. E I 2, 13. amorem I 1, 87. E I 1, 84. 2, 6. A 469. amore I 4, 111. II 3, 78. 244. 252. 267. E I 1, 36. 2, 37. 6, 65. 66. 7, 85. 16, 52. A 313. amoribus I 4, 27.
 amoto I 1, 27.
 Amphion E I 18, 44. A 394. Amphionis E I 18, 41.
 amphora A 21.
 amplectitur I 2, 53. amplecti A 209.
 ampliet I 4, 32.
 amplius I 1, 54. 121. II 6, 4. E I 2, 46.
 amplius amplā E I 15, 41. ampli E I 3, 28. amplas II 2, 101. amplis I 6, 11.
 ampullas A 97.
 ampullatur E I 3, 14.
 an I 1, 50. 76. 88. 2, 59. 103. 3, 22. 4, 124. 9, 41. 10, 25. 74. II 1, 34. 2, 31. 32. 110. 5, 6. 12. 30. 14, 4. 167. 210. 246. 252. 260. 263. 278. 312. 4, 10. 5, 58. 6, 56. 74. 7, 59. 109. E I 1, 62. 68. 3, 4. 5. 14. 31. 4, 4. 6, 12. 11, 5. 6. 12. 20. 14, 4. 5. 16, 2. 3. 27. 17, 45. 18, 19. 20. 102. 103. II 1, 37. 42. 176. 2, 166. 195. 200. A 114. 115. 116. 118. 239. 265. +330. 408. 436. 462. 471.
 anceps (*nom. masc.*) II 1, 34. (*acc. neutr.*) 5, 34.

- ancilla I 2, 117. E I 18, 72. ancillā I 2, 63. ancillas II 3, 215.
 Ancus E I 6, 27.
 anellis II 7, 9.
 angit II 3, 39. E II 1, 211. A 110.
 angat E I 18, 75.
 anguem A 187. angue E I 17, 30.
 angulus II 6, 8. E I 14, 23.
 angustam E I 7, 29. angusto II 4, 77. angustā E I 7, 26. angustis I 8, 8.
 anilīs II 6, 77.
 animae I 5. 41. animas I 8, 29. II 6, 94.
 animalia I 3, 99.
 animantem II 1, 40.
 animosum I 7, 12.
 animus I 2, 69. II 2, 6. 7, 103. E I 1, 57. 11, 30. 12, 13. 14, 8. 13. II 1, 120. A 166. animi I 2, 10. 4, 18. II 3, 201. 220. 307. E I 1, 44. A 111. animo E I 14, 4. animum I 3, 2. 4, 120. II 2, 78. 3, 89. 5, 20. 6, 83. E I 2, 36. 39. 62. 11, 27. 15, 20. 18, 112. II 1, 141. 179. 2, 110. A 100. animo I 4, 102. 5, 8. II 3, 16. 213. E I 2, 49. 6, 14. A 432.
 animi E II 1, 249. A 27. 336. 437.
 animis E I 5, 18. A 377. animos I 4, 128. 8, 20. E I 19, 24. A 180. 330. 402. animis E I 10, 4. 17, 40. A 250.
 annona E I 12, 24. annonae E I 16, 72.
 annoso II 3, 274. annosa E II 1, 26.
 annus II 2, 83. 6, 40. E I 1, 21. II 1, 35. annum I 1, 36. E I 2, 39. 11, 23. 12, 16. 18, 109. II 1, 137. A 388. anno II 3, 1. E I 20, 28. II 1, 40. 44. anni II 2, 85. E II 2, 55. A 175. annis A 157. annos II 3, 118. E II 1, 36. 39. 147. 2, 82. A 60. annis I 1, 4. 6, 94. E I 7, 21. II 1, 48.
 anseris II 8, 88.
 ante (*praep.*) I 3, 107. 4, 51. 6, 9. 10, 61. II 3, 200. 4, 23. 46. 5, 14. 6, 34. 66. E I 2, 35.
 ante (*adu.*) I 1, 37. 3, 92. ante quam I 2, 104. II 3, 135.
 anteco anteis E I 2, 70.
 anteferat E II 1, 65. anteferendo E II 1, 19.
 Antenor E I 2, 9.
 antestari I 9, 76.
 Anticyram II 3, 83. 166. Anticyris A 300.
 Antiphaten A 145.
 antiquae II 7, 23. antiquo II 3, 169. E I 1, 3. antiqui II 2, 89. antiqua II 2, 104. antiquis (*dat.*) E II 1, 78. antiquis (*abl.*) I 4, 117. anti-quissima E II 1, 28. antique E II 1, 66.
 Antoni I 5, 33.
 Antonius (*Musa*) E I 15, 3.
 anulo II 7, 53.
 anus I 9, 30. II 5, 84. anum II 1, 56. anūs I 4, 38.
 Anxur I 5, 26.
 Anyti II 4, 3.
 Apella I 5, 100.
 Apellen E II 1, 239.
 aper II 2, 42. 3, 73. 4, 41. 8, 6. aprum II 2, 89. 3, 234. E I 6, 61. 18, 51. A 30. apros E I 15, 22.
 aperit I 4, 89.
 apertam E II 1, 148. apertum I 3, 59. apertos E I 3, 11. apertis A 199. apertē I 2, 83.
 Apollo (*nom.*) I 9, 78. II 5, 60. E I 3, 17. A 407. (*uocat.*) E 16, 59. Apol-line E II 1, 216.
 apotheca II 5, 7.
 appareo apparet A 259. 470. appa- rent E II 1, 250. apparere I 2, 100. E II 1, 224.
 appello (*I. coniug.*) II 3, 62. appel- lat I 3, 45. 7, 25. appellet II 3, 216.
 appello (*III. coniug.*) appelle I 5, 12.
 Appia I 5, 6.
 Appius I 6, 21. Appi I 5, 3. E I 6, 26. 18, 20.
 aprici A 162. aprico E I 14, 30. apric- um E I 6, 24. aprico I 8, 15.
 apstemis E I 12, 7.
 apstes A 362.
 aptat E I 1, 69. aptare E I 3, 13.
 aptarit II 2, 111.
 aptus I 3, 29. II 5, 43. E I 7, 41. II 2, 6. apta A 65. aptum E I 20, 24. A 81. apta E I 7, 43. aptis A 178. aptius II 4, 38. aptē A 195.
 Apulia I 5, 77.
 Apulus II 1, 34. Apula II 1, 38.
 aqua I 5, 89. E I 10, 20. aquae I 5, 91. II 6, 2. E I 15, 16. 19, 3. A 17. aquam I 1, 60. 4, 88. 5, 7. II 2, 69. aquas E II 1, 135.
 Aquarius I 1, 36.
 aquila I 3, 27.
 Aquilo II 6, 25. 8, 56. Aquilone E II 2, 201. Aquilonibus A 64.
 Aquinatam E I 10, 27.
 ara A 16. aras II 3, 200. E II 1, 16.
 Arabum E I 7, 36. Arabas E I 6, 6.

- aratrum A 66. aratro I 1, 23.
 arbiter E I 11, 26.
 arbitrium A 72. arbitrio (*dat.*) II 5,
 105. (*abl.*) II 3, 86.
 arbor II 3, 73. arbore II 4, 23.
 Arbuscula I 10, 77.
 arbusto I 7, 29.
 arcā I 1, 67. 8, 9. II 3, 119. 7, 59.
 arcanum E I 18, 37. arcanā II 1, 30.
arceo arcet A 64. arcere E I 8, 10.
 arcessit E II 1, 168. arcessas E II
 1, 228. arcesse E I 5, 6. arcessitus
 II 3, 261.
 Archiacis E I 5, 1.
 Archilochi E I 19, 25. 28. Archilo-
 chum II 3, 12. A 79.
 arcus A 18. 350.
 ardet E I 18, 84. ardens I 4, 48.
 ardentem A 465. arsit I 5, 72. E
 II 1, 95. arserit I 8, 44.
 ardua I 2, 89.
 area I 1, 45. E I 10, 13.
 Arelli II 6, 78.
 argentea II 7, 73.
 argentum E I 1, 52. 2, 44. argenti
 I 1, 41. 4, 28. II 3, 78. 142. 6, 10.
 E I 18, 23. argento I 1, 86. argen-
 tum E I 6, 17. 16, 76. II 2, 181.
 argillā E II 2, 8.
 Argis II 3, 132. E II 2, 128. A 118.
 arguet A 449. arguitur E I 19, 6.
 argutus E I 14, 42. argutum A 364.
 argutā I 10, 40. argutos E II 2, 90.
 Aricia I 5, 1.
 Aricini E II 2, 167.
 aridum II 6, 85.
 Aristarchus A 450.
 Aristippus II 3, 100. E I 17, 14. Ari-
 stippi E I 1, 18. 17, 17. Aristippum
 E I 17, 23.
 Aristius I 9, 61. Aristi E I 10, 44.
 Aristophanes I 4, 1.
arma armis E I 18, 57. A 122. arma
 II 3, 297. 7, 100. E I 16, 67. 18,
 52. 19, 7. II 2, 47. armis I 3, 102.
 II 3, 310. E I 1, 4. II 1, 2. A 289.
 379.
 Armenius E I 12, 27.
 argumentum E I 8, 6.
armo armauit A 79. armatus E I 18
 16.
 armos I 6, 106. II 4, 44. 8, 89.
aro arat II 1, 35. aret I 1, 51. E I
 16, 70. arare E I 14, 43. arauit II
 6, 12. arando E I 7, 87.
 arripit E I 7, 89. arripe II 3, 224.
 arripuit II 1, 69. A 475. arreptā I 9, 4.
Arrius Arri II 3, 86. 243.
 arroget II 4, 35 (*adr.:*) E II 1, 35.
 A 122.
ars artis I 3, 131. II 4, 7. E II 2,
 43. A 262. arti E II 2, 7. A 214.
 artem II 4, 35. 5, 26. E I 4, 7. 14,
 44. 19, 27. arte II 8, 84. E I 3, 14.
 II 1, 59. 261. A 31. 295. 320. 408.
 artes E II 1, 203. artis I 6, 77. E
 I 5, 18. 6, 17. II 1, 13. 156. arti-
 bus II 5, 3. E II 1, 242.
 articulos II 7, 16.
artus artā E I 18, 30. artum (*masc.*)
 II 6, 82. artum (*neutr.*) E I 7, 33.
 A 134. arto E II 1, 60. arta E I
 5, 29.
aruom arui E II 2, 167. *aruom E
 I 7, 77. aruo E I 16, 2. arua E I
 14, 27.
arx arcem II 6, 16. arces E II 1,
 252.
 as II 2, 99. assis I 6, 13. assem I
 1, 43. E I 16, 64. II 2, 27. A 325.
 asellus I 9, 20. asello E II 1, 199.
 asellum I 1, 90. E I 20, 15.
 Asiae I 7, 24. E I 3, 5. Asiam I
 7, 19.
 Asinae E I 13, 8.
 aspergere I 4, 87. aspersus E I
 11, 12.
 asper II 6, 82. A 163. 221. aspera
 E I 2, 21. II 1, 7. 2, 122.
 asperitas E I 18, 6. asperitatis E II
 1, 129.
 aspiciam II 6, 60. aspiciat E I 16,
 6. aspice E I 17, 4. 18, 76. II 1,
 170. 2, 92. aspicere II 5, 5. aspexit
 E I 7, 90. †96. aspectu I 8, 26.
 aspirare †A 204.
assus assis II 4, 38. assos II 2, 51.
 assis II 2, 73.
 Assyrius A 118.
 ast I 6, 125. 8, 6.
 astat I 6, 117.
 astrum E II 2, 187. astra II 7, 29.
 astutus II 5, 23. astuta II 3, 186.
 astutum I 3, 62.
 at I 1, 44. 51. 59. †61. 66. 80. 99.
 2, 18. 47. 73. 3, 27. 32. 33 (*bis*). 44.
 51. 55. 4, 19. 48. 67. 5, 60. 6, 42.
 47. 87. 7, 32. 8, 37. 47. 9, 6. 71.
 10, 3. 20. 23. 50. II 1, 44. 2, 40.
 73. 4, 53. 93. 6, 32. 54. 7, 100. E
 I 1, 59. 2, 42. 7, 16. 10, 3. II 1,
 245. 2, 109. 155. A 270. 330.
 Atabulus I 5, 78.
 Atacino I 10, 46.
 ater E II 2, 189. atra II 7, 115.

- atrum II 2, 16. atwi II 8, 55. atrum (*masc.*) A 3. atrum (*neutr.*) A 446. atras II 6, 32. atris (*masc.*) E I 7, 6, 18, 7, 19, 30. atris (*fem.*) II 1, 58. †A 423.
- Athenae E II 2, 43. Athenas E II 2, 81. Athenis I 1, 64. II 7, 13. E II 1, 213.
- athletarum E II 1, 95.
- atque I 1, 34. 85. 112. 2, 7. 10. 14. 18. 22. 40. 51. 82. 110. 3, 5. 12. 51. 55. 61. 83. 98. 100. 101. 129. 4, 1. 2. 43. 102. 107. 126. 5, 4. 16. 25. 27. 31. 76. 6, 3. 9. 77. 95. 101. 103. 106. 111. 131. 7, 1. 6. 12. 8, 14. 18. 19. 34. 38 (*bis*). 49 (*bis*). 9, 34. 10, 12. 13. 28. 31. 39. 44. 47. 82. 92. II 1, 70. 2, 44. 65. 79. 121. 126. 3, 8. 36. 77. 86. 147. 148. 153. 182. 209. 276. 285. 298. 306. 318. 4, 45. 95. 5, 3. 37. 39. 66. 91. 6, 3. 36. 7, 16. 56. 81. 86. 96. 103. 8, 29. E I 1, 11. 2, 15. 7, 48. 83. 10, 40. 11, 6. 7. 28. 15, 26. 16. 78. 18, 3. 41. 76. II 1, 32. 38. 39. 226. 245. 2, 41. 45. 79. 115. 117. 214. A 9. 151. 204. 293. 400. 462.
- atqui I 1, 19. 6, 65. 9, 52. II 1, 68. 3, 9. 27. 5, 7. E I 2, 33. 7, 2. 17, 38. 45.
- atramenta E II 1, 236.
- Atreus A 186.
- Atriden E I 2, 12. Atrida II 3, 187.
- Atride E I 7, 43. Atridis II 3, 203.
- atrium atria E I 5, 31.
- Attae E II 1, 79.
- Attalics E I 11, 5.
- attamen II 1, 16.
- attemptas †E 2, 24.
- attentus II 6, 82. E I 7, 91. attenti E II 1, 172. attentam II 1, 19.
- attentius E II 1, 197.
- Attica II 8, 13.
- attineat II 2, 27.
- attingit E I 17, 34.
- attollere E I 17, 58.
- auaritiam I 4, 26. 6, 68. auaritiā E I 1, 33.
- auarus I 1, 108. II 3, 158. 159. E I 2, 56. 16, 63. II 1, 119. 2, 205, auaro E I 15, 32. II 2, 194. auarum I 1, 103. E II 1, 179. auaris II 3, 82. A 324. auaras E I 1, 78. auarior E II 2, 157.
- auiceps II 3, 227. A 458.
- auctor I 4, 80. 10, 66. II 2, 50. 4, 11. A 45. 77. auctorem I 4, 122.
- auctoratus II 7, 59.
- audax (*masc.*) II 3, 165. 5, 29. audax (*fem.*) I 10, 76. E II 2, 51. A 237. audacem E II 1, 182. audaces I 1, 30.
- audes I 6, 38. E I 3, 20. II 2, 148. A 125. audet E II 1, 115. 166. 258. A 382. audent E I 15, 8. audeat II 3, 113. aude II 1, 10. E I 2, 40. audebit E I 16, 73. II 2, 111. audendi A 10. ausus I 6, 76. II 1, 62. 3, 139. E I 3, 11. II 1, 222. A 242. ausi A 287. ausim I 10, 48.
- audis II 6, 20. 7, 101. E I 16, 17. audit I 3, 89. 6, 29. II 7, 35. audi I 1, 14. E I 2, 5. 14, 31. 17, 16. II 2, 95. A 153. audire I 2, 37. II 3, 77. E I 1, 48. 8, 8. II 1, 106. 2, 129. audiret I 4, 53. E II 2, 88. audiet II 3, 298. audisti II 6, 53. E I 7, 38. audiuit I 2, 18. audieris II 5, 101. 8, 33. audierit II 3, 60. audieras E II 2, 151. audiri E I 16, 60. auditum II 4, 89. E II 2, 67.
- auditor E I 19, 39. auditoris I 10, 8. A 100. auditorem A 149.
- auellier I 2, 104. auolsos I 1, 58. *II 8, 89.
- auenae II 6, 84.
- Auentino E II 2, 69.
- auero auet I 4, 87. auenti II 4, 1. auentes II 6, 99. auebas I 1, 94. auerrere II 4, 37.
- auertit E II 1, 136. auertunt I 5, 15. auersus II 3, 107. auersos I 5, 29.
- aufers II 3, 127. aufert I 5, 83. E I 11, 26. 18, 111. II 1, 55. aufer II 3, 236. 7, 43. auferet I 9, 31. II 3, 151. E I 16, 33. abstulerint I 4, 132. abstulerat E I 15, 34.
- Aufidio (Lusco) I 5, 34.
- Aufidius II 4, 24.
- Aufidus I 1, 58.
- auge E I 7, 71. augendā E I 16, 68. auctos I 6, 11. auctius II 6, 3. augur II 5, 22. E I 20, 9.
- Augusti E I 3, 2. 7. 16, 29. II 2, 48. Augusto E I 13, 2.
- Auidienus II 2, 55.
- uidus II 3, 151. A 172. uidos I 4, 126. 5, 75. uidē I 6, 127.
- uis II 2, 26. 3, 73. auem A 187. auium I 2, 8. 3. E I 3, 19. auibus II 4, 45. A 13. auīs II 8, 27.
- auitā I 6, 79.
- aulā E I 1, 87. 2, 66.

aulaea (*nom.*) II 8, 54. 71. *E II 1,
 189. (*acc.*) A 154.
 Aulide II 3, 199.
 Aulus (Cassellius) A 371.
Aulus Aule II 3, 171.
 *auōs I 6, 3. 131. aui I 2, 7.
 aura II 5, 93. E I 10, 15. 18, 88.
 aurae II 2, 79. aurā II 4, 52. auras
 I 4, 19. auris E I 11, 18.
 aurea E I 12, 28. aurea I 2, 114.
 auriculam I 9, 77. auriculae II 5,
 33. auriculis E I 8, 16. auriculas
 I 9, 20. E I 2, 53.
 auriga I 1, 115.
 auris E I 15, 13. aurem I 1, 22. *9,
 9. II 1, 19. 2, 94. 5, 95. E I 1, 7.
 40. II 1, 127. A 180. aure II 3,
 239. 6, 46. 8, 78. E II 1, 187. A
 274. aures E I 18, 70. auribus E
 I 19, 43. aures I 10, 10. E I 13,
 17. II, 2, 105. auris E I 16, 26. 20,
 19. A 255. 387. auribus II 3, 285.
 aurum E I 1, 52. auri I 1, 41. II
 3, 142. E I 2, 47. aurum II 3, 100.
 109. 215. auro II 2, 25. E I 1, 52.
 II 2, 179. A 228.
 ausculto II 7, 1.
 auspice E I 3, 13.
 auspiciis E I 1, 86. auspiciis E II
 1, 254.
 Auster II 6, 18. E I 11, 15. Austro
 II 8, 6. Austri (*uocat.*) II 2, 41.
 Austris I 1, 6. E II 2, 202.
 austerum II 2, 12. austera A 342.
 aut I 1, 8. 72. 81. 101. 2, 81. 117.
 133 (*bis*). 3, 27 (*bis*). 36. 39. 65. 88.
 92. 94. 4, 4 (*bis*). 26 (*bis*). 132. 133.
 5, 64. 6, 38. 39. 122. 123. 7, 16. 9,
 24. 32. 39 (*bis*). 51. 10, 78. 79. II
 1, 10. 15. 65. 67. 2, 18. 22. 127
 (*bis*). 131 (*bis*). 3, 15. 78. 80. 122.
 163. 204 (*bis*). 216. 5, 7 (*bis*). 26
 (*bis*). 32. 59 (*bis*). 6, 95 (*bis*). 7, 25.
 26. 50. 52. 97. 98. 117 (*bis*). E I 1,
 72. 76. 2, 51. 70. 6, 28. 7, 45. 64.
 10, 19. 47. 15. 12. 34. 17. 39. 41.
 42. 52. 54. 18, 26. 36. 39. 75. 20,
 12. 13 (*bis*). II 1, 91. 96 (*bis*). 101.
 180. 186 (*bis*). 189. 202. 221. 240.
 2, 165. 177. A 18 (*bis*). 42. 105 (*bis*).
 109. 110. 119 (*bis*). 135. 179 (*bis*).
 186. 187. 230. 246. 247. 258. 261.
 262. 333. 334. 352. 353. 443. 453.
 454.
 autem E II 1, 199. 2, 60. A 53.
 autumnus II 6, 19.
 autumo autumat II 3, 45.
 auxilio I 4, 141.

B.

baca II 4, 69. bacam II 3, 241. bacis
 E I 16, 2.
 Bacchae I 3, 7.
 Bacchius I 7, 20.
 Bacchus Bacchi E II 2, 78.
 Baiae Bais E I 1, 83. Baias E I 15,
 2. 12.
 Bajano II 4, 32.
 Bais I 4, 110.
 Balatro II 8, 40. 64. Balatromi II 8,
 33. Balatrone II 8, 21. 83.
 balatrones I 2, 2.
 Balbinum I 3, 40.
 balbus balba E I 20, 18. balbum
 (*accus.*) E II 1, 126. balba (*accus.*)
 II 3, 274.
 balbutit I 3, 48.
 balnea E I 1, 92. 11, 13. 14, 15.
 A 298.
 barathrum E I 15, 31. barathro II
 3, 166.
 barbam I 3, 133. 8, 42. II 3, 35.
 A 298.
 barbariae E I 2, 7.
 barbarus barbara E II 1, 253.
 barbatum II 3, 249.
 Barium Bari I 5, 97.
 Barrus I 6, 30. Barros I 7, 8.
 beatus I 3, 142. 4, 21. II 4, 92. 6,
 96. E I 2, 10. 18. 32. A 425. beata
 E I 2, 44. beati II 8, 1. beatae II
 4, 95. beatum I 1, 117. E I 6, 2.
 47. 14, 10. 16. 18. 20. beato E I
 10, 14. beati II 6, 74. E II 1, 139.
 2, 108. beatis I 1, 19.
 Bellona II 3, 223.
 bellum I 7, 11. 16. II 3, 267. belli
 I 3, 107. 4, 61. E I 2, 1. 9. 20, 23.
 II 1, 230. 2, 47. bello II 2, 111.
 bellum I 5, 8. II 1, 38. E I 19, 49.
 A 137. 147. 315. bello I 3, 104.
 bella (*nom.*) A 73. bella (*acc.*) E I
 3, 8. E I 16, 25. 18, 55. II 1, 7.
 162. A 402. bellis E II 1, 93.
 bellus bellā I 4, 114. bellē I 4, 136.
 belua II 3, 316. 7, 70. E I 1, 76.
 bene I 3, 61. 4, 17. 67. 9, 22. 44.
 68. II 1, 32. 2, 18. 71. 120. 3, 18.
 74. 4, 56. 6, 4. 46. E I 1, 89. 2,
 50. 4, 15. 6, 25. 38. 56 (*bis*). 8, 1.
 11, 29. 12, 5. 15, 45. 18, 1. II 1,
 155. A 428.
 Beneuentum I 5, 71.
 benignus I 2, 4. 51. II 3, 3. beni-
 gnum E I 11, 20. benigno E I 5,

11. benigni E I 16, 8. benignē E I 7, 16. 62. benignius E I 17, 11.
beo beet E I 18, 75. beabit E II 2, 121.
 Bestius E I 15, 37.
 bibit E I 18, 105. bibimus II 8, 34.
 bibant E I 15, 15. bibenti E II 2, 9.
 biberent E I 19, 18. bibes E I 5, 4.
 bibisti E II 2, 214. biberis II 2, 16.
 bibisset E I 2, 24.
 Bibuli I 10, 86.
 bibulum E I 14, 34. [bibuli E I 18, 91.]
 bidental A 471.
 bilibri II 2, 61.
 bilinguis I 10, 30.
 bilis I 9, 66. II 3, 141. bilem II 2, 75. E I 19, 20. II 2, 137. A 302.
 Bionis E II 2, 60.
 bipedalis II 3, 309.
 Birri I 4, 69.
 bis E II 1, 24, 2, 33. A 358. 440.
 Bitho I 7, 20.
 Bithyna E I 6, 33.
 blandus E II 1, 135. blandā A 395.
 blandi I 1, 25.
 blateras II 7, 35.
 blattarum II 3, 119.
 Boeotum E II 1, 244.
 Bolane I 9, 11.
bonum boni II 6, 76. bona I 3, 71.
 bonorum I 1, 79. bona I 3, 70. 114. II 3, 182. E I 15, 40. 16, 75.
 bonus I 2, 51. 3, 32. 125. II 4, 5. 8, 76. E I 7, 22. 16, 32. 40. 49. 57. 73. II 2, 115. 132. A 359. 445.
 bona I 1, 61. E I 18, 109. A 297.
 bono E II 2, 1. bonum E I 9, 13. A 358. bonam I 2, 61. bone II 3, 31. 6, 51. 95. E II 2, 37. bono E I 4, 5. 16, 20. boni E I 16, 52. bonae E II 1, 102. 2, 43. bonis E I 12, 24. A 196. bonos E I 14, 3. bona II 1, 83. boni II 2, 1. bonis II 6, 110. *adverb.* *uide s. u. bene.*
 bos II 1, 55. E I 7, 87. 14, 43. bo-ucm E I 14, 27. boue E I 16, 58.
 brachia I 2, 92. 9, 64.
 brevis E I 2, 62. A 25. 335. brevis (*fem.*) II 4, 29. E I 14, 35. breue I 2, 89. brevis II 6, 97. E II 1, 144. A 198. breui A 251. breuem E II 1, 216. breue II 2, 37. E I 20, 8. breui (*ablat.*) I 2, 93. E II 1, 44. breui (*adu.*) E I 3, 9. breuioribus E I 19, 26.
 breuitate I 10, 9.
 bruma II 6, 25. E I 7, 10. brumam E I 11, 19.
 Brundisium I 5, 104. E I 17, 52. 18, 20.
 Brutum I 7, 23. 24. Brute I 7, 33.
 Bruto I 7, 18.
 buccas I 1, 21.
 Bullati E I 11, 1.
 Butram E I 5, 26.
 Byzantia II 4, 66.
- C.
- caballus E I 14, 43. caballum E I 7, 88. 18, 36. caballo I 6, 59. caballi I 6, 103.
 cachinum A 113.
caeo cacatum I 8, 38.
 cadauer II 5, 85. cadauera I 8, 8.
 Cadmus (*mythol.*) A 187.
Cadmus (*carnifex*) † Cadmo I 6, 39.
 cado cadunt A 61. cadat I 2, 40. E II 1, 47. 176. cadant E II 1, 52.
 cadentia E I 18, 12. cadent A 53.
 70. cecidit E I 12, 27. cecidere A 70.
 cadum E II 2, 163. cadis II 3, 116.
 Caecilius E II 1, 59. Caecilio A 54.
 Caecuba II 8, 15.
 caecus E I 17, 4. caecum I 3, 39. II 3, 44. caecā II 3, 269. caecior I 2, 91.
 caedibus A 392.
caedo caedam E II 1, 220. caedas I 3, 120. caedere II 3, 128. caedebat I 3, 110. caedimur E II 2, 97.
 caesus I 2, 42. 66.
caelebs caelibis II 5, 47. caelibe E I 1, 88.
 caelestis E I 3, 27. caelestis E II 1, 135. caelestia E I 17, 34.
 Caeli I 4, 69.
caelo caelatum E II 2, 92.
 caelum E I 15, 1. caeli I 5, 103. II 6, 101. caelo II 4, 51. caelum II 5, 97. E I 7, 77. 10, 9. 11, 27. caelo I 5, 10.
caenum caeno II 7, 27.
 caepe E I 12, 21.
 Caerite E I 6, 62.
 Caesar I 3, 4. II 6, 56. Caesaris I I 9, 18. II 1, 11. 19. E I 12, 28. 13, 18. II 2, 48. Caesar E II 1, 4. Caesare II 1, 84. E I 5, 9.
 Calaber E I 7, 14. Calabris E II 2, 177.
 calamum E II 1, 113. calamo A 447.
 calami II 3, 7.

- calcar E II 1, 217.
 calcus I 3, 32. E I 10, 42.
 calefactus E II 2, 169.
 calet II 3, 80. E II 1, 108.
 calidus E I 3, 33. II 2, 72. caldior
 I 3, 53.
 caliendrum I 8, 48.
 calix calicem II 4, 79. calices E I
 5, 19. calices II 6, 68. 8, 35.
 callemus A 274.
 callidus I 5, 90. II 3, 23. 7, 101. E
 I 10, 26. callida A 47.
 Callimachus E II 2, 100.
 callosa II 4, 14.
 calo E I 14, 42. calones I 2, 44.
 6, 103.
 calor E I 7, 5.
 Caluom I 10, 19.
 calx calce II 1, 55.
 camelo E II 1, 195.
 Camenae E I 18, 47. camenae A
 275. camenā E I 1, 1. Camenae I
 10, 45. E I 19, 5.
 cameram II 3, 273.
 Camillis E I 1, 64.
 caminus E I 11, 19. camino II 3,
 321. camino I 5, 81.
 Campana I 6, 118. Campano I 5,
 45. Campanum I 5, 62. Campanā
 II 3, 144. Campanis II 8, 56.
 campestre E I 11, 18.
 campestria E I 18, 54. campestri-
 bus A 379.
 campi A 162. campo I 1, 91. cam-
 pum † I 6, 126. campo II 3, 55. 6,
 49. E I 7, 59. 11, 4. campi E I 3, 5.
 caudente E I 15, 36. caudentibus I
 5, 26. canderet II 6, 103.
 candidus E I 6, 68. II 2, 4. can-
 dida I 2, 123. candide I 10, 86. E
 I 4, 1. candidiores I 5, 41.
 Cunicula II 5, 39.
 Canidia II 1, 48. 8, 95. Canidae I
 8, 48. Canidiam I 8, 24.
 canis I 2, 128. II 2, 64. 5, 83. E I
 2, 26. II 2, 75. Canis (*vom.*) II 2,
 56. Canis (*gen.*) E I 10, 16. Canem
 I 7, 25. canem E I 18, 51. cane E
 I 17, 30. canes I 8, 35. E I 18, 46.
 canibus (*ablat.*) II 6, 115. A 162.
 canistris II 6, 105.
 canit I 10, 43. canas II 3, 4. canere
 E II 2, 80. canerent A 277. canam
 II 4, 11. canet E II 2, 9. cecinit
 I 9, 30. canendo II 5, 58.
 canorae A 322. canoros E II 2, 76.
 Cantaber E I 12, 26.
 Cantabrica E I 18, 55.
 cantharus E I 5, 23.
 canto I 9, 25. cantat I 2, 107. 5, 15.
 A 414. cantare I 3, 2. 10, 19. E I
 19, 9. cantabo A 137. cantabitur
 II 1, 46.
 cantor I 3, 129. A 155. 407. canto-
 ris I 2, 3. cantoribus I 3, 1.
 cantum I 1, 10.
 canus canā II 5, 41.
 Canusini I 10, 30.
 Canusium Canusi I 5, 91. II 3, 168.
 capella I 1, 110. capellae E I 7, 86.
 capessens II 7, 7.
 capillo I 6, 33. 8, 24. A 37. capilli
 E I 14, 32. capillos E I 1, 94. 7,
 26. A 33.
 capio capit I 4, 28. II 6, 69. 7, 46.
 capiat A 362. capiet I 1, 46. II 3,
 209. cepit II 3, 222. E II 1, 156.
 cepere A 80. cepisset II 3, 10. ca-
 ptus II 2, 32. 8, 7. capta II 8, 44.
 E II 1, 156. captae A 141. captā
 II 3, 191. captos E I 17, 33.
 capitalis I 7, 13.
 Capito I 5, 32. Capitone I 5, 38.
 Capitolinus I 4, 96. Capitolini I 4, 94.
 Cappadocum E I 6, 39.
 caprae E I 5, 29.
 capreas II 4, 43.
 caprinā E I 18, 15.
 Caprius I 4, 66. Capri I 4, 70.
 capsā E II 1, 268. capsis I 4, 22.
 10, 63.
 captator II 5, 57.
 captivus I 3, 89. captiva E II 1,
 193. captium (*masc.*) E I 16, 69.
 *captium (*neutr.*) E II 1, 193.
 capto E II 2, 103. captas II 7, 106.
 captat I 1, 68. 2, 108. 4, 83. captes
 II 5, 23. captet A 230.
 Capuae I 5, 47. Capuā E I 11, 11.
 caput I 2, 89. E I 17, 45. A 8. ca-
 pitis II 3, 29. E I 1, 44. capiti I
 2, 14. 10, 49. II 1, 25. E I 16, 14.
 A 1. caput I 5, 22. 58. 8, 37. 10,
 37. 71. II 3, 125. 200. 303. 5, 74.
 94. 6, 34. 7, 55. 61. E I 15, 8. II
 2, 189. A 300. capite II 3, 38. 132.
 5, 92. 8, 58. capitum II 1, 27. E I
 1, 76.
 carbone II 3, 246. 7, 98.
 carceribus I 1, 114.
 cardiacus II 3, 161.
 caret I 3, 66. E I 10, 40. II 2, 206.
 207. A 31. 355. carentis A 261.
 carentia E II 2, 123. caruere II 3,
 196. caruisse E I 1, 42.
 Carinas E I 7, 48.

- carmen A 408. carminis I 10, 66. II 6, 22. E I 19, 27. A 45. carmen E I 3, 24. II 1, 86. 258. A 129. 240. 292. carmine II 2, 94. E I 19, 31. II 1, 138. 153. 236. 2, 59. A 220. 351. carmina E I 19, 2. carminibus A 401. carmina I 10, 75. II 1, 63. 82. 5, 74. E I 13, 17. II 1, 69. 110. 185. 227. 2, 25. 91. 106. A 331. 403. 436. carminibus I 8, 19. A 91. carnem II 4, 41. carne II 2, 29. 8, 41.
 carpe II 6, 93. carpentes I 5, 95. carperet I 3, 21. carpsisse II 3, 256.
 carus I 6, 70. 9, 61. E I 20, 10. carac E I 18, 74. carae (*dat.*) II 2, 104. carum II 5, 94. caro II 2, 19. carā II 4, 37. cari E I 3, 29. caris I 1, 83. carē E II 1, 238.
 casas II 3, 247. 275.
 Cascellius A 371.
 Cassi I 10, 62. E I 4, 3.
 castellum E II 2, 34.
 castigat A 174.
 castigavit A 294.
 Castor (*mythol.*) II 1, 26. Castore E II 1, 5.
 Castor (*gladiator*) E I 18, 19.
 castus A 207. castis E II 1, 132.
 casus I 1, 81. II 3, 292. 5, 49. casu I 6, 53. 9, 36. 74. E I 19, 18. casūs II 2, 108. 8, 71.
 catellam E I 17, 55.
 catelle II 3, 259.
 catenam I 5, 65. catenā E I 2, 63. catenis II 7, 71. catenas II 3, 70. cateruae E II 1, 190. cateruas I 10, 35.
 cathedras I 10, 91.
 Catia I 2, 95.
 Catiensis II 3, 61.
 catillum I 3, 90. catillis II 4, 75.
 catini I 3, 92. catinum I 6, 115. catino II 2, 39. 4, 77.
 Catius II 4, 1. Cati (*uoc.*) II 4, 88.
 Cato maior Catonis I 2, 32. E I 19, 14. A 56. Catonem E I 19, 13. Catonibus E II 2, 117.
 Cato grammaticus [Catone I 10, 1.]
 Catullum I 10, 19.
 catulus E I 2, 67.
 catus E II 2, 39.
 caudae II 7, 49. E II 1, 45. caudam I 2, 45. II 3, 53. caudā II 2, 26.
 Caudi I 5, 51.
 caueae A 473.
 cauet A 168. caueas II 1, 80. caueant A 244. caue II 3, 38. 177. 5, 75. E I 6, 32. 13, 19. caucto I 4, 85. cauebis II 7, 68. canit II 3, 92. A 353.
 caulis cole II 4, 15. caulibus II 2, 62. caules (*acc.*) I 3, 116. II 3, 125.
 *cauos (†caus) II 6, 116. *cauom (†cauum) E I 7, 33. cauo II 6, 81. cauis II 3, 173.
 caupo I 1, 29. cauponibus I 5, 4.
 caupona E I 17, 8. cauponā E I 11, 12. cauponas E I 5, 51.
 causa I 3, 108. 6, 71. 10, 26. causae I 1, 20. causam I 7, 14. 22. E I 2, 9. 5, 9. causā I 4, 97. II 5, 30. A 338. causae E I 12, 16. 16, 43. causarum A 370. causis E I 3, 23. causas I 4, 116. 10, 28. II 5, 34. 8, 92. causis E I 7, 46.
 causatur E I 14, 12.
 cautus II 5, 88. 94. E I 16, 50. A 46. 267. cauta E I 1, 73. cautum I 6, 51. cautos II 6, 45. E II 1, 105.
 cedo cedunt II 4, 70. cedat I 1, 119. E II 2, 174. cede E I 18, 44. cedentem II 2, 13. cederet II 1, 65. A 258. cedet II 2, 134. cessisse E I 18, 43. cesserat II 1, 31. cessisset I 7, 31.
 cedo A 332.
 celeberrima E I 17, 28.
 celebret II 2, 61. celebrare A 287.
 celer II 3, 147. celeris A 261. celere E I 20, 25. celeres E I 18, 90.
 cella II 8, 46. cellis I 8, 8.
 celo celat E I 16, 24. celet I 2, 85. celent E I 15, 23. celare II 5, 104. 8, 74. celantia II 8, 28. celabitur II 4, 11.
 celsi A 342.
 Celsus E I 3, 15. Celso E I 8, 1. Celse E I 8, 17.
 cena I 6, 116. II 8, 1. E I 5, 27. 14, 35. A 91. 376. cenae II 8, 7. cenam I 5, 70. 75. II 7, 30. E I 7, 61. 72. cenā II 2, 77. 6, 86. 104. cenarum II 4, 35. E I 19, 38. cenis II 7, 103. cenae (*uoc.*) II 6, 65.
 cenacula E I 1, 91.
 cenas E I 7, 70. cenat E I 6, 56. II 2, 168. cenamus II 8, 27. cenant E II 1, 110. cenem II 3, 235. cenes E I 18, 48. cenare I 4, 86. E I 5, 2. cenantis I 5, 8. II 8, 13. cenantibus II 8, 18. cenabat E I 15, 34. cenatus I 10, 61.
 censes E I 6, 5. II 2, 65. censet E I 2, 9. 6, 65. 9, 5. 17, 3. censebo E I 14, 44. census A 383.

- censor I 6, 20. A 174. censoris E II 2, 110.
 censum II 1, 75. E I 1, 43. censu II 3, 169. 324. E I 7, 56.
 centena I 3, 15.
 centum I 1, 45. 50. II 3, 23. 70. 85. 116. 6, 33. E I 6, 41. II 1, 36. 39. A 326.
 centuriae A 341.
 centurionibus I 6, 73.
 cera II 5, 54. cerā E I 6, 62.
 cerebrosus I 5, 21.
 cerebrum II 3, 75. cerebri I 9, 11.
 Ceres II 2, 124. Cereris II 8, 14.
 cereus E II 1, 265. A 163. cerea I 8, 30. 32. cerēa I 8, 43.
 Cerinthe I 2, 81.
 cernis I 3, 26. cernere I 2, 94.
 cerritus II 3, 278.
 certamen E I 19, 48. certamine E I 10, 35. A 84. certamina E I 5, 8.
 certatim I 5, 17.
 certo certant A 78. certes II 1, 49.
 certemus E I 14, 4. certare II 3, 313. E I 18, 31. 19, 11. certans II 5, 19. certantia I 10, 38. certavit A 220. certabitur II 5, 27.
 certus E I 7, 75. certum (*masc.*) E I 2, 56. certum (*neutr.*) II 5, 100. 6, 27. E I 15, 28. certo I 4, 47. II 3, 49. E I 7, 58. A 158. certā II 3, 271. certī I 1, 106. certa E I 1, 36. certis (*masc.*) E II 2, 170. certis (*fem.*) A 368. certa I 4, 58. II 3, 270. certis I 6, 94. E I 6, 3. certius (*adiect.*) E I 10, 28. certē I 9, 67. II 2, 132. A 472. certius (*adu.*) II 2, 108.
 ceruinam E I 2, 66.
 Ceruius II 1, 47. 6, 77.
 ceruix I 2, 89. ceruicem A 1. ceruice E I 2, 64. 3, 34.
 *ceruos (†ceruus) E I 10, 34.
 cessator II 7, 100.
 cesso cessas II 3, 155. E I 2, 70. cessat E I 7, 78. A 357. cessare E I 7, 57. 10, 46. II 2, 183. cessantem E I 15, 6. cessavit E II 2, 14. cessauere E I 19, 10. cessatum E I 2, 31.
 cetaria II 5, 44.
 cetera (*fem. sing.*) II 8, 26. cetera (*nom. plur.*) I 1, 13. 3, 77. E II 2, 205. cetera (*accus.*) I 2, 95. 10, 5. II 6, 14. E I 1, 10. 10, 3. 50. II 1, 20. 2, 65. 131.
 Cethegis E II 2, 117. A 50.
 chartae I 5, 104. E I 13, 6. chartā I 10, 4. chartae A 310. chartis I 4, 36. 139. E II 1, 35. 161. chartas E II 1, 113. chartis I 4, 101. E II 1, 270.
 Charybdim A 145.
 cheragra II 7, 15. cheragrā E I 1, 31.
 Chios E I 11, 1. 21.
 Chium II 8, 48. Chii II 3, 115. Chio I 10, 24. Chium II 8, 15.
 chlamydem E I 17, 31. chlamydem E I 6, 44. chlamydes E I 6, 40.
 Choerilus E II 1, 233. A 357.
 chorda A 348. chordā A 356. chordis I 3, 8.
 chorus E II 1, 134. 2, 77. A 193. 283. choris A 204.
 Chremes A 94. Chremeta I 10, 40.
 Chrysippus I 3, 127. II 3, 287. Chryssippi II 3, 44. Chryssippo E I 2, 4.
 cibaria I 1, 32.
 cibus II 3, 153. cibum I 10, 61. II 2, 15.
 Cibyatica E I 6, 33.
 cicatrix I 5, 60.
 cicericis I 6, 115. II 6, 84. A 249. cicere II 3, 182.
 Cicirrus I 5, 65. Cicirri I 5, 52.
 ciconia II 2, 49.
 cicuta II 1, 56. cicutae E II 2, 53.
 Cicutae II 3, 69. Cicutam II 3, 175.
 cimex I 10, 78.
 Cinarae E I 7, 28. Cinarae E I 14, 33.
 cinctutis A 50.
 cingo cinctus II 8, 10.
 ciniflones I 2, 98.
 cinis cinerem E I 15, 39. cineres A 471.
 cippus I 8, 12.
 circa II 6, 34. A 32. 132.
 Circae E I 2, 23.
 Circeis II 4, 33.
 circiter E I 7, 47.
 circum (*praep.*) I 3, 135. 6, 82. II 3, 146. 281. 4, 84. E I 1, 49 (*bis*).
 circum (*adu.*) I 6, 58. II 3, 223. 8, 7. E I 3, 21. II 2, 93.
 circumagi I 9, 17.
 circumdata (*nom. sing.*) I 2, 99. circumdata (*accus. plur.*) I 2, 96.
 circumlita E I 10, 7.
 circumposuisse II 4, 75.
 circumroditur E I 18, 82.
 circumspetemus E II 2, 93. 94.
 circum uectari I 6, 58. 59.
 circumueniunt A 169.
 circum uolitas E I 3, 21.
 circumuolito circumuolat II 1, 58.

- circus* circum I 6, 113. *circo* II 3, 183.
cistam E I 17, 54.
citharæ (*gen.*) II 3, 105. E I 2, 31.
citharæ (*nom.*) E I 2, 53. *citharas*
 II 3, 104.
citharoedus A 355.
cito citaret I 3, 7.
citra I 1, 107. 10, 31. II 8, 47.
citus I 10, 92. A 252. *cita* I 1, 8.
citō A 335. *citius* I 9, 24. II 2, 80.
 5, 35. E II 1, 262.
ciuica E I 3, 23.
ciuilis E II 2, 47. *ciuilia* I 9, 39.
ciuilibus E I 1, 16.
ciuis *ciuem* II 5, 30. E I 15, 29.
ciuibus E I 17, 33. *ciuīs* I 6, 34.
 39. *ciues* (*uoc.*) E I 1, 53 (*bis*).
 A 460.
clamo II 1, 45. E I 19, 47. *clamas*
 II 7, 25. *clamat* I 1, 12. E I 17,
 48. *clamet* I 2, 130. II 3, 57. E I
 16, 36. A 460. *clament* II 3, 130.
 E II 1, 80. *clamans* II 3, 198. *clama-*
mantibus II 3, 62. *clamabit* A 428.
clamor I 9, 77. *clamore* II 7, 35. E
 I 18, 53.
clarus II 3, 97. 194. E I 7, 47. II 2,
 32. *clarum* I 5, 54. *claro* (*dat.*) E
 II 2, 1. *claro* I 6, 58. *clarā* II 7,
 48. *clarorum* E II 1, 250. *claris* A
 448. *claros* I 6, 91. *claris* A 289.
clarē II 6, 27. E I 16, 59 (*bis*).
class II 3, 191. *classe* I 2, 47.
classes (*acc.*) A 64.
clatros A 473.
Claudius E I 3, 2. *Claudi* (*gen.*) E
 I 12, 26. *Claudi* (*uocat.*) E I 9, 1.
claudio *claudere* I 10, 59. II 1, 28.
clausus II 7, 59. *clausā* I 3, 131.
claudum E I 17, 61.
clauīs II 3, 146. E I 20, 3.
clauom I 5, 36. 6, 25. 28. *II 7 10
 († *clauum*).
claustra E I 14, 9. II 1, 255.
Clazomenis I 7, 5.
cliens E I 7, 75. II 2, 78. *clienti* E
 II 1, 104. *clientem* E I 5, 31.
clitellas I 5, 47. E I 13, 8.
cliuōs E I 13, 10.
cloacam II 3, 242.
clune II 8, 91. *clunes* I 2, 89. *clu-*
nibus II 7, 50.
Clusinis E I 15, 9.
coactor I 6, 86.
Cocceius I 5, 28. 32. *Coccei* I 5, 50.
cocco II 6, 102.
cochlea II 4, 59.
coemens I 2, 9. *coemptas* II 3, 245.
- coeo* *coit* E I 3, 32. *coeat* E I 5,
 25. *coeant* A 12. *coibat* A 207.
coepi I 9, 63. *coepit* I 9, 42. II 6,
 41. E I 2, 40. 15, 27. II 1, 94. 149.
 162. 2, 35. A 21. 208. *coeperunt* I.
 3, 105. 8, 28. *coeperis* II 3, 126. E
 I 20, 12.
coerces I 3, 134. *coercet* I 3, 79. 8,
 4. II 3. 178. *coercuit* A 293.
cogitat E I 2, 50. A 144.
cognatā II 6, 63. *cognati* (*plur.*) I
 9, 27. *cognatorum* E II 2, 136.
cognatos I 1, 88. II 3, 316. *cognata*
 II 3, 280. *cognatis* II 3, 58.
cognitor II 5, 38.
cognomen II 2, 56. *cognomen* (*acc.*)
 I 3, 58. II 3, 26. E I 13, 9. *cogno-*
mine E II 2, 101.
cognoscere E II 1, 229.
cogo *cogit* I 4, 127. 6, 37. E I 9,
 2. A 419. *cogas* E II 1, 228. *cogat*
 E I 6, 51. *cogere* I 3, 4. E I 10,
 46. *coges* E I 16, 75. *coget* A 448.
cogemus I 4, 143. *cogeris* I 1, 72.
cogi E I 2, 11. 20, 8. *coactus* I
 4, 73.
coheres II 5, 54. *coheredum* II 5,
 107.
cohibent II 4, 14. *cohibentia* E II
 1, 255.
cohors E I 3, 6. *cohorti* E I 8, 14.
cohortem I 7, 23.
Colchus A 118.
cole (*ablat.*) II 4, 15.
collega I 6, 40. *conlegam* E I 20, 28.
collibuisse I 3, 6.
colligis E I 12, 1. *colligit* II 4, 56.
 A 160. *collige* II 1, 51. E II 1, 119.
collegit E I 11, 13. *collectus* I 4,
 31. *collecta* E I 10, 47. *collectā*
 E I 2, 53. *collectos* E I 15, 15.
collecta E II 2, 26.
collis *colle* E II 2, 68. *colles* E I
 3, 5.
collum E I 16, 37. *collo* II 3, 256.
colla II 7, 92.
collyria I 5, 30.
colo *colunt* E II 1, 7. *cultus* II 5,
 13. *culta* E I 12, 13.
colonus II 1, 35. *colonium* II 2, 115.
Colophon E I 11, 3.
color II 1, 60. E I 17, 23. *colori* A
 236. *colores* E I 6, 18. 16, 38. A
 86. *coloribus* E I 3, 20.
colubrae I 8, 42.
columbino II 4, 56.
columbus *columbi* E I 10, 5.
columnae A 373. *columnas* E I 10, 22.

- comas E II 1, 110.
 comedunt E I 15, 40. comedenda E I 7, 19.
 comes I 5, 2. 6, 102. II 5, 17. 6, 93. 7, 115. E I 7, 76. 17, 52. E II 2, 187. comiti E I 8, 2. comitem E I 18, 30. comites I 5, 9. 7, 25. II 3, 12.
 comicus II 5, 91. comica A 89.
 comis I 4, 90. 10, 41. 53. 65. II 8, 76. E II 2, 133.
 commendat E I 18, 7. II 1, 261.
 commendes E I 18, 76. commendet E I 15, 21. commendare A 225.
comingo commixit I 3, 90.
 comminuas I 1, 43.
commisceo commixta I 10, 24.
 committis A 125. committere II 4, 25. committes II 7, 67. commisisse A 168. commiserit A 301. committenda E II 1, 231. commissum E I 18, 38. commissa I 3, 95. 4, 84. E I 18, 70. A 200.
 commodet E I 1, 40.
commodum comoda II 8, 76. E I 14, 37. II 1, 3. A 175.
 commodus E I 9, 9. II 1, 227. A 257. comoda E II 2, 70. commodius I 6, 110. II 2, 91.
 commoritur II 1, 45. commotus II 3, 209. commotae II 3, 278.
 commune I 8, 10. communi I 3, 66. II 6, 36. E II 1, 152. communia E I 20, 4. A 128. communibus E I 10, 34. communiter E I 2, 13.
 comoedia I 4, 2. 45. 10, 16. E II 1, 169. A 93. 281.
 comparet I 1, 112. E II 1, 65.
 compellans I 7, 31. compellor E I 7, 34. compellarer II 3, 297.
 compenset I 3, 70.
 comperit E II 1, 12.
compes compede E I 3, 3. compedibus E I 16, 77.
 compescant E I 12, 16. compesce E I 2, 63. compescere II 8, 63. compesceret I 8, 31. compescet E II 2, 122.
 compilent I 1, 78. compilasse I 1, 121.
 compita II 3, 26. 281. 6, 50. E I 1, 49.
 complere E II 1, 217. A 205.
 compluris I 10, 87.
 compono E I 1, 12. II 2, 91. componunt E II 1, 8. 2, 106. componere I 1, 103. 4, 8. 5, 29. II 1, 63. 3, 77. E I 2, 11. II 1, 251. A 35.
 composui I 9, 28. II 1, 3. composi-
 tum I 7, 20. E II 1, 77. compositis II 3, 110.
 compos A 76.
 compressis I 4, 138.
 compti II 8, 70.
 concedas I 3, 85. concedere I 4, 140. 143. II 3, 305. E II 2, 142.
 concedes E I 7, 13. concessere A 373. conceditur E I 5, 12. concedi A 369. concessã I 4, 113.
 concentum E I 14, 31.
 concha I 3, 14. conchae II 4, 28.
 conchyliã II 2, 74. 4, 30. 8, 27.
 concinnus I 3, 50. 10, 23. concinna E I 11, 2. concinnior E II 1, 74.
 conclauẽ II 6, 113.
 concludere I 4, 40. conclusus I 4, 76. conclusas I 4, 19.
 concordia E I 12, 19.
 concredere II 6, 43.
 concubitu A 398.
 concurrat E II 1, 205. concurrant I 6, 43. concurritur I 1, 7.
 concursus I 9, 78.
 concute I 3, 35. concussa II 3, 295.
 condicio II 8, 65. E I 1, 51. condicione E II 1, 152.
condio conditum II 8, 69.
 conditor A 394.
 condo E I 1, 12. condis E I 3, 24.
 condunt E II 1, 8. conderet II 7, 11. condas A 436. condet E I 6, 25. condiderit II 1, 82. 84. conditus I 5, 92. condita I 4, 89. E II 1, 140.
 condoluit I 1, 80.
 conducat A 195. conducere E I 1, 77. conductum II 7, 18. conducto E I 1, 92. conducti A 431. conductis I 2, 9.
 conectere E II 2, 86.
confero contulerim I 5, 44. contulerit I 5, 54. conlatis A 3.
conferuesco conferbuit I 2, 71.
 confestim E I 12, 9.
 confice I 9, 29. confecta E II 1, 254.
 confidens I 7, 7.
 confusus I 8, 28. A 213. confusa E II 1, 195. confusum II 4, 67.
congero congesta I 1, 32. congestis I 1, 70.
 coniunx II 5, 31. 7, 46. coniuge E II 1, 142.
 coniurat A 411.
 conlaudem I 6, 70.
 conlegam E I 20, 28. *uid.* collega.
 conlegia I 2, 1.
 conlisa E I 2, 7.

- concludere A 159.
conor E I 1, 19. coner II 1, 41. E I 9, 3. II 1, 81.
conpescere II 8, 63. conpesceret I 8, 31. conpescet E II 2, 122.
complexus I 5, 43.
conportet II 3, 104. comportatis E I 2, 50.
conruget E I 5, 23.
conscire E I 1, 61.
consciens conscia I 2, 130. II 7, 60.
conscripti A 314.
consentire E I 18, 65.
conseruös I 8, 9. II 7, 80.
considerare I 8, 7.
consilietur A 196.
consilium I 4, 133. consilium II 3, 17. 266. E I 1, 24. consilia E I 18, 33.
consistit II 4, 82. consistimus I 9, 62. consistere I 1, 107. 9, 9.
consolor I 6, 130.
conspexit E I 7, 49. conspexerit E I 6, 26. conspicitur E I 15, 46.
conspectus A 228.
conspuet II 5, 41.
constantior II 7, 18. constanter II 7, 6.
constat II 4, 64. constet A 127. constare E I 14, 16.
constrictos I 6, 23.
construxerit II 3, 96. constructus I 1, 44.
conueris I 7, 34.
consuetudo I 3, 36.
consul consule I 2, 70.
consulo consulis E I 17, 1. consulit II 6, 51. E I 16, 28. consule II 3, 193. consulere II 3, 192. consulto I 10, 14.
consultor I 1, 10.
consultum consulta E I 16, 41.
consultus I 1, 17. A 369. consulti E II 2, 87. consultis E II 2, 159.
consumimus E II 2, 97. consumere II 4, 48. E I 2, 27. consumeret II 2, 92. consumet I 9, 33.
contagia E I 12, 14.
contemnas E I 1, 29. contemnat I 4, 68. E I 1, 50. contemnere I 1, 65. II 7, 85. contemni E I 15, 7.
contemnere II 3, 14. contemptum II 5, 36. contemptis I 10, 77.
contemplor I 1, 67. contemplere I 2, 91.
contendat E I 16, 37. contendere I 9, 42. E I 1, 28. 10, 26. 18, 28.
contento II 7, 20. 97.
contentus I 1, 3. 118. 4, 108. 6, 96. 10, 60. 74. II 2, 110. contento I 3, 16.
conticuit E I 18, 43.
continet E I 2, 8.
contingit E II 6, 52. contingit E I 2, 46. 15, 44. 17, 36. contingunt E I 17, 9. contingat E I 4, 10. contingere II 3, 110. 113. II 4, 87. A 412. continget A 51. contigit I 10, 23. II 4, 93. E II 2, 41.
continuat II 6, 108.
continuo (*adu.*) I 2, 118. 6, 29. 100. II 3, 160. 8, 29.
continuus continui E I 16, 5.
contra (*adu.*) I 1, 6. 2, 4. 30. 3, 27. 4, 38. 6, 12. II 3, 74. E I 17, 25. (*praep.*) II 3, 233.
contractatus E I 20, 11.
contractus E I 7, 12. contractae II 2, 125. contractum II 7, 61. contracta E I 5, 20. contracta E II 2, 80.
contraria I 2, 24.
contristat I 1, 36.
contudit II 7, 16. E II 1, 10. contuderit E I 8, 5.
conuenerit E I 10, 12.
conuenit I 7, 10. II 4, 71. 8, 48. conueniat E I 3, 31. conuenientia A 119. 316. conueniet E I 10, 42. A 226. conuenisse E II 1, 57.
conuentu I 7, 23.
conuerteret E II 1, 196. conuersa E I 17, 26. conuersis A 166.
conuicia I 5, 11. 7, 29.
conuictor I 6, 47. conuictore I 4, 96.
conuiuia I 1, 119. 10, 80. II 2, 119. 4, 39. 6, 68. 8, 76. E I 5, 1. 7, 75. 13, 15. conuiuam II 6, 111. 7, 34. 8, 2. conuiuinae II 8, 41. E II 2, 61.
conuiuus II 2, 69. conuiuas I 5, 75.
conuiuatoris II 8, 73.
conuiuia E I 5, 29. II 2, 56.
coperto II 1, 68.
copia I 1, 57. II 2, 42. E I 12, 2. Copia E I 12, 29. copia E I 15, 14. 18, 110. II 2, 146.
cocto II 2, 28. *cf. quoquo.*
cor II 3, 213. cor II 3, 28. A 98.
coram (*praep.*) I 4, 74. 95. E I 17, 43. A 185. (*adu.*) I 6, 56. E I 7, 38.
Corano II 5, 57. 64.
Corinthum E II 1, 193. Corinthum E I 17, 36.
corio II 5, 83.
cornicula E I 3, 19.
cornu I 4, 34. cornu (*abl.*) I 5, 58.

- II 1, 52. 2, 61. E I 12, 29. cornua
 I 6, 44.
cornuum corna II 2, 57. E I 16, 9.
coronae E I 18, 53. coronam I 10,
 49. E II 2, 96. coronā A 250. co-
 ronae A 381. coronas II 3, 256.
coronet E I 18, 64. coronari E I
 1, 50.
corpus I 1, 80. II 2, 77. E I 4, 6.
corporis I 2, 90. E I 20, 24. cor-
 pus I 2, 125. II 1, 9. 2, 84. 109.
 7, 109. E I 1, 31. II 1, 141. cor-
 pore I 2, 43. 3, 34. 6, 67. II 3, 310.
 7, 67. E I 2, 48. 6, 14. 7, 31. 8, 7.
 12, 13. 17, 40.
corrector E II 1, 129.
corrige A 438. correctus E I 15, 37.
corripio correptus II 3, 257.
corrumpam I 9, 57. corruptus II 2,
 9. 25. corrupta I 2, 39. corruptus
 I 5, 95.
corruptorem II 7, 63.
cortice I 4, 120.
Coruinus I 10, 29.
 *coruōs E I 17, 50. *coruom II 5,
 56. coruorum I 8, 38. coruos E I
 16, 48.
Corycio II 4, 68.
cos cotis A 304.
coturno A 280. coturni A 80. cotur-
 nis I 5, 64.
Cous Coa II 8, 9. Coo II 4, 29. Cois
 I 2, 101.
Crantore E I 2, 4.
cras I 6, 119. II 3, 232. 6, 35. E I
 1, 86. 5, 9. 16, 33.
crassa I 3, 15. crassum A 375. crassi
 II 4, 52. crasso E II 1, 244. crassā
 II 2, 3. crassē E II 1, 76.
craterae II 4, 80.
Craterum II 3, 161.
Cratinus I 4, 1. Cratino E I 19, 1.
crebro E I 1, 7.
credibile I 9, 52.
creditor II 3, 65.
credo II 2, 90. 3, 88. 5, 87. 7, 68.
credis E I 1, 42. 102. 6, 8. 14, 20.
 16, 15. 18, 106. 19, 1. II 2, 159.
credit E II 1, 67. A 296. credam
 E I 8, 11. credas II 2, 72. 112.
 E I 16, 19. 18, 13. II 1, 101. cre-
 dat I 5, 100. II 7, 65. crede I 7,
 35. II 1, 53. 3, 52. 75. 232. 6, 93.
 E I 4, 13. 9, 13. credite E I 17,
 61. A 6. credere I 2, 19. E I 1, 48.
 7, 61. II 1, 214. crederet I 1, 31.
 E II 2, 129. crederet I 6, 80. cre-
 didit II 3, 91. crediderim E I 2, 5.
 crediderit E I 18, 65. creditur II
 4, 21. E II 1, 168. credi A 339.
creo creandis E I 2, 44.
crepidas I 3, 127.
crepo crepat II 3, 33. E I 7, 84.
 crepent A 247.
crescit E I 1, 80. II 2, 101. crescere
 E II 1, 107. crescentem II 5, 98.
 crescent II 5, 44. creuit II 4, 15.
 creuere A 216.
cretā II 3, 246.
crimine II 3, 278. E I 7, 56. A 262.
 crimina I 3, 61. E I 18, 80.
Crispinus I 4, 14. Crispini I 1, 120.
 II 7, 45. Crispinum I 3, 139.
critici E II 1, 51.
crocum E II 1, 79. croco II 4, 68.
Croesi E I 11, 2.
cruciet I 10, 78. cruciauerit I 2, 22.
crudeles E I 17, 61. crudelior II
 8, 61.
crudi E I 6, 61. crudis I 5, 49.
cruentus II 5, 15. cruento E II 1,
 150. cruentis II 3, 223.
cruminā E I 4, 11.
crur I 8, 28. cruris A 476. cruo
 rem II 3, 275.
crus I 2, 81. crus I 6, 27. crus (*uoc.*)
 I 2, 92. crure I 2, 102. E I 17, 59.
cruribus I 2, 131. cruribus I 3, 47.
crustula I 1, 25. II 4, 47.
crux cruce I 3, 82. II 7, 47. E I
 16, 48.
cubilia I 3, 100.
cubital II 3, 255.
cubitum II 4, 39. cubito II 5, 42.
cubo cubat I 9, 18. E II 2, 68. cu-
 baus II 6, 110. cubantis II 3, 289.
cucullum I 7, 31.
culices I 5, 14.
culinae II 5, 80. culinam I 5, 38. 73.
culmo II 2, 124.
culpa E I 18, 79. culpae E I 9, 10.
 A 31. culpam A 267. culpā II 2,
 123. 6, 7. E I 1, 61. 14, 13.
culpo culpabit A 446. culpante I 4,
 82. culpatur I 2, 11. culpantur II
 3, 7. culpari I 4, 25.
cultello E I 7, 51.
cultor cultro I 9, 74.
cultor A 117.
cultura E I 18, 86. culturae E I 1 40.
cultūs II 2, 66. cultum II 3, 323.
 cultu E II 2, 123.
culullis A 434.
cum (*praep.*) I 1, 58. 2, 57. 58 (*bis*).
 3, 70. 4, 5. 50. 52. 66. 81. 105. 5,
 81. 6, 117. 118. 7, 5. 17. 20. 8, 25.

41. 42. 50. 9, 43. 10, 49. 85. II 1, 73. 76. 2, 17. 96. 115. 117. 122. 3, 25. 58. 112. 229 (*bis*). 4, 73. 74. 5, 8. 7, 9. 35. 67. 8, 14. 21. 90. E I 2, 24. 35. 6, 18. 36. 7, 13. 10, 21. 13, 15. 14, 40. 15, 19. 18, 33. II 1, 5. 25. 132. 142. 203. 246. 268. 2, 93. 110. 179. 206. A 145. 260. 358. 375. (*suffix.*) I 1, 102. 3, 57. 4, 137. 9, 43. 68. II 1, 51. 2, 7. 70. 3, 198. 224. 260. 5, 82. 7, 112. E I 1, 97. 6, 68. 7, 62. 70. 14, 20. 18, 30. II 1, 68. 87. 2, 3. 23. 76. 145. A 153. 175.
- cum (*coniunctio*) I 10, 33. (*c. indic.*) I 1, 104. 114. 2, 71. 114. 116. 122. 3, 87. 97. 99. 4, 89. 133. 5, 20. 6, 7. 108. 8, 2. 17. 9, 21. 10, 28. 55. II 1, 18. 23. 62. 2, 5. 14. 43. 98. 3, 30. 61. 72. 73. 90. 131. 199. 202. 211. 212. 213. 258. 272. 274. 277. 303. 5, 99. 6, 101. 111. 7, 53. 71. 95. 96. E I 1, 97. 108. 4, 16. 9, 2. 5. 10, 17. 15, 4. 18. 43. 16, 30. 55. 59. 64. 18, 40. 82. 84. 20, 8. 19. II 1, 205. 220. 221. 223. 224. 226. 261. 2, 103. 161. A 16. 96. (*c. coni.*) I 1, 32. 38. 86. 92. 2, 31. 67. 3, 21. 25. 60. 121. 4, 11. 22. 107. 112. 113. 125. 5, 59. 9, 6. 10. 12. 10, 25 (*bis*). 28. 31. II 3, 37. 262. 286. 318. 4, 4. 6, 88. 7, 40. 65. 8, 29. E I 1, 104. 6, 25. 12, 14. 15, 40. 16, 69. 18, 50. 20, 19. II 1, 1. 81. 209. 2, 153. A 56. 253. 331.
- Cumas E I 15, 11.
- cumeram E I 7, 30. cumeris I 1, 53.
- cuminum E I 19, 18.
- (quo)cumque E I 1, 15.
- cunctetur I 2, 122.
- cunctum II 3, 63. cuncti E II 1, 81.
- cuncta E I 11, 4. cunctos I 4, 87.
- cuncta II 4, 8. 90. E I 7, 34. 12, 11. 18, 96.
- cunnius I 3, 107. cunni I 2, 36. cunnum I 2, 70.
- cupido E I 18, 98. cupidine I 1, 61. E I 1, 33. cupidinibus I 2, 111. II 7, 85.
- cupidus E I 2, 24. A 165. cupido II 1, 44. cupidum II 1, 12. 2, 98. E II 2, 156. cupidē E II 1, 100.
- Cupiennius I 2, 36.
- cupio I 9, 5. cupis I 9, 14. E II 2, 148. cupit I 5, 100. E I 2, 51. A 29. 465. cupimus I 3, 56. cupiam I 9, 53. cupiat I 6, 31. E I 6, 12. cupiens II 6, 86. 7, 1. 27. E I 6, 10. II 2, 35. cuperem E II 1, 257. cupiet E I 16, 65. II 2, 109.
- cupresso A 332. cupressum A 19.
- cur I 1, 53. 2, 7. 3, 26. 77. 126. 4, 70. 5, 68. 7, 34. II 1, 41. 2, 7. 103. 104. 3, 160. 187. 193. 7, 104. E I 1, 70. 2, 5. 37. 8, 10. 9, 7. 17, 17. 19, 35. II 2, 183. A 22. 55. 87. 88. 450. 470.
- cura II 4, 93. 5, 36. E I 10, 18. 14, 6. II 1, 151. A 330. curae I 6, 34. 8, 18. II 4, 8. E I 3, 30. curam I 6, 32. II 4, 48. 85. 7, 114. E I 2, 31. 4, 12. 5, 13. II 1, 216. curā II 5, 99. A 261. curarum E I 3, 26.
- curis E II 2, 83. curas I 2, 110. E I 2, 49. 11, 25. 15, 19. 18, 101. II 2, 66. A 85. curis E II 2, 136.
- curatoris E I 1, 102.
- Curis E I 1, 64.
- curo II 3, 19. E I 1, 11. 3, 6. curas E I 14, 28. 16, 17. 18, 60. curat E I 17, 58. II 2, 182. A 98. 297. currem A 35. cures E I 1, 47. 12, 15. 17, 5. curet A 460. 461. cura II 6, 38. curare I 6, 37. II 5, 38. E II 1, 51. curantem E I 4, 5. curabis A 133. curarier E II 2, 151. curandi E I 2, 39. curandā E I 2, 29. curatus E I 1, 94. curatā E I 4, 15. curata II 2, 80.
- curris E I 1, 45. currit II 3, 238.
- currunt I 1, 30. 2, 24. E I 11, 27.
- currat I 10, 9. currere I 1, 91. 8, 47. 10, 1. II 6, 113. corrente A 22.
- currentia E I 3, 4. currebat I 3, 10. II 3, 282. curreret II 3, 147.
- curres E I 2, 34.
- curru I 6, 23. E I 16, 7. II 1, 177.
- currūs I 1, 114.
- curstat II 6, 107.
- cursum (†quorsum) *II 3, 201. A 672. cursu II 5, 78. E I 18, 51. A 412.
- Curtillus II 8, 52.
- curto curtabit II 3, 124.
- curtus curto (*abl. m.*) I 6, 104. curtis (*dat. m.*) I 9, 70.
- curule E I 6, 53.
- curuo curuat II 4, 41.
- curuos curuo E II 2, 44.
- cuspide II 1, 14.
- custodia E I 1, 22.
- custodis II 3, 123. 151. custodiet II 1, 40.
- custos I 6, 81. II 6, 15. E I 1, 17. A 239. custodis 4, 118. custodem

E II 1, 255. custode E I 16, 77.
 A 161. custodes I 2, 98. 4, 16.
 cutem A 476. cute E I 2, 29. 4, 15.
 18, 7.
 cyatho (*abl.*) I 1, 55. 6, 117.
 cyclicus A 136.
 Cyclopa I 5, 63. E II 2, 125. Cy-
 clope A 145.
 Cynicum E I 17, 18.

D.

Dacis (*abl.*) II 6, 53.
 Dama II 5, 101. 7, 54. Damae (*gen.*)
 I 6, 38. Damae (*dat.*) E I 5, 18.
 Damasippus II 3, 64. Damasippi II
 3, 65. Damasippe II 3, 16. 324.
 damnabis II 3, 279. damuati II 3, 86.
 damnosa (*nom. fem.*) E I 18, 21. II
 1, 107. damnosē II 8, 34.
 damnus E I 16, 56. damno I 2, 52.
 damnum II 3, 300. E I 10, 28.
 damno II 2, 96. damnis (*dat.*) E I
 17, 57. damnis (*abl.*) E I 7, 88.
 dapis II 6, 89. E I 17, 51. dapes
 (*acc.*) II 6, 108. A 198. dapibus II
 6, 67.
 *Dauōs (†Dauus) II 5, 91. Daus II
 7, 2 (*bis*). 100. A 237. *Danom
 (†Dauum) II 7, 46. Dauo I 10, 40.
 de I 1, 13. 55. 69. 4, 94. 102. 5, 28.
 6, 39. 10, 55. II 3, 49. 238. 5, 82.
 6, 36. 53. 71. 104. 8, 3. 46. 81. E
 I 1, 105. 2, 32. 4, 16. 7, 88. 14, 7.
 34. 16, 19. 55. 17, 43. 18, 15. 68.
 [91.] II 1, 245. 2, 55. 191. 212. A
 243. 257. 327. 337.
 deae (*nom.*) II 3, 16.
 debes E I 3, 30. debet E II 1, 37.
 debemus I 3, 43. debent I 5, 46.
 debeat A 312. debentibus (*dat.*) E
 I 1, 21. debentia A 43. debebat I
 9, 37. debetur I 6, 88. debemur
 A 63.
 debitor I 3, 86.
 decantata E I 1, 64.
 decede E II 2, 213. (*decedit I 1,
 18 Vsener.) decedere E II 2, 152.
 decedentia E I 6, 3. decedet II 4,
 53. decessit A 378.
 decem I 3, 12. II 3, 69. 𐌆 I 18, 25.
 decembris II 7, 4. Decembrīs E I
 20, 27.
 decenter A 92. decentius E II 2, 216.
 decerpere I 2, 79.
 decet II 4, 26. E I 18, 30. decent
 E I 7, 44. A 106. deceat E I 6, 62.

17, 2. A 308. decens E I 1, 11. de-
 centem †A 92. decebit II 4, 65. E
 I 17, 26. decuit E I 17, 23. decuere
 E I 14, 32.
 decidit I 2, 42. E I 14, 29. II 1, 36.
 A 458.
 deciens I 3, 15. *II 3, 237 (†de-
 cies). 240. A 294. 365.
 decipit E I 19, 17. decipiunt I 3,
 39. decipimur A 25. deceptus I 2,
 65. E I 18, 79. decepta I 1, 61.
 deceptum II 2, 30.
 decisa (*acc.*) E I 7, 59. decisis E II
 2, 50.
 Decius Decio I 6, 20.
 declamas E I 2, 2.
 decor A 157.
 decorat E I 6, 38. 7, 6. decorari E
 II 1, 266.
 decorus decora I 2, 87. decorum E
 II 1, 73. decorum I 8, 21. decorā
 E I 16, 45. decoris II 7, 41. deco-
 rum (*adv.*) E I 7, 27.
 decurrere E I 7, 74. decurrens II 1, 32.
 decus II 3, 95. decus (*acc.*) E I 17,
 42. A 286.
 dedecorant E II 1, 245.
 dedecus I 4, 51. dedecus II 2, 96.
 dedecori I 2, 53.
 deditus II 3, 105.
 deducis A 129. deducit A 110. de-
 ducam I 1, 15. deducam I 9, 59.
 deduxit E I 2, 48. deduci II 1, 4.
 deducti A 244. deducta E II 1, 225.
 defendis II 7, 26. defendit I 4, 82.
 defendas I 4, 95. defendat A 194.
 defendere I 3, 14. II 5, 34. A 442.
 defendens II 2, 17. defendente I
 10, 12. defendam I 6, 92.
 defensor II 5, 30. [defensore I 10, 2.]
 defer E I 12, 23. detulerit E I 16,
 34. deferor E I 1, 15. deferar E
 II 1, 269. delatis I 4, 22.
 deficit E I 11, 30. deficient II 1, 13.
 E I 15, 43. A 27. deficiente E I 4,
 11. deficient II 3, 153.
 defigo defixis E I 6, 14.
 defingit I 10, 37.
 defluit I 3, 31. defluat E I 2, 42.
 defluxit E II 1, 158.
 defodiet E I 6, 25. defossā I 1, 42.
 defricuit I 10, 4.
 defuncta E II 1, 22.
 defundit E I 12, 29. defundere II 2,
 58. defudit †E I 12, 29.
 dehinc I 3, 104. A 144.
 deicere I 6, 39. deiecit I 3, 91. E
 II 2, 30. deiecerit A 462.

- dein I 3, 101. 5, 97.
 deinceps II 8, 80.
 deinde I 5, 37. 6, 119. II 8, 85.
 delassare I 1, 14.
 delectat II 1, 28. 8, 17. E I 17, 7.
 delectant I 3, 40. delectet I 1, 57.
 II 3, 249. delectent E II 2, 127.
 delectare A 333. delectauere E I
 10, 30. delector E I 16, 32. delectatur
 E II 2, 59. delectandum E
 II 1, 155. delectando A 344.
 delere A 389. 440. delenda (*acc.*)
 E II 1, 69.
 deliciis E I 6, 31.
 delictum A 442. delicta (*nom.*) A
 347. delicta (*acc.*) I 3, 79. 141.
 deligo delecta II 8, 32.
 deliquit I 3, 84.
 delirant E I 2, 14. deliret E I 12, 20.
 delirus II 3, 107. E II 2, 126. delira
 II 3, 293. delirum II 5, 71.
 delitigat A 94.
 Delphi Delphis A 219.
 delphinum A 30.
 delubra I 6, 35.
 deludet II 5, 56.
 demens I 6, 97. 10, 74. II 3, 133.
 303 (†manibus). dementem II 3,
 135.
 demeteret I 2, 46.
 Demetrius I 10, 79. Demetri (*uoc.*)
 I 10, 90.
 Demetrius seruos Demetri (*gen.*) E I
 7, 52.
 demitto I 9, 20. demittit E I 16, 64.
 demittere I 5, 103. E II 1, 175. A
 461. demisit I 6, 28. II 7, 60. de-
 missus I 3, 57. demissa I 2, 99.
 demissum II 5, 63. demissā I 2, 95.
 demissa A 180. demissis I 2, 25.
 demo E II 1, 46. demas E I 20, 22.
 deme E I 18, 94. demere E I 2,
 38. demptus E II 2, 140.
 Democritus E II 1, 194. A 297. De-
 mocriti E I 12, 12.
 demoueat I 1, 39.
 demum I 5, 23.
 dena E II 2, 33.
 denarrat II 3, 315.
 denique I 1, 92. 106. 2, 133. 3, 34.
 76. 4, 80. 5, 68. E I 1, 107. 7, 68.
 13, 3, 18, 54. II 2, 58. 127. A 23.
 267.
 denormat II 6, 9.
 dentem II 1, 77. dente I 6, 33. 8,
 42. II 1, 52. 55. 6, 87. E I 18, 82.
 II 1, 151. dentes (*acc.*) I 8, 48.
 dentibus E I 18, 7. II 2, 29.
- depellere II 5, 78. depulit E I
 10, 38.
 deperdat I 4, 32. deperdere I 2, 61.
 deperit E II 1, 40.
 deponas II 5, 26. depone E I 18,
 47. deponere I 1, 42. E I 1, 35.
 deponuntur II 6, 46. depositum
 (*masc.*) I 6, 25. E I 9, 12.
 depono I 2, 70.
 deprenderis II 7, 43. deprendi I 2,
 134. deprensa I 2, 131. deprensi I
 4, 114.
 deprimere E I 1, 12.
 depugis I 2, 93.
 depugnare E II 1, 184.
 dequoqueretur II 1, 74.
 deridet II 3, 53. E II 1, 263. deri-
 sum A 452.
 derisor II 6, 54. E I 18, 11. A 433.
 desaenit E I 3, 14.
 descendat A 387. descendere I 2,
 34. E I 20, 5. descendet E I 7, 11.
 descendi E I 9, 11.
 describat II 1, 15. descripsi II 3, 34.
 describitur A 18. describi I 4, 3.
 E II 1, 154. descripta II 1, 33. de-
 scriptas A 86.
 deserat E I 20, 10. deserere A 287.
 deseret A 41. deseruit E I 16, 67.
 deserta (*nom. fem.*) E II 2, 118.
 deserta (*acc.*) E I 14, 19. desertior
 E I 11, 7.
 desiderium (*acc.*) E I 14, 22.
 desidero desideret A 153. desideror
 E I 7, 2.
 desidia II 3, 15.
 desiliat I 2, 130. desilies A 134.
 desinat A 4. desine I 2, 78. II 3,
 323. E I 18, 30.
 desipit II 3, 211. E I 20, 9. desi-
 piant II 3, 47.
 desistam I 9, 58. desistant I 3, 3.
 desperat A 150. desperes E I 1, 30.
 destinet II 3, 83. 217.
 destringere II 1, 41.
 desum I 4, 134. dest E I 12, 24.
 desunt E I 1, 58. desis II 5, 89.
 desit II 3, 123. E II 2, 52. dero
 I 9, 56. II 1, 17. derit II 2, 98.
 desumpsit E II 2, 81.
 desurgat II 2, 77.
 deterior M 8, 44. deterius I 5, 67.
 deterrima I 5, 7. deterius I 10, 90.
 E I 10, 19.
 detero detereret I 10, 69.
 deterreret I 4, 112. deterruit A 392.
 detinet E I 5, 28.
 detorsis II 2, 55. detorta A 53.

- detrahere I 10, 48. II 1, 64. detrahet
 E I 16, 34. detractam II 3, 239.
 detrimenda E II 1, 121.
 deuēnit E I 6, 27.
 deuersoria E I 15, 10.
 deuinctior I 5, 42.
 deuites E I 1, 44.
 deuolet II 5, 11.
 deuouet II 3, 219.
 deus I 1, 15, 8, 3. II 7, 24, 8, 62.
 E I 11, 22, 16, 78. II 2, 188. A 191.
 227. 464. dei A 239. deum I 8, 3.
 di I 4, 17. II 3, 16. 191. 6, 4. 54.
 8, 75. E I 4, 6, 7, 18, 108. II 1,
 138, 2, 152. A 373. deorum I 6, 35.
 II 3, 295. E II 1, 6. A 83. 391.
 deūm II 2, 104. 6, 65. dis II 3,
 123. 284. 6, 22. deos I 5, 101. 102.
 7, 33. II 6, 52. E I 7, 94. 16, 58.
 A 200. dis II 3, 8.
 dexter II 3, 38. dextera II 1, 54.
 E II 1, 205. dextra I 8, 4. dextro
 I 2, 125. dextram E I 6, 51. 7, 94.
 dextrum E I 16, 6. dextro II 1,
 18. dexterius I 9, 45.
 dextrorsum II 3, 50.
 Diana A 454. Dianae (*gen.*) A 16.
 diaria E I 14, 40.
 dicacis I 4, 83. dicacīs A 225.
 dico I 2, 48, 5, 57. II 3, 323. 5, 23.
 dicis II 7, 31. E I 14, 10. dicit E
 I 2, 4, 17, 48. dicunt E II 1, 51.
 A 431. dicam E I 4, 2. A 272. di-
 cas I 1, 55. 3, 121. E I 11, 25. 16,
 11. 18, 68. dicat I 1, 15. 22. 118.
 3, 19. 127. E I 16, 26. 46. 17, 60.
 A 43. 155. 326. dic I 1, 49. II 3,
 6. 5, 22. 108. 7, 92. 8, 4. E I 1,
 62. 7, 60. 8, 3. 16, 31. A 141. di-
 cere I 1, 24. 5, 87. 6, 52. 9, 10.
 10, 84. II 1, 11. 3, 190. 7, 1. E I
 16, 73. II, 1, 67. 106. 252. A 128.
 334. dicentis A 112. diceret I 2,
 69. E I 15, 37. dicam I 9, 69. II 2,
 8. 3, 66. 160. 5, 59. 84. A 463. dices
 II 7, 21. E I 20, 7. A 385. dicet E
 I 8, 15. 15, 13. A 450. dixi I 10,
 1. 50. II 5, 23. E I 9, 7. 19, 43.
 II 2, 20 (*bis*). dixit I 10, 77. E I
 1, 84. 16, 59. II 1, 206. dixere I 6,
 55. dixeris I 4, 41. II 3, 220. 6,
 39. A 47. dixerit II 5, 97. 7, 37.
 dixisse II 3, 161. 170. A 328. 416.
 dixero I 4, 104. dixerit II 3, 298.
 dicitur II 3, 256. E II 1, 57. A 276.
 dicuntur A 434. dicatur I 2, 5. 3,
 49. 83. dici E I 16, 32. 18, 8. A
 43. dicendum E II 1, 155. dicenda
 E I 7, 72. 19, 8. dicende E I 1,
 1. *dictu's (= dictus es) II 8, 2.
 dictus II 2, 134. A 393. 394. dicta
 est E II 2, 18. dictum (*nom.*) II 2,
 56. dictum E I 19, 32. dictum A
 367. 449. dicte E I 1, 1. dicto II
 2, 80. dictae A 403. dicta E I 15,
 6. A 335. dictis II 7, 78. dictu A
 107. *dictum* dicto A 273. dicta II 6,
 97. A 112. 247. dicta E I 5, 25.
 dictis I 4, 121.
 dictitet E I 16, 22. II 1, 27.
 dicto dictant E II 1, 110. dictet E
 I 6, 50. dictare E II 1, 71. dictan-
 tis II 3, 76. dictabam E I 10, 49.
 dictabat I 4, 10. dictari I 10, 75.
 dictata E I 1, 55. 18, 13.
 didit II 2, 67.
 diducere I 10, 7. A 326.
 dies I 5, 20. E I 1, 20. 5, 10. II 1,
 34. A 293. diei (*gen.*) I 9, 35. diem
 I 3, 18. 6, 128. II 2, 83. 6, 26. 47.
 E I 2, 35. 4, 13. die II 1, 4. 3, 291.
 8, 3. diernum II 2, 60. 3, 124. dies
 I 1, 76. E I 2, 30. 7, 1. diebus I
 3, 16. II 3, 143. A 210. 232.
 differs E I 2, 39. differt I 4, 48. II
 3, 166. differat A 44. differ E I 11,
 23. differre II 3, 251. A 236.
 differtum I 5, 4. E I 6, 59.
 difficilis A 173. difficile A 128. dif-
 ficilem II 5, 90. difficile I 10, 22.
 difficilīs I 9, 56.
 diffindere II 1, 79. diffissā I 8, 47.
 diffundit E I 3, 8. diffundere I 5,
 10. diffusa (*acc.*) E I 5, 4.
 Digentia E I 18, 104.
 digito (*abl.*) II 8, 26. digitis (*abl.*)
 A 274.
 dignor E I 19, 40. digner E II 2, 86.
 dignus I 3, 24. 4, 3. A 191. 436.
 digna II 2, 40. E I 10, 48. dignum
 (*nom.*) E I 4, 5. dignum I 3, 119.
 II 1, 85. E I 7, 24. 9, 4. 18, 78.
 dignam A 283. dignum (*neutr.*) II
 3, 4. 6. E II 1, 216. A 138. digni
 E I 6, 63. A 24. digna (*nom.*) I 10,
 72. dignis E I 7, 22. dignos I 4,
 25. 6, 51. digna A 183. dignis A
 91. digne E II 1, 164. dignius II
 7, 47.
 dilapsus I 10, 68. dilapso I 5, 73.
 dilator A 172.
 diligit E I 1, 72. II 1, 260. dilecti
 (*nom.*) E II 1, 247.
 dilucesco diluxisse E I 4, 13.
 diludia E I 19, 47.
 diluit II 3, 241. diluta II 2, 16.

- dimidium (*acc. neutr.*) E I 2, 40. di-
 midio (*abl.*) II 3, 318.
 dimittit II 7, 51. dimittere E I 14,
 3. dimittes E I 10, 45. dimisere E
 II 2, 49. dimittitur E I 7, 73. di-
 mittar E I 7, 18. dimissa E I 7, 96.
 dinoscere E II 2, 44. dinosceret E
 I 15, 29.
 Diomedis A 146. Diomedi I 7, 16.
 Diomede I 5, 92.
 Dionysi (*gen.*) I 6, 38.
 diruit E I 1, 100.
dirus diram E II 1, 10. dira I 9, 31.
 discedo E II 2, 99. discedit I 5, 93.
 discedunt II 7, 37. discedat I 7,
 17. discedite I 1, 18. discedere E
 I 9, 8. E I 7, 25. 14, 16. discedens
 E I 16, 7. discessit E I 10, 37.
 discerpta II 8, 86.
 discincta I 2, 132. discincti II 1, 73.
 discipularum I 10, 91.
 discit E II 1, 262. discunt A 326.
 disce E I 17, 3. discite II 2, 4.
 discere I 1, 26. E I 1, 48. 8, 8. A
 88. disceret E II 1, 133. discet II
 3, 299. didici I 5, 101. A 418. didi-
 cit E II 1, 115. A 312. 415. didi-
 cere E II 1, 85.
 discolor E I 18, 4.
 disconuenit E I 1, 99. 14, 18.
 discordet E II 1, 185. 2, 194.
 Discordia I 4, 60. discordia I 7, 15.
 discors II 3, 174. E I 12, 19. A 374.
 discrepat I 6, 92. II 3, 108. discre-
 pet E II 2, 194. A 152. discrepuit
 A 219.
 discus II 2, 13. disci A 380. disco
 II 2, 13.
 disertus E I 19, 16. disertus A 370.
 disertum E I 5, 19.
 disiecti I 4, 62.
 disiunctum E I 14, 28.
 dispar E I 18, 3. 19, 29. disparibus.
 I 7, 16.
 dispensare I 2, 75.
 dispeream I 9, 47.
 displicet E I 19, 47.
 displosa I 8, 46.
 disquirite II 2, 7.
 dissentis II 1, 79. dissentire E II
 2, 61.
 dissidet E I 1, 96.
 designat E I 5, 16.
 designatorem E I 7, 6.
 dissiluit E I 18, 42.
 dissimilis I 4, 112. dissimilem II 3,
 313. 8, 28. dissimile I 6, 49. dissi-
 miles E I 10, 3.
 dissimulator E I 9, 9.
 dissimules E I 16, 23. dissimulare
 I 9, 66.
 dissociatur E I 16, 5.
 dissoluas I 4, 55.
 distentius I 1, 110.
 distinet E I 2, 5.
 distinguere E I 10, 29.
disto distat II 2, 29. 3, 260. E I 17,
 44. II 2, 195. distent E I 7, 23.
 distare E I 7, 48. distantia E II
 1, 72. distabat II 2, 53. distabit II
 3, 210. E I 18, 4.
 distorquens I 9, 65. distortis I 3, 47.
 districtum II 8, 68.
 ditescere II 5, 10.
dito ditantis E I 6, 6. ditauerit A 57.
 diu E I 2, 70. 13, 1. 19, 2. II 1, 103.
 2, 115. A 39. 65.
 diuellat E I 10, 18. diuellere I 8, 27.
 diuersum E I 18, 5. II 1, 195. di-
 uersa (*acc.*) I 1, 3. 109. E II 2, 62.
 diuersis I 3, 114.
 diues I 1, 65. 95. 2, [13 (*bis*)] 74.
 3, 124. 7, 4. II 1, 59. 3, 168. 5,
 14. 6, 12. E I 1, 84. 106. 18, 24.
 II 2, 185. A 421 (*bis*). diuitis E I 18,
 11. ditem I 7, 19. diuite II 2, 103.
 E I 15, 19. II 2, 31. 121. A 409.
 diuitibus (*dat.*) II 4, 87. E I 17, 9.
 ditior I 1, 40. 5, 91. 9, 51. II 7, 52.
 diuidit I 3, 114. diuidat E I 14, 31.
 diuideret I 7, 13. diuisit I 1, 100.
 diuisimus I 5, 5. diuissis II 3, 169.
 diuisos II 8, 78.
 diuiduo E I 17, 49.
 diuinare II 5, 60.
diuinus diuina I 9, 30. A 218. diui-
 nae (*gen.*) II 2, 79. diuina II 3, 95.
 diuinis (*dat.*) I 6, 114. A 400. diui-
 nior I 4, 43.
 diuitiae E I 12, 6. II 1, 204. 2, 155.
 diuitiarum E I 5, 8. diuitiis II 3,
 96. diuitias II 2, 101. 5, 22. 8, 18.
 E I 4, 7. diuitiis II 6, 74. E I 7, 36.
 diurnā II 7, 17. A 269. diurno E I
 19, 11. A 209. diurnos E II 2, 79.
 diuos A 114. *diuom († diuum) (*gen.*)
 I 3, 117. diuos II 3, 176. 206. 4,
 88. A 83.
dius dia I 2, 32.
 do I 2, 126. das II 2, 94. 3, 288. E
 I 7, 4. II 1, 125. 2, 162. dat I 1,
 89. 2, 124. 6, 16. E I 5, 10. damus
 I 3, 58. E II 1, 221. A 11. dant I
 1, 25. dem E II 2, 63 (*bis*). des I
 4, 44. II 3, 259. 4, 5. E II 2, 16.
 det † I 2, 124. E I 18, 112 (*bis*).

- dent II 3, 191. 8, 76. da E I 16, 61 (*bis*). date E I 17, 48. dare I 2, 5. 3, 22. II 3, 85. 4, 76. 81. E I 6, 30. 16, 12. II 1, 115. A 143. 398. 448. dantis E II 1, 246. dante E I 17, 22. dabat I 8, 13. E I 18, 32. daret I 2, 52. dabis I 4, 105. E I 7, 4. dabit II 5, 57. 66. E I 6, 53. II 2, 124. A 54. daturus II 6, 56. E II 2, 161. daturas I 8, 29. dedit I 2, 41. 43. 65. 5, 98. 9, 60. II 2, 37. 81. 3, 197. 297. 6, 86. E I 16, 33. II 2, 82. A 83. 323. dederunt E I 4, 7. dederim I 4, 39. 10, 5. dederit I 1, 2. dedisses I 3, 15. dedisset E II 1, 133. datur I 4, 138. E I 1, 32. II 2, 175. detur I 4, 15. dentur II 8, 82. danda A 157. danda II 3, 82. dabitur II 5, 11. A 51. data A 264. dati E I 1, 103. datum II 2, 31. dato A 21. datis I 1, 11. E II 2, 192.
- doceo II 3, 81. doceat I 1, 91. 6, 77. doce E I 17, 16. docentem E I 20, 17. docebo II 3, 63. A 306. docui E I 13, 1. docuit II 2, 50. 7, 45. 8, 31. A 280. docuere A 288. doceri E II 2, 41. docendus E I 14, 30. 17, 3. docendum (*masc.*) I 6, 76. doctus I 10, 19. 52. II 4, 19. 7, 13. 68. E II 1, 82. A 68. docti E II 1, 56. doctum II 4, 3. A 318. 474. docte II 1, 78. 4, 88. E I 19, 1. doctā E II 1, 135. docti I 9, 7. E II 1, 117. doctos I 10, 87. E I 18, 96. doctior I 9, 51. doctius E II 1, 33. doctissimus I 5, 3. [10, 8.]
- docilis II 3, 34. docilis (*fem. nom.*) II 2, 52. docilem E I 2, 64. dociles A 336.
- Docilis E I 18, 19.
- †doctor II 7, 13. doctores I 1, 26. doctores I 6, 82.
- doctrina E I 18, 100.
- documentum I 4, 110.
- dolet A 95. doleat I 1, 75. E I 6, 12. dolentis E I 14, 7. dolentis E I 2, 53. dolentibus A 432. doluere II 1, 67. E II 1, 150. doliturus I 10, 89. dolitura I 2, 112. dolendum A 102.
- dolo dolat I 5, 23.
- dolor I 9, 32. E I 2, 60. dolorem E I 1, 34. dolore I 2, 39. II 3, 29. E I 2, 55. doloribus E I 17, 57. dolores I 2, 109. II 3, 263. 288.
- dolosa II 5, 70. doloso (*dat.*) II 5, 3. dolus dolo I 6, 90. dolis (*abl.*) E I 2, 15.
- domesticus I 6, 128. domestica (*acc.*) A 287.
- domina I 5, 55. dominae (†domini) (*gen.*) I 5, 67. dominā E I 2, 25. dominantia A 234.
- dominus II 2, 92. 3, 113. 286. 7, 75. 93. 8, 93. E I 18, 74. domini † I 5, 67. E I 2, 48. domino II 6, 14. 7, 3. 66. dominum E I 6, 46. 10, 40. 16, 10. II 2, 162. domino II 5, 12. dominos E II 2, 174.
- domitor E I 2, 19.
- domo domari E II 1, 12.
- domus I 2, 129. 9, 49. II 6, 114. E I 2, 47. 51. 6, 45. 10, 23. 16, 44. domus (*gen.*) II 5, 108. 6, 88. E II 2, 199. domo E I 10, 13. domum I 5, 38. 6, 114. II 3, 230. 5, 6. 37. E I 7, 68. 15, 24. domo II 6, 98. 102. E I 7, 53. 9, 4. II 1, 104. domi I 1, 67. II 3, 232. 5, 31. E I 5, 3. 6, 44. 19, 36. 20, 23. II 1, 230. domos II 3, 24. E II 1, 150. domibus II 6, 71.
- donec I 3, 103. 5, 21. II 1, 73. 2, 50. 5, 96. E I 10, 35. 16, 23. 18, 42. 63. 20, 10. II 1, 148. A 155.
- dono donat I 2, 56. II 5, 60. E I 6, 37. 7, 20. 80. 18, 111. donant A 250. dones II 3, 167. donet E I 18, 100. donent II 3, 17. donabat E I 15, 32. donarent E II 2, 152. donare II 3, 172. A 426. donandi II 5, 79. donaris A 426. donasset I 5, 65. donari E I 12, 3. donatus E II 1, 267. donata E II 1, 181. donatum E I 1, 2. donata E I 7, 39.
- donum dono E I 7, 18. dona (*acc.*) E I 6, 7. 7, 43. II 1, 243. donis E II 2, 32.
- dormis II 3, 234. dormire I 5, 17. II 1, 7. E I 2, 30. II 2, 54. dormiet E I 18, 34. dormitum I 5, 48. 6, 119. E I 7, 73.
- dormitat A 359. dormitabo A 105.
- dorso I 9, 21. II 6, 91. E I 10, 38.
- dos doti I 2, 131. dote I 4, 50. E I 6, 36.
- Dossemnus E II 1, 173.
- dotalibus E I 6, 21.
- dragmēs II 7, 43.
- dubitem E II 1, 80.
- dubius I 9, 40. dubiae E I 18, 110. dubiā II 2, 77. dubios II 2, 108.
- ducenta I 6, 42. ducentos I 3, 11. 4, 9. 10, 60. ducentis II 3, 61.
- duco I 6, 62. ducit I 10, 44. II 2, 35. E I 1, 93. 6, 57. II 1, 75. A 31.

ducimus E II 2, 202. ducunt E II 1, 83. ducat E I 1, 9, 18, 20. ducere II 4, 89, 6, 62. E I 2, 31, 10, 48. A 318. 396. 427. ducent A 451. duceret E I 3, 27. II 1, 240. duxit II 1, 66. E I 20, 28. duco II 7, 102. duceris II 7, 82. duci II 7, 38. A 376. ducendus I 6, 101. ducenda I 6, 104. ductus E I 17, 52. dudum *uid.* iamdudum. duello E I 2, 7. II 2, 98. duella E II 1, 254. dulcis I 3, 69, 4, 135. dulcis E I 18, 86. dulce E I 18, 102. II 1, 103. dulcis E I 1, 51. dulci E I 4, 8. dulcem II 3, 199. dulce E I 7, 27. II 2, 9. ductus (*vocat.*) E I 7, 12. dulci II 4, 64. A 343. dulces I 3, 139. E I 16, 15, 19, 5. dulcia II 2, 75. A 99. dulcia II 5, 12. E I 11, 23. dulcior II 4, 16. dulcissime I 9, 4. dum I 1, 40, 52, 2, 24, 127, 3, 137, 4, 20, 118, 5, 13 (*bis*). 72. 99, 6, 8, 9, 60, 10, 36 (*bis*). II 2, 67, 3, 31, 81, 4, 79, 6, 96, 7, 45, 8, 48, 80, 82. E I 2, 2, 21 (*bis*). 42. 61, 7, 5, 7, 48, 79 (*bis*). 80, 11, 20, 12, 13, 18, 8, 87, 19, 16. II 1, 7, 47, 190, 2, 27, 127. A 230. 457. 465. dummodo I 4, 34. dumtaxat II 6, 42. A 23. duo duarum I 8, 45. duobus II 3, 169. E II 2, 64. duo I 7, 15. duo (*neutr.*) I 6, 117. II 3, 168. duplicis II 4, 63. duplicem II 2, 122. duplici E I 17, 25. durare I 6, 128. E I 1, 82. durauerit I 4, 119. duraueris II 4, 72. durus I 4, 8, 7, 6, 29. E I 7, 91, 16, 70. dura I 10, 26, 57. II 2, 88, 4, 18, 27. E I 1, 22. durum (*nom. neutr.*) I 9, 42. duri E II 1, 31. duram I 2, 6. duro (*neutr.*) I 1, 28. dura E II 2, 46. duros A 446. dura I 2, 40. E II 1, 141. duris I 2, 17. dure E II 1, 66. durius II 3, 22. dux E I 19, 23. ducis II 8, 73. A 315. duce E I 1, 13, 18, 56, 62. ducum A 73. ducibus (*dat.*) E II 1, 19.

E.

e I 2, 110, 4, 87, 6, 73. II 4, 64. E I 6, 60, 11, 10. ebibat II 3, 122. ebrietas E I 5, 16.

ebrius I 4, 51. II 3, 60. ebur E II 1, 193. eboris E II 1, 96. ebur E I 6, 51. II 2, 180. eburnos I 6, 103. ecce I 4, 13, 9, 60. II 3, 264. echinus I 6, 117. echini (*nom.*) II 4, 33. echinos II 8, 52. E I 15, 23. ecquis II 7, 34. ecquid E I 18, 82. edax II 2, 92. edacibus (*abl.*) E II 1, 173. edicit II 3, 227. edixi E I 19, 10. edixerit II 2, 51. edicto (*abl. neutr.*) E II 1, 239. ediscit E II 1, 60. ediscere E II 2, 144. edissere II 3, 306. *ēdo* est II 2, 57. E I 2, 39. *ēdit* (= *edat*) II 8, 90. *esset* II 6, 89. *edendi* E I 16, 22. *edi* II 2, 116. *edisti* E II 2, 214. *edit* E I 12, 12. *ēdo* II 7, 45. *ede* II 4, 10, 5, 61. *edideris* A 390. *editior* I 3, 110. *edormit* II 3, 61. *edūcet* E I 15, 22. *edūco* educere II 3, 12. *educet* E I 18, 45. *edulīs* II 4, 43. *effert* A 111. *elata* II 5, 85. *effigies* I 8, 30. *effractam* E I 17, 54. *effūgit* E I 14, 13. *effugere* E I 7, 32. *effugiet* II 3, 71. *effūgit* II 3, 315, 7, 71. *effundi* II 3, 149. *effusi* E I 11, 26. *effutire* A 231. *egeo* E I 10, 11. *eges* I 4, 118. E I 18, 67. A 154. *egret* I 1, 59. II 2, 103. E I 2, 56, 6, 39. *egere* E I 1, 102. II 1, 228. *egenti* II 2, 98. *egentem* E I 17, 22. *Egeria* I 2, 126. *ego* I 1, 15, 79, 103, 2, 54, 69, 119, 4, 39, 56, 70, 91, 129, 136, 137, 5, 7, 30, 44, 48, 82, 101, 6, 58 (*bis*). 62, 87, 110, 122, 8, 3, 9, 7, 25, 28, 42, 76, 10, 31, 37, 48, 76, 87, II 1, 74, 2, 100, 112, 116, 127, 3, 33, 62, 87, 205, 235, 236, 302, 4, 73 (*bis*). 6, 60, 7, 40, 72, 80, 96, 102, 8, 20, 51, 67. E I 1, 27, 5, 21, 7, 34, 9, 10, 10, 6, 14, 4, 10, 15, 42, 16, 32, 17, 19, 19, 23, 32, 37, 39, 45. II 1, 111, 250, 2, 84, 199. A 35, 42, 55, 87, 153, 234, 272, 301, 351, 409, 416, 450. *mihī* I 1, 66, 2, 125, 3, 13, 19, 71, 94, 139, 4, 104, 134, 142, 5, 51, 78, 6, 48, 50, 54, 69, 80, 81, 97, 100, 101, 107, 119, 7, 35, 8, 17.

- 9, 3. 8. 27. 29. 56. 61. 70. 73. 10, 76. II 1, 17. 44. 2, 118. 135. 3, 26. 66. 75. 88. 231. 296. 302. 4, 1. 90. 93. 5, 35. 60. 102. 6, 5. 10. 15. 93. 115. 7, 75. 81. 104. 116. 8, 2. 3. 30. E I 1, 1. 7. 19. 23. 3, 15. 5, 12. 7, 4. 44. 63. 92. 93. 9, 9. 14, 1. 16. 15, 2. 11. 16, 46. 56. 61. 66. 17, 19. 46. 49. 18, 17. 107 (*bis*). 19, 19. E II 1, 70. 210. 2, 41. 61. A 141. 188. 357. 417. mi I 1, 101. 2, 57. 131. 3, 23. 4, 108. 116. 9, 50. 71. II 6, 27. E I 18, 112. me (*acc.*) I 1, 66. 120. 2, 36. 3, 63. 4, 14. 17. 39. 70. 80. 105. 107. 120. 133. 5, 1. 6, 6. 40. 45. 53. 58. 59. 70. 72. 89. 92. 114. 123. 125. 130. 8, 38. 9, 22. 38. 41. 65. 73. 78. 10, 32. 78 (*men*). II 1, 28. 40. 45. 57. 75. 2, 93. 130. 3, 18. 34. 38. 80. 262. 283. 298. 301. 305. 306. 4, 89. 5, 19. 33. 58. 109. 6, 16. 18. 23. 41. 51. 54. 57. 116. 7, 37. 44. 45. 47. 8, 20. 31. E I 1, 3. 13. 15. 19. 27. 70. 74. 101. 4, 15. 7, 1. 3. 15. 24. 25. 70. 92. 95. 8, 10. 9, 2. 10, 45. 14, 1. 6. 16. 19. 15, 4. 21. 16, 16. 74. 78. 17, 15. 20. 18, 104. 19, 26. 20, 20. 23. 27. E II 1, 111. 180. 208. 213. 264. 2, 12. 20. 46. 49. 65. 79. 127. 138. A 35. 102. 103. me (*abl.*) I 4, 96. 102. 137. 5, 42. 6, 88. 9, 23. 68. II 1, 51. 2, 7. 3, 152 (*men*). 198. 224. 5, 84. 7, 42. E I 6, 68. 7, 70. 9, 6. 14, 20. 18, 30. II 1, 68. 87. 2, 13. 23. 145. 191. A 153. 244.
- egomet I 2, 131. 3, 23. 8, 23. E II 1, 220.
- egredior* egressum I 5, 1.
- egregii II 6, 58. egregio (*abl. n.*) I 6, 67. egregias II 3, 24. egregie II 5, 106. A 47.
- cheu I 3, 66. II 3, 156.
- ciecta I 8, 8.
- elabi II 5, 87.
- elatrem E I 18, 18.
- Electram II 3, 140.
- elegos E II 2, 91. A 77.
- elementa (*acc.*) I 1, 26. E I 20, 17. elementis E I 1, 27.
- elephans E II 1, 196.
- elicerent I 8, 29.
- elidere E I 15, 6. eliserit II 3, 316.
- elige I 4, 25.
- eliminet E I 5, 25.
- elixa II 2, 74.
- ellebori II 3, 82. elleboro E II 2, 137.
- eloquium A 217.
- eludente I 10, 41. eludebat E I 17, 18. elusus E II 1, 47.
- elutius II 4, 16.
- emendes E II 1, 3. [emendare I 10, 3]. emendaturus II 8, 85. emendatus E I 16, 30. emendata (*acc.*) E II 1, 71.
- emetiris II 2, 105.
- emeto emetat E I 6, 21.
- emicuit E II 1, 73.
- emiserit A 77. emissum E I 18, 71. emisso (*dat.*) E I 20, 6.
- emo* emat II 3, 104. emit E II 1, 238. emisti E II 2, 18. ematur I 1, 74. emendo II 3, 64. emendas A 419. empta E I 2, 55. emptae II 3, 156. emptum E I 6, 61. II 2, 165. emptum E II 2, 168. empto II 7, 43. emptas II 3, 104. empta E I 18, 48. emptis E II 2, 168.
- emouit II 3, 28. emouere E II 2, 46.
- Empedocles E I 12, 20. A 465.
- emptor II 5, 109. E II 2, 167. A 249. emptorem I 2, 88.
- emunctae I 4, 8. emuncto A 238.
- en I 1, 15.
- enatat A 20.
- enectus E I 7, 87.
- enim I 1, 7. 4, 40. 133. II 1, 13. 3, 94. 124. 132. 166. 201. 225. 5, 79. 7, 93. 105. E I 12, 4. 16, 50. 18, 19. 32. 19, 44. 48. 20, 16. E II 1, 13. 161. 175. 262. 2, 195. A 108. 212. 248. 299. 428.
- enitar A 296.
- Ennius E I 19, 7. II 1, 50. Enni I 10, 54. A 56. 259.
- ensis I 9, 31. II 1, 40.
- eo I 6, 119. it I 5, 48. E I 7, 55. eas II 7, 31. 59. eat I 6, 31. II 3, 260. eamus E I 6, 56. i I 10, 92. E I 6, 17. 7, 71. II 2, 37 (*bis*). 76. ire I 6, 105. 125. 9, 9. II 5, 17. 37. 6, 26. E I 2, 65. 6, 27. 7, 31. 76. 17, 8. II 1, 150. 211. A 420. euntem I 1, 116. euntes E II 2, 55. euntis I 10, 58. ibam I 9, 1. ibant I 6, 75. ires E I 3, 27. irent II 3, 101. ibis I 3, 138. II 7, 66. ibit E II 2, 39. 40. ibunt II 1, 19.
- eo (*adu.*) I 1, 56. 3, 30. 6, 89. 9, 55. II 3, 120. 8, 65. E II 1, 226. 2, 40. A 222.
- eodem (*adu.*) II 7, 52.
- ephebi E II 1, 171.
- ephippia E I 14, 43.
- Epicharmi E II 1, 58.

- Epicuri E I 4, 16.
 Epidaurius I 3, 27.
 epistula E II 2, 22.
 epos I 10, 43.
 epulum II 3, 86. epulae II 3, 119.
 7, 107. epulis II 2, 45.
 eques I 6, 77. 106. E I 2, 65. 15,
 13. II 1, 185. equitis E II 1, 187.
 equitem I 10, 76. E I 10, 38. equi-
 tes A 113. equitum [I 10, 8.] E II
 1, 190.
 equestrem A 383. equestri II 7, 53.
 equidem II 1, 79. 5, 23. 6, 53. E II
 1, 69.
 equinae E II 1, 45. equinam A 1.
 equitare II 3, 248.
 *equos E I 15, 11. equos E I 17,
 20. A 248. equi I 5, 56. E I 15,
 13. equum II 7, 50. E I 10, 34.
 *ecum E I 1, 8. ecum E I 2, 64.
 equom A 84. equo II 1, 15. 2,
 9. equorum E II 1, 95. equis I 1,
 115. E I 7, 41. equos I 2, 86. equis
 I 7, 8. II 1, 26. A 162.
 erepsemus I 5, 79.
 ergo I 4, 53. 10, 7. II 2, 35. 50.
 101. 3, 5. 89. 156. 192. 220. 5, 19.
 101. 6, 16. 70. 106. E I 6, 46. 7,
 70. 18, 78. II 1, 206. A 304. 353.
 erigit II 3, 150. erigimur II 8, 58.
 erectum E I 1, 69.
 erilis II 7, 60. erilis E II 2, 6.
 eripias I 4, 57. eripe II 7, 91. eri-
 pere A 423. eriperem II 3, 206.
 eriperet I 9, 65. eripiam II 2, 23.
 eripiet II 5, 35. E I 6, 53. eripueret
 E II 2, 56.
 errat E II 1, 65. A 457. erret II 3,
 210. errent E I 12, 17. errare I 8,
 35. erraremus I 3, 41.
 erro II 7, 113.
 error II 3, 49. 51. E II 1, 118. 2,
 140. A 308. 454. errori I 3, 42. II
 3, 63.
 erucas II 8, 51.
 eruet E II 2, 115.
 eruom eruo II 6, 117.
 erus II 8, 16. 43. eri E I 1, 85.
 erum II 2, 129. E I 16, 2. ere II
 3, 265.
 esca II 8, 5. escae II 2, 72.
 essada E II 1, 192.
 esuriens I 2, 115. 3, 93. II 3, 113.
 et I 1, 37. 41. 55. 71. 93. 118. 2,
 54. 99. 107. 108. 113. 126. 132. 3,
 13. 14. 20. 24. 31. 41. 45. 50. 63.
 86. 98. 100. 101. 105. 117. 122. 125
 (ter). 136. 139. 4, 18. 22. 36. 51.
 58. 66. 68. 79. 90. 93. 98. 121. 124.
 130. 5, 10. 36. 40. 43. 46. 49. 53.
 57. 58. 78. 86. 95. 6, 16. 17. 28. 31.
 35. 37. 42. 61. 64. 69. 70. 88. 97.
 101. 102. 115. 116. 7, 19. 30. 8, 27.
 30. 39. 41. 43. 44. 45. 9, 5. 19. 36.
 40. 42. 44. 55. 61. 62. 63. 64. 75.
 76. 10, 8. 11. 15. 19. 22. 58. 65. 66.
 70. 71. 81. 82. 83. 86. 87. II 1, 1.
 23. 40. 42. 46. 47. 61. 64. 71. 72.
 73. 77. 2, 1. 5. 16. 26. 57. 58. 63.
 87. 98. 115. 122. 3, 9. 27. 30. 38.
 43. 44. 56 (bis). 73. 92. 97. 98. 106.
 107. 142. 146. 159. 165. 170. 172.
 178. 181. 183. 188. 192. 198. 203.
 213. 218. 224. 231. 232. 244 (bis).
 261. 269. 279. 282. 309. 311. 313.
 4, 1. 13. 28. 29. 38. 40. 42. 45. 53.
 58. 73. 74. 84. 5, 13. 21. 23. 24. 44.
 52. 68. 90. 100. 103. 6, 2. 3. 14.
 16. 28. 29. 32. 34. 39. 43. 46. 47.
 61. 73. 76. 82. 85. 116. 7, 1. 3. 6.
 23 (bis). 26. 36. 40. 67 (bis). 86. 93.
 100. 101. 113. 8, 11. 20 (bis). 35.
 77. 88. 89. 92. E I 1, 2. 9. 11 (bis).
 12. 16. 19. 34. 35. 41. 47. 48 (bis).
 49. 69 (bis). 78. 84. 99. 104. 2, 4.
 8. 12. 15. 16. 17. 20. 23. 25. 27. 30.
 34. 36. 43. 45. 47 (bis). 51. 60. 3,
 8. 11. 14. 16. 22. 28. 32. 4, 9 (bis).
 11. 12. 15. 5, 7. 8. 9. 14. 27. 30. 6,
 2. 3 (bis). 6. 7. 8. 14. 17 (bis). 20.
 22. 26. 27. 31. 36. 37 (bis). 47. 49.
 51. 7, 7. 8. 9. 11. 13. 20 (bis). 21.
 22. 27. 46. 53. 55. 58. 59 (bis). 63.
 66. 67. 75. 79. 84. 85. 95. 8, 1. 3.
 13. 9. 2. 3. 13. 10, 4. 7. 8. 25. 33.
 11, 3. 4. 9. 13. 17. 21 (bis). 25. 12,
 8. 14. 15. 17. 19. 21. 22. 23. 13, 9.
 14, 1. 2. 5. 6. 9. 15 (bis). 16. 19
 (bis). 20. 21. 22. 23. 26. 28. 35. 39.
 42 (bis). 15, 2. 3. 8. 9. 10. 18. 23.
 31. 33. 35. 39. 42. 44. 45. 16, 3. 4.
 9 (bis). 26. 32. 39. 40. 43. 44. 49.
 51. 57. 62. 68. 73. 76. 17, 1. 6. 16.
 19. 23 (bis). 30. 32. 33. 34. 40. 41.
 42. 47. 49. 51. 53 (bis). 54. 18, 6.
 9. 10. 12. 17. 24. 25. 27. 28. 33.
 47. 50 (bis). 55. 57. 58. 68. 71. 78.
 85. 96. 99. 103. 109. 111. 19, 12.
 25. 27. 29. 38. 39. 40. 42. 43. 46.
 47. 48. 49. 20, 3. 4. 7. 20. II 1, 1.
 5 (bis). 18. 21. 22. 33. 46. 48. 52.
 53. 60. 72. (+73). 74. 78. 84. 86.
 94. 103. 108. 110. 112. 113 (bis).
 118. 123. 124. 129 (bis). 131. 134.
 141. 142 (+bis). 144. 149. 156. 158.
 162. 163 (bis). 165 (bis). 166. 183.

184. 188. 203. 213. 217. 225. 228
(bis). 233. 243. 252 *(bis)*. 253. 256.
 261. 263. 267. 269. 270 *(bis)*. 2, 3
(bis). 14. 19. 31. 33. 60. 76. 77. 78.
 80. 82. 83. 84. 85. 95. 96. 97. 101.
 103. 104. 107 *(bis)*. 112 *(bis)*. 114. 118.
 120. 124. 128. 134. 135. 138. 140.
 142. 153. 158. 160. 167. 174. 175.
 183 *(bis)*. 185. 186. 189. 190. 192.
 194. 200. 207. 211. 216. A 2. 11.
 14. 15. 16. 17. 19. 23. 24. 39. 42.
 44. 52. 56. 57. 62. 66. 69. 72 *(bis)*.
 73. 78. 81. 82. 84 *(bis)*. 85 *(bis)*. 95.
 96 *(bis)*. 97. 100. 110. 116. 125. 127.
 137. 142. 145. 148. 149. 153. 154.
 157. 158. 159. 160. 162. 165. 167.
 170. 181. 190. 195. 196. 197 *(bis)*.
 199. 200. 204. 207. 208. 214. 217.
 218. 221. 223. 224 *(bis)*. 228. 230.
 234. 237. 248 *(bis)*. 249. 257. 264.
 266. 272. 274. 276. 282. 287. 291.
 293. 296. 306. 312. 313. 318. 320.
 330. 332. 348. 355. 358. 362. 368.
 369. 375 *(bis)*. 383. 388 *(bis)*. 392.
 394. 395. 400. 404 *(bis)*. 406. 407.
 411. 413. 414. 418. 423 *(bis)*. 432.
 435. 439. 441. 444. 445. 454. 457.
 461. 469.
- et (= *etiam*) I 3, 28. 4, 131. 9, 25.
 10, 6. 25. 56. II 3, 32. 117. 150.
 222. 322. 4, 10. E I 5, 28. 10, 4.
 1, 5. II 1, 214. A 93.
- et — et I 3, 54. 4, 38. 6, 11. 93.
 7, 3. II 1, 16. 5, 8. 48. 49. 8, 91.
 E I 1, 10. 64. 5, 21. 23. 6, 34. 35.
 42. 45. 46. 7, 57 (*quater*). 10, 16.
 16, 28. 18, 22. 38. II 1, 42. 50
(ter). 68 (*ter*). 137. 2, 3. 4. 28. 51.
 A 32. 33. 258. 259. 270. 279. 280.
 309. 334. 345. 346. 366. 367.
- etenim I 6, 54. 7, 10. II 3, 284. 5,
 60. 7, 37.
- etiam I 2, 44. 82. 3, 36. 39. 4, 62.
 7, 5. II 3, 97. 122. 306. 5, 91. E I
 3, 30. 7, 24. 16, 12. 15. 18, 76 *(bis)*.
 107. E II 1, 46. 128. 152. 182. 2,
 9. 24. 95. 165. A 46. 76. 216. 221.
 252. 429.
- Etrusci (*gen.*) I 10, 61. Etruscos I
 6, 1.
- eu A 328.
- euado euasti II 7, 68.
- eualuere E II 1, 201.
- Euandri I 3, 91.
- euellas E I 14, 5. euellere II 7, 27.
- euenit I 3, 28.
- euentum A 148.
- euertere E II 2, 34.
- euincet II 3, 250.
- euitare I 2, 61.
- euoluere I 3, 112.
- Eupolis I 4, 1. Eupolin II 3, 12.
- Entrapelus E I 18, 31.
- ex I 1, 51. 52. 56. 2, 79. 4, 123.
 129. 140. 5, 66. 77. 103. 6, 80. II
 2, 56. 3, 137. 235. 239. 256. 280.
 293. 5, 56. 85. 108. 6, 16. 41. 78.
 7, 11. 54. 89. E I 2, 65. 7, 60. 83.
 11, 5. II 1, 168. 2, 153. 190. A 143.
 184. 240. 430. 432.
- exacuit A 403.
- exagitant II 6, 54.
- examen E I 19, 23.
- examinat II 2, 8.
- exangue E I 19, 18.
- examinem I 1, 76. exanimes II 6,
 114.
- exanimo* exanimat I 4, 127. E II 1,
 178.
- exauditus E I 20, 14. exaudita A 50.
- excerpens II 3, 272. excerpam I
 4, 40.
- exc̄do* excidere I 8, 49. excidit A
 282.
- exc̄do* excidi I 3, 76.
- excipiant E I 1, 79. exciperet II 3,
 286. exceptit I 4, 134. II 7, 49. ex-
 cepta E II 2, 16. exceptum (*acc.*
masc.) A 452. excepto I 7, 25. II
 3, 46. excepto (*neutr.*) E I 10, 50.
- excitat II 3, 148. 8, 56.
- exclamat I 2, 18. 7, 33.
- excludit A 296. excludat E II 1, 38.
 exclusit II 3, 264. exclusas I 2, 67.
 9, 58. II 3, 260.
- excors II 3, 67. E I 2, 25.
- excusare E I 7, 67. excusatus E I
 9, 7.
- excutiat I 4, 35. excussit II 6, 112.
 excussus II 3, 20.
- execat + I 2, 14. execto I 5, 59.
- exemplar E I 19, 17. exemplar E I
 2, 18. II 1, 58. A 317. exemplaria
 A 268.
- exemplum II 3, 103. exemplo I 1,
 33. exemplo II 2, 67. exemplis I
 4, 106. E II 1, 131.
- exeo* exit E II 2, 83. A 22. exirem
 I 6, 103. exiret I 2, 31. II 7, 12.
 exierit I 2, 120.
- exercet E I 11, 28. exerceat E I
 14, 44.
- exercitus E I 18, 61.
- exigitur I 5, 13. exactā II 4, 36.
 exacto I 1, 118. exactis E II 1, 72.
- exiguae E I 19, 13. exigui E I 20, 24.

- exiguum E I 1, 43. exiguo E II 2, 198. exiguos A 77.
exilio exilit II 6, 98.
 exilis E I 6, 45.
 eximit E I 5, 18. exempta E II 2, 212.
 exlex A 224.
 exorabilis E II 2, 179.
 exoret E I 1, 6. [exoratus I 10, 6].
 exors †A 305.
 expalluit E I 3, 10.
 expecto I 5, 83. expectat II 1, 58. E I 2, 42. expectans I 5, 9. expectabit E I 17, 27. expectata E II 2, 25.
 expelles E I 10, 21. expellet II 2, 132. expulit II 2, 130. E II 2, 137.
 expendere E II 1, 105.
 expergisceris E I 2, 33.
 experiar II 6, 39. experiens E I 17, 42. expertus E I 18, 87. expertum A 440. experto I 10, 46.
 expers II 8, 15. expertia A 311.
 expes A 20.
 exples E I 14, 28.
 explicet II 3, 270. explicuit II 2, 125.
 explosa I 10, 77.
 exponit I 7, 22. exponuntur I 5, 23. exponi A 89.
 exprimet A 33. expressi E II 1, 248. expressa I 7, 29.
 expugnare II 5, 74. expugnabis I 9, 55.
 expurgare E II 2, 53.
 exsecat I 2, 14. execto I 5, 59.
 exsors A 305.
 exta A 186.
 extendere A 208. extendisse E I 20, 21. extentum E II 1, 210.
 extenuantis I 10, 14.
 exterior II 5, 17.
 externi II 7, 87.
 exterret E I 6, 11.
 extimui II 3, 174. extimuit A 415.
 extinctus E II 1, 14.
exto extat I 5, 55.
 extorquere E II 2, 57. extorta E II 2, 139.
 extra (*praep.*) E I 2, 16. 18, 59. 19, 36. (*adu.*) E II 1, 31.
 extrahat A 340. extrahit II 5, 94. extractus I 1, 11.
 extremum A 417. extremum E I 1, 9. A 254. extremo E II 2, 69. extremā E I 1, 6. extremi E II 2, 204. extremos I 1, 116. E I 1, 45. 6, 6. extremis E I 20, 18. II, 2, 204.
 extricat I 3, 88.
 extrudere E II 2, 11.
- extruo* extrue II 5, 105. extracta I 5, 98. extractus II 6, 105.
 extuderit II 2, 14.
 exudet I 10, 28.
 exul II 1, 59. A 96.
 exurdant II 8, 38.
- F.
- faba II 6, 63. fabae E I 16, 55. fabā II 3, 182.
 fabellam E II 1, 200. fabellas II 6, 78.
 faber I 8, 2. A 32. fabri E II 1, 116. fabros E II 1, 96. fabri (*uocat.*) E I 1, 87.
 Fabiā E I 6, 52.
 Fabium I 1, 14. Fabio I 2, 134.
 Fabricio II 3, 36.
fabrico fabricauit I 3, 102.
 fabrilia E II 1, 116.
 fabula I 1, 70. 95. 2, 21. II 5, 61. E I 2, 6. 13, 9. II 1, 80. 176. A 190. 320. 339.
 facetus I 2, 26. 4, 7. E I 6, 55. facetum I 10, 44.
 facies I 2, 87. II 4, 12. faciem I 2, 94. 5, 62. II 8, 36. facie I 6, 33. II 4, 71.
 facilis II 5, 76. facile II 3, 284. facilem I 1, 22. 2, 119.
 facinus E I 16, 56.
 facio E I 17, 21. facis I 4, 79. II 3, 132. 322. facit I 1, 64. 2, 19. 97. II 3, 231. 312. 7, 117. E I 11, 17. 15, 4. II 1, 68. A 467. facimus E II 1, 219. faciunt A 432. faciam I 3, 94. 137. 9, 40. II 1, 5. 24. 57. E II 2, 57. facias I 1, 63. 94. 4, 59. 122. 10, 25. II 3, 177. 253. 6, 14. E I 1, 65. 9, 2. II 2, 196. faciat I 5, 102. faciant I 4, 78. facere I 6, 18. E I 4, 2. 6, 2. 47. II 1, 208. facerem I 4, 122. 10, 31. E II 2, 52. faceres I 5, 59. faceret I 8, 2. E II 2, 13. A 303. faciens I 4, 135. II 6, 43. facientibus E I 1, 63. facientia E II 2, 23. faciam I 1, 16. 4, 137. 9, 41. facies I 9, 23. E I 1, 60. A 385. faciet II 1, 54. 4, 20. 5, 66. feci II 6, 6. E I 16, 46. fecisti E I 7, 15. fecit I 3, 128. 4, 98. 10, 20. II 3, 138. 202. 322. 5, 33. E I 17, 38. A 413. 468. fecerunt I 4, 17. fecere II 6, 4. 8, 55. E I 5, 19. fecerat I 8, 26. fecerit I 3, 94. E I 1, 86. faxis II 3, 38.

- 6, 5. fecisset I 9, 37. fecissent II 3, 85. fecisse E I 17, 5, 18, 59. II 2, 109. facturus II 6, 7. faciendo I 10, 70. facienda II 6, 28. factus I 5, 33. factum (*nom.*) II 5, 84. factum (*acc.*) I 5, 95. 6, 90. II 5, 106. factum (*supinum*) I 4, 124. factos I 10, 58. A 427. facta E II 1, 130. factis E II 1, 266.
- factitet A 470.
- factum E II 2, 32. facti E I 2, 40. factio (*abl.*) I 6, 84. facta A 68. facta I 8, 45, 10, 43. E I 17, 16. II 1, 6. 237. A 287.
- facundia A 41. 184. 217.
- facula II 8, 9.
- facnore [I 2, 13.] E I 1, 80. A 421.
- facnum I 4, 34.
- faex faecem II 4, 73. faece II 4, 55. faecibus A 277.
- Falernum II 8, 16. Falerni I 10, 24. II 3, 115. E I 14. 34. [18, 91.] Falerno II 2, 15. 4, 19. 24. Falernā II 4, 55.
- fallacem I 6, 113.
- fallit II 5, 50. fallunt E I 6, 46. fallant E II 2, 127. A 437. falle E I 5, 31. fallere II 7, 114. E I 16, 61. fallentis E I 18, 103. fallente II 2, 12. fefellit E I 17, 10. fallor A 42. fallimur E I 18, 78. fallendi E I 16, 54.
- falsus E I 16, 39. falsum E I 10, 29. falso I 1, 61. falsis II 2, 6. falsa A 151. falsis E I 16, 38. II 1, 212.
- falx falce I 3, 123.
- fama I 2, 59. 133. 4, 114. 10, 63. II 1, 36. 3, 95. 222. 8, 66. E I 4, 10. famae (*dat.*) I 6, 16. II 2, 94. E I 18, 49. famam I 2, 12. 61. 4, 83. 118. II 7, 67. E II 1, 56. A 119. famā II 5, 30. E I 11, 3.
- fames E I 18, 23. famem I 2, 6.
- famosus I 4, 5. famosae (*gen.*) A 469. famosum II 7, 51. famoso E I 19, 31. famosis II 1, 68.
- famulus A 239.
- fanaticus A 454.
- Fannius I 4, 21. 10, 80.
- fanum E I 10, 49.
- far I 6, 112. farris I 5, 69. farre II 8, 87.
- fartor II 3, 229.
- fās A 360.
- fasciculum E I 13, 13.
- fasciolas II 3, 255.
- fascīs E I 6, 53. fascēs (*acc.*) E I † 6, 53. 16, 34. fascibus I 6, 97.
- fasti fastos I 3, 112. E II 1, 48.
- fastidio fastidīs I 2, 115. E I 14, 2. fastidit E II 1, 22. fastidire I 3, 44. E I 3, 11. fastidiret E I 17, 15.
- fastidium fastidia [I 10, 7.] II 2, 14. 4, 78. 6, 86. E I 10, 25. II 1, 215.
- fastum I 6, 95. fastu E II 2, 93.
- fatali (*abl.*) E II 1, 11.
- fateor II 3, 305. 4, 4. 7, 37. fatetur E II 1, 67. fateare I 3, 111. fateatur I 10, 3. fateri E II 1, 85. A 418. faterier E II 2, 148. fatentes E II 1, 17. fatebitur II 1, 76.
- fatigat II 2, 10.
- fatum I 9, 29. fato I 10, 68.
- faut E II 1, 88. faueat A 196.
- Fauni A 244. Faunis E I 19, 4.
- faurem E II 1, 9.
- Faustā I 2, 64.
- fausto E II 2, 37.
- fautor I 10, 2. E I 18, 66. II 1, 23. fautoribus E I 15, 33.
- faux fauces (*acc.*) I 2, 114.
- fax facibus I 4, 52.
- febrem † II 3, 294. E I 16, 22. febrim II 3, 294. febrīs E I 2, 48. 7, 9.
- fecunda II 5, 31. fecundi II 4, 44. fecundā II 3, 287. fecundi E I 5, 19.
- felicem I 6, 52. 9, 12. II 7, 31. felices (*acc.*) I 1, 12. (*uocat.*) I 9, 28. feliciter E II 1, 166.
- femur I 2, 81.
- ferae I 8, 17. ferarum I 3, 109.
- fercula II 6, 104.
- feret I 3, 96. E I 6, 9. 17, 24. 19, 5. II 1, 236.
- Ferentinum E I 17, 8.
- feris II 3, 274. feriat II 1, 62. feriant II 7, 99. feriet A 350.
- fero E II 2, 102. fers E I 17, 22.
- fert II 3, 68. 185. 7, 34. E I 14, 9. fertis E I 10, 9. ferunt I 4, 130. II 2, 96. A 175. feras I 10, 34. II 3, 185. ferat I 1, 58. E I 6, 15. 18, 88. II 2, 17. 96. A 308. ferant E I 16, 0. fer E I 5, 6. ferre I 1, 31. 4, 12. 6, 121. 9, 46. [10, 6.] II 3, 172. 7, 108. E II 1, 215. 259. A 39. 461. ferens II 6, 85. 8, 15. ferentem I 10, 50. E I 19, 33. II 1, 141.
- ferentes (*nom.*) II 8, 86. ferret I 3, 11. E II 2, 14. ferrent E II 1, 163.
- feres E I 3, 25. 7, 17. feret II 1, 18. 2, 76. 5, 13. E I 7, 21. 14, 23. 17, 29. A 138. feremus E I 8, 17.

- ferent E I 17, 44. tuli II 5, 21.
tulisti E I 18, 55. tulit I 5, 42. II
5, 86. E I 7, 21. II 1, 177. 2, 47.
A 217. 343. 413. tulerunt E II 1,
216. tulisset II 2, 93. ferendo E I
13, 16. laturus II 1, 12. E II 2, 38.
latura I 2, 112. fertur I 4, 31. 7,
27. II 3, 170. 6, 80. ferar E II 2,
200 (*bis*). ferentur († feruntur) E
II 2, 112. lata (*nom. fem.*) E II 1,
153.
- Feronia I 5, 24.
ferox A 123.
ferramenta E I 1, 86.
ferratos I 4, 61.
ferrum I 1, 39. ferrum (*acc.*) I 4,
20. II 3, 136. A 305. ferro I 2, 46.
66. II 3, 133. 139. 202. 7, 58. E II
2, 186.
fertile II 4, 31.
feruet E I 1, 33. feruent II 4, 62.
feruentius I 10, 62.
feruidus I 1, 38. A 116. feruida II
8, 38.
forulā I 3, 120.
feruor II 1, 25.
ferus E I 1, 39. 13, 8. 19, 12. feri
I 5, 57. ferum E II 1, 156. feris
II 6, 92. feros E I 3, 34.
Fescennina E II 1, 145.
fessus I 5, 17. fesso E II 1, 221.
fessum I 6, 125. fessi I 5, 94.
festinas E I 2, 38. festinat E I 2,
12. 61. 16, 68. II 2, 72. A 148.
festinant E II 1, 192. festinantis E
I 1, 85. festinanti I 1, 113.
festus E I 5, 9. festum II 2, 83. festo
E II 1, 140. festos II 2, 61. festis
II 3, 143. E II 2, 197. A 210. 232.
ficulus I 8, 1.
ficus I 8, 47. E I 7, 5. ficu II 2,
122. ficis II 8, 88.
fidelis II 3, 147. fidelem II 5, 102.
fidelis (*vocat.*) E II 2, 1. fideles A
336. fidelibus (*dat.*) A 181. fideliter
E I 18, 70.
Fidenis E I 11, 8.
fides E I 1, 57. 17, 57. 18, 17. fide
(*dat.*) I 3, 95. fidem E I 6, 36. II
2, 10. A 52.
fidibus E I 3, 12. II 2, 143. A 83. 216.
fidicen E I 19, 33.
fidis E I 19, 44. fidentem E I 18,
81. fidet II 2, 108. E I 19, 22.
fidus A 133. fidā E II 1, 142. fidis
II 1, 30. fidos E I 5, 24. fidis E I 8, 9.
figo fixa I 8, 7. fixum. II 3, 294. E
I 16, 64. fixis E I 1, 5.
- figurat E II 1, 126.
filia II 5, 65.
filius I 1, 84. 3, 46. 4, 50. 109. 6,
38. II 3, 122. 239. 5, 45. 6, 49. 8,
59. A 327.
filius I 3, 37.
flum filo E II 1, 225.
findet II 5, 39. findetur E I 17, 49.
fingit E I 2, 64. finge A 119. fin-
gere I 4, 84. E I 15, 30. II 1, 227.
A 50. 382. finxerunt I 4, 18. fin-
xisse E I 9, 8. fingeris A 367. fingi
A 331. fingentur A 8. fictum I 3,
62. A 240. ficto E II 1, 264. ficta
A 52. 338. fictis II 8, 83.
finire E I 93. II 3, 263. finiet II 4,
23. finire E II 2, 146. finitis E II
2, 104.
finis I 1, 92. 5, 104. II 8, 60. E II
1, 38. A 406. finem II 1, 35. E I
2, 56. fine II 7, 107. E II 1, 12.
fines (*vom.*) I 1, 106. finis (*acc.*) I 1,
50. 6, 2.
fio E I 1, 16. A 26. fis E II 2, 211.
fit I 1, 1. 44. 56. 117. II 1, 32. 3,
30. E I 7, 83. II 2, 14. 101. A 329.
357. fias E I 13, 9. fiat I 2, 118.
fi II 5, 38. A 408. fieri I 1, 104.
2, 104. 6, 25. fieret E II 2, 150.
fiet II 3, 4. 73. E II 2, 5. A 450.
469.
firmus II 7, 26. E I 17, 47.
Flacci II 1, 18.
flagello I 3, 119. flagellis I 2, 41.
flagitium II 4, 82.
flagito flagitat II 4, 61.
flagret I 4, 125.
flamma I 5, 73. flammā I 5, 99.
flammis E II 2, 186.
flatu A 205.
Flavius Flavi I 6, 72.
flebilis A 123.
flecti A 163.
fere II 8, 59. A 102. flentis E I 17,
56. flentibus I 5, 93. A 101. flebit
II 1, 46.
florete A 62. florente A 115.
Florus Flore E I 3, 1. II 2, 1.
floribus (*acc.*) E I 5, 14. II 1, 79.
floribus E II 1, 144.
fluctibus (*dat.*) E II 2, 85. (*abl.*) A 30.
fluitem E I 18, 110. fluitantia II 3,
269.
flumen (*nom.*) I 7, 27. A 18. (*acc.*)
II 3, 38. 242. flumine I 1, 55. E I
11, 4. flumina I 1, 69. E I 13, 10.
II 1, 252.
fluo fluit E I 16, 14. fluunt E I 1,

23. fluere I 10, 50. fluenti I 7, 28.
 flueret I 4, 11.
 fluuios II 3, 55. 57.
 focalia II 3, 255.
 focus E I 5, 7. focis E I 14, 2.
 fodicet E I 6, 51.
 foedus E I 3, 35. foedera E II 1, 24.
 foedus foeda I 5, 60. foedum (*acc.*
neutr.) II 3, 126. foedo (*abl. masc.*)
 A 392. (*neutr.*) E II 1, 236.
 foliis I 5, 81. II 3, 114. E I 19, 26.
 A 60.
 follibus I 4, 19.
 fomenta E I 2, 52. (*acc.*) I 1, 82. E
 I 3, 26.
 fons II 6, 2. E I 16, 12. 17, 45. A
 309. fontis E I 3, 10. fonte A 53.
 fontibus E I 15, 8. fontis II 4, 94.
 Fonteius I 5, 32.
 fonticulo I 1, 56.
 for fari E I 4, 9.
 foramine A 203.
 forensis E I 7, 8. forenses A 245.
 foris (*adu.*) I 10, 30. II 2, 16. foras
 E I 5, 25. 7, 31.
 foris (*subst.*) fore I 2, 67. foribus
 (*dat.*) II 3, 262. (*abl.*) 7, 90.
 forma E I 16, 4. formae (*gen.*) II 7,
 52. formae (*dat.*) A 9. formam E
 I 4, 6. 6, 37. formas II 3, 106. for-
 mis II 2, 30.
 formica I 1, 33.
 formido E I 19, 46. formidat A 364.
 formidet II 7, 65. formidare I 1,
 77. E I 18, 93. formidatam E II
 1, 256.
 formido I 8, 4. formidine II 7, 77.
 E I 6, 4. 16, 53. II 1, 154. 2, 207.
 formo format E II 1, 128. A 108.
 formet A 307. formare A 126. for-
 mabat I 4, 121.
 formosus I 3, 125. formosus I 6,
 31. formosa A 4.
 formula II 3, 45.
 fornix E I 14, 21. fornice I 2, 30. 31.
 fors I 1, 2. 6, 54. II 1, 59. 6, 10.
 forsit I 6, 49.
 fortasse I 3, 20. 6, 98. E II 2, 164.
 A 19.
 fortassis I 4, 131. II 7, 40.
 forte I 1, 48. 3, 64. 4, 104. 9, 1. II
 1, 80. 3, 93. 273. 5, 70. 107. 7, 29.
 8, 25. E I 1, 13. 70. 95. 3, 18. 7,
 29. 12, 7. 13, 6. 12. 20. 26. II 1,
 73. 208. 2, 2. 34. 95. A 48. 120.
 176. 406.
 fortis I 3, 52. II 3, 97. 6, 69. 7, 86.
 E I 6, 30. 7, 46. 15, 43. II 1, 50.
 fortis (*gen.*) E II 1, 241. forti II 3,
 216. 5, 64. fortem II 1, 16. 2, 115.
 5, 20. 102. E I 9, 13. forte I 10,
 43. E I 7, 26. forti I 5, 92. II 4,
 24. fortes I 7, 11. II 2, 135. E II
 1, 139. fortia II 2, 136. fortissima
 I 1, 100. fortiter II 3, 42. E I 15,
 27. fortius I 10, 15. E I 14, 4.
 Fortuna II 2, 126. E I 11, 20. A 201.
 Fortunae (*gen.*) II 6, 49. E I 12, 9.
 Fortunae (*dat.*) E I 1, 68. Fortuna
 (*uocat.*) II 8, 61.
 fortuna II 7, 88. E II 1, 94. 191.
 fortunae E I 7, 54. II 1, 32. for-
 tunam II 7, 23. 8, 85. E I 5, 12.
 8, 17. A 137. fortunā I 9, 45. for-
 tunarum A 109. fortunis A 112.
 fortunatum E I 6, 49. fortunatam
 E I 11, 14. fortunati I 1, 4. fortu-
 natius A 295.
 fortunauerit E I 11, 22.
 forum E I 16, 57. forum (*acc.*) I 6,
 114. E I 6, 20. 59. 19, 8. foro I 4,
 75. 6, 43. II 5, 27. E I 7, 48.
 Forum (Appi) I 5, 3.
 fossa II 3, 59. fossam I 8, 28.
 foueam E I 16, 50. A 459.
 fragilis I 8, 39. fragili II 1, 77.
 frangas E I 13, 19. frangat II 8,
 72. frangere A 473. frangerit I 3,
 116. frangatur I 2, 128. fractus I
 I 1, 5. fracta II 3, 19. 8, 81. fractā
 II 1, 14. fracto E I 17, 59. fractis
 A 20.
 frater E I 6, 54. 18, 63. II 2, 87. A
 313. fratrem E I 14, 7. fratre I
 10, 85. E I 14, 7. fratrum II 3,
 243. E I 18, 41. II 2, 183.
 fraternum E I 3, 35. fraterno II 5,
 16. fraternis (*dat.*) E I 18, 43. fra-
 ternis (*abl.*) E I 10, 4.
 fraudatis I 6, 124.
 fraus fraudem E II 1, 122. fraudi-
 bus E I 16, 62.
 frenato E I 15, 13.
 frenum E I 10, 36. 38. frenis (*dat.*)
 I 1, 91. (*abl.*) II 7, 74. E I 2, 63.
 frequentes II 3, 230. frequentia II
 3, 25.
 freta E I 3, 4.
 fricti A 249.
 frigidus II 6, 50. A 465. frigida II
 3, 290. frigida E I 3, 26. 15, 9.
 frigidior E I 16, 13.
 frigus I 2, 6. 3, 14. E I 11, 13. 15,
 5. 17, 53. frigore I 1, 80. II 1, 62.
 E I 17, 31. 18, 105. frigora II 6, 45.
 frondere E I 16, 11.

- frons* fronde E I 18, 64. II 1, 110.
frondibus E I 14, 28.
frons I 5, 59. *frontis* II 2, 125. 8, 84. E I 9, 11. *frontem* I 5, 61.
fronte I 8, 12. E I 7, 26. *frontibus* I 1, 103.
fructus (*acc.*) I 2, 79. *fructibus* E I 12, 1.
frugaliter I 4, 107.
frugi I 3, 49. II 5, 77. 81. 7, 3. E I 16, 49. A 207.
frumenti I 1, 45. II 3, 87. 111. E I 6, 21. 7, 30. 15, 14. *frumenta* E I 16, 72. II 1, 140. 2, 161.
fruor *fruar* E I 1, 71. *fruaris* E II 2, 198. *frueris* E I 12, 2. *fruendi* E I 4, 7.
frustra I 10, 46. II 2, 54. 98. 3, 7, 7, 115. E I 7, 31. A 241. 440.
frustrere II 3, 32.
frustum *frusta* II 6, 86. *frustis* (†*crustis*) E I 1, 78.
frux *frugis* E I 18, 109. A 341. *fruge* E I 16, 10. *frugibus* A 67. *fruges* (*acc.*) E I 2, 27. 12, 28. *frugibus* E II 1, 137.
fucum E I 10, 27. *fucis* I 2, 83.
Fufidius I 2, 12.
Fufius II 3, 60.
fuga II 6, 95. E I 18, 24. II 2, 16. A 31. *fugam* E I 6, 29. 7, 28. *fugas* E II 1, 121.
fugacem II 7, 115.
fugio I 6, 126. *fugis* I 3, 86. II 7, 35. *fugit* I 3, 58. 6, 13. 9, 73. E II 2, 75. 77. *fugiunt* E II 1, 190. A 455.
fugiam E I 1, 72. 8, 11. *fuge* I 4, 34. E I 10, 32. 20, 5. *fugito* E I 18, 69. *fugere* E I 1, 41. *fugiens* I 2, 42. 3, 10. E I 1, 46. 9, 10. *fugiente* E I 16, 7. *fugientes* I 1, 78. *fugientia* I 1, 68. 2, 108. *fugerem* I 4, 106. *fugeres* E II 2, 150.
fugies E I 20, 13. *fugi* E I 16, 46. *fugisti* II 3, 5. *fugimus* II 8, 93. *fugere* E II 2, 206. *fugerit* I 4, 100. II 5, 25. 6, 40. *fugisset* I 5, 68. *fugiendum* I 2, 132. *fugienda* I 2, 75. 3, 114.
**fugitiuos* II 5, 16. 7, 113. *fugitius* E I 10, 10.
fugo *fugat* E II 1, 182. A 474. *fugato* I 2, 21.
fulcio *fulta* I 2, 88. *fultum* I 3, 48. *fulgente* I 6, 23.
fulgore E II 1, 13. A 143. *fulgoribus* II 2, 5.
fultura II 3, 154.
Fului II 7, 96.
fumante II 7, 102.
fumosae II 2, 117.
fumum E I 15, 39. A 143. *fumo* I 5, 80. II 4, 72. A 143.
Fundani (*vocat.*) I 10, 42. II 8, 19.
fundata E I 15, 46.
Fundi *Fundos* I 5, 34.
fundo *fundet* E II 2, 121. *fudit* E II 1, 146. A 352. *fusum* II 3, 22.
fundus II 5, 13. E I 2, 47. 16, 1. 17, 47. *fundi* II 5, 108. E II 2, 51.
fundum I 2, 56.
funebre E I 19, 49.
funesto E I 8, 10.
fungitur II 6, 109. *fungar* A 304.
fungi E I 9, 5. *functus* A 224.
fungus *fungis* II 4, 20.
funis *funem* E I 10, 48. II 1, 210. A 461. *fune* II 7, 20. [*funibus* I 10, 5.]
funus I 4, 126. (*acc.*) II 5, 105. *funere* A 431. *funera* I 6, 43. E II 2, 74.
fur I 3, 106. 4, 3. 8, 39. II 7, 72.
furem E I 16, 36. *fures* I 8, 17.
furum I 8, 3. *furibus* E I 6, 46.
fures I 1, 77. 8, 4.
furcam II 7, 66. *furcā* E I 10, 24.
fureifer II 7, 22.
Furiarum II 3, 141. *Furiarum* I 8, 45.
Furiis II 3, 135.
furibundus E I 10, 17.
furius II 3, 207. 222. *furiosa* II 3, 304. *furiōsē* II 3, 207. *furiosius* I 3, 83.
Furius II 5, 41.
Furni I 10, 86.
furno I 4, 37. *furnos* E I 11, 13.
furo *furis* II 5, 58. *furit* A 472. *furere* II 3, 41. *furenti* II 7, 66. *furentem* E I 11, 10.
furor E I 2, 62. II 2, 90. *furores* II 3, 325.
furtim I 1, 42. 8, 43. II 3, 256. E I 1, 18. 10, 25.
furtinae E I 13, 14. *furtiūā* II 7, 110.
furtiuus E I 3, 20.
furtum I 3, 94. E I 16, 46. *furto* E I 7, 86. *furta* I 3, 122. II 4, 79.
furtis I 4, 94. II 3, 157.
Fuscus I 9, 61. 10, 83. *Fuscum* E I 10, 1.
fuscus II 8, 14.
fustis E II 1, 154. *fuste* I 3, 134. 5, 23. II 3, 112. *fustibus* I 3, 101.
futuo I 2, 127.

G.

- Gabios E I 15, 9. Gabiis E I 11, 7. II 1, 25, 2, 3.
 Gaetulo E II 2, 181.
 Galba I 2, 46.
 Gallina II 6, 44.
 gallina II 4, 18. gallinā II 2, 24.
 Galloni II 2, 47.
 Gallus (*natione*) Gallos II 1, 14.
 Gallus (*sacerdos*) Gallis I 2, 121.
 gallus galli (*gen.*) I 1, 10.
 Garganum E II 1, 202.
 Gargilius E I 6, 58.
 Gargonius I 2, 27, 4, 92.
 garrit II 6, 77. garriret I 9, 13. garrire I 10, 41.
 garrulus I 4, 12, 9, 33. II 5, 90. E I 18, 69.
 garum garo II 8, 46.
 gaudes I 4, 78. II 3, 273, 8, 62. E II 2, 59. gaudet II 1, 26, 6, 110, 7, 6. E II 1, 186. A 162. gaudent II 5, 32. E II 2, 107. gaudeat II 3, 195. E I 6, 12. gaude E I 6, 19. gaudere I 1, 72. E I 8, 1, 15. gaudens II 3, 223. gaudentis E II 2, 78. gaudentem II 5, 109. E I 7, 58. gaudentes I 10, 45. gauisa E II 1, 98.
 gaudia I 5, 43. E I 17, 9. (*acc.*) II 5, 104. E II 1, 188.
 gausape II 8, 11.
 gelidus E I 18, 104. gelidam E II 2, 169. gelidā II 3, 294, 7, 91. E I 15, 4. gelidē A 171.
 gemellum II 3, 244. gemelli (*nom.*) E I 10, 3.
 gementur A 13.
 gemino A 147. geminorum E I 18, 41.
 gemmas E II 2, 180. gemmis E I 6, 18.
 gemo gemis E I 20, 4. gemit E I 15, 7.
 gener I 2, 64. II 5, 66.
 generosae II 4, 31. generosum E I 15, 18. generosis I 6, 24. generosior I 6, 2.
 genetricem II 3, 133.
 genialis E I 1, 87.
 genitor E II 2, 119.
 Genius E II 2, 187. A 210. Genium E I 7, 94. II 1, 144.
 gens II 1, 38. gente II 3, 287, 5, 15.
 genu genibus II 7, 61. E I 12, 28.
 genus I 2, 2, 4, 24, 65, 5, 54. II 3, 53, 301, 5, 8, 63. E II 1, 195. generi E I 20, 22. genus (*acc.*) I 3, 60, 6, 12. II 6, 44. E I 6, 37. II 1, 7, 2, 102. A 275. genere I 1, 13.
 gero gerat I 1, 110. E I 8, 13. gerere II 3, 74. E I 8, 1, 17, 33. gessi II 5, 19. geri A 183. gestā II 3, 37. gestae A 73. gestas E I 3, 7. II 1, 251.
 gerulis E II 2, 72.
 gestio gestis E I 20, 5. gestit E I 1, 77. II 1, 175. A 159. gestiet I 4, 37.
 gesto gestat I 2, 83. gestare II 3, 214.
 gigno genuit E I 19, 48.
 gladiatorum II 3, 85.
 gladio II 3, 276.
 glaebas E I 14, 39.
 glandem I 3, 100. glande II 4, 40.
 Glauco I 7, 17.
 glomus E I 13, 14.
 Gloria I 6, 23. E I 18, 22. gloria II 3, 179. E II 1, 177.
 Glyconis E I 1, 30.
 Gnatia I 5, 97.
 gnatus II 5, 31. gnati I 3, 43. II 3, 304. gnato II 3, 203. gnatae II 3, 215. gnatum II 3, 219. gnato I 2, 21. gnatis (*dat.*) I 1, 83. gnatis II 2, 115, 5, 28.
 Gracchus E II 2, 89.
 gracili I 5, 69.
 gradu I 6, 40.
 Graecia E I 2, 7. II 1, 93, 156.
 graccor graccari II 2, 11.
 Graecus I 7, 32. II 3, 100. Graeco A 53. Graecorum I 5, 3, 10, 35. E II 1, 28. Graecis I 10, 66. E II 1, 90, 161. Graecos I 10, 31. Graeca I 10, 20. A 268, 286. Graecis E II 2, 7.
 Grais E II 1, 19, 2, 42. A 323 (*bis*).
 gramine A 162.
 grammatici A 78. [grammaticorum I 10, 8.] grammaticas E I 19, 40.
 granaria (*acc.*) I 1, 53.
 grandis E I 7, 49. grande II 1, 49, 2, 96. grandi I 4, 50. II 3, 145.
 grandes II 2, 95. A 80. grandia E II 2, 38, 179. A 27.
 grando E I 8, 4.
 granum II 3, 113.
 grassare II 5, 93.
 gratia I 6, 88. E I 3, 32, 4, 10, 6, 49, 18, 41. A 69, 404.
 gratus II 2, 119. E II 1, 232. grata E I 4, 14, 17, 6. gratum II 6, 13. grato E II 2, 46, 198. gratā E I 11, 23. A 223. gratas A 374. grata E I 20, 3. gratior II 2, 94. E I 10, 15. gratissimus E II 2, 140.
 gratissima I 5, 39. gratē E II 2, 210.
 grauida II 8, 43.

- grauis I 1, 4, 5, 6. II 4, 80, 6, 19.
 E II 1, 82. grauis (*fem.*) E I 13, 6,
 14, 26, 18, 6. graue II 8, 4. gra-
 nem I 1, 28. II 4, 23. A 349. graue
 E II 1, 158. A 66. graui I 6, 129.
 A 110. grauibus A 14. grauis I 2,
 110. II 8, 54. grauior A 255. gra-
 uius I 2, 59, 9, 21.
 grauitate I 10, 54. E II 1, 59. A 222.
 grauo grauat E II 1, 264.
 grex II 3, 44. E I 3, 19. gregis E
 I 9, 13. grege I 3, 110. E I 4, 16.
 Grosphus E I 12, 23. Grospho E I
 12, 22.
 gruis II 8, 87.
 gula II 2, 40. E I 6, 57. gulae II
 7, 111.
 gustet II 5, 14. gustaremus II 8, 94.
 gustarit II 5, 82.
 gutus I 6, 118.
 gyro II 6, 26.
- H.
- habenae E II 2, 15. habenā E I
 15, 12.
 habeo I 9, 19. II 2, 101. habes I 1,
 81, 3, 20, 126, 4, 122. II 3, 167. E
 I 5, 6, 16, 47. habet I 1, 44, 2, 84,
 85, 4, 34, 9, 53, 56. II 3, 266, 7,
 111. E I 2, 40. II 1, 61, 169. ha-
 bemus II 8, 17. habeas I 1, 62, 92.
 habeat I 4, 71, 6, 91. E II 1, 119,
 230. habeant II 4, 86. E II 2, 182.
 habento II 1, 9. habere II 6, 41.
 E II 1, 168, 2, 182. habendi E I
 7, 85. habentem E II 2, 52. habebat
 I 3, 3, 11, 7, 4. haberes I 9, 45. habe-
 ret E I 17, 50. II 1, 91. habebo E
 I 6, 42. habebunt E II 2, 111. A
 52. habuere E II 1, 102. habeare
 I 3, 85. habeatur I 3, 52. haberi I
 2, 10, 6, 30. II 3, 40. E I 5, 15,
 15, 27, 19, 16. A 464. habebitur II
 3, 209. habitus II 3, 137.
 habitare I 8, 14. habitatum E I
 14, 2.
 habitum II 4, 92. A 109. habitu II
 7, 54, 64.
 habrotonum E II 1, 114.
 hac II 2, 64 (*bis*). E II 2, 75 (*bis*).
 bactenus I 2, 123, 4, 63.
 Hadria F I 18, 63.
 haedo II 2, 121.
 haeres II 7, 26. haeret I 3, 32. II
 3, 261. E II 1, 53. haereat A 195.
 haerentem I 10, 49. haerentia I 3,
 77. haerentis II 3, 205.
- Hagnae I 3, 40.
 hamum E I 7, 74, 16, 51. hamo II
 5, 25.
 harenā E I 1, 6.
 Harpyis II 2, 40.
 harundo I 8, 6. harundine II 3, 248.
 4, 42.
 hau II 1, 39.
 haurit I 1, 60. haurire I 1, 52, 2,
 79. II 4, 95.
 haustus (*acc.*) E I 3, 10.
 haut I 1, 35, 4, 77, 5, 8, 6, 99, 9,
 27, 56. II 1, 17, 2, 46, 5, 18, 6,
 115, 7, 77. E I 7, 40, 8, 4. II 2, 128.
 Hebrus E I 3, 3, 16, 13.
 Hecaten I 8, 33.
 Hectora I 7, 12.
 hederae (*gen.*) E I 3, 25.
 heia I 1, 18. II 6, 23.
 Helenam I 3, 107.
 Heliconae E II 1, 218. Helicone A 296
 Heliodorus I 5, 2.
 Hellade II 3, 277.
 herba II 4, 29. E I 10, 19. herbae
 E I 7, 42. herbā E I 14, 35. II 2,
 149. 150. herbas I 8, 22, 49. herbis
 II 4, 67. E I 10, 34, 12, 7.
 hercule II 7, 72. Hercule E I 15, 39.
 Herculis E I 1, 5. Hercule II 6, 13.
 here II 8, 2.
 heres II 2, 132, 3, 122, 145, 151, 5,
 49, 86, 101. E II 2, 175, 191. here-
 dis E I 5, 13. heredem E II 2, 176.
 heredes II 3, 84. (*acc.*) I 8, 13. II
 3, 91.
 Hermogenes I 3, 129, 9, 25, 10, 18.
 Hermogenis I 4, 72, 10, 80.
 Herodis E II 2, 184.
 heros II 3, 193. A 114. 227. heroas
 II 2, 93.
 hesterna II 6, 105. hesternis II 2, 78.
 heu II 8, 61.
 heus I 3, 21.
 hiatu A 138.
 Hiberi (*piscis*) II 8, 46.
 hibernum I 7, 27. hiberno II 3, 235.
 hibernas II 5, 41.
 hic I 1, 29, 2, 4, 14, 19, 22, 41, 42,
 43, 49, 86, 3, 2, 4, 49, 50, 58, 4,
 27 (*bis*). 29, 35, 85, 90, 100, 126, 6,
 29, 42, 7, 4, 9, 51. II 1, 39, 2, 2,
 31, 66, 82, 108, 3, 30, 50, 162, 165,
 226, 7, 109. E I 1, 60, 6, 23, 40,
 53, 7, 52, 73, 15, 33, 42, 17, 39,
 41, 45. II 1, 18, 118, 2, 3, 14, 59,
 67 (*bis*). 68, 69, 89, +89, 91, 136.
 A 138, 140, 258, 345 (*bis*). 457. haec
 (*nom. sing.*) I 2, 23, 40, 125, 131.

- 3, 54. 4, 100. 6, 128. II 3, 45 (*bis*).
 320. 5, 36. 50. 8, 43. 65. E I 7, 21.
 II 1, 118. A 42. 330. 363 (*bis*). 365
 (*bis*). 396. hoc (*nom.*) I 1, 78. 2, 2.
 81. 97. 3, 1. 83. 4, 24. 65. 77. 124.
 134. 139. 6, 44. 49. 7, 35. 8, 10.
 10, 46. II 1, 21. 2, 69. 3, 41. 308.
 321. 4, 7. 20. 67. 5, 73. 6, 1. 32.
 7, 3. 8, 32. E I 17, 19. 45. 20, 17.
 II 1, 182. A 20. huius I 4, 44. 6,
 89. huic I 2, 68. 80. 107. 3, 16. II
 3, 23. 31. 56. 62. 215. 217. 5, 107.
 E I 18, 5. *II 2, 89. hunc I 1, 99.
 112 (*bis*). 2, 7. 44. 3, 47. 4, 28. 42.
 85. 88. 6, 55. 7, 35. 8, 18. 9, 31.
 33. 47. 10, 50. II 1, 34. 63. 112.
 3, 141. 147. 223. 6, 90. E I 1, 34.
 2, 13. 63 (*bis*). 6, 3. 9, 13. 16, 44.
 19, 32. II 1, 145. 2, 19. A 35. 41.
 80. 278. hanc I 2, 121. 3, 91. 4,
 23. 143. 6, 122. II 3, 141. 4, 73. A
 11. hoc (*acc.*) I 2, 54. 90. 3, 4. 60.
 115. 4, 79. 80. 104. 105. 122. 135.
 136. 5, 5. 6, 8. 62. 10, 3. 5. 68. II
 1, 36. 51. 2, 7. 123. 3, 88. 89. 98.
 132. 152. 155. 170. 286. 306. 4, 49.
 5, 1. 20. 66. 6, 42. 44. 47. 8, 25.
 31. 43. E I 3, 6. 28 (*bis*). 30. 6,
 30. 31. 48 (*bis*). 8, 16. 16, 33. 79.
 18, 88. 19, 10. II 1, 102. 120. 125.
 2, 13. 24. 28. 34. A 45 (*bis*). 367.
 393. 439 (*bis*). 468. hoc (*abl. masc.*)
 I 1, 56. II 2, 24. 3, 51. hac I 1,
 30. 3, 8. 72. 9, 49. II 2, 29. 90. 6,
 13. 116. E I 7, 34. 10, 2. hoc (*abl.*
neutr.) I 1, 13. 46. 2, 53. 64. 3,
 34. 93. 4, 9. 129. 6, 41. 52. 87. 110.
 7, 10. 9, 8. [10. 3]. 10, 17 (*bis*). 60.
 II 3, 148. 8, 49. E I 1, 11. II 2,
 24. hi I 4, 33. hae E I 16, 15. A
 451. haec I 3, 39. 4, 63. II 3, 267.
 4, 86. 6, 97. 7, 21. horum (*masc.*)
 I 3, 30. II 2, 41. 63. 3, 102. 231.
 E I 14, 41. 17, 15. horum (*neutr.*)
 I 1, 78. II 6, 8. his (*dat. masc.*) II
 2, 37. E II 1, 214. A 281. (*dat. fem.*)
 II 6, 38. (*dat. neutr.*) I 4, 56. 6,
 71. 8, 36. II 2, 112. E I 6, 9. A 19.
 hos II 2, 92. 8, 71. E II 1, 60 (*bis*).
 61. A 401. has I 8, 20. haec (*acc.*)
 I 2, 69. 4, 137. 5, 65. 9, 60. 10,
 37. 82. 83. 88. 92. II 3, 34. 71. 122.
 151. 268. 296. 5, 70. 6, 5. 59. 77.
 E I 1, 54. 55. 5, 21. 7, 19. 8, 13.
 10, 49. 19, 45. II 1, 243. 2, 39. 145.
 his (*abl. masc.*) I 2, 11. 5, 55. II 8,
 79. his (*abl. neutr.*) I 6, 130. 9, 50.
 II 3, 250. 6, 3. 7, 89. 8, 10. 45.
 E I 1, 27. 6, 68. 16, 26. II 1, 186.
 A 429.
 hic (*adu.*) I 5, 7. 30. 82. 89. 9, 7.
 26. 38. 10, 8. II 2, 7. 3, 59 (*bis*).
 221. 8, 16. E I 11, 29. 17, 39. II
 2, 84.
 hicc hosce I 4, 6. hisce I 3, 70.
 hicine huncine I 9, 72. hicine I 2,
 109.
 hiemat II 2, 17. hiemet E I 16, 71.
 hiemps I 1, 39. E I 15, 1. hiemes
 E I 10, 15.
 hilaris E II 2, 193. hilarem E I
 18, 89.
 hillis II 4, 60.
 hinc I 1, 17. 18. 4, 6. 5, 47. 50. 71.
 86. 93. 9, 16. 44. II 1, 79. 2, 127.
 7, 117. E I 19, 41. A 318.
 hio hiet II 2, 32. hiantem I 2, 88.
 II 5, 56.
 hircum I 2, 27. 4, 92. ircum A 220.
 hirquinis I 4, 19.
 hirtum E I 3, 22.
 hirudo A 476.
 hirundine E I 7, 13.
 historias I 3, 89.
 hodie I 9, 57. 69. II 2, 46. 6, 37.
 7, 21. E I 7, 19. 70. 16, 33. II
 1, 160.
 holitoris E I 18, 36.
 holus (*nom.*) I 1, 74. 6, 112. II 1,
 74. (*acc.*) II 2, 117. 7, 30. E I 5, 2.
 17, 13. 15. II 2, 168.
 holuscula II 6, 64.
 Homerus E I 19, 6. II 1, 50. A 74.
 359. 401. Homero I 10, 52.
 homo I 2, 31. 3, 57. 5, 33. 6, 29.
 7, 6. II 7, 117. A 469. hominis II
 4, 10. 92. E I 10, 36. homini I 3,
 9. II 2, 72. E I 17, 36. hominem I 9,
 47. II 3, 150. 279. E I 2, 32. 16,
 48. homines I 3, 124. II 6, 21. 74.
 A 373. hominum I 1, 61. 3, 30. 4,
 83. 9, 44. II 3, 121. 7, 6. 75. E I
 1, 77. 2, 20. 15, 2. II 1, 7. A 142.
 homines II 6, 92. A 391.
 honesta II 3, 58. honesti E II 2, 110.
 honestae A 278. honesti I 2, 84.
 honestum (*acc. neutr.*) I 3, 42. 6,
 63. E I 18, 34. honesto A 213. honestis
 E I 2, 36. honestos I 6, 96.
 honestas E II 1, 149. honesta E I
 9, 4. honestis E II 2, 32. honeste
 II 7, 12. E II 1, 43.
 honor II 2, 28. E I 16, 39. A 400.
 honos I 6, 83. E I 18, 102. A 69.
 honoris A 243. honori A 167. hono-
 norem I 4, 44. 6, 19. 49. E II 1,

78. honore E II 1, 183. 2, 112. A
 71. honores I 6, 15. II 5, 13. 7,
 85. E II 1, 15. 2, 88. honoribus
 I 6, 11.
 honoratus E I 1, 107. honoratum
 A 120.
 hora I 4, 15. 5, 14. II 6, 44. E I
 4, 14. horae (*gen.*) I 1, 7. E I 18,
 110. II 2, 172. horam II 6, 47. 7,
 112. E I 1, 82. 2, 41. 7, 47. 11,
 22. 17, 6. A 302. horā I 4, 9. 5,
 23. horas II 7, 10. E II 1, 189. A
 160. horis II 6, 61. E I 16, 16.
 Horatius E I 14, 5.
 hornā II 6, 88.
 horres II 5, 9. horret E I 7, 64. 17,
 39. 18, 11. 25. horruerim I 8, 45.
 horrentia II 1, 13. horrendus II 5,
 62. horrendam II 3, 323. horrendas
 I 8, 26.
horreum horrea E II 2, 177.
 horribili I 3, 119.
 horridus E II 1, 157.
 hortatur E I 1, 69. hortari E II 2,
 35. hortaretur I 4, 107.
 hortus II 6, 2. horti I 3, 116. E I
 14, 42. horto II 4, 16. hortos I 9,
 18. II 3, 24. hortis I 8, 7.
 hospes I 5, 71. II 2, 90. 118. 4, 10.
 17. 6, 81. 107. E I 1, 15. 7, 14. 2,
 132. A 313.
 hospitio I 5, 2. hospitii II 6, 83.
 hosticus I 9, 31.
 hostili (*abl. masc.*) E I 18, 62.
 hostis II 1, 37. hosti E II 2, 28.
 hostem I 3, 10. E II 2, 97. hoste
 E I 10, 37. 15, 29. hostis E I 17, 33.
 huc I 2, 34. 83. 5, 12. 27. 8, 8. II
 2, 128. 3, 5. 80. A 462.
 humana (*nom. fem.*) I 1, 75. A 353.
 humano (*dat. neutr.*) A 1. humana
 nam II 2, 95. humani A 102. hu-
 mana II 3, 95. humanis II 8, 63.
 humanos I 8, 20. humana A 186.
 humane E II 2, 70.
 humilem E II 2, 50. humili A 229.
humo humasse II 3, 187.
humus humi A 28. humo II 2, 79.
 humum E II 1, 251. A 110. 159.
 230.
 hybrida I 7, 2.
 Hydaspes (*seruus*) II 8, 14.
 Hydram E II 1, 10.
 hydropticus E I 2, 34.
 Hymettia II 2, 15.
 Hypsaeā I 2, 91.
- I.
- iaceo I 6, 122. iaceret II 8, 12.
 iacis I 4, 80. iaceret II 3, 242.
 iactantior I 3, 50.
 iactat I 2, 85. II 4, 34. iactamus
 E I 16, 18. iactantibus (*abl. m.*) I
 1, 6. iactauerit E I 11, 15. iacta-
 tur II 3, 121. iactatus II 2, 32.
 iam I 1, 5. 16. 120. 4, 15. 5, 9. 13.
 20. 65. 8, 33. 9, 35. II 3, 146. 151.
 289. 323. 4, 39. 5, 3. 96. 6, 40. 45.
 100. 7, 13 (*bis*). 20 (*bis*). 74. 114
 (*bis*). E I 1, 2. 7, 16. 44. 49. 75.
 10, 11. 16, 18. 18, 32. II 1, 86. 127.
 148. 187. 223. 2, 205. A 70. 158.
 468. iamdudum I 9, 15. II 7, 1. E
 I 5, 7. iam nunc A 43 (*bis*). iam-
 pridem (*iam pr:*) E I 14, 27. 16, 18.
 iambeis A 253.
 iambus A 251. iambo A 79. iambos
 E I 19, 23. iambis E II 2, 59.
 ianitor II 7, 45.
 ianua I 2, 128.
 Ianus E I 1, 54. Ianum II 3, 18. E
 I 20, 1. II 1, 255. lane II 6, 20.
 E I 16, 59.
 Iarbitam E I 19, 15.
 Icci E I 12, 1.
 iccio iccio II 1, 24.
 ictus A 253.
 idcirco I 4, 45. E I 1, 29. 11, 16.
 A 265.
 idem I 10, 3. 65. II 2, 28. 3, 309.
 7, 18. 23. 111. E I 15, 37. 44. 16,
 34. 36. 18, 69. II 1, 14. 237. 2, 104.
 192. 200. A 358. eadem E I 1, 4.
 eundem II 3, 279. E II 2, 35. idem
 I 3, 115. II 3, 242. E II 2, 14. A
 241. 242. 354. 467. eadem I 3, 72.
 10, 4. E II 1, 29. A 356. eodem
 (*masc.*) II 3, 121. (*neutr.*) I 4, 55.
 II 1, 26. E I 6, 9. idem E I 1, 82.
 eadem (*acc.*) E I 1, 82. 14, 18. II
 2, 58. isdem E I 1, 71. II 2, 154.
 ideo E I 19, 26.
 idoneus E I 5, 21. 16, 12. II 2, 7.
 idonea II 2, 111. A 334.
 idus idibus I 6, 75.
 iecur I 9, 66. II 8, 88. E I 18, 72.
 ieiunia II 3, 291.
 ieiunus II 2, 38. ieiunis E II 2, 29.
 igitur I 1, 101. II 2, 63. 3, 152. 158.
 162. 7, 83.
 ignarus II 6, 79. E II 1, 114. ignara
 I 1, 35. E II 1, 132. ignarum II
 4, 38.
 ignani I 5, 5. ignauē E II 1, 67.

- ignis I 1, 39. 4, 20. 8, 44. ignem II 3, 276. igni I 5, 72. ignis II 3, 54. 56. ignes (*acc.*) E I 1, 46.
 ignobilis E II 2, 128. ignobile I 6, 9. ignominiosa A 247.
 ignoro A 87. ignoras I 3, 22. E II 1, 87. ignorat E I 7, 23. ignores E I 12, 25. ignoratae A 262.
 ignosco I 3, 23. ignoscis E II 2, 210. ignoscas I 4, 131. ignoscere E II 2, 133. ignosces I 9, 72. ignoscet I 3, 74. ignoscent I 3, 140. ignouisse E I 7, 69. A 347.
 ignotum I 3, 22. A 275. ignoto II 3, 299. ignotā I 6, 36. ignotos I 6, 6. 24. ignota A 130. ignotis I 3, 108.
 Ilerdam E I 20, 13.
 ilex E I 16, 9.
 ilia II 8, 30. E I 1, 9.
 Iliā I 2, 126.
 Iliacum A 129. Iliacos E I 2, 16.
 ilignā II 4, 40.
 Iliouam II 3, 61.
 ille I 1, 11. 28. 2, 20. 41. 55. 3, 4. 68. 4, 126. 6, 41. 9, 6. 12. 21. 41. 10, 67. II 1, 30. 44. 2, 60. 130. 3, 21. 50. 52. 96. 204. 255. 4, 21. 6, 8. 83. 110. 7, 19. 37. E I 2, 42. 6, 52. 7, 63. 66. 18, 40. 20, 14. II 1, 88. 157. 210. 232. 237. 2, 17. 39. 60. *89. 99. A 196. 198 (*bis*). 200. 315. 357. illa (*nom. fem.*) II 3, 316. 7, 63. illud (*nom.*) I 2, 44. illius (*masc.*) I 3, 74. 10, 57. II 3, 27. 5, 29. E I 18, 37. II 2, 99. illius (*fem.*) II 2, 72. E I 15, 16. illi (*dat. masc.*) I 1, 63. 3, 9. 57. 4, 136. 5, 60. 64. 6, 88. 9, 13. 53. 74. 10, 48. II 5, 16. 6, 10. 7, 15. E I 6, 23. 17, 59. II 2, 89. †89. 152. illi (*fem.*) I 2, 126.
 illi (*neutr.*) I 6, 49. illum I 1, 115. 3, 47. 7, 25. 9, 61. II 2, 129. 131. 6, 12. E I 2, 51. illam I 2, 29. 120. 5, 70. illud (*acc.*) I 2, 60. 4, 64. 77. 99. II 2, 29. 54. 3, 150. 242. 5, 70. E II 1, 86. 242. 262. illo (*masc.*) II 1, 73. 3, 290. 311. illā I 1, 2. 2, 91. †II 2, 29. illo (*neutr.*) I 5, 77. illi (*nom.*) I 2, 90. 3, 28. 108. 10, 16. illae I 8, 47. E I 19, 41. illa (*nom. neutr.*) II 4, 53. illorum (*masc.*) I 3, 141. 4, 39. illis (*dat. masc.*) I 1, 20. 2, 39. II 2, 36. 90. 3, 83. 5, 71. E I 11, 9. II 1, 65. illis (*dat. fem.*) II 8, 94. E I 15, 3. illos I 6, 80. illas I 2, 28. illa (*acc.*) I 2, 91. II 4, 12. 7, 24. 105. 8, 79. illis (*abl. masc.*) I 2, 11. illis (*abl. fem.*) I 9, 2. illis (*abl. neutr.*) I 1, 37. 4, 129. 139. II 4, 86.
 illic I 9, 48. II 5, 6. 8, 2. E I 11, 8. illinc II 3, 112.
 illuc I 1, 108. 2, 23. 3, 38. II 5, 11. E I 13, 11.
 imago II 3, 320. imagine I 4, 22. 8, 43. E I 7, 34. imaginibus (*abl.*) I 6, 17.
 imber E I 14, 29. imbrem II 2, 119. imbre E I 11, 11. imbri I 5, 95. imbres (*acc.*) E I 15, 15. 17, 53.
 imbuerit A 331. inbutus E II 2, 7. inbuta E I 2, 69. imbuti E I 6, 5. imitabile E I 19, 17.
 imitator A 134. imitatorem A 318. imitatores E I 19, 19.
 imitor imitaris II 3, 308. imitare I 4, 21. imitaberis E II 2, 8. imitabitur II 2, 64. A 33. imitandi I 10, 17. imitata II 3, 186. E II 1, 207.
 immensum I 1, 41.
 imminuet II 2, 127.
 immo I 3, 20.
 immoderatus II 5, 89.
 immolet II 3, 164.
 immoritur E I 7, 85.
 impar I 3, 19. II 3, 248. E I 1, 96. imparibus II 2, 30. impariter A 75.
 impediāt I 10, 10. impediēt I 6, 27.
 impellit A 109. impellat I 3, 65. impulit E II 2, 51.
 imperiosus II 7, 83. imperiosa II 5, 110.
 imperito II 3, 189. imperitas II 7, 81. imperitarint I 6, 4.
 imperium I 6, 35. E I 5, 6. 12, 27. imperiis (*dat.*) E I 18, 45. imperiis II 7, 75.
 impero imperat E I 2, 63. 10, 47. imperet II 1, 51. imperor E I 5, 21. impetrat E II 1, 137.
 impetus I 2, 117.
 impiger E I 1, 45. A 121.
 impius impia II 3, 228.
 implet E II 1, 212. implent II 4, 30. implere I 10, 35. impleuisse E I 20, 27.
 implicitum A 424.
 implorat E II 1, 135. implorauit E I 10, 36.
 improbus I 3, 24. 9, 73. II 5, 28. E I 10, 40. improba II 5, 84. *cf.* inprobos.
 impune E I 5, 10. II 1, 150. 2, 105. A 210. 381.
 imus A 32. ima I 3, 8. imum A 152.

- imi II 8, 40. E I 18, 10. imum E I 18, 35. A 126. 378. imo II 3, 308. E I 1, 54. imos I 9, 10. E II 2, 4. ima II 4, 57.
- in (*cum accus.*) I 1, 11. 31. 2, 18. 24. 43. 48. 117. 3, 67. 141. 4, 80. 143. 5, 62. 6, 72. 7, 20. 8, 12. 28. 38. 47. 9, 9. 77. 10, 34. 68. II 1, 63. 71. 82. 2, 34. 66. 75. 134. 3, 38. 72. 104. 242. 4, 39. 5, 29. 47. 50. 6, 16 (*bis*). 47. 7, 10. 17. 62. 88. 8, 55. 61. E I 1, 14. 18. 79. 2, 30. 39. 43. 3, 8. 9. 36. 6, 24. 7, 30. 11, 5. 23. 13, 9. 14, 41. 15, 20. 30. 39. 16, 53. 17, 6. 18, 10. 34. 45. 109. 20, 8. 15. II 1, 3. 6. 48. 94. 149. 159. 175. 189. 265. 269. 2, 47. 116. 133. 174. 188. A 4. 31. 44. 60. 129. 134. 148. 160. 163. 183. 187. 229. 256. 260. 282. 315. 326. 387. 388. 402. 452. 459. 471. in (*cum abl.*) I 1, 12. 60. 67. 91. 106. [2, 13.] 2, 30. 47. 63. 64. 106. 108. 3, 17. 26. 32. 41. 72. 82. 92. 110. 4, 9. 10. 34. 74. 98. 5, 37. 72. 6, 17. 22. 62. 79. 7, 14. 8, 6. 7. 9. 12. 15. 9, 2. 59. 10, 38. 52. 70. 75. II 1, 1. 2. 19. 20. 111. 114. 3, 41. 55. 101. 119. 136. 182. 183. 234. 248. 251. 267. 287. 292. 294. 310. 4, 15. 48. 81 (*ter*). 5, 45. 6, 1. 28. 42. 46. 49. 88. 96. 102. 106. 7, 19. 59. 86. 8, 4. 6. 43. 77. E I 1, 11. 83. 87. 2, 29. 66. 67. 3, 14. 4, 2. 5. 20. 6, 52. 66. 7, 50. 8, 6. 10, 2. 20. 35. 11, 12. 15. 12, 7. 14, 10. 13. 35. 15, 13. 16, 28. 48. 64. 68. 71. 76. 18, 87. 20, 18. 20. II 1, 18. 27. 31. 53. 173. 194. 205. 244. 2, 12. 15. 68. 69. 85. 130. 157. A 46. 71. 178. 179. 228. 258. 351. 372. 421. 431. 451.
- inaequalis II 7, 10. inaequali E I 1, 94. inaequalis II 6, 68.
- inamarescunt II 7, 107.
- inanis II 2, 14. inane E I 17, 41. inanem A 443. inane I 2, 113. inani I 6, 127. II 7, 9. E II 2, 206. inanīs I 4, 76. II 3, 212. inania A 230. inaniter E II 1, 211.
- inauret E I 12, 9.
- inbecillus II 7, 39. inbecilla II 2, 86.
- inerbibus A 161. inerbes E II 1, 85.
- incantata I 8, 49.
- incastigatum E I 10, 45.
- incauta I 1, 35. incauto I 3, 62. incauti A 456.
- incedo I 6, 112.
- incendia (*nom.*) E I 18, 85. incendia (*acc.*) I 1, 77. E II 1, 121.
- incepto A 127. inceptis A 14.
- incerno incertum II 4, 75.
- incertus I 8, 2. incertam I 3, 109. incertos E II 1, 188.
- incessum II 3, 311.
- incestus A 472.
- incidit I 7, 11. incidat I 7, 16. E I 16, 23. incidere II 2, 88. A 192.
- incido incidere E I 14, 36. A 399.
- incidere II 3, 84.
- incipit I 5, 18. 77. 9, 21. II 6, 79.
- incipias I 1, 94. II 3, 129. incipe II 3, 6. E I 2, 41. incipiam E I 5, 15. incipies A 136.
- inclamat I 9, 76.
- inclinet I 3, 71.
- inclitum II 3, 197.
- includere E I 1, 3. inclusa A 76.
- incogitat E II 1, 122.
- incola II 2, 128.
- incoluit I 6, 2.
- incolumis I 4, 98. incolumem I 4, 119. E I 16, 16. incolumi II 3, 132. E I 11, 17. A 222.
- incommoda A 169.
- incommodus E I 18, 75.
- incomposito I 10, 1.
- incomptis A 446.
- inconcinnus E I 17, 29. inconcinna E I 18, 6.
- inconsultus E I 5, 15.
- incorruptissimus I 6, 81.
- increbruit II 5, 93.
- incredulus A 188.
- incrustare I 3, 56.
- incubet II 3, 117.
- incultum E I 3, 22. inculto I 3, 34.
- incultae E I 2, 45. incultis E II 1, 233.
- incurata E I 16, 24.
- incuria A 352.
- incurreret II 1, 37.
- incus incudi A 441.
- incutiunt E I 14, 22. incutiat II 1, 81. incutiant E I 18, 77. incuteret II 1, 39.
- inde I 1, 117. 5, 3. 94. 6, 114. 8, 3. 28. II 6, 98. E I 15, 24.
- index indice II 8, 26.
- indicis A 49.
- indico I 5, 8. indicis II 3, 291. indictis E I 7, 76.
- indicta A 130.
- indignor E II 1, 76. A 359. indignatur A 90.
- indignus II 2, 103. 3. 236. indigna

- A 231. 264. indignum E I 8, 22.
 indigno E I 16, 34. II 1, 231. in-
 dignum (*masc.*) E I 16, 75. indignum
 (*neutr.*) II 3, 39. indigni E I 3, 35.
 indigna E II 2, 112. indignis I 6,
 16. indigna E I 19, 41.
 indoctus A 212. 380. indoctum A
 474. indoctum E II 2, 9. indocti E
 II 1, 117. 184.
 indomito II 2, 10. indomitā E I 3, 34.
 indormis I 1, 71.
 indotata E I 17, 46.
 inducit I 2, 22. inducat I 2, 88. in-
 ducant I 3, 2. inducere I 5, 9. A
 2. induceris II 7, 56.
induo indutus E I 17, 28.
Indus Indos E I 1, 45. 6, 6.
 ineptus I 3, 49. 4, 91. 6, 16. 10, 79.
 E I 17, 32. ineptum I 3, 138. in-
 eptis E II 1, 270. inepte I 10, 2.
 A 140.
 iners II 7, 39. E I 1, 38. II 2, 126.
 A 172. inertem II 4, 41. E I 5, 17.
 inertis I 7, 15. E I 20, 12. A 445.
 inertibus II 6, 61.
 inertia E I 11, 28.
 inexcusabilis E I 18, 58.
 inexorabilis A 121.
 inexpertum A 125. inexpertis E I
 18, 86.
 infabre II 3, 22.
 infamia E I 16, 39.
 infamis II 2, 48.
 infans I 6, 57. E II 1, 99. infantis
 II 5, 40.
 infectum E I 2, 60.
 infelix I 1, 90. A 34. infelicis II 3, 304.
 inferiorem I 8, 31.
 infernas I 8, 35.
infero intulit E II 1, 157.
inferuesco inferbuit II 4, 67.
 infesto I 4, 91. infestis II 1, 42.
infidus infido E I 18, 4.
infirmus infirmo E I 16, 14. infir-
 mior I 9, 71.
 inflat E II 1, 178. inflat I 1, 21.
 infla II 5, 98. inflaret II 3, 319.
 inflavit I 2, 33.
 informis E II 2, 118. informem I
 8, 16.
 infortunia A 103.
 infra II 1, 75. 8, 20. 23. E II 1, 14.
 infundis E I 2, 54.
 ingenium I 3, 33. 4, 43. 10, 63. II
 4, 47. E I 3, 22. II 2, 81. A 410.
 ingenium II 1, 75. 6, 15. 8, 73. A
 295. 323. ingenio II 1, 67. E I 2,
 203. ingenis E II 1, 88.
 ingens I 3, 33. II 3, 59. 154. 315. 4,
 82. 6, 111. 7, 102. E II 2, 73. in-
 gentem II 3, 111. ingens II 3, 91.
 ingentis II 3, 288. ingentia E II 1, 6.
 ingenuus I 6, 8. A 383. ingenium
 II 3, 186. ingenuo I 6, 21. inge-
 nuos I 6, 91. ingenuis E I 19, 34.
 ingerere I 5, 12.
 ingluvie I 2, 8.
 ingratus E I 19, 35. ingrata I 2, 8.
 ingrata E I 1, 23. ingratos E I 7, 21.
 inguen I 2, 26. inguine I 8, 5. in-
 guina I 2, 116.
 ingustata II 8, 30.
 inians I 1, 71.
 inhonestus I 6, 36. inhonestum I 4,
 124.
 inhospita E I 14, 19.
 inhumanae E I 18, 47.
 inhumato II 3, 195.
 inicit I 6, 32. iniecta I 4, 94.
 inimicitias E I 19, 49.
 inimicus II 4, 53. inimica II 1, 48.
 inimicum I 5, 49. inimice II 3, 123.
 inimicis II 2, 107.
 iniquus E I 19, 36. iniqui E I 6, 15.
 iniquae I 9, 20. iniquum II 2, 97.
 iniquom A 67. iniquam I 3, 67.
 iniquum I 3, 113. iniquā E II 2, 19.
 iniquis II 7, 14. inique E I 14, 12.
 iniuria II 6, 28.
 iniussi I 3, 3.
 iniusti I 3, 111. iniustē E II 1, 75.
 inlacrimare II 5, 103.
 inlecebris A 223.
 inlepide E II 1, 77.
 inlidere II 1, 77.
 inlinet E I 7, 10. inlinere I 5, 31.
 inleuerit I 4, 36.
 inludo I 4, 139. inludit II 3, 51. in-
 ludere II 8, 62. inlusus II 5, 26.
 inlusi II 7, 108.
 inlustrem II 6, 17.
 inlutos II 8, 52. inluta II 4, 84.
 inmane II 4, 76.
 immaturus II 8, 59.
 immemorata E I 19, 33.
 inmeritus II 3, 7. inmeritum E I 14,
 12. inmeritos II 3, 211.
 inmersabilis E I 2, 22.
 inmiscere I 2, 76.
 inmitia A 12.
 inmodulata A 263.
 inmorsus II 4, 61.
 immortalis A 464.
 inmundus I 6, 124. E I 2, 26. in-
 munda E II 2, 199. in mundo I 5, 84.
 inmundā A 247. inmundis II 4, 62.

- immunem E I 13, 33.
 innascitur I 3, 37. innati A 245.
 innatat II 4, 59.
 Ino A 123.
 inops I 4, 110. II 1, 59. 5, 6. E I
 18, 98. inopis I 4, 17. inopi I 2, 5.
 inopem II 3, 153. E II 1, 131. 2,
 50. inopes A 322.
 inornata A 234.
 inparibus II 2, 30. inpariter A 75.
cf. impar.
impensa impensis E I 19, 38.
 impenso II 3, 245.
 imperti E I 6, 68.
 inpexa II 3, 126.
 inpingas E I 13, 8.
 imponens II 3, 280. inposuere II 3,
 26. inpositus E I 7, 77. inposita II
 7, 77. inpositum I 5, 26. inpositas
 E II 1, 253.
 inportes E I 13, 5.
 inportunus II 5, 96. E I 6, 54. II 2,
 185. inportuna E I 18, 23. inpor-
 tunas I 8, 6.
 inpransus E I 15, 29. inpransi II 3,
 257. inpransi II 2, 7.
 imprimis II 2, 71.
inprimo inprimat II 6, 38.
 improbus II 6, 29. improba II 3, 14.
 improbē II 2, 104. 3, 200. *cf.* im-
 probus.
 inpromisa E I 6, 11.
 imprudens I 4, 137.
 inpugnat E II 1, 89.
 inpunitor II 7, 105.
 inquam I 9, 5. 8. 50. 70. 10, 64. II
 3, 276. 7, 22. 8, 27. inquis II 1,
 5. inquit I 1, 62. 2, 32. 35. 57.
 3, 23. 126. 4, 79. 5, 59. 9, 7. 14.
 38. 40. II 2, 99. 3, 39. 319. 6,
 90. 8, 43. E I 7, 93. 16, 35. II 2,
 40. in quimus I 3, 66. inquiet II
 5, 43.
 inquirer I 8, 37.
 inquiram II 3, 41. inquirant I 3, 28.
 inquoquere II 8, 52.
 inreuocabile E I 18, 71.
 inreuocati E II 1, 223.
 inriguum II 1, 9. inrigo II 4, 16.
 inrisus E I 17, 58.
 inritabile E II 2, 102.
 inritat E II 1, 212. inritant A 180.
 inroget I 3, 118.
 insanabile A 300.
 insania II 3, 174. 221. E II 1, 118.
 insanis II 3, 32. insanit I 2, 49. 4,
 27. II 3, 64. 7, 117. insanire II 3,
 63. 81. 225. 271. 302. E I 1, 101.
 II 2, 134. insanisse II 3, 134.
 insanus I 4, 49. 6, 27. II 3, 40. 67.
 120. 159. 197. 201. insani I 5, 35.
 II 3, 74. E I 6, 15. insano II 3, 48.
 E I 5, 14. insanum I 2, 97. II 3,
 44. 52. 130. 298. 306. insane II 2,
 33. 3, 184. 326. 6, 29. 7, 95. insa-
 nos II 3, 40. insanis II 2, 5. 6, 69.
 insanior I 3, 82. II 3, 102. insanius
 I 10, 34.
 inscitia II 1, 81. 2, 131. 3, 43. E I
 3, 33.
inscitus inscitē E II 1, 167.
 insculpere II 3, 90.
 insector E II 1, 69. insectere II 7, 41.
 insenuit E II 2, 82.
 insequeris E II 2, 19.
insero (semen) inseuerit I 3, 35.
insero inseris I 5, 12.
 inseruit A 167.
 insidias I 2, 104. 3, 59. insidiis II
 6, 117.
 insidiatorem II 5, 25.
 insidiosus E II 1, 172.
 insignia II 3, 254. insignibus II 7, 53.
 insignis II 1, 46. A 401. insignem
 II 3, 241.
 insiluit A 466.
 insolabiliter E I 14, 8.
 insolitum A 217.
 insons I 6, 69.
 insparsus I 6, 67.
 inspicant I 2, 87. inspicere E I 7, 39.
 inspexit E I 2, 20.
insterno instrauit A 279.
 instillat II 2, 62. instillare E I 8, 16.
 instita I 2, 29.
 instituunt II 6, 22. institui A 22.
 insto E I 2, 71. instat I 1, 115. 9,
 29. II 6, 39. institerat II 5, 88.
 instructor E I 18, 25.
 instrumento I 3, 131.
instruo instruit E II 1, 131.
 insuauis I 3, 85.
 insudet I 4, 72.
 insueuit I 4, 105.
insum inest I 4, 47. II 4, 94. inerant
 II 6, 105.
 insumere II 2, 102. insumebat A 443.
 insuper II 4, 68.
 intactus II 1, 23. intacta II 5, 7.
 intacti I 10, 66. intactis E II 1, 151.
 integer II 1, 85. 3, 65. 220. inte-
 gram II 2, 92. 4, 54. integris II 2,
 113.
 intellegit E I 9, 1.
 intemptatum A 285.

- intendit II 7, 48. intendes E I 2, 36.
 intentus A 458. intentum I 5, 84.
 inter I 1, 47. 105. 116. 2, 40. 80.
 3, 1. 53. 60. 82. 7, 9. 11. 12. 10, 91.
 II 2, 4. 32. 92. 3, 40. 6, 59. 77. 8,
 42. E I 2, 12 (*bis*). 3, 4. 4, 4. 12.
 5; 5. 24. 7, 28. 10, 22. 12, 14. 14,
 18. 15, 43. 18, 96. II 1, 36. 37.
 41. 43. 73. 185. 2, 45. 66. 79. 114.
 A 374.
 interciderit II 4, 6.
 intercinat A 194.
 interdico interdicia E I 6, 64. inter-
 dicta I 2, 96.
 interdictum interdicto II 3, 217.
 interdum I 9, 9. 10, 13. II 7, 8. E
 I 18, 60. II 1, 63. A 93. 319.
 interea I 5, 31. II 8, 54.
 intereo interit A 61. inteream I 9, 38.
 interemis II 3, 131.
 interiore II 6, 26.
 interitum A 464. interitu A 146.
 intermiscere I 10, 29.
 inter noscere A 424. 425.
 interpellet I 6, 127. interpellarim
 II 4, 5. interpellandi I 9, 26.
 interpres II 4, 91. A 134. 391. inter-
 prete A 111.
 intersum inter est I 2, 62 *sq.* inter-
 sit II 8, 32. A 191. 237. intererit
 A 114. 233.
 interualla E II 2, 70.
 instabilis II 3, 181.
 intoasum E I 7, 90.
 intra I 1, 49. E I 2, 16. 18, 73. II
 1, 31. A 266.
 introrsum II 1, 65. E I 16, 45.
 intus I 2, 67. II 1, 52. 3, 115. 142.
 A 108. 182. 389.
 inuenias I 4, 62. inueniet II 5, 68.
 inuehere I 3, 104. E I 2, 58. inue-
 nerit E II 2, 192. inuenisse A 275.
 inuenior II 4, 74. E II 1, 112. in-
 uenta E II 1, 145. inuentum A 377.
 inuento II 6, 11. inuenta I 3, 111.
 inuentis A 170.
 inuettore I 10, 48.
 inuertimus I 3, 55. inuertunt II 8,
 39. inuersum (*masc.*) I 1, 36.
 inuicem inque uicem I 3, 141.
 inuictus I 7, 30. inuicta A 123. in-
 uicti II 1, 11. E I 1, 30.
 inuidet E I 14, 41. inuideat I 6, 50.
 9, 25. inuideant I 2, 100. inuidit II
 6, 84. inuideor A 56.
 inuidia I 3, 61. 6, 26. II 1, 77. in-
 uidiæ E I 17, 51. II 1, 129. inui-
 diæ II 6, 48. inuidiam II 3, 13. E
 II 1, 12. inuidiã E I 2, 37. 58.
 inuidus E I 1, 38. 2, 57. 15, 7. in-
 uida E I 10, 18.
 inuisa E II 1, 90. inuisum E II 2,
 64. inuisum E I 15, 4. inuisum I
 7, 26. inuisa E I 14, 17. inuisis II
 3, 262. inuisa E I 7, 17.
 inuitus E I 5, 22. 10, 32. II 2, 196.
 inuita II 1, 76. inuitum E I 20,
 16. A 467. inuitã A 385. inuita E
 II 2, 113. A 311.
 inulas II 2, 44. 8, 51.
 inultus I 8, 44. II 3, 297. inulto II
 3, 189. E I 2, 61. inulti II 8, 34.
 inungui E I 1, 29. inunctis I 3, 25.
 inurbanum A 273.
 inutile I 4, 124. 8, 1. II 8, 12.
 io I 3, 7. A 460.
 lo A 124.
 iocatus I 5, 62.
 iocosus I 10, 11. iocosi (*nom.*) E I
 18, 89. iocosius I 4, 104.
 iocularia I 1, 23.
 iocus II 5, 37. E II 1, 149. iocum E
 I 19, 20. A 222. ioco I 8, 50. iocos
 I 5, 98. E II 2, 56. iocis E I 6,
 65. 66.
 ipse I 1, 67. 4, 108. 5, 57. 6, 81. 86.
 II 1, 85. 2, 61. 3, 94. 5, 38. 6, 65.
 88. II 7, 100. E I 1, 27. 72. 3, 20.
 16, 78. 17, 19. 18, 112. 19, 7. II 1,
 111. 208. A 182. 306. ipsa I 3, 98.
 II 1, 18. A 305. ipsi A 103. ipsum
 I 3, 34. 10, 25. II 3, 204. 6, 12. 7,
 113. 8, 23. E I 2, 33. 17, 11. ipsam
 E I 6, 16. ipsum I 3, 17. II 5, 73.
 ipso II 2, 20. 7, 42. 8, 32. 86. E I
 7, 60. 9, 6. ipsa I 3, 39. ipsas I 3,
 55. ipsa II 4, 11. ipsis (*masc.*) E
 II 1, 197. ipsis (*neutr.*) II 3, 4. 6,
 108.
 ira I 2, 71. 7, 13. E I 2, 13. 62. 19,
 49. irae I 3, 76. E II 1, 129. irac
 E I 2, 59. iram E I 19, 48. A 109.
 159. irã II 3, 210. E I 2, 15. 18,
 38. II 2, 207. iras E I 4, 12.
 iracundus E I 1, 38. A 121. ira-
 cunda A 454. iracundior I 3, 29.
 irascar E I 8, 9. irasci E I 20, 25.
 iratus I 1, 21. II 1, 47. 3, 3. E I 7,
 89. 20, 16. II 2, 29. 42. A 94. irato
 II 3, 258. iratum II 2, 97. 8, 5. A
 106. iratos A 197. iratis I 5, 98.
 II 3, 8. 6, 30.
 is I 1, 59. 9, 18. II 3, 181. E I 1,
 65. ea A 386. id I 1, 44. II 4, 8.
 E II 2, 64. A 386. eius II 1, 70.

- 6, 76. eum I 3, 80. 4, 29. 88. II 3, 134. E I 7, 69. id I 1, 64. 4, 73. 5, 102. II 3, 177. 232. E I 1, 24. II 2, 32. eo (*neutr.*) I 4, 108. E I 14, 18. eorum I 4, 80. earum II 8, 92. eos E II 1, 67. eas I 10, 14. ea E I 1, 47. II 1, 81.
- iste I 10, 18. E I 14, 23. 19, 47. II 1, 43. 2, 90. ista II 5, 61. isti I 3, 41. II 3, 99. A 6. istam II 2, 86. isto I 9, 48. E II 2, 163. istā II 2, 27. isto E I 16, 56. II 2, 205. istis (*dat.*) I 2, 73. istis I 6, 92. II 3, 108. ista E I 10, 8. 19, 43. istis I 4, 52. II 2, 99. E I 6, 67. A 376.
- istic E I 14, 37.
- istinc I 4, 131. E I 7, 32.
- istuc E I 14, 8.
- ita I 1, 96. 2, 20. 3, 79. 101. 6, 50. II 1, 59. 2, 46. 124. 5, 18. 6, 1. 7, 2. 8, 76. E I 2, 5. 6, 55. 20, 5. II 1, 64. A 61. 101. 151. 225. 226. 254. itaque E I 1, 10.
- Italiae E I 12, 29. Italiam I 6, 35.
- Italus Italā II 6, 56. Italo (*abl. neutr.*) I 7, 32. Italis E I 18, 57. Italias E II 1, 2.
- item I 3, 77. A 90.
- iter I 9, 16. E I 15, 12. 18, 103. iter I 5, 5. 95. II 6, 43. 99. E I 17, 4. A 68.
- iterat E I 18, 12.
- iterum I 10, 39 (*bis*). 72. II 7, 69 (*bis*). E I 1, 3. 5, 4.
- Ithace E I 7, 41. Ithacam II 5, 4.
- Ithacensis E I 6, 63.
- iubeo I 1, 104. 10, 91. II 3, 77. 5, 70. iubes I 6, 61. iubet II 3, 148. E I 5, 17. 7, 14. 66. II 2, 63. A 420. iubemus E I 10, 1. iubeas I 1, 63. iube II 5, 38. iubebat I 4, 121. E I 6, 59. A 440. iuberet I 6, 93. iubebo II 5, 20. E I 17, 8. A 317. iussit II 3, 35. 101. 141. A 252. iusserit II 1, 59. 7, 32. iuberis E I 13, 7. iubetur E I 7, 75. iussus I 3, 80. iussa I 2, 122. A 232. iussae E I 12, 17.
- iucundus I 3, 93. iucundum E I 6, 66. iucundo I 5, 44. iucunda II 6, 62. A 334. iucundis II 6, 96. iucunde I 5, 70.
- Iudaeus I 5, 100. Iudaei I 4, 143. Iudaeis I 9, 70.
- iudex II 2, 9. 7, 101. A 263. iudicis A 314. 364. 387. iudex (*vocat.*) E I 4, 1. iudice I 2, 134. 6, 15. 10, 38. II 1, 49. 84. 2, 54. 7, 54. E I 16, 42. A 78. 244. iudicibus I 4, 123. iudicium II 1, 83. A 386. iudicium I 4, 99. E II 1, 242. iudicio I 6, 98. iudicia E II 1, 245. iudiciis E I 1, 71.
- iudico iudicat E II 1, 68. iudicet E II 2, 191.
- iugera I 1, 50.
- iugis (*gen. fem.*) II 6, 2. E I 15, 16.
- iugulas I 7, 35. iugulat I 10, 36. iugulent E I 2, 32.
- iugulo (*abl.*) I 3, 89. II 3, 136.
- iugum iugo II 7, 92.
- Iulius I 8, 39.
- Iulius (*Florus*) Iuli E I 3, 1.
- iumenta E I 18, 46.
- iunctura A 48. 242.
- iungit I 3, 54. iungere A 2. iungatur E I 5, 26. iunctos I 3, 54. iunctis A 75.
- iunior E I 17, 16. II 1, 44.
- Iunonis I 3, 11.
- Iuppiter I 1, 20. E I 16, 29. Iouis E I 17, 34. 19, 43. Iouem E I 18, 111. Iuppiter (*vocat.*) I 2, 18. II 1, 43. 3, 288. Ioue E I 1, 106. 12, 3. II 1, 68.
- iurgia (*acc.*) E II 1, 38. 2, 171.
- iurgo iurgares E II 2, 22. iurgatur II 2, 100.
- iuro iurat E I 1, 89. iures E I 18, 93. iurare E I 1, 14. iurantem II 6, 57. iurares E II 1, 244. iurandas E II 1, 16. iuratus E I 17, 60.
- ius *iusculum* (*nom.*) II 4, 38. 8, 45. 69. iuris II 4, 63. (*acc.*) I 3, 81.
- ius (*nom.*) II 1, 82. A 72. 466. iuris I 1, 9. 4, 104. II 2, 131. A 131. 369.
- ius (*acc.*) I 5, 67. 7, 20. 9, 77. II 3, 72. 217. 5, 29. 34. E I 12, 27. iure I 2, 46. 6, 50. 7, 10. II 2, 99. A 284. iura I 3, 111. 9, 39. E I 3, 23. 16, 41. II 1, 104. 2, 23. 174. A 122. 256. 398.
- iusiurandum* iure iurando II 3, 179. 180.
- iussa (*acc.*) E I 7, 52. 9, 12.
- iustitia A 199.
- iustus II 3, 97. 189. E II 1, 18. iusta II 7, 15. 62. iustum I 4, 63. iusti (*neutr.*) I 3, 98. iusto E I 16, 61. iustum II 1, 16. iusto I 1, 57. 3, 113. iustior II 7, 63. iustius II 4, 86. iuuenca E I 3, 36.
- iuuenis II 3, 233. 5, 62. A 161. iuueni E I 8, 14. A 177. iuuenem E

I 15, 21. iuvenes II 3, 196. E I 1, 55. iuuenum A 62. 85. 366. iuuenes (*acc.*) I 2, 34. (*vocat.*) A 24. *iuuenor* iuuenentur A 246. *iuuentā* A 115. *iuuentus* II 2, 52, 5, 79. E I 2, 29. *iuuo* iuuat I 1, 41. 78. 4, 24. 77. II 6, 13. 32. 90. E I 2, 51. 14, 35. 16, 39. 19, 33. II 2, 212. A 109. *iuuet* I 6, 123. E I 16, 10. *iuuare* II 2, 22. *iuuit* II 8, 1. *iuueris* II 4, 91. *iuuandis* A 377. *iuuari* E II 1, 125. *Iuxion* A 124.

K.

kalendae I 3, 87. *Karthagine* II 1, 66.

L.

Labeone I 3, 82. *Laberi* (*gen.*) I 10, 6. *labes* labem E II 1, 235. *labitur* E I 2, 43. *labier* E II 1, 94. *labentis* II 1, 15. *labetur* E I 2, 43. *lapsus* II 8, 72. *labor* II 2, 14. A 291. *laboris* I 1, 33. 2, 78. *labori* I 8, 18. II 8, 66. *laborem* I 1, 30. 93. 4, 12. II 2, 12. E I 7, 67. *labore* I 1, 5. 88. 9, 60. E I 1, 44. II 1, 11. *laborum* II 1, 11. A 212. *labores* (*acc.*) II 6, 21. E II 1, 224. 2, 66. *laboribus* E I 18, 48. *laboro* II 8, 19. E I 3, 2. A 25. *laborat* I 4, 26. II 3, 7. 7, 20. *laborant* I 3, 96. *labores* I 2, 76. 10, 73. E II 2, 196. *laboret* I 1, 112. II 3, 269. 4, 49. E I 20, 16. A 168. 192. 241. *laborent* I 2, 38. A 435. *laborantīs* I 4, 20. *labra* E I 16, 60. *labris* E I 1, 68. 4, 138. *lac* lacte E II 1, 143. *lacernā* II 7, 55. *lacerto* I 6, 74. E I 1, 56. *lacertis* (*dat.*) E II 2, 48. (*abl.*) I 8, 49. *laccessiti* E II 1, 151. *lacrima* E I 17, 60. *lacrimae* E I 19, 41. *lacrimoso* I 5, 80. *lacrimosa* E I 1, 67. *lactuca* II 4, 59. *lactucae* II 8, 8. *lacus* E I 1, 84. 18, 63. *lacu* I 4, 37. *lacus* E I 3, 11. *laedat* I 10, 80. E II 2, 16. *laedunt* E I 2, 38. *laedere* I 4, 78. II 1, 21.

laedet E I 17, 8. *laedent* A 103. *laeserit* E I 20, 7. *laedimur* E II 1, 221. *laeso* II 1, 67. E II 2, 134. *Laelius* II 1, 65. *Laeli* II 1, 72. *Laertiade* II 5, 59. *laetitia* A 428. *laetor* I 4, 98. *laetus* II 3, 146. E I 7, 39. 10, 44. 50. 13, 3. II 2, 130. *laetā* I 1, 8. *laetum* II 6, 111. *laetius* II 6, 70. *Laeuino* I 6, 19. *Laeuinum* I 6, 12. *laeuōs* A 301. *laeui* I 5, 61. *laeuae* E II 1, 205. **laeuom* I 2, 125. E I 6, 50. 16, 7. *laeuo* I 6, 74. II 4, 4. E I 1, 56. *laeuā* II 7, 9. E I 15, 12. *laeuē* E I 7, 52. *lagani* I 6, 115. *lagoena* II 8, 81. *lagoenae* E II 2, 134. *lagoenis* II 8, 41. *lagois* II 2, 22. *lamas* E I 13, 10. *lambere* I 5, 74. *lamentamur* E II 1, 224. *Lamiae* E I 14, 6. *Lamiae* (*mythol.*) A 340. *lammā* E I 15, 36. *lana* E II 1, 207. *lanae* E I 13, 14. *lanā* E I 18, 15. *lauea* I 8, 30. 31. *languet* E I 20, 8. *languidus* II 4, 39. *lanx* E I 5, 23. *lances* (*acc.*) II 2, 4. 4, 41. *lapathi* II 4, 29. *lapidosus* I 5, 91. *lapillos* I 2, 80. *lapillis* E I 10, 19. *lapis* I 6, 116. *lapidem* II 7, 116. E II 2, 73. *lapides* II 4, 83. *laquei* II 2, 99. *laqueum* E I 19, 31. *laqueo* II 3, 131. E I 16, 37. *laqueos* E I 16, 51. *lar* laris E II 2, 51. *larem* I 2, 56. *lare* E I 1, 13. 7, 58. *Lar* Larem II 5, 14. 6, 66. *Lare* II 5, 14. *Laribus* I 5, 66. II 3, 165. *lardi* II 6, 85. *lardo* II 6, 64. *largimur* E II 1, 15. *largo* II 5, 86. *largior* I 8, 44. *largius* E II 2, 215. *largiter* I 4, 132. *laruā* I 5, 64. *lasanum* I 6, 109. *lasciua* II 7, 50. E II 2, 216. *lasciui* I 3, 134. *lasciua* A 107. *lassus* II 2, 10. E II 2, 27. *lasso* II 7, 94. *lassum* II 8, 8. *lassi* I 5, 37. *lassas* I 10, 10. *latebrae* E I 16, 15. *latet* I 3, 34. E I 1, 5. *latere* I 8,

36. latentes A 437. lateret II 8, 25.
 latuit E II 2, 15.
Latinus Latini I 10, 27.
 Latinus E I 19, 32. Latini I 10, 20.
 E I 3, 12, 7, 76. II 2, 143.
 Latium (*nom.*) A 290. Latio E I 19,
 24. II 1, 157. Latium (*acc.*) E II
 2, 121.
 latras I 3, 136. latret I 2, 128. la-
 trantem II 2, 18. latrauit E I 2,
 66. latraucrit II 1, 85.
 latro I 3, 106. latrones E I 2, 32.
 latronum I 4, 69. latronibus (*dat.*)
 I 4, 67. (*abl.*) II 1, 42.
 latrocinii I 3, 122.
 latus (*nom.*) II 3, 163. E I 6, 28.
 lateris II 3, 29. lateri E I 12, 5.
 latus (*acc.*) I 2, 103, 3, 59. II 5, 18,
 6, 34. E I 6, 51, 7, 26, 16, 6. latere
 I 2, 93. laterum I 9, 32.
 latus II 3, 183. latum I 5, 36, 6, 28.
 E I 2, 20. latior A 209. latē I 5,
 26, †6, 18. E I 11, 26. A 15. latius
 II 2, 113.
 laudabile A 408.
 laudator A 173. laudatore A 433.
 laudo E I 7, 35, 10, 6, 15, 42. lau-
 das II 2, 28, 33, 7, 22, 30. E I 9,
 12, 11, 6, 20, 4. laudat I 1, 9, 2,
 54, 7, 23. II 6, 78. E I 11, 13. II
 1, 64, 86, 2, 11. laudant E II 2,
 108. laudes I 1, 53. II 5, 72. E I
 16, 8. laudet I 1, 3, 109, 10, 83. II
 5, 106. E I 19, 36. A 193. laudato
 II 5, 75. laudare E I 7, 78, 9, 3.
 II 1, 209. laudabant II 2, 89. lau-
 dabis E I 18, 39. laudabit E I 18,
 66. laudauere A 271. laudaret I 9,
 13. E I 16, 8. laudatur I 2, 11, 10,
 4. E I 10, 23. lauderis II 5, 72.
 laudetur E I 11, 21. laudari II 5,
 96. laudārier I 2, 35. laudatus II
 1, 84.
 Lauerna E I 16, 60.
 Laurens II 4, 42.
lauo lauimus I 5, 24. lauantes I 4,
 75. lauisset II 3, 21. lauemur E I
 6, 61. lauatum I 3, 137, 6, 125. lau-
 tis II 3, 282.
 laus I 6, 88. E I 17, 35. laudis E
 I 1, 36. II 1, 179. laudi II 3, 99.
 laudem A 268, 324. laude I 10, 49.
 E I 7, 24. II 1, 246. A 282. laudes
 (*acc.*) E I 16, 29. laudibus E I 19, 6.
 lautē II 8, 67.
 laxus I 3, 31. laxo II 3, 172, 7, 20.
 Lebedus E I 11, 7. Lebedum E I
 11, 6.
 lectica I 2, 98. lecticā II 3, 214.
 lector E I 19, 35. lectori E II 1,
 214. lectorem A 344. lectoribus I
 10, 74.
 lectulus I 4, 133.
 lectus E I 1, 87. lecti II 8, 41. E I
 18, 11. lecto I 1, 81. lectum I 3,
 90. II 3, 171. lecto I 2, 129. II 8,
 77. lectos II 6, 103. E I 1, 91, 16,
 76. lectis I 4, 86. II 6, 112. E I 5, 1.
 legati I 5, 29.
 legio I 6, 48. legionibus I 6, 4.
 legitimum (*masc.*) A 274. (*neutr.*) E
 II 2, 109.
lego legat I 4, 23. II 5, 67. legant
 I 8, 22. legere I 6, 95. legentis E
 I 9, 4. legentem I 3, 64. legentibus
 E II 2, 105. legentis I 10, 56. lege-
 ret E II 1, 92. leges E I 18, 96.
 leget II 5, 68. E I 7, 12. legit I
 10, 18. legerit I 3, 117. II 4, 23.
 legendo A 475. legi I 10, 72. E I
 19, 34. lecta A 40. lecto (*masc.*) E
 I 1, 37. (*neutr.*) I 6, 122. legendum
 II 5, 51.
lēgo legatum II 5, 69.
 lemures E II 2, 209.
lenio leniat E I 10, 16. lenire E I
 1, 34. A 393. leniet II 2, 18.
 lenis II 7, 93. lene II 4, 26. E I 15,
 18. leni II 4, 26, 8, 6. lenibus E I
 18, 45. lenior E II 2, 211. lenius
 E I 16, 56. leniter II 5, 47. E I 7,
 51, 18, 97.
 leno II 3, 231. lenonis E II 1, 172.
 lentus E II 1, 178. lenta II 2, 76.
 lento E I 2, 7. II 2, 98. lentis-
 sima I 9, 64.
 Leonis E I 10, 16. leoni E I 1, 73.
 leonem II 3, 186. leones (*acc.*) A
 393.
 lepido A 273.
 Lepidum E I 20, 28.
 Lepos II 6, 72.
lepus leporis II 4, 44. leporem I 2,
 105. II 2, 9. lepores E I 15, 22.
 leporum II 8, 89.
 Lesbos E I 11, 1.
 lethargicus II 3, 30.
 lethargo II 3, 145.
 leti II 6, 95.
 lēus II 6, 98, 7, 29. E II 1, 108.
 leue E II 1, 179. leuem II 7, 38.
 leui A 423. leuis (*masc.*) A 231.
 (*fem.*) E I 5, 8. leuius E II 2, 150.
 leuiora I 4, 53. leuiter E II 1, 51.
 leuius II 7, 19, 78.

- leuis* leue II 7, 87. leui A 332. leuia A 26.
leuo leuant E II 2, 10. leuet E I 8, 8. leuantes E II 1, 140. leuarit II 3, 292. 5, 99.
leuo leuabit E II 2, 123.
lex E I 1, 62. II 1, 152. 2, 18. A 135. 283. legem I 3, 67. II 1, 2. lege I 3, 72. A 283. legum I 1, 9. II 1, 81. leges (acc.) I 3, 105. II 1, 47. E I 16, 41. A 199. 399. legibus II 6, 69. E II 1, 3.
libello I 10, 92. E I 1, 37. libellis E I 13, 4. libellos I 4, 71. 10, 41. libellis I 4, 66.
libens E I 14, 44. libenter I 1, 63. 3, 63. 141. 5, 34. E I 11, 24. libentius II 6, 20. E II 1, 262. cf. libet.
liber I 3. 52. 4, 90. 132. II 7, 83. 92. E I 1, 107. 16, 66. A 212. 383.
liberum E I 1, 69. libera (acc.) E I 19, 21. A 85. liberior E I 16, 63. liberrimē E I 18, 1. liberrima (acc.) E I 7, 36. liberius I 4, 103. II 8, 37.
Libet I 4, 89. E I 19, 4. II 1, 5.
liber A 345. librum E I 2, 35. II 1, 220. A 6. liber (uocat.) E I 20, 1. librorum E I 13, 13. 18, 109. libris (dat.) II 1, 31. E II 2, 83.
libros E II 1, 26. 243. libris I 10, 63. II 6, 61. E II 1, 217.
liberta I 1, 99.
libertas E I 18, 8. II 1, 147. A 282. libertate I 4, 5. II 7, 4. E I 10, 40. libertinarum I 2, 48.
libertinus II 3, 281. 7, 12. libertino I 6, 6. 45. 46. E I 20, 20.
libertus II 3, 122. 5, 71.
libet I 6, 105. E I 6, 53. 7, 19. 60. 70. libens E I 14, 44.
libido I 2, 33. 6, 111. II 6, 67. E I 1, 85. II 1, 107. libidine E I 2, 15. libidinibus II 7, 57.
Libitina E II 1, 49. Libitinae II 6, 19.
libo libatis II 6, 67.
Libonis E I 19, 8.
libra I 5, 69. librā E II 2, 158.
librarius A 354.
libum libo II 7, 102. liba (acc.) E I 10, 10.
Libyā II 3, 101.
Libycis E I 10, 19.
licenter A 265.
licentia E II 1, 145. A 51. 211.
liceo liceisse I 6, 14.
licet I 1, 19. 2, 51. 81. 6, 105. 8, 14. 9, 76. II 5, 61. 6, 96. E I 10, 32. 11, 20. 16, 76. 17, 59. A 459. liceat II 3, 305. A 466. licebit II 2, 59. 3, 192. 6, 60. E I 5, 10. A 58. 389. licuit A 58.
Licino A 301.
licitoribus E I 7, 6.
lignum I 8, 1. II 7, 82. ligno A 399. lignorum E I 14, 42. ligna I 5, 46. 10, 34. E I 6, 32. lignis E II 2, 169.
ligo ligatur I 5, 13.
ligonibus E I 14, 27.
ligurrit II 4, 79. ligurrierit I 3, 81.
limae A 291.
limatior I 10, 65.
limen (acc.) E I 18, 73. -19, 36. limine I 5, 99.
limitibus E II 2, 171.
limo limat E I 14, 38.
limus limis II 5, 53.
limus II 4, 80. limum II 4, 56. limo I 1, 59.
linea E I 16, 79.
lingua E I 1, 57. 19, 15. A 56. linguam E I 3, 23. linguā I 10, 23. E II 2, 121. A 111. 290.
lino linunt E II 1, 237. linenda A 332.
linquit I 9, 74. linquimus I 5, 35. liquere A 285.
linum lino II 4, 54.
lippus I 3, 25. 5, 30. E I 1, 29. lippi I 1, 120. lippum E I 2, 52. lippis I 5, 49. 7, 3.
liquescere I 5, 99.
liquidus E I 12, 9. II 2, 120. liquidi (gen. neutr.) I 1, 54. E I 14, 34.
lis A 78. litem I 9, 37. II 3, 103.
lite II 3, 103. E II 2, 19. lites E I 16, 42. litīs I 5, 54. 7, 5. E I 2, 11. litibus A 424.
litigiosus II 3, 285.
litterulis E II 2, 7.
litura A 293. lituram E II 1, 167.
litus litore II 3, 205.
liuidus I 4, 93. E II 1, 89.
Liuius Liui E II 1, 62. 69.
locabat I 8, 9. locauit II 6, 106.
loculos I 6, 74. II 3, 146. E I 1, 56. II 1, 175. oculis I 3, 17.
locuples II 3, 93. 5, 28. E I 1, 93. 6, 39. locupletem E I 7, 15. II 1, 137. locupletē II 6, 102. locupletibus E I 1, 25. locupletior I 1, 113.
locus I 4, 15. 76. 5, 92. 9, 26. 51. II 2, 46. E I 5, 28. 7, 41. 11, 26. 15, 10. 19, 47. A 19. locum I 8, 18. E I 10, 14. 14, 12. 16, 67. A 92. loco II 7, 64. E I 7, 57. 11, 24. 12, 25. II 2, 30. 46. 113. 203. locorum E I 3,

34. loca E I 17, 28. II 1, 223. A 298. locis A 319.
 lolium II 6, 89.
 lolliginis I 4, 100.
 Lollius E I 20, 28. Lolli (*uocat.*) E I 2, 1, 18, 1.
 †Longarenus I 2, 67.
 longinquis E I 8, 6.
 longus A 172. longa I 1, 95. 2, 123. 4, 132. II 4, 12. E I 1, 20. 21. A 251. longae I 5, 104. II 6, 84. longo (*neutr.*) A 360. longum (*neutr.*) I 3, 137. 5, 94. II 1, 57. 2, 118. E I 3, 8. II 1, 159. A 346. 459. longo (*masc.*) I 2, 93. II 3, 112. E II 1, 4. longā II 3, 248. longo (*neutr.*) II 5, 99. E I 10, 35. longorum A 406. longos II 3, 308. E I 10, 23. longis E I 7, 82. A 325. longe I 4, 34. 5, 3. 89. 6, 18 (*bis*). 92. 9, 18. [10, 4]. II 5, 73. 8, 28. longius A 362.
 loquaci II 5, 95. loquacem I 1, 13. loquaces (*acc.*) I 9, 33. loquaciter E I 16, 4.
 loquor E II 2, 145. loquitur I 10, 55. loquatur A 114. 237. loquamur E I 17, 5. II 1, 30. loqui I 9, 67. E I 7, 27. A 192. 280. 324. loquens I 3, 13. loquentis I 4, 18. loquentem E I 6, 19. loquentes I 8, 40. loquendi A 72. loquar I 9, 72. loqueris E I 20, 21. A 104. locutus I 6, 56. E I 7, 72. locuto II 6, 27. locutas E II 1, 27.
 loris [I 10, 5]. E I 16, 47.
 lubrica II 4, 30.
 Lucania II 1, 38.
 Lucanus II 1, 34. 8, 6. Lucanae (*gen.*) E I 15, 21. Lucanā II 3, 234. Lucani E II 2, 178.
 lucellum E I 18, 102. (*acc.*) II 5, 82.
 lucernā II 7, 48. lucernis (*dat.*) II 1, 25. (*abl.*) I 6, 124.
 lucet E I 6, 56.
 lucidus A 41.
 Lucilius I 4, 6. 57. 10, 53. 64. II 1, 17. 62. Lucili I 10, 2 (*bis*). 56. II 1, 29. 75. [Lucili (*uocat.*) I 10, 1].
 Lucrina II 4, 32.
 lucror lucrata A 238.
 lucrum lucrī E I 12, 14. lucrum (*acc.*) A 420. lucro I 1, 39. II 3, 25.
 luctamur E II 1, 33. luctantur E II 2, 74. luctantis E I 19, 46. luctandum II 6, 28.
 Lucullus E I 6, 40. Luculli E II 2, 26.
 lucus A 16. lucum E I 6, 32.
 ludicra E II 1, 180. ludicra (*acc.*) E I 1, 10. 6, 7.
 ludo I 10, 37. E I 17, 61. ludis II 5, 58. ludas II 3, 252. ludere I 5, 49. II 1, 73. 3, 172. 248. E II 2, 183. A 379. luderet E II 1, 99. ludentis E II 2, 124. ludentem A 107. ludentes E I 1, 59. lusisti E II 2, 214. lusit E II 1, 148. luserat II 6, 49. luisse E I 14, 36. lusum I 5, 48.
 ludus II 2, 123. E I 19, 48. A 405. ludum I 6, 72. E I 14, 36. 18, 66. II 2, 56. 142. A 32. ludo I 1, 27. E I 1, 3. A 226. ludī (*nom.*) E II 1, 203. ludos II 6, 48. 8, 79. E I 14, 15. ludis I 10, 75. E I 7, 59. II 1, 197.
 lumbos I 5, 22. 6, 106. lumbis II 8, 90.
 lumine E I 2, 35. lumina II 7, 33. E II 2, 98.
 Luna I 8, 21. lunae (*gen.*) E I 12, 18. Lunam I 8, 35. lunam II 8, 32. lunae (*nom.*) II 4, 30.
 lupinis II 3, 182. E I 7, 23.
 lupus (*fera*) II 1, 52. 55. 2, 64. E I 16, 50. II 2, 28. lupi (*gen.*) I 8, 42.
 lupus (*piscis*) II 2, 31. lupos II 2, 36.
 Lupus Lupo II 1, 68.
 lusciniās II 3, 245.
 Lusco I 5, 34.
 lustrum lustra I 6, 68.
 lusum †I 6, 126.
 luteum I 10, 37.
 lutulentus I 4, 11. lutulenta E II 2, 75. lutulentum I 10, 50. lutulentā II 4, 83.
 lutum luto (*dat.*) E I 2, 26. (*abl.*) E I 11, 11.
 lux I 5, 39. II 6, 59. lucis E II 2, 185. lucem E I 18, 34. II 2, 116. A 143. 448. luce II 2, 116. E I 14, 34. A 363.
 luxuriam II 3, 224. luxuriā II 3, 79. luxuriam A 214.
 luxurior luxuriantia E II 2, 122.
 Lycamben E I 19, 25.
 Lycius Lycio (*abl.*) I 7, 17.
 Lydi Lydorum I 6, 1.
 lymphae E II 2, 146. lymphā I 5, 24. Lymphis I 5, 97.
 Lynceus E I 1, 28. Lyncei I 2, 90.
 lyntrem I 5, 20. lyntres (*acc.*) E I 18, 61.
 lyra E I 18, 43. lyrae E II 2, 86. A 407.
 Lysippo E II 1, 240.

M.

- macellum II 3, 229. macelli E I 15, 31. macello II 4, 76.
macer macra E I 7, 33 (*bis*). *macrum* (*acc.*) E II 1, 181. *macro* I 6, 71.
macros I 5, 72.
machina E II 2, 73.
macrescit E I 2, 57.
macte I 2, 31.
macula maculis A 352.
maculant I 5, 85.
Maecenas I 5, 27. 31. 48. 9, 43. 10, 81. II 3, 312. 6, 38. 41. 7, 33. 8, 22. *Maecenatem* II 6, 31. *Maecenas* (*uocat.*) I 1, 1. 3, 64. 6, 1. 47. II 8, 16. E I 1, 3. 7, 5. 19, 1.
Maeci (*gen.*) A 387.
Maenius I 3, 21. 23. E I 15, 26.
maerere E I 7, 28. *maerentis* E I 14, 7.
maerore A 110.
maestus I 5, 93. *maestum* I 2, 3. A 105.
magicos E II 2, 208.
magis I 2, 80. 124. 3, 142. 5, 33. 9, 50. 53. 10, 58. II 2, 29. 112. 3, 60. 67. 318. 319. 4, 13. 60 (*bis*). 6, 72. 113. 8, 17. 49. E I 7, 43. 15, 23. 16, 27. II 1, 248. A 36. 362.
magister E I 2, 64. *magistri* II 3, 257. E I 1, 14. *magistro* E I 18, 13. *magistrum* A 415.
magistrā II 2, 123.
magnus I 4, 67. II 2, 107. 5, 60. 64. 6, 1. *magna* I 6, 90. II 3, 317. 5, 12. 27. *magnum* I 4, 51. 110. 7, 21. II 2, 69. 3, 283. *magni* I 1, 33. II 4, 93. *magno* II 6, 95. E II 1, 232. *magnae* II 3, 99. *magnum* (*acc. masc.*) I 9, 46. II 2, 39. *magnam* E I 1, 35. *magnum* I 4, 10. 6, 62. 9, 52. 10, 20. II 5, 79. A 280. *magno* I 1, 51. 2, 70. 72. 128. 6, 79. 8, 50. 9, 59. 10, 52. II 2, 39. 7, 35. 8, 86. *magnā* I 5, 1. 7, 31. 9, 75. II 6, 36. 104. E II 2, 200. *magno* I 1, 55. 2, 121. A 260. *magni* I 6, 72. *magnae* E I 16, 42. *magnum* I 3, 136. *magnis* I 3, 122. 6, 4. *magnos* I 7, 33. II 3, 45. *magnas* I 10, 15. 35. *magna* I 3, 13. 4, 44. 6, 43. 8, 36. II 2, 100. 4, 78. E I 1, 50. 10, 32. II 1, 125. A 14. *magnis* (*masc.*) I 6, 73. II 1, 76. (*fem.*) I 5, 28. II 7, 11. *maior* (*masc.*) E I 10, 43. (*fem.*) I 6, 88. 100. 8, 30. II 3, 318. E I 12, 2. 15, 14. A 211. *maius* I 3, 84. E I 18, 5. *maioris* (*fem.*) E I 9, 10. 15, 38. *maiori* (*fem.*) I 1, 111. *maiozem* (*masc.*) II 2, 37. 3, 310. 324. (*fem.*) II 6, 6. *maius* II 3, 177. 8, 57. E I 2, 59. 4, 8. 12, 6. 17, 40. *maior* (*uocat.*) II 3, 326. A 366. *maiore* (*masc.*) I 10, 55. (*fem.*) I 8, 25. (*neutr.*) E II 1, 218. *maiores* II 7, 5. *maiora* E I 11, 3. *maiorum* II 1, 61. *maiores* II 8, 35. E II 1, 106. *maiores* (*fem.*) E I 20, 21. *maiora* I 3, 120. II 5, 21. E I 17, 24. *maioribus* I 5, 55. 6, 10. E I 17, 2. *maximus* II 6, 15. *maxima* I 8, 4. II 3, 59. 82. 121. A 24. *maximē* I 2, 17. 3, 136. II 3, 190. *maxima* E I 1, 42.
magus E II 1, 213.
Maiā II 6, 5.
maiestas E II 1, 258.
māla malis II 3, 72.
male dicit II 3, 140. *male dicunt* II 8, 37.
malignis I 5, 4. *maligne* E II 1, 209.
malo A 88. *mauis* I 2, 103. 4, 21. E I 14, 40. *mauolt* II 2, 44. *malunt* E II 1, 214. *malis* I 2, 118. 10, 30. 35. 75. *malit* II 4, 61. *mallem* I 1, 55. II 8, 79. E II 1, 250. *malles* A 442. *mallet* I 6, 19. II 7, 13. *maluit* I 8, 3.
Maltinus I 2, 25.
mālum mala (*acc.*) I 3, 7. *malis* II 4, 73.
mālum I 2, 62. II 6, 73. *malo* I 3, 59. *malum* I 2, 59. II 1, 49. *malo* II 3, 295. *mala* II 3, 267. E II 2, 127. (*acc.*) I 2, 68. 3, 25. 4, 30. II 3, 203. E I 1, 43. II 1, 219. A 452. *malis* I 9, 50.
mālus I 2, 8. 4, 3. II 3, 39. 4, 42. E I 16, 24. II 1, 124. *mala* I 3, 36. II 1, 56. 2, 42. 3, 43. 6, 18. A 453. *mali* I 2, 79. *malo* (*dat. masc.*) I 3, 59. *malo* (*abl. masc.*) I 4, 125. *mālā* II 3, 78. 6, 6. *malo* I 2, 102. E II 1, 153. *mali* I 5, 14. *mala* I 2, 92. *malos* I 1, 77. *mala* I 6, 68. II 1, 82. 83. 5, 74. E I 10, 25. II 2, 106. *malis* (*fem.*) II 3, 135. *male* I 3, 31. 45. 48. 4, 66. 109. 9, 65. [10, 2.] II 1, 6. 20. 31. 2, 8. 3, 37. 74. 137. 4, 21. 5, 45. 107. 6, 72. 87. 8, 69. E I 3, 31. 7, 40. 17, 10. 19, 3. 20, 15. II 1, 233. A 104. 441. *malum* (*adu.*) II 4, 18.
Mamurrarum I 5, 37.

- mancipium II 7, 3. mancipiis †E I 6, 39.
mancipo mancipat E II 2, 159.
 mancipiis E I 6, 39.
mancus manca (*nom.*) II 7, 88. mancum E II 2, 21.
 Mandela E I 18, 105.
mando mandare I 6, 19. mandabo I 19, 9. mandentur A 177. mandata (*acc.*) E I 13, 19. A 104.
 mane I 3, 18. 6, 120. II 3, 230. 282. 291. E I 6, 20. 58. 7, 64. 68. 75. 19, 5. II 1, 104.
manco manet E I 20, 17. manemus I 5, 37. manent E II 1, 160. manentis A 151. manebo E I 5, 3. manserunt E II 1, 160. mansuri I 5, 87.
 Manes (*nom.*) E II 1, 138. manes (*acc.*) I 8, 29.
manonum E II 2, 13.
 manicis E I 16, 76.
 manifestum II 5, 46.
 mannis E I 7, 77.
mano manat II 6, 50. A 337. manet E I 15, 19. 17, 59. manare E I 19, 44. manaret I 9, 11.
 mantica I 6, 106.
 manus I 4, 72. 141. A 348. manum II 7, 44. manu I 9, 4. 64. E I 11, 23. A 269. manibus E I 16, 23. manus I 5, 24. manibus I 3, 91. 4, 68. II 3, 282. †303. 4, 79. 5, 97. E I 19, 34. 20, 11. II 1, 53. 191.
 mappa E I 5, 22. mappā II 8, 63. mappis II 4, 81.
 marcentem II 4, 58.
 mare I 1, 39. II 2, 17. 4, 31. E I 1, 84. maris II 8, 15. E I 6, 6. 11, 6. 26. mare I 1, 30. II 8, 47. E I 1, 46. 7, 11. 11, 16. 27. 12, 16. 15, 18. II 1, 202. A 345. mari II 5, 63. E I 16, 25.
 marina II 8, 53.
 mariti E II 1, 132. marito (*dat.*) II 3, 216. 7, 61. maritis E I 1, 89. A 398.
 Marius II 3, 277.
marmor marmoris E II 1, 96. marmor E I 6, 17. II 2, 180.
 marmoreum E I 18, 73.
 Marsaeus I 2, 55.
 Marsya I 6, 120.
 Martia A 402.
mas marem II 4, 14. maribus E I 1, 64. mares A 402.
 mascula E I 19, 28.
 Massica II 4, 51.
 mater I 3, 98. 9, 26. II 3, 58. 289. 293. E I 17, 46. 18, 26. matris II 3, 136. matri II 3, 315. matrem II 1, 54. 3, 131. mater (*uocat.*) II 3, 62. matre I 6, 36. matrum E I 1, 22.
 matercula E I 7, 7.
 materiam A 38.
 materias A 131.
 maternus I 6, 3. maternis (*abl. fem.*) E I 15, 26.
 matrona E I 18, 3. A 116. 232. matronae I 2, 94. II 7, 62. matronam I 2, 54. matronā I 2, 63. matronas I 2, 78.
 maturus A 115. maturos E II 1, 15. mature E I 1, 8. 7, 97. II 1, 100.
 Matutine II 6, 20. matutina II 6, 45.
 Maxime E I 2, 1.
 mazonomo II 8, 86.
 Medea A 123. 185.
 mediastinus E I 14, 14.
 medicandum E I 16, 40.
 medicus II 3, 147. 292. medici E I 1, 102. medicum I 1, 82. II 3, 30. medici E II 1, 116. medicorum E II 1, 115. medicis (*dat.*) E II 2, 147. (*abl.*) E I 8, 9.
 mediocrius II 4, 94. A 370. mediocribus (*dat.*) A 372. (*abl.*) I 4, 130. 139. 6, 65. mediocriter E I 18, 99.
 mediter II 3, 263. meditare E II 2, 76. meditans I 9, 2. meditantibus E II 2, 71.
 medium (*neutr.*) I 2, 28. E I 18, 9. A 152. medium (*masc.*) I 1, 100. II 3, 19. mediam I 5, 83. 10, 33. medium I 6, 27. II 6, 101. E I 15, 5. A 368. medio II 8, 3. mediā I 4, 25. II 3, 101. 238. E I 7, 88. 14, 34. [18, 91.] medio I 2, 108. 4, 74. E I 12, 7. II 1, 168. A 243. medios II 3, 57. E I 2, 30. A 194. medias A 148. media E II 1, 185. mediis (*masc.*) E II 2, 85. (*fem.*) E I 16, 71.
 medullis E I 10, 28.
 meiat II 7, 52.
mel melli II 6, 32. melle II 1, 56. A 375. mella II 2, 15. 4, 24. E I 19, 44.
 Meleagri A 146.
 melimela II 8, 31.
 melior I 3, 32. [10, 4.] II 7, 41. E I 10, 34. 14, 5. 16, 63. II 2, 211. (*fem.*) I 5, 96. II 4, 32. E I 1, 62.
 melius I 2, 82. 4, 116. II 1, 45. E I 15, 41. 44. melioris II 1, 29. 4, 13. 7, 52. meliori E I 1, 48. meliorem

- II 5, 29. melius II 2, 82. 8, 53. E I 1, 88. 5, 6. 6, 13. II 2, 54. A 68. meliore I 9, 68. II 3, 15. 125. melioribus II 5, 19. E I 2, 68. meliora I 2, 73. II 2, 6. 6, 89. E II 1, 34. A 303. melius (*adu.*) I 1, 97. 4, 135. 7, 20. 10, 15. 47. II 2, 102. 4, 27. 6, 4. 8, 4. 33. E I 1, 65. 2, 4. 18, 20. A 321. 439.
- mellitis E I 10, 11.
- membranam II 3, 2. membranis A 389.
- membrum* membra (*acc.*) I 1, 5. 4, 62. 120. 9, 24. II 2, 81. 8, 37. E I 1, 30. membris E I 18, 50. membris A 3.
- memini I 9, 68. II 8, 21. E II 1, 70. meminit E I 3, 12. II 1, 262. memento II 4, 12. 89. 5, 52. E I 8, 16. meminisses II 6, 37.
- Memnona I 10, 36.
- memor II 2, 72. 4, 11. 6, 97. A 368. memorem E II 1, 144. memori II 4, 90. 6, 31.
- memoro* memorem I 8, 40. memores I 5, 53. memoratur I 1, 64. memorata E II 2, 117.
- Mena E I 7, 61. Menam E I 7, 55. Menandro E II 1, 57. Menandro II 3, 11.
- mendax E I 7, 2. 16, 39. II 2, 25. mendacem I 5, 82. A 425. mendacior E II 1, 112.
- mendici I 2, 2.
- [mendosus I 10, 1.] mendosa I 6, 66. mendosum E I 16, 40. mendose II 4, 25.
- Menelaum II 3, 198.
- Meneni (*gen.*) II 3, 287.
- mens I 4, 43. E I 1, 4. 2, 60. 14, 8. A 348. 386. mentis I 9, 20. 44. II 3, 65. 80. 137. 278. E II 2, 140.
- mentem II 2, 109. 3, 285. 295. 7, 93. E II 1, 97. 108. 2, 36. mente I 1, 30. II 2, 90. 6, 31. E I 8, 7. 9, 4. II 2, 104. mentibus E II 1, 53.
- mensa I 3, 13. II 2, 47. mensae A 198. mensam II 3, 148. 8, 11. mensā I 3, 90. II 4, 37. mensis II 4, 87. mensas II 2, 4. 122. A 374.
- mense I 6, 61. E I 11, 19. II 1, 40. 44. mensis II 3, 289.
- mentio I 4, 93.
- mentior I 8, 37. mentitur E I 1, 20. A 151. mentiar II 6, 32. mentita E I 7, 87. mentite II 5, 5.
- meraco E II 2, 137.
- mercator I 1, 6. 17. E I 1, 45. 16, 71. A 117. mercatores (*vocat.*) I 1, 4.
- mercaturis II 3, 107.
- mercennarius II 6, 11. mercennaria E I 7, 67.
- merces* mercedem I 3, 88. mercede II 2, 115. 7, 17. E I 18, 36. mercedes (*acc.*) I 2, 14. 6, 87.
- mercor* mercaris E II 2, 164. mercatur E I 7, 82. mercantur I 2, 86. mercetur E I 7, 81. mercemur E I 6, 50. mercarier II 3, 24. mercatus II 6, 12. E II 2, 158.
- Mercuriale II 3, 25.
- Mercurius II 3, 68.
- merdis I 8, 37.
- meret A 345. merearis I 1, 87. merentis E I 7, 24. merui A 268. meruere A 286. meritum I 3, 120. II 1, 66. merito (*adu.*) I 1, 20. 4, 64. 6, 22. II 3, 108.
- meretricula II 7, 46.
- meretrix E I 14, 25. meretricis I 4, 111. II 3, 252. E I 17, 53. meretrici E I 18, 3. meretrice I 4, 49. 10, 40. E I 2, 25. meretricibus I 2, 58.
- mergos II 2, 51.
- meritum* meritorum E II 2, 38. meritis E II 1, 10.
- mersare II 4, 19. mersor E I 1, 16.
- merulis A 458. merulas II 8, 91.
- merum* mero II 1, 9. 4, 65. E I 19, 11. A 435.
- merus I 4, 48. mera I 4, 101. E I 18, 8. meros E II 2, 88. mera E I 7, 84.
- merx I 2, 47. mercem I 2, 83. 105. merces (*acc.*) I 4, 29. E II 2, 11. A 419.
- *Messalla I 6, 42. Messallae A 371. Messalla (*vocat.*) I 10, 85.
- Messius I 5, 58. Messi I 5, 52. 54.
- metam A 412.
- metallis E I 10, 39.
- Metellae II 3, 239.
- Metello II 1, 67.
- Methymnaeam II 8, 50.
- metiri I 2, 103. E I 7, 98. metiretur I 1, 96.
- meto* metato II 2, 114.
- meto* metit II 3, 87. E II 2, 178.
- metuō II 1, 61. metuit E I 2, 51. 16, 50. II 1, 167. metuunt I 4, 33. metuas I 1, 93. 4, 70. metuat I 2, 131. E I 6, 12. metuens I 2, 5. 4, 32. II 2, 110. 3, 110. 7, 56. E I 16, 60. 66. II 2, 15. metuentis II 5, 65. 8, 36. metuenti II 5, 92. metuebat I 1, 99. metuam E II 2, 191. metues

- H 7, 68. E I 18, 1. metuet E I 16, 65. 18, 87. metuenda II 3, 54. E II 1, 136.
metus metu I 1, 76. 3, 111. 4, 127.
meus I 1, 46. 2, 107. 6, 41. 131. 9, 1. II 2, 2. E I 16, 1. II 1, 258.
mea I 2, 71. 6, 65. 92. II 3, 18. II 5, 36. E I 1, 97. II 2, 21. *meum* E I 16, 35. *meae* E I 13, 6. *meo* I 10, 92. *meum* E I 15, 20. *meum* I 9, 66. II 4, 46. E I 20, 26. II 1, 211. *meo* II 3, 207. E I 19, 22. II 1, 268. *meā* I 3, 92. 4, 97. *meo* E I 15, 17. II 2, 12. 99. *mei* II 6, 65. *meae* E I 18, 28. *mea* E II 2, 127. *meorum* II 1, 3. E I 11, 9. *meis* I 5, 30. *meos* I 4, 71. *mea* I 3, 70. 4, 22. E I 9, 8. 14, 37. 19, 35. II 1, 220. A 266. *meis* I 6, 96.
migret A 229. *migravit* E II 1, 187.
miles I 1, 5. 16. 29. E II 2, 26. *milibus* II 6, 55.
Mileti E I 17, 30.
militia I 1, 7. II 2, 11. *militiae* E II 1, 124. *militiam* E I 18, 55.
mitito militat E I 2, 67. *militet* E I 3, 1.
mille I 1, 51. 8, 12. II 1, 4. 3, 61. 70. 116. 197. 226. 325 (*bis*). E I 6, 19. 34. 16, 55. *milia* II 1, 28. E I 1, 58. (*acc.*) I 1, 45. 5, 25. 86. II 3, 23. 4, 76. E I 6, 43. *milibus* I 6, 111. II 3, 116. E II 2, 5. 165.
Milonius II 1, 24.
miluus (*trisyllabum*) E I 16, 51.
mimae (*dat.*) I 2, 56. *mimae* (*nom.*) I 2, 2. *mimis* (*abl.*) I 2, 58.
Mimnermus E I 6, 65. II 2, 101.
mimum E I 18, 14. *mimos* I 10, 6. *minarum* A 106.
minax E II 1, 150.
Minerua II 2, 3. A 385.
mingo minxerit A 471. *mictum* I 8, 38.
minister E I 13, 5.
ministeriis E II 2, 6.
ministrat A 171. *ministret* E I 15, 20. *ministrent* II 8, 70. *ministratur* I 6, 116.
† *minitaris* I 5, 60. *minitatur* II 1, 47. *miniteris* I 5, 60.
minor *mineris* I 3, 122. *minantis* II 3, 9. *minantem* E I 8, 3. *minabitur* A 350.
minor I 10, 48. II 7, 76. E I 1, 106. 10, 35. 43. 12, 28. 17, 22. II 1, 40. (*fem.*) I 6, 26. II 5, 27. A 189. *minus* E I 18, 107. *minoris* I 6, 121. *minori* II 3, 326. E II 1, 106. *minorem* II 3, 313. 4, 85. 6, 7. 8, 31. *minus* E I 17, 51. II 1, 170. *minores* E II 1, 183. *minora* E I 11, 3. *minorum* A 174. *minoribus* E II 1, 84. *minores* I 10, 54. *minora* I 3, 20. E I 9, 8. 12, 11. *minus* (*adu.*) I 1, 93. 2, 49. 3, 29. 93. 5, 6. 6, 24. II 2, 48. 3, 93. 311. 7, 96. E I 8, 7. 10, 18. II 2, 90. 156. *minimum* E II 1, 169. A 286. *minimo* I 4, 14. *minimis* I 3, 69. *minimum* (*adu.*) E II 1, 72. *minimē* I 4, 24. II 3, 160.
Minturnas E I 5, 5.
Minuci E I 18, 20.
minuo *minuas* II 2, 34. 3, 177. *minuat* E I 18. 101. *minui* E II 1, 107.
mirabilis E I 6, 23. *mirabile* E II 2, 91.
miracula E II 2, 208. A 144.
mirator I 2, 36.
miror II 3, 27. 7, 97. E I 15, 39. II 1, 72. A 358. *miraris* I 1, 86. E I 1, 47. *miratur* E I 6, 9. II 1, 49. 64. *miramur* E I 12, 12. 14, 18. *mirantur* II 6, 57. E II 2, 58. *mirer* I 10, 6. *miretur* I 10, 73. *mirare* E I 6, 18. *mirari* E I 7, 62. *mirabor* E I 17, 26. A 424. *mirabere* E I 10, 31. *mirati* A 272.
mirus II 4, 7. *mirum* II 1, 54. *miri* I 5, 102. *mirum* I 10, 22. *miros* E II 2, 129. *mira* II 3, 33. A 416. *mirē* II 3, 28.
miscet II 4, 55. *miscere* II 4, 65. *miscibat* II 4, 24. *misceris* E I 16, 54. *miscuit* I 10, 21. A 343. *miscueris* II 2, 74. *mixtum* II 8, 45. *mixto* II 4, 19.
Miseno II 4, 33.
miser I 2, 64. 3, 135. II 2, 66. 7, 19. 81. E I 20, 6. A 170. *miserum* I 2, 134. *miseri* II 3, 29. *misero* I 3, 87. II 6, 59. *miseræ* I 8, 10. *miserum* I 1, 63. 2, 21. E I 7, 92. *miseram* I 2, 130. *miser* (*vocat.*) II 3, 14. *misero* E I 1, 33. *miserā* I 4, 26. 6, 129. II 7, 77. A 295. *miseris* A 201. *miseras* II 8, 18. *misere* I 9, 8. 14.
mitescere E I 1, 39.
mitiget E II 2, 186.
mitis II 1, 72.
mittam E II 2, 25. *mittant* E I 1, 79. *mitte* E I 5, 8. *mittere* I 6, 72. II 3, 37. *mitteret* II 7, 17. *mittam* E I 6, 43. *missura* A 476. *mitteris* E I 20, 13. *missus* II 1, 36. 86. A

260. missa A 390. missi A 315. missae I 5, 18. missi I 5, 28. missos I 1, 114. A 260. missis I 7, 18. II 5, 59.
- mitulus II 4, 28.
- mobile II 7, 82. mobilis (*gen. fem.*) E II 2, 172. mobilibus A 157. mobilia II 3, 269.
- moderabitur E I 2, 59.
- modestus E I 18, 94. modestē I 2, 50.
- modico (*abl. masc.*) E II 2, 190. modicā E I 5, 2. modico (*neutr.*) I 5, 2. modicis (*dat. neutr.*) A 279. modicis (*abl. neutr.*) II 6, 70.
- modiis E I 16, 55.
- modo I 1, 16. 17. 2, 16. 74. 3, 7. 8. 12. 13. 71. 8, 15. 9, 9. 10, 11. 12. II 3, 73 (*bis*). 7, 7. 9. 8, 72. E I 1, 40. II 1, 213 (*bis*). A 62. 272.
- modulator I 3, 130.
- modulor modulanda E II 2, 143.
- modulus moduli II 3, 309. modulo (*abl.*) E I 7, 98. modulis (*abl.*) I 3, 78.
- modus I 1, 106. II 6, 1. modum I 2, 111. II 2, 37. 3, 266. E I 18, 59. II 1, 154. modo I 8, 21. 9, 49. II 3, 52. 266. 271. E I 1, 66. 6, 8. II 1, 20. 2, 163. modis A 211. modos I 4, 58. E I 3, 13. 19, 27. II 2, 144. modis I 8, 33. II 5, 3. A 405.
- moechas I 4, 113.
- moechatur I 2, 49.
- moechus I 4, 4. II 7, 13. 72. moechis I 2, 38.
- moenia (*acc.*) I 5, 97. II 6, 100. † A 141.
- molā II 3, 200.
- mole, E I 14, 30.
- molestus I 3, 65. E I 6, 10. molesta E I 1, 108. molestum I 6, 99. molesti I 7, 10. molestas I 7, 5.
- molimine E II 2, 93.
- molitur A 140. moliri A 399.
- molliat I 4, 20.
- mollis molle (*nom.*) II 4, 34. (*acc.*) I 10, 44. molli I 2, 88. molles II 5, 32. mollis A 33. molliter II 2, 12. mollis I 9, 25. 10, 59. II 2, 85.
- mollitiem II 2, 87.
- Molossis II 6, 114.
- momento (*abl.*) I 1, 8. momenta E I 10, 16. momentis E I 6, 4.
- monet I 2, 73. moneam E I 18, 67. mone II 5, 93. monendus E I 3, 15. monendo A 344. monitus II 1, 80. E I 3, 15. A 355.
- monitor E I 20, 14. monitoris E I 18, 67. monitoribus (*dat.*) A 163. (*abl.*) E II 2, 154.
- mons monte E II 1, 27. montes E I 16, 5. A 139. montibus E II 1, 253. montis I 5, 77. II 6, 16.
- monstret II 6, 10. E I 2, 65. monstrare E I 17, 4. A 49. monstraret II 8, 26. monstrauit II 8, 52. monstrauit A 74. monstrata A 404. monstratum II 1, 53. monstrata E II 2, 149.
- monumentum I 8, 13.
- mora A 291.
- morata A 319.
- morbus A 453. morbi II 3, 27. 254. E I 1, 35. 6, 29. morbum I 5, 62. E I 15, 6. II 2, 137. morbo I 6, 30. II 3, 80. 121. 157. 163. E I 6, 28. 7, 86. morbos E II 1, 136.
- mordax I 4, 93. mordacem E I 17, 18.
- mordent II 6, 45. momorderit E I 8, 5. mordear E I 16, 38.
- mordicus I 8, 27.
- moriens II 3, 170. E I 17, 10. moriar E I 16, 79. morietur E I 17, 31. moriemur II 8, 34. mortua II 5, 87.
- moror I 4, 13. E I 15, 16. II 1, 264.
- moraris E II 2, 19. moratur E I 14, 6. A 321. morantur E I 1, 24. 3, 5. morer I 1, 14. E I 7, 83. II 1, 4. morari II 7, 87. E I 13, 17.
- morandus A 223. moraberis A 132. morabitur II 4, 27. morabimur A 178.
- morosum II 5, 90.
- mors I 1, 8. 7, 13. II 1, 58. 7, 84. E I 16, 79. mortis I 4, 127. II 2, 98. E II 2, 207. A 469. morti II 3, 197. 283. A 63. mortem I 2, 42. morte I 2, 3. E II 2, 173. mortibus I 3, 108.
- morsu E I 14, 38.
- mortalis E II 2, 188. mortalem II 6, 58. mortalia A 68. mortalibus I 9, 60. mortalis I 6, 37. II 6, 94.
- morum moris II 4, 22.
- mos I 2, 86. 4, 95. 6, 60. 9, 1. II 7, 79. morem I 4, 117. II 1, 63. E II 1, 145. more I 3, 109. 10, 30. II 3, 280. E I 7, 14. 18, 62. II 2, 132. mores I 3, 97. E I 1, 57. II 1, 249. A 156. morum A 317. moribus E I 18, 44. mores II 7, 23. E I 2, 20. 19, 14. A 142. moribus E II 1, 2.
- Moschi E I 5, 9.

- motus* motum A 214. *motus* (*acc.*) A 111.
 mouet I 5, 58. II 4, 78. E I 16, 60.
 moueat I 10, 78. II 2, 126. E I 3, 19.
 mouere I 9, 24. E I 19, 20. II 2, 113. A 395. mouentem E I 14, 39.
 mouentes II 7, 99. moueret I 6, 20.
 mouerit A 472. motura E II 2, 86.
 monetur E II 2, 125. A 433. moueri A 232.
 motā I 9, 30.
 mox II 3, 192. 4, 6. E I 1, 12. 17, 56.
 18, 76. II 1, 128. 191. 2, 95. 161. A 168. 184. 221.
 Mucius E II 2, 89.
 mugire E II 1, 202.
 mula I 5, 13. mularē I 5, 18. 22.
 mulcet E II 1, 212.
 mulier I 2, 130. A 4.
 mullum II 2, 34.
 mulso II 4, 26.
multus multa I 4, 141. II 7, 7. A 293 (*bis*).
 multum A 114. multae E I 7, 42.
 multo I 7, 28. multo (*abl. m.*) I 1, 5. 2, 39. 10, 3. II 8, 87.
 multā I 4, 5. 5, 16. 10, 49. E I 13, 18. 14, 30.
 16, 10. II 1, 246. A 281. multi I 4, 75.
 multae I 2, 97. E I 16, 42. multa I 1, 13. II 6, 104. E I 6, 45.
 II 2, 10. A 70. 169. multorum I 9, 72.
 E I 2, 19. A 142. multarum E II 2, 31.
 multorum E I 1, 76. multis (*dat.*) II 5, 54.
 E I 1, 80. multos I 6, 10. multa I 5, 65. 6, 82.
 10, 69. II 1, 11. 3, 9. 203. 6, 83. E I 2, 21.
 7, 62. 8, 3. 9, 7. II 1, 30. 67. 219. 2, 102. A 175. 176. 183.
 413. multis E I 6, 60. II 2, 26. A 434.
 multum I 3, 57. 4, 13. II 3, 147. 320. 5, 67. 92. E I 3, 15. 6, 52.
 10, 3. II 2, 62. A 241. 357. multo I 4, 142.
 5, 39. II 3, 75. 82. 8, 89. E I 17, 20. 51.
 Mulnius II 7, 36.
 mulus E I 6, 61. mulo I 6, 105. muli I 5, 47.
 mulis E II 2, 72. Munatius E I 3, 31.
 munditiae E II 1, 159.
mundus mundi I 3, 112.
 mundus II 2, 65. E I 4, 11. 20, 2. munda I 2, 123.
 E I 5, 7. mundior II 7, 12.
 munia II 2, 67. 81. E II 2, 131. munifico I 2, 51.
 munire I 3, 105. munito E II 2, 31. munus E II 1, 216.
 A 306. munere E I 9, 5. 17, 49. 18, 75. 19, 38. II 1, 267.
 munera II 6, 5. E I 6, 5. II 1, 246. muneribus I 7, 18. 9, 57.
- munuscula E I 7, 17. murena II 8, 42.
 Murenā I 5, 38. *murx* murice II 4, 32. E II 2, 181.
 muriā II 4, 65. 8, 53. murmure E I 10, 21.
 murteta E I 15, 5. murus E I 1, 60. A 209.
 muros E I 2, 16. mus II 6, 80. A 139. murem II 6, 80.
 mures II 3, 247. Musa E II 1, 133. A 83. 324. 407.
 musae (*dat.*) II 3, 105. musam E I 19, 28.
 Musa (*uocat.*) I 5, 53. E I 8, 2. A 141. musā II 6, 17. Musā E I 3, 13.
 Musarum E II 1, 243. Musis E II 2, 92. Musas E II 1, 27.
 Musa (Antonius) E I 15, 3. musco E I 10, 7.
 mustela E I 7, 32. mutabilis E II 2, 189. mutabile E II 1, 101.
 mutilis I 5, 60. muto E I 7, 36. mutat I 4, 29. 10, 53.
 II 7, 64. 110. E I 1, 91. 100. mutant E I 11, 27.
 mutem E I 16, 38. mutare E I 12, 10. 19, 27. A 168.
 mutantem E I 1, 90. mutaret II 7, 10. mutauit E II 1, 108. A 67.
 mutauerit II 8, 50. mutatur A 160. mutantur A 60.
 mutandus E I 15, 10. mutanda A 449. mutatus II 3, 254.
 mutata E I 18, 88. mutatae II 8, 84. mutatum II 2, 58.
 mutatā II 6, 110. mutato I 1, 69. mutatae E I 10, 31.
 mutatis (*abl. masc.*) I 4, 7. (*abl. fem.*) I 1, 18. Muttonis I 2, 68.
mutus mutum I 3, 100. mutā II 3, 219. Mutus E I 6, 22.
mutuus mutua E I 7, 80. Mytilene E I 11, 17.

N.

- Naeuius (*poeta*) E II 1, 53. Naeuius I 1, 101. II 2, 68.
 naeuos I 6, 67. nam I 1, 33. 2, 33. 96. 107. 3, 68. 107. 120. 4, 9. 13. 142. 5, 73. 91. 6, 27. 93. 100. 8, 4. 46. 9, 23. 10, 5. 76. II 1, 35. 2, 45. 54. 71. 129. 3, 20. 37. 41. 302. 4, 42. 59. 71. 90. 6, 51. 78. 7, 78. 115. 8, 2. 26. E I 1, 76. 2, 37. 9, 2. 11, 25. 14, 19. 15, 2. 16. 42. 16, 55. 65. 17, 9. 18, 69. 84. II 1, 166. 186. 200. A 348.

- namque I 2, 119. 3, 36. 5, 39. 49.
101. 6, 19. 41. 57. 9, 29. II 4, 14.
E I 17, 17.
- nanciscetur A 299. nactus E I 15, 38.
- naris I 4, 8. naribus I 3, 30. narīs
E I 5, 23. naribus E I 19, 45.
- narro I 6, 60. narras I 9, 52. narrat
E I 7, 55. narres E I 13, 16. nar-
ret A 184. narra II 7, 5. narrare
E II 1, 199. narrantem II 2, 116.
narrares E II 2, 147. narraret II
8, 92. narrabo A 464. narratur I
1, 70. E I 2, 6. narrari A 91. nar-
rata II 5, 1.
- nascitur I 3, 68. nascentes II 4, 30.
nascetur A 139. natus I 5, 53. 6,
8. 21. 29. 36. 10, 31. II 3, 8. 118.
7, 14. E I 17, 10. nata I 2, 72.
natum I 6, 6. 45. 46. 58. II 2, 93.
E I 20, 20. II 1, 244. 2, 2. A 82.
377. nate II 6, 5. nato II 8, 47.
E I 5, 9. nati E I 2, 27. nata A 62.
natis E II 1, 233. nata A 122.
- Nascia II 5, 57. 67. Nasicae II 5, 65.
Nasidienus II 8, 75. Nasidieni II 8,
1. Nasidiene II 8, 84.
- nasus II 2, 89. nasum II 7, 38. naso
I 6, 5. II 8, 64. A 36.
- nasuta I 2, 93.
- nata natam II 3, 199.
- natale E II 2, 187. natalis II 2, 60.
E II 2, 210.
- natis nate I 8, 47.
- nato natat II 7, 7. natantis II 8, 42.
Natta I 6, 124.
- natu E I 7, 49.
- natura I 1, 75. 88. 2, 74. 111. 124.
3, 36. 113. 5, 102. 6, 66. 93. 10, 58.
II 1, 51. 2, 37. 129. 3, 178. 4, 21. 45.
6, 76. 7, 48. 74. E I 18, 100. A 108.
353. naturae (*gen.*) I 1, 50. II 4, 7.
E II 2, 188. naturae (*dat.*) E I 10,
12. naturam II 4, 64. E I 10, 24.
12, 10. naturā E II 1, 165. A 408.
naturis A 157. naturas II 8, 93.
- naugio E I 1, 92.
- naugio nauiget II 3, 166. E I 16, 71.
- nauis E I 18, 87. nauis E II 1, 114.
nauem I 1, 6. E I 11, 16. II 1, 114.
naue E II 2, 200. naues (*nom.*) E II
1, 192. nauis II 3, 205. nauibus E
I 11, 28. A 21.
- nauōs E I 6, 20. *nauom (nauum)
E I 18, 90. nauiter E I 1, 24.
- nauseat E I 1, 93.
- nauta I 5, 16. 19. nautae I 5, 22.
nautae (*nom.*) I 1, 29. 5, 11. nautis
(*dat.*) I 5, 11. (*abl.*) I 5, 4.
- nautica II 3, 106.
- nē I 1, 14. 23. 40. 78. 94. 98. 120.
2, 4. 77. 87. 90. 102 (*bis*). 127. 133.
3, 73. 106. 119. 137. 4, 31. 110. 113.
6, 85. 102. 8, 13. 36. II 1, 5. 37.
57. 61. 80. 2, 16. 3, 31 (*bis*). 88.
123. 174. 175. 177 (*bis*). 179. 187.
220. 297. 4, 18. 49. 5, 16. 37. 46.
6, 24. 7, 51. 87. 8, 68. 69. E I 1, 6.
8. 13. 47. 3, 18. 5, 22. 23. 24. 6,
21. 32. 33 (*bis*). 40. 7, 82. 9. 8. 12,
25. 13, 4. 12. 16. 19. 16, 1. 19. 17,
37. 18, 58. 74. 76. 88. 19, 26. 46.
II 1, 208. 239. 267. 2, 21. 215. A
152 (*bis*). 176. 185. 227. 245. 272.
339. 381. 406.
- ne (*suffix.*) I 1, 40. †108 (nemon). 2,
76. 109. 3, 20. 4, 64. 5, 65. 6, 38. 8,
2. 9, 41. 69 (uin). 72. 10, 21. 78. II
2, 32. 107. 3, 67. 97. 128 (tum). 152
(men). 166. 210. 251. 253. 295. 317.
4, 83 (ten). 5, 3. 18. 54. 76. 6, 73.
75. 7, 2. 34 (nemon). 61. 75. 88.
8, 67. E I 1, 65. 3, 3. 12. 6, 12.
10, 14. 11, 3 (†ue). 4. 12, 17. 14,
4. 15, 15. 16, 3. 27. 31. 17, 44. 18,
100. 19, 14. II 1, 41. 2, 65. 148. A
114. 115. 117. 237. 265. *cf.* necne,
utrumne.
- nebulonis I 2, 12. nebulonem I 1,
104. nebulones E I 2, 28.
- nec I 1. 60. 2, 52. 80. 124. 127. 3,
113. 115. 128. 4, 47 (*bis*). 73. 5, 102.
6, 3. 85. 8, 21. 9, 31. 32 (*bis*). 49. 50.
10, 5. 39. II 1, 14. 44. 2, 2. 22. 68.
130 (*bis*). 3, 105 (*bis*). 133. 251. 262.
266. 4, 35. 37. 5, 80. 6, 7. 18 (*bis*).
72. 108. E I 1, 30. 72. 102 (*bis*). 2,
71 (*bis*). 5, 2. 7, 23. 35 (*bis*). 38.
42. 8, 4 (*bis*). 6. 10, 45. 11, 12. 15.
14, 24. 25. 36. 16, 12. 13. 46 (*bis*).
17, 10. 47 (*bis*). 58. 18, 39. 40. 70.
19, 2. 30. 31. II 1, 78. 248. 250.
258. 266. 2, 191. A 8 (*bis*). 41 (*bis*).
133. 134. 136. 146. 147. 191. 192.
236. 249. 286. 289. †339. 350. 371.
409. 410. †416. 450. 468 (*bis*). 470.
- necdum II 2. 44.
- necesse I 3, 111. II 2, 34. 6, 26.
A 48.
- neclego uide neglego.
- necne I 4, 45. 63. 125. II 6, 72. E
II 1, 79.
- neco necabit II 3, 293. necari II
7, 58.
- necit E I 19, 31. necitat E II 2, 96.
- nedum A 69.
- nefarius A 186.

- negitat E I 16, 49.
 negligit E I 7, 64. neglectum E I 1, 26. neglecta E I 18, 85. neglectis † I 3, 37. neglectis I 3, 37. II 4, 82.
 nego negas I 6, 7. negat I 6, 90. 121. II 3, 259. E I 2, 11. 7, 63. 10, 4. neget E I 7, 63. 16, 36. A 122. negantem II 7, 94. E I 18, 92. negabat I 2, 46. negabit II 3, 162. negares A 439. negarit I 3, 95. 10, 57. negata E II 1, 181. negatum I 2, 112. negatas II 5, 67. negatis I 1, 75.
 negoti II 1, 80. negotia II 6, 33. E I 14, 17. negotia I 7, 4. II 3, 19. E I 6, 33. 7, 59. II 1, 1.
 nemo I 1, 1. 87. 108 (†nemon). 3, 68. 4, 22. 6, 2. 107. 9, 45. 10, 44. II 7, 34 (nemon). E I 1, 39. II 2, 13.
 nempe I 10, 1. II 3, 207. 7, 80. 107. E I 10, 22. 16, 31. 75. II 2, 156. 163.
 nemus nemoris II 6, 91. nemus E I 10, 7. II 1, 202. 2, 77.
 nenia E I 1, 63.
 nepos I 4, 49. nepoti I 8, 11. II 1, 53. E II 2, 193. nepotem II 1, 22.
 nepotum E I 15, 36. nepotes II 3, 225.
 Neptunus A 64. Neptunum E I 11, 10.
 nequam II 7, 100. nequior II 3, 94. 7, 40.
 nequaquam II 4, 48. E II 1, 20.
 neque I 1, 21. 38. 39. 59. 111. 2, 84. 121. 122. 123. 3, 138. 4, 40. 41. 70. 71. 133. 5, 41. 42. 6, 68 (bis). 87. 9, 31. 10, 17. 18. 38. 48. 73. II 1, 13. 31. 32. 55 (bis). 2, 21. 66. 129. 3, 112. 132. 164. 266. 5, 6. 6, 6. 83. 94. 7, 51 (bis). 65. 72. 84 (ter). E I 1, 101. 7, 41. 11, 11. 17. 9. 18. 37. II 1, 245. 257. 264. 2, 195. 196. A 348.
 nequeo II 1, 7. A 87. nequit I 1, 107. 4, 85. nequeunt I 3, 77. II 4, 87. 7, 106. nequeas II 2, 59. nequiere II 5, 78.
 nequicquam II 7, 27. nequicquam E I 3, 32.
 nequitiae E I 15, 33. nequitia II 3, 244.
 nequities II 2, 131.
 Nerio II 3, 69.
 Neronis E I 8, 2. 9, 4. Neroni E II 2, 1.
 nerui A 26. neruis II 4, 53. E I 15, 6. neruis II 1, 2. 7, 82.
 nescio I 9, 2. 10. 67. II 3, 83. E II 2, 35. nescis I 1, 73. E II 2, 213.
 nescit E I 10, 27. 12, 10. A 379. 382. 390. nescire II 6, 73. A 88. 418. nesciet E I 10, 41. A 35.
 nescius II 3, 109.
 Nestor E I 2, 11.
 neu I 3, 106 (bis). 10, 9. II 5, 24. 37. 89. E I 11, 23. 16, 21. 18, 110. A 189. 194. 340.
 neue II 5, 89. E I 16, 20. A 189.
 neutram II 2, 66.
 ni I 1, 44. 2, 95. 5, 59. 9, 37. 47. II 3, 85. 151. 153. 7, 118. 8, 60. E I 2, 34. †16, 5. II 1, 133. 2, 54. A 382 (quidni).
 nidore II 2, 19. 7, 38.
 nidum E I 10, 6. nido II 2, 49. E I 20, 21.
 niger I 4, 85. nigrae I 4, 100. nigrum I 9, 73. nigro II 4, 74. E II 2, 60. A 37. nigrā I 8, 23. nigris I 4, 91. II 2, 46. nigros I 7, 26.
 nigra I 5, 30. nigris I 6, 27. II 4, 22. A 37.
 nihil I 7, 9. 10, 52. II 1, 79. 3, 92. 116. 4, 16. 6, †4. 8. 57. 8, 57. 94. E I †2, 46. 15, 16. 16, 53. II 1, 49. 65 (bis). 2, 16. 71. 151. A 122. 237. 385. nil I 1, 40. 49. 62. 2, 28. 57. 77. 94. 101. 3, 9. 17. 18. 4, 13. 5. 20. 44. 64. 6, 89. 9, 14. 15. 16. 19. 50. 59. 10, 19. 53. II 1, 54. 2, 29. 3, 4. 6. 42. 103. 138. 188. 4, 26. 5, 69. 6, 4. 53. 7, 102. 111. 8, 36. E I 1, 61. 88. 6, 1. 66. 68. 8, 8 (bis). 12, 5. 15. 23. 15, 33. 41 (bis). 18, 59. II 1, 17 (bis). 31. 83. 206. 264. A 140. 285. 304. 306.
 nihilum II 3, 54. 210. 8, 41. nihilo I 1, 48. II 3, 52. 56. 270. E II 2, 153. nilo I 5, 67.
 nimirum II 2, 106. 3, 120. E I 9, 1. 14, 11. 15, 42. II 2, 141.
 nimis II 1, 1. E I 5, 29. 7, 91. II 1, 66. 2, 122. A 205.
 nimium II 5, 88. E I 5, 13. 7, 48. A 28. 246. 261. 271.
 nimius nimio E I 10, 30. II 1, 198. nisi I 2, 28. 30. 3, 85. 87. 134. 4, 47. 73. 5, 79. 7, 14. II 1, 18. 52. 78. 2, 15. 58. 3, 285. 4, 26. 87. 5, 8. 6, 5. 8, 34. E I 1, 108. 2, 5. 54. 62. 5, 27. 12, 23. 16, 40. 19, 7. II 1, 21. 49. 83. 115. 2, 100. A 191. 476.
 niteo nitet II 5, 12. E I 10, 19. nitent A 351. nitentis II 2, 4. nitentia E I 6, 25. nituistis II 2, 128.

- nitescere A 150.
 nitidus II 1, 64. nitidum E I 4, 15.
 nitidam II 3, 214. nitido E I 7, 83.
 nitidi E I 14, 32. nitidis E I 15, 46.
nitior nitere E I 13, 18. niti A 280.
 nialeum II 6, 25. niali E I 3, 3.
 nialium E I 11, 18.
 niueos I 2, 80.
nix niue I 2, 106. II 3, 234. 5, 41.
 niues (*acc.*) E I 7, 10.
 no nabis I 4, 120.
 nobile II 3, 243. nobile A 137. no-
 bilium E I 19, 39. nobilibus (*abl.*)
 A 259.
 nocet E I 2, 55. noceat II 1, 44.
 noceant II 2, 72. nocentis I 8, 22.
 nocere E I 18, 31. nocendi A 284.
 nocebit E I 1, 26. nocuere II 8,
 41. E I 8, 11. nocuisset E II 2, 42.
 noctu E II 2, 27.
 nocturnus I 3, 117. nocturnam I 5,
 85. nocturnā II 4, 52. A 269. no-
 cturno E I 19, 11. nocturni II 6,
 100. nocturnos E I 18, 93. II 2, 79.
 209.
 nodosi II 3, 70. nodosā E I 1, 31.
 nodus A 191. nodo E I 1, 90.
 nolim I 2, 35. nolis I 4, 140. E I 1,
 31. nolit I 2, 5. 10. 106. A 463.
 nolint I 1, 19. 2, 28. noli E I 16,
 69. 18, 28. nolito A 427. nollem I
 6, 97. 99. nollet E I 17, 14. II 1,
 153. noles E I 2, 34. 7, 25. noluit
 I 6, 72.
 nomen E I 17, 41. A 400. nominis
 I 4, 44. nomen I 2, 126. 3, 42. II
 1, 66. 3, 47. 4, 10. E I 6, 15. 7,
 93. 16, 12. II 1, 16. A 59. 253. 299.
 nomine I 1, 69. 2, 65. 9, 3. II 2,
 133. E I 7, 55. 16, 31. nomina I 2,
 16. 3, 104. E I 6, 50. A 58. 234.
 nominibus E II 1, 105.
 Nomentanus I 1, 102. II 8, 23. 25.
 60. Nomentano I 8, 11. Nomenta-
 num II 1, 22. 3, 175. 224.
 nomisma E II 1, 234.
 non I 1, 35. 37. 46. 54. 84. 87. 95.
 97. 103. 121. 2, 17. 20. 22. 34. 38.
 49. 60. 75. 119. 3, 5. 33. 44. 62.
 77. 121. 126. 4, 35. 54. 60. 70. 74.
 82. 84. 114. 136. 5, 33. 80. 87. 91.
 101. 6, 1. 14. 21. 22. 24. 49. 52. 58
 (*bis*). 64. 84. 90. 91. 119. 124. 127.
 7, 14. 19. 31. 8, 17. 44. 9, 17. 19.
 22. 23. 41. 48. 57. 10, 3. 7. 34. 54.
 55. 76. II 1, 6. 19. 45. 2, 4. 19. 62.
 65. 89. 102. 105. 113. 116. 120. 3,
 1. 36. 60. 69. 106. 135. 139. 158.
 159. 161. 164. 189. 204. 207. 259.
 260. 261. 264. 265. 267. 301. 319.
 320. 323. 4, 1. 29. 31. 36. 43. 66.
 91. 93. 94. 5, 4. 59. 91. 6, 1. 32.
 59. 71. 108. 7, 21. 25. 26. 36. 56.
 64. 72. 78. 92. 93. 112. 8, 4. 48.
 49. 56. 82. 87. 92. E I 1, 4 (*bis*).
 19. 28. 29. 32. 39. 48. 66. 71. 89.
 2, 3. 35. 47 (*bis*). 49. 58. 59. 3, 10.
 21. 22. 4, 6. 11. 14. 5, 12. 16. 19.
 20. 21. 23. 6, 29. 45. 62. 7, 14. 17.
 41. 44. 52. 61. 68 (*bis*). 78. 10, 26.
 29. 38 (*bis*). 42. 46. 50. 11, 26. 27.
 30. 12, 2. 4. 14, 13. 18. 27. 36. 37.
 58. 15, 11. 28. 29. 39. 16, 47. 48.
 56. 65. 66. 17, 27. 29. 31. 35. 36.
 37. 61. 18, 16. 17. 26. 53. 72. 78.
 19, 10. 22. 25. 32. 37. 39. 20, 5. 6.
 9. 14. II 1, 9. 30. 53. 69. 76. 88.
 101. 115. 120. 122. 174. 224. 231.
 2, 13. 25. 48. 52. 58. 63. 134. 139.
 143. 150. 179. 182. 192. 201. 202.
 205. A 12 (*bis*). 19. 36. 50. 89. 99.
 122. 132. 143. 149. 182. 195. 202.
 219. 234. 254. 257. 263. 268. 281.
 290. 292. 294. 297. 298. 303. 308.
 311. 351. 364. 373 (*ter*). 390. 418.
 †450. 460. 476.
 nondum A 205.
 nonne I 2, 111. II 5, 42.
 nonus nona II 7, 118. nonum (*acc.*
masc.) A 388. nonam E I 7, 71.
 nono (*masc.*) I 6, 61.
 norma A 72.
 nos I 3, 43. 55. 4, 41. 5, 5. II 8, 27.
 34. 57. 93. E I 2, 27. 8, 17. 17, 5.
 A 63. nostri E I 3, 12. 13, 4. no-
 strum II 1, 29. 7, 47. nobis I 1,
 52. 3, 22. 4, 15. E I 2, 18. 3, 29.
 15, 25. II 1, 91. 219. nos I 5, 50.
 79. 6, 18. 44. 9, 7. II 2, 130. 6, 72.
 75. 8, 61. E I 11, 28. 15, 25. II 1,
 89. 227. A 108. nosmet I 3, 67. 10,
 56. nobis I 3, 57. E II 2, 55.
 noscere II 7, 89. A 425. noui I 9,
 22. 39. II 2, 113. 3, 26. 5, 34. E I
 18, 1. nouisti E I 6, 67. 10, 14.
 nosti I 3, 126. 6, 15. II 3, 18. E I
 2, 23. nouit E I 9, 6. noram II 3,
 25. noris I 9, 7. nosse II 8, 19. nos-
 set I 9, 62.
 noster II 6, 48. nostrum E I 14, 31.
 nostrum I 10, 68. E II 1, 62. no-
 strā I 10, 90. nostri A 285. nostra
 E II 1, 201. A 63. nostrorum E I
 4, 1. nostris E II 1, 19. nostros E
 II 1, 225. nostras A 388. nostra E
 II 1, 89 (*bis*). nostris I 1, 53.

- nōta I 10, 24. notam E II 1, 235.
 notā A 59.
 nōto notat E I 17, 15. notante I 6,
 14. notabit A 449. notabant I 4,
 5. notarent I 3, 103. notando I 4,
 106. notandī A 156. notari I 3, 24.
 notatus II 7, 8. notati II 3, 246.
 notus I 2, 31. 9, 3. nota E I 11, 1.
 noto II 8, 28. A 346. notum I 9,
 17. E I 6, 25. 7, 56. 18, 80. notum
 I 7, 3. A 47. noto A 240. noti I 1,
 85. E I 10, 5. notos I 5, 77. notas
 A 149. nota E I 15, 10. 17, 55. II
 1, 11. notis E II 1, 130.
 nouem E II 2, 92.
 nouitas E II 1, 90. nouitate A 223.
 Nouius I 6. 40. Nouium I 3, 21.
 Nouiorum I 6, 121.
 nouōs *II 2, 128. 3, 28. nouo I 6,
 20. nouam A 126. *nouom A 48.
 nouā II 6, 36. noua A 52. nouis
 II 4, 2. nouos II 2, 126. E II 1,
 38. noua II 4, 47. E I 18, 33. II
 2, 119. A 57. nouis I 8, 7.
 nox I 5, 9. II 6, 101. E I 1, 20.
 noctem I 4, 52. 5, 9. 83. 10, 33.
 II 1, 9. 7, 109. E I 5, 11. 16, 62.
 II 2, 169. nocte II 3, 238. E I 2,
 32. 7, 88. [18, 91.] noctes (*acc.*) I
 1, 76. 3, 17. (*uocat.*) II 6, 65.
 nubem E I 16, 62. 18, 94. nubes
 (*acc.*) A 230.
 nubo nubet II 5, 64. nuptarum I
 4, 27.
 nudat E I 18, 21. nudet II 5, 47.
 nudare II 8, 74. nudauit A 221.
 nudata E I 3, 20.
 nudus II 3, 184 (*bis*). 291. 5, 6. nuda
 II 7, 48. nudam I 2, 102. nudo I
 2, 132. E I 19, 12. nudis (*abl. masc.*)
 I 8, 24. II 5, 86.
 nugae A 322. 451. nugarum I 9, 2.
 nugis E I 19, 42. nugas II 6, 43.
 nugis II 3, 244. E I 18, 16. II 2,
 141. A 451.
 nugaris E I 18, 60. nugari II 1, 73.
 E II 1, 93.
 nullus II 2, 90. E I 1, 83. nulla I
 4, 71. 6, 54. 9, 70. E I 17, 57. II
 2, 12. 22. 146. nullius E I 1, 14.
 17, 22. A 320. 324. nulli II 2, 134.
 5, 5. E II 2, 148. 175. nulli I 3,
 59. II 4, 46. nullam I 2, 30. 54.
 nullum A 443. nullo I 1, 88. 8, 20.
 nullā E I 1, 61. 6, 4. nulla E I 1,
 75. nullos II 8, 79. E II 1, 111.
 nulla I 3, 20. nullis I 6, 10.
 num I 2, 114. 115. 116. 3, 35. 4, 77.
 78. 6, 36. 10, 57 (*bis*). II 1, 65. 2,
 27. 28. 3, 317. 318. 5, 58. 8, 81.
 E I 18, 98. 99. *cf.* numquid.
 Numa E I 6, 27. Numae E II 1, 86.
 †numen (nomen) E II 1, 16. numina
 (*acc.*) E II 1, 134.
 numerabilis A 206.
 numeras E II 2, 210. numerat E II
 1, 61. numerare II 3, 173. nume-
 retur I 3, 53. numerandum II 3,
 150. numerato E II 2, 166.
 numerus II 1, 25. E I 2, 27. II 1,
 158. numerum E I 14, 41. 18, 59.
 numero I 4, 40. 6, 62. II 6, 42.
 E II 1, 183. A 74. numeris A 211.
 numeros E I 19, 24. II 2, 144. A
 270. numeris I 4, 7. E II 1, 261.
 Numici (*uocat.*) E I 6, 1.
 nummatum E I 6, 38.
 nummus I 1, 73. nummum E II 1,
 175. nummo II 5, 109. nummi I 2,
 133. nummorum II 3, 149. E II 2,
 5. 165. A 384. nummum (*gen.*) E
 II 2, 33. nummos I 1, 67. 96. 2,
 43. 3. 88. II 3, 109. E I 1, 54. 18,
 35. II 1, 105. 2, 16. 162. nummis
 I 2, 9. [13.] II 3, 184. A 421.
 †numqui I 4, 52.
 numquid I 2, 69. 4, 52. 136. 9, 6.
 II 6, 53. *cf.* num.
 nunc I 2, 23. 3, 19. 4, 56. 64. 5, 51.
 6, 45. 47. 87. 104. 8, 14. 9, 5. 16.
 28. II 2, 51. 70. 114. 133. 135 (*bis*).
 3, 46. 224. 232. 262. 321. 4, 6. 5,
 101. 6, 9. 61. E I 1, 10. 16. 18. 2,
 67. 68. 4, 2. 6, 17. 7, 71. 14, 15.
 31. 18, 57. 107. II 1, 95 (*bis*). 98
 (*bis*). 127. 2, 73 (*bis*). 76. 118. 125
 (*bis*). 173 (*quater*). A 19. 43 (*bis*).
 71. 202. 416.
 nunquam I 3, 2. 3. 127. 5, 79. II 3,
 66. 76. 167. 5, 83. 8, 3. 66. num-
 quam E I 19, 7. A 300. 437.
 nuper II 2, 133. E I 1, 98. II 1, 77.
 2, 166. A 52. 228.
 nusquam II 5, 102. 7, 29. 32. E I
 17, 39.
 nutans I 9, 64.
 nutricula E I 4, 8.
 nutritur E I 10, 22. nutrirī E II 2,
 41. nutritus II 4, 40. E I 20, 5.
 A 118.
 nutrix A 116. nutrice E II 1, 99.
 nutum E I 18, 11. nutus E II 2, 6.
 nux II 2, 122. nucis A 249. nuce II
 5, 36. E II 1, 31. nuces (*acc.*) II
 3, 171.

O.

- o I 1, 4. 2, 92 (*bis*). 5, 43. 58. 9, 11. 10, 21. II 1, 42. 60. 2, 107. 128. 3, 31. 265. 326. 5, 5. 59. 6, 8. 10. 51. 60. 63. 65. 7, 70. E I 1, 53. 19, 19. A 291. 301. 366.
- ob I 3, 91. 4, 23. 26. 7, 14. II 3, 17. 212. E I 1, 104. 5, 13. 9, 12. 16, 64. II 2, 32. A 220. 393.
- obdit I 3, 59.
- obdura II 5, 39.
- obeo obisset II 8, 59. obeundus I 6, 120.
- oberrat A 356.
- obeso E I 15, 40.
- obice E I 16, 62. obiciebat I 4, 123. obiciet I 6, 69. 107. obicierit I 1, 2. obiectos A 473.
- oblectat A 321.
- oblimare I 2, 62.
- oblino oblitus E II 1, 204. oplinat E I 19, 30.
- obliquo E I 14, 37.
- obliuiscendus E I 11, 9. oblitus I 10, 27. E I 11, 9. oblitum II 4, 85. oblitus E I 6, 62.
- obliuū obliuia II 6, 62.
- obnoxia II 7, 8.
- obprobrio I 6, 84. obprobria I 4, 128. E I 9, 10. 15, 30. II 1, 146. obprobriis II 1, 85. E I 16, 38.
- obrepere A 360.
- obruunt E I 16, 68.
- obscenum (opscenum) I 2, 26. obsceno I 8, 5. obscenis E II 1, 127.
- obscurante II 7, 55. obscurata E II 2, 115.
- obscurus A 26. obscuro E I 18, 95. obscurum E I 12, 18. A 363. obscuro E I 14, 38. obscuras A 229. obscura II 5, 58.
- obsecro E I 7, 95. obsecret IF 3, 264.
- obsequium II 5, 47. 7, 104. obsequium E I 18, 10. obsequio II 5, 93.
- obsonia I 2, 9. II 2, 41. 7, 106. (*ubique uar. opsonia.*)
- obstipo II 5, 92.
- obsto opstat I 1, 113. 2, 101. obstat II 6, 30. obstet I 1, 40. opstet E II 2, 71. obstare II 3, 55. opstantia (*acc.*) II 4, 28. obstantia (*acc.*) E I 14, 9.
- obsum obsit II 6, 27.
- obtestor E I 7, 95.
- obuius I 9, 74. II 6, 51.
- obuoluas II 7, 42.
- occido occidis II 3, 133. occidit II 3, 211. A 475. occidere II 3, 198. E I 16, 69. occidenti A 467. occidi E I 16, 48. occidistis E II 2, 138. occisā II 3, 134.
- occo occat E II 2, 161.
- occulto occultum E I 7, 74. occultam E I 16, 22. occulto E I 1, 80.
- occupo I 9, 6. occupat E I 7, 66. 18, 95. occupet II 2, 95. E I 6, 32. 20, 18. A 417.
- occurrit I 9, 61. occurrunt I 5, 41. occurram I 4, 136. 9; 59. occurri E I 1, 95.
- ocius I 9, 9. II 7, 34. 117. E I 14, 23. ocreatus II 3, 234.
- Octavius I 10, 82.
- octauōs II 3, 296. octauo II 6, 40. octauam E I 7, 47.
- octo E II 2, 5.
- octoginta (unde octoginta) II 3, 118.
- octonos (†octonis) I 6, 75.
- octussibus II 3, 156.
- oculum E I 2, 38. oculo I 2, 103. II 5, 55. E I 1, 28. 14, 37. oculi E I 6, 19. oculis I 5, 30. A 181. oculos I 9, 65. II 5, 35. E I 13, 17. II 1, 188. oculis I 2, 91. 3, 25. II 3, 285. E I 6, 14. 19, 34. A 37. 184. 430.
- odi A 188. odisti I 3, 86. E I 20, 3. odit II 1, 23. E I 1, 72. 7, 20. 14, 20. 18, 25. 26. II 1, 89. oderunt I 1, 85. E I 16, 52. 18, 89. 92. odere I 4, 33. odisse II 2, 36.
- odio E I 14, 11. II 1, 101. odium E I 13, 4. odio I 7, 6. E I 2, 61. 11, 6. 14, 38. 20, 9.
- odor II 4, 53. odorem II 2, 59. E I 2, 69. odores E II 1, 269.
- odoratum II 7, 55.
- oenophorum I 6, 109.
- Ofellus II 2, 2. Ofelli II 2, 133. Ofellum II 2, 112. Ofello II 2, 53.
- offendunt A 376. offendam A 451. offendat I 3, 73. II 2, 65. offendere II 8, 13. offenderet A 290. offendet II 1, 78. 5, 90. offenduntur A 248. offendar E I 8, 9. offendar A 352. offensus E I 7, 88. offensi II 1, 67.
- offer E I 1, 63. offer E I 2, 68.
- optulit I 6, 54. optulerim I 3, 64.
- officio officit I 2, 61. 9, 50. officient I 2, 97.
- officiosus II 5, 48. officiosa E I 7, 8. officium A 314. officio II 6, 24. officium E I 17, 21. 18, 35. II 1, 264.

- A 193. 306. officii E II 2, 21. officii II 6, 109. E I 7, 47. II 2, 68. ohe I 5, 12. II 5, 96.
 oleam E I 8, 5. II 1, 131. oleis II 2, 46. oleas II 2, 57.
 olet I 2, 27. 4, 92. E I 10, 19. olenti (*abl.*) I 2, 30. oluerunt E I 19, 5.
 oleum (*acc.*) II 3, 321. 7, 34. olei II 2, 59. oleo II 3, 125. 5, 86. 8, 45. olidae E I 5, 29.
 olim I 1, 25. 3, 35. 46. 4, 57. 137. 5, 92. 6, 4. 47. 54. 85. 8, 1. II 1, 30. 2, 73. 3, 20. 60. 253. 5, 27. 6, 79. E I 1, 73. 3, 18. 6, 57. 10, 42. II 2, 166. 197. A 136. 386.
 oliuae II 4, 69. E I 16, 2.
 oliuo I 6, 123. II 4, 50. 64.
 olla ollis II 4, 71.
 Olympia E I 1, 50.
 omasi E I 15, 34. omaso II 5, 40.
 omittas II 5, 26. E I 6, 48. A 44.
 omitte E I 18, 79. omisit E I 1, 98. omissis (*abl. fem.*) E I 5, 30. 6, 30.
 omnino II 1, 6. 8, 94.
 omnis (*masc.*) I 4, 6. II 2, 8. 76. E I 1, 11. 7, 7. 17, 23. II 2, 77. (*fem.*) II 1, 32. 2, 44. 3, 18. 94. E I 16, 18. 44. II 1, 188. omne I 2, 2. II 3, 229. 4, 31. E I 16, 57 (*bis*). II 1, 54. A 337. omnis (*gen. neutr.*) I 3, 132. omnem (*masc.*) E I 4, 13. A 108. (*fem.*) II 3, 83. 7, 67. omne I 1, 29. 10, 69. II 3, 217. 6, 30. 109. E I 2, 43. 5, 2. 15, 38. A 343.
 omni (*musc.*) I 7, 22. (*fem.*) I 2, 38. II 8, 67. (*neutr.*) I 3, 130. 6, 83. A 384. omnes I 1, 84. 2, 46. 4, 33. 6, 46. 7, 10. II 3, 32. 47. 6, 49. 54. 8, 69. E II 2, 58. omnia E I 1, 75.
 omnibus I 3, 1. 7, 3. omnis (*masc.*) I 4, 36. 5, 76. 6, 37. 81. 9, 28. 48. II 3, 81. A 265. (*fem.*) I 3, 58. E I 6, 44. omnia I 1, 86. 2, 9. 115. 3, 13. 9, 5. II 3, 300. 4, 61. 8, 64. omnibus (*masc.*) II 8, 40. E I 7, 21. (*neutr.*) E II 2, 68.
 onerantibus I 10, 10. onerata E I 18, 46.
 oneris E II 1, 170. onus I 6, 99. 9, 21. II 3, 102. E I 5, 18. 13, 12. 17, 39. onere I 6, 106.
 onustus E I 7, 18. onustum II 2, 77. onusto I 1, 47.
 opacā E I 16, 5.
 opella E I 7, 8.
 opera II 7, 118. operae I 2, 37. II 4, 63. E II 1, 229. A 261. operae II 5, 89. operam I 1, 90. A 443. operā E I 13, 5.
 operata E I 2, 29.
 opertum E I 16, 51. opertā E II 1, 268. operto II 3, 37. opertos I 2, 86. operta (*acc.*) E I 5, 16.
 opifex I 3, 133.
 Opimius II 3, 142.
 opimum E II 1, 181. opimis II 7, 103. E I 2, 57.
 opinor I 3, 53^r. 7, 2. E I 16, 78. II 2, 17.
 oplinat E I 19, 30.
 opis I 2, 74. E I 9, 9. opem [I 10, 6]. E II 1, 134. A 411. 461. opes E I 18, 29. A 307. opes II 6, 79. E I 3, 16. 10, 36. 18, 112. II 2, 121. A 167. opibus II 2, 113. E II 2, 136.
 oportet I 6, 17. II 6, 52. E I 2, 49. 10, 12.
 oppedere I 9, 70.
 opperior E I 2, 71.
 Oppidius II 3, 168.
 oppidulo I 5, 87.
 oppidum oppida (*acc.*) I 3, 105. E II 1, 8. A 399.
 oppono I 9, 77. opponite II 2, 136.
 oppositis II 5, 95.
 opprimeret I 1, 99. opprimerit II 4, 17. oppressus II 3, 145. oppressā II 1, 66.
 opstringam II 3, 180.
 opticit A 284.
 optimus I 3, 68. 6, 54. 10, 82. optumus I 3, 130. 132. 4, 105. 5, 27.
 optima II 4, 20. optimum (*nom.*) II 1, 7. optime (*uocat.*) II 1, 12. E I 16, 1. optima (*nom.*) E II 1, 29. (*acc.*) I 2, 90.
 optiuo E II 2, 101.
 opto E II 1, 266. optas I 3, 126. II 7, 28. E I 1, 47. 14, 15. optat E I 14, 43. optet II 3, 259. E I 2, 46. optarem I 1, 79. optaret I 6, 96. optatam A 412.
 opturem E II 2, 105.
 opulentet E I 16, 2.
 opus E I 18, 49. A 65. operis I 3, 132. II 1, 63. A 34. 135. operi A 360. opus (*acc.*) II 1, 2. 3, 252. E I 1, 21. 3, 28. 6, 48. 14, 29. II 1, 249. (*uoc.*) E II 2, 92. operum I 7, 35. II 2, 119. 6, 21. E I 3, 6. II 1, 142. A 86. 406.
 opus (est) I 1, 54. 59. 5, 64. 9, 16. 27. 10, 9. 11. II 1, 8. 6, 116. 7, 116.
 opuscula E I 4, 3. 19, 35.

orae (*gen.*) E I 15, 16. oris (*abl.*) E I 3, 1.
 Orbilius E II 1, 71.
 orbis orbem E I 12, 18. II 1, 254.
 A 132. orbe E I 1, 83.
 Orbius Orbi E II 2, 160.
 orca II 4, 66.
 Orcus E II 2, 178. Orco II 5, 49.
 orditur A 147.
 ordo A 41. ordinis A 42. ordine I 4, 58. II 3, 81. E I 1, 99. 19, 29.
 Orestes II 3, 133. 137. A 124.
 orichalco A 202.
 Originis I 2, 55.
 oritur I 5, 39. II 6, 71. oriuntur II 4, 33. orientia E II 1, 130. oriturum E II 1, 17. ortus E I 6, 22. ortum E II 1, 17. orto E II 1, 112. orti I 5, 55. 6, 73. ortos I 6, 10.
 ornamenta A 448.
 ornes E I 19, 26. II 1, 2. ornabat II 2, 122. ornatur E II 2, 32.
 oro I 7, 34. II 4, 5. 6, 4. 13. oret A 200. orare E I 18, 111. orabat II 3, 284. 6, 35. orabant II 6, 37. orabit II 5, 67. E I 12, 23. oratus II 3, 176. E I 13, 18.
 Orpheus A 392.
 ortu E II 2, 185.
 oryzae II 3, 155.
 os I 4, 43. oris I 5, 61. os I 8, 22. E II 1, 126. ore I 1, 34. II 6, 85. E I 6, 8. 10, 38. 15, 13. 19, 32. A 94. 323. ora I 5, 24. II 1, 64. E I 3, 9. II 1, 196. A 277.
 os ossa I 8, 22. II 7, 57. ossibus I 8, 16.
 Oscus Osci I 5, 54.
 Osirim E I 17, 60.
 ostendis A 188. ostendit I 2, 84. ostendat E I 5, 24. ostendere E I 17, 33. A 310. ostendi E I 19, 24. ostendi I 2, 105. E I 20, 4.
 ostentare I 5, 78.
 ostia (*acc.*) I 1, 10. II 2, 33.
 ostrea II 2, 21. 4, 33.
 ostro E I 10, 26. A 228.
 otior I 6, 128.
 otium oti I 4, 138. otia (*acc.*) I 1, 31. II 7, 112. E I 7, 36. A 199.
 oues E I 7, 86. ouium II 3, 197.
 ouo ouans II 3, 146.
 ouom ouo I 3, 6. II 1, 26. 4, 56. A 147. ouis II 2, 45. 4, 12. oua E II 2, 163.

P.

pacare A 197. pacauerit (†placauerit) II 8, 5. pacantur E I 2, 45.
 pactum pacto I 4, 56. 99. 7, 2. 8, 40. II 3, 148. 4, 8. 7, 22. E I 6, 10. 8, 13. 16, 56. 17, 2. II 1, 171.
 Pacuius E II 1, 56.
 paene I 2, 101. 5, 72. E I 10, 3. II 1, 51. 81. A 245.
 paeniteat I 2, 77. 6, 89.
 paenula E I 11, 18.
 paetum I 3, 45.
 pagus E I 18, 105. pagos E I 1, 49.
 palam I 2, 85. A 186.
 Palatinus E I 3, 17.
 palato (*dat.*) II 4, 18. palatum (*acc.*) II 2, 24. 4, 46. 8, 38. palato II 3, 274. E II 2, 62.
 paleā II 6, 88.
 palla I 2, 99. pallae A 278. pallā I 8, 23.
 palleo pallet II 3, 78. E I 7, 7. pallerem E I 19, 18.
 pallescere E I 1, 61. pallescet A 429.
 pallidus II 2, 76. †pallida I 2, 129.
 pallor I 8, 25. II 8, 35.
 palma E II 1, 181. palmae E I 1, 51. palmā II 4, 83.
 palmetis E II 2, 184.
 palor palantis II 3, 49.
 palpere II 1, 20.
 palumbes (*acc.*) II 8, 91.
 palus I 8, 5.
 palus A 65.
 palustres I 5, 14. palustris E I 5, 4.
 pandat II 2, 26. passo I 8, 24.
 pango A 416. pangos E I 18, 40.
 panis I 1, 74. 5, 89. II 2, 17. 8, 68.
 panis I 1, 47. pane E I 10, 11. II 1, 123.
 pannus A 16. pannum E I 17, 32.
 panno E I 17, 25.
 panthera E II 1, 195.
 Pantilius I 10, 78.
 Pantolabo I 8, 11. Pantolabum II 1, 22.
 papauer A 375.
 par (*subst.*) I 7, 19. II 3, 243. paria II 3, 86.
 par II 3, 320. 6, 44. 8, 66. E I 5, 25. 15, 25. pari E I 5, 26. par II 3, 248. pares (*acc.*) I 3, 121. paria I 3, 96. paribus A 159. pariter E I 10, 5. 18, 48. II 2, 29. A 314.
 parabitem I 2, 119.
 parasitae (*nom.*) I 2, 98.

- parasitus* parasitis E II 1, 173.
parcit II 2, 58. *parcas* II 3, 326.
parcere I 1, 71. 4, 127. E I 14, 30.
parentis I 10, 13. *parcet* I 4, 35.
 E I 7, 11.
parcus II 2, 62. 3, 114. E I 5, 13.
 II 2, 194. *parca* II 5, 79. *parco*
(dat. masc.) I 3, 16. *parcō* I 4, 107.
 A 53. *parens* I 3, 49. II 2, 127. E
 I 7, 38.
parens A 313. *parentis* I 2, 7. *pa-*
rente I 6, 7. II 3, 134. *parentis* I
 6, 91. 95.
pāret II 7, 79. E I 2, 62. *parent* II
 3, 96. *parere* E II 1, 84. *parens* II
 7, 111. *parentem* I 1, 91. E I 20,
 15. *pareret* I 6, 48. *parebit* II 2, 52.
paries II 3, 8. E I 18, 84.
pario partum II 2, 19. *parto* I 1, 34.
Paris E I 2, 10. *Paridis* E I 2, 6.
Parius Parios E I 19, 23.
Parmensis (gen.) E I 4, 3.
paro paras II 3, 13. E I 3, 24. *pa-*
rat E I 2, 21. *paret* I 1, 82. II 3,
 215. 271. E I 18, 100. *parare* E II
 2, 196. *parabat* I 5, 10. *parabo* E
 I 18, 112. *parasti* II 3, 15. E II 2,
 147. *parasset* I 4, 108. *pararis* II
 3, 129. *parentur* A 307. *paratus* E
 I 7, 22. *paratum* II 3, 98. *parati*
 E II 1, 184. *paratis* II 3, 167.
parochi (gen.) II 8, 36. *parochi*
(nom.) I 5, 46.
pars I 1, 61. 6, 90. II 1, 3. 3, 82.
 121. 7, 6. 7. E I 1, 77. 6, 35. A
 24. 297. *partis* II 5, 100. *partem*
 II 2, 66. E I 1, 35. 6, 44. *parte*
 I 2, 38. 3, 92. 9, 35. II 5, 108.
partes (nom.) A 177. 315. *partis* E
 I 18, 14. II 1, 171. A 193. 326.
partibus I 1, 18. II 3, 51.
Parthi II 1, 15. *Parthorum* E I 18,
 56. *Parthis* II 5, 62. E II 1, 256.
Parthis E II 1, 112.
particulam II 2, 79.
partitur E I 18, 61. *partita* II 5, 82.
parturient A 139.
partus partum II 8, 44.
parum II 6, 45. E II 2, 111. A 353.
 448.
paruola I 1, 33. E I 18, 29. **par-*
uola (acc.) E I 15, 42.
paruōs I 3, 45. *II 2, 112. A 206.
paruom E I 3, 21. *II 1, 179. *parui*
 I 2, 10. *paruo* II 6, 95. E II 1, 70.
paruom E *I 7, 44. *12, 15. II 1,
 257. *paruo* I 1, 52. *paruā* E II 2,
 200. *paruo* II 2, 1. 110. 3, 156. 7,
 106. E I 10, 41. 17, 40. 18, 75. II
 1, 139. *parui* E I 3, 28. *parua* E I 7,
 44. *paruis* E I 7, 17. *paruas* I 6,
 86. *parua* I 3, 122. *paruis* E I 7,
 58. 17, 40. II 1, 125. 2, 179.
pasco II 6, 67. *pascit* E II 2, 160.
pascat E I 15, 14. 16, 2. 70. *pascere*
 II 3, 35. E I 17, 47. *pasces* E I
 16, 48. 20', 12. *pascet* E I 18, 35.
pauit II 7, 18. *pascitur* E I 3, 36.
pasci E I 17, 50. *pascendi* I 6, 104.
pasta E I 7, 30. *pastum* I 5, 18.
passeris (piscis) II 8, 29.
passim II 3, 48. E II 1, 117.
pastillos I 2, 27. 4, 92.
pastorem I 5, 63.
patellā E I 5, 2.
pateo patet †II 2, 30. *pateat* II 1,
 33. *patentem* E II 2, 135. *patuit*
 II 4, 46. 8, 29.
pater I 2, 20. 3, 43. 45. 126. 4, 48.
 53. 56. 105. 6, 41. 71. 131. II 3, 58.
 178. 6, 88. 8, 7. E I 7, 7. 37. 19,
 7. II 1, 5. A 248. *patris* I 2, 62. 3,
 5. 6, 89. 10, 27. E II 1, 172. A 388.
pater (uocat.) II 1, 12. 42. 6, 20. E I
 6, 54. 16, 59. A 24. *patre* I 2, 72. 5,
 53. 6, 6. 21. 29. 36. 45. 46. 58. 64.
 E I 7, 54. 20, 20. A 24. *patres* E
 II 1, 81. 109. *patrum* E I 16, 41.
patres E I 14, 3. *patribus* I 2, 17.
paterā I 6, 118.
paternus I 6, 3. *paterni* E II 2, 50.
paternum (acc. neutr.) E I 13, 8.
 16, 37. *paternā* A 366. *paterno* E
 I 18, 60. *paterna (acc.)* A 256. *pa-*
ternis II 3, 184. E I 15, 26.
patientia E I 17, 25.
patinam I 3, 80. II 8, 55. 72. *patinā*
 II 8, 43. *patinae* II 2, 95. *patinas*
 E I 15, 34.
patior pateris E I 16, 30. *patiuntur*
 E I 18, 29. *patiar* I 3, 141. E I 5,
 15. *pati* E I 15, 17. 16, 74. *patiens*
 I 1, 38. II 5, 43. A 257. *patientis*
 E I 7, 40. *patientem* II 6, 91. E I
 1, 40. *patienter* E I 17, 13. A 271.
patriae (gen.) I 10, 27. *(dat.)* II 2,
 105. E I 3, 29. A 312. *patriā* E I
 6, 64.
patrimoni II 3, 90. 226.
patrium (masc.) I 2, 56. A 57. *pa-*
triam I 4, 110. *patrio (neutr.)* II 3,
 196. *patriis (dat. neutr.)* I 10, 29.
patrios II 5, 4. A 471.
patrone E I 7, 92. *patrono* E I 7, 54.
patruus I 6, 131. II 3, 88. *patruum*
 II 2, 97.

- patulum (*masc.*) A 132. patulae (*nom.*)
 E I 18, 70. patulas E II 2, 105.
 patulis II 4, 34.
 pauco A 203. paucorum I 9, 44.
 paucis II 3, 120. E I 20, 4. pauca
 I 4, 38. 6, 56. 61. II 7, 2. A 55.
 paucis I 3, 16. 5, 51. 6, 65. 10, 74.
 A 351.
 paucas II 7, 69.
 pauidi II 6, 113.
 paulatim E II 1, 46. 2, 164.
 paulum I 3, 84. 9, 38. II 5, 103. 6,
 3. E I 15, 34. A 233. 378. paulo I
 2, 120. 3, 29. 50. 9, 71. II 3, 265.
 E I 6, 43. 17, 11. 18, 83. II 1, 74.
 2, 43. A 255.
 Paulus I 6, 41.
 paunem I 2, 116. paune II 2, 23.
 paupor E I 6, 10. 18, 99. paupore II
 7, 57.
 pauper I 6, 71. II 3, 142. 5, 20. E
 I 1, 91. 12, 4. II 2, 12. A 96. pau-
 pere II 6, 80. E I 10, 32. A 423.
 pauperibus E I 1, 25. pauperiorum
 I 1, 111. pauperrimus I 1, 79.
 paupercula E I 17, 46.
 pauperies II 2, 45. 7, 84. E II 2,
 199. pauperiem I 1, 93. II 3, 92.
 5, 9. E I 1, 46. 10, 39.
 paupero pauperet II 5, 36.
 paupertas E II 2, 51. paupertatis E
 I 18, 24. paupertate E I 5, 20. 17, 43.
 Pausiacā II 7, 95.
 pax II 3, 268. pacis II 1, 44. E II
 1, 255. pacem E II 1, 137. pace
 II 2, 111. paces E II 1, 102. paces
 E I 3, 8.
 peccatum I 3, 84. peccati II 7, 60.
 peccatum II 4, 4. peccata E I 18,
 77. peccatis I 3, 75. 118. E I 16,
 62. peccata I 3, 96. A 266.
 pecco peccas II 7, 96. peccat II 7,
 47. 64. 109. E II 1, 63. A 354. pec-
 cem E II 1, 3. pecces I 2, 63. E
 I 13, 4. peccet I 3, 115. E I 1, 9.
 peccare E I 16, 52. II 1, 23. †A
 197. peccantis II 7, 62. E I 20, 9.
 peccaro I 3, 140. peccatur E I
 2, 16.
 pectinibus II 4, 34.
 pecto pexa E I 1, 95.
 pectus E I 1, 33. II 2, 206. pectus
 E II 1, 128. 211. pectore I 2, 110.
 6, 28. 64. II 4, 90. 8, 90. E I 2,
 68. 4, 6. A 337. pectora (*acc.*) II
 2, 136.
 peculi A 330.
 pecunia E I 1, 53. Pecunia E I
 6, 37. pecunia E I 10, 47. 12, 10.
 15, 46.
 pecus I 3, 100. II 3, 202. 5, 7. E I
 12, 12. pecoris E I 14, 42. pecus
 II 6, 14. E I 16, 10. 19, 19. pecore
 II 2, 115.
 Pedanā E I 4, 2.
 pedes pedites A 113. peditum E II
 1, 190.
 pedestri (*abl. masc.*) A 95. (*fem.*) II
 6, 17.
 Peditia I 8, 39.
 Pedius I 10, 28.
 pedo pepedi I 8, 46.
 peior I 5, 96. II 8, 95. peius E I 6,
 13. II 1, 265. peius I 2, 22. E I 17,
 30. peioribus E I 6, 22. pessime
 (*uocat.*) II 7, 22.
 peiuro peiuras (†periuras) II 3, 127.
 Peleus A 96. Peleu A 104.
 Peliden E I 2, 12.
 pelliculam II 5, 38.
 pellis pellem I 1, 64. E I 2, 66.
 pelle I 6, 22. E I 16, 45. pellibus
 I 6, 28.
 pellic II 3, 49. E II 1, 136. pellebat
 E I 10, 35. pellent II 4, 28. pepu-
 lere II 6, 98. E II 1, 159. pelli I
 2, 110. pulsus I 6, 13. pulsa I 2,
 129. pulsus II 1, 36.
 peloris II 4, 32.
 Penates (*acc.*) II 5, 4. Penatis II 3,
 176. E I 7, 94.
 pendeo pendet I 4, 6. pendentis E
 I 1, 105. II 2, 15. pendentia (*acc.*)
 II 3, 299.
 pendo pendis II 4, 93.
 pendulus E I 18, 110.
 Penelope II 5, 81. Penelopae E I
 2, 28. Penelopam II 5, 76.
 penes II 3, 273. A 72.
 penetralia E II 2, 114.
 penitus I 3, 76. E I 18, 80.
 pensilis II 2, 121.
 penso pensantur E II 1, 29.
 Pentheu E I 16, 73.
 penuria I 1, 98.
 penus (*acc.*) E I 16, 72.
 per I 1, 29. 3, 5. 4, 30. 5, 73. 7, 33.
 II 1, 19. 37. 64. 2, 119. 3, 57. 176.
 196. 4, 88. 6, 34. 47. 50. 113. 7, 87.
 E I 1, 46 (*ter.*) 2, 20. 61. 7, 29.
 94. 10, 21. 11, 19. 13, 10. 15, 5.
 17, 1. 28. 60. 18, 62. 19, 21. II 1,
 16. 106. 145. 147. 149. 210. 248.
 249. 251. 254. 2, 140. A 17. 180.
 215. 367. 403.
 peragit II 4, 22. peragunt II 6, 99.

- †peraget II 4, 22. peragenda I 10, 26. peractum I 6, 94. peractas II 4, 9.
 perambulet (†perambulat) E II 1, 79. percipiant A 336.
 percontatorem E I 18, 69.
 percontor I 6, 112. 10, 25. perconteris I 2, 7. E I 16, 1. percontare E I 8, 14. percontabere E I 18, 96. percontabitur E I 20, 26.
 percurram I 1, 24. percurrat E II 1, 174. percurre II 5, 55.
 percusti II 3, 273. percusso I 10, 43. percussā II 3, 277.
 perdit II 6, 18. perdunt II 4, 54. perdas I 1, 90. II 3, 182. 5, 37. E I 6, 33. perdere I 4, 111. 8, 20. 9, 37. perdidit E I 16, 67. II 2, 40. perdiderat E II 2, 28. perditur II 6, 59. perdenda E II 1, 85. perditior I 2, 15.
 perduci II 5, 77.
 perēgre *I 6, 102. E I 12, 13. †perēgre I 6, 102.
 peregrina II 2, 22. peregrinum E I 17, 62. peregrinae E II 1, 204.
 Perelli (*gen.*) II 3, 75.
 perennis E I 15, 15.
perco peream II 1, 6. 3, 157. pereas II 3, 42. pereat II 1, 43. pereaut I 2, 133. perire II 7, 69. A 466. pereuntis II 1, 14. periret II 3, 93. peribunt A 68. perierunt I 3, 108. periere E I 7, 86. periisse E II 1, 80. peritura I 8, 33.
 pererro I 6, 113.
 perfacile I 5, 88.
 perfectum A 294. perfectum I 10, 70. perfectos E II 1, 37.
 perfert E I 17, 41. perferre II 2, 59. E I 13, 7. 15, 17. 16, 74. pertulit E I 2, 22.
 perficit E II 1, 39.
 perfidus I 1, 29. A 124.
 perfundit II 7, 91. perfundat II 4, 50. perfusus I 7, 32.
 pergis I 1, 102. perges II 4, 89.
 pericli II 8, 57. periculum II 7, 73. pericula (*acc.*) E I 18, 83. II 1, 136. pericla I 2, 40.
 periscelidem E I 17, 56.
 peritus I 1, 9. peritis E II 2, 213.
 periturus II 3, 164. 5, 15.
 perluor E I 15, 4.
 permagna I 7, 4.
permingo permixerunt I 2, 44.
permisceo permixtas II 3, 209.
 permitto II 3, 190. permittant I 3, 124. permissum (*acc.*) II 5, 105. permisso E II 1, 45.
 permolere I 2, 35.
 permulceat E I 16, 26.
 permulta I 4, 97. 5, 62.
 permutet E II 2, 174.
 pernae II 2, 117. pernā II 4, 60.
 perniciēs E I 15, 31. perniciem I 4, 130.
 perniciosius II 7, 104.
 pernix A 165.
 pernoscere E I 4, 63.
 perpauca I 4, 18.
 perpetuus E II 2, 175.
 perraro II 5, 50.
 perrumpet E I 10, 25.
 persaepe I 2, 82. 3, 10. A 349.
 perscribere I 4, 54.
 persequar I 9, 16.
 persimilem A 7.
 Persius I 7, 2. 4. 22. 33. Persi (*gen.*) I 7, 19.
 persona A 192. personae (*gen.*) A 278. (*dat.*) A 316. personam I 2, 60. E I 17, 29. A 126.
 personatus I 4, 56.
 personet E I 1, 7. personuit II 6, 115.
 perspexisse A 435.
 persta II 5, 39.
 persuades I 6, 8. persuadet E I 7, 81. persuadere I 5, 100.
 pertersit II 8, 11.
 pertinet I 2, 23. II 2, 35. 6, 73. pertinuit II 3, 11.
 peruellunt II 8, 9.
 peruēnit E I 17, 38. peruēnimus I 5, 94. perueneris E I 13, 11.
 peruideas I 3, 25.
 [peruincam I 10, 2]. peruincere E II 1, 200.
 peruncti A 277.
 pes A 8. 252. pedem A 80. 135. pede I 2, 88. 93. 102. 132. 3, 32. 4, 10. 47. 6, 33. 10, 1. 43. II 2, 117. 3, 314. 8, 72. E I 7, 98. 10, 43. 19, 12. 22. 28. II 2, 37. A 158. 430. pedes II 7, 108. pedibus E I 12, 5. pedes I 8, 12. II 3, 21. pedibus I 4, 7. 8, 24. 10, 59. II 1, 28.
 Petilli I 4, 94. 10, 26.
 petis E I 11, 29. II 2, 64. petit II 1, 52. 55. 4, 57. E I 11, 11. 17, 42. A 298. petimus E I 11, 29. A 11.
 petunt E I 15, 9. petat E I 6, 16.
 petant E II 1, 218. pete II 2, 13. 3, 232. E I 2, 56. 6, 20. petere II

- 2, 30. petenti II 5, 1. petebas E I 14, 14. petes I 2, 96. petet II 1, 39. E I 12, 22. peteret I 3, 5. petiit E I 1, 98. II 1, 100. petendis I 2, 75. 3, 114. petitus I 2, 66. petitum I 4, 79. petitae (*nom.*) II 7, 107. petita I 10, 29. petitis II 2, 120. E I 7, 96. petitu I 4, 115.
- petorrita I 6, 104. E II 1, 192.
- Petrinum E I 5, 5.
- Phaeax E I 15, 24.
- pharmacopolae I 2, 1.
- Philippi (*urbs*) E II 2, 49.
- Philippos (*numism.*) E II 1, 234.
- Philippus E I 7, 46. 64. 78. 90. Philippi E I 7, 52. 89. Philippo E I 7, 66.
- Philodemus I 2, 121.
- phimum II 7, 17.
- Phraates E I 12, 27.
- piacula E I 1, 36.
- Picenis II 3, 272. 4, 70.
- pictor A 1. pictoribus (*dat.*) A 9.
- pictura A 361.
- Pieriis A 405.
- pietas E I 14, 6.
- piger I 4, 12. 5, 19. 9, 19. E I 1, 21. 14, 43. II 1, 124. pigro E I 14, 29. pigrum E II 2, 20. pigrior (†pulcrior) I 7, 17.
- pīla I 4, 71.
- pīla II 2, 11. pilae (*gen.*) A 380. pilā I 5, 49.
- pilenta E II 1, 192.
- pilleolo E I 13, 15.
- pīlum pilis II 1, 13.
- pīlus pilos E II 1, 45.
- Pindarici E I 3, 10.
- pingimus E II 1, 32. pingeret E II 1, 240. pingitur A 21. pictā II 2, 26. E II 1, 97. pictae E I 2, 52. picta II 7, 98. pictis I 1, 72.
- pinguis II 4, 42. E I 15, 24. pingui I 3, 58. pinguem II 2, 21. E I 4, 15. pingue II 6, 14. pingui II 4, 65. 5, 40. 6, 64. E II 1, 267. pingues (*nom. masc.*) E I 3, 5. pinguiibus II 8, 88. E II 2, 184.
- pinnas E I 20, 21. pinnis E II 2, 50.
- pio piabant E II 1, 143.
- piper II 4, 74. E I 14, 23. II 1, 270.
- pipere II 8, 49.
- piris E I 7, 14.
- piscator II 3, 227.
- piscis E I 7, 74. piscem A 4. piscibus II 4, 45. piscīs I 3, 81. II 2, 17. 3, 235. 4, 37. 50. 77. 8, 27. E I 12, 21. 15, 23. piscibus II 2, 120.
- piscor piscemur E I 6, 57.
- piscosi I 5, 97.
- Pisones (*uocat.*) A 6. 235.
- Pitholeonti I 10, 22.
- pituita II 2, 76. E I 1, 108.
- pīus pia II 1, 54. E I 18, 26.
- placabilis E I 20, 25.
- placentas II 8, 24. placentis E I 10, 11.
- placeo placet E I 7, 45. 14, 11. 18, 17. II 1, 101. 206. placeat E I 8, 14. placeant I 10, 89. placere E I 19, 2. placebit A 365. placui I 6, 63. placuit I 3, 96. E II 1, 83. 165. A 365. placuisse E I 14, 33. 17, 35. 20, 23. placitum II 6, 22.
- Placideiani II 7, 97.
- placidis A 12.
- placo placat E I 16, 58. placem E II 2, 102. placare II 3, 13. placui II 3, 206. †placauerit II 8, 5. placantur E II 1, 138. placari A 210.
- plagas E I 6, 58. plagis E I 18, 46.
- plāgis E II 2, 97.
- plagosum E II 1, 70.
- plantam II 7, 27.
- plānum E I 17, 59.
- plānus planis E I 7, 41. plane I 3, 66. planius E I 2, 4.
- plateae E II 2, 71.
- Platona II 3, 11. 4, 3.
- plaudo I 1, 66. laudit E II 1, 88. laudite A 155. laudere I 10, 76.
- plausor E II 2, 130. plosoris A 154.
- plaustris E II 2, 74. A 276.
- plausus II 3, 185. E I 6, 7.
- Plautinos A 270.
- Plautus E II 1, 58. 170. Plauto (*dat.*) A 54.
- plebecula E II 1, 186.
- plebeius II 3, 188.
- plebs pleps E I 1, 59. plebis II 7, 23. E I 7, 35. 19, 37. plebi I 8, 10.
- plector II 7, 105. plectuntur E I 2, 14.
- plenus II 2, 43. E I 20, 8. plena E II 1, 100. A 476. plenum A 427. pleno (*abl. neutr.*) E I 7, 31. 12, 29. A 337. plena (*nom.*) A 106. plenior I 1, 57. E II 2, 154. plenissima I 5, 50. plene E I 11, 14. plenius E II 2, 10.
- plerique I 6, 5. pleraque E II 1, 66. A 44.
- plerumque I 10, 15. II 5, 55. E I 18, 94. II 2, 84. A 14. 95.
- plorat E I 17, 54. plorant A 431.

- piores II 3, 253. plorare I 10, 91.
 II 5, 69. plorauere E II 1, 9.
 plosoris A 154.
 plostellō II 3, 247.
 plostra I 6, 42.
 Plotius I 5, 40, 10, 81.
 plumā II 2, 28. plumas E I 3, 19.
 A 2.
 plumbeus II 6, 18.
 plumbum (*acc.*) E I 10, 20.
 pluris I 2, 120, 6, 14, 9, 7, 22. II 3,
 300. plus I 1, 46, 48, 53, 92, 2, 79,
 113, 3, 52, 4, 16. II 3, 270. E I 2,
 29, 6, 21, 10, 15, 30, 16, 19, 17,
 44, 51, 18, 10, 19, 27. II 1, 170, 2,
 43, 100. A 433. plures I 4, 142, 6,
 101, 103. II 5, 44. E II 1, 183. plura
 I 3, 71. A 351. pluribus (*dat. fem.*)
 E I 5, 28. (*neutr.*) I 3, 70. II 2,
 109. plures (*acc.*) I 4, 24, 9, 23.
 pluris II 3, 149. E I 15, 22, 20, 19.
 II 1, 189. plura I 6, 57, 10, 51. E
 I 10, 45. II 1, 198, 2, 147, 148.
 192, 196. A 432. pluribus E II 2,
 212. plurima (*fem.*) E I 17, 59. plu-
 rima I 2, 100.
 pluuius A 18.
 pocula II 8, 82. pocula I 2, 115, 6,
 117. II 6, 70. E I 2, 23, 18, 92.
 podagra I 9, 32. podagram E I 2, 52.
 poema I 4, 45, 63. E II 1, 54. A
 377. poema E II 1, 75, 237, 2, 109.
 poemata I 10, 6, II 3, 321. E I 1,
 67, 18, 40. II 1, 34, 117, 225, 2, 57,
 65. A 99, 263, 276, 303, 342, 416.
 poena E II 1, 153. poenae E I 16,
 53. II 2, 17. poenas I 2, 65, 3, 118.
 E I 2, 61. poenis I 8, 31.
 poesis A 361.
 poeta E II 1, 126, 211. A 87, 420.
 poetae I 4, 62, 10, 12. A 299, 463.
 poetae E II 1, 231. poetam I 4,
 42. E II 1, 182. A 307, 455. poetae
 I 4, 1. E I 19, 10. II 1, 219, 247.
 A 285, 333. poetarum I 4, 141, 10,
 67. A 291. poetis [10, 6]. A 9, 264,
 372, 466. poetas I 4, 33, 39. E I
 19, 4. II 1, 41, 61, 64, 2, 90. A 296.
 poetis II 3, 8.
 poetica E I 19, 44.
 pol E I 7, 92. II 2, 138.
 Polemon II 3, 254.
 pollet A 242.
 pollex pollice E I 18, 66.
 pollicitus E I 7, 1.
 Pollio I 10, 42. (*uocat.*) I 10, 85.
 Pollux E II 1, 5.
 polypus I 3, 40.
- pomarius II 3, 227.
 Pompeio E I 12, 22.
 Pompilius (*adi.*) A 292.
 Pomponius I 4, 52.
 pomum pomis II 4, 70. poma II 3,
 258, 5, 12. pomis II 3, 272. E I 1,
 78, 16, 3.
 pondus (*acc.*) I 1, 41. II 2, 37. E I
 19, 42. pondere E II 2, 112. A 260,
 320. pondera E I 6, 51. ponderi-
 bus I 3, 78.
 pono E I 1, 10, 16, 35. ponit II 3,
 287, 6, 101. E † I 18, 111. II 1, 213.
 A 160. ponimus E II 1, 16. ponunt
 I 5, 47. ponas I 1, 86. II 3, 254.
 pone E I 16, 35. ponere I 3, 105.
 II 4, 2, 14, 7, 113. E I 7, 93. A 34,
 297, 422. ponebam II 3, 23. pones
 E I 10, 31. ponet A 469. posui E
 I 19, 21. posuere II 3, 48. posuis-
 set I 3, 42. ponetur I 3, 72. E II
 1, 43. ponentur II 6, 64. poni II
 3, 148, 8, 91. ponendum II 3, 16.
 ponendae (*dat.*) E I 10, 13. posi-
 tum II 1, 43. positi II 3, 142. po-
 situm I 2, 106, 3, 92. E I 13, 12.
 posito II 2, 23, 8, 58. positorum
 E I 12, 7. positas E II 1, 14. po-
 sita I 2, 108. positis [I 2, 13]. II
 3, 115. E II 1, 93. A 389, 421.
 ponti I 5, 45. ponte II 3, 36. pontis
 II 2, 32.
 pontificum E II 1, 26.
 popello E I 7, 65.
 popina E I 14, 21. popinis II 4, 62.
 popino II 7, 39.
 poplite II 7, 97.
 popularis A 81.
 populus I 1, 66, 6, 19. II 3, 195. E
 I 1, 70, 16, 21, 27. II 1, 18, 108.
 A 153, 206. populi I 1, 65. II 1,
 69. E II 2, 103. populo II 3, 86.
 E I 17, 19. II 2, 115. populum II
 1, 69, 3, 128. E I 1, 6, 6, 59, 15,
 14, 16, 27. II 1, 197, 2, 84. A 321.
 populo I 6, 15, 79. E I 6, 60. A
 185. populorum E I 2, 8. populos
 II 3, 45.
 populus E II 2, 170.
 Porcius II 8, 23.
 porcum II 3, 165. E I 4, 16. porco
 E I 16, 58. II 1, 143. porcis (*dat.*)
 E I 7, 19.
 porrigo porrigis II 3, 258. porrigere
 E I 6, 52. porrexerit II 8, 30. por-
 rectus I 8, 5. II 3, 112, 6, 88. E I
 7, 42. II 1, 268. porrecta II 8, 43.
 porrectum (*masc.*) II 2, 39, 6, 106.

- porrecto (*neutr.*) I 3, 89. porrecta (*acc.*) E I 18, 92.
porrigo porrigine II 3, 126.
 porro I 3, 101. E I 6, 34. 13, 18. 16, 65.
porrum porri I 6, 115. porrum E I 12, 21.
 portas I 4, 61. portis A 199.
 portenta E II 1, 11. 2, 209.
 porticus I 4, 134. II 3, 44. E I 6, 26. porticibus (*abl.*) E I 1, 71.
porto portat II 3, 303. portes E I 13, 13. portet E I 16, 72. 17, 20. portare I 5, 90. 6, 76. 99. portantes I 6, 109. portarit I 1, 49. portatur E II 1, 193. portanda I 8, 9. portus (*acc.*) E I 6, 32.
 posco E I 19, 47. II 1, 113. poscis E I 17, 21. poscit II 7, 90. 8, 35. 77. E II 1, 134. A 411. poscunt E II 1, 185. poscas II 3, 2. poscat A 339. poscenti II 8, 82. A 349. poscentem I 3, 75. poscente E I 17, 44. poscentes E II 2, 62. posces E I 2, 35. poscet E I 13, 3. II 2, 190. posci E II 1, 78. A 190.
 possessor E I 2, 49.
 possideam II 3, 236.
 possum I 4, 103. 119. 8, 20. 10, 84. II 1, 79. 5, 34. E I 6, 42. 7, 39. 15, 17. A 56. potes I 10, 40. II 5, 103. 6, 39. 7, 88. 112. E I 5, 1. potest I 1, 34. 3, 113. 4, 84. E I 6, 30. 47. possunt E I 1, 82. 19, 2. possim I 6, 53. E I 1, 12. 9, 6. 15, 24. possis I 2, 19. 94. 103. II 2, 102. 3, 76. 138. 7, 70. E I 1, 28. 35. 66. 16, 29. 69. 18, 52. possit I 2, 6. 3, 30. 4, 16. 9, 24. 55. E I 1, 39. 2, 17. 4, 9. 6, 2. 12, 3. 19. 14, 25. A 422. possint E I 13, 17. posse I 2, 109. 6, 121. II 1, 4. E I 2, 11. II 1, 210. 2, 66. A 150. 332. 439. poteras II 1, 16. A 328. poterat II 8, 64. A 376. possem I 4, 114. 10, 47. E II 1, 257. † 2, 44. posses E I 3, 26. posset I 3, 4. 7, 6. 9, 46. II 5, 87. 8, 13. E I 6, 41. 17, 50. II 1, 107. 164. 2, 133. 135. possent E II 2, 36. 155. A 74. potero II 2, 8. poteris A 329. poterit II 2, 22. 82. 5, 77. E I 10, 29. poterunt E I 1, 37. 12, 6. II 2, 53. A 310.
 post (*praep.*) I 6, 40. 55. 122. 8, 36. 10, 33. II 2, 118. 123. 3, 300. 4, 60. 8, 31. 44. E I 1, 54. 7, 59. 71. 8, 13. 10, 49. II 1, 6. 140. 162. 175. 2, 28. 39. A 278. 401. pos A 141.
- post (*adu.*) I 2, 120. 3, 102. 4, 88. 6, 61. E I 18, 83. A 76. 111.
 postera I 5, 39. 96. E II 1, 42. posterius I 4, 59.
 posthac I 1, 21. II 2, 107. 3, 297.
 postico E I 5, 31.
postis postem E I 1, 5. postis I 4, 61.
 postmodo II 6, 27.
 post ponas I 1, 86. postponet E I 18, 34.
 postquam I 4, 60. 7, 9. 32. II 3, 257. 7, 15. 8, 57. A 208. posquam II 3, 18. 171. E I 10, 37.
 postremus E I 6, 48. postremum II 2, 132.
 postulat I 3, 51. 74. postulet II 5, 17. potens II 1, 51. E II 1, 61. A 116.
 potentis E I 18, 44. 86. potentius A 289. potenter A 40.
 potestas II 7, 62. A 10. potestatem I 6, 9.
 potior I 1, 7. E I 5, 27. 6, 64. 17, 17. potiori II 5, 76. potiore E I 10, 14. potiore E I 10, 11. 39. potius I 1, 109. II 2, 24. 3, 114. 263. E I 6, 23. 10, 48. 13, 7. II 2, 197.
poto potet II 3, 117. potare II 2, 123. 3, 143. 8, 3. E I 5, 14. potantia E I 10, 27. potandum II 7, 32. potus I 3, 90. 4, 88. II 3, 255. E I 19, 7. A 224. potum E II 2, 215.
 potorem II 4, 59. [potores E I 18, 91.] potioribus E I 19, 3. potores II 8, 37.
 prae E I 11, 4.
 praebet I 4, 88. praebat I 1, 22. 73. praebere E I 6, 41. 14, 24. 18, 2. praebentem E II 1, 198. praebente I 5, 38. praebebit II 2, 69. praebuit I 5, 46. praeberi I 6, 80. praecanum E I 20, 24.
 praecedere I 9, 42. praecedentibus E I 2, 71.
 praecipis I 4, 30. E I 18, 21. A 217. praecipitem I 2, 41. praecipiti II 3, 293.
 praecceptum E I 8, 16. praeccepta II 3, 34. 4, 11. 95. E I 1, 18. praecceptis II 4, 2. E II 1, 128.
 praecidere E I 2, 9.
 praecincti II 8, 70. praecinctis I 5, 6. praecipies A 335. praecipit II 2, 2. praecipitat II 3, 277.
 praecipue E I 1, 108. II 1, 261.
 praeclearam I 2, 8. praecclare I 6, 110. praecclaro I 6, 64. praecclarā II 3, 9.

- praeco I 6, 86. A 419. praconis II 2, 47. praconem E I 7, 56.
 praecordia (*acc.*) I 4, 89. II 4, 26.
 praecurrere E I 10, 33. praecurre-
 ret I 7, 8.
 praedae (*gen.*) E I 15, 38. praedā
 II 3, 68.
 praedia II 3, 168. 6, 56. 7, 110.
 praedonum I 2, 43.
 praedor praedantur E II 2, 55.
 praeferat E II 2, 184. praetulerim
 E II 2, 126.
 praegrauat II 2, 78. E II 1, 13.
 praelambens II 6, 109.
 praelucet E I 1, 83.
 praemia I 5, 35. II 1, 12. E I 3, 25.
 9, 11. II 1, 78. 2, 38.
 Praeneste E I 2, 2.
 Praenestinus I 7, 28.
 praenomine II 5, 32.
 praeparat E I 7, 84.
 praepondere II 6, 92. praepo-
 nens I 4, 59.
 praeroso II 5, 25.
 praerupti II 6, 91.
 praesaepe E I 15, 28.
 praescribe II 1, 5. praescripta (*acc.*)
 II 2, 81.
 †praesectum A 294.
 praesens II 3, 68. E I 1, 69. II 1,
 42. A 184. praesenti E II 1, 15.
 praesens A 44. praesente A 59.
 praesentes II 2, 41. praesentibus
 E I 17, 24. praesentia E II 1, 134.
 praesertim I 6, 51. E I 18, 50. A 383.
 praesidium E II 2, 30. praesidio E
 I 18, 81.
 praestat E I 6, 49. praestant II 4,
 71. E I 16, 16. praestet I 1, 87.
 praestent E I 7, 97. praestantia E
 I 11, 14. praestabo E I 7, 24.
 praesto I 2, 117.
 praesumis II 2, 87.
 praeter I 2, 94. 115. 3, 139. 4, 88.
 10, 19. II 2, 117. 5, 1. 69. 6, 14. E
 I, 239. 2, 65. A 324.
 praeteragens E I 15, 11.
 praeterea I 1, 23. II 3, 179. 5, 45.
 8, 71.
 praetereo I 10, 88. II 7, 73. praet-
 ereunt A 342. praeteritum I 1,
 116. praeteritā I 9, 36.
 praetextam I 5, 36.
 praetextas A 288.
 praetor II 3, 181. 218. E II 2, 34.
 praetorem I 6, 108. praetore I 5,
 34. 7, 18. E I 1, 103.
 praetorius II 2, 50.
 praeuertamur I 3, 38.
 pranderet E I 17, 13. prandere II
 3, 245. pransus I 6, 127. pransae
 A 340. pransi (*nom.*) I 5, 25.
 prandia II 4, 22.
 pratensibus II 4, 20.
 prato (*dat.*) E I 14, 30. pratis (*abl.*)
 E I 16, 3.
 prauōs I 4, 79. praua II 3, 220. 7,
 71. prauī II 2, 52. *prauom II 2,
 55. prauam E II 2, 152. prauo A
 36. prauā I 6, 51. prauorum II 3,
 244. prauis II 7, 8. prauis I 3, 48.
 prae II 3, 87. E I 1, 104. II 1,
 266. A 88.
 prece II 6, 13. E I 9, 2. 13, 18. 14,
 14. II 1, 135. 2, 173. A 395. pre-
 ces (*acc.*) E II 1, 133. precibus II
 6, 30.
 precor precaris II 8, 75. precetur
 A 200. precari E I 18, 106. pre-
 catus II 3, 203. precati II 7, 36.
 premit II 7, 115. E I 1, 22. II 2,
 118. A 262. premunt E I 5, 29.
 premat E I 12, 18. 19, 36. premet
 E I 18, 79. pressi E I 19, 22. pres-
 sit II 8, 46. pressisse E I 16, 37.
 premuntur E II 1, 189. prematur
 A 388. pressa II 4, 69. pressis II
 3, 314.
 prēnsare I 9, 64.
 pretiosa (*acc.*) E I 18, 32.
 pretium I 2, 37. II 2, *99. 4, 63. E
 I 18, 18. II 1, 229. pretium I 2,
 104. E I 16, 47. 17, 42. II 1, 35.
 2, 17. A 299. pretio I 2, 122. 6, 14.
 E II 2, 173. A 372.
 Priamus II 3, 195. Priami II 3, 195.
 A 137.
 Priapum I 8, 2.
 pridem II 2, 46. A 254.
 primores (*acc.*) II 1, 69.
 primus I 6, 83. II 1, 63. 4, 73. 74.
 8, 51. E I 6, 48. 19, 23. A 130. 254.
 prima II 2, 93. 5, 53. 8, 5. 45. E
 I 1, 41. 7, 5. 18, 17. primo A 152.
 primum A 84. primam E I 17, 6.
 primā E I 1, 1. 7, 13. prima A 61.
 primorum E II 2, 204. primis I 4,
 59. E I 20, 23. primos I 9, 56. II
 6, 21. prima I 1, 26. II 7, 33. E I
 3, 25. II 2, 98. primis I 3, 99. *cf.*
 in primis. primum (*adu.*) I 4, 39.
 II 3, 41. 307. E I 1, 53. 8, 15. 10,
 13. II 1, 93. 2, 49. 92. A 75. 103.
 princeps E I 19, 21. principe E II
 1, 256. principibus (*dat.*) E I 17, 35.
 principium (*nom.*) II 6, 23. A 309.

- prior I 5, 56. II 6, 24, 7, 19. E I 7, 66. II 1, 55. prior E I 5, 27. prius I 4, 58. priori (*fem.*) E I 7, 95. priorem (*masc.*) II 5, 30. E I 18, 27. prius E I 1, 88. priores E II 2, 204. prius I 4, 102. 8. 8. II 3, 252. 4, 36. 5, 73. 6, 17. E I 19, 32. II 1, 112. A 108. 415.
- Priscus II 7, 9.
- priscus prisca I 4, 2, 10, 16. prisco E I 19, 1. priscae A 214. prisci E II 1, 139. priscis E II 2, 117.
- priuatus I 3, 142. priuati (*neutr.*) A 131. priuato I 6, 26. priuatas E I 3, 16. priuatis A 90. 397.
- priuignus E I 3, 2.
- priuo priuet II 7, 77.
- priuos priua E I 1, 93. *priuom II 5, 11.
- pro I 2, 19. 43. 3, 61. II 3, 199. 219. 7, 16. E I 7, 24. A 423.
- proau I 270.
- probat E II 1, 263. A 249. probes E I 17, 16. probet I 1, 109. 10, 82. probantes E I 1, 82.
- probus I 3, 56. E II 1, 39. probos I 6, 11.
- procaces (*acc.*) II 6, 66.
- procedit II 8, 14. procedere I 2, 37. 5, 20. processerit A 127.
- procellae A 28.
- procera II 5, 64. proceros II 2, 36.
- Procne A 187.
- procul I 4, 101. 6, 52. II 6, 105. E I 7, 32. 11, 10. II 2, 95. 199.
- procurare E I 5, 21.
- procurrunt I 7, 21.
- procus proci II 5, 78. procis II 5, 7.
- prodeo prodis II 7, 54. prodire E I 1, 32.
- prodigialiter A 29.
- prodigus I 2, 4. E I 7, 20. 42. II 1, 238. 2, 195. A 164.
- prodo prodentem II 5, 104. prodiderit I 3, 95.
- prodocet E I 1, 55.
- producimus I 5, 70. producere A 59. produxerit E II 2, 119.
- productior A 189.
- proelia II 7, 98. E I 5, 17. 18, 54.
- profanus E I 16, 54. A 397.
- profecto A 315.
- proferat E I 12, 18. proferre A 135. proferres A 130. proferet E I 6, 24. II 2, 116. protulit I 8, 22. protulerit A 58.
- profestâ II 2, 116. profestis (*abl. masc.*) II 3, 144.
- proficiente E II 2, 151. proficeret I 3, 6. profeci E II 2, 23.
- proficiscenti E II 2, 20. proficiscentem E I 13, 1.
- profiteor professus E I 18, 2. A 27.
- professis A 14.
- profro profari I 6, 57.
- progenies II 3, 243.
- prognatus II 1, 26. prognatum (*masc.*) I 2, 70. prognatos I 6, 78.
- prohibere I 8, 21. E I 1, 31. A 398.
- prohibebat I 6, 57.
- proicit A 97. proicere II 3, 100. proiectis II 7, 53.
- proles E I 7, 40.
- prolueris II 4, 27. prolutus I 5, 16.
- promissor A 138.
- promissum promissa E II 1, 52. 2, 10. promissis (*abl.*) II 3, 6.
- promitto I 4, 103. promittit I 6, 34. E I 7, 81. promittunt E II 1, 116.
- promittere I 4, 102. promissi (*neutr.*) A 45. promissa (*acc.*) II 6, 55.
- promo promit II 4, 47. promat A 144. promere E II 1, 104. promes A 183.
- promus II 2, 16.
- pronus E I 18, 10. pronum (*masc.*) E I 10, 21. pronos A 60.
- prope (*adu.*) I 3, 98. II 3, 32. 268. 5, 42. E I 6, 1. 18, 5. 28. II 2, 21. 61. A 90. 432. (*praep.*) I 9, 18. II 8, 20. E I 14, 35. propius II 3, 80. 6, 52. E I 1, 67. 16, 11. A 361.
- propellere I 2, 6.
- propereo I 9, 40. properemus E I 3, 28. properent E I 8, 10. properare E I 7, 57. II 1, 58. properantis A 17. properabat I 5, 74.
- propinquis I 1, 83. propinquos II 3, 218.
- propior (*masc.*) II 6, 40. propioris (*masc.*) E I 9, 5. propius E I 10, 28. propiora I 4, 42.
- propono proposuit E I 2, 18. proponi E II 1, 265. propositum II 6, 99.
- propositum propositi E I 13, 11. proposito (*dat.*) A 195. propositum II 7, 7.
- proprius II 2, 134. proprium I 4, 133. E II 2, 158. 172. propriae II 2, 129. E I 9, 9. proprium II 6, 66. proprium II 7, 89. E I 17, 5. proprio A 79. propria I 6, 22. proprios E I 7, 51. propria II 6, 5. propriis I 3, 73. 10, 64. II 3, 20. proprie A 128.

- propter I 3, 100. 5, 7. II 3, 102. E I 2, 6.
 propugnat E I 18, 16.
 prorepat I 1, 37. proreperunt I 3, 99.
 prorogat E I 2, 41. A 346.
 prorsus I 5, 70.
 proscripti I 7, 1.
 Proserpina II 5, 110.
 prosilit I 5, 21. prosiliet II 7, 74.
 prosiluit E I 19, 8.
 prospicit E I 10, 23.
 prostes E I 20, 2.
prosum prodest I 2, 113. E I 1, 25.
 prosunt E I 6, 46. II 2, 177. prosit E I 16, 72. A 410. prodesse E I 17, 11. A 333. profore E I 8, 11.
 proternae (*gen.*) E I 7, 28. proteruis A 233.
 Proteus II 3, 71. Protea E I 1, 90.
 protinus II 5, 21. E I 12, 8. 18, 67.
 protrusit E I 20, 15.
 proudisset E I 7, 69. prouisae (*gen.*) E I 18, 109. prouisam A 311.
 prouidus E I 2, 19.
 prouisor A 164.
 prouocat I 4, 14.
 prout II 6, 67.
 proximus II 6, 9. E I 18, 84. proximus I 9, 54. proxima A 338.
 proxuma I 5, 45.
 prudens I 10, 88. II 3, 206. 212. 5, 58. 7, 66. E I 16, 32. II 2, 18. A 445. 462. prudentem II 3, 89. E II 2, 155.
 prudentia E I 11, 25.
 prunae I 5, 36.
prunum pruna E I 16, 9.
 psallimus E II 1, 33.
 publicus E II 1, 92. publica (*fem.*) A 131. publica (*acc.*) E I 1, 77. II 1, 3. A 397.
Publius Publi (*uocat.*) II 5, 32.
 pudens A 88. pudenter E I 17, 44. A 51.
 pudet E I 14, 36. 19, 42.
 pudibunda A 233.
 pudica II 5, 77. pudico (*masc.*) E I 20, 3. pudicum (*masc.*) I 6, 82. E I 16, 36.
 pudor I 6, 57. II 3, 39. E I 16, 24. 18, 24. II 1, 259. A 135. pudori A 406. pudorem E I 9, 12. 18, 77. II 1, 80.
 puella I 2, 72. E I 5, 27. II 1, 99. 132. puellae (*gen.*) E I 18, 74. puellam I 5, 82. puellae I 1, 85. II 3, 130. puellarum II 3, 325. puellis (*dat.*) I 6, 31.
 puer I 2, 117. [10, 5]. II 2, 87. 112. 4, 78. 7, 109. 8, 10. E I 2, 68. 7, 52. 18, 55. 72. II 2, 197. A 158. 413. pueri II 3, 289. E I 18, 74. II 1, 126. puero I 9, 10. 30. II 3, 258. E II 1, 122. A 177. puerum I 4, 121. 6, 76. II 3, 290. 5, 49. E I 18, 13. II 2, 2. A 340. puer (*uocat.*) I 10, 92. II 1, 60. puero I 4, 97. A 174. pueri I 1, 85. 3, 134. 5, 11. 6, 73. 109. II 3, 130. 8, 70. 86. E I 1, 59. II 1, 109. A 325. 456. puerorum I 4, 27. II 3, 325. E I 1, 62. pueris I 1, 25. 5, 11. II 3, 170. E I 1, 26. 2, 44. 7, 7. 17. II 2, 142. pueros I 4, 38. E I 18, 62. 20, 17. A 83. 185. pueri II 2, 128. pueris I 6, 116. II 8, 81. E II 1, 132. 142.
 puerilius II 3, 250.
 puga I 2, 133.
 pugil II 3, 30. pugilem A 84. pugiles (*acc.*) E II 1, 186.
 pugna E I 18, 61. pugnam I 5, 52. 56. pugna E I 10, 34.
 pugnax E I 1, 49.
pugno pugnat I 7, 19. E I 1, 97.
 pugnent II 7, 99. pugnantia I 1, 102. 2, 73. pugnantiant I 3, 102.
 pugnata E I 16, 25.
pugnus pugnis I 2, 66. 3, 101. II 1, 27.
 pulcher I 10, 17. E I 1, 107. 19, 45. II 2, 4. pulchra E I 11, 17. pulchrum E I 2, 3. 30. pulchri (*masc.*) E I 18, 74. (*neutr.*) I 1, 44. pulchra (*uocat.*) E I 16, 60. pulchrae I 2, 89. pulchris (*fem.*) II 3, 95. pulchra I 10, 6. E I 8, 3. 14, 21. II 1, 72. A 99. pulchris E I 18, 33. †pulchrior I 7, 17. pulchrius E I 15, 41. pulcherrimus I 5, 89. pulchre I 9, 62. II 8, 19. A 428.
 pullum I 3, 45. 92. pullo II 2, 121.
 pullos E II 2, 163. pullis II 3, 314.
pullus pullam I 8, 27.
 pulmentaria (*acc.*) II 2, 20.
pulmentum pulmenta II 2, 34. E I 18, 48.
 pulpita E I 19, 40. II 1, 174. A 215. 279.
 pulsat I 1, 10. pulses II 6, 30. pulset E II 2, 216.
 puluis I 4, 31. E I 17, 7. pulueris II 8, 55. puluere II 3, 251. E I 1, 51.
 punice E I 20, 2.
 punctum A 343. puncto E II 2, 99. 172.
 Punica (*acc.*) E II 1, 162.
 pupillo E II 1, 123. pupillis E I 1, 22.

Pupius Pupi (gen.) E I 1, 67.
 purgantem E I 7, 51. purgor A 302.
 purgatum II 3, 27. purgatam E I 1, 7.
 purpureus A 15. purpureum E I 17, 27. purpureā II 6, 106. purpureo II 8, 11.
 purus I 6, 69. purum II 3, 213. puri I 3, 14. puro (*dat. masc.*) E II 2, 120. puro (*abl. neutr.*) I 6, 64. E I 2, 67. purae E II 2, 71. puris I 4, 54. 68. II 4, 75. purior I 9, 49. E I 10, 20. 16, 13. pure I 2, 100. E I 1, 37. 18, 102.
 pus I 7, 1.
 Pusillam II 3, 216.
 pusilli I 4, 17. pusillo I 5, 69.
 puteal II 6, 35. E I 19, 8.
 puteo putet II 2, 42. putere E I 19, 11. putuit II 4, 66.
 putescit II 3, 194.
 puteum E II 2, 135. A 459. puteos E I 15, 15.
 putida II 7, 21. putidius II 3, 75.
puto putas I 2, 77. 3, 23. II 2, 18. 3, 302. 5, 76. E I 1, 101. 6, 31. 12, 11. 14, 21. 18, 106. putat II 1, 3. 3, 178. E II 1, 167. 2, 168. putant E II 1, 84. putem E II 2, 54. A 266. putes I 1, 121. 4, 42. II 3, 307. 7, 4. E I 16, 20. II 1, 202. 208. putetis I 10, 21. puta II 5, 32. putato II 3, 161. E I 7, 69. putaret E II 1, 199. putatur E I 18, 43. putetur E II 1, 77. putarer E I 9, 8.
 putrescat II 3, 119.
putris putre E I 10, 49.
 Pyladen II 3, 139.
 Pyrria E I 13, 14.
 Pythagorae II 6, 63. Pythagoran II 4, 3.
 Pythagorea E II 1, 52.
 Pythia A 414.
 Pythias A 238.

Q.

qua I 2, 50 (*ter.*) II 2, 65. E I 2, 65. 2, 170.
 quacumque I 6, 31. 111.
 quadam tenus E I 1, 32.
 quadra E I 17, 49.
 quadrante I 3, 137. II 3, 93.
 quadrigis E I 11, 29.
 quadringentis E I 1, 58.
quadro quadret (†quadrat) E I 6, 35. quadrata E I 1, 100.
 quaero II 3, 188. 253. quaeris I 2,

114. E I 1, 2. 10, 8. quaerit I 2, 85. II 8, 81. E I 7, 79. 19, 30. A 167. 170. quaerimus E I 17, 39. quaerat I 2, 23. E I 3, 16. quaeramus I 1, 27. quaere II 2, 20. E I 6, 29. 7, 53. 17, 62. quaerere I 2, 113. 6, 37. 10, 57. II 3, 20. E I 7, 57. II 1, 162. 2, 45. quaerens I 9, 8. II 1, 77. 7, 114. quaerenti II 8, 2. quaerētis I 4, 77. quaerebat I 5, 66. quaeram I 4, 64. 9, 58. E I 6, 42. quaeres II 7, 69. quaeret E I 8, 3. quaesiūere I 4, 46. quaesierat E I 15, 32. quaeritur E I 2, 44. quaerendi I 6, 32. quaerenda I 6, 100. E II 1, 53. 10, 13. quaerendi I 1, 92. quaesita II 4, 46. quaesitum A 409. quaesitis (*dat.*) II 6, 82. (*abl.*) I 1, 38.
 quaeso I 10, 51. ~
 quaestor I 6, 131.
 quaestus II 6, 19. quaestu I 2, 19. qualis E I 15, 2. A 127. quale I 10, 62. qualem I 3, 63. E I 18, 76. quale II 3, 252. quali I 6, 7. 32. 33. II 2, 63. 4, 50. qualia II 4, 2. 8, 8. qualis I 5, 41. E II 1, 229.
qualiscumque qualiacumque I 10, 88. quam I 1, 48. 2, 20. 59. 66. 79. 105. 124. 3, 27. 67. 6, 20. 110. 10, 66. II 1, 21. 2, 24. 91. 114. 3, 60. 135. 4, 66. 5, 35. 6, 97. 8, 90. E I 6, 16. 23. 7, 18. 83. 8, 7. 10, 21. 29. 46. 48. 13, 7. 16, 19. 18, 27. II 1, 91. 174. 215. 249. 251. 263. 2, 54. 128. A 36. 88. 130. 181. 290. 322. 442.
 quamquam I 1, 24. II 1, 23. 2, 41. E II 1, 124.
 quamuis I 3, 15. 129. II 1, 74. 2, 29. 4, 90. 5, 15. E I 14, 6. 17, 1. 22. 18, 59. 92. II 2, 113. 168. A 355. 366.
 quando II 2, 42. 5, 9. 6, 60. 63. 93. 7, 5. 69.
 quancumque I 9, 33. E I 14, 17. 16, 58.
 quandoque A 359.
 quantulum II 3, 124.
 quantumuis E II 2, 39. quantum uis E I 7, 16.
 quantus II 4, 81. E II 1, 173. quanta II 2, 1. 3, 317. quantum I 2, 52. 6, 127. quantae E I 3, 31. quanti I 6, 112. II 3, 156. E I 9, 2. quantum I 1, 62. II 2, 127. 3, 87. 8, 56. E I 7, 16 (quantum uis). 20, 22. II 2, 190. quanto E I 1, 44. II 2, 93.

- quanto I 1, 59. 2, 15. 47. 73. 3, 83.
 II 1, 21. 2, 127. 4, 85. 7, 18. E II
 1, 170. 2, 93. 147. A 140. quanta
 I 5, 43. quantas E II 1, 118. quanta
 II 2, 70. quantum (*adu.*) I 8, 19.
 46. II 5, 80. E I 1, 28. 7, 96. II 1,
 257. 2, 42. 193. 194. A 371.
 quare I 2, 77. 9, 53. II 2, 103. 3,
 46. 126. 176. E II 2, 96.
 quartana II 3, 290.
 quartus quarta A 192. quartae II 5,
 100. quartam I 6, 122. quartā I 5,
 23. 9, 35. A 258.
 quassus quassā II 5, 36.
 quatenus I 1, 64. 3, 76. II 4, 57.
 quater II 3, 1. 7, 76. E I 20, 27.
 quaternos I 4, 86.
 quatit E II 2, 84. quotient E I 10, 31.
 quattuor I 3, 8. 5, 86. E II 1, 189.
 -que I 1, 9. 29. 76 (*bis*). 83. 89. 92.
 105. 107. 110. 2, 6. 39. 45. 50. 53.
 56 (*bis*). 65. 66. 71. 73. 80. 85. 104.
 110. 116. 119. 123. 3, 24. 52. 59.
 62. 78. 81. 97. 103. 104. 112. 115.
 131. 135. 141. 142. 4, 1. 7. 17. 37.
 58. 61. 66. 69. 72. 73. 75. 83. 90.
 96. 97. 109. 115. 117. 118. 120. 127.
 5, 14. 19. 20. 22 (*bis*). 24. 32. 36.
 40. 46. 48. 52. 69. 75. 85. 98 (*bis*).
 104 (*bis*). 6, 18. 20. 25. 43. 44. 61.
 74. 78. 89. 91. 109. 113. 115. †126.
 129. 131. 7, †7. 23. 24. 28. 8, 3. 5.
 7. 11. 17 (*bis*). 22. 24. 35. 39. 42.
 50 (*bis*). 9, 4. 55. 10, 27 (*bis*). 36.
 40. 63. 67. 81. 85. 90. II 1, 3. 9.
 21. 25. 50. 68. 69. 75. 83. 2, 3. 4.
 21. 42. 46. 49. 70. 75. 84. 95. 109.
 110. 136. 3, 3. 7. 16. 24. 32. 55.
 57. 95. 109. 110. 115. 125. 130. 131.
 144. 146. 157. 162. 171. 182. 195.
 200. 208. 216. 266. 271. 288. 294.
 4, 3 (*bis*). 65. 68. 77. 85. 88. 92. 5,
 4. 6. 22. 30. 57. 63. 68. 69. 77. 99.
 102. 110. 6, 15. 17. 19. 21. 27. 58.
 60. 63. 65 (*bis*). 66. 76. 85. 89. 92.
 100. 104. 108. 110. 113. 116. 7, 31.
 35. 41. 44. 54. 58. 66. 68. 69. 75.
 76 (*bis*). 83. 90. 94. 96. 99. 108.
 113. 115. 8, 12. 40. 65. 70. 76. 82.
 E I 1, 17. 20. 23. 24. 26. 27. 33.
 43. 44. 55. 56. 57. 79. 81. 2, 10. 20.
 24. 28. 44. 3, 3. 5. 15. 4, 5. 7. 12.
 5, 5. 10. 13. 15. 26 (*bis*). 27. 6, 2. 14.
 17. 25. 36. 38. 53. 59. 61. 65. 66.
 7, 3. 5. 8. 12. 30. 37 (*bis*). 46. 58.
 77. 78. 89. 90. 91. 94 (*bis*). 97. 8,
 2. 5. 14. 9, 4. 13. 10, 5. 7. 10. 13.
 23. 36. 11, 1. 9. 11. 12, 5. 13. 27.
 13, 1. 4. 8. 17. 19. 14, 8. 19. 27.
 32. 38. 15, 6. 9. 17. 20. 24. 31. 16,
 20. 21. 25. 30. 35. 38. 41. 42. 49.
 50. 6'. 70. 72. 74. 17, 7. 10. 11. 29.
 51. 57. 18, 6. 8. 23. 38. 45. 46. 50.
 59. 68. 81. 89. 90. 98. 19, 4. 8. 13.
 14. 16. 24. 34 (*bis*). 36. 20, 1. 23.
 II 1, 7. 11. 16. 20. 21. 37. 45. 49.
 61. 64. 72. 75. 79. 88. 89. 92. 97.
 102. 109. 117. 126. 139. 147. 153.
 155. 160. 167. 182. 184. 190. 204.
 230. 235. 247. 249. 252. 253. 255.
 262. 2, 1. 5. 47. 50. 58. 64. 66. 72.
 82. 92. 120. 121. 126. 130. 136. 137.
 144 (*bis*). 145. 156. 193. 198. 209.
 A 11 (*bis*). 27. 28. 37. 46. 51. 52.
 54. 55. 58. 62. 63. 65. 70. 73 (*bis*).
 80. 83. 86. 87. 94. 113. 123. 128. 130.
 132. 145. 157. 162. 165. 166. 171.
 172. 174. 177. 178. 183. 193. 196.
 199. 200. 202. 203. 207 (*bis*). 209.
 211 (*bis*). 212. 214. 215. 218. 224.
 235. 239. 241. 242. 247. 255. 261.
 265. 274. 277. 278. 280 (*bis*). 283.
 299. 307. 311. 317. 319. 321. 322.
 336. 344. 349. 358. 377. 380. 384.
 388. 391. 393. 402. 405. 413. 415.
 425. 440. 444. 452. 455. 456. 463.
 466. 471. 475.
 queo quis II 7, 92. queam II 4, 95.
 5, 2. queas II 5, 10. E I 18, 97.
 queat I 3, 15. queamus I 1, 119.
 quercus E I 16, 9.
 querellā A 98. querellas E I 12, 3.
 querimonia A 75.
 queror quereris E II 2, 24. queritur
 E I 7, 49. 17, 53. queratur II 3,
 55. questus I 6, 87.
 querulus A 173.
 qui (*relat.*) I 1, 11. 16. 23. 28. 49.
 59. 81. 117. 2, 25. 49. 56. 3, 4. 9.
 10. 69. 73. 80. 87. 116. 117. 124.
 4, 81. 82. 83. 84. 85. 88. 5, 92. 6,
 15. 17. 34. 63. 71. 83. 120. 7, 6.
 34. 9, 46. 55. 62. [10, 5. 6.] II 1,
 45. 65. 2, 108. 110. 3, 40. 53. 96.
 100. 109. 143. 158. 208. 221. 236.
 281. 288. 298. 4, 15. 22. 55. 5, 15.
 29. 6, 9. 11. 7, 16. 20. 79. 81. †83.
 109. 110. 8, 25. E I 1, 7. 65. 68.
 2, 3. 19. 40. 41. 51. 59. 62. 3, 10.
 4, 9. 5, 25. 6, 9. 50. 51. 56. 58. 7,
 96. 10, 26. 29. 39. 11, 11. 12. 14,
 13. 20. 15, 28. 29. 16, 28. 33. 41
 (*bis*). 65. 66. 67. 17, 10. 15. 37. 38.
 48. 53. 18, 53. 56. 65. 81. 111. 19,
 22. 20, 15. II 1, 10. 13. 36. 39. 40.
 44. 48. 86. 111. 115. 182. 211. 233.

238. 2, 11. 40. 109. 124. 129. 131. 133. 135. 160. 182. 187. A 15. 21. 29. 140. 142. 158. 220. 302. 312. 343. 356. 357. 379. 382. 412. 414. 419. 422. 460. 467. quae I 1, 36. 2, 121. 3, 8. 14. 118. 4, 141. 5, 45. 51. 6, 26. 8, 31. 32. 9, 54. II 2, 73. 94. 3, 265. 5, 81. E I 1, 63. 4, 14. 6, 2. 35. 10, 21. 23. 14, 25. 18, 7. II 1, 153. A 190. 305. 361. 364. quod I 1, 43. 4, 51. 58. 6, 41. 44. 60. 123. 10, 22. 69. II 2, 102. 6, 13. 27. 30. 72. 7, 3. 40. 78. 8, 12. 50. E I 1, 24. 2, 46. 4, 3. 8, 8. 15, 19 (*bis*). 20. 21. 35. 16, 17. 18, 17. 107. 108. II 1, 83. 115. 179. 264. 2, 52. 81. 172. A 195. cuius II 2, 59. E I 14, 25. A 7. cui I 4, 43 (*bis*). 140. 5, 68. 6, 106. 7, 30. II 1, 20. 2, 56. 3, 118. 6, 43. E I 1, 50. 51. 85. 2, 30. 46. 4, 9. 6, 53. 54. 64. 7, 32. 10, 42. 12, 4. 14, 11. II 2, 139. 151. A 40. quem I 1, 35. 87. 2, 21. 117. 4, 55. 6, 46. 10, 63. II 1, 41. 2, 34. 3, 43. 196. 222. 4, 92. 6, 42. 7, 76. 84. 88. 8, 93. E I 1, 93. 7, 33. 90. 10, 30. 14, 2. 32. 33. 34. 16, 57. 17, 25. 18, 21 (*bis*). 22. 23. 24. 79. 105. 19, 30. II 1, 177. 201. 260. A 72. 348. 358. 435. 453. 475. quam I 1, 1. II 2, 28. 87. 3, 68. 5, 78. E I †2, 65. 7, 4. 14, 44. II 1, 259. quod I 1, 16. 94 (*bis*). 2, 84. 3, 85. 126. 4, 11. 101. 108. 5, 87. 9, 19. 25. 30. 37. 10, 47. II 3, 66. 76. 138. 141. 178. 190. 253. 4, 65. 69. 5, 84. 6, 109. 7, 25. 56. 8, 45. 53. E I 1, 73. 98 (*bis*). 2, †10. 60. 7, 94. 11, 17. 29. 17, 5. 39. II 1, 49. 87. 92. 100. 101. 263 (*bis*). 2, 63. 64. 158. A †23. 168. 292. 390. 418. quo I 4, 29. 122. 6, 15. 30. 8, 15. 9, 49. II 3, 291. E I 2, 69. 7, 14. 16, 42. 43 (*bis*). 20, 28. qua II 1, 64. 4, 66. E I 2, 6. quo I 2, 6. 85. 4, 56. 6, 124. 7, 11. II 1, 32. 50. 2, 112. 3, 21. 34. 137. 5, 62. 6, 41. E I 2, 65. 6, 10. II 2, 153. qui (*nom. plur.*) I 1, 30. 2, 28. 38. 4, 74. 75. 6, 4. 10, 21. II 3, 47. E I 1, 77. 6, 4. 11, 27. 15. 8. II 1, 214. 2, 106. 182. A 38. 288 (*bis*). 431. 456. quae (*fem.*) I 8, 19. quae (*neutr.*) I 2, 92. 100. 10, 38. 72. II 4, 87. 6, 46. 105. 7, 106. E I 1, 23. 36. 2, 38. 8, 11. 13, 17. 19, 3. II 2, 36. A 70. 71. 181. quorum I 4, 2. II 4, 47. E I 15, 45. quarum I

2, 29. quibus I 7, 11. 10, 16. 88. II 1, 1. 8. 48. 4, 12. 38 (*bis*). E I 1, 20. A 248. 347. quis I 3, 96. 4, 72. 130. 5, 42. 9, 27. quos I 1, 89. 107. 3, 109. 134. 4; 24. 5, 78 (*bis*). 10, 17. 87. II 3, 129. 185. 8, 22. E I 1, 22. 79. 12, 1. II 1, 42. quas I 2, 48. 6, 77. 107. II 3, 96. E II 1, 24. A 352. quae I 3, 102. 4, 56. 57. 5, 46. 9, 5. II 2, 2. 3, 322. 4, 23. 7, 45. 8, 80. E I 1, 12. 42. 47. 72. 2, 24. 4, 9. 7, 20. 8, 11. 10, 9. 14, 19. 21. 17, 3. †18, 111. II 1, 21. 70. 73. 82 (*bis*). 84. 208. 246. 2, 117. 119. A 149. 181. 184. 277. quibus I 3, 103. 4, 81. 87. II 5, 2. E I 1, 34. II 1, 204. quis I 1, 75. *qui* (*interrogatiu., or. directa*) quae II 7, 70. quo (*masc.*) I 6, 29. E I 1, 90. 6, 8 (*bis*). quā II 3, 301. quo II 3, 295. 7, 22. qui I 5, 43. quae E II 1, 200. 2, 53. quos E II 1, 41. quas II 6, 29. quae E I 3, 21. (*or. obl.*) quae II 2, 1. 4, 45. 6, 76. 8, 5. E I 15, 1. quod E I 15, 1. A 314 (*bis*). cuius E I 7, 54. quem I 1, 73. 2, 111. quo I 5, 53. 6, 36. E I 1, 13 (*bis*). 90. 6, 8 (*bis*). 7, 54 (*bis*). 12, 25. 18, 53. 68. A 74. 313 (*bis*). qua II 5, 10. E I 18, 97. quo I 4, 99. 7, 2. 8, 40. II 3, 21. 306. 4, 8. E I 8, 13. 17, 2. II 1, 171. quae (*fem.*) E I 12, 16. A 314. quorum E I 15, 2. quae II 2, 70. quis II 8, 18. quibus E I 3, 1. *qui* (*adu.*) I 1, 1. 3, 128. 10, 21 (*quine*). II 2, 19. 3, 108. 241. 260. 275. 311. 7, 96. 105. E I 6, 42. 16, 63 (*bis*). II 2, 90. A 462. *quia* I 1, 62. 3, 92. 6, 1. 47. 49. 9, 51. II 2, 25. 36. 89. 3, 101. 4, 93. 7, 25. 26. E I 1, 30. 74. 8, 4. 6. 7. 10, 41. 12, 10. 11. II 1, 28. 76. 77. 83. 84. 168. 2, 175. A 34. 295. 376. *qui cumque* II 5, 51. *quicumque* II 6, 51. A 227 (*bis*). *quaecumque* II 7, 49. *quodcumque* II 8, 12. *cui-cumque* E I 18, 31. *quemcumque* II 3, 43. *quancumque* E I 11, 22. *quodcumque* I 1, 34. 4, 36. II 3, 312. E I 2, 54. 7, 60. A 188. 339. 350. *quocumque* E I 1, 66. 11, 24. *quaecumque* I 4, 130. II 4, 62. E II 2, 111. *quoscumque* I 6, 95. II 5, 13. *quaecumque* II 8, 75. E I 3, 17. *quidam* I 1, 64. 95. 2, 31. 45. 3, 22. 4, 136. 9, 3. *quaedam* I 10, 8. A 362.

- quiddam I 1, 105. quendam I 9, 17. E I 7, 50. quidam I 4, 45. quaedam E II 1, 66. 2, 159. quibusdam I 10, 47.
- quidem I 10, 51. E I 2, 13. 9, 7. II 1, 43. 219.
- quidni A 382.
- quies E I 17, 6.
- quiescit A 380. quiescas II 1, 5. quiessem I 6, 22.
- quietus E II 1, 162.
- quilibet cui libet E I 6, 53. cuilibet E II 2, 8. quodlibet I 2, 126. quidlibet I 9, 12. E I 17, 28. A 10. quaelibet E I 15, 30. quibuslibet I 4, 74.
- quin I 1, 20. 2, 44. 4, 30. 8, 22. II 1, 71. 2, 23. 77. 3, 42. 137. 4, 8. 61. E II 1, 152. 2, 9. A 444.
- quinceunce A 327.
- quingentis II 7, 43.
- Quinquatribus E II 2, 197.
- quinque I 3, 16. 6, 108. II 3, 289. 7, 89. E I 6, 43. 7, 1. 14, 2. 3. II 1, 24.
- quinquenni II 8, 47. quinquennīs II 2, 57.
- quinqueuiro II 5, 56.
- Quintilio A 438.
- Quintius Quinti (*uocat.*) E I 16, 1.
- quinto (*abl. masc.*) A 189.
- Quintus Quinti II 3, 243. Quinte II 5, 32. 6, 37.
- quinus quinas I 2, 14.
- quippe I 2, 4.
- Quirinus I 10, 32. Quirini E II 2, 68.
- Quiritis E I 6, 7.
- quis (*interrog.*) I 2, 17. 6, 29. 9, 23. 24. 10, 2. II 8, 59. 61. E I 1, 49. 3, 7. 8. 6, 29. 7, 53. 16, 40. 20, 16. II 2, 99. 100. A 77. quid I 1, 7. 19. 20. 25. 41. 2, 62. 3, 19. 4, 115. 6, 55. 10, 56. II 1, 62. 2, 48. 3, 4. 22 (*bis*). 41. 132. 152. 157. 158. 159. 166. 219. 230. 272. 274. 283. 5, 61. 6, 55. 75. 76. 90. 7, 42. 58. 80. 8, 32. E I 1, 11. 97. 2, 3 (*quater*). 6, 12. 62 (*bis*). 7, 23. 11, 1. 2. 3. 7. 12. 16. 18 (*bis*). 19. 14, 31. 16, 8. 17, 38. 18, 19. 101 (*bis*). 102. 19, 12. II 1, 40. 91 (*bis*). 101. 206. 2, 38. 166. 177 (*bis*). 205. 212. A 20. 307. 308 (*bis*). 328. 353. 382. cui E I 18, 68. quem E I 1, 76. 5, 19. 20. 16, 40. quid I 1, 44. 49. 63. 69. 101. 2, 69. 72. 112 (*bis*). 3, 94. 126. 5, 59. 6, 17. 82. 8, 40. 9, 4. 40. II 1, 5. 24. 3, 89. 99. 152. 201. 230. 233. 303. 5, 3. 53. 6, 17. 29. 83. 7, 89. E I 1, 76. 91. 2, 10. 17 (*bis*). 3, 6. 9. 15. 20. 4, 2. 8. 5, 16. 6, 5. 6. 7. 7. 62. 8, 3. 9. 6. 10. 8. 16. 74. 18, 68. 106 (*bis*). 20, 6. 7. II 1, 91 (*bis*). 163. 2, 23. 57. 63 (*bis*). 96. 191. A 39. 40. 53. 138. 153. 212. 312 (*bis*). 410. quo II 3, 295 (*quone*). quos E II 1, 41. quae E II 1, 106.
- quis (*indefn.*) I 1, 15. 90. 2, 23. 3, 56. 63. 80. 106. 4, 3. 41. 67. 80. 111. 6, 30. 85. 10, 59. II 1, 61. 82. 83 (*bis*). 84. 2, 51. 3, 104. 111. 159. 187. 214. 268. 322. 4, 49. 5, 49. 106. 6, 69. 78. 7, 24. 8, 90. E I 16, 25. 19, 12. 20, 26. II 1, 222. 239. 2, 2. 157. 158. A 461. qui I 6, 79. II 3, 219. qua I 3, 35. 4, 93. quae II 6, 10, quid I 2, 84. 4, 138. II 3, 31. 4, 52. 7, 87. 8, 25. E I 2, 5. 38. 15, 44. 18, 57. 20, 7. quod I 3, 44. cui I 3, 46. II 3, 189. 5, 45. E I 16, 19. A 426. quem II 1, 82. 3, 249. quid I 3, 140. 4, 31. 102. 104. 122. 5, 102. 8, 37. 9, 2. 6. 10. 67. 10, 59. II 1, 49. 78. 81. 3, 33. 5, 37. 7, 39. E I 5, 6. 10, 31. 12, 22. 17, 4. 18, 67. 108. A 35. 125. 194. 249. 386. 426. 438. quod II 1, 38 (*bis*). E II 2, 35. qui E I 15, 40. quos I 1, 57. qua I 3, 35.
- quislibet quidlibet I 9, 12. E I 17, 28. A 10.
- quisnam II 3, 158. 7, 83. quidnam II 2, 86.
- quisquam I 3, 33. 138. 6, 69. 9, 27. II 1, 44. 2, 103. 6, 24. E I 14, 37. quicquam E II 2, 172. cuiquam I 4, 35. quemquam II 1, 40. 55. 2, 130. E II 1, 153. quicquam I 3, 6. II 2, 27. 117. 3, 39. 251. 5, 5. 6, 55. E II 1, 76.
- quisque I 2, 15. 6, 7. 27. 96. II 1, 23. 50. 64. 3, 124. quaeque I 3, 79. cuiusque A 156. cuique I 9, 52. II 3, 232. 6, 67. E I 6, 55. 10, 47. A 316. quemque E I 6, 55. 7, 98. A 291. quodque (*unum quodque*) E II 2, 189. quoque II 8, 77. E I 18, 68. quaeque E II 1, 28. A 92. quaeque I 4, 106. II 3, 2.
- quisquis I 1, 60. 3, 77. 79. quicquid I 2, 60. 6, 1. II 1, 74. 3, 231 (*bis*). E I 4, 5. 6, 24. II 1, 270. quicquid II 1, 2. 3, 15. 98. 167. 5, 59. E I

- 2, 14. 6, 13. 10, 4. 15, 32. 38. II 2, 108. A 335.
- quiuvis I 4, 55. 6, 50. 77. II 1, 13. 4, 35. 5, 35. E II 2, 14. A 240. 263.
- quiduis II 3, 127. A 23. cuiuis E I 17, 36. quemuis I 4, 25. E I 15, 30. quiduis E I 15, 17. II 2, 8.
- quouis I 3, 65. quauis I 4, 87.
- quo (*adu.*) I 1, 15. 73. 2, 23. †3, 128. 6, 24. 73. 7, 27. 8, 15 (= ubi) 9, 16. 40. 63. 75. II 1, 32 (*instrum.*) 37. 2, 35. 102. 112 (*magis*). 3, 261. 4, 1. 7, 60. E I 3, 27. 5, 12. 6, 27. 57. 13, 7. 15, 11. 20, 5. II 1, 52. 2, 37. 40. A 206. 308 (*bis*). 396. quocumque II 4, 89. A 100. quo cumque E I 1, 15.
- quoad II 3, 91.
- quocirca II 2, 135. 6, 95 (quo - circa). E II 2, 145.
- quod I 1, 110. 2, 10. 83. 89 (*bis*). 3, 30. 38. 4, 3. 4. 17. 24. 46. 47. 49. 91. 98. 5, 7. 66. 6, 3. 48. 53. 63. 91. 98. 119. 7, 14. 10, 3. 20. 78. 79. II 2, 90. 3, 3. 120. 163. 5, 88. 7, 32. 111. 8, 37. 38. 82. E I 6, 19. 22. 7, 68 (*bis*). 10, 50. 14, 22. 18. 52. 19, 27. II 1, 30. 183. 2, 22. 24. 147. 192. A 169. 171. 222.
- quodsi II 4, 6. E I 1, 70. 2, 70. 3, 25. 7, 10. 25. 9, 11. 19, 17. 20, 9. II 1, 90. 241.
- quomodo I 9, 43.
- quondam I 2, 55. II 2, 82. 3, 145. 5, 21. E I 18, 78. †II 2, 167. A 396.
- quoniam I 6, 22. II 3, 301. 4, 25. 6, 52. E II 2, 167.
- quoque I 4, 88. 6, 50. 84. 10, 5. 8. II 2, 69. 78. 3, 286. 312. 5, 1. 73. 8, 81. E I 3, 6. 16, 65. 20, 17. II 1, 151. 164. 187. 257. 2, 36.
- quorsum II 3, 11. †201. 246. 7, 21. 116.
- quot II 1, 27. E I 6, 42.
- quotiens E I 18, 45. 104. II 1, 55.
- quotquot II 7, 14.
- quotus E I 5, 30. II 1, 35. quota II 6, 44.
- R.**
- rabidos †A 393.
- rabies A 79. rabiem II 3, 323. E I 10, 16. II 1, 149.
- rabiosa E II 2, 75. rabiosi (*gen. neutr.*) I 6, 126.
- radice E II 2, 149. 150. radices (*nom.*) II 8, 8.
- radit II 6, 25. radere II 4, 83.
- raedā II 6, 42. raedis I 5, 86.
- Rammes (*nom.*) A 342.
- ramos I 5, 81.
- ranae (*gen.*) II 3, 314. ranae (*nom.*) I 5, 14.
- rancidum (*masc.*) II 2, 89.
- rapaci E I 14, 33. rapacibus (*abl. fem.*) II 2, 40.
- rapidum (*acc.*) II 3, 242. rapido I 10, 62. rapidos A 393.
- rapinis (*abl.*) II 3, 157.
- rapis II 6, 23. 7, 118. rapit I 1, 114. 9, 77. II 1, 10. E I 1, 15. A 149.
- rapias II 5, 53. E I 17, 45. rapere I 5, 76. rapientis I 3, 109. rapies II 3, 72. rapimur I 5, 86. raptam E I 17, 56. rapto (*abl. masc.*) E I 14, 7.
- raptim E II 2, 198.
- rapula II 8, 8. rapula II 2, 43.
- rarus A 259. rara I 2, 40. 7, 27. II 2, 26. raro (*adu.*) I 1, 117. 4, 18. II 2, 38. 3, 1.
- ratio I 1, 2. 2, 50. 3, 78. 115. 6, 93. II 3, 83. 225. 250. E I 11, 25. ratione II 3, 266. 271. 4, 36. 5, 10. 6, 6. E I 18, 97. II 1, 20. 47. rationibus A 325.
- ratus ratas E I 5, 17.
- rauca E I 17, 62. rauci (*nom.*) I 4, 66.
- recalcitrat II 1, 20.
- recedo E I 16, 35. recedant I 1, 31. E II 2, 113. recedentes A 176.
- recens II 2, 42. E I 2, 69. II 1, 54.
- recentibus A 49.
- recideret I 10, 69. recidet A 447.
- recisurum I 3, 123.
- recinunt E I 1, 55.
- recipit I 5, 50. E II 1, 258. recepit E I 3, 17. 10, 36. A 256. recepisset I 5, 80. receptus A 63. receptā E II 2, 104. recepti E II 1, 6.
- recitator A 474.
- recito I 4, 73. recitent I 4, 75. recitare I 4, 23. E I 19, 42. recitares A 438. recitata (*acc.*) E II 1, 223.
- reclamat E I 17, 62.
- recludit E I 5, 16. reclusā E II 1, 103.
- recoctus II 5, 55.
- recondit II 3, 109.
- recondor E II 2, 145.
- recreare II 2, 84. E I 1, 37. recrea-
bis II 4, 58.
- rector (*vocat.*) E I 16, 74.

- rectus* *recta* I 2, 123. 6, 66. *rectum* I 1, 107. II 6, 75. *recti* (*neutr.*) A 25. *rectum* II 3, 201. 7, 26. E II 1, 63. 83. 2, 44. A 367. *recto* II 5, 78. E II 1, 176. 2, 131. *rectā* I 5, 71. *recta* II 7, 7. *rectis* E II 1, 105. *rectius* I 2, 82. 4, 134. II 1, 21. E I 17, 19. *rectius* II 7, 25. E I 6, 67. *recte* I 2, 37. 74. 90. 4, 13. II 2, 106. 3, 88. 162. 7, 112. 8, 70. E I 1, 60. 63. 66. 2, 41. 6, 29. 7, 3. 8, 4. 15. 12, 2. 16, 17. 21. 17, 42. II 1, 179. 130. 209. 2, 213. A 309. 319. 369. 422. 428. *rectius* II 4, 72. A 129. 140.
- recumbere* E I 5, 1.
- recurras* II 6, 31. *recurrat* I 2, 127. *recurrentis* E II 1, 147. *recurret* E I 10, 24.
- recuso* E I 10, 10. *recusat* II 2, 6. 3, 258. *recusant* II 7, 108. *recussem* E II 1, 208. *recuses* II 5, 17. 7, 24. *recuset* I 4, 50. *recusent* E II 1, 259. A 39.
- reddit* II 7, 71. E II 1, 34. A 348. *reddas* II 3, 66. *reddat* I 1, 83. E I 18, 101. *redde* II 8, 80. E I 7, 95. II 1, 216. *reddere* I 3, 75. II 3, 270. 5, 65. E I 18, 14. II 2, 155. A 133. 158. 305. 316. 441. *reddentis* E I 14, 1. *redderet* A 253. *reddes* E I 7, 25. 27. 13, 2. *reddet* I 4, 116. *reddiderit* A 48. *reddatur* A 9.
- redemptor* E II 2, 72.
- redeo* I 1, 108. 6, 45. 7, 9. *redis* II 8, 84. *redit* E I 7, 48. 55. II 1, 48. 2, 138. A 329. *redeam* [I 10, 8.] II 3, 264. 5, 6. *redeat* E I 7, 97. A 201. *redeant* I 10, 39. *rediens* II 2, 83. *redeuntis* I 4, 37. *rediturus* II 3, 261.
- redigatur* I 1, 43. *redacti* E II 1, 155. *reditus* E I 20, 6. *reditum* E I 2, 21. 3, 36. A 146.
- reducit* E II 1, 181. *reducere* II 3, 191. *reducet* II 3, 294. *reductum* (*nom. neutr.*) E I 18, 9.
- refero* I 6, 115. *refers* E I 7, 60. *refert* E I 17, 55. II 1, 130. *referunt* E II 1, 201. *referas* II 4, 90. *refer* E I 7, 53. 8, 2. 17, 32. *referre* A 85. *referentes* I 6, 75. *referret* E I 6, 60. *referam* E I 1, 74. *rettulit* E II 1, 234. *rettuleris* E I 17, 32. *refertur* E I 18, 62. A 179. *referri* E II 1, 37. *referendus* E II 1, 41. *referenda* II 7, 36.
- refert* II 3, 157. 7, 58. E II 2, 166. *referat* I 1, 49. *referre* I 2, 77. 6, 7. *reficit* E I 18, 104. II 1, 180. *refici* II 4, 61. *refectus* E II 2, 136.
- refigit* E I 18, 56.
- reformido* II 7, 2.
- refregit* I 4, 61.
- refūgit* E II 2, 171.
- regale* E II 1, 234. 2, 30. *regali* (*abl. neutr.*) A 228. *regales* E I 12, 6.
- regerit* I 7, 29.
- regia* E I 11, 2.
- regina* E I 6, 37.
- regio* I 4, 30. E I 15, 2. *regione* E I 4, 2.
- regius* A 453. *regia* E I 7, 44.
- regno* E I 10, 8. *regnet* E I 2, 10. *regnum* (*acc.*) I 3, 123. 6, 9. E I 1, 63. *regno* I 6, 13. *regna* (*acc.*) E II 1, 253.
- rego* *regit* E I 18, 26. *regam* E I 1, 27. *regat* A 197. *rege* E I 2, 62. *reget* E I 19, 23. *regi* A 283.
- regula* I 3, 118.
- relecta* II 3, 68.
- relabor* E I 1, 18.
- relēgo* *relēgi* E I 2, 2.
- relēgo* *relegatā* I 10, 84.
- religo* *religat* I 5, 19.
- relinquit* A 150. *relinquam* I 9, 41. *relinquas* I 1, 52. *relinquere* E I 3, 26. A 165. *relinquens* II 6, 89. *relinquam* E I 7, 43. *relinques* E I 7, 19. *reliqui* E I 10, 8. *reliquit* E II 1, 100. *reliquerit* II 3, 290. *relinqui* E I 15, 5. A 417. *relinquendis* I 10, 51. *relictā* II 3, 13. *relicta* (*acc.*) E I 7, 97. *relictis* (*neutr.*) E II 2, 67.
- relligio* I 9, 71.
- remeare* I 6, 94.
- remigium* E I 6, 63.
- remisces* A 151.
- remittit* A 349. *remittunt* E II 1, 235. *remittat* II 8, 53. *remisit* II 4, 69. *remissi* (*nom.*) E I 18, 90.
- remouere* II 5, 52. *remoui* II 6, 16.
- remorant* II 1, 71. *remotus* A 384.
- remota* A 327. *remoto* (*abl. masc.*) A 161. *remotos* I 6, 18. II 4, 94.
- remotis* (*abl.*) II 7, 74.
- remus* *remis* A 65.
- ren* *renes* II 3, 163. E I 6, 28.
- renascetur* A 70.
- renuis* E II 2, 63. *renuit* E I 16, 49.
- reor* E II 1, 70. *reris* II 3, 134. *rere* I 9, 49.
- reparare* II 5, 2.

- reperire I 1, 119. repertus A 405.
 repertor A 278.
 repetit I 9, 44. E I 1, 98. repetas
 E I 6, 48. repetat E I 7, 97. repe-
 tes II 4, 6. E I 7, 33. repetitum E
 I 3, 18. repetita A 365.
repo repimus I 5, 25. repentis E II
 1, 251. repperat E I 7, 30.
 reponis A 120. reponere E I 7, 39.
 reponet II 4, 39. reponi A 190.
 repotia II 2, 60.
 repraesentet E I 19, 14.
reprehendo reprehendis I 10, 52. re-
 prendas I 6, 67. reprehendite A
 292. reprehendere II 3, 138. E II
 1, 81. 222. reprehendes E I 18, 39.
 reprehendet A 445. reprehendi II
 4, 86. E II 1, 76. reprensus I 10, 55.
 reptare E I 4, 4.
 repugnant I 3, 97.
 repulsam E I 1, 43.
 repulsum (*masc.*) II 7, 90.
 requiem E I 7, 79.
 requiro E I 15, 18.
 res I 2, 23. 50. 59. 3, 54. 78. 6, 100.
 II 1, 18. 3, 18. 94. 265. 5, 12. 27.
 E I 1, 80. 2, 51. 6, 1. 47. 10, 42.
 12, 25. 14, 5. 17, 23. 18, 29. 84. II
 1, 107. 180. 2, 12. 190. A 40. 89.
 179. 248. 411. rem I 1, 15. 2, 8.
 62. 100. 3, 91. 4, 23. 32. 110. 9, 41.
 II 2, 27. 3, 74. 189. 6, 6. 7, 67. E
 I 1, 65. 66. 6, 12. 7, 71. 8, 1. 13.
 16, 75. II 1, 164. 226. 259. 2, 152.
 A 29. 310. 311. 329. re I 2, 79. 6,
 80. II 3, 37. 4, 48. 5, 8. 45. 6, 36.
 78. 7, 99. E I 10, 2. 16. 68. 20, 20.
 II 2, 203. res I 2, 97. II 2, 71. 106.
 8, 73. E I 10, 30. 15, 43. *16, 43.
 A 73. rerum I 2, 76. 5, 88. 9, 4.
 10, 57. II 2, 25. 7, 75. 8, 83. E I
 1, 103. 2, 22. 3, 33. 12, 4. 19. 16,
 79. 17, 45. 18, 99. II 2, 31. 84. 116.
 A 49. 57. 218. 322. rebus I 4, 47.
 II 2, 136. 3, 280. 8, 62. E I 1, 19.
 2, 36. A 82. 368. res I 3, 121. 10,
 15. II 1, 11. 4, 9. 5, 2. 6, 29. 8,
 92. E I 1, 19. 3, 7. 17, 33. 19, 25.
 II 1, 2. 168. 251. A 148. 171. rebus
 I 1, 106. 5, 28. II 6, 96. E I 1, 81.
 2, 50. 57. 5, 30. 15, 26. 19, 29. II
 1, 125.
 rescinditur E I 3, 32.
rescisco rescieris E II 1, 227.
 rescribe E I 5, 30. rescribere II 3,
 76. E I 3, 30.
 resigno E I 7, 34. resignat E I 7, 9.
 resoluit II 3, 103.
 resonat I 3, 8. 4, 76. resonet I 2,
 129. resonarent I 8, 41.
 respicere II 3, 299. A 317. respi-
 cientis E I 1, 105.
 respondes I 6, 60. E I 16, 31. respon-
 det I 2, 11. 9, 63. E I 7, 63.
 respondeat II 6, 24. responde II
 5, 2. respondere I 9, 36. II 3, 192.
 E I 3, 24. II 1, 9. respondebam I
 9, 14. responderet I 2, 72. respon-
 dit E I 1, 74. responderit II 3, 233.
 responsura II 8, 66. responsura
 (*acc.*) E II 2, 48.
 responsat II 7, 103. responset II 4,
 18. responsare II 7, 85. E I 1, 68.
 †responsore (*res sponsore) E I
 16, 43.
responsum responsa I 8, 29.
 respuat E II 1, 42.
 restinguere I 5, 76.
 resto I 9, 28. restat E I 1, 27. 6, 27.
 retexens II 3, 2.
 reticulum (*acc.*) I 1, 47.
 retinacula (*acc.*) I 5, 18.
 retinent E I 18, 70. retinere I 1, 89.
 retortis E II 1, 191.
 retrahas E I 18, 58. retractus A 468.
 retrorsum E I 1, 75. 18, 88.
 reuehi II 5, 4.
 reuerti II 3, 36. 6, 37. E I 15, 24.
 A 390.
 reuiseit E I 7, 12.
 reuocas I 6, 61. reuocat II 3, 264.
 reuoluimus E II 1, 223.
reus rei I 10, 26. reum II 4, 3.
 rex I 3, 125. 133. 138. II 3, 97. 188.
 E I 1, 59. 107. 6, 39. 7, 37. 17, 20.
 II 1, 237. regis A 65. regi E II 1,
 232. rex (*uocat.*) II 1, 42. rege I 3,
 142. E I 17, 43. reges E I 2, 14.
 A 434. regum I 3, 136. 10, 42. II
 2, 45. 3, 190. E I 1, 107. 2, 8. 10,
 33. II 1, 24. 191. A 73. 404. regi-
 bus I 2, 86. II 2, 101. reges I 3,
 12. 7, 34. II 3, 45. E I 10, 33. re-
 gibus E I 17, 13. 14.
Rex Regis I 7, 1. Regem I 7, 6. 35.
 Rege I 7, 5. 25.
 Rheni I 10, 37. Rhenum A 18.
 rhetor I 5, 2. E II 2, 87. rhetoris
 I 10, 12.
 Rhodio I 10, 22.
 Rhodos E I 11, 17. 21.
 rhombus II 2, 42. 49. rhombi II 8,
 30. rhombum I 2, 116. rhombi II
 2, 95. rhombos II 2, 48.
 rictum I 10, 7.
 rides I 1, 69. II 3, 310. 5, 3. E I

- 1, 95. 97. 101. 19, 43. II 2, 209.
ridet I 10, 54. E I 7, 78. II 1, 121.
ridemus I 5, 57. rideat E II 2, 216.
ride E I 1, 91. ridere E I 4, 16.
7, 27. ridens I 1, 23. 9, 66. riden-
tem I 1, 24. II 3, 72. ridentes I 5,
35. ridentibus (*dat.*) A 101. rideret
E II 1, 194. ridebo A 105. ridebit
E I 20, 14. risi I 4, 91. risisti II
8, 80. ridetur I 7, 22. II 8, 83. A
356. ridentur E II 2, 106. rideri I
3, 30. ridendus E I 1, 9.
ridiculum II 3, 311. 8, 24. A 139.
ridiculum I 10, 14. E II 1, 238.
rigidus E I 1, 17. rigidis E II 1, 25.
rimam E I 7, 29.
rimosā II 6, 46.
ringi E II 2, 128.
ripā I 1, 58. II 3, 294.
risores A 225.
risus II 2, 107. risum I 4, 34. II 8,
63. E I 3, 19. 13, 9. A 5. 381. risu
I 8, 50. 10, 7. II 1, 86. E II 2, 84.
A 358. risus (*acc.*) I 4, 83. 5, 98.
II 5, 57. E I 7, 79.
rite E II 2, 78. †206.
ritu II 1, 29. 3, 268. A 62.
riuali (*abl.*) A 444.
*rius E I 12, 9. 18, 104. rius E I 14,
29. riuo E I 16, 12. *rium E I 10,
21. rium E I 14, 35. riuos E I 3,
11. 10, 7.
rixae E I 17, 51.
*rixator (†rixatur) E I 18, 15.
robigine (†rubigine) II 1, 43.
robustis E II 2, 74.
rodit I 4, 81. rodunt I 6, 46. rodere
E I 14, 40. roderet I 10, 71.
rogo E I 1, 11. rogat I 9, 63. E I
9, 2. roges E I 1, 13. roget I 1,
82. II 5, 75. E I 1, 70. rogare II
3, 316. rogabat I 5, 63. 67. roga-
tus I 4, 97. II 4, 88. E I 6, 41.
rogata E I 8, 2. rogati I 3, 2.
Roma E I 7, 44. 16, 18. II 1, 61.
Romae II 1, 59. 6, 23. 7, 13. 28.
E I 2, 2. 8, 12. 11, 21. 20, 10. II
1, 103. 2, 41. 65. 87. Romam I 6,
76. E I 8, 12. 11, 11. 14, 17. II 1,
256. Romā I 5, 1.
Romanus II 4, 10. E I 1, 70. A 54.
Romana I 6, 48. II 2, 10. 52. E I
12, 25. Romano II 1, 37. Romane
I 4, 85. Romano II 7, 54. Romani
E II 1, 29. A 113. 325. Romanis
E I 18, 49. A 264. Romana E I 3,
9. Romanis E II 2, 94.
Romulus E II 1, 5.
rorem A 430.
Roscia (lex) E I 1, 62.
Roscius E II 1, 82.
Roscius (*actor*) II 6, 35.
rostris II 6, 50.
rotā A 22. rotarum E I 17, 7.
rotundentur E I 6, 34.
rotundus II 7, 86. rotundo (*abl.*
neutr.) A 323. rotundas II 4, 40.
rotundis II 4, 13. E I 1, 100.
rubeam E II 1, 267. rubere II 8,
31. rubentem I 8, 35. ruberes E
II 2, 156.
ruber I 8, 5. rubra II 5, 39. rubro
II 6, 102.
Rubi Rubos I 5, 94.
rubicunda E I 16, 8.
ructatur A 457.
rude (*subst.*) E I 1, 2.
rudis I 10, 66. rude A 410. rudem
E II 2, 47.
Rufam II 3, 216.
Rufillus I 2, 27. 4, 92.
Rufus II 8, 58.
rugosus E I 18, 105.
ruinas II 8, 54.
rumor II 6, 50. rumore I 4, 125. E
I 10, 9.
rumpere E I 3, 35. 10, 20. 14, 9.
rupit E I 19, 15. ruperis II 3, 319.
rumperis I 3, 136. rumpi I 2, 118.
ruptis II 7, 70.
ruo ruis E I 14, 41. ruit II 7, 88.
E II 2, 75. ruunt II 2, 104. ruam
II 5, 22. ruant II 8, 71. ruentis II
3, 57. E II 1, 47. ruenti II 3, 154.
ruebat I 7, 26.
rupes II 3, 59. rupem E II 2, 135.
rupis (†rupes) II 3, 55. E I 20, 15.
Rupili (*gen.*) I 7, 1. 19.
rursum II 3, 268.
rursus I 3, 28. 75. II 7, 91. E I 2,
17. 7, 30.
rus ruris E I 10, 2. 6. II 1, 160. rus
I 6, 102. II 7, 28. rus (*uocat.*) II 6,
60. rure I 1, 11. 2, 127. 10, 45. E
I 7, 1. 10, 14. 14, 10. 15, 17. 18,
60. rura I 6, 59. E I 7, 76. 14, 14.
15, 9.
Rusonem I 3, 86.
rusticus I 1, 17. II 2, 3. 6, 80. 115.
7, 28. E I 2, 42. 7, 83. 13, 13. II
2, 39. A 213. rustica E II 1, 146.
rusticius I 3, 31.
Rutubae II 7, 96.

S.

- sabbata I 9, 69.
 Sabellus E I 16, 49. Sabella I 9, 29. Sabellis II 1, 36.
 Sabino (*dat. masc.*) II 7, 118. Sabinum (*acc. neutr.*) E I 7, 77. Sabinius (*abl.*) E II 1, 25.
 Sabinus (*Hor. amicus*) Sabinum E I 5, 27.
 saccis I 1, 70. saccos II 3, 149.
 sacer II 3, 181. A 391. sacro I 5, 99. sacrā I 9, 1. sacra E I 16, 54. A 397.
 sacerdotis E I 10, 10.
 sacrauit E II 1, 49.
 sacrum II 3, 110. sacris I 1, 71. sacra I 3, 11. 117. sacris II 8, 14. A 224.
 saepe I 2, 40. 87. 3, 9. 11. 12. 63. 4, 9. 86. 128. 6, 10. 16. 114. 7, 30. 10, 11. 50. 71. 72. II 7, 8. E I 7, 37. 73. 13, 1. 17. 55. 56. 18, 15. 25. 68. 19, 19. 20. II 1, 182. 219.
 saetosam I 5, 61.
 saeuit I 4, 49. saeuat II 2, 126.
 saeuōs II 2, 68. *E I 15, 30. II 1, 148. 2, 21. saeno E I 18, 13. saeuam I 8, 33. E I 18, 54. saeuo E I 16, 77.
 saga sagas E II 2, 208.
 Saganæ I 8, 48. Saganā I 8, 25. 41.
 sagax A 218.
 sagittas II 7, 116.
 sal salis I 3, 14. salem I 5, 46. sale I 10, 3. II 2, 17. 4, 74. 8, 87. E II 2, 60. sales (*acc.*) A 271.
 salacem I 2, 45.
 salebras E I 17, 53.
 Salerni E I 15, 1.
 Saliare E II 1, 86.
 saligno (*abl. masc.*) I 5, 22.
 saliunt II 6, 34. salias E I 14, 26. saliet A 430.
 Sallustius I 2, 48.
 salsus I 9, 65. salso I 7, 28. salsā II 3, 200.
 saltem I 6, 44.
 salto saltat II 1, 24. saltet II 6, 72. saltaret I 5, 63.
 saltus saltibus E II 2, 178.
 salubrem A 198. salubris I 7, 24. II 4, 21. E I 4, 4. salubribus I 8, 14.
 saluere E I 7, 66. 10, 1.
 *saluōs E I 2, 10. *saluom I 1, 84. E I 16, 27. saluo I 9, 27.
 salutor A 87. salutandi I 6, 101.
 Samnites E II 2, 98.
 Samos E I 11, 2. 21.
 sancimus I 3, 67. sanxerunt E II 1, 24.
 sanctum E II 1, 54. sancto E I 16, 61. sanctum E I 17, 60. sanctarum II 1, 81.
 sane II 3, 138. E I 7, 61. 15, 5. II 1, 206. 2, 64. 132. A 206. 418.
 sanguis E I 3, 33. (*uocat.*) A 292.
 sanguine II 3, 206. 5, 16.
 sanus I 4, 129. 5, 44. 6, 98. II 3, 128. 158. 160. 234. 302. 322 (*bis*). E I 1, 8. 108. 2, 34. sani II 3, 74. sanæ I 9, 44. sanum I 6, 89. E I 7, 3. 16, 21. 18, 30. sano I 3, 61. E II 2, 122. sani II 3, 246. sanos I 3, 83. II 3, 218. E I 19, 3. A 296.
 sanior II 3, 241. 275.
 sapiens † I 1, 38. 3, 124. 127. 128. 132. 4, 115. II 1, 17. 2, 3. 63. 111. 3, 97. 4, 44. 7, 73. 83. 8, 60. E I 1, 106. 6, 15. 7, 22. 16, 30. 73. II 1, 18. 50. sapientem II 3, 35. sapiente II 3, 46. E I 4, 5. 16, 20.
 sapientum II 3, 296. sapientior II 3, 52. 265. E II 2, 153. sapienter E I 10, 44. sapientius II 3, 56.
 sapientia II 1, 72. E I 1, 41. 2, 17. 3, 27. A 396.
 sapis A 367. sapit E II 1, 68. sapiunt A 456. sapias E I 12, 15. sapiat I 9, 34. sapere E I 2, 40. 4, 9. 15, 45. 18, 27. II 2, 128. 141. A 309. saperet A 212.
 saporem II 4, 54. saporum II 4, 36.
 Sappho E I 19, 28.
 sacrina E I 13, 6.
 sarcio sarta E I 3, 31.
 Sardis (*urbs*) E I 11, 2.
 Sardus I 3, 3. Sardo A 375.
 Sarmentus I 5, 56. Sarmenti I 5, 52. 55.
 satelles E I 1, 17.
 satis I 1, 62. 120. 2, 52. 60. 66. 4, 41. 54. 116. 5, 13. 68. 10, 7. 76. II 3, 69. 127. 178. 4, 37. 48. 5, 4. 6, 64. 7, 3. E I 1, 2. 2, 46. 6, 16. 7, 16. 83. 10, 46. 15, 35. 43. 17, 1. 18, 111. II 1, 166. 2, 53. 214. A 99. 416. 470.
 satur I 1, 119. E I 7, 35.
 saturā II 1, 1. saturis II 6, 17.
 Satureiano I 6, 59.
 Saturnalibus II 3, 5.
 Saturnius E II 1, 158.
 Satyrum E II 2, 125. Satyrorum A 235. Satyris E I 19, 4. A 233. Satyros A 221. 226.
 saxum II 3, 73. saxo II 3, 90. saxo I 5, 19. 6, 39. saxis I 5, 26. saxa

- E I 1, 46. 10, 7. 14, 39. A 395.
 saxis II 3, 128.
scaber scabrum E I 7, 90.
scabies A 417. 453. *scabiem* E I
 12, 14.
scabo scaberet I 10, 71.
scaenae E I 6, 41. A 125. *scaenam*
 A 183. 260. E II 1, 177. *scaenā* II
 1, 71. E II 1, 205. *scaenis* A 179.
Scaena E I 17, 1.
Scaenae II 1, 53.
scalis (*abl.*) E II 2, 15.
scalpere I 8, 26.
scalpra (*acc.*) II 3, 106.
scamnum (*acc.*) I 8, 2.
scarus II 2, 22.
scaurum I 3, 48.
sceleratus II 3, 71. 221.
sceleris II 1, 54. 3, 208. 279. *scelus*
 II 3, 212. *scelere* E I 2, 15.
Scetani I 4, 112.
scilicet I 10, 27. II 1, 70. 2, 36. 3,
 185. 240. 5, 87. 6, 58. E I 6, 36.
 9, 3. 10, 2. 15, 36. 18, 16. 20, 2.
 II 2, 44.
scio scis I 9, 40. E I 11, 7. 14, 16.
 33. 17, 1. 18, 53. 20, 7. A 20. 462.
scit E I 14, 44. II 2, 187. A 158.
 316. 371. *scimus* A 11. 273. *sciat*
 E I 18, 19. 20, 27. *scire* I 4, 37.
 II 6, 52. 57. E I 3, 2. 19, 35. II 1,
 35. 87. 2, 193. *sciret* E I 17, 14.
sciet A 424.
Scipiadae II 1, 72. *Scipiadam* II 1, 17.
scitari E I 7, 60.
scobe II 4, 81.
scopae scopis II 4, 81.
scortator II 5, 75.
scorto (*dat.*) E I 18, 34.
scriba I 5, 66. II 5, 56. *scribae* I
 5, 35. E I 8, 2. *scribae* II 6, 36.
scribo E II 2, 103. *scribis* II 3, 1.
scribit E I 6, 43. *scribimus* E II
 1, 117. *scribitis* A 38. *scribam* A
 265. *scribat* I 4, 41. *scribe* II 3,
 69. E I 9, 13. *scribere* I 9, 23. 10,
 47. II 1, 16. E I 3, 7. 4, 3. 15, 25.
 II 1, 111. 228. 2, 54. 66. *scribens*
 A 306. *scribentes* E II 2, 107. *scri-*
bam II 1, 60. *scribet* II 5, 74. *scrip-*
psit I 4, 57. *scripsere* E II 2, 108.
scripseris A 387. *scripsisse* I 10, 60.
scripturus I 10, 73. *scribuntur* E I
 19, 3. *scribare* II 5, 48. *scribi* A
 74. *scribendi* I 4, 12. 13. 65. II 1,
 10. E II 1, 109. A 309. *scribetur*
 E I 16, 4. *scripta* I 10, 16. *scripto*
 I 6, 123. *scrinia* (*acc.*) I 1, 120. E II 1, 113.
scriptor E II 1, 36. 2, 126. A 120.
 ;136. 235. 354. *scriptoris* E II 1, 62.
scriptori A 346. *scriptorem* E I 2,
 1. *scriptore* E II 1, 268. *scriptores*
 E II 1, 30. 236. *scriptorum* E I 19,
 39. II 2, 77. *scriptores* E II 1, 199.
scriptum *scripta* E II 1, 29. *scripto-*
rum II 3, 2. *scripta* I 4, 23. 75.
 10, 56. E I 3, 17. 19, 42. II 2, 67.
scrutare II 3, 276. *scrutaberis* E I
 18, 37.
scrutum *scruta* E I 7, 65.
sculptum II 3, 22.
scurra II 7, 15. E I 15, 28. *scurrae*
 (*gen.*) I 5, 52. (*dat.*) I 8, 11. E I
 18, 4. *scurram* II 1, 22. *scurrae* II
 7, 36. *scurris* (*abl.*) II 3, 229.
scurror E I 17, 19. *scurrantis* E I 18, 2.
scutiā I 3, 119.
Scyllam A 145.
secernis I 6, 63. *secernere* I 3, 113.
 A 397. *secretum* E I 18, 103. *se-*
cretā II 8, 78. *secreta* II 1, 71. A
 298. *secreto* I 9, 67.
seco *secat* I 10, 15. *secantur* E I 16,
 42. *secer* E I 19, 46. *secandi* A
 305. *sectum* E I 1, 104. *sectis* II
 4, 67.
sectatur I 2, 16. *sectere* I 3, 119.
sectetur I 2, 106. *sectarier* I 2, 78.
sectantem A 26. *sectabitur* I 3, 139.
 II 4, 44. *sectatus* II 2, 9.
secundus II 3, 193. 5, 48. *secundam*
 II 6, 34. *secundo* II 5, 53. 8, 83.
 E I 10, 9. II 1, 123. 2, 201. *secundā*
 I 2, 47. A 257. *secundi* E II 1, 102.
secundae II 8, 74. E I 10, 30. *se-*
cundas I 9, 46. II 2, 121. E I 18, 14.
securis (*nom.*) I 7, 27. *securi* I 1, 99.
securus II 4, 50. E II 1, 176. 2, 17.
securum (*acc. neutr.*) I 5, 101. II
 7, 30.
secus A 149.
sed I 1, 27. 2, 120. 3, 108. 4, 99.
 5, 89. 6, 23. 60. 64. 76. 9, 15. 68.
 10, 67. II 1, 39. 56. 80. 83. 2, 2.
 20. 90. 121. 134. 3, 17. 51. 207. 4,
 5. 29. 31. 5, 73. 109. 6, 72. 8, 18.
 73. 79. E I 1, 58. 5, 29. 7, 45. 8,
 7. 9, 8. 10, 37. 11, 11. 14, 36. 15,
 13. 16, 6. 19. 44. 17, 50. 18, 111.
 19, 29. II 1, 18. 71. 77. 78. 89. 159.
 167. 169. 229. 235. 257. 2, 9. 46.
 52. 144. 170. A 12. 19. 143. 203.
 282. 372.
sedeo *sedet* I 6, 40. *sedit* E I 17, 37.
sederit II 2, 73. *sessuri* A 155.

- sedes* sede A 257.
sedilia (*acc.*) A 205.
seditione E I 2, 15.
sedo sedatum E I 18, 90.
sedulitas E I 7, 8. II 1, 260.
sedulus I 5, 71. E I 13, 5. II 1, 178.
sedula A 116.
seges E I 7, 21. 87. *segetes* (*acc.*) E II 2, 161.
segnis II 3, 236. *segnes* II 3, 102.
segnius A 180.
selectis I 4, 123.
sellis I 6, 97.
semel I 4, 36. II 1, 24. 5, 81. 7, 71. E I 2, 69. 7, 96. 10, 17. 17, 58. 18, 71. II 2, 14. A 331. 365. 468. .
semen semina (*acc.*) II 3, 272.
semessos I 3, 81. *semessa* II 6, 85.
semis A 330.
semita E I 18, 103.
semota E II 1, 21.
semper I 1, 79. 113. II 2, 106. 3, 111. 4, 43. 5, 19. 6, 54. 7, 88. 8, 62. E I 2, 56. 16, 68. 18, 98. A 58. 148. 178. 350. 356.
senator I 6. 77. (*uocat.*) 110.
senectā E II 2, 211.
senectus II 1, 57. 2, 88. E I 20, 18.
senescit E I 7, 85. *senescentem* E I 1, 8.
senex II 3, 282. A 115. *senis* II 1, 34. 2. 67. E II 1, 56. *senem* I 10, 41. II 5, 71. A 169. *senex* (*uocat.*) II 3, 123. *sene* II 5, 12. 82. 84.
senes I 1, 31. E I 1, 55. II 1, 85.
senum II 5, 24. *senibus* E I 1, 26.
senes E I 1, 79. *senior* II 5, 107.
seniorum I 10, 67. A 341.
seni senos A 253. *senis* I 10, 59.
seniles A 176.
senium E I 18, 47.
sensus I 3, 97. *sensu* I 3, 66. 4, 77. E I 6, 8. *sensus* I 3, 103.
sententia I 2, 32. 10, 9. E I 1, 97. 17, 17. A 76. 219.
sentis II 2, 31. 7, 25. E I 18, 83.
sentit II 3, 190. E I 1, 84. 14, 20. 16, 79. II 1, 134. 2, 162. A 66. *sentimus* I 5, 21. *sentiat* E I 4, 9. *sentire* E I 18, 106. *sensit* II 3, 90.
sensimus II 8, 58.
sepelio sepultis E II 1, 88.
seponere A 273. *sepositi* (*gen. neutr.*) II 6, 84.
septem E I 1, 58. 7, 80. II 2, 82.
Septembribus E I 16, 16.
Septicium E I 5, 26.
Septimius E I 9, 1.
septimus II 6, 40.
sepulchrum I 8, 10. *sepulchro* II 3, 84. *sepulchrum* II 5, 104. *sepulchro* II 3, 196. *sepulchra* I 8, 36.
sequor I 9, 43. II 1, 34. *sequitur* II 7, 115. *secuntur* I 6, 108. A 456.
sequar E I 1, 72. 76. 8, 11. *sequere* E II 2, 95. A 119. *sequi* E I 10, 48. II 2, 80. 143. *sequentis* I 1, 3. 109. 6, 78. *sequerer* I 4, 113. 6, 87. *sequerere* II 3, 175. *sequeretur* I 8, 13. *sequar* I 9, 19. A 240. *sequentur* A 311. *secutus* I 4, 6. E I 19, 24. *secuti* II 8, 85. *secutis* II 8, 40.
sereno (*dat. neutr.*) II 4, 51.
series A 242.
serius *seria* (*nom.*) A 107. (*acc.*) I 1, 27. II 2, 125. A 226. 451.
sermo I 4, 48. 10, 23. II 2, 2. 6, 71. *sermonis* I 7, 7. *sermoni* I 4, 42. 48. *sermonem* A 57. *sermone* I 3, 65. 10, 11. II 3, 4. 4, 9. E I 5, 11. II 1, 4. 2, 88. A 95. 229. *sermonum* E I 4, 1. A 69. *sermonibus* A 81. *sermones* E II 1, 250. *sermonibus* II 5, 98. E II 1, 127. 2, 60.
sero serendis A 46.
serpens I 3, 27. *serpentes* A 13.
serpentis I 8, 34. *serpentibus* II 8, 95.
serpit A 28.
seruile II 7, 111. *seruilibus* I 8, 32.
Seruilio II 8, 21.
seruis II 7, 81. *seruit* I 6, 16. E I 10, 47. *seruiet* E I 10, 41. 16, 70.
seruitio (*abl.*) II 5, 99.
Seruius Serui I 10, 86.
Seruius (*Oppidius*) II 3, 168.
seruo seruas II 3, 201. E I 10, 6. 19, 44. *seruat* I 3, 54. E I 11, 20. 16, 41. A 467. *serues* E I 2, 33. 18, 80. *seruet* E I 16, 28. *serua* II 3, 59. *seruare* I 1, 89. 4, 117. E I 6, 2. 47. 20, 16. A 86. 329. *seruantem* E I 5, 31. *seruaret* E II 2, 131. *seruabis* E I 13, 12. *seruabit* E I 2, 69. *seruauit* I 6, 83. 9, 78. *seruastis* E II 2, 139. *seruetur* A 126. *seruari* A 463. *seruanda* A 332. *seruatis* II 3, 194.
seruōs II 3, 265. *7, 1. *70. *E I 16, 47. *seruo* II 7, 79. *seruom I 3, 80. E I 6, 50. *seruo* I 1, 97. E I 16, 63. *seruorum* E II 1, 121. *seruis* II 2, 66. E II 2, 133. *seruos* I 1, 77. 3, 12. 5, 75. 6, 78. 9, 57.

- II 3, 100. 129. E I 6, 58. seruis E I 14, 40.
seruos (adi.) seruom E I 19, 19.
serus E II 1, 161. *serum* II 7, 33. *seri* I 10, 21.
scsquipedalia A 97.
sensor E II 2, 130.
sestertia E I 7, 80. II 2, 33.
seu II 1, 38. 59. 2, 84. 118. 3, 88. 4, 78. 5, 108. 6, 25. 7, 80. E II 1, 194. A 67. *seu* — *seu* I 1, 2. II 1, 57. 58. 2, 11. 13. 87. 88. 5, 39. 40. 6, 69. 70. E I 3, 23 *sq. (ter)*. 33. 12, 21. A 426.
seuerus E I 5, 13. *seuero* E I 18, 42. *seuerum* A 107. *seueri* E II 1, 109. *seueris* E I 19, 9. A 216.
sex E I 1, 58.
sextarius I 1, 74.
Sextilem E I 7, 2. *Sextili* E I 11, 19.
si I 1, 15. 43. 46. 54. 57. 80. 87. 88. 90. 2, 7. 23. 49. 68. 74. 84. 87. 96. 116. 120. 3, 5. 6. 44. 46. 71. 72. 80. 94 (*bis*). 112. 123. 124. 140. 4, 3. 14. 41. 53. 55. 57. 60. 67. 91. 93. 102. 103. 104. 116. 140. 5, 102. 6, 21. 30. 42. 65. 66. 68. 70. 79. 86. 93. 105. 130. 7, 15. 16. 8, 37. 9, 22. 34. 38 (*bis*). 10, 59. 68. 89. II 1, 6. 10. 20. 31. 32. 49. 82. 83 (*bis*). 84. 2, 10. 51. 55. 3, †1. 10. 33. 41. 66. 67. 74. 92. 104. 106. 111. 115. 117. 125. 127. 128. 159. 189. 214. 219. 241. 249. 250. 259. 264. 268. 270. 290. 319. 322. 4, 17. 27. 49. 51. 52. 5, 17. 24. 27. 31. 45. 49. 61. 70. 81. 87. 93. 103. 106. 6, 6. 8 (*bis*). 10. 13. 31. 39. 55. 78. 7, 24. 29. 39. 42. 98. 102. 8, 4. 21. 25. 58. 71. 72. 90. 92. E I 1, 32. 40. †58. 60. 66 (*bis*). 84. 85. 89. 94. 95. 96. 2, 24. 34. 35. 38. 50. 3, 18. 29 (*bis*). 5, 1. 6. 12. 6, 13. 16. 28. 30. 41. 47. 49. 56. 65. 67. 68. 7, 3. 13. 18. 32. 34. 39. 70. 93. 8, 3. 15. 10, 12. 31. 43 (*bis*). 11, 15. 25. 30. 12, 2. 5 (*bis*). 7. 12. 22. 13, 3 (*ter*). 6. 14. 29. 15. 40. 16. 5. 8. 9. 15. 17. 21. 25. 33 (*bis*). 36. 46. 17, 3. 4. 6. 7. 8. 11. 13. 14. 26. 31. 50. 18, 1. 26. 57. 67. 80. 108. 19, 1. 12. 43. 20, 26. II 1, 4. 28. 34. 64. 66 (*bis*). 73. 74. 80. 99. 125. 164. 180. 185. 194. 216. 222. 257. 2, 2. 16. 24. 95. 100. 108. 146. 149. 155. 156. 157. 158. 159. 178. 213. A 2. 20. 31. 35. 47. 48. 52. 56. 71. 87. 98. 102. 104. 112. 120. 125. 130. 131. 154. 249. 272. 290. 300. 327. 354. 361. 362. 378. 386. 422. 424. 436. 438. 442. 458. 461. 468. 473. *cf. quodsi.*
sibilat I 1, 66.
sic I 1, 23. 66. 101. 113. 2, 36. 106. 3, 19. 41. 43. 132. 133. 4, 120. 128. 135. 5, 60. 69. 6, 34. 92. 9, 53. 78. 10, 5. II 1, 51. 2, 68. 3, 1. 85. 150. 300. 4, 4. 5, 53. 81. 85. 6, 22. 79. 8, 3. 36. 48. 60. 93. E I 1, 23. 71. 2, 51. 7, 69. 8, 17. 9, 10. 10, 39. 12, 8. 13, 12. 17. 18. 18, 11. 12. 41. II 1, 23. 119. 157. 179 (*bis*). 2, 3. 139. 175. A 136. 151. 188. 214. 216. 236. 357. 377. 400. 410. 432. *cf. sicut.*
sicarius I 4, 4.
siccac II 6, 68.
siccus II 2, 14. 3, 281. E I 17, 12. *siccis* E I 19, 9. *siccis* II 4, 15.
Siculi E II 1, 58. A 463. *Siculi* E I 2, 58. *Siculis* E I 12, 1.
sicut I 1, 32. 9, 1. *cf. I* 1, 101. 102.
Sidonio E I 10, 26.
sidus (acc.) I 7, 26.
sigilla E I 20, 3. II 2, 180.
signat A 159. *signatum (masc.)* A 59. *signata (acc.)* E I 13, 2.
signi I 6, 126. *signo* II 3, 23. *signum* A 447. *signo* E II 2, 134. *signa* I 5, 10. II 4, 2. 6, 38. E I 18, 56. II 1, 248. *signis* I 5, 88.
silentium *silenti* II 6, 58.
Silenus A 239.
sileo *sileas* II 5, 91.
siliquis E II 1, 123.
silua II 6, 116. E I 10, 22. *siluae* II 6, 3. *siluam* I 10, 34. *siluae* E I 2, 45. A 60. *siluarum* E I 14, 1. *siluis* II 6, 92. A 30. *siluas* E I 4, 4. II 2, 45. *siluis* II 3, 48. E I 2, 67. A 244.
Siluanum E II 1, 143.
siluestrem E II 2, 186. *siluestris* A 391. *siluestria* II 2, 57.
similis I 2. 107. 4, 69. II 5, 92. A 254. *simile* II 3, 31. *similem* I 5, 57. II 3, 63. *simile* I 4, 137. II 3, 99. *simili* I 3, 123. E II 1, 20. *similis* II 1, 3. *simillimus* E II 2, 120.
simius I 10, 18.
Simone A 238.
simplex I 3, 52. II 2, 68. 73. 4, 64. E II 2, 193. A 23. 203. *simplicior* I 3. 63.
simul I 1, 36. 58. 67. 5, 32. 10, 85. 86. II 2, 73. 74. 3, 226. 4, 10. 6, 32.

63. 114. 8, 24 (†semel). E I 6, 11. 7, 90. 10, 8. 50. 19, 10. II 2, 49. 205. A 334.
- simul ac I 1, 67. 2, 33. 4, 119. 8, 21. E I 13, 11.
- simul atque I 2, 18. 9, 34. E I 16, 78. II 1, 226.
- simulo simulas II 7, 56. simulet E I 19, 13. simulare A 20. simulantia E II 1, 241.
- sincerum (nom.) E I 2, 54. (neutr. (acc.)) I 3, 56.
- sine I 2, 83. 3, 68 (postpos.). 4, 77. 120. 5, 80. 99. 5 (postpos.). 9, 59. II 1, 2. 4, 29. 5, 15. 28. 105. 6, 59. 7, 107. 8, 49. 87. 91. E I 1, 51. 4, 6. 6, 65. 7, 56. 12, 13. II 2, 112. A 281. 320. 376. 409. 444.
- singuli singula I 6, 32. 8, 40. II 2, 34. 6, 87. E II 2, 55. A 92.
- singultim I 6, 56.
- sinistre A 452.
- sinistrorsum II 3, 50.
- sino sine E I 16, 70. 17, 32.
- Sinuessae I 5, 40.
- Sinuessanum E I 5, 5.
- sinus E I 1, 83. sinu II 3, 172.
- Siren II 3, 14. Sirenum E I 2, 23.
- Sisennas I 7, 8.
- Sisyphus (mythol.) II 3, 21.
- Sisyphus (abortivus) I 3, 47.
- sitiens I 1, 68.
- sitis I 2, 114. E I 18, 23. sitim E II 2, 146.
- situs E I 16, 4. II 2, 118. sitūs E II 1, 252.
- siue II 1, 38. 2, 83. 119. 3, 87. 4, 80. 5, 11. 108. 6, 25. 7, 79. 8, 16. E II 1, 196. A 63. siue — siue I 4, 121. 124. II 4, 7.
- sobrius II 3, 5.
- socco E II 1, 174. A 90. socci A 80.
- socero II 5, 66. socerum I 1, 105. E I 19, 30.
- socialiter A 258.
- socius II 5, 72. socio E II 1, 122.
- sociis E I 2, 21. sociis E I 2, 24. II 1, 142.
- Socraticae A 310.
- sodalis II 5, 101. sodalibus II 1, 30. E I 7, 58.
- sodes I 9, 41. E I 1, 62. 7, 15. 16, 31. A 438.
- sol I 6, 125. E I 20, 19. Sol E I 16, 6. solem I 7, 24. 9, 72. II 4, 23. E I 6, 3. Solem E I 10, 17. sole I 4, 29. E I 5, 3. II 1, 113. solibus E I 20, 24.
- soldum uide solidum.
- soleas I 3, 128. II 8, 77. E I 13, 15.
- soleo soles II 6, 15. solet II 3, 28.
- solent I 6, 5. II 8, 74. E I 18, 85.
- soleat I 5, 90. solitus I 1, 66. 6, 99. II 3, 144. solitum E I 14, 3.
- soliti I 5, 29. II 1, 74. 3, 245. solido II 1, 78. solidum II 3, 240.
- soldum II 5, 65. soldo I 2, 113.
- solium (acc.) E I 17, 34.
- sollemne E I 18, 49. II 1, 103. sollemnia E I 1, 101.
- sollers A 407.
- sollicitat II 2, 43.
- sollicitudine II 8, 68.
- sollicitus I 6, 119. II 3, 253. sollicitum I 2, 3. sollicitae II 6, 62.
- sollicito E II 1, 221. sollicitum II 7, 51. sollicitis E I 5, 18. sollicitas II 6, 79.
- solor solatur E II 1, 131. soler E I 1, 27. solabatur II 6, 117. solatus II 3, 35.
- solstitio E I 11, 18.
- soluas I 4, 60. solue E I 1, 8. solneret II 6, 83. soluet E I 16, 78.
- soluentur II 1, 86. solutus II 6, 68.
- solutum E I 5, 20. solutorum I 6, 129. solutos I 4, 82.
- solus I 3, 125. 133. 6, 102. 112. II 5, 54. E II 1, 1. 87. A 444. sola E I 6, 2. 47. solum E I 19, 45. solum II 4, 49. solo II 3, 42. solis E I 1, 89. 17, 9. solos I 1, 12. E I 15, 45.
- solum (adu.) I 6, 84. A 234.
- somnia I 5, 84. 10, 33. E II 1, 52. 2, 208. A 7.
- somnus I 5, 83. E I 14, 35. 17, 6.
- somni II 3, 3. somnum E I 5, 10. 7, 35. A 360. somno II 1, 8. 6, 61. 7, 114. E II 2, 78. somnos I 5, 15. E I 10, 18.
- sono sonat I 8, 46. sonent I 10, 38.
- sonabit I 6, 43. sonaturum I 4, 44.
- sonum E II 1, 201. 2, 86. A 274. 348. sono A 395.
- Sophocles E II 1, 163.
- sopori II 2, 80.
- sordeo sordet E I 18, 18. sordent E I 11, 4.
- sordes sorde E I 2, 53. sordes (acc.) I 6, 68. 107. sordibus II 2, 65. 5, 105.
- sordescere E I 20, 11.
- sordidus I 1, 65. 96. 2, 10. II 2, 53. 3, 164. sordida E I 5, 22.
- soror II 3, 58. E I 17, 46. sororem II 3, 139.

- sors E I 14, 11. sortem I 1, 1. sorte II 3, 269. 6, 110. E I 10, 44. sortes A 403.
- sortilegis A 219.
- sortitus I 6, 53. sortita II 6, 94. A 92.
- Sosiorum E I 20, 2. Sosius A 345.
- spargis II 3, 200. spargas E II 2, 195. sparge II 5, 103. spargere E I 5, 14. sparsum II 4, 68. sparsi II 8, 87.
- spatiere II 3, 183. spatari I 8, 15. spatium (acc.) II 6, 101. spatiis E I 7, 42. 14, 9.
- species II 2, 35. E I 6, 11. 49. speciem E I 18, 2. 95. II 2, 124. specie E II 2, 203. A 25. species A 8. species II 3, 208.
- speciosa A 319. speciosum E I 16, 45. speciosa E II 2, 116. A 144. speciosus E I 18, 52.
- spectaculum I 7, 21. spectacula II 2, 26. E II 1, 198.
- spectator E II 1, 178. A 182. 224. spectatoris E II 1, 215.
- specto spectat E I 16, 57. II 1, 61. spectant E I 6, 19. spectes I 2, 92. E I 1, 67. spectent E I 6, 5. spectare II 2, 39. E I 11, 10. 20, 1. spectantis A 98. spectante E I 6, 60. spectantia E I 1, 75. spectabant I 8, 16. spectaret E II 1, 197. spectauerat II 6, 48. spectasse II 8, 79. spectatum A 5. spectantur E II 1, 203. spectanda A 190. spectandum A 37. spectanda I 10, 39. E I 6, 8. spectata E II 1, 230. †A 190. spectatum (masc.) E I 1, 2.
- spernit E I 1, 98. 7, 20. spernat A 45. sperne II 2, 15. 5, 31. E I 2, 55.
- spero speras I 2, 109. speramus E II 1, 226. A 331. speret A 241. speravit II 3, 99. sperabitur E I 4, 14. speratum E II 1, 10.
- spes E I 1, 50. 16. 54. 18, 99. spem II 5, 26. 47. E I 1, 23. 4, 12. 7, 87. A 267. spe I 10, 89. E I 6, 13. 15, 19. 18, 110. II 1, 141. A 172. spes (acc.) E I 5, 8. 17. 18, 33.
- spinas E I 14, 4. spinis E II 2, 212.
- spiritus I 4, 46. spiritum II 3, 311.
- spiro spirat E II 1, 166.
- spissae A 381. spissa A 205. spissis E I 19, 41.
- splendet E I 5, 7. splendeat A 15. splendida II 3, 141. splendida E II 1, 237. splendidus E I 17, 20.
- splendor I 4, 28. splendoris E II 2, 111.
- spondeo spondere A 423. sponsum E I 3, 95. E II 2, 67.
- spondeos A 256.
- sponsae E I 19, 31.
- sponsorem II 6, 23. *sponsore E I 16, 43.
- sponsus sponsi E I 2, 28.
- sponte E I 12, 17.
- spurco II 5, 18.
- squillas II 8, 42. squillis II 4, 58.
- Staberi (gen.) II 3, 84. 89.
- stabilis A 256.
- statuā E II 2, 83. statuas II 3, 64. 5, 40. statuis II 3, 199. statuit II 2, 130. statuat I 2, 111.
- status E I 17, 23.
- stellae E I 12, 17. stellas I 7, 24. E I 6, 3.
- sterilis A 65.
- sterno strauit II 3, 202.
- Stertinius II 3, 33. 296. Stertinium E I 12, 20.
- stertit I 5, 19. E II 2, 27. stertebat I 3, 18.
- stillabit A 429.
- stilus II 1, 39. stilum I 10, 72.
- stimulos II 7, 94.
- stipator I 3, 138.
- stipo stipare II 3, 11. stipata E II 1, 60.
- sto stas II 3, 213. E II 2, 38. stasis I 1, 19. stes II 3, 183. 5, 92. A 361. stet I 2, 122. E II 1, 176. A 69. stare I 9, 39. stans I 4, 10. stantem I 2, 30. II 5, 42. stante I 3, 135. stabat I 8, 10. 32. stabant I 10, 17. stabit II 3, 292. stetit II 3, 38. 4, 68. E II 1, 205.
- Stoice II 3, 160. 300.
- stola I 2, 99. stolā I 2, 71.
- stolidique E II 1, 184.
- stomacheris E I 1, 104. stomachetur I 4, 55.
- stomachosus E I 15, 12.
- stomachus II 2, 38. stomacho II 2, 75. 3, 154. 4, 60. 78. stomachum II 2, 18. 43. 7, 44. 8, 9. E I 15, 8.
- strabonem I 3, 44.
- stragula II 3, 118.
- stramentis II 3, 117.
- strenuus E I 2, 70. 7, 46. 71. strenua E I 11, 28.
- strepitus II 6, 112. E I 17, 7. strepitum E I 2, 31. 14, 26. strepitu I 2, 129. E II 1, 203. strepitus (acc.) E II 2, 79. A 82.

- stridēre II 8, 78.
 strigili (*abl.*) II 7, 110.
 stringat I 2, 8. strictis E I 14, 28.
 struit I 1, 35. E I 3, 6.
 studēt E I 3, 13, 19, 16. II 1, 120.
 A 412.
 studiosa II 5, 80. E I 3, 6.
 studium A 409. studio II 3, 105. stu-
 dium E I 3, 28. studio I 4, 79. II
 2, 12. E I 13, 4. II 1, 109, 218.
 studiorum I 10, 21. II 1, 27. stu-
 diis E I 2, 36, 7, 85, 18, 65. II 2,
 82. studia E I 18, 39. studiis E I
 1, 81. II 1, 95, 2, 104. A 166.
 stultitia II 3, 43, 221. stultitiae II
 3, 54. stultitiae II 3, 276. stulti-
 tiam E I 18, 29. II 2, 153. stulti-
 tia II 3, 210, 301. E I 1, 42.
 stultus I 3, 24, 140, 6, 15. II 3, 158,
 159, 6, 8. E I 2, 24, 7, 20, 14, 12.
 stultum II 3, 305. stulti I 2, 24,
 II 3, 32. stultorum E I 2, 8, 16,
 24. stultos II 3, 225. stultior II 7,
 42. stultissimus I 5, 82. stulte E I
 1, 47. II 1, 260. A 272.
 stupet I 4, 28, 6, 17. II 2, 5.
 Suadela E I 6, 38.
 suades I 1, 101. suadet E I 1, 65.
 suaderet I 2, 50. suaserit E I 2, 60.
 suaue I 1, 51, 4, 76. suauis II 2,
 51, 8, 92. suauior I 10, 24. suauius
 II 8, 89. suauiter I 9, 5. E I 8, 4.
 suauius I 6, 130.
 sub (*cum accus.*) I 1, 10. II 1, 9, 35,
 2, 33, 7, 33, 66, 109, 8, 43. E I 16,
 22. II 2, 34, 169. A 302. sub (*cum
 ablat.*) I 2, 17, 3, 34, 9, 74. II 2,
 133, 7, 48. E I 2, 25, 6, 24, 10, 32,
 13, 12, 16, 77, 18, 56. II 1, 99. A
 78, 363, 437.
 subducta (*acc.*) E I 17, 54. subdu-
 ctis I 2, 26.
 subeo subit E I 17, 41. subimus I
 5, 25. subire I 3, 120. subisti E I
 7, 33. subiit I 9, 21.
 subicio subiecta (*nom. fem.*) A 251.
 subiecta (*nom. neutr.*) A 181. sub-
 iectior II 6, 47.
 subiectat II 7, 94.
 subigo subegit E II 1, 11.
 subinde II 5, 103. E I 8, 15.
 subito II 4, 17, 6, 111, 7, 11, 24.
 subiungere E I 1, 19.
 sublēgit II 8, 12.
 sublimis E II 1, 165. A 165, 457.
 sublimia (*acc.*) E I 12, 15.
 subrepere II 6, 100.
 subruit E II 1, 180.
 subscribe I 10, 92.
 substringe II 5, 95.
 subsum subest E I 1, 96, 14, 24.
 subsutā I 2, 29.
 subtilis II 7, 101. suptile II 8, 38.
 subtile E II 1, 242. [subtilior I
 10, 4].
 subnucula E I 1, 95.
 subuertet E I 10, 43.
 suburbano II 4, 15. suburbana (*acc.*)
 E I 7, 76.
 succedant E I 6, 35. succederet E
 I 17, 37. successit A 281.
 succinctus II 6, 107. succinctam I
 8, 23.
 succinit E I 17, 48.
 succurrite A 459.
 succus I 4, 100. suci II 4, 13. sucum
 II 8, 28. suco II 4, 70. sucis II 8, 46.
 sudat A 241. sudauit A 413. suda-
 uisse E I 13, 16. sudando II 2, 21.
 sudor I 9, 10. sudoris E II 1, 169.
 suetae I 8, 17.
 suffigat I 3, 82.
 sufflans II 3, 317.
 suffragia E I 19, 37. II 2, 103.
 sui sibi (*sing.*) I 1, 1, 75, 2, 20, 52,
 112, 121, 3, 19, 127, 4, 35, 6, 34,
 85, 96, 10, 69. II 1, 23, 2, 108,
 3, 94, 304, 4, 35, 5, 61, 69, 6, 35,
 7, 83, 8, 82. E I 1, 61, 2, 21, 3, 7,
 6, 43, 7, 11, 79, 17, 56, 19, 22. II
 1, 83, 165, 198, 2, 28, 81, 96. A
 122, 127, 132, 240, 254, 339. se
 (*acc.*) I 1, 21, 96, 98, 109, 111, 117,
 2, 18, 22, 41, 53, 130, 6, 120, 10,
 9. II 3, 198, 277, 317, 319, 4, 34,
 39, 7, 11, 32, 63, 71. E I 7, 98, 8,
 13, 9, 3, 14, 13, 16, 64, 18, 7, 27.
 E II 1, 14, 239, 261, 2, 129, 138
 (sese). A 462. se (*abl.*) I 10, 55. II
 1, 49, 2, 70, 3, 260, 7, 16, 86. E I
 1, 97, 7, 62. A 174. sibi (*plur.*) I
 1, 32, 4, 127. II 3, 270. A 119. se
 (*acc. plur.*) I 1, 31 (sese). II 1, 71,
 2, 75. E II 1, 214, 2, 107. se (*abl.*)
 I 1, 102, 6, 78. E II 1, 245. A 175.
 Sulcius I 4, 65. Sulci (*gen.*) I 4, 70.
 sulcos E I 7, 84.
 Sullae I 2, 64.
 sulphura E I 15, 7.
 sum I 9, 19, 40, 71. II 1, 74, 3, 188,
 6, 7, 7, 72, 80, 92. E I 1, 11, 15, 42,
 16, 49. II 2, 12, es II 3, 132, 273,
 7, 29, 56, 8, 76. E I 1, 7, 16. II 2,
 154, 205. *-s II 8, 2. E I 17, 21. est I
 1, 7, 11, 20 (*st?). 33, 62, 95, 105,
 106, 120, 2, 3, 15, 25, 28, 34, 47.

- 58 (*bis*). 60. 62. 66. 72. 81. 84. 86.
 93. 95. 117. 122. 126. 134. 3, 1. 24.
 29. 32. 46. 50. 51. 53. 63. 68. 69.
 74. 79. 84. 97. 111. 124. 125. 128.
 130. 133. 4, 2. 54. 58. 80. 85. 95.
 97. 100. 114. 116. 134. 139. 5, 6.
 13. 51. 92. 6, 2. 29. 41. 44. 60. 66.
 76. 111. 128. 7, 32. 35. 9, 1. 5. 16
 (*bis*). 26. 27. 45. 49. 51 (*bis*). 55.
 71. 10, 2. 7. 8. 9. 11. 16. 24. 63.
 76. II 1, 8. 23. 36. 48. 62. 82. 2, 2.
 16. 20. 34. 46. 102. 3, 6. 14. 19.
 53. 59. 65. 69. 74. 75. 82. 102. 116.
 127. 137. 145. 161. 162. 164. 213.
 220. 221. 232. 257. 284. 301. 308.
 312. 321. 4, 1. 7. 16. 21. 31. 37. 38.
 42. 52. 63. 5, 4. 7. 36. 81. 84. 85.
 102. 6, 4. 26. 32. 44 (*bis*). 51. 56.
 67. 73. 94. 116. 7, 3. 61. 79. 104.
 116. 8, 4. 44. 45. 61. 65. 66. E I
 1, 4. 7. 39. 41. 52. 53. 57 (*bis*). 87.
 89. 106. 2, 46. 62. 69. 3, 22. 4, 5.
 5, 28. 6, 1. 10. 16. 24. 45. 66. 7,
 16. 41. 83. 87. 98. 10, 13. 15. 18.
 46. 11, 29. 30. 12, 2. 4. 13. 24. 14,
 11. 13. 15, 10. 12. 13. 25. 16, 35.
 40. 56. 17, 20. 35. 39. 41. 46. 18,
 5. 9. 29. 53. 63. 107. 111. II 1, 30.
 31 (*bis*). 39. 53. 54. 63. 98. 101. 115.
 120. 222. 229. 2, 64. 158. 160. 182.
 215. A 78. 99. 102. 128. 248. 283.
 355. 360. 372. 416. -st I 1, (*20?)
 51. 59. 2, 37. 88. 132. *3, 69? 79?
 *4, 2? 5, 104. *9, 42. (49?). II (*1,
 62?). *3, 213. (257?). (*4, 7?). *4,
 76. *5, 8. 6, 33. *E I 1, (53). 62.
 108. 2, 54. 6, 55. 7, 72. 12, 5. 16,
 79. 18, 69. 87. II 1, 44. 179. 2, 18.
 141. 158. A *48. *72. *76. *264.
 304. *309. 327. 353. 386. *404. 409.
 *417. *422. est (= licet) I 2, 79.
 101. 5, 87. II 5, 103. E I 1, 32. 12,
 2. sumus I 4, 142. 9, 7. E I 2, 27.
 sunt I 1, 13. 106. 2, 28. 92. 3, 71.
 4, 24. 75. 7, 10. 8, 18. 10, 17. II 1,
 1. 3, 267. 4, 47. 7, 14. E I 1, 34.
 36. 57. 77. 6, 4. II 1, 28. 2, 71.
 182. A 71. 156. 181. 347. sim I 4,
 70. 6, 47. sis I 1, 62. 4, 69. 112.
 II 1, 60. 3, 88. 5, 37. 91. 6, 97. 7,
 40. E I 1, 104. II 2, 153. sit I 1,
 40. 54. 92. 2, 20. 81. 102. 112. 123.
 3, 13. 44. 94. 4, 43. 63. 64. 116.
 125. 142. 5, 42. 6, 7. 33. 36. 120.
 7, 2. 10, 26. II 2, 1. 3, 41. 159. 5,
 100. 108. 6, 76. 7, 3. 32. 8, 81. E
 I 1, 51. 2, 3. 3, 30. 5, 25. 6, 22.
 23. 7, 54. 11, 7. 12, 25. 14, 5. 15, 1.
 40. 16, 54. 63. 17, 17. 18, 17. 107.
 109. II 1, 55. 173. 2, 172. A 23.
 123. 189. 313. 314. 407. 436. 460.
 466. sint I 1, 32. 10, 72. 88. II 4,
 49. 6, 74. A 338. esto I 2, 32. 6,
 19. II 1, 83. 2, 30. 3, 31. 65. 5, 29.
 6, 22. E I 1, 60. 81. 17, 37. A 335.
 sunt A 99. esse I 1, 19. 63. 79.
 2, 4. 51. 52. 3, 96. 121. 4, 39. 41.
 42. 5, 57. 64. 67. 6, 62. 90. 7, 3.
 8, 3. 9, 54. 10, 63. II 1, 3. 3, 178.
 250. 7, 25. 112. 8, 57. E I 1, 43.
 88. 89. 2, 60. 5, 17. 30. 6, 44. 7,
 22. 92. 16, 17. 36. 18, 27. II 1, 70.
 A 25. 36. 99. 372. eram I 6, 60.
 8, 1. eras E I 4, 6. erat I 2, 4. 3.
 17. 132. 4, 3. 11. 5, 7. 27. 6, 41.
 8, 30. 9, 26. 35. 10, 46. II 1, 7. 2,
 47. 49. 90. 120. 123. 3, 9. 261. 281.
 4, 8. 6, 1. 8, 23. E I 15, 38. 17,
 45. II 2, 87. A 19. 204. 223. essem
 I 6, 21. 55. 87. E I 20, 25. esses
 I 10, 50. esset I 2, 52. 3, 106. 4,
 46. 5, 66. 6, 26. [10, 6.] II 3, 22.
 8, 59. E I 15, 35. II 1, 91. eris I
 1, 16. 9, 8. II 3, 67. 320. 4, 19. 5,
 20. 6, 54. E I 1, 59 (*bis*). 20, 10.
 erit II 1, 60. 2, 65. 68. 134. 3, 41.
 97. 222. 4, 12. 5, 15. 31. 59. 64.
 75. E I 10, 43. 13, 3. 16, 66. 18,
 3. 36. 20, 6. II 1, 41. 2, 5. A 40.
 42. 131. 361. 468. erunt II 2, 106.
 E II 2, 112. A 112. fuit I 3, 9. 18.
 46. 107. 4, 9. 6, 3. 71. 86. 7, 13.
 15. 10, 62. II 3, 278. 8, 6. E I 2,
 30. 6, 64. II 1, 103. 151. 232. 2,
 128. A 10. 396. fuerunt I 5, 43.
 fueris E I 6, 40. fuerit I 2, 57. 4,
 95. 10, 64. 65. II 8, 4. 19. fuisset
 II 3, 317. E I 2, 25. II 1, 90. fuisset
 I 6, 131. fuero I 9, 58. fueris
 E I 11, 24. fuerit II 3, 180. foret
 I 2, 53. 67. 4, 4. 5, 59. 69. 6, 100.
 8, 36. 10, 68. II 4, 45. 6, 3. E II
 1, 194. 2, 89. A 289. fore I 1, 21.
 6, 25. II 3, 99. A 6. futura II 8,
 44. futuri (*gen. neutr.*) I 1, 35. II
 2, 110. A 172. 218. futurum (*masc.*)
 E I 7, 1.
 summae II 3, 124. summam II 3, 84.
 90. E I 1, 106. A 384. summā I 4,
 32. A 34.
 summittit II 4, 43.
 summoses I 9, 48.
 summus II 8, 20. E I 1, 54. summa
 I 7, 15. II 2, 20. 3, 221. summum
 (*nom.*) II 6, 76. summum I 5, 74.
 II 3, 309. E II 1, 32. summā I 3,

7. E I 1, 1. summo A 378. summe E II 2, 31.
- sumo* sumit E I 3, 7. sumas E I 17, 44. sume II 3, 155. 237. 259. E I 11, 23. sumite A 38. sumere I 1, 56. 6, 25. 97. E I 18, 85. sumet E I 18, 33. II 2, 110. sumi II 7, 106. sumpta A 51. sumptā I 2, 16. sumptis A 243.
- sumptus II 4, 82. sumptum I 2, 19. II 4, 85. E II 2, 195. sumptus I 6, 80.
- supellex I 6, 118. E I 5, 7.
- super (*cum acc.*) I 5, 51. II 6, 103. 8, 23. (*cum abl.*) II 6, 3. E II 1, 152. 2, 24. A 429.
- super (*adu.*) I 2, 65. II 7, 78. E II 2, 33.
- superbus I 6, 12. superbi E II 1, 215. superbae E I 1, 68. superbum II 2, 109. superbo II 6, 87. superbis A 201.
- supercilio E I 18, 94.
- superi E II 1, 138.
- superne II 7, 64. A 4.
- superne superat II 2, 102. A 328. superare I 1, 112. E I 18, 51.
- superstitione II 3, 79.
- supersum superest E I 18, 108. supersunt E I 6, 45. superesse E I 18, 108. superessent II 6, 104.
- superuacuum A 337. superuacuas E I 15, 3.
- superuenit E II 2, 176. superueniet E I 4, 14.
- supinor II 7, 38.
- supinus I 5, 19. supinum I 5, 85. II 7, 50.
- suppetit E I 12, 4.
- supplex E II 2, 103. suppliciter I 8, 32.
- suppliciiis I 3, 79.
- supponere E I 15, 8. suppones II 4, 51. supposuit I 2, 125.
- supra (*praep.*) E I 18, 22.
- supra (*adu.*) E II 2, 165.
- supremum (*acc. neutr.*) I 1, 98. E I 4, 13. supremo (*masc.*) E I 5, 3. II 1, 12. supremā E II 2, 173.
- surā I 6, 33.
- surdo E II 1, 200.
- surgit II 2, 81. surgunt E I 2, 32. surge E I 18, 47. surgente I 4, 29. surgeret II 2, 124. surget II 3, 162. surrexe I 9, 73. surgendum I 6, 120.
- Surrentina II 4, 55.
- Surrentum E I 17, 52.
- surrupis II 3, 127. subripis E I 16, 55. surpate II 3, 283.
- sus E I 2, 26. II 2, 75.
- suscitet I 1, 83.
- suspecta E I 18, 42. suspectum I 4, 65. suspectos II 1, 50. E I 16, 51.
- suspendis I 6, 5. suspendit E II 1, 97. suspendens II 8, 64. suspensi I 6, 74. E I 1, 56. suspensa II 8, 54.
- suspicio* suspice E I 6, 18.
- sustinet I 6, 117. sustineas E I 18, 54. II 1, 1.
- susurros II 8, 78.
- sutor I 3, 125. 128. 132. II 3, 106.
- suus I 9, 52. sua E I 10, 42. 14, 11. 18, 79. suae I 2, 74. suam I 3, 5. suum E II 2, 170. suo I 6, 90. E I 7, 98. 17, 43. II 1, 13. suā E I 6, 13. 12, 17. suorum (*masc.*) II 6, 41. suis (*masc.*) II 5, 69. (*neutr.*) E I 18, 65. II 1, 9. suos I 1, 115. suas E I 3, 18. suis (*masc.*) I 3, 78. (*neutr.*) E II 1, 21.
- syllaba A 251.
- symphonia A 374.
- Syrus Syri I 6, 38. Syro II 6, 44.

T.

- tabellā II 1, 33. 7, 95. E II 1, 97.
- tabellis II 6, 38. tabellas E II 2, 180. tabellis I 1, 72.
- taberna I 4, 71. E I 14, 24. tabernā I 3, 131. tabernas A 229.
- tabescat I 1, 111.
- tabulae (*dat.*) A 6. tabulam I 6, 74. E I 1, 56. tabulae II 1, 86. E I 2, 52. tabulas I 4, 15. II 3, 70. 5, 52. 66. E II 1, 23. tabulis E II 2, 110.
- tacet I 3, 129. taceas E II 2, 108.
- tacere I 4, 48. tacentes E I 17, 43.
- tacenda (*acc.*) E I 7, 72.
- taciturnus E I 18, 95. 20, 12. taciturnus E II 2, 83.
- tacitus I 9, 12. II 5, 68. E I 7, 62. 17, 50. II 2, 145. tacitum I 3, 65. 6, 123. E I 4, 4. tacitā E I 14, 14.
- taetra I 2, 33. 4, 60. taeterrima I 3, 107.
- talentum A 238. talenta E I 6, 34. talenta II 3, 226. 7, 89.
- talis* tale (*acc.*) E II 1, 17. tali (*abl. fem.*) I 10, 32. talibus E II 2, 21.
- talo E II 1, 176. talos I 2, 29. 99. 9, 11. II 3, 171. 7, 17. E II 2, 4.
- talis I 3, 48.
- tam I 1, 22. 3, 26. 5, 69. 9, 73. 10, 2.

- II 3, 18. 283. 5, 77 (*bis*). 102 (*bis*).
 7, 21. E I 7, 18. II 1, 90. 238 (*bis*).
 tamen I 1, 27. 3, 128. 129. 4, 99. 5,
 83. 10, 5. 8. II 1, 75. 80. 2, 23. 29.
 82. 3, 71. 4, 91. 5, 16. 53. 61. 6,
 82. 7, 63. E I 1, 29. 6, 27. 42. 7,
 23. 10, 24. 11, 8. 12, 25. 14, 8. 26.
 15, 3. 17, 4. 20, 25. II 1, 118. 159.
 229. 2, 19. 24. 154. 192. 202. A 77.
 93. 182. 347. 372. 382. 386.
 tamquam I 1, 71. 72. II 2, 27. E II
 2, 171.
 Tanain I 1, 105.
 tandem I 5, 17. II 3, 326. 5, 68. 6,
 90. E I 7, 73. 17, 2. A 161.
 tango I 2, 54. tangas II 7, 61. tangere
 I 2, 106. II 1, 45. E I 3, 16.
 tangens II 5, 42. tangens II 6,
 87. tetigisse I 2, 28. A 98. 455.
 tacta (*acc.*) E I 14, 27.
 Tantalus I 1, 68.
 tantuli I 1, 59.
 tantum (= tantummodo) I 4, 7. 64.
 8, 17. 9, 3. 10, 60. II 3, 140. 306.
 tantumdem I 1, 52. 56. 3, 115. II 3,
 237. 4, 91.
 tantummodo I 9, 54.
 tanti II 1, 10. tanti (*neutr.*) I 1,
 62. A 304. tantam E I 12, 14. tantum
 II 3, 236. tanto I 2, 105. E
 II 1, 203. A 138. tanto I 2, 15. II
 3, 313 (*bis*). 318. 4, 86. 7, 19. E II
 1, 169. 2, 148. tantum II 3, 317.
 4, 47. 5, 80. A 242. 243. tantos II
 3, 12. tanta I 2, 68. E II 1, 1. tantis
 II 7, 76.
 tardus A 164. tarda I 9, 32. II 2,
 88. tardo I 3, 58. tardum E I 2,
 71. tarda E I 1, 23. tardis I 5, 6.
 II 6, 28. tardior A 255. tardius
 (*adu.*) II 2, 91. 3, 101.
 Tarentino E II 1, 207.
 Tarentum II 4, 34. E I 7, 45. Tarentum
 I 6, 105. E I 16, 11.
 Tarpā I 10, 38.
 Tarquinius I 6, 13.
 Tauro E I 5, 4.
 taurus I 3, 110. II 1, 52.
 Teanum E I 1, 86.
 tecto II 6, 2. tectum I 5, 45. 74. E
 I 6, 20. tecto I 2, 41. 5, 103. II 3,
 10. E I 10, 32.
 tegam II 5, 18. tegat I 2, 29. A 200.
 tegentis I 2, 95. teges E I 18, 38.
 tectus II 1, 41.
 Telemachus E I 7, 40.
 Telephus A 96. Telephe A 104.
 tellus II 2, 93. telluris II 2, 129.
 Tellurem E II 1, 143. tellure II 5,
 63. 6, 56.
 telum II 1, 43.
 temere I 3, 67. II 2, 116. 4, 35. E
 II 1, 120. 2, 13. A 160.
 temeti E II 2, 163.
 temnit II 2, 38. temnens I 1, 116.
 temperiem E I 16, 8.
 tempero temperat E I 19, 28. 29. II
 2, 187. temperet II 5, 71. E I 12, 16.
 tempestas I 5, 96. E I 1, 15. 15, 31.
 tempestatis II 3, 268. tempestati-
 bus E II 2, 85.
 tempestium E II 2, 142.
 templa II 2, 104. templa E II 1, 6.
 templis E I 18, 56.
 temptat E I 17, 34. temptent E I
 18, 80. temptare E II 1, 259. temptantem
 E I 17, 24. temptavit E
 II 1, 164. A 222. temptantur E I
 6, 28. temptentur II 3, 163. temptata
 A 405. temptatum I 1, 80.
 tempus II 4, 1. E II 2, 215. temporis
 A 173. 302. tempus I 1, 98. II
 2, 118. 6, 47. E I 2, 39. 16, 22. II
 1, 62. 2, 34. A 44. tempore I 1,
 118. 4, 78. 5, 47. 9, 69. II 1, 18.
 { 3, 34. 4, 4. 5, 62. E I 2, 66. II 1,
 140. 2, 198. tempora E I 1, 23. II
 2, 46. tempora I 3, 112. 4, 58. 6,
 126. 9, 58. E I 6, 4. II 1, 4. 130.
 A 141. temporibus E II 1, 22.
 tendis I 9, 63. E I 15, 11. tendit E
 I 7, 89. 10, 20. 19, 16. tendimus I
 5, 71. tendunt E II 2, 57. tendant
 II 7, 21. tendere II 1, 2. E I 5,
 11. tendebat I 7, 31. tentus II 5, 40.
 teneo tenet I 6, 44. II 3, 46. E I
 18, 23. A 475. teneam E I 1, 90.
 teneas II 3, 324. teneatis A 5. teneant
 A 92. 336. teneto I 7, 44.
 tenente I 7, 18. tenebat II 6, 100.
 tenerem II 4, 8. teneret E I 15,
 28. tenebo I 9, 15. E I 16, 77. tener
 I 4, 131. E I 7, 18. tenentur
 E I 16, 43. teneri E I 1, 81. 19, 34.
 tenerum (*nom.*) I 2, 81. teneram II
 4, 20. tenerum E II 1, 126. tenerā
 E I 2, 64. teneros I 3, 116. 4, 128.
 teneris A 246.
 tentigine I 2, 118.
 tenuis II 2, 70. E I 7, 29. A 46.
 203. tenui II 2, 53. 4, 9. 36. 6, 117.
 E I 7, 56. 20, 20. II 1, 225. tenues
 E I 14, 32. tenuis II 4, 9.
 tenuo tenuabitur II 4, 52. tenuatum
 II 2, 84.
 tenus E I 1, 32.

- tepefecit II 3, 136.
 tepet I 4, 30. tepeant E I 10, 15.
 tepidus E I 20, 19. tepidum (*acc.*
neutr.) I 3, 81. tepido II 3, 10.
 tepores (*acc.*) E I 18, 93.
 ter I 10, 43. II 1, 7. 3, 116. 7, 76.
 E I 1, 37. A 358. 440.
 Terentius E II 1, 59. Terenti (*gen.*)
 I 2, 20.
 teres II 7, 86.
 Teresia (*uocat.*) II 5, 1.
 tergere II 2, 24.
 tergo II 3, 299. 7, 105.
 terna (*acc.*) II 4, 76.
 tero tereret E II 1, 92. triuerit I 1,
 45. trita E I 1, 96. tritae E I 19,
 38. tritum I 3, 91.
 terra I 5, 42. terrae E I 6, 5. terrae
 E I 14, 26. terram I 1, 28. 8,
 26. A 430. terrā I 1, 42. E I 6, 24.
 11, 10. 16, 25. A 64. terrarum E
 I 3, 1. II 1, 252. terris I 5, 9. terras
 II 6, 25. E II 1, 7. terris I 3,
 99. 8, 43. E II 1, 21. 194. 2, 157.
 terreo terret I 8, 7. E I 16, 39. II
 1, 182. terrent II 7, 84. E I 1, 74.
 terreat II 1, 50. terrere II 7, 44.
 terrestria II 6, 93.
 terrores E II 2, 208. terroribus E
 II 1, 212.
 tertia E I 6, 35.
 tesqua E I 14, 19.
 testa II 8, 53. E I 2, 70. testae II 4, 31.
 testamentum (*acc.*) II 5, 51. testamento
 (*abl.*) II 5, 85. testamenta
 (*acc.*) II 5, 24. E I 7, 9.
 testis I 8, 36. 44. teste [I 10, 1]. E
 I 16, 43.
 testis I 2, 45.
 testudinis A 395.
 tetrarchas I 3, 12.
 Teucrum II 3, 204.
 textam E I 17, 30.
 textore E I 19, 13.
 theatro E II 1, 60. 2, 130. theatra
 (*nom.*) E II 1, 201. theatris I 10,
 39. E I 19, 41.
 Thebae Thebarum E I 16, 74. Thebis
 II 5, 84. E II 1, 213. A 118.
 Thebae A 394. Thebanos E I 3, 13.
 thesaurum I 6, 11.
 Theonino (*abl. masc.*) E I 18, 82.
 Thepsis E II 1, 163. A 276.
 Thessala (*acc.*) E II 2, 209.
 *Thraeca E I 3, 3. Thraecam E I
 16, 13.
 Thraex II 6, 44. E I 18, 36.
 Thurinus II 8, 20.
 Thyestae A 91.
 thyma (*acc.*) E I 3, 21.
 thynni II 5, 44.
 Tiberinus II 2, 31. Tiberino (*abl.*
neutr.) E I 11, 4.
 Tiberis E I 11, 19. Tiberim I 9, 18.
 II 1, 8. Tiberi II 3, 292.
 Tiberius Tiberi (*uocat.*) II 3, 173.
 tibia A 202.
 tibicen A 215. 415. tibicinibus E II
 1, 98.
 tibicina E I 14, 25.
 Tibur E I 7, 45. Tibur E I 8, 12.
 Tibure E I 8, 12. II 2, 3.
 Tiburte I 6, 108. Tiburtia II 4, 70.
 Tigellius (*Sardus*) I 3, 4. Tigelli
 (*gen.*) I 2, 3.
 Tigellius (*Hermogenes*). Tigelli (*gen.*)
 I 4, 72. 10, 80. (*uocat.*) I 10, 90.
 tignum E II 2, 73. tignis A 279.
 tigribus A 13. tigris A 393.
 Tilli (*uocat.*) I 6, 24. 107.
 Timagenis E I 19, 15.
 times E I 5, 2. timet I 2, 12. II 1,
 23. E I 6, 9. II 1, 114. A 170. timen-
 tum A 455. timentis I 4, 23. II 3,
 54. timenti E I 7, 4. timentis I 5,
 75. A 197. timui E I 9, 8. 19, 27.
 timuit I 6, 85. E I 17, 37.
 timidus A 28. timido E II 2, 36.
 timidum I 1, 42. E II 2, 156. timi-
 dis E I 15, 33. timide A 171.
 timor I 4, 67. timore II 3, 295. timo-
 res (*acc.*) E I 4, 12.
 tinearum II 3, 119. tineas E I 20, 12.
 tinguo tincta II 6, 103. tinctas E II
 2, 181.
 tironum I 2, 17.
 tisanarium II 3, 155.
 Tisiphonen I 8, 34.
 titillet II 3, 179.
 Titius E I 3, 9.
 titubes E I 13, 19.
 titulos II 3, 212. titulis I 6, 17.
 toga I 3, 14. 31. E I 1, 96. 18, 30.
 II 1, 57. togae E I 19, 13. togam
 II 3, 77. togae E I 14, 32.
 togatae I 2, 82. togatā I 2, 63. to-
 gatas A 288.
 tolerabile A 368.
 tollerare II 5, 20.
 tollis II 7, 29. tollit E I 18, 12. A
 93. tollas E I 16, 76. tollant A 381.
 tolle II 7, 73. E I 7, 16. 12, 3. A
 368. tollite E I 17, 61. tollere I 1,
 51. 3, 80. 4, 11. 7, 34. II 6, 42. A
 460. tolleret II 7, 16. 8, 61. E I 6,
 44. tollam E II 2, 191. tolles A

183. tollet II 1, 56. E II 2, 123.
 tolletis E I 1, 87. tollent A 113.
 sustulit I 3, 93. tolli †I 2, 110.
 tollenda (*acc.*) I 10, 51. sublatus II
 5, 46. sublato (*abl. neutr.*) A 284.
 sublatis II 5, 97. 8, 10.
tondeo tonso I 3, 31. tonsā E I 18, 7.
 tonsoris E I 7, 50. tonsori A 301.
 tonsore II 3, 17. E I 1, 94. tonso-
 ribus I 7, 3. tonsores E I 1, 92.
 toral E I 5, 22. toralia II 4, 84.
 tormentum E I 2, 59.
 tornatos A 441.
 torpes II 7, 95. torpet E I 6, 14.
 Torquate E I 5, 3.
 torquet E II 1, 127. 2, 73. torquere
 A 435. torquier II 8, 67. torque-
 bere E I 2, 37. torquebitur E II
 2, 124. tortus E I 18, 38. tortum
 E I 10, 48.
 torret I 5, 78. tostis II 4, 58.
 toruo (*abl. masc.*) E I 19, 12.
 tot II 3, 196. 7, 76. E I 6, 42. II 1,
 1. 2, 66 (*bis*).
 totidem I 10, 61. II 1, 27. 3, 298.
 E I 6, 34. II 2, 97.
 totiens II 3, 194. 7, 70. E I 1, 6.
 totus I 9, 2. II 3, 309. 7, 86. tota I
 5, 14. E I 16, 44. totum E II 1,
 75. totum (*masc.*) I 3, 18. E I 7,
 2. II 1, 254. totum II 6, 47. 113.
 A 34. toto II 3, 1. E I 1, 99. II 1,
 44. totā II 1, 46. toto E I 8, 7.
 totas II 8, 24. tota (*acc.*) II 8, 39.
 tractant E II 1, 116. tractet E I 18,
 53. tractent E II 1, 209. tractare
 E I 17, 12. 18, 14. tractauit II 4,
 79. tractari II 2, 85. 3, 267. tra-
 ctata E II 1, 235. A 150.
 tractus E I 15, 22.
 tradit. A 182. tradimus E I 18, 78.
 trade II 5, 76. tradere I 6, 39. 9,
 47. E I 9, 3. tradet II 5, 51. tra-
 ditum (*masc.*) I 4, 117.
 traducere E I 18, 97.
 tragicus A 95. tragici I 10, 53. tra-
 gicae A 275. tragico (*masc.*) A 236.
 tragicum E II 1, 166. tragicā E I
 3, 14. tragico (*neutr.*) A 220. tra-
 gicis (*abl. masc.*) I 5, 64. A 89.
 Tragoedia A 231.
 tragoedos E II 2, 129. tragoedis E
 II 1, 98.
 trahit I 1, 34. 2, 59. 6, 23. II 5, 110.
 6, 26. trahunt E I 14, 17. trahat
 II 3, 53. 6, 75. trahentia II 8, 55.
 traxit A 215. trahitur E II 1, 191.
 traheretur I 10, 70.
 traiecto II 3, 29.
 tramite II 3, 49.
 tranquillet E I 18, 102.
 tranquillus tranquilla (*nom. fem.*) II
 1, 57.
 trans I 9, 18. E I 6, 51. 11, 16. 27.
 transcurrere II 2, 82.
 transit A 345. transire E I 6, 59.
 transnanto II 1, 8.
 transuolat I 2, 108.
 transuorso A 447.
 Trausius II 2, 99.
 Trebati (*uocat.*) II 1, 4. 78.
 Treboni (*gen.*) I 4, 114.
 trecentos I 5, 12. 8, 12. trecentis E
 II 2, 164.
 tremis II 7, 57.
 tremor E I 16, 23.
 trepidat E I 10, 21. trepidare II 6, 114.
 trepidum E I 19, 48.
 tres E II 2, 61. tria I 6, 43. tribus
 II 2, 101. E I 15, 35. tria I 5, 25.
 tribus I 4, 86. 6, 116. II 7, 9. A 300.
 tribulis E I 13, 15.
 tribunal E I 16, 57.
 tribuno (*dat.*) I 6, 25. 48.
 tribuo tribuens I 10, 5.
 tribūs E I 19, 40.
 tributim II 1, 69.
 tricesima I 9, 69.
 triens A 328.
 †trigonem I 6, 126.
 trilibrem II 2, 33.
 trimetris A 252. trimetris A 259.
 trimus II 3, 251.
 tripes I 3, 13.
 triplex II 3, 237.
 Triquetra II 6, 55.
 triremis E I 1, 93.
 tristis E I 16, 35. A 124. triste I 9,
 29. tristem II 3, 36. 173. E I 14,
 16. 18, 89. triste I 8, 41. A 471.
 tristi I 10, 11. II 1, 21. tristi (*fem.*)
 II 3, 79. tristes I 3, 87. 8, 15. E I
 18, 89. tristia E II 2, 74. A 73.
 105. tristis I 5, 103.
 Triuici I 5, 79.
 triuiis (*abl.*) I 9, 59. E I 16, 64. 17,
 58. A 245.
 trochi A 380.
 Troiae II 5, 18. E I 2, 19. A 141.
 Troiā II 3, 191.
 Troiani (*neutr.*) E I 2, 1. Troianum
 (*neutr.*) A 147.
 trucidat E I 12, 21. trucidet A 185.
 truculentior I 3, 51.
 trudit E I 5, 17.
 trullā II 3, 144.

- truncus I 8, 1.
 trutinā I 3, 72. E II 1, 30.
trux *truces* (*acc.*) E I 19, 49.
 tu I 1, 16. 17. 86. 2, 74. 3, 19. 21.
 134. 137. 4, 19. 69. 85. 6, 38. 110.
 9, 69. 75. 10, 52. II 1, 78. 86. 2,
 20. 3, 32. 47. 67. 76. 128 (tun). 134.
 138. 155. 175 (*bis*). 177 (*bis*). 182.
 185. 199. 235. 291. 322. 4, 92. 5,
 17. 21. 37. 107. 6, 22. 30. 53. 92.
 7, 40. 53. 81. 105. E I 2, 2, 63. 4,
 6. 5, 30. 6, 23. 40. 7, 15. 16. 8, 17.
 10, 6. 11, 22. 12, 14. 14, 2. 4. 10.
 14. 21. 41. 16, 17. 27. 32. 53. 17,
 19. 21. 18, 37. 44. 67. 87. II 2, 59.
 63. 79. A 128. 153. 385. 426. tibi
 I 1, 40. 54. 89. 2, 59. 69. 97. 100.
 101. 103. 109. 114. 116. 3, 27. 33.
 35. 64. 123. 133. 4, 64. 90. 93. 116.
 6, 3. 8. 24. 41. 47. 63. 107. 9, 16.
 17. 26. 10, 26. II 1, 81. 2, 73.
 86. 97. 106. 3, 3. 47. 66. 123. 191.
 213. 237 (*ter*). 4, 6. 5, 11. 13. 33.
 51. 81. 7, 1. 32. 36. 80. 102. 8, 19.
 75. E I 1, 57. 65. 3, 21. 30. 4, 6.
 7. 13. 5, 7. 24. 26. 6, 23. 7, 1. 43.
 70. 9, 3. 10, 49. 11, 1. 22. 12, 3.
 14, 21. 25. 42. 15, 25. 16, 4. 16. 19.
 25. 28. 17, 1. 18, 29. 77. 19, 45.
 20, 6. 19. II 1, 15. 220. 247. 2, 2.
 13. 18. 20. 25. 146. 149. 161. 206.
 215. A 103. 156. 310. 367. 386. 407.
 427. *te* (*acc.*) I 1, 14. 38. 41. 78.
 81. 82. 84. 104. 2, 77. 96. 3, 22.
 34. 123. 135. 138. 4, 142. 5, 56.
 6, 50. 53. 54. 109. 7, 33. 9, 11.
 16. 19. 41. 67. 10, 25. 73. 84. 85.
 86. 90. II 1, 10. 62. 2, 13. 30. 35.
 55. 97. 3, 16. 27. 31. 39. 51. 53.
 62. 130. 153. 171. 173. 273. 312.
 319. 324. 4, 4. 17. 83 (ten). 5, 35.
 47. 75. 99. 109. 6, 13. 36. 51. 60.
 90. 7, 22. 24. 31. 46. 60. 65. 90.
 113. 117. 8, 1. 17. 67. E I 1, 36.
 68. 75. 105. 2, 5. 33. 68. 3, 27. 4,
 2. 5, 3. 24. 6, 19. 26. 7, 12. 63. 82.
 94. 8, 17. 11, 15. 25. 30. 12, 8. 13,
 1. 6. 16. 14, 19. 15, 25. 16, 18. 21.
 27. 53. 77. 17, 1. 6. 7. 12. 22. 18,
 1. 58. 65. 75. 83. 88. 93. 98. 101.
 II 1, 19 (*bis*). 2, 16. 22. 37. 156.
 160. 162. 212. A 362. 367. 437. 439.
 444. *te* (*abl.*) I 1, 40. 69. 2, 69. 3,
 142. 4, 95. 6, 2. 9, 27. 43. 16, 19.
 II 2, 20. 103. 3, 39. 41. 320. 5, 6.
 52. 82. 7, 112. 8, 62. E I 1, 105.
 18, 62. II 1, 256. 2. 3. 76. 157.
 tubae A 202. tubas I 6, 44.
 tuberibus I 3, 73.
 tueri I 4, 118. E I 18, 79.
Tullius *Tulli* (*gen.*) I 6, 9.
 tum I 2, 97. 5, 11. 25. 76. 84. 7,
 28. 9, 36. II 2, †48. †121. 3, 230.
 †5, 66. 6, 115. 8, 33. 36. 77. 90. E
 II 2, 23.
 tumes E I 1, 36. tument I 2, 116.
 tumidus I 7, 7. tumidum II 3, 213.
 tumido (*neutr.*) A 94. tumidi E I
 6, 61. tumidis (*masc.*) II 5, 98.
 (*neutr.*) E II 2, 201.
 tumultum II 2, 75. tumultu II 3,
 208. tumultus (*nom.*) E I 19, 20.
 tumultus (*acc.*) II 2, 126.
 tunc II 2, 48. 121. 3, 304. A 103.
 tundet A 430.
 tunicae E I 1, 96. tunicā I 2, 132.
 tunicis I 2, 25. E I 18, 33.
 tunicato E I 7, 65.
 turba I 10, 67. 73. II 3, 228. 8, 26.
 turbae I 1, 112. turbam I 2, 43.
 4, 143. A 419. turbā I 3, 135. 4,
 25. II 5, 94. 6, 28.
 turbatam I 1, 60.
 turbine I 4, 31.
 Turbonis II 3, 310.
 turdus II 5, 10. turdo (*abl.*) E I 15,
 41. turdos I 5, 72. turdis II 2, 74.
 turget A 27. turgentis II 7, 49.
 turgidus I 10, 36.
 Turius II 1, 49.
 turmae (*nom.*) E II 1, 190.
 turpis II 1, 65. 7, 55. E I 2, 25. A
 213. turpe I 3, 100. E I 2, 3. 5,
 22. A 417. turpi (*neutr.*) II 7, 91.
 turpem E I 1, 43. 16, 45. II 1, 167.
 turpe E II 1, 84. turpi I 2, 102.
 4, 111. 6, 63. 84. II 7, 59. A 262.
 turpia I 3, 39. turpia I 2, 85. tur-
 pissimē I 9, 75. turpiter E I 3, 22.
 A 3. 284.
 turpo turpauerat I 5, 61.
 turrīs E I 3, 4.
 tus (*acc.*) E I 14, 23. II 1, 269. tura
 (*acc.*) I 5, 99.
 Tusci II 3, 33. 3, 228. Tuscum E II
 1, 202.
 tussiet II 5, 107.
 tussis I 9, 32.
 tutela II 3, 218. E I 1, 103.
 tutor tuter E I 1, 13. tuteris E I
 18, 81. II 1, 2. tutetur E II 1, 171.
 tutus II 1, 20. 42. 2, 49. 6, 117. A
 28. 266. tutae (*gen.*) II 3, 137. tuto
 (*abl. masc.*) II 2, 49. tuta (*acc.*) I 1,
 31. E I 15, 42. tutior I 2, 47.
 tuus I 1, 46. 4, 95. 6, 60. E I 7, 11.

II 1, 18, 2, 5, 160. tua I 1, 45, 5, 58, 9, 54. II 5, 33. E I 18, 84, 87. II 1, 258, 2, 37. *tuom I 2, 81. tui E I 9, 13. tuo II 8, 66. tuum I 4, 120. E I 18, 66. tuam I 4, 117. A 329. tuum II 3, 232. E I 18, 72. tuom E II 1, 16. tuo I 10, 85. II 3, 207. tuā I 5, 24. II 5, 108. E I 10, 44. tuo I 2, 76, 6, 98. E I 16, 31, 18, 81. tua A 103. tuorum (*neutr.*) I 7, 35. tuis (*masc.*) E I 12, 5. tuos II 3, 129. tua (*acc.*) I 1, 53, 3, 25, 28, 10, 74. II 3, 151. E I 7, 43, 18, 39. II 1, 4, 245, 2, 195. A 444. tuis (*neutr.*) II 3, 324. E II 1, 253. Tyndaridarum I 1, 100. tyranni (*nom.*) E I 2, 58. Tyrios E I 6, 18. Tyrias II 4, 84. Tyrrhena (*acc.*) E II 2, 180. Tyrtaeus A 402.

V.

uacas E II 2, 95. Vacunae E I 10, 49. uacuum E I 7, 45. uocuo II 2, 119. uacuum II 3, 10. uacuam E II 2, 94. uacuom II 5, 50. uacuum II 1, 37. E I 19, 21. uacuā E I 7, 50. uacuo E II 2, 130. uacuis (*fem.*) II 4, 25. uacuas E I 16, 26. II 2, 81. uadato I 9, 36. uade E I 13, 19. uadere I 8, 23. uadet E I 17, 28. uaepallida I 2, 129. uaffer I 3, 130. II 3, 21, 4, 55, 5, 24. uafri (*neutr.*) II 2, 131. uaginā II 1, 40. uagor I 6, 122. uager A 265. uagentur E I 12, 17. uagus E I 15, 28. A 117. 215. uaga I 5, 73, 8, 21. II 7, 74. A 124. uago (*abl. masc.*) A 398. uagos II 4, 77. Vala E I 15, 1. ualdius E I 9, 6. A 321. *cf.* ualidus. ualeo I 9, 39. ualet II 1, 50. E I 3, 12, 6, 52. A 305. ualent I 1, 14. ualeas II 2, 71, 6, 116. E I 18, 50. ualeat I 1, 73. II 7, 78, 87. E I 2, 49, 8, 13. II 1, 180. ualeant A 40. uale II 5, 110. E I 6, 67, 13, 19. ualentem E I 7, 3, 16, 21. ualuit A 473. Valeri (*gen.*) I 6, 12. ualetudo II 2, 88. E I 4, 10. Valgius I 10, 82. ualidus II 2, 87, 5, 45. E I 8, 7, 11, 15, 13, 3. *cf.* ualdius.

ualle E I 16, 6. uallo I 2, 96. ualuarum II 6, 112. uanae (*nom.*) A 7. uana E II 1, 188. uanis II 2, 25. uaporet E I 16, 7. uappae (*gen.*) I 2, 12. uappam I 1, 104. II 3, 144. uappā I 5, 16. Variam E I 14, 3. uariare A 29. Varius I 5, 40, 93, 6, 55, 10, 44, 81. II 8, 21, 63. E II 1, 247. Varius A 55. Varium I 9, 23. uarius uariae I 8, 42. uariā II 6, 86. uario E II 2, 62. uariae II 2, 71. uarios II 4, 83. uarias E I 10, 22. A 2. uariis II 3, 51. Varrone I 10, 46. narum II 3, 56. uis uadibus I 1, 11. uās E I 2, 54. uas I 3, 56. uasa (*acc.*) II 7, 72. nates E I 7, 11. uatis E II 1, 119, 249. uatem E II 1, 133. uate II 5, 6. uatum E II 1, 26, 2, 80, 102. A 24. uatibus E II 1, 217. A 400. uatibus E II 2, 94. uatillum I 5, 36. uber (*acc.*) I 1, 110. ubi (*loci*) I 3, 60, 61, 5, 71. II 3, 48, 220, 5, 12, 6, 2, 102. E I 6, 45, 10, 15 (*bis*). 18. II 1, 63. A 351. ubi (*temporis*) I 1, 10, 2, 86, 125, 4, 138, 6, 125. II 1, 71, 2, 80, 84, 3, 260, 315, 4, 67, 6, 16, 97, 106, 7, 47, 72, 8, 10. E I 7, 73, 86, 10, 45, 12, 24, 15, 33, 38, 44, 20, 7, 11. II 2, 10, 136. ubicunque I 2, 62. E I 3, 34. ubique I 2, 60. II 5, 23. ubiuis I 4, 74. udā E II 2, 8. udos I 5, 81. [udis I 10, 5]. ue I 2, 63, 3, 90, 95, 4, 74, 6, 102, II 2, 9, 60, 3, 29, 79, 129, 139, 180, 242, 292, 5, 27, 31, 71, 6, 7, 71, 75, 7, 64. E I 6, 13, 7, 54, 10, 28, †11, 3, 18, 72, 74. II 1, 69, 77, 122, 2, 177. A 65, 250, 289, 380 (*bis*). 385, 459. uecors II 5, 74. uectigalia (*acc.*) II 2, 100. uector uectari I 6, 59. *cf.* circum uectari. ueemens *uide* uehemens. uegetus II 2, 81. uehemens ueemens E II 2, 28, 120. uehemente E I 13, 5.

- ueho uehas* I 1, 48. *uehet* E I 10, 40. *uexisse* A 276.
Veianus E I 1, 4.
Veiens Veientis E II 2, 167.
Veintanum II 3, 143.
uel I 1, 49. 55. 2, 134. 6, 22. 105. II 2, 10. 7, 63. 95. 8, 29. E I 1, 72. 96. 2, 26. 37. 5, 6. 15. 6, 44. 17, 16. 18, 14. *uel* — *uel* II 3, 232. 8, 37. E I 12, 10. 11. 16, 58. 18, 51. II 1, 25. 44. 83. 84. A 169. 171. 288.
Velabro II 3, 229.
Veliae E I 15, 1.
Velinā E I 6, 52.
uellicet I 10, 79.
uello E II 1, 46. *uellis* II 3, 235. *uellunt* I 3, 133. *uellere* I 9, 63.
uellus uellera (*acc.*) E I 10, 27.
uelo uelat E I 17, 25. *uelet* II 5, 94. *uelatum* (*masc.*) I 2, 71.
uelox II 2, 11. E I 12, 13. 18, 64.
ueloci (*abl.*) II 5, 55.
uelum uela (*acc.*) II 3, 106. *uelis* E II 2, 201.
uelut I 3, 9. 10. 6, 66. II 1, 30. 3, 48. 110. 7, 30. 41. 98. 8, 94. E II 1, 99. 2, 176. A 7. 245. 472.
ueluti I 3, 40. 4, 142. II 1, 33. 40. 3, 98. 6, 107. E I 18, 26. II 1, 235. A 458.
uena A 409. *uenae* (*nom.*) II 3, 153. *uenis* II 4, 25. *uenas* I 2, 33. E I 15, 20.
uenabula (*acc.*) E I 6, 58.
Venafranae II 4, 69.
Venafri II 8, 45.
uenale (*acc.*) I 2, 84. *uenalis* I 1, 47. E II 2, 11.
uenaticus E I 2, 65.
uenator I 2, 105.
uendibilis E I 17, 47.
uendo uendit II 7, 110. E II 1, 75. *uendas* II 3, 300. E I 11, 16. *uendere* E I 16, 69. II 2, 2. *uendentes* E I 7, 65. II 1, 269. *uenderet* II 3, 286.
uenerat E I 14, 38.
uenerum I 7, 1. II 1, 48. *uenero* II 3, 131. E II 1, 207. *uenera* I 9, 31. *ueneris* I 8, 19.
ueneo uenit I 5, 88. *ueneat* II 5, 25. *uenerabilior* II 5, 14.
ueneror II 6, 8. *ueneratur* E II 1, 263. *uenerantur* E II 2, 107. *uenerandi* E I 18, 73. *uenerata* II 2, 124.
uenia A 264. *ueniae* E II 1, 170. A 267. *ueniam* I 3, 75. II 4, 5. E I 5, 10. 7, 5. II 1, 78. A 11. *ueniā* I 4, 105. A 355.
uenis I 9, 62. *uenit* I 1, 8. 9, 74. E I 11, 5. *uenias* II 5, 50. *ueniat* I 4, 141. 8, 38. E I 7, 61. *ueniant* II 3, 230. *uenire* I 2, 122. II 7, 33. *ueniens* E I 16, 6. *uenientes* A 175. *ueniret* A 255. *uenies* E I 7, 71. *ueni* I 6, 56. E I 15, 18. *uenit* II 2, 128. 5, 79. A 401. *uenimus* E II 1, 32. *uenere* I 3, 87. 5, 56. II 3, 230. *uenerit* E I 3, 18. *uenerat* II 2, 118. *uenisset* E I 7, 68. *uenisse* I 7, 26. *uenturus* E I 3, 9. *uenturus* erat I 5, 27. *uenturam* E II 1, 226. *uentura* (*acc.*) E I 18, 83. *uentum* . . . est I 3, 97. E I 7, 72. *uentumst* II 6, 33. *uentum* erat I 9, 35. *uennuncula* II 4, 71.
uenor E I 19, 37. *uenemur* E I 6, 57. *uenentur* E I 1, 78. *uenari* E I 18, 40.
uenter I 1, 46. *uentris* II 7, 104. *uentri* I 5, 7. E I 12, 5. 15, 32. *uentrem* I 5, 85. II 8, 5. *uentre* I 6, 128. II 7, 38. *uentres* (*acc.*) E I 15, 36.
uentosus E I 8, 12. *uentosae* (*gen.*) E I 19, 37. *uentoso* (*abl. masc.*) E II 1, 177.
uentus uenti E II 1, 102.
Venus E I 6, 38. 18, 21.
uenus A 42. *ueneris* I 5, 80. A 320. *ueneri* I 5, 84. *uenerem* I 2, 119. 3, 109. E II 2, 56. *uenero* I 4, 113. A 414.
Venusinus II 1, 35.
uepallida † I 2, 129.
uepres E I 16, 9.
uerax I 4, 89.
uerbera (*acc.*) I 3, 121. II 7, 49.
uerbum I 4, 58. E I 18, 71. II 1, 73. *uerbi* II 3, 42. *uerbum* I 1, 121. A 47. 133. 443. *uerbo* E I 7, 38. A 133. *uerba* II 1, 19. E I 1, 34. A 52. 106. 311. *uerborum* A 61. *uerbis* I 4, 47. 10, 20. *uerba* I 3, 23. 103. 10, 30. II 1, 28. 3, 231. 274. E I 1, 14. 2, 68. 6, 31. 15, 20. 17, 16. 18, 12. 19, 25. II 2, 86. 113. 143. A 97. 235. *uerbis* I 2, 68. 4, 54. 10, 10. II 2, 100. 7, 41. E I 16, 26. II 2, 36. A 46.
uerecundus A 207. *uerecundum* E I 7, 37.
uereor I 2, 127. 3, 121. E I 16, 19.

- uerare II 3, 40. ueritus E I 10, 39. ueriti (*nom.*) II 8, 57.
 Vergilius I 5, 40. 48. *6, 55. *10, 81. E II 1, 247. Vergilio I 10, 45. A 55.
 uergit A 378.
 uerna I 2, 117. E II 2, 6. uernas II 6, 66.
 uerni A 302.
 uerniliter II 6, 108.
 uero I 9, 76. A 422. 475.
 †uerris II 3, 235.
 uerrucis (*dat.*) I 3, 74.
 uersiculos I 10, 32. 58. uersiculis I 2, 109.
 uerso uersat I 5, 72. II 7, 94. uersant I 8, 19. uerset II 3, 249. uersate A 39. 269. uersetur I 3, 60. uersentur E II 2, 114.
 uersus E II 1, 74. uersum I 4, 40. 54. E II 1, 222. uersu I 5, 87. 10, 70. II 1, 21. 5, 54. uersibus E II 1, 233. uersus I 4, 8. 10. 33. 9, 24. [10, 3.] 10, 1. 25. 54. 61. II 1, 4. 6. 7, 117. E I 1, 10. II 1, 111. 120. 2, 52. 54. 76. A 231. 246. 260. 322. 332. 427. 441. 445. 457. 470. uersibus II 1, 68. E I 19, 30. II 1, 146. 266. A 75. 89. 403.
 uertice I 8, 6. E II 2, 4.
 uertit I 1, 28. uertas I 10, 73. E I 13, 19. uertere II 8, 35. E II 1, 164. A 226. 442. uerteret I 6, 85. uertent II 7, 75. uertēre E II 1, 154. uerterat E I 15, 39. uertatur A 187. uerti E II 1, 149.
 uerum I 2, 53. 58. 92. 6, 84. II 1, 7. 2, 7. 3, 165. 205. 8, 47. E I 1, 80. 7, 86. 12, 21. 15, 44. 17, 21. II 1, 187. 214. 2, 70. 106. A 225. 303. 351. 360.
 uerus uera E I 18, 8. uerum (*nom.*) II 3, 312. E I 1, 11. 7, 98. uerae (*gen.*) E I 1, 17. II 2, 144. ueri II 3, 33. 43. 208. uerum A 425. uerum I 1, 24. 3, 97. II 2, 8. 3, 17. E I 7, 93. 12, 23. II 2, 45. uero A 433. uerā II 7, 99. uero II 2, 56. E I 10, 29. uera I 10, 33. ueris II 3, 305. E I 17, 57. A 338. uera E I 18, 28. ueris II 3, 208. A 151. uere I 4, 103. 6, 8. 69. E I 18, 17. *cf.* uero, uerum.
 †uesania II 3, 174.
 uesanum (*masc.*) A 455.
 uescor II 6, 66. uesceris II 2, 27. uescatur II 3, 114. uescere E I 7, 15. uesci E I 7, 14.
 uesica I 8, 46.
 uespertinus II 4, 17. E I 6, 20. uespertina I 4, 30. uespertinum I 6, 113.
 Vestae I 9, 35. E II 2, 114.
 uester II 7, 80. uestrum (*masc.*) E I 3, 36. uestri E I 19, 20. A 270. uestris A 38.
 uestigia E I 1, 74. II 1, 160. uestigia II 6, 102. E I 19, 21. II 2, 80. A 286.
 uestimenta (*acc.*) E I 18, 32.
 uestio uestit E I 18, 22. uestiret I 1, 97.
 uestis II 3, 118. 6, 103. E I 19, 38. uestem I 5, 85. 6, 78. II 3, 215. A 215. ueste I 2, 16. 29. 95. II 6, 106. uestis II 4, 84. uestes E II 2, 181. ueterno E I 8, 10.
 ueto I 1, 104. uetas II 3, 187. uetat I 1, 25. 8, 7. 10, 56. uetes E II 1, 228. uetet A 135. uetantis E II 1, 23. uetabat I 4, 124. uetuit I 10, 32. E II 1, 239.
 uetuli E I 10, 5.
 uetus II 1, 36. 6, 81. E II 1, 39. 54. 91. A 61. 281. ueteris II 2, 62. 3, 115. ueteri II 4, 80. ueterem I 5, 73. II 3, 28. 6, 81. uetus E I 6, 17. ueterum II 6, 61. 7, 101. E II 1, 23. ueteres (*acc.*) II 3, 64. E II 1, 37. 41. 43. 64.
 uetustas E II 2, 118.
 uexat II 7, 90. E I 3, 33. II 2, 90. uexet I 7, 15. E I 18, 98. uexare I 8, 18.
 uia I 5, 96. E I 6, 26. 15, 2. 17, 26. 18, 20. A 404. uiae I 5, 104. uiam II 6, 93. E I 2, 65. uia I 6, 108. 9, 1. uiarum E I 11, 6.
 uiatica E I 17, 54. II 2, 26.
 uiator I 5, 16. 17. 90. 7, 30.
 Vibidius II 8, 22. 33. 40. 80.
 uicarius II 7, 79.
 uicina II 5, 106. E I 16, 44. 17, 62. uicinus II 2, 120. 6, 2. 77. E II 2, 132. uicina I 5, 79. E I 14, 24. uicinum I 4, 126. uicini I 1, 85. E I 14, 39. uicinos II 2, 97. uicinas E I 3, 4. A 66. uicina E II 2, 171.
 uicis uicem I 3, 141 (inque uicem). 10, 12. uice A 304. uices A 86.
 uicissim A 11.
 uictor E I 10, 37. 13, 11. A 208. uictorem E II 1, 156. A 84. uictore I 9, 43. uictrix E I 10, 25. uicticis E I 3, 25.
 uictoria I 1, 8. E I 18, 64.

- uictus II 2, 70. E I 4, 11. uictūs I 1, 98. uictum E I 17, 48. uictu II 2, 53. 63. A 392.
- uicus E I 11, 8. 15, 7. uici II 3, 228.
- uicum E II 1, 269. uici E II 2, 177.
- uicos I 9, 13. uicis E I 10, 20. 20, 18.
- uideo I 9, 15. II 2, 35. E I 14, 22. 16, 65. A 410. uides I 4, 109. II 2, 76. 5, 5. 42. E I 1, 42. II 2, 70. uidet E I 7, 78. 9, 6. 16, 44. II 1, 22. 63. A 263. uideas I 4, 86. II 2, 114. uideamus I 4, 16. uideto E I 18, 68. uidere I 2, 101. uident I 2, 68. uideres I 5, 76. 8. 34. 50. II 8, 77. uidi I 8, 23. II 3, 172. uidit E I 6, 13. A 142. uidimus II 8, 91. uidisse II 3, 89. 4, 92. uidisset I 6, 79. uisuros A 266. uideor I 4, 93. II 3, 189. 302. uideris I 6, 42. E I 7, 91. 20, 1. uidetur I 4, 90. II 3, 304. E I 1, 21. II 1, 51. 210. uidentur E II 2, 61. uidear II 1, 1. uideatur I 3, 51. II 3, 120. uideri I 2, 124. E I 16, 61. II 1, 71. 87. 2, 126. A 363. uideretur II 3, 94. uidebor E I 10, 46. uidendis E II 1, 242. uisus I 10, 33. E I 7, 74. [II 2, 100. uisa E I 11, 1. uisa I 4, 84. uisu E II 2, 91.
- uiduas E I 1, 78.
- uigent I 3, 61. A 62.
- uigil E I 2, 37. II 1, 113.
- uigilet II 3, 112. uigila II 3, 152.
- uigilare I 1, 76. E II 1, 104. uigilans II 5, 100. uigilabat I 3, 17.
- uiginti I 5, 86.
- uilicus E I 14, 15. II 2, 160. uilice E I 14, 1.
- uilis I 6, 118. E I 12, 24. 15, 35. uilem I 1, 43. II 2, 15. A 132. 220.
- uili I 8, 9. uiles II 4, 28. uilibus II 2, 45. uilis E II 1, 38. uilia E I 7, 65. 15, 43. 17, 21. uilibus I 10, 75. II 4, 81. uilior II 5, 8. uilius E I 1, 52. uilissima I 5, 88.
- uilla I 5, 50. 80. uillis II 6, 71. E I 15, 46.
- Villius I 2, 64.
- uillula I 5, 45. II 3, 10.
- uinaria (*acc.*) II 8, 39.
- uincio uinctus II 7, 31. E I 3, 3. 20, 13. uincta A 202. uincti E II 1, 110.
- uincit II 5, 73. uincunt II 4, 2. uincat I 6, 44. E I 4, 3. uincere I 7, 6. II 6, 87. E II 1, 59. uincentem A 82. uinctibus I 1, 115. uincam I 2, 134. uinct I 3, 115. II 3, 225.
- uinci I 9, 55.
- uincula II 7, 84. uincula I 8, 50. II 3, 71. uincla E I 7, 67.
- uindemiator I 7, 30.
- uindice A 191.
- uindicta II 7, 76.
- uinea II 4, 43.
- uineta E I 7, 84. II 1, 220.
- Vini († Vinni) E I 13, 2.
- uinusus E I 1, 38. 19, 6. uinosa E I 13, 14.
- uinum uini I 1, 74. II 3, 3. E I 19, 6. uinum II 2, 58. 4, 60. E I 14, 24. uino II 2, 125. 7, 114. 8, 47. E I 18, 38. II 1, 144. A 209. 414.
- uina II 4, 49. 8, 38. uina II 4, 51. 56. 8, 15. E I 5, 4. 7, 28. 15, 16. 19, 5. II 1, 34. A 85.
- uioia uiolas E II 1, 207.
- uiolens E I 10, 37.
- uiolenta II 1, 39.
- uiolo uiolare II 3, 139. uiolauit II 3, 204.
- uir I 2, 120. 127. 3, 32. II 8, 76. E I 7, 22. 16, 32. 40. 57. 73. 17, 42. A 445. uirum A 141. uiro E I 18, 68. uiri II 7, 100. E II 1, 24. uirorum I 4, 2. E II 1, 249. uiris I 10, 16. E I 17, 35. 18, 49. uiros I 6, 10.
- uirentis A 117. uirentem E II 1, 218.
- uirga uirgis II 7, 58.
- uirgo II 8, 13.
- uiridis I 2, 80. II 8, 51.
- uirilis A 166. uirile A 193. uirili I 2, 16. uiriles A 177. uirilia E I 18, 52. uiriliter E I 17, 38.
- uiritim E II 1, 92.
- uirtus I 3, 42. 7, 14. 9, 54. 10, 8. II 1, 72. 2, 1. 3, 95. 5, 8. 33. 7, 103. E I 1, 41. 54. 2, 17. 6, 30. 17, 41. 18, 8. 9. II 1, 231. 2, 37. A 42. 308. uirtutis I 6, 83. E I 1, 17. 16, 52. 67. uirtuti II 1, 70. uirtutem E I 6, 16. 31. 18, 100. 19, 14. II 1, 48. uirtute I 2, 32. II 3, 13. 98. 6, 74. E I 12, 11. 26. II 1, 183. 2, 123. 203. A 289. 370. uirtutibus E I 20, 22. uirtutes I 3, 55. E II 1, 119. uirtutibus E I 1, 52. 18, 27.
- uirus E II 1, 158.
- uis I 4, 46. uim II 3, 202. E I 2, 61. II 2, 140. A 282. ui E II 2, 173.
- uires II 1, 12. E II 1, 259. uiribus I 10, 13. A 39. uires E I 18, 22. 85. uiribus I 3, 110. E I 13, 10. 18, 51. II 2, 203.
- Viscum I 9, 22. Viscorum I 10, 83.

- Viscus (Thurinus) II 8, 20.
 Viselli (*gen.*) I 1, 105.
 uisere I 9, 17. uises E I 4, 15. uisendus E II 2, 69.
 uisu I 5, 84.
 uita I 6, 129. 9, 60. II 1, 34. uitae I 3, 60. II 1, 60. 4, 95. 6, 21. 62. E I 1, 99. 17, 26. 18, 103. II 2, 131. 144. A 317. 404. uitae E I 7, 95. 18, 50. A 334. uitam I 1, 60. 4, 118. II 7, 67. E I 11, 14. 18, 112. uitā I 1, 118. 6, 64. II 3, 15. 6, 115. 8, 4. E I 1, 88. 10, 33.
 uitalis II 1, 61. uitale II 7, 4.
 uitellus II 4, 57. uitellum II 4, 14.
 uitiatum II 2, 91. uitiato II 1, 56.
 uitiatā II 4, 54.
 uitiosus I 4, 9. uitiosa E I 1, 85.
 uitiosum E I 6, 63. uitiosum E II 2, 18. uitiosum II 7, 108.
 uitis E I 8, 5. uitibus E I 16, 3.
 uitium I 3, 1. 44. 76. II 2, 69. 4, 76. E I 18, 5. uitio I 6, 85. E I 18, 5. uitium I 4, 101. II 2, 54. 3, 92. 7, 42. E I 1, 41. II 1, 94. A 31. 163. 282. uitio I 2, 76. II 3, 213. 307. 6, 7. 8, 50. E II 2, 206. A 384. uitia I 3, 39. uitiorum I 3, 35. 4, 106. E I 18, 9. uitia I 2, 24. 3, 20. 28. uitis I 3, 26. 68. 70. 4, 129. 131. 140. 6, 65. II 2, 21. 78. 7, 6. 19. E I 18, 25. 19, 17.
 uito uitas II 7, 113. uitat A 230. 298. uitant I 2, 24. uitet I 9, 34. E I 3, 16. uitent II 7, 99. uitare E II 2, 135. uitantis II 4, 41. uitabit E I 17, 31. uitam A 267. uitaueris II 2, 54. uitatu I 4, 115. uitanda II 3, 14.
 uitrea II 3, 222.
 uitulā II 3, 199.
 uituli II 3, 314.
 uiuaria (*acc.*) E I 1, 79.
 uiuax A 69. uiuacem II 1, 53. uiuacior II 2, 132.
 uiuo I 6, 70. 111. E I 10, 8. uiuis E I 12, 8. 16, 17. uiuit I 3, 49. 57. 4, 98. E I 6, 56. II 1, 123. uiuimus I 9, 48. uiuitis E I 3, 35. uiuunt II 1, 27. uiunt II 6, 94. uiuam I 1, 101. E I 18, 107. uiuas II 3, 152. E I 6, 66. II 2, 166. uiuat I 1, 3. 4, 68. 109. E I 2, 10. 17, 32. uiue II 5, 110. 6, 96. 97. E I 6, 67. uiuite II 2, 135. uiuere II 2, 1. 6, 91. 7, 14. E I 3, 29. 6, 29. 7, 3. 8, 4. 10, 12. 11, 8. 12. 29. 15, 45. 19, 2. II 2, 213. A 36. uiuenti I 1, 50. II 5, 88. uiuentem E I 14, 10. uiuentis I 1, 12. uiuerem I 4, 108. uiueret I 4, 53. E II 2, 157. uiuam I 3, 142. 4, 135. uiues E I 10, 44. 12, 8. uiuet II 5, 23. E I 16, 66. uixi I 4, 81. uixit II 3, 91. 7, 10. E I 17, 10. uixisse I 1, 117. 2, 21. 6, 11. II 1, 76. E I 11, 24. uixisset E I 2, 26. uiuendi II 8, 65. E I 2, 41. uicturum I 6, 130. uiuos uium A 340. uiuum II 4, 19. uiuo II 3, 152. uiuorum I 10, 42. uiuos I 10, 71. uiuas A 318.
 uix I 2, 19. 5, 23. 9, 52. II 2, 23. 7, 12. 8, 64.
 ulceret I 6, 106. E I 18, 72.
 ulciscor ultus I 7, 2. ulti (*nom.*) II 8, 93.
 ulcus ulcera E I 16, 24.
 Vlixes II 5, 100. Vlixī E I 6, 63. 7, 40. Vlixen II 3, 197. 204. E I 2, 18. ulla I 9, 49. II 6, 94. E I 18, 72. ullum II 8, 49. †ullus E I 18, 37. ulli II 3, 105. ullam E II 1, 122.
 ulmo E I 16, 3. ulmos E I 7, 84.
 ultima I 7, 13. E I 16, 79. 17, 35. ultima (*acc.*) I 4, 59.
 ultor E I 19, 39.
 ultra (*praepos.*) I 1, 107 (*postpos.*) 10, 69. II 1, 1.
 ultra (*aduerb.*) I 5, 89. II 3, 188. 5, 90. E I 1, 32. 6, 16. 7, 82. A 443.
 ultro I 4, 21. 7, 17. II 1, 39. 3, 262. 5, 28. 75. 7, 40. E I 12, 22. II 1, 227. 2, 107.
 ulua uluis II 4, 42.
 Vlubris E I 11, 30.
 ululantem I 8, 25.
 Vmber II 4, 40.
 umbram E II 2, 185. umbrā E I 7, 50. 16, 10. II 2, 78. umbrae I 8, 41. umbris E I 5, 28. umbras I 5, 10. II 8, 22.
 Umbreni II 2, 133.
 umero I 1, 48. umeri A 40. umeris I 5, 90. II 5, *86. 95.
 Vmmidius I 1, 95.
 una (*adu.*) II 2, 78. 96. 3, 198. 6, 48. 8, 18. E II 1, 267.
 uncia A 328. 329.
 unda E II 2, 176. undam E II 2, 176. undā E I 15, 4. undis (*abl.*) I 1, 60. E I 1, 16. 2, 22. 16, 71.
 unde (*interrog.*) I 4, 79. 9, 62. II 1, 52. 2, 18. 31. 3, 17. 4, 1. 5, 102. 7, 116 (*dis.*). E I 7, 53. II 1, 133. A 307.
 unde (*relat.*) I 1, 108. 2, 58. 78. 6,

12. II 3, 25. 33. 238. 6, 21. 7, 11.
E II 2, 49. A 135. 252.
unde unde I 3, 88.
unde octoginta II 3, 117.
undenos E I 20, 27.
undique I 1, 70. 2, 128. 9, 78. II 1,
20. 3, 108. 128. E I 7, 79. A 3.
unguentarius II 3, 228.
unguentum A 375.
unguis unguem I 5, 32. E I 1, 104.
A 294. ungui E I 19, 46. unguis
I 10, 71. E I 7, 51. A 32. 297. un-
guibus I 3, 101. 8, 27.
ungula I 1, 114.
unguo unguet E I 18, 22. ungere II
3, 125. ungor I 6, 123. ungui E II
2, 183. uncta E I 14, 21. unctum
E I 17, 12. A 422. unctam II 2,
68. unctum II 5, 86. uncto II 5,
83. uncti II 1, 7. uncta II 6, 64.
unctis E I 16, 23. unctis II 4, 78.
E II 1, 33. unctius E I 15, 44.
unquam I 1, 97. 2, 57. 3, 18. 5, 68.
6, 14. 99. 10, 18. II 7, 77. umquam
E I 14, 13. 16, 66. 18, 37. II 2, 53.
A 246.
unus I 4, 87. 5, 21. 6, 101. 9, 71.
10, 42. II 3, 24. 50. 315. 5, 24. E
I 6, 60. 9, 1. II 1, 74. 2, 200. A 15.
una I 5, 68. E I 6, 1. 30. 11, 5. II
2, 212. unum I 4, 140. II 3, 53.
301. A 23. unius I 6, 13. uni II 1,
70. 2, 106. E I 9, 9. A 8. uni cui-
que I 9, 51 *sq.* unum I 4, 123. II
3, 282. 283. 6, 57. E I 16, 55. II
1, 46 (*bis*). 221. unam A 29. unum
I 5, 6. II 3, 104. E II 1, 120. unum
quemque A 290 *sq.* unum quodque
E II 2, 188 *sq.* unq I 4, 10. 6, 40.
II 3, 93. 5, 81. E I 1, 106. II 1,
18. 40. 2, 157. unā II 4, 48. E I 10,
2. 12, 11. uno I 2, 53. 64. E II 1,
108.
uocabula A 71. uocabula II 3, 280.
E II 2, 116.
uocat I 8, 33. II 7, 91. E I 14, 20.
II 2, 37. 67. 170. uocamus I 3, 62.
uocet II 3, 262. 5, 29. uocares E I
7, 92. II 1, 243. uocatur A 251.
uocari E I 16, 30. uocando II 3,
140. uocatus II 7, 29. uocata II 3,
238. uocatis II 3, 170.
Volanerius II 7, 15.
Volcano I 5, 74.
*uolgaria II 2, 38.
uolgo uolgaui E I 19, 33.
*uoligus E II 1, 63. uolgi I 4, 72.
6, 98. E I 20, 11 (?). *II 1, 196.
uolgo I 4, 23. E I 13, 16. uoligus
II 3, 62. 286. uolgo I 6, 18. *II
1, 71.
*uolnus E II 2, 149. uolnera (*acc.*)
II 1, 15.
uolo uolat E I 18, 71.
uolo I 9, 17. uis I 2, 69. 4, 14. 9,
5. 6. II 3, 152. 6, 29. 39. 92. 7, 39.
E I 1, 48. 6, 29. 7, 3. 16. 32. II 1,
217. 2, 40. 57. 80. A †23. 102. uin
I 9, 69. uolt *I 1, 84. *II 3, 267.
*E I 18, 8. 28. *II 1, 87. *2, 11.
A *89. 190. 348. uolumus E I 3,
29. *uoltis I 1, 16. 2, 38. uolunt E I
18, 108. A 333. uelim I 5, 53. 10, 89.
E I 8, 8. II 1, 35. A 36. uelis I 1, 89.
2, 75. 3, 112. 9, 54. II 2, 23. E I
5. 30. 19, 35. uelit I 2, 124. 4, 111.
II 3, 187. 5, 54. 61. E I 12, 19. 16,
27. 17, 4. II 2, 2. A 2. 339. ueli-
mus A 347. uelint I 1, 26. uelle I
5, 76. 9, 67. uolebat E I 18, 31.
nellem I 3, 41. II 2, 40. 3, 37. E
I 11, 8. II 2, 44. uelles I 4, 11. 9,
47. E I 7, 93. uellet I 2, 51. II 6,
43. A 396. uolam E I 16, 78. II 2,
193. uoles E I 4, 16. 17, 12. A 426.
uolet I 3, 72. II 2, 84. 86. 3, 73.
98. E I 2, 60. 6. 54. 11, 12. 16, 33.
18, 40. A 71. 363. uolent A 100.
uolui II 3, 88. E I 20, 7. uoluit II
3, 91. uoluerunt II 7, 5.
*uolpecula E I 7, 29.
uolpes II 3, 186. E I 1, 73. *uolpe
A 437.
Volteium E I 7, *55. 64. Voltei
(*uoc.*) E I 7, 91.
*uoltus II 3, 9. uoltum *I 6, 121.
II 4, 92. *5, 104. E *I 11, 20. II
1, 97. 241. A 106. uoltu II 7, 44.
E *I 19, 12. II 1, 265. 2, 189. uolt-
tūs *E II 1, 248. A 102. uoltūs E
I 1, 90.
uoluā E I 15, 41.
uolubilis E I 2, 43.
uolucres (*acc.*) I 8, 6.
uolumina (*acc.*) E I 13, 2. II 1, 26.
uoluo uoluens II 4, 57.
uoluptas I 2, 39. II 2, 19. E I 2, 55.
6, 64. II 1, 187. 2, 139. uoluptatis
A 338. uoluptates (*acc.*) E I 2, 55.
uomer uomere E I 2, 45.
Voranus I 8, 39.
Vortumnus E I 20, 1. Vortumnis
II 7, 14.
uos II 2, 127. E I 10, 9. A 272. ue-
strum II 3, 181. uos (*acc.*) I 10, 86.
II 2, 50. 3, 174. 179. E I 3, 3. 32.

- 15, 45. nos (*uoc.*) I 1, 17. 18. II 2, 40. 3, 81. A 155. 268. 291.
- notiua E I 3, 36. notinā II 1, 33.
- notum noti A 76. notum E I 11, 5.
- noto I 5, 66. E I 2, 56. 14, 41.
- notis I 1, 22. notis II 6, 1. 59.
- noucat E I 4, 8.
- nox I 6, 93. A 390. uoci I 4, 76.
- nozem A 93. uoce I 3, 8. 7, 31. 9, 76. 10, 32. II 3, 257. A 366. uoces E I 1, 34. II 1, 200. A 216. uoces I 1, 65. 3, 103. 8, 45. E I 2, 23. 18, 12. A 158. 318.
- urbanus I 4, 90. 10, 65. II 6, 90. E I 15, 27. 19, 16. urbani I 10, 13. urbanae (*gen.*) E I 9, 11. urbanum II 6, 80. urbano A 213. urbana (*acc.*) E I 14, 40.
- urbis II 6, 99. E I 10, 1. 14, 22. 20, 23. II 2, 85. urbi E I 16, 28. II 1, 124. urbem I 1, 11. 6, 34. 8, 47. 9, 13. 10, 4. II 6, 92. 7, 28. E I 14, 15. II 2, 77. urbe I 1, 12. 4, 98. 5, 37. II 1, 46. 2, 120. 6, 16. E I 14, 10. urbes (*acc.*) E I 2, 19. A 66. 142. 208. urbibus E I 11, 5. urceus A 22.
- urges E I 14, 26. urget I 2, 15. II 2, 64. 3, 30. †39. 6, 29. 7, 6. 93. E II 1, 260. 2, 12. A 453. urge II 5, 97. 6, 24. urgere II 4, 77. A 434.
- urgeris I 3, 135. urgetur I 3, 69.
- urnam II 1, 47. 6, 10. urnā I 1, 54. 5, 91. 9, 30.
- uro urit I 2, 114. E I 2, 13. II 1, 13. urere I 9, 66. urente I 5, 81. uret E I 10, 43. 13, 6. ureris E I 16, 47. uri II 7, 58. urenda I 3, 37. urendos E I 15, 37.
- ursus A 472. ursum E II 1, 186. ursis E I 15, 35.
- urticā E I 12, 8.
- usquam I 1, 37. II 1, 31. 7, 30. E I 7, 25. II 1, 265.
- usque I 1, 97 (ad usque). 2, 26. 65. 3, 7. 4, 20. 5, 82. 96 (ad usque). 6, 105. 9, 15. 19. II 1, 76. 7, 24. E I 10, 24. II 2, 170. 204. A 154. 354.
- usus I 3, 102. II 6, 75. E I 12, 4. II 1, 92. 2, 119. 159. 175. A 71.
- usum I 1, 73. II 2, 134. E I 14, 41.
- ut (*p. comparatiua aut interrogatiua*) I 1, 23. 25. 46. 54. 61. 64. 90. 102. 108 (?). 114. 2, 38. 39. 55. 87. 102. 105. 3, 22. 43. 46. 69. 79. 86. 89. 110. 114. 129. 130. 4, 10. 21. 60. 95. 102. 109. 126. 6, 5. 6. 30. 49. 69. 79. 86. 90. 7, 16. 27. 8, 32. 42. 44. 9, 5. 20. 42. 10, 6. 24. 44. 55. 76. II 1, 17. 36. 50 (*bis*). 55. 2, 68. 72. 76. 111. 3, 28. 30. 31. 133. 215. 255. 315. 4, 13. 49. 5, 5. 43 (*ter*). 83. 6, 10. 15. 57. 67 (prout). 7, 82. 89. 8, 1. 7. 13. 29. 36. 53. 58. 72. 84. 89. E I 1, 20. 21. 71. 2, 52. 3, 12 (*bis*). 6, 40. 55. 57. 7, 19. 41. 49. 70. 8, 13. 14 (*bis*). 17. 10, 10. 42. 11, 14. 13. 1. 13. 14. 15. 16. 33. 17. 3. 18. 40. 18, 3. 20, 14. II 1, 34. 45. 51. 172 (*bis*). 198. 213. 2, 14. 30. 124. 197. A 60. 101. 136. 202. 232. 354. 361. 374. 419. 431. 453.
- ut (*p. temporalis*) I 5, 15. 6, 27. 56. 9, 13. II 1, 24. 2, 128. E I 7, 72. 15, 26. 19, 3. II 1, 93.
- ut (*p. indignantis c. coniunct.*) II 5, 18. E I 18, 16. 17.
- ut (*p. exclamantis*) II 6, 53. 8, 62. E I 19, 19.
- ut (*fin. aut consec.*) I 1, 1. 22. 26. 31. 57. 82. 96 (*bis*). 101. 108 (?). 117. 2, 20. 45. 49. 123. 3, 2. 28. 32. 51. 64. 115. 120. 4, 13. 32. 106. 122. 5, 33. 90. 6, 70. 7, 8. 13. 8, 28. 9, 65. [10, 6. 8.] 10, 3. 9. 73. II 1, 32. 43. 60. 80. 3, 1. 52. 54. 55. 92. 122. 145. 152. 183. 185. 195. 205. 234. 240. 4, 94. 5, 48. 53. 67. 72. 6, 5. 82. 7, 4. 10. 8, 3. 48. 67. 69. 94. E I 1, 27. 39. 67. 2, 10. 32. 33. 3, 16. 5, 25. 6, 60. 9, 3. 11, 24. 12, 2. 8. 15, 24. 24. 36. 16, 6. 12. 17, 20. 18, 13. 48. 67. 80. 107. 20, 2. 17. 22. 25. II 1, 23. 65. 218. 220. 226. 2, 44. 52. 71. 87. 89 (*bis*). 102. A 3. 8. 12 (*bis*). 43. 144. 201. 237. 240. 255. 257. 335.
- ut (*p. concessiua*) I 4, 69. †E I 2, 10. 18, 16 *sq.* (?) †A 265.
- uter utrem II 5, 98.
- uter I 4, 16. II 2, 107 (uterne). 3, 102. 180. 5, 28. 7, 47. E I 15, 22 (*bis*). II 1, 55. utrius E I 17, 15. utrum II 2, 64. E I 15, 14. utro E II 1, 55. utra E I 15, 23.
- uterque I 4, 67. 5, 28. 53. 7, 21. 10, 83. II 3, 176. 6, 101. E I 14, 12. 44. II 2, 69. 96. A 96. utrique II 3, †50. 140. utrumque I 4, 68. 7, 9. II 1, 35. 6, 112. E I 2, 13. 6, 11. utramque E I 17, 29. utrumque II 8, 17. A 271. utroque I 7, 14. II 1, 29. E I 18, 66. utraque I 10, 23. utroque II 4, 7. utrasque I 8, 25. utrisque II 3, 50. 284.
- uti (*p. comparatiua*) I 1, 119. 4, 31. 41. II 7, 79. 8, 73. E I 6, 65.

- uti (*p. finalis aut consecutiua*) I 4, 108.
 5, 63. 6, 102. 7, 19. II 3, 227. 5,
 94. E I 7, 81. 17, 56.
 Vticam E I 20, 13.
 utilis E I 16, 14 (*bis*). II 1, 124. A
 204. utile E I 2, 3. II 2, 141. utile
 E I 2, 18. 18, 49. II 1, 163. A 343.
 utilium E I 18, 99. A 164. 218.
 utiliter E I 16, 70.
 utilitas I 3, 98.
 utinam I 10, 83. II 2, 92.
 utor E II 1, 45. utitur I 1, 37. 3,
 78. utare II 3, 167. utere II 7, 5.
 E I 6, 68. 12, 22. uti I 4, 113. II
 3, 109. E I 2, 50. 5, 12. 7, 57. 10,
 41. 17, 2. 13. 14. 19, 45. A 170.
 utar E II 2, 190. uteris E I 13, 10.
 II 2, 154. utetur II 2, 63. usus (...
 est) I 4, 96. (97). est usus I 9, 45.
 usum II 2, 113.
- utpote I 4, 24. 5, 94. II 4, 9. A 206.
 utrimque I 9, 77. E I 18, 9.
 utrobique E I 6, 10.
 utrum E II 2, 199. A 470. utrumne
 II 3, 251. 6, 73.
 uua II 2, 121. uuam II 4, 72. 7, 109.
 8, 50. E II 2, 162. uuā E I 14, 23.
 uuescit II 6, 70.
 uxor I 1, 84. II 3, 58. 238. E I 2,
 45. uxorem I 4, 50. II 3, 131. 217,
 E I 6, 36. II 2, 133. uxore II 3.
 203. uxores (*acc.*) I 2, 35. uxoribus
 I 2, 57.
- Z.
- Zephyris E I 7, 13.
 Zethi E I 18, 42.
 Zmyrna E I 11, 3.
 zonam E II 2, 40.
-

INDEX DEFECTIVVM

codd. *A'* (*Aa*) *DE'* (*Ec*) *γBCF* (*φψ*) *λ'* (*λl*) *δ'* (*δ d*) *euβ'* (*β Fran.*)
νπ' (*π Lips.*) *στgrv*

- IN SERMONIBVS DEFICIUNT OM-
 NINO *Aτ*; in *y* remotus *v*
- serm. I 1, 1—5 deficient *Cεε*
- serm. I 1, 6—117 defici. *Cε*
- serm. I 1, 118—121 defici. *Cεε*
- serm. I 2, 1—65 defici. *Cεε*
- serm. I 2, 66—69 defici. *Cεde*
- serm. I 2, 70—113 defici. *Cεdeπ*
- serm. I 2, 114—134 defici. *Cδ'επ*
- serm. I 3, 1—134 defici. *Cδ'επ*
- serm. I 3, 135—142 defici. *BCδ'*
εεπ
- serm. I 4, 1—121 defici. *BCδ'επ*
- serm. I 4, 122—143 defici. *Bδ'επ*
- serm. I 5 defici. omnino *Bδ'επ*
- serm. I 6, 1—40 defici. *Bδ'επ*
- serm. I 7 — II 1 deficient
 omnino *BCδ'επ*
- serm. II 2, 1—131 defici. *BCδ'επ*
- serm. II 2, 132—3, 74 defici. *DB*
Cδ'εεπ
- serm. II 3, 75—326 defici. *BCδ'*
εεπ
- serm. II 4 defici. *BCδ'εεπ*
- serm. II 5, 1—2 defici. *BCδ'εεπ*
- serm. II 5, 3—86 defici. *BCδ'εεπ*
- serm. II 5, 87—94 defici. *E'BC*
δ'εεπ
- serm. II 5, 95—110 defici. *DE'B*
Cδ'εεπ
- serm. II 6, 1—25 defici. *DE'BC*
δ'εεπ
- serm. II 6, 26—33 defici. *DE'BC*
δ'εεπ
- serm. II 6, 34—60 defici. *DBCδ'*
εεεπ
- serm. II 6, 61—99 defici. *DBCδ'*
εεεπ
- serm. II 6, 100—102 defici. *DB*
Cδ'εεεπ
- serm. II 6, 103—117 defici. *DBC*
δ'εεεπ
- serm. II 7, 1—27 defici. *DBCδ'εεπ*
- serm. II 7, 28—45 defici. *DBCδ'*
εεεπ
- serm. II 7, 46—69 defici. *DBCδ'*
εεεπ
- serm. II 7, 70—91 defici. *DBCδ'*
εεεπ
- serm. II 7, 92—117 defici. *DBC*
δ'εεπ
- serm. II 7, 118 defici. *DBδ'εεπ*
- serm. II 8, 1—36 defici. *DBδ'εεπ*
- serm. II 8, 37—58 defici. *DBδ'εεπ*
- serm. II 8, 59—64 defici. *DBδ'ε*
εεπ
- serm. II 8, 65 — part. 83 defici.
DBδ'εεεπ
- serm. II 8, part. 83—89 defici. *D*
Bδ'εεεπ

serm. II 8, 90—95 defic. *DBδ'u*
velβπ

IN EPISTVLARVM LIBRO I DEFICI-
CIVNT OMNINO *DBCute*

epist. I 1, 44—47 deficit ε
epist. I 1, 65—102 deficit ε
epist. I 1, 103—106 defic. εd
epist. I 1, 107. 108 defic. *d*
epist. I 2—5 deficit omnino *d*
epist. I 6, 1—64 defic. *d*
epist. I 6, 65—68 defic. *Ad*
epist. I 7 defic. *Ad*
epist. I 8, 1—7 defic. *Ad*
epist. I 8, 8—17 defic. *Ad'*
epist. I 9—12 deficiunt omnino
Ad'

epist. I 13—17 deficit omnino δ'
epist. I 18 defic. omnino δ , ex
parte εd

epist. I 19 defic. omnino δ , desunt
perpauca εv

epist. I 20 deficiunt omnino δv

IN EPISTVLARVM LIBRO II DEFICI-
CIVNT OMNINO *ABCute*

epist. II 1, 1—175 deficiunt *Dδv*
epist. II 1, 176—218 deficiunt
Dδ\v

epist. II 1, 219—247 defic. *Dδv*

epist. II 1, 248—260 defic. *Dγδv*

epist. II 1, 260—270 defic. omnino
Dγδv, ex parte ε

epist. II 2, 1—19 deficiunt omnino
Dγδv, ex parte ε

epist. II 2, 20—65 defic. omnino
Dγv, ex parte ε

epist. II 2, 66—111 defic. omnino
Dγ, ex parte ε

epist. II 2, 112—115. defic. om-
nino γ

epist. II 2, 116—152 deficiunt $\gamma\varepsilon$

epist. II 2, 153—192 defic. *Dγ\v*

epist. II 2, 193—216 defic. $\gamma\varepsilon$

IN ARTE POETICA DEFICIUNT
OMNINO *ADdeg*

uu. 1—74 defic. *E'ε*

uu. 75—103 defic. *E'v*

uu. 104—158 defic. *E'v*

uu. 159—195 defic. *E'εv*

uu. 196—200 defic. *E'ε*

uu. 201—242 defic. *E'*

uu. 243—410 deficiunt *E'ε*

uu. 411—440 defic. *E'*

uu. 441—470 deficiunt *BC*

uu. 471—476 deficiunt *BCv'*

ADDENDA ET CORRIGENDA

- p. 2 = text. serm. I 1, 6 pro austris leg. Austris
- p. 3 = text. serm. I 1, 20 recipiendum erat *causaest
- p. 6 = appar. serm. I 1, 57 ante copia iusto] pon. interuallum
- p. 7 = appar. serm. I 1, 62 post *cell.* add. *ψ uar.*
- p. 10 = text. serm. I 1, 97 pro adusque leg. ad usque; item 5, 96
- p. 11 pro LIB. 1, 96—115 leg. LIB. I 1, 96—115
 ibid. = text. serm. I 1, 113 pro opstat leg. *opstat
 ibid. = appar. serm. I 1, 108 pro † ne ñ; leg. † ne ñ;?
- p. 12 = appar. serm. I 2 titul. pro *iin* leg. *in*
- p. 15 = text. serm. I 2, 26 pro obscenum leg. opscenum
- p. 19 = text. serm. I 2, 72 pro puella est leg. *puellast
- p. 20 = appar. serm. I 2, 78 pro (*r et β* leg. *r (et β)*)
- p. 23 = appar. serm. I 2, 111 post pelli *DEγFL'* ante *u* adde δ
- p. 25 = text. serm. I 2, 133 pro fama leg. fama
 ibid. = appar. serm. I 2, 133 pro *fuga leg. fuga
- p. 26 = testim. serm. I 3, 7 adde: 7 'de quo supra: io Bacche'
 * schol. γ serm. I 9, 25
- p. 27 = text. serm. I 3, 25 post inunctis adde duo puncta
- p. 28 = testim. serm. I 3, 26 sq. post dicitur adde punctum
- p. 29 = text. serm. I 3, 37 pro neglectis nelectis erat recipiendum
- p. 32 = text. serm. I 3, 75 post rursus adde punctum
- p. 33 = text. serm. I 3, 79 pro quaeque est leg. *quaequest
- p. 34 = text. serm. I 3, 89 pro captius leg. *captius
 ibid. = text. serm. I 3, 91 post rem del. comma
- p. 37 = text. serm. I 3, 140 pro si quid leg. siquid
 ibid. = text. serm. I 4, 2 pro uirorum est lege *uirorumst
 ibid. = testim. serm. I 3, 133 sq. adde: 133 sq. cf. *Persius* s. 1,
 133: 'si Cynico barbam petulans nonaria uellat'

- p. 38 = testim. serm. I 4, 11 adde: cf. Ausonius professor. Burdigal. 1, 17 sq.: 'dicendi torrens tibi copia, quae tamen aurum, non etiam luteam uolueret inluuiem'
- p. 39 = appar. serm. I 4, 28 pro *nescio quis leg. Burmannus ad Lucan.* VIII 16
- p. 40 = appar. serm. I 4, 36 post omnis *DEI* adde γ
- p. 44 = testim. serm. I 4, 94 adde: 94 'huac Petilium dixit superius coronam rapuisse de Capitolio' Acr. ad serm. I 10, 26
- p. 47 = testim. serm. I 4, 135 adde: 135 cf. Persius s. 5, 109 in fine hexametri: 'dulcis amicis'
- p. 48 = text. serm. I 5, 4 post nautis adde comma
- p. 55 = appar. serm. I 5, 88 pro *pfacil⁷ y leg. pfacilē y*
- p. 57 = text. serm. I 6, 1 pro non leg. Non
- p. 59 = testim. serm. I 6, 24 adde: 24 'de quo superius dixerat: quo tibi Tilli' Acr. ad serm. I 6, 106
- p. 60 = appar. serm. I 6, 41 pro II 7, 118 leg. II 7, 117
- p. 63 = text. serm. I 6, 79 pro et leg. ut
ibid. = testim. serm. I 6, 69 pro sacerd. leg. Sacerd.
- p. 70 = text. serm. I 7, 25 pro canem leg. Canem
- p. 71 = text. serm. I 8, 1 post ficulnus pone comma
- p. 75 = appar. serm. I 8, 39 pro pedatia *u(σ)* leg. pedatia *u* pedacia σ
- p. 77 = text. serm. I 9, 6 pro num quid leg. numquid
- p. 80 = text. serm. I 9, 49 pro ulla est leg. *ullast
ibid. = appar. serm. I 9, 50 post nihil excidit *y* et pro nichil β leg. nichil β
- p. 84 = appar. serm. I 10 [3] pro *ed Landin.* leg. *ed. Landin.*
- p. 86 = testim. serm. I 10, 18 adde: 18 cf. schol. γ ad u. 79: 'quē sup^a ait simiū'
ibid. = testim. serm. I 10, 20 sq. adde: cf. Acr. ad u. 66: 'id est: et quamuis Graeca carmina Lucilius Latinis (om. γ) admiscuerit primus (*v*; primus admiscuerit γ), quod superius deprehendit'
- p. 89 = appar. serm. I 10, 47 ante Acr. adde: *Ac. (cod. v)* et post β ' adde: *Acronis Franeker. lemm.*
- p. 91 = text. serm. I 10, 76 post audax adde comma
- p. 95 = appar. serm. II 1, 8 ante Transnato excidit numerus uersus
- p. 97 = appar. serm. II 1, 38 pro bellum] belli *Bentl.* leg. Lucania belli *uel* Lucana duelli *Bentl.*

- p. 98 = appar. serm. II 1, 54 post *Horkelius* adde *cf. Sulpic. Luperc. Seruast. iun. anthol.* 543, 23 *sq. Meyer.*: 'mirum, ni pulchras artes Romana iuuentus discat'
- p. 100 = appar. serm. II 1, 78 pro *Offendis Ac. opp. Acr.* leg. *Offendit Ac. cons. Acr.*
- p. 101 = testim. serm. II 2, 2 adde: II 2. 2 *cf. Acr. ad u.* 53: 'ipse est, de quo etiam superius dixit'
- ibid. = appar. serm. II 2, 1 post *omn. Bland.*) adde: *Acr. cod. y* et post *Pph.*' *Acr.* adde: *cod. v*
- p. 104 = appar. serm. II 2, 29 pro *distat* inquit leg. *distat*, inquit, ibid. = appar. serm. II 2, 30 post *Imparibus γσ'* adde: *Acr.*
- p. 106 = appar. serm. II 2, 49 post *rūbus y [β]* adde: *p. v*
- p. 111 = testim. serm. II 2, 110 *cf. Stat. Theb. VI* 765: 'metuens-que futuri'
- p. 114 = text. serm. II 3, 12 post *Eupolin* adde comma
- p. 115 pro *LIB.* II 2, 4—30 leg. *LIB.* II 3, 4—30
ibidem = text. serm. II 3, 18 *recipiendum erat* posquam
- p. 116 = testim. serm. II 3, 40 adde: 40 *imitatus est Symphos. prae-*fat. *aenigm. u.* 16: 'insanos inter sanum non esse necesse est'
- p. 117 = text. serm. II 3, 50 post *sinistrorsum* adde comma
ibid. = text. serm. II 3, 55 pro *rupes fort.* leg. *rupis*
- p. 120 = text. serm. II 3, 91 pro *quoad fort. e codd. melioribus quo* ad *recipiendum erat*
- p. 121 = appar. serm. II 3, 97 post *σ pr.* adde: *a*
- p. 122 = text. serm. II 3, 116 pro *tercentum* leg. *ter centum*
- p. 127 = text. serm. II 3, 171 *recipiendum erat* posquam
ibid. = appar. serm. II 3, 171 pro *opp. A* leg. *opp. Acr.*
- p. 133 = appar. serm. II 3, 242 pro *fractrum* leg. *fratrum*
- p. 134 = text. serm. II 3, 247 pro *muris* leg. *mures*
- p. 135 = text. serm. II 3, 257 pro *postquam est leg. *postquamst*
- p. 139 pro *LIB.* II 3, 291—315 leg. *LIB.* II 3, 291—317
ibid. = appar. serm. II 3, 317 pro *tand̃ y* leg. *tand̃ y*
- p. 147 = appar. serm. II 4, 73 post *υσα* adde: *r*
- p. 151 pro *LIB.* II 5, 5—13 leg. *LIB.* II 5, 5—13
- p. 156 = appar. serm. II 5, 87 pro II 6, 20 leg. II 6, 60
- p. 158 = appar. serm. II 5, 103 post *a* adde: *p. ras.*
- p. 159 = text. serm. II 6, 8 pro *horūm*; leg. *horum*:
- p. 161 = appar. serm. II 6, 29 post *Fl* adde: (*r*)

- p. 162 = text. serm. II 6, 35 pro Puteal leg. puteal
- p. 162 = text. serm. II 6, 39 pro dixeris, experiar: leg. dixeris
'experiar':
- p. 163 = appar. serm. II 6, 44 pro thrax *r* leg. thrax *r*
- p. 179 = appar. serm. II 7, 113 pro et erro Ω'ς leg. et erro Ω'ς'
- ibid. = text. serm. II 8, 2 nescio an seruanda erat lectio dictus
concl. uisus epist. I 7, 74
- p. 181 = testim. serm. II 8, 21 pro luxuriosas leg. luxuriosos
- p. 183 = appar. serm. II 8, 38 adde: subtile Ω'ς'
- p. 185 = text. serm. II 8, 71 ante aulaea adde *idemque corrige in
indice p. 387
- p. 187 = text. serm. II 8, 95 pro Afris leg. Afris.'
- p. 192 = appar. epist. I 1, 30 pro 'πάντα νικῶν leg. ὁ πάντα νικῶν
- p. 194 = text. epist. I 1, 47 post optas pone comma
- ibid. = text. epist. I 1, 53 nescio an recipiendum erat *primumst
- p. 210 = testim. epist. I 3, 17 adde: cf. Calpurn. eclog. 4, 158 sq.:
'nam tibi fas est sacra Palatini penetralia uisere Phoebi'
- p. 234 = text. epist. I 9, 12 post pudorem pone comma
- p. 235 = text. epist. I 10, 13 post primum pone comma
- p. 236 = text. epist. I 10, 25 pro victrix scrib. uictrix
- p. 242 = text. epist. I 12, 7 pro Si leg. si
- p. 245 = appar. epist. I 12, 14 post 1865 adde: p. 183
- p. 265 = text. epist. I 17, 58 pro tiruiis leg. triuiis
- ibid. = appar. epist. I 17, 44 in exemplaribus quibusdam excidit
n supra & in ferⁿ& a
- p. 271 = text. epist. I 18, 53 post tractet pone semicolon
- p. 272 = text. epist. I 18, 67 post tu pone duo puncta
- p. 302 = text. epist. II 1, 196 post ora pone duo puncta
- p. 360 = appar. art. poet. 319 post locis adde: γ
- p. 362 = text. art. poet. 339 pro nec recipiendum uidetur ne
- p. 364 = appar. art. poet. 360 pro *Cruquu.* leg. *Cruqu.*
in numerandis paginis exciderunt numeri 365—368

INDEX EORVM COMPENDIORVM

quae in huius uoluminis apparatu critico adhibuimus

- // significat singulas litteras uideri erasas esse
 /// . . . non nullas litteras uideri erasas esse
 :: . . . singulas litteras uideri euanuisse,
 ::: } . . . non nullas litteras uideri euanuisse
 :::: }

quas typis inclinatis siue cursiuis expressimus litteras, eas ab altera manu esse indicauiamus, ut pag. 316 crescat perinde est ac si diceretur: 'crescat a manu priore, mutatum altero atramento in crescit'; pag. 102: Lassus D = 'in codice D ss ab altera manu in rasura'

maioribus litteris expressimus lectiones codicum Ω uel Ω'''' ; minoribus litteris expressimus ceteras lectiones, ut codicum $\xi''y$, scholiorum, editionum ueterum, grammaticorum antiquorum uarias lectiones et recentium coniecturas

1 = a manu priore [prima] ($A_1 \gamma_1$)

2 = a manu altera (A_2)

3 = a manu tertia

1 = unus (1 Bland.)

2, 3, 4 etc. = duo, tres, quattuor (4 Bland.); exempli gratia: 1 Bland. 2 = 'unus codex Blandinius ab altera manu'

I' , uide gloss. I' et schol. I'

Ω'''' = codices $A'DE'\gamma BCF\lambda'\delta'\epsilon u$ (exceptis iis qui forte deficiunt)

Ω = codices $ADE\gamma BCF\lambda\delta\epsilon u$ (exceptis iis qui forte deficiunt)

β' = liber archetypus codicum β et Fran. [praef. p. VII]

β = codex Bernensis 21 [praef. p. VII]

γ = codex Parisinus 7975 [praef. p. IV]

δ' = liber archetypus codicum δ et d [praef. p. VI]

δ = codex Harleianus 2725 [praef. p. V]

ϵ = codex Einsidlensis 361 [praef. p. VI]

λ' = liber archetypus codicum λ et l [praef. p. V]

λ = codex Parisinus 7972 [praef. p. V]

ν = codex Nienburgensis [praef. p. VIII]

π' = liber archetypus codicum π et Lips. [praef. p. VIII]

π = codex Parisinus 10310 [praef. p. VII. VIII]

σ = codex Sangallensis 312 [praef. p. VIII]

τ = codex Turicensis 6 [praef. p. IV. IX]

φ = codex Parisinus 7974 [praef. uol. I p. X]

- ψ = codex Parisinus 7971 [praef. uol. I p. X]
 ω = editionum ante Cruquium aut singulae aut non nullae
 ζ'' = omnes codices $\beta' \nu \pi' \sigma \tau \alpha \delta \epsilon \gamma \lambda r$ (et in epistulis atque arte poetica ν) praeter eos ex quibus aliae lectiones notantur et praeter eos qui deficiunt; exempli gratia pag. 47 serm. I 4, 130: Perniciem *DEYCFλ* corr. ζ' Perneciem $\lambda' \psi$ corr. Pernitiem *u (r) Pph'* sic interpretandum est: Perniciem habent codices *DEYCFλ*, hic autem antea aliter legerat, item habent codices $\zeta' = \beta' \nu \sigma \alpha \gamma$: deficiunt enim hoc loco codices $\pi' \tau \delta \epsilon$, ν in sermonibus non adhibitus est, r uero Pernitiem legisse docemur et l Perneciem exhibere inde apparet, quod dictum est: Perneciem λ'
- ζ = omnes codices $\nu \sigma \tau \alpha \delta \epsilon \gamma \lambda r$ (et in epistulis atque arte poetica ν) praeter eos ex quibus aliae lectiones notantur et praeter eos qui deficiunt; signo ζ numquam aut β' aut π' comprehensi sunt
- ζ' = codices ζ accedente aut β' aut π'
- hoc denique potissimum animaduertendum est signa $\Omega'''' \Omega''' \Omega'' \Omega'$ plus ualere signis $\zeta'' \zeta' \zeta$: itaque siquid exempli gratia de $\Omega'''' \zeta''$ notatum esset, ut 'noctem Ω'''' mortem ζ'' ': inde efficeretur, non, ut codices $\beta' \nu \pi' \sigma \tau \alpha \delta \epsilon \gamma \lambda r \nu$ exhiberent lectionem mortem, sed ut codices *A' DEYBCFλδ'εu*, ergo etiam codices *adel* lectionem noctem exhiberent; nam signo Ω'''' notatum esset, ad numerum codicum *ADEYBCFλδ'εu* accedere codices *adel*, ergo iam 'aliae lectiones ex his codicibus notatae essent'
- A'* = liber archetypus codicum *A* et *a* [praef. p. IV]
A = codex Parisinus 7900^a [praef. p. III]
a = codex Auenionensis [praef. p. IV]
a. = ante (a. corr., a. ras.)
Ac. = Iemmata Pseudoacronis cod. ν [praef. p. XIV. XV]
Acr. = interpretationes Pseudoacronis [praef. p. XIV. XV]
alt. l. = altero loco
alt. m. = altera manus, altera manu
B = codex Bernensis 363 [praef. p. IV sq.]
Bland. = codex Blandinius, codices Blandinii
C = codicis Monacensis 14685 pars altera [praef. p. IV sq.]
cons. = consentit, consentiunt, consentiente, consentientibus
corr. = correctura, correxit
Cr. = Cruquius, Cruquii
D = codex Argentoratensis [praef. p. IV]
d = codex Harleianus 2688 [praef. p. V]
del. = delet, delibat, delent, debant
E' = liber archetypus codicum *E* et *e*
E = codex Emmerammensis [praef. p. IV]
e = schedae Stutgardianae [praef. p. IV]
F = liber archetypus codicum φ et ψ [praef. uol. I p. X]
Fran. = codex Franekeranus [praef. p. VII]

g = codex Gothanus [praef. p. IX]

gloss. l' = ea scholia interlinearia quae non tantum in cod. *γ*, sed etiam in aliis, ut in *E a* Bamberg. Barcin. extant

h. = hic, hoc, hunc (h. l., ad h. l.)

l = codex Leidensis [praef. p. V]

l. = locus (h. l., ad h. l.)

Lips. = codex Lipsiensis [praef. p. VII. VIII]

m. = manus, manu

n. l. = non liquet

om. = omisit, omiserunt

opp. = opposito, oppositis, idest dissentientibus

p. = post, per (p. corr., p. ras.), pagina

Pf. = lemmata Porphyrii Wolfenbuttelani [praef. p. XIV]

Porf. = interpretationes Porphyrii Wolfenbuttelani [praef. p. XIV]

Porph. = liber archetypus interpretationum Porph. et Porf. [praef. p. XIV]

Porph. = interpretationes Porphyrii Monacensis [praef. p. XIV]

Pph. = lemmata Pph. et Pf. inter se congruentia [praef. p. XIV]

Pph. = lemmata Porphyrii Monacensis [praef. p. XIV]

pr. = prior, prius, priore

r = codex Parisinus 9345 [praef. p. IV. IX]

ras. = rasuram (a. ras., p. ras.)

schol. Γ = ea scholia marginalia quae non ad Ac. Acr. pertinent, ueruntamen non solum in cod. *γ*, sed in aliis quoque libris manu scriptis, ut in *r* Bamberg. Barcin. Francker., passimque etiam in cod. *v* reperiuntur [praef. p. XV]

Γ = codex Blandinius qui dicitur uetustissimus [praef. p. VI]

u = codex Parisinus 7973 [praef. uol. I p. XI]

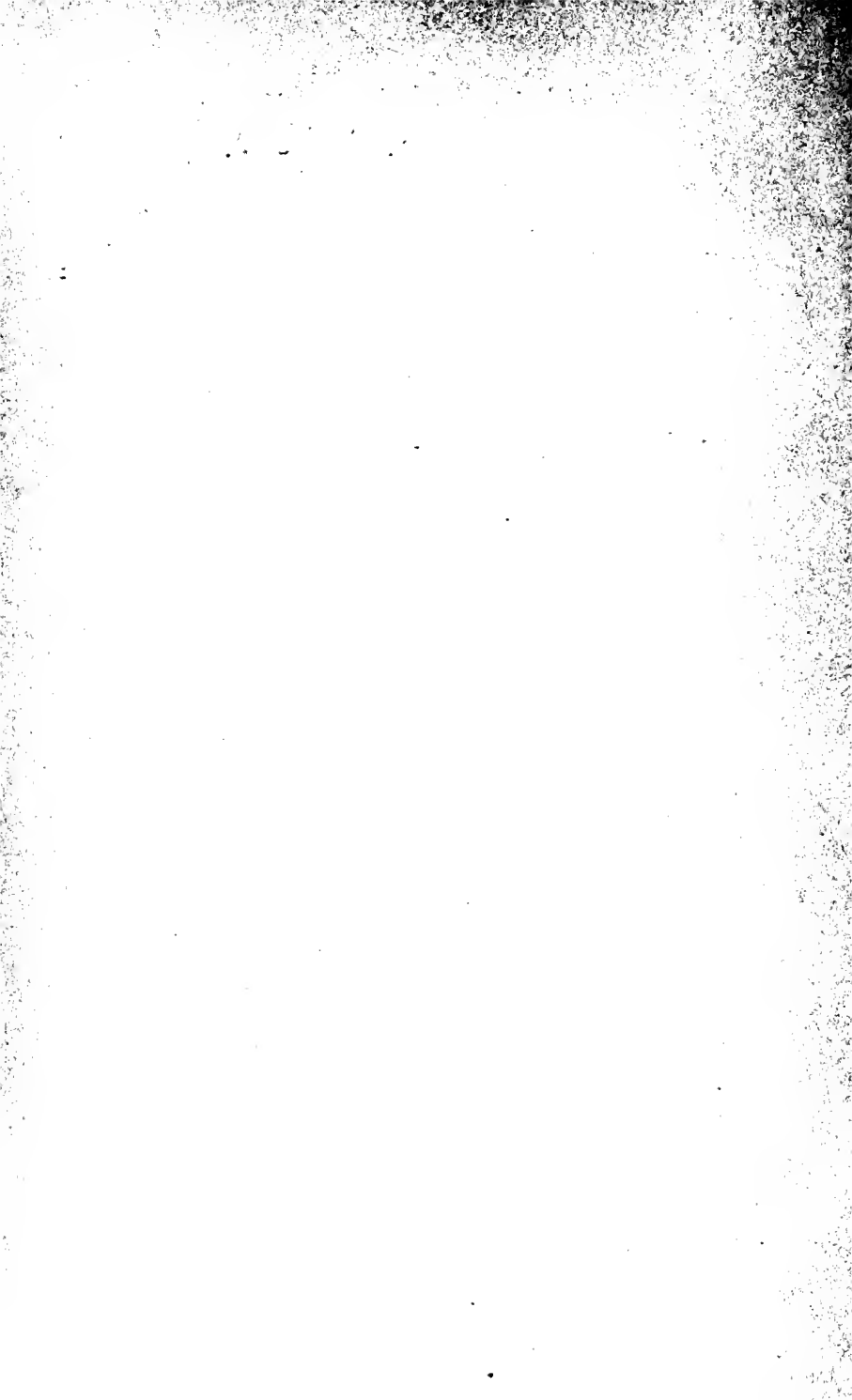
v = codex Parisinus 8213 [praef. p. IX]

u., uu. = uersus

uar. = uaria lectio

uid. = uidetur (ut uid.)

y = codicum aliorum atque Ω ζ'' aut singuli aut nonnulli; tales codices igitur sunt: β π Fran. Lips., ubicumque β' π' construi non poterant, item *v* in sermonibus; praeterea innumeri codices et a nobis et ab iis, qui ante nos Horatium ediderunt, conlati; de iis codicibus *y*, quos praeter β π Fran. Lips. *v* aut ipsi contulimus aut ab aliis in nostrum usum conlatos accepimus, ut Argéntoratens. III Bamberg. Barcinon. Basil. I Berolinens. 269 Bruxellens. 9776—9778. 10063—10064 Burneian. 179 Gronouian. Harleian. 2724. 3534. 3754. 4862 Mellicens. Montepessulan. Nostradam. Parisin. 7976. 7977. 8216. 8219. 10401. 10403 Petropolitan. Reginens. Regium Sorbonens. Taurinens. Valentian. I. II Vindobonens. Vossian. Zulichenian.: de his omnibus uide praefat. p. IX—XIII

19583

LL
H8112ke

Horace

Opera; ed. by Keller and Holder. Vol. 2.

**University of Toronto
Library**

**DO NOT
REMOVE
THE
CARD
FROM
THIS
POCKET**

Acme Library Card Pocket
Under Pat. "Ref. Index File"
Made by **LIBRARY BUREAU**

